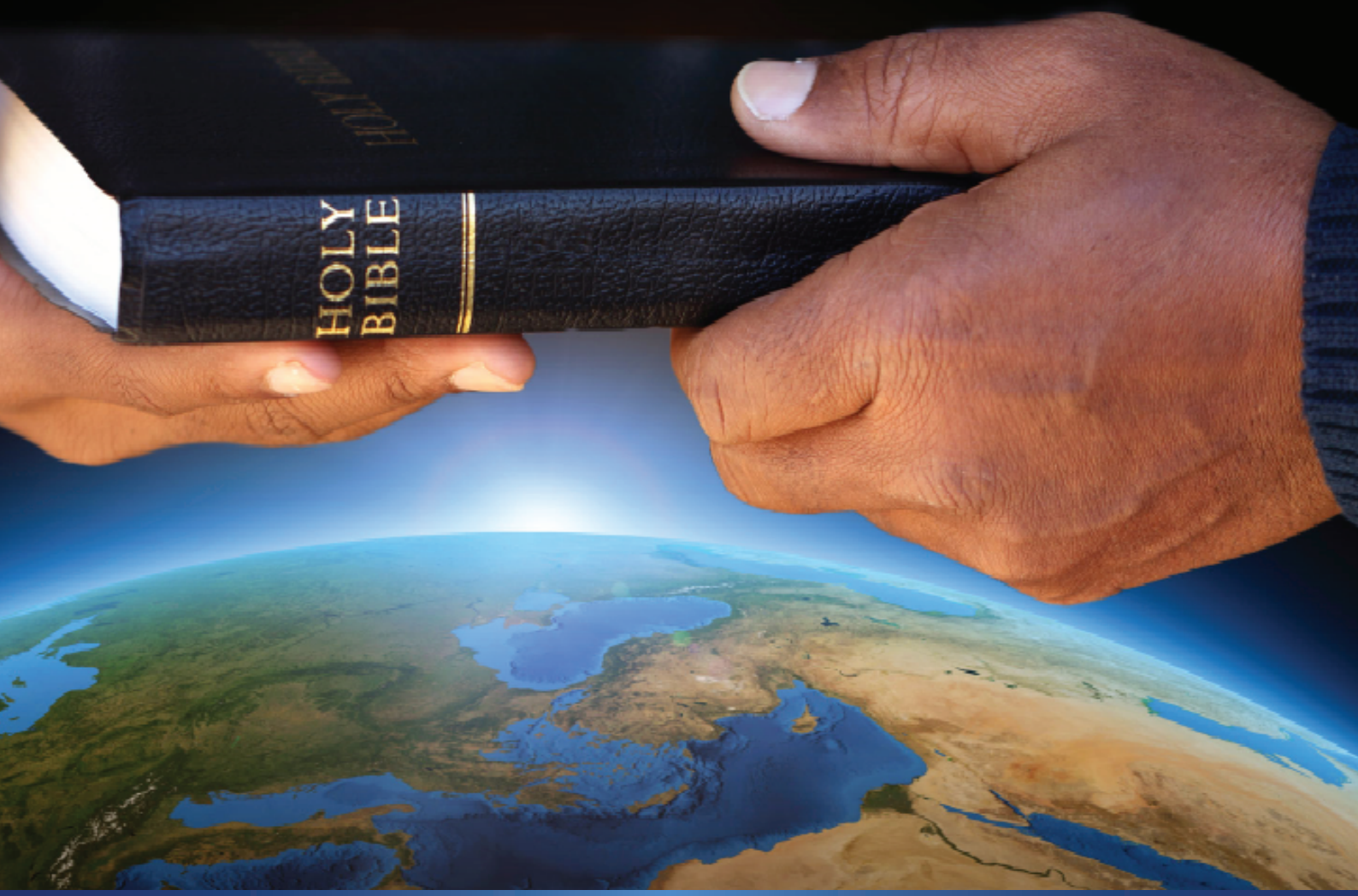
Nipe Biblia

Uhamishoni Ughaibuni Mtandaoni Majumbani

Mwandishi: Grace Momadi-Masaka -Jersey, Marekani
Wahariri: Musa Budodi, Alfonce Nyarienda na Petro Tumaini, Tanzania

NIPE BIBLIA-MaarifaMtandaoni.Com

Muhtasari wa Vitabu 66 vya Biblia

Na

Mwongozo wa Kujifunza Biblia

By Grace Momadi-Masaka, 2nd Edition, 2026, New Jersey, Marekani

1st Edition 2012. Kurasa 110 za Muhtasari wa Vitabu 66 vya Biblia.

Nimepewa uweza wote- Enendeni Mitandaoni Kote-Mimi Niko Pamoja nanyi, hata ukamilifu wa dahari.

Uhamishoni Ughaibuni Mtandaoni Majumbani

NIPE BIBLIA-MUHTSARI WA BIBLIA

SHUKRANI KWA MWENYEZI MUNGU

WA MBINGUNI

TABARUKU

Waandishi, Waombezi, Wahariri, Washauri, Wahakiki, Wataalamu wa Teknolojia, na watia moyo wote -wapita njia, Marafiki na Ndugu, na hakika wasomaji wote, kwa vile najua mnaendelea kuombea huduma ya machapisho duniani kote, maana tunaambiwa 'Watu 1000 siku moja wataamini kwa ujumbe wa kimya'. Endeleeni kuombea huduma hii na zingine zote zinazosambaza machapisho kwa kila lugha, jamaa taifa

1. Grace Momadi-Masaka-New Jersey, Marekani

2. Daniel Nyangaresi Masaka-Kisii, Kenya

3.Ibrahimu Kapya, Tanga, Tanzania

4. David Masaka -Pennslyvania, Marekani

5. John na Judi Mugane-Boston, Massachusets

6. Mbusi Mpagalushu- Bariadi, Tanzania

7. Isaac Msusu-Kigoma, Tanzania

8. Gerard Saakumi Nyafanga-Ukerewe, Tanzania

9. Ezekiel Ojwang-Tarime, Tanzania

10. Niwaeli Mburuja-Kilimanjaro Tanzania

11. Manase Kefa Omuga-Iringa, Tanzania

12. Denis Momadi Masaka-Oklahoma, Tanzania

Jiunge nasi Kuandika Vitabu na Kuhakiki, Asante sana

Huduma ya Vitabu Uhamishoni Ughaibuni Mtandaoni Majumbani

SamaritanLaymenMinistries.Org

YALIYOMO

UTANGULIZI

SURA YA 1----------Mwanzo----------67

SURA YA 2----------Kutoka---------- ----------73

SURA YA 3----------Walawi----------77

SURA YA 4- ----------Hesabu----------82

SURA YA 5----------Kumbukumbu la Torati----------86

SURA YA 6----------Yoshua----------90

SURA YA 7----------Waamuzi----------95

SURA YA 8----------Rutu----------99

SURA YA 9----------1 Samweli----------102

SURA YA 10----------2 Samweli----------106

SURA YA 11----------1 Wafalme----------109

SURA YA 12----------2 Wafalme----------113

SURA YA 13----------1 Mambo ya Nyakati----------116

SURA YA 14----------2Mambo ya Nyakati----------119

SURA YA 15----------Ezra----------122

SURA YA 16----------Nehemia----------125

SURA YA 17----------Esta----------128

SURA YA 18----------Ayubu----------131

SURA YA 19----------Zaburi----------136

SURA YA 20----------Mithali----------141

SURA YA 21----------Mhubiri----------145

SURA YA 22----------Wimbo Ulio Bora ----------149

SURA YA 23----------Isaya----------152

SURA YA 24----------Yeremia----------158

SURA YA 25----------Maombolezo----------162

SURA YA 26----------Ezekieli----------164

SURA YA 27----------Danieli----------168

SURA YA 28 ----------Hosea----------174
SURA YA 29 ----------Yoeli----------178
SURA YA 30 ----------Amosi----------182
SURA YA 31 ----------Obadia----------186
SURA YA 32 ----------Yona----------189
SURA YA 33 ----------Mika----------193
SURA YA 34 ----------Nahumu----------197
SURA YA 35 ----------Habakuki----------200
SURA YA 36 ----------Sefania----------204
SURA YA 37 ----------Hagai----------207
SURA YA 38 ----------Zekaria----------211
SURA YA 39 ----------Malaki----------215
SURA YA 40 ----------Mathayo----------221
SURA YA 41 ----------Marko----------226
SURA YA 42 ----------Luka----------230
SURA YA 43 ----------Yohana----------234
SURA YA 44----------Matendo----------239
SURA YA 45----------Warumi----------244
SURA YA 46----------1 Wakorintho----------248
SURA YA 47 ----------2 Wakorintho----------252
SURA YA 48 ----------Wagalatia----------256
SURA YA 49----------Waefeso----------259
SURA YA 50----------Wafilipi----------262
SURA YA 51 ----------Wakolosai----------266
SURA YA 52---------- 1Wathesalonike----------271
SURA YA 53 ----------2 Wathesalonike----------274
SURA YA 54----------1Timotheo----------277
SURA YA 55----------2Timotheo----------280
SURA YA 56----------Tito----------283

SURA YA 57----------Filemoni----------286
SURA YA 58----------Waebrania----------288
SURA YA 59----------Yakobo----------292
SURA YA 60----------1Petro----------295
SURA YA 61 ----------2Petro----------298
SURA YA 62----------1 Yohana----------301
SURA YA 63----------2 Yohana----------305
SURA YA 64----------3 Yohana----------307
SURA YA 65----------Yuda----------310
SURA YA 66----------Ufunuo----------313

AGANO LA KALE

Mwanzo **(Kitabu cha Kwanza cha Musa) (Mwa)-Pentatuki.**

- Kutoka **(Kitabu cha Pili cha Musa) (Kut)**
- Walawi **(Kitabu cha Tatu cha Musa) (Law)**
- Hesabu **(Kitabu cha Nne cha Musa) (Hes)**
- Kumbukumbu la Sheria **(Kumbukumbu la Torati; Kitabu cha Tano cha Musa) (Kum)**
- Yoshua **(Yos)**
- Waamuzi **(Amu)**
- Ruthu **(Kitabu cha Ruti)**
- Samueli I **(1 Sam)**
- Samueli II **(2 Sam)**
- Wafalme I **(1 Fal)**
- Wafalme II **(2 Fal)**
- Mambo ya Nyakati I **(1 Nya)**
- Mambo ya Nyakati II **(2 Nya)**
- Ezra **(Ezr)**
- Nehemia **(Kitabu cha Pili cha Ezra) (Neh)**
- Esta **(Est)**

Vitabu vya hekima

- Yobu **(Kitabu cha Ayubu) (Ayu)**
- Zaburi **(Zab)**
- Methali **(Met)**
- Mhubiri **(Mhu)**
- Wimbo Ulio Bora **(Wim)**
- Maombolezo **(Maombolezo ya Yeremia) (Omb)**

Vitabu vya kinabii

- Isaya **(Isa)**
- Yeremia **(Yer)**
- Ezekieli **(Eze)**
- Danieli **(Dan)**
- Hosea **(Hos)**
- Yoeli **(Yoe)**
- Amosi **(Amo)**
- Obadia **(Oba)**
- Yona **(Yon)**
- Mika **(Mik)**
- Nahumu **(Nah)**

- Habakuki **(Hab)**
- Sefania **(Sef)**
- Hagai **(Hag)**
- Zekaria **(Zek)**
- Malaki **(Mal)**

AGANO JIPYA

Vitabu vya kihistoria [4]

- Injili ya Mathayo **(Mt)**
- Injili ya Marko **(Mk)**
- Injili ya Luka **(Lk)**
- Injili ya Yohane **(Injili ya Yohana) (Yn)**
- Matendo ya Mitume **(Mdo)**

Barua za Paulo

- Barua kwa Waroma **(Waraka kwa Warumi) (Rum)**
- Barua ya Kwanza kwa Wakorintho **(1 Kor)**
- Barua ya Pili kwa Wakorintho **(2 Kor)**
- Barua kwa Wagalatia **(Gal)**
- Barua kwa Waefeso **(Efe)**
- Barua kwa Wafilipi **(Flp)**
- Barua kwa Wakolosai **(Kol)**
- Barua ya Kwanza kwa Wathesalonike **(1 The)**
- Barua ya Pili kwa Wathesalonike **(2 The)**
- Barua ya Kwanza kwa Timotheo **(1 Tim)**
- Barua ya Pili kwa Timotheo **(2 Tim)**
- Barua kwa Tito **(Tit)**
- Barua kwa Filemoni **(Flm)**

Barua nyingine

- Barua kwa Waebrania **(Ebr)**
- Barua ya Yakobo **(Yak)**
- Barua ya Kwanza ya Petro **(1 Pet)**
- Barua ya Pili ya Petro **(2 Pet)**
- Barua ya Kwanza ya Yohana **(1 Yoh)**
- Barua ya Pili ya Yohana **(2 Yoh)**
- Barua ya Tatu ya Yohana **(3 Yoh)**
- Barua ya Yuda **(YudA)**

Kitabu cha kinabii [5]

- Ufunuo (Ufunuo wa Yohana) (Ufu)

Kila kimoja cha vitabu 66 katika Biblia kina lengo tofauti, muktadha wa kihistoria, au ujumbe wa kitheolojia. Hapa chini kuna kipengele kimoja cha kipekee, maalum kwa kila kitabu cha Biblia, kilichotenganishwa na Agano.

Agano la Kale (Vitabu 39)

Mwanzo: Ina simulizi la kihistoria la Uumbaji, Kuanguka kwa wanadamu, na asili ya taifa la Israeli.

Kutoka: Kinalenga uokoaji wa kimiujiza wa Waisraeli kutoka utumwani wa Misri na utoaji wa Amri Kumi.

Mambo ya Walawi: Kinaelezea sheria na Kaida, dhabihu, na kanuni za utakatifu zinazohitajika kwa watu wenye dhambi kumkaribia Mungu mtakatifu.

Hesabu: Kinaandika miaka 40 ya kutangatanga jangwani kwa Israeli, nidhamu, na maandalizi ya kizazi kipya kuingia katika Nchi ya Ahadi.

Kumbukumbu la Torati: Kinaangazia hotuba za mwisho za Musa kwa Israeli, akirudia Sheria na kuwaamuru "Wapende BWANA Mungu wao".

Yoshua: Anasimulia ushindi wa kijeshi na mgawanyiko wa Nchi ya Ahadi, uliowekwa na amri ya kuwa "hodari na jasiri".

Waamuzi: Inaonyesha kipindi cha giza na mzunguko katika historia ya Israeli kinachoendeshwa na utawala ambao "Kila mtu alifanya yaliyo mema machoni pake mwenyewe".

Ruthu: Inaangazia uaminifu wa mjane mgeni, na kufikia kilele chake kuwa bibi-mkubwa wa Mfalme Daudi.

1 Samweli: Inaangazia mabadiliko kutoka enzi ya Waamuzi hadi kuanzishwa kwa ufalme, ikizingatia kushindwa kwa Mfalme Sauli.

2 Samweli: Inaangazia maisha, ushindi, na kushindwa kwa maadili kwa Mfalme Daudi, ikianzisha Agano la Daudi.

1 Wafalme: Inaangazia utawala wa Mfalme Sulemani, ujenzi wa hekalu, na hatimaye kuvunjika kwa taifa kuwa falme mbili.

2 Wafalme: Mambo ya Nyakati anguko la kusikitisha na hatimaye uhamisho wa falme zilizogawanyika za Israeli na Yuda kutokana na ibada ya sanamu iliyosambaa.

1 Mambo ya Nyakati: Inaanza na orodha pana ya nasaba na inasimulia tena historia ya Israeli kutoka kwa mtazamo wa ukuhani, ikisisitiza sana ibada ya hekaluni.

2 Mambo ya Nyakati: Inaendelea na historia ya Yuda, ikizingatia sana jinsi uaminifu au uasi wa wafalme wake ulivyoathiri taifa.

Ezra: Inaelezea kwa undani kurudi kwa Wayahudi waliohamishwa kutoka Babeli na ujenzi upya wa hekalu la Yerusalemu.

Nehemia: Inatumika kama mwongozo wa kutia moyo kuhusu uongozi, ikielezea kwa undani jinsi Nehemia alivyopanga ujenzi upya wa kuta za Yerusalemu.

Esta: Kitabu pekee katika Biblia nzima ambacho hakitaji Jina la Mungu moja kwa moja, lakini kinaonyesha majaliwa yake ya Kiungu.

Ayubu: Inashughulikia swali la kina la mwanadamu la kwa nini wenye haki wanateseka, huku ikichunguza hekima kuu na enzi kuu ya Mungu.

Zaburi: Kitabu cha nyimbo 150 zinazoelezea wigo mzima wa hisia za kibinadamu.

Mithali: Inatoa hekima ya vitendo, ya kila siku kwa ajili ya kuishi maisha ya haki na nidhamu katika kumcha Bwana.

Mhubiri: Inachunguza maana ya maisha, ikihitimisha kwa umaarufu kwamba shughuli zote za kidunia "hazina maana" ikiwa zinafanywa bila Mungu.

Wimbo Ulio Bora: Sherehe ya kishairi, ya kimapenzi ya upendo wa kibinadamu, ukaribu, arusi na ndoa ya agano.

Isaya: Ina maelezo ya kinabii yaliyoenea zaidi kuhusu maisha ya Masihi anayekuja, mateso, na utukufu wa mwisho.

Yeremia: Anajulikana kama "nabii anayelia/mlizi," kitabu hicho kinaonya kuhusu uhamisho wa Babeli lakini kinaahidi Agano Jipya lililoandikwa moyoni.

Maombolezo: Mkusanyiko wa maombolezo ya mazishi yenye hisia kali yanayoomboleza uharibifu wa kusikitisha wa Yerusalemu na hekalu.

Ezekieli: Anaonyesha maono dhahiri na ya mwisho wa dunia kuhusu utukufu wa Mungu na anaahidi urejesho na mabadiliko ya baadaye ya moyo wa Israeli.

Danieli: Anasimulia kisa cha kuishi kwa uaminifu katika utamaduni

wa kipagani, pamoja na maono ya kina ya kinabii ya nyakati za mwisho.

Hosea: Anatumia sitiari yenye kugusa moyo ya ndoa ya Hosea na mke asiye mwaminifu ili kuonyesha upendo usiokoma wa Mungu kwa watu Wake.

Yoeli: Anatabiri "Siku ya Bwana" inayokuja, akitumia pigo kubwa la nzige kuwaita watu watubu.

Amosi: Kimeandikwa na mchungaji ambaye kwa ujasiri alilaani dhuluma za kijamii, ukandamizaji wa maskini, ukosefu wa haki na mila zenye utupu za kidini.

Obadia: Kitabu kifupi zaidi katika Agano la Kale, kinachotangaza hukumu juu ya taifa la Edomu kwa kiburi chao na usaliti wao kwa Israeli.

Yona: Anaangazia nabii mwasi na jinsi neema na rehema za Mungu zinavyowafikia hata maadui wa Israeli.

Mika: Kwa ufupisho maarufu, sharti kuu la watu wa Mungu: "kutenda haki, kupenda rehema, na kutembea kwa unyenyekevu na Mungu wako".

Nahumu: Anatangaza uharibifu kamili na hukumu ya Mungu juu ya Ninawi, mji mkuu wa Milki ya Ashuru.

Habakuki: Mazungumzo ya kipekee ya nabii na Mungu, ambapo nabii anapambana na tatizo la uovu na hatimaye anajifunza kuishi kwa imani.

Sefania: Anazingatia hukumu inayokuja ya Yuda na mataifa yanayozunguka, ikifuatiwa na ahadi ya urejesho wa baadaye.

Hagai: Ujumbe manne mahususi wa Hagai unawahimiza wahamishwa waliorudi waache kutanguliza nyumba zao wenyewe na kujenga upya hekalu.

Zekaria: Maono ya Zekaria yana idadi kubwa zaidi ya unabii wa Kimasihi katika Manabii Wadogo.

Malaki: Kitabu cha mwisho cha Agano la kale, ambacho hukemea kutojali mambo ya kiroho kwa makuhani na kutabiri kurudi kwa Eliya.

UKIMYA WA MIAKA 400

Agano Jipya (Vitabu 27)

Mathayo: Inamwakilisha Yesu kama Masihi na Mfalme aliyeahidiwa, Mafundisho maarufu ni ikiwemo mafundisho mapana yanayojulikana kama Mahubiri ya Mlimani.

Marko: Injili fupi zaidi, ambayo inasisitiza vitendo na inamwonyesha Yesu kama Mwana wa Mungu anayefanya kazi, anayemtumikia.

Luka: Injili yenye maelezo zaidi ya kihistoria, inayosisitiza ubinadamu wa Yesu na utume Wake unaojumuisha kwa waliotengwa na mataifa.

Yohana: Inalenga "ishara saba" zinazothibitisha Yesu ni Mwana wa Mungu wa Kiungu, ikitoa kipaumbele kwa mazungumzo Yake ya kina ya kitheolojia.

Matendo: Mambo ya Nyakati kuzaliwa kwa ghafla kwa kanisa la Kikristo, linaloongozwa na Roho Mtakatifu kutoka Yerusalemu hadi miisho ya dunia.

Warumi: Kito cha Paulo, kinachotoa maelezo ya kimfumo na ya kina zaidi ya Injili, imani, na haki ya Mungu.

1 Wakorintho: Barua ya vitendo inayozungumzia mgawanyiko wa kanisa, karama za kiroho, na mwenendo wa kimaadili ndani ya jiji lenye machafuko, la kipagani.

Wakorintho wa 2: Utetezi-binafsi wa Paulo kwa mamlaka yake ya kitume, akizingatia jinsi neema ya Mungu inavyokamilishwa katika udhaifu wa mwanadamu.

Wagalatia: Utetezi wa shauku wa wokovu kwa neema kupitia imani pekee, unaotetea kwa umaarufu "uhuru katika Kristo".

Waefeso: Inalenga utambulisho wa ulimwengu wa kanisa kama mwili wa Kristo, ikielezea baraka za kiroho na "silaha za Mungu".

Wafilipi: Barua ya Paulo iliyojaa furaha zaidi, iliyoandikwa kutoka gerezani, ikihimiza kanisa kufurahi katika Kristo bila kujali hali.

Wakolosai: Inasisitiza ukuu kamili na utoshelevu wa Yesu Kristo juu ya uumbaji wote na falsafa ya wanadamu.

1 Wathesalonike: Inalenga sana kurudi kwa Yesu Kristo karibu na kwa utukufu na inatoa faraja kuhusu waumini waliokufa.

2 Wathesalonike: Inafafanua eskatologia ya nyakati za mwisho na hutoa maagizo ya jinsi ya kushughulikia uvivu na kusimama imara katika ile Kweli.

1 Timotheo: Barua ya kichungaji kutoka kwa Paulo yenye maagizo ya kivitendo kwa uongozi wa kanisa, ibada, na kubainisha mafundisho ya uongo.

2 Timotheo: Barua ya mwisho ya Paulo yenye hisia za ubaba, ikimsihi kijana wake kuvumilia mateso kwa ujasiri na kulinda usafi wa Injili.

Tito: Anamwagiza Tito jinsi ya kupanga kanisa huko Krete, akisisitiza kwamba theolojia nzuri hutoa mtindo wa maisha wenye nidhamu na utauwa.

Filemoni: Barua fupi zaidi ya Paulo, ikitumika kama wito wenye nguvu na wa kibinafsi kwa mtumwa aliyetoroka Onesmo, akaribishwe tena kama ndugu.

Waebrania: Inaonyesha ukuu kamili wa Yesu Kristo na Agano Jipya juu ya ukuhani wa Lawi wa Agano la Kale.

Yakobo: Barua yenye utendaji, inayounganisha imani na matendo, ikisisitiza kwamba imani ya Kweli inayookoa inaonekana kila wakati kupitia vitendo.

1 Petro: Inatoa tumaini, na kutia moyo, na mafundisho kwa Wakristo wanaokabiliwa na ukatili na mateso kwa ajili ya imani yao.

2 Petro: Inaonya dhidi ya walimu wa uongo na wenye dhihaka, huku ikiwahimiza waumini kukua katika maarifa na kutarajia Siku ya Bwana.

1 Yohana: Inaelezea majaribio ya imani ya kweli na ushirika, ikitangaza kwa umaarufu kwamba "Mungu ni upendo".

2 Yohana: Barua fupi inayoonya kanisa dhidi ya kuwaonyesha ukarimu walimu wadanganyifu wanaokana mwili wa Kristo.

3 Yohana: Anampongeza kiongozi wa kanisa anayeitwa Gayo kwa ukarimu wake kwa wamishenari wanaosafiri na anaonya dhidi ya viongozi wa kanisa wenye ubinafsi.

Yuda: Anawahimiza waumini "kushindania imani" dhidi ya kuingiakwa mafundisho ya uongo na uasherati.

Ufunuo: Kitabu cha siku za mwisho kinachofichua vita vya ulimwengu kati ya mema na ubaya, na kufikia kilele katika kurudi kwa Kristo kwa ushindi na kufanywa upya kwa vitu vyote.

Utangulizi

Jarida la nyuma----- Naomba tafsiri

Biblia siyo kitabu cha kiada cha mpangilio wa kitheolojia*. Wengi husema muhtasari wa Biblia kwa Maneno matatu ni Uumbaji, Maanguko na Wokovu na kwa maneno mawili Uumbaji na Wokovu. Baada ya maanguko ya Adamu na Hawa Edeni Mungu hakuzungumza na mwanadamu uso kwa uso ila kwa Maandiko, manabii, malaika, viasili, na majaliwa na hatimaye kwa ufunuo mkubwa wa Mwana Wake. Biblia ina Visa vyenye utajiri na mada kuu ambazo huunganika na kufungua pazia la upendo wa milele, kupotea kwa kutisha kwa mwanadamu pale kwenye Bustani ya Edeni, na kisha Kurejeshwa kwake kwa Utukufu Yesu atakaporudi. [Bible is not a textbook of systematic theology, nor is it a proof text manual: it is not even a book of good moral advice or self help book.]

Mungu ana mambo makubwa kwetu, kama mwanamke msamaria wa kisimani alipewa zaidi ya maji ya uzima. hebu soma mifano ya ahadi kubwa za ajabu kati ya ahadi hizi, ombi hili pia ni ahadi:

14Kwa sababu hiyo, nampigia magoti Baba, 15aliye asili ya jamaa zote duniani na mbinguni. 16Namwomba Mungu, kadiri ya utajiri wa utukufu Wake, awajalieni kwa uwezo wa Roho Wake, nguvu ya kuwa imara ndani yenu, 17Naye Kristo akae mioyoni mwenu kwa imani. Namwomba mpate kuwa na mzizi na msingi katika mapendo 18kusudi muweze kufahamu pamoja na watu wote wa Mungu jinsi upendo wa Kristo ueneavyo kwa mapana na marefu, kwa kimo na kina. 19Naam, mpate kujua upendo wa Kristo upitao elimu yote, mjazwe kabisa utimilifu wote wa Mungu.

20Kwake Yeye ambaye kwa nguvu Yake ifanyayo kazi ndani yetu aweza kufanya mambo makuu zaidi ya yale tuwezayo kuomba au kufikiria; 21Kwake Mungu uwe utukufu katika kanisa na katika Kristo Yesu, nyakati zote, milele na milele! Amina.

EFESO 3:14-21

Katika kiini cha Maandiko Matakatifu. Kila unabii, kila mfano, kila wimbo, kila ombi, kila tamanio/wish, na kila alama, ni maombi yasiyotamkika ya haki, ni majonzi ya kusihi rehema, ni kilio cha msaada na kuugua kwa mapenzi ya Mungu, Kila tukio la historia linanong'ona JINA LAKE.

Hakika Agano lote la kale kwa kifupi linasema hivi, ANAKUJA, ANAKUJA, ANAKUJA! Nani anakuja basi? MASIHI Anakuja. Nalo Agano Jipya lote linasema, AMEKUJA, AMEKUJA, AMEKUJA!

Nani amekuja basi, MASIHI Amekuja, Ahadi ilitolewa na ahadi imetunzwa. Hiyo ndiyo muhtasari wa Biblia yote katika kifurushi kimoja. Uumbaji, Maanguko na Ukombozi

Katika Agano la Kale tunamsikia Mungu akisema nitakupenda kwa uaminifu na kwa gharama yoyote ile, hata hisia zako ziweje Kwangu, MIMI nitakupenda kwa uaminifu, sitakoma kukupenda, Nitakuja duniani na kuingia kwenye maumivu yako, nitaibeba aibu yako, na kuiondoa dhambi yako na Upendo Wangu, na kuishinda dhambi kwa upendo Wangu ili nguvu za dhambi zisikuharibu kabisa.

Kisa hiki cha thamani cha Upendo wa Mungu kwetu kina sehemu saba

***Kabla ya sisi kuumbwa: zamani za milele Mungu alikuwepo na Baba, Mwana na Roho Mtakatifu wamekuwepo Milele. Mungu amekuwepo kwa hesabu ni kama mshale unaoenda mbele na nyuma. Milele nyuma na milele mbele.**

***Uumbaji: Sisi tunaishi kwasababu Mungu ni Upendo, tumeumbwa ili kuonyesha upendo wa Mungu unaotoa na kumpa Upendo wetu na wengine kihali, kimali, kiuchumi, kihisia, kimwili, kijamii na kiakili. Sisi sasa ni tamasha kwa malimwengu yote, ambao tutashuhudia kwa wote kwamba MUNGU ni upendo na haki**

***Maanguko: Dhambi ilipoingia kwenye picha, tulipata shauku ya kuishi na ubinafsi, uchoyo, kwaajili yetu wenyewe, tukishuku wengine, tukijitenga, na hilo likaongoza kwenye dhambi, dhambi ni dhidhi ya upendo, ilitokewa kwenye mvunjiko wa mahusiano**

***Agano: Kama mwitikio wa Maanguko ya mwanadamu, Mungu aliendelea kuwa Mkweli kwa tabia Yake, japokuwa tulikuwa tumeasi. Yeye aliendelea kutupenda na akatuma mitume, Israeli ilikuwa mfrereji wa kutimiza upendo Wake.**

***Masihi: tukio la Yesu kuzaliwa, kuishi, kufa na kufufuka na kupaa mbinguni kwa huduma ya upatanisho, ni kutimiza lile Agano na ndiyo Injili yenyewe. Yesu ni upendo wa Mungu ulio ndani ya umbo la Mwanadamu(embodied in human form). MUNGU ni upendo Naye ni Mwaminifu, Wokovu ulitimia kupitia Yeye**

***Kanisa: Mwili kwa Kristo ni Jumuia Yake ya Agano. Mapenzi Yake ni kila mwanadamu afikie wokovu. Yeye Amelituma kanisa Lake kupeleka habari njema**

***Hali itakavyokuwa:Kila kitu kinyume cha mapenzi ya Mungu kitaangamizwa milele. Ni mazuri tu yatabakia milele katika kumbukumbu, isipokuwa makovu aliyopata Kristo msalabani.**

Uovu hautainua pembe/kichwa tena. Mungu ataishi na watu Wake milele na kila mtu atampa moyo Wake kwa furaha

HiindiyoBibliayotekatikamtupowajichommoja.Munguanatupenda sisi sana zaidi ya uwepo Wake Mwenyewe. Tukiwaambia ndugu na marafiki zetu habari hii njema, wataruka kwa kiwewe cha furaha. Unabii ni kitu kizuri kuelewa, na yaliyosemwa yakitokea kama yale ya Daniel 2 na 7 kuhusu falme zote zitakazotawala dunia mpaka mwisho, falme zote zimetokea kwa usahihi, hii inajenga imani yetu kwa Mungu na Neno Lake. Ila la kwanza Ni Mungu Mwenyewe na upendo Wake ambapo Yohana alijaribu kuueleza na akijikanyaga, na mwishowe alikuja na hesabu ya Mungu= Upendo. Upendo huu kwa lugha ya Kiswahili ni neno moja ila unajumuisha zaidi ya tabia 26 za Mungu kama vile rehema, neema, haki, uvumilivu.

Tunamshukuru Mungu kwa uwezo Wake, na jinsi anavyotuwezesha na kutubariki. Hakuna kitabu kinachotoa faraja na kumpatia mwanadamu furaha kama ilivyo Biblia! Hakuna kitabu kinachoongeza umahiri wa akili kama hiki! Tunaishi dunia ya dhiki, mashaka, fadhaa, hofu, na hata huzuni nyingi. Matukio mengi yanapaswa kutuamsha ili tujitayarishe kwa ujio wa Masihi. Hivi karibuni nyumba yetu iliungua moto, hapo ndiyo niligundua jinsi Mungu anavyotulinda na kutuzindua ili tusibweteke katika nchi ya adui; Tumeambiwa kuwa mavuno ni mengi ila watendakazi ndiyo wachache, yaani watu wana shauku ya kusikia habari njema ila hawapati watu wa kuwaambia. Mungu ametuandikia habari njema na za matumaini. Habari Njema ni Yesu kuzaliwa, kuishi duniani, huduma Yake, kufa na kufufuka, na kutuombea pale juu mbinguni, ili tupate wokovu. MUNGU kwa njia mbali mbali ametutia moyo tusifadhaike, tusiogope, maana Yeye anatupenda sana kuliko sisi tunavyojipenda sisi wenyewe. Yeye Anawapenda wale unaowapenda kuliko wewe unavyowapenda. Marafiki, pesa, vileo, filamu, michezo, wanasesere/toys, na hata familia havitakupatia furaha sawa na ile utakayoipata kutoka kwa Mwenyezi Mungu.

SURA YA 1-BIBLIA NI NINI

Katika Zaburi 121:1, tunasoma “Nitayainua macho yangu niitazame milima, msaada wangu utatoka wapi?” Njia ya Mungu pekee Ndiyo itakayokusaidia na kukupatia amani moyoni, roho ya kuridhika, na ya kuwa na malengo ya maana maishani. Endapo una shida, huzuni, mashaka, ugonjwa au lolote linaloleta huzuni, Neno la Mungu Ndiyo habari njema pekee ambayo ina ubora usio na kifani! Hili ndiyo jibu kwa matatizo yako yote. Lisome hili ugundue Maneno Ambayo yatakupatia furaha na malengo mema ya milele. Mithali 22:6 inasema “Mlee mtoto katika njia impasayo, naye hataiacha hata atakapokuwa mzee.” Kimbilio letu katika malezi au usalama wetu ni Neno la Mungu. Biblia ni sauti ya Mungu KAMA VILE MUNGU ANAZUNGUMZA NASI USO KWA USO.

Mbingu na dunia zitapita bali Neno Lake halitapita kamwe. Neno la Mungu halikuja kwa mapenzi ya mwanadamu bali wanadamu walinena yaliyotoka kwa Mungu wakiongozwa na Roho Mtakatifu 2Petro 1:19-21. Maandiko ni pumzi ya Mungu na tumepewa kwa makusudi ya kuhekimishwa, ili tupate wokovu kwa imani, tufundishwe, tuonywe makosa yetu, tuongozwe, na kuadibishwa katika haki ili tuwe kamili katika kila tendo jema. 2Timotheo 3:15,16. Neno la Mungu ni muhimu kuliko chakula tulacho.

Tunajuaje kwamba Biblia ni Neno la Mungu au la Kweli? Kila mtoto anapaswa kujua jinsi ya kujibu swali hili kuhusu tumaini tulilo nalo. Kuna sababu nyingi, lakini sababu moja kuu ni kuwa: Maisha ya mamilioni ya watu yamebadilishwa kutoka dhambini na kuwa mbaraka kutokana na nguvu ya Neno hili. Hakuna mtu aliyesoma somo la Hisabati na kusema, “Baada ya kusoma hesabu, moyo wangu umeamua kuchagua mema au kuacha dhambi.” Lakini wapo wengi ambao walifikia uamuzi huo baada ya kusoma na kujifunza Neno la Mungu. Jaribu kuchukua muda wako kusoma Daniel 2, Daniel 7 na Danieli 8 ambao ni unabii sambamba uliotimia. Huu unaonyesha kwamba BIBLIA ni kitabu cha uhakika, na utabiri Wake ni wa Kweli tupu.

Neno la Mungu ni dira na ramani yetu hapa duniani. Neno la Mungu limefika kwetu kwa njia ya uvuvio. Uvuvio uliwaongoza watumishi wa Mungu kama ilivyokuwa kwa manabii kama Musa aliyekuwa anakwenda kuwa Farao, au Danieli aliyekuwa waziri mkuu, au Sulemani na Daudi waliokuwa wafalme, Amosi aliyekuwa mchungaji wa mifugo, Mathayo aliyekuwa mtoza ushuru, Luka aliyekuwa tabibu, na wengine wengi. Kuvuviwa siyo imla, kwamba waliambiwa waandike herufi kwa herufi, bali mawazo yalivuviwa na wakaandika kwa uongozi wa Roho Mtakatifu. Kwa mfano, wengine waliandika kimashairi, wengine kama unabii, na wengine kwa

njia ya visa. Biblia imethibitika kuwa ni Neno la Mungu. Hakuna kitabu kinachoweza kujibu maswali ya binadamu kama hiki. Hakuna kitabu kinachotuliza shauku na upweke wa mioyo ya watu kama Biblia! Biblia inatoa mwangaza wa maarifa na hekima, ujuzi na ufahamu wa kuangaza fikira zetu na kututakasa. Ni ufunuo kutoka kwa Mungu Aliye Hai. Yeye ni Nuru ya Uhai wetu! Mungu amelitunza Neno Lake katika historia kwa maelfu ya miaka. Biblia ina Maagizo, Shuhuda, Sheria, na Amri za Mungu, soma Zaburi 119. Ahadi na sheria ya Mungu ni ya milele nyuma na mbele.

Biblia ina vitabu 66. Vitabu 39 vya Agano la Kale na 27 vya Agano Jipya. Ilichukua zaidi ya miaka 1700 kuiandika Biblia; hata hivyo, waandishi wote, wanaokadiriwa kuwa 40 walikuwa na mtiririko mmoja, na wala hawakupingana, maana walivuviwa na Mungu mmoja. Biblia ina sura 1189 na Mafungu 31, 102. Sura ndefu kupita zote ni ile ya Zaburi 119, na kitabu kirefu kupita vyote ni Yeremia, kisha Mwanzo, kisha Zaburi, Kisha Ezekieli na kisha Kutoka. Vitabu vifupi kupita vyote katika Biblia ni 3Yohana, 2Yohana, Filemoni, Obadia na Yuda. Sura fupi kupita zote ni Zaburi 117. Zaburi 118 ndiyo sura ya katikati ya Biblia, sura 594 zikitangulia na 594 zikifuatilia. Wakati Biblia hazijaanza kuchapishwa bado, nakala 23,000 za Agano Jipya za Maandishi ya mkono na kama 17,000 za Agano la Kale zilipatikana sehemu mbali mbali duniani zikiwa zinafanana kabisa, tofauti na vitabu vingine vya zamani kama Plato, Socrates, hivi vilikuwa vichache, mara zingine pungufu ya nakala 10. Hii inaonyesha si kitabu ambacho kimegushiwa na kina sifa za uaminifu (aunthenticity). Vitabu vya Matendo na Luka vilichukuliwa na kuchunguzwa miji, matukio, na tarehe, na kukutwa na uaminifu usioweza kuelezeka kwa maneno! George Muller alisema amehesabu ahadi 30,000 katika mafungu 31,102 ya Biblia.

Biblia inaweza kugawanywa kutoka Mwanzo kama ifuatavyo: Vitabu vya Musa vitano, vitabu vya historia 12, vitabu vya mashairi vinne, vitabu vya manabii vikubwa ni vitano na vitabu vya manabii vidogo ni 13, vitabu vinne vya injili, kitabu cha matendo na historia ya matendo ya Roho Mtakatifu kupitia mitume kimoja, nyaraka za Paulo 14 na nyaraka za mitume wengine 7, na mwisho kitabu cha unabii cha Ufunuo.

Kwa mujibu wa Biblia dunia yetu ina miaka kama 6000 hivi tu. Gharika ilitokea mwaka 2348 KK na kuzaliwa kwa Yesu ilikuwa kati ya 4 KK - 1 BK. Biblia inaeleza wazi wazi katika Ufunuo 12 kwamba kulikuwa na vita mbinguni na Shetani alitupwa hapa duniani na kuwadanganya wazazi wetu Adamu na Hawa. Hapo ndipo dhambi ilipoingia duniani. Dhambi ni uasi wa Sheria za Mungu. Dhambi ndiyo ilileta maumivu, huzuni, vilio na kifo. Historia ya vitabuni, mara nyingi huanzia pale Mesopotamia miaka 5000 iliyopita, hakuna Historia ya mwanadamu iliyorekodiwa ya miaka

zaidi ya hapo! Watu husema Mamilioni au malaki ya miaka, ila hawasemi nini kilichokuwa kinaendelea siku hizo!

Vitabu Kumi vya Biblia vilivyoorodheshwa kutokana na urefu wake, ambavyo ni asilimia 55% ya Agano la Kale. Vitabu vifupi ni Obadia, 2Yohana, 3 Yohana na Yuda.

Na.	Kitabu Kirefu	Idadi ya Mafungu	Graph-unit Hits	Morph-unit Hits	Bytes
1.	Yeremia	1,364	22,285	30,203	241,209
2.	Mwanzo	1,533	20,722	28,848	226,894
3.	Zaburi	2,527	19,662	25,465	238,562
4.	Ezekieli	1,273	19,053	26,572	214,416
5.	Isaya	1,291	17,197	23,204	191,777
6.	Kutoka	1,213	16,890	23,934	184,372
7.	Hesabu	1,289	16,583	23,363	182,945
8.	Kumbukumbu La Torati	959	14,488	20,329	159,872
9.	2 Mambo ya Nyakati	822	13,520	20,000	154,125
10.	1 Samweli	811	13,506	19,211	147,392

Jedwali Na. 1: Orodha ya vitabu virefu katika Biblia

Mungu ni mwaminifu, Yeye anatusamehe na kutufanya tuanze maisha mapya, ukurasa mpya. Pambano kati ya uovu na wema, au Shetani na Mungu linaendelea na litaendelea mpaka siku ya mwisho ambapo Kristo atakuja kuwachukua watakatifu Wake na kukomesha dhambi na maisha ya dhambi na matunda yake. Vita hivi ndiyo virefu kupita vyote. Vita hivi vimechukua takribani miaka 6000 na Shetani hajajisalimisha bado mpaka hivi leo. Vita vifupi kupita vyote vilipiganwa kule Zanzibar, kwa muda wa dakika 38, na Sultani wa Omani, akasalimu amri ndipo Uingereza ikakichukua hicho kisiwa.

Hatimaye, Mungu atafuta machozi ya watu Wake. Hakutakuwa na kilio tena, wala huzuni, wala kifo. Wale walioshinda kwa neema ya Mungu, wakimtegemea, wakimtii na kumtumaini Yeye, watapata zawadi ya uzima wa milele. Hiyo ni zawadi kuu kupita zote duniani. Mpendwa mtoto na kijana, mtumaini Bwana kwa moyo wako wote, na kumchagua Yeye kila siku katika maisha yako. Mambo Saba muhimu kwa kila mwanadamu ni,

kwanza, kumjua Mungu na kufuata njia Yake, pili, kuomba kila siku, tatu, kusoma Neno Lake kila siku, nne, kuabudu na wengine kwenye ushirika na mikutano inayofuata Maandiko na tano, kushuhudia matendo makuu ya Bwana kwa wengine, na Sita, kusaidia katika huduma za jamii na saba, kuishi mtindo wa maisha yanayomwakisi Kristo, kulingana na Maandiko yanavyotuambia.

Jitahidi kufahamu tofauti kati ya dhambi, uovu, uasi wa sheria, makosa (*Sin, Iniquity, and transgression*). Dhambi za kujua na kutokujua, dhambi za kutenda na dhambi za kuwaza, na hata dhambi za kutotenda (sin of omission), zote hizi Mungu anatusamehe, akitutaka tuanze kuishi maisha mapya tena. Wengi ambao wamelisoma Neno la Mungu wamesema, "Sijapata kuona uzuri na utamu kama huu". Biblia itazidi kung'aa na kuwa dhahabu ya thamani kila siku unapoendelea kuisoma. Utamu Wake utakuwa wa ajabu, na wala hutapenda uache kuisoma!

Jambo hili nimelishuhudia, maana niliomba ombi hili mwaka 1988, nilipoona mwalimu wangu toka Uingereza akisema, Neno lina utamu wa ajabu, akasema asipolisoma asubuhi, anaona amepungukiwa furaha! Nami nikasema, Bwana naomba nami unipe ladha ya Maandiko aliyo nayo huyu Mwalimu wangu! Bwana ametimiza ahadi hii kwangu na zingine nyingi maishani mwangu. Biblia ina ahadi zaidi ya 8100! Hebu anza kuzihesabu sasa, na kila ahadi, unaweza kuifanya liwe ombi lako. Angalia Ahadi za KumbuKumbu la Torati 28, Walawi 26 na Zaburi 37 kama zoezi la kuhesabu ahadi! Je, zipo ahadi ngapi? (Katika sura hizi tatu kuna ahadi 250 hivi!)

Wengi waliokuwa na uwezo mdogo darasani wamefanya vizuri kwa kulisoma Neno hili, hakika linanoa ubongo! Watu wamejua mambo ya siku za usoni kwa kulisoma. Angalia kitabu cha Danieli Mbili, Saba, na Nane. Sisi hatuhitaji mnajimu au mchawi, au wabashiri wa aina yoyote kutuambia yale ya wakati ujao, kwani watakuweka kwenye woga bila sababu. Soma Biblia, na usiviruke vitabu vya unabii wa Danieli and Ufunuo. Ufunuo ni kitabu ambacho kimefunuliwa. Mtegemee Mungu kwa akili zako zote, wala usizitegemee akili zako mwenyewe, katika njia zako zote Mkiri Yeye (Mwenyezi Mungu), Naye atakupitisha vyema katika yote, nawe siku moja utakuwa mbinguni, ili uishi Naye milele, shangwe ya ajabu itakuwa siku hiyo. Siku ya Bwana wewe utasimama kama Mshindi kwani Yeye atakutetea kwa vile umemchagua Yeye na njia Zake. Utakuwa umejiepusha na dhambi na huzuni nyingi kwa uhakika. Siku hii ya Bwana imetajwa zaidi ya mara 22 kwenye Biblia, na tunaambiwa kwamba kila binadamu ajitayarishe kwaajili ya siku hii.

Binadamu wote wametenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, na mshahara wa dhambi ni mauti. Bali Mungu ametoa njia ya kuepuka mauti, kupitia Kafara ya Mwana Wake Kristo. "Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda Ulimwengu, hata Akamtoa Mwanawe pekee ili kila amwaminiaye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Mwana wa Adamu hakuja ili ahukumu ulimwengu, bali ulimwengu uokolewe katika Yeye" Yohana 3:16-17. Mpendwa mtoto, kijana au mtu mzima, tuna matumaini ya kwenda kuishi mbinguni milele na milele na Baba yetu wa mbinguni. Hebu tupige moyo konde, tumwombe Bwana atusaidie katika safari hii ili tuepuke vishawishi vibaya na kisha tupate marafiki wazuri wasio na misukumo ya uovu, ili tushinde mbio hizi.

Kutomtii Mungu huyafanya maisha yetu na ya wengine yawe na huzuni. Ni vyema tumtii Yeye bila kushurutishwa maana itatubariki, na kuwabariki wenzetu na kumbariki Mungu pia. Hatuwezi kugusa mbingu bila kugusa watu! Tunapomtendea mwenzetu ubaya, tunakuwa tumemtendea Mungu pia dhambi, Yeye ni Baba yetu sote. Mahusiano haya hayatenganishwi. Na hivyo Mungu anapotoa katazo kwa kusema "usi" ni kwaajili ya furaha yetu wenyewe sisi, ambao ni viumbe Vyake. Mfano anaposema usizini, Yeye hana mke, ila anatoa katazo kwaajili ya furaha yetu wenyewe. Maagizo na Amri Zake zote Kumi, ni kwa faida yetu wenyewe. Kila Maagizo Yake, ni kwa faida yetu na wenzetu! Waweza kufanya utafiti kwa kila agizo Lake zaidi! Nasi tunaendelea pia, tuombeane.

Miaka 170 iliyopita kule Ulaya walitokea watu wa nadharia potofu za mabadiliko ya mwanadamu toka minyoo, chura, nyani na kisha binadamu. Nasi twajua hakuna aliyesikia redioni "leo tunawakaribisha raia wapya toka msituni Gombwe au Virunga, ambao wamebadilika kutoka sokwe au nyani na kujiunga nasi!" Hizi ni nadharia potovu, ovu na za uongo. Zinadhilisha nguvu na uumbaji wa Mwenyezi Mungu. Mitaala yetu Afrika haipaswi kuwa na hekaya hizi potofu ambazo ni matusi kwa raia wa nchi hizo, kazi za Darwin, David Leakey na wengineo. Nafikiri sisi hatusumbuliwi sana na nadharia hizi kwa vile nyingi zinatupunguzia thamani ya utu wetu kama binadamu na kisha tunaishi na viumbe hawa kwenye mbuga zetu na hatuoni mabadiliko hayo yanayosemwa na watu wanaoishi mbali. Hata hivyo tunaamini kwamba tumeumbwa na Mungu kwa Makusudi makuu. Haleluya!

Tuisomeje Biblia basi? Wasomaji Wengi wapya wanasema hawajui waanzeje. Kuna njia nyingi za kusoma Biblia. Wengine wameanza Mwanzo wakaishia kwenye vitabu walivyoviona haviwapi shauku au matamanio ya kuendelea kusoma. Tunashauri kuanza vitabu vya injili kama Marko, Mathayo, Luka na Yohana. Kisha Matendo na kurudi kitabu cha Mwanzo na Kutoka. Hakika

kitabu cha Mwanzo kinaweka msingi wa Biblia yote!

Unaweza kuisoma Biblia kwa kuchukua mtu mmoja na kujifunza maisha yake. Mfano, Stefano shemashi aliyempenda Mungu na maisha yake. Huyu alikuwa Mgiriki, asiyekuwa na roho ya kulipiza kisasi, aliwaombea waliokuwa wakimwua. Watu wengine wakifanyiwa kosa dogo hutoa mwitikio wenye jazba, na kusema "hata nikifa, usije kwenye mazishi yangu, utalaaniwa kwa kunitendea ubaya huu, utakuwa masikini wa kutupwa." Maneno haya ni mazito sana. Wale wanaotutendea mabaya, tunapaswa kumwomba Mungu awasamehe na kutuepusha na shari yao ili Roho wa Mungu awaguse, na waingie katika zizi la Bwana. Waweza pia kuinakili Biblia au kuifanyia muhstasari kama sasa tunavyofanya, jambo ambalo limetufungua macho kwa njia tusiyoweza kuelezea. Waweza kusoma Biblia ya Kronolojia kwa mfumo wa Kesha pia, tuandikie tukutumie nakala laini ya Biblia ya Kronolojia! Email yetu ni:

(MaarifaMtandaoni.Com au SamaritanLaymenMinistries.Org)

Utakapozoea utaweza kuanza mwanzo mpaka mwisho kwa urahisi kama ambavyo wengi wetu tunafanya. Soma sura tatu kila siku na kwa mwaka utakuwa umeimaliza, au kila siku soma sura moja na kutafakari kwa kuimeng'enya vizuri na utamaliza baada ya miaka mitatu. Zungumza na wengine kuhusu namna wanavyoisoma. Jitahidi uisome kwa furaha na kuomba uvuviwe na Roho wa Mungu, kabla hujaanza. Na kila unapoanza kuisoma, omba na omba tena! Utabarikiwa na faida kemkem. Usijipangie kusoma kurasa nyingi ambazo zitafanya uone kuwa ni adhabu au utakazoshindwa kuzimeng'enya vyema. Biblia ni kama chakula. Chakula kinatakiwa kutafunwa na kuyeyushwa, ndipo unapata lishe. Kusoma Bibla yote inachukua masaa kama 80 tu. Lakini unahitaji muda wa kuomba na kutafakari hata fungu moja tu, nawe utashangaa kwamba fungu hilo moja linaweza kukuchua wiki mbili kulitafakari na kulitambua vyema, mfano Danieli 8:14! Usifanye kwa kasi kana kwamba unashinikizwa au kukimbizwa. Biblia ina Ujumbe kwa watu wa matabaka yote, iwe wazee, vijana, matajiri, masikini, weusi, watoto, wachungaji, walei, weupe, wafupi, warefu, wasomi, na watu wa kawaida.

Kamwe Tusihofu, Neno linasema, "Usiogope, kwa maana Mimi ni pamoja nawe, usifadhaike, kwa maana Mimi ni Mungu wako, Naam, Nitakutia nguvu, naam Nitakusaidia, Nitakushika, naam, Nitakushika kwa mkono wa kuume wa haki Yangu" Isaya 41:10. Kweli macho hayajaona, wala masikio kusikia wala kuingia katika mawazo ya mwanadamu, Mambo yale ambayo Mungu ametutayarishia!" Hebu tusome Neno Lake ili tuzijue ahadi maelfu

na kuzidai. Usiogope, imetajwa takribani mara 365 Kwenye Maandiko.

Dini ya Kikristo haimruhusu mtu kufanya atakavyo! Muumini anapaswa kujisalimisha kwa Mungu na kuishi sawasawa na Maandiko. Kabla ya dhambi Mungu alizungumza na watu uso kwa uso, lakini baada ya anguko dhambini Mungu alisema nao kwa sauti, kwa kuwatuma malaika, kwa njia ya manabii, kwa matukio, na hatimaye kwa Maandiko. Alianza kwa kuandika Mwenyewe kwa chanda Chake na kisha waandishi waliovuviwa kuandika Magombo hatimaye kupata Biblia. Biblia ni Neno la Mungu. Neno la Mungu ni mamlaka ya mwisho kwa viumbe wa Mungu hapa duniani, na mbinguni na lina Ujumbe kwa kila mtu. Lisome, litafakari, lipende, litende, litangaze, liangaze. Usizuie wengine kulisambaza au kuwa mchoyo wa Neno la Mungu. Maana utume wetu ni kwenda katika ulimwengu wote na kuwafundisha watu, na kuwafanya kuwa wafuasi wa YESU. Kitabu hiki ni masimulizi ya Biblia kwa watoto kuanzia kitabu cha Mwanzo mpaka Ufunuo katika mfumo wa somo la kila siku kwa siku 366.

Biblia inatueleza Historia ya Binadamu toka alipoumbwa na Mungu, mpaka kuanguka na kuasi sheria za Mungu pale katika Bustani ya Edeni mpaka Mungu atakapofanya makao Yake pamoja na wanadamu katika mbingu mpya na nchi mpya (Uumbaji, Maanguko, Ukombozi). Kuna Neno linaitwa Kigiriki Theodicy (theodisi) Katika kitabu cha Ufunuo 12 tunaelezwa kwamba, Shetani aliishi mbinguni na kuwa mwasi wa kwanza. Alishawishi theluthi ya malaika wote na kutupwa nao hapa duniani. Huo ukawa ndio mwanzo wa pambano kati ya Mungu na Shetani, au wema na ubaya. Kwa sasa sisi tumo katika mgogoro huu, kitabu cha Ayubu kinatupatia picha kidogo ya pambano hili. Kuna siku pambano hili litakwisha. Kutokana na Biblia. Ishara za nyakati katika kitabu cha Danieli sura ya pili, saba na nane ni kalenda ya unabii. Hii inaonesha tuko ukingoni mwa Historia ya Dunia hii.

Mungu atakuja kuhukumu ulimwengu, na kutoa thawabu kwa wale waliotenda mema kwa neema Yake, yaani, uzima wa milele; na kwa wale waliotenda maovu, adhabu yao ni moto wa milele. Kila mtu na asome sura hizo za Daniel na kujua maana yake ni nini Leo.

Huu ndiyo muhtasari wa Biblia. Mwanzo 1 na 2 ni uumbaji, Mwanzo 3 ni kuanguka kwa binadamu dhambini. Biblia yote iliyosalia baada ya hapo ni mpango wa Mungu katika kuishughulikia dhambi ili isiinue pembe yake kamwe tena. Nahumu 1:9. Bwana Anatuma mitume na manabii kusaidia watu kujitayarisha, mara nyingi watu hawasikii, na mara zingine wanaua wale watumishi wa Mungu, hatimaye Mungu anamtuma Mwanawe

Naye anazaliwa, na kuishi na watu miaka 33 1/2 na kuwafundisha na kuwahudumia watu, mwishowe anauawa, na kuzikwa na kufufuka na kupaa kurudi mbinguni, akiwa na huduma ya ukuhani ili kutuombea. Hivi karibuni atatokea kuwachukua wale waliofanya uamuzi kuishi Naye mbinguni milele, na adhabu itatolewa kwa wale ambao wamekuwa hawampendi Yeye, na hawapendi watu wengine.

Mimi na wewe mtoto ama mtu mzima tumo kwenye pambano hili zito. Hata mtoto mdogo anapata shida kujikana nafsi, au kujinyima, kwani hutaka yote yaende kwa jinsi anavyopenda yeye binafsi. Mapambano yote yapo kichwani na moyoni, tunasikia sauti mbili moyoni. Imetupasa tuvae silaha za Mungu na kusimama imara, soma Efeso 6 silaha zile Sita, hakika ni saba na maombi na, tukeshe na kuomba ili tusiingie katika mitego na nyavu za yule mwovu. Kila siku tunafanya uchaguzi, ama tunamchagua Mungu au Shetani. Wote tumetenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, lakini tunapomwamini Yesu na kutubu, Mungu anatusamehe na kutukubali kama watoto Wake. Mungu Anaendelea kutusaidia kuishi maisha mapya kwa neema Yake hata leo. Nasi twajua ya kuwa katika mambo yote Mungu hufanya kazi pamoja na wale wampendao katika kuwapatia mema, yaani, wale walioitwa kwa kusudi lake-Warumi 8:28.

Hebu tumwamini Mungu ili tuthibitike, na tuamini manabii Wake ili tufanikiwe. Kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu wengi. Wakoloni walipofika kule Papua New Guinea waliwacheka wananchi waliokuwa wanasoma Biblia na kuifuata. Wale wananchi wa Papua New Guinea wakawaambia, "Mnacheka na wakati tulipokuwa hatuna Kitabu hiki tulikuwa tunakula watu? Hakika ninyi leo mngekuwa kitoweo chetu!" Bwana Yesu Alisema, "Imeandikwa mtu hataishi kwa mkate tu! Bali kwa kila Neno litokalo katika kinywa cha Mungu". Mathayo 4:4. Kwa neema ya Mungu, hebu siku moja tukutane mbinguni kando ya mti wa uzima kwa kuwa tumelithamini Neno Lake.

Kuna Wimbo umesema hata kama bahari zote zingekuwa wino, mbingu zote ziwe karatasi na miti yote iwe kalamu, zisingetosha kuandika habari njema za ufalme wa Mungu na upendo Wake. Tunasema hatujaanza hata safari ya kuuelewa upendo wa Mungu, kuelewa Neno Lake na kwamba Yeye ni nani. Hakika kama wanadamu tumepata tumepata harufu ya manukato kidogo tu, lakini hata hilo dogo tulilolipata, tukilitilia maanani litakuwa la matunda mema, na tele na kisha ahadi za ajabu za uzima wa milele kwa kumjua Yeye (Yohana 17:3).

Biblia ni Kitabu cha kusomwa kwa kicho na heshima, kwa maombi na bila haraka, hebu Mungu atusaidie kukifurahia chakula bora na chenye ladha kupita vyote duniani ili tukue kiimani na kumtukuza Mungu, na kuwabariki wengine kwa huduma na maneno yetu. Kwasababu ya mafundisho mengi yasiyo ya Kweli, na yanayomdhalilisha mwanadamu, yanayotokezea kizazi hadi kizazi, hakuna aliye salama bila Neno la Mungu. Viumbe vyote wakiwemo malaika wameumbwa na Mungu. Mungu alimwumba Mwanamume kwanza, na kumpa kazi kwenye Bustani ya Edeni. Adamu alikuwa na mahusiano na Mungu kwanza, kabla ya kuwa na mahusiano mengine. Kisha akamwumba mwanamke aliyekuwa na mahusiano na Mungu kwanza na kisha mumewe alipokabidhiwa kwake.

Amri ya zaeni na kuongezeka ni amri ya kwanza inayosomeka kwenye Maandiko! Mtoto anaumbika tumboni kwa mbegu toka kwa baba na yai toka kwa mama. Mbegu hizi mbili zinapokutana, hapo ndiyo mtoto anakuwa msichana au mvulana. Kwa hizo seli mbili. Nazo hukua. Hivyo mtoto hazaliwi msichana au mvulana tu, bali huumbwa na Mungu kama msichana au mvulana! Hakuna anayeweza kujibadilisha jinsia, maana kila seli ina vinasaba vya kike au vya kiume. Binadamu ameumbwa kwa mfano wa Mungu. Hivyo jinsia zote zina maana yake kwa Mungu. Hivi majuzi nadharia toka nchi nyingi zimekuja na mambo mengi ambayo yameacha taabu nyingi. Pale ninapoishi kuna watu ambao mtoto akizaliwa hauruhusiwi kusema ni msichana au mvulana, bali wanakwambia, wacha akikua mwenyewe atachagua.

Mara nyingi pia nikienda kutumia choo wakati wa kusafiri kwenda majimbo mengine, katika shule au uwanja wa ndege, nakutana na wanaume chooni, ambao wanasema wao wanajisikia vichwani mwao ni wanawake. Hali kama hii hunipa hofu kama nipo peke yangu na mwanamume huyu chooni, Je, kama wewe ni mwanamke usingekuwa na hofu kweli? Habari za namna hii ni nyingi katika nchi ninapoishi, ila kwa kifupi niseme, Mungu ameumba wanaume na wanawake kwa utufu Wake. Yeye Ndiye anaamua nani awe mwanamume na nani awe mwanamke, na si wanadamu. Mwanadamu hawezi kuumba. Kitenzi cha kuumba ni mojawapo ya vitenzi vinavyomhusu Mungu tu. Kitenzi kingine ni kusamehe dhambi n.k.

Sisi kama viumbe hatuna uchaguzi wa kuchagua tuwe watoto wa kike au wa kiume, tuwe weupe au weusi nk. Mungu alishaweka hayo yote kwenye vinasaba vyetu, kwenye kila seli (DNA). Nasi tumeumbwa kwa jinsi ya kushangaza na kutisha. Yapaswa tujue kwamba Mungu ametuumba kwa makusudi gani, kwasababu kila mtu atatupa *mashauri yake*, yaliyopotoka au yasiyopotoka, bali sisi na watoto wetu twapaswa kurudi kwa Mungu Mwenyewe kwanza, aliye na maelekezo ya kile alichokiumba (Manual).

Biblia ndiyo Mwongozo huo wa maelekezo kwa Wanaume na Wanawake. Wao wameumbwa kwa malengo tofauti, wako sawa mbele za Mungu, ila kazi yao ni tofauti! (equal with different function).

Biblia ya Kiswahili Ilitufikiaje?

Mary Jones alizaliwa kijiji cha Llanfihangely Pennant, katika kisiwa cha Wales (United Kingdom), Desemba 16 ,1784. Alilipenda sana Neno la Mungu na alitamani sana awe na Biblia yake mwenyewe lakini alikuwa masikini. Akiwa na umri wa miaka 16, tayari alikuwa ametunza pesa ili aweze kununua Biblia yake mwenyewe, Alipata taarifa kuwa angeweza kununua Biblia katika kanisa fulani lililokuwa mbali naye. Alitembea Km 40 kwenda kwenye kanisa hilo, hapo alikutana na mchungaji Thomas Charles. Mchungaji alimweleza kuwa Biblia zote zilikuwa zimekwishanunuliwa na haikusalia hata moja. Mary alitoa machozi.

Ndipo alipomsimulia mchungaji Thomas kisa chake na jambo hili lilimsisimua mchungaji kiasi cha kuamua kumuuzia Biblia ambayo ilikwisha lipiwa na mtu mwingine ila alichelewa kuichukua Biblia yake. Mchungaji huyu, alipata msukumo moyoni kufanya mpango ili watu wote wa kawaida wapate Biblia zao, kisha wajisomee kwa kuzingatia ule usemi maarufu wa Yohana 17:3, "Uzima wa Milele ndiyo huu, Kumjua Mungu Mmoja wa Pekee na Yesu Kristo Aliyemtuma".

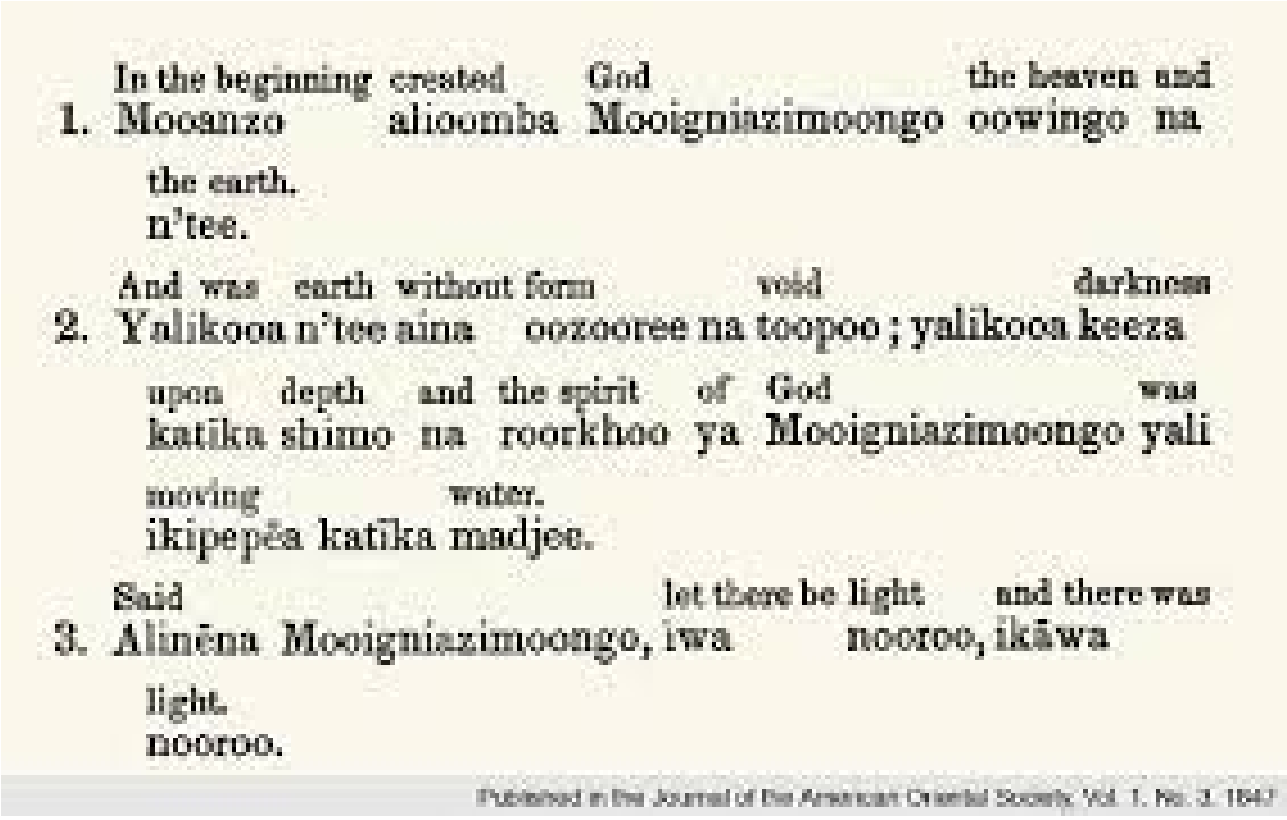
Mchungaji Thomas alifanya mkutano na viongozi wa Religious Tract Society mwaka 1802, na katika mazungumzo waliafikiana kuisaidia Wales kupata Biblia. Baada ya maamuzi hayo, akatokea bwana mmoja aitwaye Joseph Hughes na kuhoji: "Yaani mkakati wetu ni kwa Wales tu? Je, nchi zingine?" Hoja zake zilipelekea kuundwa kwa chama kilichojulikana kama, British and Foreign Bible Society, mnamo March 7, 1804. Kwa pamoja walianzisha mitambo ya kuchapa; ni kutokana na chama hiki vimezaliwa vyama vingi duniani vya Biblia vikiwemo kile cha Tanzania Bible society, Bible Society of Kenya, American Bible Society nk. Vyama hivi ambavyo idadi yake ni zaidi ya 150, katika nchi na maeneo 240 vimesaidia sana kueneza Biblia kwa wingi wakiruzuku mauzo Yake na wakati mwingine hupata wafadhili. United Bible Society, UBS ndiyo chama kikubwa cha kutafsiri Biblia, kuchapa na kusambaza (Kuna nchi 195 duniani na pia kuna Territories).

Mary Jones aliishi miaka 80 na alifanikiwa kushuhudia na kufurahia matunda ya njozi yake. Mara nyingi tunadhani kuwa, mtu anaweza tu kuleta tofauti katika jamii iwapo ana pesa au mamlaka. Hapa tumeona kwamba hili si kweli, njozi inaleta malengo, madhumuni na hatimaye, yaweza kuhamisha milima mingi katika maisha ya mwanadamu.

Johannes Ludwig Krapf alizaliwa nchini Ujerumani (1810-1881). Alihitimu shahada ya Theolojia katika chuo kikuu cha Tubingen mnamo mwaka 1874. Alisafiri kwenda nchini Misri na huko alioa na kupata mtoto; Baadae, yeye na familia yake, walihamia kule Rabai, Mombasa ambapo mkewe na mtoto walifariki kwa malaria. Krapf alikuwa na talanta ya lugha iliyomwezesha kufahamu Kigiriki, Kilatini, Kiebrania, Kifaransa, na Kiitaliano. Krapf alikuwa Mlutheri na Mwaka 1844 alifanya umishenari katika nchi za Afrika Mashariki. Mara alipowasili, mwaka 1844, alianza kujifunza Kiswahili cha kimvita. Aliandika Kamusi ya Kwanza ya Kiswahili na Sarufi ya Lugha ya Kiswahili. Alianza pia kuandika kitabu cha Mwanzo cha Biblia ila lugha Yake haikuwa na mpangilio mzuri (*Tazama mfano hapo chini)*.

Krapf aliona kwamba kuna mahitaji makubwa ya kueneza Neno la Mungu kwa watu kwa kusoma Biblia ya Kiswahili. Hata hivyo, jaribio hilo lilishindwa kwa sababu yeye mwenyewe alijifunza tu Kiswahili cha mawasiliano rahisi, ila hakuwa amefikia hatua ya utumiaji mzuri wa lugha hiyo (tazama aya zifuatazo hapo chini)

Johann Krapf's 1847 tafsiri ya Mwanzo 1:1-3 kwa Kiswahili

In the beginning created God the heaven and
1. Mooanzo alioomba Mooigniazimoongo oowingo na

the earth.
n'tee.

And was earth without form void darkness
2. Yalikooa n'tee aina oozooree na toopoo ; yalikooa keeza

upon depth and the spirit of God was
katika shimo na roorkhoo ya Mooigniazimoongo yali

moving water.
ikipepēa katika madjee.

Said let there be light and there was
3. Alinēna Mooigniazimoongo, iwa nooroo, ikāwa

light.
nooroo.

Published in the Journal of the American Oriental Society, Vol. 1, No. 3, 1847

Krapf alifanya kazi na Jaji wa Kiislamu aitwaye Ali Bin Modehin, kutafsiri kitabu cha Mwanzo. Mwishowe, alimaliza Agano Jipya la Kimvita japo hakuchapa nakala nyingi. Kazi yake ilikuja kutumiwa baadae katika

kuandika Biblia ya Kiswahili " Southern Version" aliyoshughulikia Steer. Huyu katika mwaka wa 1868 alimaliza Agano Jipya na Mwaka 1879 Biblia yote ilikamilika, yaani, Agano la Kale na Agano Jipya. Waandishi wengine walikuja na kujiunga naye wakasaidiana kukamilisha uandishi wa Agano la Kale nao ni Johannes Rebmann, na Rabai Krapf. Majina ya wengine ni Wiliam Taylor, Harry Bins, Edward Steer, Franciss Hodgson, na Arthur Madan. Hadi kufikia mwaka 1895 Biblia yote ya Kiswahili iliweza kupatikana. Kamusi ya Krapf pia ilisaidia wengi katika kazi za kutafsiri. Krapf alitafsiri Biblia pia Kikamba, na lugha ya Oromo ya Ethiopia.

Edward Steer (1928), Mwanglikani kutoka nchini Uingereza, aliwekewa mikono ya Uchungaji mwaka 1850. Alifika kufanya kazi Zanzibar mwaka 1864, na mwaka 1869 akiwa na Chapa ya Krapf alimaliza kutafsiri Agano Jipya, akisaidiana na Mwananchi Mzanzibari. Hawa walifadhiliwa na chama cha Biblia nao wakafanikiwa kutafsiri Biblia kwa lugha ya Kiswahili. Steer alikufa mwaka 1882.

Tafsiri aliyoianzisha Krapf iliendelea kuboreshwa na watu mbalimbali kwa kadri Mungu Alivyowatumia hadi mwaka 1950. Kamusi yake ilisaidia katika kutafsiri Biblia kwa Mchungaji Steer na wenzake na pia kwa tafsiri za makabila mengine ya Kibantu kama Luganda. Chapa ya kwanza ya Biblia ya Kiswahili (tunayoitumia leo) ilitolewa rasmi mwaka 1952, hata hivyo kulingana na taratibu za mabadiliko na kukua kwa lugha, ni jambo la kawaida kuhakiki kitabu, kila baada ya miaka 50. Nafikiri tumeshakutana na Biblia ya Kiswahili cha kisasa! Wapo watu wengine wa Zanzibar ambao walisaidia kupata lugha sahihi hasa watunga mashairi kama vile Mwajuma, Shaban Robert na Mathias Mnyampala. Mchango wao ni tunu kwa watumiaji wa lugha ya Kiswahili.

Kwa mantiki hiyo, Biblia yetu hii, ina umri wa miaka takribani 74, hatutashangaa iwapo siku moja tutapata Biblia fafanuzi (Swahili Biblia Commentary) au Biblia ya Kesha (Paraphrase/Devotional Bible). Tumeanza kuandika kitabu cha Warumi kwa ufafanuzi/Kesha (paraphrase/devotional) Hebu Mungu Atusaidie na kututumia ili kazi Yake ikamilike mapema. Biblia inasema wanadamu sote tumepewa uwezo wa kuharakisha ujio wa Yesu. Je, hilo siyo jambo jema? Tunatamani na kuomba mtukumbuke kwa maombi yenu. Tunaomba mtukumbuke katika utume wa machapisho. Kazi hii haiwezi kufanywa na mtu mmoja au taasisi moja tu, bali kila mmoja wetu anayemwamini Mwenyezi Mungu, ana sehemu ya kufanya kwenye shamba la Bwana. Marekebisho ya mwaka 1950 yalizingatia umuhimu wa kuwa na "Standardized Bible" ya Kiswahili katika Afrika Mashariki ndipo ikazaliwa tafsiri ambayo tunayo mpaka leo (Swahili Union Version).

Makanisa mengine yameshiriki kutoa tafsiri ya Biblia ya lugha zingine za Afrika mashariki za makabila ya Afrika Mashariki, baadhi yake ni Mazumo (Zaburi) kwa lugha ya Chasu (Kipare) kilichochapishwa na Max Poenig Msabato mwaka 1919, Agano Jipya kwa Kipare mwaka 1912 na miaka iliyofuatia. Vingine vilivyofuata ni Agano la Kale na Agano Jipya (Ilagano lya Kale na Ilagano Ipya) kwa Kisukuma, tafsiri ya Wamishenari Wasabato wa Kipare huko Usukuma wakati wa vita ya kwanza na kuchapishwa huko Kendu Bay Press, Kenya. Pia Mmishenari Rudolph Reider aliyekuwa Majita na Ibrahimu Maradufu walitafsiri Agano Jipya kwa lugha ya Kijita liitwalo Indagano Inyaaya baada ya vita ya kwanza.

Hapa kwetu barani Afrika, Chama cha Biblia kilifika nchini Kenya na Ethiopia kwanza, na wakati huo Tanzania tulihudumiwa kutokea Kenya mpaka mwaka 1978 chama hicho kilipoanzishwa hapa Tanzania huko Iringa. Kati ya 1979-1980 ndipo kilihamishiwa mjini Dodoma ambapo kimeśtawi hadi leo na kinaendelea kuhudumia jamii kubwa yenye mahitaji ya Neno la Mungu (hasa ilipoonekana kwamba kuna uhitaji mkubwa wa Neno la Kiswahili).

Kuna haja ya kuwa na tafasiri zingine za Biblia kama lugha zingine zilivyo, mfano Kingereza kina tafsiri zaidi ya 100. Sasa hivi kuna tafsiri ya Biblia ya Kiswahili cha Kisasa ambayo tumeshaizoea! (Tumehoji vyama vya Biblia pia, ila kazi ya binadamu mara nyingi inakuwa na makosa, ila nia yetu ni kushiriki nanyi habari hizi njema hivyo kama kuna masahihisho yoyote tafadhali usisite kuwasiliana nasi. Tunapenda kubarikiwa nanyi kwa maombi, mashauri na masahihisho, Asante). Ombi zito sana ambalo limesheheni ni hili la Waefeso 3, nawe jiombee na liishi kisha utapata mafunuo ya kuweza kulielewa Neno na siku moja tuwe mbinguni pamoja NAYE milele zote.

“14 Kwa sababu hii napiga magoti mbele ya Mungu Baba, 15 aliye Baba wa familia ya waamini wote, mbinguni na duniani. 16 Namwomba Mungu awaimarishe kwa kuwatia nguvu mioyoni mwenu kwa njia ya Roho Wake kwa kadiri ya utajiri wa utukufu Wake. 17 Na naomba kwamba, kwa imani, Kriśto aendelee kuishi ndani ya mioyo yenu, ili mkiwa mmesimama imara na kujengwa katika upendo, 18 mpate uwezo wa kuelewa, pamoja na watu wote wa Mungu, upana na urefu na kimo na kina cha upendo wa Kriśto; 19 na mpate kufahamu upendo huu, ingawa unapita upeo wa maarifa, na hivyo mpate kujazwa kabisa na ukamilifu wa Mungu Mwenyewe. 20 Utukufu ni Wake Yeye, ambaye ana uwezo wa kutenda zaidi ya yale tunayoyaomba na kuyawazia, kwa kadiri ya nguvu Yake inayofanya kazi ndani yetu. 21 Utukufu ni Wake katika kanisa na katika Kriśto Yesu kwa vizazi vyote, milele na milele. Amina.”

Habari hizi zimeandikwa na Mchungaji Daniel Bunga Dettu, Mchungaji Bariki Mtango Elineema na mlei Grace Momadi Masaka.

Machache yahusuyo BIBLIA

Biblia ni kitabu cha Habari Njema za wokovu wa kila mwanadamu. Muhtasari wake ni uumbaji wa mwanadamu (Mwanzo 1 na 2). Maanguko ya mwanadamu dhambini (Mwanzo (3) na Biblia yote iliyobakia kuanzia Mwanzo tatu mpaka Ufunuo, ni Mungu anafanya juu chini ili kumwokoa mwanadamu, kwanza anatuma manabii na kisha Yeye anamtuma Kristo kuja kutukomboa sisi wanadamu. Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, Kristo amekufa kwaajili yetu ili sisi tuishi milele. Tunabadilishana Naye, Yeye anatupa Wema Wake, nasi tunampa dhambi zetu ili atusafishe kabisa, na kutufanya tustahili haki Yake. Kitabu hiki ni cha ajabu, kwani mtu akisimulia maisha yake au ya marafiki zake huwa anasema mambo mazuri tu ya watu hao hata yawe ya uongo. Hata mtu mwingine ameshauri watu waishi vyema "ili usije ukatulazimisha kusema uongo wakati wa mazishi yako!" Ila Biblia haiko hivyo, habari za watu zimesemwa kama zilivyo, hata za wale wapenzi wa Mungu! Hakuna mwenye haki, hakuna hata mmoja, sote tumepungukiwa na utukufu wa Mungu.

Biblia yazungumza ulimwengu ulivyokuwa, ulivyo na utakavyokuwa. Hakuna kitabu kingine chenye Ukweli wa haya yote kama hiki. Kitabu hiki ni tofauti na vitabu vingine vyote kwani hakuna kitabu kinachosema "Ndipo Mungu Akasema Au Sikiliza Neno la Mungu au Neno la Mungu. hivi katika Biblia. Mtu mwenye hekima kamwe hatasema kuwa Mungu hayupo, bali atapeleleza, naye atakutana na Bwana, hii *ni Ahadi ambayo ina mashiko asilimia 100%. Biblia inasema zaidi ya mara 2300 "Mungu akasema, au akaagiza". Tujipe moyo kwamba tunaweza kuomba na kuongea na Bwana popote pale tulipo, na kudai ahadi Zake, Vitabu vya Isaya, Yeremia na Ezekieli vina ahadi zaidi ya 1000! Soma na anza kudai hizi! Biblia ina zaidi ya Ahadi 8000. Zaidi ya Ahadi 3000 za Mungu ni Ndiyo na Amina!*

Sura ya kwanza ya Biblia inatueleza Mungu aliumba mara 31, kwamba pia alimwumba mwanadamu, na sura ya mwisho ya Biblia ya Ufunuo 22 yaeleza Mungu anamwalika kila mmoja kunywa maji ya uzima bure kabisa, bila hata kutoa senti. Biblia yaonyesha Mungu anajihusisha mno na mwanadamu na anamfahamu mwanadamu na pia hujishugulisha na maisha yake ya kila siku. Upendo Wake wa ajabu unaonyeshwa kwa kifo cha Mwana Wake Yesu Kristo msalabani. Kafara hii ya dhambi aliyoifanya inamruhusu kila mmoja wetu kuhesabiwa haki mbele za Mungu kupitia Imani sahili katika Kazi ya YESU. Ukweli unapatikana kwenye Maandiko, ila kwasababu kuna kurasa

nyingi, sisi tumepita kama wale walio angani na satellite au drone-camera ili tu kufanya muhtasari wa kushtua ladha yako ili uwe unapitia Kitabu cha Biblia kila siku. Mungu anapenda watu Wake na kuwajali sana ndiyo ujumbe wa Biblia katika kila kitabu chake. Onja, nawe utaona BWANA ni Mwema!

Biblia ni ya kutuongoza katika maisha. Soma Biblia kwa mpango na utapata faida zaidi. Usizoee kuisoma kwa mtindo mmoja, hautajifunza mengi kwa mbinu hiyo. Madhumuni yetu binafsi au mahitaji yatatuelekeza jinsi ya kuisoma. Je, tunataka faraja, au kutajirisha Kesha yetu ya usomaji wa kila siku? Biblia nyingi zina Mistari inayofanana, na mingine imeorodheshwa kwenye ukingo, wewe ifuate hiyo. Wengine wamepata faida waliposoma kitabu kimoja cha Biblia kwa mwezi mmoja. Vifaa vya kusoma Biblia ni Biblia yenyewe Ndiyo muhimu, Mafungu yanayofanana, notisi Zake, ramani ya matukio ya Biblia, Jiografia na historia (Abraham Mesopotamia, na Barua za Paulo), Ufafanuzi au concordance kama Ile ya Strong, Kamusi ya Biblia, Lexicons, na commentary.

Jua maana ya Maneno, jua historia, jua mistari inayofanana na hiyo, soma habari zote zihusianazo na hiyo mada kwenye Biblia. Madhumuni ya kusoma yawe sahihi yaani kuwasiliana na Mungu, kusikia sauti Yake na siyo kupata maarifa peke yake, au kuleta ubishani, wa historia, majina, miji na tamaduni unazosoma humo. Tuombe Roho wa Mungu atuongoze katika Kweli yote, soma pole pole, ukitafakari kama yule alaye au amung'unyaye kitu kitamu kabisa. Mtu hataishi kwa mkate tu ikimaanisha Neno la Mungu ni muhimu kulila, kulitafuna, kulimeza, kuliyeyusha na ndiyo litaleta faida mwilini. Tujiulize tunaposoma; Je? Mungu anazungumza na mimi nini hapa? Uwe mtiifu na tayari kulifuata ili ubadilishwe na kufanana Naye. Baada ya muda Biblia itakuwa mwenzi wetu wa karibu, ikituongoza na ikitubadilisha, Naye Mungu atatuwezesha na kututumia kuibadilisha dunia, na kuongoza wengi kulifuata Neno Lake na kuwa kwenye ufalme wa Mungu siku moja. Kisha nasi tutasema katika Bwana nilimpata Rafiki,

Usitoe udhuru kama sisi, tulivyotoa udhuru, japokuwa una uzoefu mdogo wa elimu ndogo ya theolojia au ya kuandika kitabu mwombe Mungu Akumwagie Roho Wake na kuleta tofauti kwa kuwapelekea watu Neno, na hata kuwanunulia nakala ya Biblia. Tumeomba wengi waendelee kutuombea ili tuandike vitabu vingine. Imepita miaka 15 tangu tulipoona hitaji hilo, na tunamshukuru Mungu kwa kutuwezesha kufanya angalau hiki kidogo kwaajili ya Jina Lake. Twajuaje kwamba Biblia ni Neno la Mungu au ni Neno la Kweli? Kila mtoto apaswa kujua jinsi ya kujibu hili swali la tumaini tulilo nalo. Kuna sababu nyingi, ila chache tunaweza kuzieleza Kama Ifuatavyo;

1. **Maisha ya Kristo yameathiri historia na nyakati mpaka vikatengwa, kabla ya Kristo (KK) na Baada ya Kristo (BK) na yaliyotabiriwa yametokea.**

2. **Machimbo ya vitu vya kale yaani akaeolojia yanaafikiana kabisa na matukio na Historia ya Biblia. Maandishi ya historia kwenye sehemu za matukio yanaafikiana na Biblia.**

3. **Mamilioni ya maisha ya watu yamebadilishwa na kuwa mbaraka kwa watu kwa ajili ya Neno hili. Hakuna aliyesoma Hisabati au Kemia na kusema "Baada ya kusoma Hisabati, basi moyo wangu umeamua kuchagua mema", La! hasha, ni baada tu ya kusoma Neno la Mungu ndiyo watu wamebadilishwa.**

Neno la Mungu ni dira na ramani yetu duniani. Neno la Mungu limekuja kwetu kwa kuvuviwa kwa watumishi wa Mungu kama manabii, mfano Musa aliyekuwa mtoto kwa Farao, Luka aliyekuwa tabibu, Daniel aliyekuwa waziri mkuu, Mathayo aliyekuwa mtoza ushuru, Sulemani na Daudi waliokuwa wafalme, Amos aliyekuwa mchungaji wa mifugo na mkulima wa makuyu/tini. Kuvuviwa ili kuandika Biblia haikuwa imla, kwamba waliambiwa waandike Neno kwa Neno, bali mawazo yalivuviwa na wakaandika kwa jinsi walivyoona, mfano wengine waliandika kimashairi, wengine kama visa. Biblia imethibitika kuwa ni Neno la Mungu la kuaminiwa. Hakuna kitabu kinachoweza kujibu maswali ya binadamu kama hichi. Hakuna kitabu kinachotuliza shauku na upweke wa mioyo ya watu bali Biblia tu! Biblia ina mbaraka kwa kwa kila mtu, wa kila umri, na wa kila aina.

Biblia ina mwangaza wa maarifa na hekima, ujuzi na ufahamu wa kuangaza mafikira yetu na kuyatakasa. Ni ufunuo toka kwa Mungu wa mbinguni, Mungu wa Ibrahimu, Isaka na Yakobo, ambaye Ndiye Mungu wetu. Mungu amelitunza Neno Lake katika historia, kwa maelfu ya miaka. Zaidi ya mara 2300 waandishi wameandika "BWANA akasema". Hasa kwenye kitabu cha Walawi. Biblia ina Maagizo, shuhuda, Sheria, na Amri za Mungu.

Biblia ina vitabu 66, 39 vya Agano la Kale na 27 vya agano jipya. Agano la Kale liliandikwa Kiebrania na Agano Jipya Kigiriki/Kiyunani. Imechukua zaidi ya miaka 1700 kuiandika Biblia bali waandishi wote, wanaokadiriwa kuwa 40 walikuwa na mtiririko wa mada moja (theme), na wala hawakupingana, maana walivuviwa na Mungu mmoja. Biblia ina takribani ya visa 407 vya watoto. Biblia ina sura 1189 na Aya 31,102. Sura ndefu kuliko zote ni Zaburi 119, na kitabu kirefu ni Yeremia. Sura fupi kupita zote ni Zaburi 117. Zaburi 118 ndiyo sura ya katikati.

Je, unakiamini Kitabu cha Biblia, ambacho ni kikuu kuliko vyote (Kitabu cha vitabu). Je, unakisoma, na kuacha Ujumbe Wake uzungumze na moyo wako? Utakuwa mtu tofauti ukifanya hivyo. Anza kukiamini leo kama bado hukuwahi kukiamini. Na kama unakiamini bila kukitii, anza kuyatii Maneno Yake leo. Na kama unakiamini na kukitii endelea kukua ukizaa matunda yapasayo toba. Rafiki yetu mmoja anaitwa John Bradshaw anayetoka New Zealand alituambia alipokuwa akiendesha motokaa katika mji fulani kule Tennessee aliona nyumba inawaka moto. Akajiwazia moyoni kama watu walio mule ndani walijua hilo. Akasema hapa ni ughaibuni na magharibi hawa watu wanajua nyumba yao inaungua, na nikifika pale na kupiga hodi na watu siwajui watafikiri ni mwenda wazimu. Ila akajipa moyo, na akaendesha gari lake mbele ya ile nyumba na kugonga mlango, hakuna mtu alikuja kufungua, hivyo yeye akafungua mwenyewe mlango na kuita "jamani nyumba yenu inaungua moto!"

Familia ilitoka mle, baba mama na watoto wakishangaa huyu kichaa ametoka wapi, ila alipowaeleza, walitimka mbio, wakatoka nje na wakati huo Bradshaw alikuwa ameita zima moto tayari, nao wakaja, hata hivyo nyumba ile iliteketea. Ila maisha yaliokolewa! Watu wasiosikia habari za hukumu siku za mwisho za Ukombozi wataungua moto vile vile, na hawatakuwepo tena milele zote. Je, wewe kwa kuwaonea haya au kuona unawasumbua watu uko tayari waungue moto tu? Jiulize moyoni mwako leo! Kama ni La! Basi waambie watu habari njema za ufalme na waache wafanye uchaguzi kukubali au kukataa wenyewe. Siku ile vitabu vitafunguliwa na habari za kila mmoja wetu zitawekwa wazi kabisa, habari zote zisizoungamwa zilizoungamwa zitakuja kwenye hukumu. Je, wewe unapenda uovu wako usomwe na kila mtu aujue kweli? Mimi sitaki, nataka niungame uovu wangu saa hii!

Biblia haijakamilika bila Agano la Kale. Agano Jipya ni mwendelezo wa Agano la Kale! Agano la Kale ni Msingi na Agano Jipya ni ukuta na paa. Maisha ya Kristo yana maana kutokana na unabii wa Agano la Kale. Agano la Kale ni kivuli cha Agano Jipya. Huduma ya Yesu ingekuwa haileweki bila Agano la Kale. Sheria ya Mungu Mtakatifu inaonyesha jinsi ambavyo Yesu ambaye hana dhambi Ndiye anakuwa Mkombozi. Agano la Kale Ndiyo msingi wa Agano Jipya, bila hii, litaelea juu-juu bila kuwa na msingi. Agano Jipya ni Mwendelezo! Mafundisho Makuu yanafundishwa katika Agano la Kale, Na kisha Agano Jipya linatafsri lile la Kale. Ni mkate wa Uzima na chakula kwa Muumini.

Ili tupate Biblia yetu mengi yalitokea, hizi hazikuwa enzi za kalamu, mtandao na makaratasi! Pia Watu wengi wamelifia Neno hili ili kutuwezesha tulipate. Vitabu vya Musa vyaweza kugawanywa kutoka mwanzo kwa

jinsi hii-- Vitabu vya Musa vitano (5), Vitabu vya Historia (12), Vitabu vya Mashairi vinne (4), Vitabu vya Manabii Wakubwa vitano (5), Vitabu Manabii Wadogo kumi na tatu (13), Vitabu vya Injili vinne (4), Kitabu cha Matendo na historia ya Matendo ya mitume kimoja (1) Vitabu vya Barua au Nyaraka za Paulo kumi na vinne (14), na Barua za mitume wengine (7), na mwisho Kitabu cha unabii cha Ufunuo (1).

Musa aliandika vitabu vitano vya mwanzo wa Biblia akiwa Midiani, na kitabu cha Ayubu ndicho cha zamani kupita vyote na yasemekana alikiandika kabla ya vile vitano vya torati. Kutokana na Biblia dunia yetu ina miaka kama 6000 hivi tu. Gharika ilitokea mwaka 2348 KK na kuzaliwa kwa Yesu ilikuwa miaka ya 4 KK - 1 BK. Biblia inaeleza wazi wazi kwenye ufunuo 12 kwamba kulikuwa na vita mbinguni na Shetani alitupwa mbinguni kuja hapa duniani na kuwadanganya wazazi wetu Adam na Hawa kuasi. Hapo ndipo dhambi ilipoingia duniani. Dhambi ni uasi wa Sheria za Mungu. Tukiungama na kuwa na toba ya Kweli, Mungu ni mwaminifu, anatusamehe na tunaanza maisha mapya.

Pambano kati ya uovu na wema, au Shetani na Mungu linaendelea mpaka siku ile ya mwisho ambapo Kristo atakuja na Mwenyezi Mungu Atafuta machozi ya watu, kutakuwa hakuna tena kilio, maumivu, huzuni wala kifo. Wale walioshinda kwa neema za Mungu, wakimtegemea, wakimtii, wakimwamini na kumtumaini Yeye watapata zawadi ya uzima wa milele mbinguni, huko wataishi na Mwenyezi Mungu Mwenyewe bila maumivu, magonjwa, kifo, uovu, na huzuni (Paradiso). Hiyo ni zawadi kubwa kupita zote duniani. Mpendwa msomaji, mtumaini na kumwamini Bwana na kumchagua kila siku katika maisha yako kwa shukrani. Mambo Saba muhimu kwa kila binadamu ni kwanza kumjua Mungu na kuifuata njia Yake Yeye Aliye Njia, Kweli na Uzima. Jambo la pili ni kuomba kila siku, tatu, kusoma Neno Lake Bwana kila siku, nne, kuabudu kwenye ushirika na wengine ili kutiana moyo na kusaidiana, na tano ni kushuhudia matendo makuu ya Bwana kwa wengine, sita ni matendo ya ukarimu ya kuhudumia wengine, na Saba ni kuungama makosa yetu.

Agano la Kale liliandikwa Kiebrania kwenye makaratasi marefu ya papyrus au sufu ambayo tunayajua kama hati-kunjo. Yalitafsiriwa baadaye kwa Kigiriki, yakaitwa "Septugiant" kwa vile Wayahudi wasomi 70 wa Theolojia walishugulika na tafsri yake 285 A.D, isipokuwa sura chache za Danieli ndizo ziliandikwa katika lugha ya Kikaldayo. Agano Jipya liliandikwa Kigiriki. Baadaye maagano haya mawili yalitafsiriwa kwa Kilatini. Lugha hii ni ya zamani, na haizungumzwi leo hata enzi zile haikujulikana na wengi isipokuwa wasomi tu. Mwaka 1380 John Wyclife aliitafsiri Biblia kwa Kingereza kwa mara ya kwanza, huyu aliitwa nyota ya alfajiri. Kutafsiri

Biblia siku hizo kilikuwa kitu cha hatari kwani utawala wa kanisa ulikataa mtu wa kawaida (mlei au-mshiriki) kuwa na Biblia. Martin Luther wa Ujerumani katika wakati ule wa matengenezo aliitafsiri Biblia Kijerumani, kwa kuwa alisema "Kwanini Neno la Mungu limefungiwa kwenye lugha zilizokufa? (hazitumiki).

Wengine kama Tyndale walisaidia kufanya Biblia ziwe mikononi mwa watu, huyu aliyatoa maisha yake kama mfia dini kwa kushugulika na kuyaweka Maandiko mikononi mwa watu. Watu wengi waaminifu wameuwawa wakishugulika usiku na mchana ili tu mtu wa kawaida awe na Biblia mikoni mwake. Siku zile watu walinakili kwa mikono Maandiko, na walipogusa Biblia zao machozi yaliwatoka, maana walijua wanagusa kitu cha thamani kuliko vyote duniani. Hatimaye ulifika wakati wa uhuru, yaani watu kufunguliwa kutoka kwenye ujinga wa kujua Neno la Bwana. Hapo ndipo vyama vya Biblia vya Uingereza na Marekani vilianza kuchapisha Biblia nyingi (English and American Bible societies). Vyama hivi vimesaidia sana hata kwetu Afrika mashariki kutafsiri Biblia ya Kiswahili ili watu wasome Neno la Mungu. Mpendwa msomaji, fanya hima uwe na Nakala yako ya Biblia. Mwombe Mungu, Naye atakusaidia upate Nakala ya Neno Lake, maana Yeye ni Mweza wa Yote. Yeye kwa kuwa huwasaidia watu kununua hata simu na vocha za simu, basi atatusaidia nasi kupata Biblia.

Je, unayo nakala ya Biblia hapo ulipo? Ishike, itazame vizuri. Hakika umeshika kitu cha thamani kubwa kuliko pesa, dhahabu, almasi, au tanzanite. Maana mbingu na dunia na vitu vyote vitapita ila NENO la Mungu ni la milele, hili ndiyo pasipoti yako ya maisha bora zaidi na pasipoti ya kwenda mbinguni, kwani ukilisoma, ukalipenda, na kulitafakari, na kulitenda, wewe una uzima wa milele. Uzima ulio wa Milele ni zaidi ya kuishi miaka trilioni moja, ni muda mrefu sana usioisha, na maana yake haswa ni kumjua Mungu -Yohana 17:3.

Biblia ndiyo kitabu cha kwanza kuchapishwa mwaka 1456 BK na mashine ya kuchapa aliyoitengeneza Johannes Gutenberg, kule Ujerumani. Kabla ya hapo watu walikuwa hawajaanza kuichapa Biblia kwa mashine! Ijapokuwa watu walisema uchapaji na utengenezaji wa makaratasi ulianza miaka maelfu kule China, hakuna aliye na uhakika wa jambo hili, ila watu walinakili Biblia kwa mikono kwa maelfu ya miaka. Kusudi la Johannes Gutenberg kutengeneza mashine ya kuchapa ni ili aichape Biblia ya Kijerumani. Biblia, bado ndiyo kitabu kinachouzika sana kuliko vitabu vyote ulimwenguni. Biblia imetafsiriwa kuliko kitabu kingine duniani. Kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu waovu wakawa watu wema. Hakuna aliyewahi kusema "Nilikuwa mwizi na sasa ni mtu mwema kwa kusoma Uhasibu au Fizikia!", au sasa nimeona njia ya kwenda mbinguni kwa kusomea udaktari, lugha au

Sheria. Mbali na kwamba yote yaliyotaribiriwa kwenye Biblia yametokea (maelfu ya unabii, angalau 2500 yametimia, kuna mengine mengi yanayofanya Biblia kiwe Kitabu cha Mungu na cha Pekee).

Ni Neno la Mungu tu, Ndiyo linabadilisha maisha yetu na kutufanya tuwe viumbe bora kimwili, kiakili na kitabia. Wengi ambao wamelisoma Neno hili, wamesema "sijapata kuona uzuri na utamu kama huu". Biblia itazidi kung'aa na kuwa dhahabu ya thamani kila siku unapoendelea kuisoma. Utamu Wake utakuwa wa ajabu, na wala hutapenda uache kuisoma, kwani utaona umepungukiwa kitu moyoni! Wengi waliokuwa na uwezo mdogo darasani wamefanya vizuri kwa kulisoma Neno hili, kwani linaboresha na kunoa akili. Hakuna kile kinachopanua ubongo kwa lishe na nguvu kama Neno la Mungu. Watu wamejua mambo yanayokuja mbeleni kwa kulisoma na wamejitayarisha kwa matukio ambayo wasingeweza kujua kwasababu ya kusoma Neno la Mungu (Mfano Danieli 2, 7-12).

Binadamu wote tumepotoka na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, na mshahara wa dhambi ni mauti. Bali Mungu ametoa njia kupitia Kafara ya Mwana Wake Kristo. Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda Ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee, ili afe kwaajili yetu, ili kila amwaminiaye asipotee, bali apate uzima wa milele. Mwana wa Adamu hakuja ili auhukumu ulimwengu, bali ulimwengu uokolewe na Yeye Yohana 3:15-17. Mpendwa msomaji, tuna matumaini sote ya kwenda kuishi mbinguni milele na milele na Baba yetu wa mbinguni. Hebu tupige moyo konde, tumwombe atusaidie katika safari hii na tupate marafiki wazuri wasio na misukumo ya uovu, ili tushinde mbio hizi.

Miaka 170 iliyopita kule Ulaya walitokea watu wa nadharia potofu za uibukaji wa mwanadamu kutoka minyoo, chura, nyani na kisha binadamu. Hakuna aliyesikia redioni "leo tunakaribisha raia wapya toka msituni Gombwe au Virunga, kwamba wamebadilika toka sokwe au gorila na kujiunga nasi!" Hizi ni nadharia potovu, ovu na za uongo. Uibukaji si sayansi, ni dini ya Ibilisi, kwani haifuati vigezo vile vitano vya sayansi yaani kuangalia, kupatwa na maswali, kufanya uchunguzi, kukusanya habari au data, na kuhitimisha- (observation, hypothesis, experiment, data, na conclusion). Darwin baba wa dini ya ukafiri (uibukaji) alisomea theolojia tu, wala hakusomea sayansi, wala hakuwa na shahada ya sayansi, yeye alifanya madarasa machache tu ya elimu ya mimea, yaani Botany. Mungu ndiyo Mwasisi wa Sayansi na Mwanasayansi Mkuu! Hatuichukui Sayansi kwanza, kwamba ndiyo kigezo cha kutuambia mambo ya sayari zote yanavyoendeshwa, bali tunachukua ushauri na Maandiko ya Mungu kwanza, na pale yasipokinzana na Sayansi ya Kweli, ndiyo tunajua hiyo ndiyo sayansi haswa, inayofanya kazi na ya kweli!

Darwin Aliingia kwenye meli ya Uingereza akiwa amepewa lifti katika meli MS Beagle kuangalia mambo aliyoyazungumzia alipokuwa akielekea visiwa vya Galapagos, huko Ecuador, America ya kusini mwaka wa 1845. Aliingia kwenye meli hii akiwa na vitabu viwili, Biblia na kitabu cha Lyle. Tujihadhari na watu ambao hawajali Mwumbaji wala uumbaji wake. Sisi tumeumbwa na Mwenyezi Mungu au nguvu kubwa zaidi yao, kwa makusudi makubwa. Ila kila utamaduni una dhambi zake, kila kabila au jamii ina dhambi zake! Na ndiyo maana sote binadamu tunamhitaji Yesu, sisi hatuko salama kabisa, tukiwaamini watu, kwani hakuna hata mmoja aliye sawa machoni pa Mwenyezi Mungu! Tumeoza sote, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu -Warumi 3:23 na 6:23. Tu wadhambi tunaohitaji msaada! Mungu Mwenye uwezo wote alikosa njia nyingine ya kutukomboa, isipokuwa kumtuma Yesu, basi hiyo tu itujulishe dhambi ni kitu cha kutisha na kilihitaji ufumbuzi wa dharura na mzito!

Kuna wengine wana Biblia yenye vitabu vinavyoitwa Apokrifa, navyo ni kama Makabayo, Tobiti, Yudithi na maongezo ya vitabu vya Esta au Danieli. Hivi vitabu ni vizuri kwa historia ila si vya kuvuviwa kwani vinapingana Maandiko -Kanon/Canon na kanuni za Neno la Mungu, ni kama vile vya mapokeo ya Kiyahudi kama Talmud. Vitabu vingine vimepotea kama cha Iddo, Nathan, barua kwa Laodikia, 3 Wakorintho na vingine. Hivi waliandika watu wa Mungu waliovuviwa na vimetajwa. Cha kukumbuka ni kwamba, vile tulivyo navyo 66 ni tosha kutufikisha mbinguni kwa Baba yetu. Haleluya, Maranatha!

Biblia si ushauri bora au maoni tu, bali sauti ya Mungu. Ni kama Yeye anazungumza nasi uso kwa uso. Wazungu wanasema "The Bible says it, I believe it, and that settles it." Yaani kitabu cha Neno la Mungu Biblia kikisema, basi nami nakiamini, na hiyo inatoa mashaka yangu yote. Soma Neno la Mungu, liamini, litafakari, likariri, na liishi, hii ndiyo dira yetu safarini tukiwa hapa duniani, katika hija kulelekea mbinguni.

Tuisomaje Biblia? Wasomaji Wengi wapya wanasema hawajui waanzeje. Kuna njia nyingi za kuisoma. Wengine wameanza Mwanzo na kukwama walipofikia Walawi kwa zile taratibu za Kafara. Japo Walawi 16 ni kitovu cha Ukombozi wa mwanadamu kwenye Agano la Kale! Tunashauri kuanza kitabu cha Mwanzo na kisha vitabu vya injili kama Marko, Mathayo, Luka na Yohana. Kisha Matendo na kurudi kwenye kitabu cha Mwanzo na Kutoka na kuendelea kufuata mtiririko huo. Waweza kuisoma kwa kuchukua mtu mmoja na maisha yake, waweza kuisoma kwa mfululizo wa matukio au kwa Kronolojia (Angalia MaarifaMtandaoni.Com.) Waweza kuinakili au kuifanyia muhstasari, kama sasa tunavyofanya ambayo imenifungua macho kwa njia nisiyoweza kuileza. Na bado nina mapungufu mengi! Hivyo napaswa

kumwomba Mungu kila napoisoma, na kumwuliza Bwana kuwa Je, unataka nijifunze nini leo, na kuomba azungumze nami. Waweza kuisoma na kamusi kutokana na mada/topiki. Utakapozoea kuisoma kwa mpangilio, utaweza kuisoma kirahisi kuanzia mwanzo mpaka mwisho kama wengine wetu tunavyofanya kila mwaka, tunasoma na kusogea mbele tukiomba msaada wa Bwana ili kuielewa kwani hakuna mwanadamu ambaye anaelewa Neno la Mungu lote.

Hata ukisoma mafungu machache kila siku, na kuyafanyia kazi, uchunguzi na utafiti wa kina na tafakuri (study), hiyo inatosha, kuliko mafungu mengi ambayo unashindwa kuelewa maana yake au kuyameng'enya. Naam, siyo kusoma tu, ila kulinganisha mistari inayohusu ulichosoma kwenye Biblia nzima. Kabla ya kuhitimisha mada au somo, ni vyema uone jambo hilo limezungumziwa wapi, na mara ngapi kwenye Maandiko. Zungumza na wengine wanavyoisoma, ila isome kwa furaha na *kuomba kabla hujaanza*, usijipangie kusoma kurasa nyingi ukaona ni adhabu na Pengine usielewe unachosoma. Jaribu mara zingine kuisoma kwa sauti au kuisikiliza 'Biblia ya sauti', maana imani huja kwa kusikia na kusoma pia!

Kusoma Bibla inachukua masaa kama 70 au 80 tu. Na wiki moja ina masaa 168 hivyo waweza kuimaliza kusoma kwa wiki tu! Ila wahitaji muda wa kucheua na kutafakari kwani hata fungu moja tu, wewe utashangaa utakayoyapata humo! Mfano Danieli 8:14 "Akamwambia, Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo Patakatifu patakapotakaswa." Hili linaweza kukuchukua miezi kulitafakari na kulielewa, na linahusiana na mamia ya Mafungu mengine kwenye Biblia! Ukiwa na muda tuandikie ili tukueleze kile sisi tulichogundua, nawe utatuelezea kile ulichogundua! Usifanye kwa kasi na presha au msukumo usio na furaha! Biblia ina Ujumbe kwa kila aina ya mtu, mzee, kijana, msomi, mtu wa kawaida, mjinga, mwerevu, tajiri, masikini, mfupi, mrefu, mweusi, au mweupe.

Ni matumaini yetu kwamba utakuwa mfuasi wa Mwenyezi Mungu na kuleta wengi Kwake. Usikite kwenye mabishano na watu bali kwenye kuwaambia Maandiko kwa upendo (shiriki-share). Maana waweza kushinda mabishano au pambano, ila ukapoteza roho ya thamani au ukashindwa vita. (You might win argument but loose precious soul).

Biblia ni ya kutuongoza katika maisha. Soma Biblia kwa mpango na utapata faida zaidi. Madhumuni au mahitaji yatatuelekeza zaidi. Je, tunataka faraja, au kutajirisha Kesha yetu ya usomaji wa kila siku? Biblia nyingi zina mistari inayofanana, ifuate hiyo. Wengine wamepata faida waliposoma kitabu kimoja cha Biblia kwa mwezi mmoja kwa kurudia-rudia. Vifaa

vya kusoma Biblia ni Biblia yenyewe, hii Ndiyo muhimu, kisha mafungu yanayofanana, notisi zake, ramani ya matukio ya Biblia, Jiografia na historia (Mfano ramani wakati Abrahamu akiwa Mesopotamia, ramani wakati Wana wa Israeli wakiirithi Kanani, ramani wakati Yesu anafanya utume, ramani wakati wa barua na safari nne za Paulo), na kamusi ya Biblia.

Jua maana ya Maneno, jua historia, jua mistari inayofanana na ile unayoisoma siku hiyo, soma habari zote zihusianazo na hiyo mada kwenye Biblia. Madhumuni ya kusoma yawe mema, yaani kuwasiliana na Mungu, kusikia sauti Yake na siyo kupata maarifa peke yake, au kuleta ushindani/mabishano kuhusu utamaduni, majina ya miji nk. Tuombe Roho wa Mungu kwa uongozi ili atuelekeze sote katika Kweli yote. Soma pole pole, ukitafakari na kuakisi Maandiko. Mtu hataishi kwa mkate tu, ikimaanisha Neno la Mungu ni muhimu kulila, kulitafuna, kulimeza na ndiyo litaleta faida mwilini. Wakati tunasoma tujiulize tunaposoma- Je? Mungu anazungumza nini hapa kwaajili yangu? Tuwe watiifu na tayari kulifuata Neno, ili tubadilishwe na kufanana Naye. Baada ya muda, Biblia itakuwa mwenzi wetu wa karibu, ikituongoza na tutabadilishwa na kuwezeshwa na Mungu, Naye atatutumia kubadilisha dunia au kuipindua dunia juu chini, na kuongoza wengi kulifuata Neno Lake, kubariki watu wengi na kuwa kwenye ufalme wa Mungu siku moja, Tuombeane sana, Mwisho u Karibu sana, dalili zinatuambia na tunaziona, hata watu wasioamini wanaona hilo!

Biblia imezungumza, nami Ninaamini, na tatizo linaisha.

Kitabu hiki kimebeba fikra ya Mungu, Hali ya mwanadamu, Njia ya wokovu, Hatima ya wadhambi, na furaha ya wenye haki. Mafundisho Yake ni Matakatifu, kanuni zake zadumu milele, historia yake ni ya Kweli na Suluhisho lake ni la kuaminika, Kisome ili upate hekima, kiamini ili uwe salama na kijaribu ili uwe Mtakatifu.

Kitabu hiki kina nuru ya kukuongoza, chakula cha kukuwezesha uboreshwe na faraja itakayokujaza furaha. Ni ramani kwa msafiri, Fimbo kwa mahujaji, dira ya rubani, upanga wa askari, na Mkataba kwa Mkristo. Hapa Paradiso hurejeshwa, Mbingu hufunuliwa, na milango ya kuzimu hufungwa. Kristo Ndiye muhusika Mkuu: Wema wetu, muundo Wetu, utukufu wa Mungu, na mwisho na Mwanzo yaani Alfa na Omega huwekwa wazi. Kitabu hiki hakina budi kujaza akili, kutawala moyo, na kuongoza mapito yetu.

Kisome taratibu, mara kwa mara na kwa maombi. Ni madini yenye utajiri, paradiso ya utukufu na mto wa furaha. Kimetolewa kwako maishani, kitafunguliwa wakati wa hukumu, na daima kitakumbukwa milele. Kinatoa kiwango cha juu cha uwajibikaji, Kitatoa ujira kwa kila mtenda kazi bora na kitawahukumu wote waliochezea mambo Matakatifu. Kamwe hakuna kitabu kingine kinachoinua akili na kuongeza uwezo wa kufikiri kama Biblia.

Iamini ili upate hekima, isome uwe salama, Ijaribu uwe mtakatifu. Biblia si kitabu cha kukupatia taarifa bali kitabu cha kukubadilisha. Ni Sauti ya Mungu ikizungumza, tena ni sauti Yenye Mamlaka kuu Mbinguni na Duniani na galaksi/sayari zote. Bwana ameliweka Neno Lake juu ya Jina Lake. Mbingu na nchi zitapita lakini si Biblia. Biblia imeshinda kila aina ya changamoto za nyakati zote.

Kamwe "Usiogope, kwa maana Mimi ni pamoja nawe, usifadhaike, kwa maana Mimi ni Mungu wako, Naam, Nitakutia nguvu, naam nitakusaidia, nitakushika kwa mkono wa kuume wa haki Yangu" Isaya 41:10. Kweli "macho hayajaona, wala masikio kusikia mambo ambayo Mungu ametuandalia!" Hebu tusome Neno Lake ili tuzijue ahadi zaidi ya 3500. Nilipoenda kwenye shule ya tiba Loma Linda California ili niweze kuchukua madarasa ya utabibu, nilikuta mavitabu makubwa sana miaka hiyo ya tisini, mengine yalikuwa dola 2000, kwa kimoja tu! Nilishangaa watu waliyasoma, na

wakayamaliza na kuyafanyia mitihani. Kama watu husoma mavitabu ya aina hii, si zaidi basi sisi tuanze na kile kitabu cha muhimu zaidi ambacho si kikubwa vile!

Hatushauri usome kwa haraka, bali sura moja mpaka tatu kwa siku. Na kama una kamusi yenye maelekezo ya Biblia (concordance), waweza kuitumia ila maombi na mafunuo toka kwa Bwana ni kipaumbele kwa ufafanuzi na uelewa mzuri. Biblia isisomwe bila ya kusali. Hichi si kitabu cha kawaida. Ni kitabu cha mbingu, na kukielewa chahitaji Mwenye Kitabu atusaidie. Piga magoti ukiweza, omba kupewa uwezo wa kukielewa na kufanya yale unayoyasoma na kuwasaidia wengine. Dai ahadi zile unazosoma siku ile, na mwulize Mungu 'Je wataka nielewe nini katika yale ambayo nimesoma leo? Na Naomba unisaidie niweze kuyatumia Maneno haya katika fikra na mtindo wa maisha yangu ya kila siku, hasa leo' (Mind set na lifestyle)

Biblia ni ramani, taa na maktaba. Yawezekanaje basi, kitabu kimoja kikawa na vitu vyote hivi? Biblia ni ramani kwa vile inatuonyesha njia salama, na kwamba tukikaa katika njia hii tuna uhakika wa kufika kwa Yesu, Yeye aliye upande usioshindwa dhidhi ya Shetani, adui yetu. Yesu ni njia. Biblia ni mwanga wa njia yetu, iking'aa na kuangaza zaidi kwenye ile njia iendayo uzimani. Adui alijaribu kuizima ile taa, ila mwanga wake umezidi kutuonyesha ile njia salama. Angalia Biblia yako na isome, usitumie muda wako sana kusoma vitabu vya binadamu hasa wale wasiompenda Mungu (makafiri), hii itakuondolea ladha ya Biblia. Hakuna mtu katika kutambua noti bandia anatumia noti feki, bali noti ile halali. Watu wengi wamechukua muda kusomea miungu ya Ugiriki, na Urumi na miungu mingine ya tamaduni mbali mbali. Usipoteze muda na haya yote, chukua muda kusoma habari za Mungu wa mbinguni. Mungu wa Ibrahimu, Isaka, Yakobo, na Yusufu, Huyu Ndiye Mungu wetu. Hakuna mwenye mwili mwenye nafasi ya kusomea uovu mwingi bila kujikwaa. Mara nyingi miungu hii hutumiwa na mapepo ambayo yanatoa mawasiliano kwa watu, japo ni vitu visivyo na uhai! (Kumbukumbu la Torati 32:16-17)

Biblia yahusu watu, sehemu, na mambo yaliyotokea zamani, leo na hata siku za mbeleni. Vitabu vyote vyatuonyesha pambano kati ya Shetani na MUNGU linaendelea. Na kila binadamu anachagua upande mmoja au mwingine, kila kukicha yaani pale anapotaka kuwa. Kutochagua ni kuchagua. Watu, vitu na sehemu za Biblia zinatuonyesha mapambano haya kwa kutupa maonyo ili kwa saburi na faraja tuchague upande ulio salama, upande wa Mungu. Vitabu vya Agano la Kale viliandikwa Kabla ya Kristo kuzaliwa duniani, na vitabu vya Agano Jipya viliandikwa baada ya Yesu kufa na kufufuka. Vitabu vyote ni muhimu na vinasaidiana kutuongoa tujue kile tunachopaswa kujua kuhusu Mungu na mpango Wake wa wokovu, Vinatusaidia sana tufanane

Naye. Uchaguzi wetu unapelekea hatima yetu! Kwanini tusome Biblia kila siku? Toa sababu zako Nne! Kila asomaye hujifunza kumtumaini na kumtegemea Mungu, na kujua Mungu afanya kila kitu kutuokoa na ujanja wa ibilisi katika kutuangamiza. Zaburi 119:9-11.

Kuna Sababu zaidi ya 100 za Kuisoma Biblia, nitaandika chache tu!

1. **Ni Jinsi Mungu Anavyoifunua Tabia Yake, na kutuunganisha Naye Mwenyewe-Kutoka 34:6-7, Waebrania 1:1-3**

2. **Inatoa Maagizo kwa Maisha ya Kila Siku na kunilinda- 2 Timotheo 3:16,17, Zaburi 32:8**

3. **Inanifundisha Jinsi ya Kuomba-Luka 11:1-4**

4. **Inaeleza Jinsi ya kupata wokovu kwa kila mwanadamu-Yohana 3:16**

5. **Inaeleza Jinsi ya Kushiriki Injili-Mathayo 28:19-20**

6. **Inatufundisha Jinsi ya Kumtumaini Mungu -Mithali 3:5-6**

7. **Inaonyesha Mapenzi ya Mungu Yalivyo, na kufanywa nia zetu upya-Warumi 12:1, 2**

8. **Imejaa Ahadi na Baraka za Mungu, na hivyo inatubariki!- Kumbukumbu la Torati 31:8**

9. **Ni Historia sahihi ya mwanadamu na kila kilichomo duniani-Waefeso 4:31-32, Zaburi 78:3-4**

10. **Inatufundisha Jinsi ya Kusamehe- Waefeso 4:31-32**

11. **Kusoma Biblia hutuwezesha kuwa na uhakika wa yale ambayo Mungu alisema. Biblia ndiyo mamlaka yetu ya mwisho. Ndiyo Ukweli wa mwisho -Yohana 17:17**

12. **Inauliza na Kujibu Maswali Makuu kama Je, sisi Tumetoka wapi? Kwa nini tuko hapa? Je, Tunaenda wapi? Je, inamaanisha nini kuwa mtu mzuri?— Zaburi 10:1**

13. **Inatuboreshea utamaduni wetu, mfano lugha yetu isiwe na matusi, tusile watu, tuwe waungwana, mavazi yawe mema, usafi wa moyo, na kuachana na uchawi- Mhubiri 1:9**

14. **Inafunua Jinsi Mungu Anavyotupenda - 1 Yohana 4:7-8**

15. **Inatupa uzima wa milele (mbinguni) -Yohana 17:3**

16. **Husaidia kuishinda na kuikimbia dhambi na kutakaswa dhambi- Zaburi -110:9,10,11 na Yohana 15:3**

17. **Inaniondolea msongo wa mawazo -1 Samweli 30:6-8**

18. **Hutufundisha kumwiga Mungu ambaye Yeye ni Upendo - Waefeso 5:1**

19. **Hutuwezesha kupokea matamanio ya mioyo yetu Yohana 5:39-40**

20. **Hutusaidia kuzaa matunda-Zaburi 1:2-3**

21. **Hutupatia ujasiri-Yoshua 1:8-9**

22. **Ni chakula chetu-Mathayo 4:4, Yohana 6:63**

23. **Inafanya niwe mwenye rehema na upendo kwa wengine-Marko 12:30-31**

24. **Inanilinda na Mafundisho ya Uongo na hivyo kutufanya tumwabudu Mungu katika Roho na Kweli - Yohana 4:1**

25. **Inanihimiza Kutumia Muda Wangu kwa Hekima - Waefeso 5:15-16**

26. **Mungu ananipa mwongozo, kwani Yeye Ndiye Njia, Kweli na Uzima - Zaburi 119:105, Yohana 14:6**

27. **Hunisaidia Kuepuka Majaribu, kwa maana ni silaha na kinga ya kukuhifadhi kutokana na uraibu- Waefeso 6:11.**

28. **Ni HAI!- Yohana 7:38**

29. **Inanipa Uhuru -Warumi 8:17**

30. **Kwa Uponyaji, kuburudishwa na kudumisha, kimwili, kiroho, kiakili, kijamii na kiuchumi-1 Petro 2:24, Mathayo 4:4**

31. **Inanisaidia kutatua matatizo yote-Yakobo 1:5**

32. **Inanisaidia kukumbwa na bubujiko la furaha na amani ipitayo akili.**

<u>Mambo manne kuhusu Biblia</u>

1. **Hakuna kitabu kinachopendwa, na watu wapo tayari kufa kwaajili yake, kama Biblia.**

2. **Hakuna kitabu kinachochukiwa kama hiki na watu wengi wametaka kukiangamiza, kwa kukichoma, kukizika nk.**

3. **Hakuna kitabu ambacho watu wengi wanacho kama hiki hata kama hawakisomi.**

4. **Hakuna kitabu ambacho watu wengi wanasema wanakiamini, ingawa hawajui hata mambo mengi yahusianayo nacho.**

5. **Je, wewe upo kundi gani kati ya haya manne?**

<u>Vitabu vya Biblia vimegawanyika katika makundi kumi:</u>

1. **Vitabu vitano vya Musa vijulikanavyo kama Torati (Pentateuch) :**

Mwanzo, Kutoka, Walawi, Hesabu, na KumbuKumbu la torati.

2. **Vitabu vya Historia: Joshua, Waamuzi, Ruth, 1 Samweli, 2 Samweli, 1 Wafalme, 2 Wafalme, 1 Mambo ya Nyakati, 2 Mambo ya Nyakati, Ezra, Nehemia, Esta, na Ayubu (Yumkini iliandikwa na Musa).**

3. **Vitabu vya mashairi: Zaburi, Mithali, Mhubiri na wimbo ulio bora au Wimbo wa Sulemani.**

4. **Manabii wakubwa vitabu vyao ni virefu: Isaya, Yeremia, Ezekiel na Daniel (hiki cha Danieli ni cha Unabii pia).**

5. **Manabii wadogo, vitabu vyao ni vifupi: Hosea, Yoeli, Amosi, Obadia,**

Yona, Mika, Nahumu, Habakuki, Zefania, Hagai, Zekaria, na Malaki.

6. Vitabu vya Injili: Mathayo, Marko, Luka, na Yohana.

7. Kitabu cha Historia Agano Jipya: Matendo.

8. Barua za Paulo: Warumi, 1 Wakorintho, 2 Wakorintho, Wagalatia, Waefeso, Wafilipi, Wakolosai, 1 Wathesalonike, 2 Wathesalonike, 1 Timotheo, 2 Timotheo, Tito, Filemoni, na Waebrania.

9. Nyaraka zingine: Yakobo, 1 Petro, 2 Petro, 1 Yohana, 2 Yohana, 3 Yohana, Yuda.

10. Unabii: Ufunuo, Danieli

Kwanini Mungu alitupatia Biblia? Makusudi ni ili tumjue Yeye aliye Muumba na Mkombozi wetu na kuelewa njia Zake. Hapo Mwanzo Mungu alipoumba alizungumza na Adamu na Hawa moja kwa moja, ila baada ya dhambi tumekuwa na kiambaza, na hivyo kuhitaji manabii (watu wanaozungumza kwa niaba ya Mungu) au kuzungumza na Mungu kwa maombi. Dini ya Kikristo haimrusu mtu kufanya atakavyo. Muumini apaswa kujisalimisha kwa Mungu, na kuishi kutokana na Maandiko au NENO litokalo kinywani mwa BWANA. Muumini apaswa kuwa mtiifu na mtu anayempenda Mungu kwa moyo wake wote, roho yake yote, nguvu zake zote na akili zake zote na jirani yake kama nafsi yake. Upendo ni jambo muhimu mno, ni fumbo na siri ya ajabu! Ukatili kwa wengine au kutenda kwa hiana kwa watu au kwa Mungu ni dhambi.

Mungu alizungumza na watu uso kwa uso kabla ya dhambi pale Edeni, ila ametumia Maandiko kuzungumza nasi leo baada ya maanguko ya mwanadamu. Biblia ni sauti ya Mungu ila imeandikwa kwa maneno ya kibinadamu. Haikuwa imla. Watu wa Mungu waliambiwa ujumbe na kupewa uhuru wa jinsi ya kuuandika. Vitabu vya injili ni mfano mzuri. Vyote vine (4) vimeandikwa kuhusu Masihi, ila vina ladha (interest), haiba, theolojia na historia ya mwandishi. Biblia ni Neno la Mungu. Biblia ni Neno la Kiyunani likimaanisha "Maktaba". Biblia ni maktaba ya vitabu 66. Wanadamu walivuviwa kuiandika. Biblia si imla, ila Maneno yaliyovuviwa na Mungu.

Kisha watu waliambiwa wayaandike na wakayaandika. Biblia imeandikwa kwa muda wa miaka 1500 hivi, na watu 40 tofauti. Kutoka Agano la Kale mpaka Agano jipya, imepita miaka 400. Biblia Ina sura 1189. Biblia

iliandikwa kwa lugha ya Kiebrania na Kigiriki. Biblia ina zaidi ya ahadi 3500 kwa mwanadamu, tuzijue ili tuzidai! Karia mara 365 Biblia imesema "usiogope!" Neno la Mungu ni mamlaka ya mwisho duniani na mbinguni, na lina ujumbe kwa kila aina ya mtu. Lisome, litafakari, lipende, litende, litangaze. Biblia itakupa maana katika malengo ya maisha yako. Kamwe hatajisikia kama mtu duni, au hafifu, maana utajua thamani yako jinsi ilivyo, thamani halisi aliyokutunukia Mwumbaji wako alipokuumba. Tutaishi maisha ya madhumuni na maana na kujua *katika mambo yote Mungu hufanya kazi* **pamoja na wale wampendao katika kuwapatia mema, yaani, wale walioitwa kwa kusudi Lake Warumi 8:28 na mwishowe tutapewa kutokufa, yaani uzima wa milele. Haijalishi tutazeeka, kwani uzee wetu utakuwa na tumaini na furaha, kwa kuyaona yale ya mbeleni.**

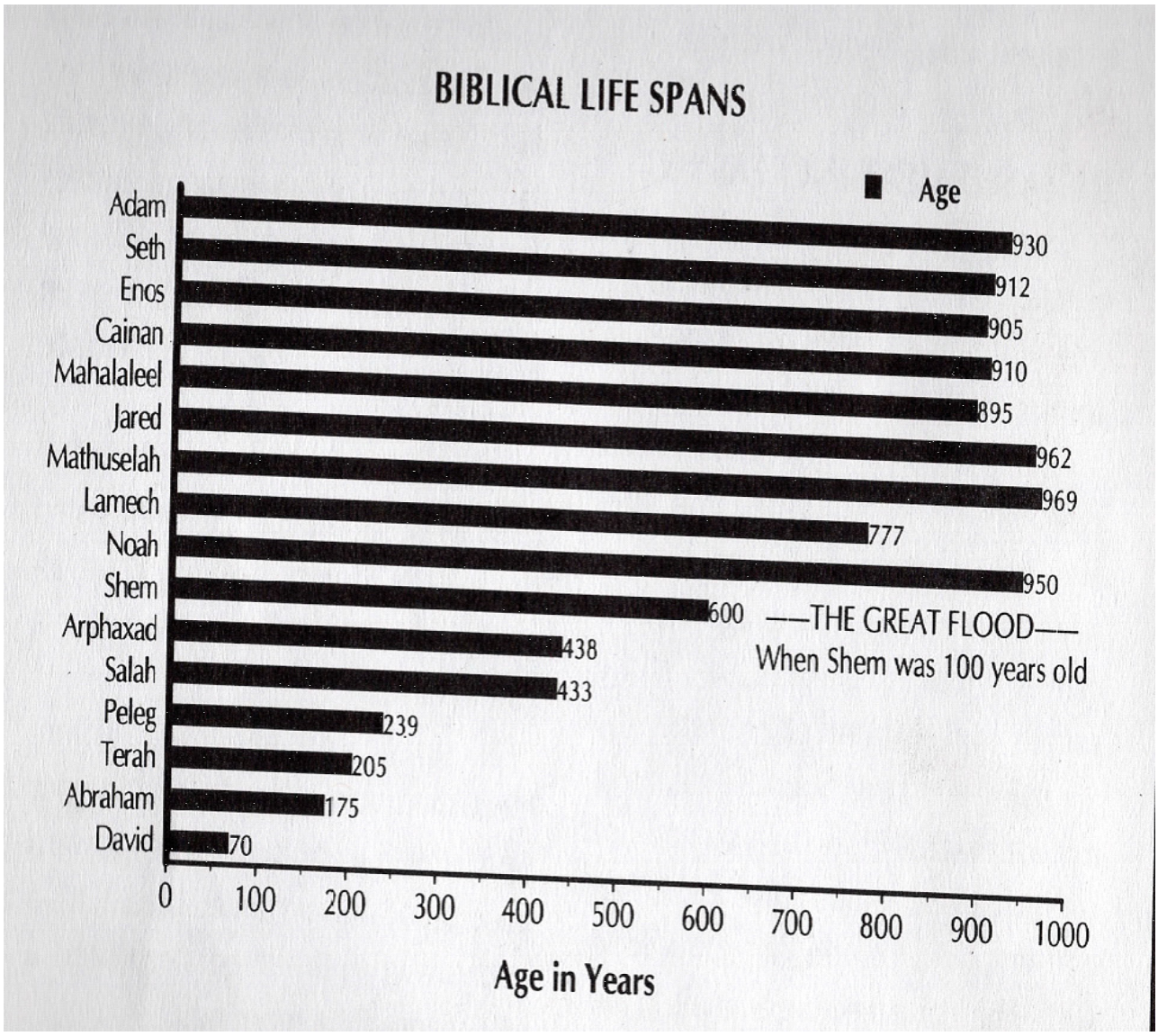
Vitabu vya kwanza vitano na Ayubu viliandikwa na Nabii Musa Miaka ya 1300 KK na kitabu cha Mwisho kiliandikwa na Yohana miaka ya 100 A.D. Kitabu tulichoandika cha Nipe Biblia ni muhtasari wa Biblia kwa kuanzia kitabu cha Mwanzo mpaka Ufunuo kama Kesha la siku 366. Biblia ina wanawake 182 takribani, na wanaume 1188.

Biblia inatueleza Historia ya Binadamu toka kuumbwa na Mungu, mpaka kuanguka na kuasi sheria za Mungu pale Bustani ya Edeni kisha ufumbuzi. Katika Ufunuo 12 Tunaelezwa kwamba, Shetani aliishi mbinguni na kuwa mwasi wa kwanza. Aliwashawishi theluthi ya malaika wote na kutupwa nao hapa duniani. Hiyo ikawa mwanzo wa pambano kati ya Mungu na Shetani, au wema na ubaya. Vita hii siyo ya bunduki, makombora au mapanga, maana kupigana kwetu si kwa nyama na damu, hata hivyo Masihi alimwambia Petro aweke upanga wake alani, na asipigane. Kupigana kwetu ni kwa Neno la Mungu (Efeso 6). Kwa sasa tumo katika pambano hili, kitabu cha Ayubu, Isaya 14 na Ezekieli 28 vinatupa picha ya pambano kwa udogo tu. Kuna siku pambano hili litakwisha. Mungu ni Mweza ila ameweka mipaka ya pambano kwa makusudi ya haki na upendo Wake (Rules of engagement of the war)

Biblia, na ishara za nyakati za Daniel sura ya pili, saba, nane na tisa ni kalenda tosha ya unabii, hii yaonyesha tuko wapi, hivyo kila mtu asome. Mungu atakuja kuhukumu ulimwengu, na kutoa thawabu kwa wale waliotenda mema kwa neema Yake, naam, tuzo ya Uzima wa milele, na kwa wale waliotenda uovu, adhabu. Kila mtu asome sura hizo za Daniel na kujua maana yake ni nini Leo. Mwanzo 1 & 2 ni uumbaji, Mwanzo 3 ni kuanguka kwa binadamu, Biblia yote iliyosalia baada ya hapo ni ukarabati wa dhambi ili uovu usiinue pembe yake asilani- Nahumu 1:9, mpaka kufikia Ufunuo 19 ambapo hukumu itawekwa, na watu watapewa uzima wa milele na kisha Ufunuo 22, kuishi milele na Mungu, uso kwa uso, maisha yasiyo

na kikomo.

Hakutakuwa na huzuni, vilio, kifo, wala magonjwa. Mimi na wewe mtoto, kijana, dada, kaka, baba, shangazi, mjomba, mama na binamu, tumo kwenye pambano hili zito. Hata mtoto wa miezi, huwa anapata shida kujikana nafsi na kutaka yote yaende anavyopenda. Mapambano yote yapo

kichwani na moyoni, nasi tunasikia sauti mbili. Twapaswa tuvae silaha za Mungu na kukaa tayari, tukikesha na kuomba ili tusiingie kwenye mtego wa hila za mwovu. Kila siku tunamchagua mwenyezi Mungu au Shetani- Efeso Sita na 2Korintho 10:5. Wote tumetenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, bali Mungu anatusamehe tunapoomba msamaha na kuwa na toba ya kweli.

Hila zote, iwe kiburi, hasira, wivu, chuki, tamaa, kutosamehe, mawazo machafu, kudharau watu, unafiki, na hata tamaa zote za macho na mwili

na kiburi cha maisha haya, za Wagalatia 5 hebu na zipitwe na wakati. Nasi tuzae tunda la Roho ambalo Mungu Anatusaidia kuishi maisha mapya kwa neema Yake. Ombi letu kuu ni tujazwe na Roho Wake Mtakatifu, tumpende Yeye kwa roho zetu zote, nguvu zetu zote, akili zetu zote na mioyo yetu yote. Hebu tupate uchungu sana tukiona mtu anapotea, tuone kama mpendwa wetu wa karibu amepotea, na kujaribu kumfikia ili sote tuwe ndani ya Kristo, Naye ndani yetu, Yeye mzabibu wa Kweli. Yapaswa tujitoe kikamilifu ili Yeye atupe njozi, misheni, usongo na nyenzo (vision, mission, passion and provision).

Kitabu cha Mwanzo moja mpaka tatu ni kinyume cha Ufunuo tatu mpaka ishirini (reverse). Shetani alitaka sura ya Mungu au mfano wa Mungu kupotea kutoka kwa mwanadamu na kuwa kama hayawani au mnyama tu. Ila Yesu alikuja kurudisha ile sura, na hapa Shetani alifurahi kwamba amemfanya Mungu kushuka na kupata mateso, na akajaribu sana toka utoto, kwamba misheni au utume huo ushindwe. Mungu ashukuriwe kwamba misheni ilifanikiwa kwa ushindi mkubwa kwa kutupatanisha na kuhesabiwa haki kupitia Kwake. Toka Edeni Mungu amekuwa daima akijaribu kutufikia wanadamu ili tupate wokovu na kurudisha mahusiano nasi mpaka Ufunuo 19. Ukamilifu wa mbinguni ulifeli kwa Shetani kuasi kule mbinguni, na ukamilifu wa binadamu ulifeli kule Edeni kwa kujifanyia alivyotaka, leo sisi tunapokea zawadi au neema ya Mungu kupitia kwa Imani na kupokea moyo mpya, mtazamo na akili. Maisha haya mapya yanaitwa kutembea na Mungu, tunazaliwa upya kwenye familia ya Mungu (waongofu) na kisha wanafunzi wa Yesu na mwishowe mitume kwa kuwaambia wengine habari njema.

Biblia imechomwa au kuharibiwa mara nyingi, kuanzia wakati wa nabii Yeremia (Yeremia 36 & 38), watu wameizika nayo ikafufuka, watu wamezifuta nyayo zake, na kuzipotosha kwa kufanya vidole vielekee nyuma na kisigino mbele ila hawakufua dafu. Tyndale, John Huss, Stefano na wengine wengi mpaka leo wanaendelea kulifia Neno hili. Kuna watu huchukia wosia wa Neno la Mungu na kuwaua watumishi au hulichoma hili Neno. Siri ya uzima wa Milele inatoka kwa kulijua Neno la Mungu na kulitekeleza kwa neema Yake Bwana- Yohana 17:3 "Na uzima wa Milele ndiyo huu, wakujue Wewe Mungu wa pekee na Yesu Kristo uliyemtuma." Uzima wa milele si kuishi miaka mingi tu, bali ni kumjua Mwenyezi Mungu!

Twarudia kuwa mamilioni ya watu wamelifia Neno la Mungu ili kuweza kuliweka mikononi mwetu leo. Lisome, liamini, litafakari, likariri, lipende na litende. Tumwamini Mungu ili tuthibitike, na tuamini mitume Wake ili tufanikiwe. Hakuna kinachotoa furaha kama Neno Lake. Watu wa aina mbali mbali waliandika Biblia; mfano manabii kama Musa, wafalme kama

Daudi, wavuvi kama Petro, wakulima kama Yeremia, Makuhani kama Samweli n.k. Hawa wote hawakuishi mahali pamoja au wakati mmoja. Biblia ni kitabu kitakatifu cha Mungu kwa vile yale yote yaliyotaribiwa kama vile yale ya kitabu cha Daniel sura mbili na saba, sasa yametimia. Machimbo ya akaelojia yanasapoti historia ya kitabu hiki kwa hali ya juu. Zaidi ya yote kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu wengi.

Neno la Mungu ni pumzi Yake yenye mafundisho ya kuadilisha ili tuweze kuwa katika mstari Wake. Kamwe usiseme unalifahamu Neno Lake na hivyo ukaacha kulisoma! Kristo alisaidia manabii kuandika Neno, na alilijua ndani na nje, Japokuwa Yeye ni NENO, bali alilisoma na kulitilia maanani, akisema "Imeandikwa mtu hataishi kwa mkate tu! Bali kwa kila Neno litokalo kinywani mwa Mungu". Muhtasari wa Biblia kwa Maneno matatu ni Uumbaji, Anguko, na Urejeshwaji. Hebu tukutane mbinguni kwenye mti wa uzima kwa Neema Yake siku moja, kwa vile tumelithamini Neno Lake, maana ndimo humo upo uzima! Yohana 17:3.

NIPE BIBLIA ---JE BIBLIA YA KISWAHILI ILITUFIKIAJE?

Kuna Wimbo umesema hata kama bahari zote zingekuwa wino, mbingu zote ziwe karatasi na miti yote iwe kalamu, zisingetosha kuandika habari njema za ufalme wa Mungu Mungu na upendo wake. Tunasema hatujaanza hata safari ya kuuelewa upendo wa Mungu, kuelewa Neno Lake na kwamba Yeye ni nanei, tumepata mnuso kidogo tu, lakini hata hilo dogo tu, tukilitia maanani litakuwa na tumeahidiwa uzima wa milele kwa kumjua Yeye Yohana 17:3. Biblia ina mistari 31,102 na watu wachache wanaohesabu, wanasema kuna ahadi zaidi ya 30,000! Ila wengi wamehakikisha uwepo wa ahadi 8100!

Biblia ni kitabu cha kusomwa kwa kicho, kwa maombi na bila haraka, hebu Mungu atusaidie kukifurahia chakula bora na chenye ladha kupita vyote duniani ili tukue kiimani na kumtukuza Mungu, na kuboresha wengine kwa huduma na maneno yetu. Inachukua takribani masaa ٧٠ tu kumaliza kusoma Biblia ila isome bila haraka. Bora uelewe mafungu machache na kudai ahadi zake, ukiyatafakari, ukiyameng'enya na kuyaishi kuliko mengi yatakayokupa kuvimbiwa, yaani yasiyoyeyushwa vyema.

NIPE BIBLIA NENO TAKATIFU TUPATE NURU TUSAFIRIO

Machache yahusuyo BIBLIA

BIBLIA NI RAMANI - Biblia inasema, Ninaamini, na tatizo linaisha.

Kitabu hiki kimebeba fikra ya Mungu, Hali ya mwanadamu, Njia ya wokovu, Hatima ya wadhambi, na furaha ya wenye haki. Mafundisho yake ni Matakatifu, kanuni zake zadumu milele, historia yake ni ya Kweli na Suluhisho Lake ni la kuaminika, Kisome upate hekima, kiamini ili uwe salama na kijaribu ili uwe Mtakatifu.

Kina nuru ya kukuongoza, chakula cha kukuwezesha, na faraja itakayokujaza furaha. Ni ramani kwa msafiri, Fimbo kwa mahujaji, dira ya rubani, upanga wa askari, na Mkataba kwa Mkristo. Hapa Paradiso hurejeshwa, Mbingu hufunuliwa, na milango ya kuzimu hufungwa. Kristo ndiye muhusika mkuu: Wema wetu, muundo wake, utukufu wa Mungu, na mwisho wake. Kitabu hiki hakina budi kujaza akili, kutawala moyo, na kuongoza mapito yetu.

Kisome taratibu, mara kwa mara na kwa maombi. Ni madini ya utajiri, paradiso ya utukufu na mto wa furaha. Kimetolewa kwako maishani, kitafunguliwa wakati wa hukumu, na daima kitakumbukwa milele. Kinatoa kiwango cha juu cha uwajibikaji, Kitatoa ujira kwa kila mtenda kazi bora na kitawahukumu wote waliochezea mambo matakatifu. Kamwe hakuna kitabu kingine kinachoinua akili na kuongeza uwezo wa kufikiri kama

Biblia.

Iamini upate hekima, isome uwe salama, Ijaribu uwe mtakatifu.Biblia si kitabu cha kukupatia taarifa bali kitabu cha kukubadilisha. Ni Sauti ya Mungu ikizungumza, tena Mamlaka kuu Mbinguni na Duniani. Bwana amelikuza Neno Lake juu ya Jina Lake. Mbingu na nchi zitapita lakini si Biblia. Biblia imeshinda kila aina ya changamoto za nyakati zote.

Kamwe "Usiogope, kwa maana Mimi ni pamoja nawe,usifadhaike, kwa maana Mimi ni Mungu wako, Naam, nitakutia nguvu, naam nitakusaiidia, nitakushika, naam, nitakushika kwa mkono wa kuume wa haki yangu" Isaya 41:10. kweli "macho hayajaona, wala masikio kusikia wala kuingia katika mawazo ya Mwanadamu yale ambayo Mungu ametutayarishia!". Hebu tusome Neno Lake ili tuzijue ahadi 3500+ na kuzidai. Inachukua muda wa masaa 70 tu hivi kusoma Biblia, watu wamemaliza kusoma Vitabu vikubwa Zaidi. Nilipoenda kwenye shule ya matabibu Loma Linda California ili niweze kuchukua madarasa fulani ya afya, nilikuta mavitabu makubwa sana miaka ya tisini, mengine yalikuwa dola 2000 kwa kimoja tu! Niliishangaa watu waliyasoma, wakayamaliza na kuyafanyia mitihani. Biblia ni kama dola nane tu hivi na kurasa kama 1000 tu. Hatushauri usome kwa haraka, bali sura moja mpaka tatu kwa siku. Na kama una kamusi yenye Ufafanuzi Biblia (concordance) waweza kuitumia. Biblia isisomwe bila ya kusali. Hichi si kitabu cha kawaida. Ni kitabu cha mbingu, na kukielewa chahitaji Mwenye Kitabu atusaidie. Piga magoti ukiweza, omba kupewa uwezo wa kukielewa na kufanya yale unayoyasoma. Dai ahadi zile unasoma siku ile, na mwulize Mungu 'Je wataka nielewe nini katika yale ambayo nimesoma leo?Nisaidie niweze kuyatumia katika maisha yangu ya kila siku hasa leo'.

Biblia ni ramani, taa na maktaba. Yawezaje kitabu kimoja kikawa na vitu vyote hivi? Biblia ni ramani kwa vile inatuonyesha njia salama, na kwamba tukikaa katika njia hii tuna uhakika kwa kufika kwa Yesu aliye upande usioshindwa dhidhi ya shetani, adui yetu. Yesu ni njia hii. Biblia ni mwanga wa njia yetu, ikingaa na kungaa kwenye ile njia iendayo uzimani. Adui alijaribu kuizima ile taa, ila mwanga wake umekuwa zaidi kutuonyesha ile njia salama. Angalia Biblia yako na isome, usitumie muda wako sana kusoma vitabu vya binadamu hasa wale wasiompenda Mungu (makafiri) itakuondolea ladha ya Biblia. Hakuna katika kutambua noti bandia anashugulikia noti feki bali noti ile halali. Watu wengi wamechukua muda kusomea miungu ya ugiriki, na urumi na miungu mingine ya tamaduni mbali mbali. Usipoteze muda, chukua muda kusoma habari za Mungu wa mbinguni. Mungu wa Ibrahimu, Isaka, Yakobo na Yusufu.

Biblia yahusu watu, sehemu, na mambo yaliyotokea zamani, leo na hata siku za mbeleni. Vitabu vyote vyatuonyesha pambano kati ya shetani na MUNGU linaendelea. Na kila binadamu anachagua upande kila kukicha

anaotaka kuwa. Watu, vitu na sehemu za Biblia zinatuonyesha mapambano haya zikitupa maonyo ili kwa saburi na faraja tuchague upande ulio salama, upande wa Mungu. vitabu vya Agano la Kale viliandikwa Kabla ya Kristo kuzaliwa duniani, na vitabu vya Agano Jipya viliandikw baada ya YEsu kufa na kufufuka. vitabu vyote ni muhimu na vinasaidiana kutuongoa tujue kila tunachopaswa kujua kuhusu Mungu nampango wake wa wokovu. vinatusaidia sana tufanane Naye. Kwanini tusome Biblia kila siku? toa sababu zako Nne! kila asomaye hujifunza kumtumaini na kumtegemea Mungu, na kujua Mungu afanya kila kitu kutuokoa na ujanja wa ibilisi kutuangamiza. Zaburi 119:9-11.

Mambo mane ya Biblia

1. Hakuna kitabu kinachopendwa na watu wapo tayari kufa kwaajili yake

2. Hakuna kitabu kinachochukiwa kama hiki na watu wengi wametaka kukiangamiza

3. Hakuna kitabu ambacho watu wengi wanacho kama hiki na bila kukisoma

4. Hakuna kitabu ambacho watu wengi wanasema wanakiamini, bali hawajui hata mambo machache yahusianayo nacho

Je, wewe upo kundi gani kati ya haya mane?

(many people believe it but know hardly anything about it).

Vitabu vya Biblia vimegawanyika katika makundi kumi:

1.Vitabu vya vitano vya Musa (Pentateuch):

Mwanzo, Kutoka, Walawi, Hesabu, na Kumbu Kumbu la torati,

2.Vitabu vya Historia:Joshua, Waamuzi, Ruth, 1 Samweli, 2 Samweli, 1 Wafalme, 2 Wafalme, 1 Mambo ya Nyakati, 2 Mambo ya Nyakati, Ezra, Nehemia, Esta,na Ayubu (Yumkini iliandikwa na Musa).

3. Vitabu vya mashairi: Zaburi, Mithali, Mhubiri na wimbo ulio bora au Wimbo wa Sulemani.

4. Manabii wakubwa vitabu vyao ni virefu: Isaya, Yeremia, Ezekiel na Daniel.

5. Manabii wadogo, vitabu vyao ni vifupi: Hosea, Yoeli, Amosi, Obadia, Yona, Mika, Nahumu, Habakuki, Zefania, Hagai, Zekaria, Malaki.

6. Vitabu vya Injili: Mathayo, Marko, Luka, Yohana.

7. Kitabu cha Historia Agano Jipya: Matendo.

8. Barua za Paulo: Warumi, 1 Wakorintho, 2 Wakorintho, Wagalatia, Waefeso, Wafilipi, Wakolosai, 1 Wathesaloniki, 2 Wathesaloniki, 1

Timotheo, 2 Timotheo, Tito, Filemoni, Waebrania.

9. Nyaraka zingine: Yakobo, 1 Petro, 2 Petro, 1 Yohana, 2 Yohana, 3 Yohana, Yuda.

10. Unabii: Ufunuo, Daniel

Kwanini Mungu alitupa Biblia? Ili kusudi tumjue Yeye na kuelewa njia Zake. Hapo Mwanzo Mungu alipoumba alizungumza na Adamu na Hawa moja kwa moja, ila baada ya dhambi tumekuwa na kiwambaza na hivyo kuhitaji manabii (watu wanaozungumza kwa niaba ya Mungu). Dini ya Kikristo haimrusu mtu kufanya atakavyo. Muumini apaswa kujisalimisha kwa Mungu, na kuishi kutokana na Maandiko au NENO litokalo kinywani mwa BWANA. Muumini apaswa kuwa mtiifu na anayempenda Mungu kwa moyo wake wote, roho yake yote, nguvu zake zote na akili zake zote na jirani kama nafsi. Upendo ni jambo kubwa mno na fumbo na siri ya ajabu! Ukatili kwa wengine au kutenda kwa hiana kwa watu au kwa Mungu ni dhambi. Mungu alizungumza na watu uso kwa uso kabla ya dhambi pale Edeni, ila ametumia Maandiko kuzungumza nasi leo baada ya maanguko ya mwanadamu.

Biblia ni sauti ya Mungu ila imeandikwa kwa maneno ya binadamu. Haikuwa imla. Watu wa Mungu waliambiwa ujumbe na kupewa uhuru wa jinsi ya kuuandika. Vitabu vya injili ni mfano mzuri. Vyote vine (4) vimeandikwa kuhusu Masihi, ila vina shauku (interest), haiba, theolojia na historia ya mwandishi. Biblia ni Neno la Mungu. Biblia ni Neno la kiyunani likimaanisha "Maktaba". Biblia ni maktaba ya vitabu 66. Wanadamu walivuviwa kuandika. Biblia si imla, ila Maneno yaliyovuviwa na Mungu. Kisha watu waliambiwa wayaandike na wakayandika. Biblia imeandikwa kwa muda wa miaka 1500 hivi, na watu 40 tofauti. Agano la kale mpaka jipya ni miaka 400. Biblia Ina sura 1189. Biblia iliandikwa kwa lugha ya Kiebrania na Kigiriki. Biblia ina zaidi ya ahadi 3500 kwa mwanadamu, tuzijue ili tuzidai! Mara 365 Biblia imesema "usiogope!".

Neno la Mungu ni mamlaka ya mwisho duniani na mbinguni, na lina ujumbe kwa kila aina ya mtu. Lisome, litafakari, lipende, litende, litangaze. Biblia itakupa maana katika madhumuni katika maisha yako. Kamwe hatujisikia kama mtu duni, au hafifu, maana utajua thamani yako jinsi ilivyo, thamani halisi aliyokutunukia Mwumbaji wako alipokuumba. Utaishi maisha ya madhumuni na maana na kujua katika yote Warumi 8:28 na mwishowe utapewa kutokufa, yaani uzima wa milele.

Vitabu vya kwanza vitano na pengine Ayubu viliandikwa na Nabii Musa miaka ya Miaka ya 1500 BC na kitabu cha Mwisho kiliandikwa na Yohana miaka ya 100 A.D. Kitabu tulichoandika cha Nipe Biblia ni muhtasari wa Biblia kwa kuanzia kitabu cha Mwanzo mpaka ufunuo kama kesha la siku

365. Biblia ina kama wanawake 182 na wanaume 1188.

Biblia inatueleza Historia ya Binadamu toka kuumbwa na Mungu, mpaka kuanguka na kuasi sheria za Mungu pale Bustani ya Edeni kisha ufumbuzi. Katika ufunuo 12 Tunaelezwa kwamba, Shetani aliishi mbinguni na kuwa mwasi wa kwanza. Aliwashawishi thuluthi ya malaika wote na kutupwa nao hapa duniani. Hiyo ikawa mwanzo wa pambano kati ya Mungu na Shetani, au wema na ubaya. Kwa sasa tumo katika pambano hili, kitabu cha Ayubu, Isaya 14 na Ezekieli vinatupa picha ya pambano kwa udogo tu. Kuna siku pambano hili litakwisha. Kutokana na Biblia, ishara za nyakati za Daniel sura mbili, saba, nane na tisa ni kalenda tosha ya unabii, yaonyesha tuko wapi, kila mtu asome.

Mungu atakuja kuhukumu ulimwengu, na kutoa thawabu kwa wale waliotenda mema kwa neema yake thawabu ya Uzima wa milele, na kwa wale waliotenda uovu, Jehanamu adhabu. Kila mtu asome sura hizo za Daniel na kujua maana yake ni nini Leo. Mwanzo 1 & 2 ni uumbaji, Mwanzo 3 ni kuanguka kwa binadamu, Biblia yote iliyosalia baada ya hapo ni ukarabati wa dhambi ili isiinue pembe yake asilani Nahum 1:9 mpaka kufikia ufunuo 19 ambapo hukumu itawekwa, na watu watapewa uzima wa milele. Hakutakuwa na huzuni, vilio, kifo, wala magonjwa. Mimi na wewe mtoto, kijana, dada, kaka, baba au mama tumo kwenye pambano hili zito. Hata mtoto wa miezi anapata shida kujikana nafsi na kutaka yote yaende anavyopenda. Mapambano yote yapo kichwani na moyoni, tunasikia sauti mbili. Twapaswa tuvae silaha za Mungu na kukaa dede, tukikesha na kuomba ili tusiingie mtegoni mwa mwovu. Kila siku tunamchagua mwenyezi Mungu au shetani Efeso 6 na 2 Korintho 10:5.

Wote tumetenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, bali Mungu anatusamehe tunapoomba msamaha na kuwa na toba ya kweli. Hila zote iwe kiburi, hasira, wivu, chuki, tamaa, kutosamehe, mawazo machafu, kudharau watu, v unafiki, na hata tamaa zote za macho na mwili zipitwe na wakati. Mungu Anatusaidia kuishi maisha mapya kwa neema Yake. Ombi letu kuu ni tujazwe na Roho Wake Mtakatifu, tumpende Yeye kwa roho zetu zote, nguvu zetu zote, akili zetu zote na mioyo yetu yote. Na tupate uchungu sana tukiona mtu anapotea, tuone kama mtoto wetu wa karibu amepotea, na kujaribu kumfikia ili sote tuwe ndani Yake, Naye ndani yetu yaani Yeye mzabibu wa kweli. Yapaswa tujitoe kikamilifu ili yeye atupe njozi, misheni, usongo na nyenzo (vision, mission, passion and provision).

Kitabu cha Mwanzo moja mpaka tatu kinyume chake ni ufunuo tatu mpaka ishirini (reverse). Shetani alitaka sura ya Mungu au mfano wa Mungu kupotea na mwanadamu kuwa kama hayawani au mnyama tu. Ila Yesu alikuja kurudisha ile sura, na hapa shetani alifurahi kwamba amemfanya

Mungu kushuka na kupata mateso, na akajaribu sana toka utoto misheni au utume huo ushindwe, Mungu ashukuriwe kwamba ulifanikiwa kwa ushindi mkubwa kutupatanisha na kuhesabiwa haki kupitia Kwake. Mungu toka Edeni amekuwa daima akijaribu kutufikia wanadamu ili tupate wokovu na kurudisha mahusiano nasi mpaka Ufunuo 19. Tunapokea zawadi au neema ya Mungu kupitia kwa Imani na kupokea moyo mpya, mtazamo na akili, maisha haya mapya yanaitwa kutembea na Mungu tunazaliwa upya kwenye familia ya Mungu (waongofu) na kisha wanafunzi wa Yesu na mwishowe mitume kuwaambia wengine habari njema.

Biblia imechomwa au kuharibiwa mara nyingi, kuanzia wakati wa nabii Yeremia (Yeremia 36& 38), Tyndale, mpaka leo watu ambao huchukia wosia wa Neno la Mungu na hulichoma. Siri ya uzima wa Milele inatoka kwa kulijua Neno la Mungu na kulitekeleza kwa neema Zake- Yohana 17:3 " Na uzima wa Milele ndiyo huu, wakujue Wewe Mungu wa pekee na Yesu Kristo uliyemtuma".

Watu wamelifia Neno la Mungu ili kuweza kuliweka mikononi mwetu leo. Lisome, liamini, litafakari, likariri, lipende na litende. Tumwamini Mungu tuthibitike, na tuamini mitume wake ili tufanikiwe. Hakuna kinachotoa furaha kama Neno Lake. Watu wa aina mbali mbali waliandika Biblia; mfano manabii kama Musa, wafalme kama Daudi, wavuvi kama Petro, wakulima kama Yeremia, Makuhani kama Samueli n.k. hawa wote hawakuishi pamoja au pamoja. Biblia ni kitabu kitakatifu cha Mungu kwa vile yale yote yaliyotaribiwa kama vile ya kitabu cha Daniel sura mbili na saba yametimia. Machimbo ya archaelojia yanasapoti historia ya kitabu hiki kwa hali ya juu. Zaidi ya yote kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu wengi. Kule Papua New Guinea wakoloni walipoenda waliwacheka wananchi waliokuwa wanasoma Biblia na kuifuata. Wale wananchi wa Papua New Guinea walisema "Mnacheka na wakati ambapo tulikuwa hatuna kitabu hiki, tulikuwa tunakula watu? Nyinyi leo mngekuwa nyama yetu!". Hakuna mtu mwovu aliyebadilika na kusema "Nimesoma Hesabu na kubadilika uovu wangu". Neno la Mungu ni pumzi Yake kwa mafundisho, kuadilisha ili tuweze kuwa katika mstari Wake.

Kamwe usiseme unalifahamu Neno Lake na hivyo ukaacha kulisoma! Kristo alisaidia manabii kuandika alilijua ndani na nje, bali alilisoma na kulitilia maanani, akisema "Imeandikwa mtu hataishi kwa mkate tu! Bali kwa kila Neno litokalo kinywani mwa Mungu". Muhtasari wa Biblia kwa Maneno matatu ni Uumbaji, Maanguko, na Ukarabati.

Hebu tukutane mbinguni kwenye mti wa uzima kwa Neema Yake siku moja, kwa vile tumelithamini Neno Lake ndimo humo umo uzima! Yohana 17:3.

Biblia haijakamilika bila Agano la Kale. Agano Jipya ni mwendelezo

wa Agano la Kale! Hakuna Agano Jipya bila Agano la kale, ni mwendelezo wa Kisa kimoja! Moja ni Msingi na nyingine ni ukuta na paa. Maisha ya Kristo yana maana kutokana na unabii wa Agano la Kale. Agano la Kale ni kivuli cha Agano jpya. Huduma ya Yesu ingekuwa haileweki bila Agano la Kale. Agano Jipya linatimiza Yale yalitabiriwa kwenye Agano la Kale. Sheria za Mungu Mtakatifu zinaonyesha jinsi ambavyo Yesu asiye na dhambi Ndiye atakuwa mkombozi. Agano la Kale ndiyo msingi wa Agano Jipya, bila hilo haliwezi kuwa na miguu (base). Mafundisho makuu yanafundishwa katika Agano la Kale. Jipya linatafsri la kale. Ni mkate wa Uzima na chakula kwa Muumini. Kristo alilinukuu hilo tu!

Ili tupate Biblia yetu mengi yalitokea, hizi hazikuwa enzi za peni na makaratasi! pia Watu wengi wamelifia Neno hili ili kutuwezesha tulipate. Vitabu vya Musa vyaweza kugawanya kutoka mwanzo kwa jinsi hii- vitabu vya Musa vitano, vitabu vya historia 12, vitabu vya mashairi vine, vitabu vya manabii vikubwa vitano na vidogo na vikubwa 13, vitabu vya injili vine, kitabu cha matendo na historia ya matendo ya mitume kimoja, barua za Paulo 14 na barua za mitume wengine 7, na mwisho kitabu cha unabii cha ufunuo.

Musa aliandika vitabu vitano vya mwanzo wa Biblia akiwa Midiani, na kitabu cha Ayubu ndicho cha zamani kupita vyote na yasemekana alikiandika kabla ya vile vitano vya torati. Kutokana na Biblia dunia yetu ina miaka kama 6000 hivi. Gharika ilitokea mwaka 2348 BC na kuzaliwa kwa Yesu ilikuwa miaka ya 4 KK - 1 BK. Biblia inaeleza wazi wazi kwenye Ufunuo 12 kwamba kulikuwa na vita mbinguni na Shetani alitupwa mbinguni kuja hapa duniani na kuwadanganya wazazi wetu Adam na Hawa kuasi. Hapo ndipo dhambi ilipoingia duniani. Dhambi ni uasi wa sheria za Mungu. Tukiungama na kuwa na toba ya kweli, Mungu ni mwaminifu, anatusamehe na kuanza maisha mapya. Pambano kati ya uovu na wema, au shetani na Mungu linaendelea mpaka siku ile ya mwisho ambapo Kristo atakuja na Mungu Atafuta machozi ya watu, kutakuwa hakuna tena kilio, huzuni wala kifo. Wale walioshinda kwa neema za Mungu, wakimtegemea, kumtii na kumtumaini Yeye watapata zawadi ya uzima wa milele mbinguni (Paradiso). Hiyo ni zawadi kubwa kupita zote duniani. Mpendwa, mtumaini Bwana na kumchagua kila siku katika maisha yako.

Mambo 7 Muhimu Zaidi kwa Kila Mwanadamu

1. Mwamini Mungu na Ungama dhambi zako

2. Soma Maandiko Kila siku ili umsikie Mungu akizungumza nawe

3. Omba bila kukoma, hivi ndivyo kuzungumza na Mungu

4. Hudhuria ushirika unaofuata Maandiko

5. Wahudumie wahitaji - Yatima, maskini, wajane na wapweke nk

6. Shiriki Habari Njema, na kuja kwa Masihi hivi karibuni, na kuhukumu dunia

7. Ishi kwa uelewa wa mtazamo kimbingu na mtindo wa maisha wa Maandiko

Kalamu ya Matumaini --MaarifaMtandaoni.Com

Agano la Kale liliandikwa Kiebrania kwenye makaratasi marefu ya papyrus au sufu. Yalitafsiriwa baadaye kwa kigiriki, yakaitwa "Septugiant" kwa vile Wayahudi wasomi 70 wa Theolojia walishugulikia na tafsri yake 285 A.D. Agano jipya liliandikwa Kigiriki. Baadaye maagano haya mawili yalitafsiriwa kwa kilatini. Lugha hii ni ya zamani, na haizungumzwi leo hata enzi zile haikujulikana na wengi isipokuwa wasomi. 1380 John Wyclife aliitafsiri kingereza. Kutafsiri Biblia siku hizo kilikuwa kitu cha hatari kwani utawala wa kanisa ulikataa mtu wa kawaida (mlei)kuwa na Biblia. Martin Luther wa Ujerumani katika wakati wa matengenezo aliitafsiri kijerumani, alisema "kwanini Neno la Mungu limefungiwa kwenye lugha zilizokufa? (hazitumiki). Wengine kama Tyndale walisaidia kufanya Biblia ziwe mikononi mwa watu. Wengi waaminifu wameuwawa wakishugulika usiku na mchana ili mtu wa kawaida awe na Biblia. Siku zile watu walinakili kwa mikono, na walipogusa Biblia zao machozi yaliwatoka, maana walijua wanagusa kitu cha thamani kuliko vyote duniani. Hatimaye ulifika wakati wa uhuru na vyama vya Biblia vya Uingereza na Marekani vilianza kuchapicsha Biblia nyingi (English and American Bible societies). Vyama hivi vimesaidia hata kwetu afrika mashariki kutafsiri Biblia ya kiswahili ili watu wasome Neno la Mungu. Mpendwa msomaji, fanya hima uwe na Nakala yako ya Biblia. Mwombe Mungu atakusaidia upate Nakala ya Neno lake, maana ni Mweza wa Yote. Je unayo nakala ya Biblia hapo ulipo? Ishike, itazame vizuri. Umeshika kitu cha thamani kuliko pesa, dhahabu, almasi, au tanzanite. Maana mbingu na dunia na vitu vyote vitapita ila NENO la Mungu ni la milele, hili ndiyo mwongozo wetu wa kwenda mbinguni ukilisoma, ukalipenda, na kulitafakari, na kulitenda, una uzima wa milele. Milele ni Zaidi ya miaka milioni moja, ni muda mreeeeefu sana usioisha.

Biblia ndiyo kitabu cha kwanza kuchapishwa mwaka 1456 AD na mashine ya kuchapa ya Johann Gutenberg, Ujerumani. Kabla ya hapo japo watu walisema uchapajina utengenezaji wa makaratasi ulianza miaka maelfu kule China, ila watu walinakili Biblia kwa mikono. Gutenberg alitengeneza mashine ya kuchapa ili aichape Biblia. Bado ndiyo kitabu kinachouzika sana kuliko vyote ulimwenguni. Biblia imetafsiriwa kuliko kitabu kingine duniani. Kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu waovu wakawa watu wema. Hakuna aliyewahi kusema "Nilikuwa mwizi na sasa ni mtu mwema kwa kusoma hesabu au kemia!". Au sasa nimeona njia ya kwenda mbinguni kwa kusoma uhasibu au uanasheria. Mbali na kwamba

yote yaliyotaribiriwa kwenye Biblia yametokea (mamia ya unabii, kuna mengine mengi yanayofanya kiwe kitabu cha Mungu na cha pekee. Ni Neno la Mungu tu, ndiyo linabadilisha maisha yetu na kutufanya tuwe viumbe bora. Wengi ambao wamelisoma wamesema "sijapata kuona uzuri na utamu kama huu". Biblia itazidi kung'aa na kuwa dhahabu kwa thamani kila siku unapoendelea kuisoma. Utamu wake utakuwa wa ajabu, na wala hutapenda uache kuisoma! Wengi waliokuwa na uwezo mdogo darasani wamefanya vizuri kwa kulisoma Neno hili. Hakuna kile kinachopanua ubongo kama Neno la Mungu. Watu wamejua ya mbeleni (future) kwa kulisoma na wamejitayarisha kwa matukio ambayo wasingeweza kujua kwasababu ya kusoma Neno la Mungu.

Binadamu wote tumepotoka na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, na mshahara wa dhambi ni mauti. Bali Mungu ametoa njia kupitia Kafara ya Mwana wake Kristo. Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda Ulimwengu, ili kila amwaminiaye asipotee, bali apate uzima wa milele. Mwanaadamu hakuja ahukumu ulimwengu, bali ulimwengu uokolewe na yeye Yohana 3:16-17. Mpendwa mtoto au mtu mzima, tuna matumaini yote ya kwenda kuishi mbinguni milele na milele na Baba yetu wa mbinguni. Hebu tupige moyo konde, tumwombe atusaidie katika safari hii na tupate marafiki wazuri wasio na misukumo ya uovu, ili tushinde mbio hizi.

Miaka 170 iliyopita kule Ulaya walitokea watu wa nadharia potofu za uibukaji wa mwanadamu toka minyoo, chura, nyani na kisha binadamu. Hakuna aliyesikia redioni "leo tunakaribisha raia wapya toka msituni Gombwe au Virunga, wamebadilika toka sokwe au gorilla kujiunga nasi!". Hizi ni nadharia potovu, ovu na za uongo. Uibukaji si sayansi, ni dini, kwani haifuati vigezo vile vitano vya sayansi (observation, hypothesis, experiment, data, na conclusion). Darwin baba wa dini ya ukafiri (uibukaji) alisomea theolojia tu, na wala hakusomea sayansi na wala hakuwa na shahada ya sayansi. Aliingia kwenye meli ya kuangalia mambo aliyosema kuelekea Galapagos America ya kusini, na Biblia na kitabu cha Lyle. Nafikiri sisi waafrika hatusumbuki na dini ya uibukaji,si kwa kuwa tunaishi na viumbe hivi tu na hatuoni mabadiliko hayo, bali kwa vile tunaamini kwamba tumeumbwa na Mwenyezi Mungu kwa makusudi makubwa.

Kuna wengine wana Biblia yenye vitabu vinavyoita Apokrifa, navyo ni kama Makabayo, Tobiti, Yudithi na maongezo ya vitabu vya Esta au Danieli. Hivi vitabu ni vizuri kwa historia na si vya kuvuviwa kwani vinapingana na Canon (maandiko) na kanuni za Neno la Mungu ni kama vile vya Talmud vya mapokeo ya kiyahudi . Vitabu vingine vimepotea kama vile cha Iddo, Nathan, barua kwa Laodikia, 3 Korintho na vingine. Hivi waliandika watu wa Mungu. Ila tulivyo navyo 66 ni tosha kutufikisha mbinguni kwa Baba yetu. Haleluya, Maranatha.

Biblia si ushauri bora, bali sauti ya Mungu. Wazungu wanasema "The Bible says it I believe it, and that settles it." Yaani kitabu cha Neno la Mungu Biblia kikisema, nakiamini, na hiyo inatoa mashaka yangu. Soma Neno la Mungu, liamini, litafakari, likariri, na liishi, hii ndiyo dira yetu safarini duniani.

Tuisomaje? Wasomaji Wengi wapya wanasema hawajui waanzaje. Kuna njia nyingi za kuisoma. Wengine wameanza Mwanzo na kukwama walipofikia Walawi. Tunashauri kuanza vitabu vya injili kama Marko, Mathayo, Luka naYohana. Kisha Matendo na kurudi kitabu cha Mwanzo na Kutoka na kufuata huo mtiririko. Waweza kuisoma kwa kuchukua mtu mmoja na maisha yake. Waweza kuinakili au kuifanyia muhstasari, kama sasa tunavyofanya ambayo imenifungua macho kwa njia nisiyoweza kuileza. Waweza kuisoma na kamusi kutokana na topic. Utakapoizoea utaweza kirahisi kuanza mwanzo mpaka mwisho kama wengine wetu tunavyofanya kila siku soma sura tatu,kwa mwaka utaimaliza. Kila siku ukisoma sura moja na kutafakari na utamaliza baada ya miaka mitatu. Zungumza na wengine wanavyoisoma, ila isome kwa furaha na kuomba kabla hujaanza, usijipangie kusoma kurasa nyingi ukaona ni adhabu na Pengine usielewe unachosoma. Kusoma Bibla inachukua masaa kama 70 tu. Ila wahitaji muda wa kucheua na kutafakari hata fungu moja tu, utashangaa! Usifanye kwa kasi na presha. Biblia ina ujumbe kwa kila aina ya mtu, mzee, kijana,msomi, mtu wa kawaida, tajiri, masikini, mfupi, mrefu, mweusi, mweupe.

Ni matumaini kwamba utakuwa mfuasi wa Mwenyezi Mungu na kuleta wengi kwake. Usikite kwenye mabishano na watu bali kuwaambia maandiko kwa upendo (share). Maana waweza kushinda mabisha au pambano, ila ukapoteza roho ya thamani au ukashindwa vita. (you might win argument but loose the soul??).

Biblia ni ya kutuongoza katika maisha. Soma Biblia kwa mpango na utapata faida Zaidi. Madhumuni yetu binafsi au mahitaji yatatuelekeza. Je tunataka faraja, au kutajirisha kesha yetu ya usomaji wa kila siku? . Biblia nyingi ina mistari inayofanana ifuate hiyo. Wengine wamepata faida waliposoma kitabu kimoja cha Biblia kwa mwezi mmoja. Vifaa vya kusoma Biblia ni Biblia yenyewe ndiyo muhimu, mafungu yanayofanana, notisi zake, study notes, ramani ya matukio ya Biblia, Jiografia and historia (Abraham Mesopotamia, na Barua za Paulo), concordance kama Ile Strong, kamusi ya Biblia, na commentary,

Jua maana ya maneno, know the context, jua historia, know mistari inayofanana na hiyo, soma habari zote zihusianazo na hiyo mada kwenye Biblia. Madhumuni ya kusoma yawe right yaani kuwasilana na Mungu, kusikia sauti yake na siyo kupata maarifa peke yake, au kuleta ubishani na utamaduni. Omba Roho wa Mungu kwa uongozi atuongoze katika kweli

yote, soma pole pole, ukitafakari na kureflect. Mtu hataishi kwa mkate tu ikimaanisha Neno la Mungu ni muhimu kulila, kulitafuna, kulimeza na ndiyo lilete faida mwilini. Tujiulize tunaposoma, Je? Mungu anazungumza na mimi nini hapa?. Uwe mtiifu na tayari kulifuata ili tubadilishwe na kufanan naye. Baada ya muda itakuwa mwenzi wetu wa karibu, ikituongoza na tutabadilishwa na kuwezeshwa na Mungu atatutumia kubadilisha dunian, na kuongoza wengi kulifuata Neno lake na kuwa kwenye ufalme wa Mungu siku moja

Kamwe "Usiogope, kwa maana Mimi ni pamoja nawe,usifadhaike, kwa maana mimi ni Mungu wako, Naam, nitakutia nguvu, naam nitakusaiidia, nitakushika, naam, nitakushika kwa mkono wa kuume wa haki yangu" Isaya 41:10. kweli "macho hayajaona, wala masikio kusikia wala kuingia katika mawazo ya Mwanadamu yale ambayo Mungu ametutayarishia!". Hebu tusome Neno Lake ili tuzijue ahadi 8100+ na kuzidai. Inachukua muda wa masaa 70 tu hivi kusoma Biblia, watu wamemaliza kusoma Vitabu vikubwa Zaidi. Nilipoenda kwenye shule ya matabibu Loma Linda California ili niweze kuchukua madarasa fulani ya afya, nilikuta mavitabu makubwa sana miaka ya tisini, mengine yalikuwa dola 2000 kwa kimoja tu! Niliishangaa watu waliyasoma, wakayamaliza na kuyafanyia mitihani. Biblia ni kama dola nane tu hivi, na ina kurasa kama 1000 tu. Hatushauri usome kwa haraka, bali sura moja mpaka tatu kwa siku. Na kama una kamusi yenye maelekezo ya Biblia (concordance) waweza kuitumia. Biblia isisomwe bila ya kusali. Hichi si kitabu cha kawaida. Ni kitabu cha mbingu, na kukielewa chahitaji Mwenye Kitabu atusaidie. Piga magoti ukiweza, omba kupewa uwezo wa kukielewa na kufanya yale unayoyasoma. Dai ahadi zile unasoma siku ile, na mwulize Mungu 'Je wataka nielewe nini katika yale ambayo nimesoma leo?Nisaidie niweze kuyatumia katika maisha yangu ya kila siku hasa leo'.

Biblia ni ramani, taa na maktaba. Yawezaje kitabu kimoja kikawa na vitu vyote hivi? Biblia ni ramani kwa vile inatuonyesha njia salama, na kwamba tukikaa katika njia hii tuna uhakika kwa kufika kwa Yesu aliye upande usioshindwa dhidhi ya shetani, adui yetu. Yesu ni njia hii. Biblia ni mwanga wa njia yetu, ikingaa na kungaa kwenye ile njia iendayo uzimani. Adui alijaribu kuizima ile taa, ila mwanga wake umekuwa zaidi kutuonyesha ile njia salama. Angalia Biblia yako na isome, usitumie muda wako sana kusoma vitabu vya binadamu hasa wale wasiompenda Mungu (makafiri) itakuondolea ladha ya Biblia. Hakuna katika kutambua noti bandia anashugulikia noti feki bali noti ile halali. Watu wengi wamechukua muda kusomea miungu ya ugiriki, na urumi na miungu mingine ya tamaduni mbali mbali. Usipoteze muda, chukua muda kusoma habari za Mungu wa mbinguni. Mungu wa Ibrahimu, Isaka, Yakobo na Yusufu.

Biblia yahusu watu, sehemu, na mambo yaliyotokea zamani, leo na hata siku za mbeleni. Vitabu vyote vyatuonyesha pambano kati ya shetani na

MUNGU linaendelea. Na kila binadamu anachagua upande kila kukicha anaotaka kuwa. Watu, vitu na sehemu za Biblia zinatuonyesha mapambano haya zikitupa maonyo ili kwa saburi na faraja tuchague upande ulio salama, upande wa Mungu. vitabu vya Agano la Kale viliandikwa Kabla ya Kristo kuzaliwa duniani, na vitabu vya Agano Jipya viliandikw baada ya YEsu kufa na kufufuka. vitabu vyote ni muhimu na vinasaidiana kutuongoa tujue kila tunachopaswa kujua kuhusu Mungu nampango wake wa wokovu. vinatusaidia sana tufanane naye. Kwanini tusome Biblia kila siku? toa sababu zako Nne! kila asomaye hujifunza kumtumaini na kumtegemea Mungu, na kujua Mungu afanya kila kitu kutuokoa na ujanja wa ibilisi kutuangamiza. Zaburi 11-119:9.

Mambo mane ya Biblia

1. Hakuna kitabu kinachopendwa na watu wapo tayari kufa kwaajili yake

2. Hakuna kitabu kinachochukiwa kama hiki na watu wengi wametaka kukiangamiza

3. Hakuna kitabu ambacho watu wengi wanacho kama hiki na bila kukisoma

4. Hakuna kitabu ambacho watu wengi wanasema wanakiamini, bali hawajui hata mambo machache yahusianayo nacho

Je, wewe upo kundi gani kati ya haya mane?

(many people believe it but know hardly anything about it).

Vitabu vya Biblia vimegawanyika katika makundi kumi:

1. **Vitabu vya vitano vya Musa (Pentateuch):**

   Mwanzo, Kutoka, Walawi, Hesabu, na Kumbu Kumbu la torati,

2. **Vitabu vya Historia:Joshua, Waamuzi, Ruth, 1 Samweli, 2 Samweli, 1 Wafalme, 2 Wafalme, 1 Mambo ya Nyakati, 2 Mambo ya Nyakati, Ezra, Nehemia, Esta,na Ayubu (Yumkini iliandikwa na Musa).**
3. **Vitabu vya mashairi: Zaburi, Mithali, Mhubiri na wimbo ulio bora au Wimbo wa Sulemani.**
4. **Manabii wakubwa vitabu vyao ni virefu: Isaya, Yeremia, Ezekiel na Daniel.**
5. **Manabii wadogo, vitabu vyao ni vifupi: Hosea, Yoeli, Amosi, Obadia, Yona, Mika, Nahumu, Habakuki, Zefania, Hagai, Zekaria, Malaki.**
6. **Vitabu vya Injili: Mathayo, Marko, Luka, Yohana.**
7. **Kitabu cha Historia Agano Jipya: Matendo.**
8. **Barua za Paulo: Warumi, 1 Wakorintho, 2 Wakorintho, Wagalatia,**

Waefeso, Wafilipi, Wakolosai, 1 Wathesaloniki, 2 Wathesaloniki, 1 Timotheo, 2 Timotheo, Tito, Filemoni, Waebrania.

9. **Nyaraka zingine: Yakobo, 1 Petro, 2 Petro, 1 Yohana, 2 Yohana, 3 Yohana, Yuda.**
10. **Unabii: Ufunuo, Daniel**

Kwanini Mungu alitupa Biblia? Ili kusudi tumjue Yeye na kuelewa njia zake. Hapo Mwanzo Mungu alipoumba alizungumza na Adamu na Hawa moja kwa moja, ila baada ya dhambi tumekuwa na kiwambaza na hivyo kuhitaji manabii (watu wanaozungumza kwa niaba ya Mungu). Dini ya Kikristo haimrusu mtu kufanya atakavyo. Muumini apaswa kujisalimisha kwa Mungu, na kuishi kutokana na Maandiko au NENO litokalo kinywani mwa BWANA. Muumini apaswa kuwa mtiifu na anayempenda Mungu kwa moyo wake wote, roho yake yote, nguvu zake zote na akili zake zote na jirani kama nafsi. Upendo ni jambo kubwa mno, ukatili kwa wengine au kutenda kwa hiana kwa watu au kwa Mungu ni dhambi. Mungu alizungumza na watu uso kwa uso kabla ya dhambi pale Edeni, ila ametumia Maandiko kuzungumza nasi leo baada ya maanguko ya mwanadamu. Biblia ni sauti ya Mungu ila imeandikwa kwa maneno ya binadamu. Haikuwa imla. Watu wa Mungu waliambiwa ujumbe na kupewa uhuru wa jinsi ya kuuandika. Vitabu vya injili ni mfano mzuri. Vyote vine vimeandikwa kuhusu Masihi, ila vina shauku (interest), haiba, theolojia na historia ya mwandishi. Biblia ni Neno la Mungu. Biblia ni Neno la kiyunani likimaanisha "Maktaba". Biblia ni maktaba ya vitabu 66. Wanadamu walivuviwa kuandika. Biblia si imla, ila Maneno yaliyovuviwa na Mungu. Kisha watu waliambiwa wayaandike na wakayandika. Biblia imeandikwa kwa muda wa miaka 1500 hivi, na watu 40 tofauti. Agano la kale mpaka jipya ni miaka 400. Biblia Ina sura 1189. Biblia iliandikwa kwa lugha ya Kiebrania na Kigiriki. Biblia ina zaidi ya ahadi 3500 kwa mwanadamu, tuzijue ili tuzidai! Mara 365 Biblia imesema "usiogope!". Neno la Mungu ni mamlaka ya mwisho duniani na mbinguni, na lina ujumbe kwa kila aina ya mtu. Lisome, litafakari, lipende, litende, litangaze. Biblia itakupa maana katika madhumuni katika maisha yako. Kamwe hatujisikia kama mtu duni, au hafifu, maana utajua thamani yako jinsi ilivyo, thamani halisi aliyokutunukia Mwumbaji wako alipokuumba. Utaishi maisha ya madhumuni na maana na kujua katika yote Warumi 8:28 na mwishowe utapewa kutokufa, yaani uzima wa milele.

Vitabu vya kwanza vitano na pengine Ayubu viliandikwa na Nabii Musa miaka ya Miaka ya 1500 BC na kitabu cha Mwisho kiliandikwa na Yohana miaka ya 100 A.D. kitabu ni muhtasari wa Biblia kwa kuanzia kitabu cha Mwanzo mpaka ufunuo kama kesha la siku 365. Biblia ina kama wanawake 182 na wanaume 1188.

Biblia inatueleza Historia ya Binadamu toka kuumbwa na Mungu, mpaka kuanguka na kuasi sheria za Mungu pale Bustani ya Edeni kisha ufumbuzi.

Katika ufunuo 12 Tunaelezwa kwamba, shetani aliishi mbinguni na kuwa mwasi wa kwanza. Aliwashawishi thuluthi ya malaika wote na kutupwa nao hapa duniani. Hiyo ikawa mwanzo wa pambano kati ya Mungu na Shetani, au wema na ubaya. Kwa sasa tumo katika pambano hili, kitabu cha Ayubu kinatupa picha ya pambano kidogo. Kuna siku pambano hili litakwisha. Kutokana na Biblia, ishara za nyakati za Daniel sura mbili, saba, nane na tisa ni kalenda tosha ya unabii, ya kuonyesha tuko wapi, hebu kila mtu asome. Mungu atakuja kuhukumu ulimwengu, na kutoa thawabu kwa wale waliotenda mema kwa neema Yake thawabu ya Uzima wa milele, na kwa wale waliotenda uovu, Jehanamu adhabu. Kila mtu asome sura hizo za Daniel na kujua maana yake ni nini Leo. Mwanzo 1 & 2 ni uumbaji, Mwanzo 3 ni kuanguka kwa mwanadamu, Biblia yote iliyosalia baada ya hapo ni ukarabati wa dhambi, ili isiinue pembe yake asilani- Nahum 1:9 mpaka kufikia ufunuo 19 ambapo hukumu itawekwa, na watu watapewa uzima wa milele. Hakutakuwa na huzuni, vilio, kifo, wala magonjwa. Mimi na wewe mtoto, kijana, dada, kaka, baba au mama, tumo kwenye pambano hili zito. Hata mtoto wa miezi anapata shida kujikana nafsi na kutaka yote yaende anavyopenda. Mapambano yote yamo kichwani na moyoni, tunasikia sauti mbili. Twapaswa tuvae silaha za Mungu na kusimama dede, tukikesha na kuomba ili tusiingie mtegoni mwa mwovu. Kila siku tunamchagua Mwenyezi Mungu au shetani Efeso 6 na 2 Korintho 10:5. Wote tumetenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, bali Mungu anatusamehe tunapoomba msamaha na kuwa na toba ya kweli. Hila zote iwe kiburi, hasira, wivu, chuki, tamaa, kutosamehe, mawazo machafu, kudharau watu, unafiki, na hata tamaa zote za macho na mwili zipitwe na wakati. Mungu Anatusaidia kuishi maisha mapya kwa neema Yake. Ombi letu kuu ni tujazwe na Roho Wake Mtakatifu, tumpende Yeye kwa roho zetu zote, nguvu zetu zote, akili zetu zote na mioyo yetu yote. Na tupate uchungu sana tukiona mtu anapotea, tuone kama mtoto wetu wa karibu amepotea, na kujaribu kumfikia ili sote tuwe ndani Yake ,Naye ndani yetu yaani Yeye mzabibu wa kweli. Yapaswa tujitoe kikamilifu ili Yeye atupe njozi, misheni, usongo na nyenzo (vision, mission, passion and provision).

Kitabu cha Mwanzo moja mpaka tatu, ni kinyume Chake ni Ufunuo tatu mpaka ishirini (reverse). Shetani alitaka sura ya Mungu au mfano wa Mungu kupotea na mwanadamu kuwa kama hayawani au mnyama tu. Ila Yesu alikuja kurudisha ile sura, na hapa shetani alifurahi kwamba amemfanya Mungu kushuka na kupata mateso, na akajaribu sana toka utotoni Mwake, misheni au utume huo ushindwe, Mungu ashukuriwe kwamba ulifanikiwa kwa ushindi mkubwa kutupatanisha na kuhesabiwa haki kupitia Kwake. Mungu toka Edeni amekuwa daima akijaribu kutufikia wanadamu ili tupate wokovu na kurudisha mahusiano nasi mpaka Ufunuo 19. Tunapokea zawadi au neema ya Mungu kupitia kwa Imani na kupokea moyo mpya, mtazamo na akili, maisha haya mapya yanaitwa kutembea na Mungu tunazaliwa

upya kwenye familia ya Mungu (waongofu) na kisha wanafunzi wa Yesu na mwishowe mitume kuwaambia wengine habari njema.

Biblia imechomwa au kuharibiwa mara nyingi, kuanzia wakati wa nabii Yeremia (Yeremia 36& 38), Tyndale, na mpaka leo, watu ambao huchukia wosia wa Neno la Mungu na hulichoma. Siri ya uzima wa Milele inatoka kwa kulijua Neno la Mungu na kulitekeleza kwa neema Zake- Yohana 17:3 " Na uzima wa Milele ndiyo huu, wakujue Wewe Mungu wa pekee na Yesu Kristo uliyemtuma".

Watu wamelifia Neno la Mungu ili kuweza kuliweka mikononi mwetu leo. Lisome, liamini, litafakari, likariri, lipende na litende. Tumwamini Mungu tuthibitike, na tuamini mitume Wake ili tufanikiwe. Hakuna kinachotoa furaha kama Neno lake. Watu wa aina mbali mbali waliandika Biblia; mfano manabii kama Musa, wafalme kama Daudi, wavuvi kama Petro, wakulima kama Yeremia, Makuhani kama Samueli n.k. Hawa wote hawakuishi pamojaa. Biblia ni kitabu kitakatifu cha Mungu, kwa vile yale yote yaliyotaribiwa kama vile ya kitabu cha Daniel sura mbili na saba yametimia. Machimbo ya archaelojia yanasapoti historia ya kitabu hiki kwa hali ya juu. Zaidi ya yote kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu wengi. Kule Papua New Guinea wakoloni walipoenda waliwacheka wananchi waliokuwa wanasoma Biblia na kuifuata. Wale wananchi wa Papua New Guinea walisema "Mnacheka na wakati ambapo tulikuwa hatuna kitabu hiki, tulikuwa tunakula watu? Nyinyi leo mngekuwa nyama yetu!". Hakuna mtu mwovu aliyebadilika na kusema "Nimesoma Hesabu na kubadilika uovu wangu". Neno la Mungu ni pumzi Yake kwa mafundisho, kuonya, kuadilisha, kusahihisha ili tuweze kuwa katika mstari Wake.

Kamwe usiseme unalifahamu Neno Lake na hivyo ukaacha kulisoma! Kristo alisaidia manabii kuandika alilijua ndani na nje, bali alilisoma na kulitilia maanani, akisema "Imeandikwa mtu hataishi kwa mkate tu! Bali kwa kila Neno litokalo kinywani mwa Mungu". Muhtasari wa Biblia kwa maneno matatu ni uumbaji, maanguko, na ukarabati.

Hebu tukutane mbinguni kwenye mti wa uzima kwa Neema yake siku moja, kwa vile tumelithamini Neno Lake.

Mwandishi.

Grace Momadi-Masaka: Alizaliwa Bariadi, Tanzania. Ni mwalimu wa Elimu viumbe, kemia, dini na unesi. Ana shauku ya kuandika yahusuyo Biblia kwani alipoanza kusoma akiwa na miaka 15 alipoamua kuwa muumini, aliona ni kitabu cha thamani mno, hivyo amejaribu kukisoma kila mwaka na ameona Mungu anatupenda binadamu sana, na ana mipango ya kutupa maisha bora hapa duniani na kisha ya milele kuishi naye mbinguni. Anaishi Pennslyvania, Marekani, na ana watoto wawili wadogo, Daudi na Paulo. Anakazia "Ibada ya nyumbani na watoto iwe kila siku asubuhi na jioni, na

kula ‘Mkate wa Mbinguni’ yaani ‘Biblia” bila kukoma, wakimwuliza Mungu awaangazie Nuru ya kuweza kuishi maisha ya kila siku. Neno la Mungu si mashauri au mawazo bora tu, bali ni Sauti au Pumzi ya Mungu na Mamlaka ya mwisho mbinguni na duniani. Neno linabadilisha maisha ya watu

SURA YA 1

(MWANZO-MALAKI)

1.MWANZO-Geneseos-Bereshith-the beginnings

MWANDISHI: Nabii Musa aliandika historia ya mwanadamu ya kale kupita zote, takribani Mwaka 1485-1445KK. Matukio ya sura ya Kwanza ya Mwanzo yanasadikiwa kutokea 4004KK. Matukio ya kitabu cha Mwanzo ni ya miaka 2300 hivi. 4004 mpaka1589.

Kwanini kiliandikwa: Mungu alitaka tujue kwamba tumetoka wapi, dhambi ilianzaje na jinsi Mwanadamu anavyoweza kuokolewa. Mwanzo ni rekodi ya wateule wa Mungu kutoka mwanzo, na jinsi walivyofanikiwa kupitisha maarifa ya Mungu Mmoja na wa Kweli. Watu Wake wanafanya makosa na dhambi, ila wakimtumaini na kumtegemea,Yeye anawaokoa kutoka kwenye dhambi zao.

KWA MACHACHE: Mungu anaumba dunia na kuchagua watu maalumu wa kumwakilisha. Tunajuliishwa tulitoka wapi, dhambi ilivyoingia, na jinsi tunavyookolewa. Ibrahimu anaitwa kupeleka ahadi za Mungu na habari za wokovu duniani.

ELEZEA ZAIDI TAFADHALI : Kitabu hiki kinaitwa Bereshith kwa kiyahudi, ikimaanisha 'hapo mwanzo'. Wagiriki wale wa tafsiri ya Septuagint wanakiita Geneseos yaani 'mianzo'. Kitabu hiki ni mojawapo ya vitabu vitano vya torati au Sheria ambavyo nabii Musa aliandika. Musa hakushuhudia mambo ya kitabu hiki, bali alivuviwa na Mungu kuandika na kizazi hadi kizazi pia walisimuliana baadhi ya yaliyotokea.

Kitabu cha kwanza cha Biblia kinapoanza hakijaribu kumtambulisha au kumwelezea Mungu ni nani bali kinachukulia kwamba inaeleweka (kinabainisha) Yupo nawe kama binadamu unajua kwamba aliumba mbingu na nchi na wanadamu wote. "Mungu akasema" vitu na viumbe vina Muumbaji, ameumba kutokana na sufuri (nothing). Tunajifunza Mungu aliumba ulimwengu kwa kuongea Neno tu, kwa siku sita tu za masaa 24 tu, na akapumzika siku ya saba na kuibariki. Jumla ni masaa 168 ya wiki ya uumbaji. Binadamu aliumbwa kwa jinsi ya pekee na Mungu. Ulimwengu ulikuwa haupo, kisha ukawepo ila ulikuwa hauna mpangilio, na Mungu akaupa mpangilio, ambao kwa dhambi ukafumuka tena. Mungu alimfinyang amwanadamu toka mavumbini na kumpumulia pumzi ya uhai. Tunajifunza kuhusu nchi, mianga, giza, wanyama, mimea, binadamu, ndoa, Sabato, kazi, dhambi, vizazi vya mwanadamu, na ukombozi. Kitabu hiki ndiyo msingi wa kuelewa Biblia yote. Mungu Ndiye Muumbaji na Mkombozi.

Mwenyezi Mungu Alimwumba binadamu toka kwenye mavumbi, na mavumbini anarudi baada ya dhambi. Mungu aliumba pasipo kitu, alitamka na vikatokea vitu (exnihilo). Tunajifunza jinsi Adamu (mwanamume mmoja) na Hawa(mwanamke mmoja) walivyoumbwa kwa mfano wa Mungu, na kupewa utawala wa viumbe wote. Namba yao ina maana kwetu hata leo. Wanapewa maagizo ya chakula 1:29 na cha kutokula mti wa mema na mabaya na mti wa uzima. Mungu anapumzika siku ya saba, akitaka wanadamu wajue ni siku ya kuwa na mahusiano Naye kwamba utoaji, furaha, na kila kitu Chema vyatoka Kwake. Hili ni muhimu kujua maana wanadamu mara zingine hufikiri ni kwa uwezo na nguvu zao ndiyo wanapata riziki kwa kufanya siku saba. La! Twapasa tupumzike Kwake "Basi imebakia raha ya Sabato kwa watu wa Mungu". Kule mbinguni Mungu akisema Neno Lake linachukuliwa kama vilivyo "Milele, Ee BWANA, Neno Lako lasimama imara mbinguni." Ila duniani binadamu tunapenda tufanye njia zetu. Mwaka wenye siku 365, tunaipata kutokanana dunia kuzunguka jua, siku 28 tunapata kutokana na mwezi kuzunguka dunia, masaa 24 tunayapata kutokana na dunia kuzunguka kwenye mhimili wake, ila siku saba, au juma, tunapata kutokana na uumbaji. Hakuna maelezo ya siku saba kuwa wiki isipokuwa hiyo tu. Mungu aliumba wiki. Kwa kutotii, wakitaka kuwa kama Mungu, japo ndiyo viumbe pekee ambao tayari walikwishaumbwa kwa sura ya Mungu. Walisikia sauti ya Shetani ambaye alikuwa ameshaasi mbinguni, walitenda dhambi na ikabidi wapate adhabu. Kwa huruma Mungu awatoa katika bustani ya Edeni na Malaika wakalinda bustani kwa upanga wa moto. Baada ya dhambi Mungu aliahidi Mkombozi kwenye 3:15 na uadui kati ya Shetani na uzao wa mwanadamu. Bustani yaonekana ilikaa kwa muda kabla ya kuchukuliwa, pengine iliondoshwa wakati wa gharika ya Nuhu na kuchukuliwa kwenda mbinguni 2348KK. Maana kitabu cha ufunuo kinasema kuhusu mti wa uzima. Baada ya hapo tunaona dhambi zilizidi. Safina (450 ft Urefux75ftUpanax45ft Kimo na dirisha moja la paa) ikawa hifadhi ila waovu waliangamizwa, isipokuwa Nuhu na jamaa yake wamtii Mungu na familia hiyo ya watu nane tu, kati ya maelfu au pengine mamilioni waliookolewa, wengine hawakutilia maanani, tunaambiwa ndivyo itakavyokuwa siku hizi zetu za mwisho, watu watakula, na kuoa na kuolewa na masherehe yatakuwa mengi, na mwishowe siku ile itakuja ya hukumu kwa ghafla. Upinde wa mvua unatokea kwa mara ya kwanza na Neno Agano linatajwa kwa mara ya kwanza, kuonyesha matumaini.

Upinde huu tunaambiwa kwenye Neno la Mungu, umezunguka Kiti cha enzi cha Mungu hata leo. Hebu tuwe tayari, tukisali na kumwomba Mungu kwamba tuweze kumpenda kwa dhati na kuwa Naye mbinguni, milele zote. Kisa cha gharika kinasimuliwa kwenye tamaduni zote duniani. Kisha Mungu anampata mtu anayempenda tena, anaitwa Ibrahimu huyu anaitwa baba wa wenye imani. Huyu ndiyo uzao wake, yaani Isaka, Yakobo, na Yusufu ndiyo wamejaza kitabu cha Mwanzo. Ibada zao na maombi kwa Mungu wa pekee na wa Kweli. Mungu alimwita Ibrahimu na akamhesabia haki kwasababu ya imani yake. Kizazi mpaka kizazi kikapeana Neno la Kweli kuhusu Mungu mmoja na wa Kweli. Watu wa Mungu wanakosea na kufanya dhambi ila wakimwamini na kumtumaini, Yeye atawaokoa kutoka katika dhambi zao. Mungu akaangamiza Sodoma, Gomora, na miji ya karibu kwaajili ya uovu. Dhambi na kilio chake kilifika mbinguni. Kama vile zilivyokuwa siku zile, tunaishi wakati ambao dunia yetu imefikia historia yake na itaangamizwa. Yabidi tuwe tayari kutoka mule kama Lutu mpwa wa Ibrahimu. Huyu aliponea chupu chupu, malaika walimvusha na kumtoa nje ya mji. Ibrahimu alimpenda Mungu sana, akaitwa rafiki wa Mungu, Mungu alimjaribu kwa kumwambia amtoe Mwanawe mpendwa Isaka, awe kafara. Ibrahimu alipasi mtihani akahesabiwa kama Baba wa wenye imani. Yeyé na uzao wake walipewa ahadi na Agano na Mungu. Leo dini tatu zinasema baba yao ni Ibrahimu. Wayahudi, Wakristo na Waislamu. Ombi letu ni kwamba tuangalie Maandiko na kuona Je, Ibrahimu alimpendezaje Mungu? Tukipata siri hiyo, nasi tutende hivyo. Isaka anaishi kwa amani, na kuzaa mapacha, Esau na Yakobo. Esau anauza uzaliwa wake wa kwanza kwa dengu. Hebu chakula au mali isitufanye tuuze mambo ya kiroho na kufikiri tutarudisha baraka hizo tena. Twaona Yakobo anapigana na Mungu usiku mzima na kumwambia 'sikuachi mpaka unibariki'. Hebu hili liwe ombi letu. Tusimwache Mungu mpaka atubariki/tumshikilie kwa nguvu sana. Yusufu mtoto wa Yakobo auzwa utumwani na ndugu zake. Kule afanya kazi kwa Potifa na mke wa potifa amsemea uongo, ila Mungu anambariki mpaka anafika kwa Farao kwa kutafsiri ndoto. Mwota ndoto Yusufu, aokoa familia yake ya watu 70 wakati wa njaa na ukame kule Misri na alipowekwa kuwa makamu wa Farao au Waziri Mkuu. Yuda ndiyo anachukua uzaliwa wa kwanza baada ya Rubeni, Lawi na Simeoni kufanya makosa makubwa. Kitabu kinaishia na kifo cha Yusufu akiwasihi ndugu zake wakirudi kwao Kanani walipoishi kabla ya njaa, wachukue mwili wake. Kitabu cha Mwanzo kinaishia na Yusufu akiwaambia wabebe mifupa yake wakirudi nchi ya Kaanani ya ahadi. Kitabu hiki ni utangulizi wa tukio kubwa linalotokea kwenye kitabu kinachofuata. Mwanzo ni kitabu cha Ahadi kuanzia 3:15. Kitabu hiki kinaweka msingi wa Biblia, na Uumbaji na na Agano la Mungu kwa familia moja na mwishowe wanadamu wote. Mungu anatatua tatizo kwa kumpatanisha binadamu na Yeye milele zote. Mungu anasikia maombi ya watu Wake, twaona watu kadhaa wakizungumza na

Mungu. Mungu alivyoumba alisema ni vizuri. Katika kitabu hiki tunaanza kuona tabia ya Mungu. Hapa tumeanza kupewa picha ya pambano kati ya Mungu na Ibilisi, wema na ubaya ambalo linamalizika katika kitabu cha MWISHO, CHA UFUNUO. MWANZO PARADISO INAPOTEA, NA UFUNUO PARADISO INARUDISHWA TENA.

SEHEMU YA TUKIO-KINAANZA KWENYE BUSTANI YA EDENI, NA KUPITIA KAANANI NA KUISHIA MISRI.

WATU HUSIKA-ADAMU, HAWA, NUHU, ABRAHAMU, SARA, ISAKA, YAKOBO, NA YUSUFU.

MATUKIO-UUMBAJI, MAANGUKO, DHABIHU, GHARIKA, MATAIFA YAANZA, KISHA CHA UKOMBOZI, TAIFA LA ISRAELI LINAPOANZIA.

MANENO MUHIMU-MWANZO WA DUNIA, WANADAMU, DHAMBI NA KISA CHA WOKOVU NA TAIFA LA ISRAELI LINAPOTOKEA.

MAFUNGU MASHUHURI: Hapo Mwanzo Mungu aliumba Mbingu na nchi. 1:1

Mungu akasema na iwe na Nuru, ikawa nuru. Mwanzo 1:3. Na siku ya saba Mungu alimaliza kazi Yake yote aliyoifanya; akastarehe siku ya saba, akaacha kufanya kazi Yake yote aliyoifanya 2:2. Mwanzo 3:15 "Nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake……. Mwanzo 6:8. Ibrahimu akamwamini Mungu, Naye akamhesabia jambo hili kuwa haki. Mwanzo 15:6. Kuna Neno gani lililo gumu la kumshinda BWANA. Mwanzo 18:14a. Sikuachi usiponibariki. Mwanzo 32:26b. Nifanyeje ubaya huu mkubwa na nikamkose Mungu. Mwanzo 39:9b

Muundo-Outline

- **Uumbaji wa Mungu mkamilifu 1:1-2:25**
- **Kuanguka kwa mwanadamu 3:1-24**
- **Kifo kinaingia duniani kuanzia Habili 4:1-26**
- **Ukoo wa Adamu mpaka Nuhu 5:1-32**
- **Gharika na kukaa kwenye safina zaidi ya mwaka (siku 404) 6:1-9:29**
- **Kutawanyika kwa watu baada ya machafuko ya Babeli 10:1-11:26**
- **Familia ya Wazee wa imani 11:27-50:26: Ibrahimu, Maangamizi ya Sodoma na Gomora na miji mingine, Isaka, Yakobo, Esau, Yusufu na Kakaze**

CHA KUSTAAJABISHA: Mwanzo inamtambulisha Mungu kwa haraka kwa wingi [ELOHIM], dhana ambayo baadaye iliitwa Utatu mtakatifu. "Mungu akasema na tufanye mtu kwa mfano wetu. Mungu anatupa fununu ya Yesu na maumivu atakayopata na mwishowe Atashinda alipomlaani Shetani, katika Mwanzo3:15 "Nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke,

na kati ya uzao wako na uzao wake, huo utakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino". Wiki tunayoitumia leo ya masaa 168 chanzo chake ni katika uumbaji tu, haina maelezo mengine na Mungu aliona ni muhimu tufanye kazi siku sita na kupumzika siku ya saba ili kuwa na ushirika. Mwaka unatokana na dunia kuzunguka jua, na mwezi tunapata kutokana na mzunguko wa mwezi kuzunguka dunia.

JAMBO MUHIMU?: Mwanzo inajibu swali "Mimi nilitoka wapi? Nipo hapa kwaajili gani? na ninakwenda wapi?" Mwanzo inanipa Ukweli wote. Kujua jibu hili linatupa maana katika ulimwengu ambao mara zingine ni mgumu kuulewa vizuri na watu wake wanazuka na vingi ambavyo sio vya Kweli.

Swali kwangu: Je! Naishi kama niliyeumbwa na kukombolewa kwa thamani kuu na Muumba au naishi kwa dini ya mafundisho ya 'nyoka' ya uibukaji na kutegemea akili zangu kwa kufanya yanayonifurahisha kwanza

Kristo katika mwanzo: unabii wa kuja kwa kristo, unaanzia hapa, angalia warumi 5:14. adamu kama mfano wa yeye atakayekuja. mwanzo 3:15, Kristo atamponda joka. yesu anakuja kupitia uzao wa seth na abrahamu mwanzo 4:25, na luka 3:38. mwanzo 12:3. kafara iliyotelewa na habili. melkizedeki mfalme wa salemu. Yusufu katika mwanzo 41:37-39 tuhuma mpaka nafasi ya juu. abrahamu kukubali kumtoa mwana wake kama kafara, sura ya 22-yohana 3:16.

SURA YA 2

KUTOKA: We'lleh Shemot or now these are the names

MWANDISHI: Nabii Musa Kutoka 34:27. Takribani 1450KK wakati Farao asiyemjua Yusufu pengine Thutmoses anatawala na binti yake Hatshepsut, yawezekana ndiye aliyemwokoa Musa (1504-1482). Matukio haya ni ya takribani miaka 162. Yawezekana Musa alizaliwa mnamo 1571KK na Kutoka Misri 1491KK

KWA MACHACHE: Uhuru, Mungu anaokoa watu Wake wateule toka kwenye utumwa mgumu wa Misri kwa miujiza mikuu inaonyesha uwezo Wake usio na kifani na kufunua zaidi tabia Yake ya upendo mkuu kwetu binadamu wote. Jipe uzoefu wa Jiografia na ramani ya nchi ya ahadi ili kukielewa kitabu hichi zaidi. Kilele cha Kitabu hiki ni Sura ya 20. Mungu anawapa watu Wake Amri Zake, Maagizo ya Upendo. Yeye Anajua watu Wake wana shingo ngumu, 32:9, anawapa amri kuwasaidia mpaka pale Yesu atakapokuja kwa mioyo ya watu, ukibadilishwa kwa upendo wa Mungu-Warumi 13:8-10.

Kwanini kiliandikwa: Kutoka iliandikwa kuelezea Wokovu wa kustaajabisha wa watu wateule wa Mungu toka utumwa Misri. Kisa hiki kinatuonyesha jinsi ilivyokuwa jambo lisilo na tija kwa Farao kupinga mipango ya Mungu kwa

watu Wake. Japokuwa Israeli walikosa uaminifu na shukrani mara zingine, Mungu hakukata tamaa nao, badala yake aliingia nao katika mahusiano ya Agano la kudumu. Kitabu cha Kutoka, kinatumiwa kama mfano wa Mungu kutoa watu katika utumwa wa dhambi na kuingia Kanani.

ELEZEA ZAIDI TAFADHALI: Neno la Kiebrania ni 'haya ndiyo majina'. Ila Kiswahili imechukua jina la Kigiriki 'Septuagint' linalosema 'kutoka nje' likimaanisha kutoka nje ya utumwa Misri, baada ya miaka 430, kama Ibrahimu alivyombiwa. Kitabu hiki ni cha kileo pia kwani twapaswa kutoka katika utumwa wa dhambi na Yesu anakuja kutuchukua kwenda Kanani mpya-Kutoka 20. Aliinuka Farao asiyemthamini Yusufu na kuanza kuwatesa na kuwafanya watumwa. Twajifunza kuzaliwa kwake Musa, jinsi alivyookolewa toka majini na binti Farao Hatshepsut ambaye babaye alikuwa ThutmosesIII (1532-1514). na kukua kama mtoto wa Farao. Musa alifikiri Mungu alimwita kupigana na Wamisri, hapo ndipo alipofukuzwa Misri akiwa na miaka 40. Musa akimbia kutoka Misri na kuishi Midiani, ambapo alioa na kuchunga kondoo kwa miaka 40. Huko Mungu alimtokea kwa kijiti kilichowaka bila kuteketea. Musa anatoa udhuru tano "mimi ni nani?, Jina Lako ni nani?, Hawataniamini au kunisikia, Mimi si msemaji… ulimi wangu ni mzito, mtume mtu mwingine." Mungu Alimkumbusha Agano lake. Musa na Haruni wamwendee Farao ili awaachie wawe huru. Farao alifanya moyo mgumu, na tunaona mapigo kumi kwa nchi ya Misri ili waache kuwafanya wana wa Israeli watumwa, waende kwao Kanani, nchi iliyojaa maziwa na asali. Farao hakuwaachia mpaka pigo la kumi, la kifo cha mzaliwa kwa kwanza wa kila mtu Misri na mnyama. Mungu anaonyesha kuwa jemedari wa vita na kiongozi wa watu wake. Taifa jipya Israeli linazaliwa, Waisraeli watoka Misri baada ya kufanya Pasaka ya kwanza, na kuelekea Kanani nchi ya maziwa na asali kupitia mlima wa Sinai. Kutoka 19 yasema walifika mwezi wa tatu toka watoke Misri na kupiga kambi pale kwa miezi 11. Mungu Mpaji na mtoaji awalinda na kuwasaidia kwa miujiza na kuwaonyesha maagizo na Agano Lake kama taifa. Mwana-Kondoo wa Pasaka anamwakilisha Kristo aliyechinjwa kuichukua dhambi yetu ili tusife. Mungu awaongoza kwa nguzo ya moto usiku, na wingu mchana, hii iliwasaidia kupunguza joto la mchana na baridi ya usiku. Wanatoka wanaume 600,000, wenye miaka 20+ wanaoweza kuwa wanajeshi ikibidi. Hii inamaanisha pengine zaidi ya watu milioni tatu walitoka siku hiyo, endapo watoto, wanawake na wazee wangehesabiwa. Wanafika katika bahari ya Shamu (Red Sea), na pale Mungu anawatendea miujiza kwani maji yanagawanyika na kukauka na wanapita, wote zaidi ya wanaume laki sita wenye miaka zaidi ya 20, (Watu milioni tatu wakipita kwa usiku mmoja tu, lazima palikuwa pakubwa kama maili tatu hivi). Wimbo wa Musa na Miriam wa kushangilia unaimbwa. Kuendelea jangwani na kukutana na Jethro baba mkwe, na kupewa mausia ya kugawa kazi za utawala-Ukasimu. Wakifika mlima wa Sinai waliambiwa wajitayarishe kupokea Agano maana Mungu

ni Mtakatifu. Walipewa Amri kumi kama ambazo mpaka leo tunapaswa tuziweke kwenye mioyo yetu maana Mungu ametutoa katika utumwa wa dhambi basi tusiwe na miungu mingine. Sheria yake ni ufunuo wa tabia yake. Mungu si kama miungu mingine kwamba unaweza kuwa nayo mingi, La! Mungu mmoja wa Kweli anataka uwe na Mungu mmoja tu! Orodhesha miungu ambayo inayokujaribu wewe binafsi leo. Waisraeli wanafanya dhambi ya kujenga sanamu ya ndama na kuiabudu, na wanaomba msamaha. Mungu anaonyesha utukufu Wake kupitia kwa Musa, uso wake unangaa. Mungu anawaambia kujenga madhabahu ambayo ni kielelezo cha picha cha wokovu wa mwanadamu. Mungu alitaka kutabakari pamoja na watu Wake kama vile ilivyokuwa bustani ya Edeni-Kutoka 25. Wakiwa Sinai kwa mwezi, Musa anapewa mchoro wa madhabahu na kupewa majina mawili ya watu watakaoshugulikia (architectural plan), Bazaleli na Aholiab mafundi hodari waliopewa talanta na Mungu. Madhabahu hii ni mfano wa ile iliyopo mbinguni hata leo (Waebrania 8-10). Madhabahu ilijengwa, ili Mungu akae nasi na ndiyo njia ya wokovu. Zaburi inasema 'Njia ya Mungu ipo kwenye madhabahu'. Yapasa tusome na kuelewa vizuri ujumbe wa madhabahu na zile samani/fenicha sita zinawakilisha nini. Taa (Roho Mtakatifu), Mkate (Neno la Mungu). Maji (kutakaswa na ubatizo), chetezo cha Moto kwa uvumba (maombi ya watakatifu ikiwemo na sisi), Amri za Mungu, Mana, Kiti cha rehema, Fimbo ya Haruni, Utukufu wa Mungu unajaza madhabahu. Haruni anachaguliwa kuwa Kuhani mkuu. Musa anamwakilisha Masihi, kwa kusaidia kutoa watu utumwani. Ila Yesu ndiyo Masihi aliyeenda Misri pia, na kupitia maji ya ubatizo na majaribu nyikani na katika mlima wa Baraka anatuonyesha tabia ya Mungu, Yeye Mwana-Kondoo wa Mungu aliyechinjwa Pasaka ya Kweli na madhabihu maana anakaa pamoja nasi. Kitabu cha Waebrania chatuonyesha kinachofanyika leo kwenye madhabahu na Yesu ni kuhani wetu.

Mungu akamwambia Musa, MIMI NIKO AMBAYE NIKO. Kutoka 3:14b

Bwana asema hivi, wape watu Wangu ruhusa, ili wapate kunitumikia. Kutoka 8:1b

Nami nitakapoiona ile damu, nitapita juu yenu, lisiwapate pigo lolote likawaharibu. Kutoka12:13

Mimi Ndiye Mungu wako niliyekutoa Misri usiwe na miungu mingine ila Mimi. Na amri zote kumi Kutoka 20:1-17. Twaona 40:34 Mungu 'Anahamia katika makao Yake, kwenye Patatifu kama makao Yake mapya." Na Mungu kutoka kitabu cha Walawi anampa maagizo kutoka humo.

Watu husika:Musa, Yoshua, Farao, Amram, Yokebedi, Binti Farao, Haruni, Yethro, Miriam, Bezalel.

KRISTO KATIKA KUTOKA: MUNGU MKOMBOZI, MLINZI NA KIONGOZI. UKOMBOZI

UNAASHIRIA UKOMBOZI WA DUNIA. KUKOSWA-KOSWA KUUAWA KWA MUSA WALIPOTAKA KUUA WATOTO WA KIUME. MATHAYO 2:16. YESU NA MUSA WALIKUWA MANABII, MAKUHANI, VIONGOZI NA WAKOMBOZI, WAOKOAJI NA WATOA SHERIA. PASAKA INAASHIRIA KIFO CHA YESU, KUWEKA DAMU KWENYE MILANGO-YOHANA 1:29, 1 WAKORINTHO 5:7. SIKUKUU. PATAKATIFU PA KUTOKA 25, PANAELEZEA HUDUMA NA KIFO CHA KRISTO. KAZI YA UKUHANI NA UPATANISHO KATI YA MUNGU NA WATU.

Muundo [outline]

Israeli utumwani Misri: Kuzaliwa kwa Musa, koo za Israeli, Mapigo 10, Pasaka (1:1-12:36). Safari ya kutoka Misri kuelekea Sinai: Nyimbo- Musa/ Miriam, Yethro (12:37-18:27). Agano na Sheria Sinai : Kujitayarisha kwa Agano Sinai, kutangazwa Amri, Dekalojia,- covenant code, Kuthibithishwa kwa Agano-Ratification of the covenant, Madhabahu na walioshugulikia, sanamu ya ndama (19:1-40:38)

CHA KUSTAAJABISHA (CHA PEKEE, KISICHO CHA KAWAIDA): Mungu anawambia Waisraeli kufanya Pasaka ya kwanza na mkate uliotengenezwa bila chachu (12:14-15), Leo hii miaka 3000 baadaye Wayahudi bado wanalifanya hili. Hakika Mungu alibeba Wanaisraeli katika mbawa Zake kama tai abebavyo watoto wake

JAMBO MUHIMU: habari ya wokovu ziko wazi kabisa kwenye Kutoka, maana Mungu anawatoa katika utumwa wa Misri. Vivyo hivyo YESU anavunja kongwa la dhambi. Waebrania 2:14-15

Swali kwangu: Je! mimi nimetoka utumwani ‘Misri’ na kuikabidhi safari ya Maisha yangu 100% iongozwe na YESU kuelekea Kanani mpya, nchi ya ahadi au najikuta nataka kurudi Misri na kukumbuka vitu vyao?

SURA YA 3

WALAWI-Wayyqira, maana yake na Yeye aliita. Talmud inasema Sheria ya Makuhani au sheria ya matoleo ya sadaka, lakini Kigiriki inasema Leuitikon au kile kinachowahusu Makuhani, jambo lililokifanya kiitwe Mambo ya Walawi.

Mwandishi: Nabii Musa wakiwa wamepiga kambi Sinai pengine mwaka wa 1491 KK, mara tu baada ya kujenga Patakatifu katika Kutoka 25-40, muda wake ni kama siku thelathini. Japo walawi wanatajwa mara chache.

Kwanini kiliandikwa: Mungu alikuwa amewaokoa makabila 12 toka utumwani Misri. Akataka awaeleze mpango Wake wa wokovu na kwamba wao ni taifa teule. Alitaka waishi maisha ya afya na matakatifu na kuwa mfano wa jinsi Mungu anavyoweza kufanya makuu kwa watu, ikiwa watamwabudu Yeye Mungu Mmoja na wa Kweli.

Maneno machache: Mungu Mtakatifu anaelezea watu Wake jinsi ya kumwabudu kwa utakatifu baada ya kuwatoa kwenye utumwa wa Misri anawafundisha mpango wa wokovu kama wateule. Kuanzishwa kwa sadaka tano, na vifo vya makuhani wawili, sheria za fya na siku ya upatanisho na siku kuu kuu.

Elezea zaidi tafadhali: Kitabu cha Walawi ni cha maisha ya Taifa jipya la Israeli na wana wake 12. Na jinsi mwanadamu mwenye dhambi anavyopasa kumwendea Mungu mtakatifu. Kitabu hichi ni cha tatu cha Musa kiliandikwa wakipiga kambi chini ya Mlima wa Sinai kwa siku 350, huku wakipewa maagizo, jinsi makuhani na watu wanavyopaswa kumwabudu kwa kufuata maagizo. Kaida, Sherehe, na maadhimisho- Sikukuu, sherehe, maadhimisho na kaida-[Feasts, ceremonias na rituals], ambazo zilikuwa kivuli kilichomsonda Masihi ambaye Ndiye kafara ya Kweli na kudumu Kolosai 2:17, Mungu badala ya kuzungumza na Musa mlimani Sinai, anazungumza naye katika Patakatifu. Patakatifu ilikuwa onyesho la Uwepo wa Mungu. Watu hawa walikuwa na kaida na utaratibu mgumu wa kisheria. Mungu anapenda watu Wake, nasi tumwonyeshe upendo wetu kwa kumtii. Wayahudi huita kitabu hiki Wayyiqra (Kisha Mungu akaita). Pengine ni kwasababu ni kitabu chenye maagizo au sauti ya Mungu ya moja kwa moja kuliko kingine. Mungu alitoa maagizo ya moja kwa moja hapa. Vitabu hivi vya Musa pengine viliandikwa pamoja, yaani havikutenganishwa sana. Kitabu hiki hakizungumzi sana kuhusu Walawi bali kinawaambia watu na makuhani jinsi ya kumwabudu Mungu. Walawi walichaguliwa kushugulikia vitu vitakatifu ikiwemo na madhabahu, muziki, ibada, sadaka na kila shuguli. Mungu anawaambia wao ni wateule na hivyo waishi wakifuata kanuni za afya, na waishi kwa utakatifu na kuwa mifano kwa wengine, wanapom-

wabudu Mungu Mmoja Mtakatifu na wa Kweli.

Kiini ni maelezo ya kina kuhusu kafara na sadaka na kwamba Mungu anapenda watu Wake, na anataka kuona jinsi wanavyompenda na kumtii. Walawi ni kivuli cha mambo ambayo yanakuja kutimizwa katika Agano Jipya. Kitabu cha Waebrania chatupa mwanga huo, kwamba Yesu ameokoa. Dhabihu za walawi zilipaswa kusonda "Mwana-Kondoo wa Mungu anayeichukua dhambi ya dunia. Tumepata utakaso kwa kutolewa mwili wa Yesu Kristo Masihi mara moja tu. Kilele cha huduma hii ni Walawi 16, isome tena na tena. Mungu ashukuriwe kwani ni wachache sana tungekuwa na uwezo wa kutoa kafara ya kondoo, mbuzi au ngombe kila mara. Viongozi kwenye kitabu hiki ni Musa na Haruni. Musa anawatoa wakfu Haruni na watoto wake wa kiume wane kutumika kama makuhani. Walawi ni kitabu cha sheria na mambo ya kufanywa. Sikukuu, maadhimisho, na itikadi (feasts, ceremonies, and rituals). Kitabu hiki, kina sauti ya Mungu kuliko kitabu kingine, maana katika Biblia, Bwana akasema na Asema hivi Bwana, zipo mara 2,300+. Nyingi ya hizi zipo katika kitabu cha Walawi.

Aina za kafara zaweza kugawanya mara tano hivi. Kafara za kuteketezwa, kafara za nafaka, kafara za amani na kutakiwa mema, kafara za dhambi na kusafishwa, kama kafara za makosa, kitabu kinaelezea cha kufanya na hizo kafara. Watu wanaelezwa uchafu/unajisi ambao unahitajika kuteng-

wa. Wanaelezwa usafi wa ngono, na kinachopaswa kufanyika kama mtu ana magonjwa ya ngozi. Wanakumbushwa kumpenda Jirani kama wanavyojipenda. Walawi 16 na Isaya 53 ndiyo husemwa kama 'sura za Injili cha Agano La kale' kutakaswa na kusamehewa dhambi. Waebrania yasema haya ni Kivuli, maana Yesu ni kafara yetu iliyochinjwa mara moja tu ila ndiyo timilifu. Twitwa tuishi maisha ya utakafitu kwani Mungu ni Mtakatifu. Walawi wanakumbushwa kukatasa Sabato na siku kuu maalumu tatu. Wanapewa ilani ya mtu akikufuru, mtu aliyekufuru auawa kwa kupigwa mawe. Wanaelezewa Sabato za kila miaka saba, Jubilii ya miaka 50, na Sheria za Wokovu. Baraka na laana zinatajwa (26). Kisha viapo, nadhiri na kuwekwa wakfu (27-34). Kafara kwenye kitabu hiki ni tano. Mambo mengine kwenye kitabu hiki ni sheria za afya kama nyama za kula na kutokula ambazo zitaleta afya au madhara, sheria hizi ni nzuri kwa miili yetu hata leo, kwani zimehakishwa na wanasayansi mbali mbali kama wa jeshi la Marekani. Mwombe Mungu uzifuate, na sio kuzipinga, Mungu anataka tufurahie chakula, ila aliumba miili yetu na anajua kipi ni bora kwetu na kipi ni kichafu na vingine viliumbwa kusafisha mazingira. Nadabu na Abihu watoto wa kwanza na wa pili wa Haruni, watumia moto mgeni kwenye vyetezo, pengine wakiwa wamelewa na kisha kufa papo hapo. Mungu wetu ni Mtakatifu hatupaswi kufanya mchezo na maagizo au kufanya vitu kiholela. Siku ya Upatanisho ni siku ya hukumu. Hata leo hukumu yetu inaendelea. Twaona hekalu likisafishwa (soma zaidi unabii huu wa Daniel 8:13,14 na 7:10)

- **Dhabihu za kuteketezwa- na za hiari-moyo kwa Mungu 1:3-17 , 6:8-13**

- **Dhabihu za unga (chakula) za kumshukuru Mungu na kujitoa maisha yao. 2:1-16, 6:14-23**

- **Dhabihu ya amani- na ushirika na Mungu 3:1-17, 7:11-34**

- **Dhabihu ya dhambi maalumu (mfano za kutokusudia) kusamehewa kutakaswa mwenye dhambi. 4:1-5:13/6:24-30**

- **Dhabihu ya penalti (reparation)-kusamehewa dhambi zilizofanywa 5:14-6:7**

Muundo [outline]

1. Maagizo ya ibada za kutoa dhabihu:Dhabihu tano kuu, Maelekezo ya kutoa dhabihu (1:1-6:7). kuanzishwa kwa maadhimisho (8:1-10:20), Maagizo kuhusu unajisi na taratibu za kuondoa hali hiyo: Kujitenga au kutengwa kimwili kwaajili ya unajisi wa watu. jinsi ya watu na unajisi huo miilini mwao, Siku ya upatanisho (16:1-34). Maagizo ya ziada kuhusu kuwa najisi na damu (17:1-16). Maagizo ya jinsi ya kuishi maisha ya utakatifu: Wito wa jumla wa kuishi maisha ya utakatifu (18:1-27:34). Sabato, kusan-

yiko takatifu (holy convocation) na Siku kuu ((23:1-24:9). Uzito wa kukufuru(24:10-23). Mwaka wa Saba wa Sabato ya BWANA, Yubile (miaka 50) na sheria za kukombolewa, baraka na laana, nadhiri na kuwekwa wakfu (25:1-55).

SIKUKUU 7 MUNGU ALIZOAGIZA

"..Hizi ni sikukuu Zangu" Walawi 23:2

Walawi 23:4 "Sikukuu za BWANA ni hizi,.."

Pasaka ya BWANA (Walawi 23:5)

2.Sikukuu ya Bwana ya mkate usiotiwa chachu (Walawi 23:6)

3.Sikukuu ya Malimbuko (walawi 23:10)

4.Sikukuu ya Pentekoste (Walawi 23:16)

5.Sikukuu ya Baragumu (Walawi 23:24)

6.Siku ya Upatanisho (Walawi 23:27)

7.Sikukuu ya Vibanda (Walawi 23:28)

Sikukuu zote zilisherekewa kama kivuli cha kitu halisi.

Nukuu mashuhuri:

- **Iweni watakatifu kwa kuwa Mimi ni Mtakatifu. Walawi 11:44**
- **Sasa basi ikiwa mtaitii sauti Yangu kweli kweli, na kulishika agano Langu, hapo ndipo mtakapokuwa tunu Kwangu kuliko makabila yote ya watu; maana dunia yote pia ni mali Yangu Kutoka 19:5**
- **Kwa kuwa uhai wa mwili u katika hiyo damu. Walawi 17:11**

Umuhimu wake: Japo hatuishi kwa sheria za kafara za Walawi, bado tunamtumikia Mungu aliye Mtakatifu, hivyo tunapaswa kuwa na kicho na kujua kuwa Yeye, ni Mungu Mtakatifu (Hivyo nasi tumchukulie na kumtendea hivyo pia, kwani Yeye Pekee, Ndiye Anastahili)

Swali kwangu: Je, namwabudu Mungu bila mizaha na kumpa kicho anachostahili ibadani, mtaani na nyumbani au namfanya kuwa kama mwenzangu na kulitumia Jina Lake bure?

Wahusika ni kama Musa, Haruni, Nadab, Abihu na Makuhani wengine.

Kristo katika Walawi: Mfumo wa sadaka na shuguli za kuhani mkuu kama mfano wa kazi ya kristo. sadaka za kuteketeza, sadaka za nafaka, sadaka za amani, sadaka za dhambi na sadaka za makosa, ni kivuli cha kristo aliyejitoa kwa unyenyekevu, japo alikuwa hana dhambi. kristo ndiye kuhani mkuu sasa. hakuna mwingine anayepaswa kuwa kuhani tena. haruni kuhani analinganishwa na kristo Ebr 5:1-4. sikukuu za walawi 23 zinamsonda kristo. limbuko la matunda ya kwanza katika ufufuo, kristo amefufuka, hivi waamini wengine watafufuka. kifo chake ni kwa wote, ametoa dhabihu kwetu. kristo aliahidi roho mtakatifu atashuka wakati wa pentekoste katika matendo 1. sikukuu za baragumu na vibanda zinaashiria kuja kwa kristo kwa mara ya pili.

SURA YA 4

HESABU-Bamidbar ikimaanisha nyika. Au au Wayyedaber

Mwandishi: Nabii Musa aliandika takribani 1444 KK- 1405 KK, kipindi cha miaka 38 au 39 hivi, kutoka Israeli walipopiga kambi Sinai mpaka kuingia mipaka ya Kanani kwa mara ya tatu. Asilimia 80% ya Maneno Mungu alimwambia Musa, yapo kwenye hiki kitabu.

Kwa maneno machache: Wanaisraeli wenye imani ndogo, wanatoka Sinai mpaka Kadesh na wanachelewa pale, na kuzunguka-zunguka jangwani Sinai, kwa miaka 40 ila BWANA anajidhihirisha kuwa Yeye ni mtunzaji mwema. Wanaingia nyanda za Moabu na uasi unaendelea hapa na pale, na Musa anakatazwa kuingia Kaanani.

Kwa kifupi: Kuranda-randa jangwani. Musa aliandika kitabu hiki mwishoni mwa maisha yake, akiwa amepiga kambi na Wanaisraeli Moabu, mpaka wa nchi ya Ahadi. Kitabu kimeanza na walipotoka kupiga kambi Sinai. kutoamini kwafanya watu wasiingie kwenye maisha tele na pumziko Lake Mwenyezi Mungu. Kitabu kina sensa mbili. Safari ya siku 11 inachukua miaka 40. Na miaka 38, ipo katika kitabu cha Hesabu.

Kwanini kiliandikwa: Kitabu hiki kiliandikwa ili kumpa Utukufu na heshima Mungu wa Israeli na kuweka wakfu madhabahu iliyojengwa. Japo tunaona uasi na manung'uniko ya wazi-wazi kambini, ila pia tunaona Upendo wa

Mungu uliowalisha na kuwavisha miaka yote hiyo jangwani. Musa aonekana shujaa hapa.

Muhtasari:

Waisraeli wahesabiwa kutoka Hesabu 1-26 na namba yao kurekodiwa. Kitabu hiki kinazungumzia wiki moja na nusu ya kutoka Mlima Sinai, na kwenda Kadesh Barnea kwenye nyika za Moabu, kutazamana na Yeriko. Maili 200 kufika Kanani. Manung'uniko, malalamiko na uasi unaonekana. Uasi ulitokea baada ya kupata ripoti ya wapelelezi 12. Wapelelezi wawili, Kalebu na Joshua watoa ripoti njema, ila kumi walikita bongo zao kwamba wao ni panzi (grasshopper mentality). Watu hawakufika Kanani mpaka baada ya miaka 40. Jina la Kiebrania ni 'Bemidbar' au "jangwani" kinaelezea maisha ya kuzunguka jangwani miaka 40. Kitabu hiki kupitia visa vyake vingi na vya ajabu, nacho kinasimama kama ushuhuda wa uaminifu wa Mungu ambaye Ndiye mpaji, mruzuku, mtegemezaji kwa watu Wake na mtimizaji Ahadi zake. Hawakuhitaji mashamba kwani walilishwa mkate wa mbinguni ambao malaika hula. 'Mana' ilimwagwa kila siku isipokuwa Sabato, Mana ilianguka na watu wakachota kutokana na ulaji wao, ilikuwa na kipimo kuleta kiasi, kwamba mtu asijiwekee nyingi kupita kiasi. Wakala kwale, na hata maji wakapewa kwa miujiza kunywa. Waliongozwa kwa nguzo ya moto usiku na wingu mchana (GPS). Walikingwa na jua na baridi jangwani. Watu wanahesabiwa baada ya kutoka Misri. Miaka 38 ya ile 40 ya kuzunguka kama adhabu kwa manung'uniko kwa kizazi kilichotoka Misri, ipo katika kitabu cha Hesabu. Hasira ya Mungu inawaka, ila Yeye ni Mwenye rehema. Tunaona uasi wa Kora, Dathani na Abiramu, wakitaka kazi ya ukuhani na kumsema kiongozi wao Musa vibaya. Ndipo fimbo ya Haruni ikaonyesha nani apaswa kuwa kiongozi. Musa apiga mwamba mara mbili badala ya kuuzungumzia. Kifo cha Haruni mlima Hori akiwa na mtoto wake Eliezeri, Kuhani mkuu mpya na Musa. Nyoka kuuma watu kwaajili ya manung'uniko jangwani, nyoka wa shaba kutundikwa juu, ili watu wamtazame na kuishi. Sanamu ya nyoka huyu ilidumu hata wakati wa Hezekia (Nehushtani). Sasa kwa neema ya Mungu, kizazi kipya kipo tayari kuvuka kwenda Kanani. Mungu anahukumu watu Wake, ila anasamehe pia na kuwaweka watu Wake Israeli kama wateule Wake. Mungu daima analikumbuka Agano Lake na ahadi Zake kwa Ibrahimu na uzao Wake. Muhtasari ni kujitayarisha kutoka Sinai, kuhesabiwa kwa mara ya kwanza. Safari ya kwenda Moabu yaanza. Wapelelezi watumwa kuangalia nchi ya ahadi Kanani. Watu wamnung'unikia Musa kuhusu majitu na kwamba wao wanaonekana wadogo kama panzi. Kuzunguka jangwani . Kizazi cha pili chafika na chatoka Kadesh na kufika Moabu, watu wahesabiwa kwa mara ya pili. Watu wako tayari na wako Yeriko wakijitayarisha kuvuka kwenda Kanani. Waisraeli walifika mpakani Kaanani mara tatu, mara mbili walirudi na kuzunguka, na mara ya tatu ndiyo waliingia nchi ya ahadi. Usafi na

utakatifu ni muhimu kwa maisha na kunusurika kwa watu hawa. Binti watano wa Zelofeadi waja kuomba ardhi.

Biografia za thamani kuhusu Mungu na watu Wake waliompenda. Katika kitabu hiki tunaelezwa habari za nabii aliyeasi Balaamu ambaye alitoa unabii wa 'nyota ya Bethlehemu yaani Yesu 24:17. Nabii huyu alipenda pesa na akajikuta anajibishana na Punda bila kufikiria kinachoendelea.

Muundo [outline]

Matayarisho kuendelea na safari, kama Vita vitakatifu kambini: Sensa, na watu kupangwa kwa utaratibu na walawi (1:1-10:10)

i)Sensa na watu kupangwa- Walawi (1:1-4:49)

ii)Sheria za kuhakikisha usafi wa watu (5:1-10:10

- **Safari ndefu jangwani (nyikani?) (10:11-25:18)**

i)Safari toka Sinai mpaka Kadesh (10:11-12:16)

ii)Miaka 40 Kadesh (13:1-20:13)

iii)Safari toka Kadesh mpaka nyika za Moabu (20:14-22:1)

vi)Israeli kwenye nyika za Moabu (22:2-25:18)

- **Matayarisho kuingia kumiliki Kanani: Sensa ya pili (26: 36:13)**

i)Sensa ya pili (26:1-36:13)

ii)Sheria za kizazi kinachofuata (27:1-30:16)

iii)Vita dhidhi ya Midiani (31:1-54)

iv)Makabila 21/2 kukaa kando ya mto Yordani kabla ya kuvuka mto (32:1-42)

v)Hitimisho, hatua za safari, mipaka ya nchi na miji maalumu (33:1-36:13)

Mafungu mashuhuri: BWANA ni mpole, sio mwepesi wa hasira, bali ni mwingi wa rehema, Mwenye kusamehe uovu na makosa, Naye hatamfanya Mwenye hatia kuwa hana makosa kwa njia yoyote. Hesabu 14:18

Uwe na hakika dhambi yako itakufichua. BWANA akubarikie na kukulinda; BWANA akuangazie nuru za uso Wake, na kukufadhili; BWANA akuinulie uso Wake, na kukupa amani. Hesabu 6:24-27. 22 kwa sababu watu hawa wote, ambao wameuona utukufu Wangu na ishara Zangu, nilizozitenda huko Misri, na huko jangwani, pamoja na haya wamenijaribu mara hizi kumi, wala hawakuisikiza sauti Yangu; 23 hakika Yangu hawataiona hiyo nchi niliyowaapia baba zao, wala katika hao wote walionidharau hapana atakayeiona; 24 lakini mtumishi Wangu Kalebu, kwa kuwa alikuwa na roho

nyingine ndani yake, naye ameniandama kwa moyo wote, nitamleta yeye mpaka nchi hiyo aliyoingia; na uzao wake wataimiliki. Kilele kipo sura ya 14

Cha pekee na ajabu:Hata Nabii Shujaa kupita wote kwenye Biblia, akosa kwenda nchi ya ahadi ya Kanani. Alipewa adhabu kwa kupiga mwamba mara mbili badala ya kuzungumza na Mwamba ambao ungetoa maji kwa miujiza. Mwamba ule imara, leo tumeujua kuwka ni YESU Mwenyewe. 20:1-13.

Umuhimu wake: Mungu anachukia dhambi na anatoa adhabu kwa hiyo dhambi. Tumshukuru kwamba Yesu amechukua adhabu yetu, hivyo tuna-samehewa tukiungama na kuhesabiwa haki.

Swali kwangu: Je! Leo nimeungama dhambi zangu ili nipatanishwe na Mungu na kuacha njia zangu za zamani ili nihesabiwe katika kundi Lake? Je, ninapenda manung'uniko na kulalamika na kusahau wema na ukuu wa Mungu.

Wahusika-Musa, Haruni, Miriam, Joshua, Kalebu, Korah, Dathan, Abiram, Balam, Og, Bashan, Balak, Binti wa Zelophehad.

Kristo katika Hesabu: nyoka wa shaba anamwakilisha masihi anayekuja kama alivyoambiwa nikodemu katika yohana 3:14. nikiinuliwa nitawavuta watu kwangu. mana mkate wa mbinguni, unamwakilisha yesu. musa aliwapa mana, ila baba yangu amewapa mkate wa kweli wa mbinguni yohana 6:32. paulo ana-mlinganisha kristo kama ule mwamba uliozima kiu ya wasafari jangwani-hes-abu 20 na 1 wakorintho 10:4. kisha ng'ombe mwekundu asiye na doa anam-wakilisha kristo asiye na doa, ambaye angetolewa dhabihu 19:2.

SURA YA 5

5. KUMBU-KUMBU LA TORATI: Haddebharim “The Words” au‘Mishne Torah Kiyahudi na Deuterenomio Kigiriki’.

Mwandishi: Nabii Musa, miaka ya takribani 1405 BC, mwisho wa miaka 40, ila kuhusu kifo chake Yoshua pengine aliandika. Muda wa kitabu hiki ni siku 60 kabla Musa hajafa wakati makabila 12 yamepiga kambi kando ya mto Yordani, kuelekea Yeriko. Agano la Kale na Jipya husema Musa ame-andika katika mafungu mengi, iwe ni Malaki 4:4, Matendo 3:22, Warumi 10:19, Marko 7:10. Kilele ni sura ya 27, Agano la Mungu rasmi.

Kwa kifupi:Musa kama wakili kati ya Mungu na wanadamu, anawakum-bushia tena Wanaisraeli historia yao na sheria za Mungu na kutoa wito wa kuendelea kuwa waaminifu kwa Mungu ambaye amekuwa mwaminifu kwao. Agano ni mojawapo wa mambo makuu hapa.

Kwanini kiliandikwa: Kuwakumbusha Waisraeli jinsi Mungu alivyowaongo-za siku za nyuma na kuwapa mahitaji yao yote, toka Misri mpaka Kaanani. Kinarudia tena Amri za Mungu kwa ufupi. Agano Lake na wao na baraka watakapotii na laana watakazopata wasipotii.

Kwa kina tafadhali: Katika kitabu hiki taifa la Israeli linakumbushwa na Musa -Agano, Torati au sheria ya Pili (sheria inarudiwa). Musa kama Mchun-gaji wa kondoo wa Israeli hakuzirudia tu Amri 10, ila anazielezea kwa ma-neno (1:5). Ili waelewe kutii na kutotii, ilikuwa sio nadharia bali historia ya yale ya kushindwa kutunza maagizo siku za nyuma na sasa Israeli ilihi-taji sio tu kicho kwa Mungu tu, bali upendo Kwake ili kumtii kwa uadilifu (10:2). Hapa ni baada ya kupita miaka 40 walipopewa sheria Sinai. Kizazi chote kilichokuwa na uasi kilikufa, ni Musa tu alikuwa amebakia, naye alikufa katika nchi ya Moabu, ukingoni mwa Yordani, kwenye milima ya Abarimu, wakipiga kambi kando ya Yordani. Musa anawakumbushia kizazi kipya sheria za Mungu na histora ya taifa lao toka wakitoka Misri mpaka anawakumbusha wasisahau baraka na laana za wale wanaotunza amri za Mungu, wakiwa tayari kuingia Kanani, katika sura ya 28. Anarudia Amri kumi, dekalojia, na kuelezea miji ya kimbilio na kumtambulisha Yoshua kijana wake kama kiongozi wao na Jemedari wao rasmi. Huyu alikaa katika hema la kukutania, nje ya Patakatifu, hapa Musa ndipo aliamulia kesi za watu. Kuvamia nchi hiyo ya ahadi kulitokea chini ya uongozi wa Yoshua. Musa aliona nchi ya ahadi akiwa mlima wa Nebo/Pisga na kuandika kitabu hichi ….34:5-6. Musa alikuwa na miaka 120 ila alikuwa na nguvu zake, na macho yake yalikuwa na uwezo kama kijana mdogo. Musa mtumishi wa Mungu alikufa hapa na Mungu akamzika katika bonde la nchi ya Moabu ila hakuna ajuaye kaburi la Musa lilipo mpaka leo, kwani Mungu alimfufua Musa na yupo mbinguni leo- Yuda 9.

Kitabu hiki wakati wa Yesu kilitumika sana,Yesu alikinukuu mara kadhaa, akianza huduma Yake na majaribu jangwani, alipofunga kwa siku 40 akasema "imeandikwa….". Haya ni mahubiri ya Musa, akirudia sheria na kuielezea kwa watu tena. Mafundishao ya ajabu ni kwamba sheria Zake haziwekwi kuonyesha tu mamlaka Yake, ila ni kwa manufaa yetu. Mafundisho ya Mungu ni rahisi na yanawezekana kutekelezwa na hakuna sababu ya watu kuyaangusha wakitegemea nguvu Zake Bwana. Ni jukumu la kila mtu kuamua hatima Yake. Musa asema wazi "19 Nazishuhudiza mbingu na nchi juu yenu hivi leo, kuwa nimekuwekea mbele yako uzima na mauti, baraka na laana; basi chagua uzima, ili uwe hai, wewe na uzao wako; 20 kumpenda Bwana, Mungu wako, kuitii sauti Yake, na kushikamana Naye; kwani hiyo ndiyo uzima wako, na wingi wa siku zako; upate kukaa katika nchi Bwana aliyowaapia baba zako, Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo, kuwa atawapa." Kumb 30:19,20. Anaelezea majuto yote. Musa anawaambia wakumbuke maagizo ya Mungu na kuwafundisha watoto wao, na kushindwa kuwapa mafundisho haya kizazi kijacho italeta uasi.

Wana wa Israeli walifika mipaka ya kanani mara tatu. Mara ya kwanza ni pale Musa alipotuma wapelelezi 12 kwenda Yeriko. Mara ya pili ni Kadesh Barnea, walipozunguka Edomu. Hapa watu walichujwa kwa kuumwa na nyoka, na hata pengine wengine walikataa kumtazama nyoka wa shamba,

na kufa kwa kuangushwa na wanawake wa Midiani ambao Balaamu alifanya nao njama. Mara ya tatu walipofika Yeriko ndipo walivuka na Joshua

Muundo

Utambulisho na Hotuba ya kwanza la Musa: Utangulizi wa historia, Hotuba ya kwanza. Historia ya uongozi wa Mungu (1:1-4:43). Agano la pili: Hotuba ya Musa ya pili: Agano kwa Jumla laelezwa (4:44-11:32), Maagano maalumu (12:1-26:20), Hotuba inafuata –baraka na laana (27:1-29:1). Hotuba ya tatu ya Musa: Wito wa mwisho, Njia mbili za uzima, mwisho wa maisha ya Musa mlimani Nebo Mungu (29:2-30:20)

Nukuu mashuhuri: Nawe mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote... Nawe ufundishe watoto wako kwa bidii na kuyanena uketipo katika nyumba yako na utembeapo njiani na ulalapo na uondokapo. 6:4-7

Bwana Mungu wako aliye katikati yako ni Mungu mwenye wivu; asije ikawaka juu yako hasira ya Bwana, Mungu wako, akakuangamiza kutoka juu ya uso wa nchi 6:15

Na baraka hizi zote zitakujia na kukupata usikiapo sauti ya BWANA Mungu wako, utabarikiwa mjini, utabarikiwa mashambani 28:3,4. Usipotaka kuisikiza sauti ya BWANA ...utalaaniwa mjini, utalaaniwa mashambani 28:15,16

Utabarikiwa nyumbani utabarikiwa mashambani

Cha pekee au cha kustajaabisha: Agano Jipya linanukuu Kumbu-Kumbu la torati mara nyingi, ikiwemo na Yesu alipojaribiwa jangwani. Amri kumi za Kutoka 20 zinarudiwa kwenye Kumbu Kumbu la Torati 5.

Mafungu: 10:12, 13- Na sasa, Israeli, Bwana, Mungu wako, anataka nini kwako, ila umche Bwana, Mungu wako, na kwenda katika njia zake zote, na kumpenda, na kumtumikia Bwana, Mungu wako, kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote; 6:4-6- Sikiza, Ee Israeli; *BWANA, Mungu wetu, BWANA Ndiye Mmoja*. Nawe mpende BWANA, Mungu wako, kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote.

13 kuzishika amri za Bwana na sheria Zake, ninazokuamuru leo, upate uheri?

Umuhimu wake:Kumbu Kumbu la Torati linatukumbusha Sheria za Mungu na matazamio Yake, kwamba si kutupunguzia raha au kutufanya tuwe na hasira bali ni kwa faida yetu "Upate kumcha BWANA Mungu wako, kushika amri Zake zote, na sheria Zake ninazokuamuru wewe na mwanao, na mwana wa mwanao siku zote za maisha yako, tena ziku zako ziongezeke Kumbu Kumbu 6:3.

Swali kwangu: Je! Ninamwomba Mungu leo nizishike Amri 10 na sheria Zake kwa neema Yake, bila kuwa na udhuru wa kusema zingine ziliangikwa msalabani, zingine naziamini na zingine nitafanya nachoona naweza, kwani hayo ni 'Mapendekezo 10' tu na hayana maana kwa ulimwengu na maisha yangu ya leo?

Wahusika: Musa, Yoshua na Kalebu

Kristo katika Kumbukumbu la torati: Musa anatabiri kuja ka kristo 18:15-
"Bwana, Mungu wako, atakuondokeshea nabii miongoni mwa ndugu zako kama nilivyo Mimi; msikilizeni yeye." Musa anakezea tena katika mlima wa mng'ao kama udhihirisho wa unabii (mt. of transfiguration). Huduma ya mua kama kuhani, nabii, na mfalme kwa aina yake, na kule kutaka kuuawa, kunafanana na maisha ya kristo mwanzoni.

SURA YA 6

JOSHUA -Jehova saved or Yahweh is salvation, in Greek Jesus or Leosous

Mwandishi: Jemadari YOSHUA au Hoshea- Takribani 1405 mpaka 1380 mpaka KK, kifo chake pengine kimeandikwa na Eliezeri kuhani, mtoto wa Haruni. Na cha Eliezeri mtoto wake Fineas ameandika, Muda wake ni miaka 25 hivi

Kwanini Kiliandikwa: Kuonyesha wema wa Mungu wa kutunza ahadi Zake. Alikuwa amewatoa utumwani na kuwapa Agano la milele kupitia hekalu Lake lililo duniani, na akawasaidia kuteka nchi iliyojaa mema'inayo-miminika maziwa na asali'. Ombi la mwisho na wosia wa Yoshua ni wa-kumbuke wema wa Mungu na kuchagua kumtumikia kama Mfalme wao, siku zote za maisha yao.

Kwa kifupi: Waisraeli wateka nchi na kuingia kukaa Kanani nchi ya ahadi chini ya Jemedari Yoshua na kushinda vita nyingi. Kitabu hiki kinaende-lea pale Kumbu-Kumbu la Torati iliachia kuteka nchi kulikuwa 1410-1400 hivi). Machimbo ya Akaelojia yamehakikisha mengi ya Yeriko na mfalme Hazori..... Mungu anatupigania na kutupa ushindi, hebu sisi tuwe waamin-

ifu tu! Kuvuka mto Yeriko. Mapatano na Rahabu, kusimamisha Jua, dhambi ya Akani, na kushinda vita vingi.

Elezea zaidi tafadhali: Kizazi chote cha waliozaliwa Misri wa juu ya miaka 40, wafa jangwani ikiwemo na Musa na Haruni isipokuwa Kalebu na Yoshua. Mungu anamwambia Yoshua awaongoze watu kwenda kwenye nchi ya ahadi. Yoshua alikuwa Kijana wa utumishi na Skauti mwaminifu kwa Nabii Musa, Jemedari wa vita, Waziri mkuu, na mwishowe mrithi wake. Yoshua alikuwa Jasiri, mvumilivu, mwepesi, mtulivu, mwaminifu, asiye na ubinafsi, mwenye hekima, na aliyempenda Mungu. Musa na Yoshua wana mambo fulani wanayofananishwa na Yesu. Jina Yoshua na Yesu ni jina moja kwa Kiyahudi na Kigiriki pia. Maana yake Yahweh ni Wokovu wangu. Yoshua ndiye wa kwanza katika Maandiko kuchukua Jina la Yesu sambamba na 'Malaika wa BWANA' ambaye ni Yesu, Kutoka 23:21,23. Anaanza toka kuvuka Mto Yordani hadi kifo chake. Yoshua atuma wapelelezi Kanani, na wafika nyumbani kwa Rahabu kahaba na kumwahidi ulinzi na familia yake. Biblia inaripoti uongo wa Rahabu, bali haisemi uongo ulikubaliwa. Katika nuru aliyokuwa nao, alijitahidi kuifuata na alijawa ukarimu na matendo mema ya Mathayo 25, japo alikuwa kahaba. Mama huyu akawa mojawapo wa uzao wa Yesu. Katika kitabu hiki tunajifunza kwamba Mungu aliyafunga maji ya mto Yordani na watu wakavuka pakavu kabisa kama ilivyokukwa katika baharí ya Shamu. Mungu akawasaidia Waisraeli kuwashinda Wakanani kila walipokwenda. Kuta za mji wa Yeriko zikaanguka bila ya kuguswa, ila kwa sauti ya tarumbeta na watu kuzunguka mji kwa gwaride mara 13. Jua lilisimama kwa siku nzima Joshua alipoliamrisha mpaka Waisraeli waliposhinda maadui wao 10:1-15. Halijatokea jambo kama hili mpaka leo. Twaona hila ya Akani inagunduliwa. Wengi tunashangaa ila kwa Mungu yote yanawezekana tukimwamini na kufanya mapenzi Yake. Hata Batimayo alimsimamisha Yesu aliyekuwa amekaza uso wake kuelekea Yerusalemu, ambapo alitoa kafara kwaajili yetu. Yeye hakutaka kupoteza muda njiani, ila Batimayo alimsimamisha YESU, Naye AKASIMAMA TULI, akaponywa upofu Waiingereza wanasema "HE STOOD STILL", kama Jua! Hakika Jua la Haki lilisimama. Upi ni muujiza mkuu watu tumejiuliza wengi, wa kumsimamisha Yesu aliyesimisha Jua au wa kulisimamisha jua? Kabla Yoshua hajafa aligawanya nchi kwa makabila 12 na kuwausia waendelee kumtumikia Mungu. Yoshua Jemedari afanikiwa kuondoa mataifa ambayo uovu wao ulikuwa umejaza kikombe cha ghadhabu za Mungu. Mataifa haya ya Waperizi, Wahiti, Wakaanani, Wayebusi, Wagirgashi, Waamori, Hawa walipewa miaka 430 ya kutubu na kuacha ukatili, kwa watu wao na wengine wa nje. Wakanani, Waperizi, Wahivi, Wayebusi, Wahiti na Waamori, walifanya machukizo mengi hata ya kula watu, ibada za ngono na ukatili, kuteketeza watoto wao kama kafara kwenye moto. Mungu aliwapa ilani na kuwapa muda ila wasitake kubadilika. Mungu ni Mwenye rehema na uvumilivu kuliko yoyote, Naye akisema kikombe chao

kimejaa, tujue ni uovu wa kupindukia, hata masikio yako yakisikia utashindwa kuvumilia. Hata hivyo Mungu hakutaka Waisraeli wafanye kazi hiyo, Yeye alisema atatuma manyingu wawakimbize, ila kwa kukosa kwao imani wakafanya yale waliyofikiria, hata hivyo hawakupigana wenyewe ila Mungu aliwapigania na alitaka tu wawe chombo cha kutimiza hukumu Zake (Kutoka 23: 23, 28). Yoshua anawaambia watu wasiwe vigeugeu, na wachague kabisa kwamba ni nani watamtukumika 24:23. Mungu anawaambia walipoingia kuirithi nchi na kutahiriwa "Siku ya leo nimeiviringisha hiyo aibu ya Misri, iondoke juu yenu" yaani Gilgali. Yoshua anaambiwa zaidi ya mara tisa "uwe na moyo mkuu." Kisa kama cha kuchukua Kiriathi na Othnieli, mpwa wa Kalebu katika sura ya 15:13-19 pia kimesimuliwa wakati wa Waamuzi. Kilele ni wakati Yoshua anakusanya watu wote na kuwaaga, na kusema muhtasari wa Israeli na mgawanyo wa makabila, nayo nchi ikapumzika kutokana na vita.

<u>Muundo</u>

Kitabu hichi kina 'panel writing' yaani nusu ya kwanza ni sambamba na nusu ya ya pili

Mfanano wa sehemu mbili ni

Kuchukua nchi	Kugawa urithi
a. Mungu anamtuma Yoshua kuteka Nchi (1:1-11)	a. Mungu anamwambia Yoshua Gawa na chukua Nchi (13:1-7)
b.Yoshua anahutubia makabila 2 ½ (2:1:-5:15)	b. Yoshua anahutubia Makabila 2 ½ (13:8-32)
c. Gilgali, Pasaka, kutahiriwa ((2:1-5:15)	c. Gilgal, urithi wa Kalebu (14:1-15)
d. Kampeni Kuu (6:1-8:29)	d. Urithi (15:1-17:18)
e. Shekemu, kuweka Madhabahu, Agano na Maadhimisho/sherehe (8:30-35)	e. Shilo, Kuweka Patakatifu, siku kuu kura (18:1-10)
f. Kampeni ya Kusini (9:1- 10:43)	f. Urithi Kusini (18:11-19:9)
g. Kampeni ya Kaskazini (11:1-15)	g. Urithi Kaskazini (19:1-21:42)
h. Waisreli wachukua nchi, nchi yapumzika (11:16-23)	h. Mungu awapa nchi, Mungu anatoa pumziko (21:43-45)
i. Muhtasari wa kutwaa nchi, Sehemu ya makabila 2 ½ na mengine 12 (1:23-24)	i. iKuagana na makabila 2 ½ kisha na Israeli Agano kufanywa upya/ sherehe Shekemu (22:1-24)

Nukuu mashuhuri: Kitabu hiki cha torati kisiondoke kinywani mwako, bali yatafakari Maneno yake mchana na usiku, upate kuangalia na kutenda sawasawa na Maneno yote yaliyoandikwa humo; maana ndipo utakapoifanikisha njia yako, kisha ndipo utakapositawi sana. Je! sio Mimi Niliyekuamuru? Uwe hodari na moyo wa ushujaa.; usiogope wala usifadhaike; kwa kuwa BWANA Mungu wako, Yu pamoja nawe kila uendako. Yoshua 1:8,9

Chagueni hivi leo, mtakayemtumikia, kwamba ni miungu ile ambayo baba zenu waliitumikia ng'ambo ya Mto, au kwamba ni miungu ya wale Waamori ambao mnakaa katika nchi yao, lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia BWANA. Yoshua 24:15

Haijaanguka ahadi hata moja-----

Cha pekee au cha kustajaabisha: 'Hoshea' yaani wokovu, alibadilishwa jina lake na Musa na kuwa Yoshua yaani 'Yahweh ni wokovu wangu' ni mojawapo wa watu wa Biblia wachache aliyefanya vyema karibia vitu vyote. Alikuwa kiongozi shujaa mwenye mawazo bora. Mungu anamwinua kama alivyomwinua Musa, anawaambia makuhani wabebe madhabahu na kisha wakanyage maji na wavuke kama ilivyokuwa baharí ya Shamu. Alijitoa kwa Mungu kabisa na hakuna mahali dhambi ya uasi tunayosoma alifanya. Kosa alilofanya ni kutomwuliza Mungu katika mambo mawili, jambo la kwenda Ai kuiangamiza wakati wa shida ya Akani kuiba na kusema uongo na Wagibeoni waliopaswa kuangamizwa il wakamdanyanga wakiogopa maisha yao yatamalizwa. Hawa walikuja na nguo kuu kuu, na mkate wenye fangasi uliokauka (kuvu), wakasema wametoka mbali. Na Yoshua na waisraeli wasiulize kwa Mungu wakawachukua na kufanya nao maagano. Yoshua alipogundua aliheshimu kile alichofanya agano nao na hivyo Wagibeoni wakawa watumwa wao.

Jambo muhimu?: Yoshua anaonyesha tena na tena jinsi Mungu alivyobariki watu Wake. Aliwapa nchi ya ahadi kama zawadi, na Yoshua ndiye aliyesaidiwa na Mungu, kuwapa ushindi katika mapigano ya adui zao. Watu wengi wamejiuliza kwanini watu hawa wa Kanani waliuawa? Jibu tunaloweza kuona tukisoma ni kwamba Wakanani, yaani Wayebusi, Waperizi, Waamori, Wahiti, Wafilisti na mataifa mengine yalipewa muda wa kutosha kujisahihisha kwa miaka 430- Mwanzo 15:16 na Kumbu Kumbu 7: 24-26. Rahabu anakiri kwa Wapelelezi na kujua kwamba nchi wamepewa Waisraeli. Watu hawa walikuwa wana ukatili wa kutisha, waaliohusisha na dini zao na ngono zilizo nje ya mpango wa Mungu. Walikuwa wameelezewa na mwishowe kikombe chao cha machukizo kikawa kinafurika. Kutowaangamiza na kuwaachia ingekuwa shida ya wao kuambukizwa ugonjwa huo na mwishowe kuangamiza wanadamu wengine.

Mungu katika huruma yake na haki, alijua hakuna walichobakiza kitakachosaidia binadamu, hivyo ni bora waangamizwe ila kuna wengine kama

Rahabu waliokolewa. Ulikuwa sio mpango wa awali wa Mungu kwamba Waisraeli wawaangamize Wakaanani kwa mikono yao, bali Mungu aliahidi kumtuma 'MALAIKA Wake' Herufi kubwa 'Malaika' na manyigu wa vitisho kuwatoa maadui Kutoka 23:23,28. Ikiwa wangemwamini kikamilifu. Bwana Alikuwa amewapigania mara nyingi, nao walisimama tu wakishuhudia wokovu wao, ila sasa walikosa imani na akawachukulia walipo na kuwaruhusu wapigane. Japo kitabu cha Yoshua kinaeleza kabisa, kuwa si wao walipigana ila Mungu Ndiye aliyewapa ushindi, alipigana kwa niaba yao. Hii yamaanisha Israeli kilikuwa chombo cha hukumu Yake kwa mataifa maovu. Leo tunaweza kusema mataifa kama haya ya ugaidi, ukatili na vitisho vingi, tunayafahamu na endapo yangechukuliwa hatua, Je, mioyo yetu ingekuwa na hisia gani.

Waisraeli nao Walipojisahau, waliangamia. Twaona Jambo hili likiwatokea makabila 10 ya Israeli, nayo mwishowe yalifuata njia hiyo ya machukizo na wakatekwa na Waashuru na kufutika. Makabila mawili ya Israel, Yuda na Benjamini, yaliendelea yakichechemea na mwishowe walichukuliwa mateka Babeli. Leo tukisema Wayahudi tunamaanisha kabila la Yuda tu lililobakia au linaweza kuwa limechangamana na Benjamini kidogo.

Swali kwangu: Nimeambiwa nisiogope, niwe na moyo mkuu, wala nisifadhaike. Je! Nipo tayari mimi na nyumba yangu kumchagua BWANA na kumshukuru kwa kutimiza ahadi Zake zote na hata zingine ambazo hakuahidi amenifanyia na kuzidi?

Wahusika wakuu: Yoshua, Akani, Rahabu, Kalebu na Othinieli.

Kristo katika yoshua: Kitabu hiki kina mengi yanayotukumbusha kuhusu Kristo. kama Kiongozi na kuwa mtumishi. yoshua aongoza watu kwenda nchi ya ahadi kama kristo, anavyotuongoza mbinguni. pia yoshua anaongoza jeshi la israeli kama alivyokutana na kristo, kapteni wa jeshi la Bwana. vazi jekundu la rahabu, ni alama ya damu ya kristo inayofanya upatanisho. kisha rahabu anakuwa katika uzao wa kristo.

SURA YA 7

WAAMUZI-Shophetim or Judges or rulers or deliverers, Saviours.

Mwandishi: Haijulikani. Pengine nabii Samweli Takribani 1380-1050. Kipindi chake ni miaka 400. Japo kuhariri kwake katika sehemu fulani yawezekana ilitokea wakati wa ufalme wa Daudi.

Kwanini kiliandikwa: Ili kutuonyesha matukio yaliyojirudia watu walipoondoka mbali na Mungu wao, na baraka walizopata walipokaribia kwa BWANA na kufanya mapenzi ya Mungu, mwandishi anataka uwe na macho ya kiroho na kuchanganua mwenyewe. Waaumuzi walikuwa 12, wengine huwaongeza Samueli na Eli ila hawa walikuwa manabii japo hakina nao walikuwa waamuzi!

Kwa kifupi: Wanaisraeli wanaenda kwenye mzunguko wa kuanguka dhambini, mateso na wokovu. Mwandishi kwa ustadi haonyeshi kuwahukumu ila anakuachia wewe nafasi ya kupima mahusiano potofu yaliyokuwako na uhalisia wa kibinadamu. Mungu Ndiye shujaa, kwani anawavumilia watu Wake. Twaona uaminifu wa Mungu, na rehema Zake kuu hapa. Waamuzi 2 ndiyo kilele.

Elezea zaidi tafadhali: Baada ya Yoshua kufa, waliendelea kutumia Umim/thumim kwa maswali ya ndiyo/siyo 1:1, ila walipoteza ari ya kuyaondoa mataifa yasiyomwabudu Mungu kwenye nchi ya ahadi ya Kanani, yaani ya kipagani. Hawakuwa na serikali iliyokuwa inashirikiana kwa umoja. Wabenjamini hawakutoa Wayebusi 1:21. Hili likawa jambo la kawaida kwa wale walioacha mapagani waabudu sanamu kwenye nchi yao, hivyo walipata matokeo ya hatari. 2:2-3 Wakaanani wakawa kama miiba….. hata leo inatokea tukikaa karibu na marafiki ambao hawamwabudu Mungu tuna nafasi kubwa sana ya kuambukizwa na uovu huo, pole pole au kwa kasi. Kuna mzunguko wa kuabudu sanamu, Mungu anaruhusu watu wavamiwe na mataifa ya majirani na kuteswa vibaya kama kukatwa vidole vya miguu na mikono 1:7, kisha kumlilia Mungu awaokoe na mwishowe kutubu na kupata msaada kutoka kwa Mungu wa Mwamuzi. Au mkombozi ambaye analeta utulivu .

Kipindi cha amani mwamuzi akawa kiongozi, na alipokufa wakarudi nyumbani na kuanza tena mlolongo ule. Mungu aliyewaokoa toka utumwa wa Misri walimtelekeza na na hivyo kupata kuburuzwa na wengine wasiojali. Hata leo watu wengi wanafanya yale ambayo ni mema machoni pao, hawamwogopi Mungu. Othinieli ndiye mwamuzi wa kwanza, huyu alikuwa mkwe wa Kalebu mkenizi ambaye alipeleleza Kanani nchi ya ahadi na Yoshua na kuleta ripoti njema. Wengine walikuwa Ehud wa mashoto, Tola, Yairi, Yeftha, na wengine. Waamuzi walikuwa viongozi. Wengine walikuwa

wema na wengine waovu. Watu wa Mungu walitumbukia kwenye dhambi tena na tena. Mungu aliwaachia maadui zao washinde na wawatese ili warudi kwenye Njia salama na kwenye mapenzi ya Mungu. Mungu akamtuma tena kiongozi kuwashinda maadui, na kuongoza Wanaisraeli kutenda haki. Mungu Yupo tayari kutusamehe dhambi zetu tukimwuliza. Watu wa muhimu kwenye kitabu hiki ni Gideoni, Debora, Samsoni,

Debora alikuwa mwanamke aliyeongoza jeshi na Barak, Gideoni aliwashinda Wamidian na jeshi la watu 300. Alikuwa mtu mwoga, ila alipata ushujaa na alimwomba Mungu ishara kwa kumwambia anataka kujua mapenzi Yake kwa kutumia manyoya ya kondoo. Samson mtu mwenye nguvu kupita wote aliwashinda Wafilisti ila alikuwa dhaifu kwa kuwapenda wanawake wasiomcha Mungu, yaani maadui Wafilisti. Mmojawapo alikuwa Delila aliyefanya atoe siri yake ya unadhiri na aishi miaka michache. Samson akaamua Israeli miaka 20 tu na tamaa za kupenda wanawake waovu zikamfanya afe na wafilisti kwenye hekalu lao. Delila hakumficha nia yake bali alikuwa amesahau wito wake. Huruma za Mungu ni nyingi, alimsamehe na mwishowe twamwona ameandikwa kwenye orodha ya mashujaa wa imani.

Agano la Kale limeorodhesha neno imani mara mbili tu ila Agano Jipya, mara 247. Ila yaonekana wengi wa Agano la Kale imani yao imetajwa katika Waebrania 11 ikiwamo na Samsoni. Je, na wewe ungependa kuwa katika orodha ya watu wa imani kuu? Orodha hii inaendelea kuandikwa hata leo! Kitabu kinaishia na kisha cha kutisha kama za Sodoma na Gomora, na Wanaisraeli na vita miongoni mwao wenyewe na ndugu zao wabenjami na zaidi ya wanaume laki moja kuuwawa kwaajili ya mapotofu mazito ya

tabia. Kila aliyesikia visa hivi masikio yalimwasha.

Basi haya yameandikwa sio kwaajili yao, bali kwetu sisi sote wa siku za mwisho wa wakati, ili kwa saburi na faraja tujifunze na tuweze kushinda. Waamuzi walikuwa watu12 wakiwemo na Eli na Samueli, japo walikuwa makuhani walifanya kazi za kuamua pia. Shujaa wa kitabu hiki (Hero) ni Mungu Mwenyewe akionyesha uvumilivu mkubwa kwa watu Wake, na daima Yupo pale kwaajili yao wakiwa wameamua kurudi 10:16.

Mafungu mashuhuri: Basi hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, Naye akasema, Kwa kuwa taifa hili wamelihalifu Agano Langu nililowaamuru baba zao, wala hawakuisikiliza sauti Yangu;

2: 20,21 Mimi Nami, tokea sasa sitalifukuza taifa mojawapo la hayo aliyoyaacha Yoshua alipokufa; Waamuzi 2:20,21- Siku hizo hapakuwa na mfalme katika Israeli; kila mtu alifanya yaliyokuwa ni mema machoni pake mwenyewe. Waamuzi 21:25.

Muundo

I. Utambulishaji wa kipindi cha waamuzi (1:1-3:6). Kazi ya waamuzi wakubwa na wadogo (major and minor) (3:7-16:31). Othinieli, Ohudi na Shamgari (3:7-31). Debora na Baraka (4:1-5:31). Gideoni na wana wake (6:1-9:57) Tola na Jairi (10:1-5). Yeftha (10:6-12:7) Ibzan, Eloni, na Abdoni (12:8-12:15). Yeftha (10:6-12:7). Samsoni (13:1-16:31). Uasi na kusalia kwa makabila mawili. Uhamiaji na kuabudu sanamu (17:1-18:31). Mmomonyoko wa maadili wa Benjamini na vita vya makabila kati ya Waisraeli (19:1-21:25)

Waisraeli walifanya yaliyo maovu mbele za macho ya BWANA nao wakamsahau Bwana, Mungu wao, nao wakawatumikia mabaali na maashtorethi 3:7

Cha pekee au cha kustajaabisha: Waamuzi wengine walikuwa na familia za ajabu ukilinganisha na mtazamo wa watu wengi leo. Mfano Yairi alikuwa na wana 30 (12:9), Ibzani alikuwa na wana 30 na mabinti 30 (12:9), Abdon alikuwa na wana 40 (12:14). Yefta alikuwa na binti mmoja ambaye kwa ujinga wake alitoa kiapo kwa Mungu ili apate ushindi wa vita 11:30-40. Waamuzi walikuwa watu halisi wanaofanana nasi, wengine walikuwa na makosa mazito (serious mistakes) kama sisi, Ila Mungu aliwatumia kwa kupitia imani yao Kwake.

Jambo muhimu: Wanisraeli wa zamani walijitia kwenye matatizo walipofanya yale yaliyokuwa mema machoni pao wenyewe kuliko kufanya yale Mungu alitaka wafanye. 17:6, 21:25.

Swali kwangu: Je! hata nami leo nafanya mambo yanayonipendeza machoni pangu au yale yanayompendeza Mungu.

Wahusika wakuu: Yoshua, Debora, Barak, Othinieli, Abimeleki, Gideoni, Yeftha, Samson, Delila, na Mika.

Kristo katika Waamuzi: hakuna rejelea za kristo katika kitabu hiki ila, kila mwamuzi anayeorodheshwa ana sifa fulani ya kristo. mwamuzi aweza kuwaokoa watu wanapokubali tu, kama kristo. mwamuzi ni kiongozi na mkombozi kiroho na kiserikali. anawasaidia watu kutoka kwenye unyanyasaji na kuwa huru.

SURA YA 8

RUTHU - hawana uhakika, ni jina la Kimoabu, likimaansha urafiki au ushirikiano.

Mwandishi: Pengine Nabii Samweli. Ruth aliishi takribani 1100. Kitukuu chake ni Mfalme Daudi aliyetawala 1010-970BC. Jina lake linamaanisha rafiki au mwenzi. Mwandishi kwa ustadi anaeleza yaliyotokea, bila kutoa mawazo yake au kuwahukumu wahusika. Msomaji ndiye anategemewa kuchanganua mwenyewe.

Kwanini kiliandikwa: japo kitabu hiki kiliandikwa kwa hisia na kutia moyo na kiliwekwa pamoja na vitabu vya mashairi. Kisa kinaonyesha mapambano ambayo wote kama wanadamu tunayapitia. Kumpenda mama mkwe na kujitoa kwake na changamoto alizozipata Bethlehemu na kuwa mwongofu kwa Mungu Mmoja na wa Kweli, Yehova.

Kwa kifupi: Mkamwana mwaminifu anaonyesha upendo, uaminifu na utunzaji wa Mungu. Twaona Mungu na hata watu Wake kama Boazi na Naomi wanapokea kwa moyo mkunjufu wale walioamua kujiunga na imani.

Elezea zaidi tafadhali: Ruthu ni mojawapo wa vitabu viwili vyenye jina la Kike. Ruth ina maana rafiki au mwenzi. Kisa hiki ni mojawapo wa visa vya mapenzi vya kutia moyo. Wakati wa kipindi cha waamuzi Naomi na mumewe na watoto wake wa kiume wanaenda kuishi Moabu, ili kuepuka njaa Israeli. Ruthu na Orupa mabinti wa mataifa ya nje ya Israeli, wanaolewa kwenye familia ya Naomi ya Kiyahudi na vijana wake Malon na Kilioni. Mume wa Ruth, shemeji na Baba mkwe wanapokufa mapema kwa namna ya ajabu. Ruthu anaonyesha uaminifu kwa mama mkwe wake kwa kurudi naye Israeli. Anakaa na Naomi mama mkwe wake na kwenda kuokoteza masalio ya chakula mashambani mwa watu ili kuwawezesha kuepuka njaa, na hivyo waishi. Ruthu akiokoteza masalio kwenye shamba la Boazi, anawaambia wafanyakazi wamlinde na wasimzuie kuokoteza kwenye shamba lake kwa vile ameonyesha roho ya upendo na ushujaa kwa mama mkwe wake. Naomi anatambua Boazi kama jamaa ya mume wake na anamtia moyo Rutu kumwambia Boaz ni jamaa na ndiye anapaswa kumsaidia kwa kumrithi mjane wa ndugu yake ili amwinulie uzao. Boazi anamwoa Ruth na wanaanza familia inayojulikana mpaka wakati wetu. Boazi na Ruthu wanampata mtoto anayeitwa Obedi, Obedi anamzaa Yese, na Yese anamzaa mfalme Daudi, anayemzaa Mfalme Sulemani ambaye ni Familia na mbari ya Mkombozi wetu na MASIHI, YESU KRISTO. Uaminifu wa Ruthu na urafiki kwa mama mkwe wake, ni mfano wa mahusiano mazuri kati ya watu, maana naye Naomi anamjali mkamwana wake, na anakuwa rafiki wa karibu sana. Boazi anaonyesha upendo na wema kwao wote wawili. Uaminifu wa Mungu na utoaji unaonekana wazi katika maisha yao..

Muundo

I.Kutoka Moabu kwenda Bethlehemu (1:1-22): Familia ya Elimeleki Moabu (1:1-5) (b)Naomi apanga kurudi Yuda (1:6-18). Ruthu na Naomi wawasili Bethlehemu (1:19-22). Kukutana shambani (2:1-23). Mpango wa Ruthu (2:1-7). Ruthu akutana na Boazi (2:8-16). Ruthu anampa Naomi ripoti (3:14-18).Kwenye lango la mji (4:1-22). Mpango wa Boazi (4:1-12). Kuzaliwa kwa Obedi (4:13-17). Kutoka Perezi mpaka Mfalme Daudi (4:18-22).

Nukuu mashuhuri: Usinisihi nikuache, Nirejee nisifuatane nawe; Maana wewe uendako nitakwenda, Na wewe ukaapoo nitakaa, Watu wako watakuwa watu wangu, na Mungu wako atakuwa Mungu wangu; pale utakapokufa nitakufa, nami, na Papo hapo nitazikwa; BWANA anitetende vivyo hivyo kuzidi, ila kufa tu kutatutenga wewe nami. Ruthu 1:16

Cha pekee au cha kustajaabisha: Ruthu kutoka familia ya wapagani wasiomjua Mungu wa Moabu, anaolewa na Myahudi na kuwa mama wa bibi yake Mfalme Daudi, ambaye ni ukoo wa YESU KRISTO MWOKOZI wetu. Kwa utamaduni wa leo twaweza kushangaa jinsi watu wanavyoposwa katika siku zile. Ila katika yote, kilikuwa kitu cha uaminifu na usafi kilipofanyika, kwa maneno mengine, hakukuwa na uchafu katika posa hii.

Cha kutafakari: Twaweza kumtegemea na kumtumaini Mungu kutupa riziki au mahitaji yetu pale tunapopungukiwa. Yeye hujishugulisha na maisha yetu kwa njia bora kupita zote tunazofikiria

Swali kwangu: Je! nami namtegemea Mungu na kutojali kitachatokea hata kama nitaacha au kuachwa na watu wangu, bora niwe au nife na watu wa Mungu na Mungu wangu?

Wahusika wakuu, Naombi, Ruth, Boazi, Mahloni na Kilioni.

Kristo katika Ruth: Hakuna rejelea bainishi za kristo katika kitabu hiki ila, neno la yule anayemwinulia mzao au

MKOMBOZI KAMA BOAZI/GOEL, HUYU ANAKUWA KAMA KRISTO. MTU WA KUMWINULIA UZAO LAZIMA AWE NDUGU WA DAMU - KUMB 25:5, 7-10 NA YOHANA 1:14, WARUMI 1:3 NA WAFILIPI 2:5-8, NA EBR 2:14,15. ANAPASWA AWEZE KULIPA GHARAMA ZA KUMKOMBOA- RUTH 2 NA PETRO 1:18,19. ANAPASWA KUNUIA KUMKOMBOA RUTH 3:11 - YOHANA 10:15 NA MATHAYO 20:28. YEYE MWENYEWE ANAPASWA AWE HURU RUTH 4:1-6. KISHA RUTH NA BOAZI WAMO KATIKA MBARI YA YESU

SURA YA 9

1 SAMWELI-Nilimwuliza Mungu, kitabu hiki kilikuwa sehemu ya Wafalme.

Mwandishi: Yawezekana ni Samweli, ila sura zile za kifo chake, mtu mwingine aliandika. Mwaka 1100-1011 Muda wake ni miaka 90 hivi.

Sababu za kuandikwa: kuonyesha huduma ya Samweli kama Mwamuzi, na kuonyesha mabadiliko ya kutoka waamuzi mpaka wafalme. Japo wana-israeli pamoja na viongozi wao wanashindwa kumtumikia na kumpenda Mungu kwa dhati bado Mungu anawapenda na kujaribu kuwasaidia watu wake wateule ili wawe all that He wants them to be.

Kwa kifupi: Kuzaliwa kwa Samweli, kuwekwa mafuta Sauli, Daudi amshinda Goliati, na Sauli aanza kumtafuta Daudi, na kifo cha Samueli na Sauli na wanawe. Sauli na Daudi ndiyo wahusika wakuu wa kitabu hiki. Makabila kumi na mbili ya Israeli yaungana na kutaka mfalme, hawana raha ya kutokuwa na mfalme, wanapewa mfalme. Wanapenda kufanana na mataifa mengine. Mungu anapenda watu Wake waungane.

Elezea zaidi tafadhali: Hana mwanamke ambaye hakujaliwa kupata mtoto, amwomba Mungu mtoto na Mungu anamwahidi kumpa mtoto. Hana anatoa nadhiri ya kumtoa mtoto wake kwa BWANA atumike. Samueli anazaliwa na baada ya kuachishwa ziwa, anapelekwa kwa Kuhani mzee Eli, atumike. Eli na watoto wake Hofni na Fineasi wanatenda uovu kwenye hekalu ikiwemo na kuchukua nyama za kafara kwa nguvu na wanawake wanaohudumu. Mungu anamtokea Mtoto Samweli na kumweleza uovu wa familia ya Eli. Wote watatu wanakufa kwa siku moja na Sanduku la Agano linachukuliwa kwa miaka ishirini. Samueli anakuwa Kuhani, Mwamuzi na kiongozi wa Israeli. Samueli anasaidia kuondoa Wafilisti, ila anapozidi kuwa mtu mzima, watoto wake Yoeli na Abiya wanakosa uaminifu na kuingia dhambini na Israeli, wanamwambia kwamba hawataki watoto wake wawe viongozi wao bali wanataka mfalme kama mataifa mengine. Samueli anasikitika na kumwambia Mungu. Bwana anamwambia asiwe na huzuni kwani watu wamemkataa Yeyé na sio Samueli. Samueli anapewa ujumbe wa kuwaambia watu, kwamba mfalme atatoza kodi watu na kuchukua watoto wao kwa nguvu, ili kumfanyia kazi ila hawasikii. Sauli kijana mrefu na mzuri wa umbo na sura anatiwa mafuta kuwa mfalme wa kwanza wa makabila 12 ya Israeli. Sauli anaanza vizuri ila anaingia katika uchaguzi mbaya kama ule wa kutoa kafara badala ya kuhani, au kujifanyia anavyotaka kwa kuchukua nyara za vita badala ya kutii maagizo ya Mungu. Sauli anaambiwa "Utii ni bora kuliko dhabihu, na uasi ni kama uchawi na kiburi ni sawa na kuabudu sanamu. Sauli anakataliwa. Sauli alianza na changamoto za Wafilisti mpaka Daudi alipoingia kwenye picha. Samweli ampaka mafuta Daudi na kushan-

gaa kwamba kaka zake wakubwa, ambao ndio wana sura nzuri hawakupakwa mafuta kwani “Bwana hauoni uzuri wa mtu,Bwana anatazama moyo”. Sauli anaambiwa mtu mwingine ametafutwa badala yake atakayemtii Mungu “Mtu aupendezaye Moyo wa Bwana, man after Gods own heart’. Daudi kijana mdogo wa miaka 17 hivi, anamwua Goliathi kiongozi wa Wafilisti na kuwa shujaa wa Israeli na kujiunga na jeshi la Israeli. Mfalme Sauli aliyejaa wivu anamwinda amwue Daudi kwa miaka 13 na kukasirika wanawake wanapoimba ‘Sauli ameua elfu na Daudi kumi elfu’. Daudi angeweza kumwua Sauli ila anasema ni Masihi wa Mungu” 26:23. Daudi ashika urafiki wa pete na kidole na Yonathani kijana mkubwa Sauli, na wanapendana sana. Yonathani aokoa maisha ya Daudi na kuhatarisha maisha yake. Daudi anamkimbia Sauli na kufanya makuhani 85 na familia zao kuuawa alipoenda kuomba mkate wa wonyesho na kutosema kweli yote. Daudi amwoa Abigaili mke wa ‘Nabali mpumbavu’. Samweli afa, na Sauli hapati maono yoyote na hivyo anaenda kutafuta habari kwa wachawi. Jambo hili ni uasi, twapasa kumwendea Mungu na si shetani kutafuta ushauri. Sauli afa vitani na Wafilisti keshoye, na wana wake wa kiume kama Yonathani ambaye ni rafiki wa Daudi wafa. Daudi aanza kutawala Hebroni miaka saba kwa kabila la Yuda na Yerusalemu, akiwa na miaka 33 na mwishowe kwa makabila yote 12 ya Israeli. Kitabu chasema habari za Daudi zimeandikwa katika kitabu cha Samweli Mwonaji, Kitabu cha Nathani nabii na Gadi mwonaji. Mungu anataka watu Wake wamtii. Samweli anaonyesha viongozi wanaofanya maovu na mema. Mahali pa kuabudia palikuwa shilo. Mungu ana-

onyesha rehema Zake japo Israeli inarudia kwenye uasi

Muhtasari

Huduma ya Samweli (1-7): Kuzaliwa kwa Samweli na kuitwa kuwa nabii (1-3). Wafilisti wawashinda Waisraeli na wateka Sanduku la Agano (4-7).

Kutalawa kwa Samweli: Watu wamwuliza Samweli kuwa mfalme (8). Samweli amtawaza Sauli kuwa mfalme (9). Sauli atambulishwa kama mfalme(10). Ufalme wa Sauli wathibithishwa (11) Sauli atawazwa kuwa mfalme (12). Kutotii kwa Sauli na mapungufu (13-15).Kuinuka kwa Daudi (16-31). Daudi achaguliwa kuwa mfalme (b) Kumshinda Goliati na Wafilisti (17) Daudi akihudumu kwa Sauli(18). Sauli amtesa Daudi (19). Uaminifu wa Yonathani kwa Daudi (20). Daudi amkimbia Sauli (21). Sauli awaua Manabii wa Mungu (22). Daudi aokoa mji wa Keila (23). Daudi ayanusuru maisha ya Sauli (24). Mpumbavu Nabali na mwenye hekima Abigaili (25) Daudi ayanusuru maisha ya Sauli tena?(26,27). Sauli aenda kumwona mchawi wa Endori kwa mashauri (28).Wafilisti wamkataa Daudi. (29) Daudi apigana na Waamaleki (30). Mwisho wa kutisha, wa Yonathani na Sauli (31)

Nukuu mashuhuri: Mungu akamwambia Samweli tazama utii ni bora kulikodhabihu...

Bwana akamwambia Samweli.... Hawakukukataa wewe; bali wamenikataa Mimi, ili nisiwe mfalme juu yao 8:7. Bwana hauoni uzuri wa mtu Bwana hauoni urefu wa mtu, Bwana anatazama moyo Wewe wanijia mimi kwa ...Lakini sasa ufalme wako hautadumu; Bwana amejitafutia mtu aupendezaye moyo Wake, Naye Bwana amemwamuru yeye kuwa mkuu juu ya watu wake, kwa sababu wewe hukulishika Neno lile Bwana alilokuamuru-1Samweli 13:14. Siku hii ya leo Bwana atakuua mkononi mwangu, nami nitakupiga, na kukuondolea kichwa chako, nami leo nitawapa ndege wa angani na wanyama wa nchi mizoga ya majeshi ya Wafilisti, ili kwamba dunia nzima wajue ya kuwa Yuko Mungu katika Israeli. 1 Sam17:46.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Mfalme mtarajiwa Sauli alikuwa mfugaji wa punda aliyependa kujificha, hata siku ya kusimikwa 10:21-22. Mfalme Sauli anavunja amri yake mwenyewe kwa kwenda kuona mchawi ili kuita pepo la Samweli-kuabudu mizimu. Sura ya 28

Jambo Muhimu: Maamuzi yasiyokuwa ya kiroho na ya ubinafsi kama ya kutaka kupewa mfalme ili wafanane na wengine au Sauli kutaka kutoa kafara au kumwabudu Mungu jinsi anavyotaka na sivyo Mungu alivyoagiza, kama kujitia kwenye kazi ya ukuhani uliokuwa ni kazi ya wakfu ya Walawi tu, ni hatari ya kupata shida nyingi na hata kifo. Kilele cha kitabu ni Samweli 15, hapa Mungu anajuta kumweka Sauli kuwa mfalme, na kumwambia Samweli amwambie ufalme Wake utaisha. Sauli hakusikia, na kisha akaondolewa.

Swali kwangu: Je, ninapenda kumwabudu Mungu jinsi navyotaka na hata kuyaweka mapendekezo yangu mbele, hata kama ni kinyume cha Mungu anavyotaka, alimradi nifanane na wengine tu hata kama nitaumia na kupoteza Ukristo wangu au maisha yangu?

Wahusika wakuu: Samweli, Eli, Daudi, Yonathani, Goliati, na Michali

Kristo katika 1 samueli: Daudi anaelezewa kama mtu aupendezae moyo wa mungu 13:14. huyu yupo katika mbari ya yesu. daudi na yesu walizaliwa bethlehemu. zaburi ina mafungu mengi ambayo yanamhusisha kristo na daudi pia. kristo anaitwa mwana wa daudi, shina la daudi. kristo atakaa katika kiti cha enzi cha daudi, luka 1:32 atakaporudi duniani na kutawala milele. samueli pia ni mfano wa yesu kwa vile alikuwa nabii, kuhani, na kiongozi au mwamuzi. samweli aliwaleta watu katika kipindi cha amani, kama vile kristo atakavyowaleta watu katika kipindi cha amani.

SURA YA 10

2 SAMWELI

Mwandishi: haijulikani wengine husema Abiathari kuhani, au Nabii Nathan au Gad. Takribani 1010-970 (Daudi akitawala). Muda- pengine miaka arobain hivi toka Sauli kufa mpaka Uzeeni mwa Daudi.

Sababu ya kuandikwa: Samweli wa pili inaendelea pale 1 Samweli imeishia. Inaeleza kisa cha Shujaa mkubwa wa BWANA, aliyekuwa tofauti na wengine wa wakati wake. Israeli inabarikiwa sana kwaajili yake. Mungu anasema kuwa Daudi aliupendeza moyo Wake. Karibia maisha yake yote aliishi kwa huo wito, ila makosa au dhambi zake zinarekodiwa ili tuone matokeo ya dhambi katika maisha yake na kujifunza. Biblia haifichi jambo, wala haina upendeleo katika kuandika Biografia ya mtu. Haina habari feki. Hatuna muda wa kufanya makosa mengi, tunaishi miaka michache, hebu tujifunze kwa makosa ya wengine. Mungu anasamehe na kurejesha tukitubu

Kwa kifupi: Daudi awa mfalme maarufu wa Israeli ila mwenye mapungufu makubwa, alianza kutawala Yuda, kisha Israeli yote. Kitabu hiki kina visa vingi na nyimbo chache. Daudi anaunganisha taifa.

Elezea zaidi tafadhali: Mfalme Sauli alipokufa, na Yonathani na wanawe wengine wa kiume, Daudi anaelezea upendo wake kwa Yonathani. Daudi afanywa kuwa mfalme na kabila la kusini, la Yuda. Wafalme wa Israeli walipaswa kutii maagizo ya Mungu. Baada ya miaka saba mtoto wa Sauli Ishbosheth alipokufa, Daudi awa mfalme wa Makabila yote 12 ya Israeli. Daudi akatwaa Yerusalemu toka kwa Wayebusi na kuweka mji wake mkuu kuwa Yerusalemu. Mungu amuahidi Daudi kwamba ufalme wake umesimikwa milele kupitia kwa Masihi. Daudi anarudisha Sanduku la Agano Yerusalemu, na Uzza anakufa kwa kutofuata masharti. Mwishowe Daudi anapanganyika tena na kuleta Sanduku Yerusalemu kwa furaha, jambo hilo lamwuudhi mkewe Mikaili, binti wa Sauli na kumfanya asiweze kupata mtoto. Daudi anampa heshima Mefiboshethi mtoto wa Yonathani rafiki yake, aliyempenda kama yeyé mwenyewe. Daudi awashinda maadui wake wote waliotishia nchi, na Israeli yawa taifa kuu. Mungu hutumia watu wanaompenda na wanaotaka kumpendeza. Ushindi wa majeshi wafanya Israeli iwe imara. Daudi ajivunia himaya yake na wakati wa majira ya kuchipua majani, anakaa nyumbani bila kwenda vitani na Twaona Daudi afanya dhambi kubwa ya uzinzi na mke wa jirani yake Uria. Dhambi hii kama dhambi zingine inamwingiza kwenye mlolongo wa dhambi ya uongo, na kuua. Shida yake ilikuwa kutazama, badala ya kukimbia kama Yusufu. Daudi anamchukua Bathsheba mke wa Uria, Nathan nabii anakuja

kwake an kumpa fumbo la mtu mwenye kondoo wengi, akimwibia mtu mwenye kondoo mmoja. Daudi anapata hasira kwamba mtu huyu apate adhabu kali, Nathan anamwambia Daudi "wewe ndiye mtu yule" 12:7. Kwa kuadhibiwa na Bwana, Daudi aungama toba ya kweli (Zaburi 51 na 32) bila ya kutoa udhuru, Nabii Nathan alipokuja kwake kumjulisha. Daudi anamwomba Mungu amsaidie asirudie uovu tena. Mungu anamsamehe na kumfanya mfalme mkuu. Ila makovu ya dhambi hii yanamwathiri, mto-to anayezaliwa na Bathsheba, naye anakufa, na familia ya mfalme huyu inaanza kusambaratika. Kijana wake Amnoni anambaka dadaye Tamari, na mwishowe anauawa na kaka yake Absalomu. Absalomu anapanga ku-fanya uasi na anampindua babaye kwenye ufalme, kwa kugeuza mioyo ya watu kwake. Daudi anakimbia na kujificha, ili kulinda maisha yake. Absalomu afa kwenye vita, na babaye Mfalme Daudi amlilia na kuwakasir-isha askari wake. Daudi anarudi kwenye ufalme na mke wake aliyempora Uria anamzalia mwana aitwaye Sulemani. Huyu alikuwa kijana wake wa 13, ila ndiye alichaguliwa kutawala. Daudi anafanya dhambi ya kuhesabu watu, akijivunia uwezo wake wa Jeshi. Anapewa kuchagua adhabu tatu, na anasema ni bora Mungu amchagulie, maana Kwake Bwana kuna huru-

ma. Watu wengi zaidi ya 70,000 wafa kwaajili ya tauni. Daudi atoa kafara kwa Arauna, na anapopewa kafara ya bure anasema "sitaki kafara zisizonigharimu, hivyo mimi mwenyewe nitamtolea BWANA sadaka zangu. Je wewe leo unapenda kutoa sadaka watu wanazokupa au wamwomba Mungu upate zako ili umtolee Yeye moja kwa moja. Mashujaa 30, watu hodari wa vita wanaorodheshwa majina yao. Akiwemo Uria Mhiti, na Asaheli. Mungu anaonekana anahusika na historia, Naye anaweka Agano na Daudi, akimwambia Daudi asijenge hekalu kwa vile amekuwa mtu wa vita. Japo Daudi, mtu aliyekuwa anampenda Mungu habari zake zinasemwa kuwa nzuri na mbaya. Bila hata ya kuficha, kwani Mungu anatumia haki na ana rehema. Muundo

i)Ufalme wa Daudi unasimikwa: Kumlilia Sauli na Yonathani(1) Daudi awe mfalme wa Yuda (2-4). Daudi awa mfalme wa Israeli (5). Sanduku la Agano laletwa Israeli. Ahadi kuwa mfalme milele (7).Ushindi kutoka kwa maadui wa Israeli (8).Kutimiza ahadi alizotoa Yonathani (6). Waamoni na Waashuri washindwa (10). Dhambi ya Daudi, na ungamo na adhabu (11-20). Dhambi ya Daudi ya uzinzi na uuaji (11-12). Kufiwa na wana wawili (13-20). Ufalme wa Daudi wahifadhiwa (21-24). Wagibeoni wapata malipizo ya kutendewa ubaya (21). Wimbo wa Daudi wa kumsifu Mungu (22). Mashujaa aliokuwa nao Daudi (23).Kiburi cha Daudi cha kuhesabu jeshi na toba (24). Nukuu mashuhuri: Mimi ni nani, Bwana Mungu; hata umeleta habari ya nyumba yangu mimi, mtumwa Wako, kwa mika mingi inayokuja baadaye...7:18b

Cha pekee au cha kustajaabisha: Mpwa wa Daudi amwua Jitu la kifilisti, aliyekuwa na vidole sita vya mikoni na sita kwenye kila mguu 21:20. Askari Adino wa Daudi aua watu 8000 kwa mkono mmoja 23:8. Daudi ajisahau alivyoufikia ufalme na kuanza kufanya maovu.

Jambo muhimu: Mfalme Daudi atuonyesha umuhimu wa uchaguzi tunaoufanya. Ni nani angeamini kwamba jemadari mkubwa wa Mungu kama huyu angeweza kuanguka kwenye dhambi za kutisha vile?

Swali kwangu: Nichukue tahadhari gani ili nisifikiri nimesimama na kisha nikaanguka kwa kishindo kikubwa?

Wahusika wakuu ni Daudi, Yoabu, Bath-sheba, Uria mhiti na Absalomu

Kristo katika 2 samueli: maisha ya Daudi yanamwakilisha kristo. alikuwa mchungaji na pia mfalme, na mtu aupendezaye moyo wa mungu. yesu aitwa uzao wa daudi, ahadi za mungu kwa daudi zilitimizwa katika kristo. Yesu alikuwa mfalme, kuhani na nabii. Yesu ni kuhani katika mfano wa melkizedeki, naye atakaa katika kiti cha daudi -Warumi 1:3, Isaya 9:7 na Luka 1:32, 33. mungu anaahidi ufalme wa daudi utaishi milele, yesu anaitwa uzao wa daudi, hivyo kutimizwa kwa unabii huu, ni kupitia yesu tu-2samweli 7:4-17.

SURA YA 11

1WAFALME

Mwandishi: Haijulikani ila wengi hufikiri Yeremia/Baruku, takribani 970-850B.C. muda ni kama miaka 120 na kinaishia kwa Yehoshapati mfalme wa kusini na Ahabu mfalme wakaskazini walipokufa. Neno kuu ni mgawanyiko wa nchi.

Kwanini kiliandikwa: Sulemani aomba hekima na Hekalu lajengwa, uasi wa Sulemani wararua ufalme sehemu mbili. Uovu wa Ahabu waleta ukame, utume wa Eliya na Elisha na manabii wa Baali Mlima Karmeli. Ukame waisha na Elisha apewa kazi. Visa vya huzuni vya Wafalme wa kwanza viliandikwa kutufundisha kinachotokea wakati watu wa Mungu wanageuka na kumwacha.Mungu ambaye ni mvumilivu japo anaumia, ila rehema Zake ni za milele. Ujumbe wa huu 1Wafalme uko wazi kwamba tukipuuzia maonyo Yake na kuvunja sheria Zake mwishowe ni sisi ndio tunapata matokeo ya maumivu na mateso

Kwa kifupi: Daudi alipokufa Sulemani alitawala na akaingia katika maovu mazito. Ufalme wa Israeli wagawanyika sehemu mbili, kaskazini na kusini na makabila hayo mawili yawa na uadui. Vitabu vya Wafalme ni historia ya watawala mpaka kuchukuliwa mateka uhamishoni Babeli. Mungu pia ni Mungu wa Historia. Hatuna haja ya kuogopa ya mbeleni, isipokuta tutasahau matendo na uongozi wa Mungu, katika maisha yetu, na historia ya Mafundisho Yake. 1 Wafalme 12 ndiyo kilele, wakati Sulemani afa na mwanawe anatawala, na vita vya wao kwa wao wenyewe.

Elezea zaidi tafadhali: Afya ya mfalme Daudi ilipokuwa mbaya, alimchagua Sulemani mtoto wa mke wake Bathsheba kurithi ufalme, japo Adoniya alikuwa mkubwa na alitaka kujifanya mfalme. Huyu Sulemani alitawala miaka arobaini, toka 970 -930 KK. Alikufa akiwa na miaka 58 au 60 1Mambo ya Nyakati 22 na 29 -tani 4000 za dhahabu, ikiwemo na dhahabu ya Ofiri, zaidi ya tani 240 za fedha, shaba, chuma, misumari, milango, vifaa vya mawe, makufuli, mbao, mawe ya thmani nk. Alikuwa Na hekima, mfanya biashara, na kiongozi. Daudi akiwa ameacha

hekima ya kuhukumu watu Wake Bwana. Mungu anampa hekima, nguvu na utajiri, kwa sababu amechagua fungu jema. Anaanza kama mfalme mnyenyekevu na mwema wakati anamjengea Mungu hekalu lililochukua miaka saba, ila nyumba yake ilichukua miaka 14---. Watu mbali mbali waja kujionea kwa macho yao baraka, hekima na Mungu wa Sulemani, ikiwemo na Malkia wa Sheba Ethiopia (Kushi). Yesu anasema watu walienda kutoka

duniani kote kumwona Sulemani, wakastajabu, na Yeye alikuwa hapa duniani ila walikosa kabisa kumheshimu. Mungu anamwambia baraka za kutii na shida za kutotii zitakazotokea, ila akianza kujenga nyumba yake anaingilia kuabudu miungu mingine kwa uzinzi na kufuata wake zake Wapagani. Hakika mtu asitoe sababu ya mke au mume wake kumfanya aasi hata kutoa kafara watoto motoni kwa mungu wa Waamoni aitwaye moleki. Yapasa tuangalie wale tunaooa au kuolewa nao, kama hawamtukuzi Mungu, nafasi yetu ya kuasi ni kubwa mno hata tuwe na hekima nyingi kama Sulemani. Maanguko ya mtu kwa mke au mume asiyempenda Mungu yameonekana kwa asilimia kubwa sana. Kama huamini basi lazima utakuwa na nguvu zaidi ya Samsoni, na kumpenda Mungu zaidi ya Daudi na pengine hata hekima kuzidi ya Sulemani ya kujua lugha za wanyama na ndege wote. Kabla hajafa alirudi kwa Mungu wake. Sulemani afa, ila alikuwa ameacha adhabu yake ya taifa kugawanyika iende kwa mwanaye Rehoboamu, ambaye naye hakuwa na hekima ya kusikiliza ushauri wa wazee, na kupenda kugombanisha watu kipumbavu, akileta chuki miongoni mwa watu waliokuwa wamechoka kulipa kodi kubwa za Sulemani, aliyekuwa ana familia kubwa

na hata pengine watu elfu tano waliokula mezani pake kila siku. Sulemani alitimiza unabii wa Samueli kwamba mfalme atachukua mabinti na wana wenu na kuwafanya watumwa, na mtalipa kodi ili kuitegemeza familia yake.Ufalme ulipogawanyika wakati wa Rehoboam, Rehoboam alichukua kusini (Yuda) na kiongozi mwingine wa utawala wa Sulemani aitwaye Yehu akachukua upande wa Kaskazini au Israeli. Yeroboamu anaanza kwa kuendekeza kuabudu miungu mingine na Mungu alituma Manabii kama Eliya na Elisha kusaidia watu Wake wamrudie kwa kipindi hichi.Mungu anafanya miujiza mingi kupitia manabii hawa ikiwemo na kulishwa na kunguru, na kumfufua kijana. Wafalme wa kwanza inamtambulisha Eliya anakabiliana na mfalme Ahabu na Malkia Yezebeli wanaomwabudu Baali, muungu wa uongo. Eliya anawashinda manabii 450 wa Bali na 400 wa Ashtorethi Mlima Karmeli kwa kuita moto toka mbinguni. Wafalme 19 walitawala Israelí, kaskazini na 20 wa Yuda iliyokuwa kusini (wa 20 katika Yuda alikuwa Athalia binti wa Yezebeli, mwanamke aliyemwabudu Baali na kuua watu wa Mungu. Huyu anawakilisha Kanisa lenye uasi, huyu alitawala miaka sita-6).

Muundo

I)Ufalme ukiwa na makabila yote 12 chini ya Sulemani: Mwanzo wa ufalme wa Sulemani (b)Utukufu wa ufalme wa Sulemani. Hekima ya Sulemani (3:1-10:29). Mradi wa ujenzi wa Sulemani (5:1-9:28)

Malkia wa Sheba. Mwisho mbaya wa Sulemani (11:1-43). Ufalme kugawanyika (12:1-22:53). Ugomvi kati ya Israeli na Yuda (12:1-16:34). Rehoboamu na Yeroboamu wanatawala, nabii afa kwa kutotii sauti ya Mungu (12:1-14:31). Abiya na Asa (15:1-24). Nadabu an Baasha (15:25-16:7) (d) Ela na Zimri (16:8-20). Omri na Ahab (16:21-34). Amani na urafiki kati ya Israeli na Yuda. Huduma ya Eliya (17:1-19:21). Ahabu amwachilia Ben Hadadi (20:1-43). Shamba la Nabothi (21:1-29).Kifo cha Ahabu. Yehoshafati na Ahazia (22:41-53)

Nukuu mashuhuri: Mimi naenda njia ya ulimwengu wote, basi uwe hodari ujionyeshe kuwa mwanaumume. Uyashike mausia ya Bwana Mungu wako, uende katika njia Zake, usishike sheria Zake, na amri Zake na hukumu Zake na shuhuda Zake, sawasawa na ilivyoandikwa katika Torati ya Musa, upate kufanikiwa katika kila ufanyalo na kila utazamalo 2:1-2.

Kwa hiyo nipe mimi mtumwa wako moyo wa adili, niwahukumu watu wako, na kupambanua mema na mabaya, maana ni nani awezaye kuwahukumu watu wako walio wengi? 3;9

Cha pekee au cha kustajaabisha: Watalaamu wa Biblia husema Wafalme wa kwanza na Wa pili ilikuwa kitabu kimoja na iligawanywa ili iweze kutosha kwenye gombo moja.

Jambo muhimu: Sulemani ni onyo kwetu la kutosha kwamba hata mtu aliye karibu sana na Mungu ambaye amebarikiwa mno, aweza kufanya makosa makubwa na kuwa mbali na Mungu

Swali kwangu: Masimulizi haya ya kutisha yawezaje kuwa msaada kwangu ili nami nisianguke na kuwa mbali na Mungu na kutendea watu hiana kama Mfalme Daudi na mtoto wake Sulemani?

Wahusika: Daudi, Sulemani, Malkia wa Sheba, Rehoboamu, Yeroboamu, Eliya, Ahabu, Yezebeli, na Yehoshafati.

Kristo katika 1 wafalme: mbali na kwamba sulemani yumo katika mbari ya daudi, sulemani ni mfano au kivuli cha kristo ambaye mungu amemfanya hekima kwetu, na fahari, umashuhuri na heshima ya sulemani, yaonyesha kwa udogo mionjo ya ufalme wa kristo wa amani na ibada, na kutawala kwa bwana mioyo ya watu. yesu amemrejelea sulemani na utukufu wake katika hubiri la mlimani la mathayo 6 "Na mavazi, ya nini kuyasumbukia? Fikirini maua ya mashamba, jinsi yameavyo; hayafanyi kazi, wala hayasokoti[29] Nami nawaambia, ya kwamba hata Sulemani katika fahari yake yote hakuvikwa vizuri kama mojawapo la hayo."

SURA YA 12

2 WAFALME

Mwandishi: Haijulikana ila watu husema Nabii Yeremia/Baruku takribani 800-586KK. Wakati wa utawala wa Ahazia mpaka wakati wa kuchukuliwa mateka. Kumbukumbu zake zilikusanywa toka kwenye koti, hekalu na shule za manabii. Neno kuu hapa ni kuwa mateka.

Kwa kifupi: Elisha awa mwanafunzi wa Eliya, na mwanafunzi anaomba nguvu maradufu ya mwalimu wake, Eliya atwaliwa kimiujiza kwa upepo wa kisulisuli kwenda mbinguni. Mataifa yote ya Kiyahudi yanaangamizwa kwa kumwasi Mungu. Elisha anaweka shule za manabii na kufanya miujiza na kusaidia watu kurudi kwenye ibada ya Kweli kwa Yehova. Baraka za kiroho na hata za kimwili zinahusiana mara nyingi na uaminifu. Mtoto wa mshunami aponywa, na Naamani mkoma, na shoka laelea. Matengenezo ya Kiroho chini ya mfalme Hezekia na Yosia. Israeli yapotea na Yuda yachukuliwa mateka.

Sababu ya kuandikwa: Kushuka chini kiroho kwa Yuda kwa kuchagua miungu mingine zaidi ya Yehova ni jambo la huzuni. Kitabu chatuonyesha kwamba Mungu anataka kutuokoa kwa hali na mali, ila ni lazima tumchague Yeye kama tunataka kuishi. Kupuuzia maonyo ya Mungu kupitia manabii Wake, Israeli ilivamiwa na kuharibiwa na Waashuri, na Yuda ikachukuliwa mateka Babeli.

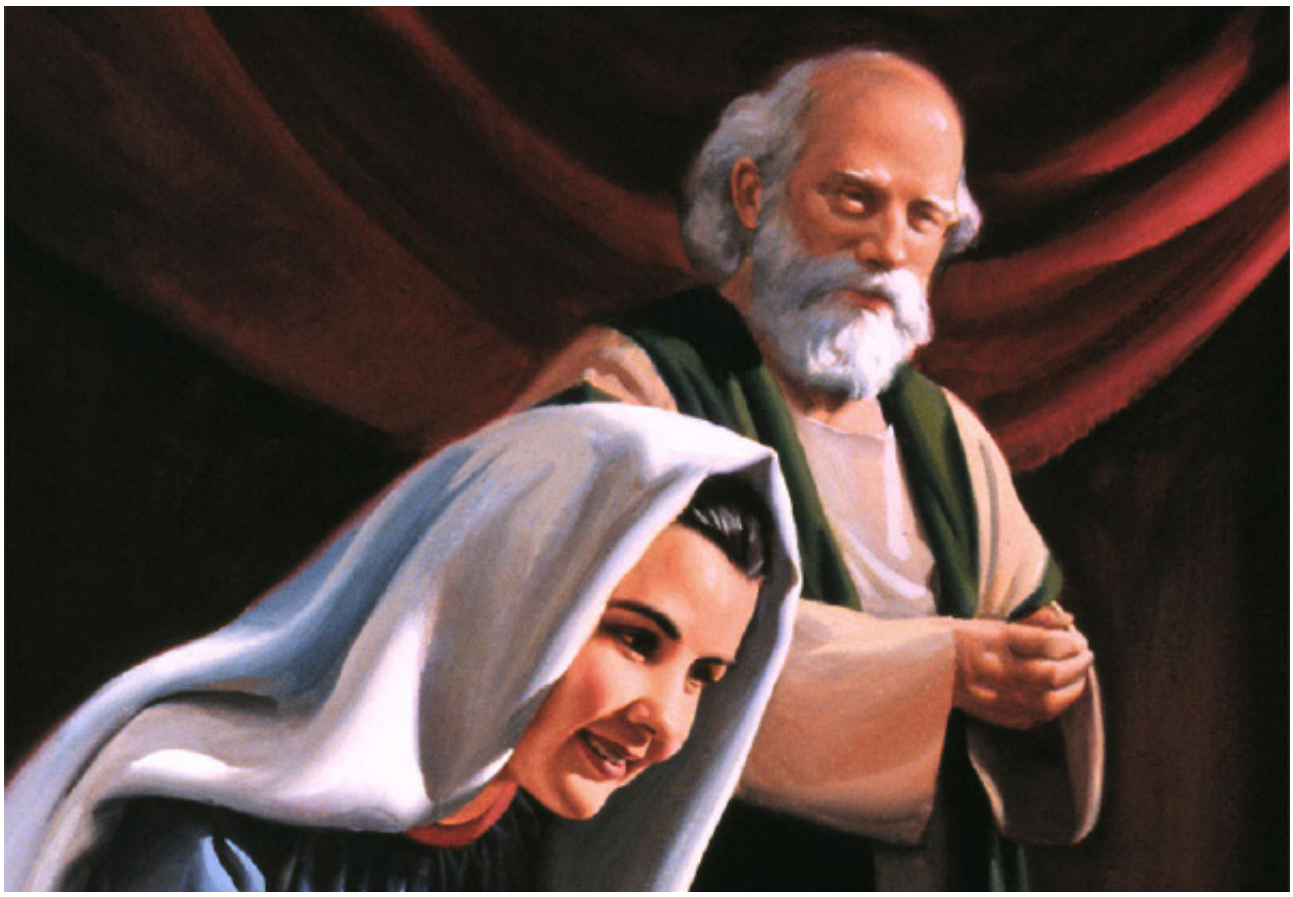
Elezea zaidi tafadhali: Historia hii ni ya miaka 250, inahusu wafalme wa Israeli na Yuda, kuanzia kifo cha Mfalme Ahabu mpaka kuangamizwa kwa Yerusalemu, pale Wababeli walipoingia na kuchukua watu Mateka mwaka 586 KK. Tunaona kwanini Mungu aliruhusu haya kuwatokea, na watu Wake kwenda uhamishoni. Mungu ni mvumilivu na Mwenye rehema, ila ni lazima awarudi watu Wake mara zote wanapotoka nje ya mstari na kujiumiza wenyewe na kuwaumiza watu wengine kwa kukosa haki, unyenyekevu na kukosa rehema. Huduma ya Eliya inaisha na anachukuliwa na upepo wa kisulisuli kwenda mbinguni, na kufanya watu wawili wasioonja mauti na wawepo mbinguni. Elisha anapewa roho maradufu ya Eliya na kufanya miujiza mingi. Manabii Eliya na Elisha wanatumiwa kwa uwezo maneno yao na matukio ila Eliya anaishi nje mbali na watu akihubiri ujumbe wa hukumu, kwa wafalme na kuwaambia watu watubu. Elisha yeyé anaishi na watu wa kawaida kama wajane akihudumu na wafalme wa mataifa ya nje. Binti wa Kiyahudi aliyetekwa na Syria, afanya kazi kwenye nyumba ya Jemedari Naamani, aliyepata ukoma. Binti huyu amwelekeza Jemedari Naamani aende kuponywa na Eliya Israeli. Mtumishi wake Gehazi anapata tamaa na kuishia kupata ukoma. Yehu aua manabii wa mungu Baali na

nyumba ya mfalme dhaifu na mwovu Ahabu (mume wa Yezebeli). Waashuru wanawashinda Israeli na taifa lao linapotea. Waashuru walitawala dunia baada ya Wamisri. Elisha afa , na mtu aliyetaka kuzikwa kwenye kaburi lake afufuka. Mfalme Hezekia atawala na alipougua aomba ishara za kuponya kwa kusogeza kivuli cha jua hatua 15. Hezekia ajivunia silaha zake na kuwaonyesha wageni badala ya kuonyesha ukuu wa Mungu. Manase mfalme mwovu kupita wote, ambaye ndiye mtoto wa Hezekia atawala na kwa miaka 55 na kufanya machukizo ila mwishowe arudi kwa BWANA. Ikituonyesha Bwana ni Mwenye rehema, ila usifuate uovu, maana wengine aliowapotosha hawakutubu. Yuda yawashinda Waashuru. Yosia kijana wa miaka 7 aanza kutawala baada ya Athalia bibi yake mzaa baba kuua watu wote, ambao wangerithi ufalme na kutawala miaka saba. Kuhani Yehoada na mkewe wamtunza mfalme mtoto na kumsaidia mashauri,ila walipokufa Yosia aingia uasi na kumwua kwa mawe Zekaria nabii na mtoto wa kuhani Yehoada aliyemtunza. Babeli yaharibu Yerusalemu. Vitabu hivi havizungumzi kwa undani wafalme hawa ila vinatupa picha ya machache ikiwamo na utii na uasi

Muundo

i)Huduma ya Eliya na Elisha (1:1-8:15): Eliya katika utawala wa Ahazia (1:1-18). Eliya anachukuliwa mbinguni (2:1-18). Miujiza ya Elisha (2:19-25). Kampeni dhidhi ya Moabu (3:1-27).Huduma ya Elisha kwa wahitaji na masikini. Uokoaji wa Elisha (6:2-23).Waashuru kuhusuru mji wa Samaria (6:24-7:20). Utabiri wa Eliya watddddokea (8:1-15). Kushuka na kuangamia kwa Israeli. Yehoramu na Ahazia (8:16-17:41).Yehu afanywa mfalme wa Israeli. Kifo cha Yoramu na Ahazia. Kuangamizwa kwa familia ya Ahabu na Ahazia (9:30-10:17). Dhambi ya Yehu na na kifo chake (10:18-36). Kutawala kwa Malkia Athalia (11:1-21). Yehoashi na Yehoazi (12:1-13:25).Amazia na YeroboamuII (14:1-29). Wafalme wa mwisho wa Israeli: (15:1-16:20). Israeli uhamishoni (17:1-41). Miaka ya mwisho ya Yuda (18:1-25;30). Utawala wa Hezekia (18:1-20:21) (b)Manase na Amoni (21:1-26)). Matengenzo wakati wa Yosia(22:1-23:30).Kutawala k wa Yehoazi (23:31-34).Yehohakimu na Yehoakini (23:35-24:16) .Utawala wa Zedekia (24:17-25:26). Yehoakini afunguliwa (na kuheshimishwa) (25:27-30)

Nukuu mashuhuri: Tazama kukatokea gari la moto na farasi wa moto, likawatenga wawili, naye Eliya akapanda mbinguni kwa upepo wa kisulisuli 2:11b. "Nao wana wa Israeli wakaendelea katika dhambi zote za Yeroboamu alizozifanya; hawakujiepusha nazo; 23 hata Bwana akawaondoa Waisraeli wasiwe mbele zake, kama vile alivyosema kwa kinywa cha watumishi wake wote, manabii. Basi Waisraeli walichukuliwa mateka kutoka nchi yao wenyewe, waende nchi ya Ashuru, hata leo." 17:22,23.

Cha pekee au cha kuſtajaabisha: Nabii Isaya aliyeandika unabii mrefu unaonekana kwenye Agano la Kale, anazungumziwa kwenye 2 Wafalme 19. Mmojawapo wa wafalme wema wa Israeli Yosia, alikuwa na miaka nane tu alipoanza kutawala. 22:1.

Jambo muhimu: Israeli na Yuda wang'amua kwamba kuna majuto makubwa ya dhambi. Mifano hii japo ni mibaya mno, ni msaada kwetu kuamua tusijiletee uovu unatuletea taabu nyingi. Kukosa kusikia maonyo ya Mungu ni shida kubwa.

Swali kwangu: Je! namtii Nina miungu mingine na kujifanyia navyotaka na kisha nalia-lia nikipata shida kwaajili ya maovu yangu au nipo tayari kusikia mausia toka kwa manabii na watu wa Mungu napotoka nje ya mſtari kabisa?

Wahusika: Eliya, Elisha, Mwanamke mshunami, Naamani, Jezebeli, Jehu, Yoashi, Hezekia, Senakeribu, Isaya, Manase, Yosia, Yehoakimu, Zedekia, Nebukadneza.

Kriſto katika 2 wafalme: familia ya Daudi ni uzao wa moja kwa moja wa Yesu, uzao ulinusuriwa wakati athalia alipotawala na kuua watoto wote wa mfalme ahazia, isipokuwa Yoash. Agano Mungu alilifanya na Daudi lililindwa vyema. Nabii Eliya anamshabihi kriſto, alihubiri ujumbe wa neema na matumaini, ambao Yesu alihubiri, na akafanya miujiza mingi kama vile kufufua 2 wafalme4:32-27. aliwalisha watu kwa mkate na kuponya ukoma.

SURA YA 13

1MAMBO YA NYAKATI-Dibere Hayyamim au matukio ya siku. Paraleipomenon primus au Chronicorum Liber. "The Chronicles, of Whole of Sacred History."

Mwandishi: Yawezekana kuhani Ezra takribani 1010-970- kwa Sauli na Mfalme Daudi. Japo koo za watu wa Mungu zimetajwa kutoka Adamu mpaka kitabu kilipoandikwa, kitabu hiki kimefokasi kwenye Utawala wa miaka 40. Watu wengi hawatilii maanani kusoma koo za watu, hivyo hujikuta wakisoma vitabu vya wafalme zaidi vya Mambo ya Nyakati.

Sababu ya kuandikwa: Maana ya kitabu ni "Matukio ya siku" events of the days. Yawezekana mwandishi alitaka kueleza jinsi utawala wa Daudi ulivyokuwa na baraka (Golden age?). pengine alitaka kuwatia moyo mateka wa Yuda waliochukuliwa kwamba kuna siku tena taifa lao litakuwa lina fanaka kama wakati wa Daudi.

Kwa kifupi: Ufalme wa Daudi unaelezewa kwa undani, unachanganuliwa na kutathminiwa. Kwamba ukuu ni ile tabia yake ya kumpenda Mungu kwa moyo wake wote na sio ushujaa wa vita au fahari ya himaya yake. Vitabu vya wafalme vimeelezea kwa kupitia zaidi mambo kupitia jicho la unabii na kueleza maadili, ila vitabu vya Mambo ya Nyakati vimekita kwenye shuguli za dini, mambo ya kiroho na manabii na hekalu limekuwa linakuwa kiini katika maisha ya Israeli.

Kutokana na Biblia, Mambo ya Nyakati moja na mbili imetokana na kitabu cha Wafalme wa pili, Kitabu cha Samweli mwonaji, Nathani nabii, Gad mwonaji, unabii wa Ahiya mshilo, maono ya Iddo, rekodi ya Shemaita nabii, rekodi za Ido nabii na orodha ya mbari, habari za Yesu mwana wa Anani, matendo ya Uzia na Isaya nabii, maono ya Isaya na nabii, habari za mambo ya nyakati ya Mfalme Daudi, maandishi ya mfalme Daudi na Sulemani na maandishi kuhusu mbari kutoka kwa barua za Senakeribu.

Elezea zaidi tafadhali: Mambo ya Nyakati ya kwanza inatupa Historia ya familia za koo za watu wa Mungu Israeli, toka wakati wa Adamu. Kifo cha Sauli kinazungumziwa hapa na mtu aliyejisifu amemwua akitaka kupata sifa toka kwa Daudi, japokuwa hakufanya hivyo, mwishowe aliuwawa kwa kumwua Masihi wa BWANA. Daudi atawazwa kuwa mfalme, kwanza Hebroni miaka saba, kisha Israeli miaka 33. Yerusalemu inatekwa. Watu mashujaa 30 wa Daudi wanatajwa tena hapa. Vita na maadui wa Daudi. Daudi anafanya mpango na wanarudisha Sanduku la Agano Yerusalemu. Kuangalia matukio ya Israeli na Yuda. Daudi anatayarisha mali ghafi za kujenga hekalu. Sulemani atawazwa kuwa mfalme. Kifo cha mfalme Daudi. Akifika sura ya 11 anaanza kuzungumzia yahusuyo mfalme mashuhuri

Daudi alipongooza ibada ya taifa. Ahadi ya Mungu kwa Daudi kwamba uzao wake utakuwa kwenye ufalme wa milele kupitia Yesu Kristo Masihi. Mungu anaonyesha uaminifu wake kwa Agano Lake. Daudi alikufa mwaka 970KK. Tunaona Mungu anaongoza maisha ya watu na na kuwapa uwezo, kila mtu ni muhimu. Twaona Daudi alitaka kujenga hekalu na nabii Nathan akasema ni sawa, ila nabii apewa agizo na Bwana, kwamba amwambie Daudi kuwa amekuwa mtu wa vita na kumwaga damu nyingi hivyo Sulemani mtoto wake ataifanya kazi hiyo. Daudi anatii na kuanza kukusanya vifaa tayari ili mtoto wake ajenge.

Muundo

Chati za koo au mbari: Kutoka Adamu mpaka Abrahamu .)Kutoka Yakobo mpaka Daudi. Kutoka Daudi mpaka uzao wake baada ya kwenda mateka uhamishoni (e)Watoto wa Yakobo (4-7)

f)Familia ya Sauli (8-9) . Mpango wa Mungu kwa Daudi: Kifo cha Sauli cha kutisha (10).Daudi aanza kutawala (11-12) Daudi apenda ibada (13) (d) Ufalme wa Daudi wasimikwa(13). Kuhamisha sanduku la Agano (15-16). Ahadi za Mungu kwa Daudi(17).Ushindi wa Daudi (18-20). Mpango wa Mungu wa kujenga hekalu (21-29). Kosa la Daudi (21) (b) Sulemani apewa maagizo(22). Shuguli za Makuhani na Walawi(23-26). Jeshi na uongozi wake (27). Hotuba ya mwisho ya Daudi kwa Israeli na Sulemani.

Nukuu mashuhuri: 17:14

Cha pekee au cha kustajaabisha: Mambo ya Nyakati mbili inasimulia mambo yale ya Wafalme wa pili bila kuzungumzia mambo ya uzinzi wa Daudi na Bathsheba au kumwua Uria.

Jambo Muhimu: Mambo ya Nyakati ya kwanza iliandikwa kuwakumbusha Wahayudi kwamba japokuwa walipewa adhabu kwaajili ya dhambi zao, wao bado walikuwa watu wa kipekee waliochaguliwa na Mungu. Mungu akifanya maagano na watu Wake, huyatunza.

Swali kwangu: Je nipo tayari kuwa mwaminifu kwa neema za Mungu kwa kutunza agano langu na Mungu.

Wahusika: Watoto wa Yakobo na baba yao, Sauli, Daudi na Sulemani

Kristo katika 1 mambo ya nyakati: Daudi ni mfano wa kristo. ahadi ya ukuu wa kiti cha enzi za daudi, na agano la 17:2-15, na 2 samueli 7:4-17 zinaashiria kuhusu masihi anayekuja. yuda anatajwa katika mbari, na uzao huu ni utangulizi wa ukoo wa kristo. vitabu va mambo ya nyakati ndivyo vitabu vya mwisho vya biblia ya kiebrania na mathayo ndiyo kitabu cha kwanza cha agano jipya.

SURA YA 14

2 MAMBO YA NYAKATI-Chrocicorum liber au mambo ya nyakati ya historia takatifu-au Dibere Hayyamim au matukio ya siku

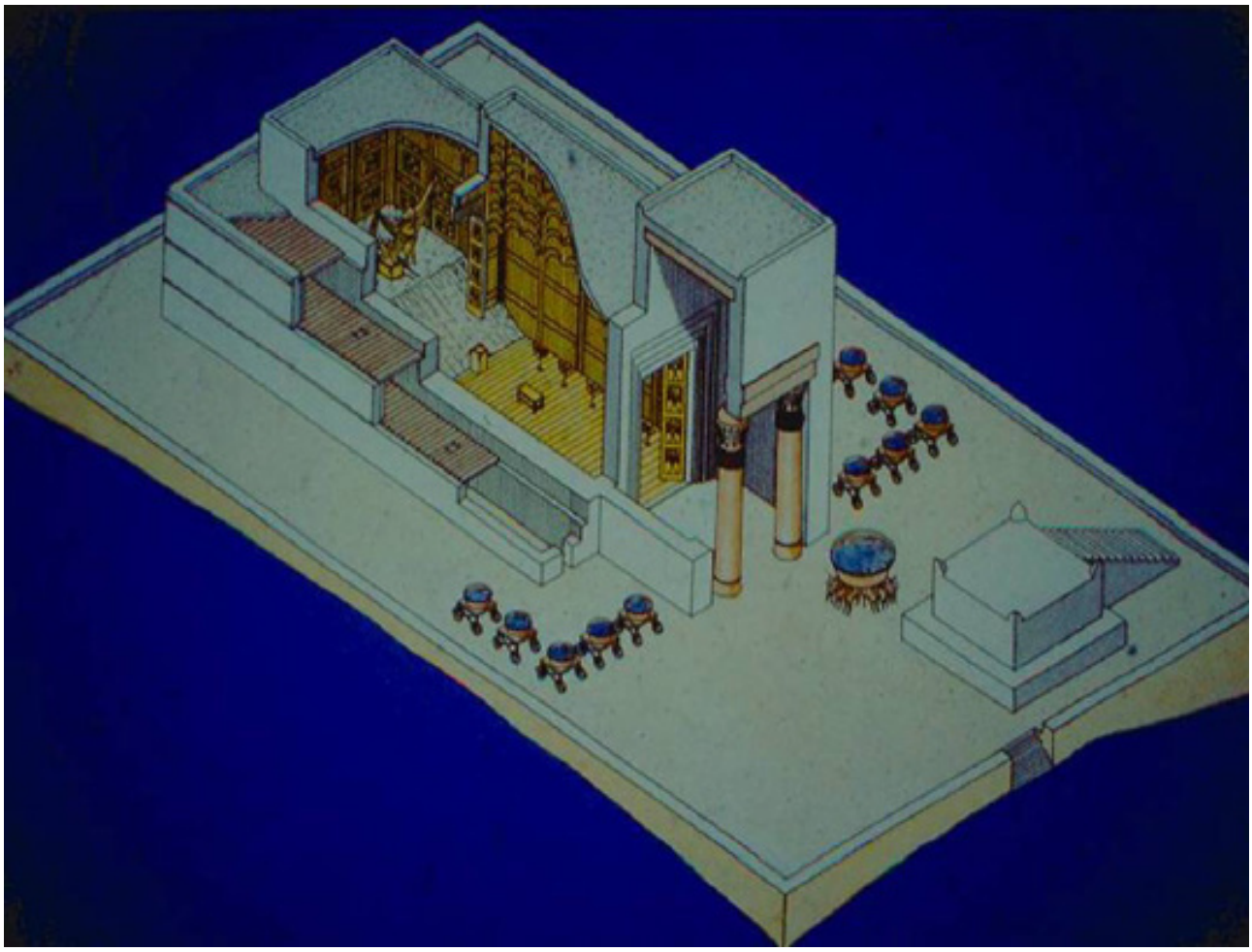
Mwandishi: Yawezekana ni Ezra na Nehemia, na waliandika takribani 586 kutokana na Talmud,. Kipindi cha matukio ya miaka 400 hivi. Kitabu kinaelezea kizazi toka Adamu mpaka Daudi. Amekita kwa Daudi kisha Sulemani mpaka kurudishwa Mateka. Ezra alirudi na mateka toka Uajemi.

Kwa kifupi: Kuomba hekima kwa Sulemani, kujengwa kwa hekalu la kwanza, ziara ya malkia wa Sheba, Kifo cha Sauli, kusimikwa kwa utawala wa Daudi, kuletwa kwa Sanduku la Agano. Ufalme wa Sulemani mpaka kugawanyika kwa falme mbili na maangamizo yake. Uamsho wakati wa mfalme Yosia na kitabu cha sheria kugunduliwa, kifo cha Ahabu, mfalme mwovu, na Hezekia kusherekea Pasaka na watu, na tishio la mfalme Senakeribu na kushindwa kwake.

Sababu ya kuandikwa: yawezekana mwandishi alitaka kuelezea ufanisi wa Himaya ya Daudi, na kuwatia moyo kurudi kwa mateka wa Kiyahudi kwamba kuna siku watarudi na kuwa taifa kubwa. Baraka zahusiana mara nyingi na uaminifu wa watu. Kitabu kimekita kwenye huduma ya ukuhani na walawi na maisha ya ibada.

Elezea zaidi tafadhali: Kitabu hiki kinaendelea kuzungumzia familia za Israeli na Yuda kwa takribani miaka 250 takribani. Kitabu kinaanza toka mfalme Sulemani Mwana wa Daudi awa mfalme na kujenga hekalu kwa miaka--. Ujenzi huu ulikuwa mojawapo ya mafanikio yake makubwa. Hekima, utajiri na nguvu za Sulemani katika Mediteraniani. Daudi anatoa kutoka hazina yake binafsi tani 224 za dhahabu na tani 524 za fedha na plani ya ujenzi. Watu wengine wanamuunga mkono. Watu na wafalme wao wanakosa utii kwa Mungu na kuchukuliwa mateka kwenda nchi zingine. Sulemani anakuwa kiongozi mashuhuri mwenye hekima kuliko binadamu wote na utajiri mwingi. Malkia wa Sheba, yaani Kushi au Ethiopia aja na zawadi nyingi kuona aliyosimuliwa kuhusu ukuu wa mfalme Sulemani, anasifia akisema, hakuwambiwa hata nusu ya aliyoyaona kwa macho. Wengine watakumbuka miaka ya karibuni ya 80, ndege zilitoka Israeli kuchukua baadhi ya watu walioenda na malkia wa Sheba zaidi ya miaka hiyo 2500 ili warudi Ethiopia,wakasema watu hawa ambao ni Wayahudi weusi, huitwa Wafalashi. Sulemani Anakuwa Jaji wa kuamua kesi za ajabu, na watu wanamtukuza Mungu kwa hekima alizompa. Ila anajisahau na kuoa wake 700 na masuria 300 na hao wanamwongoza kuabudu miungu mingine. Adhabu inatolewa kwa ufalme wake kugawanyika anapokufa na Rehoboamu mtoto wake anatawala kusini, Yuda, na Yeroboam anatawala kaskazini, Israeli.

Wafalme 19 wa Yuda, na wa 20 Malkia Athalia wanatawala na 19 wa Israeli wanatawala. Wafalme wengi ni waovu kuliko wema. Mfalme Yehoshofati alikuwa mmojawapo wa wafalme wazuri, japo kijana wake alioa mtoto wa Yezebeli aitwaye Athalia, aliyetawala kwa miaka sita. Yehoshafati ashinda vita kwa kwaya. Mfalme Hezekia aleta matengenezo na uamsho. Jeshi la Waashuru lavamia Yuda. Jeshi la Senakrebu wa Ashuru lapata mapigo ya tauni. Mfalme Yosia afanya matengenezo Yuda. Manase anashinda wote kwa uovu na kutawala miaka 55, ila alipochukuliwa mateka Misri anajirudi ila amepoteza watu wengi milele. Wafalme wengine wema ni kama Hezekia, Asa, Yosia, Yehoshapati na… Akiwemo Athalia mtoto wa Yezebeli. Ahabu mfalme dhaifu aanza kutawala katika mji wa Samaria na kabila hilo linazaliwa na kumezwa na Waisraeli. Makabila ya Israeli yanagawanyika kuwa Israeli kaskazini na Yuda kusini. Ufalme wa Israeli unayeyuka ila wa Yuda ambao ulikuwa na nafuu katika kutunza maagizo ya Mungu unabakia, ila nao kwa dhambi zao unaenda uhamishoni kwa muda wa miaka 70 wakati ambapo Babeli inaangamiza Yerusalemu. Mungu anawapenda na haachi kuwapenda watu Wake, hata anapowarudi. Mfalme wa mwisho Zedekia ndiyo anakuwa kwenye utawala wakati Yerusalemu inaangamizwa, ambaye anakaa kumsikiliza Mungu kupitia manabii Wake kama Yeremia. Kitabu kinaishia na Waajemi kuanza kutawala na mfalme wao Koreshi anawaruhusu Wayahudi waende wakajenge hekalu Yerusalemu.

Muhtasari

1.Utawala wa Sulemani na kujenga hekalu (1:1-9:31)

a)Zawadi ya Hekima(1:1-19) (b)Kujenga hekalu(2:1-4:22)

c)Kuweka wakfu hekalu (5:1-7:22) (d) Ukuu wa Sulemani (8:1-9:31). Mafundisho toka kwa wafalme wa Yuda: Kufifia kwa ufalme wa Rehoboamu na Abiya (10:1-36:23), Matengenezo na uamsho wakati wa Yehoshafati, na Asa (14:1-21:3), Kufifia kwa Yehoramu, Ahazia, na Athalia (21:4-22:12), Matengenezo wakati wa Yoashi mpaka Yothamu (23:127:9), Kufifia kwa Ahazi (28::1-27), Uamsho wakati wa Hezekia (29:1-32:33), Uamsho wakati wa Yosia (34:1-36:1), Mwisho wa Yuda kabla ya uhamisho ((36:3-14), na Kurejeshwa (36:15-23)

Nukuu mashuhuri: Eh BWANA Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama Wewe, mbinguni wala duniani ushikaye Maagano na rehema kwa watumishi Wako, waendao mbele Zako kwa moyo wao wote 6:14. ikiwa watu Wangu, walioitwa kwa Jina Langu, watajinyenyekesha, na kuomba, na kunitafuta uso, na kuziacha njia zao mbaya; basi, nitasikia toka mbinguni, na kuwasamehe dhambi yao, na kuiponya nchi yao 7:14.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Vitabu hivi vya mambo ya Nyakati vilikuwa kimoja. 2 Mambo ya Nyakati inaishia na mafungu mawili ambayo yanajirudia tena kwenye mafungu matatu ya kitabu cha Ezra.

Jambo muhimu: Mungu hutupa adhabu, nasi tujirudi ili tusipotee milele. Masahihisho ni njia ya mzazi kumsaidia mtoto.

Swali kwangu: Sulemani aliyezidi watu wote kwa hekima alitoka nje ya njia, na kutanga mbali na Mungu, na kufikia kutoa kafara kwa miungu migeni na kuteketeza watoto kwenye moto kwa ibada za uongo Je hili linanikumbushaje kuhusu kujiamini mwenyewe na hata kujisahau?

Wahusika: Sulemani, Malkia wa Sheba, Rehoboamu, Asa, Yehoshofati, Yehoramu, Ahabu, Yoashi, Uzziah, Ahazi, Hezekia, Manase, na Yosia.

Kristo katika 1 mambo ya nyakati: utimizo wa kristo unaonyeshwa kwa kuunganisha mambo ya nyakati kwenye vitabu vya luka na mathayo. watu wanamngoja yesu hekaluni. yesu anafananisha mwili wake na hekalu, na kwamba ataliharibu na baada ya siku tatu atalijenga tena, Yohana 2:19. siku moja hekalu halitakuwapo tena kwani mungu mkuu na mwana-kondoo ndiyo hekalu- Ufunuo 2:22.

SURA YA 15

EZRA -Ezer au Msaada au Yahweh ni msaada. Esdras Deuteron or second Ezra

Mwandishi: Ezra Kuhani- Soma 7:11 takribani 457-444KK, yaeleza wakisumbuka na Nehemia na watu kujenga ukuta zaidi na hekalu zaidi ya miaka 150. Ezra na Nehemia akilikuwa kitabu kimoja. Ezra ni mwandishi na Nehemia anamalizia. Ezra ni kuhani na mwandishi kwa taaluma

Kwa kifupi:Uamsho na matengenezo ya kiroho yanaanza baada ya Koreshi kuruhusu mateka wa Kiyahudi warudi kwao 457 KK na wanaanza kujenga hekalu Yerusalemu. Watu wapaswa kuwa ukuhani wa kifalme na taifa takatifu linalotembea kwa mwanga wa sheria za Mungu. Wanatunza matendo yaliyovuviwa ya imani.

Sababu za kuandikwa: Kitabu hiki ni cha Historia. Kina rekodi za mkono wa Mungu wa kuwarudisha wayahudi kwenye nchi yao ya Yuda. Hii inahakikisha kwamba unabii wa Isaya na Yeremia ni wa kweli "Baada ya miaka 70 mateka watarudi.."

Elezea zaidi tafadhali: Baada ya miaka zaidi ya hamsini, ya uhamisho Waamedi na Waajemi wakaingia kushika hatamu za himaya. Tangazo au maagizo matatu yanatolewa. La kwanza na Koreshi kwa kuwaruhusu Wayahudi warudi kwao 537. Na mwaka 536- Wayahudi 49, 897 walirudi. Baadaye Ezra achukua kundi dogo la watu kama 5000 na kurudi nao Yerusalemu mwaka wa 457 KK baada ya Koreshi kutoa Tangazo/Agizo. Koreshi mfalme wa Uajemi alitabiriwa zaidi ya miaka 150 kabla hajazaliwa kwamba atakuwa msaada kwa watu wa Mungu. Ezra alikuwa kuhani na alifundisha watu Sheria na maagizo ya Mungu, kwa watu ambao walikuwa wameanguka na hata wakaanza kuoa na kuolewa na wapagani wasiomwabudu wa Mbinguni. Jambo hili lilikatazwa kabisa kwenye sheria za Musa katika Kumbu Kumbu la Torati 7:1-3. Ezra alisaidia kurudi na watu na vyombo, kufanya kazi ya uongozi na mashauri na kutunza Maandiko yasipotee na uandishi. Mungu aliahidi atakuwa na watu Wake uhamishoni na kuwarudisha. Ezra alisaidia sana kunakili Torati ya Musa na kuifanyia matunzo ili kizazi kinachokuja kiendelee kuisoma na kujiweka wakfu. Kazi ya ujenzi wa hekalu inafanyika, na ukuta wa mji unaanza kujengwa, Wasamaria wenye hila wanatishia. Dario I anatoka Tangazo lenye Maagizo. Hekalu linamalizwa kujengwa na kisha mfalme Ahusuero anatoa decree 457KK. Ezra anawasili Yerusalemu.

Muundo

Waliorudi toka uhamishoni mara ya kwanza na kujengwa kwa hekalu: (1:1-

6:22), Tangazo la Koreshi la kurudi Yerusalemu chini ya Sheshbazar (1:1-11), Orodha ya Mateka waliorudi (2:1-70), Uamsho wa ibada kwenye hekalu (3:1—13), upinzani wakati wa ujenzi (4:1-24), Unabii wa kumalizika kujengwa kwa hekalu (5:1-6:22). Safari ya pili ya kurudi na nabii Ezra: Kurudi chini ya Ezra (7:1-8:36), ndoa zilizofungwa na wasioamini (9:1-4), Ezra maombi ya toba: (9:5-15), Mwitikio wa watu : 10:

Nukuu mashuhuri: Kwa maana huyo Ezra alikuwa ameuelekeza moyo wake kuitafuta sheria ya BWANA na kuitenda, na kufundisha maagizo na hukumu katika Israeli 7:10.

Na sasa kwa muda kidogo tumeneemeshwa na Bwana, Mungu wetu, hata akatuachia mabaki yaokoke, akatupa msumari katika mahali Pake patakatifu. Mungu wetu atutie nuru machoni mwetu, tuburudike kidogo katika kufungwa kwetu. Maana sisi tu watumwa; lakini Mungu wetu hakutuacha katika utumwa wetu, bali ametufikilizia rehema Zake, mbele ya wafalme wa Uajemi, ili kutuburudisha, kuisimamisha nyumba ya Mungu wetu, na kuitengeneza palipobomoka, atupe ukuta katika Yuda na Yerusalemu. Ezra 9:8, 9.

Bali makuhani wengi, na Walawi, na wakuu wa mbari za mababa, walioku-wa wameiona nyumba ya kwanza, wakati msingi wa nyumba hii ulipowe-kwa mbele ya macho yao, walilia kwa sauti kuu; na watu wengi walipiga kelele za furaha;hata watu wasiweze kupambanua kelele za furaha, na kelele za vilio vya watu; maana watu walipiga kelele kwa sauti kuu, na kelele zao zikasikilikana mbali sana. 3:12,13

Cha pekee au cha kustajaabisha: Japo kuwa Mungu alisema anachukia tal-

aka, hapa anawaambia waachene na wanawake wa Kipagani (Malaki 2:16).

Jambo muhimu?: Mungu kwa kupitia Ezra awapa Waisraeli nafasi ya pili. Taifa hili lililopewa adhabu kwa uasi linapewa mianzo mipya ya kujirudi na kutembea na Mungu tena. Mfalme Artashata atoa tangazo, ulinzi na mali, Yerusalemu ijengwe na hekalu. Japo walipata changamoto nyingi na upinzani, agizo hili linakamilishwa. Tangazo hili pia, ndiyo mwanzo wa unabii wa wiki 70 au siku 2300 za Danieli 8:14, soma zaidi.

Swali kwangu: Hata mimi leo nimepewa nafasi ya pili tena, je naitumiaje nafasi hii katika kila kipengele cha maisha yangu ikiwemo na kutofungiwa nira na wasioamini na kutafuta uso wa Mungu kwa kutii sheria Yake kwa kuitenda, kuiishi na kuifundisha kwa wengine?

Wahusika:Wahusika:Ezra, Artashata, Zerubabeli, Yoshua, Dario, Hagai, Zekaria na Tatenai.

Kristo katika ezra: kitabu hiki kinaonyesha ahadi ya mungu aliyoifanya kupitia nabii, kuirejesha yerusalemu, na kujenga hekalu. na kuleta watu waliokuwa mateka. ezra alikuwa kuhani wa uzao wa haruni, naye anamwakilisha kristo. hivyo. unabii wa danieli 8 unaanzia hapa. soma zaidi kitabu cha danieli 8 na 9, na ezra 7:11-26, Danieli 9:24, 25, luka tatu kwenye ubatizo na kifo cha yesu 27 bk na 31 bk, huanzia hapa.

SURA YA 16

NEHEMIA- Nehemyah Faraja ya Yahweh, Liber Secundus Esdra au Kitabu cha pili cha Ezra

Mwandishi: Nehemia mwenyewe (1:1) japo wengi husema ni Ezra alishiriki sana, Takribani 444KK Nehemia alipofika Yerusalemu. Kitabu hiki ni mwendelezo wa kitabu cha Ezra, miaka 12 baada yake. Tangazo la Koreshi linafanya amateka warudi Yerusalemu ili kuijenga. Kama Ezra, Nehemia ni mtu mwadilifu katika nyakati za dharura.

Kwa kifupi: Nehemia asikia watu wake hawana usalama, na mji unakaa katika uharibifu. Nehemia anaona anahitaji kufanya kitu, ila alikuwa mnyweshaji wa mfalme, ambaye alikuwa mtoto wa mume wa Esta. Koreshi anamtoa mfalme wa Babeli na anaruhusu Wayahudi kurudi kwao mwaka 538 na Zerubabeli anatangulia kurudi na mateka 50,000 Yerusalemu, na Hekalu linaanza kujengwa. Manabii Hagai na Zekaria walihudumu watu wakiwa mateka. Ezra alirudi na watu mwaka 457, na Nehemia akaja mwaka 444, ili kujenga kuta za Yerusalemu zilizobomoka. katikati ya mwaka 538 na 444, yaani sura ya sita na saba ndiyo matendo ya kitabu cha Esta yanatokea. Esta alikuwa dada mkubwa kwa Nehemia na Esta, na mtoto wa mumewe ndiye alitoa tangazo la kurudi.

Sababu ya kuandikwa: Kisa cha Nehemia ni ushuhuda kwa yale Mungu anayoweza kufanya kwa viongozi wachache waliojitoa kikamilifu, kumtumikia Mungu kwa mioyo yao yote. Chini ya uongozi wa Yeremia na Ezra taifa la Yuda lilirudi katika hali yake ya mafaniko na kumwabudu Yehova katika Kweli, licha ya maadui wenye hila nyingi. Ezra anasaidia watu kiroho kwa uamsho na Nehemia anasaidia watu kwa mambo ya kisiasa na maadili. Mungu ni Mwaminifu kutupitisha katika kila tatizo tulilo nalo, nasi tumpe utukufu na kumtii anapotaka tukanyage na kusonga mbele ili wengi waweze kumjua Mungu kupitia uongozi wetu. Kitabu hiki kipo mwishoni mwa Agano la Kale.

Elezea zaidi tafadhali: Nehemia mnyweshaji wa mfalme Shushani Uajemi 1:1 (mtengenezaji vinywaji wa mfalme) apata masikitiko kwa vile Kuta za Yerusalemu zilizoharibiwa mwaka 586KK na Babeli, hakuna anayezishugulikia japo mateka walikuwa wamesharudi kwa miaka 100 sasa. Mfalme amwuliza Nehemia kwanini ana huzuni. Naye amwambia Mfalme na kumwomba ruhusa kuchukua likizo kwenda kuzijenga kuta na kuwa gavana wa Yuda. Jambo la ajabu mtu wa Mungu kuwa mwanasiasa au kiongozi wa serikali mwaminifu, ila kuwa mwanasiasa haina maana kuwa mtu asiye na mambo yaliyonyooka. Ezra aliendelea kuwa kiongozi wa kiroho, twamwona analia, anavuta nywele zake, na kuomba msamaha kwa dhambi zake na za waumini wote. Alipoona watu wanaoa wapagani aliwagombeza na

kuwavuta ndevu na nywele zao Neh 13: 25. Mfalme ampa mali za hima-ya kwenda kufanyia shuguli hii, ulinzi na wajenzi. Nehemia aenda Yuda na kuwakuta Maadui wa Wayahudi ambao walikuwaWapagani kama vile Sanbalat,Tobia na Geshemu, wakijaribu kusimamisha kazi hii. Nehemia alikuwa na ujasiri aliendelea kujenga kuta mpaka akamaliza kwa siku 52 tu, na akafanya kazi ya ugavana kwa maiaka 12 kabla ya kurudi Persia na kisha alirudi tena. Baada ya kujenga ukuta anasaidia watu kuwa na familia nzuri na kuishi maisha ya ukamilifu zaidi kwa Mungu. Baada ya Wayahudi kuona kazi imekuwa na mafanikio kwa muda mfupi wanasema kweli kazi hii ni Mungu ameiwezesha 6:16. Watu wanaungama dhambi zao na kuanza kumwabudu Mungu tena.

Muundo

Kujenga ukuta baada ya kurudi mara ya tatu kwa mateka, kujenga ukuta pia ni mfano wa kazi ya matengenezo mioyoni mwa watu (1:1-7:73): Yeru-salemu imo shidani, Nehemia anasali. Kurudi Yerusalemu na kujenga uku-ta. Orodha ya wajenzi wa ukuta. Upinzani wa ujenzi toka nje. Matatizo ya ndani yaathiri ujenzi (5:1-19). Kujenga ukuta japo kulikuwa na upinzani, ila kazi ilipokwisha walisema kwamba kazi hii imefanywa kwa Mungu (6:1-7:3). Orodha ya waliorudi (7:4-73a). Agano, uamsho na hali halisi, yasa-idia kubomoa ukuta wa moyo :(7:73b-13:31). Maandiko yasomwa kwenye kusanyiko (8:1-12). Kuadhimishwa kwa siku kuu ya vibanda, Ezra asoma Torati na watu wanaungama dhambi na kulishika Agano (8:13-18). Mkono

wa Mungu kwa Israeli siku za nyuma (9:1-31). Kuungama na kujitoa upya kikamilifu na Agano na kutafakari KumbuKumbu la Torati 27: (9:32-10:39). Raia wapya wa Yuda na Yerusalemu (11:1-36). Orodha ya makuhani na kuwekwa wakfu kwa ukuta (12:1-47). Nehemia akiwa gavana awamu ya pili na matatizo na matengenezo [reform] (13:1-31)

Nukuu mashuhuri: Unikumbuke, Ee Mungu wangu, kwa mema yote niliyowafanyia watu hawa 5:19. Furaha ya Bwana ndiyo nguvu yako 8:10.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Nehemia kwa ujasiri na mori awalaani na kuwapiga viboko wengine na hata kuwangoa ndevu zao 13:25.

Jambo muhimu: kufanikiwa kwa Nehemia kujenga kuta za Yerusalemu ni mfano mzuri wa mbinu za uongozi wa makanisa yetu leo. Utume wake na kuwa daima katika maombi kwapaswa kuigwe na kila mahali wanapotaka matengenezo na uamsho wa Kiroho.

Swali kwangu: Je, nami kama Nehemia nina huzuni wakati ambapo mambo ya Mungu yanaenda mrama na nipo tayari kumtetea kwa kujiingiza hatarini na pia kuacha kazi yangu ili tu nitimize jambo kwa kumfanyiaMungu kazi, na kuwafanya watu warejee kwenye mpango wa Ibada ya kweli?

Wahusika:Nehemia, Ahusuero, Ezra, Sanbalati, Tobia na Noadia

Kristo katika nehemia: nehemia ni mfano wa kristo, akifanya upatanisho na watu, ana utume maalumu kujenga ukuta. kristo alikuja kutimiza utume maalum, kujenga mji mpya wenye msingi wa mitume na manabii na watu ambao ni ukuhani mtakatifu wa kifalme. 1 petro 2:5 ninyi pia, kama mawe hai, mmejengwa muwe nyumba ya roho, ukuhani mtakatifu, mtoe dhabihu za roho, zinazokubaliwa na mungu, kwa njia ya yesu kristo.

SURA YA 17

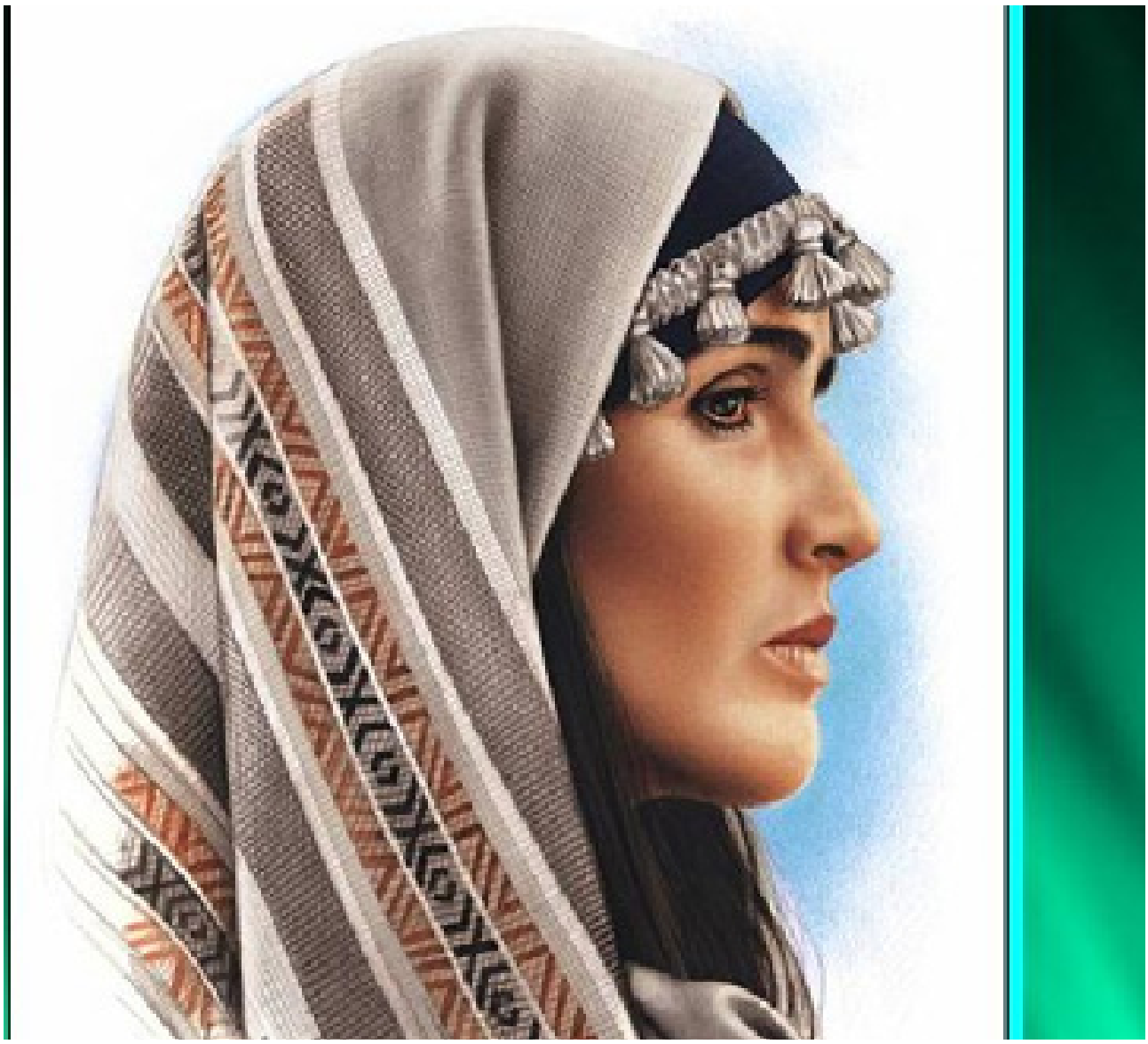
ESTA-Hadassah, Myrtle,

Mwandishi: Yawezekana ni Ezra, Nehemia au Modekai binamu aliyemtumza Esta Takribani 486-470.

Kwa kifupi: Vashti aondolewa umalkia, Binti mrembo na yatima wa Israeli achaguliwa kuwa malkia Mwaka wa 479KK na Mungu amtumia kuokoa Wayahudi wasiuawe. Kisa chake kinafanana na cha Yusufu. Mungu anajali masuala ya binadamu, kuwa mbali na Yerusalemu haina maana Mungu Yu mbali. Japo wengi walikuwa wamerudi Yerusalemu, wengi walibaki. Mwishowe Modekayo achaguliwa kuwa makamu wa mfalme kwa majaliwa ya Mungu.

Sababu za kuandikwa: hakuna mtu anayeweza kusoma kisa hiki bila imani yake kuimarishwa. Ujumbe huu unaonyesha kuingilia kati kwa Mungu kuokoa watu Wake. Kuwa na cheo au kujulikana ni vitu vya muda, Mungu huwanyenyekeza wenye viburi na kubariki wanyonge wanaomtumaini na kumtegemea. Kila mwaka watu husherekea sikukuu ya Purim kwa kisa hiki, na wanakisoma tena na tena ili kukumbuka matendo makuu ya Mungu kwa watu Wake, hata nami nimeshawahi kusherekea siku kuu hii na wenzangu. Bwana aliwaokoa watu Wake kutoka kutoka kwenye mauaji ya kutisha, yaliyopagwa na Haman.

Elezea zaidi tafadhali: 2:15 katika shindano la uzuri la Himaya nzima ya Uajemi, Esta yatima aliyetunzwa na binamu yake Modekai awa namba moja bila ya kufunua kwamba yeye ni wa kabila la Kiyahudi. Kitabu kina karamu kadhaa, karamu ni jambo zuri ila karamu hizi zingine ni za hatari. Makamu wa mfalme aitwaye Hamani aonea wivu Wayahudi na kuwachukia sana, ikiwemo na Modekai kwasababu hawamwabudu au kumtukuza. Hamani amwendea mfalme kwa ujanja, ili awaue Wayahudi wote na Esta kwa ujasiri na anashiriki maisha yake kwa kuomba ulinzi toka wka mfalme na kuomba aokoe watu wake. Mfalme anamfurahia Malkia Esta na anapata mshtuko anapoambiwa ofisa wake, ambaye ndiye makamu kwake, ana mipango ya kumwua mkewe na jamaa zake Wayahudi, kwa kuwatundika kwenye mti. Hamani auawa kwenye mti aliotaka kuwatundika wengine na kwasababu sheria za Waamedi na Waajemi hazibadilishwi, mfalme anasema njia ya kuwaondoa Wayahudi kutoka kwenye adhabu ya kifo na wapewe nafasi ya kujitetea wanaposhambuliwa wauawe. Watu wa Esta ambao ni Wayahudi washinda na wanaadhimisha siku kuu hiyo iitwayo Purimu kwa tukio hili. Esta aliyekuwa mtu mzima na malkia wa miaka mingi, ndiye aliyekuwa msaada kwa manabii Nehemia na Ezra kusaidia katika kazi yao na hata amri ya na kuishia na ukuu wa Modekai.

4:14. Mipango ya Mungu ya kuokoa watu wake ni ya ajabu na ya njia ambazo si za kawaida ambazo binadamu hatuzijui, hivyo tudumu tukimtegemea. Esta anatoka kuwa yatima masikini na kuwa malkia na kisha anahukumiwa na kupoteza heshima ila Mungu anarudisha baraka zake. Mtiririko huu umetoka kwa wengi wa Biblia kama vile Musa, Ayubu, Daudi, Danieli, naYusufu. kitabu kinapitia maajabu mengi. Vita kati ya wema na uovu inaonekana.

Muundo

Mazingira yasiyotarajiwa yawa ya manufaa kwenye korti ya Uajemi (1:1-2:23). Heshima ya mfalme inapitia changamoto (1:1-22). Wayahudi katika mahakama ya Ahusuero (2:1-23). Tishio la kuua Wayahudi (3:1-5:14). Heshima ya Hamani inapitia changamoto. Wayahudi walivyochukulia amri ya Hamani (4:1-5:14). Kibao kugeuzwa na maadui wa Wayahudi washindwa (6:1-7:10). Modekai aheshimiwa na Hamani aaibika (6:1-14). Esta anakabiliana na Hamani na kumwambia mfalme hadharani (7:1-10). Kupandishwa

kwa Wayahudi na kuahidiwa usalama (8:1-10:3). Modekai na Esta wapata ushawishi, Esta nane ndiyo kilele (8:1-17). Ushindi, kulipizwa kisasi, na siku kuu (9:1-32). Mfalme Ahusuero na Modekai wapewa shukrani (10:1-3). Wayahudi walipewa nafasi kujilinda kwa watu wote wanaowashambulia.

Nukuu mashuhuri: Kwa maana wewe ukinyamaza kabisa wakati huu ndipo kutakapowatokea Wayahudi msaada wa wokovu kwa njia nyingine, ila wewe utaangamia pamoja na mlango wote wa baba yako, walakini ni nani ajuaye kama wewe hukuujia ufalme kwaajili ya wakati kama huo? Kisha nitaingia kwa mfalme, kinyume cha sheria nami nikiangamia na niangamie 4:14b

Cha pekee au cha kustajaabisha: Jina 'MUNGU' au hata maombi halitajwi kwenye kitabu hiki, japo Esta awauliza Wayahudi wenzake wafunge kwa siku tatu. Maonyesho ya uzuri pia yamewapa watu wengi maswali kwamba pengine kulikuwa kuna kurudi nyuma kwani hata mfalme hakujua kwa miaka sita mke wake alikuwa anamwabudu Mungu gani, ni wa taifa gani au kama hali vyakula najisi!

Jambo muhimu?: Tukijikuta katika taabu au mtego mkubwa pengine ni kwa vile tumeujia ufalme kwa wakati kama huo. Yaani Mungu ametoa nafasi tumshuhudie mahali na kusaidia wengine wengi na sio kujificha na kuneemeka wenyewe

Swali kwangu: Je, nitumiaje mvuto wangu? Ni kwa namna gani nimtukuze Mungu na siyo tu kujivunia uzuri, mali, kisomo, familia au vitu vyangu?

Wahusika: Esta, Modekayo, Ahusuero, Vashti, Haman

Kristo katika esta: Esta anahatarisha maisha yake, hii inaashiria kazi ya kristo. kama kristo, anatetea watu wake kwaajili ya kristo. wakati adui anataka kuwaangamiza watu, maisha yao yananusuriwa, japo yesu alitoa maisha yake.

SURA YA 18

AYUBU-Iyyob au mtu anayeteswa au toba

Mwandishi: Hakuna ajuaye ila watu wengine husema ni Nabii Musa akiwa Midiani 1500KK maana Musa aliishi katika nchi moja na Ayubu. Hiki ni kitabu cha shairi na hekima vimewekwa pamoja na vile vya Mithali na Mhubiri.

Kwa kifupi: Mtu mkamilifu na Tajiri mwema aliyempenda Mungu, awa masikini kwa majanga ya Shetani. Yaonyesha si Mungu aletaye maumivu au majanga bali Shetani ndiye shina la majanga yote ila Mungu huruhusu kutokana na lile pambano kuu, Shetani alitupwa hapa duniani. Zamani alikuwa mwakilishi wetu mbinguni ila sasa ni Yesu.Tunatahadhariswa kutowahukumu watu wapatapo mateso maana hata Habili na wengi waaminifu walipitia mateso. Mungu Ndiye Mwamuzi wetu sote. Kitabu kinafungua pazia la mbinguni na kuonyesha pambano kuu kati ya wema na ubaya.

Sababu za kuandika: Mambo mabaya mara zingine hutokea kwa watu wema. Mungu huona Maumivu na kukata tamaa katika ulimwengu wenye majanga. Yoyote anayemtafuta kwa moyo wake, Yeye atajitokeza kwake. Kitabu hichi kinatupa mwanga wa yanayotokea kwenye ulimwengu wa kiroho. Mungu Ndiye atakuwa mshindi kwenye pambano kati ya wema na ubaya. Upendo Wake hatimaye utafika. Majaribu ya Ayubu yalikuwa na uaminifu wa Ayubu, na alipasi mtihani na kumwuliza Mungu kwanini anaruhusu ateseke hivi, mwishowe anakubali kwamba Mungu ni nani, Mungu anambariki.

Elezea zaidi tafadhali: Mtu mwenye haki, aliyeishi wakati wa Ibrahimu, na asiyekuwa Myahudi (Muedomu) 1:1 anamtia wivu na kumkasirisha Shetani na hata rafiki zake wanashangaa kwanini mwenye haki anapata shida wakati Mungu ni mwenye rehema na ana uwezo wote wa kumzuia Shetani au maovu. Siku zile kabla ya Yesu kufa yaonekana Shetani aliruhusiwa kuzuru mbinguni. Leo Yesu Ndiye balozi wetu anayetuwakilisha mbinguni. Mungu anajivunia tabia ya Ayubu na Shetani anaomba ruhusa apime uaminifu wa Ayubu (loyalty). Mungu anaruhusu Majanga makubwa yanamtokea Ayubu, Tajiri mwenye familia kubwa, aliyeishi Uzi. Anapoteza watoto wake wote, mifugo na hata mali zake zote, mwishowe hata yeyé mwenyewe anaumwa sana. Kisha marafiki zake wakaja kumwona , na wakaanza kujadili naye kwanini Mungu ameacha haya yote yamtokee Ayubu kwamba pengine ametenda dhambi. Katika kitabu hiki tunajifunza mateso magumu au mabaya ambayo huweza kutokea kwa watu wema na watakatifu. Haimaanishi kila jambo baya linapomtokea mtu mzuri, Mungu anamwadhibu au ni Mungu anayehusika kuleta majanga. Mungu anamwambia Ayubu na marafiki zake

wamtumaini na kumtegemea Yeyé. Mungu anamponya Ayubu na kumsaidia kupata mali na watoto tena. Kisa hiki kikijumlishwa na kile cha Ufunuo 12 kinatuelezea na kutupa picha ya Shetani alipofukuzwa na 1/3 ya malaika zake aliangukia hapa duniani kwetu, naye alianza kutesa watu na kufanya wafanye dhambi kuanzia Hawa, Adamu na sisi sote. Soma zaidi Isaya 14 na Ezekieli 28. Tupo kwenye pambano kati ya Mungu na Ibilisi au wema na Uovu. Mungu anaweza kutupigania pale tu tunapochagua upande wake maana Yeye hashiriki maovu, ila hana uwezo kama mtu atachagua kuwa upande wa Shetani. Yaonekana kabla ya Yesu kufa, Shetani aliwakilisha dunia mbinguni akitembea tembea kule, ila baada ya Yesu kufa hakuruhisiwa tena kuvinjari kule. "Ole wao nchi…". Mimi sitaki Shetani aniwakilishe bali Yesu Aliye wakili wetu. Shetani ameangusha Jeshi la mbinguni kubwa, na ni mwerevu na laghai hivyo twapaswa kuwa waangalifu, tukimwomba Yesu atupiganie. Mke wa Ayubu naye anaonekana kuwa rafiki wa mafanikio na kumwambia mumewe amlaani Mungu na afe. Marafiki wa Ayubu Elifazi, Bildadi na Zofari walionekana kama vibaraka vya Shetani walipokazana kwamba Ayubu ana dhambi ndiyo maana majanga yalimtokea, isipokuwa kijana Elihu ndiye alisema ya faraja kidogo. Ayubu naye aliambiwa kama yeyé ndiye anayejua kweli katika sura ya 38 na ni mwanamume kweli, basi asimame na aelezee kuhusu uumbaji. Mungu anatukumbusha kuamini wema na uwezo wake mara zote. Kwa vile hatujui mengi katika maisha haya. Mungu ameweka mipaka ya nguvu za Shetani, hivyo hana nguvu zote. Hata leo katika mateso yako kumbuka Mungu Ndiye Mkombozi wako. Mungu anatoka mbinguni na kuzungumza uso kwa uso na Ayubu aliyekalia majivu. Japo kitabu hiki sio rahisi kukielewa, lugha yake ni ya ustadi mno (masterpiece). Uovu wa Shetani hauna sababu au maelezo, ungekuwa na sababu ungekoma. Kumbe mara nyingi tunamlaumu Mungu kwa majanga na kumbe Shetani ndiyo anaeleta majanga, na wala sio Mungu. Ayubu anaungama na kuombea marafiki zake msamaha kwa makosa yao.

Muuundo

Utangulizi: (1:1-2:13): Ayubu akiishi maisha yenye utakatifu na furaha (1:1-5). Uaminifu wa Ayubu wajaribiwa (1:6-2:10). Ujio wa marafiki watatu (2:11-13). Mazungumzo yao: (3:1-27:23): Ayubu anaomboleza (3:1-26). Mazungumzo ya kwanza (4:1-14:22). Mazungumzo ya pili (15:1-21:34). Mazungumzo ya tatu (22:1-26:14). Hitimisho la Ayubu (27:1-23). Mtu mmoja anazungumza (29:1-42:6): Ayubu anazungumza (29:1-31:40). Hotuba ya Elihu (32:1-37:24). Mungu awafunulia na mwitikio waAyubu (38:1-42:6). Tamati ya kisa (42:7-17): hukumu ya Mungu (42:7-9). Kurejeshwa kwa Ayubu (42:10-17).

Nukuu mashuhuri: Akasema mimi nilitoka tumboni mwa mama yangu nili uchi, nami nitarudi tena huko uchi vilevile; Bwana alitoa, na BWANA ametwaa; Jina la BWANA na libarikiwe 1:21. Mwanadamu aliyezaliwa na mwa-

namke siku zake za kuishi si nyingi, naye hujaa taabu 14:1. Ninyi nyote ni wafariji wenye kutaabisha16:2. Lakini mimi najua ya kuwa mtetezi wangu Yu hai, na ya kuwa hatimaye atasimama juu ya nchi, na baada ya ngozi yangu kuharibiwa hivi, lakini pasipokuwa na mwili wangu nitamwona Mungu. Macho yangu yatamtazama na wala si mwingi. Yeye Mwenyezi hamwezi kumwona; Yeye ni mkuu Mwenye uweza; Tena Mwenye hukumu, na mwingi wa haki, hataonea. Kwa hiyo watu humwogopa; Yeye hawaangalii walio na hekima mioyoni. Ayubu 37:23-24.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Marafiki walienda kuleta faraja bali wakaanza kuwa watu wa kutia huzuni, kitu cha sote kujifunza tuendapo kuhani au kumpa mtu pole.

Cha kutafakari: Ukuu wa Mungu, upendo Wake na kile Mungu anachoruhusu nipitie maishani mwangu, Je, bado Mungu ni Mwenye haki na mwema anaporuhusu mwenye haki ateseke? Je, mimi ni mtu ambaye sijui kufariji watu? Je, nawakatisha tamaa watu wamwache Mungu wao na wamlaani kama vile Elfazi, Biladi, Zofari na mke wa Ayubu? Kusamehe watu ni muhimu, hata Ayubu alipowasamehe marafiki, Mungu akampa uzao na vitu maradufu. Ayubu anakiri kwamba amekosa katika kuwa na maswali ya haki na upendo wa Mungu.

Jambo muhimu?: Maafa yampatapo mtu haina maana kwamba mtu yule ametenda dhambi, ila ni kwajili ya mambo mawili kwanza kumrudi yule mtu asongee Kwake zaidi ila katika Kitabu cha

Ayubu dhumuni ni kuonyesha baada ya Shetani kutupwa duniani, yeye ndiye mtawala wa dunia na awapa watu maumivu ili watu wamwache Mungu na kumfuata yeyé. Shetani aweza akatumia njia ya uovu na ulaghai, ila

Mungu anatumia Kweli tu. Pambano ili kati ya shetani na Mungu litakwisha Yesu atakaporudi tena na Shetani atapewa adhabu yake kama kitabu cha Ufunuo 20 kinavyosema. Mpaka hapo, hebu tupate faraja kwamba Mungu hapendi kumhuzunisha mtu bali ni shetani tu.

Swali kwangu: Je! namwelewa Mungu na kujua tatizo lililonipata ni kwaajili ya makosa yangu au ni matokeo ya kuishi ulimwengu wa dhambi, kwamba mimi siwezi kumzuia shetani anaponitesa bali kumwomba Mungu anisaidie? Je, najua kwanini watu huteseka maana ndiyo swali ambalo limeulizwa miaka mingi, kwamba kama Mungu ni Mwenye uwezo wote, inakuwaje anawaachilia watu wateseke?

Kwa akili za watu wengi chimbuko la dhambi au uovu na sababu ya kuwepo kwake ni jambo linalotatanisha sana na kuleta mfadhaiko mkuu. Wanaona matendo mabaya ya uovu, pamoja na matokeo yake ya kutisha yaletayo huzuni, taabu na maangamizi, nao wanahoji inawezekanaje basi haya yote kutokea chini ya utawala Mkuu wa Mwenyezi Mungu, Yule asiye na kikomo katika hekima, nguvu na upendo. Hapo ndipo ilipo siri au lile fumbo ambalo wao hawapati maelezo au ufumbuzi wowote juu yake. Na katika hali yao ya kutokuwa na hakika pamoja na mashaka yao, wanakuwa vipofu wasiweze kuziona zile Kweli zilizofunuliwa kwa uwazi katika Neno la Mungu, ambazo ni za muhimu kwa wokovu wetu. Wapo wale ambao wanajiuliza maswali na kutafuta-tafuta sababu ya uwepo wa dhambi; wanajitahidi sana kufanya utafiti wao juu ya kile ambacho Mungu hajapata kamwe kukifunua; kwa hiyo, hawapati suluhisho lolote la matatizo yao; na kwa watu kama hao wanaochochewa na mashaka, wanachukulia kuukosa ufumbuzi huko kama kisingizio cha kukataa Maneno ya Maandiko Matakatifu. Wengine hata hivyo hawana uelewa wa kutosha kuhusu tatizo hilo kubwa la kuwapo kwa uovu kutokana na ukweli kwamba mapokeo na tafsiri zisizo sahihi vimefunika fundisho la Biblia kuhusu tabia ya Mungu ilivyo hasa, msingi au mfumo wa serikali Yake, na kanuni Zake anazotumia katika kuishughulikia dhambi.

Haiwezekani kabisa kueleza chimbuko la dhambi kwa namna ambayo inawezesha kutoa sababu za kutosheleza kuhusu kuwepo kwake. Hata hivyo bado inawezekana kuelewa kiasi cha kuridhisha kwa mambo haya mawili, chimbuko la dhambi na kuondolewa kwake hatimaye, ili kudhihirisha kwa ukamilifu haki, wema na ukarimu wa Mungu katika kuushughulikia Kwake uovu huo kikamilifu. Hakuna wazo linalofundishwa kwa uwazi zaidi katika Maandiko kuliko wazo kuwa Mungu kwa namna yoyote ile hawajibiki katika kuingia kwa dhambi; kwamba hakuiondoa kiimla au kiholela neema Yake, kwamba hapakuwa dosari yoyote katika Serikali ya Mungu ambayo ingetoa mwanya wa kuinuka kwa uasi. Dhambi ni mvamizi, ambaye hakuna sababu iwezayo kutolewa kwa ajili ya uwepo wake. Ni fumbo, hailezeki, haiwezi kuchunguzwa, kuitolea udhuru ni kuitetea. Kama udhuru wowote kwa aji-

li ya dhambi ungeweza kupatikana, au sababu yoyote ingeweza kutolewa ya kuwako kwake, basi, ingekoma kuwa dhambi. Fasili yetu ya pekee ya dhambi ni ile iliyotolewa katika Neno la Mungu; yaani dhambi ni "uasi wa sheria;" ni matokeo ya utekelezaji wa kanuni ile inayopingana vita dhidi ya Sheria kuu ya upendo ambayo ndio msingi wa serikali ya Mungu (1 Yoh 3:4).

Kabla ya kuingia kwa uovu palikuwa na amani na furaha katika sayari zote na mbinguni pia. Mambo yote yaliafikiana kikamilifu na mapenzi ya Muumbaji wao. Upendo wao kwa Mungu ulikuwa Juu (Hauna kifani), upendo wa mtu mmoja kwa mwingine ulikuwa hauna upendeleo (haukuwa nusu-nusu). Kristo aliye Neno, Mwana Pekee wa Mungu, alikuwa Mmoja na Baba wa milele,-- Mmoja katika asili, katika tabia, na katika kusudi,-- Mwenye Uhai Pekee katika malimwengu yote ambaye alikuwa na fursa ya kushiriki mashauri na makusudi yote ya Mungu. Kwa njia ya Kristo, Baba alitekeleza uumbaji wa wote wenye uhai walioko mbinguni.... "Kwa kuwa katika Yeye vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana; ikiwa ni vitu vya enzi, au usultani, au enzi, au mamlaka; vitu vyote viliumbwa kwa njia Yake, na kwa ajili Yake." Wakolosai 1:16; na kwa Kristo, sawa sawa na vile ilivyokuwa kwa Baba Yake, mbingu yote ilitoa kiapo cha utii.

Sheria ya upendo ikiwa ndiyo msingi wa Serikali ya Mungu, furaha ya viumbe vyote ilitegemea utii wao kamili wa kanuni Zake za haki. Mungu anatamani kupata toka kwa viumbe vyake vyote huduma ya upendo -- ibada na heshima inayotokana na kuithamini, na kuitambua tabia Yake kwa kina kwa kutumia akili zetu. Hafurahishwi na utii unaotolewa Kwake kwa kushurutishwa, tena Yeye huwapa wote uhuru wa kufanya uchaguzi wapendao, ili waweze kumtumikia kwa hiari yao.

Wahusika: Mungu, Ayubu, Shetani, Elihu, Elifazi, Bildadi, na Sofari

Kristo katika ayubu: kama ayubu tunapaswa kutotegemea haki yetu wenyewe, bali ya kristo na dhabihu yake. hatuna uwezo wa kufikia haki wenyewe-warumi 10:9-10. ayubu anasema kwamba anajua mkombozi wake yu hai, kristo ni mkombozi na mwombezi wetu pia. anasamehe marafiki zake.

SURA YA 19

ZABURI -Sepher Tehillim-book of Praises. Au Psalmoi kwa Kigiriki.

Mwandishi: Mfalme Daudi aliandika kama 73 hivi kati ya 150 kama Ibada. Kuna chache ziliandikwa na Sulemani, Asafu, Ethan, Musa, Wana wa Kora na wengineo. Ila zote zilivuviwa na Mungu. Takribani 1400 wakati wa Musa mpaka 500KK. Zinazungumzia ya toka uumbaji mpaka uhamishoni wakati wa kuchukuliwa mateka mpaka nchi mpya.

Kwa kifupi: Mwimbaji mwenye wa Israeli mwenye nyimbo tamu (sweet Singer of Israeli) Hiki ni kitabu cha nyimbo cha tenzi cha Wayahudi kilitumika kwa ibada, maombi, kumsifu Mungu na kumtolea Mungu vilio au dua zao. Kitabu hiki kimegawanyka katika sehemu tano. Zaburi 1-41- ni nyimbo za uzoefu wa Daudi na Mungu kama vile Bwana Ndiye Mchungaji wangu. 42-72-uzoefu wa kutoka utumwani, vilio na ukombozi kutoka kwenye maadui. Zaburi 73-89-Sifa mkombozi wa Israeli na kumwomba Mungu watendewe kwa haki. Zaburi 90-106 ni Zaburi za sifa za Kiongozi asiyebadilika na mlinzi wa Israeli. Zaburi 107-150-ni Zaburi za Shukrani kwa Mungu, wakimsifu kama Mkombozi, msaada wa watu.

Sababu za kuandikwa: kuwafanya watu wamkaribie Mungu, Muumba, Mkombozi, Mfalme na Mfalme Anayekuja. Inaonyesha hisia karibu zote, iwe ni kumsifu Mungu, furaha, kuomba, toba, imani, mawasiliano na Mungu. Hizi zimekuwa Tuzo kwenye mahekalu na masinagogi kwa miaka mingi

zikivuvia watu kumsifu Mungu katika ibada za Wakriſto na Wayahudi. Ibada ya kushangilia wokovu wa Israeli na kuja kwa Masihi, na asili ya Mungu ya wema.

Elezea zaidi tafadhali: Kitabu cha Zaburi au Mizmor Kiyahudi chatufunza jinsi ya kuzungumza na Mungu, unabii wa kumsifu Mungu na jinsi ya kumwabudu katika uzuri wa utakatifu. Watu mbali mbali kwa miaka kadhaa wametuonyesha hisia zao Mfano Zaburi 23 inaoyesha moyo wa Daudi unavyoshukuru, utoaji, ulinzi na kujali kwa BWANA. Zaburi yaeelezea Hiſtoria ya yale Mungu ameyafanya kwa watu Wake toka uumbaji na kutukumbusha kwamba Mungu anatupenda na jinsi ambavyo tunapaswa kumpenda kama mwitikio wa upendo Wake. Zaburi ina maagizo, maelezo, shukrani, Ukweli, maombi, kumbukumbu mbele za Mungu, nyimbo za aina mbali mbali kama vile hija, Kuuliza maswali, Sifa au upendo. Anaelezea maisha ya Musa na Yoshua, na habarI za huzuni za Waamuzi. Anaelezea kuhusu mfalme anayekuja. Zaburi zingine zatuelezea jinsi ya kuungama dhambi zetu na kumwomba Mungu msamaha. Zaburi zingine zinamwuliza Mungu awaadhibu waovu au maadui kwa yale mateso wanayowapa watu wa Mungu 69 na 109 [imprecatory]. Zaburi zingine zaeleza kuja kwa Yesu mara ya kwanza na jinsi atakavyoteswa na hata kuuawa. Kuna Zaburi zingine zimeandikwa kwaajili ya siku maalumu za siku kuu za kiroho. Zaburi zingine zinaeelezea uchungu wa roho wa mwandishi ila mwishowe zinaiishia na kumsifu Mungu. Daudi anatunga mashairi katika hatua mbali mbali za maisha yake kama mchungaji, harusi yake, kumkimbia Sauli, kukutana na Nabali na Abigaili, kutawazwa kuwa mfalme, kuleta Sanduku la Agano, uzinzi na Bathsheba, kuasi kwa Absalomu, kutayarisha vifaa vya kujenga hekalu, na Sulemani kuwa mfalme. Zaburi inaishia kwa kusema 150:6 " Kila chenye pumzi kimsifu Bwana. Zaburi 100 ni ya sifa kwa BWANA kwa kutumia vyombo mbali mbali. Zaburi 51 Daudi anaungama baada ya kumkosea Mungu na watu kwa kuchukua mke wa mtu na kuua. Zaburi 119 inazungumzia sheria, maagizo, na amri za BWANA. Zaburi inazungumzia hatua tatu nazo ni mtu anapata matatizo, Mungu anaingilia kati kuwa msaada. Ukipitia wakati mgumu au furaha soma na zitakusaidia sana na kukupa faraja, zipigie mſtari zinazokuhusu. Mashairi ya Kiyahudi hayana kina kinachofanana kama ya Kiswahili bali mawazo yanayofanana, yanayoendelea kukaziwa kwenye beti linalofuata, mfano rahisi utakuwa Zaburi moja (yana mlinganisho/sambamba/parallel)

Muhtasari: Zaburi inafuatisha vitabu vya Musa kwa kiasi fulani. Torati yaeleza ibada kwa nje katika hekalu, ila Mtunga Zaburi anakita kuhusu hali ya moyo y andan na uzoefu wa kiroho wa mwabudu katika Patakatifu

Sehemu ya Zaburi	Zaburi Fupi ya Sifa	Kitabu cha Torati Kinachofanana
Zaburi 1-41	Zaburi 41:13	Mwanzo
Zaburi 42-72	Zaburi 72:18-19	Kutoka
Zaburi 73-89	Zaburi 89:52	Walawi
Zaburi 90-106	Zaburi 106:48	Hesabu
Zaburi 107-150	Zaburi 150	Kumbukumbu la Torati

Selah ni kituo (intermission) cha tarumbeta baada ya kufikia mwisho

Ni nyingi mno mfano Zaburi 23 "BWANA Ndiye mchungaji wangu, sitapungukiwa na kitu…..",

Nitakushukuru kwa kuwa nimeumbwa kwa jinsi ya ajabu na kutisha matendo Yako ni ya ajabu na nafsi yangu yajua sana....139:14

Ee Mungu uniumbie moyo safi, uifanye upya roho iliyotulia ndani yangu, usinitenge na uso wako wala Roho Wako Mtakatifu usiniondolee unirudishie furaha ya wokovu Wako-.....51:10

119:11 Hivyo BWANA moyoni mwangu nimeliweka Neno Lako nisije nikakutenda dhambi

121:1 Nitayainua macho yangu na niitazame milima, msaada wangu utatoka wapi? Msaada wangu u katika Bwana aliyezifanya mbingu na nchi. Asiache mguu wako usogezwe, Asinziaye akulindaye 121:1-3

Tazama jinsi ilivyo vema na kupendeza, Ndugu wakae pamoja kwa umoja 133:1

Aketiye mahali pa siri Pake Aliye juu atakaa katika uvuli Wake Mwenyezi. Nitasema Bwana Ndiye kimbilio langu na ngome yangu Mungu wangu nitakayemtumaini...91

Nikiziangalia mbingu Zako, na kazi ya vidole vyako, mwezi, nyota ulizoziumba Mtu ni kitu gani hata umkumbuke na binadamu hata umwangalie.....Zaburi 8:1

Njia yako Eh Mungu iko katika utakatifu (madhabihuni)77:13

Neno Lako ni taa ya miguu yangu na mwanga wa njia yangu 119:105. Mshukuruni BWANA ni mwema kwa maana fadhili Zake ni za milele. Nimrudishie nini BWANA kwa ukarimu Wake alionitendea...116:12. Ee nafsi yangu umhimidi Bwana, Naam vyote vilivyo ndani yangu vilihimidi Jina Lake takatifu. Ee nafsi yangu umhimidi BWAna wala usizisahau fadhili Zake zote ..... Akusamehe maovu yako yote, akuponya magonjwa yako yote, aukomboa uhai wako na kaburi...., aushibisha mema uzee wako.... Ayaponya magonjwa yako yote 103:1-5

Cha pekee au cha kustajaabisha: Ndiyo kitabu chenye sura refu kupita zote za Biblia ila siyo kirefu kama Yeremia na Mwanzo. Zaburi 119 ina sura 176 na Zaburi 117 ndiyo sura fupi, nayo ina mistari miwili. Zaburi 117 ndiyo katikati ya Biblia. Kuna sura 594 kabla yake na 594 baada yake. Sela ni pumziko, ambalo linaingiliwa na tarumbeta, baada ya kumaliza sifa kwa Bwana

Cha kutafakari: Nimrudishie Nini Bwana kwa Ukarimu Wake alionitendea? Zaburi zipo katika hali zote

Jambo muhimu?: Kila mtu anajitambulisha na Zaburi kwani inaelezea hisia zetu wanadamu. Wengi wetu hukimbilia kusoma sura hizi wakati wa huzuni na furaha pia. Zaburi pia ina mafundisho ya ndani ya Mungu (Theolojia) na unabii pia mfano, unabii wa Masihi.

Swali kwangu: BWANA hutabakari katika sifa za watu Wake. Watu wanapoimba kanisani au nyumbani Je! Mimi namwimbia BWANA nikiwa mwenyewe na nikiwa ibadani pia au nanyamaza kimya?

Wahusika: Daudi, Asafu, Wana wa Korah, Sulemani, Msa, Herman, Ethan

Kristo katika zaburi: zaburi za masihi.

1. Mateso na Kusulubiwa Kwake

Zaburi ya 22 inafunua mateso makali ya Masihi kwa uwazi sana, karne nyingi kabla ya mfumo wa kusulubisha haujaanzishwa.

- **Maneno Yake ya mwisho: Mstari wa kwanza unasema, «Mungu Wangu, Mungu Wangu, mbona umeniacha?", ambayo Yesu aliyatamka akiwa msalabani (Mathayo 27:46).**
- **Kudhihakiwa: Mstari wa 7-8 unatabiri jinsi watu wangemzomea na kumkejeli wakimwambia amtegemee Mungu amwokoe.**
- **Kupigwa kura kwa mavazi yake: Mstari wa 18 unasema, «Wanagawana mavazi Yangu, na kwa ajili ya vazi Langu wanapiga kura", jambo lililotimia askari walipomfanyia Yesu (Yohana 19:23-24).**

2. Kuchukiwa Bure na Kunyweshwa Siki

Katika Zaburi ya 69, tunaona mateso zaidi ya kihisia na ya kimwili ya Masihi.

- **Kuchukiwa bila sababu: Mstari wa 4 unasema, «Wanaonichukia bure ni wengi kuliko nywele za kichwa Changu" (rej. Yohana 15:25).**
- **Kupewa siki: Mstari wa 21 unasema, «Wakanipa uchungu kuwa chakula changu, Nami nilipokuwa na kiu wakaninywesha siki". Hii ilitimizwa Yesu alipoomba maji msalabani.**

3. Kutooza Kaburini (Ufufuo)

Zaburi ya 16:10 inatoa unabii wa uhakika wa ufufuo: "Kwa maana hutaiacha nafsi Yangu kuzimu, wala hutamwacha mtakatifu wako aone uharibifu." Hii inathibitisha kwamba miili ya Masihi isingeoza kaburini, ushindi unaomwezesha kushinda mauti.

4. Kuhani na Mfalme wa Milele

- **Mwana wa Mungu na Mtawala: Zaburi ya 2 inamweleza Masihi kama Mwana wa Mungu aliyepewa mataifa kuwa urithi Wake na anayepaswa kuabudiwa na wafalme wa dunia.**
- **Kuhani wa Milele: Zaburi ya 110:1 inamtambulisha Masihi kama Bwana wa Daudi anayeketi mkono wa kuume wa Mungu, na mstari wa 4 unathibitisha kwamba Yeye ni kuhani wa milele kwa mfano wa Melkizedeki.**

5. Kutovunjwa Mifupa Yake

Zaburi 34:20 inahakikisha kwamba, "Yeye alinda mifupa Yake yote, hakuna hata mmoja uliovunjika." Hili lilithibitishwa wazi wakati askari walipovunja miguu ya wale waliosulubiwa na ya Yesu, hawakuivunja miguu Yake kwa sababu alikuwa amekwisha kufa (Yohana 19:33-36).

SURA YA 20

MITHALI-Mishle Shelomoh-Mithali za Sulemani, Sepher Hokhmah-Kitabu cha Hekima

Mwandishi: Sulemani alikuwa mwandishi mkuu japo Agur (22:17) Agur 30:1 na Mfalme Lemueli 31:1 wameonekana kuchangia takribani 970-930KK. Waandishi wa Mfalme Hezekia walinakili katika sura tulizo nazo leo 25:1. Watu hupenda vitabu vya kujisaidia-self-help books, mawazo haya yanaweza kuwa ya kibinadamu na siyo ya Mungu-vitabu vya Mithali, Mhubiri, Zaburi, Ayubu ni mashauri toka kwa Mungu.

Kwa kifupi: Nukuu, mithali, misemo ya kuwahamasisha watu kutafuta hekima kwa kumjua Mungu na kuishi kwa hekima maana kumcha Mungu ndiyo chanzo cha hekima.

Sababu za kuandikwa: Goli la Mithali ni kumweleza mtu hekima ni kumcha Mungu. Kwa maneno mengine, kumjua Mungu ndiyo furaha ya Kweli. Kitabu kinasaidia kufanya uchaguzi wa hekima. Tunashauriwa kuishi maisha ya uaminifu, juhudi, kiasi na kumcha Mungu tukiyaweka Maandiko Yake katika maisha yetu halisi ya kila siku.

Elezea zaidi tafadhali: Kitabu ni cha mashairi na kina utangulizi unaojieleza kuliko vitabu vingi vya Biblia, anasema anataka msomaji ajue hekima, kitabu hiki ni mwongozo wa kufundisha hekima. Kuwa mwenye haki mbele za Mungu kwahitaji maarifa na hekima. Tunahitaji hekima ili kuepuka uovu, na kuwa waadilifu mbele za Mungu. Hekima inaleta nidhamu. Hekima, inasaidia uzoefu wenye uadilifu, katika nyanja za maisha, hii inahitaji uzoefu, maarifa, na nia ya kumweka Mungu na kanuni zake kuwa namba moja maishani mwako. Mwalimu ni Sulemani ambaye ameandikwa mara 260 kwenye Neno takatifu. Mithali haina visa bali ni mkusanyiko utendaji halisi wa kimaisha (practical tips) jinsi ya kuishi na familia, majirani, mke, na mume. Mithali nyingi ni kutoka kwa Mfalme Sulemani binadamu mwenye hekima aliyeishi. 1Wafalme 3:12. "Tazama, nimekupa moyo wa hekima na wa akili; hata kabla yako hapakuwa na mtu kama wewe, wala baada yako hatainuka mtu kama wewe….. Mithali zinazungumzika mambo kama vile kazi, pesa, ngono, majaribu, kunywa pombe, adhabu au nidhamu, kulea watoto. Ndani ya kila Mithali kuna Ukweli kwamba "Kumcha Mungu ndiyo chanzo cha hekima au maarifa 1:7. Mungu ametupa kitabu hiki ili tufanye maamuzi ya busara. Mithali inatulezea jinsi ya kuchagua marafiki, mke, familia ifanyeje, kusaidia watu masikini, na mengi ambayo yapaswa tuyajue. Kila mtu anafaidika akisoma kitabu hiki, hata asiye Mkristo au muumini. Yawezekana waandishi wengi na watu toka nchi mbali mbali. waliozungumza na Sulemani waliathiri maandishi yake pia. Ina sura kwaajili ya vijana wa kiume na Kike. Wasomaji wanapewa ilani kutojihusisha na pombe,

kuepuka uvivu, na maisha yasiyo na usafi wa ngono. Mithali imezungumza mara kadhaa kuhusu mwananamke mgeni wa Mithali (7) pengine kutokana na uzoefu wa mfalme Sulemani na makosa aliyofanya kuhusu wanawake, ila anatoa ushauri wa kujua mwanamke mwenye hekima kwenye Mithali 31. Watu wengine hawaoni dini sana kwenye kitabu hiki kwaajili ya mkazo wake, ni kweli kwamba hakuna "Kisha Mungu akasema" ila unaposoma kwa makini kama 8:22-36 unaona kitabu hiki kinamweleza Mungu. Kanuni hizi nyingi, tunaweza kuzidai kama ahadi za Mungu, mfano: Mlee mtoto katika njia ipasayo, naye hataiacha hata atakapokuwa mzee.

Muundo

Utangulizi, madhumuni na mada, mafundisho ya Kiasi utulivu wa akili1:1-7. Mithali na mafundisho ya mithali na hekima. Mkusanyiko wa Mithali na misemo ya Sulemani (10:1-22:6). Misemo thelathini (22:17-24:22). Mithali ya wenye hekima wasiotajwa majina (24:23-34). Mithali za Sulemani zilizokusanywa na Hezekia (25:1-29:27). Misemo ya Aguri (30:1-33). Misemo ya mfalme Lemueli (31:1-31)

Nukuu mashuhuri: Nyingi sana! Mtumaini BWANA kwa moyo wako wote, wala usizitegemee akili zako mwenyewe 3:5. Ewe mvivu, mwendee chungu, zitafakari njia zake ukapate hekima 6:6. Mwana mwenye hekima humfurahisha babaye, bali mwana mpumbavu ni mzigo wa mamaye 10:1. Jina la BWANA ni ngome imara; Mwenye haki huikimbilia akawa salama 18:10. Mvinyo hudhihaki, kisha huleta ugomvi, Na akosaye kwa vitu hivyo hana hekima 20:1. Heri kuchagua jina jema kuliko mali nyingi 22:1. Usimjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake, usije ukafana naye 26:4. Jeraha utiwazo na rafiki ni amini, Bali kubusu kwa adui ni kwingi sana 27:6. Mlee mtoto katika njia impasayo, Naye hataiacha, hata atakapokuwa mzee 22:6. Jawabu la upole hugeuza hasira15:1. Hata mpumbavu akinyamaza huhesabiwa hekima17:28. Kumcha BWANA ni chanzo cha hekima. Mithali 31, Mwanamke mwema analinganishwa na mwanamke mwovu Mithali 7.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Sura ya mwisho ni refu na ni shairi la kumsifu mke mwenye hekima na bora, jambo ambalo halikuwa la kawaida kwa wakati ule na utamaduni ule, sura ya saba yazungumza mwanamke mgeni au kahaba (loose woman) ambaye kila mwanamume anapaswa kumwepuka. Sulemani anatuonyesha mwanamke aliye mwovu ataharibu na kuyamaliza maisha ya mumewe au kuyafanya duni na yasiyo na furaha. Ndivyo pia ilivyo kwa mwanamume aliye mwovu, hakika ataharibu maisha ya mkewe na familia yake pia watapata athari za uovu wake. Watu wema na wenye haki hubariki wengine au taifa ila waovu huwaletea wengine matokeo maovu. Haya yaliwatokea wakina Danieli, kisha wakapata kwenda uhamishoni.

Cha kutafakari au Jambo muhimu: Hekima 4:7 ni jambo muhimu kuliko

kitu chochote, maana kumjua Mungu ndiyo chanzo cha Hekima na YEYE amesema tukijiona tunahitaji hekima basi tumwombe Yakobo 1:5. Hakuna aliyezaliwa na hekima, hivyo sote twapasa tuiombe na tuipate.

Swali kwangu: Je! namwomba Mungu anipe hekima na kumcha YEYE daima, ili nisianguke shimoni kama Sulemani aliyekuwa ana hekima sana ila aliamua kutoka kwenye mpango wa Mungu na kukosa hekima?

Wahusika: Sulemani, Hezekia, Aguri, Lemueli

Kristo katika mithali:Masihi ni hekima ya mungu (1Wakorintho 1:24). haistajabishi kwamba Yeye alisema "Malkia wa Kusini ataondoka siku ya hukumu pamoja na watu wa kizazi hiki, naye atawahukumu kuwa na hatia; kwa sababu yeye alikuja kutoka ncha za dunia aisikie hekima ya Sulemani; na hapa pana Mkubwa kuliko Sulemani." sura ya 8 yasema kuhusu asili ya hekima kama nyenzo ya maisha. kristo ni maisha na haki yetu. maneno ya hekima Yesu aliyonena, hayatapita kamwe. yesu anatuambia tupokee maneno yake, kama tendo la upendo kwake.

SURA YA 21

MHUBIRI-Qoheleth-yeye anayehubiria watu, Ekklesia-mkusanyiko wa waamini.

Mwandishi: Sulemani Mwana wa Daudi, mwenye hekima kupita wote waliokuwako 1:16. Yaonekana aliandika akiwa mzee mwishoni wa utawala wake baada ya kufanya makosa mengi kwa kuruhusu anasa na ubatili wa dunia, takribani 931KK, 1:1,12,16. Muda wake ni miaka 70 hivi ya jitihada yake kutafuta furaha.

Kwa kifupi: makopo matupu, chupa tupu, glasi tupu, ndoto tupu, maneno matupu, akaunti tupu, mioyo tupu, naam utupu ni mwingi, japo kalenda zetu zimejaa mengi ya kufanya. Katika kutafuta maana ya maisha watu wengi wamekumbwa na ombwe moyoni. Mwandishi alijaribu matendo mema, umashuhuri, heshima, anasa, raha, mifugo, wanawake, mali, fahari, hekima, ila yote yakafeli. Chini ya Jua letu imeonekana wazi kwamba Nje ya Mungu maisha ni matupu na yaliyojaa ubatili mtupu, hayaridhishi, yahuzunisha, yanaboesha, yanachukiza na kukinai. Bila Mungu maisha ni tupu.Mioyo yetu ina matundu mengi, haya hayawezi kujazwa na vitu. sifa, mali, uzuri, elimu au chochote bali Yeye tu. Tunapomweka Mwenyezi Mungu katika sehemu Yake, maana na malengo bora yanajipa yenyewe.

Sababu za kuandikwa: Kitabu cha Muhubiri (Koheleth) kilikuwa hotuba au mahubiri yaliyotolewa kwenye umati wa watu na kusomwa. Sulemani alitaka watu waelewe kwamba furaha haitokani na kuwa na mali, nguvu, vitu au elimu nyingi, badala yake furaha inatokana kujitoa kikamilifu wka Mungu toka ujana na kuhudumia masiikini, na wale wanaoteseka.

Elezea zaidi tafadhali: Mfalme anakimbiza vitu vya dunia, akivishugulikia avipate tele, iwe ni kuwa na bustani, wanyama, wake, fahari, burudani, maarifa, kazi, burudani, matumbuizo, vicheko, akavikuta havina furaha bali ni ubatili 1:2. (haviridhishi). Mara 37 anasema ni ubatili au kukimbiza upepo, au mvuke tu; na mara 27 anasema chini ya jua. Anaanza kwa kusema yote ni ubatili, kisha anasema hakuna maana chini ya jua na kuishia kwamba kufurahia maisha kwa kukubali zawadi za Mungu kwetu wanadamu. Hata kusoma sana tu kwenyewe huuchosha mwili, na hamna mwisho wa kutunga vitabu, nimegundua hilo mapema! Kwa kuwa sasa tumeshugulikia vitabu 120. Maisha bila madhumuni hayana maana. Mfalme ananung'unika na maovu yasiyoonyesha au kuleta haki. Watu huishi, hufanya kazi kwa bidii na kufa, na kuviacha vitu vyao kwa mwingine asiyevichuma au kuvionea huruma, huyu huvifuja. Waovu wananeemeka na kunawiri ila wenye haki wanaonewa (wananyanyaswa). Sulemani hakuwa mtu wa kwanza kuruhusu wanawake wageni au wa michepuko wamtoe kumwabudu Mungu wake, wala hatakuwa mtu wa mwisho, hivyo chunga

sana! Mwishowe mfalme anagundua hitimisho la kila kitu ni “kumcha Mungu na 12:13 na kuachana na makandokando mengine. Hakuna binadamu anayepata furaha ya kweli katika anasa za muda bila Mungu. Mungu ni muhimu kuliko kitu chochote katika maisha yetu. Hata tukijaribu kukana tunajisumbu tu,a mpaka tuje kwenye kutambua hilo. Pesa, anasa, au mafaniko pekee yake havina maana, pekee yake haviwezi kumletea mtu furaha. Ndiyo maana Sulemani anatuusia tumpende Mungu na kutunza amri Zake.

Japo alikuwa na hekima kuliko binadamu mwingine na utajiri mwingi, hakuwa na furaha bali pale alipompenda Mungu na kufuata maagizo Yake. Mwandishi atuongoza tusijichoshe na anasa na vitu vya muda mfupi, yaonekana aliandika kwa watu wenye uwezo, umashuhuri na mafanikio ya utajiri. Mtu asinukuu katika mazingira yasiyohusika (nje ya muktadha!). Mwandishi asema mambo mengine ambayo huleta changamoto kwenye imani, ila kuacha imani inafanya maisha yasiwe na maana, na anatushauri tumche Mungu ndiyo tutakuwa na matumaini. Hakika binadamu tuna mipaka ya hekima na njia za Mungu ni kuu na hazichunguziki, mwandishi aelezea yale tusiyoyaelewa vyema kama vile mateso, kifo. Kinacholeta maana na madhumuni katika maisha yetu ni kwamba Mungu ni wa milele, Naye ana maarifa yote na uwezo wote. Mungu anatoa zawadi na mafanikio katika maisha na si kwamba ni bidii zetu ndizo zinatupa tulivyo navyo. Fedha haiwezi kununua furaha. Maisha ni zawadi, hebu na tuyafurahie

japo ni mafupi, ila Mungu ana furaha zisizo na kikomo.

Muundo au muhtasari

Kichwa na somo kuu (1:1-11). Mwandishi anayapitia maisha yake akiyachunguza (1:12-6:9). Hitimisho la mwandishi kuhusu maisha (6:10-11:16). Kusimulia, na kucheua maisha ya ujana na uzee (11:7-12:8). Hitimisho (12:9-14).

Nukuu mashuhuri: Kwa kila jambo kuna majria yake, na wakati kwa kila kusudi chini ya mbingu 3:1. Mkumbuke Muumba wako siku za ujana wako, kabla hazijaja siku zilizo mbaya, wala haijakaribia miaka utakaposema, Mimi sina furaha katika hiyo 12:1. Tupa chakula chako usoni pa maji 11:1. Kwasababu walio hai wanajua ya kwamba watakufa, lakini wafu hawajui neno lolote wala hawana ijara tena, maana kumbu kumbu lao, limesahauliwa 9:5.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Kitabu kina mambo hasi yasiyomridhisha Sulemani, anaonyesha amechoka na yote kwamba ni kujilisha upepo, ni kujipotezea muda tu na kusumbuka. Wanahistoria wengi wanafikiri aliandika akiwa mzee wakati ambao mamia ya wanawake walimtoa nje ya mstari wa kumwabudu Mungu na furaha aliyotazamia kuwa nayo ikabakia huzuni na majuto tu. Isingekuwa huruma za Mungu, angelipotea milele.

Jambo muhimu: Mara zingine maisha yanaonekana yana utupu kwa vile tumemwacha Yeye anayetupa maana kwenye maisha yetu. Mali, uzuri, visomo, familia, maoni, miungu, umashuhuri, fahari, majumba, marafiki, falsafa na vyote tuvipendavyo vinaacha kutupa furaha tuliyotegemea, tunabaki kuhuzunika kwa kupoteza muda mwingi kwa Shetani, naye ametubwaga chini puh! Ila tuelewe bado Mungu Yupo na anaelewa ubinadamu wetu tuipokee zawadi ya msamaha na kutubu uovu wetu, kisha turudi njia ya nyembamba ya msalaba.

Swali kwangu: Je, mambo yakienda vizuri na nikiwa na mali, afya, ujana, kisomo na yote ya dunia yanayoweza kuleta kiburi, mimi namsahau Mungu na kurudi Kwake tu nikiwa nimechakaa na kuchoka nguvu na bila amani moyoni?

Wahusika: Sulemani

Kristo katika mhubiri: maisha bila mwenyezi mungu ni ubatili tu, kujilisha upepo. ni Bwana pekee ndiye anayeweza kuleta moyo kuridhika, furaha isiyo na kikomo na hekima yenye ufahamu. sulemani anahitimisha kwa kusema "mche mungu na kumtukuza, kwa maana mungu ataleta hukumuni kila kazi, pamoja na kila neno la siri, likiwa jema au likiwa baya" hii yaonyesha hukumu ya mwisho " Kisha nikaona kiti cha enzi, kikubwa, cheupe, na yeye aketiye juu yake; ambaye nchi na mbingu zikakimbia uso wake, na mahali pao

hapakuonekana. Nikawaona wafu, wakubwa kwa wadogo, wamesimama mbele ya hicho kiti cha enzi; na vitabu vikafunguliwa; na kitabu kingine kikafunguliwa, ambacho ni cha uzima; na hao wafu wakahukumiwa katika mambo hayo yaliyoandikwa katika vile vitabu, sawasawa na matendo yao." , KILA KITU NJE YA BWANA KINALETA UTUPU, YEYE AMETUPA NJAA YA KUMTAFUTA YEYE, MUNGU ANA MAANA YA KUTUUMBA SISI. MAISHA YETU YANAKUWA YA THAMANI TUSIPOKUWA NA UBINAFSI NA KUSHIRIKIANA NA MUUMBA WETU. MAISHA NI ZAWADI KUTOKA KWAKE, NA ZAWADI HII INALETA FURAHA ZAIDI KUTOKANA NA KUISHI MAPENZI YAKE. KILA MWENYE HEKIMA ATAISHI KWA MAPENZI YAKE.

SURA YA 22

WIMBO ULIO BORA au WIMBO WA SULEMANI au -Shim Hashirim-WIMBO WA NYIMBO au Canticum Canticorum

Mwandishi: Sulemani au Mwana wa Daudi, akiwa kijana pengine hata kabla ya kuwa mfalme 965KK, 1:1, takribani 970-930. Aliandika nyimbo 1005! Katika mithali nyingi zimehifadhiwa katika mithali zake 3000 ila nyimbo ni hii moja tu.

Kwa kifupi: Wimbo wa mapenzi hugusa moyo, na roho na hisia. Shairi la Upendo wa kina kati ya mwanamume na mwanamke, linatufundisha kwamba maisha ya ndoa ni mazuri na ni mpango wa Mungu na mwanadamu tuyasherekee, tuyatunze na kuyathamini (cherish). Mungu pia analipenda kanisa Lake na ni mfano wa kwamba sisi ni bibi arusi Wake

Sababu za kuandikwa: kitabu chaonyesha kama ndiyo bora cha Sulemani. Mshulami mke wake wa kwanza, yaonekana alikuwa akimpenda, ila wengine wasema kwamba hakumwoa kwasababu za kisiasa au kujenga ufalme wake (political reasons). Kitabu hiki sio cha historia bali cha arusi ya Sulemani kwa mwali Mshulami. Wengine wamefundishia upendo wa Yesu kama Bwana arusi kwa kanisa Lake.

Elezea zaidi tafadhali: Japo Sulemani alikuwa na wake wengi, ndoa zake nyingi zilikuwa zinahusiana na siasa (political), alioa mabinti za wafalme wa himaya zingine, ili kujenga madaraja. Au walipeana wake, japokuwa mwanamke Mshulani yawezekana alikuwa binti wa Farao, mkewe wa kwanza waliyeishi naye miaka zaidi ya ishirini kabla ya kuingia mitara. Upendo huu unatuchukua kwenye picha ya Edeni kwenye Bustani, ambapo mke alikuwa mmoja na mume mmoja na maisha yalikuwa rahisi, si yale ya majumba makubwa au magorofa ya mjini. Wapenzi wanahitajiana ili wawe kamili. Upendo huu si wa tendo la ndoa tu, bali kushirikiana na kuwa wenzi kwa kila mmoja, kama vile Mungu alivyopanga iwe zawadi ya furaha. Uhusiano wa mtu na mkewe ni mkamilifu usio na uchafu, na uhafifu. Upendo huu wa mtu na mkewe, kwao wawili tu, Mungu alimpa mwanadamu, si kitu cha kuonea aibu bali ni kufurahia bila kuwa na woga katika mazingira yake. Msichana hakuwa na chochote cha kumpa Sulemani, zaidi ya upendo wake. Shairi hili lahusu upendo wa ndoa kati ya mwanamke na mwanamume wanaopanga kuoana. Picha hii inatusaidia kuona umuhimu wa upendo na ndoa. Inatupa picha ya jinsi Kristro anavyolipenda kanisa Lake, ambalo Biblia inaliiita, Bibi harusi wa Kristo. Msichana mwenye uzuri wenye ngozi nyeusi, anaolewa na mfalme, na wote wanafurahia mapenzi yao " mpendwa wangu u mzuri." 1:15. Naye anajibu 1:16. Kitabu hiki chenye sura nane na mafungu 117, kinaonyesha jinsi wapenzi wawili wa-

navyoposana kwa mwaka huo, na jinsi wanavyothaminiana na kushabikiana kuhusu hali na uzuri wao na kuuelezea upendo wao na kujitoa, kila mmoja kwa mwenzie na anatembelea jamaa ya msichana kule Lebanoni. Kitabu hiki twaweza kusema kwamba kinasimulia upendo wa binadamu na pia kinasonda kwenye upendo ule mkuu wa Mungu wetu.

Muundo: Muhtasari

Posa (1:1-3:5). Bibi harusi na msafara na harusi (3:6-5:1.) Maisha ya mahaba baada ya ndoa (5:2-8:14). Usafi wa ndoa, na kwamba ndoa ni kati ya mwanamke na mwanamume.

Nukuu mashuhuri: Kunibusu na anibusu kwa kinywa chake maana pambaja zako zapita divai 1:2. Akanileta mpaka nyumba ya karamu, na Bendera yake juu yangi ni mapenzi 2:4. Maji mengi hayawezi kuuzimisha upendo 8:7. Nawasihi enyi binti za Yerusalemu, kwa paa na kwa ayala wa porini, Msiyachochee mapenzi, wala kuyaamsha, Hata yatakapona vema yenyewe.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Kama kilivyo kitabu cha Esta, Kitabu hiki hakina jina 'MUNGU. Ni kitabu pekee ambacho kimeelezea mahaba ya ndoa kwa undani japo kwa watu wa siku hizi, wanaweza wasione kusifiwa kwa yule mke kunafanana na masifu ya kileo, mfano shingo yako ni kama mnara wa pembe za ndovu, na macho yako ni kama vidimbwi mjini Heshboni" 7:4

Jambo muhimu: Mungu aliumba ndoa kwaajili ya mume na mke wafurahiane, na kupendana na ndoa pia ni picha au kielelezo cha upendo wa Mungu kwa kanisa Lake. Soma zaidi 1 Wakorintho 13

Swali kwangu: Je, najitunza kwa uaminifu bila ya kuishi maisha ya uasherati kama sijaoa au kuolewa, na kutofanya uzinzi baada ya kuoa?

Je! Nampenda mke/mume wangu na kumthamini nikimtendea kama navyojitendea mwili wangu na kujali usafi na uaminifu wa ndoa?

Wahusika: Sulemani, Mwanamke mshulami, binti za Yerusalemu

Kristo katika wimbo ulio bora au wimbo wa sulemani: israeli anachukuliwa kama bibi harusi wa yahweh katika agano la kale au mume na mke isaya 54:5 au yeremia 2:2 nk, na kanisa linachukuliwa kama bibi arusi. kristo anajitoa dhabihu au mhanga kwaajili ya kanisa lake.

SURA YA 23

ISAYA-Yesha'yehu au Yeshaiah or Hesaias

Mwandishi: Isaya "Mungu anaokoa" Mwana wa Amozi 1:1. Nabii ni mtu anayezungumza kwa niaba ya Mungu. Alijulikana katika jumba la mfalme, na alikuwa wa mbari ya Kifalme, na mwenye kisomo kikubwa kama Musa. Alikuwa na mke aliyekuwa nabii. Alijulikana kwa kuwa dhati, na huruma nyororo, ila hakumangamanga kutoka kwenye utume wake, bali alikuwa mhubiri mwenye ushawishi Yerusalemu. Agano Jipya linanukuu kitabu cha Isaya kama mara 85, ikiwemo na nukuu za moja kwa moja 61. Isaya alitoa unabii wakati wa Mfalme Uzia, Yothamu, Ahazi, na Hezekia wa Yuda. Kipindi cha ujumbe wake ni kuanzia 740 KK mpaka wakati wa Nchi Mpya. Watu husema aliuawa na Mfalme Manase kwa msumeno.

Kwa kifupi: Wokovu, ni neno linalopatikana mara 26! Kristo Ndiye Mfalme, ila Mtumishi anayeteseka (suffering servant). Hitaji la Wokovu na Unabii wa Masihi. Takribani 745-685KK katika mwaka mfalme Uzia kufariki, 6:1 Isaya anapata njozi na kuona Mungu ameinuliwa Juu anaambiwa awape watu wa Yuda ujumbe wa kupata adhabu endapo wataendelea uovu wa kuabudu sanamu na kuvunja Sabato. Masihi wa Mungu ataokoa masalio na atatoa maisha ya milele yenye utukufu siku za usoni. Isaya 53 ndiyo kilele cha kitabu hiki. Sura hii na Walawi 16, Ndiyo injili iliyo wazi ya Agano la Kale.

Sababu za kuandikwa: ujumbe wa nabii huyu unashutumu dhambi za watu bila woga na kuwashauri viongozi wa Yuda warudi kumtii Bwana, naam kutii amri za Mungu. Anashutumu uonevu kwa masikini, uharamia, kutokuwa na haki, na kuabudu sanamu. Ila anaandika kuhusu unabii wa kuzaliwa Masihi, kuokoa watu kutoka katika dhambi zao. Anatuonyesha Mungu ni mwema wakati wote. Nyimbo za Masihi zilizotoka kwenye kitabu cha Isaya, ambazo ni maarufu kama 'Haleluya' waweza kuzisikiliza kwenye mtandao kwa kuandika maneno "Handel Messiah" https://youtu.be/bR0cEOTpYSk

Elezea zaidi tafadhali: kama vile manabii wengine walivyofanya, nabii Isaya, jina lake likimaanisha 'Mungu anaokoa' alitoa maonyo kwa dhambi ya Yuda na adhabu itakayokuja. Alifanya kazi wakati wa mfalme Uzia, Ahazi na Hezekia. Mfano tunapata unabii mzito wa Masihi katika Isaya 9, wakati akizungumza na Mfalme Ahazi. Majanga mawili ni pale wakati Israeli na Ashuru walipojiunga dhidhi ya Yuda na pili ni kuhusuriwa kwa mji wa Yerusalemu. Yote haya yanakita kwenye kumtumaini Mungu na si watu au kujiweka kwenye chama kimoja cha kisiasa au miungu.Isaya anaonyesha watu wa Mungu wanatumaini vitu visivyofaa kuwapa kile wanachotamani moyoni. Wanathamini watawala wa dunia, miungu, wanajithamini wenyewe, na pepo za watu waliokufa. Isaya anaonyesha

utakatifu wa Mungu "Mtakatifu wa Israeli" Utakatifu Wake unahusu sifa Yake ya upendo, na haki. Upendo una zaidi ya tabia 26 ndani, kama vile amani, uvumilivu, rehema, neema nk. Katika mwaka aliokufa Uzia, Isaya alionyeshwa kwa kiasi kidogo utukufu wa Mungu (alidokezwa na kupata hii fununu), alipoona Mungu ameinuliwa juu na kiti cha enzi alisema, Ole wangu mimi ni mtu mwenye midomo michafu. Alisikia BWANA akisema nimtume nani? Naye akamwambia BWANA "nitume mimi.". Twapaswa kumtumaini Mungu na uwezo Wake wa kuokoa na siyo kujiweka sawa kisiasa na mataifa mengine (political Alliance) Nakala ya kitabu hiki ilipatikana mwaka 1947, kule Israeli, kwenye pango, na magombo haya yaliitwa Quamram scrolls.' Kitabu cha Yeremia ndiyo kitabu Kirefu kupita vyote kwenye Biblia na ni kirefu katika vile vitabu vya manabii, na kisha Mwanzo, Zaburi, Ezekieli, Kutoka, Isaya, Hesabu, Kumbu Kumbu la Torati, 2 Mambo ya Nyakati na kisha 2 Samweli (Manabii wadogo, wana ujumbe mkubwa ila wanaitwa manabii wadogo kwaajili ya ukubwa wa vitabu vyao). Isaya Anatoa faraja kwamba Mungu anaokoa kutoka kwa maadui na kutoka kwa adui wetu mkubwa shetani. Mke wa Isaya naye alikuwa nabii. Walipata na watoto wawili Shear-Yashubu yaani masalia watarejea na Maheri-Shalal-Hash-bazi ikimaanisha hazina za Dameski na mateka ya

Samaria yatachukuliwa 8:3 Isaya anazungumzia kuhusu hukumu, masalio na wokovu. Isaya anaelezea ukuu wa Mungu wa Kweli, anayeshugulikia haki ya yatima, wajane, na masikini. Anazungumza kuhusu Masihi "Aliyepigwa kwaajili ya dhambi zetu" 53:5. Anaitwa kwenye huduma kwa njozi ya ajabu, kisha anamwona Mungu. Kitabu hiki huitwa kitabu cha injili cha tano maana alitabiri kuzaliwa kwa Masihi YESU Kristo, maisha Yake na kifo Chake kwa wokovu wetu msalabani miaka 700 kabla ya kutokea. Unabii wa kukombolewa, unabalansi [unasaidia kusawazisha] unabii wa kutia huzuni (depressing) Ahadi za Mungu kuhusu adhabu ya Yuda na Yerusalemu iliyotimizwa na majeshi ya Babeli yalipovamia na kuangamiza, miaka mia moja baadaye. Anaonyesha unabii wa taifa la Ashuru kuvamia Yuda. Na Lusifa Shetani kuanguka toka mbinguni. Hezekia amwita Mungu kumsaidia kutoka kwa jeshi la Babeli. Ugonjwa wa Hezekia na kuongezewa miaka 15. Unabii wa Koreshi Mmedi, na Mungu kuokoa watu Wake. Mabalozi wa Babeli wamzuru Hezekia, naye aonyesha vitu vyake badala ya ukuu wa Mungu. Unabii wa Isaya unaishia na sura ya 40-66, ambazo zinaonyesha Mungu anavyoirejeshea Israeli mema na anaahidi wokovu na Ufalme unaodumu milele ambapo kutakuwa hakuna kifo, uzee, vilema, viziwi, bubu au dhambi na 66 anaelezea wokovu wa Mungu kwa mataifa yote. Yaelezea mapumziko ya mbinguni kwamba mwezi mpya mpaka mwezi mpya, Sabato mpaka Sabato wanadamu wote tutakwenda kuabudu mbele za BWANA. Kitabu cha Isaya kinatusaidia kuelewa maisha, mafundisho na huduma ya Yesu. Yesu alisoma gombo la Isaya akianza huduma "Roho ya BWANA Mungi I juu Yangu…Amenitia mafuta niwahubiri wanyenyekevu habari njema…

waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao na hao waliofungwa habar iza kufunguliwa….". hebu leo tuondoke na tuangaze maana nuru yetu imetujia.Maranatha. Masihi anarudi hivi karibuni

Muundo-Muhtasari

Maono ya hukumu na wokovu (1:1-35:10): Kuvunja Agano (breach) and kuwasihi watu watunze Agano na wawe na uaminifu. Wakite kwenye kumtii Mtakatifu, Unabii wa Emanueli (7:1-12:6), Maneno toka kwa Mungu ya hukumu -oracles of judgement (13:1-24:23). Historia inaingia (36:1-39:8). Maono ya Faraja, kurejeshwa na hukumu: maono ya faraja ya siku za mbeleni, na habari njema za wokovu (40:1-41:29). Utume wa wokovu wa Mtumishi wa Mungu kwa Israeli na mataifa: kuanza upya na hukumu (42:1-55:13). Wokovu wa watu wa mataifa na mwaliko wa kuingia katika Agano hasa la Sabato (56:1-58:14). Uthibithishaji wa ahadi za Mungu na urejesho (restoration) na hukumu (59:1-66:24).

Nukuu mashuhuri: Haya njoni tusemezane, asema BWANA, dhambi zenu zijapokuwa nyekundu sana zitakuwa nyeupe kama theluji, zijapokuwa nyekundu kama bendera, zitakuwa kama sufu 1:18. Wakaitana, kila mmolja na mwenzake wakisema Mtakatifu, Mtkatifu, Mtakatifu, ni BWANA wa majeshi; dunia yote imejaa utukufu Wake 6:3. .Kwahiyo Bwana Mwenyewe atawapa ishara, Tazama, bikira atachukua mimba, atazaa mtoto mwanamume, Naye atamwita Jina Lake Imanueli 7:14. Maana kwaajili yetu Mtoto amezaliwa, Tumepewa Mtoto Mwanamume, Na uweza wa kifalme utakuwa begani Mwake, Naye ataitwa Jina Lake, Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye nguvu, Baba wa milele, Mfalme wa amani 9:6. Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, Alichubuliwa akwa maomvu yetu.... na kupigwa Kwake sisi tumepona, sisi sote kama kondoo tumepotea...53:6. Usiogope, Kwa maana Mimi ni pamoja nawe, usifadhaike, kwa maana Mimi ni Mugnu wako, Nitakutia nguvu, naam nitakusaidia naam nitakushika kwa mkono wa kuume wa haki Yangu 41:10. Ondoka na uangaze kwa kuwa nuru yako imekuja na utukufu wa BWANA umekuzukia, maana tazama giza litaifunika dunia. Bali Bwana atakuzukia wewe. 60:1. Roho ya BWANA Mungu i juu Yangu, kwasababu BWANA amenitia mafuta niwahubiri wanyenyekevu habari njema, amenituma ili kuwaganga waliovunjika moyo na kuwatangazia mateka uhuru wao na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao, kutangaza mwaka wa BWANA uliokubaliwa...61:12

Ndipo aliyekuwa kilema atarukaruka kama kulungu, na ulimi wake aliye bubu utaimba 35:5

Shear-yashubu Maher-shalal-hash-bazi.

Cha pekee au cha kustajaabisha:Isaya alikuwa na watoto wawili wenye majina marefu na ya ajabu 7:3 Shear-Yashub 'masalio watarudi' ikimaan-

isha Wayahudi siku moja watarudi nyumbani. Na Maher-shalal-hashbazi likimaanisha 'kimbilia mateka, harakisha nyara-uhabifu unakaribia, unanyang'anya haraka' ikimpa faraja mfalme wa Yuda maadui zake watashugulikiwa na majeshi ya Waashuru'. Unabii wa Kiburi na kujikuza kwa Shetani aitwaye Joka au Ibilisi pia umepachikwa katika 14:12-17 " Jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni, Ewe nyota ya alfariji, mwa wa asubuhi! …… Nawe ulisema moyoni mwako Nitapanda mpaka mbinguni, Nitakiinua kitu changu juu kuliko nyota za Mungu; nami nitaketi juu ya mlima wa mkutano, katika pande za mwisho wa kaskazini…Nitafanana na Aliye juu…..."

Jambo muhimu? : Yesu alipoanza tu huduma Yake alitamka maneno ya Isaya yametimia "Roho ya BWANA MUNGU I juu Yangu; kwasababu BWANA amenitia mafuta niwahubiri wanyenyekevu habari njema; amenituma ili kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao. Kutangaza mwaka wa BWANA uliokubaliwa…. Inashangaza jinsi Mungu anavyotujali Isaya 61:1-2

Swali kwangu: Mungu ameonyesha wazi kwamba anajali maisha yetu kwa kutuma Manabii wake kutuonya na mwishowe kututumia Mwana Wake wa Pekee ili aje kutufia na kuondoa dhambi zetu japo ni nyekundu kupindukia. Je, nipo tayari kumkubali Mungu kama Kiongozi wa maisha yangu kwenye nyanja zote (kiakili, kimwili, kiroho, kihisia, kijamii, na kiuchumi)

Wahusika: Masihi, Isaya, Uzia, Yothamu, Ahazi, Hezekia na Manase.

KRISTO KATIKA ISAYA: UNABII WA MASIHI UPO KWA KUSHEHENI SANA NA UWAZI KABISA KATIKA KITABU HIKI. MASIHI ALITIMIZA ZAIDI YA UNABII 100 WA KITABU CHA ISAYA. KUZALIWA KWAKE, HUDUMA YAKE NK. HUU NI MUUJIZA KWA TAKWIMU AU UWEZEKANO WA MTU MMOJA KUTIMIZA UNABII WOTE HUU. ISAYA ANAZUNGUMZA MAISHA YA YESU AKICHANGANYA UJIO WAKE KWA KWANZA NA WA PILI.

UNABII WA ISAYA	UTIMIZO
ISAYA 7:4-	MATHAYO 1:22,23 NA LUKA 2:7
9:1,2	MATHAYO 4:12-16
9:6	LUKA 2:11 NA EFESO 2:14-18
11:1, 10	LUKA 3:23, 32 NA MDO 13:22,23
11:2	LUKA 3:22
28:16	1PETRO 2:4-6
40:3-5	MATHAYO 3:1-3
42:1-4	MATHAYO 2:15-21
42:6	LUKA 2:29-32

50:6	**MATHAYO 26:57 NA 27:26,30**
52:14	**WAFILIPI 2:7-11**
53:3	**LUKA 23:18 NA YOHANA 1:11; 7:5**
53:4, 5	**WARUMI 5:6,8**
53:7	**MATHAYO 27:12-14; YOHANA 1:29 NA 1PET1:18,19**
53:9	**MATHAYO 27:57-60**
53:12	**MARKO 15:28**
61:1,2	**LUKA 4:17-19**

UJIO WA PILI WA MASIHI: 4:2; 11:2-6; 32:1-8; 49:7;52:13, 15; 59:20,21; 60:1-3; 61:2,3

SURA YA 24

YEREMIA-Yirmeyah au Yahweh anatoa. Au anatoa Agizo na Kusimika, Ieremias/Jeremias.

Mwandishi: Yeremia mwana wa Hilkia, wa Anatothi akisaidiwa na Mwandishi Baruku 36:4, takribani 625- 585KK. Tunamfahamu nabii huyu zaidi kwaajili ya kitabu chake. Wafalme wakati huu ni Yosia mfalme mwema, Yehoazi, Yehoakimu, Yehohakini, na Zedekia.

Kwa kifupi: Yeremia kuitwa, huduma yake, mateso, na kuanguka kwa Yerusalemu. Jambo kuu hapa ni Hukumu, Baada ya miaka ya kutenda dhambi na uasi wa kujitakia njia zao na kuabudu miungu mingine Yuda na Yerusalemu. Mungu anaruhusu adhabu iwapate kwa kuchukuliwa mateka, hii ni kwasababu Yuda haisikii maonyo ya Mungu yanayorudiwa, Babeli inawashinda na kuwachukua mateka.

Sababu za kuandikwa: Mungu anataka watu wawe huru, mapenzi yake makuu ni kila mtu aokolewe (afikie wokovu). Mungu alitaka watu Wake wawe huru. Yeremia anaitwa na Bwana kabla ya kuzaliwa, ili awaonye watu waache uovu. Aliwaambia Yuda wasipotubu watapelekwa mateka uhamishoni. Nabii alikazana kuwapa ujumbe wa upendo wa Mungu na adhabu za kutosikia sauti Yake. Watu waliichagua kutosikia na adhabu. Japo dhambi yao inaelezwa na giza ila Mungu anatoa tumaini la mbeleni. Yeremia anajulikana kama nabii mlizi (weeping Prophets), na mara zingine pia tunaona Mungu analia kwa masikitiko kwenye hiki kitabu, na tunajiuliza kwamba ni Yeremia alikuwa analia au ni Mungu alikuwa anawalilia wato-

to Wake waliokuwa wamepotea.

Sababu za kuandikwa: Nabii alijitahidi awaepushe watu kutoka kwenye janga hili, ila walikuwa viziwi. Walikuwa wametoka nje ya mstari pole pole mpaka hawakugundua wako mbali. Aliishi muda mdogo kabla ya Nebukadneza kuwachukua watu, na akawasihi watu wasikilize wanayoambiwa na Mungu wasipate shida. Wababeli walipokuja aliwaambia wasalimu amri na akaonekana ni msaliti. Kitabu kinaelezea adhabu ya kuchukuliwa kwa kutotii sauti ya Mungu. Watu walikosa kutunza Sabato, wasiache mashamba yapumzike mwaka wa saba na kusaidia walio masikini na wasiojiweza. Ujumbe wake ulikuwa wenye matumaini pia kwamba baada ya miaka 70 Mungu atawarudisha kwenye nchi ya baba zao.

Elezea zaidi tafadhali: Kitabu hiki ni mkusanyiko wa mahubiri ya kinabii, mengine kama mashairi, ikiwemo na historia ya Yuda ya siku zake za mwisho kabla ya kwenda uhamisho Babeli. Yeremia anasema amani ya kweli inapatikana tu tukitunza maagano na Mungu wetu. Yeremia anazieleza hisia zake, machungu anayopitia, kumtumaini Mungu, na shukurani, jambo hili linafanya tumwelewe zaidi ya manabii wengine. Wengine wamekichukua kuelezea maisha ya huduma yalivyo na mitihani mingi. Yeremia anatoa mifano mingi, hata ya watu wa Mungu kama bibi Harusi na BWANA, kama Bwana arusi. Mifano ya Mungu kama Baba. Katika unabii mwingine anaigiza mfano mshipi wa kitani (13) gudulia la mfinyazi (19), au kongwa Kutotii (27) kwao kutunza maagano na Mungu ndiyo ilimfanya nabii huyu atoe ujumbe. Yeremia aliitwa na Mungu kumtumikia kama nabii na kuhani wa kabila la Lawi, aliwaambia watu waungame kutoka njia zao mbaya maana Babeli itakuja na kuharibu kila kitu na kuchukua watu mateka. Yeremia ndiyo kitabu kirefu zaidi. Yeremia anatoa unabii wa mataifa mengine pia. Mfalme Yosia pekee ndiye aliyetii maagizo ya Mungu na kufanya matengezo, ila aliuwawa akiwa kijana na Farao Neko wa Misri. Kijana wake Yehoazi au Shalumu anachukuliwa mateka Misri na Farao Neko na kijana wake mwingie anapotawala anaharibu yale matengenezo ya kiroho ambayo Yosia aliyafanya. Yeremia aliitwa akiwa mtoto, na alitoa maisha yake kwa utumishi na akaambiwa asioe.16:1-4 na 1:6. Alitoa unabii kwa Yuda wa adhabu kwamba Mungu ataleta taifa na kuwachukua mbali 5:15. Yeremia anachekwa na kukejeliwa kwa unabii anaotoa, na mara zingine alipigwa na hata kutupwa shimoni penye kisima cha matope na kisha watu wakaendelea na maovu yao wakitamba na kumtesa Yeremia na watu wa Mungu. Wanapanga kumwua Yeremia. Mfalme Yehoakimu anaunguza Maandishi ambayo Mungu alimwambia Yeremia aandike. Watu wanakataa kutunza Sabato kwa kuipumzisha nchi na ni mojawapo ya sababu ya kuchukuliwa mateka ili nchi ipumzike. Yeremia anawaambia japo Wakaldayo wanawatawala, wao wajisalimishe badala ya kupigana nao, na hiyo itakuwa ndio kupona kwao. Anamwambia mfalme Sedekia kwamba

katika wakati unaofaa Mungu atarejesha watu wake. Ila mfalme anakataa ujumbe wa Yeremia toka kwa Mungu. Mfalme anakamatwa na familia yake kuuawa mbele yake, na macho yake kutobolewa. Watu wa Yuda wanapigana dhidhi ya Babeli na wanashindwa, Yerusalemu inaharibiwa. Unabii wake unatimia kabisa, wakati falme ya Babeli inakuja na kuchukua watu wa Yuda wenye nguvu na uwezo wa mali wanachukuliwa mateka kwenda Babeli maili 1250 km mbali. Wanaacha watu masikini na mashokoa wasio na fikra za juu. Yeremia anaenda Misri, na pengine alifia kule. Hata leo Mungu anataka tuwe huru kutokana na makucha ya Shetani, na ndiyo maana tunaomba Bwana atuokoe na yule Mwovu, ila nasi tusijitie katika makucha yake. Mungu anatoa adhabu ili tujirudi, na Yupo tayari kutusamehe

Muhtasari: unabii wake haufuati tarehe, au mfuatano wa matukio kutokana na tarehe (chronological order). Kuitwa kwa Yeremia (1:1-19). Hukumu ya Yuda na Yerusalemu (26:1-29:32). Kukabiliana na manabii wa uongo (30:1-32:26), Matukio katika maisha ya Yeremia (34:1-45:1).Unabii dhidhi ya mataifa (46:1-51:64). Mwisho wa Historia hii (52:1-34)

Nukuu mashuhuri: 18:6 Kabla hujaumbwa tumboni mwa mama yako Nalikujua

Nimekupenda upendo wa milele, nimekuvuta kwa wema

Hawalishi kondoo zangu

Ee Bwana, umenidanganya, nami nikadanganyika; Wewe una nguvu kuliko mimi, nawe *umenishinda*. Ninadharauliwa mchana kutwa, kila mmoja ananidhihaki.

Moyo u mdanganyifu, kuliko vitu vyote, una ugonjwa wa kufisha, ni nani aujuaye

Niite, Nami nitakuitikia, Nami nitakuonyesha mambo makubwa, magumu usiyoyajua

Amelaaniwa yeye amtegemeaye mwanadamu, yeye amfanyaye kuwa kinga yake, amebarikiwa….

Cha pekee au cha kustajaabisha: Kitabu cha Yeremia tunachosoma ni kile ambacho kilichoandikwa baada ya cha kwanza kukatwa na kutupwa kwenye moto na mfalme Yehoakimu aliyekuwa na hasira 36:23. Kwa amri ya Mungu, Yeremia aliandika kingine na kuongezea zaidi maneno kutoka kwa Mungu 36:32

Jambo muhimu: Kupitia nabii Yeremia, Mungu aliwapa watu wa Yuda miaka 40 ya kutubu na kuacha njia mbovu. Watu hawa walikuwa wameenda mbali kwa muda mwingi mpaka wakawa wameona wako sawa na kuwa sugu. Mungu ni mvumilivu kwetu na hataki tupotee ila tuje kwenye toba

ya Kweli 2Petro 3:9. Hata leo watu wengine wameenda uhamishoni kwa uovu wa watu kwenye taifa lao, hakika historia inajirudia. Twapasa tusome Maandiko maana watu na hasa viongozi wasiojua historia yao wana silika ya kuirudia.

Swali kwangu: Je, mimi nipo tayari kutubu na kumrudia Mungu au nachukulia kirahisi wema wa Mungu na kuendelea njia zangu ambazo najua hazimpendezi na hata kuwatesa watumishi wa Mungu alimradi nifanye matwaka yangu?

Wahusika: Yeremia, Yosia, Yehoakini, Hanania, Zedekia, Pashuri, Nebukadneza.

Kristo katika Yeremia: unabii wa sura ya 23 ni wa masihi. kristo anaitwa shina la haki na mfalme ajaye 23:5, 6 'bwana haki yetu' unabii huu unaonyesha kwamba baba na mwana ni mmoja (yohana 10:30). yeremiaanasema kristo ataleta agano jipya akitimiza agano la abrahamu na musa na daudi na watu. mwanzo 12 na 17,, kumbukumbu 28-10 na 2 sam 7:4-17.

SURA YA 25

MAOMBOLEZO-Ginoth, Threnoi-machozi

Mwandishi: Nabii Yeremia Mwana wa Hilkia nabii na Baruku takribani 586 KK.wakati tu Yerusalemu imeangushwa na Babeli. 36:4. Yeremia pengine anajulikana na 'nabii anayelia' au 'mlizi'.

Kwa kifupi: Fikiria kwamba mji wako unaoupenda umeharibiwa na watu wote wameondoka na mahame tu yamebaki. Hili ni Shairi la kutahayari, mazishi na huzuni (despairing poem) kuhusu mateso na maangamizo ya Yerusalemu na Wayahudi na jinsi wanavyopewa adhabu kwasababu ya uovu wao. Yeremia analia kwa huzuni anapoona ukiwa wa mji, uliotokea kwaajili ya shingo ngumu. Anakiri Mungu ni mwenye Haki na hukumu Zake zina matumaini. Licha ya yote hasahau kwamba Mungu ni mwema na anasema kuhusu tumaini na wokovu na uhuru ambavyo Yeye hutoa.

Sababu za kuandikwa: Baada ya miaka 40 ya kuionya serikali ya Yuda kuhusu hukumu inayokuja kwa kuabudu sanamu na uhalifu wa matajiri kwa watu masikini na wasiojiweza kwamba kilio chao kimefika mbinguni. Yeremia naye apata shida kwaajili ya uovu wao. Katika masikito ndipo aliandika kitabu hiki. Babeli ilipoingia, nabii Yeremia alikuwa ameshakuwa na huzuni ya muda mrefu tayari.

Elezea zaidi tafadhali: Kitabu hiki kinaitwa 'Ekah!?" Kiyahudi ikimaanisha "inakuwaje?" neno linaonyesha mshangao na kutoamini kwa yaliyotokea kwenye mji na ukiwa. Baada ya kutoa onyo kwa Taifa la Wayahudi la kusini (Yuda) Nabii Yerema anashuhudia adhabu aliyosema ikitokea "Maadui wanafanikiwa, ….1:5. Nabii Mika alitoa maonyo miaka mia kabla na Yeremia aliendelea kwa miaka 40 bila mafanikio. Yeremia analia machozi alipoona watu wamechukuliwa mateka 1:16 na anapewa jina la Nabii Mlizi. Watu hawa walikuwa wameenda mbali na mapenzi ya Mungu pole pole, hata hawakugundua kwamba wametoka mbali na wakawa wanampinga na kumtesa Yeremia alipoleta ujumbe toka kwa Mungu. Mfalme mzuri Yosia alipokufa taifa lilienda chini zaidi kiroho na kimaadili. Uovu ukazidi. Yeremia aendelea kuomba kwa Mungu arudishe hali njema na kurudisha watu nyumbani

Muundo au muhtasari

Shairi la kwanza: Mji unaolia machozi (1:1-22). Shairi la pili: matokeo ya uharibifu (2:1-22). Shairi la tatu: Matumaini katika shida nzito. Shairi la tatu: adhabu au hukumu. Shairi la tano: Ombi la kurejeshwa (restoration).

Nukuu mashuhuri: 5:21

Ni huruma za BWANA kwamba hatuangamii, Kwa kuwa rehema zake hazikomi. Ni mpya kila siku asubuhi; Uaminifu Wako ni mkuu.3:23-25.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Japokuwa Maombolezo haisemi nani ni mwandishi 2Mambo ya Nyakati inasema ni Yeremia 35:25.

Jambo muhimu?: Japokuwa adhabu za Mungu zinaweza kuonekana kama kali kitabu cha Waebrania kinasema, Mungu ni Baba, lazima aturudi tunapopotoka, maana tunawaumiza wenzetu na kumuumiza Yeye. 12:11. Hata leo wengi wametoka mbali na maagizo ya Mungu kiasi kwamba wakiambiwa maonyo wanaona kwamba mambo haya si kweli na hivyo wanafanya wanavyotaka, kinyume cha Mungu anavyotaka wafanye, na kinyume cha maslahi ya wanadamu wenzao.

Swali kwangu: Je! katika maisha yangu nipo tayari kusikia maonyo na kuungama ili nisibondwe bondwe na kupata maumivu mengi na kisha nijutie nikiwa nimechelewa?

Wahusika: Yeremia

KRISTO KATIKA MAOMBOLEZO: YESU NA YEREMIA WAMEILILIA YERUSALEMU. PENGINE KRISTO AKIILILIA YERUSALEMU, ALIMKUMBUKA YEREMIA. Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii, na kuwapiga kwa mawe wale waliotumwa kwako! Ni mara ngapi nimetaka kuwakusanya pamoja watoto wako, kama vile kuku avikusanyavyo pamoja vifaranga vyake chini ya mabawa yake, lakini hamkutaka! Angalieni, nyumba yenu mmeachiwa hali ya ukiwa. YEREMIA HANA KINYONGO, WALA HALIPIZI KISASI KWA WATU HAWA WAOVU, MWOKOZI HALISI WA YERUSALEMU NI KRISTO. NA ANAJUA MUNGU NI MWAMINIFU NA ANAAMINI MANENO YAKE KWAMBA ATAWARUDISHA WATU WAKE 16:15.

SURA YA 26

EZEKIELI-Yeheze'l-Mungu anaimarisha. Iezechiel

Mwandishi: Ezekieli "Mungu huimarisha" mwana wa Buzi Kuhani 1:1-3. Takribani 590-570KK. Ezekieli alichukuliwa mateka na wengine 10,000 mwaka 597KK. Uhamisho huu wasema ni wa Yoakini maana walichukuliwa pamoja na huyo mfalme. Baada ya miaka mitano akiwa na miaka 30, anaitwa kuwa nabii wa Mungu anatoa maono yake kwenye mto Cherith Julai 21, 592KK. Na kusema kwamba watarudi.

Kwa kifupi: Japokuwa Israeli ipo mateka uhamishoni kama hukumu ya Mungu, Mungu atawarejesha tena. Ezekiel azungumza pia hukumu katika siku za upatanisho, na njozi yake ya mwisho ilikuja siku ya upatanisho (atonement) Oktoba 23, 573 KK. Watanijua kwamba Mimi ni Mungu inasemwa mara 62. Mwana wa Adamu imetamkwa mara 93 katika kitabu hiki.

Sababu za kuandikwa: Watu wa Yuda walipelekwa Babeli wakiwa wamefungwa minyororo kama mshahara wa uovu wao. Rehema za Mungu walikuwa wamezipuuza, daima walikuwa katika uovu na kutotubu. Hata baada ya kuangamizwa kwa hekalu Yerusalemu, mateka wa uhamishoni walimkasirikia Mungu na kuendelea na uasi. Hapa ndiyo Mungu anamtuma Ezekieli kuwapa ujumbe wa kutubu na kubadilisha njia zao, na kwamba Mungu awape mioyo ya nyama. Ujumbe wake wafanana kama wa Yeremia kwa kiasi fulani hukumu na urejeshwaji.

Elezea zaidi tafadhali: Ezekieli yupo uhamishoni Babeli, alichukuliwa mateka wakati Wakaldayo wamevamia Yerusalemu mara ya pili. Anaishi Tel Abib, mahali mateka wapo, katika mto Kebari. Nabii huyu alioa, aliishi kwenye nyumba yake binafsi na alichukuliwa mateka mwaka 597 KK. Huduma yake ni unabii na Mungu anamtuma awaambie mateka wenzake walio uhamishoni ujumbe Wake. Anaandika mambo ya kushangaza na ajabu ambayo yametatiza watu kama vile kupikia chakula na mavi ya mtu au maigizo ya unabii. Wengine wamesema akili yake ilikuwa sawa kweli? Jibu ni kwamba, huyu alikuwa mjumbe wa Mungu na anaonyesha uchafu wa binadamu na anatoa ufumbuzi wa kututoa katika unajisi na kutufanya tuwe safi na haki Yake. Nabii huyu anawaandikia Wayahudi walio nyumbani Yuda, akiwaambia Wababeli watarudi tena Yerusalemu na safari hii watauangamiza huo mji. Anawaelezea njozi za ajabu ya kwanza akionyesha utukufu wa Mungu na makerubi kwenye kiti Chake cha enzi. Nabii anaeleza mambo mazito na anarudia-rudia.Huduma ya nabii huyu ina mambo yanayofanana na Yesu, anasema "Mwana Adamu mara kama 93+, namba hii inafanana na ile ya Agano Jipya ya "Mwana wa Adamu". Maono yake yana mpangilio sana. Anawakumbusha dhambi zilizowafanya wapelekwe kule mateka na anatoa tumaini kwamba watarejeshwa kwao

nyumbani Yuda tena. Anawaelezea nchi hii mpya na hekalu kubwa alilo-liona kwenye njozi. Ezekieli anapewa maono ya kiti cha enzi cha Mungu anaonyeshwa rangi ya blue/sapphire, na upinde wa mvua unaozunguka kiti cha enzi. Mungu anaahidi kwamba kuna siku atawarejesha kwenye nchi yao waliyoipenda. Ezekiel anaonyesha maono ya viumbe hai wane wakiwa na nyuso nne tofauti, na wakienda na magurudumu yaliyoonekana ndani ya magurudumu mengine. Nyuso hizo zilizokuwa katika kila upande ni ile ya mwanadamu, ndama, simba, na tai. Yawezekana viumbe hai hivi vinne vinawakilisha Roho wa Mungu. Ezekieli aliambiwa mara nyingi kuigiza ma-ono au ujumbe aliopewa. Anapewa maono kama vile chungu kinachochem-ka, mifupa ilyokauka. Mifano ya tai wawili na shamba la mizabibu, mizabi-bu yenye uchachu na mifano ya watoto wa simba. Anaambiwa asilie mke wake alipokufa na kuwa kama kielelezo kwa watu wengine. Sura ya kwaza 33 za Ezekieli zinazungumzia hukumu au janga linalowajia na kuangamiz-wa kwa Yerusalemu na zinazofuatia 15 zinazungumzia mpango wa Mungu kuwarudisha Wayahudi nyumbani Yerusalemu toka Babeli. Kitabu cha Eze-kiel kina tarehe 13 ambazo ni makini na bainishi kabisa. Hakuna kitabu cha Agano la Kale chenye tarehe nyingi kama hiki. Mfano Ez 1:1.2 njozi ya Ezekiel ya Julai 21, 592 KK, Ez 8:1 Kupelekwa Yerusalemu Septemba 7, 591 Ez 24:1 Kuanza kuhusuriwa kwa Yerusalemi Januari 15, 588 KK, Ez 33:21, kuwasili kwa mateka wa kwanza Yerusalemu Januari 8, 585 KK.

Mtiririko mwingine wa kutusaidia zaidi

1]1-3-Kuitwa kwa Ezekieli, kama Isaya, maono ya makerubi kama Isaya. Anatahadharishwa kusema Neno hata watu wakilipinga

2]4-24-adhabu ya Yuda, maisha ya Ezekieli yanakuwa kielelezo au jukwaa la kuonyesha adhabu ya Yuda. Anaigiza kwa kulala upande mmoja na kula chakula najisi, ananyoa nywele na kuzipeperusha kwa upepo, anaziun-guza zingine na zingine anazipiga na upanga. Anapata maono kuhusu ma-chukizo kwenye madhabahu na utukufu wa Mungu unaondoka, anatumia mifano kuonyesha hukumu inayokuja. Kuabudu sanamu kwa manabii na viongozi kunashutumiwa

3]25-32-Watu wa mataifa wahukumiwa, Mungu anaahidi kuhukumu matai-fa karibu na Yuda, iwe ni Amoni, Moabu, Edomu, Filistia, Tiro, Sidoni, na Misri. Hapa anasisitiza Tiro na kumwonyesha Shetani mfalme wa Tiro asi-yeonekana.

4]33-48-Israeli itaponywa, itarejeshwa. Unabii kuhusu urejeshwaji. Wa-chungaji wadanganyifu watatolewa na Mchungaji wa Kweli atawekwa-Ma-sihi. Israeli itaishi tena, ingawa itavamiwa. Kujengwa kwa hekalu tena. Yerusalemu kama sehemu ya urejeshaji.

Muundo- Ahadi

Mungu anahukumu Israeli: Utukufu wa Mungu unakuja kwenye hekalu Lake lililotiwa unajisi kwa kuharibu agano na unatoka nje ya hekalu na mji (1:1-11:25). Hukumu ya Mungu dhidhi ya Israeli inaelezwa (12:1-23:49). Hukumu ya Mungu iliyo karibu: Yerusalemu inatabiriwa nakuhusuriwa na hekalu kuharibiwa (24:1-27). Mungu anahukumu mataifa ya nje Edom, Filisti, Amoni, Moabi, Tiro (25:1-28:10). Mungu anamhukumu Kerubi aliyeanguka (Ibilisi) au Mfalme wa Tiro (28:11-19). Mungu anathibithisha utakatifu Wake na anaahidi matumaini ya kurejeshwa kwa Israeli (28:20-26). Mungu anahukumu mataifa ya nje mageni (foreign) (29:1-32:32). Hukumu yajia Yerusalemu na inaanguka(33:1-33). Mungu anafariji, na kutoa matumaini na anaahidi kurejesha kwa Israeli (restoration of Israeli) (34:1-39:29). Maono ya siku ya Mungu ya upatanisho, tumaini na kurudishwa kwa Hekalu, mji na ardhi. Utukufu wa Mungu unarudi kwenye hekalu Lake na kukaa kwenye mji (40:1-48:35).

Nukuu mashuhuri: Maana Mimi sikufurahii kufa kwake afaye, asema BWANA Mungu; basi ghairini, mkaishi 18:32.

Zitakaseni Sabato Zangu ziwe ishara kati ya Mimi na wao, wapate kujua ya kuwa Mimi Bwana Ndimi niwatakasaye. 29L12, 29

Njozi ya Ezekieli ya mifupa mikavu na jinsi Ezra 37

Maana nitawatwaa kati ya mataifa, nami nitawakusanya na kuwatoa katika nchi zote, na kuwarudisha katika nchi yenu wenyewe. Nami nitawanyunyizia maji safi, nanyi mtakuwa safi; nitawatakaseni na uchafu wenu wote, na vinyago vyenu vyote. Nami nitawapa ninyi moyo mpya, Nami nitatia roho

mpya ndani yenu,Nami nitatoa moyo wa jiwe uliomo ndani ya mwili wenu, Nami nitawapa moyo wa nyama. Nami nitatia roho yangu ndani yenu, na kuwaendesha katika sheria Zangu, nanyi mtazishika hukumu Zangu, na kuzitenda. 36:24-26.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Ezekieli anaonyeshwa njozi ya ajabu ya mifupa mikavu isiyo na nyama kwenye bonde. Ezekieli 37:7-8,10. Ezekieli anatuonyesha kiti cha enzi cha Mungu kina rangi ya sapphire (bluu kama ya Tanzanite)

Jambo muhimu?:Ezekieli anafundisha kuwajibika kwa hali ya juu " Roho itendayo dhambi, ndiyo itakayokufa." 18:4,5,9.

Wahusika: Ezekieli, watu wa Yuda, Masihi anayekuja, Waamoni, Mfalme wa Tiro, Farao, Wachungaji wa Israeli, na Gog wa Magogi

Kristo katika Ezekieli: nabii huyu kama manabii wengine wa enzi yake, wanaelekeza watu kuhusu kuja kwa masih. yesu anaonyeshwa kama mfalme mnyenyekevu aliyeinuliwa. ezekieli pia anaitwa mwana wa adamu mara 93 kama anavyoitwa kristo mara 90 hivi katika agano jipya.

SURA YA 27

DANIELI- Daniye'l Mungu ni Mhukumu wangu.

Mwandishi: Danieli 'Mungu ni mhukumu wangu' takribani 605-538, japo sura ya Nne, Mfalme Nebukadneza aliandika.hii ni historia ya miaka 70 hivi. Kitabu hiki na cha Ufunuo kinaitwa 'Apokalipsi' yaani chahusu unabii wa yale yatakayokuja mbeleni, na mengi sana yameshatimia yamebaki machache sana kwani kiliandikwa miaka 2600 iliyopita! Baada ya kuchukuliwa Babeli, Danieli na marafiki zake wanapendekeza lishe inayomheshimisha Mungu.Watoto wengi wamesoma visa hivi na kuvifurahia sana! Kitabu hiki kiliandikwa wakati wa kutawala kwa Koreshi.

Kwa kifupi: Danieli na wenzake wa Yuda wakiwa vijana wa miaka kumi na kitu, walikuwa waaminifu na wakachukuliwa kama mateka uhamishoni na Nebuzaradani Jemadari wa Nebukadneza mfalme wa Babeli (Wakaldayo). Hawakukata tamaa kwa vile walijua japokuwa mababa zao wamefanya uovu, wao wakimtukuza na kumwabudu Mungu, atawashindia tu. Daniel aliishi katika falme tatu tofauti, kuanzia ufalme wa Wakaldayo na kisha Waamedi na Persia.Wanakataa kula chakula kibaya na wanamtafsiria mfalme ndoto, kisha wanawekwa kwenye tanuru la moto kwa kukataa kuabudu Miungu. Mfalme wa nchi awa kama mnyama, na baada ya miaka 70, Wababeli wanatolewa na Wamedi na Persia wanaaingia. Sura moja mpaka sita ni za Historia yaani yaliyopita, na saba mpaka kumi na mbili zahusu yanayokuja yaani unabii ambao unaonyesha mwaka kamili Yesu atakaozaliwa. Hapa kuna zinahusu unabii mrefu kupita wote mfano ule wa miaka 2300 wa 8:14. falme zitakazotawala mpaka mwisho wa dunia. Kila mtu anapaswa kuelewa mwaka huu katika siku hizi za mwisho. Mungu hubariki watu Wake hata walio mateka au matesoni

Sababu za kuandikwa:Ushuhuda mzuri wa kutia moyo kuhusu ukuu wa Mungu, ambaye ni wa milele, falme zote zitapita ila Yeye hudumu milele. Vijana wadogo wapewa kibali cha mfalme na njozi, na kuhudumu mpaka uzeeni, katika falme tatu tofauti. Mashahidi wa Mungu kwenye nchi ya ugeni (naelewa vizuri maana nami nipo uhamishoni ugenini japo si mateka) ila siwezi kutoa visababu. Daniel anatumiwa kutia moyo watu kuhusu yatakayotokea mbeleni. Ushuhuda ilikuwa ututie moyo kujua kwamba Mungu anajua yote, na atatuongoza katika mambo yasioleweka yanayoijia dunia mbeleni. Mungu hakuumba dunia na kuiacha bila mtawala, la hasha! Bado anatushugulikia na ameshika hatamu mbinguni na duniani leo, jana, na hata milele. Sisi twaweza kusema nilikuwepo, na nipo lakini kwamba kesho tutakuwepo hatujui! Tunapata faraja kwamba YEYE ni 'Niko ambaye Niko' jana, leo, na kesho na hata milele. NI MWEZA YOTE.

Elezea zaidi tafadhali: Danieli na wenzake wa koo za kifalme wachukuliwa mateka mwaka 605. Kwa hekima aliyopewa na Mungu na miujiza ya Mungu anakuwa waziri mkuu wa himaya ya Babeli. Kitabu kinaanza na kutaka kumheshimu Mungu na kwa chakula. Danieli anatafsiri ndoto ya mfalme, Azaria, Mishaeli na Anania wanatupwa motoni, kwa kukata ku Anafanya kazi hii na anastaafu, ila Waajemi wanapokuja wanampa tena kazi hiyo akiwa mzee. Mungu hakumpa tu njozi za falme zilizotawala enzi zile, bali hata zinazotawala leo, iwe ni za Ulaya au Marekani, soma kwenye Danieli 7 mpaka 12 uone yale yaliyotabiriwa kwetu leo ambayo tunayaona kwa macho. Mfalme anawapa majina ya Kibabeli na anawapeleka shule kujua yahusuyo Babeli. Alipomaliza alilitumikia taifa la Babeli na Uyunani kwa miaka sabini. Nusu ya kwanza ya kitabu inaeleza Daniel na marafiki zake watatu na jinsi walivyosimama Imara upande wa Mungu, japo Wababeli walitaka wale chakula chao kibaya na kuabudu sanamu zao wakiwa vijana wa miaka kumi+ tu. (pengine 16 hivi) Walikula vyakula vya afya na wakawa na hekima na afya zaidi. Waliazimia moyoni mwao, hawatamtia Mungu aibu. Walitupwa kwenye moto kama adhabu wakiwa wamefungwa pingu, na walijitoa kwa Mungu wakisema hata wakifa potelea mbali hawatamkosea Mungu na kufanya uovu wa kuabudu miungu mingine, Yesu Mwenyewe alikuja kuwaokoa wakiwa watu wa makamo pengine miaka 40. Je, ungekuwa wewe ungetoka kwenye moto au ungebakia na Yesu? Daniel anatupwa kwenye tundu la simba na kuokolewa, akiwa mzee pengine wa miaka 90. Nebukadneza awa kama mnyama na kula majani kwaajili ya kiburi na anaandika ushuhuda wake na kuwa mwongofu. Uzao wake mfalme, yaani Belshaza anafanya kufuru kwa kutumia vyombo vya Mungu vya wakfu kwa sherehe yake na ufalme wake wanapewa wa mede na waajemi. Nusu inayobakia inaeleza unabii ya mambo yatakayotokea mbeleni, na kwamba Munguanatawala historia ya mwanadamu. Japo manabii wengi wameelezea mambo ya mbeleni, unabii wa Danieli umeelezea ya mbeleni mpaka maisha ya mbinguni. Danieli mbili, na saba yaonyesha mataifa yote yatakayotawala duniani mpaka ule mwisho, Yesu atakapowadia mawinguni. Taifa la kwanza lilikuwa Babeli, kisha Wamedia na waajemi, kisha Wayunani (Wagiriki) na mwishowe Rumi ambayo iligawanyika katika mataifa kumi. Baada ya hapo tunaona jiwe lilikuja kubomoa zile falme na Mungu anasimika ufalme Wake usio na mwisho. Nyakati hizo zimekaribia. Mungu anawabariki watu hata leo kwa kusoma ndoto na njozi ya falme zikazotawala mpaka mwisho wa Dunia ili tujitayarishe kwani siku hizi ndizo za mwisho "Maarifa yameongezeka na watu wameenda huko na kule"kutumia vyombo vya usafiri vilivyovumbuliwa karibuni, mitandao nk. Unabii huu wa Dan 2, 7, 8 na 9 wapaswa usomwe vizuri na kila mtu maana ni wa muhimu MNO katika wewe kujitayarisha kumlaki Yesu Masihi katika siku za karibuni, kwani ulimwengu utaisha. Tuko kwenye nyayo za miguu ya unabii huu. Unabii huu uko sahihi ana kwani unasema hata mwaka ule

Yesu atabatizwa, angalia zaidi unabii wa siku 2300, Patakatifu pa Patakatifu patakapotakaswa (8:14-9).

Muundo-Outline

Maelezo ya Wayahudi walivyochukuliwa mateka na wafalme wa mataifa (1:1-6:28): kwenye jumba la mfalme Babeli na kukataa kula chakula kibaya (1:1-5:31), Kwenye nyumba ya mfalme wa Mede na Uajemi (6:1-28). Unabii mrefu (7:1-12:13): Hukumu ya Mungu kwa watu Wake na kwa waasi (7:1-28), Haki ya Mungu na Patakatifu (Danieli 8), Daniel awaombea watu wake na kupata unabii wa "Wiki 70", unabii huu unaonyesha kuja kwa Masihi mara ya kwanza, mwaka wa kubatizwa Kwake na hata Kufa Kwake! Kwa usahihi kabisa (Danieli 9) Watu wa Mungu hatimaye wanaokolewa (10:1-12:13).

Mtiririko wake

1] 1-6,Ukuu wa Mungu katika maisha ya Danieli, Mungu aruhusu Yuda ichukuliwe mateka na mfalme wa Babeli,. Mungu anamlinda Daniel na wenzake na wanamtumaini Mungu kwa uadilifu mwingi, katika jamii ambayo ina mvunjiko wa maadili na ukatili. Mungu anawasaidia kwa uchaguzi wa vyakula sahihi, kisha wanapata maono ya kutafsiri ndoto za Nebukadneza, na wanaponyoka kuuawa mara kadhaa katika Danieli 1, 3 na 6, wanatabiri pia kuanguka kwa ufalme wa Babeli. Ndoto ya Mfalme ya falme zote zitakazotawala, ila Mungu ataweka ufalme Wake, na hizi falme ni kama makapi tu. Naye Mungu atausimika ufalme Wake mwishowe, ambao utadumu milele.

2] 7-12, Ukuu wa Mungu katika Historia, Danieli mtu anayependwa, anaonyeshwa kuhusu falme zitakazotawala katika Danieli 2, kwa kutumia chuma mbalimbali kama vile dhahabu, fedha, shaba na chuma, na kisha chuma kilichochanganyika na udongo. Anaonyeshwa tena katika Danieli 7, falme zitakazotawala kwa mfumo wa wanyama wa mwituni, na katika Daniel 8 anaonyeshwa tena falme zitakazotawala kwa mfumo wa wanyama wa kufugwa. Danieli 11 inaendelea kuongezea zaidi njozi hii, wakati wa kuanza kutawala kwa Medo-Persia. Hapa Babeli imeshatoka kwenye picha. Kitabu cha Danieli kinaishia na kufufuliwa kwa waaminifu wote, waliojiweka kwa Bwana.

Nukuu mashuhuri:

Daniel aliazimu moyoni mwake ya kuwa hatajitia unajisi kwa chakula cha mfalme, wala kwa divai aliyokunywa ....1:8 .

Kama ni hivyo Mungu wetu tunayemtumikia aweza kutuokoa na tanuru ile iwakayo moto Naye atatuokoa na mkono wako Ee Mfalme 3:17

Mungu wangu amemtuma malaika Wake, naye ameyafumba makanwa ya

simba, nao hawakundhuru.....6:22

Akamwambia. hata nyakati za jioni na asubuhi , elfu mbili na mia tatu, ndipo Patakatifu patakapotakaswa 8:14

Tena wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi wataamka , wengine wapate uzima wa milele, wengine aibu na kudharauliwa milele. Na walio na hekima watang'aa kama mwangaza wa anga: na hao waongozao wengi kutenda haki watang'aa kama nyota milele na milele. Lakini wewe Lakini wewe Danieli, yafunge Maneno haya, ukakitie muhuri kitabu, hata wakati wa mwisho, wengi wataenda mbio huko na huko, na Maarifa yataongezeka na watu wataendahuko na kule 12:2-4

Danieli akajibu, akasema, Na lihimidiwe Jina la Mungu milele na milele; kwa kuwa hekima na uweza ni Wake. 21 Yeye hubadili majira na nyakati; huuzulu wafalme na kuwamilikisha wafalme; huwapa hekima wenye hekima; huwapa wenye ufahamu maarifa; Yeye hufunua mambo ya fumbo na ya siri; huyajua yaliyo gizani, na nuru hukaa Kwake.2:20-22.

"Na katika siku za wafalme hao, Mungu wa mbinguni atausimamisha ufalme ambao hautaangamizwa milele, wala ufalme huo hataachiwa watu wengine; bali utavunja falme hizi zote vipande vipande na kuziharibu, nao utasimama milele." (Danieli 2:44)

Wakati huo Mikaeli atasimama, jemadari mkuu, asimamaye upande wa wana wa watu wako; na kutakuwa na wakati wa taabu, mfano wake haukuwapo tangu lilipoanza kuwapo taifa hata wakati uo huo; na wakati huo watu wako wataokolewa; kila mmoja atakayeonekana ameandikwa katika kitabu kile. Tena, wengi wa hao walalao katika mavumbi ya nchi wataamka, wengine wapate uzima wa milele, wengine aibu na kudharauliwa milele. Na walio na hekima watang'aa kama mwangaza wa anga; na hao waongozao wengi kutenda haki watang'aa kama nyota milele na milele. Lakini wewe, Ee Danielii, yafunge maneno haya, ukakitie muhuri kitabu, hata wakati wa mwisho; wengi wataenda mbio huko na huko, na maarifa yataongezeka. 12:1-3.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Kitabu hiki kinazungumzia kwa uwazi mwaka Yesu atakapobatizwa, na atakapokufa nao ni unabii mrefu kupita wote kwenye Biblia miaka- 2300 Danieli 8:14. Mengi yameshatimia, yamebaki machache sana! Kitabu hiki kiliandikwa kwa lugha mbili Kiarameiki na Kiyahudi.

Picha ya tawala zote za dunia mpaka mwisho wa wakati: Hakika Mungu hajatuficha mambo ya siku zijazo, Je tunasoma unabii wa Danieli 2, 7, 8 na 9?

Jambo muhimu? Lazima tudiriki kuwa kama Danieli kwa uwezo wa Mungu. Tuazimu mioyoni mwetu kumtumikia Mungu.

Swali kwangu: Je, umesoma Kitabu cha Danieli kama Yesu alivyosema usome katika Mathayo 24:15? Je, Umeazimia moyoni kwamba hutajichafua na dunia hii

Wahusika: Danieli, Anania, Azaria, Mishaeli, Nebukadneza, Belsheza, Dario, na Koreshi.

Kristo katika danieli: unabii unaomhusu masihi upo katika danili 2:34, 44, na 7:13, 14 na 9:25, 27. ufalme ambao utavunja falme ndiyo ufalme wa mungu. ufalme udumuo milele ambao hautapita 7:14, na mfalme wa wafalme 19:16. ujio wa kwanza wa yesu wa wiki 70, unaelezewa kwenye danieli 9.

SURA YA 28

HOSEA-Joshua-Yahweh anaokoa

Mwandishi: Hosea mwana wa Beeri 'wokovu wa Mungu au Mungu ameokoa' takribani 753-723KK. Nabii wa mwisho wa Israeli kabla ya Waashuru kuwapiga Waisraeli. Alitumika wakati wa wafalme Uzia, Yothamu, Yeroboamu II, Ahazi, na Hezekia.

Kwa kifupi: Uasi wa Israeli Nabii amwoa malaya, kama mfano wa mahusiano ya Mungu na sisi watu Wake. Mungu Yupo tayari kutusaidia kurudi nyuma kwetu, na kutupenda kwa ukunjufu wa moyo. Mungu atawaleta watu Wake siku moja kutoka kila taifa, na kuingia mbinguni. Watu Wake ambao wamemtumainiYeye, na kuwa waaminifu.

Sababu Za kuandikwa: Upendo wa Mungu usio na mwisho. Maisha ya ndoa ya Hosea yalikuwa mabaya kwa kipindi kikubwa, hakika alipata janga. Mke wake alipata watoto nje ya ndoa kwasababu ya kukosa uaminifu kwake. Nabii anatumia kisa chake cha huzuni, kutupa picha ya uovu na uasi wa Israeli na kukosa kwao uaminifu kwa Mungu. Upendo mkubwa wa Hosea wa kusamehe mke wake ni mfano mdogo tu wa upendo mkuu wa Mungu aliye tayari kutusamehe. Hosea alijua siku za Israeli ni chache na za kuhesabika.

Elezea zaidi tafadhali: Watu wengi hupenda kusoma visa vya mahaba au mapenzi, ila kisa hiki ni tofauti, kwani kinavunja moyo, wala hakisemi, wakaishi raha mstarehe. Nabii Hosea 'Joshua' alitoa ujumbe wa onyo kwa ufalme wa kaskazini yaani Israeli kwa miaka 25 hivi na haukusikilizwa. Matokeo yake, Mungu hakuweza kuilinda Israeli, na Samaria ikaangamizwa, hakika hili lilikuwa janga kama lile lililompata na mkewe.. Anajadili dhambi za taifa na kusema watachukuliwa mateka kwa vile wamekataa maarifa ya Mungu na kusahau sheria Zake. Chini ya Mfalme Yeroboamu II nchi ilipata mafanikio, ila watu hawakuwa na roho ya shukurani na Ashuru walikuwa maadui wao daima, na waliwalipa kodi hatimaye taifa hili lilipotea kwa kuchukuliwa na Waashuru 722KK wakati ambapo walikuwa wamefilisika kimaadili. Katika kitabu chote, tunaona waziwazi upendo wa Mungu, bila ya kujali uovu wa watu Wake. Walimkataa Mungu kwa muda mrefu, ila Yeye alichelewesha hukumu na kuendelea kuwaonyesha upendo, aliwatahadharisha janga linalokuja. Hosea aliona Waashuru wakija na kuchukua watu mateka na kuangamiza nchi yao na Waisraeli hawakurudi kamwe tena. Moyo wake uliuma kwa hili, aliwatakia mema na wokovu ila wao hawakutaka kufuata njia za Mungu. Waliabudu mungu Baali, walitoa watoto wao makafara, na ulikuwa wakati wa wafalme kuuawa-[Zekaria, Shallum, Pekaia, na Peka.-royal assasinations]. Huduma ya Hosea ilikuwa kwa miaka 30 hivi. 1:2 , Hosea anafanya maigizo kupitia ndoa yake chun-

gu na ngumu. Ndoa ni agano la mtu na mke wake, vile vile Mungu ana agano nasi. Mungu anataka tuwe waaminifu Kwake maana Yeye ni mwaminifu kwetu. Hakuna mume anataka mke anayeenda kwa waume wengine. Japo mke wake hakuwa mwaminifu kwake, aliendelea kumpenda. Hosea anatupa picha ya uaminifu wa Mungu kwa Agano Lake, Yeye ni Baba yetu na Muumbaji, hataki tujiingize kwenye miungu mingine. Kutokana na kisa hiki tunajifunza kwamba japo Israeli haikuwa na uaminifu kwa Mungu, Mungu bado Anapenda watu Wake. Ndoa ni picha ya uhusiano wa Mungu na watu Wake Israeli, Mume anayeheshimika na mwenye upendo anafungiwa nira na mwanamke asiye mwaminifu. Hosea anamwoa Gomeri na kuanza naye familia, Gomeri anarudia maisha ya dhambi ya ukahaba. Na Hosea anaenda kumtafuta kwenye soko la watumwa na kumnunua tena. Ndoa ni agano, talaka inazungumzwa 'tumekuwa kama njiwa mpumbavu'. Kwa tabia yetu ni rahisi Mungu asitupende tena ila Yeye ni Mwenye rehema na upendo kwetu. Kitabu hichi kina maonyo ya kutotii kutoka kwa Mungu na pia ahadi Zake za kutubariki tunapoungama katika toba ya kweli na kujirudi. Upendo wa Mungu na huzuni Yake na uvumilivu na kutotaka kuwatelekeza Israeli na dhambi zao inajionyesha vizuri kwenye kitabu hiki anaposema "Niwezeje kukuacha Efraimu? Niwezeje kukuponya Israeli?"Siku za Hosea zilikuwa za huzuni kwani maovu yalikuwa mengi, damu za watu wasio na hatia zilimwagwa. Hosea anashuhudia kuangamizwa kwa Israeli na taifa kuchukuliwa uhamishoni na Waashuru. Anasema watu alioumba Mungu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa ya Neno Lake.

Kama unajiuliza leo kuhusu upendo wa Mungu na una mashaka, basi soma kitabu hiki tena na tena! Mungu ni mwaminifu na Mwenye haki hata watu Wake wasipokuwa na imani na uaminifu, anazungumza urejeshaji, wakati wa ujumbe wa hukumu.

Mtiririko

1]1-3 Mke mzinifu, kama ilivyokuwa mke wa Isaya na Ezekieli, hali ya familia inatumiwa kuonyesha mfano wa mambo makubwa na ya kiroho kati ya Mungu na watu Wake.

2]4-14-Taifa zinifu, lililokosa uaminifu, linaabudu miungu ya sanamu. Mungu hakubali dhabihu zao kwa vile hawaonyeshi huruma kama vile wanavyopaswa. 6:6, hata makuhani na manabii wanashiriki hizi dhambi 4:5, 9 na 5:1, na 6:9. Hukumu ya taifa sura ya 8-9. Mungu anatoa ahadi. Kama vile Hosea anavyomkomboa mkewe, Bwana anafanya vile vile. Kitabu kinaisha kwa kutoa wito wa Israeli kumrudia Mungu na kuacha miungu ya uongo, kuacha dhambi na kutoa dhabihu, wanaporudi, Mungu anaahidi kuwapoya na kurudi kwenye nchi yao.

Muundo-Outline

Mke/Israeli na Mume/Mungu (1:2-3:5): Kushutumiwa kwaajili ya uzinzi (1:2-9), Ndoa kwenye taharuki (1:10-2:23), Kurejeshwa kwa ndoa tena (3:1-5). Mwana/Israeli na Baba/Mungu (4:1-14:8): Kesi dhidhi ya Israeli (4:1-19) na makuhani(15:1-7). Hukumu na wito wa kuungama (5:8-6:3), Kusihiwa kwa Israeli na Yuda (6:4-9:17), dhambi ya Israeli na kuchukuliwa mateka uhamishoni (10:1-15), Upendo wa Mungu kwa Israeli ((11:1-11), Kesi dhidhi ya watu wa Mungu (11:12-13:8), Msamaha na kurejeshwa 13:9-14:6). Hitimisho (14:9)

Nukuu mashuhuri:

• Hosea 4:6: *"Watu Wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa..."* **(Umuhimu wa kumjua Mungu na Neno Lake).**

• Hosea 6:6: *"Maana nataka fadhili, wala si dhabihu; na kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa."* **(Mungu anapendezwa na moyo wa upendo na utii badala ya matendo ya kidini ya kawaida tu).**

• Hosea 11:1: *"Wakati Israeli alipokuwa mtoto mchanga, nilimpenda, Nami nilimwita Mwanangu kutoka Misri."* **(Utabiri unaorejelea maisha ya Yesu Kristo).**

• Hosea 14:4: *"Nitawaponya kurudi nyuma kwao, nitawapenda kwa hiari Yangu..."* **(Ahadi ya Mungu ya kuwasamehe na kuwarejesha wale wanaotubu na kurudi Kwake).**

• Hosea 2:19: *"Nami nitakuposa kwangu kwa milele; naam, nitakuposa Kwan-*

gu kwa haki, na kwa hukumu, na kwa fadhili, na kwa rehema." **(Ahadi kuu ya Mungu ya upendo wa milele kwa watu wake). [1, 2, 3, 4]**

Cha pekee au cha kustajaabisha: Gomeri mke wa Hosea alikuwa na watoto watatu waliopewa majina ya unabii- Yezereeli, mwana wa kiume, jina likiashiria kwamba Mungu angeiweka wazi hukumu dhidi ya ufalme Israeli- binti aliyeitwa jina la Loruhama likimaanisha 'asiyehurumiwa' likimaanisha Mungu hatawahurumia tena Waisraeli na Loami mwana wa kiume, likimaanisha 'siyo watu Wangu' kuonyesha kwamba Waisraeli walikuwa wamemwacha Mungu, hivyo Naye hakuwahesabu tena kuwa watu Wake, 14:4.

Jambo muhimu?: Mungu ni Mwaminifu japo kuwa watu Wake mara nyingi sio waaminifu, Yeye Yupo tayari kusamehe na kutuponya kurudi nyuma kwetu 'anatupenda bila mipaka' 14:4

Swali kwangu: Je, nawezaje kuwa mwaminifu kwa Mungu kwa kutokuwa na miungu wengine au na kuwa kama mwanamke aliyeolewa anayetangatanga kwa wanaume wengine ambao hawampendi au kumsaidia kwa lolote bali wanaomwongezea shida na huzuni.

Wahusika: Hosea, Gomeri, Watu wa Israeli.

Kristo katika hosea: Mathayo yaoonyesha kristo aliitimiza ujumbe wa hosea katika huduma yake, kwani alienda misri. mathayo 2:15 inasema

mfano wa yesu kama bwana harusi na israeli kama bibi harusi yaendana na mifano mengine ya agano jipya, kwani anajiita 9:25, na petro anazungumzia kuhusu hosea 1pet 2:10 akirejelea mungu anavyowajumuisha watu wa mataifa kuwa watu wa mungu kupitia kifo cha yesu.

SURA YA 29

YOELI-Yo'el "Yahweh ni Mungu"

Mwandishi: Yoeli 'Yehova ni Mungu' mwana wa Petheueli 1:1. Takribani 630KK. Anaandika mengi kwa mashahiri mazuri, na siku ya Bwana, yaani siku ya hukumu na wokovu kwa wale wanaomtafuta Bwana anatangaza mwito wa toba ili taifa lifurahie baraka za Bwana.

Kwa kifupi: Baa la nzige linaelezea hukumu ya Mungu kwa watu wenye dhambi ya uasi. Siku ya Bwana au hukumu inatamkwa mara ano kwenye kitabu hiki (1:15, 2:1,11,31, 3:14) Kitabu kimegawanyika kwenye sehemu mbili uovu wa Yuda na ukame wa nzige na kutubu kwa watu. Na pili Mungu anaisamehe Yuda na kutimiza Nneo Lake na kutoa nzige na kuleta mvua na mazao tele. Yoeli analinganisha nzige na kuja kwa siku ya Hukumu ya Mungu. Yoeli alipewa njozi ya Agano Jipya na Mungu kukusanyika kwa mataifa.

Sababu za kuandikwa: Yoeli ni rekodi ya baraka na laana. Watu wakitii sauti ya Mungu wanabarikiwa kupindukia, na wasipotii majanga yanawasubiri. Twaweza kufikiri kwamba Ukame na nzige ni adhabu kubwa, ila Siku ya BWANA ya hukumu ndiyo ya kuogopa zaidi. Kabla siku hiyo haijaja kwetu, Mungu anaahidi mvua ya masika, yaani ROHO Wake Mtakatifu. Tunaamini Roho Mtakatifu ameanza kumwagwa kama mvua ya vuli, ila wengine wanasema tayari mvua ya masika, wewe unasemaje?

Elezea zaidi tafadhali: Unabii huu unakuja mwanzoni mwa kutawala Mfalme Yosia wa Yuda. Zefania alifanya naye kazi. Ujumbe wake ni Siku ya hukumu ya Bwana inakuja, ujumbe huu ni wakati leo hukumu inakuja. Ikiwa tutapokea ujumbe huu na kutubu, Roho Mtakatifu atamwaga kwa wingi kwetu. Haelezei kuhusu mataifa ya Ashuru au Babeli. Haelezei kuhusu mfalme wa Yuda, hivyo yawezekana ni wakati Yosia alipokuwa mdogo, na akitawala chini ya uongozi wa Kuhani Yehoada. Baa la nzige wengi wanaingia Yuda na kuteketeza mavuno. Nabii Yoeli asema baa hilo ni kidogo ukilinganisha na siku ile kuu na mbaya ya Mungu 2:11 na anawasihi watu kugeuka toka kwenye njia zao za uovu waombe toba, na wasipogeuka Mungu ataleta jeshi la watu kama vile jeshi la nzige lilivyokuja kuharibu nchi yao. Mpango wa Mungu ni kuhukuu watu Wake waliotenda dhambi, ila bado amewapa muda wa kutubu makosa yao. Mungu anaahidi kupitia nabii Wake kwamba hata baada ya adhabu Mungu atajibu maombi yao na kuwabariki tena. "Nirudieni Mimi, kwa mioyo yenu yote kwa kufunga na kwa kulia, kwa kuomboleza, rarueni mioyo yenu na sio mavazi, mkamrudie BWANA kwani Yeyeamejaa huruma si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa rehema, naye hughairi mabaya, Naye atatuachia

baraka. Baadaye anawaambia watu wa Yuda wafurahi, na wasiogope washangilie kwa kuwa BWANA atatenda matendo makuu na mazao yataoa tena mataunda, wanyama watakuwa na malisho Watu wanatubu na Mungu anarejesha mazao ya nchi na kubariki watu Wake. Mungu anaahidi kumwaga Roho Wake, kwa wote wenye mwili 2:28. Unabii huu unatimizwa Roho Mtakatifu anaposhuka wakati wa Pentekoste na kuwapa watu nguvu kuhubiri. Mtume Petro ananukuu unabii huu akielezea kilichotendeka Matendo 2:17. Leo hii Roho wa Mungu anamwagwa tena kututayarisha na kuja kwa Yesu. Je, mimi nipo tayari kumpokea. Hebu tusome matayarisho ya kuweza kumpokea Roho Mtakatifu, zimekaribia siku za bonde la kukata maneno alizotabiri nabii.Unabii huu utatimilika wakati huu wa mwisho, kuzidi wakati wa Petro, kama Petro alihubiri dakika chache bila laptop, bila kioo/screen wakabatizwa watu 3000.

Mtiririko

1] 1-2:17, Siku ya Bwana itakuwa siku ya hukumu na haja ya kuwa na toba, janga la nzige, kam mfano wa Waashuri na Wakaldayo ambao watawasaidia watu waifikie toba.

1] 2:1-3:21,Siku ya Bwana ni baraka pia. Siku itakuja na uharibifu

mbaya, kuliko hata nzige. Hata hivyo Mungu atakuwa na huruma na kutoa mibaraka, mojawapo ikiwa Roho Mtakatifu, kwa wale wanaomgeukia Yeye, na kuitikia mwito wa toba.

Muundo-Outline

Yahusuyo hukumu ya awali:Nzige wanasimamia siku ya hukumu ya Mungu (1:1-20): Maelezo ya mashambulizi ya nzige, wito wa kutubu katika nuru ya hawa nzige (1:13-20). Tahadhari kuhusu hukumu inayokuja mbeleni:Adui avamia na kuleta siku ya BWANA (2:1-17): Maelezo kuhusu uvamizi wa adui (2:1-11), wito wa toba kwa uwiano wa uvamizi (2:12-17). Kuokolewa na marejesho kwa Yuda katika siku ya BWANA (2:18-27). Kumwagwa kwa Roho Mtakatifu toka mbinguni siku ya Mungu (2:28-32). Hukumu kwa mataifa na baraka kwa Yuda katika siku ya BWANA (3:1-21): Hukumu kwa mataifa (3:1-15), Baraka za Yuda (3:16-21).

Nukuu mashuhuri:

- Yoeli 2:12-13: *"Lakini sasa," asema Bwana, "nirudieni kwa mioyo yenu yote, kwa kufunga, kwa kulia na kuomboleza. Rarueni mioyo yenu, wala si mavazi yenu."* **(Fungu hili kuu linahimiza toba ya kweli na ya ndani badala ya maonyesho ya nje).**

- Yoeli 2:25: *"Nami nitawarudishia ile miaka iliyoliwa na nzige..."* **(Ahadi kuu ya Mungu ya kurejesha na kubariki kinyume na majanga yaliyopita).**

- Yoeli 2:28-29: *"Hata itakuwa, baada ya hayo, ya kwamba nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili; na wana wenu, na binti wenu watatabiri... na juu ya watumishi wenu, na juu ya wajakazi wenu, siku zile nitamimina Roho Yangu."* **(Unabii maarufu kuhusu Roho Mtakatifu ambao ulitimizwa katika Agano Jipya wakati wa Pentekoste).**

- Yoeli 2:32: *"Na itakuwa ya kwamba kila atakayeliita jina la Bwana ataponywa..."* **(Wito wa wokovu uliotolewa kwa wote). [1, 2]**

Jambo muhimu?: Nabii Yoeli anawaambia watu waungame, hataji dhambi zao kama manabii wengine walivyozungumza kuhusu kuabudu miungu mingine, kutotenda haki au mengineyo kwa Wayahudi. Jambo la muhimu ni kumwagiwa Roho wa Mungu ili tuwezeshwe kuungama dhambi zetu, kuacha mitndo wa maisha ya uovu na kuifanya kazi Yake siku hizi za mwisho kwani Yesu Yupo mlangoni kurejea ili kuja kutuchukua.

Swali kwangu: Je! nimeshajitoa na kujiweka wakfu kumwagiwa Roho wa Mungu ili niweze kupata ndoto, maono au njozi ya kutenda kazi yake kwa nguvu na ushujaa na kuacha njia zangu mbaya?

Wahusika:Yoeli, na watu wa Yuda

KRISTO KATIKA YOELI: MATENDO 2:16-21 AMBAPO PETRO ANANUKUU YOELI 2:28,29

AKIZUNGUMZA KUJA KWA ROHO MTAKATIFU AILIYEAHIDIWA NA YESU. AHADI HII YA YOELI INAPATA KUTIMIZWA BAADA YA YESU KUPAA KWENDA MBINGUNI. SIKU MOJA YESU ATAHUKUMU MATAIFA KAMA YOELI 3:2, 12 INAVYOSEMA. 2:32 YAONYESHA HITAJI LA KUMTAMBUA YESU AMBAYE KWAKE, SISI TUNAPATA WOKOVU "KILA ALIITAYE JINA LA BWANA ATAOKOLEWA.

SURA YA 30

AMOSI-Amas-Kunyanyua mzigo, kuubeba

Mwandishi: Amosi Mchungaji wa mifugo na mwokota mikuyu wa Tekoa Yuda, karibu na Bethlehemu, anashugulika na ufalme wa Israeli -kaskazini Takribani 768-753KK wakati wa Yeroboamu II. Amos alibeba mzigo wa kugangaza ujumbe kutoka kwa Mungu kwamba hukumu inakuja kwa taifa la Israeli.

Kwa kifupi:Dini ya kweli, sio desturi, kaida au mapokeo tu, bali kuwatendea watu haki na kuwa na huruma. Mungu hutumia watu wa aina zote kupeleka ujumbe, hatujui kama mahubiri yake yalimpa dhiki. Amos anatangaza Hukumu za mataifa, kuanguka kwa Israeli na urejeshaji utakuwa kupitia uzao wa Daudi (Masihi).

Sababu za kuandikwa: Amosi alikuwa mnyenyekevu, mtu mwenye akili ampendaye Mungu. Alikuwa jasiri kuzungumza aliyoambiwa na Mungu. Japo Ujumbe wake ulikuwa rahisi na wa wazi, ulikuwa na nguvu. Wajumbe wachache wanaoweza kuelezea hekima ya Mungu na utakatifu Wake kama vile Amosi alivyojaliwa. Amosi kama manabii wengine anatabiri hukumu ya Mungu watu wakiendelea na kuabudu sanamu na sherehe za ulevi. Mungu

hakosi kutoa ahadi za mibaraka Yake wanapotubu na kuacha njia za uovu na uasi. Japo Israeli itaanguka shina la Yese hatimaye litatawala

Elezea zaidi tafadhali: Mungu atahukumu dhambi, Naye anapenda haki na uadilifu kati ya wanadamu itendwe. Mungu ansema haki na uadilifu ni bora kuliko dhabihu na uadhimishaji wa sherehe za kidini/kaida. Amosi mtu wa kawaida Mchungaji na mwokota matunda ya makuyu, anaacha kwao na kuchukua ujumbe kwa watu matajiri wa Israeli na wafalme, akishutumu vitendo vya ibada za sanamu, kutesa manabii, na kudhulumu masikini na kwamba Mungu atawaadhibu kwa vitendo hivi vya dhuluma wasipoungama na kuishi toba ya kweli. Anashutumu mafanikio yaliyoleta kiburi, na ukatili kwa masikini. Waisraeli walipata afueni kutoka kwa maadui zao wa Misri, Ashuru na Babeli na wakajisahau na kuwa na hiana. Mafanikio makubwa na umasiki mkubwa ndiyo hali halisi ilivyokuwa. Dini ilikuwa kama desturi tu, wala haikutoka moyoni. Si kitu rahisi kuwapa maonyo wafalme na wakubwa wanaoabudu miungu kama ya ndama wa Bethel, katika wakati wa Amosi mfalme Yeroboamu alifanya nchi kuwa imara, na mfalme Uzia alipata utajiri mwingi, ila mafanikio haya yalileta uasi badala ya moyo wa shukrani kwa Mungu. Amosi anamwendea Kuhani mkuu Amazia kwa kuwaongoza Israeli kwenye kuabudu miungu mingine. Anasema mafanikio na maisha yasiyofanya watoe jasho yamewaletea Israeli kiburi. Mungu hapendi matajiri walio wakatili au waonevu kwa watu ambao hawajiwezi, wana uhitaji kama yatima na wajane au ni masikini. Mungu anataka kila mmoja atendewe haki, pasipo kubaguliwa. Sisi sote ni watoto Wake. Mungu anahesabu nchi yote inawajibika na hatia hii ya dhuluma. Japo Mungu aliwakomboa watu wa Israeli kutoka utumwa wa Misri, anakuwa tayari kuwapeleka kwenye utumwa mwingine. Amosi anaona njozi ya picha ya plumbline/timazi kwaajili ya kupima, ikimaanisha watu hawana viwango vile Mungu anataka. Kikapu cha makuyu chenye matunda yaliyoiva kinaonyesha tabia imepevuka kupokea hukumu za Mungu. Amosi anawakumbusha watu kwamba kuna siku moja, Mungu ataifanya Israeli kuwa mpya tena. Mungu hutumia watu wote, Daniel na Isaya walitoka koo za kifalme, Ezekiel na Yeremia walikuwa makuhani wasomi, Amosi alikuwa mtu fukara aliyeajiriwa kuchunga na asiye na kisomo ila alikuwa na akili mahiri na hekima. Anaonyeshwa maono ya nzige, moto, na timazi ya kupimia mahali palisiponyoka, Kisha anaonyeshwa kuangamizwa kwa Israeli na kurejeshwa kwake. Hakika Mungu hatafanya kitu chochote bila kutuambia sisi akitumia manabii Wake. Watu hawa wanaoonea masikini na na kuwaponda wahitaji, na kunenepa kama…….mmemwuza mwenye haki kwa fedha na masikini kwa jozi ya viatu". Hata leo lazima watu wawe waangalifu katika upendo wa kujali na kuwa na huruma nyororo kwa wakosaji, wapweke, vilema, yatima, wajane, wageni, wenye shida na masikini. Mawakili wa kusaidia wenye mahitaji kwenye jumuiya wametumia kitabu hichi. Mungu atahukumu watu wenye viburi wasiotaka kuungama, watu walifikiri ma-

fanikio na nafasi zao ni kubwa hivyo hawataguswa na yoyote wakikandamiza wengine. Tumtafute BWANA tukaishi. Simba amenguruma, maana yake "Mfalme wa mbinguni anawapa onyo". Tumeshapewa maonyo leo, hebu na tuwe na matengenezo na uamsho badala ya dini ya mapokeo tu, ya kujilimbikizia vitu na familia zetu tu, na kuacha watu wateseke na huku akaunti zetu za benki zimesheheni mahela. Bwana Yu njiani.

Mtiririko:

1] 1:1-2:6-Hukumu kwa Yuda, na Israeli

2] 3:1-6:14-Mahubiri maatau, Amosi anatangaza kwamba Mungu ataihukumu Israeli kwa kuvunja uhusiano Naye, kwa Kukataa kutubu baada ya kupokea maonyo huko nyuma, na kwa kutotenda haki na kutomwabudu Mungu, na ole, huzuni na uharibifu utakaowafikia kwa kuchukuliwa mateka kwa watu wanaoshugulika na uovu.

3] 7:1-7:10- Maonyo nzige na moto, na mapigo kupungua kutokana na nabii kufanya maombezi, Amaziah mfalme kuingia na kutaka kumnyamazisha nabii Amosi, Kwanini Mungu hawezi kupunguza adhabu, na mwisho maono ya matunda ya mikuyu yaliyoiva. Mungu anasimama kwenye madhahabu, ikionyesha uhakika wa hukumu inayokuja.

4] 9:11-15-Ahadi zinaonyesha urejesho wa nyumba ya Daudi, na kurudi kwa mafaniko katika nchi ya Israeli, na ahadi kwamba Mungu hataing'oa Israeli tena.

Muundo-Outline

Utangulizi (1:1-2). Mashauri ya Hukumu kwa mataifa (1:3-3:15): Dameski (1:3-5), Gaza(1:6-8), Tiro (1:9-10), Edom (1:11-12), Amoni (1:13-15), Moabu (2:1-3), Yuda (2:4-5), Israeli (3:1-15). Kesi kwa wateule wa Mungu (4:1-13): Ng'ombe wa Bashani (4:1-13), Nyumba ya Israeli (5:1-17), Ole oracles (5:18-6:14. Njozi tano za hukumu inayokuja (7:1-9:10): nzige (7:1-3), Moto (7:4-6), Plumb line/timazi (7:7-9). Kibwagizo, Amosi akimfuata Mfalme Amazia (7:10-17): Matunda ya wakati wa hari (6:8:1-14), mwisho wa Israeli (9:1-10). Hitimisho, kisa cha wokovu- salvation Oracles (9:11-15).

▫Nukuu mashuhuri:

▫ Je! Watu wawili waweza kutembea pamoja, wasipokuwa wamepatana? 3:1

▫Kwa vile nitakutenda hivi Israeli, jitayarishe kukutana na Mungu wako. 4:12

Tafuteni mema, wala si mabaya mpate kuishi, hivyo BWANA Mungu wa majeshi, atakuwa pamoja nanyi, kama msemavyo 5:14

▫Hakika BWANA Mungu hatafanya neno lolote, bila kuwafunulia watumishi Wake manabii siri yake. Simba amekwisha kunguruma, ni nani asiyeogopa? BWANA Mungu amenena, ni nani awezaye neno ila kutabiri 3:7,8

▫Niondoleeni kelele za nyimbo zenu; kwa maana sitaki kuzisikia sauti za vinanda vyenu. Lakini hukumu na itelemke kama maji, na haki kama maji makuu. 5:23,24.

▫Angalia, siku zinakuja, asema Bwana MUNGU, ambazo nitaleta njaa katika nchi; si njaa ya kukosa chakula, wala kiu ya kukosa maji, bali ya kukosa kuyasikia Maneno ya Bwana. ▫Nao watatanga-tanga toka bahari hata bahari; na toka upande wa kaskazi hata upande wa mashariki; watapiga mbio, wakienda huko na huko, kulitafuta Neno la Bwana, wasilione. 8:11,12

Cha pekee au cha kustajaabisha: Amosi mwenyeji wa ufalme wa kusini wa Yuda, anaelekezwa na Mungu kutoa unabii kwa taifa la kaskazini ambalo ni Israeli.

Jambo muhimu?: Unawatendeaje kwa haki watu wanaokuzunguka? Mbele za Mungu hiki ni kipima-joto chako cha mwamko wa kiroho. Soma Yakobo 2:14-18

Swali kwangu: Je! napenda kuwanyanyasa masikini, watu wenye mahitaji maalumu kama vilema na kupoteza haki ya mtu ambaye hana uwezo?

Wahusika: Amosi, Amazia kuhani, Yeroboamu II na watu wa Israeli.

Kristo katika amosi: Mungu anaahidi kuinua madhabahu ya daudi iliyoanguka, na kuziba mibomoko 9:11, hili lilitimizwa na yesu matendo 15:15-17, kama mwana wa daudi 1:1. kristo anakalia kiti cha daudi na kutimiza ahadi ya mungu kwa daudi ya kuwa na uzao wake katika kiti cha enzi daima [davidic king], amos anawajumuisha watu wa mataifa walio katika yesu 9:2.

SURA YA 31

OBADIA-Obadya “Anayemwabudu Yahweh”, hii inafanana na jina Denis.

Mwandishi: Obadia “Mtumishi wa Yahweh” nabii wa Yuda ufalme wa kusini, takribani 586. Jina lake lina maana Mtumishi wa Mungu . Kitabu hiki ndiyo kifupi cha Agano la kale, kina sura 21. Kuna Obadia watatu kwenye Maandiko, mfano mwalimu wa sheria Yuda aliyetumwa na Yehoshafati (2Kumb 17:7), Msimamiaji wa ujenzi wa Hekalu wakati wa Yoia 2Kumb 34:12) na kuhani aliyehudumu wakati wa Nehemia (Neh 10:5), Pengine ni mmojawapo wa hawa au siyo kabisa.

Kwa kifupi: Kitabu hiki ni tofauti kwani kimeandikwa kwamba taifa la Edomu itapata shida na kuadhibiwa kwa kusaidia kuangamizwa kwa Yerusalemu. Waedomi walikuwa watu wa kiburi na ukatili kwa ndugu zao Israeli. Maadui wa Mungu mwishowe wataangamia. Mungu husaidia watu Wake japo ni dhaifu na wenye dhambi

Sababu ya kuandikwa: Yaelekea kwamba daima Edomu ilifurahia wakati Yuda ilikuwa inapata mateso. Obadia anaihukumu Edomu. Uadui ulikuwa umeendelea kati ya mataifa mawili, na Obadia anatoa onyo kwamba kuna siku ya bahati nzuri itakuja kwa Yuda, na kibao kitageuzwa.

Elezea zaidi tafadhali: unabii wa Edomu umegawanyika sehemu mbili, kwanza ni utabiri wa janga linaloijia Edomu na siku nzuri zinazojia Yuda. Nabii anatoa onyo kwa taifa la Edomu na ukatili kwa ndugu zao Yuda wakati Yerusalemu inashambuliwa. Taifa la Edomu ni uzao wa pacha wa Yakobo baba wa Israeli. Watoto hawa pacha waligombana kwenye tumbo la mama yao Mwanzo 25:21-26, na magomvi yao yameendelea kwa karne nyingi. Baada ya Edomu kusaidia Babeli kupora Yerusalemu , Obadia anatoa hukumu toka kwa Mungu “kwaajili ya ukatili kwa ndugu yako 1:10. Unabii huu ulitimia kabisa kwani Edomu ilipotea kabisa kama taifa. Unabii huu ulitimia wakati wa mfalme Yehoramu wa Yuda. Maonyo ya Obadia yanafanana na yale ya Yeremia wakati huo. Hata leo watu wakipatwa na mambo mabaya tusifurahi bali tuwe wa msaada maana Mungu ni upendo, hata hivyo ni nani ajuaye siku yetu inakuja, ya kuhitaji msaada. Wasema ukiona mwenzako ananyolewa wewe anza kutia maji kichwani. 1 Korintho 10:11 yasema “mambo haya yaliwapata wao kwa jinsi ya mifano, yakaandikwa ili kutuonya sisi hapa, tunaoishi mwisho wakati.” Je umejifunza kwenye mifano ya wana wa Israeli?

Mtiririko

Unabii wahusu Edomu kuhusu hukumu inayokuja, Obadia hatoi tumaini la kutubu, kwa Waedomu

1] 1-18-Edomu inahukumiwa, anaona uhalifu wa Edomu kwa kakaye na kutoa hukumu ya maangamizi kwa uhalifu.

2] 19-21-Israeli inarejeshwa, kama wakati wa Yakobo na Esau. Edomu kama taifa halipo tena.

Muundo-Outline

Kichwa na utangulizi (v1). Edomu itahukumiwa: Hukumu inatamkwa (v2-9), Sababu za hukumu (v10-14). Siku ya BWANA (v5-21), Mataifa yanahukumiwa (v15-16), Israeli inaokolewa (v17-21)

Nukuu mashuhuri:

1. Hukumu ya Kiburi (Obadia 1:3-4)

- Fungu: *"Kiburi cha moyo wako kimekudanganya; wewe ukaaye katika pango za majabali, mwenye makao yako juu sana; asemaye moyoni, Ni nani atakayenishusha mimi? Ujapopanda juu kama tai, ijapokuwa kioto chako kimewekwa kati ya nyota, nitakushusha kutoka huko; asema BWANA."*

Kwa sababu ya udhalimu aliotendwa ndugu yako Yakobo, aibu itakufunika, nawe utakatiliwa mbali hata milele. 10

Siku ya BWANA na Sheria ya Kuvuna ulichopanda (Obadia 1:15)

- *"Kwa maana hiyo siku ya BWANA i karibu juu ya mataifa yote; kama ulivyotenda, ndivyo utakavyotendwa; malipo yako yatakurudia juu ya kichwa chako mwenyewe." 15*

Bali katika mlima Sayuni watakuwako wenye kuokoka, nao utakuwa mtakatifu; na nyumba ya Yakobo watamiliki milki zao 1:17

Cha pekee au cha kustajaabisha: Obadia ni kitabu kifupi cha Agano La kale, kina sura moja tu na mistari 21.

Jambo muhimu?: Obadia inaonyesha wema wa Mungu na uaminifu wake kwa watu wake. Ahadi hii aliitoa kwa Ibrahimu katika Mwanzo 12:3 "ni-tawabariki wale wakubarikio

Swali kwangu: Je, nachukulia kirahisi wema wa Mungu au naitikia upendo wake na kumtii?

Wahusika:Obadia na watu wa Edomu

Kristo katika obadia: Jaribio la herode mkuu, muedomu, kutaka kumwua yesu katika mathayo 2, linafanana na waedomu waliokuwa wakitaka kuwaua waisraeli katika kitabu hiki. kisha yesu ndiye atakayefanya hukumu ya mataifa kama ilivyosemwa katika fungu la 15, wokovu katika fung la 17, utimizo wake ni kupitia yesu.

SURA YA 32

YONA-Yonah-Dove

Mwandishi: Yawezekana ni Yona "Njiwa" au mtu aliyemjua, takribani 790KK (2Wafalme 14:23-25) . Kisa chake kinajulikana sana na kinashangaza wengi kwa maswali mengi, iwe ya sayansi nk. Anasimulia kisa kama mtu mwingine.

Kwa kifupi: Nabii anaitwa kutoa maonyo kwa taifa lenye ibada la sanamu la Ninawi. Nabii hataki kutii maagizo ya Mungu anamkimbia Mungu na kumezwa na samaki. Mungu anamrudi nabii wake na anaenda kufanya alichoambiwa kwa shingo upande. Mungu anajali hata watu wa mataifa. Uamsho mkubwa unatokea Ninawi. Tunajifunza kuonyesha huruma, rehema na upendo, na kuacha uchungu, kinyongo na kutosamehe.

Sababu ya kuandikwa: Elezea zaidi tafadhali:Mungu alimwita Yona kutoka mji ulio karibu na baharí ya Galilaya na kumtuma kuhudumu kwa kuhubiri Ninawi, mji mkuu wa Ashuru iliyokuwa katili sana. Yona hakutii na akapanda merikebu kwenda Tarshishi (Spain) njia tofauti kabisa. Mungu ana rehema hata kwa wale wanaochelewa kujirekebisha

Elezea zaidi tafadhali:Mungu alimwita Yona kutoka mji ulio karibu na baharí ya Galilaya na kumtuma kuhudumu kwa kuhubiri Ninawi, mji mkuu wa Ashuru iliyokuwa katili sana. Kitabu kinaonyesha Yona asivyo na mawazo mapana, mkaidi na aliyejaa unafiki. Japo Yona ni Myahudi, unabii wake unahusu watu wa mataifa, mji mkuu wa ashuru Ninawi. Anaambiwa aende kuwahubiri na hana shauku ya kufanya vile na anakataa kwa kufanya kinyume. Yaani hakujali kama watu wa Ninawi wafe katika dhambi zao bila ya kumrudia BWANA. Watu wa Ninawi walijulikana kama watu wakatili sana. Siku zile watu waliamini dunia ni kama sahani na ukifika ukingoni mwake utaanguka chini. Tarshishi ni mojawapo wa sehemu zilizokuwa zinajulikana kama 'ukingo.' Dhoruba yaja na nabii anatupwa kwenye baharí na samaki anammeza. Ndani ya tumbo la samaki anaomba, na kukaa mle siku tatu, na kutapikwa kwenye ufuko wa Ninawi alipokataa kwenda. Anahubiri kwa siku 40 ila moyoni hataki watu hawa wa mataifa wasiojua kutofautisha mkono wa kushoto na kulia waokolewe. Mfalme, wanyama na watu wanafunga na kuomba toba ya kweli. Yona ni nabii aliyekuwa na mafanikio kuliko wainjilisti wote, kwani 100% waliongoka na kukubali wito wake, hii ni tofauti na Nuhu. Yona anakasirika na kuzira akisema ataonekana nabii wa uongo, na kwanini Mungu Ana huruma vile, kwa watu ambao si wa kabila lake? Ila Mungu anamfundisha kwamba, Yeye anaita watu wote kuifikia toba ya kweli, maana mapenzi Yake ni kila binadamu apate kukolewa. Na pia Mungu ana uwezo wa kumwokoa mtumishi Wake kutokana

na hali zote ngumu, iwe ni kuwa tumboni kutupwa nje ya meli, kuliwa na samaki au kuunguzwa na jua. Mtango unaletwa uwe kivuli kwake, na Mungu anamwonyesha Yona kwamba anasikitikia mtango ambao ni mti tu ulionyauka, naye hakuutengeneza, kwanini Mungu asijali binadamu aliyeumbwa kwa mfano Wake, aliyetubu? Yona yawezekana alipata kuelewa kwamba binadamu sote tumekosa na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, na kwamba kuokolewa ni karama tu toka Kwake Bwana na si kazi za nguvu zetu, Yona hakutii na akapanda meli kwenda Tarshishi (Spain) kinyume chake. Upepo waja kwa ghafla na meli ikayumbishwa, watu wanapopiga kura kujua ni nini sababu ya hatari ile, wanagundua ni Yona, na wanamtupa nje, naye anamezwa na samaki mkubwa. Mungu anaunusuru mji kwa vile watu wamejutia toba ya kweli. Mungu hana upendeleo wa kabila au taifa, japo Yona na binadamu wengine wana ubaguzi. Yona anaona matishio au unabii wake, Mungu hatautimiza unabii wa namna hii, Kwa vile Yona ana ubaguzi moyoni kwa watu wa mataifa, anakasirika na kuzira. Mungu anaonyesha anajali hata wapagani au makafiri waje kwenye majuto ya kweli na kupata wokovu. Yesu anamkuu Yona kwamba watu wa Ninawi waliongoka na kutubu alipowahubiri ila watu wa Israeli japo Yeye Yesu Mungu aliwahubiri, walikuwa hawako tayari. Mungu Yupo tayari kubadilisha mipango Yake tukiugama. Kitabu hiki ni cha umishenari, Mungu anafikia mataifa mengine.

1]1-2-Yona anapata wito mara ya kwanza kutoka kwa Mungu kwenda Ninawi, na kukutana na watu wa mataifa wenye utii kuliko yeye, na wanaepuka janga, mabaharia na watu wa Ninawi, wanaonekana kumsikia Mungu kuliko Yona.

2] 3-4-Wito wa pili wa Yona, anatumwa tena kwenda Ninawi. Japokuwa Yona anashukuru kwamba Mungu hakumwangamiza kwa kutotii kwake, analalamika kwamba Mungu amewahurumia Waninawi kwani alitaka waangamizwe, na anakasirikia mtango ulipoangamia, hili ni fundisho la Mungu kwa upendo Wake. Kitabu kinaisha bila kujua kama Yona amebadilika au la.

Muundo-outline

Utangulizi 1:1-2: Mjumbe apatikana (1:1), Utume na ujumbe unatamkwa, Mmishenari akimbia (1:3-2:10): Yona anakimbia (1:3-17), Yona anaomba na anaokolewa (2:1-10). Mjumbe mmishenari (3: 1-4:11): Mungu anamtuma Yona mara ya pili (3:1-10), Mungu anamfundisha Yona kuhusu mishe-ni-utume (4:1-11).

Nukuu mashuhuri: Watu waangaliao mambo ya ubatili na uongo Hujitenga na rehema zao wenyewe; Lakini mimi nitakutolea sadaka kwa sauti ya shukrani; Nitaziondoa nadhiri zangu. Wokovu hutoka kwa Bwana. 2:9

Bwana akamwambia, wewe umehurumia mtango, ambao hukuufanyia kazi, wala kuuotesha, uliomea katika usiku mmoja na kuangamia kwa usiku mmoja. Na Mimi, Je! haikunipasa kuihurumia Ninawi, mji ule kubwa ; ambao ndani yake wamo watu zaidi ya mia na ishirini elfu, wasioweza kupambanua katika mkono wao wa kulia na mkono wao wa kushoto, tena wamo wanyama wa kufungwa wengi sana 4: 10, 11

“Watu wa Ninawi wakamsadiki Mungu; wakatangaza kufunga, wakajivika nguo za magunia... Mungu akaona matendo yao, ya kuwa wameiacha njia yao mbaya. Basi Mungu akalighairi neno lile baya, ambalo alisema atawatenda; asilitende.” 3:5,10

Akamwomba Bwana, akasema, Nakuomba, Ee Bwana; sivyo hivyo nilivyosema, hapo nilipokuwa katika nchi yangu? Hii ndiyo sababu nalifanya haraka kukimbilia Tarshishi; kwa maana nalijua ya kuwa Wewe U Mungu Mwenye neema, umejaa huruma, si mwepesi wa hasira, U mwingi wa rehema, Nawe waghairi mabaya.4:2

Cha pekee au cha kustajaabisha: unabii wa Yona hakutokea kwa vile Ninawi ilijirudi ikajutia kwa toba ya kweli, cha kushangaza mhubiri Yona bado anataka waangamizwe akisahau naye kama binadamu ana maovu pia. Mungu anajali wanyama pia, na anasema “tena wamo humo wanyama wa kufugwa wengi sana! |

Jambo muhimu?; Mungu anampenda kila mtu, hata maadui wa watu Wake aliowachagua. Warumi 5:8 Yasema Mungu alitupenda tukiwa bado wenye dhambi, Yesu alikuja na kufa kwaajili yetu. Je, mji wako una zaidi ya

watu 120,000?! Kama ni ndiyo, basi elezea jinsi unavyowahurumia, na kuwaombea.

Swali kwangu: Je! napata wivu watu wabaya wanapojutia walichokifanya na Mungu anawasamehe na wanakuwa na sehemu katika uzima wa milele kama mimi?

Wahusika:Yona, Watu wa Ninawi

Kristo katika yona: Yesu anamtaja yohana katika mathayo 12, na luka 11. kukaa kwa yona ndani ya samaki kwa siku tatu, ni mfano wa kristo kukaa kwa siku tatu ndani ya kaburi. Kristo ni mkuu kwa yona, kwani alitoa uhai wake ili kutuokoa sisi wenye dhambi. yona alienda shingo upande ninawi, ila kristo alienda msalabani kwa nia moja ili atuokoe. yesu anawakaribisha watu wa kila kabila na jamaa na siyo mji mmoja tu, katika huduma Yake.

SURA YA 33

MIKA -Micaia -Michayahu “Ni nani kama Mungu”

Mwandishi: Mika “ Ni nani kama Yahweh” mmoresheti wa Yuda wakati wa mfalme Yothamu, Ahazi, na Hezekia 1:1, takribani 740-700KK.

Kwa kifupi: Israeli na Yuda wanapata shida kwaajili ya kuabudu sanamu na kutotenda haki. Wanatolewa nje ya nchi, Mungu anachukia na kushutumu dhambi iwe ni ya kidini, kiuchumi au kijamii, ina adhabu. Kuja kwa Mfalme wa milele pia kunatabiriwa. Hukumu na kurejeshwa.

Sababu za kuandikwa: nabii Mika alikuwa mtu wa kawaida (sahili) aliyeonea huruma watu wa kawaida wa Yuda. Alishangazwa na hali ya Yuda na kushutumu viongozi wao walio na tamaa zisizo na mpaka. Mahakimu wasio na uaminifu walisaidia matajiri kupoteza haki za wakulima masikini. Makuhani walifanya hiana na ufisadi kwenye ibada ya Yehova, na manabii wa uongo walikuwa wametapakaa kila pahali. Sadaka si kitu cha muhimu katika maisha yetu bali haki, rehema na kutembea na Mungu kwa unyenyekevu.

Elezea zaidi tafadhali: Ahazi alikuwa mfalme mwovui, alidiriki hata kuweka madhabahu ya kipagani kwenye hekalu takatifu. Mika alifanya kazi wakati mmoja na nabii Hosea na Isaya. Mika anapata ujumbe toka kwa Mungu na anawakaripia Samaria na Yerusalemu (falme za kaskazini na kusini) kwa kuabudu miungu mingine na kudhulumu masikini. Mataifa hayo mawili yataingiliwa na Waashuru ila Mungu atawatunza masalio 2:12, Mungu anasikitika kuhusu kukosa haki kwa watu wa Israeli na Yuda. Maandishi yake mengi yanahusu Yuda. Kama manabii wa wakati huo, alisema dhambi za Yuda na kuangamizwa kwa Yerusalemu na hekalu. Masikini na watu wasiojiweza walikuwa wanatendewa uovu. Asema manabii kwamba wakosesha watu kwa kuwauma meno na kulia amani kumbe wapo hatarini, hivyo BWANA atawakosesha maono manabii, itakuwa giza hata wasiweze kubashiri, manabii hawa wa uongo, mchana utakuwa giza na watapata kutahayarika na kwenye kubashiri.

Watu walikuwa matajiri ila walinyanyasa watu, walikuwa na viburi na wakatili. Mika anawaambia watu warudi kwa Mungu. Wakitubu na wakifanya yale yaliyokuwa haki wataepuka adhabu. Mtoto wa Ahazi, Hezekia anatawala baada ya babaye na kufanya matengenezo ya kiroho makubwa, na kurudisha taifa kumpenda Mungu tena. Kitabu hichi kidogo kinatoa furaha kwetu kwa unabii wa Masihi “Bali wewe Bethlehemu Efrata, uliye mdogo kuwa miongoni mwa elfu ya Yuda; kutoka kwako atatokea mmoja atakayekuwa mtawala katika Israeli ambaye matokeo Yake yamekuwa tangu zamani za kale, tangu milele 5:2. Mika anasema waovu wataadhibiwa,

na Mungu atawasamehe watu Wake. Adui wa mtu ni watu wa nyumbani mwake, ndiyo watakaompa shida kama anataka kumtumikia Bwana kuliko wapita njia. “ole wao wakusudiao mambo maovu na kutenda vitandani mwao kunapopambazuka asubuhi hufanya kwasababu ya uwezo walio nao mikononi mwao, hutamani mashamba na nyumba na kuyashika na kumwonea mtu na nyumba yake urithi wake. Mungu anatoa ilani watu “waondoke maana hapa sipo mahali pa raha au mapumziko yao, kwa sababu ya uchafu wataangamizwa, naam kwa maangamizo mazito sana”. Onyo hili ni langu na lako leo hii.

Mtiririko

1]1-3-dhambi za taifa ikiwemo na kuabudu sanamu, kutotendea majirani mema kwaajili ya tamaa na ufisadi. Viongozi wa serikali na dini wanahusika pia, lakini kuna matumaini. Hukumu na uangamivu na kuchukuliwa mateka kutakuja, ila kuna maneno ya matumaini katika Yuda, utukufu mkubwa kuliko nyuma wa kusamehewa dhambi.

2] 4-5-Urejeshwaji-Ujumbe wa matumaini, unafuata ujumbe wa hukumu, Mika anatabiri hali ya urejeshaji, na ushawishi chanya kwa mataifa mengine. Anasema mwishowe amani itatawala, ila siyo wakati wa kuwa mateka, na Yerusalemu kuzungukwa, ila kuna matumaini Katika Masihi, ambaye atazaliwa katika mji wa Daudi.

3]6-7-Sura ya sita ni kama mahakama, Mungu analeta kesi dhidi ya watu Wake, Mika kama Shahidi. Mika anatuelekeza kwenye dini ya kweli, ambayo inaonyesha maisha ya toba. Mtu anayetembea na Mungu lazima awe mtu wa haki, rehema na unyenyekevu.

Muundo-Outline

Kichwa na utangulizi:1:1. Hukumu na wokovu (1:2-2:13): Samaria na Yuda wapotea (1:2-16), Makabaila, matajiri, wamiliki wa ardhi, mabepari na manabii wa uongo washutumiwa (2:12-13). Viongozi wa uongo na viongozi wenye haki (3:1-5:15): Viongozi washutumiwa (3:1-12), Ufalme wa haki na Mfalme (4:1-5:15). Hatia ya Israeli na Msamaha wa Mungu (7:8-20).

Nukuu mashuhuri: Bali wewe Bethelehemu Efrata, uliye mdogo kuwa miongoni mwa elfu za Yuda, kutoka kwako wewe atatokea Mmoja Atakayekuwa Mtawala katika Israeli; Ambaye matokeo Yake yamekuwa tangu zamani za kale, tangu milele 5:2

Nimkaribie BWANA na kitu gani na kuinama mbele za Mungu Aliye juu? Je! nimkaribie na sadaka za kuteketeza na ndama za umri wa mwaka mmoja? Je! BWANA atapendezwa na elfu za kondoo waume, au na elfu kumi za mito ya mafuta? Je! nimtoe mzaliwa wangu wa kwanza kwa kosa langu, mzao wa mwili wangu kwa dhambi ya roho yangu? Ee Mwanadamu, Yeye

amekuonyesha yaliyo mema, na BWANA anataka nini kwako, ila kutenda haki, na kupenda rehema, na kwenda kwa unyenyekevu na Mungu wako? 6:6-8

Jambo muhimu?: Mika anaonyesha jinsi Hukumu za Mungu zilivyo na rehema. " 7:18

Swali kwangu: Je! ni miungu gani niliyo nayo ambayo inafanya mahusiano yangu na BWANA kuwa madogo au yasiwepo? Je, natendea haki watu wanaonizunguka?

Wahusika: Mika, watu wa Israeli, na Masihi aliyeahidiwa.

Kristo katika mika: Hapa tunaona kuja kwa yesu kwa mara ya kwanza na mara ya pili, kabla ya miaka 700 kuzaliwa. katika mathayo 2:5,6 waandishi waliweza kujua yesu atazaliwa wapi kwani mika 5:2 imebainisha kabisa mji. kutawala kwa utukufu katika 2:12, 13; 4:1-8 na 5:4, 5, hii ni baada ya kuja kwake kwa mara ya pili

SURA YA 34

NAHUMU-Nahum, Naoum-Faraja ya Yahweh

Mwandishi: Nahumu mmelkoshiti anazungumza uangamivu wa mji uitwao No Amoni1:1, takribani kati ya 665-626.

Kwa kifupi: Kuhukumiwa kwa Ninawi. Ninawi yaanguka, mikononi mwa Wababeli. Wakati Yona ameenda Ninawi, wakazi wake walifanya toba na wakanusurika maangamizi. Miaka 150 baadaye, wakarudia ukatili wao, Nabii wa Nahum aambiaTaifa lenye nguvu la Ninawi litaanguka kwa hukumu za Mungu. Hatujui kama alienda kule na kuwaambia au alituma ujumbe “Tubuni na mheshimuni Mungu wa mbinguni la sivyo maanguko yenu yatakuwa na uhakika.” Japo Mungu ana rehema, ila kuna wakati adhabu itafikia wakati wake, kwani watu ambao ni waovu, hata mbinguni hawatakuwa na fuaha, watapenda kuumiza wengine, na kumuumiza Mungu, mbingu haitakuwa salama kwa watu wasio wanyenyekevu wa moyo, na kukosa upendo.

Sababu ya kuandikwa: Mungu aweza kuongeza muda wake wa neema na kujaribu kumrudisha mtu awe na toba ya kweli. Ila mtu huyu asipotubu, basi hukumu ya Mungu lazima ije kukatisha ule uovu wake, Katika kila tai-

fa na kila jambo Mungu Ndiye mtawala. Daima anatawala kwa manufaa ya watu Wake.

Elezea zaidi tafadhali: Nahumu yamaanisha aliyefarijiwa. Baada ya miaka mia moja ya kutubu kwa Ninawi baada ya Yona kuhubiri, waliingia tena kwenye maovu. Nahumu akatabiri kwamba Ninawi itachukuliwa na Wakaldayo (Babeli) na ufalme wa Ashuru utaanguka. Wengine hufikiria kwamba Nahumu mawazo yake ni finyu, anapotoa onyo kwanini watu wanafanya njama kwa Mungu? Tunaona hukumu inafika kwa wale wasiosikia, wapendao kufanya yanayowapendeza wao binafsi na kuumiza wengine. Ole wao 3:1. Ninawi mji mkuu wa Ashuru umewekewa hukumu na Mungu Mwenyewe, " Tazama, Mimi ni juu yako, asema Bwana wa majeshi; Nami nitafunua marinda yako mbele ya uso wako; Nami nitawaonyesha mataifa uchi wako, na falme aibu yako. Nami nitatupa uchafu uchukizao juu yako, kukufanya uwe mchafu, Nami nitakufanya kuwa kitu cha kutazamwa kwa dharau.3:5, 6. Kwaajili ya dhambi za kuabudu sanamu, kiburi na ukatili. Unabii wa Nahumu unatimia wakati Wababeli wanakuja na kupindua utawala wa Ninawi 612 KK. Mji wa Ninawi umejaa damu, ole wake maana kuna uongo na unyanganyi. Kelele za vita, mijeledi, magari ya farasi na upanga na mikuki inayometameta huonekana. Watu wengi watauawa na mizogamingi itazagaa kwasababu ya wingi wa ukahaba, ukahaba wa mambo ya uchawi, Mungu anawatia moyo watu wa Yuda kwamba atawapa adhabu maadui wa Mungu na mji utahusuriwa, na vitu kuchukuliwa na watu wa nje. Nahumu anaelezea kuanguka kwa Thebesi mji wa Misri 3:8, mji huu uliharibiwa na Ashurbanipali mfalme wa Ashuru mwaka 663 KK na mji ukaanza kwisha, Ninawi uliungua mwaka 612 na Nabopolasa baba wa mfame Nebukadneza wa Babeli. Yona na Nahumu walitaribi dhidhi ya Ninawi, Nahumu alitabiri baada ya Yona, ila safari hii Ninawi haikusikia. Ujumbe huu ni mfano kwetu sisi tunaoishi siku za mwisho kuona kama tunataka kusikia tuponywe au kutosikia na kuangamia. BWANA akasema kwamba jeraha za Ashuru zitakuwa kubwa na hazitapungua na watu watakaosikia watapiga makofi ya kushangilia kwani hakuna ambaye Ashuru haikumfanyia ukatili. "Dhambi haitajiinua kichwa tena" 1:9. Kweli tuitamani siku hiyo tutakayoishi raha mstarehe

Muundo-Outline

Muhtasari (1:1)Maono ya Mungu na Mpiganaji Vita. Maono ya Mungu, na hasira ya Mungu kwa Ninawi (1:2-8). Tishio dhidhi Ashuru na faraja kwa Yuda (1:9:15). Ninawi yashambuliwa na kuangamizwa (2:1-3:17). Maombelezo dhidhi ya Mfalme wa Waashuru shairi -Assyrian (3:18-19).

Nukuu mashuhuri:Bwana si mwepesi wa hasira, ana uweza mwingi wala hatamhesabia mtu mwovu kuwa hana hatia kamwe 1:3

BWANA ni mwema ni ngome siku ya taabu; naye huwajua hao wamkimbiliao 1:7

Mnawaza nini juu ya BWANA? Yeye atakomesha kabisa, mateso hayatainuka mara ya pili 1:9

Cha pekee au cha kustajaabisha: Nahumu anashugulikia mada kama ya Yona Sehemu ya pili (part two). Japo mji huu kwanza uliepuka hukumu ya Mungu miaka 150 hivi,iliyopita kwa kusikia na kutubu kwa mahubiri ya Yona, sasa dhambi zao zimepita kipimo na kufurika tena, kwani wamejisahau na uovu ukakithiri tena.

Jambo muhimu? Hata taifa liwe kubwa na lenye nguvu kiasi gani, haliwezi kushindana na Mungu Mwenye uwezo wote kwani mtu ni nyama tu. Pia matatizo ya binadamu hata yawe makubwa kiasi gani, Mungu ni msaada na kimbilio letu lililo karibu sana.

Swali kwangu: Je, naona na kusikia karipio na onyo la Mungu na kufuata sheria Zake nikijali kutokuwa mkatili kwa wengine?

Wahusika:

Kristo katika nahumu:

SURA YA 35

HABAKUKI-Habaqquq ‘kumbatia’, Amabakouk au Habacuc

Mwandishi: Habakuki, takribani wakati wa uasi mkubwa wa . 626-586KK

Kwa kifupi:Mungu ni mwenye uvumilivu, ila ana uweza pia, mtegemee na kumtumaini Mungu hata ukidhani kwamba amefanya mambo fulani bila haki, atakuonyesha siku moja nawe utajua Yeye ni wa haki daima na ana upendo mkubwa kwa wanadamu, yote afanyayo ni kwaajili ya mema yetu. Mwenye haki pia ataishi kwa imani. Kuanguka kwa Yerusalemu mikononi mwa Wababeli na kisha Wababeli waangamizwa.

Sababu za kuandikwa: Kumwamini Mungu inaweza kuwa jambo gumu katika ulimweng wenye uovu, wakati mwingine watu waovu wanaonekana kama vile hawapati adhabu kabisa! Je, kwanini Mungu aruhusu uovu uendelee? Nabii anauliza hili swali. Mambo hayakuwa mazuri wakati wa wakati wa Habakuki. Matajiri walipora walivyotaka, makuhani waliongoza ibada za sanamu kwenye hekalu, koo za kifalme walimwaga damu za watu wasio na hatia, na Habakuki akatumwa na ujumbe mzito wa kuwaambia muda wao wa uovu umekishwa (time is running out). Aliomba Mungu awe na huruma, Waisraeli, lakini pia alimwambia Mungu haki itendeke! Mungu anamwambia kwamba awe na imani Naye, japo haelewi kile Mungu anakifanya.

Elezea zaidi tafadhali: Nabii huyu aliishi baada ya Nabii Nahumu. Hawa wanashugulikia watu nje ya Israeli, Obadia nazungumzia kuhusu Waedomi, Nahumu Waashuru na Habakuki Wababeli. mara nyingi watu waovu wanaonekana kuwa na mfanikio,wana maisha mazuri na yote yaenda sawa japo wana dhambi, na Mungu yaonekana kama anawaruhusu kunyanyasa wengine. na hali ni waovu kuliko wao? “ Nilie hata lini, wewe usitake kusikia”; anamlilia BWANA kwa udhalimu, uovu, ukaidi, ugomvi, uharibifu na mashindano. Sheria ya BWANA imelegea, na watu wanakosa haki yao kwaajili ya rushwa, hukumu imepotoka. Mungu amjibu Habakuki, “watastaajabu kumwona na atatenda tendo siku zenu ambalo hamtaliamini hata mkiambiwa. Maana BWANA ataondokesha Wakaldayo, taifa kali, lenye haraka wayamiliki makao yao. farasi zao ni wepesi kama chui, na wakali kuliko mbwa mwitu wa jioni, na wapanda farasi wao hujitapa, na kuruka kama tai. Hukusanya mateka kama mchanga. Hudhihaki wafalme na wakuu”. Hata leo tunashangaa, uovu wengine watu wanaotendewa na kusema “mbona Mungu Yupo kimya”. Mungu alinyamaza vile vile Mwana Wake akiwa msalabani, ili atuokoe japo alikuwa na uwezo wote

Hilo ndilo lilitokea Yerusalemu na Habakuki anatoa jibu kwa maswali yake mwenyewe. Nabii huyu alifanya kazi yake wakati wa mfalme mwovu

kwa nini yanatutokea. Mungu amwonyesha nabii kwamba atashugulikia uovu wa Yuda wa kuruhusu Wakaldayo waingie katika nchi yao. Japo huyu Nabii wa Yuda amlalamikia Mungu kwamba kwanini ameruhusu ukatili na kupotezwa haki kwa watu? anashangaa kwanini Mungu anawatumia Wakaldayo kutatua tatizo hili kwa kuwaletea machungu kwa haraka 1:6. Habakuki anamwambia Mungu kwamba hao ni wabaya zaidi ya Wayahudi wasiotii. Anamwambia Mungu kwanini awatumie Wakaldayo 1:13. Mungu anamwambia Habakuki, anawatumia Wakaldayo kwa malengo Yake ila baada ya muda atawapa adhabu nao kwa dhambi zao. Si jukumu la Habakuki kuuliza njia za Mungu, ananyenyekea na kusema "BWANA Yumo katika hekalu lake hebu duni ayote inyamaze mbele zake 2:20. Habakuki kama Ayubu anaamua kutulia katika BWANA, akijikabidhi kwenye mamlaka ya Mungu.

Habakuki hakujua Mungu aliona Wayahudi wanafanya maovu daima, Mungu haifumbii macho au kuitolea udhuru dhambi. Mwishowe Habakuki anaamua kutumaini na kumtegemea Mungu akisema haijalishi kitachotokea. Ni kweli njia Zake Bwana, mara nyingine hazichunguziki na tunaona ni kitendawili, ila Mungu hapatwi na mshangao, na njia Zake hatimaye ndizo bora. Habakuki anatufundisha kwamba tunaweza kumwuliza BWANA ila kwa kicho na heshima. Tutulie, na kuwa wavumilivu, tukijua anafanya yote kwa wema kwaajili yetu. Yeye anatuwazia mema. Mungu hutunza ahadi, ni mwaminifu, atawaadhibu waovu, ingawa hatuoni sasa. YEYE bado Yuko kwenye kiti cha ufalme, yaani ENZI na Mamlaka yote ni Yake, tuwe na imani. Anatawala dunia na sayari zingine, hebu tujikaze moyo. Lazima tuishi kwa imani, na kuelewa kusudi la Mungu kuruhusu dhambi, Bwana ana uwezo na ni Mtawala asiye na ukomo, na Mwenye maarifa yote, tumtumaini Yeye.

Mtiririko

Anajihusisha na taifa geni,

1] sura ya 1-2, Habakuki anauliza swali, kwanini bwana anaruhusu uovu, kukosekana kwa haki katika nchi ya Yuda, na Mungu anasema atatuma Wababeli kuharibu taifa. Habakuki anauliza mbona anatuma waovu kama Wababeli, kuadhibu taifa lenye haki kuliko wao. Anaambiwa kuandika, na kwamba hata Wababeli, watalipwa kwa ukatili wao.

2] 3-Habakuki anamsifu Mungu, akijua kwamba ana mipaka ya uelewa na hekima, anaomba msamaha na kunyenyekea. Anaomba rehema za Mungu. Mungu anamjibu kuwa anashugulika na wokovu wa watu waaminifu na atamtupa adui. Habakuki ana ujasiri na imani kwa Mungu na anaafikiana na hekima na mipango ya Mungu kwani ndio mafanikio.

Muundo-Outline

Mazungumzo ya kwanza: Malalamiko ya Habakuki kwa Mungu (1:1-11): Habakuki analalamikia kukosekana kwa haki (1:1-4), Majibu ya Mungu, hukumu inakuja toka Babeli. Mazungumzo ya pili: Malalamiko ya Habakuki na Majibu ya Mungu (1:12-2:20): Habakuki alalamika kuhusu mpango wa Mungu usivyo wa haki (1:12-2:1). Majibu ya Mungu, na kumtumaini na hukumu ya Mungu. Zaburi ya Habakuki, ombi, kuakisi mambo na kumtumaini Mungu.

Nukuu mashuhuri: "Mwenye haki ataishi kwa Imani" 2:4

...Ee Bwana nmesikia habari zako nami naogopa. Ee BWANA fufua kazi yako katikati ya miaka 3:2

Maana mtini hautachanua maua, wala mizabibuni hamtakuwa na matunda, taabu ya mzeituni itakuwa bure na mashamba hayatatoa chakula, zizini hamtakuwa na kundi, wala vibandani hamtakuwa na kundi la ngómbe. Walakini nitamfurahia BWANA, nitamshangilia Mungu wa wokovu wangu. Yehova aliye BWANA ni nguvu zangu, Yeye huifanya miguu yangu kuwa kama ya kulungu, Naye ataniendesha katika mahali pangu palipoinuka.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Mtume Paulo anamnukuu Habakuki katika kitabu chaWarumi 2:4 ambacho mwanamatengenezo Martin Luther alifunuliwa.

Jambo muhimu?: Ulimwengu wetu leo ni kama wakati wa Habakuki, ukatili na matukio ya uharamia yanaongezeka kila kukicha, haki za watu zinapotea ila Mungu bado anashikilia hatamu. Haijalishi kama tunaona au hatuoni. Anafanya kutimiza makusudi yake.

Swali kwangu: Je, niko huru kumwuliza Mungu mambo yanayonitatiza bila ya kukosa kicho Kwake na kuwa tayari kukubali jibu Lake?

Wahusika: Habakuki na Wababeli

Kristo katika habakuki: msalabani, ilionekana kama waovu wameshinda na wakashangilia, ila wakati wa ufufuo, uwezo wa mungu kuharibu uovu milele zote ulionekana. kristo aliyakumbatia maneno ya habakuki 2:4 na 3:17-19 kwa kumwamini mwenyezi mungu msalabani. habakuki anayozungumza katika 3:13, 18 na mathayo 1:21.

SURA YA 36

SEFANIA-Tsephan-Yah Yahweh hujificha, Saphnonias

Mwandishi: Sefania “Mungu amefanya kivuli” takribani 640-620, wakati wa mfalme Yosia.1:1 aliyefanya matengenezo na uamsho. Pia wakati wa Manase na Amoni, walioleta miungu mingine, na wakafikiri, Mungu hatafanya kitu chochote

Kwa kifupi: Siku ya BWANA inakuja na itaruhusu hukumu nzito ziwafikie watu. Nabii anatoa maonyo kwa Yuda, Filisti, Moabu, Ammoni, Ethiopia na Ashuru.

Sababu za kuandikwa: Sefania azungumza kwa ujasiri kuhusu siku ya Mungu, japo alikuwa wa ukoo wa kifalme hakuogopa kutoa maonyo kwa mfalme, anasema uharibifu utakuja kama maonyo ya Mungu ya haki haitatiliwa maanani. Hukumu inakuja kisha Masihi atatawala.

Elezea zaidi tafadhali: Sefania wa ukoo wa kifalme kupitia mfalme Hezekia wa Yuda anasema kuhusu kuanguka kwa Ninawi. Mungu alikuwa ametuma manabii kadha wa kadha kabla ya kuangamizwa kwa ufalme wa Yuda akianzia na mfalme Mika, Isaya, Yoeli, Obadia, Habakuki, Yeremia, Sefania, kama vile nabii Amosi asemavyo , Mungu hatafanya lolote bila kutoa tahadhari kupitia manabii wake. Sefania anaanza unabii wake kwa kusema ataangamiza vitu vyote katika nchi ikiwemo watu ila wakitubu watapa-

ta baraka, wanyama ndege, samaki, 1:2. Mungu anasema Yuda inaabudu sanamu. Nchi za jirani pia zitaangamizwa kwa moto wa wivu wa Mungu 3:8. Ila kuna matumaini. Mungu kwa rehema Zake siku moja atarejesha masalio wa Israeli……..3:13. Nabii huyu aliishi wakati mmoja na Habakuki. Kupitia nabii huyu tunaonyeshwa kwamba mwisho wa wakati Mungu ataadhibu mataifa kwa uovu wao, na siyo wakati ule tu. Sefania alifanya mengi kutayarisha njia ya matengenezo na uamsho chini ya Mfalme Yosia. Uamsho haukudumu na hivyo Mungu aliwaleta Wababeli waje na kuteka Yerusalemu, ila anaahidi kwamba Yuda itarejeshwa. Mungu hatoi ujumbe wa maangamizo bila tahadhari kwanza, na nia ya adhabu za Mungu ni kutufanya turudi katika akili zetu kutoka katika upumbavu na kuwa watu ambao tuna hekima ya kuwa na maisha me,a (utimamu wa akili). Sefania anatukumbushia si njia zote zinazoingia mbinguni. Sefania anasema kutakuja siku za tumaini, kwa masalio wa Israeli watatoka utumwani, chini ya Ulinzi wa BWANA kutimiza ahadi. Hawa mabaki ya Israeli hawatasema uongo, wala ulimi wa kuhadaa hautaonekana." Siku hiyo BWANA ataondoa hukumu zao, na hawataogopa uovu tena.

Sefania anafunua na kusisitiza hukumu kwa dhambi na furaha ya urejesho ambayo itakuweko siku ya Bwana. Sefania inagawanyika katika sehemu mbili

1] 1:1-3:8- Kama manabii wengine, kama vile Isaya, Yoeli, Amosi, Sefania, wanazungumzia kuhusu siku ya Bwana, hukumu ya Yuda kwa mataifa yote ya dunia na Yuda na anaita Yuda kwaajili ya toba.

2] 3:9-20- Wokovu: Mungu ameonesha nguvu Zake siku za nyuma, na atafanya hivyo katika siku za mbele, nabii anapata ujasiri hata alipokuwa akiishi katika dhoruba katika taifa la Yuda. Sefania anazungumza kuhusu baraka za mbeleni katika siku za mbele na masalio wa Yuda.

Muundo-Outline-

Utangulizi (1:1). Siku ya BWANA yaleta hukumu sehemu ya kwanza (1:2-18): Hukumu ya dunia (1:2-3). Hukumu kwa Yuda na Yerusalemu (1:4-13). Hukumu kwa ulimwengu inarudiwa (1:14-18). Siku ya Mungu inakaribisha watu kutubu (2:1-3). Siku ya BWANA inaleta hukumu kwa maadui ya Yuda (2:4-15): Hukumu kwa Filistia (2:4-7), Hukumu ya Moabu na Amoni (2:8-10), Hukumu ya manabii wa uongo (2:1), Hukumu ya Kushi (2:12), Hukumu ya Ashuru (2:13-15). Siku ya BWANA inaleta hukumu kwa wote, sehemu ya pili (3:1-8): Uovu wa Yerusalemu (3:1-5), Yerusalemu inakataa kutubu (3:6-7), Mungu anawakusanya mataifa kwa hukumu (3:8). Siku ya BWANA inaleta wongofu (3:9-13): Kuongoka kwa watu wa mataifa (3:9-10), wokovu kwa masalio wa Yuda (3:11-13). Siku ya BWANA yaleta furaha na baraka (3:14-20): Masalio waambiwa wafurahi (3:14-15), Ahadi za baraka kwa mataifa (3:16-20).

Nukuu mashuhuri:

1. Siku ya Bwana (Hukumu)

- **"Hiyo siku ya Bwana iliyo kuu i karibu; I karibu, nayo inafanya haraka sana; Naam, sauti ya siku ya Bwana; Shujaa hulia kwa uchungu mwingi huko!***Siku ile ni siku ya ghadhabu, Siku ya fadhaa na dhiki, Siku ya uharibifu na ukiwa, Siku ya giza na utusitusi, Siku ya mawingu na giza kuu."* **(Sefania 1:15)**

- **2. Wito wa Kutubu na Unyenyekevu**

- *"Tafuteni Bwana, ninyi nyote mlio wanyenyekevu wa nchi... Tafuteni haki, tafuteni unyenyekevu; yamkini mtafichwa katika siku ya hasira ya Bwana."* **(Sefania 2:3)**

- **3. Ahadi ya Rehema na Uponyaji**

- *"Nitawakusanya wanaousikitikia mkutano wa ibada... nami nitamponya yeye achechemeaye, nami nitamkusanya yeye aliyefukuzwa; nami nitawafanya kuwa sifa na jina."* **(Sefania 3:18, 19)**

- **4. Wimbo wa Mungu Juu Yako (Upendo)**

- *"Bwana, Mungu wako, yu katikati yako shujaa awezaye kuokoa; Atakushangilia kwa furaha kuu, Atakutuliza katika upendo wake, Atakufurahia kwa kuimba."* **(Sefania 3:17)**

Cha pekee au cha kustajaabisha: Sefania anatoa malekezo zaidi kuhusu yeyé, akisema ni Mfalme Hezekia ni babu wa babu yake.1:1. Huyu ni mfalme aliyetawala wakati wa 1Mambo ya Nyakati 29.

Jambo muhimu?; Mungu aliwapa onyo kwa muda wa kutosha kama alivyotufanyia sisi tunaoishi siku za mwisho wa Historia ya dunia. Kwa wale Wakristo, walijiweka ndani yake wakimtumaini kwa mioyo yao yetu, siku ya BWANA haileti woga bali furaha.

Swali kwangu: Je, Nipo tayari kwa siku ile ya BWANA itakapokuja? Kama siko tayari ni nini kinanifanya nisiwe tayari? tuombeane

Wahusika: Hezekiah, Yosiah, Watu wa Yuda

KRISTO KATIKA SEFANIA: HAKUNA UNABII WA MASIHI WA MOJA KWA MOJA, AHADI YA 3:9-20, INAPATA UTIMIZO WAKE KPITIA YESU, ATAKAYEWAITA WAAMINIFU NA KUWASHINDA MAADUI. SIKU YA BWANA NI SIKU YA YESU KRISTO KAMA PAULO ANAVYOSEMA.

SURA YA 37

HAGAI-Haggay-Sherehe-Aggaios- pengine alizaliwa wakati wa sherehe.

Mwandishi: Hagai "siku kuu", takribani 520 KK mwaka wa pili wa mfalme Dario ,1:1. Wakati Zerubabeli gavana, Zekaria nabii na Yoshua kuhani mkuu walikuwa kwenye utawala

Sababu za kuandikwa: Hagai alikatishwa tamaa jinsi ilivyochukua muda kwa Wayahudi kujenga hekalu ambalo lilibomolewa miaka mingi iliyopita. Ujumbe wake ulikuwa ni wa matumani kwa watu waliokuwa wakifanya kazi kwenye hekalu, na wakamaliza kujenga baada ya miaka minne tu.

Kwa kifupi: Watu wa Yerusalemu walipenda kuzungumza tu bila matendo. Koreshi wa Persia alitoa agizo la kuruhusu Wayahudi kurudi na kujenga tena hekalu, walirudi ila wakajisahau na miaka 16 ikapita, na bado hekalu likawa halijajengwa. Kupitia Hagai Wito wa kujenga hekalu unatolewa tena, wito na kuhusu mambo ya nyuma, ya sasa na ya baadaye ambayo yanahusisha na kutii Amri unatolewa. Wayahudi wanarejea kutoka uhamisho wanajenga hekalu la Mungu. Mfalme mkuu anakuja, na baraka za kutii, na ahadi ya hukumu kupitia Masihi zinatolewa. Japo hekalu ni dogo kuliko la Sulemani, litakuwa na utukufu kwani Masihi ataingia humo, siku atakazoishi duniani alipofanyika mwili. Tunapaswa kutembea kwa imani katika shida na majaribu na kufokasi kwenye kuja kwa baraka za mbinguni, ambazo zitashinda uzoefu wetu wowote ule, wa kidunia

Elezea zaidi tafadhali: Matendo huzungumza kuliko maneno matupu. Wengi huzungumza tu kwamba ndio kipaumbele. Huyu ni mmoja wa manabii watatu baada ya uhamisho waliosaidia katika uongozi. Wengine ni Zekaria na Sefania. Hagai anawatia moyo watu waliokuwa Babeli moyo wa kurejesha majengo ya hekalu la Yerusalemu yaliyobomolewa. Anawaambia watu "Kama asemavyo Bwana Mungu mara 25. Anawaambia kwamba anatoa ujumbe toka kwa Mungu. Yawezekana Hagai aliona hekalu la mfalme Sulemani kabla ya kuharibiwa. Na kuona hekalu likijengwa tena baada ya uhamisho. Pengine aweza kuwa mtu mmojawapo ya watu aliowazungumzika Ezra 3:12. waliona utukufu wa hekalu la kwanza la Sulemani na wakalia machozi wakiona hili lilojengwa baadaye lilivyopwaya. Falme mpya ya uajemi imewaruhusu mateka warudi Yerusaalemu ila wamejiziuka kujenga nyumba zao nzuri wenyewe na shuguli zao za kujinufaisha binafsi ndiyo kumetawala maisha yao na wakaacha kujenga hekalu. Kupitia nabii Hagai, Mungu anawaambia watu Wake washugulike na kazi ya Mungu kwanza. Wajenge hekalu kwanza ili wasiwe na ukame ambao umeathiri mashamba yao. Watu walisikiliza na kwa kipindi kifupi tu, hekalu lilimalizwa kujengwa. Tukifanya kazi kwa ushirikiano na Mungu na kutii maagizo

Yake, yale ambayo tungefanikiwa kuyafanya kwa miaka 10 tufanya kwa wiki chache tu! , Mungu anawatia matumaini akiwambia Zerubabeli an Yoshua wawe hodari wakafanye kazi kwa kuwa "Mimi ni pamoja nanyi". Chini ya uongozi wa Zerurabaeli gavana na Yoshua kuhani Hekalu linamalizika kujengwa ila pengine linakuwa halina Sanduku la Agano, Utukufu wa Shekina na Urim na Thumim. Kitabu cha Ezra 3, kitanatupa picha ya hisia za watu hekalu lilipomalizika, baada ya miaka 16 ya kuyumbayumba "Bali makuhani wengi, na Walawi, na wakuu wa mbari za mababa, waliokuwa wameiona nyumba ya kwanza, wakati msingi wa nyumba hii ulipowekwa mbele ya macho yao, walilia kwa sauti kuu; na watu wengi walipiga kelele za furaha; hata watu wasiweze kupambanua kelele za furaha, na kelele za vilio vya watu; maana watu walipiga kelele kwa sauti kuu, na kelele zao zikasikilikana mbali sana."

Mtiririko

Kitabu cha Hagai kina mahubiri manne

1] 1:1-15-Kumaliza kazi, Hagai anakabiliana na udhuru ulio dhaifu wa watu kutelekeza hekalu, na kupuuzia ujenzi, wakisema kwamba ni masikini walipokuja toka Babeli na kukuta hekalu likiwa limebomolewa, na mahame tu yamebaki. Watu wanasikia wito wa Hagai na kuanza kazi.

2] 2:1-9-Utukufu mkubwa ajabu-baada ya kuona kwamba hekalu halina uzuri kama lile la Sulemani watu wanakuwa kama wanakata tamaa na Mwenyezi Mungu asema hekalu hili litashinda lile la Sulemani kwa utukufu. Kristo anatimiza unabii huu kwa kuingia ndani ya hekalu [Malaki 3:1 na Yohana 2:13-16], hili hekalu mara nyingine linaitwa Hekalu la Herode-Luka 3:1 na Yohana 2:20.

3] 2:10-19-Kungojea mibaraka, Utii wa kujenga hekalu, unaleta baraka na kutotii na kutelekeza hekalu, kunaleta laana.

4] 2:20-23-Kuondoa laana, kurejesha nyumba ya Daudi kupitia Zerubabeli wa koo ya kifalme na mbari ya Yesu. Kabla ya onyesho la nguvu za Mungu, kutakuwa na tetemeko la dunia kama ilivyokuwa mlima Sinai, kuonyesha mapenzi ya Mungu. Naye ataonyesha mamlaka Yake kwa wale waendao kinyume, kwa kupindua mamlaka yao. Watu wa Mungu ni muhimu Kwake, Naye hatamwacha hata mmoja ambaye ni mkweli moyoni, na aliyechaguliwa kupambana peke yake na kushindwa au kulemewa,

Muundo-Outline

Ujumbe wa kwanza (Agosti 29, 520 KK) wakati wa kujenga hekalu (1:1-15). Hagai anawakaripia watu na kutoa changamoto ya kujenga (1:1-11), mwitikio wa watu ni chanya (1:12-15). Ujumbe wa pili (Oktoba 17, 520KK). Utukufu wa hekalu mbeleni (2:1-9): Ujumbe wa tatu (Desemba 18, 520 KK

baraka za mbeleni
za watu (2:10-19). Ujumbe wa nne (Desemba 18, 520KK) kuinuliwa kwa Zerubabeli (2:20-23).

Nukuu mashuhuri: Mmepanda mbegu nyingi mkavuna kidogo, mnakula lakini hamshibi; mnakunywa lakina hakujazwa na vinywaji, mnaijvika nguo lakini hapana aonaye moto na yeye apataye mshahara apata mshahara kuutia katika mfuko uliotoboka toboka 1:6

Pandeni milimani mkalete miti, mkaijenge nyumba, nami nitaifurahia, nami nitatukuzwa asema BWANA 1:8

Je, ni wakati wenu ninyi wa kuishi katika nyumba zenu zilizojengwa vizuri, wakati nyumba hii ikiwa magofu? Sasa basi, hili ndilo asemalo Bwana wa majeshi: Zitafakarini vyema njia zenu- Hagai 1:4-5

Cha pekee au cha kustajaabisha: Hagai aelekea kuzungumzia unabii wa siku za mwisho na kuja mara ya pili kwa Kristo Masihi anaposema "nitatingisha" 2:6-7

Jambo muhimu?;Mungu Kwanza! Kipaumbele kwa mambo ya Mungu ni muhimu, Tukimweka Mungu kwanza kabla ya mambo yetu atatubariki. Tuutafute ufalme na haki Yake na yote tutazidishiwa. (Mathayo 1:12, 13). Kuja kwa Yesu Kristo, kutaleta mabadiliko ya dunia nzima katika ahadi ya Mungu isemayo

“ Sema na Zerubabeli, liwali wa Yuda, ukisema, Nitazitikisa mbingu na dunia; Nami nitakipindua kiti cha enzi cha falme, Nami nitaziharibu nguvu za falme za mataifa; Nami nitayapindua magari, na hao wapandao ndani yake; farasi na hao wawapandao wataanguka chini; kila mtu kwa upanga wa ndugu yake” 2:21,22.

Swali kwangu: Je! nyumba yangu na vitu vyangu naviendekeza viwe vizuri, vya thamani na vya kushugulikiwa kwanza kulikoni nyumba ya Mungu au kazi yake?

Wahusika: Hagai, Zerubabeli, Yoshua kuhani Mkuu, Mfalme Dario I, Wayahudi wanaoishi Yerusalemu.

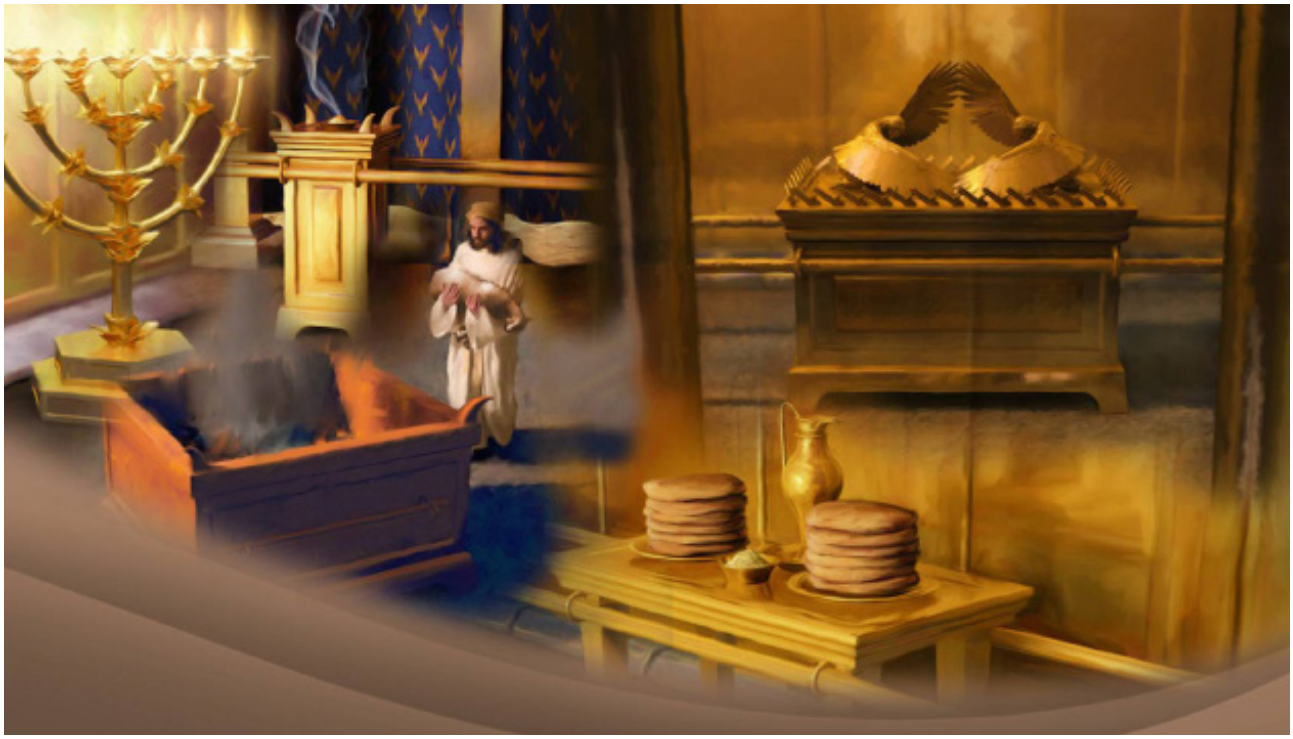
Kristo katika hagai: Kwa vile yesu amekuja, ahadi ya hagai 2:9 inapata utimizo, na yesu analeta utukufu kwa mungu (Ebr 1:3), na amani ya kujenga hekalu wakati wa hagai na linaongezwa kuwa kubwa na herodi mkuu. ahadi ya zerubabeli 2:23 pia inasonda kwa masahi, kwa vile zerubabeli alikuwa katika mbari ya daudi na ukoo wa yesu,

SURA YA 38

ZEKARIA-Zekar-yah, Yahweh anakumbuka, Zacharias

Mwandishi: Zekaria Mwana wa Berekaya, na mjukuu wa Nabii Ido, yawezekana alizaliwa Babeli na babu yake alirudi toka uhamishoni baada ya mbiu-Agizo la Koreshi 1:1, takribani 520-510 KK

Kwa kifupi: Kitabu hiki kina mambo mengi, hivyo ni vigumu kutoa muhtasari bila kuacha mambo ila Watu wa uhamisho wa Yuda walijenga tena hekalu na wakangoja kuja kwa Masihi. Maono ya Zekaria, kujengwa kwa hekalu na kuwasili kwa Masihi.

Sababu za kuandikwa: Kuratibu maisha yetu kwa matumaini kwamba Masihi anakuja. Zekaria alitaka Yuda ijifunze kumtumaini na kumwamini Mungu. Matatizo yangekuja, bali wangemaliza kujenga hekalu, na Jina la Mungu litatukuzwa kwasababu ya hilo. Zekaria alielewa kuwa ni muhimu kuwa waaminifu kwa Mungu, la sivyo unabii wa mafanikio na utukufu wa taifa lao usingeweza kutimia.

Elezea zaidi tafadhali: Kijana Zekaria ni nabii wa baada ya uhamisho, kama Hagai anasisitiza watu wamalize kujenga hekalu. Na kutenda haki, na kuwa na huruma, kuliko kaida na sherehe za mapokeo, na kufunga -sura ya 7 na 8-. Utimizo wa ahadi za Mungu unakuja wakati wa huduma ya Masihi. Zekaria alikuwa mdogo kwa Hagai na alilelewa na Hagai ki-huduma (mentored) Alikuwa na maono nane hivi wakati wa huduma yake yenye ishara -alama. Anaonya watu wa Yuda kuhusu kuabudu miungu na kufunga saumu ili waonekane watu wazuri ila hamna kitu. Anawaambia

kama watamtii atarudisha siku nzuri kama zile za mfalme Daudi. Zekaria anatoa maneno ya kutia moyo kwa Zerubabeli gavana wa Yuda aliyehusika kuongoza ujenzi na Yoshua kuhani mkuu. Ujenzi ulikuwa umechukua miaka 15 na hekalu lisiishe. Mfalme wa Uajemi Smerdis, akisaidia na Wasamaria waliwalazimisha Wayahudi kusitisha ujenzi. Ila kazi iliendelea tena wakati mfalme mpya wa Uajemi alipokuja. Utumishi wake unafikia miaka kumi hivi. Kitabu hiki kina unabii wa kutia moyo. Anatoa unabii wa kuja kwa Yesu Masihi, ikiwamo na njozi za mambo ya siku za mwisho kama vile pambano la Yerusalemu 14:3-4,9.

Zekaria anawaambia watu kwamba siku Mungu atawasamehe dhambi zao, na siku moja atafuta dhambi zao na atatawala dunia yote. Zerubabeli atamaliza kazi ya kujenga hekalu, "Sio kwa uwezo wala sio kwa nguvu za binadamu, bali ni kwa Roho Yangu asema BWANA wa majeshi", kwamba tukiwa bado tuna pumzi, tusikate tamaa, kwani tuna tumaini bado la kumchagua BWANA na kuishi milele. Kitabu hiki kina unabii mwingi wa Masihi kama kuuzwa Kwake kwa vipande 30 vya fedha, mikono Yake yenye alama za misumari aliyopata jeraha nyumbani kwa marafiki Zake. 'Chipukizi', mtumishi Wake, na katika siku ile 'ninyi mtamwalika kila mtu jirani yake chini ya mzabibu, na chini ya mtini'. kupigwa kwa mchungaji "nao kondoo watatawanyika." Hata unabii wa siku za mwisho "siku hiyo miguu Yake itasimama juu ya mlima wa mizeituni utapasuka katikati Yake." Kitabu hiki mara zingine hakitofautishi ujio wa kwanza wa Yesu na wa pili. "Yerusalemu utakaliwa na watu, kama vijiji visivyo na kuta……..BWANA nitakuwa ukuta wa moto kuzungunga pande zote, Nami nitakuwa utukufu ndani yake." Je, unapanga kuwa Yerusalemu mpya kule? Hebu funga macho na kuomba ili Mungu akutayarishe uwe pale siku hiyo, nyanyua mikono, mshukuru Yeye.

Zekaria alihudumu wakati mmoja na Hagai, manabii baada ya kutoka uhamishoni, anazungumzia ahadi za siku za mbele za Masihi. Zekaria na Hosea ndivyo vitabu kirefu katika manabii wadogo. Utimizo wa Ahadi za Mungu unakuja kupitia huduma ya Masihi.

1] 1-6.Maono toka kwa Mungu, wakati wa usiku kuwatia moyo watu waelewe kwamba Mungu atawarejesha na kuhukumu mataifa ya nje ya Israeli, na kuwaonyesha Mungu atatimiza kusudi Lake, na washangilie mpango wa Mungu , kuonyesha nguvu za Kristo na kuwashinda washitaki, kumpa nguvu Zerubabeli ili aweze kuwa na nguvu za kuendesha serikali na utawala kwa Wayahudi na Yoshua, atoe uongozi wa kiroho kwa taifa, na kuonyesha kwamba jinsi Mungu anavyoshugulika na wale ambao ni waasi na kukataa kubadilisha njia zao, na kubadilika.

2] 7-8-Neno la Mungu: Zekaria anatumia Jumbe tatu, kwa swali la msafara kama wanapaswa kuendelea na kufunga baada ya kujenga hekalu. Katika jumbe hizi, watu wanaambiwa kuonyesha rehema, na siyo tu kufanya kaida na sherehe za mapokeo. Hukumu inakuja kwa kupuuza Amri na

ahadi ya urejesho ambao utaleta baraka kwa mataifa.

3] 9-14-. Mzigo wa Neno la Mungu: Mzigo wa kwanza ni kuja kwa Masihi na Kukataliwa na watu, na mzigo wa pili ni anapoelezea jinsi Mungu atakavyoshinda mataifa na kusafisha watu Wake na nchi kupitia Masihi, ambaye atatawala katika dunia yote.

Muundo--outline

Utambulisho, wito wa toba (1:1-6). Njozi tatu za usiku (1:7-6:15): Njozi ya kwanza, farasi wanatembea na kufanya doria dunia (1:7-6:15). Njozi ya pili, Pembe nne na mafundi ſtadi (1:18-21). Njozi ya tatu, mtu mwenye timazi- plumbline (2:1-13), njozi ya nne, Kuhani mkuu na adui (3:1-10), Njozi ya tano: Kinara cha taa cha dhahabu na miti miwili ya mizeituni, Njozi ya sita: Gombo linaloruka 95:1-4), Njozi ya saba, mwanamke na kikapu (5:5-11), Njozi ya nane, Magari ya farasi manne, hitimisho la njozi, Kuhani mkuu awekewa taji na kupewa matumaini ya uhakika. Ujumbe wa awali kwa nabii (7:1-8:23): Yuda kutotii na mwishowe kupata hukumu (7:1-14), Yuda kurejeshwa na utukufu wa mbeleni (8:1-23). Hitimisho la ujumbe wa nabii (9:1-14:21): Hukumu kwa Yuda na maadui (9:1-8), kuwadia kwa Mfalme, hukumu na matumaini ((9:9-10:12), Mchungaji na kondoo (11:1-17), Hukumu kwa mataifa na wokovu kwa Yuda (12:1-9), Kilio na kutakaswa Yuda (12:10-13:9), Hukumu na wokovu kwa Yuda na mataifa (14:1-21).

Nukuu mashuhuri:

…….BWANA wa majeshi asema hivi, nirudieni Mimi, asema BWANA wa majeshi, Nami nitawarudia ninyi, asema BWANA wa majeshi 1:3

- **Sio kwa nguvu wala kwa uwezo: «Hili ndilo Neno la Mwenyezi-Mungu kwa Zerubabeli: 'Si kwa nguvu, wala kwa uwezo, bali kwa Roho wangu,' asema Mwenyezi-Mungu wa majeshi" (*Zekaria 4:6*).**

- **Kuingia kwa mfalme kwa unyenyekevu: «Furahi sana, Ee binti Sayuni! Piga kelele kwa shangwe, Ee binti Yerusalemu! Tazama, mfalme wako anakuja kwako; Yeye ni mwadilifu na mshindi, ni mnyenyekevu, amepanda punda..." (*Zekaria 9:9*).**

- **Kusafishwa kama fedha: «Nami nitawaleta katika moto, nitawasafisha kama fedha inavyosafishwa, nami nitawajaribu kama dhahabu inavyojaribiwa...» (*Zekaria 13:9*).**

- **Kusamehewa dhambi (Kuhani Yoshua): «Malaika akamwambia wale walioa kuwa wamesimama mbele yake: ‹Mvue hizo nguo zake chafu.› Kisha akamwambia Yoshua, ‹Tazama, nimekuondolea hatia yako, nami nitakuvika mavazi ya sherehe.›» (*Zekaria 3:4*).**

• Mwenyezi-Mungu kuwa Mfalme wa dunia yote: «Siku hiyo, Mwenyezi-Mungu atakuwa mfalme wa dunia nzima. Yeye atakuwa Mwenyezi-Mungu mmoja tu, na jina lake litakuwa moja tu» (*Zekaria 14:9*)

Cha pekee au cha kustajaabisha: Zekaria anatoa unabii wa Masihi kupanda punda Yerusalemu 9:9. Unabii wa watu kumtazama Yesu waliyemchoma 12:10, unahusu Askari wa Kirumi aliyemchoma Yesu mkuki baada ya Yesu kuangikwa msalabani Yohana 19:34

Jambo muhimu?: Tukijua kwamba unabii wa Zekaria ulitimia, basi hata na unabii wa siku za mwisho wa karibia na kuja kwa Yesu utatimia pia hivi karibuni. Je nimekaa mkao wa matendo na matumaini katika nuru ya kuja kwa Masihi?

Swali kwangu: Je! ninasoma unabii huku nikijitayarisha kwa Kuja kwa Yesu.

Wahusika: Zerubabeli, Yoshua, Kuhani Mkuu, Masihi aliyeahidiwa, Watu wa Yuda, baada ya kutoka mateka.

KRISTO KATIKA ZEKARIA: KITABU CHA ZEKARIA NI KITABU CHENYE UNABII MWINGI KUHUSU MASIHI, KULIKO VITABU VYOTE KATIKA BIBLIA! NAAM, NI ZEKARIA, ISAYA NA ZABURI! MASIHI AMEPANDA PUNDA 9:9,10, NA MATHAYO 21:5, MCHUNGAJI NA MFALME ANAKATILIWA NA KUUZWA KWA VIPANDE 30 VYA FEDHA 11:4-13 NA MATHAYO 27:3-10, YULE AMBAYE WAMECHOMA UBAVUNI 12:10 NA YOHANA 19:37 NA MCHUNGAJI ATAPIGWA NA KONDOO WA KUNDI WATATAWANYIKA 13:7 NA 26:31 NA MENGINE NI TAWI 3:8, 6:12, JIWE LA MIAKA SABA (3:9) NA MFALME NA KUHANI (6:13) JIWE KUU LA PEMBENI (10:4) NA CHEMCHEMI YENYE KUSAFISHA WATU NA DHAMBI (13:1) NA MFALME ANAYESHINDA MATAIFA YOTE NA ANATAWALA DUNIA YOTE 12:8,9 NA 14:3-9.

SURA YA 39

MALAKI-MAL'KI -MJUMBE WANGU, ALIKUWA MJUMBE NA NABII AKIZUNGUMZIA NABII NA MJUMBE ANAYEKUJA. MALACHIAS NA MALEACHI.

Mwandishi: Malaki ina maana Mjumbe wangu, takribani 450KK 1:1. Wakati wa Nabii Nehemia. Anaandika baada ya uhamisho. Anakita kwenye kuonekana kwa Eliya (Yohana Mbatizaji) na Masihi. Anawashauri warudi kwa Bwana, anawakabili wale waliorudi nyuma.

Kwa kifupi: Wayahudi walikuwa hawajali mahusiano na mwelekeo wao kuhusu Mungu wao. Kitabu cha Malaki kinafunga kitabu cha Agano la kale, na kwa miaka 400 kuna ukimya. Maonyo na kutiwa moyo yanatolewa ili wajitayarishe na kuja kwa Masihi.

Sababu za kuandikwa: Hukumu inayokuja na ahadi za baraka, ikiwa watu wa Mungu watarudi na kumtii. Anawakumbusha kwamba siyo hasara kumtumikia Mungu, ila ni hasara kutomtumikia Mungu. Miaka 100 ilikuwa imepita toka mateka warudi Yerusalemu, nchi ya ahadi. Walikuwa wamejisahau na kutojali ibada ya Kweli. Mungu anatuma Jumbe nane kwa watu Wake akiwaita wamrudie, anawakumbusha upendoWake kama Baba wa milele ila wao wanaishi kwa unafiki na walirudi nyuma kwa uasi. Viongozi wa Yuda wanashangaa kwa ujumbe wa Mungu na wanakataa kutubu. Mungu anaahidi uzima wa milele kwa wale wasikivu wa maonyo yake hata leo.

Elezea Zaidi: Sababu za kuandikwa: Watu walikuwa wanaendelea na maisha ya giza waliyotaka na wakapoteza maana halisi ya ibada. Makuhani walichoka kiroho, na hawakuona tofauti kati ya wema na uovu. Watu hawa walikosa uaminifu na anawapa changamoto ya kuzinduka kwa uamsho na kurudi kwa Mungu. Uamsho wao ni wa muda mfupi tu na kisha wanarudi kwenye dini ya nje, na maadili mabaya. Kitabu hiki ndiyo daraja-unganishi kati ya Agano la Kale na Agano Jipya. Baada ya miaka 400, Mwenyezi Mungu anamleta Yohana Mbatizaji kama Mtangulizi wa Masihi, kutayarisha njia ya Bwana. Kristo hakutoa hukumu bali alitaka watu watubu na wawe na imani, na kusema kwamba atakuja tena katika siku ya mwisho. Hivyo wito wa mwisho haukuja kupitia Malaki ila Yesu, Yeye Yule ambaye Agano la Kale linamshuhudia - 24:25,-27, 44 na Yohana 5:39, 46.

.Kuna vitabu vitatu au vinne kule mbinguni kimoja kipo hapa kwenye Malaki.

- **kitabu cha uzima au kitabu cha Mungu ambacho kina majina ya waliompokea BWANA-Kutoka 32:32-33**
- **Kitabu cha matendo, watu watahukumiwa sawa ya matendo yaliyoandikwa humo (Ufunuo 20:12)**

- **kitabu cha kumbukumbu cha matendo mema ya watakatifu kwa pamoja na binafsi (Malaki 3:16).**

Je, nawe ungependa kuwa kwenye vitabu hivi? Kristo atakuja na kusafisha ukuhani mbovu. Kisha anasema kwamba Jua la Haki litawazukia wao wapendao amani, Jua la Haki ni Kristo. Naye anasema kwamba akiwa katika mioyo yetu, tutaruka-ruka kama ndama wadogo. Kitabu cha Malaki kinamalizika kwa kutuma nabii aitwaye 'Eliya' ambaye ni Yohana mbatizaji, yeye huyu atafanya matengenezo na kusaidia watu, ili "mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao- wazazi wao" kwa upendo mwingi atatayarisha njia ya Masihi kwa ubatizo wa toba. Tujue kwamba tukilenga mbingu, tutapata mbingu na mema ya dunia pia, ila tukilenga dunia tu, tutakosa mema ya dunia na kutoka patupu kwa yale ya mbingu. Mungu daima na siku zote "Jina Lake litakuwa kubwa kati ya mataifa, kuanzia machweo ya jua mpaka magharibi" tuweke mawazo kwake ili tusije kuwa mabua.

Kitabu cha Malaki kimeundwa kwa mtindo maarufu kwa kutumia mfuatano wa mijadala kwa kutumia muundo tofauti wa "utetezi, swali, na jibu". Mungu hutoa kauli kwa watu, watu hujibu kwa swali la kubishana, na Mungu hutoa jibu la moja kwa moja. Maswali manane ya msingi yanayoulizwa katika Kitabu cha Malaki (mara nyingi huulizwa na watu au makuhani kinyume na shutuma za Mungu) ni pamoja na

1,: "Umetupenda kwa njia gani?" Watu wana mashaka na upendo wa Mungu (Malaki 1:2) - Mungu anajibu kwa kuashiria kwamba amewachagua watu kama vile ambavyo alimchangua Yakobo juu ya Esau.

2. "Tumedharau jina lako kwa njia gani?" (Malaki 1:6) - Mungu huashiria kutoheshimu kwao madhabahu Yake kwa kutoa dhabihu zilizotiwa unajisi na zisizo na upofu.

3. "Tumekutia unajisi kwa njia gani?" (Malaki 1:7) - Mungu hujibu kwamba waliidharau meza ya Bwana.

4. "Kwa nini hukubali ibada yetu?" (Malaki 2:13) - Mungu anaelezea kwamba ni kwa sababu ya kutokuwa waaminifu kwao na kwa sababu waliwaacha wake zao kwa hila.

5. "Tumemchosha kwa njia gani?" (Malaki 2:17) – Mungu anajibu kwamba ni kwa kuwahesabia haki waovu na kudai kwamba kila mtu atendaye uovu ni mwema machoni pake.

6. "Tutarudi kwa njia gani?" (Malaki 3:7) – Mungu anawaita watubu tu na kuacha kuziacha amri zake.

7. "Tumekuibia kwa njia gani?" (Malaki 3:8) – Mungu anafichua kwamba wanamwibia Yeye katika "zaka na sadaka zao."

“Tumesemaje dhidi yako?” (Malaki 3:13) - Mungu anajibu kwamba walikuwa wamelalamika kwamba hakuna maana kumtumikia Yeye na kwamba watenda mabaya ndio hasa wanaofanikiwa. Ili kuzama zaidi katika muktadha wa kihistoria na kiroho, unaweza kusoma maandishi yote kupitia katika Biblia, kwenye kitabu cha Malaki. Wanaambiwa kwamba siku inakuja, Mungu atawasaidia warudi kwa toba, japokuwa wana dhambi, kupitia huduma ya Malaki. Anataka waelewe asili y a uasi wao, na matokeo yake, na anaahidi kumtuma mjumbe ambaye atatayarisha njia ya Bwana ya hukumu -3:1-5-;4:5,6.

Muundo-Outline

Mzozo na Mjadala #1 Upendo wa Mungu kwa Israeli (1:1-5). Mzozo na Mjadala #2 Kafara zilizokuwa na uchafuzi na makuhani (1:6-2:9). Mzozo na Mjadala #3 Kutokuwa na uaminifu kwenye ndoa (2:10-16). Mzozo na Mjadala #4 Kusafishwa kutakakotokea na hukumu. Mzozo na Mjadala #5 Kutokosa uaminifu wa zaka na sadaka (3:6-12), Mzozo na Mjadala # 6 Zawadi kwa wenye hakina adhabu kwa waovu. Hitimisho, changamoto na ahadi (4:4-6).

Nukuu mashuhuri: Je, mwanadamu atamwibia Mungu? lakini ninyi mnaiibia Mimi. Lakini mwasema tumekuibia namna ngai? Mmeniibia zaka na dhabihu. Ninyi mmelaaniwa kwa laana maana mnaniibia Mimi, naam, taifa hili lote. Leteni zaka kamili ghalani, ili kiwemo chakula katika nyumba

Yangu, mkanijaribu kwa njia hiyo, asema BWANA wa majeshi; mjue kama sitawafunglia madirisha ya mbinguni, na kuwamwagieni baraka, hata isiwepo nafasi ya kutosha au la. Nami nitamkemea yeye alaye, wala hataharibu amzao ya ardhi yenu, wala mzabibu wenu hautapukutisha matunda yake kabla ya wakati wake katika mashamba, asema BWANA wa majeshi 3: 8-10

Mmesema, Kumtumikia Mungu hakuna faida; na, Tumepata faida gani kwa kuyashika maagizo yake, na kwa kwenda kwa huzuni mbele za Bwana wa majeshi? Na sasa twasema ya kwamba wenye kiburi ndio walio heri; naam, watendao uovu ndio wajengwao; naam, wamjaribuo Mungu ndio waponywao. Ndipo wale waliomcha Bwana waliposemezana wao kwa wao. Naye Bwana akasikiliza, akasikia; na kitabu cha ukumbusho kikaandikwa mbele zake, kwa ajili ya hao waliomcha Bwana, na kulitafakari jina lake. Nao watakuwa wangu, asema Bwana wa majeshi, katika siku ile niifanyayo; naam, watakuwa hazina yangu hasa; nami nitawaachilia, kama vile mtu amwachiliavyo mwanawe mwenyewe amtumikiaye.maagizo yake, na kwa kwenda kwa huzuni mbele za Bwana wa majeshi? Angalieni, nitawapelekea Eliya nabii, kabla haijaja siku ile ya Bwana, iliyo kuu na kuogofya. Naye ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao, ili nisije nikaipiga dunia kwa laana. 4:5,6

Cha pekee au cha kustajaabisha: unabii wa Malaki ni ujumbe wa mwisho na kabla ya Yesu kuzaliwa aliyetabiriwa na Malaki 3:1, ilipita miaka 400 ya ukimya mpaka Yohana Mbatizaji nabii alipozaliwa. Unabii unasema Mungu anamtuma mjumbe wake 3:1

Jambo muhimu?: Mungu hataki kaida, matendo mengi yenye utupu (empty ritutals). Ataka watu Wake wamwabudu katika Kweli na haki.

Swali kwangu: Je, namwabudu Mungu kwa kaida za maneno matupu na uzoefu wangu wa mashuguli nyingi bali moyo wangu hauna mabadiliko au majuto ya maovu yangu

Wahusika: Masihi, Makuhani, watu wa Yuda, Mjumbe anayekuja

Kristo katika Malaki: ujumbe wa malaki unasindikiza kipindi cha miaka 400 ya ukimya, kwa vile hakukuwa na nabii, kati ya malaki na yohana mbatizaji. kufungwa kwa kitabu cha malaki, kunamleta yohana mbatizaji-3:1, 4:5, 6 na Isaya 40:3. aliyekuwa eliya katika kutayarisha njia ya huduma ya yesu alikuwa yohana mbatizaji. malaki anazungumza kuhusu huduma ya yesu alivyofika kwenye hekalu. ahadi ya hukumu inangoja kuja kwa yesu kwa mara ya pili.

PENGINE UMESHASIKIA VITABU VINAVYOITWA APOCRYPHA "IMEFICHWA". HIVI NI VITABU 14 VYA KIYAHUDI, NA KWA WALE WALIOVIWEKA KWENYE BIBLIA ZAO VIPO KATIKATI. YAANI KATIKA ILE MIAKA 400 YA UKIMYA. HIVI SI

SEHEMU YA AGANO LA KALE. YESU HAKUVINUKUU, AU HATA WAANDISHI WA AGANO JIPYA. KANISA LA AWALI HAIKUVIKUTAMBUA, VINASAIDIA KUONA MAISHA YA WAYAHUDI NA HISTORIA YAO YA MIAKA 400 YA UKIMYA, AU YA KABLA YA YESU KUZALIWA. HIVI HAVINA ITHIBATI, NA MATUKIO YAKEHAYA-NA MPANGILIO. MAFUNDISHO YAKE (DOCTRINES) SI YA KWELI NAYANAPIN-GANA NA MAANDIKO MENGINE KABISA. NI KAMA HADITHI ZA RIWAYA. HAVI-NA TABIA YA MAMLAKA YA MAANDIKO AU UNABII. Kuna madhehebu mengine yanaweka vitabu vinavyoitwa apokrifa, Vipo 15, na. Vinarekodi historia, hadithi za dini na mafundisho. Biblia ya Doay inavichukulia kama Maandiko. Maandiko haya yanahusisha vitu kama Purgatori, kuombea wafu, (2 Makabayo 12:39-46) na Kuokolewa kwa matendo ya mwanadamu kwa kutoa sadaka (Tobit 12:9). Vitabu hivi vilikubaliwa na wachache hivi karibuni tu mwaka 1546 baada ya Martin Luther Mwananamatengenezo kuelezea kwamba kuna mafundisho yanayopinga Biblia, hivyo yeye hakuvihesabu kuvuviwa. Zifuatazo ni sababu za kuzitoa kwenye Maandiko. Kamwe Wayahudi wenyewe hawakuvichukulia kama Maandiko. Apokrifa haidai kwamba imevuviwa, hakuna mahali yasema “Mungu akasema”. Cha kushangaza ni kwamba kuna mahali vinakana uvuvio- 1Makabayo 9:27. Apokrifa haijanukuliwa kama Maandiko yenye Mamamlka au kuvuviwa.Yaonekana kama Yesu alimaanisha kwamba Agano la kale ni mpaka wakati wa Kifo cha Zekaria mwana wa Berakaya (Mathayo 23:35). Vitabu vingine vya Agano la kale viitwavyo Pseodopigrapha (Maandiko ya uongo). Haya yaliandikwa baada ya mitume kufa, karne ya pili . Na katika Agano Jipya vipo vitabu vya Pseudokripha. Hivi ni kama injili ya Mtakatifu Thomas, Petro na wengine. Hawa waliweka hadithi za utoto wa Yesu (hekaya za kufikirikafanciful stories) na Mafundisho ya uzushi [heretical doctrines.] Mkristo anayeshika Neno atagundua haraka kwamba havina uvuvio

AGANO JIPYA -VITABU 27

(MATHAYO-UFUNUO)

SURA YA 40

MATHAYO-Matthaion. Injili ya Mathayo. Jina jingine ni Lawi

Mwandishi: Mathayo mtoza ushuru au Lawi, na mtume miongoni mwa wale thenashara Marko 2:14. Takribani 58- 68 BK wakati ambapo Rumi ilivunja hekali la Yerusalemu. Matukio ya kitabu hiki ni kuanzia 5KK-30BK.

Kwa kifupi: Yesu atimiza unabii wa Agano la Kale wa kuja kwa Masihi, inazungumzia kuzaliwa kwa Yesu, mafundisho Yake, kifo Chake na kufufuka Kwake. Mathayo alijulikana katika ualika watu nyumbani mwake kukutana na Yesu.

Sababu ya kuandikwa: Mathayo aliandika injili kwa Wayahudi akiwaonyesha utimilifu wa unabii wa Yesu kwamba ni Myahudi na Masihi na Mfalme aliyeahidiwa na manabii kwenye Agano la Kale. Ananukuu angalau sentensi au vipande vya sentensi 36 vya manabii wa Agano la Kale na jinsi unabii ulivyotimizwa. Kama mtoza ushuru alikuwa mtu aliyetengwa, ila alikuwa msomi, akiongozwa na Roho wa Mungu aliweka visa vyake binafsi akiwa na Yesu. Ni shahidi aliyeona vitu hivi kwa macho yake mwenyewe, mbashara! Mathayo 12, hali inaanza kwenda chini, Mafarisayo wanamkataa Yesu kama Masihi, hivi Kristo, anakita kufundisha kwa kutumia mifano, akiwakumbusha mitume kwamba atakufa hivi karibuni, na kisha atafufuka.

Elezea zaidi Tafadhali: Mfalme anakuja! Ndilo tangazo, wakati mfalme anapita anafanya watu wasisimike kumwona kwa macho yao, maana ni tukio la nadra! Mathayo anatangaza Mfalme wa Wafalme anakuja. Anaelezea mamajusi wakienda kumwona Mfalme, na nyota ambayo ni ishara ya Mfalme kuzaliwa, na zawadi anazostahili Mfalme, pia anazungumzia mbari ya Mfalme. Kitabu chake cha injili ndiyo daraja la Agano la Kale na Agano Jipya. Anatangaza kwamba Yule aliyetabiriwa amewasili! Ni kiunganishi cha unabii wa Agano la Kale wa kuja kwa Masihi, na utimizo wake. Watu wemegundua kwamba kuna Mungu aliyeumba kila kitu, hata wale wasio na kitabu cha Biblia. Mungu amejionyesha kwao kupitia uumbaji-asili, malaika, Mwana Wake Yesu, manabii au ndoto na njozi. Biblia imemfunua Mungu zaidi kwetu leo, maana tuna bahati ya kuwa nayo tutafakari maisha ya Yesu kila siku hasa kwa kafara Yake. Mathayo mtoza ushuru aliandika kitabu hiki cha historia ya injili kwa Wayahudi . Kitabu chake cha injili ndiyo kinarejelewa zaidi. Vitabu vya injili vya Marko, Luka na Mathayo vyaitwa neno la Kigiriki Sinoptik ikimaanisha kuona kwa mtazamo wa pamoja. Mathayo alikuwa mtume wa Yesu, jina lake jingine lilikuwa Lawi. Watoza ushuru walichukiwa na Wayahudi, walionekana kama vibaraka wa Warumi. Simoni mzealoti yeyé alikuwa mpinzani wa Warumi kwa maguvu au hata silaha, hii ilionyesha Yesu alichukuliana na watu wa aina zote. Alitumia uzoefu wake wa kuweka rekodi za kodi kwa uangalifu. Stadi hii

hata kama ilitumiwa mahali pasipofaa, kama Paulo alivyokuwa kinyume cha watu wa Mungu, inaweza kutumika kwa mambo mazuri ya injili, pale mtu anapoongoka. Zaidi ya Yesu kwenye kitabu hiki, Yohana Mbatizaji na Petro ndiyo wanaofuatia umashuhuri. Mathayo anaanza na uzao wa Yesu kutoa ushahidi kwamba Yeye ni wa uzao wa Daudi na Ibrahimu. Kisha ndiye pekee anazungumzia kuzaliwa kwa Yesu, malaika kuja na mamajusi ambayo idadi yake haitajwi, ila wanakuja kumwona Yesu wakileta zawadi za aina tatu, yaani uvumba, manemane na dhahabu, ambazo zilisaidia maisha ya Yesu Misri kama pale kisa cha Petro cha kupata kodi kwenye kinywa cha samaki. Hata leo watu wenye hekima wanaleta zawadi zao Kwake Bwana. Watu wenye hekima bado wanamtafuta Bwana. Mathayo amependa kuzungumzia kuhusu úfalme wa mbinguni ni kama….'. Wayahudi katika wakati huu walikuwa hawatazamaii sana mpango wa milele wa wokovu, badala yake walikuwa wanataka kuondokana na maadui zao Warumi na unyanyasaji wa Kaisari. Waliamini unabii wa Masihi utawasaidia kupata afueni kisiasa kwa watu walionyanyasa. Kwa vile Kristo hafanyi hivi watakavyo, wanashindwa kumtambua Kristo kama Yule Mmoja ambaye manabii walimtabiri toka zamani. Mathayo anasisitiza Uzao wa Ufalme wa Yesu kwa kuonyesha mbari Yake, ubatizo, jumbe, miujiza, kifo, na kufufuka. Haya yote yanaashiria hitimisho lisilopingika kwamba Yesu ni Mfalme wa milelel, Yeye aliyeahidiwa Zama za nyuma, Tumaini la vizazi na zama zote.

Yohana Mbatizaji anatambulishwa, huyu ndiye mtangulizi wa Yesu, ili kutayarisha njia kama vile Eliya alivyotangulia kutayarisha njia. Mitume wanaitwa, Andrea ndiye wa kwanza, kisha amwita kakaye, Petro, na Yakobo na nduguye Yohana kujiunga. Mahubiri ya Mlima wenye Baraka

(Heri) ndiyo kuapishwa/kusimikwa mitume katika Mathayo 5-7, Mathayo ameleta mahubiri haya kwa kina. Hapa Yesu anatufundisha kuomba akituambia tukiomba tuombe hivi "Baba Yetu uliye juu mbinguni, Jina Lako litukuzwe, ufalme Wako uje, Mapenzi Yako yatimizwe, hapa duniani kama huko mbinguni, utupe leo riziki zetu, utusamehe deni zetu Bwana, kama sisi tunavyowasamehe wadeni wetu, usitutie majaribuni, bali utuokoe na yule mwovu, kwa kuwa ufalme ni wako, na nguvu na utukufu, hata milele na milele. Amina". Mathayo anazungumzia, Kama vitabu vingine vya injili, Mathayo ina maisha na mahubiri ya Yesu ya miaka mitatu na nusu, kuhukumiwa Kwake, kusulibishwa, kifo Chake, kuzikwa na Ufufuo wa Yesu. Mahubiri ya Yesu ni pamoja na mifano Yake ya kama, wanawali watano wajinga na watano werevu yaonekana wote walikuwa washiriki wa kanisa. Analeta mahubiri ya Yesu kama ya dalili za siku za mwisho: Injili kumfikia kila mtu, matetemeko, jua kupatwa, uasi, vita, njaa, Na wito mkuu wa wote "Enendeni kwa kila kiumbe mkawafundishe na kuwafanya wanafunzi wa Yesu…." Mathayo yaorodhesha miujiza ya kupasuka kwa pazia la hekalu, tetemeko kufungua makaburi na watakatifu kutoka nje na kutokea watu wakati Yesu amefufuka 27:50-54. Yesu sio Buddha au Confusious au mtu mzuri tu. Yesu ni Mungu, Ni Njia, Kweli na Uzima. Hakuna Jina chini ya mbingu ambalo watu wanaokolewa isipokuwa Jina la Yesu. Mwaliko mkuu wa Mungu ni kwamba tuje sote tulio na mizigo mizito, Naye atatupumzisha, na Agizo-Mwito mkuu ni tuenende tukawafanye mataifa kuwa wanafunzi Wake Bwana. (Great Commision, and Great Invitation)

Simoni Petro akajibu akasema, Wewe Ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai.
Yesu akajibu, akamwambia, Heri wewe Simoni Bar-yona; kwa kuwa mwili na damu havikukufunulia hili, bali Baba Yangu aliye mbinguni. Nami nakuambia, Wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa Langu; wala milango ya kuzimu haitalishinda. Nami nitakupa wewe funguo za ufalme wa mbinguni; na lolote utakalolifunga duniani, litakuwa limefungwa mbinguni; na lolote utakalolifungua duniani, litakuwa limefunguliwa mbinguni.

Muundo-Muhtasari

1. Utangulizi wa Vizazi (1:1-17). 2. Kuzaliwa kwa Yesu na Huduma yake (1:18-4:11). 3. Sehemu ya kwanza (4:12-7:29): Huduma Galilaya na Mahubiri ya mlima wa baraka, Sehemu ya pili). 4.(8:1-11:1): Kisa cha kuponywa, na kutumwa kwa mitume kumi na mbili. 5. Sehemu ya tatu (11:2- 13:53): Huduma ya Yesu Galilaya na Mifano ya Ufalme. Sehemu ya Nne (13:54-19:1): Huduma Galilaya na Maisha katika Ufalme. Sehemu ya tano (19:2-26:1): Mgogoro na Viongozi wa Kiyahudi. Hitimisho (26:2-27:31): Matukio ya Mwisho wa wiki na Kifo na kufufuka. Siku za mwisho: Agizo-Utume mkuu-Enendeni (the great commission): 28: 16-20.

Mahubiri Yake matano makuu ni 1] Mahubiri ya mlimani 2] Mafundisho

kwa mitume 3] Mifano ya Ufalme 4] Masharti ya wanafunzi 5]Maneno katika Mlima wa Mzeituni. Mathayo anatumia Ufalme wa Mungu zaidi ya mara 30 na anapenda kunukuu Fungu na kusema "Ili litimie Andiko, la Nabii Isaya…12:17 nk]

Nukuu mashuhuri: Naye atazaa Mwana, nawe utamwita Jina lake Yesu, maana , Yeye Ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao 1:21

Ninyi ni chumvi ya dunia.... Ninyi ni Nuru ya ulimwengu, mji hauwezi kusitirika ukiwa juu ya mlima……..5:13-14

Msidhani ya kuwa nalikuja kuitangua torati au manabii, la sikuja kutangua, bali kutimiliza ....amin nawaambia mpaka mbingu na nchi zitakapondoka, yodi moja wala nukta moja ya torati haitaondoka hata yote yatimie 5:17:

Msijiwekee hazina duniani, nondo na kutu viharibupo, na wevi huvunja na kuiba. Jiwekeeni hazina mbinguni, kusikoharibika kitu wala nondo wala kutu, wala wevi hawavunji wala hawaibi 6:19

Bali Utafuteni kwanza ufalme na haki Yake na hayo yote mtazidishiwa 6:33

Msihukumu msije mkahukumiwa nanyi 7:1.

Ombeni nanyi mtapewa, tafuteni nanyi mtaona, bisheni, nanyi mtafunguliwa..7:7

Kwa maana nalikuwa na njaa mkanipa chakula, nalikuwa na kiu mkaninywesha, nalikuwa mgeni mkanikaribisha, nalikuwa uchi mkanivika, nalikuwa mgonjwa mkaja kunitazama, nalikuwa kifungoni mkanijia 25:35

Eloi Eloi lama Sabakthani? Yaani, Mungu Wangu, Mungu Wangu, mbona umeniacha 27:45

Basi enendeni mkawafanye mataifa kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa Jina la Baba na Mwana na Roho Mtakatifu na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru, na tazama Mimi Nipo pamoja nanyi siku zote mpaka ukamilifu wa dahari 28:19:

Simoni Petro akajibu akasema, Wewe Ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai. Yesu akajibu, akamwambia, Heri wewe Simoni Bar-yona; kwa kuwa mwili na damu havikukufunulia hili, bali Baba Yangu aliye mbinguni. 18 Nami nakuambia, Wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa Langu; wala milango ya kuzimu haitalishinda. Nami nitakupa wewe funguo za ufalme wa mbinguni; na lolote utakalolifunga duniani, litakuwa limefungwa mbinguni; na lolote utakalolifungua duniani, litakuwa limefunguliwa mbinguni.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Mathayo ndiyo kitabu cha injili pekee kinachotumia Neno 'kanisa' na 'ufalme wa Mungu'

Jambo Muhimu: Kama Masihi, Yesu ni Mfalme pa na anastahili kuabudiwa nasi.

Swali kwangu?: Je! nimemkubali YESU kuwa mkombozi na Masihi wangu na kumpa mizigo yangu yote ili anitue na niitikie mwito Wake wa kuenenda ulimwengu na kufanya wanafunzi Wake

Wahusika: Yesu, Mariamu, Yusufu, Yohana Mbatizaji, Mitume, Viongozi wa kidini, Kayafa, Pilato, Mariamu Magdalena.

Kristo katika mathayo: Kwa kutumia zaidi ya rejelea 36 za agano la kale, mathayo anakazia kwamba yesu ni masihi ambaye agano la kale limemtabiri, na kumngojea, mfalme-1:23; 2:2,6; 3:7; 4:15-17; 21:5, 9; 22:43-45; 26:64; 27:11,27-37. yesu anaingia katika historia ili kuleta wokovu. sentensi ya kwanza isemayo "Kitabu cha ukoo wa yesu kristo, mwana wa daudi, mwana wa ibrahimu"

SURA YA 41

MARKO-Markon, Markus, katika kitabu cha Matendo 12:12 anaitwa Yohana-Marko.

Mwandishi: Yohana Marko, rafiki wa Paulo na Barnabasi Matendo 12:25. Takribani 55-65 BK. Wakati Mathayo aliandika kutoa ushahidi kwamba Yesu alikuja kama Mfalme na Masihi Aliyeahidiwa kutoka kwenye Agano la Kale, Marko Aliandikia kwa watu ambao hawakuwa Wayahudi, pengine Warumi, au watu wa mataifa, na kuonyesha kuwa Kristo alikuja kama Mtumishi na Mtesekaji. Maisha Yake yalikuwa ya unyenyekevu, huduma na kufaidisha wengine. Filipi 2:7. Marko alikuwa binamu ya Barnaba. Yawezekana nyumba ya mamaye ndiyo ilikuwa chumba cha juu ambapo watu walikutana baada ya Yesu kupaa. Alikaa karibu na mitume, kwa namna moja au nyingine, Petro anamwita mwanaye. Marko alipata habari zaidi za Yesu kutoka kwa Petro 1 Pet 5:31, Mdo 12:12. Yawezekana alikuwa kijana wa Marko 14:51,52. walikuwa na mfarakano na Paulo Mdo 15:36-41. ila baadaye Paulo anasema Marko anamfaa kwa utumishi 2Tim 4:11.

"Bali alijifanya kuwa Hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa, akawa Ana mfano wa wanadamu."

Kwa kifupi: Yesu ni Mkombozi, Mfalme, Mungu na Mwana Adamu, ila alikuwa radhi kuwa Mtumishi Mtesekaji, [suffering servant] wa watu wote, akitimiza mapenzi ya Baba Yake, akifa kwaajili ya dhambi za jamii ya wanadamu wote, hata akienda msalabani, alikuwa na huruma na kuhudumia mahitaji ya watu kimwili na kiroho. Marko anaandika kazi Zake nyingi za huduma, Yesu ni Mwana wa Mungu. Hakuandika kutokana na mtiririko wa ilivyotokea, yaani kwa mfuatano wa haraka, miujiza inaonyesha huruma na uweza Wake, anatupa wito wa kutembea katika nyayo Zake za utumishi, hata kama kuteseka ni sehemu ya safari hii..

Sababu za kuandikwa: Habari za Injili zilikuwa zimesimuliwa kwa muda ila Marko ndiye aliyekuwa wa kwanza kuziandika. Wengine husema aliandika Rumi akiwa na Petro na Paulo wakisaidiana kazi.

Elezea zaidi tafadhali: Yumkini hichi ndicho kitabu cha kwanza cha injili kuandikwa na ndicho kifupi. Hata hivyo kina visa 79 kati ya jumla ya visa 179 vya Yesu vilivyorekodiwa kwenye vitabu vya injili na miujiza 18. Marko 1-10 anazungumzia huduma ya mtumishi Anayeteseka ambaye amesimuliwa kwenye Isaya 53. Marko 11-16, inazungumzia kujitoa dhabihu kwa Mtumishi, siku nane za Mwisho za Yesu, katika maisha yake kabla ya kifo Marko ni kitabu cha utendaji hai "Mara walipotoka 1:29, imerudiwa mara nyingi.Pengine hata Mathayo alipata kunukuu sententesi kutoka humu. Lugha yake ni nyepesi, na anakita kwenye miujiza na mafundisho ya Yesu ila hamnukuu Yesu sana pengine kwa vile alisimuliwa visa hivi.

Haweki mbari ya Yesu. Anapotoa maneno ya Kiaramaik, anatoa tafsiri kwa wasomaji wake mfano Boanerji 3:7, wana wa ngurumo, Talitha cumi, msichana, nakuambia inuka 5:41, Efatha -funguka 7:34, na Golgotha, sehemu ya fuvu 15:22.Hazungumzii maisha ya awali ya Yesu. Visa ni kama Yesu amponya aliyepooza, Shamba lenye hazina, Yesu atuliza dhoruba, pepo waingia kwenye nguruwe, kufufuka kwa binti Yairo, na Yuda kumsaliti Yesu. Marko anamtambulisha Yesu kama Mwana wa Adamu Mwenye uwezo wa kuponya, kutawala asili. Mwenye kusikiliza vilio vyetu, Ana Uwezo na Anaokoa. Marko anamwonyesha Yesu kama Mtumishi Anayeteseka- Suffering servant akikutana na viongozi wa Kiyahudi wakatili, majirani na familia waoliomshuku na kufikiria pengine ana shida ya akili (crazy). Yesu anawaambia mitume wake anayetaka kuwa mkubwa sharti awe mtumishi anayehudumia wengine kwa kuwa Mwana Adamu alikuja kutumikia watu na kutoa maisha yake kwaajili ya wengi 10:43-45.

Wengi hufikiri Yohana Marko alikuwa kijana mdogo wakati Yesu alikufa. Yohana Marko yasadikiwa alikuwa karibu na Petro kama baba yake wa kiroho, na ndiye aliyemsimulia kisa cha Yesu, watu wengi hufikiri ndiye kijana mdogo aliyekuwa bonde la Kidron aliyetokomea usiku baada ya kupokonywa nguo yake. (1 Petro 5:13). Binamu yake alikuwa Barnabasi mwana wa matumaini. Mama yake aliitwa Mariamu yawezekana alikuwa na uwezo, Mariamu na ndiye aliyekaribisha mitume hata kwenye chumba cha juu- upper room. Petro alitaka watu wajue kwamba Yesu ni Mwokozi wa dunia na Mfalme wa Wafalme, ila alikuwa tayari kuwa mtumishi. Vitabu vya injili vimesema mara 93 Mwana wa Adamu kama vile Kitabu cha Ezekieli kilivyosema.

Yesu alitenda miujiza mingi kusaidia watu wenye shida, aliwaponya vipofu wakaona, na vilema walitembea tena, na alimfufua msichana wa miaka

12. Katika miujiza 35 ya Yesu iliyorekodiwa 23 ilihusu uponyaji, mitatu kufufua wafu, mitatu ni kusaidia maji/chakula na miwili ilikuwa kupata samaki. Minne ilikuwa kutuliza tufani, kutembea juu ya maji, kukausha mti wa mkuyu na kupata pesa za kulipia kodi toka kwa samaki. Anamalizia kwa kifo, kufufuka na kupaa juu mbinguni kwa Yesu. Mathayo 8:29 ndiyo kilele cha kitabu hiki baada ya Petro kuthibithisha dai la Yesu.

Muundo-Outline

Utangulizi: kujitayarisha kwa Misheni (1:1-1:13). Sehemu ya kwanza: Umishenari kwa Matendo Galilaya na sehemu za karibu ya mji huo (1:14-8:30): Misheni Galilaya na Misheni kwa watu wa mataifa. Sehemu ya pili: Kuelekea njia ya Mateso na Kifo (8:3-15:47): Misheni kwa watu wa mataifa, Misheni Galilaya, Misheni Yuda na Perea, Wiki ya mwisho Yerusalemu (Kuingia kwa bashasha naVigelegele Yerusalemu- triumpant entry, kutakaswa kwa Hekalu, utata na viongozi Yerusalemu, mwisho wa mahubiri-end of discourse, kutiwa mafuta na Mariamu, Kukamatwa, kutuhumiwa, na kifo cha Yesu. Hitimisho: Kufufuka kwa Yesu (14:12-15:47).

Nukuu mashuhuri:

Yesu akawaambia njooni mnifuate Nami nitawafanya kwa wavuvi wa watu, mara wakaziacha nyavu zao, wakamfuata1:17,18

Ila Yesu alipoona alichukizwa sana, akawaambia, waacheni watoto wadogo waje Kwangu, wala msiwazue, kwa maana watoto kama hawa ufalme wa Mungu ni wao 10:14.

Ni rahisi kwa ngamia kupenya katika tundu ya sindano kuliko tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu,

wakashangaa mno, wakimwambia, Ni nani basi awezaye kuokoka 10:25,26

Akasema, Aba, Baba, Yote yawezekana Kwako, uniondolee kikombe hiki, walakini si kama nitakavyo Mimi, bali utakavyo wewe14:36

Kesheni mwombe msije mkaingia majaribuni, roho i radhi ila mwili ni dhaifu14:38

Naye akawaambia Msistaajabu; mnamtafuta Yesu Mnazareti, aliyesulubiwa, amefufuka, Hayupo hapa; patazameni mahali walipomweka, Lakini enendeni mkawaambie wanafunzi Wake, na Petro, ya kwamba awatangulia kwenda Galilaya....16:6,7

Lakini haitakuwa hivyo kwenu; bali mtu anayetaka kuwa mkubwa kwenu, atakuwa mtumishi wenu, na mtu anayetaka kuwa wa kwanza wenu, atakuwa mtumwa wa wote. 45 Kwa maana Mwana wa Adamu naye hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa nafsi yake iwe fidia ya wengi.Marko 10:43-45.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Wengi huamini mtazamaji, aliyekuwapo wakati Yesu alipokamatwa katika kitabu cha Marko 14:51-52, alikuwa Yohana Marko mwenyewe “

Cha kutafakari: mateso au kupoteza si lazima viwe vitu vibaya, mara nyingi kwa Wakristo ni njia ya kutuamsha usingizini kuona maisha halisi yalivyo ili tupate kutamani na kukumbuka mbingu- [homesickness]

Jambo muhimu: Kuwa mtumishi wa Yesu na kujitayarisha kwa ufalme unaokuja. Yesu amefufuka na anakaa upande wa kuume Mungu mbinguni, na anatuombea kama kuhani, wakili na mwombezi wetu. Namwomba Mungu nipokee kafara ya Yesu na kufuata nyayo Zake hatua kwa hatua na kukua kiroho.

Swali kwangu: Je, nipo tayari kupata shida au mateso kwaajili ya Yesu na kuwa mtumishi wa watu ili watu wapate kumjua Mwana-Adamu aichukuaye dhambi ya dunia?

Wahusika:Yesu, Mitume, Pilato, na Mafarisayo.

Kristo katika marko: Kristo ni mtumishi, ndiyo mada kubwa ya marko, visa vya yesu vinaonyesha huruma na kujali kuhusu hali ya kimwili na kiroho. yesu anasafiri akiwa na kusudi na kwa kuazimia, ili kufikia hatima ya huduma yake, kufa msalabani ili kutoa wokovu kwa jamii ya mwanadamu.

SURA YA 42

LUKA-

Mwandishi: Tabibu Mpendwa Luka na mmishenari aliyefanya kazi na Paulo katika safari zake aliandika kitabu hiki kwa Mwungwana Theofilo akimwambia kwamba hayo wanayosadiki ni ya kweli kabisa. Kama Tabibu, ana utafiti au upelelezi kuhusu maisha ya Yesu na umakini wa mambo hata yale madogo. Anamwelezea Kristo kama Mwanadamu Mkamilifu, anayejitambulisha nasi wanadamu kikamilifu. Anakazia kuhusu ubinadamu wa Yesu, na mbari Yake kama mwanadamu, kuzaliwa, utoto, ubatizo, majaribu, huduma, huruma, na kuponya, kifo Chake, na ufufuo Wake wenye utukufu. Kitabu hiki cha injili ndiyo kirefu na chenye ithibati kupita vyote, kwaajili ya mbingu ya utafiti na kuandika kwake (investigation), 61-80AD.

Kwa kifupi: Daktari Luka hakumwona Yesu ila alikusanya visa na kuviweka pamoja na akawaandikia Wagiriki kuwafahamisha Yesu ni Mwokozi na Masihi wao na binadamu wote. Na yale yaliyotokea na kuandikwa ya kuzaliwa, kifo na kufufuka ni utimilizo wa Agano la Kale. Anaandikia Wagiriki pia watambue, anatumia maneno ya Kigiriki na Kiaramaik ili aweze kuwaelewesha wasikilizaji wake wa Kigiriki.

Sababu za kuandikwa:Tabibu Luka aliwandikia Wagiriki watu wa mataifa wongofu. Anakazia Huduma ya Yesu kwa watu wasio Wayahudi kuliko waandishi wengine wa injili kuonyesha kwamba injili na wokovu wa Yesu ni wa kila mwanadamu, Yeye Ndiye tumaini la yote mema. Myahudi na mtu wa mataifa. Katika ukoo wa Yesu anaanzia Adamu kuonyesha kwamba hakuwa myahudi! Anakazia pia Yesu kama Mwanadamu na Rafiki wa Mwanadamu anaewasaidia katika shida zao kama uponyaji.

Elezea zaidi tafadhali: Tabibu Luka anamwandikia rafiki yake Ofisa wa Kirumi, mwenye cheo Theofilo kwamba yale wanayoandika ni ya kweli. Luka alikuwa Mgiriki na hivyo kitabu chake cha injili kinajumuisha wote, na kuonyesha Yesu ni Mkombozi wa wote. ukilinganisha na vitabu vya injili vingine. Luka ameandika yale ambayo yanapatikana kwenye injili ya Mathayo na Marko. Anaandika kwa weledi katika lugha ya Kigiriki. Na akizungumzia kuhusu Warumi, huwasema vizuri.Anazungumzia utoto wa Yesu, mifano mingi, huduma ya mwaka mmoja Samaria, Beroya, na mwishowe Yerusalemu.

Luka na mfalme Nebukadneza ndiyo waandishi pekee wa Biblia ambao hawakuwa Wayahudi (Nebukadneza aliandika Danieli 4). Luka alielezwa matukio haya na mitume,na hata watu wengine katika utafiti alioufanya ana mambo kama 61, ambayo injili zingine hairodheshi. Luka anazungumza uzao wa Yesu kwa kwenda nyuma zaidi ya Ibrahimu hadi kufikia Mwana wa Adamu ambaye wote tunahusika Naye. Luka anaonyesha Mwana wa Mungu aliyekuja duniani na kuwa Mwanadamu 100% kama kitabu cha Ezekieli kilivyomwita kwa jina hilo mara 93. Anazungumza kuhusu Mariamu, malaika na wachungaji, Zakaria na Elizabeti na jinsi Yesu alivyokua na alivyokuwa Wema kwa kila mtu. Luka ameandika mengi ambayo asingeyajua isipokuwa kama Mariamu mama wa Yesu alimwambia, na wengi wamefikiri alimhoji mama huyu kibinafsi.

Luka atuonyesha huruma ya Yesu kwa kila mtu, awe ni Askari wa Kirumi. Visa vingine ni Malaika kutangaza kuzaliwa kwa Yesu. Yesu anahojiwa hekaluni akiwa na miaka 12, kondoo aliyepotea, Yesu kuponya wakoma 10, Petro amkata sikio mtumishi, wajane, wagonjwa tabani, msamaria mwema, Kijana mpotevu, wakoma na hata Barabas mhalifu mkubwa. Luka ana mifano mingi ya Yesu na visa vyake kuliko injili nyingine. Amekumbuka kuandika kwa heshima huduma ya wanawake kwa Yesu na watu. (Mifano 19). Yesu alitembea kama sisi na kupata matatizo, Yeye anatuokoa na kututoa kwenye Jehanamu ya milele 1:77, 2:38, 24:21. Kama vitabu vingine vya injili, Luka anazungumza ufufuo wa Yesu, akiwatokea Kleopa na rafikiye njiani Emaus na mitume kumi na moja waliobaki. Yesu anapaa mbinguni akiacha mitume Wake ili kuanza kanisa Jipya katika kitabu cha Matendo.

Luka anatumia Injili ya Marko, iliyoandikwa kabla yake kama msingi. Anaanza na 1] Luka 1:1-4:13: akimwasilisha maisha ya Yesu kama Mwana wa Mungu mwana wa Adamu, Ezekieli naye anazungumza kuhusu Mwana wa Adamu mara 93.] Luka 4:14- 9:50, anazungumzia Mwana wa Adamu akihudumia, Isaya 61:1-2, (Luka 4:18, inaonyesha kutimiza kwa Yesu unabii, kuanzia na huduma ya hadhara. Yesu anaonyesha mamlaka kupitia unabii na Mafundisho. Luka anaelezea kwa uangalifu huduma ya Yesu kwa wagonjwa kama Daktari. Na hakuna mtu aliyeonyesha huruma ya Yesu

kwa wanawake kama Luka 8:1-3., Mwana wa Adamu anakataliwa, upinzani unakuwa mwingi na anaonekana na viongozi wa kidini, ila anaendelea na huduma Yake ya "Kutafuta na kuokoa, kile kilichopotea", na 4] Mwana wa Adamu anasubishwa, Yesu anawasili kwa ushindi Yerusalemu, na kusulubiwa, kuzikwa na kufufuka kwa ushindi mkuu. Anaeleza kuhusu Emmaus, akituhakikisha kabisa kwamba tutoe mashaka, kwani Yesu alifufuka, hilo ndiyo tumaini letu wanadamu, vinginevyo hatuna matumaini.

Muundo-Outline

Utangulizi (1:1-4). Ujio wa Yesu na Yohana amtayarishia Njia (1:5-4:15): Unabii kuhusu Kuzaliwa Kwake (1:5-56), Kuzaliwa na utoto Wake (1:57-2:52), Yohana amaliza huduma yake, Huduma ya Yesu yaanza (3:1-4:13). Huduma Galilaya (4:14-9:50): Kutambulisha huduma ya Yesu (4:14-44), Mitume wakusanyika na kupewa mausia wakati upinzani unajiinua (5:1-6:49), Huduma ya Yesu inakuza imani (7:1-8:56), Yesu ajulikana kama Masihi atakayepata mateso [suffering servant] (9:1-50). Kuelekea Yerusalamu (9:51-10:24), Wanafunzi watasikia na watamfuata (9:51-10:24), Uhusiano wa wanafunzi na watu wengine na pia Mungu (10:25-11:26), Kusikia na kulitenda Neno la Mungu (11:27-12:12), Utayari wa kuja kwa Bwana (12:13-13:35), uchaguzi wa mwanafunzi kwenye karamu na katika maisha (14:1-35), Furaha ya Mungu aliyepotea akirudi (15:1-32), Wanafunzi wanavyotumia utajiri wao (16:1-31), Mafundisho kwa wanafunzi ya imani na Ujio Wake (17:1-37), Mtazamo unaotakiwa kwa binadamu mbele za Mungu (18:1-19:27), Yesu aingia Yerusalemu (19:28-48). Matukio ya mwisho ya Yerusalemu (20:1-24:53): Kufundisha na kupambana Yerusalemu (20:1-21:38), Yesu ajitayarisha kwa kifo Chake (22:1-53), Yesu anahukumiwa bila hatia na kusulibishwa (22:54-23:56), Yesu afufuka toka wafu na awaagiza wanafunzi, na anachukuliwa kwenda mbinguni (24:1-53).

Nukuu mashuhuri:

Kwa kuwa hazina yenu ilipo, ndipo itakapokuwepo na mioyo yenu pia 12:34

Vivyo hivyo kutakuwa na furaha mbinguni kwaajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye, kuliko kwaajili ya wenye haki 99, ambao hawana haja ya kutubu 15:7

Mtu yeyote atakaye kuiponya nafsi yake ataiangamiza, na yeyote atakayeiangamiza ataiponya17:33

Kwa kuwa Mwana wa Adamu alikuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea 19:10

Cha pekee au cha kuŝtajaabisha: Injili ya Luka ndiyo imetupa kisa cha Msamaria mwema, Mwana mpotevu, Tajiri na Masikini Lazaro. Kitabu cha

Luka kinatoa habari za kuzaliwa kwa Yesu kwa undani na maneno aliyozungumza akiwa mtoto katika Sura ya pili.

Cha kutafakari: Haijalishi wewe ni nani, umetoka wapi, au ulichofanya, Yesu alikuja kukutafuta na kukuokoa wewe binafsi.

Jambo muhimu?: Yesu siyo tu Mungu bali Mwanadamu. “Kwa kuwa Mwana wa Adamu alikuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea.” Sura ya 15 inaonyesha mifano mitatu ya upotevu, sarafu iliyopotea ambayo haijui kama imepotea, au jinsi ya kurudi. Kondoo aliyepotea ambaye ajua amepotea, ila hajui jinsi ya kurudi, na mwana aliyepotea, ambaye anajua amepotea na ajajua jinsi ya kurudi. Mifano hii inaonyesha kwamba hata roho moja tu, ni ya thamani sana mbele za Bwana, Naye kwa hali na mali, atafanya jinsi awezavyo kuleta mahusiano Naye.

Swali kwangu: Je, nipo tayari kama Zakayo kumkubali Yesu nikimpa moyo wangu ili aniokoe.

Wahusika: Yesu, Elizabeti, Zakaria, Yohana Mbatizaji, Wanafunzi, Mariamu, Mitume, Herodi mkuu, Pilato, Mariamu Magdalena Wanafunzi wa Yesu, Martha, Lazao, Zakayo

Kristo katika Luka: Yesu anasisitiza ubinadamu wa yesu--akielezea kuzaliwa kwake kama mtoto na kukua. yesu mwana wa adamu na mtu anayejitambulisha na huzuni na taabu za wanadamu ili atuokoe, na kutupa zawadi iliyo na thamani isiyokadirika ya wokovu.

SURA YA 43

YOHANA-Yohanan au Ioannes

Mwandishi: “Hapo Mwanzo” Yohana mtume aliyekuwa wa mwisho kufa ndiyo aliyekuwa mdogo kwa mitume kwa umri. alipenda huyu. Yohana ni ndugu wa Yakobo Mwana wa Zebedayo anaanza kitabu chake cha injili. 90 BK. Matukio yake ni kuanzia 27BK wakati wa Yohana Mbatizaji. Kitabu hiki kama Marko ni cha miaka 3 ½. Yohana aliandika Injili ili watu waweze kuamini Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu na kwa kumwamini tupate uzima wa milele-kumwamini kiakili na kiroho, kuamini kunahitaji maaarifa na kuwa na hiari. Yohana anakazia mafundisho ya imani zaidi ya visa -angalia.

Kwa kifupi: Yohana alitaka watu wajue Yesu ni Mungu kamili, japo alikuwa Mwanadamu, Yeye Ndiye Mwokozi Pekee wa Dunia na Anatupenda sana na kwa kumwamini Yeye, tupate uzima wa milele. 21:30. Yohana 3:16, inaelezea wokovu kwa njia rahisi, na kuonyesha wokovu ni zawadi, na hupatikana kwa imani.mazungumzo na Nikodemu na Yohana mbatizaji ni njia pekee ya kuupata ufalme 3:5,7. Yohana anajitapa kwamba yeye ni yule mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda zaidi. Hii kila mmoja wetu tunaweza kudai, kwamba Mungu ananipenda mimi zaidi! Yohana, Petro na Yakobo, walikuwa watu wa karibu na Yesu. Yohana aliitwa mwana wa ngurumo na ndugu yake kwaajili ya hulka zao za kulipuka kwa hasira kirahisi.

Sababu za kuandikwa: Amini, ndiyo Neno kuu. Akiwa na wasiwasi kuhusu kanisa kwamba uaminifu unapungua na Mafundisho ya uongo, yanakuja kuhusu Yesu na Mateso kwa waumini yalikuwa yameanza. Yohana anaandika kuhusu kufanyika Kwake mwili (incarnation) na kwamba alikuwa Mungu na pia Mwanadamu. Aliishi maisha makamilifu na kufa na kufufuka kwaajili ya dhambi zetu. Yohana anasema Yesu Ndiye Mkombozi hakika na Mwana wa Mungu.

Elezea zaidi tafadhali: Yohana alimjua Yesu kwa uhakika, maana anazungumza upendo Wake na kujihusisha sana. Injili ya Mathayo, Marko na Luka zinafanana zaitwa (Synopti gospels). Zinashabihiana. Ila ya Yohana ni tofauti kwa vile hakina mifano ya Yesu. Yohana aliandika wakati ambapo uzushi wa mafundisho ya uongo yalikuwa yameanza na anataka kuweka mambo sawa kwamba Yesu ni nani, maana alimwona mwenyewe kwa macho yake na kuwa Naye kwa karibu sana. Yohana haelezei ni nani anaandika ila asema “Mwanafunzi aliyependwa na Yesu”. Yohana anaelezea kwa undani sababu za Yesu kuja, naam, amekuja tuwe na uzima, uzima tele. Uhusiano wa karibu na Mungu, anasema Yeye na Baba Yake ni umoja. 17:1-2. Yohana anaonyesha uvumilivu wa Yesu kwa mitume Wake, kama vile Thomaso alipoonyesha mashaka, 20:24-29 au Petro aliyemkana 21:15-23. Sura ya kwanza ya Yohana inafanana kidogo na Sura ya Kwanza ya kitabu

cha Mwanzo. Yohana anaonyesha Upendo wa Mungu kwetu binadamu hauna kikomo, Yeye anatupenda sana na ana uwezo wa kubadilisha maisha yetu kuwa bora tukimruhusu. Yohana alikabidhiwa na Yesu amtunze mamaye Mariamu, pale msalabani, na mama yake amtunze Yohana. Anaelezea kisa cha Lazaro aliyefufuliwa baada ya siku tatu kaburini, na Yesu alimpenda sana na japo ni Mungu, akalia machozi. Yohana alikuwa msalabani alipomwona Yesu anakufa na alikuwa mtume wa kwanza kufika kaburini na kuliona liko tupu, maana YESU alikuwa amefufuka. Hakuna kaburi la kiongozi yoyote wa dini ambalo liko tupu, kwamba kiongozi huyo amefufuka. YESU amefufuka na hiyo ni habari njema maana Masihi hakufa tu kwaajili yetu bali amefufuka na anaishi kwaajili yetu, anatufanyia maombezi na upatanish. Kuna visa vingi kama vile vya kubadilisha maji kuwa divai, kutakasa hekalu, mwanamke msamaria kisimani, kulisha 5000, Yesu akitembea juu ya maji, kumfufua Lazaro.

Yohana aliandika kuwajulisha watu kwamba Yesu ni Mungu, kwamba wamwamini Yeye na kazi Yake. Injili yake yaweza kugawanyika katika sehemu tano

1] Yohana 1:1-18-Yesu kuwa mwili na kazi ya Mwana wa Mungu. Kabla ya kutwaa mwili alikuwa Mungu, kutoka kwa mwanzo, milele zote. Yohana mbatizaji alikuja kushuhudia kuhusu Nuru, kwa kuilinganisha na giza la dunia [1:4=9, na 1Yohana 1:5-7]

2] Yohana 1:19-4:54-Mwanzo wa huduma ya Mwana wa Mungu ya hadhara, anasisitiza Mwana wa Mungu anatoa ishara saba za Uungu Wake,

3] Yohana 5:1-12:50-Mizozo aliyopitia Mwana wa Mungu, Yeye aliyesema duniani mtapata taabu ila jipeni moyo (16:33) hakika anajua yote, anapoponya na kufundisha Mafarisayo na Masadukayo wanaanza kupinga huduma Yake, Mungu anaitikia changamoto zao kwa miujiza na mafundisho.

4] Yohana 13:1-17:26, Mafundisho na maombi ya Mwana wa Mungu. Yohana anaeleza kwa ndani kuhusu chakula cha usiku, yaani Meza ya Bwana na Ombi la Kuhani Mkuu.

5] Yohana 18:1 -21:21:26, kifo na kufufuka kwa Mwana-Kondoo wa Mungu na Mwana wa Mungu, kilele cha utukufu. Yesu anafanya mipango ya kutunzwa kwa mamaye, kwa vile haya yaliathiri maisha Yake Mwenyewe 19:25-27.

Muhtasari

Utangulizi (1:1-18). Kuanza huduma duniani (1:19-12:50): Kuanza kwa huduma kwa Yesu, ushuhuda wa Yohana mbatizaji na kisha Wanafunzi wa Yesu wamfuata Yesu. Kutoka Kana kuelekea Kana (2:1-4:54): Muujiza wa

kwanza wa Kana, Matukio Yerusalemu, Kuongoka kwa Nikodemu, Kazi ya Yohana mbatizaji, Kazi ya Yesu, Mazungumzo na Msamaria mwanamke kisimani, Matukio Yerusalemu na Muujiza wa pili wa Kana, Yesu na Siku kuu za Kiyahudi (5:1-10:42) : Kisima na Bethesda, Mkate wa pasaka wa Uzima, Taharuki kwenye siku kuu ya vibanda, Mtu aliyezaliwa kipofu, Mchungaji Mwema, Siku kuu ya kuweka wakfu (10:22). Yesu atoka Yerusalemu (10:40-42). Yesu aelekea kifoni (11:1-12:50): Kufufuliwa kwa Lazaro, Mpango wa kumwua Yesu, Kupakwa mafuta Bethania, Kuingia Yerusalemu kwa shangwe, Kuwadia kwa saa ya Yesu. Muhtasari wa huduma ya Yesu (12:37-50). Kufa na kufufuka kwa Yesu (13:1-20:31): Chumba cha juu-Upper room, kuosha miguu, kuondoka na kurudi kwa Yesu, Yesu Mzabibu wa kweli, Chuki ya ulimwengu, Kazi ya Roho Mtakatifu, Huzuni yageuka kuwa furaha, ombi la kuwaweka wakfu. Kushikwa kwa Yesu, Kuhukumiwa mbele ya kuhani mkuu, kuhukumiwa Mbele ya Pilato, Kifo cha Yesu na kuzikwa Kwake, kufufuka kwa Yesu, Madhumuni ya Kitabu cha Yohana. Tamati; Misheni ya wanafunzi (21:1-25).

Nukuu mashuhuri:

Hapo mwanzo kulikuwako Neno, Naye Neno alikuwako kwa Mungu, Naye Neno alikuwa Mungu, huyo Mwanzo alikuwako kwa Mungu, Vyote vilifanyika kwa huyo...1:1-2

Alikuja kwa watu Wake, wala walio Wake hawakumpokea. Bali wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio Jina Lake; waliozaliwa, si kwa damu, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala si kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu.1:11-13.

Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe

pekee, ili kila mtu amwaminiaye asipotee, bali awe na uzima wa milele... Mungu hakumtuma Mwanawe ulimwenguni ili ahukumu ulimwengu bali ulimwengu uokolewe katika Yeye 3:16,17

Mimi Ndimi chakula cha uzima; Yeye ajaye Kwangu hataona njaa kabisa, Naye Aniaminiye hataona kiu kamwe.... Yeyote ajaye Kwangu sitamtupa kamwe 6:35,37

Mimi Ndimi Mchungaji Mwema, Mchungaji mwema hutoa uhai Wake kwaajili ya kondoo 10:11

Msifadhaikeni mioyoni mwenu, mnamwamini Mungu, niamini na Mimi, Nyumbani mwa Baba Yangu mna makao mengi.....Maana naenda kuwaandalia mahali..... Mimi Ndimi ni njia, na Kweli na uzima, mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya Mimi 14:6

Cha pekee au cha kustajaabisha: Muujiza wa kwanza wa Yesu kwenye arusi ya Kana, wa kubadili maji kuwa divai umeandikwa na Mtume Yohana tu 2:1-12, kumfufua Lazaro, 11:1-11, kumponya yule aliyezaliwa kipofu 9:1-38, na kusafiri umbali mkubwa kumponya mwana wa mtu mwenye cheo 4:46-54, na Nikodemo kumtembelea Yesu usiku na kupata mafundisho ya kuzaliwa mara ya pili 3:7 na fungu mashuhuri la 3:16 'Kwa maana jinsi hii'. Japo Yohana 3:16 ni fungu maarufu, wengi hawajui maneno haya aliambiwa nani, na sentensi kabla na baada ya fungu hili ilikuwa nini 3:15 au 3:17.

Fungu fupi kupita yote katika Biblia, liko kwenye kitabu hiki "Yesu akalia"akiwa kaburini mwa Lazaro

Jambo muhimu?: Mambo haya yameandikwa kwetu binadamu sote, ili tuamini kwamba Yesu ni Kristo Mwana wa Mungu, na kwa kuamini tupate Uzima wa Milele kupitia Jina Lake.

Swali kwangu: Je, Naamini kuwa Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu na nimeamua kuacha yote na kumfuata YEYE?

Wahusika: Yesu, Yohana Mbatizaji, Wanafunzi wa Yesu, akiwemo na Yohana, Mafarisayo, akiwemo Nikodemu, Mariamu wa Bethania, Martha, Lazaro, Mama wa Yesu, Pilato, Mariamu Magdalena, Mwanamke wa Kisimani, Mwana Mpotevu, Msamaria Mwema, na Askari wa Kirumi.

Kristo katika yohana: Yesu ni mungu katika kitabu hiki, anazungumzia kwa njia sahili ila kwa namna ya kustaajabisha. yohana anatumai "Mimi ndimi saba", 1] mimi ndimi mkate wa uzima {6:35,41, 48, 51} , 2] mimi ni nuru ya dunia {8:12, 9:5}, 3] Mimi ni mlango wa kondoo 4]mimi mchungaji {10:11,14} 5] mimi ndiyo ufufuo na uzima {11:25} 6] mimi ndiye njia, kweli na uzima {14:6} 7] Mimi ni mzabibu wa kweli {15:,1,5}, maneno mimi ndimi ni yale aliyoambiwa musa. yesu hakusema kwamba anatoa mkate, bali yeye ndiye mkate. hii ni

KWELI KATIKA SENTESI ZOTE, ANAONYESHA WAZIWAZI UUNGU WAKE.

YOHANA ANAREKODI MIUJIZA SABA AKIONYESHA ASILI YA UUNGU WA YESU 1]KUBADILISHA MAJI KUWA DIVAI {2:1-11} 2]KUMPONYA MWANA WA MTU MWENYE CHEO {4:46-54} 3]KUMPONYA MTU MWENYE KILEMA BETHESDA {5:1-9} 4] KUWALISHA 5000 {6:1-14} 5] KUTEMBEA JUU YA MAJI {6:15-21} 6] KUMPONYA KIPOFU {9:1-7} 7] KUMFUFUA LAZARO KUTOKA WAFU {11:38-44}. INJILI YA YOHANA HUJULIKANA KAMA KITABU CHA ISHARA SABA KWASABABU YA MIUJIZA SABA.

ISHARA KUU AU MUUJIZA MKUU ALIOFANYA YESU NI KUFUFUKA KUTOKA KABURINI YOHANA ALIMWONA YESU USO KWA USO. YEYE ALIKUWA MWANAFUNZI WA KWANZA KUONA KABURI TUPU: ANAELEZEA KUONEKANA KWA YESU BAADA YA UFUFUO, MARA KADHAA [20:11-21:23]

SURA YA 44

MATENDO:Praxeis

Mwandishi: Tabibu Luka aliandika kitabu cha Matendo na Luka (Kolosai 4:14). Mmishenari aliyefuatana na Paulo na aliyeandika Kitabu cha Luka. Ameandika baada ya utafiti, kuwauiza watu (investigation), pengine aliwauliza Yohana na Petro mambo mengine, ila alihusika mbashara na matukio haya (Matendo 1-12). 15:23-29 na 23:26-20 yaonyesha kuwa yawezekana pia alisoma vitabu vya Historia. Matukio ya Matendo ni kati ya 30-67BK, ila kiliandikwa kati ya 62-80BK. Watawala wa Kirumi hapa walikuwa Tiberia, Caligula, Klaudius, na Nero.

Kwa kifupi: Kuwadia kwa Roho Mtakatifu kwanza kipindi cha kanisa la Kikristo wahusika wakuu ni Petro na Paulo. Kukua kwa haraka kwa kanisa kwa nguvu za Roho Mtakatifu, na mafundisho ya mitume. Kitabu cha Matendo ni kiunganishi cha injili na barua zilizoandikwa kwaajili ya makanisa ya kwanza wakati aw Matendo. Luka anakiri waziwazi kazi ya Roho Mtakatifu katika huduma, akituambia kuhusu ukuaji wa kanisa, kutoka kwa Wayahudi mpaka kwa watu wa mataifa. Kusambaza injili Yerusalemu na Stefano anatetea injili mbele ya kuhani mkuu, Saulo aongoka na kuwa Paulo, na huduma yake, zikiwemo na safari zake nne za umishenari.

Sababu za kuandikwa: Yesu aliwapa wanafunzi agizo la utume wa kuambia ulimwengu habari njema Mathayo 28:18,20. Kanisa la Kikristo lazaliwa na wanaanza kazi nzito. Habari za kusisimua za kanisa la awali. Kwa kuhuishwa na Roho Mtakatifu wanapata nguvu ya kuubadilisha ulimwengu. Roho Mtakatifu awafanya wanafunzi waoga, kuwa majasiri wenye msukumo, nao wanaacha rekodi ya miujiza na shuhuda za neema ya Mungu, uweza, rehema na upendo. Luka akiwa mwanatimu na mchukua habari anataka kuonyesha watu nguvu za Roho Mtakatifu zinavyofanya kazi, na jinsi Wayahudi na watu wa mataifa yote walivyopokea habari njema. Mateso yanaweza kutokea ila damu ya wafiai dini ndiyo mbegu ya kupanda makanisa.

Elezea zaidi tafadhali: Jina rasmi la kitabu ni Matendo ya Mitume. Luka mmishenari aliyefuatana na Paulo anarekodi mengi yaliyowatokea. Kitabu hiki ni mwendelezo wa kitabu cha Luka. Katika kitabu hiki tunajifunza Yesu alirudi mbinguni, na ROHO MTAKATIFU akaja kuwasaidia mitume kupeleka injili kwa Wayahudi na kisha dunia yote iliyojulikana kwa miaka 30, Yerusalemu, Yuda, samaria, Kaisaria na hata mwishowe Rumi. Ni kiungo kati ya maisha ya Yesu katika injili na kuja kanisa la Kikristo na barua zinafuata wakitembelea makanisa haya. Luka anaanza na kupaa kwa Yesu mbinguni, siku arobaini baada ya kufufuka kwake 1:3. Mitume na waamini wanakaa pamoja katika chumba cha juu baada ya siku kumi, Mungu anatuma Roho

Mtakatifu katika siku ya Pentekoste, na kanisa jipya la Kristo lenye nguvu na ushujaa linazaliwa, mitume wanapewa uwezo wa kuhubiri habari njema na watu 3000 wanaongoka siku hiyo. Miujiza mingi ni kama ya Petro na Yohana kufunguliwa gerezani, Anania na Safira kufa, Filipo na Mkushi, Kornelio Mrumi ampokea Petro, Kuuawa kwa Yakobo, kifo cha mtume wa kwanza, Petro atoka gerezani, na Paulo na Sila jela.Viongozi wa Kiyahudi wanapata hofu kwamba harakati hii mpya inayoitwa 'njia hii' 9:2 itawaondolewa mamlaka yao na watu watagundua wanatesa watu na hivyo wanaanza kuwatesa waumini, na kumwua kiongozi mmoja aitwaye shemashi Stefano, jambo hili linafanya waumini watawanyike kote na kueneza injili katika ulimwengu wote uliojulikana.

Saulo wa Tarso, Mfarisayo aliyefundishwa na Mwalimu mkuu Gamalieli, alitoka kabila la Benjamini kule Kilikia. Akiwa mtesaji mkuu kuliko wote, awa Mkristo baada ya kukutana na Yesu kwa na kuona mwanga mkubwa na radi akiwa njiani kuelekea Dameski. Paulo aenda Uarabuni kwa miaka mitatu kufundishwa na Mungu. Sauli abadilishwa jina na kuitwa Paulo na anajiunga na mitume na viongozi wengine wa Kikristo kama vile Petro, akihubiri habari njema na kutenda miujiza na akiimarisha makanisa. Paulo anasafiri safari nne katika kitabu hiki, safari ya mwisho ikiwa ile ya kwenda Rumi kuhukumiwa kwaajili ya imani yake ya Kkristo Masihi. Paulo anahudumu kwa bidii, bila kuchoka na aliandika barua zake kwa makanisa aliyosaidia kuanza na watumishi wengine, kati ya hizo 14 zimehifadhiwa. Kitabu kinaishia na Paulo kifungoni Rumi akiwa na bwana jela 24/7, wakiwa wamefungiwa pingu miguuni pamoja. Paulo aliendelea kuwahubiria kisa cha msalaba kuwa Yesu Ndiye Masihi aliyeahidiwa, wengine walisikiliza na kumwamini, wengine walikuwa watu wema wakienda na kurudi bila kufanya maamuzi ". Hata watumishi wa mtawala Kaisaria Nero wengine walimkubali Kristo. Katika wafilipi 1:12 alisema yale yaliyompata yamegeuka kuwa baraka.

Watu walimchukulia Paulo kama mtu wa kawaida asiye na ujumbe wa maana, na walipokosa kumwona walisoma barua zake kwa bidii, alizowaandikia akiwa kifungoni akitumia viongozi na akituma maelekezo ya kuendelea na kazi. Yasemekana 63 BK alifunguliwa na kusafiri mara moja na kurudishwa tena kifungoni Rumi, ndipo alipouawa. Kitabu hiki si biografia ya Paulo tu, bali ni changamoto kwa kila Mkristo kuendelea utume wa Yesu mpaka atakapowasili mawinguni hivi karibuni. Anatuonyesha Mungu Ndiye Mwumbaji na Mweza, na Maisha ya Yesu na kazi Yake na umuhimu Wake, kisha Uwezo wa Roho mtakatifu kuwapa washuhudie, na kwenda kila mahali duniani. Matendo ni unabii wa yale yonayokuja kutokea karibuni, tunapomngoja BWANA Roho Wake atamwaga kabla ya ujio wa Yesu kwa kila taifa, lugha, jamaa na kabila na watu kutakuwa na kuhubiriwa injili kwa mara ya mwisho.

Mambo matatu hapa kwenye hiki kitabu ni

1]1:1-8:4-Kuwa mashahidi Yerusalemu, kuanzia Yesu kupaa, akawaambia wangojee ahadi, mpaka Stefano kutetea imani mbele ya viongozi wa Kiyahudi. Kubatizwa na Roho Mtakatifu, kuongezwa Matias katika nafasi ya Yuda, Petro ahubiri kwa nguvu na watu 3000 wabatizwa. Utume, mateso, kuponya mwenye kilema, Petro na Yohana wanapelekwa kwenye Sanhedrin. Kanisa lapata ujasiri, ukarimu, kujali na kukua, Anania na Safira wasema uongo na kupoteza maisha. Kanisa lachagua mashemashi saba.

2]8:5-12:25, Wanashuhudia injili Yuda na Samaria, Filipo anahubiri Samaria, wakati Petro anahubiri na kuponya. Saulo wa Tarso anaonywa na anakutana na Kristo aliyefufuka njiani kuelekea Dameski, na anaagizwa kupeleka injili kwa watu wa mataifa. Petro anamhubiri Kornelio mtu wa mataifa na inabidi ajitetee mbele ya viongozi wa kanisa. Yakobo, ndugu ya Yohana anauawa, na Petro kuweka gerezani, ila malaika wanamtoa.

3]13-28, Kwenda kushuhudia mpaka mwisho wa dunia, Paulo ndiye mmishenari mkubwa na Luka anaandika safari za umishenari. Mwishowe anaitwa kwa kesi na Feliki, Festo na Herodi Agripa, na anakata rufaa kwenda Rumi. Paulo anaingia kwenye meli kwenda Rumi, Meli inavunjika kwa dhoruba na wanaponea chupuchupu na mwishowe, anaingia Rumi na kuwekwa kwenye kifungo cha nyumbani.

Muundo-Outline

Kanisa Jipya ya Kikristo lazaliwa (1:1-5:42): Yesu apaa, na wafuasi Wake wadumu wakiomba, siku ya Pentekoste yawasili, kuponywa kwa kiwete, Mambo yote kwa ujumla Wanafunzi mbele ya Sanhedrin. Kanisa linaanza kuteswa na kukua (6:1-9:31): Stefano, Filipo, na kuongoka kwa Saulo wa Tarso. Petro na Mwanzo wa watu wa mataifa kuwa wakristo (9:32-12:24): Petro amponya Ainea na Dorka, Kisa cha Kornelio, Antioka yawa makao

ya Wakristo, Herodi Agripa I na kanisa. Safari ya kwanza ya Umishenari ya Paulo Kipro, Pisidia na Galatia (12:25-14:28): Barnabasi na Saulo, Kupro, Pisidia na Antiokia, Ikonia, Lystra na Derbe. Baraza la Yerusalemu: Wakristo wa mataifa wathibithishwa (15:1-18:22). Safari ya pili ya Paulo: Ulimwengu wa Aegean: Kuzuru makanisa yaliyopandwa karibuni, Filipo, Thesalonika na Athene, Korintho. Safari ya umishenari ya Paulo, Efeso na Yerusalemu ((18:23-21:16): Efeso, Makedonia, Ugiriki, Troa, Mileti, na Safari kwenda Yerusalemu. Safari ya Mwisho ya Paulo kutoka Yerusalemu kuelekea Rumi (12:17-28:31): Yerusalemu, Kaisaria, Safari na Merikebu na kuvunjikiwa njiani, majira ya baridi kule Malta, na Hatimaye Rumi.

Nukuu mashuhuri:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi Wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. 1:8

Wakasema Enyi watu wa Galilaya mbona mmesimama mkitazama mbinguni? Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni atakuja jinsi iyo hivyo hivyo mlivyomwona akienda Zake mbinguni 1:11

Petro akawaambia, tubuni mkabatizwe kila mmoja kwa Jina Lake Yesu Kristo, mpate ondoleo la dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu 2:38

Wakawa wakidumu katika fundisho la mitume, na katika ushirika, na katika kuumega mkate, na katika kusali. Kila mtu akaingiwa na hofu; ajabu nyingi na ishara zikafanywa na mitume. Na wote walioamini walikuwa mahali pamoja, na kuwa na vitu vyote shirika, wakiuza mali zao, na vitu vyao walivyokuwa navyo, na kuwagawia watu wote kama kila mtu alivyokuwa na haja. Na siku zote kwa moyo mmoja walidumu ndani ya hekalu, wakimega mkate nyumba kwa nyumba, na kushiriki chakula chao kwa furaha na kwa moyo mweupe,wakimsifu Mungu, na kuwapendeza watu wote. Bwana akalizidisha kanisa kila siku kwa wale waliokuwa wakiokolewa.2:42-47.

Imetupasa kumtii Mungu kuliko mwanadamu 5:29

Akaanguka chini akasikia sauti ikimwambia Sauli Sauli mbona waniudhi? 9:4

Cha pekee au cha kustajaabisha: Matendo yaeleza mfia dini kwa kwanza Mkristo aitwaye Stefano aliyepigwa na wawe na uongozi wa Kiyahudi kwa vile walisema anawalaumu kwa kumwua Yesu. Matendo yaonyesha mabadiliko kutoka kanisa la Kiyahudi na kufikia ujumbe kwa watu wote kwa kuanza umishenari wa Kikristo 9:15. 10:45.

Jambo muhimu?: Wakristo siku hizi wanasukumwa na nguvu hiyo hiyo in-

ayosimuliwa kwenye Matendo. Leo hii Matendo ya Roho Mtakatifu ni yako na yangu baada ya kumwagiwa Roho Mtakatifu. 1:8

Swali kwangu: Je Ninamhubiri Yesu kwa nguvu kama mitume nikijua jambo muhimu ni kufanya jambo muhimu kuwa jambo muhimu.

Wahusika: Yesu, Matias, Roho Mtakatifu, Anania, Safira, Saulo/Paulo, Petro, Barnaba, na Stefano.

Kristo katika matendo: Yesu ndiyo kiini cha matendo. wakiwa wanatii amri ya mwalimu na bwana wao, wakristo wa kwanza walikwenda na kushiriki na wengine ujumbe na nguvu za mungu na ulimwengu. walizungumza kuhusu yesu mbele ya watu wa kawaida, viongozi, wakijaribu kuwashawishi ukweli wa maneno ya uesu kutoka kwenye maandiko ya agano la kale, ukweli wa kufufuka kwake na ushuhuda wa mitume.

kwa nguvu za roho mtakatifu mioyo ya watu ilisadikishwa, watu hawa mashujaa walishuhudia ile kweli, kwamba yesu ni bwana na kristo (mahubiri ya petro 2:14-40 na 10:34-43). "Nasi tu mashahidi wa mambo yote Aliyoyatenda katika nchi ya Wayahudi na katika Yerusalemu; Ambaye walimwua wakamtundika mtini. Huyo Mungu alimfufua siku ya tatu, akamjalia kudhihirika," (10:39-40)

Barua ziliandikwa kushugulikia imani za mambo ya kiroho za Hellenism zihusianazo na mapokeo ya Kigiriki, Upagani (Epicureans na Stoic Matendo 17:18). Dini ya Kiyahudi, Gnosticism, Antonimianism, na Mateso

SURA YA 45

WARUMI-Romaious,

Mwandishi: Mtume Paulo aliandika barua hii maarufu 1:1 akisaidiwa na Tertius 16:22, Takribani 55-57 BK akielekea Yerusalemu kwa Pasaka akitaka kuchukua sadaka kwa masikini, alizokusanya kwenye kanisa la Athene na Makedonia, baada ya safari yake ya Magharibi ya Spain alitaka kutembelea kanisa la RUMI

Kwa kifupi: kama vitabu vya injili viliandika kuhusu maisha na kazi ya Yesu, kitabu cha Warumi kinaelezea maana ya kifo cha Kristo kwa kujitoa dhabihu. Paulo anaenda hatua kwa hatua. Wenye dhambi sote, naam wanadamu wote, tunaokolewa kwa Imani tu kupitia Yesu Kristo. Anaelezea wenye dhambi kwamba ni neema ya Mungu ndiyo njia pekee ya kupata uzima wa milele. Yesu Ndiye njia, uzima na Kweli, ni Yeye aliyekufa na kufufuka tena ni mtetezi wetu mbinguni na ni kwa imani tu wokovu-mwenye haki ataishi kwa imani.

Sababu za kuandikwa: Barua hii wengi huona ndiyo injili iliyo wazi kabisa, kwa kile kilichofanyika msalabani, Kinaelezea kuhusu dhambi, kujisalimisha, umoja, upendo na uhuru. Uhuru huu unamfanya mwamini apate tumaini na kutiwa moyo. Anaelezea mapambano yake mwenyewe na dhambi katika Warumi saba. Wakristo wa Rumi walikuwa na matatizo ya tofauti zao kuhusiana na mambo ya dini. Paulo alitaka awaeleze vizuri na kuweka wazi kabisa kisa au habari ya msalaba (injili). Ni nini kilitokea pale. Hapa upo Msingi wa mafundisho makuu. Paulo hakujua ataiona Rumi. Wayahudi walikuwa wanaingia kwenye Ukristo. Ubaguzi ulikuwepo. Anasema

binadamu wote tumefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, hivyo wote hatuwezi kuepuka adhabu ambayo ni mauti isipokuwa kupitia kafara ya Yesu, aliyekufa na kujitoa kwetu sisi.

Elezea zaidi tafadhali: wengi wamesema kitabu cha Warumi ni injili iliyo wazi kabisa (clearest góspel). Watu husema ni mkao au msingi wa Imani ya Kikristo- cathedral of Christain faith, ina mpangilio wa kina, kuliko barua zote kwani inafafanua msingi wa mafundisho ya imani-theolojia, nafsi ya Mungu, uhusiano wa jamii ya wanadamu na Mungu, maungamo, wokovu, hali ya mwanadamu, Uungu, matamko muhimu ya imani, Mafundisho makuu ya Biblia, apolojia nk [furnishes a massive and basic theological framework. Creeds, doctrines, confessions, statements of faith, apologetics, salvation, after life, church structure, divine reality, human conditions, ethics, purpose and nature of universe] Ni nini kilifanyika msalabani. Kitabu hiki ni cha theolojia kinachoelezea kwa undani kilichofanyika msalabani, na kwamba waumini kwa imani katika Yesu na kile alichokifanya msalabani tunahesabiwa haki na Mungu, hivyo tuishi kwaajili Yake. Yeye anatupa nguvu za kuishi kwa ushindi kwa vile vinavyotupa majaribu kuviacha. Tuishi maisha ya Kikristo tuitoe miili yetu kama dhabihu iliyo hai, tukiishi na watu wengine na watawala kwa upendo, na heshima. Pengine ukisoma barua za Paulo kuna mambo ambayo unapata shida kuyaelewa, kwa urahisi. Usitindikiwe, kwani hata Mtume Petro alisema "kuna baadhi ya mambo ambayo barua za ndugu yetu Paulo, zinakuwa ngumu kueleweka". Ukisoma kumbuka kwamba barua hizi ziliandikwa kwa nani, kipindi cha kuandikwa na matatizo yaliyokuwepo kwa waamini hao. Wakristo wengi walikuwa wametoka kwenye maisha ya kuabudu miungu mingine (upagani) na walihitaji kufundishwa ile Kweli. Hii ilihitaji umakini na upendo ambao mtume Paulo alikuwa nao. Paulo anasema haionei injili aibu kwa maana ni uwezo wa Mungu wenye kuokoa, kwanza kwa Wayahudi kisha kwa watu wa mataifa. Paulo anaanza kwa kuelezea ghadhabu takatifu ya Mungu dhidhi ya dhambi kwenye sura ya kwanza na ya pili. Akisema kila mtu amefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu. Kila mtu ana mapungufu na mshahara wa dhambi ni mauti 3:23 na 6:23, ila Mungu Mwenyewe ndiye njia ya kushinda dhambi- 3:22. Anaelezea kuhesabiwa haki kupitia imani katika Yesu Kristo kwamba tujihesabu "tumekufa….. 6:11 Roho wa Mungu atatuhuisha. Paulo anaeleza mapambano ya kila siku ya Mkristo 'kile tunachotaka kukifanya hatukifanyi na na yale mabaya tusiyotaka kufanya tunayafanya, ni nani atatuokoa?" Ashukuriwe Mungu atupaye kushinda. Wote tumwaminio Yesu atatuwezesha tuituoe miili yetu kuwa dhabihu iliyo hai 12:1. Katika sura ya tisa anasema Wakristo ndiyo wamekabidhiwa kijiti kile walichokuwa nacho taifa la Kiyahudi kwanza, na Wakristo ni watoto wa kweli wa Abrahamu na warithi wa ahadi zile alizopewa mzee huyu wa imani. Inawezekana kwa uwezo wa Mungu kushinda uovu kwa wema 12:21. Anasema kupata mateso kulinganisha na uzima wa milele ni kitu kidogo sana. Hakuna kitu kitachatutenganisha na

upendo wa Yesu, hata iwe kifo au malaika. Lazima tuamini kwamba Yesu alifufuka kutoka katika wafu. Paulo anasema mamlaka za serikali zimewekwa na Mungu na hivyo tuzitii, labda zipingane na imani yetu. Kwa kifupi Warumi ni mpango wa Mungu wa wokovu. Paulo anawasalimu watu 29, kwa kuwataja majina yao, akimalizia barua ya Warumi, kwenye Warumi 16,, akionyesha kwamba alipenda watu na kufanya kazi na watu wengi, iwe ni Prisila na Akila, Foebe na wengine. Paulo alitembea pengi na kuonana na wengi siku zile, ambazo kulikuwa hamna magari,ndege, simu za mikononi, barua pepe, uso wa kitabu, WhatsApp, mtandao au treni. Mawasiliano yalikuwa magumu, hivyo barua yake kwa Warumi ilisaidia wengi. Kwa ujumla Haki ya Mungu inafunuliwa kwetu, dhambi na haki ya Mungu, na upendo Wake na msamaha na kujipatia uhuru na furaha. Haki ya Mungu inaonyeshwa, na uwezo Wake kuokoa, na kisha Haki ya Mungu kuwekwa na kutumika katika maisha yetu. Kuwa na imani katika Kristo sio nadharia tu ya kitheolojia bali ni kuishi katika utimilifu ndani ya Kristo katika maisha yetu ya kila siku.

Muundo-outline

Utangulizi, kufungua barua, Paulo anajitambulisha mwenyewe na kuelezea injili (1:1-17). hukumu au kesi ya dunia (1:18-3:20): Ulimwengu wa mataifa wahukumiwa, Mungu hana upendeleo katika hukumu, Wayahudi wahukumiwa, Dunia yote yahukumiwa. Kuokolewa kwa njia ya imani (3:21-4:25): Haki ya Mungu, Imani ya Abrahamu. Yesu Haki Yetu (5:1-8:39): Utangulizi, Kifo cha Yesu na dhambi zetu, Kifo cha Yesu na Sheria, Kifo cha Yesu, kufufuka na Ubatizo wetu, Maisha mapya kupitia Ufufuo, Ufufuo na sheria, Ufufuo na Roho, Ufufuo na uumbaji. Israel na Kanisa (9:1-11:36): Israeli na Ahadi, Israeli na Kristo, Israeli isiyoamini na Makusudi ya Mungu. Mwenendo wa Kikristo (12:1-15:12): Mwenendo wa Mkristo kuhusiana na jumuiya na kuabudu, Mwenendo wa Mkristo kuhusiana na dunia, Kuheshimu tofauti, Mfano wa Yesu. Kufunga barua (15:13-16:27):

Nukuu mashuhuri:

Kwa maana siionei haya injili, kwasababu ni uweza wa Mungu uletao wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza na kwa Myunani pia 1:16, Kwasababu wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu 3:23. Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti bali karama ya Mungu ni uzima wa milele 6:23

Sasa, basi hakuna hukumu ya adhabu juu yao walio katika Kristo Yesu 8:1

Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu wala haiwezi kuitii 8:7

Kwa kuwa lile jema nilipendalo silitendi, bali lile baya nisilolipenda ndilo nilitendalo.... Ole wangu masikini mimi! Ni nani atakayeniokoa na mwili huu wa mauti? Namshukuru Mungu, kwa Yesu Kristro BWANA wetu

.....7:19, 24,25

Nasi twajua ya kuwa katika mambo yote Mungu hufanya kazi pamoja na wale wampendao katika kuwapatia mema, yaani wale walioitwa kwa kusudi Lake 8:28

Basi, Ndugu zangu, nawasihi kwa huruma Zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendenza Mungu, ndiyo ibada yenye maana,.... msifuatishe dunia bali mgeuzwe na kufanya upya nia zenu mpate kujua hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema ya kumpendaza ukamilifu12:1-2

Msiwiwe na mtu chochote, isipokuwa kupendana, kwa maana ampendaye mwenzake ametimiza sheria .....Pendo halimfanyii jirani neno baya; basi pendo ndilo utimilifu wa sheria 13:8, 10

Je, ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Je! Ni dhiki au shida, au adha, au njaa, au uchi, au hatari, au upanga? 8:35

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo aliandika kwa Warumi kabla hata ya kwenda Rumi na kuwaona washiriki hawa. Mmishenari huyu alitegemea kuwaona washiriki hawa alipoenda magharibi mwa Spain 15:23-24. Hatufahamu kuwa Paulo alifika Spain kabla ya kuuwawa

Jambo muhimu?: Kuhesabiwa haki- Tukiisha kuhesabiwa haki itokayo katika imani, na mwe na amani kwa Mungu, kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo, 5:1. Warumi 6-8, ndiyo kilele Paulo anazungumzia mapambano na dhambi na kupata ushindi kutoka kwa dhambi na kuishi kwa uhuru, na jinsi Roho Mtakatifu anavyotuwezesha kuishi maisha ya uaminifu.

Swali kwangu: Je unaamini kwamba Mwenye haki ataishi kwa imani?

Wahusika: Yesu, Paulo, Foebe, na Tertius

Kristo katika warumi: Paulo anamwelezea Kristo kama adamu wa pili, ambaye kupitia kifo na ufufuo Wake, aliweza kutuhesabia haki wanadamu wote 5:8-21. kwa vile kristo amelipia dhambi zetu, yeye anatoa kwetu siyo wokovu tu, bali uhuru wa kuishi kama wafuasi wake, katika ulimwengu ulioanguka.

SURA YA 46

1 WAKORINTHO-Korinthious A

Mwandishi: Mtume Paulo akisaidiwa na Sosthene 1:1 . Mwaka 55-57BK kule Efeso.

Kwa kifupi: mtume anasaidia kutatua matatizo kwenye kanisa la Korintho . Paulo alisaidia kuanzisha kanisa kule Korintho (Matendo 18) na kuishi hapa, analinganisha hekima ya dunia na hekima ya Mungu.. Kuishi kwa imani badala ya kuishi kwa matendo ya mwili. Kristo ni muhimu katika kila nyanya ya maisha leo. Sura ya 13 ndiyo sura inayosomwa zaidi duniani, iwe ni katika arusi au mahubiri, Paulo anaandika ufafanuzi wa upendo, ulio bora kuliko wowote uliowahi kuandikwa. Ni kitia moyo kwa waumini, kwamba upendo unashinda na ndiyo karama iliyo juu, kuliko karama zingine za kiroho katika kanisa, kwani bila upendo sisi si kitu.

Sababu za kuandikwa: kama Wakristo, tuna mwongozo, yaani Biblia katika kila tatizo tunalopata iwe, ni dhambi, mafarakano, na shida zinginezo. Paulo alisaidia kuanza kanisa la Korintho katika Matendo 18:1. Paulo alipata ripoti ya kuwa Kanisa la Korintho lilikuwa limerudi nyuma na viongozi wenye uongo, uchafu wa ngono, talaka na magomvi kati ya washiriki na kufikia hatua ya kupelekana mahakamani-vilikuwa vikiendelea. Walingiza mambo waliyopenda kwenye meza ya Bwana wakasherekea kwa kuleta ibada za kipagani. Washiriki walikuwa wanabishana kuhusu ufufuo. Paulo alipopokea habari hizi aliwaandikia barua ya karipio, kwamba wasifanye mambo ya dunia kuwatenga na injili, na anakazia watazamie ujio wa Yesu na jinsi Mkristo wa kweli anavyopaswa kuenenda. Maadili mabovu hayakuwa wakati wao tu, bali yapo kwenye utamaduni wetu pia, hivyo barua hii ni mashauri ya wakati wetu pia, maadamu tupo hapa duniani.

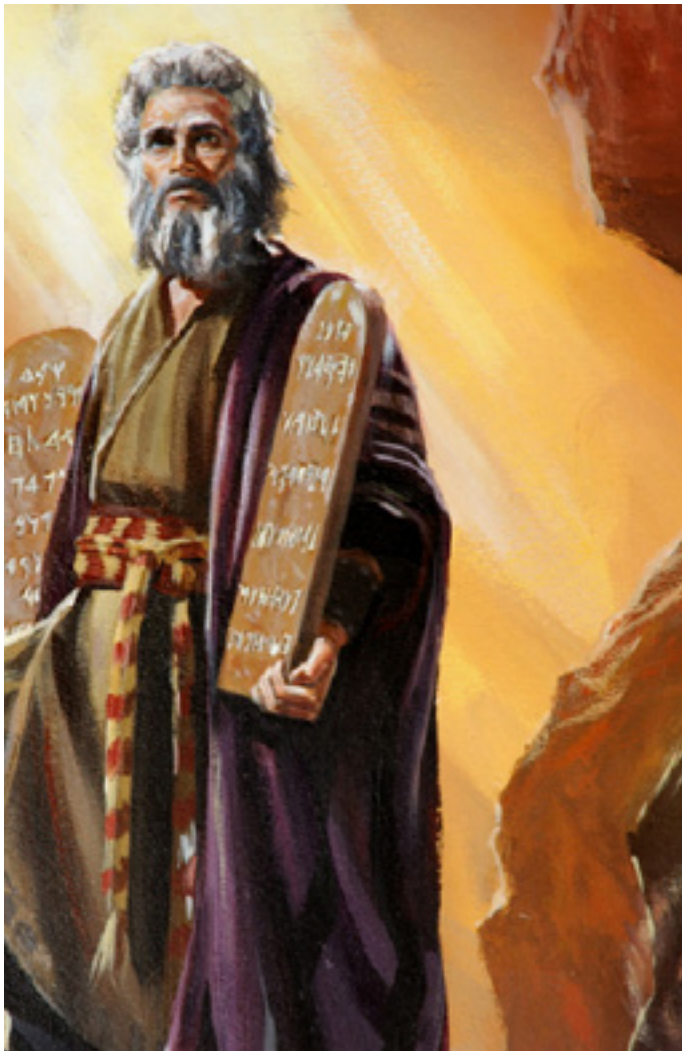
Elezea zaidi tafadhali: Korintho, ambayo iko Ugiriki, ilikuwa makao ya mji wa Akaiya. Mtume Paulo anashugulika na kutatua matatizo ya Korintho ya washiriki wapya, kanisa alilolianza kwenye Matendo 18, na kisha akaenda kwenye utume mwingine. Aliona washiriki walihitaji kujua zaidi kuhusu utakatifu wa ndoa (sacredness) na uwezo wa Mungu katika uumbaji. Roho Mtakatifu anawezesha uelewaji mzuri wa kazi za Mungu katika dunia yetu. Maamuzi mema ni muhimu kwa Mkristo. Meza ya BWANA au Komunio, uongozi, nyama zilizotolewa kwa ibada ya sanamu, sehemu ya wanawake katika ibada, karama za roho, ufufuo na ibada. Paulo anaelezea karama za roho kwamba kila mtu ana karama fulani iwe ni kufundisha, unabii, kuponya, au utume. Mambo ya kiroho yanaeleweka kiroho. Kisha anaelezea karama ya upendo na kwamba tusipokuwa nao huo tu "shaba iliayo na upatu uvumao". Tunajifunza kwamba imani, tumaini na upendo ni

muhimu ila upendo ndiyo muhimu zaidi katika sura ya 13, kila mtu angenufaika na kukariri sura hii. Upendo . "huvumilia, hufadhili, hauna chuki, hautabakari, haujivuni, haukosi kuwa na adabu, hautafuti mambo yake, hauoni uchungu, hauhesabu mambo mabaya, haufurahii udhalimu. Upendo huvumilia yote, huamini yote, hutumaini yote, hustahimili yote. Basi mambo ya kudumu ni imani, tumaini na upendo na kilicho kikubwa katika hayo ni upendo. Upendo ndiyo sababu ya Yesu kufa kwaajili yetu, wakati bado tu wenye dhambi. Upendo huu ni wa vitendo, sio porojo za maneno tu! Paulo anaelezea karama ambazo Mungu hutoa, kwamba matendo ambayo kila binadamu anafanya kama vile kuzungumza, kuamua, kusaidia kuponya ila yakitakaswa na Roho wa Mungu hujenga kanisa na jumuiya ya watu wa Mungu. Mungu ametoa karama kwa kanisa ili kumtukuza Mungu na kuhudumia watu na kuwajenga na si za kutumia jinsi tunavyotaka. Paulo alipokuwa Efeso aligundua kwamba kuna matatizo makubwa katika kanisa la Korintho na anawaandikia 1:10 kwa kuwaambia miili yao ni hekalu la Roho Mtakatifu. Paulo anasema wasiposhugulikia uchafu kama wa yule anayefanya uasherati na mama yake wakambo, nao wanahusika na uovu huo. Paulo anasema wamtenge mtu huyu 5:3. Na kuhusu wale washiriki wanaoshitaki wengine mahakamani (lawsuits), Paulo anasema kwamba hamjui kwamba wenye haki watahukumu hata malaika waovu, na kesi ndogo-ndogo hizi zinawashindaje asi, kama wao watawahukumu hata malaika siku ya mwisho? Paulo anazungumzia kuhusu ndoa na usafi, Meza ya BWANA, karama za roho, naufufuo wa wafu. Paulo anawakumbusha kwamba Maandiko yaliandikwa kwaajili yetu ili kwa saburi na faraja tuweze kufika mbinguni. Paulo alimtumikia BWANA kwa moyo wake wote na nguvu zake zote, akijua Yule aliyemwamini na kusadiki ya kwamba anaweza kukilinda kile kilichowekewa amana kwakwe hata siku za mwisho. Paulo anazungumzia kuhusu ufufuo siku ya mwisho kwamba kufumba na kufumbua tutabadilishwa miili yetu ivae kutokufa, yaani isiwe ya kufa tena. Malaika watapiga tarumbeta ya mwisho, wafu watafufuliwa toka makaburini mwao, na mwili wa kuharibika utavikwa kutokuharibika, na mwili wa kufa utabadilishwa na kupewa umilele. Watu hawaendi mbinguni wakifa, bali wanangoja ufufuo, la sivyo Yesu asingefufua watu watoke makaburini. Katika sura ya 15, anaelezea ushindi wa mwisho kuhusu dhambi na kuweza kupata kutokufa-umilele.

Muundo-Outline

Kufungua barua (1:1-9), Hekima ya dunia na Jumuiya iliyogawanyika (1:10-4:21): wito kuwa na umoja kwenye jumuiya, Msalaba sababu ya umoja, Kuwa mtu wa kiroho kupitia kwa Roho Mtakatifu, Kanisa kama shamba la Mungu, Utupu wa hekima ya dunia, Kushauri, kutohukumu watu, Maana ya kupokea neema, Wito wa kuwa na mtindo wa maisha kama wa Paulo. Dhambi ya uzinzi (5:1-7:40): Kumshugulikia mtu mwenye mwenendo

mbaya kwenye jumuiya, Kristo Mwana-Kondoo wetu wa pasaka ishara ya kutoka kwenye dhambi, Kushitakiana kwa waumini kwenye koti, dhambi za ngono, Ndoa na talaka, Mausia ya Kawaida kanuni ya jumla, Kuchagua kutooa au kuolewa, Kuoa au kuolewa baada ya mwenzi kufa. Kula vyakula vilivyotolewa kwa miungu (8:1-10:33): Kula vyakula vilivyotolewa kafara kwa sanamu, dhamira dhaifu ana dhambi, Haki za Paulo kuhusu utume wake, Upendo unaomfanya Paulo asijali haki zake, Kutong'ang'ania haki ili kuokoa wengine, Onyo dhidhi ya uchafu wa kuabudu sanamu, Meza ya BWANA na miungu ya sanamu, Kujali wengine na kula. Tabia njema za kuabudu kwa pamoja (11:1-14:40): Kufunika kichwa wakati wa maombi na kutabiri, Matumizi mabovu ya meza ya BWANA, Maana halisi ya Meza ya BWANA, Aina ya karama za Roho, Mshiriki mmoja mmoja kama kiungo cha mwili wa Kristo, Karama za Roho bila Upendo, Upendo unafanunuliwa vizuri, Umilele wa upendo, Ndimi zisizoeleweka, kunena kwa lugha na kin-achosemwa wakati wa ibada, lugha itumiwe kujenga jamii ya Kristo, Kuwa na mpango wakati wa kuabudu pamoja. Ufufuo (15:1-58): Injili kwa ufu-pi, Kufufuka kwa Yesu, na Ufufuo kwa binadamu atakapokuja Yesu, Yesu kama Adamu wa pili, Adamu wa pili na ufufuo, Kuelezea ufufuo. Kumal-izia barua (16:1-24): Kukusanya changizo, na mipango ya Paulo ya kutembea siku za usoni, himizo la mwisho na salaamu.

Nukuu mashuhuri: Kwasababu Neno la msalaba kwao wanaopo-tea ni upuzi, bali kwetu sisi tuna-okolewa ni nguvu ya Mungu 1:18

Kwa sababu upumbavu wa Mungu una hekima zaidi ya mwanadamu, na udhaifu wa Mungu una nguvu zaidi ya mwanadamu (kama kuna kitu kama hicho, yaani upumbavu wa Mungu)1:25

Mambo ambayo jicho halikuyao-na, wala sikio halikuyasikia, wala hayakuingia katika moyo wa mwa-nadamu, mambo ambayo Mungu aliwaandalia wampendao 2:9

Maana msingi mwingine hakuna mtu awezaye kuuweka isipokuwa ni ule uliokwisha kuwekwa, yaani Yesu Kristo 3:11

Nijaposema kwa lugha za mwanadamu na za malaika, kama sina upendo, nimekuwa shamba iliayo an upatu uvumao... upendo..... basi sasa inadumu imani, tumaini, upendo, haya matatu na katika hayo lililo kuu ni upendo 13:1....

Basi mlapo, au mnywapo au mtendanpo neno lolote fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu 10:31

au Hamjui ya kuwa Mwili wenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, mliyepewa na Mungu? 6:19

Cha pekee au cha kustajaabisha: Mtume anawauliza wale wapinzani wake "Je mimi si mtume? Je mimi sikumwona BWANA Yesu?" 9:1

Kwa sababu tumekuwa tamasha kwa dunia; kwa malaika na wanadamu. 4:9b

Jambo muhimu? Matatizo yaliyomo makanisani sio kitu kipya ambacho kimeanza leo, na hata kuyaweka sawa pia si kitu kipya. Twapasa kuomba hekima kwani hatuwezi kufunga masikio. kwamba tufanye kama hatukuyasikia kwamba yatapita kwa njia hiyo. Usafi wa maisha ya Kiroho, kuwa na nidhamu, na kumpenda Mungu na watu ndiyo vitu muhimu vinavyotakiwa ili kufanya ushirika au kanisa lolote likue na kuendelea.

Swali kwangu: Je, mimi ni mojawapo wanaoleta shida makanisani kwa maisha yangu yasiyo na mvuto au Ukristo wa kweli? Je, ninao upendo kwa wale naoabudu nao? Je, kama kiongozi wa kanisa ninashugulikia maisha ya kondoo wa zizi, kama wakili mwema, au naachia mambo yaende tu ovyo ovyo?

Wahusika: Paulo, Yesu, Kloe, na Timotheo

Kristo katika 1 wakorintho: watu hawa waliishi maisha ya dhambi na kufanya mambo ya kuchukiza, waliruhusu dhambi kupenyeza, na tunaona huruma nyororo, kujali na upendo mwanana, wa watendakazi-wenza wa kristo. upendo unawatafuta na kuwanyanyua kutoka dhambini wale ambao wameanguka na wanatanga-tanga, na kufuta jinsi ya kurudi nyumbani kwa bwana. Paulo alijua kwamba sio kwamba upendo wa kristo unaleta wongofu, na kuishinda dhambi tu, bali huiondoa. Paulo anawatia moyo kwamba faraja na maisha bora vipo katika upendo wa kristo peke yake. "Bali katika yeye ninyi mmepata kuwa katika kristo yesu, aliyefanywa kwetu hekima itokayo kwa mungu, na haki, na utakatifu, na ukombozi" 1:30. lakini sisi tunayo nia ya kristo 2:6. wakorintho wa kwanza inatupa picha ya kutamanika, jinsi kristo alivyo wa maana katika maisha yetu, yeye amebadilisha kila kitu katika maisha yetu, na sasa tunapaswa kujifunza kuishi kwa imani.

SURA YA 47

2 WAKORINTHO

Mwandishi: Paulo mtume wa watu wa mataifa aliandika barua akiwa Filipi, kule Makedonia akiwa katika safari yake ya tatu ya umishenari, wakati Nero akiwa Kaisari wa himaya hiyo Takribani 58BK.

Kwa kifupi: Paulo awaeleza Wakorintho furaha yake baada ya kusikia wameweza kutatua matatizo yao. Paulo anaelezea maana ya neema ya Kristo na anatoa wosia wa mtazamo na mtindo wa maisha ambao tunapaswa kuwa nao tukipokea neema. Machafuko ya kanisa la Korintho, kupinga mamlaka ya Paulo na ushauri wa kiroho.

Sababu ya kuandikwa: anawaandikia akifurahi na kushukuru unyenyekevu wao kwamba walikuwa tayari kusikiliza maneno yake ya makaripio na masahihisho katika barua yake ya kwanza. Anawatia moyo wawe waaminifu.

- **Elezea zaidi tafadhali: Paulo anatetea injili ya neema na kuielezea. Katika barua ya kwanza Paulo aliwaandikia Wakorintho kwa masikitiko kwani walikuwa wana matatizo mengi. Paulo kama Myahudi hasiti kusema kwa ukali kwa Wayahudi wenzake. Wakristo hawana sababu ya kuwatesa watu wa mataifa. Paulo anaelezea zile sheria za zamani za sherehe na kaida (ceremonial laws) zilizokwisha baada ya kutoa kafara kusitishwa kabisa. Sheria za Musa hazikwisha zote bali zile tu zinazohusika na kafara. Pengine mwanzo walimu wa uongo walimpakaza Paulo sifa mbaya kwamba hana upendo wa moyoni kwamba ni feki, ila waligundua si hivyo. Walisema Paulo hawapendi wao kama watu wa Makedonia, kwamba Paulo alikuwa amebadilisha mipango yake ya safari, alikuwa goigoi na hakuwa na sifa za utumishi, hakuwa na motisha, na hakuwa na ufunuo au maono. Paulo anajaribu kuyaweka mambo haya sawa ili yasiinue kichwa chake tena. Wakorintho walichukua maneno ya Paulo moyoni na kushugulikia kuyatatua matatizo hayo. Paulo alimtuma Tito kwenda kusaidia kutatua shida, akitumaini kwenda mwenyewe siku za usoni. Ila mambo ya Efeso yakatokea kuwa magumu, wakafukuzwa watoke nje ya mji na wakaenda Troa ili wakutane na Tito kule ili amwelezee yale aliyoyakuta Korintho. Paulo alitoka Filipi kabla ya Tito kuja ila baadaye walikutana Makedonia na hapa Paulo alisikia habari njema toka kwa Tito kwamba mambo yameelekea kuwa mazuri kwa bora zaidi. Barua hii iliandikwa baada ya Paulo kuzungumza na Tito. Paulo anawaalika Wakorintho kuwa wakarimu na kutoa sadaka ya kuwasaidia waumini Palestina. Paulo anawakumbushia kwamba Yeye ameitwa kuwa mtume, hata watu wasemeje, kwani ni Mungu Ndiye aliyemwekea mikono kuifanya kazi hiyo. Wengine katika kanisa hili wanasema Paulo ni mwoga kukutana nao uso kwa uso (coward) kwani-**

ni asije mwenyewe badala ya kuandika barua. Paulo anajibu changamoto hiyo kwa kusema kwa ujasiri kwamba yeyé ni mmojawapo wa mitume walioteuliwa. Anawaambia wakati wa kufanya uchaguzi kwaajili ya Kristo ni sasa. Paulo anatumia muda kuwaeleza uzoefu na aliyopitia, pamoja na sifa/stahiki zake, kwenye huduma, maana wengi walikuwa wakisema maneno ya kudharau huduma yake. Hapendi kujisifu na anakazia wote tunapotaka kujisifu, basi na tujisifu kwa kumjua BWANA. Basi sote tujifunze toka kwa Paulo kwamba tukiwa katika Kristo tumekuwa viumbe vipya, ya kale yamepita na tazama! Tumeanza maisha mapya ya kuwa watoto wa nuru. Anasema Shetani anaweza kujifanya kuwa malaika wa nuru na kuangusha wengi, hebu kila mtu na ajichunguze nafsi yake na kuona kama Paulo anajibu changamoto hiyo kwa kusema kwa ujasiri kwamba yeyé ni mmojawapo wa mitume walioteuliwa na Bwana Mwenyewe. Anawaambia wakati wa kufanya uchaguzi kwajili ya Kristo ni sasa. Anasema Shetani anaweza kujifanya kuwa malaika wa nuru na kuangusha wengi, hebu kila mtu na ajichunguze nafsi yake na kuona kama Yesu anaishi ndani yake. Wakorintho ni barua nzuri ya mwongozo wa kutatua matatizo ya washiriki, na inatukumbusha Ukristo unapokuwa na udhaifu, kupata mateso, kukataliwa na kubaguliwa ndipo unapokuwa na nguvu. Kwa uzoefu wangu fungu lenye nguvu kuliko yote ni lile la 2 wakoritho 5:10 “tukiangusha mawazo na kila kitu kilichoinuka, kijiinuacho juu ya elimu ya Mungu; na tukiteka nyara kila fikira ipate kumtii Kristo”. Ni maombi yangu kwamba fikara zangu na zako zitamtamtii Kristo leo na hata milele. Sura ya 8 na 9, inaelezea kuhusu ukarimu wa Kikristo. Anazungumza kuhusu utoaji wa dhabihu kwa kujinyima. “Lakini nasema neno hili, Apandaye haba atavuna haba; apandaye kwa ukarimu atavuna kwa ukarimu. Kila mtu na atende kama alivyokusudia moyoni mwake, si kwa huzuni, wala si kwa lazima;

maana Mungu humpenda yeye atoaye kwa moyo wa ukunjufu.” 9:6,7.

Muundo-Outline

Utangulizi (1:1-2:13). Utangulizi wa barua, Majaribu ya Paulo Asia, Paulo atetea uadilifu wake baada ya watu kumshtaki, Safari ya Paulo ya masikitiko kule Korintho. Huduma ya Agano Jipya: Huduma ya Paulo ya shangwe, Huduma ya Paulo ya Agano Jipya, Huduma ya Musa ya hukumu, Huduma ya Paulo ya upatanisho, Wito wa kukubali huduma ya utume wa Paulo, Ndoa na wasioamini, Paulo asihi kupatanishwa. Habari njema kutoka Korintho (7:5-16): Habari njema ambazo Tito alileta Korintho, Furaha ya Paulo baada ya Wakorintho kuwa na toba ya kweli. Wito kuwa wakarimu kwenye kutoa kihali na kimali (8:1-9:15): Karama ya kutoa, karama ya uadilifu, karama ya sifa njema, kutoa kwa moyo mkunjufu, sadaka kama onyesho la nje la mtu anayemtumaini Mungu. Paul akitetea utume wake (10:1-13:6): Mamlaka na kufanyika kwa Yesu kuwa binadamu, sijivuni kupita kipimo, Paulo aomba wamsikilize kwa haki, Mitume wa uongo Korintho, Majaribu ya Paulo, Maono ya Paulo, Udhaifu wa Paulo, Hitimisho la kujitetea kwa Paulo, Mipango ya kutembelea Korintho mara ya tatu. Mausia ya mwisho na salaamu (13:7-14).

Nukuu mashuhuri:

Lakina tuna hazina hii katika vyombo vya udongo ili adhama kuu ya uwezo iwe ya Mungu, wala si kutoka kwetu 4:7

Yeye asiyejua dhambi alimfanya Kristo kuwa dhambi kwaajili yetu ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika Yeye 5:21

Msifungiwe nira na wasioamini, kwa jinsi isivyo sawasawa, kwa mana pana urafiki gani kati ya haki na uasi 6:14

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo hasemi mwiba mwilini mwake ni nini, wengine wamefikiri ni shida ya macho kuona vizuri, au majaribu yaliyomkuta, au hata pengine sura yake isiyopendeza sana (unattractive)

Jambo muhimu?: Wakristo watii mamlaka iwe ni ya kanisa, ya jumuiya, ya nyumbani na ya serikali

Swali kwangu: Je, mimi nipo tayari kutii mamlaka ambayo hayapingani na sheria ya Mungu au napenda kujifanyia navyotaka kwa kuvunja sheria na kufikiria jambo hilo halihusiani na maisha yangu ya kiroho?

Wahusika: Paulo, Timotheo, Tito, Wakorintho walimpinga Paulo.

Kristo katika 2 wakorintho: Kristo amejaa katika nyaraka za wakorintho kwani waamini waliishi katika utamaduni uliokuwa unapinga imani ya kikristo, wakijaribu kuendelea na maisha yao ya kila siku na kutangaza imani katika kristo. paulo anatetea huduma na mamlaka aliyopewa na kristo. wakristo

WA UONGO WALIJARIBU KUIONDOA/KUIPUUZA HUDUMA YAKE. YEYE ALITAKA IMANI YA WAAMINI WA KORINTHO KUWA Safi NA YENYE KUDUMU. HAPA KRISTO ANAWAKILISHWA KAMA FARAJA YA MWAMINI, USHINDI, BWANA, NURU, HAKIMU, MPATANISHI, MBADALA, ZAWADI, MMILIKI NA YULE MWENYE UWEZO NA NGUVU ZOTE.

SURA YA 48

WAGALATIA-Galatas

Mwandishi: Paulo aliandika pengine akiwa Korintho takribani 58 BK, sehemu hii ni Uturuki siku hizi. Hawa watu walikuwa wahamiaji katika siku hizo.safari ya Paulo Yerusalemu, na Petro na Paulo wakutana Antiokia.

Kwa kifupi: Uhuru kutoka kwa sheria. Wakae katika uhuru ndani ya Kristo, na sio kwenda kwenye imani zao z zamani Paulo anawatahadharisha Wagalatia wajihadhari na watu wanaosema kwamba wanapaswa kufanya kazi ili kupokea upendo wa Mungu (work to earn God's love). Theme ni haki inapatikana kwa imani katika Yesu tu wamtazame YESU, Zawadi toka kwa Mungu ya wokovu , watofautishe na mapokeo yao ya kiyahudi.[1]Maana mimi kwa njia ya sheria naliifia sheria ili nimwishie Mungu. Nimesulibiwa pamoja na Kristo; lakini ni hai; wala si mimi tena, bali Kristo yu hai ndani yangu; na uhai nilio nao sasa katika mwili, ninao katika imani ya Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda, akajitoa nafsi Yake kwa ajili yangu. 2:20,21.

Sababu za kuandikwa: Uwajibikaji na Ustahimilivu. Paulo aliwaandikia Wagalatia maana wa Wayahudi waliingilia kanisa na kuwaambia Wakristo kwamba wanapaswa kufanyia kazi wokovu wao kwa matendo mema. Paulo anawaambia Wagalatia watende matendo mema kwasababu ya upendo wao kwa Mungu na siyo kwamba matendo yao ya mwili kama kutahiriwa, yatawaokoa kutoka katika dhambi zao. Wagalatia 5 ndiyo kiini, anawaambia waamini waachane na maisha ya dhambi na waishi katika Roho. Wasitumie uhuru wao vibaya ila wahudumiane kwa upendo ambao Kristo amewapa. Katika sura hii kuna mlinganisho wa la tunda la Roho na tunda tunda la matendo ya mwili.

Elezea zaidi tafadhali: Paulo aliacha Wagalatia wanaendelea vizuri, wakijua maana ya habari njema vyema katika safari yake ya kwanza. Alipitia Galatia kwenye safari zake za umishenari mara kadhaa kama 45, 47, 49, 51, 53, 54 BK. Alipotoka tu mwaka wa 58 BK, alisikia kazi aliyoifanya ipo hatarini kwaajili ya walimu wa uongo. Akiwa Korintho Paulo aliona aandike akielekea Yerusalemu kwa Pasaka. Wagalatia walikuwa wanashindana kwa matendo yao ya mwili, wakijisifu kwamba hayo ndiyo yanawapatia wokovu-kama vile kutahiriwa. Hakuna tunachofanya kinachotupa wokovu, hii ni karama ya Mungu hivyo hakuna wa kujisifu. Sikukuu au mapokeo ya Kiyahudi havituokoi bali Kifo cha Yesu msalabani ndilo hitaji letu pekee ili kuokolewa. Matendo ya sheria (legalistic Works) hayamwokoi mtu bali imani katika Yesu. Matendo ni zao la wokovu. Maneno ya barua hii yafanana na Warumi. Paulo anashangaa kwamba ni nani aliyewaloga bongo zao, kwamba wabadilishe mawazo yao kwa haraka na ajabu kiasi hicho.

Wengine walisema kutahiriwa ndiyo kunafanya wapate wokovu. Paulo anawaambia kama ni kukatwa kipande kidogo cha ngozi ndiyo kinawafanya wapate wokovu, kwanini wasikate basi kiungo chote. Wagalatia wengi walifikiri kutahiriwa na kuwa Myahudi ndiko kutawafikisha mbinguni. Paulo anajaribu kuwaambia tena A, Be, Che za injili, kwamba upendo wa Mungu hatuufanyii kazi, na ndiyo maana Mungu alimtuma Yesu kwaajili yetu. Katika kitabu hiki tunaona umuhimu wa kumtazama Yesu Mwanzilishi na Yule atakayeimaliza kazi aliyoianza mioyoni mwetu (author and finisher of our faith). Tunda la roho linatajwa hapa, ambalo kila mmoja wetu apaswa awe nalo nalo ni upendo, furaha, amani, fadhili, uvumilivu, upole, utu-wema, uaminifu, kiasi na kinyume cha tunda hilo ambayo ni matendo ya mwili, twapasa kusoma na kujua pia maana lina mambo ya kuepuka kabisa kama "uchafu, ufisadi, kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka, uzushi, husuda, ulevi, ulafi na mambo kama hayo, na watu wafanyayo hayo hawataurithi ufalme wa mbinguni. Twajua kwamba hatuwezi kulima bangi tukavuna mchicha. Tupandalo huwa tunavuna. Yesu alikufa msalabani ili atuokoe kutoka kwenye mambo haya mabaya. Paulo aliandika Barua hii kuwaambia Wagalatia kwamba utume wake ni BWANA alimpa na sio mwanadamu. Mkazo wake ulikuwa wokovu hautokani na matendo ya binadamu.

Muundo-Outline

Salamu na utambulisho (1:1-4). Uhusiano wa Paulo na Yerusalemu (1:15-2:15): Safari ya kwanza ya Paulo Yerusalemu, Safari ya pili ya Paulo Yerusalemu, Tukio la Antiokia na Mtume Petro. Injili ya Paulo kwa kifupi (2:16-21). Abrahamu na Musa (3:1-4:31): Ahadi kwa Abrahamu na sheria ya Musa,

Madhumuni ya Sheria ya Musa, Ahadi kwa Abrahamu inatimizwa, Mtumwa au Mwana wa Mungu, Sarai na Hajiri. Kutahariwa na Kristo (5:1-12). Mwili na Roho (5:13-26). Kuwasisitizia na kuwatia moyo (6:1-18).

Nukuu mashuhuri:

Enyi Wagalatia msio na akili ni nani aliyewaloga, ninyi ambao Yesu Kristo aliwekwa wazi mbele ya macho yenu ya kuwa amesulubiwa? 3:1

Lakini Tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole, kiasi, juu ya mambo kama hayo hakuna sheria 5:22-23

Bali matendo ya mwili ni dhahiri, ndiyo haya uasherati, uchafu, ufisadi, ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka, uzushi, hususda, ulevi, ulafi, na mambo yanayofanana na hayo, katika hayo nawaambia mapema, kama nilivyokwisha kuwaambia ya kwamba watu wa-tendao mambo ya jinsi hiyo hawataurithi ufalme wa Mungu 5:19-21

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo anawaambia Wagalatia ameandika barua hii kwa mkono wake mwenyewe 6:11, watu wengine huamini mwi-ba kwenye mwili ni kuathiriwa kwa macho yake, 2 Korintho

Jambo muhimu?: Sheria za Kafara (ceremonial laws) za Agano la kale siyo kiongozi wa Wakristo, bali Roho wa Mungu "Enendeni kwa Roho, wala hamtatimiza kamwe tamaa za mwili….5:16

Swali kwangu: Je, naamini kwamba matendo yangu yataniokoa badala ya Yesu? Je, nikichukuliwa ghafla kwenda mbinguni leo nitakuwa salama kule au nitakuwa hatarishi kwa nadharia zangu!

Wahusika: Paul, Petro, Barnabas, Tito, Walimu wa uongo.

Kristo katika wagalatia: Kristo anamweka huru mwamini, kutoka kwa dham-bi, na kumpa uhuru kutoka kwa nguvu ya dhambi na kumfanya kuwa huru kutoka kwa kongwa la sheria -ushikaji sheria uliopitiliza (legalism). kristo anatusaidia katika mapambano ya dhambi na kutupa ushindi.

SURA YA 49

WAEFESO:

Mwandishi: Paulo 1:1 Mwishoni mwa maisha yake 62BK. Mtu mmoja amesema kama angelazimishwa kuchagua kuwa na kitabu kimoja tu cha Biblia, hichi ndiyo angechagua kuwa nacho na kukariri, maana kina kila kitu, iwe ni uumbaji, injili na kurudi kwa BWANA.

Kwa kifupi: Wakristo wote Mungu anawapenda na ni sehemu ya viungo vya mwili wa Kristo . Ni sehemu ya familia Yake. Paulo anaelezea umoja katika Kristo. Je, tunathamini kuwa sehemu ya kanisa na kulipenda? Kristo anali-thamini kanisa Lake.Mungu ametuchagua kabla ya kuumba dunia.

Sababu ya kuandikwa: Kujenga mwili wa Kristo. Paulo anaandika kwa kanisa la Efeso ambalo kuna Wayahudi, watu wa mataifa, watumwa, watwana, anataka wajue kwamba kanisa litakua tu ikiwa watakuwa imara ndani ya Yesu na kuwa na UMOJA. Paulo ana tashwishwi kwamba mbwa wa mwitu waliojivika ngozi ya kondoo wapo njiani na hawa hawana huruma kwani watafanya uharibifu mkubwa na mafundisho ya uongo

Elezea zaidi tafadhali: Paulo alianza kanisa Efeso (Matendo 19) ambako sio kwa Wayahudi ambapo Timotheo alichunga. Katika barua ambayo Tiki-ko alipeleka, anawaelezea uhusiano wa washiriki wa kanisa na Yesu Kris-to, jinsi ya kuishi kwa furaha na kuwa na nyumba bora yenye umoja, "ili wakue....." 4:15. Kupitia Yesu Kristo Mungu ametupatanisha sote Wayahudi na watu wa Mataifa Kwake 2:11,18. Maisha haya mapya, yote tunayosoma, yapaswa kumfanya muumini aishi maisha ya uaminifu nyum-bani na kanisani. Kanisa si jengo bali ni watu wanaompenda na kumtii Kris-to. Barua hii ya Paulo ni tofauti kwani hakuiandika kushugulikia matatizo fulani, bali ni barua nzuri inayozungumza mengi kuhusu kusali na kuabu-du, baraka za roho, Kiingereza anasema katika ulimwengu wa mbinguni (In heavenly places) Efeso ilijulikana kwa hekalu kubwa la Mungu wa kike, aitwaye Diana, Mungu wa Artemi. Kwenye mji huu wahunzi walimkasirikia Paulo alipokuja kuhubiri kuhusu Yesu maana walifanywa wakose soko la kuuza miungu yao iliyotengenezwa kama vihekalu vya chuma ya Diana . Paulo anasema umoja katika Kristo ni muhimu na watu wote ni sawa mbele ya Kristo. Umoja unakuja kutokana na karama za roho. Anatoa mashauri kwa waume, wake, watoto, watumwa na mabwana zao kuishi kwa mael-ewano na upendo. Mwishowe anasema tuvae silaha zote za Mungu ili tu-weze kumpinga Shetani. Silaha hizi ni sita na maombi ni saba. Hapa ndiyo watu wamekuja na neno "shujaa wa maombi au prayer warrror' Maana kupigana kwetu si kwa nyama na damu ila katika mawazo yetu. Kila kuki-cha kuna mapigano yanayoendelea ubongoni ya kumfuata

Mungu au Shetani. Kumpendeza Mungu au Shetani. Tuvae dirii za haki kifuani, miguu ya utayari wa injili ya amani, ngao ya imani, chapeo ya wokovu, upanga wa Roho ambao ni Neno la Mungu tukikesha na kudumu katika maombi. Paulo alitaka barua hii iende kwenye makanisa yote yaliyo karibu na hapo. Kariri kitabu hiki cha Biblia kwa vile kuna uwezekano wa Biblia kuondolewa na hatutaweza kuishika kwa mikono yetu tena, basi ni kitabu hiki cha waefeso ndicho kitachukua nafasi ya kwanza. Kina mambo yote yanayohusu wokovu wetu, mahusiano, na Mungu kama Muumba wetu. Kikariri kwa wokovu wako na sio kuonyesha uhodari wa kukariri! Paulo anatukumbusha kuwa "Tangu sasa sisi sio wageni wala wapitaji, bali ni wenyeji pamoja na watakatifu, watu wa nyumbani Mwake Mungu." Sisi ni warithi wa nyumba ya Mungu, na anatushauri kuishi kutokana na wito wetu, kwa upendo na umoja katika nuru tulioyoitiwa.

Cha kusutajaabisha ni kuwa askari huyu hana kinga nyuma, ila mbele tu, pengine tukirudi nyuma tunakosa ulinzi kwa namna fulani!

Muundo-Outline

Kufungua kwa salamu (1:1-2). Kanisa kama jumuiya ya waliokombolewa (1:3-3:21): Asifiwe Mungu kwa Ukombozi Wake, Shukrani na kuombea wengine, Kutoka mauti kuelekea uzima, Kanisa limeanzishwa kutokana na Wayahudi na watu wa Mataifa, Huduma ya Paulo kwa watu wa Mataifa, Kuombea wengine (huduma ya maombezi) na Kumsifu Mungu. Maagizo ya kanisa duniani (4:1-6:20): Umoja wa kanisa na Karama za Kristo kwake, Msiishi kama watu wa mataifa, Tembeeni na upendo, kama watoto wa Nuru, Kristo ndiyo chanzo cha maisha kwenye nyumba ya Wakristo, Vita ya kanisa dhidhi ya uovu. Hitimisho na salamu (6:21-24)

Nukuu mashuhuri: Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani, ambayo hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu wala si matendo, mtu awaye yote asije akajisifu 2:8-9

Enyi wake watiini waume zenu kama kumtii BWANA wetu. Kwa kuwa mume ni kichwa cha mkewe, kama Kristo Naye ni kichwa cha kanisa..... Enyi waume wapendeni wake zenu kama Kristo Naye alivyolipenda kanisa akajitoa kwaajili yake...5:22-25

Enyi watoto watiini wazazi wenu katika BWANA maana hii ndiyo haki..... Vaeni silaha zote za Mungu mpate kuweza kuzipinga hila za Shetani 6:1,11

Angalieni jinsi mnavyoenenda, si kama watu wasio na hekima, bali kama watu wenye hekima mkiukomboa wakati kwa maana zama hizi ni za uovu.... bali mjazwe na Roho mkisemezana kwa Zaburi na tenzi na nyimbo za rohoni huku mkiimba na kumshangilia BWANA mioyoni mwenu 5:15-19

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo anawaambia watumwa wawe watiifu kwa mabwana zao kwa vile Mungu atawalipa 6:5,

Jambo muhimu?: Bwana ametuchagua sisi hata kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu. Katika Yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja kuwa maskani ya Mungu katika Roho 2:22. Barua hii inatueleza jinsi Mkristo anavyoweza kuishi maisha halisi ya kila siku, kwa kumtukuza Bwana.

Swali kwangu: Je, napenda Mungu aweke maskani Yake kwangu? Je, kujenga mahusiano bora na umoja katika kanisa ni muhimu kwangu na najaribu kwa kadiri ya uwezo wangu kujenga kanisa liwe bora kwa mahusiano yangu na mke/mume wangu, watoto wangu, watenda kazi wanaonifanyia kazi, majirani zangu na hata viongozi wa serikali?

Wahusika: Paulo, Tikiko

Kristo katika waefeso: waefeso imekita katika uhusiano wa muumini mpya na kristo "katika Kristo" inaonekana kwenye barua hii mara 12 hivi, hakika kuliko kitabu chochote katika agano jipya. katika uhusiano na kristo, mwamini anakuwa ndani ya kristo 1:1. tumechaguliwa katika yeye 1:4. tuna matumaini ndani yake 1:12. tunafanywa kuwa hai pamoja na kristo 2:5. na tunaweza kumfikia mungu kupitia imani ndani ya kristo 3:12.

SURA YA 50

WAFILIPI-Philippesious, mji uliokuwa Makedonia, kaskazini mwa Ugiriki, baba yake Aleksanda aliupa jina lake. Matendo 16 inaelezea kuhusu mji huu, na watu hapa ni raia wa Rumi. Paulo, Sila na Timotheo walitaka kwenda mara ya kwanza ila walizuiwa na Roho. Kisha Paulo alipewa njozi aje Makedonia kusaidia, hivyo Paulo na timu yake walienda hapa na kukutana na Lidia na kuabudu naye. Walikuwa hawana waabudu wengi wanaume, hapa walimkuta kijakazi mwenye pepo la uaguzi.

Mwandishi: Paulo akisaidiwa na Timotheo takribani 63BK Hii ni mojawapo wa barua zake nne alizoandika akiwa kifungoni Rumi baada ya kuharibikiwa merikebu. Paulo aliona kazi ya Mungu inarudishwa nyuma kwa kukosa umoja, magomvi na ubatili. Paulo alitaka wawe na unyenyekevu na umoja na furaha ipatikanayo katika Kristo tu. Msijisumbue kwa neno lo lote; bali katika kila neno kwa kusali na kuomba, pamoja na kushukuru, haja zenu na zijulikane na Mungu. Na amani ya Mungu, ipitayo akili zote, itawahifadhi mioyo yenu na nia zenu katika Kristo Yesu.4:6,7.

Kwa kifupi: Barua ya upendo, Kirafiki, joto-joto, faraja na furaha kati ya mtume Paulo na kanisa alilolipenda akiwaambia zaidi ya mara 16 hivi wafurahi katika Bwana na haja zao zijulikane Kwake. Anazungumzia furaha ya mateso kwamba japo anateseka gerezani injili bado inaenda mbele, furaha ya kuhudumu kwa kuungana na Kristo kwa kuwa mnyenyekevu, furaha ya kuamini, kwamba watunze imani yao wakiviruka vizuizi vyote na kisha furaha ya kutoa na ukarimu.

Sababu ya kuandikwa: Paulo alishibana na washiriki wa Filipi na urafiki wao ulimpa furaha sana. Ndilo kanisa pekee alilokubali kusaidiwa nalo kiuchumi. Aliwaandikia kuwashukuru kwa upendo na ukarimu wao, akiwashukuru kwa faraja yake akiwaaambia anafurahi kuteseka kwaajili ya Yesu

Elezea zaidi tafadhali: Paulo anaandika barua hii akiwa na mada kuu ya furaha katika Kristo miaka kama kumi toka atoke Filipi, alipowekwa jela na Sila na pale askari wa jela alipobatizwa baada ya tetemeko kufungua milango ya gereza. Askari huyu na Lydia ndiyo walikuwa waongofu wa kwanza na wakamsaidia Paulo kwenye mji huu wa Makedonia na wakamuunga Paulo kwenye kazi yake. Neno furaha japo alikuwa kifungoni Rumi 1:13 linaandikwa mara nyingi. Anawashukuru Wafilipi kwa kumuunga mkono na kumsaidia kueneza injili, anawashukuru kwa maombi yao kama marafiki, anasema injili inaenda mbele katika wakati mgumu na Mungu awape amani Yake, anatuhusia tuwe na nia kama ya Yesu ya unyenyekevu, kwani alishuka chini kabisa, mpaka kifo cha msalaba. Anazungumzia kuhusu imani mara kadhaa. Na japo msalaba ni nembo ya aibu, na kukataliwa, Yesu alipi-

tia hapo maana hakukuwa na njia nyingine ya kutuokoa. Anasema hajui ya mbele ila kwa chochote kile Mungu anapanga, yeye ameridhika na utoaji wa Mungu na katika yote kwamba anayaweza katika Kristo amtiaye nguvu. Anawatia moyo akisema "Furahini katika BWANA nasema tena furahini." 4:4. Anawapa moyo kuhusu tabia ya Yesu na kuwasisitizia waendelee mbele katika goli lao la kufanana na Kristo, anasema Yesu alikuwa mtiifu japoo ilimgharimu maisha Yake, nasi tuwe na nia hiyo hiyo kama ya Yesu ya kujinyenyekeza na bila kujiona kama tu muhimu kuliko wengine. Paulo hataki kupoteza muda wa mambo yoyote isipokuwa Kristo tu. Anatusihi turidhike kwa kila jambo. anasema haja zetu tumjulishe Mungu. Yeye Ndiye anayetoa amani ipitayo akili zote. Anatupa kichujio cha mambo yote, iwe ni maneno, mavazi, chakula, tabia, matendo, mazoea nk, tumia kipimo hiki "Hatimaye ndugu zangu, mambo yoyote yaliyo ya Kweli, yaliyo ya staha, yaliyo ya kupendeza, yaliyo ya sifa njema, yaliyo ya sifa nzuri, tutafakari hayo". Fungu hili ni la kukariri. Maaana ndiyo rula, kichujio au kipimo chako na changu , Anatushauri tukiwa hatujui jinsi ya kuchagua iwe ni kuimba, kutembea , kula au kufanya lolote tujiulize swali hili. Mfano: Je, kitabu nachosoma, nyimbo nayoimba, au programu ya TV nayoangalia Je! ina kweli? Je, ina staha?, Je, inapendeza?, Je, ina sifa nzuri? Kama ni La! Usisome, au kuimba, usiende au kuangalia programu hiyo. Kama ni Ndiyo, basi imba, kula, soma, nenda, zungumza au uangalie programu hiyo. Hiyo ndiyo kanuni ya kuiingiza au kutoa vitu kwenye maisha yetu. Kwa ujumla Kristo Ndiye kiini chetu sisi waumini, "Kwa maana kwangu mimi kuishi ni Kristo, na kufa ni faida."

Muundo-Outline

Ufunguzi wa barua (1:1-11). Majaribu ya Paulo na kufia dini (1:12-26). Wito wa umoja na kushiriki mateso (1:27-30). Mfano wa Yesu wa unyenyekevu na umoja (2:1-11). Wito wa kuwa waaminifu (2:12-18). Kuwatuma Timotheo na Epafradito (2:19-30). Nini maana ya kuwa na imani (3:1-11). Nini maana ya kuwa mkamilifu (3:12-21). Nini maana ya kuwa na furaha (4:1-9). Kushukuru kwa sadaka na urafiki (4:10-19). Kufunga barua (4:20-23).

Nukuu mashuhuri: Kwa maana kwangu mimi kuishi ni Kristo, na kufa ni faida1:21

Msitende neno lolote kwa kushindana wala kwa majivuno; bali kwa unyenyekevu, kila mtu na amhesabu mwenziwe kuwa bora kuliko nafsi yake. Iweni na nia iyo hiyo ndani yenu ambayo ilikuwamo pia ndani ya Kristo Yesu; ambaye Yeye mwanzo alikuwa Yuna namna ya Mungu, Naye hakuona kule kuwa sawa na Mungu kuwa ni kitu cha kushikamana nacho; bali alijifanya kuwa Hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa, akawa ana mfano wa wanadamu; tena, alipoonekana ana umbo kama mwanadamu, alijinyenyekeza akawa mtii hata mauti, naam, mauti ya msalaba. Kwa hiyo tena Mungu alimwadhimisha mno, akamkirimia Jina lile lipitalo kila

jina;2:3-9.

Nayahesabu yote kuwa hasara kwaajili ya uzuri usio na kiasi wa kumjua Kristo Yesu.....Nakaza mwendo niifikie mede ya thawabu ya mwito mkuu wa Bwana katika Kristo Yesu 3:8, 14

Furahini katika BWANA, nasema tena furahini.....Msijisumbue kwa neno lolote bali katika kila neno kwa kusali na kuomba pamoja na kushukuru, haja zenu na zijulikane kwa Mungu....hatimaye ndugu zangu mambo yoyote yaliyo ya Kweli, yoyote yaliyo ya staha, yoyote yaliyo ya haki, yoyote yaliyo safi, yoyote yenye kupendeza, yoyote yenye sifa njema, ukiwapo wema wowote, ikiwapo sifa nzuri yoyote, yatafakarini hayo 4:4-8

Nayaweza mambo yote katika Yeye anitiaye nguvu 4:13

Cha pekee au cha kustajaabisha: Japokuwa barua za Paulo zimesisitiza umoja, hapa Paulo anataja majina ya wanawake wawili wanaogombana daima, Eodia na Sitinke akiwasihi waache kuzozana, maana wote wana-saidia kazi kwa bidii ila wanaharibu kwa kufanya wengine wakwazikwe na malumbano yao.

Yawezekana Luka alichunga hili kanisa- Matendo 16:20, 20:5 pengine ndiyo maana lilikuwa na nguvu, maana kiongozi mwenye kumpenda Mungu afanya wamfuatao pia kuwa imara

Cha kutafakari: Japo umoja ni jambo muhimu kwenye barua hii, anatoka nje na kuzungumzia wanawake wawili waliomsaidia kazi ya Mungu Euodia na Sintike, akiwasihi kwamba wawe na nia moja katika BWANA na kuacha magomvi

Jambo muhimu?: Tukiishi katika furaha ya kumjua Mungu, katika shida zetu zote, na amani ipitayo akili zote itatujaza sote, hebu na tumjulishe Mungu shida zetu zote 4:6,7

Swali kwangu: Je, ninaomba Mungu anipe furaha Yake au nataka kununa saa zote nikifiriki huo ndio Ukristo na mwishowe amani ipitayo akili zote haionekani kwangu?

Wahusika: Paulo, Timotheo, Epafradito, Euodia, Sintike.

Kristo katika wafilipi: Kristo ni msingi ambao paulo alijenga juu yake. 1:2 asema kwa maana kwangu kuishi kwangu ni kristo na kufa ni faida. katika sura ya pili anamtumia kristo kama mfano wa unyenyekevu wa kweli "iweni na nia iyo hiyo ndani yenu ambayo ilikuwamo pia ndani ya kristo yesu 2:5. katika sura ya 3, anamtumia kristo kama mfano wa kubadilishwa 'atakayeu-badili mwili wetu wa unyonge upate kufanana na mwili wake wa utukufu, kwa uweza ule ambao kwa huo aweza hata kuvitiisha vitu vyote viwe chini yake.' mwishowe anaandika kwamba anayaweza yote katika kristo, amtiaye nguvu.

SURA YA 51

WAKOLOSAI-Kolossaeis, alitaka pia barua hii isomwe kwa watu wa Laodikia 4:16-1:2.

Mwandishi: Paulo akisaidiana na Timotheo mtoto wake katika Kristo 1:1 akiwa kwenye vifungo, 62BK. Aliwaandikia washiriki ambao hakuwai kukutana nao. Kolosai, Heropolisi na Laodikia ilikuwa miji mashariki mwa Efeso, na Paulo aliwiwa kuwajenga japo hakuanza kundi lile. Paulo anasema wabadilishane barua zao na Laodikia, kwa bahati mbaya barua hiyo haijaonekana mpaka leo. Nyaraka nyingine ambazo zimeandikwa kwenye Biblia ila hatuna leo, kama vile 3 Wakorintho, Nathan, Gadi.

Kwa kifupi: Nafasi ya Kristo, na nafasi yetu katika Yeye. Yesu ni Kinara na ni wa Juu kupita kila kitu au kila mtu. Ukuu wa Kristo kwa kila mtu na katika kila kitu. uzushi uliingia Kolosai, mafundisho ya binadamu yalighafilisha watu. Paulo anawaambia Utimilifu wote umo ndani ya Kristo tu. Kristo alifufuka, hivyo waamini watafufuka pamoja Naye pia, kwa vile sisi ni viumbe vipya katika Kristo, hebu tuachane na utu wa kale na dhambi, na makosa na tuvae utu mpya 3:1-25. tumefufuliwa na Kristo na tumevaa utu mpya, sasa tuenende kwa utakatifu katika mahusiano yetu.

Sababu za kuandikwa: Paulo alikuwa na wasiwasi wa mafundisho ya uongo yaliyoingia kanisa la Kolosai. Mafundisho kama malaika yu katikati ya Mungu na mwanadamu na anapaswa kuabudiwa. Wengine walikuwa wanakazia kuhusu mambo ya lishe za ajabu, na mambo ambayo yalifanya wasio Wayahudi wakimbie injili ya Kristo. Paulo anataka Wakolosai wamwangalie Yesu tu, Muumbaji, Mkombozi na Mtetezi wao

Elezea zaidi tafadhali: Japo Paulo hakushugulikia kuanzisha Kanisa la Kolosai mwenyewe, anawaandikia kama baba yao maana mafundisho yake yalifika kule. Yawezekana Epafras na Filemoni walisikia injili wakiwa Efeso na kuipeleka nyumbani Kolosai na kuanza kanisa hilo. Paulo anaandika kuhusu Mafundisho ya uongo yaliyoingia Kolosai 2:4, yakafanya watu waongeze mambo ambayo si ya maana na kuleta usumbufu katika imani ya Kikristo. Walikuwa wameingiza mafundisho ya ajabu ya kipagani kuhusu Yesu, malaika na lishe zisizo za kawaida. Paulo alituma barua kuwaeleza ukuu na ubora wa Kristo ukilinganisha na mapokeo, malaika na sheria zao za Kiyahudi au chochote kile 2:16,18. na 1:15. Yesu ni mkuu na kichwa cha kanisa, na anachosema ni muhimu kuzidi jambo lingine lolote. Tusichanganye imani yetu katika Yesu na mambo mengine maarufu au yaliyo kwenye fasheni duniani. Paulo hapingi amri kumi za Mungu, La hasha bali anajaribu kuwasaidia kwa yale waliyokuwa wakibishania. Paulo anasema tenzi, nyimbo na Zaburi ni sehemu muhimu katika maisha yetu ya ibada na kuboreshana/kujengana. Paulo anawashauri kuhusu mahusiano yafamilia,

mtumwa na mtwana, mke na mume, mzazi na watoto. Mke anayemkosea mume wake heshima anamwangusha Yesu, na kufanya watoto wawe na tabia mbovu. Wanaume wapende wake zao kwa dhati bila kuwachukia au kuwa na uchungu nao, kisha wasiwe wakatili kwao. Watoto watii wazazi wao, maana jambo hili lapendeza katika BWANA. Ni mahubiri makubwa kwa waumini na kwa watu wasiomjua Mungu endapo wakina baba, wakina mama na watoto watafuata maagizo haya. Haya sio maagizo rahisi ila tuombe Mungu tuyafanye na kwa upendo.Anasema waumini wa kweli hufanana na Yesu. Anawakumbushia kwamba vitu vyote vimeumbwa na Kristo na kila wanachofanya wafanye vyema, Paulo alitaka tujue kwamba hatuwezi kushika sheria kwenda mbinguni, ni Yesu peke yake anatupa uzima wa milele. Anatukumbusha wote Twende kwa hekima tukiukomboa wakati, maneno yetu yawe na neema siku zote, yakiwa yamekolea viungo vizuri, tupate kujua jinsi ipasavyo kumjibu kila mtu. Si kwa kuropoka-ropoka, tukishushua watu na kuwavunja watu moyo,au kuwatia huzuni, bali kwa hekima. Mawazo yetu na maneno yana mahubiri makubwa.

Muundo-Outline

Salaam na utambulisho (1:1-2). Wokovu wa Mungu umepewa waumini wa Kolosai (1:3-2:5): Shukrani za Paulo na Maombi kwao, Tendo la Mungu kumtoa Kristo kuwaokoa, Kazi ya Paulo kwa niaba yao. Ushauri kwa waamini (2:6-4:6): Endeleeni kuishi kama mlivyofundishwa, Onyo kuhusu mafundisho ya uongo, Utu wa kale na kuwa mpya tena. Maagizo kwa Wakristo katika nyumba ya Mungu, kuhitimisha kwa kuwatia moyo. Kumalizia kwa salamu na maagizo (4:7-18).

Nukuu mashuhuri:

Kwa sababu hiyo na sisi nasi tangu siku ile tuliposikia, hatuachi kufanya maombi na dua kwaajili yenu ili mjazwe maarifa ya mapenzi Yake katika hekima yote na ufahamu wa rohoni 1:9

Maana katika Yeye unakaa utimilifu wote wa Mungu, kwa jinsi ya kimwili. Na ninyi mmetimilika katika Yeye Aliye kichwa cha enzi yote na mamlaka. 2:9,10.

Na amani ya Kristo iamue mioyoni mwenu, ndiyo mliyoitiwa katika mwili mmoja tena, iweni watu wa shukrani 3:1,2

Basi mkiwa mmefufuliwa pamoja na Kristo, yatafuteni yaliyo juu Kristo aliko, ameketi mkono wa kuume wa Mungu. Yafikirini yaliyo juu, siyo yaliyo katika nchi.2:1

Basi kama mlivyompokea Kristo Yesu, Bwana, enendeni vivyo hivyo katika Yeye 2:6

Basi vifisheni viungo vyenu vilivyo katika nchi, uasherati, uchafu, tamaa mbaya, mawazo mabaya na kutamani, ndiyo ibada yasanamu, kwaajili ya mambo hayo huja ghadhabu ya Mungu katika hayo, ninyi nanyi mlitembea zamani mlipoishi katika hayo lakini sasa yawekeni mbali nanyi haya yote, hasira na ghadhabu, na uovu na matukano, na matusi vinywani mwenu 3:5-8

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo anaitaja barua kwa kanisa la Laodikia, japo barua hii ilipotea au haikuweza kuwekwa kwenye vitabu 66 vya Biblia 4:16 (canon)

watu hawa walionekana kuchanganya sheria na neema, kwani falsafa za Kigiriki zilikuwa zimeeanza kuingia

Cha kutafakari: Jihadharini na watu wanaokuja na kuwaharibu na falsafa za ulaghai zisizo na maana yoyote, bali ni mapokeo ya mwanadamu tu na siyo Kristo 2;8

Jambo muhimu?: Yaonekana shida ilitokea kwa watu waliopenda kujiwekea sheria fulani na kuzikazia japo zilikuwa sio dhambi kuzivunja, bado walizikobeka kwa wenzao 2:11-23. Twapasa kufuata aliyosema Mungu tu, ila tuangalie kutokwaza watu

Swali kwangu: Je watu wananidanganya na kunifanya mateka na elimu yao ya bure na madanganyo matupu kwa jinsi ya mapokeo ya mwanadamu, nami badala ya kuweka macho yangu na moyo kwenye injili nayumbishwa na wao kwa vile sisomi Neno kama Mberoya na kulifuata?

Wahusika:Paulo, Timotheo, Tikiko, Onesimo, Aristariko, Luka, Yohana, Marko/Markus, Barnaba, Epafra, Washiriki wa Laodikia.

Kristo katika wakolosai: kitabu hiki ni kitabu kinachozungumzia theolojia ya kristo kuliko kitabu kingine, yaani asili yake kristo, nafsi na kazi ya yesu kristo. paulo hawakumbushi tu ukuu wa kristo, bali pia yupo tayari kuwaongoza kila nyanja ya maisha yetu, pale tunapomruhusu na tukiishi kwa uaminifu katika kristo katika tabia na mtazamo, tukiakisi uhusiano wetu na kristo. kristo ndiyo kiini kikuu cha waraka kwa wakolosai. katika yeye tuna wokovu 1:14. mfano wa mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote 1:15. katika yeye vitu vyote viliumbwa vilivyo mbinguni na duniani, vinavyoonekana na visivyoonekana 1:16. amekuwako kabla ya vitu vyote, na vyote hushikamana na yeye 1:17. yeye ndiyo kiini cha imani yetu na msingi ambao imani yetu inajengwa. kupitia yeye tuna wokovu 1:14, yeye ni kichwa cha mwili ….. utimilifu wote wakaa ndani yake 19, mpatanishi, 1:22 na ndani yake hazina zote za hekima na maarifa yamesitirika 2:3 na tunashiriki naye ufufuo 3:1.

[Christology, **the branch of Christian theology that systematically studies the nature, person, and work of Jesus Christ.]**

Je, Unavijua vitabu au rejelea nyingine zilizopotea kwenye Biblia?

Vitabu Vilivyopotea au Nyaraka au Marejeleo

katika Biblia

1 Kitabu cha Vita vya Yahweh Hesabu 21:14

2 Kitabu cha Yasher Yoshua 10:12-13; 2 Samweli 1:19-27

3 Visa vya Wafalme wa Yuda 1 Wafalme 14:29

4 Visa vya Wafalme wa Israeli 1 Wafalme 14:19

5 ilsa vya Sulemani 1 Wafalme 11:41

6 Matendo ya Wafalme wa Israeli 2 Mambo ya Nyakati 33:18

7 Matendo ya Samweli Mwonaji 1 Mambo ya Nyakati 29:29

8 Matendo ya Gadi Mwonaji 1 Mambo ya Nyakati 29:29

9 Matendo ya Nathani Nabii 1 Mambo ya Nyakati 29:29

10 Historia ya Nathani Nabii 2 Mambo ya Nyakati 9:29

11 Unabii wa Ahiya Mshiloni 2 Mambo ya Nyakati 9:29

12 Maono ya Ido Mwonaji 2 Mambo ya Nyakati 9:29

13 Matendo ya Shemaya Nabii

na Ido Mwonaji 2 Mambo ya Nyakati 12:15

14 Matendo ya Yehu Mwana wa Hanani 2 Mambo ya Nyakati 20:34

15 Matendo ya Waonaji 2 Mambo ya Nyakati 33:19

16 Midrash ya Nabii Ido 2 Mambo ya Nyakati 13:22

17 Midrash kwenye Kitabu cha Wafalme 2 Mambo ya Nyakati 24:27

18 Historia ya Uzia 2 Mambo ya Nyakati 26:22

19 Maono ya Nabii Isaya 2 Mambo ya Nyakati 32:32

20 Kitabu cha Historia cha Nehemia 12:23

21 Barua kwa Laodikia Wakolosai 4:16

22. 3 Wakorintho- 1Wakorintho 5:6

Je, unajua vitabu vingine vyovyote vilivyotajwa katika Biblia ambavyo vina-onekana vimepotea kwetu?

Nini kingetokea ikiwa tungepata barua kwa Walaodikia?

SURA YA 52

1WATHESALONIKE-Thessalonikeis A

Mwandishi: Paulo na Silvanus (sila) kiongozi wa kanisa Yerusalemu na wakishirikiana na Paulo na Timotheo na kupata mapigo pamoja. 1:1 takribani 50BK, akiwa Korintho, baada ya kufukuzwa Filipi.yawezekana ni barua ya awali kuliko zote. Mji ulikuwa njia panda ya kushuhudia watu. Wapagani wengi walianza kuvutiwa na dini ya Kikristo. Baada ya Paulo kufukuzwa mji huu katika Matendo 17, alita kujua watoo wake katika Bwana wanaendeleaje.

Kwa kifupi: Kristo Ndiye tumaini la mwamini sasa na milele. Yesu atarudi kuwachukua wafuasi Wake na kuwakusanya. Anasisitiza utakatifu na kukua katika imani na upendo katika nuru ya ujio wa Kristo. Muumini anatengwa kwaajili ya Mungu na kubadilishwa tabia wakati anangojea ujio wa Yesu wa hivi karibuni. Kilele chake ni sura ya nne ambayo inazungumza kuhusu ufufuo wa waamini wakati Yesu Anakuja.

Sababu za kuandikwa: Paulo alifurahi kusikia kutoka kwa Wathesalonike ila alikuwa na wasiwasi kuhusu matatizo ya kanisa lao, naye anataka kulitia moyo kanisa changa. Mfano, washiriki wengine walifikiri ndugu zao waliokufa wakiamini, hawatafufuka. Paulo anawashauri wamtazame Kristo ambaye ni ufufuo na uzima.

Elezea zaidi tafadhali: Baada ya Paulo kufukuzwa Filipi (Matendo 16), alihamia na wenzake Thesalonika ambayo ilikuwa na sinagogi la Wayahudi, akahubiri kwamba ilimpasa Masihi kuteswa, kufa na kufufuka. Wengi waliamini ila mgomo ukatokea na viongozi wa mji wakaingilia kati na hivyo Paulo, Sila na pengine Timotheo wakahama mji na kwenda Beroya na kisha Athene, na akamtuma Timotheo aende tena Tehsalonika na barua, ili kuona wanaendeleaje naye akaenda Korintho ambapo Sila na Timotheo wakamfuata tena na akaandika barua hii. Paulo anaandikia kanisa alilosaidia kulianza katika Matendo 17. Paulo anawasifu washiriki wa Thesalonike kwa uaminifu, ila wengi walichanganyakiwa na mafundisho ya uongo yaliyobambikwa kwenye injili. Paulo alipokuwa kule kwa wiki chache ilibidi atoke mjini kwa haraka kwa sababu ya machafuko na migomo, kisha akaenda Beroya. Timotheo alileta habari kwake kuhusu mambo yanavyoendelea naye aliamua awaandikie barua ya kuwaelezea furaha yake. Paulo anawafundisha tena kuhusu kufa, na kufufuka kwa Yesu na uwepowa Shetani na kazi yake ya kuyadanganya makanisa. Paulo anawafundisha kuhusu kuja mara ya pili kwa Kristo mawinguni na kila mtu atamwona, maana wengi walifikiri Yesu atakuja katika maisha yao wakiwa wanaishi kwa udoezi. wakaanza kuwa wavivu wasio na nidhamu wakaleta aibu hata kwa mataifa. “Siku ya BWANA yaja kama vile mwizi.” Watu walipoanza kufa walianza

kukata tamaa walipoona ndugu na dada wanakufa, kwani wakifikiri ujio wake utakuwa kabla ya kufa kwao. Paulo anawaambia Jinsi Yesu atakavyowadia ila hawaambii ni muda gani. Maneno makubwa ya kutafakari ni kutembea Naye na kumngoja kwani ni Neno la hakika kwambaYesu anakuja 2:12. Yesu anapokuja wafu walio watakatifu watafufuliwa na adhabu kwa watenda maovu itatolewa, tukio hili sio la siri. Litakuwa na kishindo na baragumu kupigwa. Paulo anashauri waombe bila kukoma, wakiwa wanamshukuru Mungu daima, wakiwa na furaha kwani BWANA atakuja na wala hatachelewa na parapanda italia na wafu watafufuka. Paulo asema wafurahi na kuomba bila kukoma.Anawasihi waishi maisha ya utakatifu, waishi imani yao na ngono nje ya ndoa huharibu maisha ya watu wote wawili.

Muundo-Outline

Salamu na shukurani (1:1-5). Sababu za kushukuru (1:6-3-13): Waumini wafuatishe, Mfano wa Mtume tabia na mwenendo, Mfano wa Yuda, Shauku ya Paulo kuwaona (aliwatembelea, Kisha alimtuma Timotheo). Ombi la baraka (3:11-13). Mashauri ya kufaa (4:1-5:22). Maadili ya ngono (4:1-8), Maadili ya jamii (4:9-12), Waliokufa katika Kristo (4:13-18). Siku ya Bwana (5:1-11). Maisha ya waamini (5:12-22). ombi la baraka (5:23-28).

Nukuu mashuhuri: Kwa sababu BWANA Mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko na sauti ya malaika mkuu na parapanda ya Mungu, nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza 4:16

Maana ninyi wenyewe mnajua yakini, ya kuwa siku yaBWANA yaja kama vile mwivi ajavyo usiku 5:2

Bwana na awaongeze na kuwazidisha katika upendo, ninyi kwa ninyi, na kwa watu wote, kama vile sisi nasi tulivyo kwenu;[13] apate kuifanya imara

mioyo yenu iwe bila lawama katika utakatifu mbele za Mungu, Baba yetu, wakati wa kuja kwake Bwana wetu Yesu pamoja na watakatifu wake wote. 3:12,13

Cha pekee au cha kustajaabisha: Furahini siku zote. Ombeni bila kukoma 5:16 na 5:17 ni nukuu mojawapo za mafungu mafupi ya Biblia.

Kingine cha kustaajabisha ni kuwa watu wengi husema wapendwa wao huenda mbinguni wakifa, ila Maandiko yasema kwamba Yesu atakuja na kwa parapanda makaburi yatafunguliwa na watu watanyakuliwa hewani kumlaki Yesu. Je! kama wapo mbinguni tayari kwanini watokezee kutoka makaburini basi?

Watu wengi wamezungumza kuhusu kunyakuliwa kutumia kitabu hiki, nasihi kila mtu asome vizuri ili kuepuka mafundisho ambayo hayaendi na injili

Mpinga Kristo anayezungumziwa hapa yaonekana ni taasisi na watu binafsi wanaompinga Kristo kwa maneno na matendo.

Jambo muhimu?: Wathesaloniki waambiwa na Paulo waishi maisha ya utakatifu wakimngojea marejeo ya BWANA. Matayarisho ni jambo la lazima

Swali kwangu: Miaka 2000 imepita toka Paulo awaambie Wathesaloniki wajitayarishe na kuishi maisha yampasayo Mkristo wakimngoje Bwana atokezee mawinguni, Je ujumbe huu leo si una maana zaidi kwetu hata kuliko kwao?

Wahusika: Paulo, Timotheo, Sila, Waumini wa Thesalonike

Kristo katika 2 Wathesalonike: kristo anaelezewa kama tumaini la muamini sasa na siku za mbeleni. kuja kwa yesu ni mada inayojirudia 4:13-5:11. yesu atakaporudi atatuokoa kutoka kwenye ghadhabu inayokuja 1:10, atafufua watu kutoka kwenye wafu 3:13. 4:13-18, na anatutakasa 5:23.

SURA YA 53

2 WATHESALONIKE

Mwandishi: Paulo, Silvanus na Timotheo 1:1 takribani miaka ya 50 BK akiwa Korintho. Iliandikwa muda mfupi, pengine miezi michache baada ya barua ya kwanza.

Kwa kifupi: Wakristo wapaswa wawe na bidii ya kazi na kuwa wanyenyekevu, wakimngojea Yesu arudi na wasiwasadiki wanafiki wanaoweka muda bainishi wa kuja Yesu. Hebu watu washugulikie mambo yao na kutoweka pua zao kwenye shuguli za watu wengine kwa umbeya nk. wengi walifikiri hukumu ya Mungu ilikuwa imeshaanza kuwaangukia watu wa mafundisho ya uongo. Wengine waliacha kazi, wakidhani mwisho uemefika. Paulo anataka kuweka mambo sawa na kuwasaidia waamini wasitoke katika njia sahihi. Anafafanua uhusu somo la kuja kwa Kristo au 'Siku ya Bwana' ambalo wengi hawakulielewa

Sababu za kuandikwa: Mjumbe aliyechukua barua ya Paulo ya kwanza kwa Wathesalonike alisema mambo sio mazuri kule. Wanafiki walikuwa wameleta matatizo kwenye kanisa, na Paulo akaamua aandike barua nyingine mara moja. Akasema wale walio wadhaifu kiroho wawe imara katika BWANA wakimpinga Shetani na vibaraka zake na kuishi maisha ya kuwajibika kila siku wakimngoja Kristo kwa matumaini.

Elezea zaidi tafadhali: Ilikuwa imepita miaka 20 toka Ukristo ulipokuwa umeanza na watu wakahubiri Ujio wa Yesu wa upesi. Paulo akiwa Korintho, alipata wasiwasi wa kanisa la Thesalonike akaona awaandikie waamini. Baada ya Paulo kuandika barua ya Wathesalonike wa kwanza, kwamba walipata habari za uongo kwamba Paulo aliandika barua nyingine iliyowatisha na kuwapa hofu 2:2, wakafikiria kwamba Yesu amekwishakuja. Paulo anawaambia bado Yesu hajaja, kwani ni tukio la siku zijazo, na kuwaambia waishi maisha chanya na yenye uzalishaji. Paulo anasema wasiwatumie Wakristo wengine kuwatimizia mahitaji yao, maana ni kuwadhulumu wengine. Binadamu aliambiwa atakula kwa jasho, hivyo Paulo anaagiza waumini hawa wavivu watengwe na washiriki wengine, ili waweze kutubu. Ila wakaribishwe tena kama ndugu, kama wametubu. Uvivu ni kitu kibaya mno, sote tukimngojaYesu aje, tunapaswa kuwa watu wenye bidii, kuwaambia watu wengine habari njema na kujikimu kimaisha bila tamaa. Kama mtu hatafanya kazi eti anamngoja Yesu aje na kudoea kwa wengine chakula, akiishi kivivu na halimi, eti Mwisho wa dunia umefika, basi na asile 3:10, hili ni tamko kali, Je, unajua asipokula itakuwaje? Kwa maneno mengine twapasa kuendelea kufanya kazi na kuamini. Paulo anawaambia waumini wawe wanyenyekevu,

Muundo-Outline

Salaam na shukrani (1:1-12): Kufungua barua, Shukrani. Wathesaloniki na Apokalipsi (2:1-12): Tatizo, Jibu, Kukumbusha mapokeo waliyosimuliwa, 2:6,7, Mwana wa uasi , Theolojia ya Mwana wa uasi (lawless) 2:10-12. Kukaa katika Msafara (2:13-3:5): Kushirikiana na Mungu, Kuendelea kusali Mashauri ya msingi (3:6-15,18): Kuadabisha wale waliotoka nje ya

Nukuu mashuhuri:..... Ikiwa Mtu hataki kufanya kazi, basi asile chakula, maana twasikia kuna watu waendao bila utaratibu, hawana shuguli zao wenyewe lakini wanajishugulisha na mambo ya wengine... watende kazi kwa utulivu na kula chakula chao wenyewe... ikiwa mtu halishiki neno letu la waraka huu jihadharini na mtu huyo wala msizungumze naye apate kutahayari, lakini msimhesahbu kuwa adui, bali mwonyeni kama ndugu 3:10-15

Lakini ndugu zangu msikate tamaa katika kutenda mema 3:13

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo anatoa salaam kwa mkono wake mwenyewe 3:1

Pia anatoa maneno makali na mazito kuhusiana na uvivu, akisema mtu mvivu asiyefanya kazi na mikono yake na ana uwezo huo, bora afe kuliko kupewa chakula na mtu na huku ana uwezo wa kujihudumia mwenyewe.

Jambo muhimu?: Kama vile yalivyo maisha ya Kikristo, tunahitaji mizania (balansi). Tumsubiri Yesu arudi kwa hamu, ila tuendelee kuwaambia watu habari njema tukifanya huduma mbali mbali, kwani siyo dhambi kutenda mema tukimngoja Yesu awadie. Twapasa tujitayarishe kana kwamba Yesu

anakuja leo, ila tuendelee na shuguli zetu kaana kwamba anakuja mwaka ujao.

Swali kwangu: Je, ninangojea ujio wa Yesu kwa hamu, nikijibidisha kuwaambia watu wengine habari njema au nimezoea tabia ya udoezi au hata udokozi na kwenda majumbani mwa watu au kuwapigia simu na kuomba msaada na wakati ninaweza kumuda maisha yangu au ningeomba msaada wa kuanzia na kuendelea mwenyewe bila kubugudhi watu?

Wahusika:Paulo, Timotheao, Sila, Washiriki wa Thesalonike.

Kristo katika 2 Wathesalonike: kurudi kwa kristo ni fundisho kuu la imani kuliko yote, katika agano jipya na linatajwa mara 318, katika biblia yote. tukio hili limeorodheshwa zaidi ya mara 1500+. wakati wathesalonike wa kwanza yazungumza kuhusu kuja kwa yesu kwa nje, wathesalonike wa pili yazungumzia matayarisho ya ndani ya kukutana na muumbaji wetu mkuu. kurudi kwa yesu kunasemwa kama tumaini lenye furaha kwa waamini, japo kuna mambo ya kuogofya kama mtu hajajiweka sawa [1:6-10 na 2:8-12]

SURA YA 54

1TIMOTHEO-Timotheon-Kumheshimu Mungu, au kuheshimiwa na Mungu

Mwandishi: Mtume Paulo, Takribani 63 BK. Alimwandikia Timotheo mwenyeji wa Lystra kule Galatia, Wachungaji waanaagizwa, wanashauriwa na kufundishwa inavyowapasa kuenenda (conduct) maisha yao na kuongoza makanisa yao wazee kwa vijana, masikini kwa matajiri, watumwa kwa mabwana, wongofu wapya na wenye uzoefu kama wazee wa makanisa.

Kwa kifupi: Paulo alikutana na Timotheo mwaka 49BK Lystra katika safari yake ya pili. Paulo natambua mafundisho ya uongo yaliyoingia na anamwandikia Timotheo kama mtoto wake na kuona ana karama kubwa kama kiongozi. Timotheo hakuwa mkali au mwenye ujasiri katika kukaripia au kukemea kama Paulo alivyofikiri awe! Watu wenye kuleta shida waliingia Efeso na Paulo alitaka Timotheo asimame dede-imara. Anamwambia awe jasiri na mwenye ari kwenye uongozi wake, kisha aongoze kundi, kama Mchungaji wao na kutetea Neno la Mungu. Awe jasiri katika kuendesha ibada na kuchagua viongozi wa kufaa.

Elezea zaidi tafadhali: Hii ni barua ya kwanza ya binafsi ya Paulo kwa Timotheo mchungaji japo twaweza kusema ni barua ya kichungaji 'pastoral epistle'. Paulo, Timotheo na Sila walifanya kazi pamoja. Anazungumzia kuhusu afya ya ushrika wa Efeso mamkao makuu ya Rumi kwa jimbo la Asia.Timotheo aliyetoka familia ya wasomi, baba yake alikuwa mMgiriki, mama yake Yunia na bibi (nyanya) mzaa mama Lois walikuwa waongofu wa Kiyahudi, waliokuwa Wakristo. Wakati wa kuandika Paulo alikuwa, amefunguliwa na akawa anasafiri kwenye makanisa ya bahari ya Aegean. Timotheo yeyé alikuwa akifanya kazi Efeso.

Timotheo wa kwanza inatusaidia kupata hekima kwa viongozi wa makanisa kutoka kwa Mtume Paulo aliyekuwa mzee na mwenye uzoefu . Timotheo ana ujasiri au ushupavu bali alikuwa mpole na kutiwa hofu na washiriki. Paulo anamwambia Timotheo asonge mbele na kuchukua jukumu la kiongozi. Anawapokeza kijiti kizazi cha viongozi au wachungaji wanaokuja ili waendelee na kazi. Timotheo alikuwa amefanya kazi na Paulo, ila sasa Aliachwa Efeso akichunga 1:3 Paulo anamtahadharisha na ushikaji wa sheria ili kupata wokovu [legalism] na Mafundisho ya uongo kwenye sura ya kwanza. Paulo anasema kupenda pesa ndiyo shina la maovu. Utauwa na kuridhika ni muhimu, maana tulikuja duniani bila kitu na tutarudi bila kitu, Katika sura ya tatu anaorodhesha sifa za Wachungaji na mashemasi ambazo ni sifa za kila mshiriki, kwani kila mshiriki aweza kuchaguliwa kushika kazi hizi wakati wowote. Anamwelekeza mafundisho makuu ya Imani ya Kikristo (doctrines), na tabia impasayo mhudumu wa Yesu Kristo, mwenendo mzuri katika mahusiano. Katika sura zinazofuatilia Pau-

lo anamwambia Timotheo jinsi ya kusaidia washiriki tofauti na matatizo yao. Na anasema Timotheo awe mfano na kielelezo kizuri kwa wengine. Anamwambia jinsi ya kuhusiana na vijana, wazee, wanawake na walimu wa uongo makanisani. Wakati huu kulikuwa na moto Rumi na Wakristo walikuwa walilaumiwa/walipakaziwa kuanzisha moto huu. Hata siku za mwisho Wakristo watasingiziwa mambo mengi na kuteswa. Inabidi kukesha na kuomba. Anasema watu wenye tabia mbovu katika siku za mwisho. Alijua kazi yake ilikuwa karibu imalizike. Akiona shinikizo la majaribu laweza kumfanya kijana Timotheo kuharibikiwa. Wafuasi wengine walikuwa wamemkimbia kama vile Dema, Hermogene, na Figelo. Iskanda mfua chuma alipinga Maneno ya Mungu, Paulo anamtahadharisha Timotheo ajiepushe na watu wa namna hiyo. Ila "Onesiforo hakuona aibu na pingu alizowekewa." Timotheo anaelezea sifa za wale ambao wanaongoza makanisa. Ni hakika kwamba tabia za kimaadili ni muhimu kuliko mafanikio ya kidunia. Paulo anaonyesha kuwa uongozi wa Kweli unatoka kwenye matembezi ya mtu na Mungu wake, na siyo mafanikio ya ulimwengu huu.

Anatoa uzoefu wake katika barua yote katika mambo halisi ya maisha na Mafundisho makuu ya imani na kusema wapinge maoni yasiyo sahihi na usengenyaji. Anaelekezwa jinsi ya kushugulika na nidhamu ya kanisa, akidumu kuwa safi na bila upendeleao, anazungumza kwa rika zote, iwe ni vijana, wajane, na viongozi wanaoteuliwa. Anazungumza mambo na makundi mbalimbali ikiwemo na watumwa, walimu wa mafundisho ya uongo na Wakristo walio matajiri. Anamwambia aweke mfano kwa watumishi wenzake. Anasema ' Lakini nikikawia, upate kujua jinsi iwapasavyo watu kuenenda katika nyumba ya Mungu, iliyo kanisa la Mungu aliye hai, nguzo na msingi wa Kweli."

Muundo-Outline

Kufungua kwa salaam (1:1-2), Kazi ya Timotheo Efeso (task) 1:3-20), Ombi na Ibada (2:1-15). Maofisa wa kanisa (3:1-16). Uasi na dini yenye mapepo (4:1-5). Timotheo na Mafudnisho yake (4:6-16). Kuchukuliana na makundi mengine (5:1-6:2). Mafundisho ya uongo na ya kweli, Utajiri usio wa kweli na wa ule wa Kweli (6:3-19). Kuhitimisha na kutoa baraka (6:20-21).

Nukuu mashuhuri:

Ni Neno la kuaminiwa, tena lastahili kukubalika kabisa ya kwamba Kristo Yesu alikuja ulimwenguni awaokoe wenye dhambi ambao wa kwanza wao ni mimi 1:15

Ni Neno la kuaminiwa mtu akitaka kazi ya askofu atamani kazi njema 3:1

Mtu awaye yote asiudharau ujana wako bali uwe kielelzo kwao waaminio katika usemi na mwenendo na katika upendo na imani na usafi 4:12

Mzee usimkemee, bali umwonye kama baba na vijana kama ndugu, wanawake wazee kama mama, wanawake vijana kama ndugu wa kike katika usafi wote 5:1

Cha pekee au cha kustajaabisha: Timotheo anaonekana kuwafagilia wachungaji wapate mshahara mnono "Wazee watawalao vyema na wahesabiwa kustahili heshima maradufu hasa wao wajitaabishao kwa kuhutubu na kufundisha.... Usimfunge kinywa ng'ombe apurapo nafaka, na tena mtenda kazi astahili ujira wake….." 5:17-18

Cha kutafakarisha" Japo barua hii ya Timotheo wa kwanza wameandikiwa wachungaji, ila kila muumini yuko kwenye ukuhani wa kifalme leo na fungu- 3:15 ila wote tu ukuhani wa kifalme, ile rula wanayopimiwa wachungaji nasi twapimiwa hiyo hiyo, ule mwenendo anaopaswa kuwa nao mtu anayechunga kanisa, na mzee wa kanisa tunapaswa kuwa nao.

Jambo muhimu?: Paulo amwacha Timotheo Efeso nakumpa maagizo ya Uongozi bora. Barua hii ni mwongozo wa uongozi kutoka kwa Paulo. Anamtia moyo Timotheo kuwa mfano kwa wengine, akitumia karama za roho ambazo Kristo amempa, na kupigana vita vizuri vy aimani 6:12. Anatoa mashauri ya jinsi ya kuchagua viongozi wanaowajibika.

Swali kwangu: Mambo gani ni ya kutafakari kwangu maana sote waumini tu makuhani, nasi tumeitwa kwa ukuhani wa kifalme. Je, nachukulia wito wangu kirahisi?

Wahusika: Paulo, Timotheo, Zena, Apolo, Artema, na Tikiko.

Kristo katika 1timotheo: Kristo alikuwa sababu ya zile hatari paulo alipitia, na marafiki zake. paulo anawakumbukusha kwamba yesu alikuja hapa duniani ili kuwaokoa wenye dhambi, na kulipa fidia, anasema yeye ndiye mkuu wa wenye dhambi 1:15 na 2:6. kristo ni mkombozi wa wanadamu wote, hasa wale wanaomwamini. paulo anasema kwamba yeye ni mpatanishi kati ya mungu na wanadamu 2:5. Yesu aliridhirika katika mwili, akajulikana kuwa na haki katika roho, akaonekana na malaika, akahubiriwa katika mataifa, akaaminiwa katika ulimwengu, akachukuliwa juu katika utukufu, 3:16 kristo ni chanzo cha nguvu zote za kiroho, imani na upendo. 1:12-14.

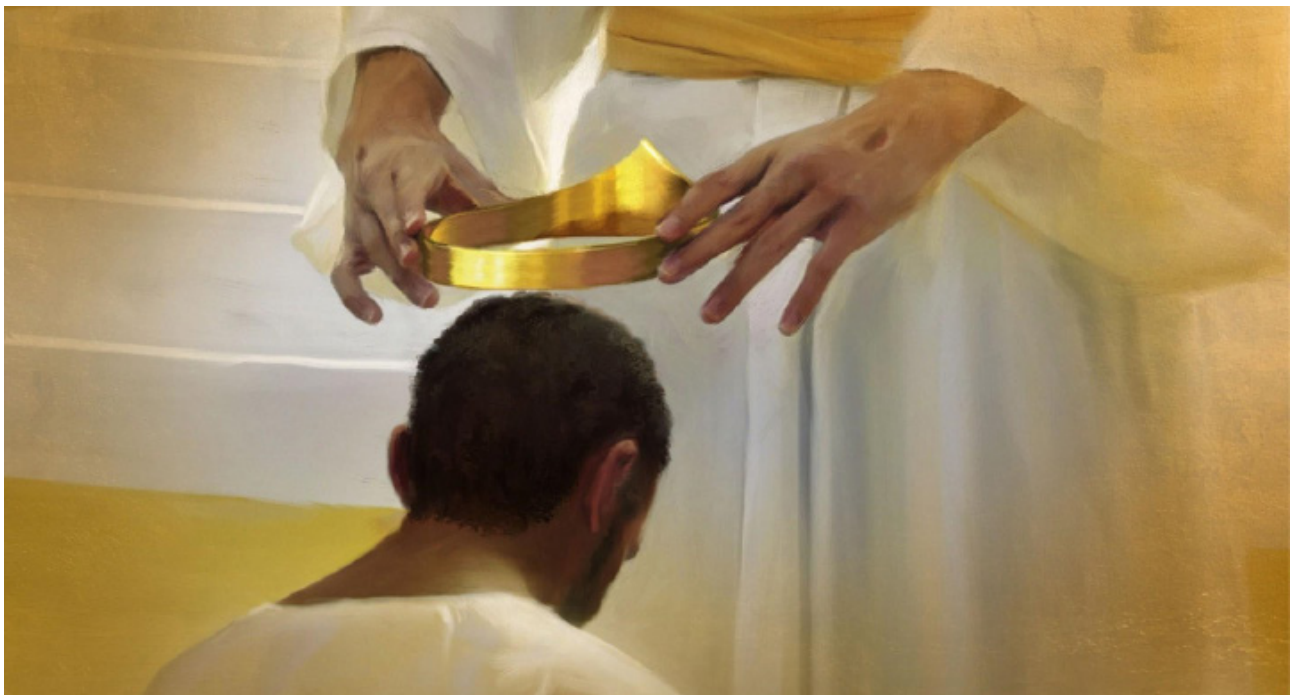
SURA YA 55

2 TIMOTHEO-Timotheon-Kumheshimu Mungu au kuheshimiwa na Mungu

Mwandishi: Paulo mtume 1:1 Takribani katikati ya miaka ya 67 BK. Pengine Paulo alikuwa Troasi aliposhikwa mara ya pili na kupelekwa gerezani Rumi, na alijua huu ndiyo wakati wake wa mwisho. Timotheo anatajwa kwenye nyaraka za Paulo, kuliko mtu mwingine. Mama yake Yunis, na bibi Lois. Baba yake alikuwa Myunani. Timotheo wa Lystra, kule Uturuki, aliwekewa mikono na kuwa msaidizi wa Paulo, alitembea na Paulo pia Efeso, Rumi, Makedonia, Filipi, Korintho nk. Hata Timotheo naye alikuwa gerezani Ebr 13:23.

Kwa kifupi: Maneno ya Mwisho ya mtume Paulo kwa mpendwa mshiriki-mwenza, katika kazi Barua hii inaitwa wosia wa mwisho (last will and testament). Akijua ana muda mfupi, alimtia moyo Timotheo, akijua safari hii maisha yake katika kifungo hayana matumaini ya kufunguliwa, na kwamba atahukumiwa kwa kueneza ukristo. Akijua mambo ni mazito, Anamwandikia Timotheo aje Rumi.

Elezea zaidi tafadhali: Yawezekana hii ni barua ya mwisho aliyoandika Paulo "Kwa Timotheo Mwanangu mpendwa" 1:2. Baada ya hapa aliuawa kwaajili ya imani yake katika Yesu Kristo. Kitabu hiki kinamtahadharisha (au kumwonya) Mchungaji kijana kuhusu mafundisho ya uongo. Anazungumzia afya ya ushirika na jinsi ya kukabiliana na makundi tofauti humo, ikiwemo na wajane. Paulo anaona ana mzigo wa kukabiliana na walimu wa uongo, magomvi ya kanisani na ukosoaji toka nje ya kanisa. Anamsihi mambo ya kumsaidia 1:18-20, 3:14-16,5:21 na 6:13-16, 20-21.Anamkazia kuishi maisha ya usafi, akiwa mfano kwa washirika wake. Anamkumbusha kwamba asifikiri maisha yake yatakuwa bila shida au taabu maana wote wanaoishi maisha ya kumcha Mungu katika Kristo Yesu, watapata mateso 3:12 ila Mungu ni Mwaminifu. Anamwambia asipoteze muda kufanya ubishani kuhusu mambo ya kipuuzi. Anasema Kila Neno la Mungu ni pumzi ya Mungu iliyotolewa na Mungu. Biblia ni Neno la Mungu linalotufanya tuwe na hekima na kutufikisha kwenye wokovu. BWANA ataniokoa..... 4:18. Paulo anamsihi Timotheo aje kwake haraka kadri anavyoweza kwasababu wakati wake wa kwenda umefika, anamsihi akija amletee koti lake na gombo lake la Maandiko Matakatifu 4:6. Yaonekana wale wainjilisti aliokuwa nao Paulo alipofika kwanza Rumi, walikuwa wameenda kwenye utumishi au kurudi kusalimu nyumbani. Paulo anamtia moyo Timotheo awe askari mwaminifu ailinde imani, na kufundisha ile Kweli kwa uaminifu. Awe safi, mwungwana, mpenda watu na, asome Neno la Mungu maaana wakati wa hatari unakuja. Aishi maisha ya utauwa na kuridhika. Paul anaeleza kwa mkazo kwamba yupo tayari kumiminwa kwa kifo chake ambacho ki karibu

akasema amevipiga vita vizuri, imani ameilinda na mwendo ameumaliza na anangoja taji ambayo Mungu atawapa wote wanaompenda. Wakati akiandika barua hii, mtawala wa Rumi alikuwa akitesa Wakristo Ukristo ukawa dini iliyopigwa marufuku, kwa vile Nero mkuu wa himaya alitumiwa na adui kuwasingiza uovu, ambao hawakuwa wametendewa. Paulo, kuna wakati alitolewa gerezani na kuwa kwenye kifungo cha nyumbani na hata kusafiri, ila wakati huu mambo yalikuwa mabaya na akawekwa tena gerezani tena kwaajili ya ukatili wa mfalme Nero.

Muundo-outline

Utangulizi (1:1-2). Kushukuru kwa yaliyopita (1:3-5). Kuteswa kwaajili ya injili (1:6-2:13): Kujiunga na mateso katika kueneza injili, vumilia tabu kama askari bora. Acha mafundisho ya uongo na ishi Kweli (12:14-4:8): Onyo kuhusu mafundisho ya uongo, Kuwa mtauwa siku hizi za mwisho, Mfano wa Paulo na mwitikio wa Timotheo, Wito mtakatifu wa kuhubiri Ujumbe wa Mungu. Mausia ya mwisho, salaam na ombi la baraka.

Nukuu mashuhuri: .... wasiwe na mashindano ya maneno, ambayo hayana faida bali tu huwaharibu wasikiao. Jitahidi kujionyesha kuwa umekubaliwa na Mungu, mtenda kazi asiye na sababu ya kutahayari ukitumia kwa halali Neno la Kweli ... Bwana awajua walio Wake na tena kila alitajaye Jina la 'BWANA na aache uovu 2:15 14-19

Ushiriki taabu pamoja nami, kama askari mwema wa Kristo Yesu. Hakuna apigaye vita ajitiaye katika shughuli za dunia, ili ampendeze yeye aliyemwandika awe askari.2:3,4

Bali wewe ukae katika mambo yale uliyofundishwa na kuhakikishwa, kwa maana unajua ni akina nani ambao ulijifunza kwao; na ya kuwa tan-

gu utoto umeyajua maandiko matakatifu, ambayo yaweza kukuhekimisha hata upate wokovu kwa imani iliyo katika Kristo Yesu. Kila Andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki; ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema. 3:14-17.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo anamwambia Timotheo Biblia ilipotoka-2Timotheo 3:16 Kila Andiko lenye pumzi ya Mungu lafaa kwa mafundisho na kwa kuwaonya watu makosa yao na kuwaongoza na kwa kuwaadibisha katika haki ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema (uvuvio na pumzi), laweza kuwa hata neno moja au dogo.

Jambo muhimu?: Waumini wote twapaswa kuishi maisha ya wakfu na utakatifu ili tunapofikia mwisho wa maisha yetu tusiwe na vihofu na kwa ujasiri tuseme " 4:7

Swali kwangu: Je, Ninaishi maisha ya wito nilioitiwa na ninapiga vita vizuri nikilinda imani au niko jeshini kwa kutotilia maanani na kupoteza muda wangu?

Wahusika: Paulo, Yesu, Tikiko, Onesiforo, Prisila, Akila, na Dema

Kristo katika 2 timotheo: paulo anamkumbusa tena timotheo kwamba kristo amefufuka katika wafu 2:8, na hii ndiyo maana ya injili. yesu alikuja duniani kukivunja kifo na kuleta uzima na kutokkufa kupitia kupitia injiil. yesu analeta wokovu na utukufu wa milele. akitazamia kifo chake mwenyewe, anasema waamini wanaokufa katika kristo, wataishi katika yeye pia. wote wanaopenda kuonekana kwake katika siku ya mwisho watapewa taji ya haki kama paulo 4:8.

SURA YA 56

TITO-Titon. Mlinzi, Mtetezi

Mwandishi: Mtume Paulo 1:1 Takribani 63 BK pengine akiwa Korintho, pengine wakati akiandika kwa Timotheo. Krete ni kisiwa kwenye bahari ya Mediteraniani inatenganisha Ugiriki na Asia ndogo-Uturuki, na km 250 hivi kwa urefu. Wakrete wanajulikana kuwa waongo kabla ya uongofu 1:12,13. Tito ni mwanafunzi wa Paulo, anafundishwa kuwa mwinjilisti, mtumishi, mzee wa kanisa na mchungaji. Hii kama Timotheo ni Barua ya kichungaji.

Kwa kifupi: Paulo anamwambia Tito kwamba alimwacha Krete ili ayatengeneze mambo yaliyopunguka, na kuweka wazee katika kila mji kama vile nilivyokuamuru 1:5.Viongozi wa makanisa wanapewa wosia wa jinsi inavyowapasa kuenenda katika maisha yao na mafundisho kwa wengine. Wakati ule kulikuwa na mafundisho yaliyokuwa na falsafa za Hellenic, Theosophy (pantheism), Wayahudi, Gnostics. Paulo anaandika baada ya kutoka gerezani kwa mara ya kwanza, baada ya kutoka Krete. Utume wa Paulo Krete, na maagizo ya Paulo kuhusu Mafundisho sahihi kutokana na Maagizo ya Mwenyezi Mungu.

Sababu ya kuandika: Hii Barua ya kichungaji kwa Tito mtoto wake kule Krete ni kama ile Paulo alimwandikia Mchungaji Timotheo akimshauri kuhusu shuguli zihusuzo kanisa. Majukumu yake na mwenendo wa mtu anayemfuata Kristo. Anakazia mafundisho ya imani, lazima wawe na tabia njema na kuweka mambo katika mpango ili kuepuka walimu wa uongo na mafundisho ya uongo. Matendo ya uovu yaachwe na mema yafuatwe. Makanisa haya yalitawanyika na hayakuwa na mipango maalumu. Wayahudi wakristo walikuwa wanaleta shida na mapokeo yao kwa watu wa mataifa.Paulo alijua Tito alihitaji kutiwa moyo, kufundishwa, kuongezewa ustadi wa kushugulikia hayo. Anaorodhesha sifa za viongozi wa kanisa, na tabia inayotarajiwa kwa makundi ya watu mbalimbali kanisani. Paulo anataka Tito achague watu wenye tabia tabia njema kumsaidia kazi kanisani, anabainisha hizi tabia za viongozi, na uchaji Mungu "katika mambo yote ukijionyesha wewe mwenyewe kuwa kielelezo cha matendo mema, na katika mafundisho yako ukionyesha usahihi na ustahivu," 2:9

Elezea zaidi tafadhali: Barua hii pia ni ya kichungaji, anashugulikia mambo ya kuwa kiongozi wa kanisa ni kama mafundisho yaliyokuja siku hizi kama yale ya 'New age"yaliingia kule mambo ya ushirikina na nafsi kuinuliwa na uzoefu wa mtu kuliko Mwenyezi Mungu. Watu badala ya kuchukua Maandiko kama yalivyo, walijiongezea filosofia zao za kipagani. Paulo alimwacha Mchungaji Tito katika kisiwa cha Krete aangalie makanisa ya kule ili aweke mvuto mwema 1:5.

Tito alikuwa msaidizi wa Paulo katika kazi na walitembea naye Antiokia kule Syria wakihubiri na wakaenda pamoja kwenye baraza la Jerusalemu, baadaye Anamshauri asome barua kwa washiriki wasikie ili maagizo haya. Paulo amwambia Timotheo kwamba Tito yupo Dalmatia ambayo ni Yugoslavia ya zamani siku hizi ni Serbia. Kanisa lisijifiche na kuwa na tabia mbaya. Washiriki wa Krete walihitaji kiongozi wa kanisa anayeweka viwango vya mafundisho aliyofundishwa na kushugulika na wale wanaopinga waziwazi mafundisho na sera za kanisa ambazo zimethibithishwa kulisaidia kanisa katika kuwa na ibada na uchaji Mungu wanaopaswa kuwa nao 1:9. Paulo aliandika barua kabla ya kuwekwa kifungoni. Paulo anamkumbusha Tito kwamba kufundisha kutoka kwenye Biblia kwafanya tabia ijengeke na Mkristo apaswa aishi kwaajili ya Kujiweka wakfu kwa Mungu na kuwatendea wengine mema. Paulo anamshauri mwinjilisti Tito, kisha anamworodheshea Tito tabia wanazopaswa kuwa nazo wazee wa makanisa, na anamwambia aepuke magomvi-malumbano. Paulo anawatahadharisha watu kuhusu walimu wa uongo. Anazungumza kuhusu umuhimu wa tabia ya Kikristo. Anatoa mashauri ya kusaidia kanisa likue kiroho. Mwishowe Paulo anamkumbusha Tito kwamba wokovu unapatikana kupitia Yesu pekee, haki yetu. Ujio wake ni tumaini letu la baraka. Paulo anasisitiza Neema ya Yesu imefunguliwa kwetu sote, nayo yatufundisha kukataa tamaa za dunia na uovu wote, ili tuishi maisha ya kiasi na utauwa, tukitazamia Tumaini la baraka yaani kuja kwa Yesu mara ya pili. Avumilie mateso ya sasa na yale yanayokuja mbeleni.

Muhtasari

Kufungua kwa kusalimu (1:1-4), Weka kazini wazee waliohitimu (1:5-9). Wanyamazishe wale wenye Mafundisho ya uongo (1:10-16). Yafundishe

makundi mbali mbali ya watu (2:1-15). Tia moyo na shime na matendo mema (3:1-8). Epukana na malumbano na wale wagomvi wachukulie hatua za nidhamu (3:9-11). Maelezo ya kumalizia, salaam na ombi la baraka (3:12-15)

Nukuu mashuhuri: Wanamkiri kwamba wanamjua Mungu bali kwa matendo yao wanamkana ni wenye machukizo, waaasi, wala kwa kila tendo jema hawafai 1:16

Maana neema ya Mungu iwaokoayo wanadamu imefunuliwa nayo yatufundisha kukataa ubaya na tamaa za kidunia, tupate kuishi kwa kiasi, na haki na utauwa katika ulimwengu huu wa sasa, tukilitazamia Tumaini lenye barka na mafunio ya utukufu wa Kristo Yesu, Mungu mkuu na Mwokozi wetu 2:11-13

Cha pekee au cha kustajaabisha: Paulo anamnukuu mwanafalsafa wao wa Krete" 1:12 Maneno haya ni ya Epimenides wa karne ya Sita Kabla ya Kristo. Anasema Wakrete ni waongo siku zote, hayawani, walafi na wavivu.....

Jambo muhimu?: Japo viongozi wa kanisa wanaohudumu kwenye mimbari wamewekewa viwango vya juu, bali nasi tulio kwenye viti (pew). Itasaidia nini Mchungaji pekee akiwa mzuri na watu ni waovu na wasiofuata Maandiko na maadili ya Mungu?

Swali kwangu: Je, najua kwamba nami pia ni Kuhani na nimeitwa kwa wito maalumu kuishi kutokana na Neno la Mungu

Wahusika: Paulo, Tito, Artemas, Tikiko

Kristo katika tito: Paulo anamwagiza tito kufundisha fundisho la mwokozi wetu mungu, katika mambo yote 2:10. ili kuendana na fundisho hili lazima tuweke mbali tamaa za dunia na kuishi maisha ya utauwa na haki mbele zake.

kwani neema ya mungu iwaokoayo wanadamu imefunuliwa, nasi tunalitazamia tumaini lenye baraka na mafunuo ya utukufu wa kristo yesu, mungu mkuu na mwokozi wetu 1:12,13. paulo aelezea pia mfano wa kristo aliyejaa wema na upendo ambaye kupitia yeye tunaweza kumwagiwa kwa wingi kutoka kwake rehema na huruma za Mungu.

SURA YA 57

FILEMONI-Pros-Philemona

Mwandishi: Paulo Mtume 1:1. Akiwa mfungwa Rumi Takribani 63 BK

Kwa kifupi: Onesmo alikuwa mtumwa wa Filemoni, na alitoroka. Jambo ambalo enzi zile lilikuwa baya sana. Paulo alikutana naye na akampa injili. Paulo anamwombea msamaha kwenye barua mtumwa Mwongofu Onesimo aliyemkimbia bwana wake kabla ya kuongoka na kumpa barua hii aende nayo. Hatujui Filemoni aliichukuliaje barua hii bali tunaamini mambo yalikuwa mazuri kwa vile Paulo alikuwa rafiki wa Filemoni pia.

Sababu za kuandikwa: Paulo anazungumza na Onesimo kama mtoto wake akimshauri arudi kwa Filemoni bwana wake Mkristo kule Kolosai. Paulo anaandika kwa Filemoni, maneno ya hekima na matamu kumshawishi.

Elezea zaidi tafadhali: Filemoni rafiki na mtendakazi pamoja na Paulo 1:1 ambaye amekuwa faraja katika maisha ya Wakristo wengine kwa upendo na ukarimu wake. Onesimo anapoamua kurudi, Paulo anaandika barua ili aende nayo, akimsihi Filemoni sana kwa huruma zake, amsamehe Onesimo mtumwa wake aliyetoroka, ambaye sasa alikuwa amemjua Kristo na kuongoka kupitia mafundisho ya Mtume Paulo. Kisheria angepaswa kupewa adhabu au kufungwa, ila Paulo anamsihi " Mwanangu Onesimo 1:10.

Paulo anasihi kwamba "kama unanihesabu mimi kuwa mshiriki wako nakusihi umchukue. 1:17. Paulo hamlazimishi bali anamsihi amchukue kama yeyé. Barua hii iliandikwa kwa mtu binafsi, na mafundisho yake kwa sisi wengine ni tupendane na tusameheane kwa yale yaliyopita. Barua hii fupi ya mistari 25 ni kazi nzuri ya hekima ya Kikristo, uinjilisti kupitia barua- master piece of Christian tact. Siku zile watumwa walikuwa wengi wengine walichukuliwa kwaajili ya vita, madeni au kutumikia mabwana zao. Wengine walikuwa na visomo kama Madaktari, walimu, makarani au wanasheria ila hawakuwa na haki, na walipaswa kufanya kila walichoambiwa na bwana wao. Uchumi ulijengwa na taasisi ya utumwa, Paulo hasemi wazi wazi kwamba utumwa ufutwe, bali anasema wachukuliwe kama ndugu na dada. Leo twapaswa kama waumini kushutumu aina zote za utumwa au unyanyasaji.

Muundo-Outline

Salaam na shukurani (1-7). Kumsihi Filemoni kuhusu Onesimo (8-21). Ombi, salaam na baraka-benediction (22-25)

Nukuu mashuhuri: Namshukuru Mungu siku zote nikikukumbuka katika maombi yangu, nikisikia habari za upendo wako na imani uliyo nayo kwa BWANA Yesu na kwa watakafitu wote 4,5

Kwa kuwa nakuamini kutii kwako ndiyo maana nimekuandikia, nikijua ya kuwa utafanya zaidi ya hayo nisemayo 21

Cha pekee au cha kustajaabisha: Filemoni ni kitabu cha sura moja na mafungu ishirini na tano, hii ndiyo barua fupi ya Mtume Paulo. Japo ni sura moja, imeandikwa kwa jinsi ya kipekee, anawafundisha waumini kutendeana kwa msamaha na upendo.

Jambo muhimu?: Wakristo wanapaswa kusamehe wengine, na wasiwe na visasi au kulipiza ubaya kwa wema, huu ni mfano wa maisha halisi ya kila siku.

Swali kwangu: Je, nipo tayari kusamehe, na kuachana na visasi, vinyongo na chuki na watu walionitendea mabaya. Je, kama kiongozi wa kanisa nipo tayari kuwa mpatanishi au naweka mafuta kwenye moto na kuchonganisha watu zaidi?

Wahusika: Paulo, Filemoni na Onesimo

Kristo katika filemoni: japo ni kitabu kifupi, paulo anawasilisha Kweli na uzuri wa upendo wa kristo na msamaha. japo onesmo amekosa, paulo anasema yuko tayari kusimama na kumwombea, maombezi na upatanisho huu ni mfano wa kile kristo anatufanyia sasa. yupo tayari kulipa madeni yetu. upendo na msamaha kwa onesmo unawatia moyo waumini, wawatendee wengine vivyo hivyo.

SURA YA 58

WAEBRANIA-Pros Ebraios

Mwandishi: watu wengi husema Paulo aliandika, wengine husema Luka, Barnabasi au Apollo takribani 70 BK. Iliandikwa kwa Wayahudi Wakristo, wengi wakiwa waumini wapya, walikumbana na mateso. Ila mtindo WA uandishi ni wa Paulo kabisa!

Kwa kifupi: Yesu anastahili. Ukuu wa Kristo. Ubora kupita wote. Kitabu hiki ni muhimu kinasema Yesu ni bora kuliko kafara yoyote ya Agano la Kale au mtu yoyote, na Madhabahu ile ya Kutoka 25-40, ilikuwa mfano au kivuli cha madhabahu iliyo mbinguni. Kitabu hiki kinaonyesha Yesu Ndiye Masihi aliyeahidiwa kwenye Agano la Kale Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya dunia, hivyo hamna haja ya kutoa kafara tena. Wanahamasishwa kukua na kuwa kama Kristo. Sura ya 11, ndiyo sura ya imani katika Maandiko,

Sababu za kuandikwa: Waraka wa Waebrania uliandikiwa, Wayahudi Wakristo kuwasaidia kuelewa kwa ubora, Yesu alikuwa nani. Paulo aliichukua walichokijua kwenye Agano la Kale, na kuwaonyesha kwamba zile kafara kama katika kitabu cha Walawi 16 na zingine zilikuwa zinasonda Kifo cha Yesu msalabani. Mtume anatoa picha kwa ustadi pale Yesu alipo leo na anasimama kama Kuhani wetu Mkuu mbele za Mungu BABA. Basi, iwapo tunaye kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, Yesu, Mwana wa Mungu, na tuyashike sana maungamo yetu. Kwa kuwa hamna kuhani mkuu asiyeweza kuchukuana nasi katika mambo yetu ya udhaifu; bali yeye alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi 4:14-16..

Elezea zaidi tafadhali: Waraka huu uliandikwa kwa Wayahudi Wakristo 'Waebrania'. Wakati huu waumini wa Kikrisro wa kimataifa walikuwa wengi. Ujumbe ni Yesu ni kuhani mkuu Yesu aliyeingia mbinguni, anayechukuliana na udhaifu wetu na ni bora zaidi ya kafara za wanyama walizotoa watu. Yesu ni mkuu zaidi ya Musa, na malaika, ni kuhani mkuu. Anaeleza kwamba yale ya kafara ni kivuli cha kafara halisi . Yeye alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote ila hakufanya dhambi. Tukaribie Kwake kwa neema na ujasiri ili tupewe rehema ya kutusaidia. Yesu ni bora kuliko malaika, au kafara zote. Twapasa tutii Neno la Mungu na Kristo kwani amewekwa na Mungu kuwa Mtawala wa mbingu, Leo Yuko mkono wa kuume wa Bab,a na Agano jipya linatoa msamaha kutoka dhambini na nguvu za kutuwezesha tuwe waaminifu kwa Mungu. Maisha ya Mkristo duniani ni safari au tunahiji tu. Wayahudi walitaka kuendelea na kaida/mapokeo yao ya zamani, ila wale watu wa mataifa walikuwa huru kutozifuata kwasababu ya kufa na kufufuka kwa Yesu. Tofauti hizi ziliongeza mgogoro/utata kwenye kanisa. Mtu mmoja alipaswa aandike kuhusu tatizo hili na

Paulo ana stahiki kwa hili, kwa vile alijua mapokeo ya Kiyahudi na imani ya Kikristo na anaandika kwa ustadi kuvileta hivyo viwili pamoja. Waraka huu una ustadi wa uandishi (masterpiece) kuhusu mahusiana ya alama/ ishara za madhabahu na huduma ya Yesu baada ya kufa msalabani. Alama zile za zamani zimeachwa na alama za kufa kwa Yesu, kufufuka na huduma Yake kama Kuhani Mkuu ndizo zinazotumiwa. Kutunza sheria za kafara hazitatuokoa bali Yesu, kafara zilikuwa kivuli tu. Japo Yesu si wa kabila la Lawi Yeyé ndiye utimilifu/utimizo wa kafara zile za Agano la Kale na ni kuhani bora na hategemei Ukoo, ni kuhani wa Kifalme milele, anayehudumu katika hekalu la mbinguni.Waraka huu mrefu unakazia kwamba Ukristo ni bora kuliko dini ya Kiyahudi ya Agano la Kale 1:4. Kristo ni bora zaidi ya malaika au Musa au kafara iliyotolewa ya wanyama kwenye Agano la Kale" 9:13-14. Wayahudi waliokuwa Wakristo woalikuwa wakiwaya-waya, na hata wasiwajibike kwa wito wao wanaambiwa kuwa"Yesu ni mwombezi na mpatanishi 8:6. Yale mengine yalikuwa kivuli tu kwani Kristo Ndiye kafara halisi, iliyotolewa mara moja tu. Hekalu la mbinguni 'Patakatifu' lazungumzwa hapa pia kwamba. Yesu sasa hivi anahudumu kwenye hekalu hili, kama Kuhani mkuu, tumwambie matatizo yetu na dhambi zote, kwani anafanya kazi na Mungu, akishugulikia wokovu wetu. Mwenye haki ataishi kwa imani, na imani inakuwa hapa inafafanuliwa kwamba ni bayana ya mambo yasiyoonekana, ni mambo yatarajiwayo. Sura ya 11 imejuliza kama kama Ukumbi wa watu mashuhuri wa imani- Hall of fame of faith. Watu

hawa walikuwa wasafiri na wapitaji, na ijapo walikuwa wangali wakinena.

Muundo-Outline

Mungu amezungumza nasi kupitia Mwana Wake (1:1-4). Mungu amemkuza Mwana Wake kama Mtawala wa sayari zote, na mbingu (Universe) (1:5-14). Msikatae Neno ambalo Mungu amezungumza kupitia Mwana Wake (2:1-4). Mwana amepata mateso ili atulete wanadamu kwenye utukufu Wake ((2:5-18). Wasomaji wapaswa kuwa waaminifu kwa Neno la Mungu ili kurithi ahadi Zake (3:1-4:16). Mwana baada ya kupata mateso amepewa kazi ya kuwa Kuhani Mkuu kutokana na mfano wa Melkizedeki (5:1-10). Wasomaji wanakomaa wanaposoma historia ya matendo ya Mungu-oracles of God (5:1-6:20). Ukuhani wa Yesu ni wa juu kuliko wa Haruni (7:1-28). Ukuhani wa Yesu umesimikwa na kuwa wa juu katika Agano Jipya, kupitia kafara yake (8:1-10:18). Wasomaji wajongee karibu na Mungu kwa ujasiri, na kushikilia imani yao kwa bidii (10:19-12:29). Mashauri ya muhimu (13:1-19). Benediction (13:20-21). Hitimisho (13:22-25)..

Nukuu mashuhuri:

Sisi Je tutapataje kupona tusipojali wokovu mkuu namna hii 2:3

Leo mkisikia sauti Yake msifanye migumu mioyo yenu... Basi imesalia raha ya Sabato kwa watu wa Mungu 4:7, 9.

Basi na tukikaribie kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema, na kupata neema ya kutusaidia wakati wa mahitaji. 4:12.

Wala tusiache kukusanyika pamoja kama ilivyo desturi ya wengine, bali tuonyane na kuzidi kufanya hviyo kwa kadiri mwonavyo siku ile kuwa inakaribia 10:25

Basi imani ni kuwa na hakika ya mambo yatarajiwayo ni bayana ya mambo yasiyoonekana 11:1

Basi na sisi pia kwa kuwa tunazungukwa na wingu kubwa la mashahidi namna hii, na tuweke kando kila mzigo mzito na dhambi ile ituzingayo, kwa upesi na tupige mbio kwa saburi katika yale mashindano tuliyowekewa mbele yetu, tukimtazama Yesu Mwenye kuianzisha na Mwenye kuitimiza imani yetu ambaye kwaajili ya furaha iliyowekwa mbele Yake aliustahimili msalaba na kuidharau aibu, Naye ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Mungu 12:1,2

Upendo wa ndugu na udumu 3:1

Basi katika hayo tunayosema neno lililo kuu ndilo hili. Tunaye kuhani mkuu wa namna hii, aliyeketi mkono wa kuue wa kiti cha enzi cha ukuu mbinguni, mhudumu wa patakatifu na wa ile hema ya kweli ambayo BWANA aliiweka na wala si mwanadamu 8:1-2

Cha pekee au cha kustajaabisha: Waebrania na Yohana wa kwanza ndiyo vitabu pekee ambavyo Mwandishi hakutajwa, cha kustaajabisha ni kwamba hii imani ina matokeo tofauti kwa watu tofauti, kwa Habili kwa imani, alifia imani yake, Henoko alihamishwa asionje mauti, na Musa alikataa kuitwa mwana wa Farao. Japo Barak, alikuwa mwoga wa vita, nabii Debora shujaa aliyekwenda naye vitani, hakuandikwa kwenye hii sura bali Barak!

Jambo muhimu?: Kufa na kufufuka kwa Yesu, Yesu ni kuhani wetu anayetuombea kwa BABA mbinguni. Twahitaji kusoma kuhusu madhabahu ya jangwani ya Kutoka 25-40, na kitabu hiki maana njia ya Mungu imo madhabahuni-katika Patakatifu. Kafara yetu leo ni Yesu, hakuna haja ya kutoa kafara za wanyama tena. Soma kitabu hiki na kujua kila samani ya Patakatifu katika zile sita na kitabu cha Walawi hasa 16-Ua wa Nje, Mahali pa dhabihu, Beseni ya kuosha mikono, Taa saba, Mkate wa Wonyesho, Madhabahu ya Uvumba, Sanduku la Agano, Kiti cha Rehema, Sheria ya Mungu, Chungu cha Mana, Makerubi nk-Kuungama, Kusamehewa, Dhambi Kuondolewa. Kuhesabiwa Haki, Kutakaswa na Kutukuzwa.

Swali kwangu: Je nina ujasiri wa kupaingia Patakatifu kwa damu ya Yesu ili kuungama dhambi zanguna kuhesabiwa haki na kuishi maisha matakatifu kwa msaada Wake Bwana? 10:19,22

Wahusika: Watu waaminifu katika Zama zote.

Kristo katika Waebrania: waraka unatukumbusha kuwa kristo ni bora kuliko wote, bora kuliko malaika 1:4, kwasababu yeye ni chapa ya nafsi ya Mungu 1.3 na bado alishuka chini zaidi ya malaika na kuteseka kwa kifo, sasa amevikwa utukufu na heshima 2:9. ni bora kuliko musa, anayewakilisha sheria (Walawi 3:1-6). kristo anaelezewa kama kuhani mkuu, kwa mfano wa melkizedeki 5:6,10. ni mkuu kwa vile amejitoa kuwa kafara kamilifu kwa dhambi. kwasababu ya kafara yake, tuna agano jipya na mungu. yeye ni mwenye kuianzisha na kuitimiza imani yetu -12:2.

Kristo katika Waebrania:

SURA YA 59

YAKOBO-Ialobos, mdanganyifu, (James) Iakobou Epistole

Mwandishi: Yakobo Ndugu wa Yesu Mathayo 13:55 Marko 6:3 Takribani 48 BK. Imani ipo katika mambo yote ya kila siku, mfano unakula kwenye mgahawa wa mtu usiyemjua, na humwoni anapopika, na bado unaamini kwamba ni wasafi, na tena hawatakudhuru. Bila imani kwa Daktari, au katika kununua chakula, huwezi kuishi, maana yule daktari humwulizi kama amesoma shule gani ndiyo akapata kazi hii, ili akupasue tumbo lako lenye shida. Imani ndiyo msingi wa Ukristo.

Kwa kifupi: Imani ya Kweli ya Kikristo inaonekana kupitia matendo yetu, barua hii inapitia mambo mengi ya Mlima wa Baraka wa Mathayo 5-7. anazungumza imani katika majaribu, mitihani, Ukweli wa Neno la Mungu, ulimi, hekima, kujitenga na dunia, kujisalimisha kwa Mungu. Ili maisha ya kiroho yasonge mbele ni lazima imani yako iwe na utendaji hai, na siyo porojo tu. Imani lazima iwe katika matendo na maneno. Imani bila matendo imekufa! Anazungumzia umasikini, utajiri, kupata mateso, kutumia ulimi vizuri na majaribu. Wakristo wengi walifikiri kwamba wanaweza kuendelea na uovu au maisha ya giza na kuwa Wakristo wakati huo huo. Anazungumzia kuhusu kanisa na sinagogi, baraza la Yerusalemu. Yaonekana alikuwa akiwaandikia Waebrania Wakristo wa awali. Wengi husema Yakobo na Yuda walikuwa kaka za Masihi.

Sababu ya kuandikwa: haikuandikwa kwa mtu mmoja ila kwa Wakristo wote kwa ujumla. Kama kiongozi wa kanisa Yakobo anaandika kwa makabila ya Israeli yaliyotawanyika. Anahusisha Wakristo zaidi ya taifa la kiyahudi. Anatuambia imani peke yake bila matendo haina maana.

Elezea zaidi tafadhali: Imani bila matendo imekufa, tusimwambie mtu mwenye njaa, nenda kwa imani bila kumpa chakula. Watu wengi wamekasirikia kitabu hiki wakisema hakuna haja ya sheria kwani Yesu anatosha. Kitabu hiki kilikuwa cha mwisho kuingizwa rasmi kwenye Biblia. Pengine kwaajili ya Maneno makali kwa watu ambao walikuwa na uwezo wa mali au kwa vile Wanatheolojia wengine waliona inapinga Maandiko mengine "Mwenye haki ataishi kwa imani" tu! Martin Luther mwana-matengenezo wa Ujerumani aliona ni barua ya majani makavu 'straw'' Na hapa matendo yanazungumzwa yaende na imani tuliyo nayo. Paulo hafokasi sana kwenye mambo ya theolojia bali maadili na maisha halisi anayopaswa kuwa nayo Mkristo wa kweli kila siku. Japo Mtume Paulo alipoandikia Warumi alisema kwamba tunaokolewa kupitia imani yetu kwa Kristo Yesu pekee, na si kwa matendo. Yakobo anasema imani ya Kweli itaonyesha matunda ya matendo mema. Itamsaidia nini mtu akisema ana imani bali matendo yake ni mabaya au hayuko tayari kumsaidia muhitaji ? 2:14 hata wapagani watakuwa

bora ikiwa wanatenda kwa ukarimu na fadhila. Anatuwosia tuombe hekima ila tusiyumbe-yumbe. Yakobo anawatia Wakristo moyo kuona mateso na majaribu wapitiayo kila siku, kwamba ni nafasi/fursa za kukua. Anatusihi sote tuombe hekima ila tusiwe tunayumbishwa kama mawimbi. Anawasihi wajue kutawala ndimi zao na si kuleta magomvi, bali wawe watu wa kuleta amani, wakiepuka ubaguzi au kupendelea watu wenye uwezo au nafasi. Wasaidie watu wenye mahitaji kama yatima, wajane na kujilinda na mawaa. Yakobo anatukumbusha kwamba Maombi ya mtu wa Mungu yana nguvu mno, na kwamba yanaweza kumponya mgonjwa, kama Mungu anaona itamfaa mtu huyu, kunyanyuka. Anashauri mtu akiwa mgonjwa aite watu wa Mungu kumwombea na kumpaka mafuta. Anakazia kwamba "Yeye ajuaye kutenda mema na asitende kwake huyo ni dhambi" 4:17. Anasema tumkaribia Mungu Naye atakaribia kwetu. Anatuasa kuwa utajiri unaweza ukamkwamisha mtu na kuwa mtego (snare). Anawatahadharisha matajiri wasiwe waonevu wanaoajiri watu na kuwapunja au kuwatesa watu maana vilio vya watumishi wao vimefika mbinguni. Mwajiriwa anapaswa kupewa mshahara wake na kutendewa kama mtarajiwa wa uraia wa mbinguni. Barua hii ni ya kiongozi kwa watu wote na imejaa hekima, ambayo Waiingereza huiita, 'Common sense', ambayo ingekuwa msaada mkubwa wa kanisa la awali na zaidi kwetu sisi tunaoishi mwisho wa wakati

Muundo-Outline

Salaam (1:1). Majaribu na mitihani (1:2-18). Majaribu na uvumilivu, Mitihani na majaribu. Dini ya kweli (1:19-2:26): Kusikia, kuongea na kutenda, kujali masikini na wale walioonewa, muhtasari wa dini ya Kweli, Ubaguzi washutumiwa, Imani bila matendo imekufa. Hekima ya kweli (3:1-18): kutawala ulimi, hekima ya uongo na ya Kweli. Mkazo (4:1-5:6): Ukatili na kupakazi watu maneno ya uongo, Umasikini na utajiri, mkazo

unaotolewa na wafanya biashara, mkazo unaotolewa na wakulima. Jinsi ya kuchukuliana na mateso (suffering) (5:7-18): Uvumilivu, maombi, na Hitimisho (5:19-20).

Nukuu mashuhuri: Mkaribieni Mungu, Naye atawaakaribia ninyi itakaseni mikono yenu enyi wenye dhambi na kuisafisha mioyo yenu enyi wenye nia mbili 4:8

Na kule kuomba kwa imani kutamwokoa mgonjwa yule na BWANA atamwinua hata akiwa amefanya dhambi atasamehewa 5:16

Heri mtu astahiliye majaribu kwa sababu akiisha kukubaliwa ataipokea taji ya uzima 1:12

Vivyo hivyo ulimi nao ni kiungo kidogo nao hujivuna majivuno makuu angalieni jinsi moto mdogo uwashavyo msitu mkubwa 3:5

Maana mtu yoyote atakayeishika sheria yote ila akajikwaa katika neno moja, amekosa juu ya yote 2:10

Lakini mtu wa kwenu akipungukiwa na hekima na aombe dua kwa Mungu awapaye wote kwa ukarimu wala Hakemei, Naye atapewa ila na aombe kwa imani pasipo shaka yoyote maana mwenye shaka ni kama wimbi la bahri lililochukuliwa na upepo na kupeperushwa huku na huko 1:5

Cha pekee au cha kustajaabisha: Kwa wale wanaofikiria kwamba kuamini Mungu peke yake inatosha, Yakobo anawakumbushia kwamba hata Ibilisi anaamini kweli kweli na kutetemeka 2:9 ila hatii, yeye. Imani yetu katika Kristo yapaswa ibadilishe maisha yetu. Kuwa huru katika Kristo haina maana tufanye mambo ya giza na kutotii amri za Mungu.

Ndugu zangu, yafaa nini, mtu akisema ya kwamba anayo imani, lakini hana matendo? Je! Ile imani yaweza kumwokoa? Ikiwa ndugu mwanamume au ndugu mwanamke yu uchi na kupungukiwa na riziki, na mtu wa kwenu akawaambia, Enendeni zenu kwa amani, mkaote moto na kushiba, lakini asiwape mahitaji ya mwili, yafaa nini? Vivyo hivyo na imani, isipokuwa ina matendo, imekufa nafsini mwake. Yakobo 2:14-17.

Jambo muhimu?: Je, unahitaji hekima ya kuishi maisha ya Ukristo? Utaipata kwenye kitabu cha Yakobo

Swali kwangu: Je, ninajua kama binadamu sina hekima, Je, ninamuomba Mungu hekima bila kuyumba-yumba kama mawimbi ya bahari

Wahusika:Yakobo, na waamini ambao wametawanyika kila mahali.

Kristo katika yakobo: mwandishi hamtaji kwa jina kristo moja kwa moja ila anazungumza kuhusu mafundishi ya kristo, hasa mahubiri ya mlimani (1:2,4; 2:13,; 4:11, na 5:2)

SURA YA 60

1 PETRO-Petros apostolos Iesou Christou

Mwandishi: Mtume Petro akisaidiwa na Silvano (Sila) 5:12 Takribani 65 BK, akiwa au Rumi au Babeli, japo wengine husema Babeli hapa ni machafuko, Petro alihusika na kupeleka injili kwa watu wa mataifa. Yawezekana kabla ya Paulo kufika Rumi.

Kwa kifupi: Kupata mateso kwaajili ya Kristo ni jambo la utukufu na zuri, Mkristo ni muumini na msafiri.

Sababu ya kuandikwa: Barua hii iliandikwa isomwe kwa makanisa mengi katika sehemu tano za Asia ndogo. Pontus, Galatia, Kapadokia, Asia, na Bithinia. Petro kama Mchungaji atuwaambia Yesu ametutoa toka gizani hadi kuingia katika nuru Yake ya ajabu 1 Petro 2:9

Elezea zaidi tafadhali: Petro Mchungaji wa kundi la Mungu na aliyeshuhudia mateso ya Kristo awaandikia watu wanaoishi katika diaspora kule Asia ndogo, kwaajili ya mateso makali, chini ya himaya ya Rumi.. Walikuwa na muda wa hatari na Petro anawahakikishia kwamba Mungu bado ameshikilia hatamu kwani ni Mwamba ambao imani yao imejengwa na ni watu waliochaguliwa hivyo waendelee kuwa raia wema, na wapendane wakimtii Mungu hata hali iweje "Wapendwa 4:12 Je, mtu afanye nini akiwa anapitia mateso hayo? 4 :13. Anawaambia waendelee kuwa raia waaminifu na kujitayarisha kwa ujio wa upesi wa Yesu. Anasema sisi ni wateule, ukuhani wa kifalme. Anasisitiza kwamba tumtwisheYesu matatizo yetu yote maana Yeye anajishugulisha na mambo yetu mno.

Muundo-Outline

Linganisha na Petro mbili

Salaam na kutakiana heri (1:1-2). Muhtasari wa ujumbe wa Petro, wito wa kuishi maisha ya utakatifu na ya kukua kiroho (1:3-11). Kuhusiana na kifo cha Petro kinachomkabili (1:12-15). Uhakika wa ujio wa Yesu na uhakika wa unabii(1:16-19). Madhumuni ya Mungu kuhusu unabii wa Biblia (1:20-21). Kutabiri kuja kwa walimu wa uongo (2:1-3ª). Uhakika wa hukumu (2:3b-10ª). Kupinga walimu wa uongo (2:10b-22). Kutabiri kuhusu watu wanaodhihaki kuhusu ujio wa pili (3:5-10). Himizo la kuishi maisha matakatifu, tukingojea kuja kwa Yesu mara ya pili (3:11-16). Hitimisho (3:17-18).

Nukuu mashuhuri:

Muwe na kiasi na kukesha kwa kuwa mshitaki wenu ibilisi kama simba angurumaye huzunguka-zunguka akitafuta mtu ammeze 5:8

Kwa kuwa macho ya Bwana huwaelekea wenye haki, Na masikio yake husikiliza maombi yao; Bali uso wa Bwana ni juu ya watenda mabaya. Naye ni nani atakayewadhuru, mkiwa wenye juhudi katika mema? 4:2-13.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Petro anatoa uhakika wa hesabu ya watu waliokuwa ndani ya safina (nane), kitabu cha Mwanzo chasema Nuhu na watoto wake, mkewe na wake za watoto wake Mwanzo 6:7.

Katika habari ya wokovu huo manabii walitafuta-tafuta na kuchunguza-chunguza, ambao walitabiri habari za neema itakayowafikia ninyi. Wakatafuta ni wakati upi, na wakati wa namna gani ulioonywa na Roho wa Kristo aliyekuwa ndani yao, ambaye alitangulia kuyashuhudia mateso yatakayompata Kristo, na utukufu utakaokuwako baada ya hayo. Wakafunuliwa ya kuwa si kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yenu walihudumu katika mambo hayo, ambayo sasa yamehubiriwa kwenu na wale waliowahubiri ninyi Injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni. Mambo hayo malaika wanatamani kuyachungulia. 1:10-12

Jambo muhimu? Maisha yanaweza kuwa magumu ila Mungu ni mwema wakati wote, na wakati wote Mungu ni mwema. Zama hizi zilikuwa za mateso y a Nero Kaisaria wa himaya ya Rumi na Wayahudi walitawanyika kwaajili ya haya mateso. Neno kuu hapa ni mateso, kwamba Kristo atawasaidia katika nyakati hizi ngumu, ndivyo Petro alivyoona kwamba, kuteseka kwaajili ya Kristo ni upendeleo kwake.

Swali kwangu: Je, mimi kama Mkristo naelewa siku njema inakuja japo katika maisha yangu duniani napitia shida na matatizo mengi?

Wahusika: Petro, Sila, na Marko.

Kristo katika 1 petro: kwa vile kristo ameteseka katika mwili, yeye amekuwa mfano wetu wa mateso na tumaini, wakati tunaishi katika ulimwengu ulioanguka. anatumia matosa haya kwa waumini katika sehemu zingine na zama zao. kifo cha yesu na ufufuo, watupa sisi fursa wa kujipatia imani katika Yeye. Yeye Mwenyewe alizichukua dhambi zetu katika mwiliWake juu ya mti, tukiwa wafu kwa mambo ya dhambi, tuwe hai kwa mambo ya haki; na kwa kupigwa Kwake mliponywa.' 2:24.

SURA YA 61

2 PETRO-Petrou B, waraka wa pili wa Petro.

Mwandishi: Petro 1:1 Takribani 60BK akiwa Rumi kabla ya kuuwawa kwaajili ya imani yake.

Kwa kifupi: Jihadharini na Walimu wa uongo, wanaofundisha Mafundisho ya imani yenye hatari na uzushi ndani ya kanisa, waumini wapaswa kujitakasa kwa mafundisho na matendo. Anasema kila mmoja ajue habari za Yesu vyema na kukua kiroho, kisha waepuke walimu wauongo.

Sababu za kuandikwa: Petro alikuwa mchungaji mhubiri na barua yake yaonyesha hili. Anaandika kwa wasomaji kama ndugu zake, akiwaambia wawe waaminifu na kuangalia juu kwani siku ya wokovu wao itakuja, na Yesu atarudi na thawabu kwa wote wema na wabaya. Kitabu hiki ndicho cha mwisho kuongezewa kwenye Agano Jipya (Canon).

Elezea zaidi tafadhali: Anawakumbusha Wakristo kila kitu alichowaambia kuhusu Yesu ni kweli. Anawaambia wakue katika neema na maarifa ya Kristo. Anasema wameitwa wawe wabeba nuru wa Yesu na hivyo Neno la Mungu la unabii lingae mioyoni mwao, ili watu wengine walione. Anawaonya kuhusu walimu wa uongo, ambao hawaamini kwamba Yesu anarudi tena. Anawakumbusha imani yao mpya katika Kristo, imani ambayo haipaswi kudumaa, bali wakue na kujikimu kukabiliana na changamoto za ulimwengu ulioanguka. Petro yawezekana alikufa 67 BK, na hii inamaanisha mara tu baada ya kuandika. Anawaita hawa watu wa 'dhihaka' watasema tumengoja muda mrefu na hatujaona lolote, Ila Yesu anarudi tena na ataangamiza dunia hii na kuumba mbingu mpya na nchi mpya. Sifa za Kikristoambazo watu wameiita Ngazi ya Petro imani, wema, maarifa, kujikana nafsi, uvumilivu, utu-wema, upendo wa ndugu na upendo 1:5-8 na kutegemea Maandiko, Neno thabiti ambalo watu wa Mungu waliongozwa na Roho Mtakatifu kwa kuvuviwa waliandika kama vile Mungu alivyowaonyesha1:19-21 kutamsaidia muumini kuepuka walimu wa uongo " 2:1. Petro anasema Mungu hataki mtu yoyote aangamie. Anatusiii tunyenyekee daima chini ya mkono wa Mungu naye atakukweza, tukimtwika Mungu fadhaa na matatizo yetu yote, maana yeye hujishugulisha sana na mambo yetu.

Muundo-Outline

Utangulizi (1:1-2). Kuzaliwa tena na kuteuliwa kwa muumini kama watu wa Mungu kupitia rehema za Mungu. Jinsi impasavyo kuenenda mtu anayempenda Mungu wakati wa hostility ili ampe Mungu utukufu (2:11-4:6). Mausia kuhusu kanisa linavyopaswa kuishi kuhusiana na mateso (4:7-5:11). Salaamu na kuaga (5:12-14). Msamiati wake unafanana kidogo na wa Yuda.

Nukuu mashuhuri: Maana hatukufuata hadithi zilizotungwa kwa werevu tulipowajulisha ninyi nguvu zake BWANa wetu Yesu Kristo na kuja kwake, bali tulikuwa tumeuona wenyewe ukuu wake 1:16

au dhahabu mpate kutoka katika mwenendo wenu usiofaa mlioupokea kwa baba zenu 2 Petro 1:18

Basi wekeni mbali uovu wote na hila yote na unafiki na husuda na masingizio yote 2 Petro 2:1

Wapenzi nawasihi kama wapitaji na wasafiri ziepukeni tamaa za mwili zipiganazo na roho 2Petro 2:11

Mkijua neno hili kwanza, ya kwamba hakuna unabii katika maandiko upatao kufasiriwa kama apendavyo mtu fulani tu.Maana unabii haukuletwa po pote kwa mapenzi ya mwanadamu; bali wanadamu walinena yaliyotoka kwa Mungu, wakiongozwa na Roho Mtakatifu. 1:20,21.

Kwa hiyo, wapenzi, kwa kuwa mnatazamia mambo hayo, fanyeni bidii ili mwonekane katika amani kuwa hamna mawaa wala aibu mbele Yake.3:14.

Bwana hakawii kuitimiza ahadi yake, kama wengine wanavyokudhani kukawia, bali huvumilia kwenu, maana hapendi mtu ye yote apotee, bali wote wafikilie toba. Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwivi; katika siku hiyo mbingu zitatoweka kwa mshindo mkuu, na viumbe vya asili vitaunguzwa, na kufumuliwa, na nchi na kazi zilizomo ndani yake zitateketea. 3:9,10.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Petro aliandikwa waraka huu akijua kifo chake Kipo karibu sana 1:14

Jambo muhimu? Jilindeni nafsi zenu msije mkachuliwa pamoja na kosa la hao wahalifu mkaanguka na kuacha uthibitifu wenu 3:17

Swali kwangu: Je, ninajua siku za mwisho ambazo manabii na walimu wa uongo watatokea na wakati usalama wangu ni kumtegemea Mungu na kusoma Maandiko Mwenyewe na si kutegemea watu wengine wanicheulie walichosoma

Wahusika: Petro na Paulo

Kristo katika 2 petro: petro anatumia jina bwana, akimaanisha kristo katika waraka huu tena kila kitu tunachohitaji katika kristo "Kwa kuwa uweza Wake wa Uungu umetukirimia vitu vyote vipasavyo uzima na utauwa, kwa kumjua Yeye aliyetuita kwa utukufu Wake na wema Wake Mwenyewe," ili kukabiliana na changamoto ambazo dunia inatutupia, ikiwemo na walimu wa uongo ambao wanapiga kuja kwa yesu kristo kwa mara ya pili.

SURA YA 62

1 YOHANA-Ioannou A, 1 Yohana.

Mwandishi: Hawakusema ila Mtume Yohana yawezekana aliandika Takribani 92 BK akiwa mzee kule Efeso. Watu huipenda barua hi kwani iko wazi kabisa kuhusu upendo na uhakika wa Yesu

Yesu alikuwa mwanadamu halisi kama vile alivyo Mungu halisi 100% na anatupa uhakika wa uzima wa milele na twapaswa kutunza amri Zake na kuzithamini. Yesu alikuja duniani na kufanyika mwili, na akafa. Katika sura ya kwanza anazungumza juu ya kudumu katika ushirika na Mungu. Kukaa ndani ya Kristo. Barua hii ni ya kichungaji, anawaita washiriki wake 'watoto wadogo' na wapenzi. Kujali huku kwa watoto wake kulimfanya atumie maneno makali kwa wale walimu wa uongo aw 'Gnostic' waliokuwa tishio kwa jumuiya.

Sababu za kuandikwa: Mungu ni upendo na anatupenda na akamtuma Mwana Wake kufa na kutukomboa, ujumbe wa upendo uko wazi kabisa. Kuwa na tabia ya Baba na kumpenda kutatufanya tuzishike armi Z ake.

Elezea zaidi: Yohana hatoi salaam balia kwa kusema Yesu ni NENO 5:7, kama vile Yohana sura ya kwanza inavyotuambia. Yesu amelipa kanisa amri mpya ya kupendana. Anawaambia wafurahi kwani waumini wanapomjua Kristo, wamepita mauti na kuelekea uzima.Waumini wanapata furaha kwa kuwa na ushirika na Mungu milele zote Waraka wa kwanza wa Yohana unahusu uzushi wa uongo wa mpinga Kristo uliotokea kwamba Yesu alikuja duniani kama roho na si nyama na mwili" wazizime kila roho za uongo,kwani kila roho isiyomkiri Yesu haitokani na Mungu. Na hii ndiyo roho ya mpinga Kristo ambayo mmesikia kwamba yaja; na sasa imekwisha kuwako duniani. 4:3. Yesu anakita kwenye upendo wa Mungu na wala si uzushi na mafundisho ya uongo na ajabu. Yohana anaandika akisema amemjua Yesu binafsi, na amemwona na kumgusa pia. 1:1. Anasema maarifa haya yanaongoza kwenye imani ya kuokolewa na Yesu. Ambayo inatufanya tutii, Yohana anatukumbusha waumini kwamba tunapotenda dhambi na tukaziungama kwa toba ya dhati, Yeye Mungu ni mwaminifu na Mwenye haki kutusamehe dhambi zetu 1:9. Yohana anasema tunaonyesha upendo wetu kwa Mungu tunapomtii. Yesu alikuwa mwanadamu kamili na alikufa ili kuondoa dhambi zetu, kila unachokisikia kipime na Biblia, usichukue uzushi wowote na kuuamini na tukumbuke kupendana sisi kwa sisi. Yesu Ndiye Anayetuombea na makosa yetu yanafutwa.

Kumjua Mungu ni kuenenda katika njia Yake, tukishika Maagizo Yake, yaani Maandiko Yake. Hatuwezi kusema tunamjua na kumpenda Mungu na kujifanyia tunavyotaka. Hata watu wanaotuona watasema "Watu hawa

wana porojo tu, na kuishi maisha ya unafiki". Yohana mtume aliyekuwa karibu na Yesu aliyeishi naye miaka mitatu na nusu, na pengine alikuwa na undugu Naye, alijikanyaga kumweleza Mungu na kwa kutumia hesabu za kibinadamu akasema Mungu=Upendo 4:8. Hebu Mungu atusaidie kuwa na upendo maana anasisitiza upendo wa Kweli hauna hofu. Anasema kumpenda Mungu na kuchukia watu ni upendo wauongo maana Mungu hajamwona ila mwenzake amemwona. Anasisitiza kuhusu msigi wa ushirika na namna ya kuhusiana wkwenye ushirika. Wasipende ulimwengu ila wakae katika Kweli, anaitwa Wakristo wa uongo kama 'wapinga Kristo', 'watoto wa ibilisi'.

Muundo-Outline

Utangulizi (1:1-4). Kukumbushia waamini na maonyo (2:12-29): Kile Mungu ametoa, Tafuta kushinda dunia, Tahadhari kuhusu Mpinga Kristo (2:18-29). Upendeleo na matokeo ya kuwa mtoto wa Mungu: Watoto wa Mungu watakuwa watakatifu kama Baba Yao, watoto wa Mungu watakuwa na upendo kama Baba Yao. Aina mbili za roho (4:1-6). Upendo wa Mungu ndiyo msingi wa kupendana (4:7-5:5). Ushuhuda wa Mungu wa Uzima wa milele Katika Mwana Wake (5:6-13). Kuhitimisha (5:14-21).

Sababu ya kuandikwa: Yohana alikuwa mchungaji na anawaandikia watoto wake wa kiroho akiwa mzee sana kwamba walimu wa uongo wamelivamia kanisa katika siku zile wakisema Yesu sio mwanadamu. Anawapa changamoto kwamba Yeye alimwona na macho yake mwenyewe. Goli lake ni kufanya injili ya Yesu kuwa ya kutamanisha sana (attractive) na watu watavutwa sana. Anasema amewaandikia ili wajue wana uzima wa milele, wale wanaolimini Jina la Mwana wa Mungu

Nukuu mashuhuri:

Tukisema ya kwamba twashrikiana Naye, tena tukienenda gizani twasema uongo, wala hatuifanyi iliyo Kweli, bali tukienenda nuruni kama Yeye alivyo katika nuru twashrikiana sisi kwa sisi na damu Yake Yesu, Mwana Wake yatusafisha dhambi zetu zote 1:6,7

Watoto wadogo nawaandikia msitende dhambi , Na kama mtu akitenda dhambi tunaye Mwombezi kwa Baba, Yesu Kristo Mwenye haki, Naye Ndiye kipatanisho kwa dhambi zetu, wala si dhambi zetu tu bali na dhambi za ulimwengu wote 2:1,2

hilo tulililoliona na kulisikia, twawahubiri na ninyi; ili nanyi pia mpate kushirikiana nasi: na ushirika wetu ni pamoja na Baba, na pamoja na Mwana wake Yesu Kristo. Na haya twayaandika, ili furaha yetu itimizwe.1:3,4

Yeye aliye naye Mwana, anao huo uzima; asiye naye Mwana wa Mungu

hana huo uzima. Nimewaandikia ninyi mambo hayo, ili mjue ya kuwa mna uzima wa milele, ninyi mnaoliamini Jina la Mwana wa Mungu.5:12,13.

Yeye asemaye nimemjua, wala hazishiki amri Zake ni mwongo wala Kweli haimo ndani yake 2:4

Msiipende dunia wala mambo yaliyoomo katika dunia. Mtu akiipenda dunia, kumpenda Baba hakumo ndani yake 2:15

Tazameni ni pendo la namna gani alilotupa Baba kwamba tuitwe wana wa Mungu na ndivyo tulivyo...3:1a

Watoto wadogo tusipende kwa neno wala kwa ulimi, bali kwa tendo na Kweli 3:18

Cha pekee au cha kustajaabisha: Yohana hakuandika waraka huu kama nyaraka zingine za Biblia zenye salaam, kwa kujitambulisha kama mwandishi na mambo kama yale. Ila ameandika nyaraka hii kwa joto-joto jingi la upendo na huruma nyororo.

Jambo muhimu? Yohana aliandiaka ili tujue tuna uzima wa milele 5:13

Swali kwangu: Je, ninajua kwamba nina uzima wa milele nikimkiri Yesu kuwa Mwokozi wangu na kuwa mfuasi Wake na kupitia nyayo Zake? Je, nina upendo wa kweli na wa halisi katika maisha nayoishi kila siku?

Wahusika: Yesu, Yohana na Walimu wa Uongo.

Kristo katika 3 Yohana: yohana anaeleza yesu ni nani na kile ambacho amekifanya. yesu ni ni mwana wa mungu, imeandikwa x 18, na inasisitiza kwamba yesu ni mungu kutoka kwa ubatizo/maji na kifo/damu yake. mbali na kuwa kristo ni mungu, pia ni mwanadamu kamili 4:2,3. kifo chake hutusafisha kutoka kwa dhambi 1:5-2:2 na kuvunja kazi za uovu 3:8 na kufanya tupendane 4:7-12 na kutuwezesha kupata uzima wa milele 5:12.

SURA YA 63

2 YOHANA-IANNOU B AU BARUA YA YOHANA YA PILI.

Mwandishi: Mtume Yohana japo barua yasema Mzee tu 1:1, takribani 92 BK. Wanahistoria wanasema mitume wote walifia dini, isipokuwa Yohana ambaye aliishi mpaka uzeeni Patmos, kule bahari ya Aegan. Yohana ana-julikana kama mtume wa upendo. Wengine husema mzee ni yeye Yohana.

Kwa kifupi: Mtume Yohana alimwandikia mama mwenye cheo mkristo, akimwambia jinsi watu wanavyompenda Mungu na akisisitiza wajihadhari na walimu wa uongo wanaopinga kwamba Kristo alikuja katika mwili ali-poishi duniani, mtume anasisitiza upendo ambao watu wanapaswa kuwa nao kama waumini, miongoni mwao wenyewe kwa wenyewe. Anaonyesha uhusiano wa Ukweli na upendo.

Sababu ya kuandikwa: barua hii iliandikwa kwa mtu binafsi. Kama ilikuwa iwafikie kanisa zima au mtu mmoja hatufahamu. Anaandika kwa upendo mkubwa, upendo mwanana na kujali (tender love) kama vile baba, anawa-pa onyo la mafundisho ya uongo, na kuwaambia angependa kuja kuwaona karibuni. Anasema upendo ni pamja na kuwakataaa walimu wa uongo, siyo kwamba wasuzungumze nao, bali wasisapoti imani zao zenye udanganyifu na maadili potofu.

Elezea zaidi tafadhali: Barua hii imeandikwa kwa mama Mkristo 1:1, pengine iliandik-wa kwa familia au kwa kanisa kama mfano wa Mwanamke. Ila Paulo anafurahi kwamba kila mtu anampenda na wa-toto wake wameshikilia imani bado. Anatia watu moyo kuwa waaminifu na wakarimu. Yo-hana wa pili inashugulikia na mafundisho ya uongo yaliyozu-ka kwamba Yesu hakuishi kati-ka mwili duniani. Mafundisho haya yalihatarisha maisha ya kiroho ya waumini. Barua yaweza kuwa iliandikwa kwa watu walioitwa 'Gnostic' hawa waliamini kwamba Yesu aliku-wa roho tu bila mwili, na ali-

tokezea duniani, ili kuteswa na kufa kwenye msalaba tu, wala hakuishi na watu. Fundisho hili ni la Mlaghai Ibilisi na Yohana anatoa tadhadhari kwa mama huyu kushikilia imani yake na kujihadhari na Mpinga Kristo 1:7 Moto wa kuotea mbali, yaani twapaswa hata tusifungue milango yetu kuwakaribisha wazushi wa uongo huu 1:10. Hata leo wapinga Kristo wapo na tujihadhari na kuepuka mafundisho ya uongo ndani ya kanisa, kama hawa Gnostic. Watu waliamini wokovu watokana na elimu au maarifa . Waliamini kwamba roho ni takatifu na njema wakati wote. Ila mwili ndiyo mwovu. Ubinadamu wa Yesu ulikataliwa. Kwani waliamini mwili ni muovu. Walisema mwili utendewe kwa ukatili(harshly). hata maneno makali anayoandika Yohana, yanaandikwa kwa upendo na kuzungumzwa katika ile Kweli.

Muundo-outline

Salaam (1-3). Kiini cha barua (4-11): Kuwasihi kumpenda Mungu kama alivyoagiza, onyo kuhusu walaghai wanaokuja. Kufunga barua (12-13)

Nukuu mashuhuri:

Na sasa mama nakuomba, si kwamba nakuandikia amri mpya bali ile tuliyokuwa nayo tangu mwanzo, kwamba tupendane na huu ndio upendo: tuenende kwa kuzifuata amri Zake 1:5,6b

1:6

Cha pekee au cha kustajaabisha: Waraka wa Yohana wa pili ni mojawapo wa nyaraka nne zenye sura moja, ila ina mafungu machache kupita yote,-kumi na tatu tu

Kila apitaye cheo, wala asidumu katika mafundisho ya Kristo, yeye hana Mungu. Yeye adumuye katika mafundisho hayo, huyo ana Baba na Mwana pia. Mtu akija kwenu, naye haleti mafundisho hayo, msimkaribishe nyumbani mwenu, wala msimpe salamu.9,10.

Jambo muhimu?: Kama ilivyokuwa wakati wa Yohana, tuna walimu wa uongo wanaoeneza mafundisho ya hatari. Kila fundisho lipimwe na Maandiko " 1:9

Swali kwangu: Je najua kutofautisha kati ya mafundisho ya uongo au uzushi na mafundisho yale ambayo yanatoka kwenye Maandiko Matakatifu? Naitimizaje amri ya kupendana siku kwa siku?

Wahusika:Yohana, Yesu na Walimu wa uongo.

Kristo katika 2Yohana: yaonyesha umuhimu wa kumwamini yesu aliyekuwa mwili f7. haya ya kukaa ndani ya Bwana f5 na 9- kama ilivyo katika yohana 15.

SURA YA 64

3 YOHANA-Ioannou Gamma herufi ya tatu Kigiriki-Yahweh has been graciou

Mwandishi: Ni mtume Yohana japo jina halitajwi ila neno Mzee 1:1, takribani 92 BK akiwa mzee pengine kutoka Efeso. Hatufahamu aliipeleka wapi. Wakati huu Kaisari Domitian aliongeza mateso na Yohana mwenyewe aliteswa kwa ajili ya injili. Anaonekana kuwa mtu anayeshuhudia tukio. Mwandishi asema mzee, kama vile alivyosema katika 2 Yohana.

Kwa kifupi:Yohana, kiongozi wa kanisa anaandika kwa Gayo anayempenda kweli. Viongozi wa makanisa wapaswa kuwa wanyenyekevu na sio wenye viburi, viongozi walaghai hawafai

Sababu ya kuandikwa: barua hii iliandikwa kwa wanaume watatu katika kanisa la siku hiyo akiwashukuru Gayo, Demetrio kwa kutoruhusu walimu wa uongo kwenye ushirika. Diotrefe yeyé alikuwa na mafundisho ya uongo na mbinafsi/mchoyo katika kukaribisha wageni. Alipenda mamlaka na akawapinga watu wasiopenda ushawishi wake, ufumbuzi wa walimu wa uongo ni kusambaza Ukweli wa injili.

Elezea zaidi tafadhali: Barua hii iliandikwa kwa muumini Gayo rafiki yake pengine aliyekuwa na uwezo, Yohana, anamtakia afya njema ya mwili kwamba ni muhimu kama vile afya yake ya kiroho ilivyo. Ushirika na wenzi ni muhimu, na ushirika na Mungu, kukaa ndani ya Kristo- kama Yohana 15.Waraka huu wa tatu wa Yohana unasifu waumini kama Gayo, kwa upendo na ukarimu wake na kusema yeye na Demetria ambao wameongoza kwa matendo mema ya ukarimu kwa wageni, na walimu wa injili 1:6. Waraka huu pia una Maneno makali kwa watu kwa Diotrefe "aliyeipenda dunia na kuwa na mafundisho ya uongo" 1:9. Ambaye amekataa kuonyesha ukarimu na

wema kwa kukaribisha wainjilisti walio safarini kueneza injili na anaeneza mafundisho ya uongo miongoni mwa waumini. Yaonekana Diotrefe hakutaka kusoma barua ya Yohana ya mwisho na pia hakutaka mwingine aisome. Yohana anataka walimu wa injili wawaunge mkono kwa heshima na maneno yao. Viongozi wabinafsi na waongo hujitukuza na kujifanyia promosheni ila wale wa kweli Humtukuza Mung na kufuata mpango wa uongozi wenye utumishi

Muhtasari

Salaam (1-2). Kiini cha ujumbe wa barua (3-12): Ukarimu na ukaribishaji wa Gayo, Matatizo ya Diotrefe, Mfano mzuri wa Demetrio. Mawazo ya kufunga barua (13-14).

Nukuu mashuhuri:

Mpenzi naomba ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya yako kama vile roho yako ifanikiwavyo1:2

Maana nalifurahi mno walipokuja ndugu na kuishuhudia Kweli yako, kama uendavyo katika Kweli. 3

Sina furaha iliyo kuu kuliko hii, kusikia ya kwamba watoto wangu wanakwenda katika kweli 1:4

Mpenzi usiuige ubaya bali uiige wema, Yeye atendaye mema ni wa Mungu, bali atendaye mabaya hakumwona Mungu 1:11

Cha pekee au cha kustajaabisha: Waraka wa Yohana wa tatu ni mojawapo wa Nyaraka nne zenye sura moja na ndiyo wa pili kwa ufupi kwa mafungu, Mafungu kumi na nne

Jambo muhimu?: Kukaribisha wageni ni wajibu wetu wote, na si watu washuhuri na wanaojiwezea walio na majumba ya fahari bali imetupa, kila Muumini kuwapa wageni na wahudumu wa kazi ya Mungu chakula, mahali pa kulala, na mahitaji mengine. Twapaswa tuwahimize washiriki wengine wasiwe wabahili na wasiotaka kukaribisha wageni, wakisema "Nendeni mkalale kwenye nyumba za wageni' Wakati ambapo wangetubariki miji yetu na tungeweza kujenga mahusiano bora katika kufanya kazi shambani mwa BWANA. Twaelewa siku hizi watenda kazi wengine hulipiwa nyumba ya wageni, ila wengine hawana uwezo. Hata wale wanaolala nyumba za wageni bado wanahitaji huduma fulani katika yale makanisa wanayohudumu. Huduma za unyenyekevu ni kwa wengine ni kufuata nyayo za BWANA wetu Yesu Kristo Yohana 13:14. Neno 'Dsozo' la Kigiriki linasimamia afya na wokovu pia. Tukiwa na afya na kuishi miaka 70, ni jambo dogo kulinganisha na wokovu, kisha tuishi katika umilele. Kwa ubongo wetu ndiyo tunamjua au kumwelewa Mungu. Mfano endapo tunavuta sigara, na kunywa pombe au kufikiri mawazo machafu, haya yanaharibu bongo zetu na

kufanya tusielewe Neno la Mungu au mpango wa Mungu kwetu. Ndani ya bongo zetu, ndiyo yapo mapambano kati ya malaika wa Mungu na shetani, maana kupigana kwetu si kwa nyama na damu

Swali kwangu: Je ninapenda kukimbia wageni, au nina ukarimu na nataka watu waje kwangu niwahudumie?

Wahusika: Yohana, Gayo, Diotrefe, Demetrio

Kristo katika 3 Yohana: Hapa jina yesu halipo ila katika fungu la 7 tunaona watu waendao kwa jina la yesu, tukumbuke barua inasisitiza kuhusu ile kweli, na Yesu ndiye kweli, UZIMA NA NJIA.

SURA YA 65

YUDA-Judas, Judah, Iouda

Mwandishi: Yawezekana ni Yuda ndugu wa Yesu ila hakusema kakaye alikuwa Yakobo 1:1, takribani 82 BK.

Kwa kifupi: Anaeleza kuhusu kifo cha watu jangwani, na uharibifu wa Sodoma na Gomora na huku ya siku zijazo na kuingia kwa walimu wa uongo. Anawaambia wajihadhari na mafundisho yao ya hatari yasiyotoka kwa Mungu yakavyoangamizwa siku ya mwisho (dangerous doctrines). Walimu wa uongo walijifanya kuwa watu wa kiroho bali wakukuwa wazinifu, wapenda pesa, watu wenye kelele na kujisifu, walijitia kuwa na maono na kuharibu meza ya Bwana.Sababu ya kuandikwa: Mafundisho ya ajabu yalianza kuwafanya Wakristo wawe dhaifu, hivyo Yuda anawapa tahadhari ya waongo hawa. Anawaambia wapendwa wa imani, dhiki kubwa inaijia dunia ila wakite kwenye ujio wa Yesu ambao unakuja kwa upesi.

Elezea zaidi tafadhali: Barua hii haikuandikwa kwa mtu maalumu kama vilivyo vitabu vingi vya Agano Jipya, bali kiliandikiwa ndugu wa sehemu mbali mbali. Yuda anashugulikia yale Petro alishugulikia kwenye waraka wake wa pili 2Petro 2:1-3:3. Walimu wa uongo ambao wanapoteza watu (wapotoshaji). Watu waliokuwa washiriki ila wamerudi nyuma (backsliders). Ambao wananuia kufanya dhambi za uasherati, kupenda pesa, kujisifu, wakiharibu mlo wa meza ya BWANA wakijidai wamepata maoni na hawataki kurudi nyuma. Watu wa manung'uniko na kulalamika 1:16. Hawa walitumia neema ya Mungu kufunika mitindo yao ya maisha ya dhambi, wakiwahamasisha Wakristo wengine kufanya uovu huu.

Yaonekana ndiyo hali ilivyo leo, watu wengine hawapendi Ukweli, husema usinichanganye na kuniambia Ukweli, maana napenda kufanya vile navyotaka, Na dini yetu ya Kikristo haituruhusu kufanya tunavyotaka, Je mtu akifanya anavyotaka na akachukuliwa mbinguni kwa ghafla atakuwa na usalama kwa wengine. Anazungumzia malaika walioanguka toka mbinguni na Sodoma na 'Gomora. Anazungumzia pia hukumu inayokuja.

Yuda anasema Wakristo wa kweli wanaakisi upendo wa Kweli wa Mungu, wanaonyesha huruma na kusaidia kuwanyakua Wakristo wengine motoni ili wasiangamie 1:23. Barua hii yaelezea mengine ya Agano la Kale mfano Henoka alionyeshwa kuja kwa Bwana mara ya pili, Musa alifufuliwa na yupo mbinguni leo. Tuhurumie wale wenye mashaka, na kuwaokoa kwa watu kama vile tuonavyo mtoto asiyejua hatari akiingia motoni, nasi tuwanyakue kutokana na uovu au kutomjua BWANA Yesu. Yuda anamaliza barua kwa kutupa moyo kwamba Mungu anaweza kutulinda tusijikwae na kutusimamisha mbele ya Utukufu Wake bila mawaa katika furaha kuu.Yeye

Mungu pekee , Mwokozi wetu kwa Yesu Kristo BWANA wetu.

Muundo-outline

Salamu 1-2, sababu za barua 3-4, Tahadhari ya walimu wa uongo na adhabu zao 5-19. Changamto ya kusimami imani 20-23, Sifa kwa Mungu 24-25.

Nukuu mashuhuri: Naliona imenilazimu kuwaandikia, ili niwaonye kwamba mwishindanie imani waliyokabidhiwa watakatifu mara moja 3b

Tena napenda kuwakumbusha ijapokuwa mmekwisha kujua haya yote, ya kwamba Bwana akiisha kuwaokoa watu katika nchi ya Msiri, aliwaangamiza baadaye wale wasioamini 5.

Lakini Mikaili, Malaika mkuu , aliposhindana na Ibilisi na kuhojiana naye kwaajili ya Mwili wa Musa, hakuthubutu kumshitaki kwa kumlaumu, bali alisema Bwana na akukemee. 10

Yeye awezaye kuwalinda ninyi msijikwae, na kuwasimamisha mbele ya utukufu wake bila mawaa katika furaha kuu.Yeye aliye Mungu pekee, Mwokozi wetu kwa Yesu Kristo Bwana wetu, utukufu una Yeye, na ukuu na uwezo na nguvu, tangu milele na sasa na hata milele. Amina 24,25

Cha pekee au cha kustajaabisha: Yuda anatusaidia kuelezea kwa kirefu mambo ya Agano la Kale ambayo hayakuelezwa kwa kirefu

- **Mikaeli Malaika mkuu aligombana na Shetani juu ya mwili wa Musa, Musa alifufuliwa kwenda mbinguni, na yupo kule na watu wengine waliotajwa kama Eliya na Henoka, na ndiyo maana Musa alikuja kumpa faraja Yesu kwenye bustani ya Gethsemane akiwa na Eliya**
- **Henoka mtu wa saba alionyeshwa hukumu ya Mungu**

Cha kutafakari

Jambo muhimu: Shetani ana mawakala wa siri kanisani kuwachanganya waumini na mwishowe kuwaangusha waumini wa Kweli. Ni jukumu la kila muumini wa kweli "Kuishindania imani kama Yesu alivyotufundisha kupitia mitume

Swali kwangu: Je unaipigania imani aliyofundisha Yesu au unayumbishwa na mawimbi ya mafundisho ya uongo?

Wahusika: Yesu, Yuda, Mikaili, Kaini, Balaam, Kora, na Henoka

Kristo katika Yuda: yuda anaanza na kumalizia kwa kusema kwamba kristo huwaifachi wale amboa wanamuamini. ila wale wanaotaka kumkana yesu watahukumiwa. tunapaswa kujilinda na upendo wa mungu, huku tukingojea rehema ya bwana wetu yesu kristo, hata tupate uzimawa milele.

SURA YA 66

UFUNUO -Apokalypsis Ioannou, Ufunuo wa Yohana, matukio ya siku za mwisho yanafunuliwa kupitia maono aliyopewa Mtume Yohana.

Mwandishi: Yohana mtume 1:1, takribani 90- 95 BK akiwa kifungoni kisiwa cha karibu na Ugiriki, kiitwacho Patmo (Uturuki) kwaajili Domitian Kaisari wa Rumi aliyetesa na kuwasulubisha waamini na hata kuwachoma wakiwa hai na kuwatoa wararuliwe na wanyama wakali alitoa hiyo adhabu.Katika Aya 404 za Ufunuo, 278 zinatoka kwenye Agano la Kale. Hapa kuna shina la kisa cha wema na ubaya na mwisho wake.Kitabu kinaishwa kwa ndoto ya utukufu wa mbinguni na zawadi kwa jamii ya mwanadamu "Uje Bwana Yesu".

Kwa kifupi: Mungu atahukumu waovu na kuwazawadia watakatifu Wake. Siku ya hukumu itakuja. Na kilele chake ni vita vya Armageddon Mungu anataka watu Wake wasifichwe mambo yatakayotokea na anatumia ishara za kinabii kufunua matukio yanayokuja mbeleni. Kwa kifupi Mungu anashikilia usukani wa siku zijazo, Yote ya mbele yapo mikononi mwa Yeye anayetupenda na anayetaka bora kuliko yote kwetu. Tujitaarishe kukutana na Mungu wetu. Wema utashinda. Mwana-Kondoo aliyechinjwa Atarudi kama Mshindi. "Nimesoma mwisho wa kitabu upande wa Mungu unashinda" waliimba wanakwaya. Mungu hakuumba dunia na kuiacha ijiendeshe yenyewe, la! Hasha. Hapa ametupa darubini ya kuona ya mbele, ili tusiogope, hata kama majanga yatatokea. Pia anatufa faraja na kututayarisha na ujio wa upesi wa Yesu Kristo. Namba 4, 7, 10 na 12 zinarudiwa mara nyingi mfano, makanisa saba, baragumu saba, taa saba, nyota saba, vinara saba, vichwa saba, mihuri saba, pembe saba, malaika saba, radi, na mapigo [namba saba imetajwa mara 57]. Kitabu cha Danieli kinashabihiana kabisa na kitabu hiki,

Sababu ya kuandikwa: Mengi yaliyofungwa kwenye kitabu cha Danieli yamefunuliwa kwenye Ufunuo. Kitabu hiki kinaeleza maajabu na unabii wa mambo ya ajabu yatakayotokea mpaka mwisho wa dunia. Kitabu hiki kimefunuliwa! kinaeleza pambano kati ya wema na ubaya, na kuwekwa katika njozi na alama, na ishara ili watu wa Mungu wapate faraja kupitia Neno Lake. Mwisho wa historia ya dunia na ujio wa Yesu litakuwa tukio la vishindo na kushangaza na kutimia kwa ahadi za Mungu katika Nchi Mpya.

Elezea zaidi tafadhali: Yohana akiwa kizuizini kisiwani Patmo yasemekana walitaka kumwua kwa mafuta ya moto, na iliposhindikan, wakamhamisha awe mwenyewe kule Uturuki ya leo. Yesu Kristo Mwenyewe anafanya mpango wa kumpa Yohana njozi ya yale yatakayotokea kabla ya Yeye kuja, anampa Ufunuo wa yote yatakayotukia mbashara 1:1, Kitabu cha ajabu. Chukua muda kukijua vizuri maana kimefunuliwa na wengi huse-

ma ni kitabu cha Danieli kimefunuliwa na kitabu hiki. Namba saba inajitokeza mara kadhaa hapa. Makanisa saba, vinara saba, magombo saba, mihuri saba, malaika saba, tarumbeta saba, ngurumo saba, Joka mwenye vichwa saba, mapigo saba milima saba na wafalme saba! Namba saba kwenye Maandiko inamaanisha ukamilifu. Mfano uumbaji ulichukua siku saba. wengi husema tunachopaswa kufanya ni kuamini tu! Si kweli lazima tuishi maisha ya utauwa pia. Wanikolai wao waliamini kwamba "Matendo yako hayajalishi, bora uwe na imani tu!". Yaonekana kama haya makanisa saba ni vipindi mbali mbali kanisa lilipitia. Waandishi wa Historia wanafikiri Efeso ni kanisa la mitume kuanzia 33 BK mpaka 100 BK. Smarna ni 100 BK mpaka 313BK. Wakristo wengi walipata mateso. Pergamo ni 313 mpaka 538 BK. Watu wa Mungu walipata shida ya kuabudu kama amri ya Mungu inavyosema. Thiatira mwaka 538 mpaka 1500 hapa uasi uliongezeka, watu kama milioni 60 waliuawa kipindi hiki kwaajili ya imani yao. Sardi ni kutoka 1500 mpaka 1830, kanisa hili lilionyesha matumaini ila lilikuwa halina matunda. Kanisa la Filadelfia likimaanisha upendo wa ndugu lilikuwa na waumini wa dhati mwaka 1830-1840. Waamini walitarajia Yesu angekuja mwaka wa 1844 ila hakuja. Kanisa la mwisho ndilo la kipindi chetu linaloitwa Laodikia, ikimaanisha kuhukumu kuanzia mwaka 1844 mpaka leo. Yesu hapa anasema "Anachukia wanikolai. Kwenye kanisa la Efeso. Utaona kwamba vita vilianza miaka 6000 iliyopita. Kwenye kitabu cha ufunuo sisi tulio upande wa Mungu ndiyo tutashinda. Yeye atatupa ushindi tukiamua kumsikiliza. BWANA apewe sifa!. Usipate jibu kwa maswali yako kwa wabashiri, wanajimu, wanasayansi, runinga, kompyuta, wachawi au watu wa dunia, bali kwenye Biblia tu! Namba saba inarudiwa mara 13 hapa.

Wabashiri wewe unajua kuwabarishiria maisha yao ya mbele kuliko wao! Usipoteze muda wako kutafuta kubashiriwa nao, wewe kwa kutumia Biblia unajua Historia yote mpaka mwisho.Katika ufunuo mbili Yohana aliona matatizo ya kiroho ya makanisa na vita kati ya Kristo na shetani na uadilifu wa watu wa Mungu mpaka kuonekana kwa Yesu mawinguni. Ufunuo ni ufunuo wa Yesu Kristo, na sio ufunuo wa mnyama. Mungu Ndiye Mwanzo na mwisho. Alfa na Omega. Mungu na Kristo wanatawala toka kwenye Kiti cha enzi- Patakatifu/Hekalu la mbinguni. Msalaba na injili ni mambo muhimu sana. Kanisa la Kristo ndiyo fokasi anaponza kitabu. Mwisho wa dunia unaelezwa na pambano kuu linavyoisha. Katika mlolongo wa ishara na alama, Mungu anafungua kwa kanisa Lake yale yanayokwenda kutokea kuanzia wakati wa Yohana mpaka mwisho wa historia ya dunia. Katika kanisa la Laodikia ambalo ndilo la wakati wa mwisho, anasema kwamba kuna uvuguvugu, sio baridi au moto. Bora kuwa baridi au moto, la sivyo atatapikwa. Shida ya Laodikia anasema mimi ni tajiri, nimejitajirisha, wala sina haja na kitu, naye hajui ni mnyonge, mwenye mashaka masikini kipofu na dhaifu.

Katika siku hizi tunapewa ushauri tununue Kwake dhahabu iliyosafishwa kwa moto, na dawa ya macho tuone, na mavazi yanayotakiwa ya haki Yake. Anasema anabisha mlango wa mioyo yetu tumfungulie, akae nasi na kuzungumza nasi maneno matamu na ya faraja na atusaidie. Bwana Anabisha mlangoni wetu, maana Yuko nje. Je, wewe upo tayari kumfungulia moyo wako ili aingie? Tunaona makundi saba ya makanisa, muhuri, radi, tarumbeta na mapigo. Hali ya maisha yetu ya kiroho itakuwa bora sana tukielewa haya. Kitabu hiki kimefunuliwa sasa kwa kila mtu, chuka muda kukisoma (google Revelation prophecy by amazingfacts) soma na linganisha na Biblia. Yesu anatoa changamoto, na faraja kwa makanisa saba ya nyakati mbali mbali. Anaelezea mazuri, mabaya, na ya kawaida ya makanisa haya pamoja na mshahara wao. Anaelezea muhuri saba na tarumbeta saba zikieleza hukumu za Mungu. Ufunuo tano, yaonyesha njozi ya Mwana-Kondoo wa Mungu Yesu Kristo aliyechinjwa toka misingi ya dunia 5:6 akivunja mihuri sana ambayo na vita, njaa, na matukio mengine kama vile majanga mengine yakatokea. Mnyama na mwanamke na historia ya Shetani kuanguka kutoka mbinguni na theluthi ya malaika 12. Watu 144,000 ambao hawataonja mauti na wamejilinda na mawaa. Malaika watatu wanaelezewa na ujumbe wa injili na hukumu. Mapigo saba yanatajwa hapa. Wanyama wawili mmoja akimpa nguvu mwingine wakijipanga kinyume cha Mungu, wanatajwa na namba 666 ambayo tumeisikia mara nyingi, na wenye hekima wataielewa maana yake. Ibada ya kwel ina uongo inazungumziwa na mapigo kama yale ya Misri yanaelezewa katika Ufunuo- giza na mvua ya mawe, na tunasikia umeanguka Babeli mji ule…. … mwishowe Shetani anakuwa kifungoni kwa ukiwa kwa miaka 1000, na baada ya hapo kutupwa kwenye ziwa la moto na yule nyoka wa kale 20:2. Mtu aliyefungwa kwa mfano wapingu inaonyesha kwamba hana nguvu kuliko yule aliyemfunga. Shetani ataona vurugu, ukatili, na uovu alioufanya akiwa kifungoni mwenyewe. Hapo ndiyo wote watajua Mungu ni wa haki na Shetani hana wema kwa binadamu au kwa kiumbe chochote. Anawafanyia uovu hata malaika zake waliomfuata. Wakati huu watakatifu wakiwa mbinguni kwa miaka 1000. Watapata muda wa kujua kile kilichokuwa kinaendelea, na wataruhusiwa kuhukumu malaika waovu na watu waovu, kwa kupitia rekodi zao-1Wakorintho 5:2, Luka 22:30. Hapa pengine tutaonyeshwa wale ambao tulipaswa tuwaambie habari njema ila tukaona haya au ule ujinga tulioufanya duniani na tutashangaa kwanini tulidanganywa na Shetani kiasi hicho! Au hata yale ambayo tulipaswa kuyaomba na kuwa nayo ila tukapuuzia. Nafikiri hapa ndipo wale wanaokuwa na maswali kuhusu wale wapendwa wasiokuwepo mbinguni, watauliza na wale waliokuwepo, waliokuwa waovu duniani. Ndipo sasa watalia machozi kwa wapendwa kutokuwepo. Na Mungu atafuta machozi yao. Mungu anaonyesha mbingu mpya na nchi mpya 21: 1 ambapo atafuta machozi ya watu Wake, huko hakutakuwa na vilio, maumivu, huzuni, wala kifo. Shetani

atajaribu kushambulia mji ukishuka kwa mara ya mwisho ila atashindwa. Hebu tuwekeze nguvu zetu kumfuata Yesu na sio kuvamia mji. Basi yote maovu na ya huzuni yatakuwa yatakuwa yamepita. Mbinguni ni afya tupu, hii imezagaa na hakuna udhaifu kule. Wazungu husema 'heaven is all health'. Wenye haki watafurahi kwenye baharí ya kioo na kula matunda ya mti ule wa uzima kwa uponyaji wa mataifa. Mambo yote yatakuwa makamilifu kabisa na yatakuwa vile milele. macho hayajaona wala masikio kusikia, wala kuingia katika mawazo ya mwanadamu yale ambayo BWANA amewaandalia wanaompenda.

Muundo -Outline

Tathmini ya makanisa saba. Kufia dini kwa mashahidi wawili. Vita kati ya mwanamke na joka, 144,000 kuwekewa muhuri, Mpinga, Kristo na nabii wa uongo, mapigo saba ya mwisho, Babeli kuanguka na harusi ya Mwana-Kondoo, na vita vya Armageddon, milenia na kuangamizwa kwa Shetani na hukumu ya mwisho, kisha kuangamizwa kwa Shetani na waovu na maono ya mbinguni, kisha mpya na nchi mpya.Utangulizi (prologue) Ufunuo 1:1-8, Makanisa saba Ufunuo 1:9-3:22, Muhuri saba 4:1-8:1, Tarumbeta saba (8:2-11:18), Ghadhabu ya mataifa (11:19-15:4), Ghadhabu ya Mungu 15:5-18:24, Kuangamizwa kwa uovu 19:1-20:15, Yerusalemu mpya 21:1-22:5), Hitimisho 22:6-2.

Nukuu mashuhuri: Heri asomaye na wao wayasikiao maneo ya unabii huu, na kuyashika yaliyoandikwa humo; kwa maana wakati u karibu 1:3.

Tazama Nasimama mlangoni, nabisha mtu akiisikia sauti Yangu, na kuufungua mlango nitaingia kwake, Nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja Nami 3:20

Wakisema kwa sauti kuu, Astahili Mwana-Kondoo aliyechinjwa, kupokea uweza na utajiri na hekima na nguvu na heshima na utukufu na baraka 5:12.

Na tazama Naja upesi, heri yeye ayashikaye Maneno ya unabii wa kitabu hiki 12:7

Mimi ni Alfa na Omega, Mwanzo na Mwisho, wa Kwanza 22:13

Nikasikia ....tazama maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu Naye atafanya maskani Yake pamoja nao watakuwa watu Wake, Naye Mungu Mwenyewe Atakuwa pamoja nao. Naye atafuta kila chozi katika macho yao, wala mauti haitakuwapo tena, wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena, kwa kuwa mambo ya kwanza yamekwisha kupita.....Tazama nayafanya yote kuwa mapya.... andika Maneno hayo ni amini na Kweli 3b-5b.

Cha pekee au cha kustajaabisha: Ufunuo ni kitabu cha unabii ambacho kin-

afunua siri “apocalypse’. Ufunuo ni kitabu pekee cha kufunua siri kwenye Agano Jipya. Ufunuo inafunua kitabu cha unabii cha Danieli cha Agano laKale. Kitabu hiki kinamtaja Yesu kama Alfa na Omega, au Mwanzo na Mwisho na inataja namba 666 kama Alama ya Mnyama. Wengi wamekiita kitabu hiki kama kitabu cha Injili cha tano, maana kinamwelezea Yesu yaani ni Ufunuo wa YESU KRISTO na sio ufunuo wa mnyama japo Mwana Kondoo ni mnyama pia!

Jambo muhimu?: Katika kisa cha kusisimua, mwovu anawaangamiza watu, watu hupenda kusoma mwisho wa kitabu kwanza kuona kisa kitakavyoishia. Ufunuo ndiyo kitabu cha mwisho kinachotuonyesha mambo yatakavyoishia . Wimbo wa Kwaya ya Southern góspel, Wasema “ Nimesoma mwisho wa Kitabu na upande wetu unashinda. Mungu amewapa watoto wake ‘onyesho la awali’ au watu wengine waliita ‘trailer-partgazeti’ la jinsi ulimwengu huu utakavyoisha. Ulimwengu mpya ambao tutaufurahia milele zote. Laana ya dhambi itakwisha na tutaishi katika ushirika na Mungu tukitawala milele zote 22:5. Hili linasaidia katika zile siku mbaya za matatizo tunazokutana nazo kwamba siku moja hazitakuwepo.

Swali kwangu: Maisha ni mafupi sana, na hatuna nafasi ya kufanya makosa mengi na kubondwa bondwa na dunia na kisha kuangamia milele. Swali lako leo wewe, nalo wapaswa ujiulize ni “Je nimechagua upande unaoshinda au unaoshindwa?” Je nipo upande wa Mwana-Kondoo au wa Joka atakayepata adhabu na vibaraka Wake siku za mwisho?

Hebu tufanye mihadi na Mungu kumwona uso kwa uso mbinguni, nasi tukutane katika mti wa uzima kwenye bahari ya kioo. Ubarikiwe sana msomaji

Wahusika:Kristo Aliyefufuka, Yohana, viongozi wa makanisa saba [Efeso, Smarna, Pergamo, Thayatira, Sardi, Filadelfia, Laodikia], mwanamke aliyevikwa jua, joka (Shetani), Mikaeli, Mnyama anayetoka majini, na Mnyama anayetoka kwenye nchi kavu, 144,000, wazee 24, waumini wengi, Babeli mkuu mama wa makahaba, Malaika watatu wanaobeba ujumbe wa Ufunuo 14.

Kristo katika ufunuo: Kristo aliyefufuka anaonekana kote katika kitabu cha ufunuo. zile kweli zake zilizofunuliwa, zinatolewa kwa yohana. yeye ni shaidi mwaminifu na mzaliwa kwa kwanza wa waliokufa, na mkuu wa wafalme wa dunia. yeye atupendaye na kutuosha dhambi zetu katika damu yake 1:5. alfa na omega, mwanzo na mwisho. mwana-kondoo anayesujudiwa mbinguni. mshindi, mwaminifu na wa kweli, anayekuja na farasi mweupe na vazi jekundu. bwana wa mabwana na mfalme wa wafalme. ujio wake unatamaniwa sana na kila muumini wa kweli!

UWAKILI, ni jinsi tunavyotumia maisha yetu, na hii ni muhimu sana, kwamba japo tunaposoma Neno tunaliishi kwa kuwa mawakili wema. Na hii ni Mungu tu ndiye anayesaidia.

WAKILI WA MUNGU

Sisi sote ni mawakili wa Mungu kila tulichopewa ni dhamana na tutatoa hesabu kwa mambo matano au sita hivi! Muda, talanta, mali, mvuto, mahusiano yetu, afya, na hata haiba zetu. Hatuwezi kupenda bila kutoa. Angalia marafiki zako na jinsi urafiki wenu ulivyo; mara nyingi una furaha nao na unajisikia vizuri kutoa hata usipoombwa, unacheka mpaka jino la mwisho kwa sauti ya juu. Je, Yeye Baba wa upendo anayetupenda na kutukirimia yote mema, vipi? Tujifunze kuishi bila uchoyo na ubinafsi, ndiyo tutapata furaha na afya ya kweli. Roho iliyochangamka ni bora kuliko dawa Sulemani alisema. Hakuja duniani na kitu na tutaondoka bila kitu. Kwamba tunapenda vya bwerere, au tunapenda sana kupewa kuliko kutoa si jambo jema

Mjane wa senti mbili alipongezwa si kwa sababu ya vijisenti viwili alivyotoa, bali kwa vile alivyobakiza nyumbani! Mara nyingi tunatoa makombo yetu na vile vinavyotuzid kwa masikini yatima, wajane na wahitaji ila watu tunawaowapenda tunawapa vitu ambavyo pengine hawavihitaji na huku 'tumekomba sufuria lote,' Tujihadhari na hili limenihusu mara nyingi pia, naomba hekima kulikwepa.

Kutoa ni kwa ajili ya usalama kwetu ili tusiwe na tamaa au wivu. Amri ya kumi ni ngumu kuliko zote kutekeleza, maana huioni! Ni rahisi kuona viwivu-viwivu kwa wale walio na vitu kama wewe huna ukijaribu kuwapangia bajeti jinsi ambavyo wanapaswa kutumia pesa zao kusaidia watu, ikifika zamu yako kupewa na Mungu hizo, unababaisha-babaisha kwa kuwapa chenji-chenji watu wenye mahitaji, ila watoto wako unawapa vitu wasivyohitaji na wanaenda kujisifu.

Cha kukumbuka daima ni kwamba BWANA Ndiye anatusaidia kila siku na si0 uwezo wetu. Nilipojifungua baada ya muda wa dakika 30 nilipokuwa kwenye chumba

cha mapumziko, sikujuwa kwamba tulikuwa wawili na binti wa miaka 20 ambaye pia tulijifungua wakati unaokaribiana. Daktari mmoja wa watoto alikuja kwetu, na kunifuata kwenye kitanda changu moja kwa moja. Pazia lilitutenganisha sisi wagonjwa wawili. Daktari yule akasema akasoma jina langu kwenye kitanda na kuniita kwa jina akinipa habarI za mtoto. Alisema nasikitika kwamba mtoto wako ana hali mbaya sana tumemweka kwenye hewa ya oksijeni na kuanza kumpatia drip ya dawa na kifaa cha monitor kujua hali yake moyo unavyoenda, na presha, na sasa tumeita helikopta impeleke hospitali ya rufaa ya watoto. Alielezea hili ni jambo linalotokea kwa kina mama wanaojifungua wakiwa watu wazima. Nilikuwa na miaka 42. Nilipatwa na mstuko, na huzuni. Akiniangalia, akaona jina langu kwenye mwisho wa kitanda, na kugundua si mimi mama mtoto bali jirani yangu. Hapo ndipo alipoanza kuomba msamaha kwa mfululizo, na kurudia-rudia na kuonyesha woga. Nilimwambia Daktari ni asiwe na wasiwasi ni ubinadamu kukosea. Nikajiwazia, daktari huyu aliona Mama huyu mzee ndiye mtoto wake atakuwa na shida, hajui Mungu anaweza kumsaidia mtu yoyote kwani kwa Mungu yote yanawezekana. Yeye Ndiye mpaji.

Uwakili mkubwa wa katika maisha tunayoishi ni kuiwakilisha tabia ya MUNGU kwa watu na kuwaaambia watu kisa cha wokovu. Tunapowaambia watu kuhusu wema, upendo na Maajabu au siri za MUNGU watu na kuwaambia kisa cha wokovu, huu ni uwakili wa muhimu sana hata zaidi ya mengineyo yote.

Rockferller tajiri wa Marekani mkubwa wa mafuta ya Petroli, alikuwa bahili na mchoyo wa mali yake, mwenye hasira na huzuni (miserable). Alipofika umri wa miaka hamsini, aliugua sana. Rafiki yake mmoja alimshauri awe anajitoa kihali na mali kwa wahitaji na atapona na kuishi vizuri. Alijaribu hili, na aliishi miaka tisini, akitoa ajabu! Kuna hata kitengo cha Rockfeller (foundation) kikisaidia mashule, scholarship, vilema n.k. Tusifikiri kwamba watu watoa kwa vile wanavyo! La hasha! hiyo ni nusu tu ya hadithi nzima. Mara nyingi ninapokuwa mchoyo huwa kukumbuka hadithi niliyosoma nilipokuwa darasa la kwanza. Kwamba mama mmoja alikuwa mchoyo sana. Naye alikuwa na watoto wakambo waliomtembelea Alipoishi na walikuwa wameweka mtego wa paa - mume wake aliweka; aliposikia sauti ya mtego kufyatuka, alijua paa amenaswa. Akaona kwamba wale watoto watafanya asifaidi ile nyama peke yake na mume wake na watoto wake. Aliwaaga wale watoto wakambo kwa kuwaambia waende ghafla, ni kama vile akiwafukuza waende makwao. Kuja akaangalie mtego kumbe ni chui, naye akamvamia na akauwawa kwa vile hakuwa na msaada wa watu wengine. Kuwa na maneno matamu ila kuwa bahili, ukiwatupia watu chenji-chenji na vipunje vya makombo vinavyodondoka yaani unawapa chakula ila hakishibishi kwani mahitaji yao ni kusaidiwa kujikwamua kimaisha kwa ushauri, elimu, ustadi au rasilimali. Mara nyingi nimetaka kupata mwenyewe ambapo ningealika wengine tupate pamoja kisha nikakosa kabisa. Nimekutana na wale wanaokataa kugawa vitu vyao, hata iwe mirathi na kuba-

nia na mwishowe ikaliwa na tunutu, au wakafa au kuleta huzuni nyingi. Mtu hapati furaha kwa vile alivyo navyo. Furaha yaja kwa kumjua Mungu, kumtumikia na kuhudumia watu. Furaha ya ajabu nafikiri ni Mungu Mwenyewe anatoa, ukihudumu au kutoa kitu, unajisikia unavamiwa na tabasamu (smile attack) hata kama umevaa kiraka, una furaha kuliko wanaoishi majumba makubwa. Kuhusu majumba makubwa fasheni hii imeingia ya kujenga majumba makubwa ila hatukaribishi mtu. Zamani watu waliishi nyumba za majani na udogo na wakaalika watu. Tunajenga tupate sifa, na mtu anaweza kusaidiwa na mtu mwenye nyumba ya majani kuliko sisi wenye nyumba kubwa. Wengine tulianza mahali pagumu tukitembea bila viatu, tulipoona wale wenye viatu vingi tulifikiri wana roho za ukatili, kwamba wangetufikiria tu, basi wangepata thawabu. Leo hii hatutoi vitu vya maana kwa mtu, tunanunua nguo ghali mno, na zikituchosha ndiyo tunampa mtu ili aonekane alipewa na sisi.

Vitu vya dunia vinapungua thamani, leo *nanunua kitu kipya na kesho huwa najiuliza*. "kwa nini nilipoteza pesa zangu na kitu *hiki* kibaya au kibovu, mbona hakivutii". Wengine wadai wakitoa kusaidia kazi ya Mungu 'zangu zitaliwa kanisani, hekaluni au msikitini.' Hivi kama nimempa mtu pesa ya kumpa mzazi wangu, naye akatumia nitaacha sasa kumpa mzazi wangu pesa kwa sababu ya wizi wa niliyemtuma? Kama kuna watu wanakula pesa za kanisani, washitaki wachukuliwe hatua. Hata hivyo Kristo aliwapongeza watu waliotoa sadaka kwa ukarimu kama mwanamke mjane wa senti mbili, japo alijua makuhani walafi au masadukayo watajinufaisha! Usimpunje Mungu wako na kukosa baraka kwa watu wapitao kama moshi. Endapo unafikiri umempa Mungu sana, uwe na amani moyoni Yeye si dhalimu, atakurudishia ile ambayo unafikiri umezidisha! Yaani chenji yote Ila kumbuka zaka yaani moja ya kumi ya mapato yako ni ya BWANA. Yaani Neno linasema ukichukua hiyo si wizi bali umepora kama jambazi mwenye silaha (rob). Jambazi ni yule anayechukua kitu cha mtu, wakati mwenye kitu akiangalia, na kwa nguvu au silaha. Mrudishie Mungu 10% ya mapato yake, ili ubarikiwe au niseme ili usilaaniwe. Mwizi anaiba kwa kunyemelea wakati mwenye mali haoni, ni kama mdokozi hivi. Muumini asiyetoa zaka, anafanya ujambazi- kwa kifupi.

Wanasema, "Nionyeshe ratiba yako ya siku na bajeti yako, na burudani yako, nami nitakwambia usongo wako upo wapi." 'Show me your schedule, entertainment and check book and, I will tell you what is your passion.' Pia hundi ni karatasi inayoonyesha upendo wako kwa Mungu (Your cheque book is a theological document). Theolojia ni mafundisho yahusuyo kumpenda Mungu na kumjua. Usibanie-banie vitu na kuwanyenga watu wasio na uwezo, ukiwapora vitu kwa namna mbali-mbali. Tukifa hatutazikwa na vitu ila tunaweza kuvitanguliza leo mbinguni, vitungoje huko kwa kusaidia wenye mahitaji na kutoa sadaka kwa Mungu anayetupenda kupindukia.

Kila mtu ana talanta ya muda, hakuna asiyekuwa nayo! Ni kweli pengine hatuna mali, ila muda je? Tumia muda wako na karama zako za roho vizuri! Maana karama za Roho tumepewa kubariki wengine. MUNGU atusaidie kunuia au kuazimia kama Daniel Nabii katika Daniel 1 alivyoazimu kwamba hatamwangusha MUNGU kwa vile alivyombariki na kwa upendo wake kwake

Soma vitabu vya uwakili kama "The Blessed Life." Tumia muda kuiombea kazi hiyo pia. Utashangaa utakavyopata upendo na furaha. Nilishangaa sana kwamba bilionea wa nchi masikini kama India ana nyumba ghali kupita ye yote duniani, dola bilioni mbili! Wakati ambapo Warren Buffet bilionea wa pili Marekani, alisema kwamba yeye anaishi nyumba ile ile aliyoishi miaka hamsini iliyopita ya vyumba vitatu vya kulala! Nikashangaa kwamba nchi zinazoongoza kwa mabilionea duniani ni Marekani wako 800, China wapo 500 na India wapo 200, ila kwanini hatusikii watu wa nchi hizi wakigawa vitu vyao, wote tunafikiria jinsi mzungu akavyosaidia? Warren Buffet anatembea na gari la kawaida na anaishi maisha ya kawaida. Amehojiwa na wengi; historia ya maisha yake waweza kuipata kwenye mitandao. Watu wengi wa nchi zinazoendelea wanaweza wakawa kama yule mtu ambaye hakutegemea atapata na wanafuja na kuonyesha visivyo kawaida. Watu wawili hawawezi kuwa matajiri kamwe, na nimefundisha somo hili kwenye uwakili nchi kadhaa kwenye mabara manne. Mwafrika na mtu an-

ayempenda Mungu. Mwafrika ana ndugu na jamaa na marafiki masikini wengi na jumuiya yake ina mahitaji mengi, hata leo ningepata dola bilioni mia moja ningekuwa na mengi ya kufanya kwani mtu anayempenda Mungu apaswa kujua tunaishi kijiji kimoja cha dunia. Albert Sweitzer aliyefanya kazi Afrika ya magharibi kama tabibu alisema wewe umewekwa na Mungu duniani, na kumbuka una kaka zako wahitaji. Daktari huyu alisaidia afya za watu nchi hizo kwa miaka mingi, maisha yake yanapaswa kusomwa na kila mmoja wetu. Tajiri Rockfeller alipofariki, mhasibu wake aliulizwa na gazeti "Je, aliacha fedha ngapi?" Alijibu, "Aliacha zote!" -he left it all. Soma Isaya 58 jinsi nuru ya Bwana itakavyotuzukia na kuondoa shida mwilini na moyoni!

Hata tukiwa na vitu vingi hatuwezi kuvitumia. Naweza kuvaa viatu jozi moja kwa wakati mmoja, au kulala kwenye nyumba moja kwa wakati mmoja au kuendesha gari moja kwa wakati mmoja. Na hata tukiwa na pesa sana hatuwezi kula Tanzanite au dhahabu. Tutakula wali, maharage, ugali au mboga tu

Maisha yetu duniani tukizaliwa tunasema wacha ngoja niende shule nitakuwa na raha na kuridhika, kisha tunasema wacha nipate kibarua au nichume hela nitakuwa na raha, kisha wacha ngoja nioe na kuwa na watoto nitakuwa na raha, kisha wacha nistaafu nitakuwa na raha, kisha wacha nipate wajukuu nitakuwa na raha, kisha wacha watoto wajitegemee basi nitakuwa na raha, mwishowe uzee unaingia na tunasema mimi sina raha na siku hizi mara magonjwa na udhaifu, kisha kuwategemea watu kunaingia. Bibi yangu mzaa mama mwaka wa 1969 alikuja kututembelea tukiwa Arusha, alikuwa na miaka 48, nilimwona ni mzee sana, nikasema bibi wewe ni mzee hivi. Alinijibu 'Grace nilitazama tu upande huu nikigeuka nikajikuta ni mzee!, haikuchukua muda, hata wewe utazeeka na utashangaa miaka imeenda wapi!' Ni kweli nilikuja Marekani nikisema nitakaa miaka sita mpaka leo nimekaa miaka mingi nje ya nyumbani Zaidi ya ndani, na sasa nina umri wa miaka kadhaa kumshinda bibi mwaka 1969, na nashangaa hivi muda umeenda wapi?

Hatukuja na vitu duniani na wala hatutaondoka na kitu. Isipokuwa tunaweza kutuma vitu vyetu mbinguni kabla ya wakati (advance) kwa kufanya matendo mema, ndipo nondo na kutu hawatakula mali zetu hapa duniani. Toa vitu vyako mpaka ikuume, si vile ambavyo ulikuwa unataka kuvitupa. "Nilikuwa na njaa ukanilisha, nilikuwa na kiu, ukanipa chakula, nilikuwa uchi ukanivika, nilikuwa gerezani ukaja kunitembelea," tunaambiwa kwenye Neno kwamba hiyo ni pasipoti ukifanya kwa moyo wako na siyo kulazimishwa. Hebu tuombe hili ili tuwe mawakili wema, na tusije ambiwa, "Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele, aliowekewa tayari ibilisi na malaika zake." Mimi kwa neema ya Mungu sitaki kwenda motoni, wewe Je?

Neno la Mungu lasema ufalme wa Mungu ni kama lulu kubwa ambayo mtu

alipogundua aliuza kila kitu na kwenda kuinunua. Tukiwa wadogo tuliimba wimbo wa sauti ya Yankee Doodle, "Mkulima mwenye shamba alipanda viazi, akachimba chimba akaona almasi. Lo! Lo! Bahati ya mtu mwenye shamba, akatupa jembe upande akaenda zake mjini, kununua gari lake sasa ni tajiri. Lo! Lo! Bahati, Loo; Loo; bahati ya mtu mwenye shamba." Ufalme wa Mungu ni kitu cha thamani, kwako wewe mpenda afya ni vyema uuze vyote na kununua huo. Usikazane kujiwekea hazina duniani sana na kujawa na tamaa ya pesa, maana kwa maumivu watu wengi wamejichoma sana. Watu wengi wamefanya mambo ya ajabu kwa ajili ya pesa, "Shina la maovu yote ni kupenda pesa." Pesa itakubadilisha tabia, jihadhari, watu wengi wakiwa hawana pesa wanajua jinsi ya kuangalia wengine na kuwaona udhaifu wao wa tamaa ya kupenda pesa; ila wakiwa nayo wanajisahau kwamba na wao wana shida hiyo hiyo. Mara nyingi tuna tamaa ya vitu moyoni ila haionekani kwa vile tu maskini. Masikini ana tamaa pia, ila hana nafasi watu waione (opportunity). Kamwe usiache kurudisha zaka (1/10).

Kuna tabia ya wengi wetu kuwatendea mema wale tunaowapenda au ndugu na si yeyote yule anayehitaji msaada wetu. Hata watu wabaya wanafanya hivyo kwa ndugu zao na marafiki zao. Utamaduni wa sisi Waafrika kumpa mtu tusiyemjua ni mgeni. Kama ni watoto yatima tutatunza wa ndugu zetu, kama ni kumsaidia mtu tutasaidia ndugu zetu. Hiki nawasifu ndugu zetu Wazungu sana kwani wanaweza kumpa mtu wasiyemjua hata shirika au taasisi fulani, kama vile watoto yatima, utafiti wa kansa n.k. Sisemi usahau ndugu zako; la, hasha! Kusahau ndugu zako ni kuwa kama kafiri. Ila katika ukarimu wako, ukisaidia watoto wa ndugu zako yatima sita, msaidie na mwingine mmoja usiyemjua mwenye mahitaji. Nimekutana na mhubiri mmoja na mke wake, aliyeniambia yeye kipato chake ni kidogo na ndiyo maana hatoi zaka. Nilimwuliza Je, anakula nini na kuvaa nini? Je, ana shamba? Basi atoe mazao yake. Wanawake wengi au waume wengi wamewakataza wenzi wao kutoa zaka, usiingie dhambi hii. Watu wawili wanaona vitu kwa ubora kuliko wewe peke yako ukiwa ndiyo bosi wa kamati ya mtu mmoja, ya kuamua pesa zinatumiwaje nyumbani mwako. Zaka ni kwa ajili ya manufaa yetu na sio ya Mola. Yeye ana kila kitu. Nikimpa senti mbili tatu zangu au nikiacha, Yeye Bwana hawi masikini kamwe; ni kama mtoto wako mdogo unayemfundisha asiwe na uchoyo kwa kumwomba kiazi kidogo ulichompa akumegee. Hata hivyo kama unafikiri umempa Mungu zaidi ya unavyopaswa kumpa, Yeye si kama mfanya biashara anayengoja uende bila chenji kamili ili aichukue! Yeye ni mwaminifu, na kama ulimpa kupita inavyotakiwa, atakurudishia tu! Hakuna aliyetoa kwa Mungu akafilisika. Haleluya! Wimbo umesema "yote kwa Yesu natoa ikimaanisha si 10% bali kila kitu".

Wakati Musa akiandika Torati na kuongoza wa walikuwa na mafanikio ya kupita mpaka walikuwa wa ikitoa 33%; ambayo ni theluthi ya mapato yao! Kulikuwa hakuna aliyekuwa na njaa. Jumuiya *ilibuni* vitu vya kufanya ili

kila mtu awe na kitu cha kumudu maisha au kupata rizidi za kukidhi malazi, makazi na chakula. Mpangilio wa Mungu daima unakufanya uwe na heri na fanaka. Wape watu mitaji ya kujiendelea na wasimamie ukiwa na ujuzi au umtafute mtu wa kuwaendeleza. Watu wengi wenye uwezo wanalia lia, au wanakuwa matapeli kuwaahidi watu mambo makubwa kisha hawaonekani wanayeyuka tu. Wengine walipokuwa hawana uwezo walifuata watu wenye uwezo daima, walipopata afuteni walisahau watu. Walikumbuka watu walipohitaji connection au kupata wateja wa kusikiliza ukubwa au maendeleo yao yalivyo. Wazungu husema huwezi kumpa Mungu zaidi ya anavyokupa, eti unampikua, haiwezekani "You can not outgive God". Anza kumtumikia Mungu na kumpenda Mungu kwa usongo na ushujaa mwingi. YEYE atakuwa njozi, utume, usongo na nyenzo (vision, Mission, Passion and provision).

Na kumbuka mambo matano muhimu kwa kila binadamu

- **Mwamini Mungu, na ungama dhambi zako, na Mpende sana**
- **Soma Neno la Mungu kila siku**
- **Omba bila kukoma kila siku**
- **Tafuta ushirika utakaokusaidia kukua na kuishi katika kweli**
- **Waambie watu wengine kuhusu habari njema na hukumu inayoujia ulimwengu, na mbingu.**

Mbinguni ni mahali halisi, Ufunuo 21 yasema kwenye mafungu yake. Fungu la 12 kuna kuta, la 13 kuna malango, la 14 kuna msingi na la 15 kuna vipimo! Mji halisi kama miji tunayoijua na kiti cha enzi cha Mungu kitakuwa pale. Mungu ataendelea sayari zote akiwa pale, yatakuwa makao makuu yake mapya. Mti wa uzima, hakuna machozi, vilio, kifo, huzuni, usiku, au maumivu. Kule tutafuata sheria ila hatutaona shida tutaona sheria na upendo vinaenda pamoja . Yule anayefikiri sheria si muhimu asome fungu la 22:14 " Heri wazifuao nguo zao wanaotenda amri zake ili wawe na haki ya kuuendea huo mti wa uzima na kuingia mjini kwa malango yake. Shetani akiwa amefungwa kifungo miaka 1000 katika ufunuo 20 ataona vurugu, uharibifu, na uovu alioutenda mizoga ya watu itakuwa kila mahali naye atajionea uovu wake na kukiri hakika Mungu ni wa haki na upendo. Kufungwa kwake 'pingu' kunaonyesha wazi hana uwezo kulinganisha na Mungu kama wengine wanavyofikiri. Alitaka kumshusha binadamu awe chini ya mfano wa mnyama, badala ya mfano wa Mungu. Ila Yesu akaja na kuzaliwa akafurahi amemtoa Yesu kwenye enzi na atampiga mweleka aanguke bali tunashukuru Mungu ameshinda. Hata malaika waliokuwa na mashaka wameona kwamba shetani ana hila za ukatili mkubwa.

Mvuto wako ni muhimu sana. Watu wanapokupenda na kukutetemekea, usitumie nafasi hiyo bila kuwa na hekima. Nilimjua Dwight Nelson mhubiri

kule Michigan. Siku moja nikiwepo alitoa kisa cha safari yake, wiki hiyo. Alisema aliendesha kwenda Califonia akitoka Michigan, umbali wa kama kilomita 4000. Gari lake lilikuwa Honda *kuukuu*. Alisema aliharibikiwa gari, mara saba hivi. Baada hotuba yake, wiki iliyofuata walijitolea kama watu kumi hivi kumnunulia gari jipya! Alikuwa na mvuto (influence). Angeweza kununua gari lake, ila aliwaambia watu wale walete hizo pesa waingize kwenye huduma yakusaidia wenye mahitaji. Je una yatima wangapi, wajane wangapi, masikini wangapi au wageni wangapi unawaosaidia leo katika maisha yako. Naomba utafakari maaana ndiyo utu wa binadamu na dini ya kweli ilipo. Jipime na jichunguze leo. Je una magari yamezagaa zagaa nje ya uwanja wako, na utakapoaga dunia watagombania watu ambao hawakuyatolea jasho? Basi anza kuyagawa mahali penye mahitaji. Tajiri Colgate alimpenda Mungu sana, alitoa zaidi ya 10% kwa watu wenye mahitaji na kusaidia kazi ya Mungu ili watu wengi waende mbinguni, ila alipokufa alisahau kuandika mirathi. Watoto wake hawakujali watu wala Mungu na wakatumbua zile pesa wakisahau yale baba yao aliyoyasimamia. Leo hi weka mirathi, haimaanishi utakufa haraka ukiweka mirathi. La hash. Watoto wako uwape vitu vichache tu vya kusaidia wawe na bidii ya kazi na kuendelea kuendesha maisha yao bila ufukara sana. Unapowakuza waonyeshe wewe unajali masikini, wajane, na yatima na kujilinda na mawaa.

Kutotoa zaka Ni kama ukimtembelea mtu ukiwa umempelekea kapu la vyakula (shopping), na vitu vingine kama zawadi, halafu ukishaondoka anakatalia hata lile kapu. Kiafrika, hata hapaswi hata kurudisha lile kapu likuwa tupu. Atajitahidi atafute hata kitu kidogo aweke ndani. Utamwonaje huyu mtu? Kwamba hana shukrani hata kidogo. Ndivyo tunavyomtendea Mungu wetu. Baada ya kutukirimia na mengi, tunakatalia hata kapu! Lakini tukitoa tunabarikiwa. Alisema tumjaribu, tuone kama Hatafungua madirisha ya mbinguni na kutumwagia mibaraka. Watu wengine wamebarikiwa kutoa zaidi ya 10%; walipobarikiwa kama mfamasia mmoj kule Uswiss, alitoa 90% kama zaka maana alibakiwa na mahitaji yake yote. Usijali vitu vidogo vidogo kwa ubahili unavihesabu.

Kama una nyingi, fanya kama ujumbe wa Yohana mbatizaji "Mwenye makoti mawili ampe moja mwingine". Ukiwa hauongezeki saizi huna haja ya kununua nunua nguo na vitu. Msafiri wa mbinguni pesa zako zilete roho siyo vitu. Hata hivyo Roho Mtakatifu, si roho 'Mtakavitu' kama asemavyo rafiki yetu mwinjilisti. Rahisisha maisha yako, wanasema vichache ni vingi (more is less). Yaani una vichache kwa kutazama ila moyoni una furaha na mengi yanayoburudisha roho mpaka unajiona tajiri zaidi ya Bill Gates kwa vile Mungu amekupa roho ya kuridhika, na amekupamba, hata ukivaa kitu kisicho cha thamani watu wanauliza umepata hiki wapi jamani? Unanawiri ni ajabu. Nafikiri mbinguni patakuwa pazuri si sana kwasababu ya vitu bali kwaajili ya furaha moyoni, yaani pale kwenye mto maji yakitiririka, unaburudika, na kutabasamu, na wapendwa nao wanafurahi nawe, mnapiga masoga, kisha Malaika wanapita kuja kukaa nanyi, kisha Mungu anazung-

umza nanyi. Hata usipewe kitu yaani taabu zako zimeisha, hakuna kifo, huzuni, vilio, maumivu, wala yote mabaya. Si mambo ya vitu la! Dhahabu kule itakuwa lami tu ya kila kinjia.

Ukiwa una talanta, una sura nzuri, haiba nzuri, mwandishi mzuri, n.k tumia haya yote kwa kuongoa roho. Siyo yakuletee kiburi, kwamba "Mimi ndiyo mwenyewe." Uwe mnyenyekevu. Unajua mnyenyekevu hajitambui? Mtu mmoja aliyekuwa mnyenyekevu sana hata alipewa medali na kijiji chake ya unyenyekevu. Siku iliyofuata alipoivaa, ilitwaliwa, kwa vile alikuwa anajitangaza unyenyekevu!

Panga bajeti yako vizuri ili usiwe na madeni madeni. Hali ya madeni na hasa ya nyumba imenipata; naomba usiku na mchana yanitoke. Ogopa madeni kama vile ukoma. Wiwa upendo tu. Ukiwa na madeni unampunja Mungu sana kwa kulipa madeni, maana waweza kwenda jela. Na hilo wengi twaogopa kuliko kumwibia Bwana; hata kama hutoi sadaka au zaka bora ulipe deni; ni hatari. Hata tunasema eti Mungu anaelewa kwamba nina madeni, nisipotoa zaka na sadaka. Jifunze bajeti uishi kutokata na kipato chako. Usinunue usichohitaji au kuishi kwenye madeni. Wanaume wengi wanapokea pesa, na kupanga matumizi wenyewe. Mke ana mahitaji mengi, hasa kama hafanyi kazi. Ila fanya hivi: Jiweke kwenye viatu vyake, kwamba yeye ndiye mwenye mshahara nawe huna senti bali hakushirikishi kabisa, mradi anakupa taarifa kidogo hapa na pale inapobidi! Watoto wa nyumba hii wanagundua wakianza kufanya kazi wanamtumia mama tu na wala si baba. Kule Kisii watoto wengi walianza kuchukua mama zao kwenda Nairobi wakiacha mababa wabahili wenye roho mbaya wakijipulizia moto na kuchemsha ugali wenyewe. Baba hawa walikasirika maana walisaidia watoto kusoma kwa kiasi ila wakiamua tu (at their convenience). Wengine naoishi nao karibu wameleta mama zao ughaibuni, baba akawa anatoa dua lisilompata mwewe, yaani mke, ila linawapata watoto. Watoto wanapaswa wajali wazazi wao, hata kama wazazi hawakujali. Ni dhambi kumtelekeza baba hivyo au mama. Mama huyu apaswa amtetee mume wake na mzazi mwenzake. Mara zingine wakina mama wanaleta picha kwamba wameteswa sana na wanakuwa si wakweli kusema mema mengi ya mume wanavyopaswa. Tujihadhari sana tutachuma dhambi kwa Mungu. Nakumbuka nilipogombana na mume wangu na kukasirika mtoto wangu wa miaka saba aliniuliza na nikamweleza, akajibu 'mama usijali, akija baba toka kibarua mimi na mdogo wangu tutamchangia tumpige'. Mdogo wake alikuwa na miaka mitatu. Hapo ndiyo nilingamua kwamba hata mimi nilikuwa na makosa makubwa tu kwenye huu ugomvi. Hata mume wangu ndiye alikuwa sawa. Na sasa nataka kuwaingiza watoto wadogo kwenye chuki na ugomvi wa muda mrefu na kisha walaaniwe kwa kumchukia baba yao na kutomsaidia kweli? Niliomba Mungu anihurumie na kunisamehe. Najua amenisamehe. Zamani nilipokuwa sina madeni nikisikia mtu ana shida nilitoa. Siku hizi nalia lia madeni! Madeni! na wala sitoi. Tusaidiane kuombeana tabia hii ikome na Mungu atupe baraka zake. "Niende mbele za Bwana na mikono

mitupu?" Ulisema wimbo wa watoto. Ni aibu, kama wewe ni maskini, na huna yaeleweka; ila ni aibu na si baraka kwako. Fundisha watoto wako kutoa sadaka na zaka. Wakuone unaitoa kila inapotolewa ibadani Sabato. Wafundishe jinsi ya kutumia pesa, najaribu hilo kwa watoto wasije waka-kumbwa na yaliyonipata. Utasaidiaje watu wanaohitaji kusaidiwa kama unakopa kopa, na ambavyo si vya lazima. yatima au huduma fulani za kushuhudia watu na kuwaleta kwa Bwana.

Usisahau kutunza jamaa, "Mtu asiyetunza jamaa zake ni mbaya kuliko asiyeamini." Wengine waambiwa wazazi wao 'Korban'. Hii inamaanisha kwamba hawawezi kuwasaidia kwa vile vitu vyao vimewekwa wakfu. Mtu ambaye ana kitu na anashindwa kutunza wazazi wake au ndugu zake ni kama kafiri. Naelewa ndugu wengine hutawaweza, wana tamaa kibao, na wanaona wivu ukifanya kazi ya Mungu.

Ndugu zako na hata mke/mume wako, watakuendesha usisaidie watu wenye mahitaji. Watatazama kwa wivu unampa nani, nini na kusema wawafanya wawe masikini. Japo sijaona anayemsaidia masikini akawa ma-sikini. Ahadi za Mungu ni za kweli kabisa. Na wengine wakiona unapatana na mume wako au mnaishi vizuri kwa amani na kumfanyia kazi Bwana; na miji yao wanapigana pigana atasema "mke wake kamkalia." Tafsiri yake, mke asipendwe, akipigwa kofi ndiyo mambo sawa! Au, 'wanajidai wazun-gu.' Hivi wazungu ndiyo walikuwa Edeni kwanza au ndiyo wanaopendana kuliko waumini kweli? Hivi wao ndio wana upendo wa agape kweli? Mbona wanaachana kila kukicha na *kesi za* kuuana ni zaidi ya kwetu? Au utasikia "wanajidai tu tutawaona, wataachana tu!" Hivi wewe unaombea maangu-ko ya wenzako tu?

Mtu mmoja alifurahi na kucheka wakati mtoto wa mwenzake anaharib-

ikiwa akisema, “Amejiunga kwenye kundi letu. Amekuwa kama sisi, au watoto wake watakuwa wabaya kuliko wangu!” Na huyo mtu hakukuuliza kuhusu ya watoto wako hata pengine alikuombea. Mtu mmoja alimwona bwana mmoja akimfungulia mke wake mlango wa gari akasema, “Mambo mageni haya; nafikiri ni mke mpya au gari jipya!”. Usiwe mtu wa kutaka wenzako washindwe, waombee. Mungu bado ana uwezo, mbona Sauli akawa Paulo bila hata yeye mwenye kuomba.

Tuliishi na rafiki yangu na mke wake Michigan. Walinionyesha barua waliyoandikiwa na kaka yao aliyewasomesha wakiwa sekondari, “Mpendwa tulikusomesha, na tumekuambia utununulie lori na trekta, mpaka leo hujatununulia, umeenda Marekani na sasa umebadilika, tutaomba Mungu akukatekate miguu ndiyo utatukumbuka nasi, na kutuona wa maana!” Rafiki hawa walilia machozi, kwani walikuja kusoma kwa kujitegemea, na walikuwa wakisaidiwa kodi na kufanya vibarua vidogo vidogo vya kubangaiza ili kuponea maisha (survive). Utakumbana na jamaa wa namna hii, ila hilo lisikupe homa ukaacha kuwasaidia wenye mahitaji ukiwa nacho. Nafikiri hiyo ndiyo shida ya wachawi pia, wivu wanataka kuwaumiza wengine kwa vile hawana. Kila siku ukiamka, mkabidhi Bwana mipango yako na umwombe akuongoze.

Tembea na vitabu na visome ukiwa unangoja mahali. Wape watu zawadi ya vitabu vizuri. Sio kutabasamu na kukenua nao meno tu, bila ya kuwapa kitu Chema kama unacho. Mvuto si wewe ukwezwe, bali Mungu aonekane katika maisha yako. Hata ukiwa umejaliwa nyumba nzuri, karibisha watu na uwaambie kwa upendo hukumu inayoijia dunia karibuni. Unajua Maandiko yanasema Mungu ana vitabu vitatu. Kimoja ni cha kurekodi mambo. Vitabu hivi vitaletwa hukumuni siku moja na kila tendo tulilotenda liwe jema au baya litaletwa. Filamu ya maisha yetu itapita pale na kila tulichofanya kitaletwa cha kila mmoja wetu. Unayakumbuka yale mambo unayoyafanya ya siri, ambayo hutaki hata mume, mke,mtoto, dada, kaka, bibi, babu, mjomba,mpwa, shanazi, au mtu yoyote ajue? Yote yataletwa. Ila zile dhambi tu ambazo zimeungamwa hazitaletwa. Mungu akitusamehe anafuta yote na mfuto wake mkubwa na kuzika dhambi zetu chini sana kama baharini Pacific kule Mariana Trench ambayo ni maili saba.

Japo dhambi zetu ni nyingi na nyekundu kama damu zinakuwa kama theluji ya mlima Kilimanjaro tukiziungama. Je, leo mpendwa msomaji umeungama dhambi zako na toba ufungue ukurasa mpya wa maisha yako? Saidia watu ili wajisaidie; siyo wakutegemee. Kwenye kitabu cha Ron Sead Rich, kwenye kitabu chake cha “waumini matajiri kwenye ulimwengu wa njaa, anaeleza mambo ya ajabu mno! Anasema utafiti umeonyesha kwamba, Mwenyezi Mungu Amekuwa mwaminifu ni ajabu, (nitakufanya kichwa na wala si mkia)! Akasema 80% ya utajiri wote duniani umo mikononi mwa waumii wanaokiri Jina la Mungu. Akasema shida ni mabahili ajabu! Mungu ametubariki na matrilioni ila tukitoa msaada kwa maskini tunatoa chenji,

chenji tu. Badala ya kupanga program za kuwakomboa watu wasitutegemee. Badala ya kutoa jozi ya ng'ombe, mbuzi au miradi itakayozalisha, tunatoa unga au kitu ambacho watakula kisizae ili kesho watuombe tena! Huu ni ukatili wa aina fulani. Ni vyema mno watu hawa uwape elimu, na mitaji midogo midogo ili wajikwamue. Wasiwe daima mbele yako wakikufagilia na kukusujudu tu.

Rafiki ya mume wangu wanayefanya kazi naye ni milionea, alianza biashara yake kwa dola milioni sita alizopata kwa kuvumbua dawa (pharmaceutical). Anatoka India, siku moja mume wangu alituambia tukwia na marafiki, kwamba rafiki huyu alisema kwamba ana pesa nyingi wala hajui la kuzifanyia! Nilicheka moyoni, kwa mtu anayetoka India kweli, watu wanalala mabarabarani na kwenda choo barabarani, na leo mtu mzima mwenye kisomo cha shahada ya udaktari wa Kemia kutoka nchi masikini anajidanganya kwamba ana pesa nyingi hajui jinsi ya kutumia kweli? Leo hii nikitembea chuo kikuu cha karibu yangu University of Scranton, au University of Marywood, au East stroudburg University au Penn state University nitakutana na maelfu wasio na karo ya shule! Mtoto mmoja katika ya kumi america anakula mlo mmoja kwa siku, kweli binadamu akitafuta watu wa kuwasaidia sytematically atakosa kweli? Hata leo nisipokuwa na kibarua nipate mtu wa kuniunga mkono niwe nafanya huduma fulani sitapata watu wa kuwahudumia kweli kiroho, kimwili, kiakili, kiuchumi au kijamii kweli? Mtu akikwambia ana pesa tele hajui la kufanyia mwelimishe. Ubaya ni kwamba tukiwa na pesa hekima inapungua na tukiwa masikini tunajua cha kufanyia, na wale walio na pesa tunajua wafanye nini na pesa zao! Mungu aturehemu.

Wachina wasema ukitaka kufanya tofauti kwa siku moja kula chakula kwenye hoteli nzuri. Ukitaka kufanya tofauti kwa mwezi mmoja oa/olewa (mfano mbaya). Ukitaka kufanya tofauti kwa mwaka mmoja panda bustani. Na ukitaka kufanya tofauti maishani 'panda mtu;' yaani saidia watu kupata elimu, au peleka watoto shule. Utakuwa umemkwamua mtu. Maisha ni vita kubwa, kila siku ina pambano lake, tunataka kushinda vita na pia mapambano ya kila siku Hatua saba za kuelekea kileleni:

Hizi ni hatua saba katika kanuni ya asilimia 1.000 ambazo zitakushangaza endapo utazifanyia mazoezi

Hatua ya 1:Amka masaa mawili kabla ya miadi yako ya kwanza au kabla ya kufika kazini. Wekeza masaa ya mwanzo kwa kusoma vitabu vya kiroho, Elimu na vya kutia hamasa. "Masaa ya kwanza ndio gurudumu la kuendesha siku" Unapoamka, jiongezee mwenyewe maarifa ya kiakili ili uwe na siku njema. Utakuwa na mtazamo sahihi, makini, mbunifu na mwenye tija kazini kwa siku yote kama utafanya hivi. Kama utawekeza katika fani yako saa moja tu kwa siku, hiyo itakuwa ni sawa na kusoma kitabu kimoja kwa juma, na vitabu hamsini kwa mwaka. Mtu mzima kwa kawaida anasoma kitabu kimoja kisicho cha hadithi kwa mwaka. Endapo unasoma kitabu

kimoja kwa juma unafikiri utakuwa mkuu katika taaluma yako na kusonga mbele katika hekima dhidi ya watu wengine wote kwenye biashara yako? Ni hakika ndivyo itakavyokuwa! Hiyo itakuwa ni sawa na vitabu 500 kwa mwaka, utahitaji nyumba kubwa ya kuhifadhi vitabu vyako! Hii itakufanya uwe mtu mwenye mamlaka katika taifa lako kuhusiana na taaluma yako kwa miaka mitatu hadi mitano.

Hatua ya 2: Andika tena malengo yako makuu kila siku katika daftari katika wakati uliopo kila asubuhi kabla ya kuondoka, bila kuangalia kile ulichoandika jana. Kitendo cha kuandika na kurudia ni cha kuunda kanuni ya uundwaji wa taarifa katika mfumo wa kuongoza akili yako. Unaporudia kuandika malengo kumi kila asubuhi unataendelea kuona na kufikiri juu ya fursa za kufikia malengo hayo hatimaye. Utakuwa makini, mwenye mwelekeo sahihi na usiyeyumbishwa, utakuwa mtu mwenye malengo na nia thabiti. Na utafanikiwa katika malengo yako kwa haraka zaidi kuliko kama yangekuwa ni mawazo tu yanayoelea katika akili yako.

Hatua ya 3: Kila siku weka mipango mapema. Andaa orodha na panga vipaumbele katika kazi yako kabla ya kuondoka nyumbani. Uwezo wako wa kuona vipaumbele na kuchagua kile ambacho ni cha muhimu zaidi ambacho utakuwa ukifanya kila wakati ni ufunguo wa kupangilia maisha yako na kuzidisha matokeo yake.

Hatua ya 4: Jenga nidhamu ya kushughulisha akili yako yote katika jambo MOJA. Chagua kitu ambacho ni cha muhimu kuliko vyote ambacho unaweza kufanya kila siku. Halafu anza nacho kwanza na kifanyie kazi mpaka kimekamilika kwa %100. Uwezo wako wa kuwa makini na kufanya kazi, wakati unaendelea na na zoezi la kujijengea hiyo kuwa tabia, yenyewe, itakuwezesha kukuza uzalishaji wako, ufanisi, na matokeo mazuri katika mwezi unaofuata.

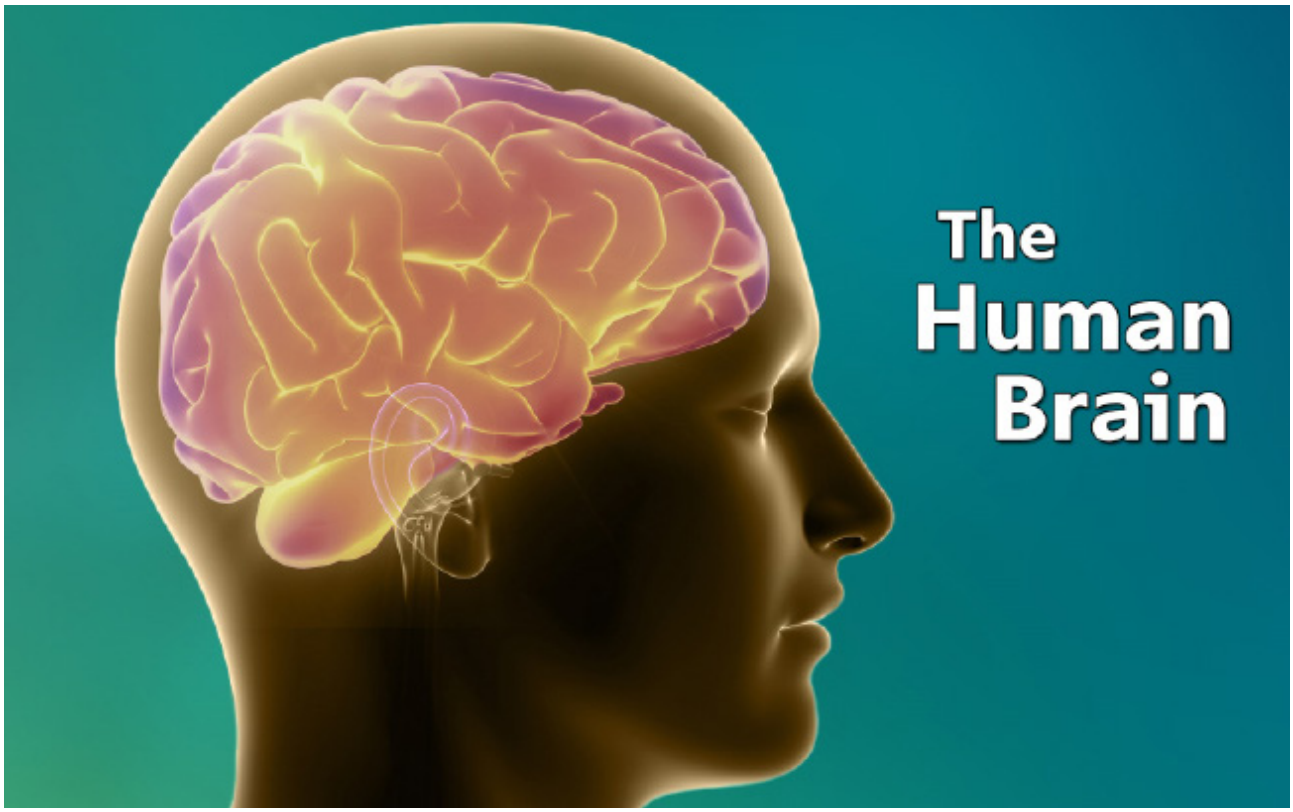
Hatua ya 5: Sikiliza vipindi vya kuelimisha katika gari lako: mfanyabiashara wa kawaida anayeendesha gari anatumia masaa 1000 – 500 kwa mwaka akiwa katika usukani wa gari. Unapogeuza gari lako kuwa jingo la chuo kikuu ama darasa la simu ya mkononi unapata elimu sawasawa na kuhudhuria mihula miwili ya masomo ya chuo kikuu wakati unapokuwa unaendesha gari. Watu wengi wamebadilika toka katika ufukara hadi kuwa matajiri kwa kusikiliza vipindi mbalimbali vya sauti kwenye magari yao.

Hatua 6: Uliza maswali mawili ya tafakuri kila baada ya kupiga simu, kuhudhuria sherehe au kukutana na mtu fulani: swali la kwanza ni "Je ni jambo gani nimefanya vyema?" swali la pili "ni kitu gani naweza kufanya tofauti?" Swali la kwanza linakulazimisha kufikiri kwa kina na kukumbuka mambo yote sahihi uliyoyafanya mara ya mwisho ulipokutana na mtu fulani, katika mkutano, ulipofanya uwasilishaji ama sherehe: hata kama haikufanikiwa. Swali la pili linakulazimisha kufikiri juu ya njia mbalimbali tofauti unazoweza kutumia kuongeza ufanisi katika mazingira yaleyale.

Andika mawazo haya mahali fulani pia. Njia hii ndiyo ya haraka na zoezi la muhimu zaidi katika ukuaji binafsi na kuendelea kwa mtu.

Hatua ya 7: Mchukulie kila mtu unayekutana naye kama lulu ama thamani kubwa ya fedha: kote nyumbani na ofisini, unapotembelea watu nyumbani kwao na kila unayekutana naye. Unapowachukulia watu kuwa wa muhimu na wa thamani, watarejesha fadhila kwa kukuchukulia kama mtu wa thamani pia. Watatamani kuhusiana nawe, kufanya kazi nawe, na kununua vitu kutoka kwako na kukutambulisha kwa marafiki zao. Anza kwa watu wa nyumbani kwako unapoamka asubuhi, washukuru, kuwa na mtizamo sahihi utajikuta una amani na furaha siku nzima. %85 ya mafanikio yako yanategemea mahusiano yako na watu, usiwe mtu wa kukasirika kasirika.

AKILI YA MWANADAMU IMEUMBWA IPATANE NA MUNGU

“Ubongo wa Mwanadamu umeumbwa kwa Mfano wa Mungu “

1. Fikiria kama ambavyo mazoezi ya viungo humsaidia yeye afanyae, ndivyo nawe inavyokuwa unapoizoesha sehemu ya mbele ya ubongo wako kufikiri, uwezo wako wa kufikiri unaongezeka.

2. Kuwa mtu anayependa ukweli, kuwa na shauku nao, tunashindwa kuufikia ukweli kwa sababu Mungu hana ukomo, Naye huudhihirisha upendo wake kwetu kila siku (Maandiko, Sayansi na uzoefu)

a. Jifunze na ufurahie Amri za Mungu na kanuni zake. Sheria ya Upendo, Sheria ya uhuru.

3. zithibitishe nadharia zote kuhusu Mungu kwa kutumia maandiko

4. kwa kulingana na ushahidi wa tabia ya Mungu Uaminifu wa kiwango cha juu na tabia ya upendo, jisalimishe kwake. Anza kila siku kwa kumualika roho wake.

5. tafakari kila siku kuhusiana na tabia ya Mungu ya upendo na ufahamu, Ukweli uliojazwa na shukrani, na tafakari juu ya Mungu na ufalme wake wa upendo na kazi ya uumbaji.

6. Mwamini Mungu katika maisha yako, siku za usoni na matokeo yake baada ya kuelewa uaminifu wake na kupitia uzoefu wake.

7. Fanya mazoezi ya kanuni za Mungu. Ishi bila choyo, kwa kuwapatia wengine, jitolee na tafuta kuwashirikisha wengine kile Mungu alichokupa. Kadri unavyotoa ndivyo utakavyopokea.

8. Tafuta namna ya kushiriki ukweli kuhusiana na ufalme wa Mungu na upendo kwa wengine, jiunge na taasisi zinazojishughulisha na kudhihirisha upendo wa Mungu ulimwenguni. Anzisha huduma, ongoza masomo ya biblia, shirikiana na waumini mlio na mtizamo sawa wa kiimani. Ushirika hukuza uwezo na maarifa, hudhihirisha upendo wa Mungu katika kuponya na kuhuisha.

9. Ishi kwa kulingana na mpango wa Mungu wa maisha ya kimwili. Jiepushe na sumu zinazoweza kudhuru mwili na roho kama vile, tumbaku, pombe, madawa ya kulevya, viburudisho, michezo ya kupigana, kusoma vitabu vya kidunia, ama mambo yanayohafifisha tabia ya Mungu.

10. Fanya mazoezi ya mara kwa mara ya viungo na ukuaji wa mishipa ya fahamu, pamoja na chembechembe za kusawilisha kiwango cha hasira.

11. Pata muda wa kutosha wa kupumzika, kunywa maji, vuta hewa, kula vizuri na kulala ili kwamba ubongo wako usije ukaathirika katika uwezo wake wa kufanya kazi.

12. Ishi kwa kulingana na kanunu ya Mungu ya Asili. Kula vyakula vyenye afya, hakikisha unatoa uchafu mwilini, pata mwanga wa jua, utapunguza magonjwa mengi.

13. Samehe: usishikilie jambo kifuani, Kutunza hasira kifuani kunakufanya kuwa mtu wa hofu na mashaka na hatimaye hupunguza Amani na afya kwako

14. Usiwe na hatia: inapunguza Amani, na kuongeza mashaka, na inawathiri wengine wasio na hatia, ungama dhambi zako na endelea na maisha.

15. Kama hofu na mashaka imekujaribu ili kutenda kinyume na dhamiri yako ili kwamba upate ukubali wa wenzio, kumbuka kujiweka pembeni na kujiuliza.

a. Ukweli ni nini? Kipi ni sahihi? Kipi kina afya? Na kipi kinastahili? Je nifanyeje?

b. Jiulize mwenyewe endapo mtu fulani amekukataa ama amekukasirikia kwa kufanya kile unachoamini kuwa ni sahihi je huyu aweza kweli kuwa ni rafiki yako, je unahitaji ukubali wao?

c. Kuwa tayari kuwaweka watu wengine huru kufikiri ama kuhisi kadri watakavyo kuhusiana na wewe. Endapo unafikiri "kama nikifanya kile wanachohitaji, basi hawatanikasirikia". Basi jaribu kuwaacha huru wafikiri kadiri wanavyochagua kufikiri juu yako na utakuwa huru kutokana na mi-

songo ya kutaka kuridhisha matakwa yao.

d. Kumbuka upendo hufanya kile kilicho sahihi kiafya na kimantiki, kwakuwa ndivyo, si kwakuwa inasikika vizuri wakati huo. Tazama ng'ambo na utumie kanuni hizi za Mungu hata kama zinaonekana kuwa ngumu kwa wakati huo.

e. Daima MTAZAME YESU, ishi kwa ujasiri katika uzuri wa MUNGU, ukijua ukweli wa SHERIA YAKE ya upendo, mpango wa maisha, kwa moyo wako wote itazamie siku ya YA MAREJEO YAKE.

Mara nyingi tumejikuta tukisema kwamba masikini hawa ni waongo, hawahitaji msaada, na pengine ni wavivu. La! Ajabu tulipokuwa na hali mbaya au maskini, hatukufikiri haya, tulitaka tusaidiwe, na tukashukuru. Sasa tukiwa na hali nzuri tunapepeta mengi kuhusu jinsi ya kusaidia watu na kusema lazima nichunguze mno, kwani hawa watu ni waongo. Nimechunguza mara nyingi na nikagundua ni lazima niwe mwangalifu, kwani ni Mungu anayepima waongo na tochi yake. Hajanikabidhi kazi hiyo, au wewe amekukabidhi? Wengine tumesema, nikimpa msaada, aenda kunywea pombe, ni kweli, ila ni lini wewe, utamsaidia mjane, yatima au maskini ukifanya machambuzi haya mengi? Maneno ya "Nilikuwa na njaa, kiu, uchi, jela;" haikuzungumzia kwamba ufanye utafiti. Mungu atajaji. Hatusemi uwasaidie watu wasiohitaji, ila wengi wetu hatuko tayari kutoa, na tunapata sababu ya kuchelewesha utoaji au kutotoa, kwa kisingizio cha 'utafiti wa mwongo asiyehitaji msaada.'. Mara zingine nimependa kuangalia picha za maafa ya watu, watu kwenye mafuriko, tunaona kwenye runinga au kwa macho "yulee anaenda masikini". Ila hata senti hatutoi, na wala hatuwaombei kama hatuna senti. Hivi ni haki kweli, maafa ya watu yawe burudani yasiniume hata nitoe dola moja ya kusaidia mtu anayepatwa na huzuni vile?

Usiache mtu akuombe ombe na kukutegemea. Waumini wengine ni wachungu au bahili sana wakiwa na vitu, ila wanapokuwa hawana wanajua jinsi ya kuwapangia walio navyo kufanya kazi ya Bwana au huduma. Tunavaa nguo na vitu vya fahari, rafiki toka Tanzania alijisifu kwangu eti suti yake ni ya dola 5000! Ila tukisikia watu wenye shida tunatoa chenji chenji ndogo ndogo tu, na tunafikiri tunawapwaga watu, kumbe maskini tunajipwaga vibaya!

Nashindana na uchoyo, na kuomba Mungu kila siku niendelee kutoa; maana hatuwezi kumgusa Muumba bila kugusa viumbe vyake. Wengi tu 'shaba iliayo na upatu uvuma'. Hata ukiwa na vitu vingi sana; huwezi kuvaa viatu viwili kwa wakati mmoja, kuendesha magari matatu kwa wakati mmoja au kulala vitanda viwili kwa wakati mmoja. Hata nikikutembelea hauwezi kusema leo hapa *tutakula* dhahabu na almasi. La; hasha! Utakula ugali ule ule na mboga *ile ile*, au vyakula vya kawaida tu, la sivyo matumbo yatadhurika! Toa vitu vyako mpaka vikuume, siyo kutoa chenji chenji

hata zikidondoka mfukoni mwako *huzitupii jicho*. "Mjane wa senti mbili, alipongezwa kwa vile alivyobaki navyo na siyo alivyotoa"

Angalia kama nyumbani mwako kuna vitu vilivyozagaa zagaa, vitoe. Mama mmoja aligundua ana kaseti na DvD kama 200 hivi ambazo alikuwa ameangalia na wala hazitumii! Aliamua kuziuza na zile pesa atumie kwenye kazi ya Bwana. Usiwe mtu wa kulundika vitu vya bohari, ukifikiria kwamba kesho utapata shida na kuvihitaji, wape wengine na Bwana hatakutindikia kesho. Siyo mzungu tu eti anatoa kwa mtu asiyemjua, la Mwafrika pia, maana anajua uchungu wa umasikini.

Ndugu yangu toka Mara, niliona amejaza nguo tele kwenye makabati yake, hata vyumba vingine. Nguo nyingi za watoto za zamani. Anakaa nazo tu akikumbuka watoto wake walivyokuwa wadogo walivaa hichi au kile kiatu mguu wa mtoto ulikuwa mdogo! Shida hii nilikuwa nayo pia, mpaka rafiki yangu, Grace Zuzo wa Afrika kusini aliponiambia, "Ukiwa na nguo 20 au 30 zatosha kwenda kibaruani, na nguo yoyote ambayo huivai zaidi ya mwaka si yako wape watu wengine.". Mara zingine tumepata kuleta macontainer ya nguo, na vitu kwa wahitaji ila tumepata matapeli au ugumu wa kukomboa bandarini, lakini hii haina maana tuache kusaidia mtu kabisa au kutofanya utafiti wa kufanya mambo bora. Mara nyingi na rafiki yangu Zuzo tumeomba Mungu atusaidie kuishi karibu na mpaka wa Mexico au Sudan ili tuwe tunarusha vitu kule kwa watu maana tunapoishi watu hutupa nguo kwenye takataka, na wengine hutupa chakula bure, hatujakata tamaa kuna siku Mungu atafungua milango, tunatamani maombi yenu.

"Nimegundua kwamba ninapotoa nguo zangu kuwapa watu, si sadaka ya dhati. Kwani mara nyingi fasheni ikiisha au zikinichosha nazitoa kwa watu maskini. Ni kweli watu masikini wanapata ila utoaji wangu unakuwa na walakini. Maana nguo ninazonunua ni ghali, ila siko tayari kutoa pesa kusaidia mahitaji ya kazi ya Mungu na nipo tayari kutoa mitumba ikinichosha kwa maskini."

Nimekuwa nikitafakari haya. Nawe pia nanyi waweza kuyacheua haya. Kwamba unanunua kitu ili uwe nacho kwanza uonekane uko kwenye fasheni kisha unagawa, yaweza kuwa sawa kama unampa binadamu, ila kama ni Mungu itabidi utathmini tena. Kama unasali nao kanisa moja, au unaishi nao kijijini, unawadhalilisha ikiwa kila mtu akiona wanavaa mtumba wako wanajua ni wewe ndiye umetoa.

Wengine wamekuwa na tabia ya kujenga nyumba kila mji zisizoleta kodi, bali gharama kuzitunza. Tukiweka watenda kazi tuje mara moja kwa mwaka watu wa kule masikini watushabikie, tajiri amekuja. Alinichekesha rafiki wa Korogwe aliyesema kwamba nyumba yake haikuwa na watu miaka mingi; hata kenge waliingia na kuishi mle. Mambo ya kununua vitu usivyopima vizuri ni shida, ila kama ni rasilimali ni sawa. Wengine wamejenga majumba makubwa kama mapango na kushindwa hata kufuta vumbi

kwenye vyumba vingine. Watoto walishaenda makwao, Mtu anasumbuka kupiga deki na kutoa buibui, badala ya kufanya kazi ya kuhudumia watu. Mambo ya majumba makubwa Afrika yalikuwa hayapo, ila sasa yameingia, wakati wazungu wanataka kuyapunguza, sisi ndiyo tumeyakolezea moto. Wazungu wana majira ya wakati wa baridi, kwa hivyo waishi majumbani siku nzima. Sisi tuna hali nzuri ya jua, twaweza kuwa na nyumba ndogo, na kukaa nje na kupata hewa bora na jua!

Siku hizi kuna shida ya mali na muda wa kutunza hivyo tunashauri viongozi wa kiroho wasiwe na watoto zaidi ya sita. Huu si ulimwengu wa kuzaa watoto kumi kama zamani. Rafiki mmoja alisema, "Mpaka mayai yaishe. Mungu ametuumba tuwe na watoto, hivyo nitazaa wale atakaonipa." Mungu ameumba pia mizunguko ya mwili ya siku salama ambazo mtu hashiki mimba. Tumia hizo, maana hata kama una uwezo, saa ngapi utajitayarisha na hukumu ya Mungu inayotujia karibuni ukiwa una watoto wadogo kwa muda miaka 30? Ila Ulizia njia za uzazi wa majira zisizoua mimba iliyotungwa. Siku hizi mapambano ya kulea watoto ni mazito, jihadhari usikwazike, maana watoto ni kitu cha maisha yote, hata wakipigana huko na mke au mume, watarudi kwako tena uanze upya.

Ni rahisi kuwa mwema kwa watu tusiowajua, ila maneno yetu yanakata kata watu wa karibu. Lazima tuwe na unyenyekevu mahali pote. Kwenye kitabu chetu cha malezi ya watoto, wazazi wengi, hasa sisi kina mama tuna maneno ya kufisha watoto moyo. Hatuyaamini, ila tunayasema: "Hutafaa kwa lolote maishani mwako!" Hilo ni kofi kubwa, afadhali umchape mtoto kiboko. Au "Mbwa wewe kama baba yako!" Kweli haya ni maneno ya binadamu aliyeumbwa na mfano wa Mungu kweli? Ukichanganua:- mbwa anazaa mbwa, na kama wewe umeolewa na mbwa ulifanyaje uchaguzi huu? Maneno yetu ni uwakili pia, je, wewe unapenda kutukana tukana maneno machafu yanakutoka saa yote kwa watu wa nje na ndani, na mahasira. Acha, haisaidii afya katu. Tafuta sabuni na Chlorite na mswaki uoshe kila unaponena maneno machafu. Tuepuke uhodari wa matusi. Doug Batchelor wa Amazing Facts, alinipa moyo. Alisema aliendelea kutoa lugha za matusi baada ya kumjua Mungu kwa miaka michache. Alikuwa mhubiri wa nguvu akihubiria watu kila mahali. Ila aliendelea kuzidiwa nguvu na matusi. Mwishowe alipiga magoti na kuomba; "Bwana midomo yangu ni michafu, najaribu kutotoa matusi, ila nikikasirika natupa makombora yo yote, nisaidie." Alisema kutoka siku hiyo matusi yote yalimtoka. Ni ombi langu pia Mungu anisaidie matusi yanihame pia. Na ukipata ushindi kwa Neno lolote jema mshukuru Mungu na utoe ushuhuda. Wanasema kushuhudia wema wa Mungu kunamwangusha Ibilisi chini 'wakamshinda Ibilisi kwa ushuhuda wa maneno ya mdomo wao na Kafara ya Masihi".

"Safari ya maili 1000 huanza na hatua moja." Tulitoa nadhiri kwa Mungu kwamba akituwezesha kumaliza shule tutarudisha 25% kwake kama zaka na sadaka na kusaidia wenye mahitaji. Nipolimaliza shule na kupokea dola

2000 kwa mwezi, nilihama nilipokuwa naishi ili kupisha wengine wapya kusaidiwa na wamishonari wema; kisha nikaanza kutoa 25% mpaka 50% kwa zaka, sadaka, na wenye mahitaji. Mungu alibariki na tukashugulika na wachungaji na walei tofauti, kujenga vikanisa 80 hivi, (bush churches) na kupeleka watenda kazi (walei) 350 kwenye kozi mbali mbali. Wachungaji na walei pia walitufanya tuwe wabia (patner) wao kwa kufanya mikutano ya hadhara ya uinjilisti 65 hivi.

Imekuwa safari ya imani, na tuligundua kwamba mkristo hana mpaka, lolote lile muumini afanyalo jiunge tu, nawe utapata baraka, hatujawahi kukaa na *kupanga* vitu vya kufanya, kwa vile sisi si watu wa mipango vile, ila wengi wametubariki kwa kutujumuisha kwa mipango yao. Kweli hatuwezi kufanya mambo makubwa, ila yale madogo kwa upendo, na pia hata kama kazi yenyewe ni tone kwenye bahari, basi tukumbuke kwamba tone moja ndiyo linayofanya bahari iwe.

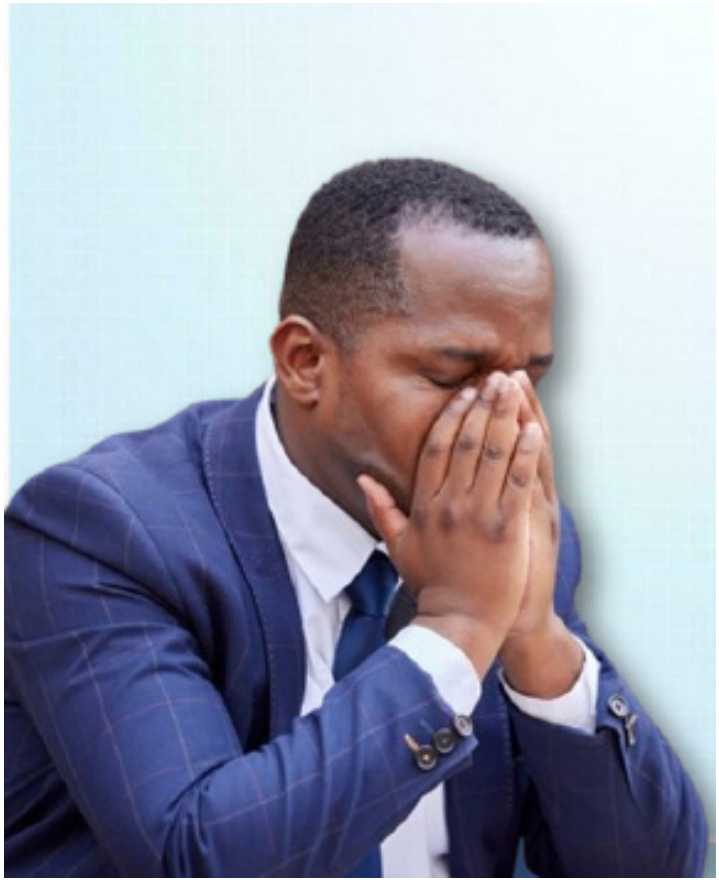
Zamani tulifikiri kwamba tukiwa na pesa au muda siku moja, tutafanya hili au lile katika shamba la Bwana. Tukajikuta kwamba hakuna siku tulikuwa na pesa kwenye akiba, ni kudunduliza na kukata kila tunapopata mshahara au kutoa mda wetu (kihali na mali). Kitu kikubwa ni kumtegemea Bwana na kuendelea siku kwa siku (consistent).

Shemeji yangu mmoja aliviona vile vikanisa vidogo tukivijenga, alicheka akasema, hivi msingi wake si imara vitaanguka; "Mimi nangoja nijenge kanisa kubwa la dola 50,000 lililo na kituo cha vijana kwenye ghorofa yake (youth center);" alisema. Baada ya miaka 10 alikuja kwangu na kusema, "Nimegundua kwamba hakutafika wakati kama huo, maana pesa inaingia mkononi na kutoweka, afadhali kujenga hivi vibanda vya makanisa kama vyenu!"

Mchungaji mmoja alituita siku moja ili tujenge kwa wahitaji kule Kigoma. Hatukuwa na uwezo. Akasema, "Je, hamna hata dola 100, tupate wanawake wachote maji na kukandika udongo na kuleta miti, ili niwajengee hawa watu nyumba ya udongo na majani?". Kabla hatujafikiria nyota juu kwenye anga, wacha tufikirie madogo tu yale ambayo Mungu Anatuwezesha kufanya siku kwa siku. Ni nani ajuaye pengine siku moja akatukabidhi hayo makubwa tuyafanye? Hitaji letu kuu ni maombi tafadhali jiunge kuomba nasi ili Bwana atutumie katika shamba lake. Yeye aliyeaanza kazi njema moyoni mwenu Ataimaliza, ni jambo la kututia moyo katika uwakili wetu. Mwitiko wetu uwe, "Nipo hapa Bwana nitume!". Kwa kifupi tukumbuke kwamba si tu 10% ya vyote tulivyo navyo ndiyo vya BWANA bali 100%.

Nimejiuiliza mara nyingi nitapata wapi. Na kwa vile nina watoto wadogo, maana nilizaa nikiwa na zaidi ya miaka 40, nimejiuliza sasa nikitoa kwa mtu watoto wangu watasomaje? Maana karibu nastaafu na nguvu zinanipungua ila watoto bado wadogo. Siku moja nikitembea mtaa nilioishi kule Jersey City, New Jersey, maili tatu kufikia Manhattan yale majengo

marefu yalipopigwa na magaidi. Nilimwona bwana fulani ana mbwa mkubwa sana mweupe, anapendeza kweli kweli. Nikamkimbilia na kumwuliza mbwa wake ana uzito gani? Akasema kilo 140! Nikashangaa sana, akaendelea kujigamba kwangu "Jibwa hili linakula si mchezo!". Nikasema kwa mwezi anakula kiasi gani, akasema "natumia dola elfu moja kumlisha kila mwezi!!". Nilishangaa maana tulikuwa sita ndani ya nyumba, na pengine tulitumia pungufu ya dola 500 kwa mwezi, na huyu mbwa tu anamendesha hivi. Ndipo jibu likaja moyoni, huyu anapenda mbwa na amemwomba Mungu wake amsaidie kufanikisha mapenzi yake hayo (hobby). Wewe kama unapenda watu mwambie Mungu akusaidie, daima hatakuacha, atakusaidia ili ufanye huduma ya kusaidia watu na kazi ya Mungu. Hebu tusaidiane kuombeana tuwe mawakili wema tushinde uchoyo kabisa.

Je, leo ungeambiwa una masaa 24 tu kuishi, kesho ungekufa, ungefanya nini kwa haraka? Daudi asema 'nimrudishie nini BWANA kwa wema wake alionitendea?' Aligundua Mungu ana kila kitu, kinyangarika mimi nitampa nini Mungu. Akaona kilichobakia kwake ni kumshukuru BWANA, na kuwaambia watu wengine mema ya BWANA na yeyé mwenyewe kushika amri za BWANA, na shuhudua zake. Basi kwa vile uwakili ni jinsi unavyotumia maisha yako yote, jiulize Je! Ukiingizwa kwa ghafla mbinguni leo utakuwa salama kwa raia wengine kule? Mtazamo wako, mvuto wako, moyo wako, na nia yako ya ndani? Au utakuwa ni gaidi au haramia anayekwenda kule kuharibu amani na kuleta moto! Tunapochagua upande wake Mungu Yeye huwajibika kutufikisha mbinguni. Kazi aliyoianza mioyoni mwetu kwa kuheshimu uchaguzi wetu na upendo wake huimaliza.

Zaidi ya yote ni uwakili mwema kumwamini Mungu, kutubu dhambi, zako, kumkiri kwa moyo wako wote, kuwaambia wengine hukumu inayokuja, kuhudhuria ushirika na kuwa mtu wa maombi. Zaidi ya hapo soma Neno la Mungu kila siku. Biblia ni ya kutuongoza katika maisha na siyo kupata maarifa tu na kuendelea kuishi tunavyotaka. Dini yetu ya Kikristo haituruhusu tuishi tunavyotaka! Soma Biblia kwa mpango, ndipo utapata faida zaidi. Watu husoma Biblia kwa Madhumuni yo binafsi au mahitaji. Je unataka

faraja, au kutajirisha kesha au maisha yako ya kiroho?. Kuna nyenzo mbali mbali za kusomea Biblia (Bible study tools) nazo ni hizi: Ya kwanza ni Biblia yenyewe, uwe na nakala yako mwenyewe. Kisha Sali kabla ya kuanza, hichi ni kitabu kilichovuviwa na mbingu, na wala si cha kuvua samaki, bulicheka au gazeti la nipashe. Biblia nyingi zina mistari mingi inayofanana au cross reference, hiyo ifuate utapanua ugo wako wa kuelewa kwa kina na kuburudika kwa baraka. Wengine wamepata faida waliposoma kitabu kimoja cha Biblia kwa mwezi mmoja. Andika notisi, na uwe na ramani ya kukusaidia jiografia and historia (mfano Abraham Mesopotamia, na safari za Paulo katika barua zake au kitabu cha Matendo), kamusi ya Biblia, commentary.

Elewa maana ya maneno, know the context, jua historia, chunguza mistari inayofanana na hiyo, soma habari zote zihusianazo na hiyo mada kwenye Biblia. Madhumuni ya kusoma yawe right yaani kuwasilana na Mungu, kusikia sauti yake na siyo kupata maarifa peke yake, au kuleta ubishani au kuendeleza utamaduni wa mafundisho ya kweli ambayo uliyajua zamani au hata ya uongo ambayo hutaki kuyabadilisha. Omba Roho wa Mungu kwa uongozi akuongoze katika kweli yote, soma pole pole, ukitafakari na kuyaakisi. Mtu hataishi kwa mkate tu ikimaanisha Neno la Mungu ni muhimu kulila, kulitafuna, kulimeza na ndiyo lilete faida mwilini. Hatuwezi tukalimega tu bila kulitafuta au kuliyeyusha. Bora kusoma Paragrafu moja, na kupata kitu kuliko kusoma kurasa moja na usipate kitu. Tujiulize tunaposoma, Je? Mungu anazungumza na mimi nini hapa?. Uwe mtiifu na tayari kulifuata ili ubadilishwe na kufanana naye. Baada ya muda itakuwa mwenzi wetu wa karibu, ikituongoza, ikitubadilisha, na kutuwezesha equip?. Mungu atatutumia kuibadilisha dunia, na kuongoza wengi kulifuata Neno lake na kutenda haki na hatimaye kuwa kwenye ufalme wa Mungu siku moja.

HISTORIA KIDOGO

1400-400 KK.Agano la kale linaandikwa kwa Lugha ya kiaramaik na Kiyahudi isipokuwa Daniel 4 iliandikwa Kikaldayo.

250-200 KK. Septuagint Biblia ya Kigiriki iliyojulikana inatafsiriwa kutoka Kiyahudi kwenda Kigiriki

A.D. 45-85BK Vitabu vya Agano Jipya vyaandikwa kwa Kigiriki

90 and 118 BK Kikao Jamnia inatoka affirmation kwa Vitabu 39 vya Agano la kale kuingia kwenye Canon

140-150KK Marcion akazania wavipime vitabu vya Agano Jipya na kuviwen ka kwenye Canon (Maandiko)

303-306KK Diocletian atesa watu achukua Biblia Agano Jipya na kuziharibu

305-310 KK Agano Jipya la Lucian wa Antioch's wa ugiriki lawa pioneer ya New tesament

367 KK Barua ya Athanasius Festal yaviorodhesha vitabu vya Agano Jipya (27 books) kwa mara ya kwanza

397 KK Council of Carthage establishes orthodox New Testament canon (27 books)

400 KK Jerome anaitafsri Biblia kilatini ilijulikana kama "Vulgate" na kutumika sana

ENGLISH VERSIONS FROM LATIN

650 KK Caedmon, mtawa aiweka Biblia kwenye mafungu

735KK Mwanahistoria Bede atafsiri Agano Jipya

871-899KK Mfalme Alfred Mkuu Atafsiri Zaburi na Amri 10

955-1020 KK Aelfric Atafsiri vitabu kadhaa vya Biblia

1300 KK Kuvumbuliwa kwa mawani kwasaidia kunakili Biblia

1380-1382 KK John Wycliffe na wenzake watafsiri Biblia ya kwanza ya kingereza

1388KK John Purvey revises Biblia ya Tyndale

1455KK Biblia ya Kilatini ya Gutenberg Johaness inatoka kwenye Chapa

ENGLISH VERSIONS FROM GREEK

1516 Erasmus's Greek New Testament, forerunner to the Textus Receptus used by KJV translators

1525 William Tyndale atafsri kwa mara ya kwanza Agano Jipya toka KigiK riki kwenda kingereza

1536 Tyndale anyongwa na kuchomwa moto

1537 Miles Coverdale's Amaliza kazi ya Tyndale kwa kutafsiri Agano la Kale

1538 Great Bible, iliyowekwa pamoja na John Rogers, Biblia ya kwanza ya kutumika hadharani public use

1560 Geneva Bible—Kazi ya William Whittingham, mprotestant aliyekuwa mkimbizi Geneva

1568 Bishop's Bible—Marudio/ masahihisho revised ya Great Bible

1582 Rheims Agano jipya yachapishwa

1607-1611 Mfalme James wa England Version, the "Authorized Version," is made

1890-Biblia ya kwanza ya Kiswahili inatoka ambayo ilisaidiwa na chama cha Biblia cha Uingereza (Johannes Krapf, Steer na Wenyeji wan chi hizi walisaidia kutafsiri)

1952-Biblia ya Kiswahili ambayo inatumika Zaidi mpaka leo yachapishwa

2000-Biblia ya Kiswahili cha Kisasa yatoka.

Vitabu 66 vya Biblia vilichaguliwaje, 39 vya Agano la Kale na 27 vya Agano Jipya vilichaguliwaje?

Vitabu vilivyochaguliwa vya Biblia vinaitwa Canon. Neno ili lina maana ya Measuring rod (fimbo ya kupimia). Vitabu vingine vinaitwa pseudocrypha and apocrypha.

Vilipimwa kwa mambo kadhaa mfano

1.Je aliyeandika alikuwa nabii wa Mungu, mwandishi angeweza kufanya waweze kutambua kwa urahisi mara zingine

2. Je anaeleza Ukweli wa Mungu au kuna uongo unaopingana na ma-fundisho mengine ya Biblia?

3. Je maandishi yake yana uwezo wa kubadilisha maisha?

4. Je kitabu hicho kilikubaliwa kama Neno la Mungu na watu waliopewa kwa mara ya kwanza? Kumbu kumbu 18:20-22.

5. Je Kristo, Mitume au Manabii walikihakikisha (comfirm)-Mfano kitabu cha Yona kina maajabu, na Yesu anakinukuu

6.Je kanisa ilikitumia na kukitambua?

7. Je alihusika na nabii mwingine au mtumishi wa Mungu (Mfano Luka, Matendo au Marko)

8.Je kina uaminifu ukilinganisha na maandiko mengine ya nyuma? Hapa kitabu cha Waebrania, kilichukuliwa, japo hawakujua mwandishi, ila waliona maandiko yake yanafanana mno na Agano la Kale. Kivuli cha mambo yale yametimia.

- **Canon ya Biblia au Canon ya maandiko ni orodha ya vitabu ambavyo dini Fulani au kundi la Imani wanavichukulia kama ni mamlaka katika mafundisho na maisha yao. Canoni ni jina la Kigiriki likimaanisha rula ya kupimia 'measuring stick or measuring rod, or canon of scripture. Wakristo walikuwa wa kwanza kutumia neon hili. Canon inafikiwa kwa kuafikiana kwa mijadala na makubaliano kwa kutumia vigezo vilivyotajwa hapo juu . Vitabu vya canon ni vile vimevuviwa, na vinaeleea historia ya watu na mahusiano yao na Mungu wao. Kuna vitabu ambavyo wakristo huvihesabu havikuvuviwa kama vile Jewish vile vya aporifa**

Kuna madhehebu mengine yanaweka vitabu vinavyoitwa apócrifa kwenye Biblia zao (Duoy). Vitabu hivi 15 viliandikwa miaka ile mia nne iliyo kati ya kitabu cha Malaki na Mathayo. Vinarekodi historia, hadithi sa dini na mafundisho. Biblia ya Doay inavichukulia kama Maandiko. Maandiko haya yanahusicha vitu kama Purgatori, kuombea wafu, (2 Makabayo 12:39-46) na Kuokolewa kwa matendo ya mwanadamu kwa kutoa sadaka (Tobit 12:9). Vitabu hivi vilikubaliwa na wachache karibuni tu mwaka 1546 baada ya Martin Luther Mwananamatengenezo kuelezea kwamba kina mafundisho yanayopinga na Biblia. Zifuatazo n isababu za kureject Apocrypha, kwani vinaonekana havikuvuviwa. Kamwe wayahudi hawakuvichulia kama Maandiko. Apokrifa haijadai kwamba imevuviwa, hakuna mahali yasema "Mungu akasema". Infact 1Makabayo 9:27 inakana. Apokrifa haijanukuliwa kama Maandiko yenye Mamlaka au kuvuviwa Japo Waebrania 11:35-38 ni kama yaonyesha kuelezea kwa kiasi mambo yake yaliyotokea katika Hsitoria ya 2Makabayo 6:18-7:42. Yaonekana kama Yesu alimaanisha kwamba Agano la kale ni mpaka wakati wa Kifo cha Zekaria mwana wa berakaya (Mathayo 23:35. Vitabuu vingine vya Agano la kale viitwavyo

Pseodopigrapha (Maandiko ya uongo) yaliandikwa baada ya mitume kufa, karne ya pili (Agano Jipya Pseudokripha). Hivi ni kama injili ya Mtakatifu Thomas, Petro na wengine. Hawa waliweka hadithi za utoto wa Yesu (fanciful stories) na heretical doctrines. Mkristo anayeshika Neno atagundua haraka kwamba hayana uvuvio

Muhtasari wa Tuliyojifunza

Kwanini Mungu alitupa Biblia? Ili kusudi tumjue Yeye na kuelewa njia zake. Hapo Mwanzo Mungu alipoumba, alizungumza na Adamu na Hawa moja kwa moja, ila baada ya dhambi tumekuwa na kiwambaza na hivyo kuhitaji manabii (watu wanaozungumza kwa niaba ya Mungu). Dini ya Kikristo haimrusu mtu kufanya atakavyo. Muumini apaswa kujisalimisha kwa Mungu, na kuishi kutokana na Maandiko au NENO litokalo kinywani mwa BWANA. Muumini apaswa kuwa mtiifu na anayempenda Mungu kwa moyo wake wote, roho yake yote, nguvu zake zote na akili zake zote na jirani kama nafsi. Upendo ni jambo kubwa mno, ukatili kwa wengine au kutenda kwa hiana kwa watu au kwa Mungu ni dhambi. Mungu alizungumza na watu uso kwa uso kabla ya dhambi pale Edeni, ila ametumia Maandiko kuzungumza nasi leo baada ya maanguko ya mwanadamu. Biblia ni sauti ya Mungu ila imeandikwa kwa maneno ya binadamu. Haikuwa imla. Watu wa Mungu waliambiwa ujumbe na kupewa uhuru wa jinsi ya kuuandika. Vitabu vya injili ni mfano mzuri. Vyote vine vimeandikwa kuhusu Masihi, ila vina shauku (interest), haiba, theolojia na historia ya mwandishi. Biblia ni Neno la Mungu. Biblia ni Neno la kiyunani likimaanisha "Maktaba". Biblia ni maktaba ya vitabu 66. Wanadamu walivuviwa kuandika. Biblia si imla, ila Maneno yaliyovuviwa na Mungu. Kisha watu waliambiwa wayaandike na wakayandika. Biblia imeandikwa kwa muda wa miaka 1500 hivi, na watu 40 tofauti. Agano la kale mpaka jipya ni miaka 400. Biblia Ina sura 1189. Biblia iliandikwa kwa lugha ya Kiebrania na Kigiriki. Biblia ina zaidi ya ahadi 3500 kwa mwanadamu, tuzijue ili tuzidai! Mara 365 Biblia imesema "usiogope!". Neno la Mungu ni mamlaka ya mwisho duniani na mbinguni, na lina ujumbe kwa kila aina ya mtu. Lisome, litafakari, lipende, litende, litangaze. Biblia itakupa maana katika madhumuni katika maisha yako. Kamwe hatujisikia kama mtu duni, au hafifu, maana utajua thamani yako

jinsi ilivyo, thamani halisi aliyokutunukia Mwumbaji wako alipokuumba. Utaishi maisha ya madhumuni na maana na kujua katika yote Warumi 8:28 na mwishowe utapewa kutokufa, yaani uzima wa milele.

Vitabu vya kwanza vitano na pengine Ayubu viliandikwa na Nabii Musa miaka ya Miaka ya 1500 BC na kitabu cha Mwisho kiliandikwa na Yohana miaka ya 100 A.D. kitabu ni muhtasari wa Biblia kwa kuanzia kitabu cha Mwanzo mpaka ufunuo kama kesha la siku 365. Biblia ina kama wanawake 182 na wanaume 1188.

Biblia inatueleza Historia ya Binadamu toka kuumbwa na Mungu, mpaka kuanguka na kuasi sheria za Mungu pale Bustani ya Edeni kisha ufumbuzi. Katika ufunuo 12 Tunaelezwa kwamba, shetani aliishi mbinguni na kuwa mwasi wa kwanza. Aliwashawishi thuluthi ya malaika wote na kutupwa nao hapa duniani. Hiyo ikawa mwanzo wa pambano kati ya Mungu na Shetani, au wema na ubaya. Kwa sasa tumo katika pambano hili, kitabu cha Ayubu kinatupa picha ya pambano kidogo. Kuna siku pambano hili litakwisha. Kutokana na Biblia, ishara za nyakati za Daniel sura mbili, saba, nane na tisa ni kalenda tosha ya unabii, yaonyesha tuko wapi, kila mtu asome. Mungu atakuja kuhukumu ulimwengu, na kutoa thawabu kwa wale waliotenda mema kwa neema yake thawabu ya Uzima wa milele, na kwa wale waliotenda uovu, Jehanamu adhabu.

Kila mtu asome sura hizo za Daniel na kujua maana yake ni nini Leo. Mwanzo 1 & 2 ni uumbaji, Mwanzo 3 ni kuanguka kwa binadamu, Biblia yote iliyosalia baada ya hapo ni ukarabati wa dhambi ili isiinue pembe yake asilani Nahum 1:9 mpaka kufikia ufunuo 19 ambapo hukumu itawe-

kwa, na watu watapewa uzima wa milele. Hakutakuwa na huzuni, vilio, kifo, wala magonjwa. Mimi na wewe mtoto, kijana, dada, kaka, baba au mama tumo kwenye pambano hili zito. Hata mtoto wa miezi anapata shida kujikana nafsi na kutaka yote yaende anavyopenda. Mapambano yote yapo kichwani na moyoni, tunasikia sauti mbili. Twapaswa tuvae silaha za Mungu na kukaa dede, tukikesha na kuomba ili tusiingie mtegoni mwa mwovu. Kila siku tunamchagua mwenyezi Mungu au shetani Efeso 6 na 2 Korintho 10:5.

Wote tumetenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, bali Mungu anatusamehe tunapoomba msamaha na kuwa na toba ya kweli. Hila zote iwe kiburi, hasira, wivu, chuki, tamaa, kutosamehe, mawazo machafu, kudharau watu, v unafiki, na hata tamaa zote za macho na mwili zipitwe na wakati. Mungu Anatusaidia kuishi maisha mapya kwa neema yake. Ombi letu kuu ni tujazwe na Roho wake Mtakatifu, tumpende Yeye kwa roho zetu zote, nguvu zetu zote, akili zetu zote na mioyo yetu yote. Na tupate uchungu sana tukiona mtu anapotea, tuone kama mtoto wetu wa karibu amepotea, na kujaribu kumfikia ili sote tuwe ndani yake naye ndani yetu yaani Yeye mzabibu wa kweli. Yapaswa tujitoe kikamilifu ili yeye atupe njozi, misheni, usongo na nyenzo (vision, mission, passion and provision).

Kitabu cha Mwanzo moja mpaka tatu kinyume chake ni ufunuo tatu mpaka ishirini (reverse au kinyume chake!). Shetani alitaka sura ya Mungu au mfano wa Mungu kupotea na mwanadamu kuwa kama hayawani au mnyama tu. Ila Yesu alikuja kurudisha ile sura, na hapa shetani alifurahi kwamba amemfanya Mungu kushuka na kupata mateso, na akajaribu sana toka utoto misheni au utume huo ushindwe, Mungu ashukuriwe kwamba ulifanikiwa kwa ushindi mkubwa kutupatanisha na kuhesabiwa haki kupitia kwake. Mungu toka Edeni amekuwa daima akijaribu kutufikia wanadamu ili tupate wokovu na kurudisha mahusiano nasi mpaka Ufunuo 19. Tunapokea zawadi au neema ya Mungu kupitia kwa Imani na kupokea moyo mpya, mtazamo na akili, maisha haya mapya yanaitwa kutembea na Mungu tunazaliwa upya kwenye familia ya Mungu (waongofu) na kisha wanafunzi wa Yesu na mwishowe mitume kuwaambia wengine habari njema.

Biblia imechomwa au kuharibiwa mara nyingi, kuanzia wakati wa nabii Yeremia (Yeremia 36& 38), Tyndale, mpaka leo watu ambao huchukia wosia wa Neno la Mungu na hulichoma. Siri ya uzima wa Milele inatoka kwa kulijua Neno la Mungu na kulitekeleza kwa neema zake- Yohana 17:3 " Na uzima wa Milele ndiyo huu, wakujue Wewe Mungu wa pekee na Yesu Kristo uliyemtuma".

Watu wamelifia Neno la Mungu ili kuweza kuliweka mikononi mwetu leo. Lisome, liamini, litafakari, likariri, lipende na litende. Tumwamini Mungu tuthibitike, na tuamini mitume wake ili tufanikiwe. Hakuna kinachotoa furaha kama Neno lake. Watu wa aina mbali mbali waliandika Biblia; mfa-

no manabii kama Musa, wafalme kama Daudi, wavuvi kama Petro, wakulima kama Yeremia, Makuhani kama Samueli n.k. hawa wote hawakuishi pamoja au pamoja. biblia ni kitabu kitakatifu cha Mungu kwa vile yale yote yaliyotaribiwa kama vile ya kitabu cha Daniel sura mbili na saba yametimia. Machimbo ya archaelojia yanasapoti historia ya kitabu hiki kwa hali ya juu. Zaidi ya yote kitabu hiki kimebadilisha maisha ya watu wengi. Kule Papua New Guinea wakoloni walipoenda waliwacheka wananchi waliokuwa wanasoma Biblia na kuifuata. Wale wananchi wa Papua New Guinea walisema "Mnacheka na wakati ambapo tulikuwa hatuna kitabu hiki, tulikuwa tunakula watu? Nyinyi leo mngekuwa nyama yetu!". Hakuna mtu mwovu aliyebadilika na kusema "Nimesoma Hesabu na kubadilika uovu wangu". Neno la Mungu ni pumzi yake kwa mafundisho, kuadilisha ili tuweze kuwa katika mstari wake.

Kamwe usiseme unalifahamu Neno lake na hivyo ukaacha kulisoma! Kristo alisaidia manabii kuandika alilijua ndani na nje, bali alilisoma na kulitilia maanani, akisema "Imeandikwa mtu hataishi kwa mkate tu! Bali kwa kila Neno litokalo kinywani mwa Mungu". Muhtasari wa Biblia kwa maneno matatu ni uumbaji, maanguko, na ukarabati.

Hebu tukutane mbinguni kwenye mti wa uzima kwa Neema yake siku moja, kwa vile tumelithamini Neno lake.

JINSI YA KUTUNZA MUDA!

HEBU TUOMBEANE NA KUDAI HIZI AHADI MAANA KAZI INAENDA POLE POLE SANA.

Zifahamu NA ZIDAI Ahadi za Mungu kama Majani kutoka kwa Mti wa Uzima! : Bwana anaweza kufanya zaidi ya saa moja kuliko tunavyoweza kufanya katika maisha yote, na anapoona kwamba watu wake wamewekwa wakfu kikamilifu, wacha niwaambie kazi kubwa itafanywa kwa muda mfupi, na ujumbe wa Ukweli [Utachukuliwa hadi mahali penye giza duniani, amba-po haijapata kutangazwa kamwe.” Sermons and Talks, Vol. 1, p. 306

“Tazama, Mimi ni BWANA, Mungu wa wote wenye mwili; Je, kuna jambo lolote gumu sana Kwangu?” Yer. 32:2 “Ikiwa kiburi na ubinafsi vingewekwa kando, dakika tano Tungeziondoa shida nyingi. Malaika wamehuzunishwa na Mungu hakufurahishwa na masaa ambayo yametumika katika kujihesabia haki. Niliona kwamba Mungu hatainama chini na kusikiliza uhalali wa muda mrefu. , na hataki waja Wake wafanye hivyo, na. hivyo wakati wa thamani unapotea BURE.” Early Writting uk.118

Mungu anaweza kukufundisha zaidi kwa wakati mmoja kwa Roho Wake Mtakatifu kuliko ungeweza kujifunza kutoka kwa watu wakuu wa dunia. Ulimwengu unatazama mabishano yanayoendelea duniani. Kwa gharama isiyo na kikomo, Mungu ametoa kwa kila mtu fursa ya kujua yale ambayo yatamfanya awe na hekima hata kupata wokovu. Kwa hamu gani…. Maranatha p. 23

“Mungu anaweza kufanya zaidi kwa wakati mmoja kuwahukumu watu kuliko tunavyoweza kufanya maishani, Kwa hivyo tushikilie mkono wa Mwenyezi” Sign of Times Nov 7, 1900

Ndivyo litakavyokuwa neno langu, litokalo katika kinywa Changu; halitanirudia bure, bali litatimiza mapenzi Yangu, nalo litafanikiwa katika mambo yale niliyolituma.” Isa. 55:11

Bali utafuteni kwanza ufalme Wake, na haki Yake; na hayo yote mtazidishiwa.” Mt. 6:31-33

“Yeye asiyemwachilia Mwana Wake Mwenyewe, bali alimtoa kwa ajili yetu sote, atakosaje kutukirimia na mambo yote pamoja Naye?” Rum. 8:32

“Na huu ndio ujasiri tulio nao Kwake, ya kuwa, tukiomba kitu sawasawa na mapenzi Yake, atusikia. wanaomtaka Yeye.” 1 Yohana 5:14,15

“Kwa kuwa BWANA Mungu ni jua na ngao; BWANA atatoa neema na utukufu; Hatawanyima jambo jema wale waendao kwa unyofu.” Zab. 84:11

“Hata sasa hamkuomba neno kwa Jina Langu; ombeni, nanyi mtapata; furaha yenu iwe timilifu.” Yohana 16:24. “Ee Mungu, uniumbie moyo safi; uifanye upya roho iliyo sawa ndani yangu.” Zab. 51:10

“‘Mungu anasimama nyuma kwa kila ahadi aliyoitoa. Ukiwa na Biblia yako mikononi mwako sema, nimefanya kama ulivyosema. Nawasilisha ahadi Yako, ‘Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisheni, nanyi mtafunguliwa.’ ” Christ Object Lessons, p. 147

“Kwa maana ahadi zote za Mungu katika Yeye ni Ndiyo; na katika Yeye ni Amina, kwa utukufu wa Mungu kwa sisi.” 2 Kor. 1:20. MSAADA BWANA! “Ee Mungu, uniumbie moyo safi; uifanye upya roho iliyo sawa ndani yangu.” Zab. 51:10

HABARI ZA KUSHANGAZA

MAMBO YA AJABU MAFUNZO YA BIBLIA KWA KILA MWANA-DAMU

MAFUNZO YA BIBLIA

Katika Nyakati Hizi Zenye Changamoto za Kimaadili

Somo la 1

Katika nyakati hizi zenye changamoto za kimaadili - ambapo mabilioni ya watu huibiwa kwa njia ya ulaghai wa mashirika yanayoaminiwa, viongozi wa kiroho huthibitisha uongo wanaposema uongo katika siasa inaonekana kuwa jambo la kawaida wakati wale unaowategemea mara nyingi wana-kuumiza zaidi - je, kuna chochote kilichosalia ambacho unaweza kukiami-ni? Ndiyo! Unaweza kutumaini Biblia kabisa! Kwa nini? Angalia tu ushahi-di...

Biblia si mkusanyo wa mawazo ya wanadamu. Waandishi wake waliongoz-wa na Roho Mtakatifu.

1. Biblia inadai nini kujihusu yenyewe?

Biblia inasema, “Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu,” 2 Timotheo 3:16 . “Unabii haukuletwa kwa mapenzi ya mwanadamu, bali wanadamu waline-na yaliyotoka kwa Mungu, wakiongozwa na Roho Mtakatifu, 2 Petro 1:21 . “Maandiko hayawezi kuvunjwa.” Yohana 10:35 .

Jibu: Inadai kuwa imepewa mamlaka. Iliandikwa na watu ambao waliongo-zwa na Roho Mtakatifu. Haiwezi kuvunjwa au kuthibitishwa kuwa si kweli.

Yesu alinukuu Biblia na kusema kwamba ilikuwa Kweli.

2. Je, Yesu alionyeshaje ujasiri na imani Yake katika Maandiko?

Yesu alisema, “Imeandikwa, Mtu hataishi kwa mkate tu.” “Tena imean-dikwa, Usimjaribu Bwana, Mungu wako.” “Imeandikwa, Msujudie Bwana Mungu wako, umwabudu Yeye peke yake.” Mathayo 4:4 , 7 , 10 . “Neno Lako ni Kweli.” Yohana 17:17 .

Jibu: Yesu alinukuu Maandiko alipokutana na majaribu ya Shetani. Pia al-isema kwamba Biblia ni Kweli. Yohana 17:17 . Yesu mara nyingi alinukuu

Maandiko kama mamlaka ya Ukweli aliokuwa akifundisha.

Kabla ya Koreshi kuzaliwa, Nabii wa Mungu wa Biblia alimtaja kuwa jenerali ambaye angeipindua Babeli.

3. Je, unabii wa Biblia unathibitisha kwamba ulivuviwa Roho Mtakatifu?

Biblia inasema, "Mimi ni Bwana ... nayahubiri mambo mapya; kabla hayajatokea nawaambia ninyi habari Zake." Isaya 42:8 , 9 . "Mimi ni Mungu ... nitangazaye mwisho tangu mwanzo, na tangu zamani za kale mambo ambayo hayajafanyika bado." Isaya 46:9 , 10 .

Jibu: Utabiri wa Biblia wa mambo yatakayotokea wakati ujao unathibitisha uvuvio wa Maandiko jinsi yanavyotimia. Ona mifano ifuatayo ya unabii wa Biblia uliotimizwa:

Milki nne za ulimwengu zitatokea: Babeli, Umedi-Uajemi, Ugiriki, na Roma, Danieli sura ya 2, 7, 8 .

Koreshi kuwa shujaa wa kukamata Babeli; Isaya 45:1-3 .

Baada ya Babeli kuharibiwa, haingekaliwa tena; Yeremia 51:37 .

Misri haingekuwa tena na cheo cha kuamuru kati ya mataifa; Ezekieli 29:14 , 15 30:12 , 13 .

Misiba yenye kutikisa dunia na hofu kuelekea mwisho wa wakati, Luka 21:25 , 26 .

Kushuka kwa maadili na kuzorota kwa hali ya kiroho katika siku za mwisho, 2 Timotheo 3:1-5 .

4. Je, tunaweza kutazamia kwamba taarifa za kisayansi zinazotolewa katika Biblia ziwe sahihi?

Biblia inasema, "Neno Lako ni Kweli tangu mwanzo." Zaburi 119:160 . "Roho ... atawaongoza awatie kwenye Kweli yote." Yohana 16:13 .

Jibu: Ndiyo, Biblia ni Kweli. Roho Mtakatifu, ambaye aliwaongoza waandishi wa Biblia, husema Ukweli sikuzote. Hapa kuna maelezo machache ya Biblia ambayo yamethibitishwa na sayansi:

"Yeye ... aitundika dunia juu ya utupu." Ayubu 26:7 . Jambo hilo la kisayansi limetoka kwa Ayubu, kitabu cha kale zaidi cha Biblia.

"Yeye ... ameketi juu ya duara ya dunia." Isaya 40:22 . Biblia ilisema dunia ni duara karne nyingi kabla ya mwanadamu kujua.

"Kufanya uzito kwa upepo." Ayubu 28:25 . Muda mrefu kabla ya wanasayansi kujua, Mungu alisema hewa ina uzito.

"Kwa Yeye [Yesu] vitu vyote hushikana." Wakolosai 1:17 . Neno "jumui-

sha” hapa kihalisi linamaanisha “kushikilia pamoja” au “kushikamana.” Tafsiri nyingi za Biblia zinaiweka “shikamana pamoja.” Hili ndilo jibu la swali la kutisha la wanafizikia wa nyuklia kuhusu atomu. Siri ya kweli ya atomi haihusishi nguvu yake kuu ya mega, lakini badala yake, “Kwa nini atomi haijitenganishi?” Maarifa ya kisayansi yanasema inapaswa, lakini sivyo. Wanasayansi wengine wanashangaa ni nguvu gani ya kushangaza, ambayo haijulikani kwao kabisa, inashikilia pamoja. Biblia inasema kwamba nguvu za ajabu ni Muumba, Mungu Mwenyewe.

Magonjwa mengi yasingekuwapo ikiwa sheria za kale za Mungu kuhusu maadili zingefuatwa.

5. Je, kanuni za afya za kibiblia zimeelekezwa kwa akili ya karne ya ishirini na moja?

Jibu: Funika kinyesi kwa uchafu, Kumbukumbu la Torati 23:12 , 13 .

Utoaji wa Biblia wa siku za Musa kwamba uchafu wa mwili uzikwe ulikuwa miaka 3,500 kabla ya wakati wake na uliokoa maelfu isiyohesabika ya maisha ya Wayahudi. Matatizo makubwa bado hutokea wakati usafi wa mazingira haujashughulikiwa ipasavyo.

“Wala tusifanye uasherati.” 1 Wakorintho 10:8 .

Neno “uasherati” maana yake ni kila aina ya mwenendo mpotovu wa kingono ikiwemo na ushoga, na uchafu mwingine ambao Mungu aliukataza kwenye Maandiko. Hakungekuwa na mlipuko wa magonjwa ya zinaa au UKIMWI ikiwa shauri hilo la kisasa la Biblia lingetiiwa, wala utoaji-mimba haungekuwa kashfa ya kimataifa kama ilivyo sasa.

Ukiacha vinywaji vyenye kileo, Mithali 23:29-32 .

Ikiwa suluhu hili la Biblia lenye ufanisi sana lingetekelezwa, hebu fikiria lingemaanisha nini:

Mamilioni ya walevi wanakuwa raia wenye kiasi, wenye kuheshimika.

Mamilioni ya familia waliungana tena.

Mamilioni ya nyumba zilizovunjika zilirekebishwa.

Kuongezeka kwa maelfu ya maisha kuokolewa kwa kuendesha gari kwa kiasi.

Maelfu ya viongozi wa serikali, wafanyabiashara na wataalamu wanaofanya maamuzi yaliyo wazi.

Mabilioni ya dola yanapatikana kwa matumizi ya kibinadamu.

Utumiaji wa pombe umeleta ole usioelezeka kwa watu wengi.

Kumbuka: Mungu sio tu anatuambia jinsi ya kufanikiwa kwa furaha katikati ya matatizo ya leo ya kutisha, lakini pia anatupa nguvu za ajabu za kufanya hivyo (1 Wakorintho 15:57 , Wafilipi 4:13 , Warumi 1:16). Kanuni za afya za Biblia zinafaa na zinahitajika sana, lakini ni wachache wanaosikiliza. Kwa habari zaidi kuhusu afya, angalia Mwongozo wa 13 wa Utafiti.

Vitu vya kale vilivyochimbuliwa na waakiolojia huthibitisha tena na tena usahihi na ukweli wa Biblia.

6. Je, maelezo ya kihistoria ya Biblia ni sahihi?

Biblia inasema, "Mimi, Bwana, nasema kweli, natangaza yaliyo haki." Isaya 45:19 , UV.

Jibu: Ndiyo, taarifa za kihistoria za Biblia ni sahihi. Anachosema Mungu katika kitabu chake ni kweli. Nyakati nyingine, kwa muda, huenda usipatikane ushahidi wa kuthibitisha mambo fulani ya kihistoria kutoka katika Biblia, lakini baada ya muda uthibitisho huo huonekana. Zingatia yafuatayo:

Kwa miaka mingi watu walio na shaka walisema kwamba Biblia haiwezi kutegemewa kwa sababu inataja taifa la Wahiti, Kumbukumbu la Torati 7:1 na majiji kama Ninawi, Yona 1:1 , 2 na Sodoma, Mwanzo 19:1 , ambayo walikana kuwa haijawahi kuwepo. Lakini sasa akiolojia ya kisasa imethibitisha kwamba zote tatu zilikuwepo.

Wachambuzi pia walisema kwamba wafalme Belshaza wanaotajwa katika Biblia, Danieli 5:1 na Sargoni, Isaya 20:1 hawakuwapo kamwe. Kwa mara nyingine tena, sasa imethibitishwa walikuwepo.

Watu wenye kutilia shaka pia walisema rekodi ya Biblia ya Musa haikuwa yenye kutegemeka kwa sababu inataja kuandika, Kutoka 24:4 na magari ya magurudumu, Kutoka 14:25 , wala ambayo walisema hayakuwako wakati huo. Wao, bila shaka, wanajua vizuri zaidi leo.

Wakati fulani wafalme 39 wa Israeli na Yuda ya kale waliotawala wakati wa ufalme uliogawanyika walithibitishwa tu na rekodi ya Biblia, kwa hiyo wachambuzi walidai uwongo. Lakini waakiolojia walipata maandishi ya kikabari yaliyotaja wengi wa wafalme hao na, kwa mara nyingine tena, rekodi ya Biblia ilithibitishwa kuwa sahihi. Wakosoaji wamethibitishwa mara kwa mara kuwa si sahihi kwani uvumbuzi mpya unathibitisha watu wa Biblia, mahali, na matukio. Itakuwa hivyo daima.

***The Revised Standard Version of the Bible C 1946, 1952, 1971 na Idara ya Elimu ya Kikristo ya Baraza la Kitaifa la Makanisa ya Kristo nchini Marekani. Inatumika kwa ruhusa.**

7. Mojawapo ya miujiza mikuu ya Biblia ni umoja wake. Tafadhali tafakari

mambo ya ajabu yafuatayo:

Jibu:

A. Vitabu 66 vya Biblia viliandikwa:

Katika mabara matatu.

Katika lugha tatu.

Na takriban watu 40 tofauti wafalme, wachungaji, wanasayansi, mawakili, jemadari wa jeshi, wavuvi, makuhani, na tabibu.

Kwa kipindi cha takriban miaka 1,500.

Juu ya mada zenye utata zaidi.

Na watu ambao, katika hali nyingi, hawajawahi kukutana.

Na waandishi ambao elimu na asili yao ilitofautiana sana.

B. Walakini, ingawa inaonekana kuwa haiwezekani kabisa,

Vitabu 66 vinadumisha upatano wao kwa wao.

Mara nyingi dhana mpya kuhusu jambo fulani huonyeshwa, lakini dhana hizo hazipunguzi yale ambayo waandikaji wengine wa Biblia husema kuhusu jambo hilohilo.

C. Ongea juu ya kushangaza!

Waulize watu ambao wameona tukio linalofanana kila mmoja atoe ripoti ya kile kilichotokea. Watatofautiana sana na kwa hakika daima watapingana kwa namna fulani. Lakini Biblia, iliyoandikwa na waandikaji 40 katika kipindi cha miaka 1,500, inasomwa kana kwamba imeandikwa na akili moja kuu. Na, kwa hakika, ilikuwa: “Watu watakatifu wa Mungu walinena wakiongozwa na Roho Mtakatifu.” 2 Petro 1:21 . Roho Mtakatifu “aliwaongoza” wote. Yeye ndiye Mtungaji halisi wa Biblia. Nyakati nyingine zile Injili nne hutofautiana katika jinsi zinavyoripoti tukio moja, lakini zinakamilishana.

Kumkubali Kristo na kutii Maandiko humbadilisha mlevi, mchafu,

mwenye dhambi kuwa Mkristo mwenye upendo, kiasi, na safi. Wanaoshuku hawawezi kueleza ukweli huu.

8. Ni uthibitisho gani wa uvuvio wa Biblia unaopatikana katika maisha ya watu?

Biblia inasema, “Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipya; ya kale yamepita tazama, yamekuwa mapya.” 2 Wakorintho 5:17 .

Wakristo wana furaha ya ndani na amani ambayo wengine hawana.

Jibu: Maisha yaliyobadilika ya wale wanaomfuata Yesu na kutii Maandiko ni uthibitisho wenye kuchangamsha moyo zaidi wa uvuvio wa Biblia. Mlevi anakuwa na kiasi; wasio na maadili, safi; waraibu, huru; wasio wa dini, wacha Mungu; waoga, jasiri; na wasio na adabu, wa fadhili.

Mkosoaji wa Amerika alikuwa akitembelea kisiwa ambacho wenyeji wake walikuwa wanakula nyama. Alipomwona mzee akisoma Biblia, alimdhihaki kwa kusoma kitabu "kilichojaa hekaya ambazo tayari zilikuwa zimefichuliwa." Mzaliwa huyo alitabasamu na kusema, "Rafiki yangu, shukuru kwamba tunaamini kitabu hiki. La sivyo, tungekuwa tunakuhudumia kwa chakula cha jioni." Biblia hubadili watu kwelikweli, na jambo hilo la kustaajabisha linathibitisha kwamba ni uvuvio.

9. Ni ushahidi gani wa uvuvio wa Biblia unaojitokeza tunapolinganisha unabii wa Agano la Kale wa kuja kwa Masihi na matukio ya Agano Jipya katika maisha ya Yesu?

Biblia inasema, "Akianzia Musa na manabii wote, [Yesu] akawaeleza katika Maandiko yote mambo yaliyomhusu yeye mwenyewe. Luka, 24:27 . "Kwa maana [Apolo] kwa nguvu aliwakanusha Wayahudi hadharani, akionyesha kutoka katika Maandiko kwamba Yesu ndiye Kristo." Matendo 18:28 , NKJV .*

Yesu alitimiza zaidi ya unabii 125 wa Agano la Kale kuhusu Masihi.

Jibu: Utabiri wa Agano la Kale wa kuja kwa Masihi ulikuwa mahususi na ulitimizwa kwa uwazi sana na Yesu wa Nazareti hivi kwamba Yesu na Apolo walitumia unabii huu ili kuwathibitishia Wayahudi kwamba Yesu alikuwa kweli Masihi. Kuna matukio zaidi ya 125 ya unabii huu. Wacha tupitie 12 tu kati yao:

Unabii	Maandiko ya Agano la Kale	Utimilifu wa Agano Jipya
1.	Mzaliwa wa Bethlehemu	Mika 5:2
		Mathayo 2:1
2.	Kuzaliwa na bikira	Isaya 7:14
		Mathayo 1:18-23
3.	Wa ukoo wa Daudi	Yeremia 23:5
		Ufunuo 22:16
4.	Jaribio la kuua na Herode	Yeremia 31:15
		Mathayo 2:16-18

5. Kusalitiwa na rafiki Zaburi 41:9

Yohana 13:18 , 19 , 26

6. Inauzwa kwa sarafu 30 za fedha Zekaria 11:12

Mathayo 26:14-16

7. Kusulubiwa Zekaria 12:10

Yohana 19:16-18 , 37

8. Kura kwa nguo Zake Zaburi 22:18

Mathayo 27:35

9. Hakuna mifupa iliyovunjika Zaburi 34:20 Kutoka 12:46

Yohana 19:31-36

10. Alizikwa kwenye kaburi la tajiri Isaya 53:9

Mathayo 27:57-60

11. Mwaka, siku, saa ya kufa Kwake Danieli 9:26 , 27 Kutoka 12:6

Mathayo 27:45-50

12. Kufufuka siku ya tatu Hosea 6:2

Matendo 10:38-40

Dk. Peter Stoner, mwenyekiti wa zamani wa idara za hisabati, astronomia, na uhandisi katika Chuo cha Pasadena California, alifanya kazi na wanafunzi 600 kwa miaka kadhaa akitumia "kanuni ya uwezekano" kwa unabii wa kuja kwa Masihi. Walichagua nane tu kati ya nyingi zilizopo na hatimaye kuamua nafasi ya wote wanane kutimizwa kwa mtu mmoja katika maisha ni moja kati ya 1,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000. Je, uwezekano wa ule unabii zaidi ya 125 wa Masihi ungekuwaje? Haingeweza kutokea tu!

***The Holy Bible, New King James Version, C 1979, 1980, 1982 na Thomas Nelson, Inc. Imetumiwa kwa ruhusa.**

Biblia inafundisha kwamba dunia iliumbwa kwa siku sita halisi.

10. Mtu anayekubali Biblia kuwa Neno la Mungu lililoongozwa na roho anapata faida gani kubwa?

Biblia inasema, "Nina ufahamu kuliko wazee, kwa kuwa ninayashika mausia yako." Zaburi 119:100 . "Wewe ... umenifanya kuwa na hekima kuliko adui zangu." Zaburi 119:98 . "Kwa maana kama vile mbingu zilivyo juu sana kuliko nchi, ndivyo ... mawazo yangu [ya juu] kuliko mawazo yenu."

Isaya 55:9 .

Simulizi la Biblia kuhusu Gharika hutoa majibu ambayo wasomi wa kiulimwengu wanatafuta.

Jibu: Mtu anayekubali Neno la Mungu hivi karibuni atajua majibu ya changamoto nyingi ngumu ambazo wasomi wa kiulimwengu hawataweza kuzipata. Kwa mfano, Biblia inafundisha:

Mungu aliumba dunia na viumbe vyote vilivyo hai katika siku sita halisi za saa 24 Kutoka, 20:11. Zaburi 33:6 , 9 .

Gharika ya ulimwenguni pote iliharibu kila kiumbe hai isipokuwa viumbe vya baharini na vilivyokuwa ndani ya safina ya Nuhu Mwanzo sura ya 6, 7, 8 .

Lugha mbalimbali za ulimwengu zilianzia kwenye Mnara wa Babeli, Mwanzo 11:1-9 .

Mungu, ambaye amekuwepo sikuzote na anajua kila kitu, anashiriki nasi kweli tatu zilizo hapo juu, akitambua kwamba hatungeweza kamwe kuzitambua sisi wenyewe. Tunajua "kwa sehemu" tu sasa, 1 Wakorintho 13:9 . Na ujuzi wa Mungu "umepita kujua." Warumi 11:33 . Wanamageuzi hawatawahi kujua umri wa dunia kwa sababu iliumbwa na umri unaoonekana, kama vile Adamu na Hawa walivyokuwa.

Wenzi hao walikuwa na umri wa siku moja tu katika siku yao ya pili ya maisha, lakini walionekana kuwa watu wazima. Vyombo vya kupimia vya mwanadamu haviwezi kuruhusu umri unaoonekana. Katika hali kama hizi, hawana uaminifu. Amini Biblia, na daima utakuwa mbele ya mawazo ya wasomi wa kiulimwengu na wenye hekima ya kidunia.

11. Ni matukio gani muhimu ya ulimwengu ambayo yamekazia sana nguvu na rufaa ya Biblia?

Jibu: Kushindwa na kuporomoka kwa ukomunisti na kudhoofika na kutopatana kwa nadharia ya mageuzi kumeangazia Biblia.

Sayansi ya kweli sikuzote inapatana na Biblia kwa sababu Mungu ndiye mwandishi wa yote mawili.

Kumbuka: Muungano wa Jamhuri za Kisoshalisti za Kisovieti ulijaribu ukomunisti, kutokana Mungu, na pia mageuzi, ambayo ndiyo kanuni kuu ya Umaksi. Wote walishindwa. Tokeo la demokrasia mpya hutambua kwamba ni jambo moja tu litakalofanya kazi, na karibu kwa sauti moja wanalilia Jumuiya ya Wakristo: "Tuletee Biblia na mahubiri na mafundisho ya Kikristo. Ni lazima sasa tujenge juu ya msingi usiotikisika wa sala na imani ya Kikristo. Hakuna kitu kingine kitakacholinganishwa. Wala kitu kingine chochote hakitajibu maswali makuu ya maisha na kuleta amani katika mioyo

ya watu wetu. Tafadhali usitufanye tungojee! Tunatamani sana na tunahitaji Biblia, Mungu, na Ukristo sasa." Kwa mara nyingine tena, Neno la Mungu lashinda.

Mageuzi, kama ukomunisti, yanapoteza mshikamano wake na uaminifu. Ni lazima tukumbuke kwamba si chochote zaidi ya nadharia isiyothibitishwa na tete. Tutataja vitu vitatu pekee:

Kitabu cha Robert Gentry cha Creation's Tiny Mystery kimewavuruga wanamageuzi wengi kwa uthibitisho wake wa wazi wa uumbaji wa papo hapo. Mystery in the Rocks, kitabu ambacho ni rahisi kueleweka kulingana na utafiti wake, kinaweza kununuliwa kutoka kwa Ukweli wa Kushangaza.

Uthibitisho wa hivi majuzi wa baiolojia ya molekuli kwamba seli moja ni changamano sana hufanya asili ya kiajali ya uhai katika seli moja kuwa upuuzi wa kihisabati.

Enzi tofauti sana sasa zinazowekwa kwa tabaka za Grand Canyon kwa vipimo vya sasa vya kisayansi, kinyume na zile zilizotolewa hapo awali, huwafanya wanamageuzi na vipimo vyao vya awali kuonekana kutojali na kutowajibika. Nadharia ya ukana Mungu ya mageuzi kwamba wanadamu na nyani walitoka kwa mababu wa kawaida inadharau dhana kwamba watu waliumbwa kwa mfano wa Mungu. Inakana kuwako kwa Mungu, inakana kabisa Yesu kama Mwokozi, inakanusha Biblia, na inadhihaki ukweli wa makao ya milele mbinguni. Shetani anapenda nadharia ya mageuzi kwa sababu inaharibu uaminifu wa wokovu. Wakomunisti wanajifunza. Je!

Biblia inavutia watu wote kwa sababu inatoa majibu yaliyo wazi kwa maswali yenye kutatanisha maishani.

12. Kwa nini Biblia inavutia hivyo ulimwenguni pote?

Biblia inasema, "Neno lako ni ... mwanga wa njia yangu." Zaburi 119:105 . "Hayo nimewaambia ... ili furaha yenu iwe kamili." Yohana 15:11 . "Kwa mfano wa Mungu ... aliwaumba." Mwanzo 1:27 . "Vivyo hivyo nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni." Mathayo 5:16 . "Nitakuja tena niwakaribishe kwangu, ili nilipo mimi, nanyi mwepo." Yohana 14:3 .

Jibu: Kwa sababu inajibu maswali ya kutatanisha maishani:

Nimetoka wapi? Mungu alituumba kwa mfano wake. Hatukuibuka kwa bahati mbaya kama globu zisizo za kawaida kutoka kwa utepe wa awali. Sisi ni wana na binti za Mungu, Mfalme Mwenye Nguvu, Wagalatia 3:26 . Sisi ni wenye thamani sana kwa Mungu hivi kwamba Adamu na Hawa walipofanya dhambi, alimtoa Mwana wake afe na kulipa deni la dhambi zetu ili tuwe huru. Anataka kuturudisha kwa mfano Wake na kisha, upesi, kuturudisha kwenye Edeni, makao ambayo Adamu na Hawa walipoteza.

Kwa nini niko hapa? Malengo yetu ya maisha leo yanapaswa kuwa kugundua majibu ya ajabu ya Biblia kwa matatizo ya kutatanisha ya maisha na kukubali toleo la Yesu la kuturudisha kwenye mfano Wake Warumi, 8:29 .

Je! ni nini wakati ujao? Hakuna ubashiri juu ya siku zijazo. Yesu atakuja upesi sana kuwachukua watu wake hadi kwenye nyumba ya fahari aliyowaandalia mbinguni. Huko, wakiwa na shangwe na furaha nyingi, watu wataishi milele, Yohana 14:1-3 Ufunuo 21:3 , 4 .

13. Ninamshukuru Mungu kwa kunipa majibu chanya kwa maswali yenye kutatanisha maishani.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Ninaudhika kwamba Biblia inatoa maelezo hayo yenye kuchukiza na ya wazi ya dhambi katika kurekodi maisha ya baadhi ya watu wanaotajwa katika Biblia. Je, hii ni lazima kweli? Warumi 15:4

Ndiyo. Ni mojawapo ya mambo makuu yanayoipa Biblia uaminifu. Wasifu mwingi huruka au kulainisha ubaya na mara nyingi huzidisha uzuri. Kuiambia kama ilivyo huwapa watu imani kwamba Biblia inaweza kuaminiwa haifichi. Zaidi ya hayo, mbinu ya Shetani ni kuwaaminisha watu kuwa wao ni wadhambi wakubwa sana Mungu hawezi au hatawaokoa. Ni shangwe iliyoje inayowakumba watu hao wanapoonyeshwa visa vya Biblia vya watu kama wao na mbaya zaidi ambao Mungu aliwakomboa kutoka katika dhambi na kuhalalisha, Warumi 15:4 !

2. Je, Biblia yote imeongozwa na roho? Wengi wanaamini kuwa ni sehemu tu. 2 Timotheo 3:16

Biblia ina jibu: “Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki. 2 Timotheo 3:16 . Biblia haina neno la Mungu tu. Badala yake, ni Neno la Mungu. Biblia ni mwongozo wa habari na uendeshaji wa maisha ya mwanadamu. Puuza yoyote yake na utakuwa na shida na shida zisizo za lazima.

3. Biblia ni kitabu cha kale chenye maneno na dhana za kizamani. Je, huoni kuwa si salama kutegemea kitu ambacho kimeondolewa mbali na siku yetu ya kuelimika? 1 Petro 1:25

Hapana. Umri wake uko katika neema yake. Hiyo ni, kwa hakika, moja ya uthibitisho wa uhai wake. Biblia inasema, “Neno la Bwana hudumu hata milele.” 1 Petro 1:25 . Biblia inasimama kama mwamba. Ni kitabu cha Mungu, Neno Lake. Haiwezi kuharibiwa. Wanadamu na hata mataifa yote yamechoma, kupiga marufuku, na kujaribu kudharau na kuharibu Biblia,

lakini badala yake, wamejidharau wenyewe. Wametoweka, na mashambulizi yao dhidi ya Biblia yamesahauliwa. Bado Biblia inasalia kuwa inayouzwa zaidi, inayohitajika mara kwa mara. Mamilioni wangekufa kwa ajili yake, ikiwa ni lazima. Ujumbe wake umetoka kwa Mungu na umerahisishwa kwa asilimia 100. Kabla ya kuisoma, omba na umwombe Mungu afungue moyo wako unaposoma.

4. Baadhi ya watu mahiri zaidi ulimwenguni, ambao wamejifunza Biblia kwa makini, wanaamini hakuna anayeweza kuielewa. Ikiwa Biblia kweli ni kitabu cha Mungu, je, si kila mtu anaweza kuielewa?

Watu wenye akili timamu wanaoweza kuelewa na kueleza karibu jambo lolote mara nyingi husimamishwa haraka wanaposoma Biblia. Sababu ni kwamba mambo ya kiroho "yanatambulika kwa jinsi ya rohoni". 1 Wakorintho 2:13 , 14 . Mambo ya kina ya Neno hayataeleweka kamwe na akili ya kiulimwengu, hata yawe na kipaji kiasi gani. Isipokuwa mtu atafute kwa uaminifu uzoefu na Mungu, hawezi kuelewa mambo ya Mungu. Roho Mtakatifu, ambaye anafafanua Biblia Yohana 16:13 14:26 , haieleweki na akili ya kimwili, ya kilimwengu. Kwa upande mwingine, Mkristo mnyenyekevu, hata asiye na elimu anayejifunza Biblia anapokea ufahamu wa ajabu kutoka kwa Roho Mtakatifu, Mathayo 11:25 na, 1 Wakorintho 2:9 , 10 .

5. Biblia imejaa makosa. Unawezaje kuamini kuwa imevuviwa? Isaya 28:9

Mengi mengi sana ya yale yanayoitwa makosa katika Biblia yameonyeshwa kuwa makosa ya uamuzi au ukosefu wa uelewaji kwa upande wa wale wanaolalamika. Sio makosa hata kidogo, lakini ukweli haueleweki. Biblia iliyovuviwa:

Siku zote nitakuambia ukweli.

Sitakupotosha kamwe.

Inaweza kuaminiwa kikamilifu.

Ni yenye kutegemeka na yenye mamlaka, si tu katika mambo ya kiroho bali pia katika mambo mengine ambayo inazungumzia, kutia ndani historia na sayansi.

Siku zote Shetani anachimbua dosari fulani katika Maandiko, ambayo haishangazi. Alipata kosa hata kwa Mungu na mbinguni. Huenda wanakili walifanya makosa katika visa fulani, lakini hakuna kinachofikiriwa kuwa kutendeka au kosa lingine lolote linalodaiwa kuathiri ukweli wa Neno la Mungu. Fundisho halijajengwa juu ya kifungu kimoja cha Biblia, bali juu ya jumla ya maoni ya Mungu juu ya somo lolote. Hatujui makosa yoyote yanayodaiwa ya aina yoyote ambayo yangeathiri ukweli wa maudhui ya Maandiko. Baadhi ya mambo katika Maandiko bado ni magumu kupatanisha. Daima kutakuwa na nafasi ya shaka kwa wale wanaopendelea

kuwa na shaka. Tunaamini kwamba hata makosa yanayodaiwa, ambayo bado hayajaelezewa kikamilifu, kama zamani yatafichuliwa hivi karibuni kama kengele za uwongo. Kadiri watu wanavyojitahidi kuidhoofisha Biblia, ndivyo nuru yake inavyozidi kuangaza.

Maswali ya Maswali

1. Ni unabii gani uliotimizwa unaothibitisha kwamba Biblia ilivuviwa? (4)

_____ Koreshi angeiteka Babeli

_____ Ronald Reagan angekuwa rais wa Marekani.

_____ Misri haingekuwa tena taifa lenye nguvu na linaloongoza.

_____ Maadili yangezorota katika siku za mwisho.

_____ Ujerumani ingekuwa na ukame wa miaka 20.

_____ Babeli, ilipoharibiwa, haitakaliwa tena.

2. Yesu alionyesha imani yake katika uvuvio wa Biblia kwa:

_____ Kuzungumza kwa sauti juu ya somo.

_____ Akinukuu kutoka kwayo alipokuwa akifundisha.

_____Kuwashusha moto wenye shaka.

_____ Akitangaza kutoka kwenye ngazi za hekalu.

3. Biblia inataja mambo gani ya kisayansi kutoka kwenye orodha iliyo hapa chini? (3)

_____ Dunia ni duara.

_____ Hewa ina uzito.

_____ Mungu huzuia atomi kuruka mbali.

_____ Fomula ya maji ni 'H2O'.

_____ Maji ya bahari yana chumvi.

4. Ni ipi kati ya sheria zifuatazo za afya zinazopatikana katika Biblia? (2)

_____ Kunywa lita nne za maji kila siku.

_____ Acha vileo.

_____ Endesha kila asubuhi na usiku.

_____ Epuka mwenendo mpotovu wa ngono.

5. Maneno yafuatayo kuhusu Biblia ni ya kweli: (3)

_____ Takriban watu 40 walisaidia kuandika Biblia.

_____ Biblia iliandikwa kwa muda wa miaka 10,000.

_____ Sehemu za Biblia pekee ndizo zimevuviwa.

_____ Mwandishi halisi wa Biblia ni Roho Mtakatifu.

_____ Biblia inauzwa sana.

6. Ni yapi kati ya yafuatayo ambayo Biblia ilitabiri kuhusu maisha ya Masihi? (3)

_____ Angezaliwa Nazareti.

_____ Angeruka mbinguni mara kwa mara.

_____ Angesalitiwa kwa vipande 30 vya fedha.

_____ Herode angejaribu kumuua.

_____ Angesulubishwa.

_____ Atafufuliwa baada ya siku ya tatu.

7. Ni kanuni gani ya Biblia, ikiwa ikifuatwa, ingeweza kuzuia UKIMWI vyema zaidi?

_____ Usiwe mzinzi.

_____ Usiabudu sanamu za kuchonga.

_____ Kula chakula mara kwa mara.

8. Ni kauli gani hapa chini ni za kweli kuhusu mageuzi? (3)

_____ Ni nadharia ambayo haijathibitishwa.

_____ Inadhoofisha Ukristo.

_____ Ni ukweli uliothibitishwa.

_____ Inathibitisha kwamba wanadamu na nyani wana mababu wa kawaida.

_____ Ni itikadi kali ya ukomunisti.

9. Ni maneno gani hapa chini yanasaidia kuthibitisha kwamba Biblia iliyuviwa? (5)

_____ Wasifu wake unajumuisha wabaya na wazuri pia.

_____ Inabadilisha maisha ya wafuasi wake.

_____ Unabii wa Agano la Kale kuhusu Masihi ulitimizwa na Yesu.

_____ Ilitabiri kuinuka kwa falme nne za ulimwengu.

_____ Umoja wake.

_____ Inasimulia siku na saa ya ujio wa pili wa Yesu.

10. Mungu aliumba dunia katika siku sita halisi za saa 24.

_____

Kweli _____ Si kweli

11. Katika siku za Nuhu, gharika ya ulimwenguni pote iliharibu kila kitu kilicho hai isipokuwa viumbe vya baharini na vilivyokuwa ndani ya safina.

_____

Kweli _____ Si kweli

12. Lugha mbalimbali za ulimwengu zilianzia kwenye Mnara wa Babeli.

_____

Kweli _____ Si kweli

Je, Mungu Alimuumba Shetani?

Somo la 2

Watu wengi ulimwenguni wanadanganywa na fikra za uovu, aliye na nia ya kuharibu maisha yao - mpangaji mahiri anayeitwa Ibilisi, au Shetani. Lakini huyu mkuu wa giza ni zaidi ya vile unavyoweza kufikiri...wengi husema ni mtu mpotovu wa kizushi tu, lakini Biblia inasema yeye ni halisi sana, na anadanganya familia, makanisa, na hata mataifa ili kuongeza huzuni na maumivu. Hapa kuna mambo ya ajabu ya Biblia kuhusu mkuu huyu wa giza na jinsi unavyoweza kumshinda!

Dhambi ilitokana na Shetani, ambaye pia anaitwa Ibilisi.

1. Dhambi ilianzia na nani?

“Ibilisi hutenda dhambi tangu mwanzo.” 1 Yohana 3:8 . “Yule nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi, na Shetani.” Ufunuo 12:9 .

Jibu: Shetani, ambaye pia anaitwa Ibilisi, ndiye mwanzilishi wa dhambi. Bila Maandiko, chanzo cha uovu kingebaki bila kufafanuliwa.

Shetani alikuwa akiishi mbinguni alipofanya dhambi. Jina lake lilikuwa Lusifa, ambalo linamaanisha “Nyota ya Siku.”

2. Shetani aliitwa nani kabla ya kutenda dhambi? Alikuwa akiishi wapi wakati huo?

“Jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni, Ee Lusifa, mwana wa asubuhi!” Isaya 14:12 . Yesu alisema, “Nilimwona Shetani akianguka kutoka mbinguni kama umeme.” Luka 10:18 . “Ulikuwa juu ya mlima mtakatifu wa Mungu.” Ezekieli 28:14 .

Jibu: Jina lake lilikuwa Lusifa, na alikuwa akiishi mbinguni. Lusifa anafananishwa na mfalme wa Babeli katika Isaya 14 na kama mfalme wa Tiro katika Ezekieli 28.

Lusifa alikuwa malaika wa mbinguni aliyeumbwa na Mungu. Alikuwa mkamilifu katika hekima na uzuri na alisimama karibu na kiti cha enzi cha Mungu.

3. Asili ya Lusifa ilikuwa nini? Alikuwa na wadhifa gani? Biblia inamfafanuaje?

“Wewe uliumbwa.” Ezekieli 28:13 , 15 . “Wewe ndiwe kerubi aliyetiwa mafuta afunikaye.” Ezekieli 28:14 . “Uliitia muhuri jumla, umejaa hekima, na ukamilifu wa uzuri; kila jiwe la thamani lilikuwa kifuniko chako; kazi ya matari yako na filimbi zako ilitengenezwa ndani yako siku ile uliyoumbwa. . Ulikuwa mkamilifu katika njia zako tangu siku ile ulipoumbwa,

hata uovu ulipoonekana ndani yako.” Ezekieli 28:12-15 .

Jibu: Lusifa aliumbwa na Mungu, kama vile malaika wengine wote (Waefeso 3:9). Lusifa alikuwa kerubi “afunikaye” au malaika. Malaika mmoja mkuu anasimama upande wa kushoto wa kiti cha enzi cha Mungu na mwingine upande wa kuume (Zaburi 99:1). Lusifa alikuwa mmoja wa wale viongozi wa malaika walioinuliwa sana. Uzuri wa Lusifa haukuwa na dosari na wa kuvutia. Hekima yake ilikuwa kamilifu. Mwangaza wake ulikuwa wa kutisha. Andiko la Ezekieli 28:13 laonekana kuonyesha kwamba koo lake lilitayarishwa hasa ili kumfanya awe mwanamuziki mahiri. Wengine wanafikiri aliongoza kwaya ya malaika.

Shetani anataka watu wamwabudu. Hata alijaribu kumshawishi Yesu amwabudu.

4. Ni nini kilitokea katika maisha ya Lusifa ambacho kilimfanya atende dhambi? Ni dhambi gani ya kufuru aliyoifanya kisha?

“Moyo wako uliinuka kwa sababu ya uzuri wako, umeiharibu hekima yako kwa sababu ya mwangaza wako.” Ezekieli 28:17 . “Kwa maana umesema moyoni mwako, ... Nitakiinua kiti changu juu kuliko nyota za Mungu: ... nitafanana na Yeye Aliye juu.” Isaya 14:13 , 14 .

Jibu: Kiburi, wivu, kutoridhika, na kujikweza kuliibuka katika maisha yake. Lusifa aliamua kujaribu kumwangusha Mungu na kisha kuwataka wote wamwabudu. Ulikuwa ni uhaini wa aina mbaya zaidi.

Kumbuka: Kwa nini kuabudu ni jambo kubwa? Kuabudu ni jambo la msingi katika vita vinavyoendelea kati ya Mungu na Shetani. Watu waliumbwa wawe na furaha na kuridhika pale tu wanapomwabudu Mungu pekee. Hata malaika wa mbinguni wasioanguka hawapaswi kuabudiwa (Ufunuo 22:8 , 9). Shetani alitafuta ibada hapo mwanzo. Karne nyingi baadaye, alipomjaribu Yesu nyikani, ibada bado ilikuwa suala kuu (Mathayo 4:8-11). Katika siku hizi za mwisho, Mungu anawaita watu wote kumwabudu (Ufunuo 14:6 , 7). Hili linamkasirisha Shetani sana hivi kwamba atajaribu

kuwalazimisha watu kumwabudu ama sivyo wauawe (Ufunuo 13:15).

Kila mtu anaabudu mtu au kitu fulani:

mamlaka, heshima, chakula, anasa, mali, maoni ya mtu mwenyewe, nk Mungu anasema, "Usiwe na miungu mingine ila mimi." Kutoka 20:3 . Na tusipomwabudu Yeye peke yake, anatuhesabu dhidi yake (Mathayo 12:30). Habari hii inashangaza, lakini ni kweli. Ikiwa kitu chochote au mtu mwingine yeyote isipokuwa Mungu anapata nafasi ya kwanza katika maisha yangu, labda ninaabudu na kumuunga mkono Shetani bila hatia. Je, Mungu ana nafasi ya kwanza maishani mwangu, au je, ninamwinua Shetani bila kufahamu? Ni swali gumu, sivyo?

Kutoridhika kwa Lusifa kukawa uasi wa wazi dhidi ya Mungu. Theluthi moja ya malaika wa mbinguni walijiunga naye katika jaribio la kumpindua Mungu. Matokeo yake, Lusifa na wafuasi wake walitupwa kutoka mbinguni.

5. Ni nini kilitokea mbinguni kama tokeo la uasi wa Lusifa?

"Kulikuwa na vita mbinguni; Mikaeli na malaika zake wakapigana na yule joka, yule joka naye akapigana nao pamoja na malaika zake; nao hawakushinda, wala mahali pao hapakuonekana tena mbinguni. Yule joka akatupwa, yule mkubwa, nyoka wa zamani. , aitwaye Ibilisi na Shetani, audanganyaye ulimwengu wote; akatupwa hata nchi, na malaika zake wakatupwa pamoja naye." Ufunuo 12:7-9 .

Jibu: Lusifa alipata msaada wa theluthi moja ya malaika (Ufunuo 12:3 , 4) na kusababisha uasi mbinguni. Mungu hakuwa na chaguo ila kumfukuza Lusifa na malaika zake. Hii ilikuwa ni vita kubwa zaidi, kuwahi kupiganwa. Kusudi la Lusifa lilikuwa kunyakua kiti cha enzi cha Mungu, hata ikiwa hatimaye inaweza kusababisha mauaji (Yohana 8:44). Baada ya kufukuzwa kwake kutoka mbinguni, Lusifa aliitwa Shetani (adui) na ibilisi (mchongezi), na malaika zake waliitwa mashetani.

Makao makuu ya Shetani ni dunia. Anawachukia wanadamu na analenga kumuumiza Mungu kwa kukuangamiza.

6. Makao makuu ya Shetani ya sasa yako wapi? Anahisije kuhusu watu?

"Bwana akamwambia Shetani, Umetoka wapi wewe? Ayubu 2:2 . "Ole wa nchi na bahari, kwa maana Ibilisi ameshuka kwenu mwenye ghadhabu nyingi, akijua ya kuwa ana wakati mchache tu." Ufunuo 12:12 . "Adui yenu Ibilisi, kama simba angurumaye, huzunguka-zunguka, akitafuta mtu ammeze." 1 Petro 5:8 .

Jibu: Kinyume na maoni ya watu wengi, makao makuu ya Shetani ni dunia, si moto wa mateso. Mungu aliwapa Adamu na Hawa mamlaka juu ya dunia (Mwanzo 1:26). Walipotenda dhambi, waliipoteza kwa Shetani

(Warumi 6:16), ambaye kisha akawa mtawala, au mkuu, wa dunia (Yohana 12:31). Shetani anawachukia sana wanadamu ambao waliumbwa kwa mfano wa Mungu. Hawezi kumgusa Mungu. Kwa hiyo, badala yake, sumu yake inaelekezwa dhidi ya watu ambao ni watoto wa Mungu. Yeye ni muuaji mwenye chuki, mkatili ambaye lengo lake ni kukuangamiza na hivyo kumuumiza Mungu.

Adamu na Hawa hawakupaswa kula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya, chini ya adhabu ya kifo.

7. Mungu alipowaumba Adamu na Hawa, ni jambo gani moja alilokataza wasifanye? Je, adhabu ya kutotii ilikuwa ipi?

“Walakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika.” Mwanzo 2:17 .

Jibu: Hawakupaswa kula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Adhabu ya kula mti huo ilikuwa kifo.

Shetani alichukua umbo la nyoka anayezungumza na kumshawishi Hawa kula tunda lililokatazwa.

8. Shetani alitumia mtu gani kumdanganya Hawa? Shetani alimwambia uwongo gani?

“Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa mwitu aliowafanya Bwana Mungu. Akamwambia mwanamke, Naam, ndivyo alivyosema Mungu, Msile matunda ya kila mti wa bustani?” “Nyoka akamwambia mwanamke, Hakika hamtakufa; kwa maana Mungu anajua ya kuwa siku mtakayokula matunda ya mti huo, mtafumbuliwa macho, nanyi mtakuwa kama miungu, mkijua mema na mabaya.” Mwanzo 3:1 , 4 , 5 , mkazo umeongezwa.

Jibu: Shetani alitumia nyoka—mnyama mwenye hekima zaidi na mwenye kuvutia zaidi Mungu aliumba—ili kumdanganya Hawa. Wengine wanafikiri hapo awali nyoka alikuwa na mbawa na akaruka (Isaya 14:29 ; 30:6). Kumbuka, haikutambaa hadi Mungu alipoilaani (Mwanzo 3:14). Uongo wa Shetani ulikuwa: (1) hutakufa, na (2) kula tunda kutakufanya uwe na hekima. Shetani, aliyebuni uwongo (Yohana 8:44), alichanganya ukweli na uwongo aliomwambia Hawa. Uongo unaojumuisha ukweli fulani ndio ufaao kuliko yote. Ilikuwa ni kweli “wangejua ubaya” baada ya kutenda dhambi. Kwa upendo, Mungu alikuwa amewanyima ujuzi wa huzuni, huzuni, mateso, maumivu, na kifo. Shetani, kama anavyofanya leo, alifanya ujuzi wa uovu uonekane wenye kuvutia.

Shetani alisema uwongo ili kupotosha tabia ya Mungu kwa sababu alijua kwamba hakuna mtu ambaye angemwacha Mungu mwenye upendo kama huyo isipokuwa asielewe tabia Yake.

Kula tunda lililokatazwa kulifanya Adamu na Hawa kushirikiana na Shetani, adui mkali wa Mungu.

9. Je, kula kipande cha tunda lilikuwa jambo baya sana? Kwa nini Adamu na Hawa waliondolewa kwenye bustani?

“Kwake yeye ajuaye kutenda mema, wala hayatendi, kwake huyo ni dhambi.” Yakobo 4:17 . “Dhambi ni uvunjaji wa sheria.” 1 Yohana 3:4 . “Atendaye dhambi ni wa Ibilisi.” 1 Yohana 3:8 . “Bwana Mungu akasema, Tazama, mtu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya; na sasa asije akanyosha mkono wake, akatwaa matunda ya mti wa uzima, akala, akaishi milele. .” “Basi akamfukuza huyo mtu, akaweka Makerubi, upande wa mashariki wa bustani ya Edeni, na upanga wa moto uliogeuka huko na huko, kuilinda njia ya mti wa uzima.” Mwanzo 3:22 , 24 .

Jibu: Ndiyo, kula tunda lilikuwa dhambi kwa sababu ilikuwa ni kukataa moja kwa moja mojawapo ya matakwa machache ya Mungu. Ilikuwa ni uasi wa wazi dhidi ya sheria na mamlaka ya Mungu. Kwa kukataa mojawapo ya amri za Mungu, Adamu na Hawa walishirikiana na Shetani, adui wa Mungu, na hivyo kuleta utengano kati yao wenyewe na Mungu (Isaya 59:2). Shetani alitumaini kwamba wanandoa wangetenda dhambi na kisha kula matunda ya mti wa uzima, na hivyo kuwa wenye dhambi wasioweza kufa. Lakini Mungu aliwaondoa kwenye bustani ili kuzuia janga kama hilo.

10. Biblia inafunua mambo gani yenye kustaajabisha kuhusu mbinu za Shetani za kuumiza, kuwadanganya, kuwavunja moyo, na kuwaangamiza

watu?

Jibu: Shetani hutumia kila njia inayoweza kufikiwa ili kuwadanganya na kuwaangamiza watu. Mashetani wake wanaweza kuonekana na kujifanya kuwa watu waadilifu, hata makasisi. Na Shetani atatokea kama malaika wa utukufu wa nuru na uwezo wa kuita moto kutoka mbinguni. Atajifanya Yesu. Lakini umeonywa, kwa hivyo usikubali. Yesu atakapokuja, kila jicho litamwona (Ufunuo 1:7). Atakaa mawinguni na hata asiiguse nchi (1 Wathesalonike 4:17).

Biblia inasema Shetani:

Hudanganya/hutesa (Ufunuo 12:9 , 13)

Nukuu/manukuu yasiyo sahihi katika Biblia (Mathayo 4:5 , 6)

Mashtaka ya uwongo / mauaji (Ufunuo 12:10 Yohana 8:44)

Mitego/ mitego (2 Timotheo 2:26 1 Petro 5:8)

Hufanya vita dhidi ya watu wa Mungu (Ufunuo 12:17)

Hufunga/huchochea usaliti (Luka 13:16 Yohana 13:2 , 21)

Wafungwa (Ufunuo 2:10)

Mali/vizuizi (Luka 22:3-5 1 Wathesalonike 2:18)

Hufanya miujiza/uongo (Ufunuo 16:13 , 14 Yohana 8:44)

Anaonekana kama malaika wa nuru (2 Wakorintho 11:13-15) .

Huleta magonjwa / mateso (Ayubu 2:7)

Pepo wake hujifanya kuwa wachungaji (2 Wakorintho 11:13-15) .

Kashfa (“Ibilisi” maana yake “mchongezi”) Anaita moto kutoka mbinguni (Ufunuo 13:13)

Nguvu za udanganyifu za wakati wa mwisho za Shetani zitakuwa kubwa sana hivi kwamba karibu ulimwengu wote utamfuata.

11. Majaribu na mbinu za Shetani zina nguvu na matokeo kadiri gani?

Alisadikisha: theluthi moja ya malaika (Ufunuo 12:3-9); Adamu na Hawa (Mwanzo 3); wote isipokuwa watu wanane katika siku za Nuhu (1 Petro 3:20). Atafanya waliopotea wajisikie wameokolewa (Mathayo 7:21-23). Karibu ulimwengu wote utamfuata (Ufunuo 13:3). Wachache wataokolewa (Mathayo 7:14 ; 22:14).

Jibu: Kiwango cha mafanikio cha Shetani ni cha juu sana hivi kwamba kinaonekana kuwa kisichoaminika. Akawadanganya theluthi moja ya malaika . Katika siku za Nuhu, wote isipokuwa watu wanane walidanganywa.

Kabla ya Yesu kuja mara ya pili, Shetani atatokea kama malaika, akijifanya kuwa Kristo. Nguvu yake ya udanganyifu itakuwa kubwa sana kwamba usalama wetu pekee utakuwa katika kukataa kwenda kumwona (Mathayo 24:23-26). Ukikataa kabisa kutazama na kusikiliza, Yesu atakulinda na udanganyifu (Yohana 10:29).

Mwishoni mwa ulimwengu, Shetani atatupwa ndani ya ziwa la moto, ambalo litamgeuza kuwa majivu na kukomesha kuwapo kwake milele.

12. Ibilisi atapata adhabu yake lini na wapi? Je, adhabu hiyo itakuwa nini?

“Ndivyo itakavyokuwa katika mwisho wa dunia hii. Mwana wa Adamu atawatuma malaika zake, nao watakusanya kutoka katika ufalme wake machukizo yote, na watenda maovu, na kuwatupa katika tanuru ya moto. .” Mathayo 13:40-42 .

“Na yule Ibilisi, mwenye kuwadanganya, atatupwa katika lile ziwa la moto na kiberiti.” Ufunuo 20:10 . “Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele, aliowekewa tayari Ibilisi na malaika zake. Mathayo 25:41 . “Kwa hiyo nitatokeza moto kutoka kati yako, nao utakuteketeza, nami nitakufanya kuwa majivu juu ya nchi, machoni pa watu wote wakutazamao ... wala hutakuwapo tena kamwe. Ezekieli 28:18 , 19 .

Jibu: Ibilisi atatupwa katika ziwa la moto juu ya dunia hii katika mwisho wa dunia. Moto utamla Shetani, utamgeuza kuwa majivu, na kukomesha kuwepo kwake milele. Moto huu pia utawaangamiza wenye dhambi wote. Katika onyesho hili la mwisho, hakuna hata mmoja aliye upande wa Mungu atakayekufa na hakuna hata mmoja aliye upande wa Shetani atakayeokoka.

Kumbuka: Haiwezekani kueleza vya kutosha huzuni na uchungu ambao Baba na Mwana watapata wakati wa uharibifu wa Shetani. Alikuwa karibu nao zaidi kuliko kiumbe mwingine yeyote—rafiki mchangamfu na wa kibinafsi. Kumwangamiza yeye na mamilioni ya watu waliomfuata kutawaumiza Baba na Mwana zaidi kuliko kuungua kutakavyoumiza mtu yeyote katika moto.

Watu wa Mungu mbinguni watakuwa salama kutoka kwa dhambi milele. Haitafufuka tena.

13. Je, ni nini kinachotatua milele tatizo la kutisha la dhambi? Je, dhambi itatokea tena?

“Kama niishivyo, asema Bwana, kila goti litapigwa mbele zangu, na kila ulimi utakiri kwa Mungu.” Warumi 14:11 . (Ona pia Wafilipi 2:10 , 11 ; Isaya 45:23 .) “Mateso hayatainuka mara ya pili; Nahumu 1:9 .

Jibu: Matukio mawili muhimu yatatua tatizo la dhambi:

Kwanza , viumbe vyote mbinguni na duniani, ikiwa ni pamoja na shetani na malaika zake, kwa hiari yao wenyewe watapiga magoti na kukiri hadharani kwamba Mungu ni mkweli, haki, na mwadilifu. Hakuna maswali yatakayobaki bila majibu. Watenda-dhambi wote watakiri waziwazi kwamba wamepotea kwa sababu ya kukataa kwao kwa dhamira kuukubali upendo na wokovu wa Mungu. Watakubali kwamba haki inadai lazima wafe. Wote watakiri kwamba wanastahili kifo cha milele.

Pili , dhambi itasafishwa kutoka kwa ulimwengu kwa uharibifu kamili na wa mwisho wa dhambi, wenye dhambi, shetani na malaika zake. Mungu ana maoni chanya kuhusu jambo hili: Dhambi haitatokea tena ili kuharibu ulimwengu wa Mungu.

Yesu alifanya uharibifu wa dhambi uwezekane.

14. Ni nani anayefanya uondoaji wa mwisho na kamili wa dhambi kutoka kwa ulimwengu kuwa hakika?

“Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu alidhihirishwa, ili azivunje kazi za Ibilisi.” 1 Yohana 3:8 . “Basi, kwa kuwa watoto wameshiriki damu na nyama, yeye naye vivyo hivyo alishiriki yayo hayo, ili kwa mauti amharibu yeye aliyekuwa na nguvu za mauti, yaani, Ibilisi.” Waebrania 2:14 .

Jibu: Kupitia maisha yake, kifo, na ufufuo wake, Yesu alifanya kuondolewa kwa dhambi kuwa hakika.

Mungu, Baba yetu, anatupenda zaidi kuliko baba yeyote wa kidunia angeweza kuwapenda watoto wake. Hawezi kusubiri kutupokea katika ufalme Wake mpya.

15. Mungu Baba anahisije kuhusu watu?

“Baba mwenyewe anawapenda ninyi.” Yohana 16:27 . (Ona pia Yohana 3:16 ; 17:22 , 23 .)

Jibu: Baba anawapenda watu kama vile Mwana anavyowapenda. Lengo kuu la Yesu maishani lilikuwa kuonyesha tabia ya Baba yake katika maisha yake ili watu wajue jinsi Baba alivyo mwenye upendo, mchangamfu na anayejali (Yohana 5:19).

Shetani Anamwakilisha Baba Vibaya

Shetani anamwakilisha Baba vibaya kama asiye na hisia, mnyanyasaji, mkali, na asiyeweza kufikiwa (tabia za shetani mwenyewe). Hata anataja matendo yake mwenyewe mabaya, yenye msiba kuwa “matendo ya Mungu.” Yesu alikuja kufuta kashfa hii kutoka kwa jina la Baba yake na kuonyesha kwamba Baba yetu wa mbinguni anatupenda zaidi kuliko mama anavyompenda mtoto wake (Isaya 49:15). Kichwa kikuu cha Yesu alichopenda sana kilikuwa subira, huruma, na rehema nyingi za Mungu.

Baba Hawezi Kungoja Kwa Shida

Ili kuwafanya watu wawe na furaha ya hali ya juu, Baba yetu wa mbinguni amewaandalia makao mazuri ya milele. Ndoto zetu hapa hazilingani na kile anachosubiri! Ni vigumu kwake kungoja kuwakaribisha watu Wake kwenye ile siku ya furaha ya kurudi nyumbani iliyo mbele tu. Hebu tupate neno! Na tuwe tayari. Muda uliosalia tayari umeanza.

16. Ninafurahi kujua kwamba Mungu Baba ananipenda kama Yesu anavyonipenda.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, tunda ambalo Adamu na Hawa walikula lilikuwa tufaa?

Hatujui. Biblia haisemi.

2. Dhana ambayo inamwonyesha shetani kama mnyama mwekundu, nusu-mtu na nusu-nusu mwenye pembe na mkia ilianzia wapi?

Ilitoka kwa hadithi za kipagani na inampendeza shetani. Anajua watu wanaofikiri wanakataa monsters kama hadithi za uongo na hivyo wataongozwa kukataa kuwepo kwake. Wale wasiomwamini shetani ndio wa kwanza kunaswa na hila zake.

3. Mungu akawaambia Adamu na Hawa, Siku utakapokula matunda ya mti huo, utakufa hakika. Mwanzo 2:17. Kwa nini hawakufa siku hiyo?

Biblia inazungumza juu ya vifo viwili:

(1) Kifo cha "kwanza" sisi sote tunakufa (Waebrania 9:27).

(2) Kifo cha "pili" ambacho waovu hufa katika moto wa mateso mwishoni mwa wakati (Ufunuo 21:8).

Tofauti ni kwamba hakuna ufufuo kutoka katika kifo cha pili. Ni kifo cha milele.

Yesu Alikufa Kifo cha Pili kwa Kila Mtu

Wakati Adamu na Hawa walipofanya dhambi, mara moja wangekufa kifo cha pili isipokuwa kwa ukweli kwamba Yesu alisonga mbele na kutoa kifo cha pili cha Kalvari kwa kila mtu. Dhabihu yake kuu iliwaepusha (Waebrania 2:9).

Adamu Alipofanya Dhambi, Asili Yake "Isiyokufa" Ikawa Asili "Inayokufa"

Kuhusu kifo cha kwanza, tafsiri halisi ya neno "kufa" katika Mwanzo 2:17 ni "kufa utakufa," ambayo imetajwa kwenye ukingo wa wengi. Biblia. Inamaanisha kwamba Adamu na Hawa wangeingia katika mchakato wa kufa.

Kabla ya kutenda dhambi, wenzi hao walikuwa na asili isiyokufa, isiyo na dhambi. Asili hii ilidumishwa kwa kula matunda ya mti wa uzima. Wakati wa dhambi, asili zao zilibadilika hadi kufa, asili za dhambi. Hivi ndivyo Mungu alivyotabiri. Kwa sababu walizuiliwa kutoka kwa mti wa uzima, kuoza na kuharibika, na kusababisha kifo, kulianza mara moja. Kaburi likawa la uhakika. Bwana alisisitiza hili baadaye alipowaambia, "Kwa maana u mavumbi wewe, nawe mavumbini utarudi." Mwanzo 3:19 .

4. Lakini kwa kuwa Mungu alimuumba Lusifa, je, si kweli anawajibika kwa dhambi yake?

Hapana kabisa. Mungu alimuumba Lusifa malaika mkamilifu, asiye na dhambi. Lusifa alijifanya shetani. Uhuru wa kuchagua ni kanuni ya msingi ya serikali ya Mungu. Mungu alijua Lusifa angetenda dhambi wakati alipomuumba. Ikiwa wakati huo Mungu angalikataa kumuumba, Angekuwa akiikataa kanuni hiyo kuu ya uhuru wa kuchagua.

"Uhuru wa Kuchagua" ni Njia ya Mungu

Kwa hiyo, akijua vizuri kile Lusifa angefanya, bado Mungu alimuumba. Mambo hayohayo yanahusu uumbaji wa Adamu na Hawa. Na, karibu na nyumbani, ukweli huu unatumika kwako na mimi. Mungu anajua kabla hatujazaliwa jinsi tutakavyoishi, lakini hata hivyo, anaturuhusu tuishi na kuchagua kuidhinisha serikali yake au ya Shetani. Mungu yuko tayari kueleweka vibaya na kulaumiwa kwa uwongo na kulaumiwa kwa miaka mingi, huku akichukua wakati kuruhusu kila mtu kuchagua kwa uhuru ambaye atamfuata.

Ni Mungu Mwenye Upendo Pekee Ndiye Awezaye Kuhatarisha Kutoa Uhuru Kamili kwa Wote

Zawadi hii tukufu na muhimu ya uhuru inaweza tu kutoka kwa Mungu mwenye haki, aliye wazi na mwenye upendo. Ni heshima na furaha kumtumikia Bwana na rafiki kama huyo.

Chagua Kumtumikia Mungu

Tatizo la dhambi litakwisha hivi karibuni. Mwanzoni, kila kitu kilikuwa "nzuri sana." Mwanzo 1:31 . Sasa "ulimwengu wote unakaa katika uovu." 1 Yohana 5:19 . Watu kila mahali wanachagua kumtumikia Mungu au Shetani. Tumia uhuru wako wa ajabu, uliopewa na Mungu kuchagua kumtumikia Bwana.

5. Kwa nini Mungu hakumwangamiza shetani alipotenda dhambi, na hivyo kumaliza tatizo la dhambi?

Kwa sababu dhambi ilikuwa kitu kipya kabisa katika ulimwengu wa Mungu, na wakaaji wake hawakuielewa. Pengine hata Lusifa mwenyewe hakuiele-

wa kabisa mwanzoni. Lusifa alikuwa kiongozi wa kimalaika mwenye kipaji, aliyeheshimika sana. Njia yake bila shaka ilikuwa ya kujali sana mbingu na malaika. Inawezekana iliendesha kitu kama hiki: "Mbingu ni nzuri, lakini ingeboreshwa kwa pembejeo zaidi ya malaika. Mamlaka nyingi sana zisizopingwa (kama Baba na Mwana wanavyo) huelekea kuwapofusha viongozi kwa maisha halisi. Malaika hawapaswi kutakiwa kuchukua maagizo. Tunapaswa kutoa amri.Mungu anajua mapendekezo yangu ni sahihi, na anahisi kutishwa.Tusiwaruhusu viongozi wetu watukufu ambao wametoka nje kuhatarisha uwepo wa mbingu.Watasikiliza ikiwa tutaenda kwa umoja, tusiwe dhaifu lazima tuchukue hatua. Vinginevyo, sote tutaharibiwa na serikali isiyotuthamini."

Theluthi moja ya Malaika Walijiunga na Lusifa

Lusifa,hoja zake, zilishawishi malaika wengi, na theluthi moja walijiunga naye. Ikiwa Mungu angemwangamiza Lusifa mara moja, baadhi ya viumbe vya kimalaika ambao hawakuelewa kabisa tabia ya Mungu wanaweza kuwa walianza kumwabudu Mungu kwa hofu, wakisema, "Huenda Lusifa alikuwa sahihi. Kuwa mwangalifu. Ikiwa unatofautiana na Mungu, anaweza kukuua." Kwa hivyo hakuna kitu ambacho kingetatuliwa. Badala yake, tatizo lingeongezeka.

Mungu Hukubali Utumishi wa Upendo Pekee, wa Kujitolea

Huduma pekee inayokubalika kwa Mungu ni huduma ya uchangamfu, ya kujitolea inayochochewa na upendo. Utii kwa sababu nyingine yoyote haukubaliki.

Je, Kumpa Shetani Wakati wa Kuonyesha Kanuni Zake Mungu

Shetani alidai kwamba alikuwa na mpango bora zaidi kwa ajili ya serikali ya ulimwengu. Mungu anampa muda wa kuonyesha kanuni zake. Bwana atakomesha dhambi baada ya kila nafsi katika ulimwengu kusadikishwa kwamba serikali ya Shetani haina haki, ina chuki, haina huruma, inadanganya na inaharibu.

Ulimwengu Unautazama Ulimwengu Huu

Biblia inasema, "Tumefanywa kuwa tamasha kwa ulimwengu, na kwa malaika, na kwa wanadamu." 1 Wakorintho 4:9 . Ulimwengu mzima unatazama kila mmoja wetu anaposhiriki katika pambano kati ya Kristo na Shetani. Pambano hilo likiisha, kila nafsi itaelewa kikamilifu kanuni za falme zote mbili na itakuwa imechagua kumfuata Kristo au Shetani. Wale ambao wamechagua kushirikiana na dhambi na Shetani wataharibiwa pamoja naye, na watu wa Mungu watachukuliwa hadi kwenye usalama wa milele wa makao yao ya mbinguni.

MASWALI YA MASWALI

1. Dhambi ilianza na nani? (1)

_____ Mikaeli.

_____ Lusifa.

_____ Gabriel.

2. Lusifa alikuwa akiishi wapi alipotenda dhambi mara ya kwanza? (1)

_____ Duniani.

_____ Mbinguni.

_____ Kwenye Nyota ya Kaskazini.

3. Angalia vitu vilivyowahi kumuelezea Lusifa: (6)

_____ Malaika aliyeumbwa.

_____ Amejaa hekima.

_____ Alipanda farasi mweupe wa mbinguni.

_____ Mkamilifu katika njia zake.

_____ Mlinzi wa lango la mbinguni.

_____ Mwanamuziki bora.

_____ Mkamilifu kwa uzuri.

_____ Kerubi anayefunika.

4. Weka alama kwenye vitu vinavyosema ukweli kuhusu uasi wa Lusifa: (5)

_____ Alitupwa kutoka mbinguni.

_____ Alitubu na kukaa mbinguni.

_____ Alijificha ndani ya jumba la kifalme.

_____ Jina lake likawa Shetani.

_____ Alikuwa mwenye dhambi wa kwanza.

_____ Yesu alimwona akitolewa nje.

_____ Theluthi moja ya malaika walianguka pamoja naye.

5. Lusifa alitaka nini? (2)

_____ Ya kuabudiwa.

_____ Kumwangusha Mungu na kuchukua nafasi yake.

_____ Kuruka katika ulimwengu mzima.

6. Angalia vitu ambavyo ni vya kweli kuhusu shetani, Shetani: (4)

_____ Yeye ni mwekundu mwenye pembe na kwato.

_____ Nyumba yake iko kuzimu.

_____ Anapenda watu.

_____ Anaweza kuonekana kama malaika wa mbinguni.

_____ Hawezi kufanya miujiza.

_____ Yeye ni mwongo na muuaji.

_____ Anaweza kuita moto kutoka mbinguni.

_____ Watu wengi watamfuata na kupotea.

7. Ni mambo gani kati ya haya hapa chini ni ya kweli kuhusu anguko la Adamu na Hawa? (3)

_____ Shetani alijigeuza kuwa malaika.

_____Shetani alimwita Mungu mwongo.

_____ Tunajua Shetani aliwapa tufaa.

_____ Shetani alikuja kwa Adamu kwanza.

_____ Shetani alitumaini wangekuwa wenye dhambi wasioweza kufa.

_____ Katika kuwajaribu, Shetani alichanganya uongo na ukweli.

8. Ni nini ukweli kuhusu adhabu ya mwisho ya Shetani? (4)

_____ Atageuka kuwa majivu motoni.

_____ Malaika wake watatoroka.

_____ Moto utakuwa mbinguni.

_____Shetani na malaika zake watakubali kuwa walikosea.

_____ Moto pia utaangamiza dhambi na wenye dhambi.

_____ Shetani atakiri haki ya Mungu.

9. Kwa nini Mungu hakumuua Lusifa alipotenda dhambi? (4)

_____ Malaika wanaweza kutoelewa.

_____ Wengine wanaweza kuwa na hofu na Mungu.

_____ Lusifa alikuwa na nguvu sana kwa Mungu.

_____ Malaika wema hawakumruhusu.

_____ Muda ulihitajika ili kuonyesha mpango wa Lusifa.

_____ Muda ulihitajika ili kuthibitisha mpango wa Mungu.

10. Ni jambo gani moja ambalo hatimaye litatetea serikali ya Mungu? (1)

_____ Mungu atafanya miujiza fulani.

_____ Kila nafsi katika ulimwengu itapiga magoti, kukiri upendo na haki ya Mungu.

_____ Malaika wa mbinguni watamwomba kila mtu amtumikie Mungu.

11. Ni mambo gani yaliyo hapa chini ni ya kweli kuhusu dhambi? (5)

_____ Yesu amefanya uharibifu wa dhambi kuwa hakika.

_____ Dhambi ni kuvunja sheria ya Mungu.

_____ Dhambi hututenganisha na Mungu.

_____ Dhambi ni rahisi kushinda.

_____Shetani alivumbua dhambi ya kusema uwongo.

_____ Baada ya kuharibiwa, dhambi haitainuka tena.

12. Ni vitu gani vilivyo hapa chini ni vya kweli? (5)

_____ Shetani anahusisha tabia zake kwa Mungu.

_____ Mungu anatupenda zaidi kuliko wazazi wetu.

_____ Yanayoitwa “matendo ya Mungu” ni matendo ya Shetani.

_____ Maisha ya Yesu yalidhihirisha tabia ya Mungu.

_____ Mungu Baba ni mkali.

_____ Watu wengi hawamwelewi Mungu.

Uokoaji Kutoka Juu

Maandiko: Yeremia 31:3 , 1 Yohana 4:9-10 , Warumi 5:8

Somo la 3

Hebu wazia utisho wa kukwama katika bahari na papa wenye njaa na hatari wanaokaribia! Kisha fikiria jinsi ungefurahi na kufarijiwa kwa kuokolewa salama. Ukweli ni kwamba, kila mtu kwenye sayari amepotea katika bahari iliyojaa hatari. Tunahitaji uokoaji haraka, si kutoka kwa mashua au helikopta, lakini kutoka kwa Baba yetu wa Mbinguni. Mungu anakupenda sana hivi kwamba alimtuma Mwanawe kukuokoa. Bila shaka umesikia haya yote hapo awali, lakini una uhakika unaelewa ni nini hasa? Inamaanisha nini kwako, na inaweza kubadilisha maisha yako? Soma na ujue!

Mungu anakujali wewe binafsi. Ni sababu nzuri kama nini ya kushangilia!

1. Je, kweli Mungu ananijali?

Hivi ndivyo asemavyo: “Ulikuwa wa thamani machoni pangu, ulikuwa mwenye kuheshimiwa, nami nimekupenda.” Isaya 43:4 . “Naam, nimekupenda kwa upendo wa milele.” Yeremia 31:3 .

Jibu: Upendo usio na mwisho wa Mungu kwako na mimi ni zaidi ya ufahamu wetu. Anakupenda kana kwamba wewe ndiye nafsi pekee iliyopotea katika ulimwengu. Angetoa uhai wake kwa ajili yako au mimi hata kama hapangekuwa na mwenye dhambi mwingine wa kukomboa. Jaribu kamwe kutosahau ukweli huu. Wewe ni wa thamani machoni pake. Anakupenda.

Kamwe hakujawa na onyesho lingine la upendo kubwa kama msalaba.

2. Mungu ameonyeshaje upendo wake kwetu?

“Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.” Yohana 3:16 . “Katika hili pendo la Mungu lilionekana kwetu, kwamba Mungu alimtuma Mwanawe pekee ulimwenguni, ili tupate uzima kwa yeye. Hili ndilo pendo, si kwamba sisi tulimpenda Mungu, bali kwamba yeye alitupenda sisi akamtuma Mwana Wake. Mwana awe kipatanisho kwa dhambi zetu.” 1 Yohana 4:9 , 10 .

Jibu: Kwa sababu alitupenda sana, alikuwa tayari kuona Mwanawe wa Pekee akiteseka na kufa kuliko kutengwa na wewe na mimi milele. Hatutaweza kuelewa, lakini Yeye alifanya hivyo - kwa ajili yako tu, kwa ajili yangu tu!

Hakuna mtu ambaye amewahi kuishi ambaye Yesu hakumpenda.

3. Angewezaje kumpenda mtu kama mimi?

“Lakini Mungu aonyesha pendo lake yeye mwenyewe kwetu sisi, kwa kuwa Kristo alikufa kwa ajili yetu, tulipokuwa tungali wenye dhambi.” Warumi 5:8 .

Jibu: Hakika si kwa sababu niliichuma au nilistahiki. Hakuna hata mmoja wetu amepata chochote isipokuwa mshahara wa dhambi, ambao ni mauti (Warumi 6:23). Lakini upendo wa Mungu hauna masharti. Anawapenda wezi, wazinzi na wauaji. Pia anapenda mbinafsi, mnafiki, na mkufuru asiye dini. Lakini, kubwa kuliko yote, Ananipenda! Na kwa sababu anajua kwamba dhambi zangu zinaweza kusababisha huzuni na kifo tu, anataka kuniokoa kutoka kwa dhambi zangu. Ndiyo maana alikufa.

Kifo cha Yesu kilikuwa malipo kamili kwa kila dhambi ambayo ungeweza kufanya. Unapokubali zawadi hii ya ajabu, unakuwa sehemu ya familia ya kibinafsi ya Yesu.

4. Kifo chake kinanifanyia nini?

“Tazameni, ni pendo la namna gani alilotupa Baba, kwamba tuitwe wana wa Mungu.” 1 Yohana 3:1 . “Bali wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake.” Yohana 1:12 .

Jibu: Kristo alikufa ili kutosheleza hukumu ya kifo dhidi yangu. Alizaliwa kama mwanadamu ili apate mateso ya aina ya kifo ninachostahili. Kisha akajitolea kunipa sifa kwa yale aliyoyafanya. Kwa maneno mengine, maisha yake yasiyo na dhambi yanahesabiwa katika akaunti yangu ili nihesabiwe kuwa mwenye haki. Kifo chake kinakubaliwa na Mungu kama malipo kamili ya makosa yangu yote ya zamani, na kwa kukubali kile alichofanya, kama zawadi, ninachukuliwa katika familia ya Mungu kama mtoto Wake. Inasumbua akili!

Tafakari mambo haya rahisi kwa muda:

- Kwa sababu ya dhambi zangu, nimehukumiwa kifo.

- Siwezi kulipa adhabu hiyo bila kupoteza uzima wa milele, kwa sababu ikiwa nilikufa kwa ajili ya dhambi zangu, singeweza kujifufua mwenyewe. Ningekuwa nimekufa milele.

- Nina deni ambalo siwezi kulipa! Lakini rafiki anakuja, katika utu wa Yesu, na kusema, “Nitalipa. Nitakufa badala yako na kulipa deni kwa ajili yake. Hutalazimika kufa kwa ajili ya dhambi zako.”

- Lazima nikubali ofa! Rahisi, sivyo? Ninakiri waziwazi na kukubali kifo chake kwa ajili ya dhambi zangu. Wakati ninapofanya hivi, nimekuwa mwana au binti wa Mungu!

Yesu alitoa maisha yake ili kulipa deni usiloweza kulipa.

5. Je, ninampokeaje na kutoka mautini kuingia uzimani?

Kubali mambo matatu tu:

1. Mimi ni mwenye dhambi. “Wote wamefanya dhambi.” Warumi 3:23 .

2. Nimehukumiwa kufa. “Mshahara wa dhambi ni mauti.” Warumi 6:23 .

3. Siwezi kujiokoa. “Bila mimi hamwezi kufanya lolote.” Yohana 15:5 .

Kisha, amini mambo matatu:

1. Alikufa kwa ajili yangu. “Kwamba ... anapaswa kuonja mauti kwa ajili ya kila mtu.” Waebrania 2:9 .

2. Ananisamehe. “Tukiziungama dhambi zetu, yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu.” 1 Yohana 1:9 .

3. Ananiokoa. “Yeye aniaminiye yuna uzima wa milele.” Yohana 6:47 .

Jibu: Kwa kuomba, kuamini, na kukubali zawadi kuu ya Mungu, Bwana wetu Yesu Kristo.

Je, unazama katika dhambi? Yesu atakuokoa mara moja ikiwa utamwomba.

6. Je, ni lazima nifanye nini ili kupata zawadi hii ya wokovu?

“Wanahesabiwa haki bure kwa neema yake, kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu.” Warumi 3:24 . “Mtu huhesabiwa haki kwa imani pasipo matendo ya sheria.” Warumi 3:28 .

Jibu: Kitu pekee ninachoweza kufanya ni kuikubali kama zawadi safi. Kazi zangu za utii hazitanisaidia hata kidogo katika uzoefu wa kuhesabiwa haki. Wote wanaoomba wokovu kwa imani wataupokea. Mtenda dhambi mbaya zaidi atakubaliwa kwa msingi ule ule kama mtenda-maadili zaidi. Yaliyopita hayahesabiki. Kumbuka, Mwenyezi Mungu anawapenda wote sawa, na msamaha ni kwa wanaoomba. “Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani; ambayo hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu; wala si kwa matendo, mtu awaye yote asije akajisifu.” Waefeso 2:8 , 9 .

Nguvu za Yesu humbadilisha mwenye dhambi mwenye kuchukiza kuwa mtakatifu mwenye upendo.

7. Ninapojiunga na familia yake kwa njia ya imani, Yesu anafanya mabadiliko gani katika maisha yangu?

“Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipya; ya kale yamepita tazama yamekuwa mapya.” 2 Wakorintho 5:17 .

Jibu: Kristo anapopokelewa moyoni mwangu, Anaharibu utu wa zamani wa dhambi na kwa kweli kunibadilisha kuwa kiumbe kipya cha kiroho. Maisha ya zamani ya dhambi sasa yanakuwa ya kuchukiza na yasiyofaa. Kwa furaha naanza kupata uzoefu, kwa mara ya kwanza, uhuru mtukufu kutoka kwa hatia na hukumu. Ninaanza kuona jinsi maisha yangu yamekuwa matupu bila Kristo. Badala ya kula maganda chini ya meza, sasa ninakula karamu ya Mfalme. Dakika moja na Mungu hutoa furaha zaidi kuliko maisha ya kumtumikia shetani. Ni kubadilishana nini! Kwa nini nilisubiri kwa muda mrefu kuikubali?

Zawadi yenye thamani zaidi ambayo wazazi wanaweza kuwapa watoto wao ni kuwa Wakristo.

8. Je, maisha haya yaliyobadilika yatakuwa kweli ya furaha kuliko starehe za maisha ya zamani?

Yesu alisema: “Hayo nimewaambia ... ili furaha yenu iwe kamili.” Yohana 15:11 . “Basi Mwana akiwaweka huru, mtakuwa huru kweli kweli.” Yohana 8:36 . “Mimi nalikuja ili wawe na uzima, kisha wawe nao tele.” Yohana 10:10 .

Jibu: Wengi wanahisi kwamba maisha ya Kikristo hayatakuwa ya furaha kwa sababu ya vizuizi na kujinyima. Kinyume kabisa ni kweli. Unapokubali upendo wa Yesu, furaha ya ajabu huchipuka kutoka ndani. Amani na furaha isiyo na kifani hutawala maishani mwako. Ongea juu ya msisimko! Hakuna kulinganisha na maisha ya zamani ya ubinafsi na kushindwa. Kama ndoto mbaya, wakati uliopita wenye uchungu hufifia, na unapata maisha “kwa wingi zaidi,” jinsi Mungu alivyokusudia iwe.

Yesu anapoingia katika maisha yako, nguvu zake za miujiza hubadilisha utiifu kutoka mzigo hadi furaha kuu.

9. Lakini je, ninaweza kujifanya nifanye mambo yote ambayo Mkristo anapaswa kufanya?

Nimesulubiwa pamoja na Kristo; wala si mimi, bali Kristo yu hai ndani yangu.” Wagalatia 2:20 . “Nayaweza mambo yote katika yeye anitiaye nguvu.” Wafilipi 4:13 .

Jibu: Hapa ndipo muujiza mkuu wa maisha ya Kikristo unapofunuliwa. Hakuna kujilazimisha kuwa mzuri! Unachofanya kama Mkristo ni kutokeza kwa maisha ya Mtu mwingine ndani yako. Utii ni mwitikio wa asili wa upendo katika maisha yako. Kuzaliwa na Mungu, kama kiumbe kipya, unataka kumtii kwa sababu maisha yake yamekuwa sehemu ya maisha yako. Kumpendeza mtu unayempenda sio mzigo, lakini ni furaha. “Kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu, ndiyo furaha yangu; naam, sheria yako imo moyoni mwangu.” Zaburi 40:8 .

Si vigumu kumpendeza mtu unayempenda kwa dhati.

10. Je, unamaanisha kwamba hata zile Amri Kumi hazingekuwa ngumu kutii?

“Mkinipenda, mtazishika amri zangu.” Yohana 14:15 . “Kwa maana huku ndiko kumpenda Mungu, kwamba tuzishike amri zake; wala amri zake si nzito.” 1 Yohana 5:3 . “Lakini yeye alishikaye neno lake, katika huyo upendo wa Mungu umekamilika kweli kweli.” 1 Yohana 2:5 .

Jibu: Biblia daima hufungamanisha utiifu kwa uhusiano wa upendo. Wakristo waliozaliwa mara ya pili hawaoni kuwa si kazi ya kuchosha kuzishika Amri Kumi. Huku dhambi zote zilizopita zikiwa zimefunikwa na kifo chake cha upatanisho, utiifu wangu wa sasa na ujao unatokana na maisha yake ya ushindi ndani yangu. Kwa kweli, kwa sababu ninampenda sana kwa kubadilisha maisha yangu, ninaenda zaidi ya mahitaji ya Amri Kumi. Kila siku mimi huchunguza Biblia ili kupata dalili za mapenzi Yake, nikijaribu kutafuta njia ndogo zaidi za kuonyesha upendo wangu Kwake. “Na lo lote tuombalo, twalipokea kwake, kwa kuwa twazishika amri zake, na kuyatenda yapendezayo machoni pake. ” 1 Yohana 3:22 , mkazo umeongezwa.

Kushika Amri Kumi katika jaribio la kupata wokovu kutasababisha huzuni na kukata tamaa tu. Lakini mtu ambaye amepitia zawadi ya wokovu anafurahia kutembea katika njia ya utii kwa sheria za Mungu.

11. Ninawezaje kuwa na hakika kwamba kushika amri kunakotajwa katika Biblia kwa watu wa Mungu si kushika sheria?

“Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu na imani ya Yesu.” Ufunuo 14:12 . “Nao [watakatifu] wakamshinda [Shetani] kwa damu ya Mwana-Kondoo, na kwa neno la ushuhuda wao; ambao hawakupenda maisha yao hata kufa.” Ufunuo 12:11 .

Jibu: Usikose utiifu kwa uhalali. Uhalali ni kujaribu kupata wokovu kwa matendo mema. Watakatifu wanatajwa katika Biblia kuwa na sifa nne: (1) kushika amri, (2) kuamini damu ya Mwana-Kondoo, (3) kushiriki imani yao na wengine, na (4) kuchagua kufa badala ya kutenda dhambi. Hizi ndizo alama za kweli za mtu ambaye yuko katika upendo na Kristo na ambaye amejitolea maishani kumfuata.

Ubatizo ni sherehe ya ndoa ambayo inanileta kwa Kristo.

12. Ni tendo gani la maana linalotia muhuri uhusiano wa upendo pamoja na Kristo, nalo linaashiria nini?

“Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti yake, kusudi kama Kristo alivyofufuka katika wafu kwa utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tuenende katika upya wa uzima.” “Ili mwili wa dhambi uharibiwe.”

Waroma 6:4 , 6 . “Naliwaposea mume mmoja, ili nimletee Kristo bikira safi.” 2 Wakorintho 11:2 .

Jibu:

Ubatizo unaashiria matukio matatu muhimu katika maisha ya mwamini wa kweli: (1) kifo kwa dhambi, (2) kuzaliwa kwa maisha mapya katika Kristo, na (3) ndoa na Kristo kwa umilele. Muungano huu wa kiroho utazidi kuwa na nguvu na utamu kadiri wakati unavyoendelea, maadamu upendo unaendelea kukua. Kama ilivyo katika ndoa yoyote, kupotea kwa upendo kunaweza kugeuza paradiso kuwa jehanamu. Upendo unapotoweka, nyumba inashikiliwa pamoja tu na wajibu wa mitambo, wa kulazimishwa wa sheria ya ndoa. Vivyo hivyo, Mkristo anapoacha kumpenda Kristo sana, dini yake inakuwepo tu kama utiifu wenye vizuizi kwa seti ya kanuni.

Upendo wangu kwa Yesu unaongezeka ninaposhiriki na wengine.

13. Ninawezaje kuwa na hakika kwamba imani na upendo wa ndoa yangu kwa Kristo utaendelea kuongezeka?

“Tafuta maandiko.” Yohana 5:39 . “Ombeni bila kukoma.” 1 Wathesalonike 5:17 . “Basi kama mlivyompokea Kristo Yesu, Bwana, enendeni vivyo hivyo katika yeye.” Wakolosai 2:6 . “Mimi hufa kila siku.” 1 Wakorintho 15:31 .

Jibu: Hakuna mapenzi yanaweza kufanikiwa bila mawasiliano. Maombi na kujifunza Biblia ni muhimu kabisa ili kudumisha uhusiano huu kukua. Neno lake linajumuisha barua ya upendo ambayo ni lazima niisome kila siku ili kulisha maisha ya kiroho. Kuzungumza naye katika sala huimarisha kujitoa kwangu na hufungua akili yangu kwa ujuzi wa kusisimua na wa kindani zaidi wa kujali Kwake kwangu. Kila siku nashangaa kugundua maelezo ya utoaji Wake wa ajabu kwa furaha yangu.

Mungu Anafunga Ndoa Yetu ya Kiroho

Ili kufunga ndoa yetu ya kiroho kwa umilele, ameahidi hataniacha kamwe (Zaburi 55:22) Mathayo 28:20 Waebrania 13:5), kunitunza katika ugonjwa au katika afya (Zaburi 41:3) Isaya 41:10), na kuniandalia kila hitaji ambalo lingeweza kutokea katika maisha yangu (Mathayo 6:25-34). Kama vile nilivyompokea kwa imani na kupata ahadi zake kuwa za kutosha, ninaendelea kumtumaini kwa kila hitaji la wakati ujao, na Yeye haniachi kamwe.

14. Ni shauku yangu kumwalika Yesu katika maisha yangu na kupata uzoefu wa kuzaliwa upya.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, kifo cha Mtu mmoja kingewezaje kulipa adhabu ya dhambi za wanadamu wote? Nimeishi maisha ya kutisha ya dhambi. Ninaogopa kwamba Mungu angefanya jambo la pekee sana ili kufidia mtu mbaya sana.

Warumi 3:23 inatuambia kwamba "wote wamefanya dhambi." Kwa sababu "mshahara wa dhambi ni mauti" (Warumi 6:23) na kwa kuwa "wote wamefanya dhambi," kwa hiyo "jambo la pekee" linahitajika kwa kila mtu ambaye amezaliwa. Mmoja tu ambaye maisha yake ni sawa na wanadamu wote angeweza kufa kwa ajili ya dhambi za jamii. Kwa sababu Yesu ndiye Muumba na Mwanzilishi wa uhai wote, maisha aliyotoa yalikuwa sawa na maisha ya watu wote ambao wangeishi milele. Sio tu kwamba upatanisho ulipaswa kufanywa na Yule ambaye uhai wake ungeweza kusimama kwa ajili ya viumbe vingine vyote vilivyoumbwa, lakini Yule aliyekufa kifo cha upatanisho alipaswa kuwa na uwezo wa kufufuka kutoka katika kifo hicho. Kwa nini? Ili kusimamia faida za upatanisho kwa wote ambao wangeiomba kwa imani. "Kwa hiyo aweza kuwaokoa kabisa wao wamjiao Mungu kwa yeye; maana yu hai sikuzote ili kuwaombea." Waebrania 7:25 .

2. Nikimkubali Kristo na msamaha wake na kisha kuanguka tena, Je, atanisamehe tena?

Tunaweza kumwamini Mungu kutusamehe tena ikiwa tutajutia dhambi zetu na kuziungama. "Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote." 1 Yohana 1:9 .

3. Ninawezaje kumwendea Mungu katika hali yangu ya dhambi? Je! haingekuwa bora kwangu kuwa na kasisi au mhudumu aniombee?

Kwa kuwa Yesu Kristo aliishi katika mwili na "alijaribiwa kama sisi" (Waebrania 4:15), tuna Mungu anayeweza kuelewa na ambaye anatamani kuwa na rehema kwetu. Waebrania 4:16 inatuambia tunaweza "kukikaribia kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema." Tunaweza kumwendea Mungu moja kwa moja kupitia Yesu Kristo, bila mpatanishi; na kutumaini rehema zake, tunaweza "kwa ujasiri" kuja kwake katika jina la Yesu (Yohana 14:14). 1 Timotheo 2:5 inasomeka hivi: "Kwa maana kuna Mungu mmoja, na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, Mwanadamu Kristo Yesu.

4. Je, kuna jambo lolote ninaloweza kufanya ili kumsaidia Mungu kuniokoa?

Hapana. Mpango wake ni wa neema kabisa (Warumi 3:24 ; 4:5); ni "zawadi ya Mungu." Waefeso 2:8 . Ni kweli kwamba Mungu anapotujalia neema kupitia imani, anatupa pia hamu na nguvu ya kumtii. Hii inasababisha kufuata sheria zake. Kwa hiyo, hata utii huu unatokana na neema ya bure ya Mungu. Utiifu—huduma na utii wa upendo—ndio jaribu la kweli la ufuasi

na tunda la asili la imani katika Yesu Kristo.

5. Ikiwa Mungu atanisamehe dhambi yangu na kunirudisha kwa familia yake, je, hilo litaondoa adhabu yoyote ya wakati ujao kwa ajili ya dhambi zangu, au bado nitahitajika kufanya aina fulani ya toba?

Maandiko yanasema, "Sasa, basi, hakuna hukumu ya adhabu juu yao walio katika Kristo Yesu." Warumi 8:1 . Kristo alilipa adhabu kamili kwa ajili ya makosa yetu, na wale wanaomkubali kwa imani hawana deni la matendo ya toba ya kutakaswa, lakini tayari wanachukuliwa kuwa "wameoshwa" katika damu ya Mwana-Kondoo! Isaya 43:25 ina ahadi nzuri ya msamaha: "Mimi, naam, mimi, ndimi niyafutaye makosa yako kwa ajili yangu mwenyewe, wala sitazikumbuka dhambi zako." Mika 7:18 , 19 huonyesha mtazamo mzuri wa Mkombozi-Mungu kuelekea watu wake: "Ni nani aliye Mungu kama wewe, mwenye kusamehe uovu, na kulipita kosa la mabaki ya urithi wake? milele, kwa kuwa apendezwa na rehema. Atageuka tena, atatuhurumia, atayatiisha maovu yetu; nawe utazitupa dhambi zao zote katika vilindi vya bahari."

MASWALI YA MASWALI

1. Mungu alimwaga mbingu yote katika zawadi gani kuu kwa mwanadamu? (1)

_____ Biblia.

_____ Kanisa lake.

_____ Yesu Kristo.

_____ Sheria.

2. Onyesho kuu la upendo ambalo ulimwengu umewahi kuona lilikuwa (1)

_____ Mikate na samaki.

_____ Kifo cha Yesu msalabani.

_____ Pentekoste.

_____ maungamo ya Petro.

3. Dhabihu ya Kristo msalabani ilikuwa kwa ajili ya (1)

_____ Kila mtu.

_____ Wenye haki pekee.

_____ Uovu tu.

_____ Wale waliochaguliwa tangu awali kwa ajili ya wokovu.

4. Mungu anampenda zaidi mtu wa aina gani? (1)

_____ Washiriki wa Kanisa.

_____ Makahaba na wezi.

_____ Kila mtu sawa.

_____ Wakristo waliozaliwa mara ya pili.

5. Kristo alizaliwa katika familia ya wanadamu ili (1)

_____ Alipe adhabu ya dhambi.

_____ Jua jinsi tulivyo dhaifu.

_____ Uwe seremala mzuri.

6. Ili kupata wokovu, mtu lazima (1)

_____ Asome kozi ya Biblia.

_____ Washiriki wa kanisa.

_____ Nena kwa lugha.

_____ Ipokee kama zawadi.

7. Tunaokolewa kwa (1)

_____ Matendo mema.

_____ Neema.

_____ hamu.

8. Msamaha na kukubalika hutuongoza kuhisi (2)

_____ Kwamba tunaweza kuanza kutenda dhambi tena.

_____ Majuto ya raha zilizokataliwa.

_____ Furaha na amani.

_____ Uhakikisho wa uzima wa milele.

9. Utii unapaswa kutegemea (1)

_____ Hofu ya kuzimu.

_____ Hamu ya kupata idhini ya marafiki.

_____ Upendo kwa Yesu.

10. Mwenendo wa Kikristo, au kushika amri, ni (1)

_____ Uhalali.

_____ Moja ya matunda ya uongofu wa kweli.

_____ Sio muhimu.

11. Ndoa kwa Kristo inafananishwa na (1)

_____ Kujiunga na utawa au monasteri.

_____ Ubatizo.

_____ Pete ya harusi huvaliwa mkono wa kulia.

_____ Kuweka nadhiri ya useja.

12. Njia kuu mbili za kukaa katika upendo na Kristo ni (2)

_____ Kusoma Biblia kila siku.

_____ Kutoa sadaka ya ukarimu.

_____ Kujiepusha na nyama ya nguruwe.

_____ Mtazamo wa kudumu wa maombi.

Mji wa Colossal

Somo la 4

Ongelea juu ya jiji kubwa! New York, Tokyo, na London si kitu kwa kulinganisha! Subiri tu hadi uelewe ukweli wa kushangaza kuhusu jiji hili kubwa ambalo linaweza kusafiri angani. Yote ni ukweli, sio hadithi za kisayansi! Maelezo katika Mwongozo huu wa Somo yatafurahisha nafsi yako na kukupa tumaini la siku zijazo.

Mungu ndiye mbunifu na mjenzi wa mji mtakatifu.

1. Ni nani mbunifu na mjenzi wa jiji hili la anga?

“Kwa hiyo Mungu haoni aibu kuitwa Mungu wao; maana amewaandalia mji.” Waebrania 11:16 .

Jibu: Biblia inatangaza kwamba Mungu anajenga mji mkuu kwa ajili ya watu wake. Na mji huu ni halisi na halisi kama yoyote ambayo umewahi kujua.

Mji wa ajabu wa Mungu uko mbinguni, makao yake.

2. Uko wapi mji huu wa ajabu ambao Mungu anatayarisha?

“Nami mimi Yohana nikauona mji ule mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni.” Ufunuo 21:2 . “Ee Bwana, Mungu wangu ... usikie huko mbinguni, makao yako.” 1 Wafalme 8:28-30 .

Jibu: Mji huu mkubwa unaojengwa, kwa sasa, uko katika anga ya mbali sana katika makao ya Mungu, yaitwayo mbinguni.

Angalia ukubwa wa jiji ikilinganishwa na majimbo kadhaa.

3. Maandiko yanaelezaje jiji hili la ajabu la anga?

Jibu:

(A) UKUBWA

“Mji ule una mraba, na urefu wake ulikuwa kama upana wake; akaupima mji kwa ule mwanzi, umbali wa maili kumi na mbili elfu.” Ufunuo 21:16 . Mji ni mraba kabisa. Mzunguko wake ni 12,000 furlongs, au maili 1,500 (furlong ni 1/8 maili). Ina urefu wa maili 375 kila upande.

(B) JINA

Mji unaitwa “Yerusalemu mpya” katika Ufunuo 21:2 .

(C) KUTA

“Akaupima ukuta wake, dhiraa mia na arobaini na nne ... Na jengo la ukuta wake lilikuwa la yaspi.” Ufunuo 21:17 , 18 . Ukuta wa dhiraa 144, au urefu wa futi 216 (dhiraa moja ni inchi 18), unazunguka jiji hilo. Ukuta umejengwa kwa yaspi imara, yenye mng’ao na uzuri usio na maelezo. Fikiria jambo hilo! Karibu hadithi 20 za juu na yaspi thabiti!

(D) MILANGO

“Na ilikuwa na milango kumi na miwili ... Upande wa mashariki milango mitatu upande wa kaskazini milango mitatu upande wa kusini milango mitatu na magharibi milango mitatu.” Na ile milango kumi na miwili ilikuwa lulu kumi na mbili, kila lango moja lilikuwa la lulu moja.” Ufunuo 21:12 , 13 , 21 . Mji huo una milango 12 - mitatu kila upande - kila moja imefanywa kwa lulu moja.

(E) MISINGI

“ Ukuta wa mji ulikuwa na misingi kumi na miwili ... iliyopambwa kwa kila aina ya mawe ya thamani. Msingi wa kwanza ulikuwa wa yaspi, wa tatu samafi, wa nne kalkedoni, wa tano zumaridi; wa tano, wa sita sardoniki, wa saba sardio, wa nane krisolito, wa kenda zabarajadi, wa kumi topazi, wa kumi na moja krisopraso, yasintho. wa kumi na mbili amethisto.” Ufunuo 21:14-20 . Jiji lina misingi 12 kamili, iliyokamilika kila moja iliyojengwa

kwa mawe ya thamani. Kila rangi ya upinde wa mvua itawakilishwa, kwa hiyo kwa mbali jiji hilo bila shaka litaonekana kuwa likitua juu ya upinde wa mvua

(F) MITAA

“Barabara ya mji ilikuwa dhahabu safi, kama kioo angavu.” Ufunuo 21:21

(G) INAVYOONEKANA

“Mji mtakatifu, ... mume wake.” “Akiwa na utukufu wa Mungu; na nuru yake ilikuwa kama jiwe la thamani kuu, kama jiwe la yaspi, angavu kama bilauri.” “Urefu na upana na kimo chake ni sawa [sawa].” Ufunuo 21:2 , 11 , 16 .Mji huo, pamoja na vito vyake vyote vya thamani, dhahabu, na uzuri unaometa-meta, utaangazwa kwa utukufu wa Mungu. Katika utukufu wake wa kuvutia na usafi inalinganishwa na “bibi arusi aliyepambwa kwa mumewe.”

Mti wa ajabu wa uzima wa mbinguni huleta uzima na ujana usio na mwisho kwa wote wanaoula.

4. Ni jambo gani la ajabu la jiji hili tukufu linalomhakikishia kila raia nguvu na ujana wa milele?

“Katikati ya njia kuu yake, na upande huu wa ule mto, palikuwa na mti wa uzima, uzaao matunda ya namna kumi na mbili, wenye kuzaa matunda yake kila mwezi; na majani ya mti huo yalikuwa ya uponyaji kwa mataifa.” Ufunuo 22:2 . “Chukua matunda ya mti wa uzima, ule, na uishi milele.” Mwanzo 3:22 .

Jibu: Mti wa uzima, unaozaa aina 12 za matunda (na uko katikati ya jiji--Ufunuo 2:7), huleta uzima na ujana usio na mwisho kwa wote wanaoshiriki. Hata majani yake yatakuwa na sifa nzuri za kudumu. Mti huu utatoa mazao mapya ya matunda kila mwezi.

Mji mtakatifu utashuka duniani na kuwa mji mkuu wake.

5. Je, ni kweli kwamba jiji hili la ajabu litashuka duniani?

“Nikauona mji ule mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni, umewekwa tayari, kama bibi-arusi aliyekwisha kupambwa kwa mumewe. Ufunuo 21:2 . “Heri wenye upole; maana hao watairithi nchi.” Mathayo 5:5 . “Wenye haki watalipwa duniani.” Mithali 11:31 .

Jibu: Ndiyo, jiji hilo takatifu la fahari litashuka kwenye dunia hii na kuwa jiji kuu la dunia iliyofanywa upya. Wenye haki wote watakuwa na makao katika mji huu.

Dhambi na wenye dhambi wataangamizwa kwa moto kutoka kwa Mungu.

6. Nini kitatokea kwa dhambi na wenye dhambi?

“Wote wenye kiburi, naam, na wote watendao uovu watakuwa makapi; na siku inayokuja itawateketeza.” Malaki 4:1 . “Moto ulishuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni, ukawala.” Ufunuo 20:9 . “Viumbe vya asili vitayeyuka kwa joto kali, na nchi na kazi zilizomo ndani yake zitateketezwa.” 2 Petro 3:10 . “Mtawakanyaga waovu; kwa maana watakuwa majivu chini ya nyayo za miguu yenu.” Malaki 4:3 . “Lakini kama ilivyo ahadi yake, tunatazamia mbingu mpya na nchi mpya, ambayo haki yakaa ndani yake.” 2 Petro 3:13 .

Jibu: Mungu ataangamiza dhambi na wenye dhambi wote kwa moto. Moto huu utayeyusha dunia na kugeuza kila kitu kuwa majivu. Kisha Mungu atafanya dunia mpya kamilifu, na jiji takatifu litakuwa makao yake makuu. Hapa wenye haki wataishi kwa furaha, amani, na utakatifu milele. Mungu anaahidi kwamba dhambi haitainuka tena. Ona Nahumu 1:9 .

Katika ufalme wake mpya Bwana ataishi kati ya watu wake.

7. Ni ahadi gani zenye kuburudisha na zenye kusisimua ambazo Mungu huwatolea watu wanaoingia katika ufalme Wake mpya?

Jibu:

A. Bwana, ana kwa ana, ataishi pamoja nao (Ufunuo 21:3).

B. Hawatawahi kuchoka. Kutakuwa na furaha milele na milele (Zaburi 16:11).

C. Hakutakuwa tena na kifo, maumivu, machozi, huzuni, magonjwa, hospitali, upasuaji, misiba, kukata tamaa, shida, njaa, au kiu (Ufunuo 21: 4) Isaya 33:24 Ufunuo 22:3 Isaya 65:23 Ufunuo 7:16).

D. Hawatachoka (Isaya 40:31).

E. Kila mtu aliyeokoka atakuwa mzima kimwili kwa kila njia. Viziwi watasikia, vipofu wataona, mabubu wataimba, na viwete wataweza kukimbia (Isaya 35:5 , 6) Wafilipi 3:21).

F. Wivu, woga, chuki, uwongo, husuda, uchafu, wasiwasi, na uovu wote vitafungiwa nje ya ufalme wa Mungu milele (Ufunuo 21:8 , 27) 22:15). Watu hawatalemewa tena na mahangaiko na mahangaiko yanayowasukuma kukengeushwa. Hakutakuwa na kuvunjika kwa neva tena. Wakati utakuwa umilele, na shinikizo na tarehe za mwisho za dunia zitatoweka milele.

Bahari kubwa za leo hazitakuwepo katika ufalme mpya wa Mungu.

8. Dunia mpya itakuwa tofauti jinsi gani na dunia yetu leo?

Jibu:

A. Bahari kuu kama tunavyozijua leo zitatoweka (Ufunuo 21:1). Bahari na bahari hufunika robo tatu ya uso wa dunia leo. Hii haitakuwa hivyo katika ufalme mpya wa Mungu. Ulimwengu wote utakuwa bustani moja kubwa ya uzuri usio na kifani, iliyoingiliana na maziwa, mito, na milima (Ufunuo 22:1). Matendo 3:20 , 21).

B. Majangwa yatakuwa bustani (Isaya 35:1 , 2).

C. Wanyama wote watakuwa wamefugwa. Hakuna atakayewinda wengine, na mtoto mdogo atawaongoza (Isaya 11:6-9). 65:25).

D. Hakutakuwa na laana tena (Ufunuo 22:3).

E. Hakutakuwa na jeuri ya aina yoyote tena (Isaya 60:18). Hii inazuia uhalifu, dhoruba, mafuriko, matetemeko ya ardhi, vimbunga, majeraha, nk.

F. Hakuna chochote kichafu kitakachopatikana katika dunia mpya (Ufunuo 21:27). Hakutakuwa na vitako vya sigara, tumbaku, walevi,vilabu vya pombe, vinywaji vyenye kileo, madanguro, picha chafu, au uovu mwingine wowote au uchafu wa aina yoyote.

Watoto, wakicheza pamoja, watajaza mitaa ya Yerusalemu mpya.

9. Je, kutakuwa na watoto katika ufalme wa Mungu? Ikiwa ndivyo, watakua?

“Na mitaa ya mji itajaa wavulana na wasichana, wakicheza katika njia zake.” Zekaria 8:5 . “Nanyi mtatoka nje, na kukua kama ndama wa zizini.” Malaki 4:2 .

Jibu: Ndiyo, kutakuwa na wavulana na wasichana wengi katika mji mtakatifu (Isaya 11: 6-9), na vijana hawa watakua (Malaki 4: 2). Tumepungua sana katika kimo, akili, na uhai tangu Adamu, lakini yote haya yatarejeshwa (Matendo 3:20 , 21).

10. Je, watu waliookoka watajuana wanapokutana tena na wapendwa wao mbinguni?

Ndipo nitakapojua kama nijulikanavyo mimi.” 1 Wakorintho 13:12 .

Jibu: Biblia inafundisha wazi kwamba wapendwa wao waadilifu ambao wamekufa watafufuliwa ili kujiunga na waadilifu wanaoishi katika ufalme wa Mungu (Isaya 26:19 ; Yeremia 31:15-17 ; 1 Wakorintho 15:51-55 ; 1 Wathesalonike 4:13) -18). Na Maandiko pia yanafundisha kwamba watu katika ufalme mpya wa Mungu watajuana, kama vile watu wanavyotambuana duniani leo.

Mbinguni watu halisi watapata furaha ya kweli. Matumaini mazuri zaidi ya

moyo wa mwanadamu yatatimizwa.

11. Je, watu mbinguni watakuwa halisi, wakiwa na nyama na mifupa?

“Yesu mwenyewe akasimama katikati yao, akawaambia, Amani iwe kwenu.’ Wakashikwa na hofu, wakaogopa, wakidhani wameona pepo. Akawaambia, Mbona mnafadhaika? mawazo yatokayo mioyoni mwenu? Tazameni mikono yangu na miguu yangu, ya kuwa ni mimi mwenyewe; nishikeni, mwone; “Na walipokuwa bado hawajasadiki kwa furaha, wakistaajabu, akawaambia, Mna chakula cho chote hapa? Wakampa kipande cha samaki wa kuokwa, na sega la asali. Akakitwaa, akala mbele yao. .” “Akawaongoza nje mpaka Bethania, na ... alipokuwa akiwabariki, akajitenga nao, akachukuliwa juu mbinguni.” Luka 24:36-39 , 41-43 , 50 , 51 . “Yesu huyu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni.” Matendo 1:11 . “Bwana Yesu Kristo ... ataubadili mwili wetu wa unyonge, upate kufanana na mwili wake wa utukufu.” Wafilipi 3:20 , 21 .

Jibu: Baada ya kufufuka Kwake, Yesu aliwathibitishia wanafunzi Wake kwamba Yeye alikuwa nyama na mifupa kwa kuwafanya wamhisi na kwa kula chakula. Yesu huyu huyu wa nyama na mifupa alipaa kwa Baba yake na atakuja tena duniani. Wenye haki watapewa miili kama mwili wa Kristo na watakuwa watu halisi wenye nyama na mifupa milele. Tofauti itakuwa kwamba mwili wa mbinguni hautakufa, kuoza, au kuharibika. Fundisho la kwamba waliookolewa mbinguni watakuwa ni mizimu inayoelea juu ya mawingu ya ukungu na kutofanya lolote isipokuwa kucheza vinubi halina msingi katika Maandiko. Yesu hakufa msalabani ili kutoa wakati ujao usio na maana na wa kipumbavu kwa wale wanaokubali upendo Wake na kufuata njia yake ya maisha kwa uungwana. Watu wengi hawapendezwi na maisha kama haya na, kwa hivyo, wana hamu ndogo au hawana kabisa ya kuingia katika ufalme wa mbinguni wa Mungu - mara nyingi wanapendelea tu kwa sababu wanaogopa jehanamu. Laiti watu wote kila mahali wangeweza kujifunza ukweli kuhusu jiji takatifu la Mungu na dunia mpya, mamilioni wangeanza kuelewa upendo Wake na wangemgeukia kwa mioyo yao yote. Mtu anayekosa ufalme wa Mungu amefanya kosa kuu maishani.

Hakuna lugha ya mwanadamu inayoweza kueleza utukufu na furaha ya muziki safi wa mbinguni.

12. Wenye haki watatumiaje wakati wao katika ufalme wa mbinguni?

“Watajenga nyumba, na kukaa ndani yake; watapanda mizabibu, na kula matunda yake. Hawatajenga, wala hawatapanda mtu kukaa ndani yake, na mwingine atakula; ... mikono yao.” Isaya 65:21 , 22 .

Jibu: Wenye haki watajenga nyumba zao wenyewe katika ardhi mpya. (Kila mmoja pia atakuwa na jumba la jiji lililojengwa na Kristo-- Yohana 14:1-3

.) Watapanda mizabibu na kula matunda yake. Biblia iko wazi. Watu halisi hufanya mambo halisi mbinguni, na watafurahia yote kikamilifu.

Mbingu itatuletea fursa ya kuwa marafiki na wazee wa ukoo na manabii wa Biblia.

13. Ni mambo gani mengine yenye kusisimua ambayo waliokombolewa watashiriki?

Jibu: A. Imba na cheza muziki wa mbinguni (Isaya 35:10 51:11 Zaburi 87:7 Ufunuo 14:2 , 3).

B. Kuabudu mbele ya kiti cha enzi cha Mungu kila Sabato (Isaya 66:22 , 23).

C. Furahia maua na miti isiyofifia (Ezekieli 47:12 Isaya 35:1 , 2).

D. Tembelea wapendwa, wazee wa ukoo, manabii, n.k. (Mathayo 8:11 Ufunuo 7:9-17).

E. Jifunze wanyama wa mbinguni (Isaya 11:6-9 65:25).

F. Safiri na uchunguze bila kuchoka (Isaya 40:31).

G. Msikilize Mungu akiimba (Sefania 3:17).

H. Tambua matamanio mazuri zaidi (Zaburi 37:3 , 4 Isaya 65:24).

I. Furaha kuu zaidi ya majaliwa yote ya kuwa kama Yesu, kusafiri pamoja Naye, na kumuona uso kwa uso

(Ufunuo 14:4) 22:4 21:3 1 Yohana 3:2).

Mbingu zitakuwa zenye utukufu na thawabu zaidi kuliko chochote tunachoweza kuwazia.

14. Je, lugha dhaifu ya kibinadamu inaweza kuelezea kweli utukufu wa makao ya mbinguni?

“Mambo ambayo jicho halijaona wala sikio halikuyasikia, wala hayakuingia katika moyo wa mwanadamu, mambo ambayo Mungu aliwaandalia wampendao. 1 Wakorintho 2:9 .

Jibu: Hata katika ndoto zake mbaya zaidi moyo wa mwanadamu hauwezi kuanza kufahamu maajabu ya ufalme wa milele wa Mungu. Yote ambayo Adamu alipoteza yatarejeshwa (Matendo 3:20 , 21).

Yesu anatayarisha mbingu kwa ajili yako wewe binafsi. Wewe ni muhimu Kwake.

15. Je, ufalme huu unatayarishwa kwa ajili yangu binafsi?

“Yeyote anayetaka, na ayatwae maji ya uzima bure.” Ufunuo 22:17 . “Kwa

urithi usioharibika ... uliohifadhiwa mbinguni kwa ajili yenu." 1 Petro 1:4 . "Naenda kuwaandalia mahali." Yohana 14:2 .

Jibu: Imetayarishwa kwa ajili yako binafsi. Mwaliko kutoka kwa Bwana ni kwako wewe binafsi. Ukikataliwa, rafiki, hutakuwa na wa kulaumiwa isipokuwa wewe mwenyewe.

Yesu anapoishi ndani ya mioyo yetu na kukaa katika nyumba zetu, tunahakikishiwa nafasi katika ufalme wake wa mbinguni.

16. Ninawezaje kuhakikishiwa mahali katika ufalme huo mkuu na mtukufu?

"Tazama, nasimama mlangoni, nabisha; mtu akiisikia sauti yangu, na kuufungua mlango, nitaingia." Ufunuo 3:20 . "Heri wazishikao amri zake, wawe na amri kuuendea huo mti wa uzima, na kuingia mjini kwa milango yake." Ufunuo 22:14 . "Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni." Mathayo 7:21 . "Wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu." Yohana 1:12 . "Damu ya Yesu Kristo Mwana wake yatusafisha dhambi yote." 1 Yohana 1:7 .

Jibu: Biblia inaiweka wazi. Ni rahisi. Mpe Kristo maisha yako kwa utakaso wa dhambi. Unapofanya hivi, anakupa pia uwezo wa kufanya mapenzi yake na kushika amri zake. Hii ina maana, bila shaka, kwamba utaanza kuishi kama Kristo aliishi na utashinda dhambi zote. "Yeye ashindaye atayarithi yote." Ufunuo 21:7 . Kwa ufupi, mtu huandaliwa kwa ajili ya mbinguni wakati ana mbingu moyoni mwake.

17. Nimeamua kukubali toleo la Yesu la kuishi naye milele katika ufalme wake wa mbinguni.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Mbingu inawezaje kuwa mahali pa furaha wakati waliookolewa wanawafikiria wapendwa wao waliopotea?

Biblia inasema kwamba Mungu "atafuta machozi yote kutoka katika macho yao." Ufunuo 21:4 . Wakiwa wamezungukwa na uzuri na shangwe za dunia mpya, watu wa Mungu waliokombolewa watasahau majanga na maumivu ya moyo ya wakati uliopita; "ya kwanza hayatakumbukwa, wala hayataingia moyoni." Isaya 65:17 .

2. Biblia inasema, "Nyama na damu haziwezi kuurithi ufalme wa Mungu." 1 Wakorintho 15:50. Basi, waliokombolewa wanawezaje kuwa nyama na mifupa?

Hapa Biblia inatumia neno “mwili” kufafanua mtu ambaye hajaongoka. Wazo kama hilo laelezwa katika Warumi 8:8 , 9 : “Wale waufuatao mwili hawawezi kumpendeza Mungu. Yohana 3:6 inasema, “Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili; na kilichozaliwa kwa Roho ni roho.” Neno “mwili” hapa tena linamaanisha mtu ambaye hajaongoka, wakati neno “roho” linamaanisha mtu aliyeongoka au “aliyezaliwa mara ya pili”. Kwa hiyo Biblia inasema tu katika 1 Wakorintho 15:50 kwamba hakuna mtu awezaye kuingia katika ufalme wa Mungu isipokuwa uongofu ufanyike kwanza na mwili kuwa roho. Kristo, katika mwili wake uliofufuka, alitangaza kwamba alikuwa kweli “mwili na mifupa.” Luka 24:39 . Tutakuwa na mwili kama Wake, kulingana na Wafilipi 3:21 .

3. Je, mtume Petro ndiye anayesimamia lango la jiji takatifu?

Hapana! Biblia inasema katika Ufunuo 21:12 kwamba Yerusalemu mpya - mji mtakatifu wa Mungu - ina milango 12, na kwenye malango ni malaika 12. Hakuna marejeo yanayofanywa katika Biblia kwa mtume yeyote kuwa walinzi wa malango.

4. Je, mji mtakatifu kweli ni mkubwa kiasi cha kuwachukua watu wote waliookoka wa nyakati zote?

Ikiwa jiji lingekuwa na watu wengi na kila mtu aliyeokolewa apewe eneo la futi za mraba 100 tu, kungekuwa na nafasi kwa watu bilioni 39 katika jiji hilo, ambalo ni mara nyingi zaidi ya idadi ya watu ulimwenguni. Wataalamu wengi wa takwimu wanaamini kwamba ikiwa watu wote ambao wamewahi kuishi wangeokolewa, kungekuwa na nafasi nyingi kwa ajili yao katika jiji. Maandiko yanaweka wazi, hata hivyo, kwamba ni wachache tu watakaookolewa (Mathayo 7:14). Kwa hivyo kutakuwa na nafasi zaidi ya kutosha katika jiji kubwa.

5. Wakati mwingine mimi hujiuliza kama thawabu ina thamani ya kujitolea. Inaonekana kwamba Shetani anakaribia kunishinda nyakati fulani. Je, Biblia hunitia moyo?

Ndiyo. Kwa kweli, lazima mtume Paulo alikuwa akimfikiria mtu kama wewe alipoandika, "Mateso ya wakati huu wa sasa hayastahili kulinganishwa na utukufu utakaofunuliwa ndani yetu. Warumi 8:18 . Mtazamo mmoja tu wa ufalme huo wa milele utasababisha majaribu na mateso mabaya zaidi ya dunia kuwa duni, na waliokombolewa watapaza sauti: "Haleluya, mbingu ni nafuu vya kutosha!"

6. Je! watoto wadogo wanaokufa wataokolewa katika ufalme wa Mungu?

Hatuna jibu hususan la Biblia kwa swali hili, lakini wengi huchagua kuamini kwamba watoto wachanga wataokolewa kwa msingi wa Mathayo 2:16-18 . Hapo Biblia husema juu ya mfalme mwovu Herode akiwaua watoto wachanga wote wa kiume katika Bethlehemu waliokuwa na umri wa miaka miwili au chini zaidi. Agano la Kale lilitabiri tukio hili la kutisha na la kikatili, na Mungu akawaambia akina mama waache kulia kwa sababu watoto wao siku moja watarudishwa kwao. "Zuia sauti yako usilie, ... [watoto waliouawa] watakuja tena kutoka nchi ya adui. ... Watoto wako watakuja tena mpaka wao wenyewe." Yeremia 31:16 , 17 . Hii ni kumbukumbu ya wazi ya ufufuo.

7. Je, ninaelewa kwa usahihi kwamba mbingu, makao ya waliookolewa, yatakuwa hapa duniani?

Hiyo ni sahihi. Ingawa mji mtakatifu sasa uko katika makao ya Mungu, Yeye atauhamisha hapa duniani. Dhambi na wenye dhambi wataangamizwa kwa moto, na dunia itafanywa kuwa mpya na kupewa wenye haki katika utukufu na uzuri wake wote wa Edeni. Jiji takatifu litakuwa jiji kuu la dunia mpya, na Mungu atakihamishia kiti Chake cha enzi hapa (Ufunuo 21:2 , 3 ; 22:1 , 3) na kuishi pamoja na waadilifu papa hapa duniani kote kwa umilele. Na akaapo Bwana, ndipo mbinguni. Mpango wa Mungu ni kumrudishia mwanadamu kile ambacho Adamu alipoteza: utukufu wa maisha makamilifu kwenye sayari kamilifu. Shetani na dhambi zilikatiza mpango wa Mungu, lakini mpango huo utatekelezwa. Sote tunaweza kushiriki katika ufalme huu mpya--na ni lazima! Ni hatari sana kukosa.

8. Kwa nini wengi hufundisha na kuamini kwamba nyumba ya waliookolewa ni mahali penye ukungu na wakaaji kama mizimu wanaoelea juu ya mawingu na wasifanye lolote ila kucheza vinubi?

Mafundisho haya yalitoka kwa ibilisi, baba wa uongo (Yohana 8:44). Ana shauku ya kupotosha mpango wa upendo wa Mungu na kuwasilisha mbingu

kama sehemu isiyo halisi, “panya” ili watu wapoteze kupendezwa au kuwa na mashaka juu ya Neno la Mungu kabisa. Shetani anajua vema kwamba wanaume na wanawake wanapoelewa kikamilifu kweli ya Biblia kuhusu nyumba ya waliookolewa, nguvu zake juu yao zitavunjika, kwa sababu wataanza kufanya mipango ya kuingia katika ufalme huo. Hii ndiyo sababu anajitahidi sana kuficha suala hilo na kueneza uwongo kuhusu makao hayo ya mbinguni.

Maswali ya Maswali

1. Mji mtakatifu katika anga (1)

_____ Si halisi, bali ni mfano tu.

_____ Je, ni mji halisi unaotayarishwa sasa na Mungu katika makao yake.

_____ Haipo isipokuwa katika mawazo ya baadhi ya watu.

2. Mji huu mtakatifu (1)

_____ Utaharibiwa na mlipuko wa nyuklia.

_____ Atakamatwa na Shetani na jeshi lake.

_____ Atashuka katika dunia hii na kuwa makao makuu ya dunia kufanywa mpya.

3. Katika orodha ifuatayo, angalia ukweli wa kweli wa Biblia kuhusu mji mtakatifu: (7)

_____ Unaitwa Yerusalemu mpya.

_____ Ni sawa na ukubwa wa London.

_____ Kuta zake ni za topazi.

_____ Mji ni mrefu kama upana wake.

_____ Barabara ni za dhahabu safi.

_____ Mji una misingi 14.

_____ Mtume Petro anasimama kwenye lango lake.

_____ Kila moja ya milango yake 12 imetengenezwa kwa lulu moja.

_____ Mzunguko wake ni maili 1,500.

_____ Misingi yake yote imetengenezwa kwa mawe ya thamani.

_____ Jiji litakuwa katika uwiano kamili.

4. Mti wa uzima (1)

_____ Ni mti halisi ambao utawapa watu wa Mungu nguvu na ujana wa

milele.

_____ Ni tamathali ya usemi na inamaanisha kwamba Mungu atawapa watu wake nguvu.

_____ Ilikuwepo hapo mwanzo lakini haitajumuishwa katika ufalme wa dunia mpya.

5. Katika orodha ifuatayo, angalia vitu vyote ambavyo ni ahadi za kweli za Biblia kwa watu katika ufalme mpya wa Mungu: (5)

_____ Bwana atafunga ndoa kila siku.

_____ Mti wa uzima huzaa aina 20 za matunda.

_____ Bwana mwenyewe ataishi pamoja na watu wake.

_____ Baada ya miaka milioni, watakatifu watakuwa na kuchoka.

_____ Hakutakuwa na kifo wala huzuni tena.

_____ Watu hawatachoka kamwe.

_____ Viwete watabebwa na malaika.

_____ Malaika watakuwa madaktari na kufanya shughuli zote.

_____ Vipofu watapata kuona.

_____ Wivu, woga, chuki, uwongo, husuda, uchafu n.k. vitatoweka milele.

_____ Watoto hawatakua.

6. Angalia kauli hapa chini zinazosema ukweli kuhusu dunia mpya: (6)

_____ Bahari za leo hazitakuwapo tena.

_____ Majangwa yatakuwa makubwa zaidi.

_____ Wanyama watahifadhiwa katika vizimba vya kupendeza vya mbinguni.

_____ Vimbunga, matetemeko ya ardhi, na mafuriko hayatajulikana.

_____ Vipisi vya sigara vitaondolewa kwa uangalifu kutoka mitaani kila siku na malaika.

_____ Maua na miti haitanyauka au kufifia.

_____ Mbingu zitakuwa hapa duniani.

_____ Dhambi haitatokea mara ya pili.

_____ Utukufu wa yote hauwezi kuelezewa.

7. Wenye haki katika ufalme wa mbinguni (1)

_____ Watakuwa mizimu wanaopiga vinubi na kuelea juu ya mawingu.

_____ Sitajua wapendwa na marafiki wengine ambao wanaweza kuwa huko.

_____ Watakuwa na miili halisi ya nyama na mifupa na watajuana.

8. Tunajua kwamba watu mbinguni watakuwa halisi na watafanya mambo halisi kwa sababu (1)

_____ Sayansi imethibitisha hili kwa ukamilifu.

_____ Biblia inasema tutakuwa kama Kristo, ambaye alikuwa halisi (alikuwa na nyama na mifupa) baada ya kufufuka kwake na kufanya mambo halisi

_____ Wahubiri wengi husema hivi.

9. Ninaweza kuwa na uhakika wa mahali katika ufalme huo wa mbinguni ikiwa (1)

_____ Ninasema kila siku kwamba ninampenda Bwana.

_____ Ninaogopa vya kutosha kuzimu.

_____ Mkubali na kumfuata Kristo na kuzishika amri zake.

10. Watu waliookolewa watafanya nini katika ufalme wa mbinguni? Angalia ukweli wa kweli wa Biblia ulioorodheshwa hapa chini: (5)

_____ Jenga nyumba na uishi humo.

_____ Panda mizabibu.

_____ Kuua wanyama na kuwala.

_____ Piga ala za mbinguni na mwimbie Mungu sifa.

_____ Kuabudu mbele ya kiti cha enzi cha Mungu.

_____ Kuruka kuzimu na kuwadhihaki waliopotea. _____ Kuleni matunda ya mti wa uzima.

Funguo za Ndoa Yenye Furaha

Somo la 5

Labda pengine umesikia, karibu nusu ya ndoa zote sasa huisha kwa talaka, na kuacha wenzi wenye uchungu na watoto waliochanganyikiwa. Usiruhusu hili likufikie! Ikiwa ndoa yako inapitia nyakati ngumu au ina furaha katika ndoa, au hata kama bado hujaolewa lakini ukizingatia hilo, hapa kuna ushauri wa bure lakini uliothibitishwa wa kusaidia ndoa yako kudumu. Ni moja kwa moja kutoka kwa Mungu, aliyeumba na kupanga ndoa! Ikiwa umejaribu kila kitu kingine, kwa nini usimpe Mungu nafasi? Fuata funguo katika mwongozo huu, na unaweza kulinda nyumba yako.

Kanuni Kumi na Saba za Ndoa yenye Furaha Kutoka katika Kitabu Kikubwa cha Mungu

Anzisha nyumba yako mwenyewe, hata ikiwa ni lazima iwe ya chumba kimoja.

1. Anzisha nyumba yako ya kibinafsi.

“Kwa hiyo mwanamume atamwacha baba yake na mama yake naye ataambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja.” Mwanzo 2:24 .

Jibu: Utawala wa Mungu ni maalum. Wenzi wa ndoa wanapaswa kuwaacha baba na mama na kuanzisha nyumba yao wenyewe, hata ikiwa fedha zinahitaji kuwa na chumba kimoja. Mume na mke wanapaswa kuamua pamoja kuhusu sera kama hizi. Kisha awajulishe jamaa zake na yeye, wake. Ni lazima wabaki imara bila kujali nani anapinga. Maelfu ya talaka zingeepukwa ikiwa sheria hii ingefuatwa kwa uangalifu.

Usisahau kwamba Mungu mwenyewe alikuunganisha katika ndoa.

2. Endelea uchumba wako.

“Zaidi ya yote shikaneni upendo usiopungua ninyi kwa ninyi, kwa kuwa upendo husitiri wingi wa dhambi.” 1 Petro 4:8 , RSV.* “Mumewe ... humsifu.” Mithali 31:28 . “Yeye aliyeolewa hujishughulisha ... jinsi atakavyompendeza mumewe.” 1 Wakorintho 7:34 . “Iweni na upendo mzuri ninyi kwa ninyi ... kwa heshima mkipendelea zaidi ninyi kwa ninyi.” Warumi 12:10 .

Jibu: Endelea (au labda ufufue) adabu za uchumba katika maisha yako ya ndoa. Ndoa zenye mafanikio hazitokei tu ni lazima ziendelezwe. Msichukuliane kuwa jambo la kawaida, au ukiritimba utakaotokea utaharibu ndoa yenu. Endelea kukua kwa upendo kwa kuonyeshana upendo au itakufa, na utasambaratika. Upendo na furaha hazipatikani kwa kutafuta kwako mwenyewe, bali kwa kuwapa wengine. Kwa hiyo tumia wakati mwingi iwezekanavyo kufanya mambo pamoja ikiwa mtaelewana vizuri. Jifunze kusalimiana kwa shauku. Pumzika, tembelea, duka, mtazamaji, kula pamoja. Usipuuze adabu ndogo, kutia moyo, na vitendo vya upendo. Mshangae kila mmoja kwa zawadi ndogo au upendeleo. Jaribu “kupenda” kila mmoja. Usichukue zaidi nje ya ndoa kuliko unavyoweka ndani yake. Talaka yenyewe sio uharibifu mkubwa wa ndoa, lakini badala yake, ukosefu wa upendo. Ukipewa nafasi, upendo daima hushinda.

*** The Revised Standard Version of the Bible, (C) 1946, 1952, 1971 na Divisheni ya Elimu ya Kikristo ya Baraza la Kitaifa la Makanisa ya Kristo nchini Marekani. Inatumika kwa ruhusa.**

Mshangae kila mmoja kwa zawadi ndogo.

3. Kumbuka kwamba Mungu alikuunganisha pamoja katika ndoa.

“Kwa sababu hiyo mwanamume atamwacha babaye na mamaye, ataambatana na mkewe. ...Kwa hiyo si wawili tena, bali mwili mmoja. Basi aliowaunganisha Mungu, mwanadamu asiwatenganishe.” Mathayo 19:5 , 6 .

Jibu: Je! upendo umekaribia kutoweka nyumbani kwako? Ibilisi (huyo mvunja nyumba mbaya) anahusika na hili. Usisahau kwamba Mungu mwenyewe aliwaunganisha pamoja katika ndoa, na anakusudia mkae pamoja na kuwa na furaha. Ataleta furaha na upendo maishani mwako ikiwa utatii sheria zake za kimungu (amri). “Kwa Mungu yote yanawezekana.” Mathayo 19:26 . Usikate tamaa. Mungu, ambaye huweka upendo katika moyo wa mmisionari kwa mshenzi mwenye ukoma, anaweza kukupa upendo kwa urahisi ikiwa utamruhusu.

Mawazo yasiyofaa yanaweza kuharibu ndoa yako.

4. Linda mawazo yako--usiruhusu hisia zako zikunase.

“Maana aonavyo nafsini mwake, ndivyo alivyo.” Mithali 23:7 . “Usimtamani mke wa jirani yako.” Kutoka 20:17 . “Linda moyo wako kuliko yote uyalindayo; maana ndiko zitokako chemchemi za uzima.” Mithali 4:23 . “Mambo yo yote yaliyo ya kweli, ... ya uaminifu, ... ya haki, ... safi, ... ya kupendeza, ... yenye ripoti nzuri; ... fikiria juu ya mambo haya.” Wafilipi 4:8 .

Jibu: Mawazo yasiyofaa yataharibu ndoa yako. Ibilisi atakutega kwa mawazo kama haya: “Ndoa yetu ilikuwa kosa.” “Hanielewi.” “Siwezi kuchukua mengi zaidi ya hii.” “Tunaweza talaka kila wakati ikiwa ni lazima.” “Nitaenda nyumbani kwa mama.” “Alitabasamu mwanamke yule.” Acha kuwaza mawazo kama haya au ndoa yako imekwisha, kwa sababu mawazo yako na hisia zako zinatawala matendo yako. Epuka kuona, kusema, kusoma, au kusikia chochote ambacho (au kujihusisha na mtu yeyote ambaye) anapendekeza uchafu au kutokuwa mwaminifu. Mawazo yasiyodhibitiwa ni kama gari lisiloegemea upande wowote kwenye mlima. Chochote kinaweza kutokea, na matokeo yake daima ni maafa.

5. Kamwe usistaafu usiku ukiwa na hasira na kila mmoja.

“Jua lisichwe na uchungu wenu bado haujawatoka.” Waefeso 4:26 . “Ungameni makosa yenu ninyi kwa ninyi.” Yakobo 5:16 . “Kusahau yale yaliyo nyuma.” Wafilipi 3:13 . “Iweni wafadhili ninyi kwa ninyi, wenye huruma, mkasameheane kama na Mungu katika Kristo alivyowasamehe ninyi.” Waefeso 4:32 .

Jibu: Kukasirika na kukasirika juu ya maudhi na manung’uniko (makubwa au madogo) ni hatari sana. Isipokuwa kutatuliwa haraka, hata matatizo madogo huwekwa akilini mwako huku imani na mitazamo ikiathiri vibaya falsafa yako yote ya maisha. Hii ndiyo sababu Mungu anasema tuache hasira ipoe kabla ya kulala usiku. Kuwa mkubwa vya kutosha kusamehe na kusema kwa uaminifu, “Samahani.” Baada ya yote, hakuna mtu mkamilifu, na nyote mko kwenye timu moja, kwa hivyo kuwa mwanamichezo vya kutosha kukubali kosa unapolifanya. Mbali na hilo, kutengeneza ndoa ni jambo la kupendeza sana, lenye nguvu zisizo za kawaida za kuwavuta wenzi wa ndoa karibu zaidi. Mungu anapendekeza! Inafanya kazi!

Ukiwa na Kristo ndani ya mioyo na nyumba yako, ndoa itafanikiwa.

6. Weka Kristo katikati ya nyumba yako.

“Bwana asipoijenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure.” Zaburi 127:1 . “Katika njia zako zote mkiri yeye, naye atayanyosha mapito yako.” Mithali 3:6 . “Na amani ya Mungu, ipitayo akili zote, itawahifadhi mioyo yenu na nia zenu katika Kristo Yesu.” Wafilipi 4:7 .

Jibu: Hii ndiyo kanuni kubwa kabisa. Kwa kweli inashughulikia wengine wote. Mweke Kristo kwanza! Siri ya kweli ya furaha ya kweli ndani ya nyumba si diplomasia, mkakati, na jitihada zisizochoka za kushinda matatizo, bali ni kuungana na Kristo. Mioyo iliyojaa upendo wa Kristo kamwe haiwezi kuwa mbali sana. Kristo akiwa nyumbani, ndoa itafanikiwa. Injili ndiyo tiba ya ndoa zote zilizojaa chuki, uchungu na kukatishwa tamaa. Inazuia maelfu ya talaka kwa kurejesha upendo na furaha kimuujiza. Itaokoa ndoa yako, pia, ikiwa uko tayari.

Ombeaneni kwa sauti.

7. Ombeni pamoja.

“Ombeni, ili msije mkaingia majaribuni; roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.” Mathayo 26:41 . “Ombeni mmoja kwa mwingine.” Yakobo 5:16 . “Lakini mtu wa kwenu akipungukiwa na hekima, na aombe dua kwa Mungu, awapaye wote, kwa ukarimu.” Yakobo 1:5 .

Jibu: Ombeni kwa sauti! Huu ni utawala wa ajabu ambao unafanikiwa zaidi ya ndoto kali zaidi. Piga magoti mbele za Mungu na umwombe kwa ajili ya upendo wa kweli ninyi kwa ninyi, kwa msamaha, kwa nguvu, kwa hekima--kwa ajili ya ufumbuzi wa matatizo. Mungu ametoa hakikisho la kibinafsi kwamba atajibu. Mwenye kuswali haponywi moja kwa moja makosa yake yote, bali atakuwa na moyo unaotaka kutenda haki. Hakuna familia inayovunjika huku ikisali pamoja kwa unyoofu ili kupata msaada wa Mungu.

Msamaha siku zote ni bora kuliko talaka.

8. Kubali kwamba talaka si jibu.

“Basi aliowaunganisha Mungu, mwanadamu asiwatenganishe.” Mathayo 19:6 . “Kila mtu atakayemwacha mkewe, isipokuwa ni kwa ajili ya uasherati, na kuoa mwingine, azini; Mathayo 19:9 . “Mwanamke aliye na mume amefungwa na sheria kwa mume wakati yu hai.” Warumi 7:2 .

Jibu: Biblia iko wazi. Mahusiano ya ndoa yanakusudiwa kuwa yasiyoweza kufutwa na yasiyoweza kuharibika. Talaka inaruhusiwa tu katika kesi ya zinaa. Lakini hata hivyo haidaiwi, inaruhusiwa tu. Msamaha daima ni bora kuliko talaka, hata katika kesi ya kuanguka kwa maadili. Ndoa ni ya maisha. Mungu aliamuru hivyo wakati alipofanya harusi ya kwanza katika Edeni. Mawazo ya talaka kama suluhu yataharibu ndoa yoyote. Hii ni sababu moja ya Yesu kukataa. Talaka daima ni uharibifu na kuachana kamwe si suluhisho la tatizo. Badala yake, husababisha matatizo makubwa zaidi, kwa hiyo haipaswi kamwe kuzingatiwa. Maisha yaliyovunjika, yaliyokatishwa tamaa, yasiyo na furaha na yaliyopotoka kabisa yanafuata talaka, na hata mafanikio katika maisha yenyewe mara nyingi huzuiwa. Mungu alianzisha ndoa ili kulinda usafi na furaha ya watu, kuwaandalia mahitaji yao ya kijamii, na kuinua hali yao ya kimwili, kiakili, na kiadili. Nadhiri zake ni miongoni mwa faradhi zito na za faradhi ambazo wanadamu wanaweza kuzichukua. Kuziweka kando kirahisi hupelekea mtu kujiondoa katika kibali na baraka za Mungu.

9. Weka mzunguko wa familia umefungwa sana.

“Usizini.” Kutoka 20:14 . “Moyo wa mumewe humwamini salama. ... Atamfanyia mema wala si mabaya siku zote za maisha yake.” Methali 31:11 , 12 . “Bwana amekuwa shahidi kati yako na mke wa ujana wako, ambaye umemtenda kwa hiana.” Malaki 2:14 . “Jilinde na mwanamke mwovu .... Usiutamani uzuri wake moyoni mwako, wala asikushike kwa kope zake .... Je! . Ndivyo aingiaye kwa mke wa jirani yake; kila amgusaye atakuwa hana hatia.” Mithali 6:24-29 .

Jibu: Urafiki wa kifamilia haupaswi kamwe kushirikishwa na wengine--hata na wazazi. Ni dhambi na msiba mkubwa kuvunja sheria hii tuliyopewa na Mungu. Mtu wa tatu wa kuhurumia au kusikiliza malalamiko ni chombo cha shetani cha kutenganisha mioyo ya mume na mke. Tatua matatizo yako ya nyumbani kwa faragha. Hakuna mtu mwingine (isipokuwa mchungaji wako au mshauri wa ndoa) anayepaswa kuhusika. Daima muwe wakweli kwa kila mmoja, na kamwe usifiche siri kutoka kwa kila mmoja. Usiseme utani kwa gharama ya hisia za mwenzi wako. Kulindana kwa nguvu, na kuwatenga kabisa wavamizi wote. Na kuhusu uzinzi (licha ya yale ambayo baadhi ya washauri wa ndoa wanasema), sikuzote unaumiza wewe na wengine wote wanaohusika. Mungu, ambaye anajua akili zetu, mwili, na muundo wa hisia (na anajua nini hutusaidia au kutuumiza) anasema, “Usifanye.”

Na anaposema, “Usifanye,” afadhali tusifanye. Wale wanaopuuza utawala wake watalipa adhabu kuu. Kwa hivyo ikiwa ucheshi umeanza, wavunje mara moja, au vivuli vinaweza kutulia juu ya maisha yako ambayo hauwezi kuinuliwa.

Kwa upendo wa kweli, ndoa yako haiwezi kushindwa.

10. Mungu anaelezea upendo fanya kuwa lengo lako la kila siku kupima.

“Upendo huvumilia na hufadhili. Upendo haujui wivu. Upendo haujivuni. Yeye si asiye na adabu, wala ubinafsi, wala hasira, wala kukumbuka makosa. Hafurahii udhalimu, lakini kwa furaha anaunga mkono ukweli. Anaweza kupuuza makosa. Amejaa uaminifu, amejaa tumaini, amejaa uvumilivu.” 1 Wakorintho 13:4-7 , Weymouth.*

Jibu: Tafadhali soma tena kifungu cha Maandiko hapo juu kwa makini. Haya ndiyo maelezo ya kweli ya Mungu kuhusu upendo. Je, unapima vipi? Upendo sio msukumo wa hisia, lakini kanuni takatifu inayohusisha kila awamu na hatua ya maisha. Kwa upendo wa kweli, ndoa yako haiwezi kushindwa. Bila hivyo, haiwezi kufanikiwa.

*** Agano Jipya la Weymouth katika Hotuba ya Kisasa na Richard Francis Weymouth. Mpango maalum na James Clarke & Company Ltd.**

Jaribu kumfurahisha mwenzi wako, badala ya kuwa mzuri.

11. Kumbuka kwamba kukosolewa na kukashifu huharibu upendo.

“Enyi waume, wapendeni wake zenu, wala msiwe na uchungu juu yao.” Wakolosai 3:19 . “Heri kukaa nyikani kuliko kukaa pamoja na mwanamke mgomvi na mwenye hasira.” Mithali 21:19 . “Kudondoka sikuzote katika siku ya mvua nyingi na mwanamke mgomvi ni sawasawa.” Mithali 27:15 . “Mbona wakitazama kibanzi kilicho katika jicho la ndugu yako, lakini huiangalii boriti iliyo ndani ya jicho lako mwenyewe?” Mathayo 7:3 . “Upendo ... hutafuta njia ya kujenga.” 1 Wakorintho 13:4 , Phillips.*

Jibu: Acha kukosoa, kugombana, na kutafuta makosa. Mume au mke wako anaweza kukosa mengi, lakini kugombana hakutasaidia. Usitarajie ukamilifu, vinginevyo uchungu utatokea. Kupuuza makosa, na kuwinda kwa ajili ya mambo mema. Usijaribu kurekebisha, kudhibiti, au kulazimisha mpenzi wako utaharibu upendo. Mungu pekee ndiye anayeweza kubadilisha watu. Hali ya ucheshi, moyo mkunjufu, fadhili, subira, na mapenzi vitaondoa theluthi mbili ya matatizo yako ya ndoa. Jaribu kumfanya mwenzi wako awe na furaha kuliko mema, na mzuri atajijali mwenyewe. Siri ya ndoa yenye mafanikio sio kuwa na mwenza sahihi, bali ni kuwa na mshirika sahihi.

Jifunze kucheka na kufurahia nyakati zinazofaa pamoja.

12. Usizidishe katika jambo lolote kuwa na kiasi.

“Kila mtu ashindanaye ana kiasi katika mambo yote.” 1 Wakorintho 9:25 . “Upendo ... haufuati faida za ubinafsi.” 1 Wakorintho 13:5 , Phillips.* “Basi mlapo, au mnywapo, au mtendapo neno lo lote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu.” 1 Wakorintho 10:31 . “Nauweka chini ya mwili wangu, na kuutia katika utumwa.” 1 Wakorintho 9:27 . “Ikiwa yeyote hatafanya kazi, basi asile.” 2 Wathesalonike 3:10 . “Ndoa na iheshimiwe na watu wote, na malazi yawe safi.” Waebrania 13:4 . “Basi, dhambi isitawale ndani ya miili yenu ipatikanayo na mauti, hata mkazitii tama zake. Wala msivitoe viungo vyenu kuwa silaha za dhuluma kwa dhambi.” Waroma 6:12 , 13 .

Jibu: Kufanya kupita kiasi kutaharibu ndoa yako. Hivyo itakuwa underdoing. Kazi, upendo, pumziko, mazoezi, mchezo, ibada, milo, na mawasiliano ya kijamii lazima ziwe na usawaziko katika ndoa yako, au jambo fulani litatokea. Kufanya kazi kupita kiasi na kukosa usingizi, chakula kinachofaa, au mazoezi humfanya mtu kuwa mkosoaji, asiyestahimili, na asiyefaa. Kula kupita kiasi mara kwa mara ni uovu mkubwa ambao huimarisha asili ya chini na hupunguza dhamiri.

Unyanyasaji wa kijinsia huharibu kupenda vitu vitakatifu na kudhoofisha uhai. Ndoa haitoi ruhusa ya kufanya ngono kupita kiasi. Matendo ya ngono yenye kushusha hadhi, yaliyopotoka, au yasiyo na kiasi huharibu upendo na heshima kati yao. Maisha ya ngono ya wastani yanapendekezwa na Biblia (1 Wakorintho 7:3-7). Mawasiliano ya kijamii na wengine ni muhimu kabisa. Furaha ya kweli haiwezi kupatikana kwa kujitenga. Ni lazima tujifunze kucheka na kufurahia nyakati nzuri na nzuri. Kuwa makini kupita kiasi ni hatari. Kutenda kupita kiasi au kutofanya jambo lolote kunadhoofisha akili, mwili, dhamiri, na uwezo wa kupendana na kuheshimiana. Usiruhusu kutokuwa na kiasi kuharibu ndoa yako.

Usichezee pochi ya mwenzio au mali nyingine ya kibinafsi bila ruhusa.

13. Heshimu haki za kibinafsi na ubinafsi wa kila mmoja.

“Upendo hustahimili. ... Upendo haujui wivu. ... Yeye si asiye na adabu, wala mbinafsi. ... Hafurahii dhuluma. ... Amejaa uaminifu.” 1 Wakorintho 13:4-7 , Weymouth.* “Iweni na upendo wenye fadhili ninyi kwa ninyi kwa upendo wa kindugu; Warumi 12:10 .

Jibu: Kila mwenzi ana haki aliyopewa na Mungu ya faragha fulani bila maelezo. Usicheze pochi au mikoba ya kila mmoja, barua za kibinafsi na mali nyingine za kibinafsi isipokuwa upewe ruhusa. Haki ya faragha na utulivu inaposhughulikiwa inapaswa kuheshimiwa. Mume au mke wako ana haki ya kukosea sehemu ya muda na ana haki ya “off-day” bila kupewa shahada ya tatu. Wenzi wa ndoa hawamilikianeni na hawapaswi kamwe kujaribu kulazimisha mabadiliko ya utu.

Ni Mungu pekee anayeweza kufanya mabadiliko hayo, na sote tutajibu kibinafsi kwake kuhusu jambo hili (Warumi 14:12). Kujiamini kamili na kuaminiana, hakuna kuangaliana, ni muhimu kabisa kwa furaha. Tumia muda kidogo kujaribu "kumjua" mwenzi wako na muda mwingi kujaribu kumfurahisha. Hii inafanya maajabu.

Nyumba safi na yenye utaratibu hutatua matatizo mengi ya familia.

14. Uwe safi, mwenye kiasi, mwenye utaratibu, na mchaji.

"Vivyo hivyo wanawake wajipambe kwa mavazi ya kujisitiri." 1 Timotheo 2:9 . "Yeye ... anafanya kazi kwa mikono ya hiari." "Huamka bado usiku na kuwaandalia watu wa nyumbani mwake chakula." "Huangalia sana njia za watu wa nyumbani mwake, wala hali chakula cha uvivu." Mithali 31:13 , 15 , 27 , RSV.* "Iweni safi." Isaya 52:11 . "Mambo yote na yatendeke kwa uzuri na kwa utaratibu." 1 Wakorintho 14:40 . "Ikiwa mtu hawaandalii ... wale wa nyumbani mwake, ameikana imani, na ni mbaya zaidi kuliko kafiri." 1 Timotheo 5:8 . "Usiwe mvivu." Waebrania 6:12 .

Jibu: Uvivu, fujo, uchafu, na uzembe ni silaha za shetani za kuharibu heshima na mapenzi yenu ninyi kwa ninyi, na hivyo kuharibu ndoa yenu. Mavazi nadhifu, yenye kiasi na miili safi, iliyopambwa vizuri ni muhimu kwa mume na mke. Milo inapaswa kuwa mizuri, ya kuvutia, na kutolewa kwa wakati. Nyumba inapaswa kuwa safi na yenye utaratibu, kwa sababu hilo huleta amani, utulivu, na uradhi kwa wote. Mume mvivu, asiye na mabadiliko na asiyeitunza nyumba yake ni laana kwa familia yake na ni dharau kwa Mungu. Kutokujali katika baadhi ya mambo haya yanayoonekana kuwa madogo kunaharibu nyumba kwa maelfu.

Maneno makali na yenye hasira huvunja hamu ya mwenzi wako ya kutaka kukufurahisha.

15. Azimia kuzungumza kwa upole na upole.

"Jawabu la upole hugeuza hasira; Bali maneno makali huchochea hasira." Mithali 15:1 . "Ishi kwa furaha na mke unayempenda." Mhubiri 9:9 . "Nilipokuwa mwanamume, niliacha mambo ya kitoto." 1 Wakorintho 13:11 .

Jibu: Jilazimishe kuzungumza kwa upole na upole kwa mwenzi wako. Ukimya, mtu anaposhambuliwa, mara nyingi ndiyo njia bora ya kutuliza hasira. Maamuzi yanayofanywa ukiwa na hasira, uchovu au kuvunjika moyo hayategemewi hata hivyo, kwa hivyo ni bora kupumzika na kuacha hasira ipoe. Na unapozungumza, basi iwe daima kimya na kwa upendo. Maneno makali na yenye hasira huvunja hamu ya mwenzi wako ya kutaka kukufurahisha.

Kujadili na kukubaliana katika masuala ya fedha.

16. Awe mwenye busara katika mambo ya pesa.

“[Upendo] haumiliki. ... Upendo una tabia njema na haufuati faida za ubinafsi.” 1 Wakorintho 13:4 , 5 , Phillips.* “Mungu humpenda yeye atoaye kwa moyo wa ukunjufu.” 2 Wakorintho 9:7 .

Jibu: Mali na mapato yote katika ndoa yanapaswa kuwa “yetu,” sio “yako” na “yangu.” Wake ambao hawafanyi kazi nje ya nyumba wanapaswa kupokea kiasi cha kawaida cha kununua mboga, nguo, na vitu vingine vilivyowekwa kwenye bajeti. Inapaswa kutolewa kwa furaha badala ya kutolewa kwa huzuni chini ya maandamano. Mke na mume wote wanapaswa kuwa na kiasi kidogo, sawa (inapowezekana) kutumia kama wanavyotaka bila kutoa hesabu. Mume bahili humkasirisha mke wake na kuwa mbadhirifu, kama vile mume mwenye ubadhirifu anavyomfanya mke kuwa bahili. Kuonyesha imani katika uwezo wa msimamizi wa mwenzako kwa kawaida kutamfanya awe mpenda biashara zaidi.

Kuzungumza mambo pamoja kutaepuka makosa mengi yanayoweza kuharibu ndoa yenu.

17. Zungumza mambo na kushauriana pamoja kwa uhuru.

“[Upendo] haushughulikii kuvutia wala hauthamini mawazo ya juu ya umuhimu wake yenyewe. ... Hayana mguso.” 1 Wakorintho 13:4 , 5 , Phillips.* “Akataaye mafundisho huidharau nafsi yake mwenyewe.” Mithali 15:32 . “Je! waona mtu mwenye hekima machoni pake? Kuna matumaini zaidi ya mpumbavu kuliko yeye.” Mithali 26:12 .

Jibu: Mambo machache yataimarisha ndoa yako zaidi ya kushauriana juu ya maamuzi yote makubwa. Kubadilisha kazi au kununua nyumba, gari,

mashua, samani, mavazi (angalau vitu vikubwa), na vitu vingine vyote vinavyohitaji pesa vinahusisha mume na mke, na maoni ya wote wawili yanapaswa kuzingatiwa. Kuzungumza mambo pamoja kutaepuka makosa mengi yanayoweza kuharibu ndoa yenu. Ikiwa, baada ya mazungumzo mengi na maombi ya bidii, maoni bado yanatofautiana, mke anapaswa kutii uamuzi wa mume wake. Maandiko yako wazi juu ya hili. (Ona Waefeso 5:22-24 .)

18. Nataka nyumba yangu iwe mahali ambapo malaika wa mbinguni hufurahia kutembelea.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Ni mwenzi gani wa ndoa anayepaswa kuwa wa kwanza kuungama baada ya ugomvi?

Yule ambaye alikuwa katika haki!

2. Je, unaweza kupendekeza sheria kwa mama mkwe msumbufu?

Ndiyo! Kaa kimya na uangalie mambo yako mwenyewe! (Ona 1 Wathesalonike 4:11 .) Kwa kweli, sheria hii inatumika kwa wakwe wote. Ndoa nyingi ambazo zinaweza kuwa mbinguni kidogo duniani zimebadilishwa kuwa jehanamu na wakwe. Wajibu wa wakwe wote ni kuacha nyumba mpya iliyoanzishwa peke yao.

3. Mume wangu ni mtu asiyemcha Mungu, na ninajaribu kuwa Mkristo. Ushawishi wake ni wa kutisha. Je, nimpe talaka?

Hapana! Soma 1 Wakorintho 7:12-14 na 1 Petro 3:1 , 2 . Mungu hutoa jibu maalum.

4. Mume wangu akinichukiza, sitalala naye. Anasema nimekosea. Je! ni mimi?

Ndiyo! Mungu anatoa jibu la uhakika kwa swali hili katika 1 Wakorintho 7:4 , 5 .

5. Mke wangu alikimbia na mwanamume mwingine. Sasa akiwa ametubu, anataka kurudi nyumbani. Mchungaji wangu anasema nimrudishe, lakini Mungu anakataza jambo hili, sivyo?

Hapana. Hapana! Mungu anaruhusu talaka kwa uzinzi, lakini haamrishi. Msamaha daima ni bora na daima ni kwa utaratibu. (Ona Mathayo 6:14 , 15 .) Talaka itaharibu sana maisha yako na ya watoto wako. Mpe nafasi nyingine! Kanuni ya dhahabu (Mathayo 7:12) inatumika hapa. Ikiwa wewe na mke wako mtakabidhi maisha yenu kwa Kristo, ataifanya ndoa yenu kuwa na furaha kuu. Hujachelewa.

6. Ninaweza kufanya nini? Wanaume kila wakati wanajaribu kufahamiana nami.

Kuwa makini sana na mwenendo wako. Mungu anasema, "Jiepusheni na uovu wote." 1 Wathesalonike 5:22 . Labda mwenendo wako kwa wanaume--tabasamu la kuchukiza, mavazi yasiyo ya kiasi, utani usio na rangi, au mtazamo "wa kustarehe" na wa kustarehesha--huhimiza maendeleo yao. Kuna kitu kuhusu hifadhi ya Kikristo na hadhi ambayo huweka mtu mahali pake. Kristo alisema, "Vivyo hivyo nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni." Mathayo 5:16 . Kristo anapoangaza kutoka kwa maisha yako, utakuwa na shida kidogo na watu waovu na maendeleo yao.

7. Je, unaweza kuniambia kwa urahisi na kwa uwazi ushauri wa Mungu ni nini kwa mtu ambaye ameanguka lakini ametubu kikweli?

Zamani sana Kristo alitoa jibu lililo wazi na la kufariji kwa mtu ambaye alikuwa ameanguka katika ukosefu wa maadili lakini akatubu. Akasema, Nenda zako, wala usitende dhambi tena. Yohana 8:11 . Shauri lake bado linatumika leo.

8. Je, "mtu asiye na hatia" katika talaka wakati mwingine hana hatia pia?

Hakika. Wakati mwingine "chema kisicho na hatia," kwa kutokuwa na upendo, kutojali, kujiona kuwa mwadilifu, kutokuwa na fadhili, ubinafsi, kusumbua, na ubaridi wa moja kwa moja, inaweza kuhimiza mawazo na matendo mabaya katika mwenzi wake wa ndoa. Wakati mwingine "chema kisicho na hatia" kinaweza kuwa na hatia sawa mbele ya Mungu kama "mwenye hatia". Mungu anaangalia nia zetu na anahukumu ipasavyo. "Maana Bwana haangalii kama mwanadamu atazamavyo; maana wanadamu huitazama sura ya nje, bali Bwana huutazama moyo." 1 Samweli 16:7 .

9. Je, Mungu anatarajia niishi na mwenzi anayeninyanyasa kimwili?

Unyanyasaji wa kimwili unaweza kutishia maisha na ni tatizo kubwa linalohitaji uangalizi wa haraka. Mwenzi na wanafamilia ambao wamenyanyaswa kimwili lazima wapate mazingira salama ya kuishi. Mume na mke wahitaji kutafuta msaada wa kitaalamu kupitia mshauri wa ndoa wa Kikristo anayestahili.

MASWALI YA MASWALI

1. Ndoa ni (1)

_____ Kuunganishwa kwa mwanamume na mwanamke pamoja na Mungu kwa maisha yote.

_____ Mpangilio wa muda wa majaribio ili kuona kama watu wawili wanalingana.

_____ Hata si lazima. Wanaume na wanawake wako huru kuishi pamoja bila hiyo.

2. Mungu anatambua sababu moja tu ya talaka. Ni (1)

_____ Kutopatana.

_____ Mchumba mwenye hasira.

_____ Uzinzi au uasherati.

_____ Kutomcha Mungu kwa mwenzi wa ndoa.

3. Heshima za uchumba (1)

_____ Zinapaswa kuendelea katika maisha ya ndoa.

_____ Inapaswa kuachwa haraka baada ya harusi.

_____ Ni wajinga na sio lazima.

4. Dhamana bora ya mafanikio katika ndoa ni (1)

_____ Kuwa na Kristo mioyoni na nyumbani.

_____ Kwa mume kumlazimisha mke wake kwenye mstari.

_____ Kwa mke kupata njia yake kwa kutishia talaka.

5. Kwa usalama katika ugomvi, fanya yafuatayo: (3)

_____ Zungumza kwa upole na kwa upole.

_____ Mfanye mwenzi wako akubali makosa.

_____ Waite majirani kusuluhisha mambo.

_____ Mlazimishe mwenzi wako kunyamaza.

_____ Ondoka na ukae mbali kwa siku kadhaa.

_____ Ombeni pamoja.

_____ Dhibiti hasira yako kabla ya kulala usiku.

6. Angalia vitu ambavyo ni funguo za mafanikio katika ndoa: (2)

_____ Funga mzunguko wa familia kwa watu wengine.

_____ Ishi katika nyumba ya wazazi wako.

_____ Kimbia nyumbani kwa mama ukiwa na hasira.

_____ Waambie marafiki wa karibu makosa ya mwenzi wako.

_____ Anzisha nyumba yako ya kibinafsi.

_____ Andika mpenzi wa zamani kwa ushauri.

_____ Kamwe usikiri kwanza baada ya mate.

7. Njia bora za kuboresha mwenzi wako wa ndoa ni (2)

_____ Kutishia kuondoka isipokuwa utapata upendavyo.

_____ Ng'ang'ania na kosoa.

_____ Boresha uhusiano wako mwenyewe na Yesu Kristo.

_____ Mfanye mwenzako alale peke yake.

_____ Kuwa na upendo, shukrani, na kusamehe.

_____ Lazimisha mwenzako kubadilika.

8. Angalia vitu vilivyo hapa chini vinavyohatarisha ndoa: (6)

_____ Ukosoaji.

_____ Mume mchoyo.

_____ Mke wa kupoteza pesa.

_____ Uvivu.

_____ Nyumba ya Kikristo.

_____ Kuomba pamoja.

_____ Matatizo na uchafu.

_____ Roho ya kusamehe.

_____ Wivu.

9. Ili kufanikiwa katika kufanya maamuzi makuu, (2)

_____ Mume na mke wanapaswa kushauriana pamoja.

_____ Mume alazimishe mapenzi yake kwa mke wake.

_____ Mtafute Mungu katika maombi pamoja.

_____ Sisitiza kuwa na njia yako mwenyewe.

10. Sheria nzuri kwa wakwe ni (1)

_____ Kuendesha biashara yako mwenyewe na kuwaacha waliooa hivi karibuni.

_____ Sisitiza kwamba waliooana hivi karibuni waishi nawe.

_____ Amua kuwashauri waliooana hivi karibuni kama wanataka au la.

11. Katika kesi ya kutokuwa mwaminifu kwa mwenzi wako, jambo bora zaidi kufanya ni (1)

_____ Kuondoka mara moja na usirudi tena.

_____ Mara moja mwambie kila mtu jinsi mpenzi wako alivyo "chini chini".

_____ Uwe tayari kusamehe na kuhifadhi nyumba yako, kama itawezekana.

12. Mawazo yanapaswa kulindwa kwa uangalifu kwa sababu (2)

_____ Mawazo machafu husababisha matendo machafu.

_____ Mwenzi wako anaweza kusoma mawazo yako.

_____ Mawazo mabaya yataharibu ndoa yako.

Somo la 6

Karne nyingi zilizopita, Mungu aliandika sheria yake kwenye jiwe, na bado unatakiwa kuitunza leo! Ni kweli kabisa kwamba kukiuka sehemu yoyote ya sheria ya Mungu daima huleta matokeo mabaya. Uhalifu unapotawala miji yetu, je, haiji akilini kwamba kwa amani na usalama tunapaswa kutii sheria za nchi? Naam, kanuni hii inatumika na sheria ya Mungu - Amri Kumi - katika maisha yetu wenyewe pia! Hayaitwi mapendekezo kumi, mapendekezo kumi, au mawazo kumi makuu. Kwa kuwa mengi yako hatarini, unapaswa kuchukua dakika chache kufikiria kwa uzito wajibu wako.

Na hizo meza zilikuwa kazi ya Mungu.

1. Je, ni kweli Mungu Mwenyewe ndiye aliyeandika Amri Kumi?

“Kisha akampa Musa ... mbao mbili za ushuhuda, mbao za mawe, zilizoandikwa kwa chanda cha Mungu.” “Na zile mbao zilikuwa kazi ya Mungu, na maandishi hayo yalikuwa maandishi ya Mungu, yaliyochorwa katika hizo mbao.” Kutoka 31:18 ; 32:16 .

Jibu: Ndiyo, Mungu mkuu wa mbinguni aliandika Amri Kumi kwenye mbao za mawe kwa kidole chake mwenyewe.

Mungu anasema kwamba dhambi ni kuvunja sheria yake.

2. Je, ufafanuzi wa Mungu wa dhambi ni upi?

“Dhambi ni uvunjaji wa sheria.” 1 Yohana 3:4 .

Jibu: Dhambi ni kuvunja sheria ya Amri Kumi za Mungu. Na kwa kuwa sheria ya Mungu ni kamilifu (Zaburi 19:7), inafunika kila dhambi inayoweza kufikiriwa. Haiwezekani kutenda dhambi ambayo haijashutumiwa na angalau moja ya Amri Kumi za Mungu. Amri zinafunika “wajibu wote wa mwanadamu.” Mhubiri 12:13 . Hakuna kinachoachwa.

Furaha hufuata wale wanaoshika amri zake.

3. Kwa nini Mungu alitupa Amri Kumi?

“Heri yeye aishikaye sheria.” Mithali 29:18 . “Zishike amri zangu; Maana zitakuongezea wingi wa siku, na maisha marefu, na amani.” Methali 3:1 , 2 .

Jibu:

A. Kama mwongozo wa maisha yenye furaha na tele.

Mungu alituumba ili tufurahie furaha, amani, maisha marefu, uradhi,

utimizo, na baraka nyingine zote kuu ambazo mioyo yetu inatamani kupata. Sheria ya Mungu ndiyo ramani inayoonyesha njia zinazofaa za kufuata ili kupata furaha hii ya kweli na kuu.

“Kujua dhambi ni kwa sheria.” Warumi 3:20 . “Singalijua dhambi, bali kwa sheria; Warumi 7:7 .

B. Ili kunionyesha tofauti kati ya mema na mabaya.

Sheria ya Mungu ni kama kioo (Yakobo 1:23-25). Inaonyesha makosa katika maisha yangu kama kioo kikionyesha uchafu usoni mwangu. Njia pekee inayowezekana ya mtu kujua ikiwa anatenda dhambi ni kuchunguza maisha yake kwa uangalifu kwa kioo cha sheria ya Mungu. Tumaini kwa kizazi hiki kilichochanganyika na kuzama kinapatikana katika sheria ya Amri Kumi za Mungu. Inasema wapi kuchora mstari!

“Na Bwana akatuamuru kuzifanya amri [amri] hizi zote ... kwa faida yetu siku zote.” Kumbukumbu la Torati 6:24 . “Unishike nami nitakuwa salama, nami nitaziangalia amri zako daima. Umewakanyaga wote wazikosao amri zako.” Zaburi 119:117 , 118 .

C. Ili kunilinda na hatari na majanga.

Sheria ya Mungu ni kama ngome yenye nguvu kwenye bustani ya wanyama, ambayo hutulinda dhidi ya wanyama wakali na waharibifu. Inatulinda dhidi ya uchafu, uwongo, mauaji, ibada ya sanamu, wizi, na maovu mengine mengi ambayo huharibu maisha, amani, na furaha. Sheria zote nzuri hulinda, na sheria ya Mungu sio ubaguzi.

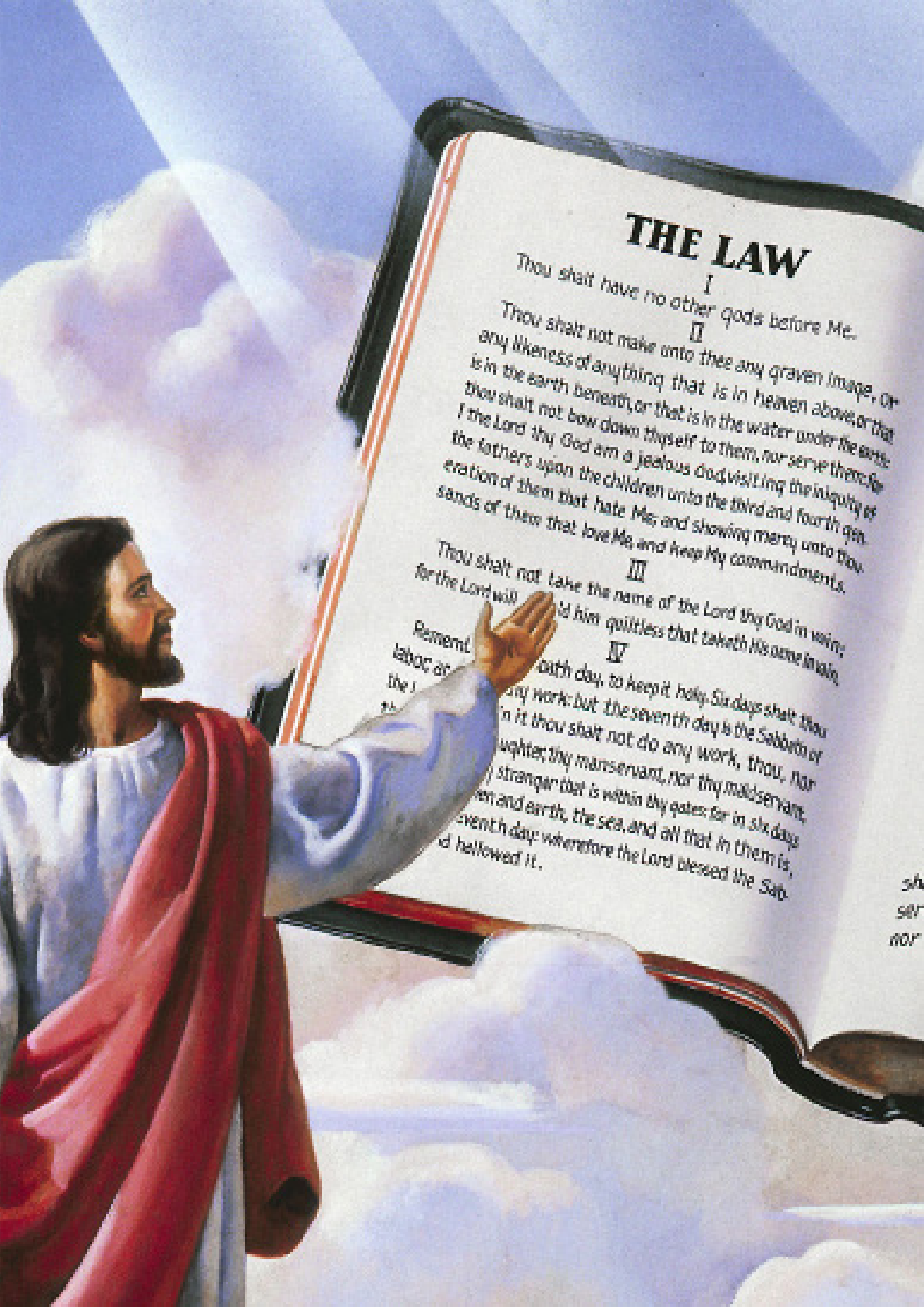
Angalizo Maalum: Kanuni za milele za sheria ya Mungu zimeandikwa ndani kabisa ya asili ya kila mtu na Mungu aliyetuumba. Maandishi yanaweza kuwa hafifu na kuchafuka, lakini bado yapo. Hili lamaanisha, bila shaka, kwamba huwezi kupata amani ya kweli isipokuwa uwe tayari kuishi kupatana na asili yako ya ndani, ambayo kwayo Mungu ameandika kanuni hizi. Tuliumbwa kuishi kwa upatano nao. Tunapochagua kuzipuuza, matokeo yake huwa ni mvutano, machafuko na misiba, kama vile kupuuza sheria za uendeshaji salama husababisha matatizo makubwa.

Sheria inatulinda na shetani kama ngome inavyotulinda na simba kwenye mbuga ya wanyama.

4. Kwa nini sheria ya Mungu ni muhimu sana kwangu kibinafsi?

“Neneni na kufanya hivyo kama wale watakaohukumiwa kwa sheria ya uhuru.” Yakobo 2:12 .

Jibu: Kwa sababu sheria ya Amri Kumi ni kiwango ambacho Mungu huwachunguza watu katika hukumu ya mbinguni. Je, unapima vipi? Ni suala la maisha au kifo!

THE LAW
I
Thou shalt have no other gods before Me.
II
Thou shalt not make unto thee any graven image, or
any likeness of anything that is in heaven above, or that
is in the earth beneath, or that is in the water under the earth:
thou shalt not bow down thyself to them, nor serve them: for
I the Lord thy God am a jealous God, visiting the iniquity of
the fathers upon the children unto the third and fourth gen-
eration of them that hate Me; and showing mercy unto thou-
sands of them that love Me, and keep My commandments.
III
Thou shalt not take the name of the Lord thy God in vain;
for the Lord will
d him guiltless that taketh His name in vain.
IV
Remem
oath day, to keep it holy. Six days shalt thou
labor, an
y work: but the seventh day is the Sabbath of
the L
in it thou shalt not do any work, thou, nor
ughter, thy manservant, nor thy maidservant,
stranger that is within thy gates: for in six days
en and earth, the sea, and all that in them is,
eventh day: wherefore the Lord blessed the Sab-
d hallowed it.

Msalaba ni uthibitisho chanya kwamba sheria haiwezi kubadilika.

5. Je, sheria ya Mungu (Amri Kumi) inaweza kubadilishwa au kukomeshwa?

“Ni vyepesi zaidi mbingu na nchi vitoweke, kuliko kutimia nukta moja ya torati.” Luka 16:17 . “Sitalivunja agano langu, wala sitalibadili neno lililotoka midomoni mwangu.” Zaburi 89:34 . “Amri zake zote ni amini, zimesimama imara milele na milele.” Zaburi 111:7 , 8 .

Jibu: Hapana kabisa! Biblia iko wazi sana kuhusu jambo hili. Ikiwa sheria ingebadilishwa, Mungu angefanya badiliko hilo mara moja Adamu na Hawa walipofanya dhambi badala ya kumtuma Mwana wake afe kwa ajili ya mtenda-dhambi ili kulipa adhabu ya sheria iliyovunjwa. Lakini hii haikuwezekana, kwa sababu amri sio sheria kwa maana ya kanuni au kanuni ambazo zimetungwa. Ni kanuni zilizofichuliwa za tabia takatifu ya Mungu ambazo zitakuwa kweli siku zote maadamu Mungu yupo.

Angalia kwenye chati iliyo hapa chini kwamba Mungu na sheria yake wana sifa sawa. Unaona hii inamaanisha nini? Sheria ya Amri Kumi ni tabia ya Mungu iliyoandikwa ili tuweze kuielewa. Haiwezekani tena kubadili sheria ya Mungu kuliko kumtoa Mungu kutoka mbinguni na kumbadilisha. Yesu alikuja kutuonyesha jinsi sheria (ambayo ni kielelezo cha maisha matakatifu) ilionekana ilipoundwa katika umbo la mwanadamu. Tabia ya Mungu haiwezi kubadilika kamwe. Wala sheria yake haiwezi, kwa kuwa ni tabia yake katika lugha ya kibinadamu.

MUNGU NI SHERIA NI

NzuriLuka 18:19

1 Timotheo 1:8

Mtakatifu Isaya 5:16

Warumi 7:12

Kamilifu Mathayo 5:48

Zaburi 19:7

Safi 1 Yohana 3:2 , 3

Zaburi 19:8

Tu Kumbukumbu la Torati 32:4

Warumi 7:12

Kweli Yohana 3:33

Zaburi 19:9

Kiroho 1 Wakorintho 10:4

Warumi 7:14

Haki Yeremia 23:6

Zaburi 119:172

Mwaminifu 1 Wakorintho 1:9

Zaburi 119:86

Upendo 1 Yohana 4:8

Warumi 13:10

Haibadiliki Yakobo 1:17

Mathayo 5:18

Milele Mwanzo 21:33

Zaburi 111:7 , 8

Yesu ni sheria katika umbo la mwanadamu. Anapokuwa moyoni, kushika sheria huwa raha.

6. Je, Yesu alibatilisha sheria ya Mungu alipokuwa hapa duniani?

“Msidhani ya kuwa nalikuja kuitangua torati.... sikuja kutangua, bali kutimiliza.... Mpaka mbingu na nchi zitakapopita, yodi moja wala nukta moja ya torati haitaondoka, hata yote yatimie.” Mathayo 5:17 , 18 .

Jibu: Hapana, kwa kweli! Yesu alisisitiza hasa kwamba hakuja kuharibu sheria, bali kuitimiza (au kushika). Badala ya kuiondoa sheria, Yesu aliitukuza (Isaya 42:21) kama mwongozo kamili wa kuishi kwa haki. Kwa mfano, Yesu alionyesha kwamba “usiue” hushutumu hasira “bila sababu” (Mathayo 5:21 , 22) na chuki (1 Yohana 3:15), na kwamba tamaa ni uzinzi (Mathayo 5:27 , 28)) Anasema, “Mkinipenda, mtazishika amri zangu.” Yohana 14:15 .

Sheria ni kama urefu wa mnyororo. Ikiwa kiungo kimoja tu kimevunjwa, madhumuni yake yote yatafutwa.

7. Je, watu ambao kwa kujua wataendelea kuvunja hata amri moja ya Mungu wataokolewa?

“Mshahara wa dhambi ni mauti.” Warumi 6:23 . “Atawaangamiza wenye dhambi.” Isaya 13:9 . “Yeyote atakayeishika sheria yote, ila akajikwaa katika neno moja, amekosa juu ya yote.” Yakobo 2:10 .

Jibu: Hapana! Watapotea. Sheria ya Amri Kumi ndiyo mwongozo tunaopaswa kuutumia katika kutafuta njia yetu kwa Mungu na maisha matakati-

fu. Nikipuuza hata amri moja, ninapuuza sehemu ya muundo wa kiungu, au ramani. Ikiwa kiungo kimoja tu cha mnyororo kitavunjwa, madhumuni yake yote yatabatilishwa. Biblia inasema kwamba tunapovunja amri yoyote ya Mungu kwa kujua, tunafanya dhambi (Yakobo 4:17), kwa sababu tumekataa mapenzi yake kwetu. Ni wale tu wanaofanya mapenzi yake wanaweza kuingia katika ufalme wa mbinguni. Wenye dhambi watapotea.

Wokovu kutoka kwa Yesu ni halisi sawa na zawadi iliyopokelewa kwenye sikukuu maalum au siku ya kuzaliwa. Ni bure, iliyotayarishwa mahususi kwa ajili yetu kutoka kwa Yesu!

8. Je, mtu yeyote anaweza kuokolewa kwa kushika sheria?

“Kwa matendo ya sheria hakuna mwenye mwili atakayehesabiwa haki mbele zake.” Warumi 3:20 . “Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani ambayo hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu; wala si kwa matendo, mtu awaye yote asije akajisifu.” Waefeso 2:8 , 9 .

Jibu: Hapana! Jibu ni rahisi sana kukosa. Hakuna anayeweza kuokolewa kwa kushika sheria. Wokovu huja tu kupitia neema, kama zawadi ya bure kutoka kwa Yesu Kristo, na tunapokea zawadi hii kwa imani, si kwa matendo. Sheria hutumika tu kama kioo cha kuonyesha dhambi katika maisha yetu. Utakaso na msamaha kutoka kwa dhambi hiyo huja kupitia Kristo pekee.

Viwango vyetu wenyewe si salama kamwe. Siwezi kujua kama mimi ni mwenye dhambi isipokuwa niangalie kwa makini kiwango kamilifu, kioo cha sheria cha Mungu.

9. Kwa nini, basi, sheria ni muhimu kabisa kwa ajili ya kukamilisha tabia ya Kikristo?

“Mche Mungu, nawe uzishike amri zake, maana kwa jumla ndiyo impasayo mtu.” Mhubiri 12:13. “Kujua dhambi ni kwa sheria.” Warumi 3:20 .

Jibu: Kwa sababu muundo kamili, au “wajibu mzima,” kwa maisha ya Kikristo yamo katika sheria ya Mungu. Kama mvulana wa miaka 6 aliyejitengenezea mtawala, akajipima, na kumwambia mama yake kwamba alikuwa na urefu wa futi 12, viwango vyetu si salama kamwe. Siwezi kujua kama mimi ni mwenye dhambi isipokuwa niangalie kwa makini kiwango kamilifu, kioo cha sheria cha Mungu. Mamilioni ya watu ambao wametoa pepo, kutabiri, na kufanya kazi nyingi za ajabu katika jina la Yesu watapotea (Mathayo 7:21-23) kwa sababu hawakujisumbua kuchunguza maisha yao kwa kielelezo chake kikuu cha sheria. Kwa hiyo, wanafikiri wao ni wenye haki na kuokolewa wakati, badala yake, wao ni wenye dhambi na wamepotea. “Katika hili twajua ya kuwa tumemjua yeye, ikiwa tunashika amri

zake.” 1 Yohana 2:3 .

Yesu akiishi moyoni, maisha ya giza na mabaya yanabadilishwa na kuishi kwake kwa ushindi.

10. Ni nini humwezesha Mkristo aliyeongoka kikweli kufuata kielelezo cha sheria ya Mungu?

“Nitatia sheria zangu katika nia zao, na katika mioyo yao nitaziandika.” Waebrania 8:10 . “Nayaweza mambo yote katika Kristo.” Wafilipi 4:13 . “Mungu akimtuma Mwanawe mwenyewe ... Ili haki ya torati itimizwe ndani yetu.” Waroma 8:3 , 4 .

Jibu: Kristo hawasamehe tu wenye dhambi wanaotubu, bali anarudisha ndani yao sura ya Mungu. Anawaleta katika upatanifu na sheria yake kupitia kwa uwezo wa uwepo wake ndani yake. “Usifanye” basi inakuwa ahadi kwamba Mkristo hataiba, kusema uongo, kuua, nk, kwa sababu Yesu anaishi ndani na anatawala. Mungu hangeweza kubadili sheria yake, lakini alifanya mpango uliobarikiwa kupitia Yesu ili kumbadilisha mwenye dhambi ili aweze kufikia sheria hiyo.

Msamaha wa gavana husamehe mfungwa, lakini haumpi uhuru wa kuvunja sheria moja.

11. Lakini je, Mkristo aliye na imani na anayeishi chini ya neema, si amefunguliwa kutoka kwa kushika sheria?

“Kwa maana dhambi haitawatawala ninyi, kwa maana hatukochini ya sheria, bali chini ya neema. Je! tutende dhambi [tunavunja sheria] kwa sababu hatuko chini ya sheria, bali chini ya neema? Hasha! Waroma 6:14 , 15 . “Basi, je! twaibatilisha sheria kwa imani? Hasha; naam, twaithibitisha sheria.” Warumi 3:31 .

Jibu: Hapana! Maandiko yanafundisha kinyume kabisa. Neema ni kama msamaha wa gavana kwa mfungwa. Inamsamehe, lakini haimpi uhuru wa kuvunja sheria moja kwenye vitabu vya sheria. Mtu aliyesamehewa, anayeishi chini ya neema, yuko chini ya wajibu maradufu wa kushika sheria. Mtu anayekataa kushika sheria ya Mungu, akisema kwamba anaishi chini ya neema, amekosea. Anaishi chini ya fedheha.

12. Je, Amri Kumi za Mungu zimethibitishwa tena katika Agano Jipya?

Jibu: Ndiyo, na kwa uwazi kabisa hivyo. Angalia yafuatayo kwa makini sana.

SHERIA YA MUNGU KATIKA AGANO LA KALE	SHERIA YA MUNGU KATIKA AGANO JIPYA
1. “Usiwe na miungu mingine ila mimi.” Kutoka 20:3 .	1. “Utamwabudu Bwana, Mungu wako, umwabudu yeye peke yake.” Mathayo 4:10 .
2. Usijifanyie sanamu ya kuchonga, wala mfano wa kitu cho chote kilicho juu mbinguni, wala kilicho chini duniani, wala kilicho majini chini ya dunia; usisujudie. wala kuwatumikia; kwa kuwa mimi, Bwana, Mungu wako, ni Mungu mwenye wivu; nawapatiliza wana maovu ya baba zao, hata kizazi cha tatu na cha nne cha wanichukiao; nawarehemu maelfu elfu wanipendao na kunishika. amri zangu.” Kutoka 20:4-6 .	2. “Watoto wadogo, jilindeni na sanamu.” 1 Yohana 5:21 . “Basi, kwa kuwa sisi tu wazao wa Mungu, haitupasi kudhani ya kuwa Uungu ni mfano wa dhahabu au fedha au jiwe, vilivyochongwa kwa ustadi na akili ya mwanadamu.” Matendo 17:29 .
3. “Usilitaje bure jina la Bwana, Mungu wako, kwa kuwa Bwana hatamhesabia kuwa hana hatia mtu alitajaye jina lake bure.” Kutoka 20:7	3. “Ili jina la Mungu na mafundisho yake yasitukanwe.” 1 Timotheo 6:1 .
4. “Ikumbuke siku ya sabato uitakase. Siku sita fanya kazi, fanya mambo yako yote; lakini siku ya saba ni Sabato ya Bwana, Mungu wako; siku hiyo usifanye kazi yo yote, wewe wala. mwana wako, wala binti yako, mtumwa wako, wala mjakazi wako, wala ng’ombe wako, wala mgeni aliye ndani ya malango yako; siku ya saba; kwa hiyo Bwana akaibarikia siku ya sabato akaitakasa.” Kutoka 20:8-11	4. “Maana aliinena siku ya saba mahali fulani hivi, Mungu alistarehe siku ya saba, akaziacha kazi zake zote. “Basi, imesalia raha [“kuitunza sabato,” kando] kwa watu wa Mungu. Waebrania 4:4,9, 10 .

5. “Waheshimu baba yako na mama yako; siku zako zipate kuwa nyingi katika nchi upewayo na Bwana, Mungu wako.” Kutoka 20:12	**5. “Waheshimu baba yako na mama yako.” Mathayo 19:19 .**
6. “Usiue.” Kutoka 20:13 .	**6. “Usiue.” Warumi 13:9 .**
7. “Usizini.” Kutoka 20:14 .	**7. “Usizini.” Mathayo 19:18 .**
8. “Usiibe.” Kutoka 20:15 .	**8. “Usiibe.” Warumi 13:9 .**
9. “Usitoe ushahidi wa uongo dhidi ya jirani yako.” Kutoka 20:16 .	**9. “Usishuhudie uongo.” Warumi 13:9 .**
10. “Usiitamani nyumba ya jirani yako, usimtamani mke wa jirani yako, wala mtumwa wake, wala mjakazi wake, wala ng’ombe wake, wala punda wake, wala cho chote alicho nacho jirani yako.” Kutoka 20:17 .	**10. “Usitamani.” Warumi 7:7 .**

Dhabihu za sherehe na desturi zilielekeza mbele kwenye dhabihu ya Yesu.

13. Je! Sheria ya Mungu na sheria ya Musa ni sawa?

Jibu: Hapana, hazifanani. Jifunze maelezo yafuatayo na ulinganishe kwa makini.

Kumbuka: Sheria ya Musa ilikuwa sheria ya muda, ya sherehe ya Agano la Kale. Ilidhibiti ukuhani, dhabihu, matambiko, sadaka za nyama na vinywaji, n.k., vyote hivyo vilikuwa kivuli cha msalaba. Sheria hii iliongezwa “mpaka uzao utakapokuja,” na uzao huo ulikuwa Kristo (Wagalatia 3:16, 19). Tambiko na sherehe za sheria ya Musa zilielekeza mbele kwenye dhabihu ya Kristo. Alipokufa, sheria hii ilifikia mwisho, lakini Amri Kumi (sheria ya Mungu) “zimesimama milele na milele.” Zaburi 111:8 . Kwamba kuna sheria mbili inafanywa wazi kabisa katika Danieli 9:10 , 11 .

Angalizo Maalum: Tafadhali kumbuka kwamba sheria ya Mungu imekuwepo angalau kwa muda mrefu kama dhambi imekuwepo. Biblia inasema, “Pasipo sheria, hakuna kosa [au dhambi].” Warumi 4:15 . Kwa hiyo sheria ya Amri Kumi za Mungu ilikuwepo tangu mwanzo. Wanadamu walivunja sheria hiyo (walifanya dhambi, 1 Yohana 3:4). Kwa sababu ya dhambi (au kuvunja sheria ya Mungu), sheria ya Musa ilitolewa (au “iliongezwa” Wagalatia 3:16 , 19) mpaka Kristo aje na kufa. Sheria mbili tofauti zinahusika: Sheria ya Mungu na Sheria ya Musa.

SHERIA YA MUSA	SHERIA YA MUNGU
Inaitwa “sheria ya Musa”(Luka 2:22).	Inaitwa “sheria ya Bwana” (Isaya 5:24).
Inaitwa “sheria ... iliyo katika maagizo” (Waefeso 2:15).	Inaitwa “sheria ya kifalme” (Yakobo 2:8).
Imeandikwa na Musa katika kitabu (2 Mambo ya Nyakati 35:12).	Imeandikwa na Mungu kwenye jiwe (Kutoka 31:18). 32:16).
Imewekwa ubavuni mwa safina (Kumbukumbu la Torati 31:26).	Kuwekwa ndani ya safina (Kutoka 40:20).
Iliishia msalabani (Waefeso 2:15).	Atasimama milele (Luka 16:17).
Imeongezwa kwa sababu ya dhambi (Wagalatia 3:19).	Anaonyesha dhambi (Warumi 7:7). 3:20).
Kinyume na sisi, dhidi yetu (Wakolosai 2:14).	Sio huzuni (1 Yohana 5:3).
Hawahukumu mtu yeyote (Wakolosai 2:14-16).	Huhukumu watu wote (Yakobo 2:10-12).
Kimwili (Waebrania 7:16).	Kiroho (Warumi 7:14).
Hakukamilisha chochote (Waebrania 7:19).	Mkamilifu (Zaburi 19:7).

Joka akamkasirikia yule mwanamke [kanisa la kweli].

14. Ibilisi anahisije kuhusu watu wanaofuata amri kumi za Mungu maishani mwao?

“Joka [Ibilisi] akamkasirikia yule mwanamke [kanisa la kweli], akaenda zake afanye vita juu ya wazao wake waliosalia, wazishikao amri za Mungu.” Ufunuo 12:17 . “Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu.” Ufunuo 14:12 .

Jibu: Ibilisi anachukia watu wanaoshika sheria ya Mungu kwa sababu sheria ni kielelezo cha maisha ya haki. Na ukiamua kufuata utaratibu ulioainishwa katika sheria ya Mungu, utasikia ghadhabu ya shetani juu yako mara moja na kwa ghadhabu yote. Haishangazi kwamba shetani anachukia na kuwapinga vikali wote wanaoshika sheria ya Mungu. Lakini inashangaza na kustaajabisha kuwasikia viongozi wa kidini wakikana madai ya lazima ya Amri Kumi na wakati huo huo wakishikilia mapokeo ya wanadamu. Si ajabu Yesu alisema, “Mbona ninyi nanyi huihalifu amri ya Mungu kwa ajili ya mapokeo yenu? “Nao waniabudu bure, wakifundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu.” Mathayo 15:3 , 9 . Naye Daudi akasema, “Ni

wakati wa wewe, Bwana, kufanya kazi, kwa maana wameibatilisha sheria yako.” Zaburi 119:126 . Wakristo wanapaswa kuamka na kuirejesha sheria ya Mungu kwenye nafasi yake ya haki, iliyotukuka. Ni upumbavu kwa kizazi hiki kisicho na nidhamu kudhani kwamba kinaweza kuvunja sheria za Mungu aliye hai bila kuadhibiwa.

15. Ninaamini Mkristo lazima azitii Amri Kumi za Mungu, na ninamwomba Yesu anisaidie kuleta maisha yangu katika upatano nazo.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Je, Biblia haisemi sheria ilikuwa (au) ina kasoro?

Hapana. Biblia inasema watu hao walikuwa na makosa. Mungu alipata “kosa kwao.” Waebrania 8:8 . Na katika Warumi 8:3 Biblia inasema kwamba torati “ilikuwa dhaifu kwa sababu ya mwili.” Daima ni hadithi sawa. Sheria ni kamilifu, lakini watu wana makosa, au ni dhaifu. Kwa hiyo Mungu angetaka Mwanawe aishi ndani ya watu wake “ili haki ya torati itimizwe ndani yetu” (Warumi 8:4) kupitia Kristo anayekaa ndani yake.

2. Wagalatia 3:13 inasema tumekombolewa kutoka katika laana ya sheria. Je, unaweza kueleza hili?

Laana ya sheria ni mauti (Warumi 6:23). Kristo alionja “mauti kwa ajili ya kila mtu.” Waebrania 2:9 . Hivyo aliwakomboa wote kutoka katika laana ya sheria (kifo) na mahali pake akatoa uzima wa milele.

3. Je, Wakolosai 2:14-17 na Waefeso 2:15 haifundishi kwamba sheria ya Mungu iliishia msalabani?

Hapana, vifungu hivi vyote viwili vinarejelea sheria iliyo na “maagizo,” au sheria ya Musa, ambayo ilikuwa sheria ya sherehe inayoongoza mfumo wa dhabihu na ukuhani. Sherehe hizi zote na tambiko zilionyesha kimbele msalaba na kuishia katika kifo cha Kristo, kama Mungu alivyokusudia. Sheria ya Musa iliongezwa mpaka “uzao utakapokuja,” na “uzao huo… Wagalatia 3:19 , 16 . Sheria ya Mungu isingeweza kuhusika hapa, kwa kuwa Paulo aliizungumzia kuwa takatifu, ya haki, na nzuri miaka mingi baada ya msalaba (Warumi 7:7 , 12).

4. Biblia inasema, “Upendo ni utimilifu wa sheria.” Warumi 13:10. Biblia pia, katika Mathayo 22:37-40, inatuamuru kumpenda Mungu na kuwapenda jirani zetu, na inamalizia kwa maneno haya, “Katika amri hizi mbili hutegemea torati yote na manabii.” Je, amri hizi huchukua nafasi ya Amri Kumi?

Hapana, Amri Kumi hutegemea amri hizi mbili kama vile vidole 10 vinavyoning’inia kutoka kwa mikono yetu miwili. Hawawezi kutenganishwa.

Kumpenda Mungu hufanya kuzishika amri nne za kwanza (zinazohusu Mungu) kuwa raha, na upendo kwa jirani hufanya kutunza zile sita za mwisho (zinazohusu jirani zetu) kuwa shangwe. Upendo hutimiza sheria kwa kuondoa uchokozi na kwa kuifanya sheria kuwa furaha (Zaburi 40:8). Tunapompenda mtu kikweli, kuheshimu maombi yake huwa furaha. Yesu alisema, "Mkinipenda, mtazishika amri zangu." Yohana 14:15 . Haiwezekani kumpenda Bwana na kutoshika amri zake, kwa sababu Biblia inasema, "Huku ndiko kumpenda Mungu, kwamba tuzishike amri zake; na amri zake si nzito." 1 Yohana 5:3 . "Yeye asemaye, Nimemjua, wala hazishiki amri zake, ni mwongo, wala kweli haimo ndani yake." 1 Yohana 2:4 .

5. Je, 2 Wakorintho 3:7 haifundishi kwamba sheria iliyoandikwa na kuchongwa kwenye mawe "ilipaswa kuondolewa"?

Hapana. Kifungu kinasema kwamba "utukufu" wa huduma ya Musa ya sheria ulipaswa kuondolewa, lakini si sheria. Soma kifungu kizima cha 2 Wakorintho 3:3-9 tena, kwa makini. Somo sio kuondoa sheria au kuanzishwa kwake, lakini badala yake, mabadiliko ya mahali pa sheria kutoka "meza za mawe" hadi "meza za mioyo." Chini ya huduma ya Musa sheria ilikuwa juu ya mawe. Chini ya huduma ya Roho Mtakatifu, kupitia Kristo, sheria imeandikwa moyoni (Waebrania 8:10). Sheria iliyowekwa kwenye ubao wa matangazo ya shule huwa na ufanisi pale tu inapoingia kwenye moyo wa mwanafunzi. Utumishi wa Kristo wa sheria ni mzuri kwa sababu Yeye huhamisha sheria kwenye moyo wa Mkristo. Kisha kushika sheria kunakuwa njia ya kufurahisha na yenye shangwe ya kuishi kwa sababu Mkristo ana upendo wa kweli kwa Mungu na wanadamu pia.

6. Warumi 10:4 inasema kwamba "Kristo ni mwisho wa sheria." Kwa hivyo imeisha, sivyo?

"Mwisho" katika mstari huu unamaanisha kusudi au kitu, kama inavyofanya katika Yakobo 5:11 . Maana ni wazi. Kuwaongoza watu kwa Kristo—ambapo wanapata haki—ndilo lengo, kusudi, au mwisho wa sheria.

7. Kwa nini watu wengi hukana madai ya lazima ya sheria ya Mungu?

"Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii. Basi wale waufuatao mwili hawawezi kumpendeza Mungu. Lakini ninyi hamwufuati mwili, bali katika Roho , ikiwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu." Warumi 8:7-9 .

8. Je, watu wenye haki wa Agano la Kale waliokolewa na sheria?

Hakuna aliyewahi kuokolewa na sheria. Wote ambao wameokolewa katika nyakati zote wameokolewa kwa neema. Hii "neema ... tulipewa katika Kristo Yesu kabla ya ulimwengu kuwako." 2 Timotheo 1:9 . Sheria inaonyesha tu dhambi. Kristo pekee ndiye anayeweza kuokoa. Nuhu "alipata

neema” (Mwanzo 6:8); Musa alipata neema (Kutoka 33:17); Waisraeli jangwani walipata neema (Yeremia 31:2); na Habili, Henoko, Ibrahimu, Isaka, Yakobo, Yusufu, na wengine wengi walioStahili katika Agano la Kale waliokolewa “kwa imani” kulingana na Waebrania 11. Waliokolewa kwa kutazamia msalaba; sisi, kwa kuangalia nyuma yake. Sheria ni muhimu kwa sababu, kama kioo, inafichua “uchafu” katika maisha yetu. Bila hivyo, watu ni wenye dhambi lakini hawajui. Hata hivyo, sheria haina uwezo wa kuokoa. Inaweza tu kuonyesha dhambi. Yesu, na Yeye pekee, anaweza kumwokoa mtu kutoka katika dhambi. Hii imekuwa kweli kila wakati, hata katika nyakati za Agano la Kale. (Matendo 4:10 , 12 ; 2 Timotheo 1:9).

9. Kwa nini wasiwasi kuhusu sheria? Je, dhamiri si mwongozo salama?

Hapana! Mara elfu, hapana! Biblia inazungumza juu ya dhamiri mbaya, dhamiri iliyochafuliwa, na dhamiri iliyochomwa - ambayo hakuna iliyo salama. “Iko njia ionekanayo kuwa sawa machoni pa mtu, lakini mwisho wake ni njia za mauti.” Mithali 14:12 . Mungu anasema, “Anayeutumainia moyo wake ni mpumbavu.” Mithali 28:26 .

Maswali ya Maswali

1. Amri Kumi ziliandikwa na (1)

_____ Mungu.

_____ Musa.

_____ Mtu asiyejulikana.

2. Kulingana na Biblia, dhambi ni (1)

_____ Upungufu wa utu.

_____ Kuvunja sheria ya Mungu.

_____ Chochote kinachoonekana si sawa.

3. Angalia kauli zinazosema ukweli kuhusu sheria ya Mungu: (4)

_____ Ni mwongozo kamili wa maisha ya furaha.

_____ Kama kioo, huonyesha dhambi.

_____ Inalemea na inakandamiza.

_____ Inaweza kunilinda na uovu.

_____ Ina sifa sawa na za Mungu.

_____ Ilighairiwa katika Agano Jipya.

_____ Ni laana.

4. Sheria ya Amri Kumi za Mungu (1)

_____ Ilikuwa kwa ajili ya nyakati za Agano la Kale pekee.

_____ Ilikomeshwa na Yesu msalabani.

_____ Haibadiliki kabisa.

5. Katika siku ya hukumu nitaokolewa ikiwa (1)

_____ ninadumisha kumbukumbu bora ya matendo mema.

_____ Ninampenda Bwana, bila kujali kama ninatii Amri Kumi au la.

_____ Uhusiano wangu wa kibinafsi wa upendo na Yesu unaniongoza kutii amri zake zote.

6. Watu wanaokolewa kwa (1)

_____ Kushika sheria.

_____ Kuvunja sheria.

_____ Yesu Kristo peke yake.

7. Wakristo walioongoka kweli kweli (1)

_____ Shika sheria ya Mungu kupitia nguvu za Kristo.

_____ Puuza sheria kwa sababu imeondolewa.

_____ Zingatia kushika amri kuwa sio lazima.

8. Mtu anayeishi chini ya neema (1)

_____ Anaweza kuvunja Amri Kumi bila kutenda dhambi.

_____ Amewekwa huru kutoka kwa kushika sheria.

_____ Atashika amri za Mungu kwa furaha.

9. Upendo hutimiza sheria kwa sababu (1)

_____ Upendo hubatilisha sheria.

_____ Upendo wa kweli kwa Mungu na mwanadamu hufanya kushika sheria kuwa raha.

_____ Upendo ni muhimu zaidi kuliko utii.

10. Sheria ya Musa ni (1)

_____ Kitu sawa na sheria ya Mungu.

_____ Sheria ya sherehe na dhabihu, ambayo ilielekeza mbele kwa Kristo

na kuishia msalabani.

_____ Bado inatumika leo.

11. Watu wanaotii Amri Kumi (1)

_____ Wote ni wanasheria.

_____ Atapingwa vikali na shetani, anayemchukia Mungu na sheria yake.

_____ Wanaokolewa kwa kushika sheria.

12. Angalia taarifa ambazo ni za kweli kuhusu Kristo na sheria: (4)

_____ Yesu alivunja sheria.

_____ Yesu ndiye kielelezo kamili cha kibinadamu cha kushika sheria.

_____ Yesu aliifuta sheria.

_____ Yesu alisema, "Mkinipenda, mtazishika amri zangu."

_____ Yesu aliikuza sheria na alionyesha kwamba inafunika dhambi zote.

_____ Yesu alisema kwamba sheria haiwezi kubadilishwa

Siku Iliyopotea ya Historia

Somo la 7

Je, unajua kuna siku muhimu sana ambayo karibu kila mtu ameisahau? Inashangaza kwamba ni watu wachache tu wanaoifahamu, kwa sababu ni moja ya siku muhimu zaidi katika historia yote ya mwanadamu! Sio tu siku ya zamani, lakini ya sasa na ya baadaye. Zaidi ya hayo, kile kilichotokea siku hii iliyopuuzwa kinaweza kuwa na athari kubwa katika maisha yako. Je, ungependa kujua mambo ya ajabu zaidi kuhusu siku hii iliyopotea ya historia? Kisha soma Mwongozo huu wa Utafiti kwa makini.

Yesu alipokuwa hapa duniani, aliabudu siku ya Sabato.

1. Yesu aliabudu siku gani kwa desturi?

“Akafika Nazareti, hapo alipolelewa; na kama ilivyokuwa desturi yake, akaingia katika sinagogi siku ya sabato, akasimama ili asome.” Luka 4:16 .

Jibu: Desturi ya Yesu ilikuwa kuabudu siku ya Sabato.

Siku ya saba ya juma (Jumamosi) ni Sabato.

2. Lakini ni siku gani ya juma ambayo ni Sabato?

“Siku ya saba ni Sabato ya Bwana, Mungu wako.” Kutoka 20:10 . “Hata sabato ilipokwisha, ... asubuhi na mapema siku ya kwanza ya juma, walikwenda kaburini. Marko 16:1 , 2 .

Jibu: Sabato sio siku ya kwanza ya juma (Jumapili), kama wengi wanavyoamini, lakini siku ya saba (Jumamosi). Angalia kutoka katika Maandiko hayo hapo juu kwamba Sabato ni siku inayokuja kabla tu ya siku ya kwanza ya juma.

Mungu aliifanya Sabato wakati wa Uumbaji.

3. Ni nani aliyeifanya Sabato na lini?

“Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi.” “Na siku ya saba Mungu alimaliza kazi yake yote aliyoifanya; akastarehe siku ya saba, akaacha kufanya kazi yake yote aliyoifanya. Mungu akaibarikia siku ya saba, akaitakasa.” Mwanzo 1:1 ; 2:2 , 3 .

Jibu: Mungu aliifanya Sabato wakati wa Uumbaji, alipoumba ulimwengu. Alipumzika siku ya Sabato na kuibariki na kuitakasa (aliitenga kwa matumizi matakatifu).

Mungu aliandika amri ya Sabato kwa kidole chake mwenyewe.

4. Je, Mungu anasema nini kuhusu kushika Sabato katika Amri Kumi, alizo-

ziandika kwa kidole chake mwenyewe?

“Ikumbuke siku ya Sabato uitakase. Siku sita fanya kazi, utende mambo yako yote; lakini siku ya saba ni Sabato ya Bwana, Mungu wako; siku hiyo usifanye kazi yo yote, wewe wala mwana wako. wala binti yako, wala mtumwa wako, wala mjakazi wako, wala mnyama wako wa kufugwa, wala mgeni aliye ndani ya malango yako; maana kwa siku sita Bwana alifanya mbingu na nchi, na bahari na vyote vilivyomo, akastarehe siku ya saba. siku; kwa hiyo Bwana akaibarikia siku ya sabato akaitakasa.” Kutoka 20:8-11 . “Bwana akanipa mbao mbili za mawe zilizoandikwa kwa chanda cha Mungu.” Kumbukumbu la Torati 9:10 .

Jibu: Katika amri ya nne ya zile kumi, Mungu anatuamuru kushika Sabato ya siku ya saba kama siku yake takatifu. Mungu alijua watu wangesahau Sabato yake, kwa hiyo alianza amri hii kwa neno “kumbuka”. Hajawahi kuamuru mtu yeyote mahali popote kuweka siku nyingine yoyote kama siku takatifu ya kila juma.

Yesu anasema ni rahisi zaidi mbinguni kupita kuliko sheria ya Mungu kubadilika.

5. Lakini je, Amri Kumi hazijabadilishwa?

Yesu anasema: “Na ni vyepesi zaidi mbingu na dunia kupita, kuliko kutimia nukta moja ya torati.” Luka 16:17 . Mungu anasema: “Agano langu sitalivunja, wala sitalibadili neno lililotoka midomoni mwangu.” Zaburi 89:34 . Angalia, Amri Kumi zilitoka kwenye midomo Yake. Kutoka 20:1 inasema, “Mungu akanena maneno haya yote, akisema ... [Amri Kumi zin-

afuata katika mstari wa 2-17].”

Jibu: Hapana, kwa kweli! Haiwezekani kabisa kwa sheria yoyote ya Mungu ya maadili kubadilika kamwe. Amri zote Kumi ni za lazima leo.

Paulo na mitume wengine waliitakasa Sabato ya siku ya saba ya Mungu.

6. Je, mitume waliitunza Sabato?

“Na Paulo, kama ilivyokuwa desturi yake, akaingia kwao, akahojiana nao kwa maneno ya maandiko sabato tatu.” Matendo 17:2 . “Paulo na wenzake ... waliingia katika sinagogi siku ya sabato, wakaketi.” Matendo 13:13 , 14 . “Siku ya sabato tukatoka nje ya mji, tukaenda kando ya mto, mahali palipopangwa kusali, tukaketi, tukasema na wanawake waliokusanyika huko. Matendo 16:13 . “Naye [Paulo] alijadiliana katika sinagogi kila sabato, akiwavuta Wayahudi na Wagiriki.” Matendo 18:4 .

Jibu: Ndiyo, kitabu cha Matendo ya Mitume kinaweka wazi kwamba Paulo na kanisa la kwanza waliitunza Sabato.

Mitume waliwafundisha Mataifa kuitakasa Sabato.

7. Je, Mataifa pia waliabudu siku ya Sabato?

Mungu aliiamuru hivi:

“Heri mtu yule ... aishikaye sabato asiitie unajisi.” “Tena wageni, watakaojiunga na Bwana,... kila mtu aishikaye sabato asiitie unajisi, na kulishikamana na agano langu; hao hao nitawaleta katika mlima wangu mtakatifu, na kuwafurahisha katika maisha yangu. nyumba ya sala ... kwa maana nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa watu wote .” Isaya 56:2 , 6 , 7 , mkazo umeongezwa.

Mitume walifundisha hivi:

“Na Wayahudi walipotoka katika sinagogi, watu wa mataifa wakawasihi wahubiriwe maneno hayo sabato iliyofuata .” “Siku ya sabato iliyofuata, karibu mji wote ukakusanyika ili kusikia neno la Mungu.” Matendo 13:42 , 44 , mkazo umeongezwa. “Akatoa hoja zake katika sinagogi kila sabato, akiwavuta Wayahudi na Wagiriki.” Matendo 18:4 .

Jibu: Mitume katika kanisa la kwanza la Agano Jipya hawakutii tu amri ya Sabato ya Mungu, bali pia waliwafundisha Mataifa walioongoka kuabudu siku ya Sabato. Kamwe hawarejelei Jumapili kama siku takatifu.

Sabato haikubadilishwa kuwa Jumapili wakati wa ufufuo wa Yesu.

8. Lakini je, Sabato haikubadilishwa kuwa Jumapili wakati wa kifo au ufufuo wa Kristo?

Jibu: Hapana, hakuna dokezo la mbali zaidi kwamba Sabato ilibadilishwa

wakati wa kifo au ufufuo wa Kristo. Biblia inafundisha kinyume kabisa. Tafadhali pitia kwa makini ushahidi ufuatao:

A. Mungu aliibariki Sabato.

“Bwana akaibarikia siku ya sabato akaitakasa.” Kutoka 20:11 . “Mungu akaibarikia siku ya saba, akaitakasa.” Mwanzo 2:3 .

B. Kristo alitarajia watu wake wangeendelea kushika Sabato katika mwaka wa 70 BK wakati Yerusalemu ilipoharibiwa.

Akijua vyema kwamba Yerusalemu ingeangamizwa na Roma mwaka wa 70 BK, Yesu aliwaonya wafuasi Wake wa wakati huo, akisema, “Lakini ombeni, ili kukimbia kwenu kusiwe wakati wa baridi, wala siku ya sabato . Mathayo 24:20 , mkazo umeongezwa. Yesu aliweka wazi kwamba alikusudia Sabato itunzwe hata miaka 40 baada ya kufufuka kwake. Kwa kweli, hakuna madokezo popote katika Maandiko kwamba Yesu, Baba Yake, au mitume waliwahi (wakati wowote, chini ya hali yoyote) walibadilisha Sabato takatifu ya siku ya saba kuwa siku nyingine yoyote.

C. Wanawake waliokuja kuutia mafuta mwili wa Kristo waliitunza Sabato. Yesu alikufa “siku iliyotangulia sabato” (Marko 15:37 , 42), ambayo sasa inaitwa Ijumaa Kuu.

Wanawake walitayarisha manukato na marhamu ili kuupaka mwili wake, kisha “wakapumzika siku ya sabato kama ilivyoamriwa.” Luka 23:56 . Ni “sabato ilipokwisha kupita” (Marko 16:1) ambapo wanawake walikuja “siku ya kwanza ya juma” (Marko 16:2) ili kuendeleza kazi yao yenye kuhuzunisha. Walipata “Yesu alifufuka mapema siku ya kwanza ya juma” (mstari wa 9), ambayo kwa kawaida huitwa Jumapili ya Pasaka. Tafadhali kumbuka kwamba Sabato “kulingana na amri” ilikuwa siku iliyotangulia Jumapili ya Pasaka, ambayo sasa tunaiita Jumamosi.

D. Mfuasi wa Kristo, Luka, aliandika vitabu viwili vya Biblia, Luka na Matendo.

Anasema kwamba katika kitabu cha Luka aliandika kuhusu “mafundisho yote” ya Yesu (Matendo 1:1-3). Lakini hakuandika kamwe kuhusu utunzaji wa Jumapili au mabadiliko ya Sabato.

Kila mtu katika ufalme wa milele wa Mungu ataitakasa Sabato.

9. Baadhi ya watu husema Sabato itawekwa katika dunia mpya ya Mungu. Je, hii ni sahihi?

“Maana kama vile mbingu mpya na nchi mpya, nitakazofanya, zitakavyokaa mbele zangu, asema Bwana, ndivyo uzao wenu na jina lenu litakavyokaa. Na itakuwa, mwezi mpya hata mwezi mpya, na tangu sabato hata sabato, wote wenye mwili watakuja kuabudu mbele zangu, asema Bwana. Isaya

66:22 , 23 .

Jibu: Ndiyo, Biblia inasema watu waliookolewa wa nyakati zote wataitunza Sabato katika dunia mpya.

Siku ya Bwana ni Sabato, si Jumapili.

10. Lakini je, Jumapili si siku ya Bwana?

Iiteni sabato siku ya furaha, takatifu ya Bwana. Isaya 58:13 . "Kwa maana Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa siku ya sabato." Mathayo 12:8 .

Jibu: Biblia inazungumza kuhusu "siku ya Bwana" katika Ufunuo 1:10 , kwa hiyo Bwana ana siku maalum. Lakini hakuna mstari wa Maandiko unaorejelea Jumapili kuwa siku ya Bwana. Badala yake, Biblia hutambulisha waziwazi Sabato kuwa siku ya Bwana. Siku pekee iliyowahi kubarikiwa na Bwana au kudaiwa na Yeye kuwa siku yake takatifu ni Sabato ya siku ya saba.

Yesu alianzisha ubatizo--sio utunzaji wa Jumapili--kwa heshima ya ufufuo Wake.

11. Je, sistahili kushika Jumapili kwa heshima ya ufufuo wa Kristo?

"Hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake? Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti yake, ili kama vile Kristo alivyofufuka katika wafu kwa utukufu wa Baba; vivyo hivyo na sisi nasi tuenende katika upya wa uzima.Maana ikiwa tumeunganishwa katika mfano wa mauti yake, tutakuwa katika mfano wa kufufuka kwake; mwili wa dhambi upate kuharibiwa, ili tusitumikie dhambi tena." Warumi 6:3-6 .

Jibu: Hapana! Si zaidi ya vile ungetunza Ijumaa kwa heshima ya kusulubiwa. Kristo alitoa agizo la ubatizo kwa heshima ya kifo chake, kuzikwa, na ufufuo wake. Biblia haipendekezi kamwe kushika Jumapili kwa heshima ya ufufuo (au kwa sababu nyingine yoyote, kwa jambo hilo). Tunamheshimu Kristo kwa kumtii (Yohana 14:15)--si kwa kuweka matakwa ya mwanadamu badala ya matakwa Yake.

Watu waliopotoka walikuwa na ujasiri wa kuibadilisha Jumapili badala ya Sabato ya sheria ya Mungu.

12. Vema, kama utunzaji wa Jumapili haumo katika Biblia, lilikuwa wazo la nani?

“Naye ataazimu kubadili majira na sheria.” Danieli 7:25 , UV.* “Hivi ndivyo mmeibatilisha amri ya Mungu kwa mapokeo yenu.” “Nao waniabudu bure, wakifundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu.” Mathayo 15:6 , 9 . Makuhani wake wameihalifu sheria yangu. “Na manabii wake wamewapaka chokaa kisicho na joto, ... wakisema, Bwana MUNGU asema hivi; wakati Bwana hakunena.” Ezekieli 22:26 , 28 .

Jibu: Watu waliopotoka wa miaka mingi iliyopita walitangaza kwamba siku takatifu ya Mungu ilibadilishwa kutoka Sabato hadi Jumapili. Mungu alitabiri lingetukia, nalo lilifanyika. Kosa hili lilipitishwa kwa kizazi chetu kisicho na mashaka kama ukweli wa injili. Utunzaji wa Jumapili ni desturi ya watu ambao hawajavuviwa na huvunja sheria ya Mungu, inayoamuru kushika Sabato. Mungu pekee ndiye anayeweza kuifanya siku kuwa takatifu. Mungu aliibariki Sabato, na Mungu anapobariki, hakuna mtu anayeweza “kuigeuza.” Hesabu 23:20 .

Kuibadili Sabato kuwa Jumapili ni dharau kwa Mungu kwa sababu inajaribu kubadilisha sheria yake takatifu.

13. Lakini je, si hatari sana kuchezea sheria ya Mungu?

“Msiliongeze neno niwaamurulo, wala msipunguze neno lo lote, mpate kuzishika amri za Bwana, Mungu wenu.” Kumbukumbu la Torati 4:2 . “Kila neno la Mungu ni safi.... Usiongeze neno katika maneno yake, asije akakulaumu, ukaonekana kuwa mwongo.” Methali 30:5 , 6 .

Jibu: Mungu amekataza kwa hakika na kwa hakika watu kubadilisha sheria yake kwa kufuta au kuongeza. Kuichezea sheria takatifu ya Mungu kwa njia yoyote ile ni moja ya mambo ya kutisha na hatari sana ambayo mtu anaweza kufanya.

Sabato ni ishara ya uwezo wa Mungu wa kuumba na kukomboa.

14. Kwa nini Mungu aliifanya Sabato hata hivyo?

A. Ishara ya Uumbaji.

“Ikumbuke siku ya Sabato uitakase.” “Maana, kwa siku sita Bwana alifanya mbingu, na nchi, na bahari, na vyote vilivyomo, akastarehe siku ya saba; kwa hiyo Bwana akaibarikia siku ya sabato akaitakasa.” Kutoka 20:8 , 11 .

B. Ishara ya ukombozi na utakaso.

“Tena naliwapa sabato zangu, ziwe ishara kati ya mimi na wao, wapate kujua ya kuwa mimi, Bwana, ndimi niwatakasaye.” Ezekieli 20:12 .

Jibu: Mungu alitoa Sabato kama ishara mbili: (1) Ni ishara kwamba aliumba ulimwengu katika siku sita halisi za saa 24, na (2) pia ni ishara ya uwezo mkuu wa Mungu wa kuwakomboa na kuwatakasa wanadamu. Hakika kila Mkristo atapenda Sabato kama ishara ya thamani ya Mungu ya Uumbaji na ukombozi (Kutoka 31:13 , 17 ; Ezekieli 20:12 , 20). Ni dharau kubwa kwa Mungu kwa watu kuikanyaga Sabato yake. Katika Isaya 58:13 , 14 , Mungu anasema wote ambao wangebarikiwa lazima kwanza waondoe miguu yao kutoka kwa Sabato Yake.

Kuvunja amri yoyote ya sheria ya Mungu ni dhambi.

15. Kushika Sabato ni muhimu kadiri gani?

“Dhambi ni uvunjaji wa sheria.” 1 Yohana 3:4 . “Mshahara wa dhambi ni mauti.” Warumi 6:23 . “Yeyote atakayeishika sheria yote, ila akajikwaa katika neno moja, amekosa juu ya yote.” Yakobo 2:10 . “Kristo naye aliteswa kwa ajili yetu, akawaachia kielelezo, mfuate nyayo zake.” 1 Petro 2:21 . “Amekuwa chanzo cha wokovu wa milele kwa wote wanaomtii.” Waebrania 5:9 .

Jibu: Ni suala la uhai na kifo. Utunzaji wa Sabato umewekwa katika amri ya nne ya sheria ya Mungu. Kuvunja kwa makusudi mojawapo ya Amri Kumi ni dhambi. Wakristo watafuata kwa furaha kielelezo cha Kristo cha kushika Sabato. Usalama wetu pekee ni kujifunza Biblia kwa bidii, “tukigawanya kwa usahihi neno la kweli.” 2 Timotheo 2:15 . Ni lazima tuwe na usaidizi chanya wa Maandiko kwa kila mazoea ya Kikristo tunayofuata.

Mungu atamwaga ghadhabu yake juu ya viongozi wa kidini ambao kwa makusudi wanapuuza Sabato yake.

16. Mungu anahisije kuhusu viongozi wa kidini wanaopuuza Sabato?

“Makuhani wake wameihalifu sheria yangu, nao wametia unajisi vitu vyangu vitakatifu; “Kwa hiyo nimemwaga ghadhabu yangu juu yao.” Ezekieli 22:26 , 31 .

Jibu: Kwa kuficha macho yao wasiione Sabato ya kweli ya Mungu, viongozi wa kidini wanamchukiza Mungu wa mbinguni. Mungu anaahidi adhabu kwa wachungaji hao wa uwongo. Mamilioni ya watu wamepotoshwa katika suala hili. Mungu hawezi kulichukulia kirahisi. Yesu aliwashutumu Mafarisayo

kwa kujifanya wanampenda Mungu huku wakibatilisha mojawapo ya Amri Kumi kwa mapokeo yao (Marko 7:7-13).

Kila mtu anayeingia mbinguni na kula matunda ya mti wa uzima ataitakasa Sabato ya Mungu.

17. Je, kushika Sabato kunaniathiri mimi binafsi?

“Mkinipenda, mtazishika amri zangu.” Yohana 14:15 . “Basi basi, kila mmoja wetu atatoa habari zake mwenyewe mbele za Mungu.” Warumi 14:12 . “Basi yeye ajuaye kutenda mema, wala hayatendi, kwake huyo ni dhambi.” Yakobo 4:17 . “Heri wazishikao amri zake, wawe na amri kuuendea huo mti wa uzima, na kuingia mjini kwa milango yake.” Ufunuo 22:14 . “Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu.” Ufunuo 14:12 .

Jibu: Ndiyo, kwa vyovyote vile, Sabato ni Sabato yako . Mungu aliifanya kwa ajili yako, na ukimpenda utaishika, kwa sababu ni mojawapo ya amri zake. Upendo bila kushika amri hakuna upendo hata kidogo (1 Yohana 2:4). Lazima ufanye uamuzi. Huwezi kuikwepa. Hakuna anayeweza kukusamehe. Wewe mwenyewe utajibu mbele za Mungu juu ya jambo hili muhimu zaidi. Mungu anakuomba umpende na kumtii sasa!

18. Niko tayari kufuata mfano wa Yesu wa kushika Sabato.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Lakini je, Sabato si ya Wayahudi pekee?

Hapana. Yesu alisema, “Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu.” Marko 2:27 . Si kwa ajili ya Wayahudi pekee, bali ni kwa ajili ya wanadamu--wote wanaume na wanawake kila mahali. Taifa la Kiyahudi halikuwepo hata miaka 2,500 baada ya Sabato kufanywa.

2. Je, Matendo 20:7-12 si uthibitisho kwamba wanafunzi waliitunza Jumapili kama siku takatifu?

Kulingana na Biblia, kila siku huanza jua linapotua na kuishia machweo yanayofuata (Mwanzo 1:5 , 8 , 13 , 19 , 23 , 31) Mambo ya Walawi 23:32) na sehemu ya giza ya siku inakuja kwanza. Kwa hiyo Sabato huanza Ijumaa usiku wakati wa machweo ya jua na kuisha Jumamosi usiku wakati wa machweo ya jua. Mkutano huu wa Matendo 20 ulifanyika katika sehemu ya giza ya Jumapili, au katika kile tunachokiita sasa Jumamosi usiku. The New English Bible * huanza Matendo 20:7 hivi: “Siku ya Jumamosi usiku katika kusanyiko letu ...”

Ulikuwa mkutano wa Jumamosi usiku, nao uliendelea hadi usiku wa

manane. Paulo alikuwa katika safari ya kuaga na alijua hatawaona watu hawa tena kabla ya kifo chake (mstari 25). Si ajabu kwamba alihubiri kwa muda mrefu sana! (Hakuna ibada ya kawaida ya juma ambayo ingedumu usiku kucha.) Paulo alikuwa "tayari kuondoka kesho yake." "Kumega mkate" hakuna "siku takatifu" umuhimu wowote, kwa sababu walimega mkate kila siku (Matendo 2:46). Hakuna dalili hata kidogo katika kifungu hiki cha Maandiko kwamba siku ya kwanza ni takatifu, wala kwamba Wakristo hawa wa mapema waliiona hivyo. Wala hakuna ushahidi wa mbali kabisa kwamba Sabato ilikuwa imebadilishwa. Kwa bahati mbaya, mkutano huu labda umetajwa katika Maandiko kwa sababu tu ya muujiza wa kumfufua Eutiko baada ya kuanguka hadi kufa kutoka kwenye dirisha la ghorofa ya tatu. Katika Ezekieli 46:1 , Mungu anarejelea Jumapili kama moja ya "siku za kazi" sita.

3. Je, 1 Wakorintho 16:1, 2 haisemi kuhusu matoleo ya shule ya Jumapili?

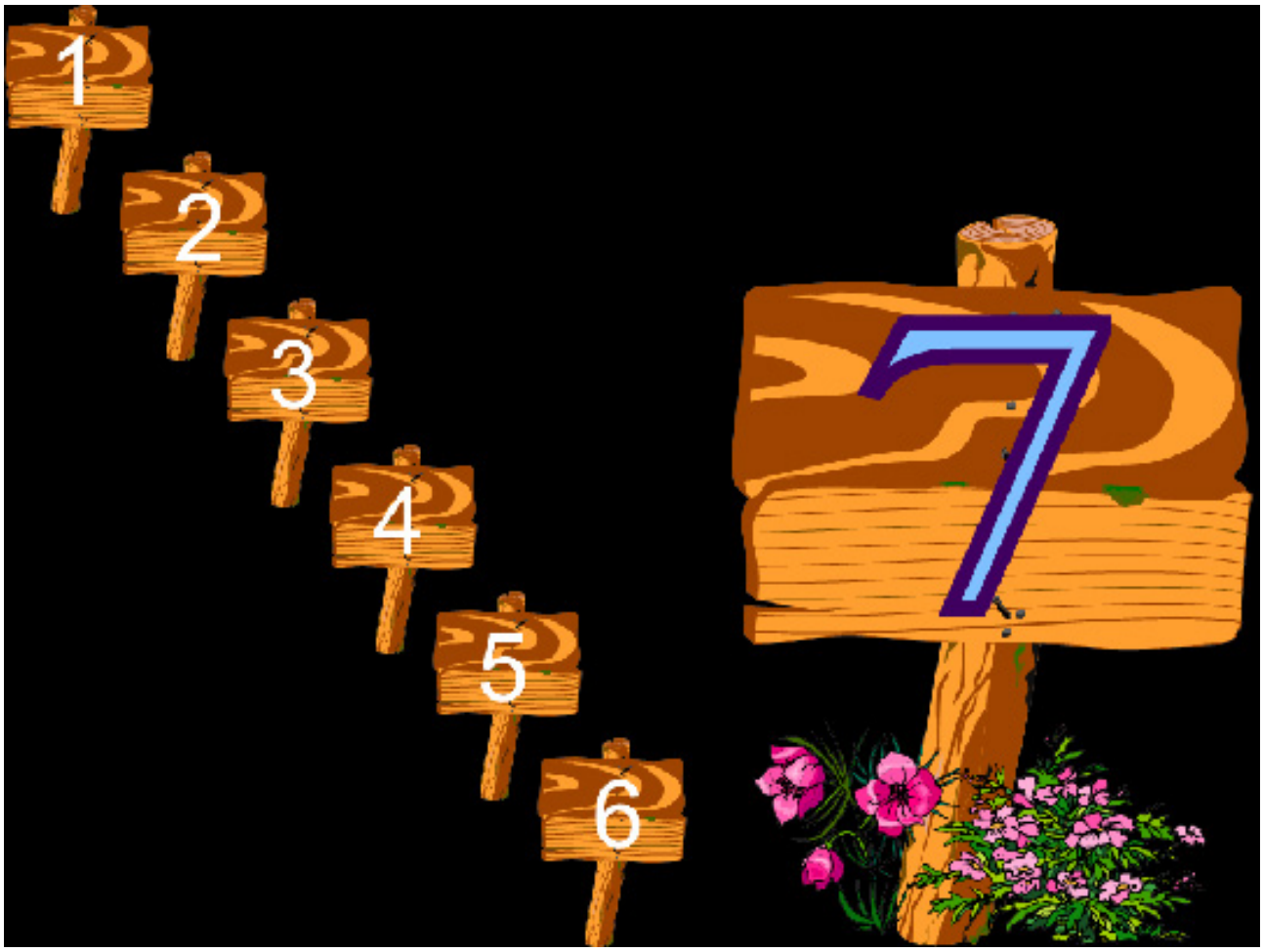
Hapana, hakuna marejeleo hapa ya mkutano wa hadhara. Pesa hizo zilipaswa kuwekwa faragha nyumbani. Njaa ilikuwa ikiendelea Yudea (Warumi 15:26 ; Matendo 11:26-30), na Paulo alikuwa anaandika ili kuyaomba makanisa ya Asia Ndogo kuwasaidia ndugu zao waliokumbwa na njaa. Wakristo hawa wote waliitakasa Sabato, kwa hiyo Paulo alipendekeza kwamba siku ya Jumapili asubuhi (ambayo ilikuwa ni wakati wa kulipa bili na kulipa hesabu), baada ya Sabato kwisha, waweke kando kitu kwa ajili ya ndugu zao wenye uhitaji ili iwepo wakati atakapokuja. . Ilipaswa kufanywa kwa faragha au, kama La Santa Biblia (tafsiri ya Kihispania) inavyosema, "nyumbani." Ona pia kwamba hakuna rejea hapa kwa Jumapili kama siku takatifu. Kwa kweli, Biblia haiamuru au hata kupendekeza kushika Jumapili.

4. Lakini je, muda haujapotea na siku za juma kubadilika tangu wakati wa Kristo?

Hapana! Ensaiklopidia na vitabu vya marejeo vinavyotegemeka huonyesha wazi kwamba siku yetu ya saba ndiyo ileile ambayo Yesu aliitakasa. Ni suala rahisi la utafiti.

5. Lakini je, Yohana 20:19 si rekodi ya wanafunzi kuanzisha Utunzaji wa Jumapili kwa heshima ya ufufuo?

Kinyume chake, wanafunzi wakati huu hawakuamini kwamba ufufuo ulifanyika (Marko 16:14). Walikuwa wamekutana huko "kwa kuwaogopa Wayahudi" na walikuwa wamefunga milango. Yesu alipotokea katikati yao, aliwakemea "kwa sababu hawakuwaamini wale waliomwona baada ya kufufuka kwake. Hakuna maana kwamba walihesabu Jumapili kuwa siku takatifu. Maandiko manane tu katika Agano Jipya yanataja siku ya kwanza ya juma; hakuna hata moja kati yao inayodokeza kwamba ni takatifu.

6. Je, Wakolosai 2:14-17 haiondoi Sabato ya siku ya saba?

Hapana kabisa. Inarejelea tu sabato ambazo zilikuwa "kivuli cha mambo yajayo" na sio Sabato ya siku ya saba. Kulikuwa na siku saba za kila mwaka takatifu, au sikukuu, katika Israeli ya kale ambazo ziliitwa pia sabato. Hizi zilikuwa ni nyongeza, au "kando ya sabato za Bwana" (Mambo ya Walawi 23:38), au Sabato ya siku ya saba. Haya yote yalitangulia, au yalionyesha, msalaba na kuishia msalabani. Sabato ya Mungu ya siku ya saba ilifanywa kabla ya dhambi kuingia, na kwa hiyo haikuweza kuwa kivuli chochote kuhusu ukombozi kutoka kwa dhambi. Ndiyo maana Wakolosai sura ya 2 inatofautisha na kutaja hasa sabato ambazo zilikuwa "kivuli." Sabato hizi saba za mwaka ambazo zilikomeshwa zimeorodheshwa katika Mambo ya Walawi sura ya 23.

7. Kulingana na Warumi 14:5 , siku tunayoishi ni suala la maoni ya kibinafsi, sivyo?

Ona kwamba sura nzima inahusu kuhukumiana (Mistari ya 4, 10, 13). Suala hapa si juu ya Sabato ya siku ya saba, ambayo ilikuwa ni sehemu ya sheria kuu ya maadili, bali ni kuhusu sikukuu za kila mwaka za sheria ya sherehe. Wakristo Wayahudi walikuwa wakiwahukumu Wakristo wasio Wayahudi kwa sababu hawakuwatazama. Paulo anasema kwa urahisi, "Msihukumu ninyi kwa ninyi. Sheria hiyo ya sherehe haifungi tena."

MASWALI YA MASWALI

1. Yesu aliitunza (1)

Jumapili ya _____ kama siku takatifu.

_____ Sabato ya siku ya saba takatifu.

_____ Kila siku nyingine takatifu.

2. Siku ya Bwana ni (1)

_____ Jumapili, siku ya kwanza ya juma.

_____ Sabato, siku ya saba ya juma.

_____ Siku yoyote tunayoweka wakfu kwa Bwana.

3. Sabato ilifanywa (1)

_____ Kwa Wayahudi pekee.

_____ Na Mungu katika Uumbaji kwa wanaume na wanawake wote kila mahali kwa wakati wote.

_____ Kwa watu walioishi nyakati za Agano la Kale pekee.

4. Badiliko kutoka Sabato kwenda Jumapili lilifanywa na (1)

_____ Kristo.

_____ Mitume.

_____ Wanaume wapotofu.

5. Sheria ya Mungu, ambayo inajumuisha amri ya Sabato, (1)

_____ haifanyi kazi tena leo.

_____ Kamwe hawezi kubadilika. Bado inajifunga leo.

_____ Iliisha kwa kifo cha Kristo.

6. Katika kanisa la Agano Jipya Wamataifa walioongoka na mitume (1)

_____ Waliadhimisha Jumapili kama siku takatifu.

_____ Kufundishwa kwamba siku yoyote itatosha kuwa siku takatifu ikiwa wewe ni mwaminifu.

_____ Alishika Sabato.

7. Sabato (1)

_____ Iliishia msalabani.

_____ Itaisha kwa kuja kwa Yesu mara ya pili.

_____ Itahifadhiwa katika ufalme mpya wa milele wa Mungu na waliokombolewa wa nyakati zote.

8. Kwa kuwa Sabato ni sehemu ya sheria ya Mungu, kuvunja Sabato ni (1)

_____ Hakuna cha kuwa na wasiwasi kuhusu tangu kifo cha Kristo.

_____ Dhambi hatari kwa sababu inakanyaga vitu vitakatifu.

_____ Hakuna umuhimu leo.

9. Wote wanaompenda na kumfuata Yesu kwa kweli (1)

_____ Wataishika Sabato, kama Yesu alivyoitunza.

_____ Weka takatifu kila siku nyingine.

_____ Shika Jumapili kama siku takatifu.

10. Sabato ni (1)

_____ Jumapili, siku ya kwanza ya juma.

_____ Jumamosi, siku ya saba ya juma.

_____ Siku yoyote tunayoweka wakfu kwa Mungu.

11. Utunzaji wa Jumapili (1)

_____ Ni uvumbuzi wa wanadamu ambao ulitabiriwa katika Biblia.

_____ Ndio mpango wa Mungu kwa siku ya leo.

_____ Ilianzishwa wakati wa ufufuo wa Kristo na iliidhinishwa siku ya Pentekoste.

12. Utunzaji wa Sabato ni (1)

_____ Ishara ya kushika sheria.

_____ Muhimu kwa Wayahudi pekee.

_____ Ishara ya Mungu yenye sehemu mbili ya Uumbaji na ukombozi.

Somo la 8

Sio hadithi - siku moja, unaweza kuwa huru kutokana na maudhi, njaa, upweke, uhalifu, na machafuko yanayoathiri ulimwengu leo. Je! hiyo haionekani kuwa la ajabu? Lakini hatakuwa kiongozi fulani wa kidunia mwenye haiba ambaye atakukomboa... hapana, Yeye ni mkuu zaidi kuliko huyo! Yesu anakuja hivi karibuni, lakini kuna maoni mengi potofu yanayojulikana kuhusu jinsi anavyokuja. Kwa hiyo chukua dakika chache kuelewa kile ambacho Biblia inasema hasa kuhusu ujio wa pili ili usiachwe nyuma!

Yesu alifundisha kwamba atarudi duniani mara ya pili.

1. Je, Yesu atarudi hapa duniani mara ya pili? Je, tunaweza kuwa chanya?

“Kristo ... atatokea mara ya pili.” Waebrania 9:28 .

“Nikienda na kuwaandalia mahali, nitakuja tena.” Yohana 14:3 .

Jibu: Ndiyo! Katika Mathayo 26:64 , Yesu alishuhudia chini ya kiapo kwamba angerudi duniani tena. Kwa kuwa Maandiko hayawezi kuvunjwa (Yohana 10:35), huu ni uthibitisho chanya. Amini kama inavyosomwa. Ni dhamana ya Kristo mwenyewe binafsi.

Yesu alisema atarudi duniani katika mawingu.

2. Yesu atarudi mara ya pili kwa namna gani?

“Walipotazama akainuliwa, wingu likampokea kutoka machoni pao. Na walipokuwa wakitazama mbinguni, alipokuwa akipanda, tazama, watu wawili wakasimama karibu nao, wenye mavazi meupe; wakasema, Enyi watu wa mataifa. Galilaya, mbona mmesimama mkitazama mbinguni? Yesu huyu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni. Matendo 1:9-11 .

Jibu: Maandiko yanaahidi kwamba Yesu atarudi hapa duniani kwa namna ile ile aliyoiacha wakati wa kupaa Kwake--kwa kuonekana, halisi, kimwili na kibinafsi. Mathayo 24:30 inasema, “Watamwona Mwana wa Adamu akija juu ya mawingu ya mbinguni pamoja na nguvu na utukufu mwingi.” Atakuja mawinguni kihalisi, akiwa mtu binafsi mwenye mwili wa nyama na mifupa (Luka 24:36-43 , 50 , 51), na kuja kwake kutaonekana. Maandiko yako wazi juu ya mambo haya.

Kila mtu anayeishi duniani atamwona Yesu atakaporudi mara ya pili.

3. Je, ujio wa pili wa Kristo utaonekana kwa watu wote au kwa kundi teule pekee?

“Tazama, yuaja na mawingu; na kila jicho litamwona.” Ufunuo 1:7 .

“Kwa maana kama vile umeme unavyotokea mashariki na kuangaza hata magharibi, ndivyo kutakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Adamu. Mathayo 24:27 .

Jibu: Kila mwanamume, mwanamke, na mtoto anayeishi ulimwenguni Yesu atakaporudi atamwona wakati wa kuja kwake mara ya pili. Mwangaza wa kuja kwake utaenea kutoka upeo wa macho hadi upeo wa macho, na angahewa itajaa utukufu mwingi kama umeme. Hakuna atakayeweza kujificha. Kila nafsi hai italazimika kumkabili Kristo. Kristo hakuacha mwanya wa shaka au kutokuelewana.

Kumbuka: Unyakuo wa siri unaoaminika na kufundishwa na watu wengi leo haumo katika Biblia. Ni uvumbuzi wa mwanadamu. Wala ujio wa pili sio wa kiroho unaoingia moyoni wakati wa kuongoka. Haitukii mtu anapokufa, wala si ya kitamathali, kudhihirishwa na hali bora zaidi za ulimwengu. Nadharia hizi zote ni asili ya mwanadamu. Kuja kwa mara ya pili kutakuwa sura halisi, ya ulimwenguni pote, inayoonekana, ya kibinafsi ya Kristo mawinguni ili kuumaliza ulimwengu huu na kuwazawadia au kuwaadhibu wanaume na wanawake wote.

Malaika wote wa mbinguni watakuwa pamoja na Yesu wakati wa kuja kwake mara ya pili.

4. Ni nani watakaokuja pamoja na Yesu wakati wa kuja kwake mara ya pili, na kwa nini?

“Wakati Mwana wa Adamu atakapokuja katika utukufu wake, na malaika watakatifu wote pamoja naye, ndipo atakapoketi juu ya kiti cha utukufu

wake.” Mathayo 25:31 .

Jibu: Malaika wote wa mbinguni watakuja pamoja na Yesu wakati wa kuja kwake mara ya pili. Wingu linapokaribia dunia, Yesu atatuma malaika zake, na watakusanya pamoja watu wote waadilifu haraka ili kujitayarisha kwa ajili ya safari ya kurudi mbinguni (Mathayo 24:31).

Yesu atawachukua watu wake kwenda mbinguni na kuwarudishia kila kitu ambacho Adamu na Hawa walipoteza.

5. Kusudi la kuja kwa Yesu mara ya pili katika dunia hii ni nini?

“Na tazama, naja upesi, na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.” Ufunuo 22:12 .

“Nitakuja tena niwakaribishe kwangu; ili nilipo mimi, nanyi mwepo.” Yohana 14:3 .

“Naye atamtuma Yesu Kristo ... ambaye mbingu lazima zimpokee hata nyakati za kufanywa upya vitu vyote.” Matendo 3:20 , 21 .

Jibu: Yesu anarudi duniani ili kuwathibitishia watu wake kama alivyoahidi na kuwapeleka kwenye makao mazuri aliyowaandalia. Atawarudishia watu wake furaha na utukufu wote wa Edeni ambao Adamu na Hawa walipoteza kwa kufanya dhambi. Kuja kwake mara ya pili kutakomesha enzi hii ya uovu.

Watoto wadogo waliochukuliwa kutoka kwa wazazi wao kwa kifo watarudishwa kwao katika ujio wa pili wa Yesu.

6. Ni nini kitakachowapata wenye haki Yesu atakapokuja mara ya pili?

“Kwa maana Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni ... na waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza; kisha sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani; tuko pamoja na Bwana daima.” 1 Wathesalonike 4:16 , 17 .

“Sisi sote tutabadilishwa, ... na wafu watafufuliwa wasiwe na uharibifu. Kwa ... huu wa kufa lazima uvae kutokufa.” 1 Wakorintho 15:51-53 .

“Tunamtazamia ... Bwana Yesu Kristo: ambaye ataubadili mwili wetu wa unyonge, upate kufanana na mwili wake wa utukufu.” Wafilipi 3:20 , 21 .

Jibu: Wafu wenye haki watafufuliwa kutoka makaburini mwao, wakipewa miili kamilifu, isiyoweza kufa kama ile ya Kristo, na kunyakuliwa juu mawinguni ili kumlaki Bwana. Ndipo wenye haki walio hai pia watapewa miili kama ya Kristo na kunyakuliwa ili kumlaki Bwana hewani. Na Yesu atawachukua wenye haki mbinguni pamoja Naye.

Kumbuka kwamba Yesu hagusi dunia wakati wa kuja kwake mara ya pili.

Watakatifu wanakutana Naye “hewani.” Kwa hiyo watu wa Mungu watapuuza ripoti yoyote kwamba Kristo yuko Baltimore, New Orleans, Los Angeles, n.k. Makristo wa uwongo watatokea na kufanya miujiza duniani (Mathayo 24:23-27), lakini Yesu atabaki katika mawingu juu ya dunia. katika kuja Kwake mara ya pili.

Waovu watauawa Yesu atakapokuja mara ya pili.

7. Ni nini kitakachowapata watu waovu Yesu atakapokuja tena?

“Kwa pumzi ya midomo yake atawaua waovu.” Isaya 11:4 .

“Na hao waliouawa na Bwana watakuwa siku hiyo, toka upande mmoja wa dunia hata upande wa pili wa dunia.” Yeremia 25:33 .

Jibu: Waovu watauawa na Yesu.

Matetemeko ya ardhi ya leo ni madogo kwa kulinganisha na tetemeko kubwa la ardhi wakati wa kuja kwa Yesu.

8. Kuja kwa mara ya pili kwa Kristo kutaathirije dunia yenyewe?

“Kukawa na tetemeko kuu la nchi, ambalo tangu wanadamu kuwako juu ya nchi ambalo halijakuwa namna hiyo, na tetemeko kuu namna hii. “Kila kisiwa kikakimbia, na milima haikuonekana.” Ufunuo 16:18 , 20 .

“Nikatazama, na tazama, mahali pa matunda palikuwa ni nyika, na miji yake yote ilikuwa imebomoka mbele za uso wa Bwana.” Yeremia 4:26 .

“Bwana huifanya dunia kuwa tupu, na kuifanya ukiwa.” “Nchi itakuwa tupu kabisa.” Isaya 24:1 , 3 .

Jibu: Nchi itashikwa na tetemeko kubwa la ardhi wakati wa kuja kwake Bwana. Tetemeko hili la ardhi litakuwa la uharibifu mkubwa kiasi kwamba litaiacha dunia katika hali ya uharibifu kabisa.

Mamilioni ya Wakristo walikufa wakati wa Enzi za Giza. Wengi walichomwa motoni.

9. Je, Biblia inatoa habari gani hususani kuhusu ukaribu wa kuja kwa pili kwa Kristo?

Jibu: Ndiyo, inafanya! Na Yesu mwenyewe alisema, “Mtakapoona mambo haya yote, tambueni ya kuwa yu karibu, milangoni.” Mathayo 24:33 . Bwana aliweka ishara njiani kote kutoka kupaa kwake hadi kuja kwake mara ya pili. Zimeorodheshwa hapa chini. Jifunze kwa uangalifu.

A. Kuangamizwa kwa Yerusalemu

Unabii: “Halitasalia jiwe juu ya jiwe ambalo halitabomoshwa.” “Walio katika Uyahudi na wakimbilie milimani.” Mathayo 24:2 , 16 .

Utimizo: Yerusalemu iliharibiwa mwaka wa 70 BK na shujaa wa Kirumi Tito.

B. Mateso Makuu.

Unabii wa Dhiki: “Kwa maana wakati huo kutakuwa na dhiki kubwa, ambayo haijatokea namna yake tangu mwanzo wa ulimwengu.” Mathayo 24:21 .

Utimizo: Unabii huu unaelekeza hasa kwenye kipindi kirefu cha dhiki iliyotukia wakati wa Enzi za Giza na ilichochewa na kanisa lililoasi. Ilidumu zaidi ya miaka 1,000. Zaidi ya Wakristo milioni 50 waliuawa kwa ajili ya imani yao katika kipindi hiki cha dhiki ya kutisha. Mwandikaji mmoja asema kanisa lililoasi imani “limemwaga damu nyingi zaidi isiyo na hatia kuliko taasisi nyingine yoyote ambayo imewahi kuwako kati ya wanadamu.”

C. Jua Limegeuka Kuwa Giza Unabii

: “Mara baada ya dhiki ya siku zile jua litatiwa giza.” Mathayo 24:29 .

Utimizo: Hilo lilitimizwa kwa siku ya giza lisilo la kawaida mnamo Mei 19, 1780. Haikuwa kupatwa kwa jua. Timothy Dwight anasema, “Tarehe 19 Mei, 1780, ilikuwa siku ya giza ya ajabu. Mishumaa iliwashwa katika nyumba nyingi ndege walikuwa kimya na kutoweka, na ndege walistaafu

ili kutaga ... Maoni ya jumla sana yalishinda, kwamba siku hiyo hukumu ilikuwa karibu." Imenukuliwa katika Mikusanyo ya Kihistoria ya Connecticut, iliyoandaliwa na John Warner Barber (toleo la 2. New Haven: Durrie & Peck na JW Barber, 1836) uk. 403.

D. Mwezi Kugeuzwa Damu

Unabii: "Jua litageuzwa kuwa giza, na mwezi kuwa damu, kabla haijaja ile siku ya Bwana iliyo kuu na itishayo." Yoeli 2:31 .

Utimizo: Mwezi ukawa mwekundu kama damu usiku wa "siku ya giza," Mei 19, 1780. Milo Bostick katika Stone's History of Massachusetts anasema, "Mwezi uliokuwa umejaza, ulikuwa na mwonekano wa damu."

Mvua kubwa ya nyota ilifanyika mnamo Novemba 13, 1833.

E. Nyota Zinaanguka kutoka Mbinguni

Unabii: "Na nyota zitaanguka kutoka mbinguni." Mathayo 24:29 .

Utimizo: Mvua kubwa ya nyota ilifanyika usiku wa Novemba 13, 1833. Ilikuwa mkali sana kwamba gazeti lingeweza kusomwa mitaani. Mwandikaji mmoja asema, "Kwa karibu saa nne anga lilikuwa linawaka kihalisi."* Watu walifikiri kwamba mwisho wa ulimwengu ulikuwa umefika. Angalia katika hili. Ni ya kuvutia zaidi, na ishara ya kuja kwa Kristo.

*** Peter A. Millman, "Kuanguka kwa Nyota," Darubini, 7 (May-Juni, 1940) 57.**

F. Yesu Aja Katika Mawingu

Unabii: "Ndipo itakapoonekana ishara ya Mwana wa Adamu mbinguni. : ndipo kabila zote za dunia watakapoomboleza, nao watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu ya mbinguni pamoja na nguvu na utukufu mwingi. Mathayo 24:30 .

Utimizo: Hili ni tukio kubwa linalofuata. Uko tayari?

Ugomvi kati ya mtaji na kazi ni ishara ya ujio wa pili wa Yesu.

10. Tunaweza kujua jinsi gani wakati tumefikia siku za mwisho kabisa za historia ya dunia? Je, Biblia inaeleza waziwazi ulimwengu na watu wake katika kizazi kilichopita?

Jibu: Ndio, kwa kweli. Tazama ishara maalum zifuatazo za siku za mwisho. Utashangaa. Na hizi ni baadhi tu ya ishara nyingi chanya zinazoonyesha kwamba tuko katika siku za mwisho za historia ya dunia.

A. Matatizo ya mtaji

"Mshahara wa wakulima waliovuna mashamba yenu, mliozuiwa kwenu

kwa hila, unalia; na vilio vyao waliovuna vimeingia masikioni mwa Bwana.” “kuwa ... mvumilivu ... kwa kuwa kuja Kwake Bwana kunakaribia.” Yakobo 5:4 , 8 .

Shida kati ya mtaji na kazi inatabiriwa kwa siku za mwisho. Kwa utimilifu, wasiliana na gazeti lako.

B. Vita na machafuko

“Lakini mtakaposikia habari za vita na misukosuko, msitishwe; kwa maana hayo hayana budi kutukia kwanza.” Luka 21:9 .

Vita na uharibifu wa misiba ya wenyewe kwa wenyewe unaathiri maelfu ya watu ulimwenguni pote. Ni kuja kwa Yesu tu upesi kutakomesha maumivu na uharibifu wa vita.

C. Machafuko, hofu, na msukosuko

“Na kutakuwa ... juu ya dunia dhiki ya mataifa, wakishangaa ... Mioyo ya watu itazimia kwa hofu, na kwa kutazamia mambo yatakayoupata ulimwengu.” Luka 21:25 , 26 .

Hili linasikika kwa njia ya ajabu kama tahariri kutoka gazeti la sasa kuhusu picha kamili ya ulimwengu leo na kuna sababu: Sisi ni watu wa siku za mwisho kabisa za historia ya dunia. Hali ya wasiwasi iliyopo duniani leo isitushangaze. Kristo alitabiri. Inapaswa kutushawishi kwamba kuja kwake kumekaribia.

D. Kuongezeka kwa maarifa

“Hata wakati wa mwisho ... maarifa yataongezeka.” Danieli 12:4 .

Enzi ya Habari huifanya hii iwe wazi sana. Hata akili yenye mashaka zaidi lazima ikubali kwamba ishara hii imetimizwa. Maarifa yanalipuka katika pande zote. Inasemekana kwamba asilimia 80 ya ujuzi wote wa ulimwengu umetokezwa katika mwongo uliopita na kwamba asilimia 90 ya wanasayansi wote ambao wamewahi kuishi wako hai leo.

E. Wadhihaki na wakosoaji wa kidini wanaokengeuka kutoka kwa ukweli wa Biblia

“Siku za mwisho watakuja watu wenye kudhihaki.” 2 Petro 3:3 . “Hawatakubali mafundisho yenye uzima ... nao watajiepusha wasisikie yaliyo kweli, na kuzigeukia hadithi za uongo.” 2 Timotheo 4:3 , 4 .

Si vigumu kupata wenye dhihaka leo katika utimizo wa unabii huu. Hata viongozi wa kidini wanakana mafundisho ya Biblia yaliyo wazi ya Uumbaji, Gharika, Uungu wa Kristo, ujio wa pili wa Kristo, na Kweli nyingine nyingi muhimu za Biblia. Saikolojia na mapokeo ya wasomi bandia yamechukua nafasi ya Biblia katika duru nyingi za kidini. Waelimishaji wa kilimwengu wanawafundisha vijana wetu kudhihaki rekodi ya Biblia ya kweli hizi kuu na kuchukua nafasi ya mageuzi na mafundisho mengine ya uwongo ya mwanadamu kwa ajili ya mambo ya hakika yaliyo wazi, yaliyo sahili ya Neno Takatifu la Mungu. Kura ya maoni ya hivi majuzi iligundua kwamba ni asilimia mbili tu ya wahudumu wa wanafunzi wa Marekani, ndio wanaoamini katika ujio halisi wa pili wa Kristo.

F. Kushuka kwa maadili; kuporomoka kwa hali ya kiroho

“Katika siku za mwisho ... watu watakuwa wenye kujipenda wenyewe, ... wasio na upendo wa asili, ... wasiojizuia, ... wenye kudharau walio wema, ... wenye namna ya utauwa. , lakini wakikana uwezo wake.” 2 Timotheo 3:1-5 .

Marekani iko katikati ya mzozo mkubwa. Watu kutoka nyanja zote za maisha wanasema hivyo. Kujiua kunakuwa suluhisho maarufu kwa shida za wanadamu. Viwango vya talaka vinapanda sana, na karibu ndoa moja kati ya mbili ikiishia katika mahakama ya talaka. Kizazi cha sasa kisicho na maadili, pamoja na kuhangaikia sana ngono na uchafu, pamoja na kuongezeka kwa washiriki wa kanisa lakini hali ya kiroho ya kweli inapungua, ni utimizo ulio wazi na chanya wa Neno la Mungu. Kwa mshtuko wa kweli, ona ni dhambi ngapi za siku za mwisho zilizoorodheshwa katika 2 Timotheo 3:1-5 unaweza kupata zikiwa zimeonyeshwa katika toleo lolote la gazeti lako la Jumapili. Hakuna pungufu ya kuja kwa Bwana litakalozuia wimbi la uovu ambalo sasa linatawala ulimwengu.

G. Kutamani anasa

“Siku za mwisho ... watu watakuwa ... wapenda anasa kuliko kumpenda Mungu.” 2 Timotheo 3:1-4 .

Ulimwengu umekuwa wazimu kwa raha. Asilimia ndogo tu ya wananchi wa miji yetu mikubwa huhudhuria ibada za kanisa mara kwa mara, lakini wanasongamana na maelfu ya maeneo ya starehe. Marekani inatumia mabilioni kila mwaka kwa ajili ya kujifurahisha na “vitu vidogo vidogo tu -peanuts!” tu (kwa kulinganisha) kwa ajili ya Mungu. Wamarekani wenye wazimu wa kujifurahisha hupoteza mabilioni ya saa mbele ya runinga katika utimizo wa moja kwa moja wa 2 Timotheo 3:4 .

H. Kuongezeka kwa uasi-sheria, uhalifu wa umwagaji damu, na vurugu

“Uovu utakuwa mwingi.” Mathayo 24:12 . “Watu waovu na wadanganyifu watazidi kuwa waovu.” 2 Timotheo 3:13 . “Nchi imejaa uhalifu wa umwagaji damu, na jiji limejaa jeuri.” Ezekieli 7:23 .

Ni wazi kabisa kwamba ishara hii imetimizwa. Uhalifu na uasi sheria vinaongezeka kwa kasi ya kushangaza. Watu wengi katika miji mikubwa hawajibu kengele za milango yao baada ya giza kuingia. Watawala wenye hekima zaidi wa wakati wetu wanahangaikia kuendelea kuwepo kwa sstaarabu kwa sababu uhalifu unasonga mbele unaonekana kuwa hauwezi kudhibitiwa.

I. Matetemeko ya ardhi yenye uharibifu, dhoruba, na njaa

“Na kutakuwa na matetemeko makubwa ya nchi mahali mahali, na njaa na

tauni.” Luka 21:11 .

Matetemeko ya ardhi, vimbunga, mafuriko, n.k. yanaongezeka kwa kasi isiyo na kifani. Theluthi moja ya watu wa dunia wana njaa, na maelfu wanakufa kila siku kwa njaa. Mambo hayo yote ni uthibitisho zaidi kwamba tunaishi katika saa za mwisho za dunia.

J. Ujumbe maalum kwa ulimwengu katika siku za mwisho kabisa

“Injili hii ya ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; hapo ndipo ule mwisho utakapokuja.” Mathayo 24:14 .

Ujumbe mkuu, mzito, wa mwisho wa onyo la ujio wa pili wa Kristo sasa unawasilishwa katika lugha na lahaja zaidi ya 900. Takriban asilimia 95 ya watu duniani wanapata ujumbe huu. Kabla ya kuja kwa Yesu mara ya pili, kila mtu ulimwenguni ataonywa kuhusu kurudi kwake hivi karibuni. Watu watapotea ikiwa tu watakataa ujumbe wa onyo.

K. Kugeukia uwasiliani-roho

“Katika nyakati za mwisho wengine watajitenga na imani, wakisikiliza roho zidanganyazo.” 1 Timotheo 4:1 . “Hao ni roho za mashetani.” Ufunuo 16:14 .

Watu leo, kutia ndani idadi kubwa ya wakuu wa mataifa, hutafuta ushauri kutoka kwa wanasaikolojia, wapiga mifereji, na walozi. Uwasiliani-roho umevamia makanisa, pamoja na fundisho la uwongo la kutoweza kufa kwa nafsi. Biblia inafundisha kwamba wafu wamekufa.

Tunaishi katika nyakati za mwisho.

11. Ujio wa pili wa Bwana u karibu kadiri gani?

“Basi jifunzeni mfano kwa mtini; tawi lake likiisha kuchipuka na kuchanua majani, mwajua ya kuwa wakati wa mavuno u karibu; Amin, nawaambia, Kizazi hiki hakitapita, hata hayo yote yatimie. Mathayo 24:32-34 .

Jibu: Biblia ni mahususi sana na wazi juu ya jambo hili. Ishara karibu zote zimetimia. Hatuwezi kujua siku na saa kamili ya kurudi kwa Kristo (Mathayo 24:36), lakini tunaweza kuwa na uhakika kwamba sisi ni watu ambao tutaishi kumwona Yesu akirudi. Mungu ameahidi kumaliza mambo haraka sana sasa na kupunguza kazi fupi (Warumi 9:28). Kristo anarudi duniani kwa ajili ya watu wake hivi karibuni. Uko tayari?

Anayeonekana kuwa Yesu katika chumba cha mikutano ni mojawapo ya mapepo ya Shetani.

12. Shetani anasema uwongo mwingi kuhusu ujio wa pili wa Kristo na, kwa maajabu na miujiza ya uongo, atawadanganya mamilioni. Ninawezaje kuwa na uhakika kwamba sitadanganywa?

“Hao ni roho za mashetani, watendao miujiza.” Ufunuo 16:14 .

“Nao watafanya ishara kubwa na maajabu wapate kuwapoteza, kama yamkini, hata walio wateule.” Mathayo 24:24 .

“Na waende kwa sheria na ushuhuda; ikiwa hawasemi sawasawa na neno hili, ni kwa sababu hamna nuru ndani yao.” Isaya 8:20 .

Jibu: Shetani amevumbua mafundisho mengi ya uwongo kuhusu ujio wa pili na anawadanganya mamilioni kuamini kwamba Kristo amekwisha kuja au kwamba atakuja kwa namna fulani isiyo ya kibiblia. Lakini Kristo ametuonya juu ya mbinu ya Shetani, akisema, “Jihadharini mtu asiwadanganye.” Mathayo 24:4 . Kisha anafichua mipango na uwongo wa Shetani ili tupate kutahadharishwa, na anatukumbusha, “Tazama, nimekwisha kuwaambia.” Mathayo 24:25 . Kwa mfano, Yesu alisema hasa kwamba hatatokea jangwani au kuja kwenye vyumba vya mikutano (mstari wa 26). Hakuna sababu ya kudanganywa ikiwa tunajifunza kile ambacho kitabu cha Mungu kinafundisha kuhusu kuja kwa pili kwa Kristo.

Kipimo cha asidi ni hiki: Biblia inafundisha nini kuihusu? Watu wanaojua Biblia inasema nini kuhusu ujio wa pili hawatapotoshwa na Shetani. Wengine wote watadanganywa.

Hatupaswi kuwa na shughuli nyingi hivi kwamba hatuna wakati wa Kristo.

13. Je, ninawezaje kuwa tayari Yesu atakaporudi?

“Yeye ajaye kwangu sitamtupa nje kamwe.” Yohana 6:37 .

“Wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu.” Yohana 1:12 .

“Nitatia sheria zangu katika nia zao, na katika mioyo yao nitaziandika.” Waebrania 8:10 .

“Ashukuriwe Mungu atupaye kushinda kwa Bwana wetu Yesu Kristo.” 1 Wakorintho 15:57 .

Jibu: Yesu anasema, “Tazama, nasimama mlangoni [mlango huu unawakilisha akili au moyo wa mwanadamu], nabisha; mtu akiisikia sauti yangu, na kuufungua mlango, nitaingia.” Ufunuo 3:20 . Kupitia Roho Mtakatifu na dhamiri yangu, Yesu anabisha na kuomba aingie moyoni mwangu ili aweze kubadilisha maisha yangu. Nikimkabidhi maisha yangu bila kujibakiza, atafuta dhambi zangu zote za zamani (Warumi 3:25) na kunipa uwezo wa kuishi maisha ya kimungu (Yohana 1:12). Kama zawadi ya bure, Yeye hunipa tabia yake ya haki ili niweze kusimama bila woga mbele za Mungu Mtakatifu maisha yangu yanapobadilishwa na Yesu. Kisha kufanya mapenzi Yake inakuwa ni furaha. Ni rahisi sana hivi kwamba wengi wanatilia shaka ukweli wake. Lakini ni kweli. Sehemu yangu ni kutoa maisha yangu kwa Kristo na kumwacha aishi ndani yangu. Sehemu yake ni kufanya muujiza mkuu ndani yangu ambao unabadilisha maisha yangu na kunitayarisha kwa ujio Wake wa pili. Ni zawadi ya bure. Nahitaji tu kuikubali.

14. Kristo anaonya kwa uzito juu ya hatari gani kubwa?

“Kwa hiyo ninyi nanyi jiwekeni tayari; kwa maana katika saa msiyodhani Mwana wa Adamu yuaja.” Mathayo 24:44 .

“Na jihadharini nafsi zenu isije ikalemewa na ulafi na ulevi na masumbufu ya maisha haya, siku hiyo ikawajieni ghafula. Luka 21:34 .

“Lakini kama vile siku za Nuhu, ndivyo kutakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Adamu.” Mathayo 24:37 .

Jibu: Kuna hatari kubwa katika kujishughulisha sana na mahangaiko ya maisha haya au kuingiliwa na anasa za dhambi ili kuja kwa Bwana kuweze kututeleza kama Gharika ilivyokuwa katika ulimwengu katika siku za Nuhu, nasi tutabaki kushangaa, kutojitayarisha, na kupotea. Hii itakuwa uzoefu wa mamilioni. Vipi na wewe? Yesu anarudi upesi sana—katika siku zetu hizi. Uko tayari? Hakuna kitu kingine muhimu.

15. Ninapanga kuwa tayari Yesu atakaporudi.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, dhiki kuu bado haijaja?

Ni kweli kwamba dhiki mbaya itafunika dunia kabla tu ya Yesu kurudi kuwakomboa watu wake. Danieli anaufafanua kuwa “wakati wa taabu, am

bao haujapata kuwapo kamwe." Danieli 12:1 . Ingawa hivyo, katika muktadha, "dhiki kuu" ya Mathayo 24:21 inarejelea mnyanyaso mbaya sana wa watu wa Mungu wakati wa Enzi za Giza. Mamilioni waliuawa kwa ajili ya imani yao wakati huo.

2. Kwa kuwa Bwana anakuja "kama mwivi usiku," mtu anawezaje kujua lolote juu yake?

Jibu linapatikana katika 1 Wathesalonike 5:2-4 : "Kwa maana ninyi wenyewe mnajua yakini ya kuwa siku ya Bwana yaja kama vile mwivi ajavyo usiku, kama vile utungu umpatavyo mwanamke mwenye mimba, wala hawataokoka. Lakini ninyi, ndugu, hamko gizani, hata siku hiyo iwapate kama mwivi." Angalia, siku ya Bwana inakuja kama mwivi kwa wasio tayari, lakini si kwa wale wanaoitwa "ndugu."

3. Kristo atasimamisha ufalme wake duniani lini?

Baada ya kipindi kikuu cha miaka 1,000 cha Ufunuo 20. Kipindi cha miaka 1,000 huanza wakati wa kuja kwa pili kwa Kristo, wakati Yesu anachukua wenye haki kutoka duniani hadi mbinguni ili kuishi na kutawala pamoja Naye "miaka elfu." Ufunuo 20:4 . Mwishoni mwa ile miaka 1,000 "mji mtakatifu, Yerusalemu mpya" (Ufunuo 21:2) unashuka kutoka mbinguni hadi duniani pamoja na watakatifu wote (Zekaria 14:1 , 4 , 5) na waovu waliokufa katika nyakati zote kufufuliwa kwa uzima (Ufunuo 20:5). Wanauzingira mji mtakatifu ili kuuteka (Ufunuo 20:9), na moto unashuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni na kuwateketeza. Moto huu unaitakasa dunia na kuteketeza athari zote za dhambi na wenye dhambi (2 Petro 3:10). Hatimaye moto unazimika (Isaya 47:14), ukiacha majivu tu (Malaki 4:3). Kisha Mungu anaumba dunia mpya (2 Petro 3:13 ; Isaya 65:17 ;

Ufunuo 21:1) na kuwapa wenye haki, na "Mungu ... atakaa nao, ... na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao, na kuwa Mungu wao." Ufunuo 21:3 . Viumbe wakamilifu, watakatifu, na wenye furaha, waliorudishwa tena kwa sura kamilifu ya Mungu, hatimaye watakuwa nyumbani katika ulimwengu usio na dhambi, usio na doa kama vile Mungu alivyopanga awali. Ni mtu mpumbavu tu ndiye angechagua kukosa hii.

4. Kwa nini hatusikii mahubiri na mafundisho zaidi leo kuhusu ujio wa pili wa Kristo?

Ibilisi anahusika. Anajua vyema kwamba ujio wa pili ni "tumaini lenye baraka" (Tito 2:13) la Mkristo, na hilo pindi linapoeleweka, hubadilisha maisha ya wanaume na wanawake na kuwaongoza kuchukua sehemu ya kibinafsi, yenye bidii, na hai katika kueneza. habari njema kwa wengine ili kuja kwake Kristo kuharakishwe. Hilo humkasirisha Shetani, kwa hiyo huwavuta wale walio na "mfano wa utauwa" (2 Timotheo 3:5) lakini hukana "uweza wake" kudhihaki, wakisema, "Iko wapi ile ahadi ya kuja kwake?,

mambo yote yanaendelea kama yalivyokuwa tangu mwanzo.” 2 Petro 3:3 , 4 . Wale wanaokana, kupuuza, au kudharau ujio wa pili wa Kristo (kama tukio halisi, linalokuja hivi karibuni) wanatimiza hasa unabii wa Biblia--na kumfanyia Shetani huduma kuu sana.

5. Lakini je, Yesu hakuwa akizungumza juu ya unyakuo wa siri aliposema katika Luka 17:36, “Mmoja atachukuliwa, na mwingine ataachwa”?

Hapana. Hakuna dalili hata kidogo kwamba tukio hilo ni la siri. Yesu alikuwa anaelezea gharika ya Nuhu na uharibifu wa Sodoma. (Ona Luka 17:26-37 .) Alisimulia jinsi Mungu alivyowaokoa Nuhu na Lutu na kuwaangamiza waovu. Anasema hasa kwamba mafuriko na moto “ziliwaangamiza wote.” Mistari ya 27, 29. Kwa wazi, katika kila kisa, wachache walipelekwa mahali salama na wengine wakaangamizwa. Kisha akaongeza, “Ndivyo itakavyokuwa siku ile Mwana wa Adamu atakapofunuliwa.” Mstari wa 30. Kwa kielelezo, Yesu aliendelea, “Watu wawili watakuwa shambani, mmoja atatwaliwa, na mwingine ataachwa.” Aya 36. Hakuna siri juu yake. “Kila jicho litamwona.” Ufunuo 1:7 . Wakati wa kuja Kwake mara ya pili, Kristo hadharani na waziwazi anawachukua wenye haki juu mawinguni (1 Wathesalonike 4:16 , 17) na kuwaua waovu (Isaya 11:4 ; 2 Wathesalonike 2:8). Ndiyo maana Luka 17:37 inazungumza juu ya miili ya waovu na inataja tai (au tai) waliokusanyika karibu nao. (Ona pia Ufunuo 19:17 , 18 .) Waovu wanaoachwa nyuma wakati wa kuja kwa Kristo wameachwa wakiwa wamekufa.

MASWALI YA MASWALI

1. Wakati wa kuja Kwake mara ya pili (1)

_____ Kristo atawasili faraghani na kutembelea miji fulani ya dunia.

_____ Kristo atatokea jangwani.

_____ Kristo atabaki mawinguni na kuwaita wenye haki juu ili wamlaki angani.

2. Yesu atakaporudi katika dunia hii (1)

_____ Wenye haki tu ndio watamwona.

_____ Kila jicho litamwona.

_____ Watu hawataijua hadi itangazwe kwenye TV.

3. Nini kitatokea kwa wenye haki wakati wa kuja kwa pili kwa Kristo? (2)

_____ Wafu wenye haki watafufuliwa, watapewa kutokufa, watanyakuliwa juu katika mawingu, na kuchukuliwa mbinguni.

_____ Uhai wa haki utapewa kutokufa, utanyakuliwa juu katika mawingu, na kupelekwa mbinguni.

_____ Wenye haki watakaa hapa na kuwageuza waovu.

_____ Wenye haki watanyakuliwa kwa siri.

4. Kwa msingi wa ishara za kibiblia, kuja kwa Kristo kuna uwezekano mkubwa wa kutokea (1)

_____ Karibuni sana!

_____ Miaka mia kadhaa kutoka sasa.

_____ Katikati ya karne ya 21.

5. Waovu ambao wanaishi wakati Yesu atakaporudi watawekwa (1)

_____ Kuzimu, ambako wataungua milele.

_____ Aliuawa wakati wa kuja kwake mara ya pili.

_____ Imehifadhiwa na kupewa nafasi nyingine.

6. Angalia kauli hapa chini zinazosema ukweli kuhusu ujio wa pili wa Kristo: (4)

_____ Atakuja kwa siri.

_____ Ujio wa pili ni uzoefu wa uongofu.

_____ Atakuja mawinguni.

_____ Kristo anakuja kwa ajili yetu saa ya kufa kwetu.

_____ Waovu hawatamwona.

_____ Malaika wote watakuwa pamoja Naye.

_____ Hataigusa dunia.

_____ Inawezekana kujua siku na saa ya kuja kwake.

_____ Mamilioni watashangaa na kupotea.

7. Wakati wa kuja kwa Kristo mara ya pili (1)

_____ Ulimwengu wote utakuwa tayari na kusubiri.

_____ Kutakuwa na tetemeko la ardhi lenye kuangamiza, ulimwenguni pote.

_____ Waovu wataongoka.

8. Weka alama kwa kauli zote ambazo ni ishara za kweli za siku za mwisho za dunia: (7)

_____ Dunia itakuwa bora na bora.

_____ Mgogoro kati ya mtaji na kazi.

_____ Matetemeko machache ya ardhi, dhoruba, n.k.

_____ Kuanguka kutoka kwa ukweli wa Biblia.

_____ Kiwango cha chini cha talaka.

_____ Shinda kwa raha.

_____ Kushuka kwa maadili.

_____ Kupungua kwa kiwango cha uhalifu.

_____ Njaa kubwa.

_____ Kuongezeka kwa maarifa.

_____ Machafuko na misukosuko.

9. Ni ishara gani mbinguni ambazo ni ishara za kurudi kwa Kristo? (2)

_____ Nyota ya Haley.

_____ Siku ya giza ya 1780.

_____ Nyota zinazoanguka za Novemba 1833.

_____ Mwezi ukianguka duniani.

10. Tunajuaje kwamba Yesu anarudi duniani hivi karibuni? (1)

_____ Biblia inatoa ishara na maelezo kamili ya siku za mwisho.

_____ Kwa sababu watu wengi wanaamini kwamba Yesu anakuja upesi.

_____ Baadhi ya wabashiri wanatabiri.

11. Mamilioni watadanganywa kuhusiana na namna na wakati wa kurudi kwa Kristo kwa sababu (1)

_____ Mungu hataki wote waokolewe.

_____ Hawatoi matoleo makubwa ya kutosha.

_____ Hawasomi Biblia zao ili kupata ukweli wa jambo hilo.

12. Ninaweza kuwa tayari kwa kurudi kwa Kristo ikiwa (1)

_____ Yesu anaishi ndani yangu.

_____ Nilisoma gazeti kila siku.

_____ Ninafanya kile ambacho waziri wangu anapendekeza

Somo la 9

Je, umechoka kuwaumiza wapendwa wako na kuumiza dhamiri yako? Je, unaishi katika majuto ya mara kwa mara kwa makosa yako ya zamani? Umewahi kutamani kuoga na kutoka msafi ndani na nje? Kisha tuna habari njema kwako ... unaweza! Mungu ana mpango ambao unaweza kuosha kabisa dhambi zako zote na kuongeza tabia yako - ya kipumbavu? Hapana kabisa! Kristo anasema, "Tulizikwa pamoja naye kwa ubatizo" (Warumi 6:4). Unapomkubali Kristo, maisha ya kale yanakufa na Bwana anaahidi kusahau dhambi zetu zote! Si hivyo tu, Anaweza kukusaidia kushinda kila tabia ya dhambi maishani mwako. Je, unajua kwamba msalaba umetajwa mara 28 katika Biblia, lakini ubatizo umetajwa mara 97? Ni lazima liwe la maana sana basi, na si ajabu, kwa sababu linaashiria maisha mapya na maisha ya zamani ya kuhuzunisha na ya dhambi yaliyozikwa na kusahaulika milele. Soma ukweli wa kushangaza wa Biblia juu ya somo hili la kushangaza ... hautawahi kuwa sawa!

Mstari huu unaweka wazi kwamba ubatizo ni muhimu kwa wokovu.

1. Je, ubatizo ni muhimu kweli?

"Aaminiye na kubatizwa ataokoka; asiyeamini, atahukumiwa." Marko 16:16 .

Jibu: Ndiyo, kwa kweli! Lugha au maneno yoyote yangewezaje kuifanya iwe wazi zaidi?

Mazingira yalifanya kuwa jambo lisilowezekana kwa mwanadamu kwa mwizi pale msalabani kubatizwa.

2. Lakini mwizi pale msalabani hakubatizwa, basi kwa nini nibatizwe?

"Maana yeye anatujua umbo letu, na kukumbuka ya kuwa sisi tu mavumbi." Zaburi 103:14 .

Jibu: Wala hakurejesha alichokuwa ameiba, kama Bwana anavyoelekeza hasa katika Ezekieli 33:15 . Mungu anatuwajibisha kwa kile tunachoweza kufanya, lakini pia anatambua mipaka ya "mavumbi." Hatahitaji jambo lisilowezekana la kimwili.

Je! mwizi angeweza kushuka kutoka msalabani, mara moja angebatizwa. Huu ndio mfano pekee katika Biblia wa ubaguzi wa kanuni hii. Mungu alitaka kuhakikisha kwamba hakuna mtu ambaye angekuwa na kimbelembele kukataa ubatizo.

Njia MOJA tu ya ubatizo ni ya kibiblia, sio 14.

3. Kuna maagizo mengi yanayoitwa ubatizo. Je, si lolote kati ya haya linalokubalika, mradi tu mtu ni mkweli na mwenye bidii kulihusu?

“Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja.” Waefeso 4:5 .

Jibu: Hapana! Kuna ubatizo mmoja tu wa kweli. Ubatizo mwingine wote ni bandia.

Kumbuka: Mpango wa “uchaguzi” ya shetani kwa ubatizo unasema, “Chukua chaguo lako. Mbinu ya ubatizo haijalishi. Ni roho inayohesabiwa.” Lakini Biblia inasema, “Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja.” Waefeso 4:5 . Pia inasema, “Nakusihi, uitii sauti ya Bwana.” Yeremia 38:20 .

Yesu alibatizwa kwa kuzamishwa.

4. Yesu alibatizwa jinsi gani?

“Yesu ... akabatizwa na Yohana katika Yordani. Mara akipanda kutoka majini, aliona mbingu zimefunguka.” Marko 1:9 , 10 .

Jibu: Kwa kuzamishwa! Ona kwamba baada ya agizo hilo, alitoka “kutoka majini.” Yesu alibatizwa “katika Yordani,” si kwenye ukingo, kama wengi wanavyoamini. Yohana daima alipata mahali pa kubatiza ambapo “palikuwa na maji mengi” (Yoh. 3:23), kwa hiyo pangekuwa na kina cha kutosha. Biblia inatuamuru kufuata mfano wa Yesu (1 Petro 2:21). Ubatizo wowote isipokuwa kuzamishwa unavunja amri hii. Neno “ubatizo” linatokana na neno la Kigiriki “baptizo.” Inamaanisha “kuzamisha chini au kuzamisha au kuzamisha.” Kuna maneno manane tofauti ya Kiyunani katika Agano Jipya yanayotumika kuelezea matumizi ya vimiminika. Lakini kati ya maneno haya mbalimbali--maana yake kunyunyiza, kumwaga, au kuzamisha--ni moja tu yenye maana ya “kuzamisha” (baptizo) inatumiwa kuelezea ubatizo.

Filipo alimbatiza Mwethiopia kwa kuzamishwa.

5. Lakini je, wanafunzi au mitume hawakubadili njia ya ubatizo?

“Wakashuka wote wawili majini, Filipo na yule towashi; naye akambatiza. Na walipopanda kutoka majini, Roho wa Bwana akamnyakua Filipo.” Matendo 8:38 , 39 .

Jibu: Hapana! Tafadhali angalia kwamba Filipo, kiongozi katika kanisa la kwanza, alimbatiza mweka hazina wa Ethiopia kwa kuzamishwa sawasawa na vile Yohana alivyokuwa akimbatiza Yesu. Na mtume Paulo alionya kwamba yeyote anayefundisha kinyume na yale ambayo Yesu alifundisha anapaswa “alaaniwe.” Wagalatia 1:8 . Hakuna mtu--hata kama mcha Mungu--aliyepewa mamlaka ya kubadilisha maneno na amri za Mungu.

Aina zote za ubatizo isipokuwa kuzamishwa hutoka kwa watu badala ya Maandiko.

6. Kwa kuwa Yesu na wanafunzi walibatiza kwa kuzamishwa, ni nani aliyeanzisha haya mengine yanayoitwa ubatizo ambao upo leo?

“Nao waniabudu bure, wakifundisha mafundisho yaliyo maagizo ya wanadamu.” Mathayo 15:9 .

Jibu: Wanaume waliopotoka walianzisha aina nyingine za ubatizo katika kupingana moja kwa moja na Neno la Mungu. Yesu anasema, “Kwa nini ninyi nanyi huihalifu amri ya Mungu kwa ajili ya mapokeo yenu?” “Hivi ndivyo mmeibatilisha amri ya Mungu kwa mapokeo yenu.” Mathayo 15:3 , 6 . Ibada inayofuata mafundisho ya wanadamu ni “batili.” Hebu fikiria! Ibada takatifu ya ubatizo imebadilishwa na kufanywa kuwa na matokeo kidogo wakati wa safari ya hatari ya ukweli kwa karne nyingi. Si ajabu kwamba Biblia inatuhimiza “tushindane kwa bidii kwa ajili ya imani waliyokabidhiwa watakatifu mara moja tu. Yuda 3 .

Kuna mambo matatu rahisi ambayo mtu anapaswa kufanya kabla ya ubatizo.

7. Mtu anapaswa kufanya nini ili kujitayarisha kwa ajili ya ubatizo?

Jibu:

A. Jifunze mahitaji ya Mungu. “Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza ... na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi.” Mathayo 28:19 , 20 .

B. Amini ukweli wa Neno la Mungu. “Aaminiye na kubatizwa ataokoka.” Marko 16:16 .

C. Atubu na kuziacha dhambi zake na uzoefu wa uongofu. “Tubuni, mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo, mpate ondoleo la dhambi.” Matendo 2:38 . “Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe.” Matendo 3:19 .

Ninapobatizwa, ninathibitisha imani yangu katika kifo, kuzikwa na kufufuka kwa Yesu.

8. Ni nini maana ya ubatizo?

“Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti yake, kusudi kama Kristo alivyofufuka katika wafu kwa utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tuenende katika upya wa uzima na kifo chake sisi nasi tutakuwa katika mfano wa kufufuka kwake; tukijua neno hili, ya kuwa utu wetu wa kale ulisulubishwa pamoja naye, ili mwili wa dhambi uharibiwe, tusitumikie dhambi tena. Warumi 6:4-6 .

Jibu: Inawakilisha muumini anayemfuata Kristo katika kifo chake, kuzikwa, na kufufuka kwake. Ishara ni kamilifu na imejaa maana ya kina. Katika

ubatizo macho hufungwa, mikono inakunjwa, na pumzi inasimamishwa kana kwamba katika kifo. Kisha huja kuzikwa katika maji na ufufuo kutoka kaburi la maji hadi maisha mapya katika Kristo. Inapoinuliwa kutoka kwenye maji, macho hufunguka na mgombea huanza kupumua tena na kuchanganyika na marafiki, mfano kamili wa ufufuo. Tofauti kubwa kati ya Ukristo na kila dini nyingine ni kifo, kuzikwa, na ufufuo wa Kristo. Katika matendo haya matatu yanawezekana yote ambayo Mungu anatamani kutufanyia. Ili kuweka matendo haya matatu muhimu kuwa hai katika akili za Wakristo hadi mwisho wa wakati, Bwana alianzisha ubatizo wa kuzamishwa kama ukumbusho. Hakuna ishara ya kifo, kuzikwa, na ufufuo katika aina nyingine za ubatizo. Kuzamishwa tu kunatimiza maana ya Warumi 6:4-6 .

Mauti kwa dhambi. Maisha ya zamani yaliyozikwa ndani ya maji. Alimfufua mtu mpya katika Kristo.

Wakristo wapya ni kama watoto wachanga wanaojifunza kutembea. Wakati mwingine huteleza na kuanguka.

9. Lakini mtu hapaswi kubatizwa hadi awe na hakika kwamba hatateleza na kuanguka, sivyo?

“Kama kuna nia ya kutaka, inakubaliwa kama alivyo navyo mtu, si kama asivyo nacho. 2 Wakorintho 8:12 .

Jibu: Hii ni kama kusema mtoto hatakiwi kujaribu kutembea hadi ahakikishe kwamba hatateleza na kuanguka. Mkristo ni “mtoto” mchanga katika Kristo. Hii ndiyo sababu uzoefu wa uongofu unaitwa “kuzaliwa upya.” Zamani mbaya na za dhambi hazipo tena kwa mtoto wa Mungu.

Dhambi ya mtu ya zamani husamehewa na kusahauliwa na Mungu wakati wa kuongoka. Na ubatizo unaashiria kuzikwa kwa maisha hayo ya zamani. Tunaanza maisha ya Kikristo tukiwa watoto wachanga, badala ya kuwa watu wazima, na Mungu hutuhukumu juu ya mtazamo wetu na mwelekeo wa maisha yetu, badala ya kuteleza na kuanguka kidogo tunayoweza kupata kama Wakristo wachanga.

Ubatizo ni tukio la utukufu kwa sababu unaashiria kuzikwa kwa maisha ya kale ya dhambi na mwanzo wa maisha mapya ndani ya Kristo.

10. Kwa nini ubatizo ni jambo la dharura kwa mtenda-dhambi aliyeongoka?

“Basi sasa unakawilia nini? Simama, ubatizwe, ukaoshwe dhambi zako, ukiliitia jina la Bwana.” Matendo 22:16 .

Jibu: Ubatizo ni ushuhuda wa hadharani kwamba mwenye dhambi aliyetubu amesamehewa na kusafishwa na Yesu (1 Yohana 1:9) na kwamba

maisha yake ya zamani ya dhambi na ya usaliti yapo nyuma yake. Hakuna ushahidi wa hatia dhidi ya mtu baada ya kusilimu.

Wanaume na wanawake leo wanayumba-yumba na kuhangaika chini ya mizigo mizito ya hatia na dhambi. Uchafuzi na mzigo huu ni mbaya sana kwa utu wa kibinadamu kwamba watu wataenda kwa urefu wowote ili kufikia hisia ya msamaha na utakaso. Wengi wamesukumwa kwenye kitanda cha daktari wa magonjwa ya akili, ambapo wanadamu hujaribu kwa bidii kusaidia wanadamu wengine. Lakini msaada wa kweli unapatikana katika kuja kwa Kristo, ambaye anawaambia wote wanaomkaribia, "Nitakuwa safi." Mathayo 8:3 . Sio tu kwamba anasafisha, lakini anasulubisha asili ya zamani ya dhambi ndani yako. Kuzikwa katika maji ya ubatizo kunaashiria kuzikwa kwa maiti mbaya ya maisha ya zamani ya dhambi. Amri hiyo ni ya umuhimu mkubwa kwa sababu inawakilisha hadharani masharti ya ajabu sana kuwahi kutolewa kwa ajili ya watu.

Filipo alimbatiza mweka hazina Mwethiopia siku ile ile alipomkubali Kristo kama Mwokozi wake.

11. Inachukua muda gani kujitayarisha kwa ajili ya ubatizo?

Jibu: Hiyo inategemea mtu. Wengine hushika vitu kwa haraka zaidi kuliko wengine. Lakini katika hali nyingi, maandalizi yanaweza kufanywa kwa muda mfupi. Hapa kuna baadhi ya mifano ya Biblia:

A. Mweka hazina Mwethiopia (Matendo 8:26-39)alibatizwa siku hiyohiyo aliposikia Ukweli.

B. Mlinzi wa gereza wa Filipi na familia yake (Matendo 16:23-34) walibatizwa usiku huohuo waliposikia Ukweli.

C. Sauli wa Tarso (Matendo 9:1-18) alibatizwa siku tatu baada ya Yesu kusema naye njiani kuelekea Damasko.

D. Kornelio (Matendo 10:1-48)alibatizwa siku hiyohiyo aliposikia Ukweli.

Katika uongofu, Mungu:

1. Husamehe na kusahau yaliyopita.

2. Hutugeuza kimuujiza kuwa viumbe vipya vya kiroho.

3. Anatuchukua kama wana na binti zake.

Kwa hakika hakuna mtu aliyeongoka kweli ambaye angetaka kuchelewesha ubatizo, ambao unalipa hadharani sifa kwa Yesu kwa kufanya miujiza hii yote.

Mungu anapendezwa na watu wanaobatizwa kwa kuzamishwa. Je, anafurahishwa na ubatizo wako?

12. Mungu anahisije kuhusu ubatizo wa mtu aliyeongoka?

Jibu: Alisema wakati wa ubatizo wa Mwanawe, "Huyu ni Mwanangu mpendwa, ninayependezwa naye." Mathayo 3:17 . Kwa hiyo, leo, Mungu hupendezwa sana mtu anapobatizwa kwa kuzamishwa kupatana na amri yake. Wale wanaompenda Bwana daima watajitahidi kumpendeza (1 Yohana 3:22 ; 1 Wathesalonike 4:1). Je, Mungu anapendezwa na ubatizo wako?

Ubatizo ni kuingia rasmi katika kanisa la Mungu. Kubatizwa bila kujiunga na kanisa la Mungu ni kinyume cha Biblia.

13. Je, mtu anaweza kupata ubatizo wa kweli bila kuwa mshiriki wa kanisa la Mungu?

Jibu: Hapana! Mungu anaeleza jambo hili waziwazi. Zingatia hatua:

A. Wote wameitwa katika mwili mmoja. "Ninyi mmeitwa katika mwili mmoja." Wakolosai 3:15 .

B. Kanisa ni mwili. "Yeye Ndiye kichwa cha mwili, cha kanisa." Wakolosai 1:18 .

C. Tunaingia mwili huo kwa ubatizo. "Kwa maana katika Roho mmoja sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja." 1 Wakorintho 12:13 .

D. Watu wa Mungu walioongoka huongezwa kwa kanisa. "Bwana akalizidisha kanisa kila siku kwa wale waliokuwa wakiokolewa." Matendo 2:47 .

Ikiwa Yesu anazungumza nawe kuhusu ubatizo, usiahirishe. Ubatizo ni onyesho la hadharani la hamu yako ya kumfuata Mungu kikamilifu.

14. Angalia mambo manne ambayo ubatizo haufanyi:

Jibu:

Kwanza

Ubatizo wenyewe haubadilishi moyo wa mwanadamu ni ishara ya mabadiliko yaliyotokea. Mtu anaweza kubatizwa bila imani, bila toba, na bila moyo mpya. Anaweza hata kuzamishwa kwa kufuata mfano wa Yesu, lakini angetokea mwenye dhambi aliyelowa badala ya mkavu, asiye na imani, asiye na toba, asiye na moyo mpya. Ubatizo hauwezi kumfanya mtu mpya. Wala hauwezi kubadilisha au kutengeneza upya mtu yeyote. Ni nguvu ya Roho Mtakatifu inayobadilisha ambayo inabadilisha moyo katika uongofu. Ni lazima mtu azaliwe kwa Roho na vilevile azaliwe kwa maji. Ubatizo

wa Pili

si lazima ufanye mtu ajisikie vizuri. Sio lazima kubadilisha hisia zake. Baadhi ya watu wamekata tamaa kwa sababu hawajisikii tofauti baada ya kubatizwa. Wokovu si suala la hisia, bali ni imani na utii.

wa Tatu

hauondoi majaribu. Ibilisi hajamalizana na mtu anapobatizwa. Lakini Yesu ndiye msaidizi wa kila muumini. Anasema, "Sitakuacha kamwe, wala sitakuacha." Waebrania 13:5 . Hakuna jaribu litakalokuja bila njia ya kuepuka. Hii ndiyo ahadi ya Maandiko Matakatifu (1 Wakorintho 10:13). Ubatizo

wa Nne

hauhakikishi wokovu. Sio ibada ya kichawi. Wokovu huja tu kama zawadi ya bure kutoka kwa Yesu Kristo wakati mtu anapitia kuzaliwa upya. Ubatizo ni ishara ya uongofu wa kweli, na isipokuwa uongofu utatangulia ubatizo, sherehe hiyo haina maana.

15. Yesu anakuomba ubatizwe kwa kuzamishwa kama ishara ya kwamba dhambi zako zimeoshwa. Je, ungependa kupanga kwa ajili ya agizo hili takatifu hivi karibuni?

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, inafaa kubatizwa zaidi ya mara moja?

Ndiyo, Matendo 19:1-5 huonyesha kwamba Biblia inaunga mkono ubatizo tena katika visa fulani.

2. Je, watoto wachanga wabatizwe?

Hapana! Hakuna anayepaswa kubatizwa isipokuwa (1) aijue Kweli ya Mungu, (2) anaiamini, (3) ametubu, na (4) ameongoka. Hakuna mtoto anayeweza kufuzu hapa. Hakuna mtu ana haki ya kumbatiza mtoto. Kwa kweli, kufanya hivyo ni kupuuza kabisa amri za moja kwa moja za Mungu kuhusu ubatizo. Wanaume waliopotoshwa katika kanisa miaka iliyopita waliamuru kwamba watoto ambao hawajabatizwa wamepotea, lakini hii si kweli kimaandiko. Inamkashifu Mungu kuwa dhalimu asiye na haki ambaye angeharibu watoto wachanga wasio na hatia waliokufa, kwa sababu tu wazazi wasiostahili walikosa kubatizwa. Mafundisho kama haya ni ya kusikitisha kupita maneno. Ni mbaya kutosha kunyunyiza watoto wachanga na kuiita ubatizo. Ni mbaya zaidi kushikilia dhana isiyo ya kimaandiko kwamba watoto wachanga wamepotea milele kwa sababu wazazi wazembe walishindwa kutimiza wajibu wao.

3. Je, ubatizo si suala la maoni ya kibinafsi tu?

Ndio, lakini sio maoni yako au yangu. Ni maoni ya Kristo ambayo ni muhimu. Kristo anasema ubatizo ni muhimu Kwake. "Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuuingia ufalme wa Mungu." Yohana 3:5 . Kukataa ubatizo ni kukataa ushauri wa Mungu, wa moja kwa moja. (Luka 7:29 , 30).

4. Mtu anapaswa kuwa na umri gani ili astahili kubatizwa?

Mzee wa kutosha kuelewa tofauti kati ya makosa na kutenda haki, na kufanya uamuzi wa akili kujisalimisha kwa Kristo na kumfuata. Watoto wengi wako tayari kwa ubatizo wakiwa na umri wa miaka 9 au 10, wengine wakiwa na miaka 7 au 8. Na wengine hawako tayari wakiwa na miaka 12 au 13. Hakuna kiwango cha umri kinachotajwa katika Biblia, kwa sababu watoto wana viwango tofauti vya uzoefu na uelewaji. Wengine wako tayari kwa ubatizo mapema kuliko wengine.

5. Je, ubatizo peke yake unaweza kukuokoa?

Hapana! Lakini kukataa kubatizwa kunaweza kusababisha mtu kupotea, kwa sababu inamaanisha kutotii. Wokovu ni kwa "wale wote wanaomtii". Waebrania 5:9 .

6. Je, ubatizo wa Roho Mtakatifu si jambo la lazima tu?

Hapana! Biblia inaonyesha katika Matendo 10:44-48 kwamba ubatizo wa maji ni muhimu, hata wakati ubatizo wa Roho Mtakatifu umetangulia.

7. Je, hatupaswi kubatizwa kwa jina la Yesu pekee?

Katika Mathayo 28:19 , tunaambiwa tubatizwe katika jina la Baba, la Mwana, na la Roho Mtakatifu. Hayo ni maneno ya Yesu, na tunayaona kuwa matakatifu sana. Katika kitabu cha Matendo, tunapata waumini wapya walibatizwa katika jina la Yesu. Kumtambulisha Yesu kuwa Kristo na Masihi ilikuwa kweli kwa watu wa siku hizo; kwa hiyo, ilikuwa muhimu kwao kubatizwa katika jina Lake. Tunaamini ni muhimu sana kwa leo pia. Tukiunganisha ushuhuda wa Mathayo na kitabu cha Matendo, tunabatiza watu katika jina la Baba, na Mwana, Yesu Kristo, na Roho Mtakatifu. Kufuata njia hii huzuia kuinua Maandiko moja juu ya jingine.

8. Kuna dhambi moja sitaki kusalimisha. Je, nibatizwe?

Hapana! Ni wazi kwamba hauko tayari kuzikwa katika maji ya ubatizo, kwa sababu maisha ya zamani ya dhambi hayajafa. Litakuwa ni tendo la uhalifu kwa msimamizi wa mazishi kumzika mtu ambaye hajafa na ni mbaya kwa mhudumu kumbatiza mtu ambaye maisha yake ya zamani ya dhambi hayajafa.

9. Je, unaweza kueleza Wagalatia 3:27 ?

Hapa Mungu analinganisha ubatizo na ndoa. Mtu anayebatizwa hivyo hukiri hadharani kwamba amechukua jina la Kristo (Mkristo), kama vile bibi-arusi atangazavyo hadharani kuchukua jina la mume wake wakati wa arusi. Katika ubatizo, kama ilivyo kwa ndoa, sheria kadhaa hutumika kila wakati:

A. Haipaswi kamwe kuingizwa isipokuwa upendo wa kweli utawale kuu.

B. Haipaswi kamwe kuingizwa isipokuwa mtahiniwa ameamua kuwa mwaminifu katika hali ngumu na mbaya.

C. Inapaswa kufikiwa kwa ufahamu kamili.

D. Haipaswi kucheleweshwa isivyostahili.

MASWALI YA MASWALI

1. Biblia inatuambia kwamba kuna Bwana mmoja, imani moja, na (1)

_____ ubatizo 15.

_____ Ubatizo 5.

_____ 12 ubatizo.

_____ Ubatizo mmoja.

2. Je, Yesu alifundisha umuhimu wa ubatizo? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

3. Yesu alibatizwa kwa (1)

_____ Kumimina.

_____ Kunyunyizia.

_____ Kuzamishwa.

4. Neno “kubatiza” linamaanisha (1)

_____ Kuwa na furaha.

_____ Nyunyiza.

_____ Mimina.

_____ Chovya chini, au tumbukiza.

5. Ubatizo mwingi wa uwongo wa siku hizi ulitolewa kwetu na (1)

_____ Kristo.

_____ Mitume.

_____ Wanaume wapotofu.

6. Weka alama kwenye mambo ambayo mtu anapaswa kufanya ili kujiandaa kwa ubatizo: (4)

_____ Soma Biblia nzima mara tano.

_____ Amini ukweli.

_____ Pata ubadilishaji.

_____ Omba kwa siku 10 moja kwa moja.

_____ Tumia siku 40 kufunga.

_____ Jifunze mahitaji ya Mungu.

_____ Tubu na uache dhambi.

7. Ubatizo ni ishara ya (1)

_____ Kuumbwa kwa ulimwengu.

_____ Bibilia.

_____ Mbingu.

_____ Kifo, kuzikwa na kufufuka kwa Kristo.

_____ Malaika.

8. Mkristo aliyebatizwa hivi karibuni ni (1)

_____ mtoto wa kiroho.

_____ Mtu mzima wa kiroho.

9. Ubatizo unapoingia kwa maombi, unyofu, na ufahamu (1)

_____ Hukubali uongofu hadharani.

_____ Haimaanishi zaidi ya kuogelea.

_____ Humhakikishia mtu hatajaribiwa tena.

10. Je, ubatizo wa watoto wachanga ni wa kimaandiko? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

11. Watoto wengine wako tayari kwa ubatizo mapema zaidi kuliko wengine. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

12. Je, sikuzote ni lazima kwa mtu kuchukua majuma au miezi mingi ili kujitayarisha kwa ajili ya ubatizo? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

13. Je, mtu anaweza kupata ubatizo wa kweli bila kuwa mshiriki wa kanisa? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Je, Kweli Wafu Wamekufa?

Somo la 10

Kifo kinaweza kuwa mojawapo ya mambo yasiyoeleweka sana leo. Kwa wengi imegubikwa na fumbo na inaibua hisia za kutisha za woga, kutokuwa na uhakika, na hata kukosa tumaini. Wengine wanaamini kwamba wapendwa wao waliokufa hawajafa kabisa, bali wanaishi nao au katika maeneo mengine! Bado wengine wamechanganyikiwa kuhusu uhusiano kati ya mwili, roho, na nafsi. Lakini je, inajalisha unachoamini? Ndiyo... kabisa! Kwa sababu yale unayoamini kuhusu wafu yatakuwa na matokeo makubwa juu ya yale yanayokupata katika nyakati za mwisho. Hakuna nafasi ya kubahatisha, kwa hivyo Mwongozo huu wa Mafunzo utakupa kile hasa ambacho Mungu anasema kuhusu somo hili. Jitayarishe kwa kifungua macho halisi!

Adamu aliumbwa na Mungu hapo mwanzo.

1. Tumefikaje hapa kwanza?

“Bwana Mungu akamfanya mtu kwa mavumbi ya ardhi, akampulizia puani pumzi ya uhai; mtu akawa nafsi hai.” Mwanzo 2:7 .

Jibu: Mungu alituumba kwa udongo hapo mwanzo.

Roho za wote wenye haki na waovu hurudi kwa Mungu. Miili yao hurudi mavumbini.

2. Ni nini hutokea mtu anapokufa?

“Ndipo mavumbi yatairudia ardhi kama yalivyokuwa; na roho itarudi kwa Mungu aliyeitoa.” Mhubiri 12:7 .

Jibu: Mwili unageuka kuwa mavumbi tena, na roho inarudi kwa Mungu, aliye-itoa. Roho ya kila mtu anayekufa—awe mwadilifu au mwovu—humrudia Mungu anapokufa.

Hakuna jambo la ajabu kuhusu roho am-bayo inamrudia Mungu anapokufa. Ni pumzi ya uhai.

3. Ni nini “roho” inayomrudia Mungu wakati wa kifo?

“Mwili bila roho [“pumzi,” tazama pambizo] umekufa.” Yakobo 2:26 . “Roho ya Mungu [“pumzi ambayo Mungu alimpa,” tazama pambizo] i kati-ka pua yangu.” Ayubu 27:3 .

Jibu: Roho inayomrudia Mungu wakati wa kifo ni pumzi ya uhai. Hakuna mahali popote katika kitabu chote cha Mungu ambapo “roho” ina uhai, hekima, au hisia baada ya mtu kufa. Ni “pumzi ya uzima” na hakuna zaidi.

Watu hawa wanne ni nafsi nne.

4. “Nafsi” ni nini?

“Bwana Mungu akamfanya mtu kwa mavumbi ya ardhi, akampulizia puani pumzi ya uhai; mtu akawa nafsi hai.” Mwanzo 2:7 .

Jibu: Nafsi ni kiumbe hai. Nafsi daima ni mchanganyiko wa vitu viwili: mwili pamoja na pumzi . Nafsi haiwezi kuwepo isipokuwa mwili na pumzi vimeunganishwa. Neno la Mungu linafundisha kwamba sisi ni nafsi.

5. Je, nafsi hufa?

“Roho itendayo dhambi ndiyo itakayokufa.” Ezekieli 18:20 . “Kila nafsi hai ilikufa baharini.” Ufunuo 16:3 .

Jibu: Kulingana na Neno la Mungu, nafsi hufa! Sisi ni nafsi, na nafsi hufa. Mwanadamu anakufa (Ayubu 4:17). Mungu pekee ndiye asiyeweza kufa (1 Timotheo 6:15 , 16). Dhana ya nafsi isiyoweza kufa na isiyoweza kufa inapingana na Biblia, ambayo inafundisha kwamba nafsi zinaweza kufa.

6. Je, watu wema huenda mbinguni wanapokufa?

“Wote waliomo makaburini wataisikia sauti Yake, Nao watatoka.” Yohana 5:28 , 29 . “Daudi ... amekufa akazikwa, na kaburi lake liko kwetu hata leo.” “Kwa maana Daudi hakupanda mbinguni.” Matendo 2:29 , 34 . “Nikingoja, kaburi ni nyumba yangu.” Ayubu 17:13 .

Jibu: Hapana, watu hawaendi mbinguni au motoni wanapokufa. Wanaenda kwenye makaburi yao kusubiri siku ya ufufuo.

7. Ni kiasi gani mtu anajua au kuelewa baada ya kifo?

“Walio hai wanajua ya kwamba watakufa; lakini wafu hawajui neno lo lote, wala hawana ijara tena; maana kumbukumbu lao limesahauliwa. Tena upendo wao, na machukio yao, na husuda yao, imepotea yote; hawana sehemu tena milele katika jambo lo lote linalofanyika chini ya jua. “Hakuna kazi, wala shauri, wala maarifa, wala hekima, kuzimu uendako wewe.” Mhubiri 9:5 , 6 , 10 . “Wafu hawamsifu Bwana.” Zaburi 115:17 .

Jibu: Mungu anasema kwamba wafu hawajui lolote kabisa!

Ingawa mamilioni wanafikiri inawezekana, wafu hawawezi kuwasiliana na walio hai.

8. Lakini je, wafu hawawezi kuwasiliana na walio hai, na je, hawajui wanalofanya walio hai?

“Ndivyo mwanadamu hulala chini, asiinuke; “Wanawe huheshimika, naye hajui; na wanashushwa, lakini yeye haoni.” Ayubu 14:12 , 21 . “Wala hawana sehemu tena milele katika jambo lo lote linalofanyika chini ya jua.” Mhubiri 9:6 .

Jibu: Hapana, wafu hawawezi kuwasiliana na walio hai, wala hawajui wanachofanya walio hai. Wamekufa. Mawazo yao yamepotea (Zaburi 146:4).

Yesu anakiita kifo “usingizi”. Ni hali ya kupoteza fahamu kabisa.

9. Yesu aliita hali ya kutofahamu ya wafu “usingizi” katika Yohana 11:11-14. Watalala mpaka lini?

“Ndivyo mwanadamu hulala chini, asiinuke; Ayubu 14:12 .

“Siku ya Bwana itakuja ... ambayo mbingu zitapita.” 2 Petro 3:10 .

Jibu: Wafu watalala mpaka siku kuu ya Bwana kwenye mwisho wa dunia. Katika kifo, wanadamu hawana fahamu kabisa bila shughuli au ujuzi wa aina yoyote.

Wenye haki watafufuliwa na kupewa kutokufa katika ujio wa pili wa Yesu.

10. Ni nini kinatokea kwa wafu wenye haki katika ujio wa pili wa Kristo?

“Tazama, naja upesi, na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.” Ufunuo 22:12 . “Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko, ... na waliokufa katika Kristo watafufuliwa ... na hivyo tutakuwa pamoja na Bwana milele.” 1 Wathesalonike 4:16 , 17 . “Sisi sote tutabadilishwa, kwa dakika moja, kufumba na kufumbua, ... na wafu watafufuliwa wasiwe na uharibifu.... Maana lazima huu uharibikao uvae kutokuharibika, na huu wa kufa uvae kutokufa.” 1 Wakorintho 15:51-53 .

Jibu: Watalipwa. Watafufuliwa, watapewa miili isiyoweza kufa, na kunyakuliwa ili kumlaki Bwana hewani. Hakungekuwa na kusudi la ufufuo ikiwa watu wangepelekwa mbinguni wanapokufa.

Uongo wa kwanza wa shetani kwa Hawa ulikuwa “Hamtakufa” - kauli iliyo kinyume kabisa na Maandiko yote.

11. Uongo wa kwanza wa shetani ulikuwa upi?

“Nyoka akamwambia mwanamke, Hakika hamtakufa.” Mwanzo 3:4 . “Yule nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi, na Shetani.” Ufunuo 12:9 .

Jibu: Shetani alimwambia Hawa kwamba dhambi haitaleta kifo. “Hakika hamtakufa,” akasema.

Wale wanaoamini kuwa wafu wako hai huwa walengwa rahisi wa udanganyifu wa shetani.

12. Kwa nini Ibilisi alimdanganya Hawa kuhusu kifo? Je, somo hili linaweza kuwa muhimu zaidi kuliko wengi wanavyofikiri?

Jibu: Ni moja ya nguzo za ufalme wa shetani. Amefanya miujiza yenye nguvu tangu zamani zote kupitia watu wanaodai kupokea nguvu zao kutoka kwa roho za wafu. (Mifano: Wachawi wa Misri Kutoka 7:11 , Mwanamke wa Endori 1 Samweli 28:3-25 , Wachawi Danieli 2:2 , Msichana fulani Matendo 16:16-18 .)

Onyo Zito

Katika wakati wa mwisho Shetani atafanya tena, kutumia uchawi kama alivyofanya katika siku za Danieli kudanganya ulimwengu (Ufunuo 18:23). Uchawi ni shirika lisilo la kawaida linalodai kupokea nguvu na hekima yake kutoka kwa roho za wafu.

Kujifanya Kama Wanafunzi wa Yesu

Wakijifanya kuwa wapendwa wa kimungu ambao wamekufa, makasisi watakatifu ambao sasa wamekufa, manabii wa Biblia, au hata mitume au wanafunzi wa Kristo (2 Wakorintho 11:13), Shetani na malaika zake watadanganya mabilioni ya watu. Wale wanaoamini kwamba wafu wako hai,

kwa namna yoyote ile, bila shaka watadanganyika.

Miujiza yote haitoki kwa Mungu, kwa sababu mashetani pia hufanya miujiza.

13. Je, ni kweli mashetani hufanya miujiza?

“Hao ni roho za mashetani, watendao miujiza.” Ufunuo 16:14 . “Kwa maana watatokea makristo wa uongo, na manabii wa uongo, nao watatoa ishara kubwa na maajabu; wapate kuwapoteza, kama yamkini, hata walio wateule.” Mathayo 24:24 .

Jibu: Ndiyo, kwa kweli! Mashetani hufanya miujiza yenye kusadikisha sana (Ufunuo 13:13 , 14). Shetani na malaika zake watatokea kama malaika wa nuru (2 Wakorintho 11:14) na, hata zaidi ya kushangaza, kama Kristo Mwenyewe (Mathayo 24:23 , 24). Hisia za ulimwengu mzima zitakuwa kwamba Kristo na malaika zake wanaongoza nje katika uamsho wa ajabu duniani kote. Msisitizo mzima utaonekana kuwa wa kiroho sana na kuwa wa ajabu sana hivi kwamba ni wateule wa Mungu pekee ambao hawatadanganywa.

Wateule hawatadanganywa, kwa sababu wanakataa kabisa kila kitu ambacho ni kinyume na Maandiko.

14. Kwa nini watu wa Mungu hawatadanganywa?

“Walipokea lile neno kwa uelekevu wa moyo, wakayachunguza maandiko kila siku, waone kama mambo hayo ndivyo yalivyo.” Matendo 17:11 . “Ikiwa hawasemi sawasawa na neno hili, ni kwa sababu hamna nuru ndani yao.” Isaya 8:20 .

Jibu: Watu wa Mungu watajua kutokana na funzo lao la bidii la kitabu chake kwamba wafu wamekufa, si hai. Roho za wafu hazipo. Kwa hiyo, watu wa Mungu watakataa watenda miujiza na walimu wote wanaodai kupokea “nuru” ya pekee au kufanya miujiza kwa kuwasiliana na roho za wafu. Na watu wa Mungu pia watakataa mafundisho yote hatari na ya uwongo yanayodai kwamba wafu wako hai kwa namna yoyote, popote.

Katika siku za Musa, watu waliodai kuwa na uwezo wa kuwasiliana na wafu walipigwa mawe hadi kufa.

15. Huko nyuma katika siku za Musa, Mungu aliamuru nini kifanyike kwa watu waliofundisha kwamba wafu walikuwa hai?

“Tena mtu mume au mke aliye na pepo, au aliye mchawi, hakika atauawa; watampiga kwa mawe.” Mambo ya Walawi 20:27 .

Jibu: Mungu alisisitiza kwamba wachawi na wengine wenye “roho wajuao” (waliodai kuwa na uwezo wa kuwasiliana na wafu) wanapaswa kupig-

wa mawe hadi kufa. Hilo linaonyesha jinsi Mungu anavyoona fundisho la uwongo kwamba wafu wako hai.

Hakuna mtu katika ufalme mpya wa Mungu atakayekufa milele. Kifo kitakoma wakati Shetani atakapoangamizwa.

16. Je, watu waadilifu watakaofufuliwa katika ufufuo watakufa tena?

“Wale watakaohesabiwa kuwa wamestahili kuupata ulimwengu ule, na kufufuka katika wafu, ... wala hawawezi kufa tena.” Luka 20:35 , 36 . “Naye atafuta kila chozi katika macho yao, wala mauti haitakuwapo tena; wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena; kwa kuwa mambo ya kwanza yamekwisha kupita.” Ufunuo 21:4 .

Jibu: Hapana! Kifo, huzuni, kilio, na misiba havitaingia kamwe katika ufalme mpya wa Mungu.

Kuzaliwa upya haiwezekani. Kwa sababu Mungu anasema wote waliokufa, wema na waovu, wako makaburini mwao.

17. Imani katika kuzaliwa upya katika umbo jingine inapanuka haraka sana leo. Je, mafundisho haya ni ya kibiblia?

“Walio hai wanajua ya kwamba watakufa; lakini wafu hawajui neno lo lote. ... wala hawana sehemu tena katika jambo lo lote linalofanyika chini ya jua milele.” Mhubiri 9:5 , 6 .

Jibu: Karibu nusu ya watu duniani wanaamini katika kuzaliwa upya katika umbo jingine, fundisho la kwamba nafsi haifi kamwe bali huendelea kuzaliwa upya katika aina tofauti ya mwili na kila kizazi kinachofuata. Mafundisho haya, hata hivyo, ni kinyume na Maandiko.

Biblia Inasema

Baada ya kifo mtu: hurudi mavumbini (Zaburi 104:29), hajui lolote (Mhubiri 9:5), hana nguvu za kiakili (Zaburi 146:4), hana uhusiano wowote na kitu chochote duniani (Mhubiri 9:10; 6), haishi (2 Wafalme 20:1), anangoja kaburini (Ayubu 17:13), na haendelei (Ayubu 14:1 , 2).

Uvumbuzi wa Shetani

Tulijifunza katika swali la 11 na 12 kwamba Shetani ndiye aliyebuni fundisho la kwamba wafu wako hai. Kuzaliwa upya katika mwili, kuelekeza, kuwasiliana na roho, ibada ya roho, na "nafsi isiyokufa" yote ni uvumbuzi wa Shetani, kwa lengo moja la kuwasadikisha watu kwamba unapokufa hujafa kwelikweli. Watu wanapoamini kwamba wafu wako hai, "roho za mashetani, wanaofanya miujiza" (Ufunuo 16:14) na kujifanya kuwa roho za wafu wataweza kuwadanganya na kuwapotosha karibu asilimia 100 ya wakati huo (Mathayo 24:24))

Wale wanaosisitiza juu ya uthibitisho wa Maandiko kwa mafundisho yote hawatapotoshwa na Shetani.

18. Ninashukuru kwa ajili ya Biblia, ambayo hutuambia ukweli juu ya suala hili nyeti la kifo.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, mwizi pale msalabani hakwenda paradiso pamoja na Kristo siku alipokufa?

Hapana. Kwa kweli, Jumapili asubuhi Yesu alimwambia Mariamu, "Sijapaa kwenda kwa Baba Yangu." Yohana 20:17 . Hilo linaonyesha kwamba Kristo hakwenda mbinguni alipokufa. Pia kumbuka kuwa alama za uakifishaji za Biblia hazijavuviwa, bali ziliongezwa na wanadamu, koma katika Luka 23:43 inapaswa kuwekwa baada ya maneno "leo" kuliko kabla, hivyo kifungu lazima kusoma, "Amin, nakuambia leo, utakuwa pamoja nami katika paradiso." Au, "Ninakuambia leo - wakati inaonekana kwamba siwezi kuokoa mtu yeyote, wakati mimi mwenyewe ninasulubishwa kama mhalifu - ninakupa uhakikisho leo kwamba utakuwa pamoja nami katika paradiso." Ufalme wa Kristo utasimamishwa wakati wa kuja kwake mara ya pili (Mathayo 25:31), na wenye haki wote wa nyakati zote watauingia wakati huo (1 Wathesalonike 4:15-17) na si kifo.

2. Je, Biblia haisemi juu ya nafsi "iliyokufa," "isiyo kufa"?

La, nafsi isiyoweza kufa, isiyoweza kufa haitajwi katika Biblia. Neno "kutoweza kufa" linapatikana mara moja tu katika Biblia, na linarejelea Mungu (1 Timotheo 1:17).

3. Wakati wa kufa mwili hurudi mavumbini na roho (au pumzi) inamrudia Mungu. Lakini roho huenda wapi?

Haiendi popote. Badala yake, inakoma tu kuwepo. Vitu viwili lazima viunganishwe ili kuunda roho: mwili na pumzi . Pumzi inapotoka, roho huacha kuwapo kwa sababu ni mchanganyiko wa vitu viwili. Unapozima taa, mwanga huenda wapi? Hauendi popote. Inakoma tu kuwepo. Mambo mawili lazima yaunganishwe ili kutengeneza mwanga: balbu na umeme . Bila mchanganyiko, mwanga hauwezekani. Hivyo kwa nafsi; isipokuwa mwili na pumzi vikiunganishwa, hakuwezi kuwa na roho. Hakuna kitu kama roho isiyo na mwili.

4. Je, neno "nafsi" huwa na maana nyingine yoyote isipokuwa kiumbe hai?

Ndiyo, inaweza kumaanisha pia (1) maisha yenyewe, au (2) akili, au akili. Haidhuru ni maana gani inayokusudiwa, nafsi ingali ni muunganiko wa vitu viwili (mwili na pumzi), nayo hukoma kuwepo wakati wa kufa.

5. Je, unaweza kueleza Yohana 11:26 , inayosema, "Na kila aishiye na kuniamini hatakufa hata milele"?

Hii hairejelei kifo cha kwanza, ambacho watu wote hufa (Waebrania 9:27), lakini kifo cha pili, ambacho ni waovu tu hufa na ambacho hakuna ufufuo (Ufunuo 2:11 ; 21:8).

6. Mathayo 10:28 inasema, "Msiwaogope wauao mwili, lakini hawawezi kuiua roho." Je, hii haithibitishi kwamba nafsi haifi?

Hapana, inathibitisha kinyume chake. Nusu ya mwisho ya aya hiyo hiyo inathibitisha kwamba nafsi hufa. Inasema, "Lakini afadhali mwogopeni yule awezaye kuangamiza mwili na roho pia katika jehanum ." Neno "nafsi" hapa linamaanisha uzima na linamaanisha uzima wa milele, ambao ni zawadi (Warumi 6:23) ambayo itatolewa kwa wenye haki siku ya mwisho (Yohana 6:54). Hakuna anayeweza kuchukua uzima wa milele ambao Mungu hutoa. (Ona pia Luka 12:4 , 5 .)

7. Je, 1 Petro 4:6 haisemi injili ilihubiriwa kwa watu waliokufa?

Hapana, inasema injili "ilihubiriwa" kwa wale "waliokufa". Wamekufa sasa, lakini injili "ilihubiriwa" walipokuwa bado hai.

8. Namna gani nafsi zinazolia kutoka chini ya madhabahu katika Ufunuo 6:9, 10 ? Je, hili halionyeshi kwamba nafsi hazifi?

Hapana. Kilio hiki kilikuwa cha mfano, kama vile kilio cha damu ya Abeli (Mwanzo 4:10). Neno "nafsi" hapa linamaanisha watu (au viumbe hai) ambao walikuwa wameuawa kwa ajili ya imani yao. Kwa hakika hakuna anayeamini kwamba nafsi zinazokufa hulala kihalisi chini ya madhabahu,

wala watu hawaamini kwamba wenye haki humwomba Mungu awaadhibu adui zao. Badala yake, wenye haki huomba rehema kwa adui zao, kama Kristo alivyofanya msalabani (Luka 23:34).

9. Je, Biblia haisemi Kristo alienda na kuwahubiria roho zilizopotea kuzimu kati ya kusulubishwa kwake na ufufuo?

Hapana, andiko la Biblia linalozungumziwa ni 1 Petro 3:18-20 . Mahubiri yalifanywa "kwa Roho" (mstari 18) katika siku za Nuhu—kwa watu waliokuwa wakiishi wakati huo (mistari 19, 20). "Roho waliofungwa" inarejelea watu ambao maisha yao yalikuwa katika utumwa wa Shetani. (Ona Zaburi 142:7 ; Isaya 42:6 , 7 ; 61:1 ; na Luka 4:18 .)

MASWALI YA MASWALI

1. Biblia inazungumza juu ya kifo kama (1)

_____ Usingizi.

_____ Mabadiliko ya aina tofauti ya maisha.

_____ Siri isiyoelezeka.

2. "Roho" inayomrudia Mungu wakati wa kifo ni (1)

_____ Utu halisi wa ndani wa mtu.

_____ Roho.

_____ Pumzi ya uhai.

3. Mtu akifa huenda (1)

_____ Mbinguni au kuzimu.

_____ Kaburi.

_____ Toharani.

4. Nafsi ni (1)

_____ Asili ya kiroho ya mtu.

_____ Sehemu isiyoisha ya mtu.

_____ Kiumbe hai.

5. Je, nafsi hufa? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

6. Waadilifu wanathawabishwa lini? (1)

_____ Katika maisha haya.

_____ Wakati wa kifo.

_____ Katika ujio wa pili wa Kristo.

7. Kwa nini Shetani anajaribu kuwadanganya watu kwa kuwaambia wafu hawajafa? (1)

_____ Hivyo wataamini miujiza yake na kudanganyika na kupotea.

_____ Kwa sababu anawahurumia.

_____ Kwa sababu yeye ni mkatili na mwovu.

8. Watu ambao "wanawasiliana" na wafu wanazungumza na (1)

_____ Roho zisizokufa.

_____ Malaika watakatifu.

_____ Pepo wachafu wanaomwiga marehemu.

9. Katika siku za Musa Mungu aliamuru kwamba wote waliofundisha kwamba wafu wako hai wawe (1)

_____ Wafanyike makuhani.

_____ Wanaheshimiwa kwa hekima zao.

_____ Aliuawa.

10. Mtu anawezaje kuwa na uhakika kwamba yuko salama na yuko sawa? (1)

_____ Mwombe Mungu ishara maalum kutoka mbinguni.

_____ Fanya kile mhubiri au mhudumu anasema kufanya.

_____ Jifunze Biblia kwa maombi na kwa uangalifu na uifuate.

11. Mtu anapokufa (1)

_____ Roho, au nafsi yake, hubaki hai.

_____ Ana uwezo wa kutazama walio hai na kuwasiliana nao.

_____ Amekufa kwa kila njia--mwili hufa, roho hukoma kuwapo, na hakuna mawasiliano na walio hai inawezekana.

12. Je, miujiza ni uthibitisho wa kwamba kitu fulani ni cha Mungu? (1)

_____ Ndiyo. Ni Mungu pekee awezaye kufanya miujiza.

_____ Hapana. Ibilisi pia anafanya miujiza mikubwa.

Je, Ibilisi Anaongoza Kuzimu?

Somo la 11

Vizuri? Je! kweli Mungu humweka Shetani kwenye orodha yake ya malipo - je, yeye ndiye msimamizi mkuu wa kuzimu anayepima adhabu ya waliopotea? Takriban ulimwengu mzima una maoni yasiyo ya kibiblia kuhusu kuzimu, na una deni kwako mwenyewe kujua kile ambacho Biblia inasema kuhusu kuzimu. Usidanganywe, kwa sababu kile unachofikiri kuhusu kuzimu hakika huathiri kile unachofikiri kuhusu tabia ya Mungu! Chukua muda mfupi kupata mambo ya ajabu unayohitaji kujua leo!

Waovu hawataadhibiwa mpaka baada ya hukumu.

1. Ni roho ngapi zilizopotea zinazoadhibiwa kuzimu leo?

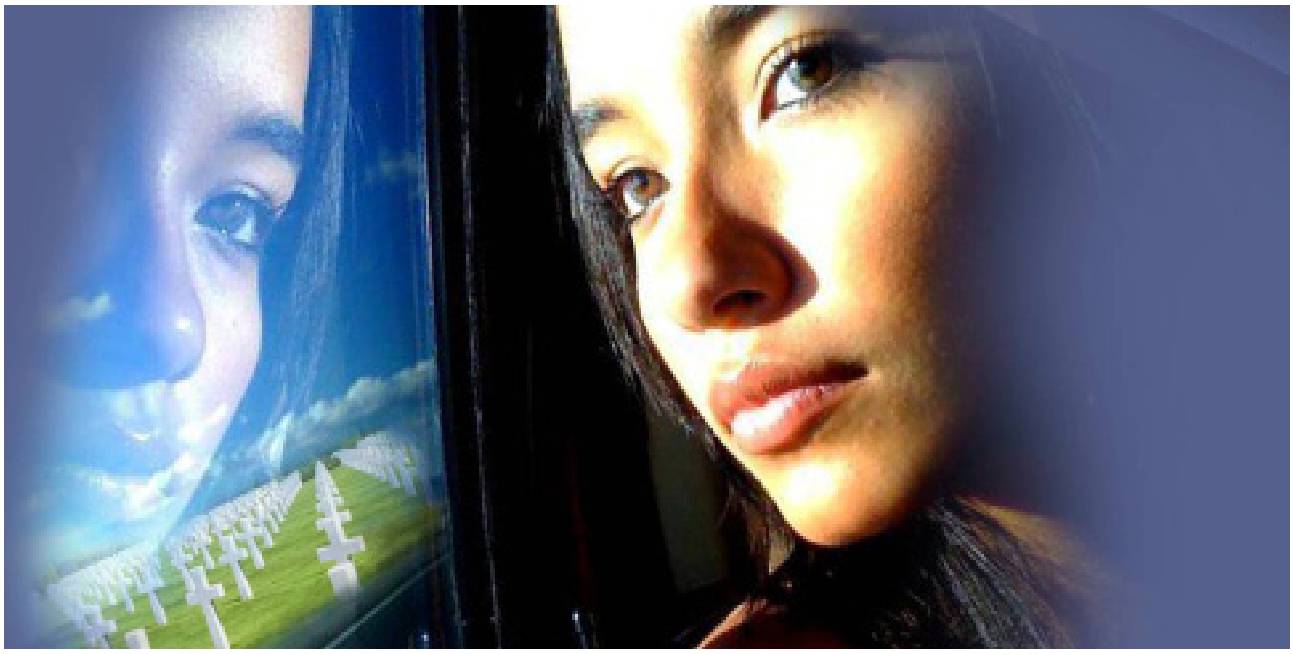
“Bwana ajua kuwaokoa watauwa na majaribu, na kuwaweka wasio haki katika majaribu hata siku ya hukumu.” 2 Petro 2:9 .

Jibu: Hakuna hata nafsi moja katika moto wa Jehanamu leo. Biblia inasema kwamba Mungu huwahifadhi, au huwazuia waovu mpaka siku ya hukumu waadhibiwe.

Wenye dhambi watatupwa jehanamu ya moto mwisho wa dunia -- si watakapokufa.

2. Ni wakati gani wenye dhambi watatupwa katika moto wa mateso?

“Ndivyo itakavyokuwa katika mwisho wa dunia hii. Mwana wa Adamu atawatuma malaika zake, nao watakusanya kutoka katika ufalme wake machukizo yote, na watenda maovu, na kuwatupa katika tanuru ya moto. .” Mathayo 13:40-42 . “Neno hilo nililolinena ndilo litakalomhukumu siku

ya mwisho.” Yohana 12:48 .

Jibu: Wenye dhambi watatupwa katika moto wa Jehanamu katika siku kuu ya hukumu mwishoni mwa ulimwengu—si watakapokufa. Mungu asingemwadhibu mtu kwa moto hadi kesi yake isikilizwe na kuamuliwa mahakamani mwishoni mwa ulimwengu. Wala Mungu asingeteketeza muuaji aliyekufa miaka 5,000 iliyopita miaka 5,000 zaidi ya yule anayekufa na anayestahili adhabu kwa dhambi hiyo hiyo leo.

Wote waliokufa, wema na waovu, wako makaburini wakingojea ufufuo.

3. Wako wapi wenye dhambi (waliokufa) sasa?

“Saa yaja ambayo watu wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake, nao watatoka, wale waliofanya mema kwa ufufuo wa uzima, na wale waliotenda mabaya kwa ufufuo wa hukumu. “ Yohana 5:28 , 29 . “Waovu huhifadhiwa hadi siku ya uharibifu.” “Lakini atapelekwa kaburini, na kukaa kaburini.” Ayubu 21:30 , 32 .

Jibu: Biblia ni maalum. Waovu na waadilifu ambao wamekufa wote wako makaburini mwao “wamelala” hadi siku ya ufufuo.

Yesu alikufa ili kutuokoa na dhambi zetu. Wale wasiokubali zawadi yake ya wokovu watapokea kifo.

4. Matokeo ya mwisho ya dhambi ni nini?

“Mshahara wa dhambi ni mauti; bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.” Warumi 6:23 . “Dhambi, ikiisha kukoma, huzaa mauti.” Yakobo 1:15 . “Mungu ... alimtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.” Yohana 3:16 .

Jibu: Mshahara (au adhabu) kwa ajili ya dhambi ni kifo, si uzima wa milele katika moto wa mateso. Waovu “wanaangamia,” au kupokea “kifo.” Wenye haki wanapokea “uzima wa milele.”

Waovu hawafi. Biblia inasema “wataangamia”, “watateketezwa” na “kuangamizwa”.

5. Ni nini kitakachowapata waovu katika moto wa mateso?

“Bali waoga, na wasioamini, na wachukizao, na wauaji, na wazinzi, na wachawi, na hao waabuduo sanamu, na waongo wote, sehemu yao ni katika lile ziwa liwakalo moto na kiberiti; hiyo ndiyo mauti ya pili.” Ufunuo 21:8

Jibu: Waovu hufa kifo cha pili katika moto wa Jehanamu. Ikiwa waovu wangeishi milele wakiteswa motoni, wangekuwa wasioweza kufa. Lakini hilo haliwezekani, kwa sababu Biblia inasema Mungu “pekee ndiye asiyeweza kufa.” 1 Timotheo 6:16 . Adamu na Hawa walipofukuzwa kutoka katika bustani ya Edeni, malaika aliwekwa ili kuulinda mti wa uzima ili

wenye dhambi wasile matunda ya mti huo na "kuishi milele." Mwanzo 3:22-24 . Fundisho la kwamba watenda-dhambi hawawezi kufa katika kuzimu lilitoka kwa Shetani na si kweli kabisa. Mungu alizuia hili dhambi ilipoingia katika dunia hii kwa kuulinda mti wa uzima.

Biblia Wazi - Waovu Wafutiliwa mbali

Biblia inasema waovu watapatwa na "kifo" (Waroma 6:23), "wataangamizwa" (Ayubu 21:30), "wataangamia" (Zaburi 37:20), 'watateketea' (Yoh. Malaki 4:1), "wataangamizwa pamoja" (Zaburi 37:38), "wataangamizwa" (Zaburi 37:20), "watakatiliwa mbali" (Zaburi 37:9), "watauawa" (Malaki 4:20) Zaburi 62:3). Mungu "atawaangamiza" (Zaburi 145:20), na "moto utawala" (Zaburi 21:9). Kumbuka kwamba marejeo haya yote yanaweka wazi kwamba waovu wanakufa na kuangamizwa. Hawaishi milele katika taabu.

Wakati wa mwisho wa dunia, moto utaanguka kutoka mbinguni juu ya waovu na kuwateketeza.

6. Moto wa mateso utawashwa lini na jinsi gani?

"Ndivyo itakavyokuwa katika mwisho wa dunia hii. Mwana wa Adamu ... atawatupa katika tanuru ya moto." Mathayo 13:40-42 . "Wakapanda juu ya upana wa nchi, wakaizunguka kambi ya watakatifu, na mji ule uliopendwa; na moto ukashuka kutoka kwa Mungu mbinguni, ukawala." Ufunuo 20:9 . "Mwenye haki atalipwa duniani; Mithali 11:31 .

Jibu: Mwishoni mwa dunia, Mungu Mwenyewe atawasha moto wa Jehanamu. Mji mtakatifu unaposhuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni (Ufunuo 21:2), waovu hujaribu kuuteka. Wakati huo, Mungu atanyesha moto kutoka mbinguni juu ya dunia, nao utateketeza waovu. Moto huu ni jehanamu ya Biblia.

Kuzimu kutakuwa na moto duniani kote. Itakuwa maili 25,000 kwa mduara--joto lake kubwa sana kwamba kila kitu duniani "kitateketezwa".

7. Moto wa mateso utakuwa mkubwa kiasi gani na joto kiasi gani?

"Siku ya Bwana itakuja kama mwivi wakati wa usiku; ambayo mbingu zitatoweka kwa mshindo mkuu, na viumbe vya asili vitaunguzwa, na kufumuliwa, na nchi na kazi zilizomo ndani yake zitateketezwa. ." 2 Petro 3:10 .

Jibu: Moto wa Jehanamu utakuwa mkubwa sawa na dunia hii kwa sababu itakuwa ni ardhi inayowaka moto. Moto huu utakuwa wa moto sana kiasi cha kuyeyusha dunia na kuteketeza "kazi zote zilizomo ndani yake." Mbingu za anga zitalipuka na "kupita kwa kelele kubwa."

Yesu atasisitiza kutendewa kwa haki kwa waovu. Kiwango chao cha adhabu kitakuwa sawa na kwa mujibu wa matendo yao kama alivyoahidi.

8. Waovu watateseka motoni hadi lini?

“Na tazama, naja upesi, na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.” Ufunuo 22:12 . “Ndipo atakapomlipa kila mtu kwa kadiri ya matendo yake.” Mathayo 16:27 . “Yule mtumwa aliyejua mapenzi ya bwana wake, na ... wala hakufanya sawasawa na mapenzi yake, atapigwa mapigo mengi. Lakini yeye asiyejua, na kufanya yanayostahili mapigo, atapigwa kidogo.” Luka 12:47 , 48 .

Jibu: Biblia haisemi ni muda gani waovu wataadhibiwa kabla ya kupokea kifo motoni. Hata hivyo, Mungu anataja waziwazi kwamba wote wataadhibiwa kulingana na matendo yao. Hii ina maana wengine watapata adhabu kubwa kuliko wengine, kulingana na kazi zao.

Mungu ataumba upya ulimwengu mpya ambao hautaonekana tena na maovu ya zamani ya ulimwengu huu.

9. Je, moto utazima hatimaye?

“Tazama, watakuwa kama makapi; moto utawateketeza; hawatajiokoa na nguvu za mwali wa moto; Isaya 47:14 . “Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya.” “Naye atafuta kila chozi katika macho yao, wala mauti haitakuwapo tena; wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena; kwa kuwa mambo ya kwanza yamekwisha kupita.” Ufunuo 21:1 , 4 .

Jibu: Ndiyo, kwa hakika, Biblia inafundisha hasa kwamba moto wa mateso utazimika na kwamba hautasalia “kaa la kuota moto, wala moto wa kukaa mbele yake.” Biblia pia inafundisha kwamba katika ufalme mpya wa Mungu “mambo yote ya kwanza” yatapitilia mbali. Kuzimu, ikiwa ni moja ya vitu vya zamani, imejumuishwa, kwa hivyo tunayo ahadi ya Mungu kwamba itafutwa.

Je, Mungu ni Mtesaji?

Ikiwa Mungu angewatesa adui Zake katika chumba cha kutisha milele na milele, Angekuwa mkatili na asiye na huruma kuliko wanadamu wamewahi kuwa katika ukatili mbaya zaidi wa vita. Jehanamu ya milele ya mateso ingekuwa jehanamu kwa Mungu pia, ambaye anapenda hata mwenye dhambi mbaya zaidi.

Moto utawaka hadi majivu tu yabaki. Hata mifupa itatoweka kabisa.

10. Ni nini kitakachobaki moto ukizimika?

“Kwa maana, tazama, siku inakuja, inawaka kama tanuru; na wote wenye kiburi, naam, na wote watendao uovu, watakuwa makapi; na siku inayokuja itawateketeza, asema Bwana wa majeshi; haitawaachia mzizi wala tawi.” “Nanyi mtawakanyaga waovu; maana watakuwa majivu chini ya nyayo za miguu yenu katika siku ile niifanyayo, asema Bwana wa majeshi.” Malaki 4:1 , 3 .

Jibu: Angalia mstari hausemi waovu wataungua kama asbesto, kama wengi wanavyoamini leo, bali kama makapi, ambayo yatateketezwa. Neno dogo “juu” linamaanisha kukamilika. Hakuna chochote isipokuwa majivu kitakachosalia wakati moto utazima. Katika Zaburi 37:10 , 20 , Biblia inasema waovu watapanda moshi na kuangamizwa kabisa.

Moto kutoka mbinguni utawashukia waovu na kuwaangamiza, mwili na roho pia.

11. Je, waovu wataingia kuzimu wakiwa na umbo la mwili na kuangamizwa nafsi na mwili pia?

“Yakufaa kiungo chako kimoja kipotee wala mwili wako mzima usitupwe katika jehanum.” Mathayo 5:30 . “Afadhali mwogopeni yule awezaye kuangamiza mwili na roho pia katika jehanum.” Mathayo 10:28 . “Roho itendayo dhambi ndiyo itakayokufa.” Ezekieli 18:20 .

Jibu: Ndiyo. Watu halisi, walio hai huingia kuzimu wakiwa na umbo la mwili na kuangamizwa nafsi na mwili pia. Moto kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni utawaangukia watu halisi na kuwaondoa kabisa.

Ibilisi ataangamizwa kabisa kwa moto.

12. Je, shetani atakuwa msimamizi wa moto wa mateso?

“Na yule Ibilisi, mwenye kuwadanganya, akatupwa katika lile ziwa la moto.” Ufunuo 20:10 . “Nitakuleta katika majivu juu ya nchi, machoni pa wote wakutazamao. ... Wala hutakuwapo tena.” Ezekieli 28:18 , 19 .

Jibu: Hapana kabisa! Ibilisi atatupwa motoni, nao utamgeuza kuwa majivu.

13. Je, neno “kuzimu” kama linavyotumiwa katika Biblia hurejelea sikuzote mahali pa kuchomwa moto au adhabu?

Jibu: Hapana, neno “kuzimu” limetumika mara 54 katika Biblia, na katika matukio 12 tu linarejelea “mahali pa kuchomwa moto.”

Neno “kuzimu” limetafsiriwa kutoka kwa maneno kadhaa tofauti na maana tofauti, kama inavyoonyeshwa hapa chini:

KATIKA AGANO LA KALE

mara 31 kutoka “Sheoli,” ambalo linamaanisha kaburi.”

KATIKA AGANO JIPYA

mara 10 kutoka “Hadesi,” ambalo linamaanisha “kaburi.”

Mara 12 kutoka “Gehena,” ambalo linamaanisha “mahali pa kuchomwa moto. “

Mara 1 kutoka “Tartarus,” ambayo inamaanisha “mahali pa giza.”

MARA 54 KWA JUMLA

Kumbuka: Neno la Kigiriki “Gehena” (iliyotajwa hapo juu) ni tafsiri ya Kiebrania “Ge-Hinnom,” ambayo ina maana “Bonde la Hinomu.” Bonde hili, ambalo liko mara moja kusini na magharibi mwa Yerusalemu, lilikuwa mahali ambapo wanyama waliokufa, takataka, na takataka nyinginezo zilitupwa. Moto uliwaka mara kwa mara, kama inavyofanya katika maeneo ya kisasa ya dampo. Biblia inatumia “Gehena” au “Bonde la Hinomu” kama ishara ya moto utakaoangamiza waliopotea mwisho wa nyakati. Moto wa Gehena haukuisha. Vinginevyo ingekuwa bado inawaka kusini-magharibi mwa Yerusalemu leo. Wala moto wa kuzimu hautaisha.

Kuangamiza dhambi, wenye dhambi, na Shetani ndiyo njia pekee ya kufanya ulimwengu kuwa salama kwa umilele.

14. Mungu ana kusudi gani hasa katika moto wa mateso?

“Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele, aliowekewa tayari Ibilisi na malaika zake. Mathayo 25:41 . “Na iwapo mtu ye yote ambaye hakuonekana ameandikwa katika kitabu cha uzima, alitupwa katika lile ziwa la moto.” Ufunuo 20:15 . “Kwa maana bado kitambo kidogo tu wasio haki hatakuwepo.” “Adui za Bwana ... watateketea; watatoweka na kuwa moshi.” Zaburi 37:10 , 20 .

Jibu: Kusudi la Mungu ni kwamba jehanamu itamwangamiza shetani na dhambi zote na wenye dhambi na kuifanya dunia kuwa salama kwa umilele. Mtenda-dhambi mmoja, ikiwa angeachwa kwenye sayari hii, angekuwa virusi hatari vinavyotishia ulimwengu milele. Ni mpango wa Mungu kuitenga dhambi na kuifuta isiwepo milele.

Kuzimu ya Milele Ingedumisha Dhambi

Jehanamu ya milele ya mateso ingeendeleza dhambi na kufanya kutokomezwa kwayo kusiwezekane. Jehanamu ya milele ya mateso si sehemu ya mpango mkuu wa Mungu hata kidogo. Nadharia hiyo ya kutisha ni kashfa dhidi ya Jina takatifu la Mungu mwenye upendo. Ibilisi anafurahi kuona Muumba wetu Mwenye upendo akifafanuliwa kuwa mtawala mkatili sana, na ni yeye pekee anayeweza kufaidika na mafundisho hayo.

Kuzimu ya Milele Nadharia Iliyoundwa na Mwanadamu

Nadharia ya “jehanamu ya milele ya mateso” haikutoka katika Biblia, bali kutoka kwa watu wapotovu ambao (labda bila kukusudia) waliongozwa na Shetani. Na, kwa bahati, hakuna mtu atakayekuwa mbinguni kwa sababu aliogopa kuzimu. Watu wanaokolewa kwa sababu wanampenda na kumtii Kristo.

Yesu atahuzunika sana atakapowaangamiza wale ambao alikufa ili kuwa-

okoa.

15. Je, kazi ya kuwaangamiza wenye dhambi si ngeni kwa asili ya Mungu?

“Kama Mimi niishivyo, asema Bwana MUNGU, sikufurahii kufa kwake mtu mwovu, bali aghairi mtu mbaya na kuiacha njia yake mbaya, akaishi; ghairini, ziacheni njia zenu mbaya; Ezekieli 33:11 . “Kwa maana Mwana wa Adamu hakuja kuziangamiza roho za watu, bali kuziokoa.” Luka 9:56 . “Kwa maana Bwana atasimama ... ili afanye kazi Yake, kazi Yake ya ajabu; na kutimiza tendo Lake, tendo Lake la ajabu.” Isaya 28:21 .

Jibu: Ndiyo, kazi ya Mungu daima imekuwa kuokoa badala ya kuharibu. Kazi ya kuwaangamiza waovu katika moto wa mateso ni ngeni sana kwa asili ya Mungu hivi kwamba Biblia inaiita “tendo Lake la ajabu.” Moyo mkuu wa Mungu utaumia kwa kuangamizwa kwa waovu. Loo, jinsi anavyofanya kazi kwa bidii kuokoa kila nafsi! Lakini ikiwa mtu ataukataa upendo Wake na kung’ang’ania dhambi, Mungu hatakuwa na chaguo ila kumwangamiza mtenda-dhambi kwa dhambi yake wakati atakapouondoa ulimwengu ule ukuzi wa kutisha na mbaya unaoitwa “dhambi” katika moto wa siku ya mwisho.

Baada ya watenda-dhambi kuharibiwa, Mungu atawaumbia watu Wake dunia mpya yenye kupendeza, ambamo wataishi milele kwa amani, shangwe, na upendo. Dhambi haitainuka tena.

16. Ni nini mipango ya Mungu baada ya kuzimu kwa dunia na watu wake?

“Yeye atakomesha kabisa; taabu haitainuka mara ya pili.” Nahumu 1:9 . “Kwa maana, tazama, mimi naumba mbingu mpya na nchi mpya, na mambo ya kwanza hayatakumbukwa, wala hayataingia moyoni.” Isaya 65:17 . “Tazama, maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, naye atafanya maskani yake pamoja nao, nao watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao, naye atakuwa Mungu wao, hakutakuwa na mauti tena, wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena.” Ufunuo 21:3 , 4 .

Jibu: Baada ya moto wa kuzimu kuzimika, Mungu ataumba dunia mpya na kuirejesha kwa watu wake pamoja na uzuri na utukufu wote wa Edeni kabla ya dhambi kuingia. Mambo ya kutisha ya dhambi na yaliyopita yatasahauliwa. Maumivu, kifo, msiba, ole, machozi, magonjwa, tamaa, huzuni na dhambi zote zitafukuzwa milele.

Dhambi Haitainuka Tena

Mungu anaahidi kwamba dhambi haitatokea tena. Watu wake watajawa na amani kamilifu, upendo, shangwe, na uradhi. Maisha yao ya furaha kamili yatakuwa yenye utukufu na kusisimua zaidi kuliko maneno tu yanayoweza kueleza. Mkasa halisi wa kuzimu upo katika kukosa mbingu. Mtu ambaye

anashindwa kuingia katika ufalme huu mzuri amefanya chaguo la kusikitisha zaidi maishani.

17. Ninashukuru kujifunza kwamba Mungu hawaadhibu waovu milele katika moto wa mateso.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, Biblia haisemi kuhusu “mateso ya milele”?

Hapana, maneno “mateso ya milele” hayapatikani katika Biblia.

2. Basi, kwa nini Biblia inasema kwamba waovu wataangamizwa kwa moto usiozimika?

Moto usiozimika ni moto ambao hauwezi kuzimwa, lakini ambao huzima wakati kila kitu kimegeuka kuwa majivu. Yeremia 17:27 inasema Yerusalemu itaangamizwa kwa moto usiozimika, na katika 2 Mambo ya Nyakati 36:19-21 Biblia inasema moto huu uliunguza mji “ili kutimiza neno la Bwana kwa kinywa cha Yeremia” na kuuacha ukiwa. Lakini tunajua moto huu ulizimika, kwa sababu Yerusalemu haiwaki leo.

3. Je, Mathayo 25:46 haisemi waovu watapata “adhabu ya milele”?

Angalia neno ni adhabu, sio kuadhibu. Adhabu ingekuwa ya kuendelea, wakati adhabu ni kitendo kimoja. Adhabu ya waovu ni kifo, na kifo hiki ni cha milele.

4. Je, unaweza kueleza Mathayo 10:28 : “Msiwaogope wauao mwili, wasiweze kuiua roho”?

Neno “nafsi” lina maana tatu katika Biblia: (1) kiumbe hai— Mwanzo 2:7 , (2) akili— Zaburi 139:14 , na (3) uhai— 1 Samweli 18:1 , ambayo hapa inarejelea. kwa uzima wa milele ambao Mungu huwahakikishia wote wanaoufikia ufalme wake. Hakuna mtu anayeweza kuchukua hii. Sehemu ya mwisho ya Mathayo 10:28 inasema vyote viwili nafsi na mwili vitaangamizwa kuzimu.

5. Mathayo 25:41 inazungumza juu ya “moto wa milele” kwa waovu. Je, inatoka?

Ndiyo, kulingana na Biblia, inafanya hivyo. Ni lazima tuache Biblia ijieleze yenyewe. Sodoma na Gomora ziliharibiwa kwa moto udumuo milele, au wa milele (Yuda 7), na moto huo ukawageuza “kuwa majivu” kuwa onyo kwa “wale ambao baadaye wangeishi bila kumcha Mungu. 2 Petro 2:6 . Miji hii haiungui leo. Moto ulizima baada ya kila kitu kuteketea. Vivyo hivyo, moto wa milele utazimika baada ya kuwafanya waovu kuwa majivu (Malaki 4:3). Madhara ya moto ni ya milele, lakini si kuchoma yenyewe.

6. Je, hadithi ya tajiri na Lazaro katika Luka 16:19-31 haifundishi jehanamu ya milele ya mateso?

Hapana, kwa kweli! Ni mfano tu unaotumiwa kusisitiza jambo fulani. Mambo mengi yanaweka wazi kuwa huu ni mfano. Chache ni kama ifuatavyo:

A. Kifua cha Ibrahimu si mbinguni (Waebrania 11:8-10 , 16).

B. Watu walio kuzimu hawawezi kuzungumza na walio mbinguni (Isaya 65:17).

C. Wafu wako makaburini mwao (Ayubu 17:13 ; Yohana 5:28 , 29). Tajiri alikuwa na umbo la mwili akiwa na macho, ulimi n.k., lakini tunajua kwamba mwili hauendi kuzimu wakati wa kufa. Ni dhahiri sana kwamba mwili unabaki kaburini, kama Biblia inavyosema.

D. Wanadamu wanathibitishwa katika ujio wa pili wa Kristo, sio kifo (Ufunuo 22:11 , 12).

E. Waliopotea wanaadhibiwa kuzimu mwisho wa dunia, si wanapokufa (Mathayo 13:40-42). Hoja ya hadithi inapatikana katika mstari wa 31 wa Luka 16. Mifano haiwezi kuchukuliwa kihalisi. Ikiwa tulichukua mifano halisi, basi lazima tuamini kwamba miti huzungumza! (Ona mfano huu katika Waamuzi 9:8-15 .)

7. Lakini Biblia husema juu ya waovu kuteswa "milele," sivyo?

Neno "milele," kama linavyotumiwa katika Biblia, linamaanisha kipindi cha wakati, chenye mipaka au kisicho na mipaka. Limetumiwa mara 56 katika Biblia kuhusiana na mambo ambayo tayari yamekwisha. (Ili kuangalia katika konkodansi, tafuta neno "milele.") Ni kama neno "mrefu," linalomaanisha kitu tofauti katika kueleza wanadamu, miti, au milima. Katika Yona 2:6 , "milele" inamaanisha "siku tatu mchana na usiku." (Ona pia Yona 1:17 .) Katika Kumbukumbu la Torati 23:3 , hili linamaanisha "vizazi 10." Kwa upande wa mwanadamu, hii ina maana "muda wote anapoishi" au "mpaka kifo." (Ona 1 Samweli 1:22 , 28 ; Kutoka 21:6 ; Zaburi 48:14 .) Kwa hiyo waovu watawaka moto muda wote wa kuishi, au mpaka kifo. Adhabu hii ya moto ya dhambi itatofautiana kulingana na kiwango cha dhambi kwa kila mtu, lakini baada ya adhabu, moto utazimika. Fundisho la mateso ya milele limefanya mengi zaidi kuwasukuma watu kwenye imani na wazimu kuliko uvumbuzi mwingine wowote wa shetani. Ni kashfa juu ya tabia ya upendo ya Baba wa mbinguni mwororo, mwenye neema na imefanya madhara makubwa kwa kazi ya Kikristo.

MASWALI YA MASWALI

1. Wenye dhambi wanatupwa motoni (1)

_____ Wanapokufa.

_____ Mwisho wa dunia.

_____ Kwa shetani.

2. Thawabu ambayo wenye dhambi watapata katika moto wa Jehanamu ni (1)

_____ Kifo.

_____ Mateso ya milele.

_____ Kuteswa na shetani, ambaye ndiye mtawala.

3. Moto wa Jehanamu (1)

_____ Ulimwengu wote utachomwa moto na Mungu.

_____ Inawaka sasa.

_____ Inachoma katika enzi zisizo na mwisho za milele.

4. Wenye dhambi waliokufa wako katika (1)

_____ Toharani.

_____ Moto wa Kuzimu.

_____ Makaburi yao.

5. Idadi ya watu wa kuzimu leo (1)

_____ Ni sifuri kabisa.

_____ Nambari katika mamilioni.

_____ Haiwezi kubainishwa.

6. Moto wa Jehanamu (1)

_____ Unaharibu mwili wa waovu tu.

_____ Hutesa roho ya waovu milele.

_____ Huharibu wenye dhambi -nafsi na mwili- kuwageuza majivu, kisha huenda nje.

7. Jehanamu ya milele ya mateso (1)

_____ Ni sehemu muhimu sana ya mpango mkuu wa Mungu.

_____ Je, ni fundisho la shetani na ni kashfa juu ya jina takatifu la upendo

la Mungu, ambaye huchukia kuona watu wakiteseka

_____ Humpa Shetani kazi milele.

8. “Kuzimu” katika Biblia (1)

_____ Daima inarejelea mahali pa kuchomwa moto.

_____ Ina maana kadhaa, mojawapo ikiwa ni kaburi .

_____ Inarejelea vyumba vya mateso vya Shetani vilivyo chini ya ardhi.

9. Kusudi la kuzimu ni (1)

_____ Kulipa na kutesa adui za Mungu.

_____ Waogopeshe watu wawe wema.

_____ Futa kabisa dhambi na uovu kutoka kwa ulimwengu na kuwafanya wenye haki kuwa salama milele.

10. Kuangamiza watu kuzimu (1)

_____ Kutakuwa furaha kwa Mungu mkuu wa mbinguni.

_____ Inaitwa ‘tendo la ajabu’ la Mungu, kwa sababu ni geni sana kwa mpango Wake wa upendo wa kuokoa watu.

_____ Itakuwa kazi ya shetani, kwa ushirikiano na mpango wa Mungu.

11. Baada ya moto wa kuzimu kuzimika (1)

_____ Mungu atamfukuza Shetani kwenye anga ya mbali.

_____ Mungu atafanya dunia mpya kamilifu, ambapo dhambi haitatokea tena, na kuwapa watu wake.

_____ Wenye haki wataishi kwa hofu ya kufufuka kwa dhambi tena.

12. Hadithi ya tajiri na Lazaro (1)

_____ Ni mfano na haupaswi kuchukuliwa kihalisi.

_____ Je, ni uthibitisho wa Biblia kwa mafundisho ya mateso ya milele.

_____ Inathibitisha kwamba nafsi zilizo kuzimu zinaweza kuzungumza na nafsi mbinguni.

13. Neno “milele” kama linavyotumika katika Biblia kurejelea maisha ya mwanadamu (1)

_____ Inamaanisha ‘wakati usio na mwisho’.

_____ Ni ya ajabu na haiwezi kueleweka.

_____ Kwa kawaida humaanisha ‘maisha ya mtu’, au ‘mpaka afe’.

Somo la 12

Unaweza kuwa na hakika kwamba inakuja - milenia ya ajabu ambayo itaingizwa baada ya kurudi kwa Kristo. Na shetani hataki ujue kuhusu kifungo chake cha miaka 1,000 kwa sababu inadhihirisha tabia yake halisi. Kwa kweli, Shetani ametunga ujumbe wa uwongo juu ya milenia ili kukuhadaa! Ni utafiti mzuri na wa kuvutia ambao utatikisa kabisa kila kitu ambacho umewahi kujua! Sasa unaweza kuwa na kweli za ajabu za Biblia kuhusu utawala unaokuja wa miaka 1,000.

1. Ni tukio gani linaloanza kipindi hiki cha miaka 1,000?

“Hawa wakawa hai tena wakatawala pamoja na Kristo miaka elfu.” Ufunuo 20:4 , NEB, sehemu ya mwisho ya mstari.

Jibu: Ufufuo huanza kipindi cha miaka 1,000.

***The New English Bible, (C) 1961, 1970 na Wajumbe wa Oxford University Press na Syndics ya Cambridge University Press. Inatumika kwa ruhusa.**

Kipindi cha miaka 1000 huanza wakati wa ufufuo wa wenye haki.

2. Ufufuo huu unaitwaje? Nani atalelewa humo?

“Huu ndio ufufuo wa kwanza. Heri na mtakatifu ni yeye aliye na sehemu katika ufufuo wa kwanza.” Ufunuo 20:5 , 6 .

Jibu: Unaitwa ufufuo wa kwanza. Watu waadilifu—“heri na watakatifu” wa nyakati zote—watafufuliwa humo.

Kipindi cha miaka 1000 kinaishia kwenye ufufuo wa waovu.

3. Biblia inasema kuna ufufuo mbili. Ufufuo wa pili ni lini, na ni nani watakaofufuliwa humo?

“Hao wafu waliosalia [wale waliokuwa waovu] hawakuishi tena hata ile miaka elfu itimie.” Ufunuo 20:5 . “Wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake, nao watatoka; wale waliofanya mema kwa ufufuo wa uzima, na wale waliofanya mabaya kwa ufufuo wa hukumu.” Yohana 5:28 , 29 .

Jibu: Ufufuo wa pili unafanyika mwishoni mwa kipindi cha miaka 1,000. Waovu watafufuliwa katika ufufuo huu. Inaitwa ufufuo wa laana.

Tafadhali angalia: Ufufuo wa wenye haki huanza miaka 1,000. Ufufuo wa waovu unamaliza miaka 1,000.

Tetemeko la ardhi lenye uharibifu na mvua ya mawe itapiga dunia wakati wa ujio wa pili wa Yesu. Wakati huo wenye haki wa nyakati zote watainuka

kukutana na Yesu angani.

4. Ni matukio gani mengine muhimu yanayotukia miaka 1,000 inapoanza?

“Tazama, yuaja na mawingu; na kila jicho litamwona.” Ufunuo 1:7 . “Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko, ... na waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza: Kisha sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani. “ 1 Wathesalonike 4:16 , 17 . “Kukawa na tetemeko kuu la nchi, ambalo tangu wanadamu kuwako juu ya nchi ambalo halijakuwa namna hiyo, na tetemeko kuu namna hii. “Kila kisiwa kikakimbia, wala milima haikuonekana.

Na mvua ya mawe kubwa ikaanguka kutoka mbinguni juu ya wanadamu, kila jiwe lenye uzani wa talanta moja [makadirio ya wanazuoni yanatofautiana kutoka pauni 58 hadi 100].” Ufunuo 16:18 , 20 , 21 . (Ona pia Yeremia 4:23-26) ; Isaya 24:1 , 3 , 19 , 20 ; Isaya 2:21 .)

Jibu: Matukio mengine makubwa yanayotokea miaka 1,000 inapoanza ni: tetemeko la ardhi na mvua ya mawe yenye uharibifu zaidi katika historia huipiga dunia; Yesu anarudi katika mawingu kwa ajili ya watu wake; na watakatifu wote wananyakuliwa juu angani ili kumlaki Yesu.

Waovu walio hai watauawa kwa mwangaza wa kuja kwa Yesu mara ya pili.

5. Nini kinatokea kwa waovu--hai na wafu-Na Yesu?

“Kwa pumzi ya midomo yake atawaua waovu.” Isaya 11:4 . “Bwana Yesu atakapofunuliwa kutoka mbinguni pamoja na malaika zake wenye nguvu, katika mwali wa moto akiwalipiza kisasi wao wasiomjua Mungu.” 2 Wathesalonike 1:7 , 8 . “Waovu na waangamie mbele za uso wa Mungu.” Zaburi 68:2 . “Lakini hao wafu waliosalia hawakuwa hai, hata itimie ile miaka elfu.” Ufunuo 20:5 .

Jibu: Waovu walio hai watauawa na uwepo wa Kristo katika ujio wa pili. Malaika alipotokea kwenye kaburi la Yesu, kundi zima la walinzi wa Kirumi lilianguka kama watu waliokufa (Mathayo 28:2 , 4). Mwangaza wa malaika wote, Mungu Baba, na Mungu Mwana watakapoungana, waovu watakufa kana kwamba wamepigwa na umeme. Waovu ambao tayari wamekufa Yesu atakaporudi watabakia makaburini mwao hadi mwisho wa ile miaka 1,000.

Wenye haki watakuwa mbinguni pamoja na Yesu katika muda wa miaka 1,000.

6. Wengi wanaamini wale ambao hawajaokoka watapata fursa ya kutubu katika muda wa miaka 1,000. Biblia inasema nini kuhusu hili?

“Waliouawa na Bwana siku hiyo watakuwapo toka upande mmoja wa dunia hata upande wa pili wa dunia; hawataliliwa, wala kukusanywa, wala kuzikwa; watakuwa samadi juu ya nchi.” Yeremia 25:33 . “Nilitazama, na

tazama, hapakuwa na mtu.” Yeremia 4:25 .

Jibu: Haiwezekani kwa mtu yeyote kutubu katika muda wa miaka 1,000 kwa sababu hakutakuwa na mtu aliye hai duniani. Wenye haki wote watakuwa mbinguni. Waovu wote watakuwa wamelala wafu juu ya dunia. Ufunuo 22:11 , 12 huweka wazi kwamba kesi ya kila mtu imefungwa kabla Yesu hajarudi. Wale wanaongoja kumpokea Kristo hadi miaka 1,000 ianze watakuwa wamengoja kwa muda mrefu sana.

Dunia, katika hali iliyopasuka, iliyotiwa giza, ni “shimo lisilo na chini” ambamo Shetani atalazimika kukaa katika muda wa miaka 1,000.

7. Biblia inasema kwamba Shetani atafungwa katika kuzimu wakati wa miaka 1,000. Shimo hili ni nini?

“Kisha nikaona malaika akishuka kutoka mbinguni, mwenye ufunguo wa kuzimu. . . . Akalishika lile joka, yule nyoka wa zamani, ambaye ni Ibilisi na Shetani, akamfunga miaka elfu, mtupeni katika shimo lisilo na mwisho ... mpaka ile miaka elfu itimie.” Ufunuo 20:1-3 .

Jibu: Neno la “shimo lisilo na chini” katika Kigiriki cha asili ni “abussos,” au shimo. Neno hilohilo limetumika katika toleo la Kigiriki la Agano la Kale katika Mwanzo 1:2 kuhusiana na uumbaji wa dunia, lakini hapo linatafsiriwa “kina.” “Nchi ilikuwa ukiwa, tena utupu, na giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi.” Jinsi ya kuvutia!

Maneno “chini,” “shimo lisilo na mwisho,” na “shimo” hapa yanarejelea kitu kile kile—dunia katika hali yake ya giza kabisa, isiyo na mpangilio kabla Mungu hajaipanga. Yeremia, katika kueleza dunia hii wakati wa miaka 1,000, alitumia takriban maneno yaleyale kama haya katika Mwanzo 1:2 : “bila umbo na utupu,” “hakuna nuru,” “hakuna mtu,” ‘nyeusi.” Yeremia 4:23 , NW. 25 , 28. Kwa hiyo dunia iliyovunjwa na giza isiyo na watu hai

itaitwa shimo lisilo na mwisho, au shimo lisilo na mwisho, wakati wa miaka 1,000 kama ilivyokuwa hapo mwanzo kabla ya Uumbaji kukamilishwa." Isaya 24:22 pia husema juu ya Shetani na ,malaika wakati wa miaka 1,000 kama "waliokusanywa shimoni" na "kufungwa gerezani."

Dunia, katika hali iliyopasuka, iliyotiwa giza, ni "shimo lisilo na chini" ambamo Shetani atalazimika kukaa katika muda wa miaka 1,000.

8. Ni mnyororo gani unaomfunga Shetani? Kwa nini amefungwa?

"Malaika ... akiwa na ... mnyororo mkubwa mkononi mwake ... akamshika ... Shetani, akamfunga miaka elfu, ... akamfunga, akatia muhuri juu yake, hatawadanganya mataifa tena, hata hiyo miaka elfu itimie." Ufunuo 20:1-3 .

Jibu: Mlolongo huo ni ishara, mlolongo wa hali, Kiumbe cha roho hakiwezi kufungwa kwa mnyororo halisi. Shetani "amefungwa" kwa sababu hana watu wa kudanganya. Waovu wote wamekufa na wenye haki wote wako mbinguni. Bwana anamfungia shetani katika dunia hii ili asiweze kuzunguka-zunguka ulimwengu akitumaini kupata mtu wa kudanganya. Kumlazimisha shetani kukaa duniani, peke yake na mapepo yake kwa miaka elfu moja bila mtu wa kudanganya, itakuwa kwake mnyororo mbaya zaidi kuwahi kutengenezwa.

KAGUA MATUKIO YALIYOTOKEA MWANZONI WA MIAKA 1,000:

Tetemeko la ardhi lenye uharibifu na mvua ya mawe (Ufunuo 16:18-21 Ufunuo 6:14-17).

Kuja kwa Yesu mara ya pili kwa watakatifu wake (Mathayo 24:30 , 31).

Wafu wenye haki waliofufuliwa (1 Wathesalonike 4:16 , 17).

Wenye haki wakipewa kutokufa (1 Wakorintho 15:51-55).

Miili iliyopewa haki kama Yesu (1 Yohana 3:2 Wafilipi 3:21).

Wenye haki wote walinyakuliwa juu mawinguni (1 Wathesalonike 4:16 , 17).

Waovu hai waliouawa kwa pumzi ya kinywa cha Bwana (Isaya 11:4).

Waovu makaburini hubaki wakiwa wamekufa hadi mwisho wa miaka 1,000 (Ufunuo 20:5).

Yesu anawapeleka wenye haki mbinguni (Yohana 13:33 , 36 14:1-3).

Shetani amefungwa (Ufunuo 20:1-3).

9. Ufunuo 20:4 inasema kutakuwa na hukumu mbinguni wakati wa miaka 1,000. Kwa ajili ya nini? Nani atashiriki?

“Nikaona viti vya enzi, wakaketi juu yake, nao wakapewa hukumu ... wakaishi, wakatawala pamoja na Kristo miaka elfu.” Ufunuo 20:4 . “Hamjui ya kuwa watakatifu watauhukumu ulimwengu?... Hamjui ya kuwa tutawahukumu malaika?” 1 Wakorintho 6:2 , 3 .

Jibu: Wenye haki wa nyakati zote (na pengine hata malaika wema) watashiriki katika hukumu wakati wa miaka 1,000. Kesi za wote waliopotea, akiwemo shetani na malaika zake, zitapitiwa upya.

Hukumu hii itaweka wazi maelezo kuhusu waliopotea kwa kila mtu aliyeokoka. Mwishowe, wote wataona kwamba watu wanafungiwa kutoka mbinguni ikiwa tu hawakutaka kuishi kama Yesu au kuwa pamoja Naye.

KAGUA MATUKIO NA MASHARTI KATIKA MIAKA 1,000:

Dunia ikiwa katika hali ya kupigwa na mawe makubwa ya mawe na tetemeko la ardhi lenye uharibifu (Ufunuo 16:18-21) 6:14-17).

Dunia katika giza kabisa/shimo lisilo na chini (Yeremia 4:23 , 28).

Shetani na malaika zake walilazimishwa kukaa duniani/ kufungwa (Ufunuo 20:1-3).

Wenye haki mbinguni wakishiriki katika hukumu (Ufunuo 20:4).

Waovu wote wamekufa (Yeremia 4:25 Isaya 11:4).

Wakati wa miaka 1,000, kila nafsi ambayo imewahi kuishi duniani itakuwa katika mojawapo ya sehemu mbili: (1) duniani, imekufa na kupotea, au (2) mbinguni, ikishiriki katika hukumu. Bwana anakualika uwe mbinguni. Tafadhali ukubali mwaliko Wake.

Jiji takatifu, pamoja na watu wote wa Mungu, litashuka duniani mwishoni mwa ile miaka 1,000.

10. Mwishoni mwa miaka 1,000 mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, utashuka kutoka mbinguni hadi duniani. Nani atakuja nayo? Itatua wapi?

“Nami Yohana nikauona mji ule mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni.... Nikasikia sauti kuu kutoka mbinguni ikisema, Tazama, maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu. Ufunuo 21:2 , 3 . “Tazama, siku ya Bwana inakuja.” “Na miguu yake itasimama siku hiyo juu ya mlima wa Mizeituni, ulio mbele ya Yerusalemu upande wa mashariki, na mlima wa Mizeituni utapasuka katikati yake ... Na Bwana, Mungu wangu, atakuja, na watakatifu wote, pamoja nao.” Nchi yote itageuzwa kama nchi tambarare kutoka Geba mpaka Rimoni kusini mwa Yerusalemu. Zekaria 14:1 , 4 , 5 , 10 .

Jibu: Yerusalemu mpya itakaa mahali ambapo mlima wa Mizeituni umesimama sasa. Mlima huo utasawazishwa na kufanya tambarare kubwa, ambapo mji utakaa juu yake. Watu wote wenye haki wa nyakati zote (Zekaria 14:5), malaika wa mbinguni (Mathayo 25:31), pamoja na Mungu Baba (Ufunuo 21:2 , 3) na Mungu Mwana (Mathayo 25:31) watarudi. duniani pamoja na mji mtakatifu kwa ujio maalum wa tatu wa Yesu. Kuja kwa pili kutakuwa kwa watakatifu wake wa tatu watakuwa pamoja na watakatifu wake.

Majilio Matatu ya Yesu:

1. Kuja kwa mara ya kwanza, Bethlehemu katika hori.

2. Kuja mara ya pili, katika mawingu mwanzoni mwa miaka 1,000 kuchukua watu wake mbinguni.

3. Kuja kwa tatu, pamoja na mji mtakatifu na watu wote wenye haki mwishoni mwa miaka 1,000.

11. Ni nini kitakachowapata waovu waliokufa wakati huu? Je, hilo litamthirije Shetani?

“Hao wafu waliosalia hawakuwa hai, hata itimie ile miaka elfu.” “Na hiyo miaka elfu itakapokwisha, Shetani atafunguliwa, atoke kifungoni mwake, Naye atatoka kwenda kuwadanganya mataifa.” Ufunuo 20:5 , 7 , 8 .

Jibu: Mwishoni mwa miaka 1,000 (Yesu atakapokuja mara ya tatu) waovu watafufuliwa. Shetani, akifunguliwa kutoka katika vifungo vyake, basi atakuwa na dunia iliyojaa watu (mataifa yote ya ulimwengu) wa kudanganya.

Baada ya mji mtakatifu kushuka, watu waovu wa vizazi vyote—pamoja na Shetani kama kiongozi wao—watajaribu kuuteka mji huo.

12. Shetani atafanya nini wakati huo?

“Shetani atatoka kwenda kuwadanganya mataifa ... wa dunia, ... kuwakusanya kwa vita, ambao hesabu yao ni kama mchanga wa bahari. Wakapanda juu ya upana wa bahari na nchi, na kuizingira kambi ya watakatifu, na mji ule uliopendwa.” Ufunuo 20:7-9 .

Jibu: Shetani, sawa na asili yake, mara moja ataanza kusema uwongo kwa watu waliobaki duniani - waovu kutoka nyakati zote. Pengine atadai kwamba jiji hilo kweli ni lake, kwamba aliondolewa isivyo haki kutoka katika ufalme wa mbinguni, kwamba Mungu ana uchu wa mamlaka na mkatili, na kwamba Mungu anajitayarisha kuwaangamiza wote kutoka kwenye uso wa dunia kwa uharibifu moto usioepukika. Atawasadikisha kwamba, wakiungana, Mungu hana nafasi. Kwa ulimwengu mzima dhidi ya jiji moja, ushindi utaonekana kuwa wa hakika. Kisha mataifa yataungana na kuyapanga majeshi yao kuzunguka Yerusalemu mpya.

Wakati waovu wa nyakati wakizingira jiji takatifu, Mungu atawaangamiza kwa moto unaoanguka kutoka mbinguni.

13. Ni nini kitakachokatiza mpango wa Shetani wa kuteka au kuharibu jiji hilo?

“Moto ulishuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni, ukawala. Ufunuo 20:9 , 10 ; 21:8 . “Waovu ... watakuwa majivu chini ya nyayo za miguu yenu katika siku ile nitakapofanya haya, asema Bwana wa majeshi.” Malaki 4:3 .

Jibu: Moto utashuka ghafla kutoka mbinguni (sio kutoka kuzimu, kama wengi wanavyoamini) juu ya waovu na wote watageuka kuwa majivu, ikiwa ni pamoja na shetani na malaika zake (Mathayo 25:41) . Moto huu unaoangamiza dhambi na wenye dhambi unaitwa kifo cha pili. Hakuna ufufuo kutoka kwa kifo hiki. Ni ya mwisho. Ona kwamba shetani hatachunga moto, kama inavyoaminika. Atakuwa ndani yake, na itamfanya

asiwepo.

14. Waovu wateketezwapo na moto kuzimika, ni tukio gani tukufu na lenye kusisimua litakalofuata?

“Tazama, mimi naumba mbingu mpya na nchi mpya.” Isaya 65:17 . “Tazamia mbingu mpya na nchi mpya, ambayo haki yakaa ndani yake.” 2 Petro 3:13 . “Yeye aketiye juu ya kile kiti cha enzi akasema, Tazama, nayafanya yote kuwa mapya.” Ufunuo 21:5 . “Maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, naye atafanya maskani yake pamoja nao, nao watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao, na kuwa Mungu wao.” Ufunuo 21:3 .

Jibu: Mungu ataumba mbingu mpya na dunia mpya, na Yerusalemu mpya itakuwa mji mkuu wa dunia kufanywa mpya. Dhambi na ubaya wake vitatoweka milele. Watu wa Mungu hatimaye watapokea ufalme walioahidiwa. “Watapata furaha na shangwe, huzuni na kuugua zitakimbia.” Isaya 35:10 . Ni ajabu sana kuelezea! Fahari sana kukosa! Karibu sana kwetu kutokuwa na uhakika! Mungu ana mahali palipoandaliwa kwa ajili yako (Yohana 14:1-3). Panga kuishi ndani yake. Yesu anasubiri kibali chako.

KAGUA MATUKIO MWISHO WA MIAKA 1,000:

Ujio wa tatu wa Yesu pamoja na watakatifu wake (Zekaria 14:5).

Mji mtakatifu unakaa juu ya mlima wa Mizeituni, ambao unakuwa tambarare kubwa (Zekaria 14:4 , 10).

Baba, malaika, na wote wenye haki huja pamoja na Yesu (Ufunuo 21:1-3). Mathayo 25:31 Zekaria 14:5).

Wafu waovu walimfufua Shetani akiwa amefunguliwa (Ufunuo 20:5 , 7).

Shetani anaudanganya ulimwengu wote (Ufunuo 20:8).

Waovu wanauzingira mji mtakatifu (Ufunuo 20:9).

Waovu wanaangamizwa kwa moto (Ufunuo 20:9).

Mbingu mpya na nchi ziliumbwa (Isaya 65:17 2 Petro 3:13 Ufunuo 21:1).

Watu wa Mungu wanafurahia umilele pamoja na Kristo katika dunia mpya (Ufunuo 21:2-4).

MIAKA 1,000 YA UFUNUO 20

MATUKIO KATIKA MIAKA 1,000

1. Dunia iliyopasuka, ukiwa, na giza.

2. Waovu wote wamekufa duniani.

3. Shetani amefungwa hapa duniani.

4. Kuhukumu kwa haki mbinguni.

UFUFUO WA KWANZA **MWANZO WA MIAKA 1,000**		**UFUFUO WA PILI** **KATIKA KARIBU YA MIAKA 1,000**
1. Tetemeko la ardhi lenye uharibifu na mvua ya mawe.		1. Kuja kwa Yesu mara ya tatu pamoja na watakatifu.
2. Kuja kwa Yesu mara ya pili kwa ajili ya watakatifu.		2. Mji mtakatifu unashuka kwenye mlima wa Mizeituni, ambao unakuwa tambarare kubwa.
3. Wafu wenye haki waliofufuliwa.		3. Baba, malaika, wenye haki njooni pamoja na Yesu.
4. Mwenye haki akipewa kutokufa.		4. Wafu waovu wanafufuliwa na Shetani kufunguliwa.
5. Miili iliyopewa haki kama ile ya Yesu.		5. Shetani huwadanganya mataifa yote. Wanauzunguka mji mtakatifu.
6. Wenye haki wote walinyakuliwa juu mawinguni.		6. Waovu kuangamizwa kwa moto.
7. Waovu wanaoishi waliouawa na uwepo wa Bwana.		7. Mbingu mpya na nchi ziliumbwa.
8. Waovu tayari katika makaburi yao bado wamekufa.		8. Watu wa Mungu wanafurahia umilele pamoja na Yesu.
9. Yesu anawachukua wenye haki mbinguni.		
10. Shetani amefungwa.		

15. Je, tunaweza kujua ni muda gani Yesu atarudi kwa ajili ya watakatifu wake?

“Nanyi myaonapo hayo yote, jueni ya kuwa yu karibu, milangoni.” Mathayo 24:33 . “Mambo hayo yaanzapo kutokea, changamkeni, mkaviinue vichwa vyenu, kwa maana ukombozi wenu umekaribia.” Luka 21:28 . “Maana ataimaliza kazi, na kuikata kwa haki; Warumi 9:28 . “Kwa maana watakaposema, Kuna amani na salama, ndipo uharibifu uwajiapo kwa ghafula. 1 Wathesalonike 5:3 .

Jibu: Yesu alisema wakati ishara za kuja kwake zinatimizwa kwa haraka, kama zilivyo leo, tunapaswa kushangilia na kujua kwamba kuja kwake kumekaribia—hata milangoni. Na mtume Paulo alisema tunaweza kujua mwisho umekaribia wakati kuna harakati kubwa ya amani duniani. Hatimaye, Biblia inasema Mungu ataifupisha kazi hiyo (Warumi 9:28). Kwa hivyo bila shaka, tunaishi kwa wakati wa kukopa. Bwana atakuja kwa ghafula na bila kutazamiwa--katika saa isiyojulikana na mtu yeyote, ila kwa Mungu pekee (Mathayo 24:36 ; Matendo 1:7). Usalama wetu pekee ni kuwa tayari.

16. Hakika ninapanga kuishi katika nyumba ya ajabu iliyojengwa kwa desturi ambayo Yesu ananiandalia mbinguni.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Kipindi kitakuwa cha muda gani tangu siku jiji takatifu litakaposhuka hadi waovu waangamizwe kwa moto kutoka mbinguni?

Biblia inasema itakuwa majira ya “kidogo,” au mafupi (Ufunuo 20:3). Wakati wa kutosha utahitajika kwa Shetani kuwashawishi watu kufuata mpango wake na kuandaa silaha za vita. Urefu kamili wa wakati haujafunuliwa katika Maandiko.

2. Watu watakuwa na miili ya aina gani katika ufalme mpya wa Mungu?

Biblia inasema waliokombolewa watakuwa na miili kama ile ya Yesu (Wafilipi 3:21). Yesu alikuwa na mwili halisi wa nyama na mifupa baada ya kufufuka kwake (Luka 24:36-43). Waliookoka hawatakuwa mizimu. Watakuwa watu halisi, kama vile Adamu na Hawa walivyokuwa.

3. Je, Biblia inasema jinsi waliopotea watakavyotenda katika ujio wa pili wa Yesu?

Ndiyo. Biblia inasema wataililia milima na miamba, Tuangukieni, mkatufiche mbali na uso wake yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na ghadhabu ya Mwana-Kondoo; kwa maana siku iliyo kuu ya ghadhabu yake imekuja; ni nani atakayeweza kusimama?” Ufunuo 6:16 , 17 .

(Ona pia mistari ya 14 na 15.) Kwa upande mwingine, wenye haki watasema, “Tazama, huyu ndiye Mungu wetu, tuliyemngoja, naye atatuokoa; huyu ndiye Bwana, tumemngoja. , tutashangilia na kuushangilia wokovu wake.” Isaya 25:9 .

4. Mji mtakatifu unaposhuka, je, waovu wataweza kuwaona na watu waadilifu walio ndani ya jiji hilo?

Uwezekano mkubwa watafanya hivyo. Biblia inasema jiji hilo litakuwa mfano wa kuona-nje-wazi kama bilauri (Ufunuo 21:11 , 18). Wenye haki wataweza kuwaona waovu (Zaburi 37:34), na waovu wataweza kuwaona wenye haki (Luka 13:28). Hii inaweza kumaanisha kwamba matukio fulani ya kusikitisha sana yatafanyika kwenye ukuta wa jiji, sehemu iliyookolewa ya familia ikiwa ndani na sehemu iliyopotea nje. Maumivu ya moyo na kiwewe yanayotokana ni mengi mno kwa lugha ya binadamu kuelezea.

5. Biblia inasema Mungu atafuta machozi yote katika macho ya watu wake na hakutakuwa na kifo, huzuni, wala maumivu tena. Hii itatokea lini?

Kutoka Ufunuo 21:1-4 na Isaya 65:17 , inaonekana kwamba hii itatokea baada ya dhambi na wenye dhambi kuharibiwa. Wakati wa hukumu ya mwisho na uharibifu kwa moto, watu wa Mungu watakuwa na sababu nyingi za huzuni nyingi.

Wanapotambua kwamba watu wa ukoo na marafiki wamepotea na kwamba watu waliowapenda wanaangamizwa kwa moto, bila shaka uchungu utaleta machozi na huzuni kwa watu wa Mungu. Lakini baada ya moto kuzimika, Bwana atayafuta machozi yao. Kisha ataumba mbingu mpya na dunia mpya kwa ajili ya watu wake, ambayo itawaletea shangwe na utimizo usioneneka. Na huzuni, huzuni, kilio, na huzuni zitatoweka milele.

6. Kuharibiwa kwa malaika waovu na watu kutakuwa na matokeo gani juu ya Mungu Baba na Mwana Wake?

Bila shaka watafarijiwa na kufurahi sana kwamba kansa mbaya ya dhambi imetoweka milele na kwamba ulimwengu uko salama. Hakika wao pia watapata huzuni kubwa, yenye kuhuzunisha juu ya ukweli kwamba wengi wa wale waliowapenda, na ambao Yesu alikufa kwa ajili yao, walichagua

kushikamana na dhambi na kukataa wokovu. Shetani mwenyewe wakati mmoja alikuwa rafiki yao mchangamfu, wa kibinafsi, na watu wengi katika moto walikuwa watoto wao wapendwa sana. Itakuwa kama uchungu wa kuona mmoja wa watoto wako waliokosea akiuawa. Dhambi imekuwa mzigo mzito juu ya Baba na Mwana tangu kuanzishwa kwake. Kusudi la Baba na Mwana limekuwa kuwapenda watu na kuwavuta kwa upole kwenye wokovu. Hisia zao zinaonyeshwa katika Hosea 11:8, NASB : "Nitakuachaje, Ee Efraimu? *

***The New American Standard Bible, (C) 1960, 1962, 1963, 1968, 1971, 1972, 1973, 1975, 1977 na Lockman Foundation. Inatumika kwa ruhusa.**

7. Yesu ana mwili wa aina gani?

Ana mwili wa nyama na mifupa. Baada ya kufufuka Kwake, Yesu aliwatokea wanafunzi Wake (Luka 24:36-43) na alionyesha kwamba Yeye hakuwa roho au mzimu kwa kusema kwamba Yeye alikuwa nyama na mifupa, kuwafanya wauhisi mwili Wake, na kwa kula samaki na asali.

Yesu Anapaa

Kisha akatembea nao hadi Bethania na, alipokuwa akizungumza nao, alipanda mbinguni (Luka 24:49-51). Malaika aliyewatokea wanafunzi Yesu alipopaa alieleza kwamba "Yesu huyu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni." Matendo 1:11 .

Yesu Huyu Atarudi

Msisitizo wa malaika ulikuwa kwamba Yesu huyu huyu (wa nyama na mifupa) atakuja tena. Atakuwa halisi, sio roho, na watakatifu waliofufuka na kubadilishwa watakuwa na miili kama yake (Wafilipi 3:21) . 1 Yohana 3:2). Miili ya mbinguni ya watakatifu pia itakuwa isiyoharibika na isiyoweza kufa (1 Wakorintho 15:51-55).

Maswali ya Maswali

1. Weka alama kwenye matukio yatakayotokea mwanzoni mwa miaka 1,000 ya Ufunuo sura ya 20: (10)

_____ Kuja kwa Yesu mara ya pili.

_____ Tetemeko la ardhi na mvua ya mawe.

_____ Wafu waadilifu wanafufuliwa.

_____ Shetani amefungwa.

_____ Waovu walio hai waliouawa.

_____ Mwenye haki akipewa kutokufa.

_____ Mji mtakatifu unashuka.

_____ Wenye haki wakipelekwa mbinguni.

_____ Waovu makaburini hubaki wamekufa.

_____ Miili iliyopewa haki kama Yesu.

_____ Wenye haki walinyakuliwa juu mawinguni.

_____ Yesu anaingia Yerusalemu mpya kwa ushindi.

2. Kila mtu aliye hai duniani atamwona Yesu katika ujio wake wa pili. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

3. Wenye haki watakuwa na miili kama roho mbinguni. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

4. Ni kipi kati ya mambo yafuatayo ambacho ni kweli kuhusu kipindi cha miaka 1,000? (2)

_____ Wenye dhambi wengi wataongoka.

_____ Shetani na malaika zake watalazimika kukaa duniani.

_____ Shetani atafungwa na ukweli kwamba hakuna televisheni ya kutazama.

_____ Kutakuwa na angavu na jua duniani kwa muda wa miaka 1,000.

_____ Shetani atawafufua waovu waliokufa ili kuwaweka pamoja naye.

_____ Wenye haki watakuwa mbinguni, wakishiriki katika hukumu.

5. Ni yapi kati ya yafuatayo yaliyo kweli kuhusu matukio ya mwisho wa kipindi cha miaka 1,000? (4)

_____ Kristo atakuja kwa mara ya tano.

_____ Mji mtakatifu utatua katika eneo la Washington, DC.

_____ Malaika na Mungu Baba watakuja pamoja na Yesu.

_____ Waovu watafufuliwa.

_____ Yesu atakuja na watakatifu wake.

_____ Mungu ataamua kutowainua waovu hata hivyo.

_____ Waovu wataangamizwa na malaika waovu wenye hasira.

_____ Mungu ataumba mbingu mpya na nchi mpya.

_____ Mungu atamfukuza Shetani hadi sehemu za nje za ulimwengu.

_____ Ibilisi ataufuta mji mtakatifu kwa kombora jipya lenye nguvu.

6. Mnyororo unaomfunga Shetani utakuwa (3)

_____ Kuwa wa mfano--msururu wa hali.

_____ Mlazimishe abaki duniani.

_____ Itengenezwe kwa chuma kipya, kigumu sana.

_____ Uvunjwe na shetani ndani ya masaa 24.

_____ Mzuie asiwajaribu watu wa Mungu, ambao watakuwa salama mbinguni.

7. Ni kauli zipi ni za kweli kuhusu shimo lisilo na mwisho? (2)

_____ Ni shimo kubwa ndani ya ardhi.

_____ Inamaanisha shimo.

_____ Inarejelea dunia--giza na isiyo na umbo na tupu.

_____ Ni jina lingine la kuzimu.

8. Ni mambo gani ambayo ni ya kweli kuhusu ujio wa kwanza, wa pili, na wa tatu wa Yesu? (3)

_____ Kuja kwa kwanza ilikuwa Bethlehemu kama mtoto mchanga.

_____ Kuja kwa mara ya kwanza kulikuwa katika siku za Nuhu.

_____ Ujio wa pili ulikuwa katika siku za Martin Luther.

_____ Ujio wa pili utakuwa mwanzoni mwa miaka 1,000.

_____ Ujio wa tatu utakuwa mwishoni mwa miaka 1,000.

_____ Kuja kwa tatu kunatokea baada ya dunia mpya kuumbwa.

9. Kifo cha waovu katika ziwa la moto ni kifo cha pili. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

Mpango wa Afya wa Mungu Bure

Somo la 13

Utunzaji bora wa matibabu hauna thamani - lakini haingekuwa nzuri ikiwa hatungehitaji madaktari tena? Je! unajua kuwa kuna njia iliyothibitishwa ya kuwaondoa madaktari wengi kazini? Jihadharini na mwili wako! Wanasayansi wametoa maonyo ya ominus kuhusu kolesteroli, tumbaku, mfadhaiko, kunenepa kupita kiasi, na pombe, kwa nini ubonyeze bahati yako? Hospitali na taasisi za magonjwa ya akili zimejaa watu ambao wamepuuza maonyo - je, kweli unataka kujiunga nao? Mungu anajali sana jinsi unavyoutendea mwili wako, na amekupa mpango wa afya bila malipo, na mwongozo wa kufuata... Biblia! Kwa ukweli wa kushangaza kuhusu jinsi unavyoweza kuwa na afya tele na maisha marefu, angalia Mwongozo huu wa Utafiti - lakini hakikisha umeusoma wote kabla ya kuruka hadi hitimisho!

1. Je, kanuni za afya ni sehemu ya dini ya kweli ya Biblia?

“Mpenzi natamani ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya yako, kama vile roho yako ifanikiwavyo.” 3 Yohana 2 .

Jibu: Ndiyo. Kwa kweli, Biblia hukadiria afya karibu na sehemu ya juu kabisa ya orodha hiyo kuwa muhimu. Akili ya mwanadamu, asili ya kiroho, na mwili vyote vinahusiana na vinategemeana. Kinachoathiri moja huathiri nyingine. Ikiwa miili yetu itatumiwa vibaya, akili zetu na asili zetu za kiroho haziwezi kuwa kile ambacho Mungu aliamuru kiwe.

2. Kwa nini Mungu alitoa sheria za afya kwa watu wake?

“Bwana akatuamuru kuzifanya amri hizi zote ... kwa faida yetu siku zote, ili atuhifadhi hai.” Kumbukumbu la Torati 6:24 . “Nanyi mtamtumikia Bwana, Mungu wenu, naye atakibarikia chakula chako, na maji yako; nami nitakuondolea ugonjwa kati yako.” Kutoka 23:25 .

Jibu: Mungu alitoa sheria za afya kwa sababu anajua ni nini bora kwa mwili wa mwanadamu. Watengenezaji wa magari huweka “mwongozo wa uendeshaji” katika sehemu ya glavu ya kila gari jipya kwa sababu wanajua kinachofaa zaidi kwa bidhaa zao. Mungu, ambaye aliumba miili yetu, pia ana “mwongozo wa uendeshaji.” Inaitwa Biblia Takatifu. Kupuuza “mwongozo wa utendaji” wa Mungu hutokeza magonjwa, mawazo yaliyopotoka, na maisha ya kuteketezwa, sawa na vile kutumia vibaya gari (kinyume na shauri la mtengenezaji) huleta matatizo makubwa ya gari. Kufuata sheria za Mungu kunaleta “kuokoa afya” (Zaburi 67:2) na maisha tele zaidi (Yohana 10:10). Sheria hizi kuu za afya ni kama ukuta au uzio kuzuia magonjwa ya Shetani. Mungu anatuambia kanuni hizi ni zipi ili tuepuke

mitego ya shetani.

Sheria za afya za Mungu zina mengi ya kusema kuhusu kile tunachokula na kunywa.

3. Je, sheria za Mungu za afya zinahusiana kwa vyovyote na kula na kunywa?

“Kuleni kilicho kizuri.” Isaya 55:2 . “Basi mlapo, au mnywapo, au mtendapo neno lo lote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu.” 1 Wakorintho 10:31 .Jibu: Ndiyo, Mkristo hata atakula na kunywa kwa njia tofauti, yote kwa utukufu wa Mungu, akitumia tu “kile kilicho kizuri.” Ikiwa Mungu anasema kitu hakifai kuliwa, lazima awe na sababu nzuri. Yeye si dikteta mkali, lakini Baba mwenye upendo. Mashauri yake yote ni kwa manufaa yetu daima. Biblia inaahidi hivi: “Hakuna jambo jema ambalo hatawanyima wale wanaotembea kwa unyoofu. Zaburi 84:11 . Basi ikiwa Mungu anatuzuilia kitu, ni kwa sababu si kizuri.

Kumbuka: Hakuna mtu anayeweza kula njia yake kwenda mbinguni. Kula hata chakula cha malaika hakutawapa watu haki ya kuingia peponi. Kukubalika tu kwa Yesu Kristo kama Bwana na Mwokozi kunaweza kufanya hivyo. Hata hivyo, kupuuza sheria za afya za Mungu kunaweza kumfanya mtu apotee, kwa sababu kutaharibu hukumu yake na kumfanya atende dhambi.

Mungu aliagiza chakula cha mboga kwa Adamu na Hawa.

4. Mungu aliwapa watu kula nini alipowaumba na kuwaandalia mlo kamili?

“Mungu akasema, Tazama, nimewapa kila mche utoao mbegu ... na kila mti ... uzaao mbegu.” “Matunda ya kila mti wa bustani waweza kula.” Mwanzo 1:29 ; 2:16 .

Jibu: Chakula ambacho Mungu aliwapa watu hapo mwanzo kilikuwa ni matunda, nafaka, na karanga. Mboga ziliongezwa baadaye kidogo (Mwanzo 3:18).

5. Ni vitu gani vinavyotajwa hasa na Mungu kuwa najisi na haramu?

Jibu: Katika Mambo ya Walawi 11 na Kumbukumbu la Torati 14, Mungu kwa uwazi kabisa anaonyesha makundi yafuatayo kuwa najisi. Soma sura zote mbili kwa ukamilifu.

A. Wanyama wote ambao hawana kwato zilizopasuka na kucheua (Kumbukumbu la Torati 14:6).

B. Viumbe vyote vya samaki na majini ambavyo havina mapezi na magamba. Karibu samaki wote ni safi (Kumbukumbu la Torati 14:9).

C. Ndege wote wa kuwinda, walaji mizoga, na walaji samaki (Mambo ya Walawi 11:13-20).

D. Wengi “watambaao” (au wanyama wasio na uti wa mgongo) pia ni najisi (Mambo ya Walawi 11:21-47).

Kumbuka: Sura hizi zinaweka wazi kwamba wanyama wengi, ndege, na viumbe vya majini ambavyo watu kwa kawaida hula ni safi. Kuna, hata hivyo, baadhi ya tofauti zinazojulikana sana. Kulingana na sheria za Mungu, wanyama wafuatao ni najisi na hawapaswi kuliwa: nguruwe, squirrels, sungura, kambare, eels, lobster, clams, kaa, kamba, oyster, vyura, na wengine wengi.

6. Lakini napenda nyama ya nguruwe. Je, Mungu ataniangamiza nikila?

“Kwa maana, tazama, Bwana atakuja na moto ... na kwa upanga wake Bwana atateta na wote wenye mwili; na waliouawa na Bwana watakuwa wengi. Nao wanaojitakasa na kujitakasa ... wakila nyama ya nguruwe. , na machukizo, na panya, vitatoweka pamoja, asema Bwana. Isaya 66:15-17 .

Jibu: Hili linaweza kushtua, lakini ni kweli na ni lazima kuambiwa. Biblia husema kwa uhakika kwamba wote wanaokula “nyama ya nguruwe,” “panya,” na vitu vingine vichafu ambavyo ni “chukizo” wataangamizwa kwa moto wakati wa kuja kwa Bwana. Mungu anaposema tuache kitu peke yake na tusile, tunapaswa kwa njia zote kumtii. Kwani, kula tu kipande cha tunda lililokatazwa na Adamu na Hawa, wenzi wa ndoa wasio na dhambi, kulileta dhambi na kifo kwa ulimwengu huu. Je, kuna mtu yeyote anawe-

za kusema haijalishi, wakati Mungu anaonyesha waziwazi kwamba haina maana? Mungu anasema wanadamu wataangamizwa kwa sababu "walicha-gua nisichopendezwa nacho." Isaya 66:4 .

Dhabihu ya Nuhu ya mnyama safi (Mwanzo 8:20) inaonyesha kwamba alielewa tofauti kati ya safi na najisi.

7. Lakini je, sheria hii ya wanyama safi na najisi haikuanzia pale Sinai? Je, haikuwa kwa Wayahudi pekee, na haikuishia msalabani?

"Bwana akamwambia Nuhu, ... Katika kila mnyama aliye safi ujitwalie saba... na katika wanyama wasio safi wawili wawili." Mwanzo 7:1 , 2 .

Jibu: Hapana! Biblia ina uthibitisho wa kutosha kwamba kulikuwa na wanyama safi na wasio safi tangu mwanzo wa Uumbaji. Nuhu aliishi muda mrefu kabla ya Wayahudi wowote kuwepo, lakini alijua juu ya walio safi na wasio safi, kwa sababu aliwaingiza ndani ya safina wanyama walio safi kwa "saba" na wale wasio safi kwa "wawili". Ufunuo 18:2 inawataja baadhi ya ndege kuwa najisi kabla tu ya ujio wa pili wa Kristo.

Kifo cha Kristo hakikuwa na mabadiliko yoyote katika sheria hizi za afya, kwa kuwa Biblia inasema kwamba wote wanaozivunja wataangamizwa wakati Yesu atakaporudi (Isaya 66:15-17). Tumbo la Myahudi na mfumo wa usagaji chakula hautofautiani kwa njia yoyote na ule wa Mmataifa. Sheria hizi za afya ni za watu wote kwa wakati wote.

Utumiaji wa vileo unashutumiwa waziwazi na Maandiko.

8. Je, Biblia inakataza matumizi ya vileo?

“Mvinyo hudhihaki, kileo huleta ugomvi; na adanganyikaye kwa vitu hivyo hana hekima.” Mithali 20:1 . “Usiiangalie mvinyo, ikiwa ni nyekundu, inapotoa rangi yake kikombeni, inaposonga vizuri. Hatimaye huuma kama nyoka, na kuchoma kama fira.” Methali 23:31 , 32 . “Wala wazinzi ... wala walevi ... hawataurithi ufalme wa Mungu.” 1 Wakorintho 6:9 , 10 .

Jibu: Ndiyo, Biblia inakataza waziwazi matumizi ya vileo.

9. Je, Biblia inakataza utumizi wa tumbaku?

Jibu: Ndiyo, Biblia inatoa sababu sita zinazofanya utumizi wa tumbaku usimpendeze Mungu:

A. Utumiaji wa tumbaku unadhuru afya na unachafua mwili.

“Hamjui ya kuwa ninyi mmekuwa hekalu la Mungu, na ya kuwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu? Mtu akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu atamharibu huyo kwa kuwa hekalu la Mungu ni takatifu, ambalo ndilo ninyi.” 1 Wakorintho 3:16 , 17 .

B. Nikotini ni kitu cha kulevya ambacho huwafanya watu kuwa watumwa.

Warumi 6:16 inasema kwamba tunakuwa watumwa kwa yeyote (au chochote) tunachojitolea wenyewe. Watumiaji wa tumbaku ni watumishi wa nikotini. Yesu anasema, “Utamwabudu Bwana Mungu wako, umwabudu yeye peke yake.” Mathayo 4:10 .

C. Tabia ya tumbaku ni najisi.

“Tokeni kati yao, Mkatengwe nao, asema Bwana, wala msiguse kitu kilicho kichafu, nami nitawakaribisha.” 2 Wakorintho 6:17 . Ni jambo la upuuzi sana kufikiria Kristo akitumia tumbaku kwa njia yoyote ile, sivyo?

D. Matumizi ya tumbaku yanapoteza pesa.

“Mbona mnatoa pesa kwa kitu ambacho si mkate?” Isaya 55:2 . Sisi ni mawakili wa Mungu wa fedha tulizopewa, na “inahitajika katika mawakili, ndiyo mtu aonekane kuwa mwaminifu.” 1 Wakorintho 4:2 .

E. Utumiaji wa tumbaku kamwe haumsogelei mtu yeyote karibu na Kristo.

“Jiepusheni na tamaa za mwili zipiganazo na roho.” 1 Petro 2:11 . Utumiaji wa tumbaku ni tamaa ya mwili.

F. Matumizi ya tumbaku yanafupisha maisha.

Matokeo ya hivi majuzi ya kisayansi yanathibitisha uhakika wa kwamba matumizi ya tumbaku mara nyingi hupunguza muda wa maisha kwa kiasi cha theluthi moja. Hii inavunja amri ya Mungu dhidi ya kuua (Kutoka 20:13). Ingawa ni mauaji ya polepole, bado ni mauaji. Mojawapo ya njia bora za kuahirisha mazishi yako ni kuacha kutumia tumbaku.

10. Ni zipi baadhi ya sheria rahisi, lakini muhimu sana, za afya zinazopatikana katika Biblia?

Jibu: Hapa kuna sheria 11 za afya za Biblia:

A. Kula milo yako mara kwa mara, na usitumie mafuta ya wanyama au damu.

“Kula kwa wakati wake.” Mhubiri 10:17. “Itakuwa ni amri ya milele ... kwamba msile mafuta wala damu.” Mambo ya Walawi 3:17 .

Kumbuka: Uchunguzi wa hivi karibuni wa kisayansi umethibitisha ukweli kwamba mashambulizi mengi ya moyo yanatokana na kiwango cha juu cha cholesterol katika damu, na kwamba matumizi ya “mafuta” yanahusika sana na kiwango hiki cha juu. Inaonekana kama Bwana anajua kile Anachozungumzia hata hivyo, sivyo?

B. Usile kupita kiasi.

“Weka kisu kooni, ikiwa wewe ni mtu wa kula.” Mithali 23:2 . Katika Luka 21:34 , Kristo anaonya haswa dhidi ya “kula kupita kiasi” katika siku za mwisho. Kula kupita kiasi ni wajibu wa magonjwa mengi ya kuzorota.

C. Usiweke wivu au kuwa na kinyongo.

Maovu haya huharibu michakato ya mwili. Biblia inasema kwamba wivu huleta “kuoza kwa mifupa.” Mithali 14:30 . Kristo hata anatuamuru tuondoe kinyongo ambacho wengine wanaweza kuwa nacho dhidi yetu (

Mathayo 5:23 , 24).

D. Dumisha tabia ya uchangamfu na furaha.

“Moyo uliochangamka hufanya kazi nzuri kama dawa.” Mithali 17:22 . “Aonavyo nafsini mwake, ndivyo alivyo.” Mithali 23:7 . Magonjwa mengi ambayo watu wanaugua ni matokeo ya unyogovu wa akili. Tabia ya uchangamfu, furaha huleta afya na kuongeza maisha.

E. Weka imani kamili kwa Bwana.

“Kumcha Bwana huelekea uzima; Naye aliye nacho atakaa kuridhika.” Mithali 19:23 . Kumtumaini Bwana huimarisha afya na uzima. “Mwanangu, sikiliza maneno yangu. ... Maana ni uhai kwa wale wazipatao, na afya ya mwili wao wote.” Mithali 4:20-22 . Kwa hiyo afya inatokana na kutii amri za Mungu na kumtumaini kikamilifu.

F. Sawazisha kazi na mazoezi na kulala na kupumzika.

“Siku sita fanya kazi, utende mambo yako yote; lakini siku ya saba ni Sabato ya Bwana, Mungu wako; siku hiyo usifanye kazi yo yote.” Kutoka 20:9 , 10 . “Usingizi wa mtenda kazi ni mtamu.” Mhubiri 5:12. “Kwa jasho la uso wako utakula mkate.” Mwanzo 3:19 . “Ni bure kwenu kuamka mapema, na kuchelewa kuketi.” Zaburi 127:2 . “Kwa maana mwanadamu hupata nini katika kazi yake yote, na taabu ya moyo wake, anayoifanya chini ya jua? ... moyo wake hautulii usiku. Hayo nayo ni ubatili.” Mhubiri 2:22 , 23 .

G. Weka mwili wako safi.

“Kuweni safi.” Isaya 52:11 .

H. Uwe na kiasi katika mambo yote.

“Kila mtu ashindanaye ana kiasi katika mambo yote.” 1 Wakorintho 9:25 . “Upole wenu na ujulikane kwa watu wote.” Wafilipi 4:5 . Mkristo ataepuka kabisa mambo yote yenye madhara na atakuwa mwenye kiasi katika matumizi ya mambo yaliyo mema. Tabia zinazoumiza afya huvunja amri “Usiue.” Wanaua kwa digrii. Wanajiua kwenye mpango wa awamu.

I. Epuka vichocheo vyote vyenye madhara.

Hapa kuna mshangao kwa wengine. Sayansi ya matibabu imethibitisha ukweli kwamba chai, kahawa, na vinywaji baridi ambavyo vina dawa ya kulevya ya kafeini na viambato vingine vyenye madhara vyote vinadhuru mwili wa binadamu. Hakuna kati ya hivi iliyo na thamani ya chakula isipokuwa kwa sukari au cream iliyoongezwa, na wengi wetu tayari tunatumia sukari nyingi. Vichocheo hutoa msisimko hatari, bandia kwa mwili na ni kama kujaribu kubeba tani kwenye toroli. Umaarufu wa vinywaji

hivi sio kwa sababu ya ladha au matangazo, lakini kwa kipimo cha kafeini zilizomo. Wamarekani wengi ni wagonjwa kwa sababu ya uraibu wao wa kahawa, chai, na vinywaji baridi vyenye kafeini. Lakini msiba halisi ni kwamba wanaume na wanawake wanaotafuta amani na nguvu wanatumia chai na kahawa kama vibadala vya bei nafuu vya sala na funzo la Biblia. Hii inamfurahisha shetani na kuharibu maisha ya mwanadamu.

J. Fanya wakati wa chakula uwe wa furaha.

“Kila mtu ale na kunywa, na kujiburudisha katika mema ya kazi yake yote; hiyo ni zawadi ya Mungu.” Mhubiri 3:13 . Matukio yasiyofurahisha wakati wa chakula huzuia usagaji chakula. Waepuke.

K. Wasaidie walio na uhitaji.

“Zifungue vifungo vya uovu, ... zifungue mizigo mizito, ... uwapatie wenye njaa chakula chako, ... uwalete maskini waliotupwa nje nyumbani kwako ... uwaonapo walio uchi, .. .mfunike ... na afya yako itatokea upesi.” Isaya 58:6-8 . Hili ni jambo la wazi sana kutoelewa: tunapowasaidia maskini na wahitaji, tunaboresha afya zetu wenyewe.

Kupuuza sheria za afya za Mungu ni njia ya uhakika ya kuishia kwenye upasuaji.

11. Ni kikumbusho gani cha uzito kinachotolewa kwa wale wanaopuuza sheria za Mungu?

“Msidanganyike, Mungu hadhihakiwi; kwa kuwa cho chote apandacho mtu, ndicho atakachovuna.” Wagalatia 6:7 .

Jibu: Jibu ni rahisi sana kukosa. Wale wanaovunja sheria za Mungu kuhusu utunzaji wa mashine ya mwili watavuna miili iliyovunjika na maisha ya kuteketezwa, kama vile mtu anayetumia vibaya gari lake atapata shida kubwa ya gari. Na wale wanaoendelea kuvunja sheria za Mungu za afya hatimaye wataangamizwa na Bwana (1 Wakorintho 3:16 , 17). Sheria za afya za Mungu si za kiholela. Ni sheria za asili, zilizowekwa za ulimwengu, kama sheria ya uvutano. Kupuuza sheria hizi daima huleta matokeo fulani mabaya. Biblia inasema, "Laana isiyo na sababu haitakuja." Mithali 26:2 . Shida inakuja tunapopuuza sheria za afya. Mungu, kwa rehema, anatuambia sheria hizi ni nini ili tuepuke majanga yanayotokana na kuzivunja.

Wazazi wanaotumia dawa za kulevya mara nyingi husambaza udhaifu kwa watoto wao.

12. Ni kweli gani yenye kuogopesha na kushtua kuhusu afya inayohusu watoto na wajukuu wetu?

"Usiile, ili upate kufanikiwa wewe na watoto wako baada yako." Kumbukumbu la Torati 12:25 . "Mimi, Bwana, Mungu wako, ni Mungu mwenye wivu; nawapatiliza wana maovu ya baba zao, hata kizazi cha tatu na cha nne cha wanichukiao." Kutoka 20:5 .

Jibu: Mungu anaweka wazi kwamba watoto na wajukuu (hadi kizazi cha nne) hulipa ujinga wa wazazi wanaopuuza sheria za afya za Mungu.

Watoto na wajukuu hurithi miili iliyodhoofika, yenye magonjwa wakati mama na baba wanapoasi sheria za Mungu kwa maisha yao. Hivi ndivyo unavyotaka kwa watoto wako wapendwa na wajukuu?

Mazoezi ya nje sana yatatusaidia kujiandaa kwa ajili ya mbinguni.

13. Neno la Mungu hufunua jambo gani lenye kuogopesha na kuhuzunisha zaidi?

"Hataingia humo cho chote kilicho najisi. Ufunuo 21:27 . "Lakini wale ambao mioyo yao inaenda kuufuata moyo wa machukizo yao, na machukizo yao, nitaleta njia yao juu ya vichwa vyao wenyewe, asema Bwana MUNGU." Ezekieli 11:21 .

Jibu: Hakuna najisi au najisi kitakachoruhusiwa katika ufalme wa Mungu. Tabia zote chafu zinamtia mtu unajisi. Matumizi ya chakula kisichofaa humtia mtu unajisi (Danieli 1:8). Inatisha, lakini ni kweli. Kuchagua "njia zao wenyewe" na zile ambazo Mungu "hakupendezwa nazo" kutagharimu watu wokovu wao wa milele (Isaya 66:3 , 4 , 15-17).

Wakristo wanyoofu, walio hai watataka kuleta maisha yao kupatana na sheria za afya za Mungu.

14. Kila Mkristo mnyoofu anapaswa kujitahidi kufanya nini mara moja?

“Na tujitakase nafsi zetu na uchafu wote wa mwili na roho.” 2 Wakorintho 7:1 . “Kila mtu aliye na tumaini hili ndani yake, anajitakasa, kama yeye [Kristo] alivyo mtakatifu.” 1 Yohana 3:3 . “Mkinipenda, mtazishika amri zangu.” Yohana 14:15 .

Jibu: Wakristo waaminifu wataleta maisha yao katika upatanifu na kanuni za Mungu mara moja, kwa sababu wanampenda. Wanajua kwamba sheria zake huongeza sana furaha yao na kuwalinda kutokana na magonjwa ya shetani (Matendo 10:38). Mashauri na sheria za Mungu ni kwa faida yetu sikuzote, kama vile sheria na mashauri ya wazazi yanafaa zaidi kwa watoto wao. Na tukishajua vyema, Mungu anatuwajibisha. “Kwake yeye ajuaye kutenda mema, wala hayatendi, kwake huyo ni dhambi.” Yakobo 4:17 .

Mazoea mabaya yanayotufunga yanaweza kuvunjwa haraka na Yesu.

15. Lakini nina wasiwasi kwa sababu baadhi ya tabia zangu mbaya zimenifunga kwa nguvu sana. Naweza kufanya nini?

“Wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu.” Yohana 1:12 . “Nayaweza mambo yote katika yeye anitiaye nguvu.” Wafilipi 4:13 .

Jibu: Chukua tabia hizi zote kwa Kristo na uziweke miguuni pake. Kwa furaha atakupa moyo mpya na uwezo unaohitaji ili kuvunja tabia yoyote mbaya na kuwa mwana au binti wa Mungu (Ezekieli 11:18 , 19). Inafurahisha na kuchangamsha jinsi gani kujua kwamba “mambo yote yanawezekana kwa Mungu.” Marko 10:27 . Na Yesu anasema, “Yeye ajaye kwangu sitamtupa nje kamwe.” Yohana 6:37 . Yesu yuko tayari kuvunja pingu zilizotufunga. Anatamani kutuweka huru, na atafanya, ikiwa tu tutairuhusu. Wasiwasi wetu, tabia mbaya, mivutano ya neva, na hofu zitatoweka tunapofanya agizo Lake. Anasema, “Hayo nimewaambia ... ili furaha yenu iwe kamili.” Yohana 15:11 . Ibilisi anabishana kwamba uhuru unapatikana katika kutotii, lakini huu ni uwongo (Yohana 8:44).

Mbingu hazitakuwa na magonjwa na wagonjwa. Wakaaji wake wote watafuata sheria za Mungu za maisha.

16. Ni ahadi gani zenye kusisimua zinazotolewa kuhusu ufalme mpya wa Mungu?

“Wala mwenyeji hatasema, Mimi mgonjwa.” Isaya 33:24 . “Wala kifo hakitakuwapo tena, wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu hayatakuwapo tena.” Ufunuo 21:4 . “Watapanda juu kwa mbawa kama tai; watapiga mbio, wala hawatachoka; watakwenda kwa miguu, wala hawatazimia.” Isaya 40:31 .

Jibu: Raia wa ufalme mpya wa Mungu watatii sheria Zake za afya, na hakutakuwa na magonjwa wala wagonjwa. Watabarikiwa kwa nguvu na uja-

na wa milele na wataishi na Mungu katika shangwe na furaha kuu katika umilele wote.

17. Kwa kuwa maisha yenye afya ni sehemu ya dini ya Biblia, ni mpango wangu kufuata kanuni za afya za Mungu.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. 1Timotheo 4:4 inasema, "Kila kiumbe cha Mungu ni kizuri, wala hakuna cha kukataliwa." Je, unaweza kueleza hili?

Kifungu hiki cha Maandiko (mstari wa 3) kinarejelea nyama "ambazo Mungu aliziumba ili zipokewe kwa shukrani" na watu wake. Nyama hizi, kama tulivyokwisha gundua, ni zile nyama zilizo safi zilizoorodheshwa katika Mambo ya Walawi sura ya 11 na Kumbukumbu la Torati sura ya 14. Mstari wa 4 unaweka wazi kwamba viumbe vyote vya Mungu ni vyema na si vya kukataliwa, mradi tu wao ni miongoni mwa wale walioumbwa kuwa ". pokea kwa shukrani" (wanyama walio safi). Mstari wa 5 unasema kwa nini wanyama hao (au vyakula) vinakubalika: "wanatakaswa" na Neno la Mungu, linalosema kuwa wao ni safi, na kwa "sala" ya baraka, ambayo hutolewa kabla ya mlo. Tafadhali kumbuka, hata hivyo, kwamba Mungu atawaangamiza watu wanaojaribu "kujitakasa" huku wakila vyakula najisi (Isaya 66:17).

2. Mathayo 15:11 inasema, "Si kile kiingiacho kinywani kimtiacho mtu unajisi, bali kile kitokacho." Je, unaelezaje hili?

Somo katika Mathayo 15:1-20 ni kula bila kunawa mikono kwanza (mstari wa 2). Mtazamo sio kula, lakini kuosha. Waandishi walifundisha kwamba kula chakula chochote bila kuoshwa kwa utaratibu maalum kunamtia unajisi mlaji. Yesu alisema uoshaji wa kiibada haukuwa na maana. Katika mstari wa 19, aliorodhesha maovu fulani--mauaji, uzinzi, wizi n.k. Kisha akamalizia, "Haya ndiyo yamtiayo mtu unajisi; lakini kula bila kunawa mikono hakumtii mtu unajisi." Kifungu cha 20.

3. Lakini je, Yesu hakuwasafisha wanyama wote katika maono ya Petro, kama ilivyorekodiwa katika Matendo 10?

Hapana! Kwa kweli, mada ya maono haya sio wanyama, lakini watu. Mungu alimpa Petro maono haya ili kumwonyesha kwamba watu wa mataifa mengine hawakuwa najisi, kama Wayahudi walivyoamini. Mungu alikuwa amemwagiza Kornelio, mtu wa Mataifa, kutuma watu kumtembelea Petro. Lakini Petro angekataa kuwaona kama Mungu hangempa maono haya, kwa sababu sheria ya Kiyahudi ilikataza kuwakaribisha watu wa mataifa mengine (mstari wa 28). Lakini watu hao walipofika, Petro akawakaribisha, akieleza kwamba kwa kawaida hangefanya hivyo, lakini "Mungu ame-

nionyesha nisimwite mtu awaye yote najisi au najisi. Mstari wa 28. Katika sura iliyofuata (Matendo 11), washiriki wa kanisa walimkosoa Petro kwa kuzungumza na hawa watu wa mataifa. Kwa hiyo Petro aliwaambia hadithi yote ya maono yake na maana yake. Na Matendo 11:18 inasema, "Waliposikia hayo wakanyamaza, wakamtukuza Mungu, wakisema, Basi, Mungu amewajalia hata Mataifa nao toba liletalo uzima.

4. Mungu alitengeneza nguruwe kwa ajili ya nini, ikiwa sio kula?

Aliifanya kwa kusudi lile lile alilomfanya mzinzi--kama mlaji wa kuzoa takataka. Na nguruwe hutumikia kusudi hili kwa kupendeza.

5. Warumi 14:3, 14, 20 husema: "Yeye asiyekula na asimhukumu yeye alaye. "Hakuna kitu najisi chenyewe." "Vitu vyote ni safi." Je, unaweza kueleza hili?

Mstari wa 3 hadi 6 ni mjadala wa wale wanaokula vitu fulani dhidi ya wale wasiokula. Kifungu hakisemi ama ni sawa, lakini badala yake kinashauri kwamba wala kutoa hukumu kwa mwingine. Badala yake, acha Mungu awe Mwamuzi (mistari 4,10-12). Mistari ya 14 na 20 inarejelea vyakula ambavyo vilitolewa mara ya kwanza kwa sanamu (na hivyo vilikuwa najisi kiibada)—si nyama safi na najisi za Mambo ya Walawi sura ya 11. (Soma 1 Wakorintho 8: 1 , 4 , 10 , 13). Jambo la mjadala ni kwamba hakuna chakula ambacho ni "najisi" au "najisi" kwa sababu tu kimetolewa kwa sanamu, kwa sababu sanamu "si kitu duniani." 1 Wakorintho 8:4 . Lakini ikiwa dhamiri ya mtu inamsumbua kwa kula chakula hicho, anapaswa kukiacha. Au hata ikiwa inamuudhi tu ndugu, anapaswa kujiepusha vivyo hivyo.

6. Je, sheria za afya na kula na kunywa ni muhimu kwangu binafsi? Ikiwa ninampenda Bwana, je, hiyo haitoshi?

Ni suala la maisha dhidi ya kifo, kwa sababu sheria hizi zinahusisha utii. "Amekuwa chanzo cha wokovu wa milele kwa wote wanaomtii." Waebrania 5:9 . "Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni." Mathayo 7:21 . Upendo kwa Kristo unahusika hapa kwa sababu anasema, "Mkinipenda, mtazishika amri zangu." Yohana 14:15 . Tunapompenda Bwana kweli, tutamtii kwa furaha bila kukwepa au kutoa visingizio. Huu ni mtihani mkuu.

MASWALI YA MASWALI

1. Kufuata kanuni za afya za Mungu kwa mwili wa mwanadamu (1)

_____ Ni muhimu kwa watoto, lakini sio muhimu sana kwa mtu mzima.

_____ Ni sehemu muhimu sana ya dini ya kweli ya Biblia.

_____ Haina uhusiano wowote na dini ya mtu.

2. Sheria za afya za Mungu zilitolewa (1)

_____ Na Mungu mwenye upendo aliyetuumba hapo mwanzo na anajua ni nini kilicho bora zaidi kwa furaha yetu.

_____ Kwa Wayahudi pekee na haitumiki leo.

_____ Ili kutuonyesha Yeye ni bosi na anaweza kututawala.

3. Mkristo wa kweli ata (1)

_____ Kula na kunywa chochote anachotamani.

_____ Mpende tu Bwana sana na kupuuza sheria zake za afya kwa sababu ziliondolewa msalabani.

_____ Kula na kunywa vile tu vitu ambavyo vitaimarisha mwili, akili, na tabia na kuleta heshima kwa Mungu.

4. Lishe ya kwanza ya mwanadamu (1)

_____ Ilijumuisha matunda, nafaka, na karanga.

_____ Ilijumuisha vileo na vyakula vya nyama.

_____ Ilijumuisha chochote na kila kitu ambacho Adamu na Hawa walitaka.

5. Mungu anaorodhesha viumbe hawa kuwa najisi: (7)

_____ Ng'ombe.

_____ Nguruwe.

_____ Kuku.

_____ Kindi.

_____ Sungura.

_____ Kambare.

_____ Kunguru.

_____ Trout.

_____ Malalamiko.

_____ Kamba.

_____ Kamba.

_____ Mbuzi.

6. Vinywaji vileo ni (1)

_____ Ni sawa kwa Mkristo kikitumiwa kwa kiasi.

_____ Sio sahihi kwa mtu kutumia ikiwa tu anadhani kuwa amekosea.

_____ Haipaswi kutumiwa na Mkristo.

7. Matumizi ya tumbaku ni (1)

_____ biashara ya kibinafsi ya kila mtu na hana uhusiano wowote na dini yake.

_____ Mwenye dhambi, na Mkristo hataitumia kwa namna yoyote.

_____ Ya manufaa kwa Mkristo.

8. Angalia sheria za afya zilizoorodheshwa hapa chini ambazo ni sheria za afya za Mungu: (9)

_____ Usile kupita kiasi.

_____ Moshi baada ya kila mlo.

_____ Kuwa na furaha na mchangamfu.

_____ Kunywa pombe kabla ya milo.

_____ Weka mwili wako safi.

_____ Kula nyama ya nguruwe kwa wingi.

_____ Kunywa kahawa na chai kwa wingi.

_____Uwe na kiasi katika mambo yote.

_____ Kula chakula kwa vipindi vya kawaida.

_____ Usiwe na kinyongo.

_____ Sawazisha kazi, mazoezi, na usingizi.

_____ Mtumaini Bwana kikamilifu.

_____ Usitumie mafuta na damu ya wanyama.

9. Ukweli muhimu sana kuhusu sheria za afya za Mungu ni kwamba (1)

_____ Watoto na wajukuu mara nyingi wana miili na akili dhaifu kwa sababu wazazi hupuuza sheria za afya za Mungu.

_____ Sheria hizi zilikuwa kwa ajili ya Wayahudi pekee na hazitumiki leo.

_____ Kama kweli tunampenda Kristo, sheria zake za afya si muhimu.

10. Njia bora ya kushinda mazoea ya dhambi ni (1)

_____ 'Kupunguza.'

_____ Jikabidhi kikamilifu kwa Kristo, anayetupa uwezo wa kufanya mambo yote.

_____ Natumai wataondoka.

11. Sheria za Mungu za afya ni (1)

_____ Kama kanuni za kuendesha gari: Ni bora kwetu, na tunaingia kwenye matatizo makubwa tunapozipuuza.

_____ Sehemu ya sheria ya Musa ambayo iliondolewa pale msalabani.

_____ Wazo zuri, lakini lisiathiri uhusiano wa mtu na Mungu.

12. Mkristo mwaminifu (1)

_____ Atatumia muda mwingi kuomba na kupuuza sheria za afya za Mungu.

_____ Badilisha mara moja tabia yoyote anapoona inakinzana na kanuni za Mungu, kwa sababu tunapompenda Kristo, tutashika sheria na amri zake kwa furaha.

_____ Jisikie huru kutumia tumbaku.

Je, Utiifu ni Uhalali?

Somo la 14

Watu wanaweza kuhisi kama wanaweza kuepuka kukiuka sheria ya trafiki au kudanganya kodi zao, lakini Mungu na sheria Zake hufanya kazi kwa njia tofauti zaidi. Mungu huona kila kitu tunachofanya, anasikia kila kitu tunachosema, na anajali sana jinsi tunavyotenda. Ingawa Bwana hutoa msamaha wa dhambi zetu, bado kuna matokeo mabaya ya kuvunja sheria ya Mungu. Kwa kushangaza, baadhi ya Wakristo wanasema jaribio lolote la kutii sheria ya Mungu ni sawa na kushika sheria. Lakini Yesu alisema ikiwa unampenda Mungu kweli, utafanya kile anachokuomba. Kwa hiyo utiifu ni uhalali? Chukua muda kusoma Mwongozo huu kwa makini... matokeo ya milele yako hatarini!

Mungu anakujua na kukujali wewe binafsi.

1. Je, kweli Mungu ananiona na kunijali mimi binafsi?

“Wewe Mungu unaniona.” Mwanzo 16:13 . “Ee Bwana, umenichunguza na kunijua. Wewe wajua kuketi kwangu na kuamka kwangu, unaelewa mawazo yangu tokea mbali. Wewe ... unazifahamu njia zangu zote. Maana hamna neno ulimini mwangu, ila , tazama, Ee Bwana, wewe wajua kabisa.” Zaburi 139:1-4 . “Lakini hata nywele za vichwa vyenu zimehesabiwa zote.” Luka 12:7 .

Jibu: Ndiyo, Mungu anamjua kila mmoja wetu (kila mtu duniani) kuliko tunavyojijua sisi wenyewe. Anapendezwa kibinafsi na kila mwanadamu na hutazama kwa uangalifu yote tunayofanya. Hakuna neno, wazo, au tendo moja ambalo limefichwa Kwake.

Tafuta katika Biblia ili upate mapenzi ya Mungu. Ni usalama wako pekee.

2. Je, ninaweza kuokolewa katika ufalme wake bila kutii Neno lake, kama linavyopatikana katika Biblia Takatifu?

“Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni.” Mathayo 7:21 . “Ukitaka kuingia katika uzima, zishike amri.” Mathayo 19:17 . “Amekuwa chanzo cha wokovu wa milele kwa wote wanaomtii.” Waebrania 5:9 .

Jibu: Hapana! Maandiko yako wazi sana juu ya jambo hili. Wokovu na ufalme wa mbinguni ni kwa wale wanaotii amri za Bwana. Mungu haahidi uzima wa milele kwa wale wanaokiri tu imani au ni washiriki wa kanisa au waliobatizwa, bali kwa wale wanaofanya mapenzi yake, ambayo yamefunuliwa katika Maandiko. Bila shaka, utii huu unawezekana kupitia Kristo

pekee (Matendo 4:12).

Njia moja tu inaongoza mbinguni. Biblia ndiyo ramani inayotuonyesha njia.

3. Kwa nini Mungu anahitaji utii? Kwa nini ni lazima?

“Kwa sababu mlango ni mwembamba, na njia imesonga iendayo uzimani, nao waionao ni wachache.” Mathayo 7:14 . “Bali anitendaye dhambi hujidhulumu nafsi yake mwenyewe; wote wanichukiao hupenda mauti.” Mithali 8:36 . “BWANA akatuamuru kuzifanya amri hizi zote, tumche Bwana, Mungu wetu, kwa wema wetu siku zote, ili atuhifadhi hai.” Kumbukumbu la Torati 6:24 .

Jibu: Kwa sababu kuna njia moja tu nyembamba iendayo kwenye kumcha Mungu, na hivyo kwenye ufalme Wake. Barabara zote hazielekei mahali pamoja. Biblia ndiyo ramani na kitabu cha mwongozo chenye maagizo kamili, maonyo, na taarifa kuhusu jinsi ya kuufikia ufalme huo kwa usalama. Kupuuza sehemu yoyote yake kunaelekeza mbali na Mungu na ufalme wake. Ulimwengu wa Mungu ni ulimwengu wa sheria na utaratibu. Sheria za asili, za kiadili, na za kiroho zinahusika. Kuvunja yoyote ya sheria hizi daima kuna matokeo fulani ya kudumu. Kama Biblia haikutolewa, watu wangegundua mapema au baadaye (kwa majaribio na makosa) kwamba kanuni kuu za Biblia zipo na ni za kweli.

Kanuni hizi za Biblia zimeandikwa katika mifumo yetu ya neva, tezi, na akili. Zinapopuuzwa, hutokeza mishipa iliyovunjika, magonjwa, na kukosa furaha kwa kila namna. Kwa hiyo maneno ya Biblia si ushauri tu ambao tunaweza kuukubali au kuupuuza bila matokeo. Biblia inaeleza matokeo hayo na kueleza jinsi ya kuyaepuka. Mtu hawezi kuishi jinsi apendavyo na

bado akawa kama mungu kama vile mjenzi asivyoweza kupuuza ramani za nyumba bila kupatwa na matatizo. Hii ndiyo sababu Mungu anauliza wote kufuata mpango wa Maandiko Matakatifu. Hakuna njia nyingine ya kuwa kama Yeye na hivyo kufaa kwa ajili ya nafasi katika ufalme Wake. Na hakuna njia nyingine ya kupata furaha ya kweli.

Dhambi inaweza kuharibiwa na Mungu kwa usalama tu baada ya watu wote kuelewa na kukiri kwamba Yeye ni mwenye haki, mwenye upendo, na mwenye huruma.

4. Kwa nini Mungu anaruhusu kutotii kuendelee? Kwa nini asiharibu dhambi na wenye dhambi sasa?

“Tazama, Bwana anakuja na watakatifu wake elfu kumi, ili kuwahukumu watu wote, na kuwaadhibu wote wasiomcha Mungu kati yao kwa ajili ya matendo yao yote ya uasi waliyoyatenda, na maneno magumu waliyoyanena wenye dhambi wasiomcha Mungu dhidi yake.” Yuda 14 , 15 . “Kama niishivyo, asema Bwana, kila goti litapigwa mbele zangu, na kila ulimi utakiri kwa Mungu.” Warumi 14:11 .

Jibu: Mungu anaruhusu kutotii na dhambi kuendelea hadi watu wote kila mahali watakaposadikishwa kikamilifu kuhusu haki, upendo, na rehema ya Mungu. Wote hatimaye watatambua kwamba Mungu, kwa kuhitaji utii, hajaribu kulazimisha mapenzi yake juu yetu, bali anajaribu kutuzuia tusijidhuru na kujiangamiza wenyewe. Tatizo la dhambi halitatuliwi mpaka hata wenye dhambi walio na dharau na wagumu wasadikishwe juu ya upendo wa Mungu na kukiri kwamba Yeye ni mwenye haki. Itachukua labda janga kubwa au mbaya zaidi kuwashawishi wengine, lakini matokeo ya kutisha ya maisha ya dhambi hatimaye yatasadikisha wote kwamba Mungu ni wa haki na sahihi.

Ndipo, na hapo tu, ndipo dhambi na kutotii vinaweza kukomeshwa kwa usalama na

Bwana.

Wote wanaochagua kutomfuata Kristo kwa kujua hatimaye wataangamizwa na dhambi wanayoipenda.

5. Je, kweli Mungu atawaangamiza wasiotii?

“Mungu hakuwaachilia malaika waliokosa, bali aliwatupa kuzimu, akawatia katika vifungo vya giza, walindwe hata ije hukumu. 2 Petro 2:4 . “Waovu wote atawaangamiza.” Zaburi 145:20 . “katika mwali wa moto akiwalipiza kisasi wao wasiomjua Mungu, na wasioitii Injili ya Bwana wetu Yesu Kristo.” 2 Wathesalonike 1:8 .

Jibu: Hakuna swali juu yake. Waasi, kutia ndani Ibilisi na malaika zake wal-

iotenda dhambi, wataangamizwa. Hii ikiwa ni kweli, kwa hakika ni wakati mwafaka wa kuachana na mambo yote ya kizunguzungu kuhusu ni nini kilicho sahihi au kibaya. Ni afadhali watu waache kuruhusu mawazo yao ya kipumbavu na mawazo ya kujikweza kuwaongoza na kuzingatia kitabu kikuu cha Mungu. Na bora waifanye sasa - hakuna wakati mwingi uliobaki!

Mungu anaahidi kwamba nikitafuta Neno Lake kwa ukweli na kulifuata kwa dhati, sitaishia katika makosa.

6. Ninataka kutii sheria zote za Mungu. Ninawezaje kuwa na hakika kwamba sitapuuza moja?

“Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata.” Mathayo 7:7 . “Jifunze kujionyesha kuwa umekubaliwa na Mungu, ... ukitumia kwa halali neno la kweli.” 2 Timotheo 2:15 . “Mtu akipenda kuyafanya mapenzi yake, atajua habari ya yale mafundisho kwamba yanatoka kwa Mungu.” Yohana 7:17 . “Enendeni maadamu mnayo nuru, giza lisije likawapata.” Yohana 12:35 . “Mara tu watakaposikia habari zangu, watanitii.” Zaburi 18:44 .

Jibu: Mungu haachi nafasi ya shaka. Anaahidi kuniepusha na makosa na kuniongoza salama kwenye kweli yote ikiwa mimi: (1) nitasali kwa bidii ili kupata mwongozo, (2) kujifunza Neno la Mungu kwa unyoofu, na (3) kufuata kweli mara tu ninapoonyeshwa.

Kucheza mbuni katika mambo ya kiroho huleta maafa na uharibifu.

7. Je, Mungu ananihesabu kuwa na hatia kwa kutotii kweli ya Biblia ambayo sijapata kuwekwa wazi kamwe?

“Kama mngekuwa vipofu, hamngekuwa na dhambi; lakini sasa mwasema, Tunaona; basi dhambi yenu inakaa.” Yohana 9:41 . “Kwake yeye ajuaye kutenda mema, wala hayatendi, kwake huyo ni dhambi.” Yakobo 4:17 . “Watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa; kwa kuwa wewe umeyakataa maarifa, mimi nami nitakukataa wewe.” Hosea 4:6 . “Tafuteni, nanyi mtapata.” Mathayo 7:7 .

Jibu: Ikiwa sijapata nafasi ya kujifunza kweli fulani ya Biblia, Mungu haniaji hesabu. Lakini Biblia inafundisha kwamba ninawajibika kwa Mungu kwa nuru yote (maarifa ya haki) niliyo nayo na yote ninayoweza kuwa nayo! Watu wengi wanaokataa au kupuuza kusoma, kutafuta, kujifunza, na kusikiliza wataangamizwa na Mungu kwa sababu “wamekataa maarifa.” Kucheza mbuni katika mambo haya muhimu sana ni mbaya. Ni jukumu langu kuwinda ukweli kwa bidii.

Ni wawili tu kati ya maelfu ya Waisraeli waliotoka Misri walimfuata Mungu kikamilifu na kuweza kuingia katika nchi ya ahadi ya Kanaani.

8. Lakini Mungu hajali hasa kuhusu utii kwa kila jambo na kwa maelezo madogo, sivyo?

“Hakika hapana hata mmoja wa watu hao waliokwea kutoka Misri… atakayeiona hiyo nchi... kwa sababu hawakunifuata mimi kabisa: isipokuwa Kalebu… na Yoshua… Hesabu 32:11 , 12 . “Mtu hataishi kwa mkate tu, ila kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu.” Mathayo 4:4 . “Ninyi mmekuwa rafiki zangu, mkitenda niwaamuruyo.” Yohana 15:14 .

Jibu: Hakika Yeye ni makhsusi. Watu wa Mungu katika nyakati za Agano la Kale walijifunza hili kwa njia ngumu. Wale waliotoka Misri kwenda nchi ya ahadi ya Kanaani walikuwa 603,550 kwa idadi. Kati ya kundi hili, ni wawili tu (Kalebu na Yoshua) walimfuata Bwana kikamilifu, na wao peke yao waliingia Kanaani. Wale wengine 603,548 walikufa nyikani. Yesu anasema tunapaswa kuishi kwa “kila neno” la Biblia. Hakuna neno moja nyingi sana au neno moja chache sana. Wote ni muhimu.

Isipokuwa nifuate nuru mara tu inapofichuliwa, hatimaye hugeuka kuwa giza.

9. Ninapogundua ukweli mpya, mimi husubiri hadi vikwazo vyote viondolewe kabla ya kuukumbatia. Hii ni bora zaidi, sivyo?

“Enendeni maadamu mnayo nuru, giza lisije likawapata.” Yohana 12:35 . “Nilifanya haraka, wala sikukawia kuyashika maagizo yako.” Zaburi 119:60 . Utafuteni kwanza ufalme wa Mungu, na haki yake; na hayo yote mtazidishiwa.” Mathayo 6:33 . “Mara wanisikiapo watanitii.” Zaburi 18:44 .

Jibu: Hapana, ukishaelewa ukweli wa Biblia, si bora kungoja. Kwa hakika, kuahirisha mambo ni mtego hatari sana wa shetani. Inaonekana kuwa si hatari sana kungoja, lakini Biblia inafundisha kwamba mtu asipochukua hatua mara moja juu ya nuru, inakuwa giza haraka. Vizuizi vya utii haviondolewi tunaposimama na kusubiri; badala yake, kwa kawaida huongezeka kwa ukubwa. Mwanadamu anamwambia Mungu, “Fungua njia, nami nitaenda mbele.” Lakini njia ya Mungu ni kinyume kabisa. Anasema, “Songa mbele, nami nitafungua njia.”

Shetani alibuni uwongo kwamba utii hauwezekani.

10. Lakini je, utii kamili si jambo lisilowezekana kwa mwanadamu?

“Kwa Mungu yote yanawezekana.” Mathayo 19:26 . “Nayaweza mambo yote katika yeye anitiaye nguvu.” Wafilipi 4:13 . “Basi Mungu na ashukuriwe, atushangiliaye sikuzote katika Kristo.” 2 Wakorintho 2:14 . “Akaaye ndani yangu, nami ndani yake, ... huzaa sana; maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote.” Yohana 15:5 . “Kama mkikubali na kutii mtakula mema ya nchi.” Isaya 1:19 .

Jibu: Hakuna hata mmoja wetu anayeweza kutii kwa uwezo wake mwenyewe, lakini kupitia Kristo tunaweza na lazima. Shetani, ili kufanya maombi ya Mungu yaonekane kuwa hayana akili, alibuni uwongo kwamba utii hauwezekani.

Nikipuuza maonyo ya upendo ya Mungu, nitaangamia.

11. Ni nini kitakachompata mtu ambaye kwa makusudi na akijua anaendelea kutotii?

“Tukitenda dhambi kusudi baada ya kuupokea ujuzi wa ile kweli, haibaki tena dhabihu kwa ajili ya dhambi; bali kuna kuitazamia hukumu yenye kutisha na ukali wa moto utakaowala wao wapingao.” Waebrania 10:26 , 27 . “Enendeni maadamu mnayo nuru, giza lisije likawapata; kwa maana yeye aendaye gizani hajui aendako.” Yohana 12:35 .

Jibu: Biblia haiachi nafasi ya shaka. Jibu ni la kustaajabisha na la kushtua, lakini ni kweli. Mtu anapoikataa nuru kwa kujua na kuendelea kutotii, hatimaye nuru hiyo huzimika, na kuachwa katika giza kuu. Mtu anayekataa ukweli hupokea “udanganyifu mkubwa” wa kuamini kwamba uwongo ni ukweli (2 Wathesalonike 2:11). Wakati hii inatokea, anapotea kutoka wakati huo.

Hakuna mtoto atakayetii wazazi wake kikamilifu isipokuwa anawapenda.

12. Nilifikiri upendo ulikuwa muhimu zaidi kuliko utii. Sivyo?

“Yesu akajibu ... Mtu akinipenda, atayashika maneno yangu. ... Yeye asiyenipenda hayashiki maneno yangu.” Yohana 14:23 , 24 . “Huku ndiko kumpenda Mungu, kwamba tuzishike amri zake; na amri zake si nzito.” 1

Yohana 5:3 .

Jibu: Hapana, hata kidogo! Kwa kweli, Biblia inafundisha kwamba upendo wa kweli kwa Mungu hauwezi kuwepo bila utii. Wala mtu hawezi kuwa mtiifu kikweli bila upendo. Hakuna mtoto atakayewatii wazazi wake kikamilifu isipokuwa akiwapenda, wala hatawapenda wazazi wake ikiwa hatatii. Upendo wa kweli na utiifu ni kama mapacha wa Siamese. Wanapotenganishwa, hufa.

Ni raia tu anayetii sheria ana uhuru. Vivyo hivyo, uhuru wa kweli wa Kikristo unamaanisha uhuru kutoka kwa kutotii.

13. Lakini siku zote nilifikiri kwamba uhuru wa kweli katika Kristo ulinifungua kutoka kwa utii. Sivyo?

“Ninyi mkikaa katika neno langu, ... mtaifahamu kweli, nayo hiyo kweli itawaweka huru.” “Kila atendaye dhambi ni mtumwa wa dhambi.” Yohana 8:31 , 32 , 34 . “Lakini Mungu na ashukuriwe kwa kuwa mlikuwa watumwa wa dhambi, lakini mmetii kwa mioyo yenu ile namna ya mafundisho ambayo mliwekwa chini yake. Basi, mlipokwisha kuwekwa huru mbali na dhambi, mkawa watumwa wa haki.” Waroma 6:17 , 18 . “Basi nitaishika sheria yako sikuzote hata milele na milele. Nami nitakwenda mahali palipo huru, kwa maana nimetafuta mausia yako.” Zaburi 119:44 , 45 .

Jibu: Hapana. Uhuru wa kweli unakuja tu kwa utii. Inamaanisha uhuru “kutoka kwa dhambi” (Warumi 6:18), au kutotii, ambako ni kuvunja sheria ya Mungu (1 Yohana 3:4). Raia wanaotii sheria wana uhuru. Waasi wanakamatwa na kupoteza uhuru wao. Uhuru bila utii ni kama uhuru wa uongo wa puto inayopeperuka au gari lisilo na dereva. Inasababisha kuchanganyikiwa na machafuko. Uhuru wa kweli wa Kikristo unamaanisha uhuru kutoka kwa kutotii. Kutotii siku zote huumiza mtu na kupelekea katika utumwa wa kikatili wa shetani.

Watoto wenye upendo huwatii wazazi wao ingawa huenda wasielewe sikuzote ombi lao. Ndivyo ilivyo kwa watoto wa Mungu.

14. Ninapoamini kwamba Mungu anahitaji jambo fulani, je, ni lazima nitii ingawa sielewi ni kwa nini analihitaji?

“Nakusihi, uitii sauti ya Bwana ... ndivyo utakavyofanikiwa, na nafsi yako itaishi.” Yeremia 38:20 . “Anayeutumainia moyo wake ni mpumbavu.” Mithali 28:26 . “Heri kumtumaini Bwana kuliko kumtumaini mwanadamu.” Zaburi 118:8 . “Kwa maana kama vile mbingu zilivyo juu sana kuliko nchi, kadhalika njia zangu zi juu sana kuliko njia zenu, na mawazo yangu kuliko mawazo yenu.” Isaya 55:9 . Hukumu zake hazichunguziki jinsi gani, na njia zake hazitafutikani! Maana ni nani aliyeijua nia ya Bwana? Waroma 11:33 , 34 . “Nitawaongoza katika njia wasiyoijua.” Isaya 42:16 . “Utani-

onyesha njia ya uzima.” Zaburi 16:11 .

Jibu: Bila shaka! Ni lazima tumpe Mungu sifa kwa kuwa na hekima ya kutosha kuhitaji baadhi ya mambo ambayo huenda hatuyaelewi. Watoto wema huwatii wazazi wao hata kama sababu za amri zao haziko wazi. Imani sahihi na tumaini katika Mungu vitatufanya tuamini kwamba Yeye anajua kilicho bora kwetu na hatawahi kutuongoza katika njia yoyote mbaya. Ni upumbavu kwetu, kwa ujinga wetu, kuhoji uongozi wa Mungu, hata wakati hatuelewi kabisa sababu zake zote.

Ibilisi anataka umwasi Mungu kwa sababu anakuchukia na anataka upotee.

15. Ni nani hasa anayesababisha kutotii, na kwa nini?

“Atendaye dhambi ni wa Ibilisi; kwa maana Ibilisi hutenda dhambi tangu mwanzo.” “Katika hili watoto wa Mungu ni dhahiri, na watoto wa Ibilisi; kila mtu asiyetenda haki hatokani na Mungu.” 1 Yohana 3:8 , 10 . Shetani ... audanganyaye ulimwengu wote.” Ufunuo 12:9 .

Jibu: Ibilisi anahusika. Anajua kwamba kutotii kote ni dhambi na kwamba dhambi huleta ukosefu wa furaha, misiba, kutengwa na Mungu, na hatimaye uharibifu. Kwa chuki kali anajaribu sana kumwongoza kila mtu kwenye uasi. Unahusika. Lazima ukabiliane na ukweli na ufanye uamuzi. Kutotii na kupotea, au kumkubali Kristo na kumtii na kuokolewa. Uamuzi wako kuhusu utii ni uamuzi kuhusu Kristo. Huwezi kumtenganisha na kweli, kwa sababu anasema, “Mimi ni ... kweli.” Yohana 14:6 . “Chagueni hivi leo mtakayemtumikia.” Yoshua 24:15 .

Kufuatia muujiza wa kuzaliwa upya (kubadilika), Mungu anaendelea kufanya miujiza ili kutuletea ukuaji wa Kikristo.

16. Ni ahadi gani tukufu kuhusu muujiza mkuu zaidi ambayo Biblia huwapa watoto wa Mungu?

“Yeye aliyeanza kazi njema mioyoni mwenu ataimaliza hata siku ya Kristo Yesu.” Wafilipi 1:6 .

Jibu: Mungu asifiwe! Anaahidi kwamba kama vile alivyofanya muujiza ili kutuletea kuzaliwa upya, Yeye pia ataendelea kufanya miujiza inayohitajika katika maisha yetu (tunapomfuata Yeye kwa furaha) hadi tutakapokuwa salama katika ufalme Wake.

17. Inaniletea furaha kujua kwamba Yesu hatoi tu kuzaliwa upya kwa wale wanaomkubali na kumfuata, bali pia anaendelea kufanya miujiza inayohitajika katika maisha yao hadi wawe salama katika ufalme Wake. Ninataka kuanza kutii kwa upendo na kumfuata Yesu kikamilifu mara moja.

Jibu:

MASWALI YA MAWAZO

1. Je, kuna yeyote atakayepotea ambaye anafikiri kweli kwamba ameokoka?

Ndiyo! Mathayo 7:21-23 inaweka wazi kwamba wengi wanaotabiri, kutoa pepo, na kufanya kazi nyingi za ajabu katika jina la Kristo watapotea lakini watafikiri wameokoka. Kristo alisema wamepotea kwa sababu hawakufanya "mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni." Mstari wa 21. Wale wanaokataa kumtii Mungu wataishia kuamini uwongo (2 Wathesalonike 2:11 , 12) na hivyo kufikiri kwamba wameokolewa wakati badala yake wamepotea.

2. Kwa kuwa kuna njia moja tu iliyo sawa, ni nini kitakachowapata watu wanyoofu wanaofikiri kikweli kuwa wako sahihi wakati wamekosea?

Yesu anasema kwamba atawaita kwenye njia Yake ya kweli, na kondoo Wake wa kweli watasikia na kufuata (Yohana 10:16 , 27).

3. Je, uaminifu na bidii haitoshi?

Hapana! Lazima pia tuwe sawa. Mtume Paulo alikuwa mwaminifu na mwenye bidii alipowatesa Wakristo kabla ya kuongoka kwake, lakini pia alikuwa na makosa (Matendo 22:3 , 4 ; 26:9-11).

4. Je, si jambo lisilowezekana kisayansi kwamba Mungu anaweza kuona kila mtu kwa wakati mmoja?

Ndivyo ilivyokuwa Gharika ya Nuhu (haikuwa na mvua kabla ya kunyesha--Mwanzo 2:5 , 6), lakini ilitokea hata hivyo. Kuchanganya sababu za "kisayansi" za kutotii ni tafrija inayopendwa zaidi ya darasa lililotajwa katika Warumi 1:22 , ambao "wakijidai kuwa wenye hekima, wakawa wapumbavu."

5. Nini kitatokea kwa watu ambao hawajapokea nuru?

Biblia inasema kwamba wote wamepokea nuru fulani. "Ndiyo Nuru halisi, amtiaye nuru kila mtu, ajaye katika ulimwengu. Yohana 1:9 . Kila mtu atahukumiwa kulingana na jinsi anavyofuata nuru inayopatikana. Hata wapagani wana nuru fulani na wanafuata sheria, kulingana na Warumi 2:14 , 15 .

6. Nimemwomba Mungu anipe ishara ikiwa anataka nitii. Hii ni salama, sivyo?

Hapana! Sio. Yesu alisema, "Kizazi kibaya na cha zinaa chatafuta ishara. Mathayo 12:39 . Mafundisho yote yanapaswa kuchunguzwa na Biblia, na ikiwa yanapatana na Neno la Mungu, yanapaswa kukubaliwa na kufuatwa (Isaya 8:20 ; 2 Timotheo 2:15). Watu ambao hawatakubali mafundisho yali-

yo wazi ya Biblia hawangesadikishwa na ishara pia. Kama Yesu alivyosema, "Kama hawawasikii Musa na manabii, hawatashawishwa hata kama mmoja atafufuka kutoka kwa wafu. Luka 16:31 .

7. Andiko la Waebrania 10:26, 27 laonekana kuonyesha kwamba mtu akitenda dhambi moja tu kimakusudi baada ya kujua vizuri zaidi, amepotea. Je, hii ni sahihi?

Hapana! Mtu yeyote anaweza kuungama dhambi kama hiyo na kusamehewa. Biblia haisemi hapa juu ya tendo au dhambi moja bali juu ya kuendelea kwa kiburi katika dhambi na kukataa kujisalimisha kwa Kristo baada ya mtu kujua vyema zaidi. Tendo kama hilo humhuzunisha Roho Mtakatifu (Waefeso 4:30) na hufanya moyo wa mtu kuwa mgumu hadi mtu "amepita hisia" (Waefeso 4:19) na kupotea. Biblia inasema, "Unizuie mtumishi wako na dhambi za kiburi, zisiwe na mamlaka juu yangu; Zaburi 19:13 .

8. Je, si lazima mtu aelimishwe ili kuelewa Biblia?

Hapana! Hata watu rahisi wanaweza kuelewa ikiwa wamejisalimisha kwa Bwana (Zaburi 19:7 ; 119:130 ; Mathayo 11:25).

MASWALI YA MASWALI

1. Watu wataokolewa ambao (1)

_____ wanafukuza pepo kwa jina la Kristo.

_____ Daima kumpenda Kristo.

_____ Mkubali na mtii Bwana.

2. Ni mambo gani matatu yaliyoorodheshwa hapa chini yatanihakikishia kupokea ukweli kamili? (3)

_____ Muulize daktari wangu wa magonjwa ya akili.

_____ Ombea nuru.

_____ Fanya kile ambacho waziri wangu anasema.

_____ Toa matoleo ya ukarimu kanisani.

_____ Nijiadhibu.

_____ Pata elimu bora.

_____ Mwombe Mungu ishara.

_____ Jifunze Biblia.

_____ Fuata ukweli ambao sasa ninauelewa.

3. Mungu ananiwajibisha kwa (1)

_____ Kufanya kile ambacho mhudumu wangu anapendekeza.

_____ Kufuata nyayo za wazazi wangu.

_____ Nuru niliyo nayo na ninayoweza kuwa nayo.

4. Ninapogundua ukweli mpya, ni lazima (1)

_____ niupuuze.

_____ Subiri hadi nihisi nimevutiwa kuikubali.

_____ Ikubali na uitii mara moja.

5. Utii kamili kwa amri za Bwana ni (1)

_____ Haiwezekani kwa hali yoyote.

_____ Uhalali na wa shetani.

_____ Inawezekana kupitia Kristo pekee.

6. Kutotii kwa makusudi (1)

_____ Huongoza kwenye giza na uharibifu wa milele.

_____ Ni sawa kwa watenda kazi wa kanisa wenye bidii.

_____ Hupuuzwa na Mungu nikiwa mkaidi.

7. Upendo wa kweli kwa Bwana (1)

_____ Ni bora kuliko utii.

_____ Hufanya utiifu usiwe wa lazima.

_____ Hunifanya nimtii kwa furaha.

8. Uhuru wa kweli wa Kikristo unamaanisha (1)

_____ Haki ya kufanya nipendavyo katika kila jambo.

_____ Haki ya kutomtii Mungu.

_____ Uhuru kutoka kwa uasi na utumwa wa shetani.

9. Jambo la ukweli linapokuwa wazi lakini sielewi kwa nini Mungu ananihitaji niitii, ninapaswa (1)

_____ Kusubiri hadi sababu iwe wazi.

_____ Kataa jambo hilo la ukweli.

_____ Likubali na litii Neno la Mungu.

10. Ni nani hasa anayewajibika kwa kutotii kote? (1)

_____ Serikali.

_____ Wazazi wangu, ambao walinifundisha vibaya.

_____ Ibilisi.

11. Kwa nini utii ni wa lazima? (1)

_____ Kwa sababu Mungu ni mkuu kuliko mimi, na ninamwogopa.

_____ Kumzuia Mungu asikasirike.

_____ Kwa sababu ninampenda Mungu na ninataka kufuata sheria zake kwa tabia ya Kikristo.

12. Kwa nini Mungu hawaangamizi wasiotii sasa hivi? (1)

_____ Anaogopa.

_____ Anafurahia kutazama uovu ukiendelea.

_____ Anangoja hadi wote wawe na hakika kabisa juu ya upendo na haki yake.

Mpinga Kristo ni Nani?

Maandiko: Danieli 7:7-8 , Danieli 7:24-25 , Ufunuo 13:18

Somo la 15

Mpinga Kristo ni nani, au ni nini? Muungano mbaya, au mtu mwovu? Wengine wanasema kuonekana kwake bado ni katika siku zijazo. Wengine wanasema alionekana zamani sana katika siku za Roma ya kale. Lakini Biblia inaonyesha kwamba yuko hai leo! Unabii wa Biblia unafundisha kwamba mamlaka hiyo ya mpinga-Kristo itakuwa na fungu muhimu katika matukio ya mwisho ya historia ya dunia. Unajua yeye ni nani? Una uhakika? Unahitaji kuwa hivyo, kwa maana huwezi kuelewa matukio ya siku za mwisho hadi uelewe nguvu hii mbaya. Kuwa tayari kwa mojawapo ya Miongozo ya Masomo inayovutia zaidi bado!

Mwongozo huu wa Masomo, unaotegemea Danieli sura ya 7, unamtambulisha waziwazi na bila kosa Mpinga Kristo. Lakini ni utangulizi tu. Masomo yajayo yatafunua maelezo ya baadhi ya shughuli zake ambazo zitakuwa na athari duniani kote. Mambo unayogundua leo yanaweza kukuchukiza au kukuhuzunisha, lakini tafadhali kumbuka kwamba unabii wa Danieli sura ya 7 unatoka kwa Yesu, ambaye anakupenda. Omba mwongozo wa Mungu unapoingia katika somo hili la dharura. Hakikisha umesoma Danieli 7 kabla ya kusoma mwongozo huu.

Katika unabii, Mungu anatumia wanyama kufananisha mataifa.

1. Sura inapoanza, Danieli anaona wanyama wanne wakipanda kutoka baharini. Katika unabii, mnyama anawakilisha nini? Bahari inawakilisha nini?

“Huyo mnyama wa nne atakuwa ufalme wa nne juu ya dunia.” Danieli 7:23 . “Maji ... ni watu, na makutano, na mataifa, na lugha.” Ufunuo 17:15 .

Jibu: Wanyama wanawakilisha falme au mataifa. Maji huwakilisha umati wa watu au idadi kubwa ya watu.

Mnyama simba wa Danieli 7 anawakilisha ufalme wa Babeli.

2. Wanyama wanne wa Danieli 7 wanawakilisha falme nne za ulimwengu (mstari 17, 18). Babeli, ufalme wa kwanza (Danieli 2:38, 39), inawakilishwa kama simba kwenye Danieli 7:4. (Ona pia Yeremia 4:7 50:17, 43, 44 kwa Babiloni anayefananishwa na simba mahali pengine.) “Mabawa ya tai” yanamaanisha nini? Je, “pepo nne” za mstari wa 2 zinawakilisha nini?

“Bwana ataleta taifa juu yako ... kama tai arukavyo.” Kumbukumbu la Torati 28:49 .

“Bwana wa majeshi asema hivi, ... kimbunga kikubwa kitainuka kutoka katika mipaka ya dunia. Na hao waliouawa na Bwana watakuwa siku hiyo, toka upande mmoja wa dunia hata upande wa pili wa dunia. .” Yeremia 25:32 , 33 .

Jibu: Mabawa ya tai yanawakilisha kasi.

(Ona pia Yeremia 4:13 ; Habakuki 1:6-9 .) Upepo huwakilisha ugomvi, ghasia, na uharibifu. (Ona pia Ufunuo 7:1-3 .)

Dubu mwenye mbavu tatu mdomoni anafananisha Umedi na Uajemi.

3. Dubu anawakilisha ufalme gani (Danieli 7:5)? Je! mbavu tatu katika kinywa chake zinafananisha nini?

Jibu: Soma Danieli 8. Ona kwamba wanyama katika sura ya 8 wanafanana na wale walio katika sura ya 7. Danieli 8:20 inataja haswa Umedi na Uajemi kama ufalme unaotangulia mbuzi mkali, au Ugiriki, wa mstari

wa 21. Ni ufalme wa pili wa ulimwengu. , mamlaka sawa na dubu wa Danieli 7. Milki hiyo ilifanyizwa na makundi mawili ya watu.

Wamedi walikuja kwanza (wanaowakilishwa katika Danieli 7:5 na dubu aliyepanda upande mmoja), lakini Waajemi hatimaye wakawa na nguvu zaidi (inayowakilishwa katika Danieli 8:3 na pembe ya pili ya kondoo dume iliyokua “juu zaidi,” au ndefu zaidi). Zile mbavu tatu zinawakilisha serikali tatu kuu zilizotekwa na Umedi na Uajemi:

Lidia, Babeli, na Misri.

Chui mnyama wa Danieli 7 anawakilisha ufalme wa ulimwengu wa Ugiriki.

4. Ugiriki, ufalme wa tatu (Danieli 8:21), unawakilishwa na chui mwenye mabawa manne na vichwa vinne (Danieli 7:6). Vichwa vinawakilisha nini? Mabawa manne yanawakilisha nini?

Jibu: Vichwa hivyo vinne vinawakilisha falme nne ambazo milki ya Aleksanda Mkuu iligawanywa alipokufa. Majenerali wanne walioongoza maeneo hayo walikuwa: Cassander, Lysimachus, Ptolemy, na Seleuko. Mabawa manne (badala ya mawili kama simba) yanawakilisha kasi ya ajabu, ambayo ilikuwa kweli kwa ushindi wa Aleksanda (Yeremia 4:11-13).

Milki ya ulimwengu ya Rumi inafananishwa na mnyama mkubwa wa Danieli sura ya 7.

5. Ufalme wa Kirumi, ufalme wa nne wa ulimwengu, unawakilishwa na mnyama mbaya sana mwenye meno ya chuma na pembe 10 (Danieli 7:7). Pembe zinawakilisha nini?

Jibu: Pembe 10 zinawakilisha wafalme 10 au falme ambazo Roma ya ki-pagani hatimaye iligawanyika (Danieli 7:24). (Falme hizi 10 ni sawa na vidole 10 vya miguu ya sanamu inayofafanuliwa katika Danieli 2:41-44 .) Makabila ya washenzi waliokuwa wakizunguka-zunguka walienea juu ya milki ya Roma na kuwachimbia watu wao sehemu za ardhi.

Makabila saba kati ya hayo 10 yalisitawi na kuwa nchi za Ulaya Magharibi ya kisasa, huku matatu yaking'olewa na kuharibiwa. Sehemu inayofuata itazungumzia falme hizo ambazo ziling'olewa.

Visigoths - Uhispania

Anglo-Saxons - Uingereza

Franks - Ufaransa

Alemani - Ujerumani

Burgundians - Uswisi

Lombards - Italia

Suevi - Ureno Heruli -

Ostrogoths

wenye mizizi -

Waharibifu wenye mizizi - Wenye mizizi

Pembe ndogo ya Danieli 7:8 inawakilisha Mpinga Kristo.

6. Katika unabii wa Danieli 7, ni nini kinachofuata?

“Nikaziangalia sana pembe hizo, na tazama, pembe nyingine ikazukia kati yao, ndogo, ambayo mbele yake pembe tatu katika zile za kwanza zil-ing’olewa na mizizi yake; na tazama, katika pembe hiyo palikuwa na ma-cho kama macho ya mwanadamu; kinywa cha kunena mambo makuu.” Danieli 7:8 .

Jibu: Nguvu ya “pembe ndogo” inaonekana ijayo. Ni lazima tuitambue kwa uangalifu kwa sababu Mungu huchukua nafasi nyingi zaidi kuielezea kuliko zile falme zingine nne zikiunganishwa. Kwa nini? Kwa sababu sifa za kibiblia zinaitambulisha kuwa ni Mpinga Kristo wa unabii na historia. Lazima kusiwe na makosa katika kufanya kitambulisho hiki.

Biblia inasema Mpinga Kristo angewatesa watu wa Mungu.

7. Je, kuna pointi wazi za utambulisho?

Jibu: Ndiyo, Mungu anatupa sifa tisa za Mpinga Kristo katika Danieli 7 ili tuwe na uhakika wa utambulisho wake. Na ingawa wengine wanaweza kupata ukweli huu kutoka kwa Neno la Mungu kuwa chungu, lazima tuwe wanyoofu vya kutosha ili kuzikubali kama mapenzi yake yaliyofunuliwa. Sasa hebu tugundue mambo tisa ya Yesu ni nini:

A. “Pembe ndogo” au ufalme “wakazuka kati yao “pembe 10 zilizokuwa falme za Ulaya Magharibi (Danieli 7:8) Kwa hiyo ungekuwa ufalme mdogo mahali fulani. katika Ulaya Magharibi.B

. Ingekuwa na mtu mkuu ambaye angeweza kusema kwa ajili yake (Dan-ieli 7:8)

C. Ingeng’oa au kung’oa falme tatu (Danieli 7:8)

D. Ingekuwa “za aina mbalimbali au tofauti na zile falme 10 nyingine (Danieli 7:24)

E. Ingefanya vita na “kuchakaa” au kuwatesa watakatifu (Danieli 7:21 , 25)

F. Ingetokea katika milki ya kipagani ya Kirumi. , ufalme wa ulimwengu wa nne (Danieli 7:7 , 8)

G. Watu wa Mungu (watakatifu) 'wangetiwa mkononi mwake' kwa ajili ya "wakati na nyakati na mgawanyiko wa wakati" (Danieli 7:25)

H. .Ingesema "maneno makuu dhidi ya" au kumkufuru Mungu (Danieli 7:25) Katika Ufunuo 13:5 , Biblia inasema mamlaka hiyohiyo inazungumza "mambo makubwa na makufuru."

I. 'Ingefikiri kubadili majira na sheria. ." Danieli 7:25 .

Usisahau mambo haya yote ya utambulisho yanatoka moja kwa moja katika Biblia. Wao si maoni ya baadhi ya binadamu au uvumi. Wanahistoria wanaweza kukuambia haraka ni nguvu gani inayoelezewa. Pointi hizi zinaweza kutoshea nguvu moja tu, upapa. Lakini ili kuwa na hakika, hebu tuchunguze kwa makini pointi zote tisa, moja baada ya nyingine. Lazima kusiwe na nafasi iliyoachwa ya shaka.

Upapa unafaa kwa uwazi alama zote tisa za utambulisho.

8. Je, upapa unafaa mambo haya?

Jibu: Ndiyo, inafaa kila nukta kikamilifu. Tazama vipengee A hadi H hapa chini.

A. "Ilikuja kati ya" falme 10 za Ulaya Magharibi.

Eneo la kijiografia la mamlaka ya upapa lilikuwa huko Roma, Italia kitovu cha eneo la Ulaya Magharibi.

B. Ingekuwa na mwanamume kichwani ambaye anaizungumzia.

Upapa unakutana na alama hii ya utambulisho kwa sababu kuna mtu mmoja mkuu (papa) ambaye anazungumza kwa niaba yake.

C. Ungeng'oa au kung'oa falme tatu.

Maliki wa Ulaya Magharibi kwa sehemu kubwa walikuwa Wakatoliki na waliunga mkono upapa katika ukuzi na mamlaka yake. Falme tatu za Waarian, hata hivyo, hazikuunga mkono upapa, Vandals, Heruli, na Ostrogoths. Kwa hiyo Maliki Wakatoliki waliamua kwamba lazima watiishwe au waangamizwe. Hivi ndivyo Dakt. Mervyn Maxwell, mwanatheolojia na mwanahistoria, alivyoeleza matokeo katika buku la 1, ukurasa wa 129, wa kitabu chake God Cares:

"Mfalme wa kikatoliki Zeno (474-491) alipanga mapatano na Waostrogoth mwaka 487 ambayo yalisababisha kutokomezwa kwa ufalme wa Arian Heruls mwaka 493. Na mfalme Mkatoliki Justinian (527-565) aliwaangamiza Waarian Vandals mwaka 534 na kwa kiasi kikubwa ilivunja nguvu za

Waostrogothi wa Arian mwaka wa 538. Hivyo pembe tatu za Danieli, Waherul, Wavandali, na Waostrogothi ziling'olewa na mizizi yake.' "Si vigumu kutambua kwamba upapa unalingana na hatua hii.

D. Ingekuwa "tofauti" au tofauti na falme zingine.

Upapa unafaa kwa uwazi maelezo haya, pia. Ilitokea kama nguvu ya kidini na ilikuwa tofauti kabisa na asili ya kilimwengu ya falme zingine 10.

E. Ingefanya vita na watakatifu na kuwatesa.

Kwamba kanisa lilitesa ni jambo linalojulikana sana. Upapa unakiri wazi wazi kufanya hivyo. Kuna ushahidi mwingi wa kuunga mkono. Hata wanahistoria wahafidhina wanadai kuwa huenda kanisa liliharibu angalau watu milioni 50 kwa mambo ya imani ya kidini. Tutanukuu hapa kutoka vyanzo viwili: 1. "Kwamba Kanisa la Rumi limemwaga damu isiyo na hatia zaidi kuliko taasisi nyingine yoyote ambayo imewahi kuwepo miongoni

mwa wanadamu, haitahojiwa na Mprotestanti yeyote ambaye ana ujuzi wa kutosha wa historia.

The History of the Inquisition of Spain, D. Ivan Antonio Llorente inatoa takwimu hizi kutoka kwa Mahakama ya Kihispania pekee:

Watu 31,912 walihukumiwa na kuangamia kwa moto huo.

Watu 241,450 walihukumiwa adhabu kali.

F. Ungetokea katika ufalme wa nne wa chuma - ufalme wa kipagani wa Rumi.

Tunanukuu mamlaka mbili juu ya jambo hili:

1. "Kanisa kuu la Kikatoliki lilikuwa kidogo zaidi ya Dola ya Kirumi kubatizwa ... Mji mkuu wa Milki ya zamani ya Kirumi ukawa mji mkuu wa dola ya Kikristo. Ofisi ya Pontifex Maximus iliendelea. katika ile ya papa." 2

2. "Mambo yoyote ya Kirumi ambayo washenzi na Waarian waliacha ... [ilikuja] chini ya ulinzi wa Askofu wa Roma, ambaye alikuwa mtu mkuu huko baada ya kutoweka kwa mfalme. Kanisa la Roma kwa njia hii lilijisukuma kwa siri mahali hapo ya Milki ya Ulimwengu ya Kirumi, ambayo ni mwendelezo wake halisi." 3

Kwa hiyo, kwa mara nyingine tena, jambo hilo linafaa upapa.

G. Watu wa Mungu (watakatifu) "wangetiwa mkononi mwake" kwa "wakati na nyakati na mgawanyo wa wakati." Danieli 7:25 .

Mambo kadhaa yanahitaji ufafanuzi kuhusiana na jambo hili:

1. Wakati ni mwaka, nyakati ni miaka miwili, na mgawanyo wa wakati ni nusu mwaka. The Amplified Bible inaitafsiri: “miaka mitatu na nusu.” 4

2. Kipindi hiki cha wakati kinatajwa mara saba (Danieli 7:25 12:7 Ufunuo 11:2 , 3 12:6 , 14 13:5) katika vitabu vya Danieli na Ufunuo: mara tatu kwa wakati, nyakati, na nusu wakati mara mbili kama miezi 42 na mara mbili kama siku 1,260. Kulingana na kalenda ya siku 30 iliyotumiwa na Wayahudi, nyakati hizi zote ni kiasi sawa cha wakati:

miaka 3 1/2 = miezi 42 = siku 1,260.

3. Siku moja ya kinabii ni sawa na mwaka mmoja halisi (Ezekieli 4:6 Hesabu 14:34).

4. Hivyo, pembe ndogo (Mpinga Kristo) ilipaswa kuwa na nguvu juu ya watakatifu kwa siku 1,260 za kinabii au miaka 1,260 halisi.

5. Utawala wa upapa ulianza mwaka 538 BK, wakati wa mwisho kati ya falme tatu za Waariani zilizokuwa zikipingana zilipong’olewa. Utawala wake uliendelea hadi 1798 wakati jenerali wa Napoleon, Berthier, alipomchukua papa mateka akiwa na matumaini ya kumwangamiza Papa Pius VI na mamlaka ya kisiasa, ya kilimwengu ya upapa. Kipindi hiki cha wakati ni utimizo kamili wa unabii wa miaka 1,260. Pigo hilo lilikuwa jeraha la mauti kwa upapa, lakini jeraha hilo lilianza kupona na linaendelea kupona leo.

6. Kipindi hiki hiki cha mateso kinatajwa katika Mathayo 24:21 kama kipindi kibaya zaidi cha mateso ambayo watu wa Mungu watapata. Mstari wa 22 unatuambia kwamba ilikuwa yenye kuumiza sana hivi kwamba hakuna hata nafsi moja ambayo ingeokoka ikiwa Mungu hangeifupisha. Lakini Mungu alifupisha. Mnyanyaso huo uliisha muda mrefu kabla ya papa kuchukuliwa mateka mwaka wa 1798. Ni wazi kuona kwamba jambo hili, vilevile, linapatana na upapa.

H. Ingezungumza “maneno makuu” ya kufuru “dhidi ya Aliye Juu [Mungu].”

Kukufuru kuna maana mbili katika Maandiko:

1. Kudai kusamehe dhambi (Luka 5:21).

2. Kudai kuwa Mungu (Yohana 10:33).

Je, hatua hii inafaa upapa? Ndiyo!

Hebu kwanza tuangalie ushahidi wake unaodai kusamehe dhambi: “Je! Kuhani kweli husamehe dhambi, au anatangaza tu kwamba zimeondolewa? Kristo.”

5 Upapa unazidi kumdhoofisha Yesu kwa kuanzisha utaratibu wa kuungama kwa kuhani wa kidunia, na hivyo kumpita Yesu, Kuhani wetu Mkuu

(Waebrania 3:1) 8:1 , 2) na Mpatanishi pekee (1 Timotheo 2:5).

Kisha zingatia uthibitisho wake unaodai kuwa ni Mungu: “Sisi [mapapa] tunashikilia juu ya ardhi hii mahali pa Mungu Mwenyezi.”

6 Hili ni jingine: “Papa si mwakilishi wa Yesu Kristo tu, bali yeye ni Yesu Kristo, Mwenyewe, aliyefichwa chini ya pazia la mwili.

7 Ni dhahiri jambo hili, vile vile, linafaa upapa.

I. Ingefikiri “kubadilisha nyakati na sheria.”

Katika Mwongozo wa Masomo ujao tutashughulikia “nyakati” za nukta hii. Ni mada kuu na inahitaji kuzingatiwa tofauti. Lakini vipi kuhusu kubadilisha “sheria”? The Amplified Bible inatafsiri “sheria” kama “sheria.” Rejea ni kubadili sheria ya Mungu. Bila shaka, hakuna anayeweza kweli kuibadilisha, lakini je, upapa umejaribu kufanya hivyo? Jibu ni “ndiyo.”

Katika katekisimu zake, upapa umeacha amri ya pili dhidi ya kuabudu sanamu na umefupisha amri ya nne kutoka maneno 94 hadi nane na kuigawanya amri ya kumi katika amri mbili. (Angalia hili mwenyewe. Linganisha Amri Kumi katika katekisimu yoyote ya Kikatoliki na orodha ya Mungu ya amri katika Kutoka 20:3-17 .)

Hakuna shaka kwamba mamlaka ya pembe ndogo ya Danieli sura ya 7 (Mpinga Kristo) ni upapa. Hakuna shirika lingine linaloweza kutoshea pointi hizi tisa. Na kwa bahati mbaya, hii sio mafundisho mapya. Kila Mwanamatengenezo, bila ubaguzi, alizungumza juu ya upapa kama Mpinga Kristo. 8

Maneno ya Kujali na Kuhangaika

Ili wengine wasifikiri kwamba tunawashambulia Wakristo wenzetu kwa kutambua mamlaka hii yenye pembe ndogo, tafadhali kumbuka kwamba unabii huo unalenga mfumo fulani na si watu binafsi. Kuna Wakristo waaminifu, wacha Mungu katika makanisa yote, pamoja na imani ya Kikatoliki.

Danieli sura ya 7 ni ujumbe wa hukumu na marekebisho juu ya taasisi kubwa ya kidini ambayo iliafikiana na upagani, kama makanisa mengine mengi yaliyotokea baada yake.

Unabii Unafichua Makosa ya Imani Zote

Unabii mwingine unaonyesha makosa ya imani ya Kiprotestanti na Kiyahudi. Mungu ana watu wa kweli katika dini zote. Watu wake wa kweli (bila kujali imani yao) daima watakubali kwa unyenyekevu kusahihishwa na Bwana na hawatafunga masikio na mioyo yao dhidi yake kwa kujilinda. Tunapaswa kushukuru sana kwamba Neno la Mungu linasema kwa unyoofu usio na upendeleo juu ya kila somo.

1 WEH Lecky, Historia ya Kuinuka na Ushawishi wa Roho ya Urazini katika Ulaya, Juzuu 2, uk. 40.

22 Alexander Clarence Flick, The Rise of the Medieval Church, uk. 148, 149.

3 Adolf Harnack, Ukristo ni nini? (New York: Putnam, toleo la pili, lililorekebishwa, 1901), uk. 269, 270.

4 The Amplified Bible, Zondervan Publishing House, Grand Rapids, Michigan 1962.

5 Joseph Deharbe, SJ, Katekisimu Kamili ya Dini ya Kikatoliki (Mpya York: Schwartz, Kirwin & Fauss, 1924), p. 279.

6 Papa Leo XIII, Barua ya Ensiklika "The Reunion of Christendom" (tarehe 20 Juni 1894) trans. in the Great Encyclical Letters of Papa Leo XIII (New York: Benziger, 1903), p. 304.

7 Catholic National, Julai 1895.

8 R. Allen Anderson, Unfolding the Revelation, p. 137.

Malaika alimwambia Danieli kwamba unabii wa kitabu hiki ungetiwa muhuri hadi 1798, wakati wa mwisho.

9. Je! Danieli hakuambiwa atie muhuri kitabu chake mpaka "wakati wa mwisho"? (Danieli 12:4) Unabii wa Danieli utafunuliwa lini ili tuelewe?

Jibu: Katika Danieli 12:4 , nabii aliambiwa atie muhuri sehemu za kitabu hadi "wakati wa mwisho." Katika mstari wa 6 sauti ya malaika iliuliza, "Itakuwa hadi lini hadi mwisho wa maajabu haya?" Mstari wa 7 unasema, "Itakuwa kwa wakati, nyakati na nusu." Malaika alimhakikishia Danieli kwamba sehemu ya kitabu inayohusu unabii wa nyakati za mwisho ingefunguliwa baada ya mwisho wa kipindi cha miaka 1260 cha udhibiti wa papa ambacho kilikuwa, kama tulivyojifunza hapo awali katika Mwongozo huu wa Somo, 1798.

Kwa hiyo wakati wa mwisho ulianza mwaka wa 1798. Bila shaka, kitabu

cha Danieli kina ujumbe muhimu kutoka mbinguni kwa ajili yetu leo. Lazima kabisa tuelewe.

Mafundisho yote ya kidini lazima yalinganishwe na Maandiko ili kujua usahihi wake.

10. Wakristo wengi leo wamepotoshwa sana kuhusu Mpinga Kristo. Kuamini uwongo juu ya Mpinga Kristo kunaweza kusababisha mtu kudanganywa na kupotea kwa urahisi. Mtu anapaswa kufanya nini mafundisho mapya ya Biblia yanapopatikana?

“Hawa walikuwa waungwana kuliko wale wa Thesalonike, kwa kuwa walilipokea lile neno kwa uelekevu wa moyo, wakayachunguza maandiko kila siku, waone kama mambo hayo ndivyo yalivyo.” Matendo 17:11 .

Jibu: Fundisho jipya la Biblia linapopatikana, njia pekee iliyo salama ni kulilinganisha kwa uangalifu na Maandiko ili kuona kama linapatana na Neno la Mungu.

11. Niko tayari kufuata mahali Yesu anapoongoza, ingawa inaweza kuwa chungu?

Maelezo ya Kumalizia

Unabii mwingi muhimu kutoka katika vitabu vya Biblia vya Danieli na Ufunuo utaonyeshwa katika Miongozo ya Kujifunza ya Mambo ya Kweli Ajabu. Mungu ametoa unabii huu kwa:

A. Kufunua matukio ya mwisho ya dunia.

B. Tambua washiriki katika awamu ya mwisho ya vita kati ya Yesu na Shetani.

C. Fichua wazi mipango mbovu ya Shetani ya kututega na kutuangamiza sisi sote.

D. Onyesha usalama na upendo wa hukumu watakatifu wa Mungu watathibitishwa!

E. Mwinue Yesu, wokovu wake, upendo, nguvu, rehema, na haki.

Washiriki Wakuu Watatokea Mara kwa Mara

Washiriki wakuu katika vita vya mwisho kati ya Yesu na Shetani watatokea mara kwa mara katika unabii huu. Mambo hayo yanatia ndani: Shetani, Yesu, Marekani, upapa, Uprotestanti, na kuwasiliana na pepo. Yesu anarudia na kupanua jumbe Zake kutoka kwa manabii ili kuhakikisha kwamba maonyo Yake ya upendo na ulinzi yanakuja kwa uwazi na uhakika.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Siku zote nilifikiri Mpinga Kristo ni mtu badala ya shirika. Je! nina makosa?

Mpinga Kristo ni shirika--upapa. Maneno "macho ya mwanadamu" katika Danieli 7:8 , hata hivyo, yanaelekeza kwa kiongozi. Ufunuo 13:18 husema juu ya mwanadamu mwenye idadi fulani inayohusika. Katika Danieli

sura ya 8, Ugiriki inawakilishwa na mbuzi na kiongozi wake, Aleksanda Mkuu, anafananishwa na pembe. Ndivyo ilivyo kwa Mpinga Kristo. Shirika ni upapa. Papa aliye madarakani ndiye mwakilishi wake. Unabii wa Danieli sura ya 7 hausemi kwamba mapapa ni waovu na kwamba Wakatoliki si Wakristo. Kuna Wakristo wengi Wakatoliki wachangamfu na wenye upendo. Mfumo huo, hata hivyo, unaitwa Mpinga Kristo kwa sababu umechukua mamlaka ya Yesu na kujaribu kubadilisha sheria yake.

2. Je, unafikiri ni busara au Mkristo kupitisha sheria za kutekeleza Ukristo?

Hapana. Biblia iko wazi kwamba wote wanapaswa kuwa na uhuru wa kuchagua mwelekeo wanaotaka kufuata katika mambo yanayohusu dhamiri (Yoshua 24:15)—hata kama wanaamua kumkana Mungu na kutoamini kwamba kuna Mungu. Mungu aliwaruhusu Adamu na Hawa wachague kutotii ingawa jambo hilo lilimuumiza yeye na yeye. Ibada ya kulazimishwa haikubaliki kwa Mungu. Ibada ya kulazimishwa ni njia ya shetani. Njia ya Mungu ni ushawishi wa upendo. Historia inaonyesha kwamba karibu kila wakati kanisa lilipopitisha sheria za kutekeleza imani yake, mateso na mauaji ya wengine yalitokeza. Hili ni somo tunaloweza kujifunza kutokana na historia ya Enzi ya Kati ya pembe ndogo.

3. Labda sijaelewa, lakini dhana yangu daima imekuwa kwamba Mpinga Kristo angekuwa kiumbe mwovu ambaye alimpinga Mungu waziwazi. Je, dhana hii si sahihi?

Kwa kawaida tunachukulia neno "anti" kumaanisha "dhidi". Lakini katika "Mpinga Kristo" ina maana "mahali pa" au "badala ya". Mpinga Kristo ana hatia ya kuchukua mamlaka ya Mungu. Inadai:

A. Makuhani wake wanaweza kusamehe dhambi ambazo ni Mungu pekee awezaye kufanya (Luka 5:21).

B. Kubadilisha sheria ya Mungu kwa kuacha amri ya pili (ya kuabudu sanamu) na kugawanya ya kumi katika sehemu mbili. Sheria ya Mungu haiwezi kubadilishwa (Mathayo 5:18).

C. Kwamba papa ni Mungu duniani.

Mpango Asili wa Shetani

Mpango wa asili wa Shetani (mbinguni) ulikuwa kushika nafasi na mamlaka ya Mungu. Kusudi lake lilikuwa kumfukuza Mungu na kutawala mahali pake. (Ona Mwongozo wa 2 wa Somo.) Shetani alipofukuzwa kutoka mbinguni, lengo lake halikubadilika, bali lilizidi kuongezeka. Kwa karne nyingi amejitahidi (akitumia mashirika mbalimbali ya kibinadamu) kumdharau Mungu na kuchukua nafasi yake.

Mpinga Kristo Aonekana Kuwa wa Kiroho

Shetani analenga kuchukua mahali pa Mungu katika siku hizi za mwisho kwa kuwadanganya watu wamfuate Mpinga Kristo, anayeonekana kuwa wa kiroho na mtakatifu. Kusudi kuu la unabii wa Danieli na Ufunuo ni kufichua mitego na mikakati ya Shetani na kuwaongoza watu kutia nanga ndani ya Yesu na Neno Lake kwa usalama.

Mpinga Kristo Atawadanganya Wengi

Watu wengi watamfuata Mpinga Kristo (Ufunuo 13:3), wakifikiri kwamba wanamfuata Kristo. Wateule pekee ndio watakuwa salama (Mathayo 24:23 , 24). Watakuwa salama kwa sababu wanajaribu kila mafundisho ya kiroho na kiongozi kwa Maandiko (Isaya 8:20). Udanganyifu wa kidini uko kila mahali leo. Hatuwezi kuwa makini sana.

4. Je, Biblia haisemi katika 1 Yohana 2:18-22 kwamba kuna wapinga Kristo wengi?

Ndiyo, kumekuwa na wapinga Kristo wengi katika historia ambao wamefanya kazi dhidi ya ufalme wa Mungu. Hata hivyo, kuna chombo kimoja tu ambacho kinatimiza hasa sifa zote zilizotabiriwa za Mpinga Kristo. Katika Danieli sura ya 7 na 8 na Ufunuo sura ya 13 , utapata angalau sifa 10 zinazomtambulisha Mpinga Kristo. Alama hizi 10 za utambuzi zinaweza kutimizwa katika chombo kimoja tu, upapa.

5. Katika unabii, je ishara ya “mnyama” ina maana ya tabia za “kinyama”?

Hapana kabisa. Mungu hutumia ishara ya mnyama kuashiria mtawala, taifa, serikali, au ufalme. Ni njia Yake ya kuonyesha serikali katika unabii. Tunafanya hivi sisi wenyewe kwa kiwango fulani: Tumeonyesha Urusi kama dubu, Marekani kama tai, n.k. Alama ya “mnyama” si neno la kudhalilisha, lisilo na heshima. Ni sawa na “mnyama” au “kiumbe”. Hata Kristo anaonyeshwa kama Mwana-Kondoo na Yohana Mbatizaji (Yohana 1:29) na mtume Yohana (Ufunuo 5:6 , 9 , 12 , 13). Neno “mnyama” linatumiwa na Mungu kutupa ujumbe kuhusu mataifa na viongozi, wema na uovu.

Maswali ya Maswali

1. Ni falme gani nne za ulimwengu zinazowakilishwa na mifano ya hayawani katika Danieli sura ya 7 ? (4)

_____ Uswidi.

_____ Misri.

_____ Ugiriki.

_____ Uchina.

_____ Umedi-Uajemi.

_____ Japan.

_____ Babeli.

_____ Iraq.

_____ Roma.

2. Katika unabii wa Biblia, mnyama anawakilisha (1)

_____ Kompyuta.

_____ Ufalme au taifa.

_____ Kiumbe au mgeni.

3. Pembe 10 juu ya mnyama mkubwa huwakilisha (1)

_____ Miaka kumi.

_____ Miji kumi maalum.

_____ Malaika.

_____ Utajiri.

_____ Falme ambazo Roma ya kipagani hatimaye iligawanyika.

4. Ni makabila au mataifa mangapi “yaliyong’olewa” na mamlaka ya pembe ndogo? (1)

_____ Nane.

_____ Moja.

_____ Sita.

_____ Tatu.

5. Mamlaka ya pembe ndogo, au Mpinga Kristo, inawakilisha (1)

_____ Mmoja wa majemadari wa Babeli.

_____ Mtawala mwovu kutoka siku za Roma ya kipagani ya kale.

_____ Nguvu mbaya itakayotokea baada ya ujio wa pili wa Yesu.

_____ Kutoamini Mungu.

_____ Upapa.

6. Angalia taarifa za kweli kuhusu nguvu ya pembe ndogo (Mpinga Kristo) kutoka kwenye orodha iliyo hapa chini: (3)

_____ Ilitoka Misri.

_____ Ingewatesa watu wa Mungu.

_____ Iliibuka mara baada ya Babeli kuanguka.

_____ Hunena maneno makuu dhidi ya Mungu.

_____ Ilijaribu kubadilisha sheria ya Mungu.

7. Katika unabii, "wakati, nyakati, na nusu wakati" ni mfano wa (1)

_____ Siku tatu na nusu halisi.

_____ miaka 42.

_____ miaka 1,260 halisi.

8. "Wakati wa mwisho" ulianza lini? (1)

_____ BK 31

_____ BK 1991

_____ BK 588

_____ BK 1798

9. Mpinga Kristo ni shirika, badala ya mtu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

10. Mpinga Kristo yupo leo. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

11. Mungu anakubali kutekelezwa kwa ibada ya kweli kwa sheria. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

12. Kukamatwa kwa Jenerali Berthier kwa papa kuliumiza tu upapa. Jeraha lake la kuua lilianza kupona na linaendelea kupona leo. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

13. Ni kipengele gani kutoka kwenye orodha iliyo hapa chini ni muhimu kwa usalama wa kiroho wa watu wa Mungu katika siku hizi za mwisho? (1)

_____ Jifunze kuhubiri.

_____ Omba sana hadharani.

_____ Jaribu kila mafundisho ya kidini kwa Biblia.

Ujumbe wa Malaika Kutoka Angani

Somo la 16

Malaika ni kweli! Wakati fulani huitwa makerubi au maserafi, roho hizi zenye nguvu zinazohudumu huonekana katika historia yote ya Biblia. Mara nyingi wanaonekana wakiwalinda na kuwaongoza watu wa Mungu, na wakati mwingine kuadhibu maovu - lakini moja ya misheni yao muhimu zaidi ni kufunua na kufafanua unabii. Je, unajua Mungu amesema jambo la pekee kupitia malaika zake kwa watu waliofadhaika sana katika ulimwengu wetu wenye shughuli nyingi? Katika Ufunuo 14, Mungu anafunua baadhi ya jumbe za kutisha za siku za mwisho zilizowekwa katika mfano wa malaika watatu wanaoruka. Jumbe hizi ni za maana sana, hivi kwamba zinapokamilika, Yesu anarudi! Mwongozo huu utakupa muhtasari wa kufungua macho, na miongozo minane ifuatayo itawasilisha maelezo ya ajabu. Shikilia kiti chako... Ujumbe binafsi wa Mungu kwako uko karibu kuelezwa!

Kitabu cha Ufunuo kinamfunua Yesu kwa namna ya pekee.

1. Kwa nini tunajifunza Ufunuo? Je, si imefungwa?

Jibu: Kuna sababu sita muhimu za kusoma Ufunuo:

A. Haujawahi kutiwa muhuri (Ufunuo 22:10). Mabishano ya muda mrefu kati ya Kristo na Shetani, pamoja na mikakati ya shetani na mipango ya hila ya siku za mwisho, yanafichuliwa katika Ufunuo. Shetani hawezi kuwanasa kwa urahisi watu wanaojua mapema udanganyifu wake wa uwongo, kwa hiyo anatumaini kwamba watu wataamini kwamba Ufunuo umetiwa muhuri.

B. Jina lenyewe “Ufunuo” linamaanisha “kufunua,” “kufungua,” au “kufunua” kinyume kabisa cha kutiwa muhuri. Daima imekuwa wazi.

C. Ufunuo ni kitabu cha Yesu kwa namna ya pekee. Inaanza, “Ufunuo wa Yesu Kristo.” Hata inatoa picha ya neno juu yake katika Ufunuo 1:13-16 . Hakuna kitabu kingine cha Biblia kinachomfunua Yesu na maagizo na mipango Yake ya siku za mwisho kwa kazi Yake na watu Wake kama vile Ufunuo.

D. Ufunuo kimsingi umeandikwa kwa ajili ya watu wa siku zetu, kabla tu ya kurudi kwa Yesu (Ufunuo 1:1-3) 3:11 22:6 , 7 , 12 , 20).

E. Baraka ya pekee inatamkwa juu ya wale wanaosoma Ufunuo na kutii ushauri wake (Ufunuo 1:3) 22:7).

F. Ufunuo unaeleza watu wa Mungu wa nyakati za mwisho na kanisa kwa uwazi wa kushangaza. Huifanya Biblia kuwa hai unapoona matukio ya siku za mwisho yanayoonyeshwa katika Ufunuo yakitukia. Pia inaeleza kwa usahihi kile ambacho kanisa la Mungu lazima liwe linahubiri katika siku za mwisho (Ufunuo 14:6-14). Mwongozo huu wa Kujifunza utatoa muhtasari wa mahubiri hayo ili uweze kuyatambua unapoyasikia.

Kumbuka: Kabla ya kuendelea zaidi, tafadhali fungua Biblia yako na usome Ufunuo 14:6-14 .

Mungu hutumia malaika kuashiria ujumbe Wake wa mwisho wenye vipengele vitatu.

2. Mungu aliagiza kanisa lake kupeleka injili kwa kila kiumbe (Marko 16:15). Je, anaashiriaje kazi hii takatifu katika Ufunuo?

“Kisha nikaona malaika mwingine, akiruka katikati ya mbingu, mwenye Injili ya milele aihubiri. ... Akafuatana na malaika mwingine, akisema ... . Malaika wa tatu akawafuata, akisema .....” Ufunuo 14 ; 6-9 .

Jibu: Neno “malaika” kihalisi linamaanisha “mjumbe,” kwa hivyo inafaa kwamba Mungu atumie malaika watatu kuashiria kuhubiriwa kwa ujumbe wake wa injili wenye alama tatu kwa siku za mwisho. Mungu anatumia ishara ya malaika kutukumbusha kwamba nguvu zisizo za kawaida zitaandamana na

ujumbe.

Ujumbe wa Mungu wa tumaini la wakati wa mwisho lazima uwasilishwe kwa kila mtu duniani.

3. Andiko la Ufunuo 14:6 linafunua mambo gani mawili muhimu kuhusu ujumbe wa Mungu wa siku za mwisho?

“Kisha nikaona malaika mwingine, akiruka katikati ya mbingu, mwenye Injili ya milele, awahubiri hao wakaao juu ya nchi, na kila taifa na kabila na lugha na jamaa.” Ufunuo 14:6 .

Jibu: Mambo mawili muhimu ni: (1) kwamba ni “injili ya milele,” na (2) kwamba ni lazima ihubiriwe kwa kila mtu duniani. Jumbe za malaika watatu zinakazia injili, ambayo inafanya iwe wazi kwamba watu wanaokolewa kwa imani katika-na kumkubali-Yesu Kristo pekee (Matendo 4:12) Marko 10:26 , 27). Kwa kuwa hakuna njia nyingine ya wokovu iliyopo, ni uovu kudai kwamba kuna njia nyingine.

Bidhaa Bandia za Shetani

Nyakati za Shetani, huku nyingi, zinajumuisha mbili zinazofaa sana: (1) wokovu kwa matendo, na (2) wokovu katika dhambi. Mambo haya mawili ya bandia yanafichuliwa na kufichuliwa katika jumbe za malaika watatu. Wengi, bila kutambua, wamekubali moja ya makosa haya mawili na wanajaribu kujenga wokovu wao juu yake - jambo lisilowezekana kabisa. Pia lazima tusisitize kwamba hakuna mtu anayehubiri injili ya Yesu kwa wakati wa mwisho ambaye hajumuishi ujumbe wa malaika watatu.

Wale wanaomcha Mungu watapata furaha safi katika kumtumikia.

4. Ujumbe wa malaika wa kwanza unahusu mambo gani manne tofauti?

“Akisema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu na kumtukuza, kwa maana saa ya hukumu yake imekuja; Ufunuo 14:7 .

Jibu: A. Mche Mungu. Hii ina maana kwamba tunapaswa kumstahi Mungu na kumwangalia kwa upendo, uaminifu, na heshima – tukiwa na shauku ya kufanya agizo Lake. Hii inatuepusha na uovu. “Kwa kumcha Bwana watu hujiepusha na uovu.” Mithali 16:6 . Sulemani, mtu mwenye hekima, pia alisema, “Mche Mungu, nawe uzishike amri zake, maana kwa jumla ndiyo impasayo mtu.” Mhubiri 12:13 .

B. Mpe Mungu utukufu. Tunatimiza agizo hili tunapomtii, kumsifu, na kumshukuru Mungu kwa wema wake kwetu. Moja ya dhambi kuu za siku za mwisho ni kutokuwa na shukrani (2 Timotheo 3:1 , 2).

C. Saa ya hukumu yake imefika. Hii inaashiria kwamba kila mtu anawajibika kwa Mungu, na ni tamko la wazi kwamba hukumu iko sasa. Tafsiri kadhaa zinasema “imekuja” badala ya “imekuja”.

D. Mwabudu Muumba. Amri hii inakataa ibada ya sanamu ya kila aina - kutia ndani kujiabudu - na inakataa kabisa mageuzi, ambayo yanakana kwamba Mungu ni Muumba na Mkombozi. (Vitabu vingi na vipindi vya mazungumzo

ya redio siku hizi vinasisitiza kujithamini, jambo ambalo hupelekea mtu kujiabudu. Kujithamini kwa Mkristo ni katika Kristo, ambaye huwafanya watoto Wake kuwa wana na binti za Mfalme wa mbinguni.) Injili inajumuisha uumbaji na ukombozi

ya ulimwengu na Bwana Mungu wa mbinguni. Kumwabudu Muumba ni pamoja na kumwabudu katika siku aliyoiweka kando kuwa ukumbusho wa Uumbaji (Sabato ya siku ya saba). Kwamba marejeo katika Ufunuo 14:7 ni Sabato yanawekwa wazi na ukweli kwamba maneno "alifanya mbingu na nchi na bahari" yalitolewa moja kwa moja kutoka kwa amri ya Sabato (Kutoka 20:11) na kutumika hapa.

Mizizi yetu ya kweli inapatikana kwa Mungu pekee, ambaye alituumba kwa mfano wake hapo mwanzo. Wale ambao hawamwabudu Mungu kama Muumba, hata waabudu chochote kingine, huenda wasigundue mizizi yao halisi.

Watu wa Mungu lazima watoke Babiloni.

5. Malaika wa pili atoa maneno gani mazito kuhusu Babiloni? Malaika wa Ufunuo 18 anawaamuru watu wa Mungu wafanye nini?

"Na malaika mwingine akafuata, akisema, Umeanguka Babeli." Ufunuo 14:8 . "Nikaona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni. ... Akalia kwa sauti kuu, akisema, Umeanguka Babeli ule mkuu.... Nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni, ikisema, Tokeni kwake, enyi watu wangu, ." Ufunuo 18:1-4 .

Jibu: Malaika wa pili anasema kwa dhati kwamba "Babiloni umeanguka," na sauti kutoka mbinguni inawahimiza watu wote wa Mungu kutoka Babeli mara moja. Isipokuwa unajua Babeli ni nini, unaweza kuishia humo kwa urahisi. Fikiri juu yake. Je, unaweza kuwa katika Babeli sasa?

Wale wanaoabudu mnyama na kupokea alama yake wataharibiwa na Mungu.

6. Ujumbe wa malaika wa tatu unaonya kwa uzito juu ya nini?

"Malaika wa tatu akawafuata, akisema kwa sauti kuu, Mtu awaye yote akimsujudu huyo mnyama na sanamu yake, na kupokea chapa yake katika kipaji cha uso wake, au katika mkono wake, huyo atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu. " Ufunuo 14:9 , 10 .

Jibu: Ujumbe wa malaika wa tatu unawaonya watu dhidi ya kumwabudu mnyama na sanamu yake na kupokea alama ya mnyama katika vipaji vya nyuso zao au mikono. Malaika wa kwanza anaamuru ibada ya kweli. Malaika wa tatu anasimulia matokeo yenye kustaajabisha yanayohusiana na ibada ya uwongo. Je! unajua kwa hakika mnyama huyo ni nani? Na alama

yake ni nini? Usipomjua vyema huyo mnyama ni nani na alama yake ni nini, unaweza kuishia kumwabudu bila kujua.

Watakatifu wa Bwana wa nyakati za mwisho watapata furaha yao kuu katika kumpendeza.

7. Ni maelezo gani manne ambayo Mungu anatoa katika Ufunuo 14:12 ya watu wake wanaokubali na kufuata jumbe za malaika watatu?

“Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu na imani ya Yesu.” Ufunuo 14:12 .

Jibu: A. Ni wavumilivu, wastahimilivu, na waaminifu hadi mwisho, agizo kubwa kwa kizazi cha “fanya hivyo sasa”. Watu wa Mungu humfunua kwa mwenendo wao wa subira na upendo.

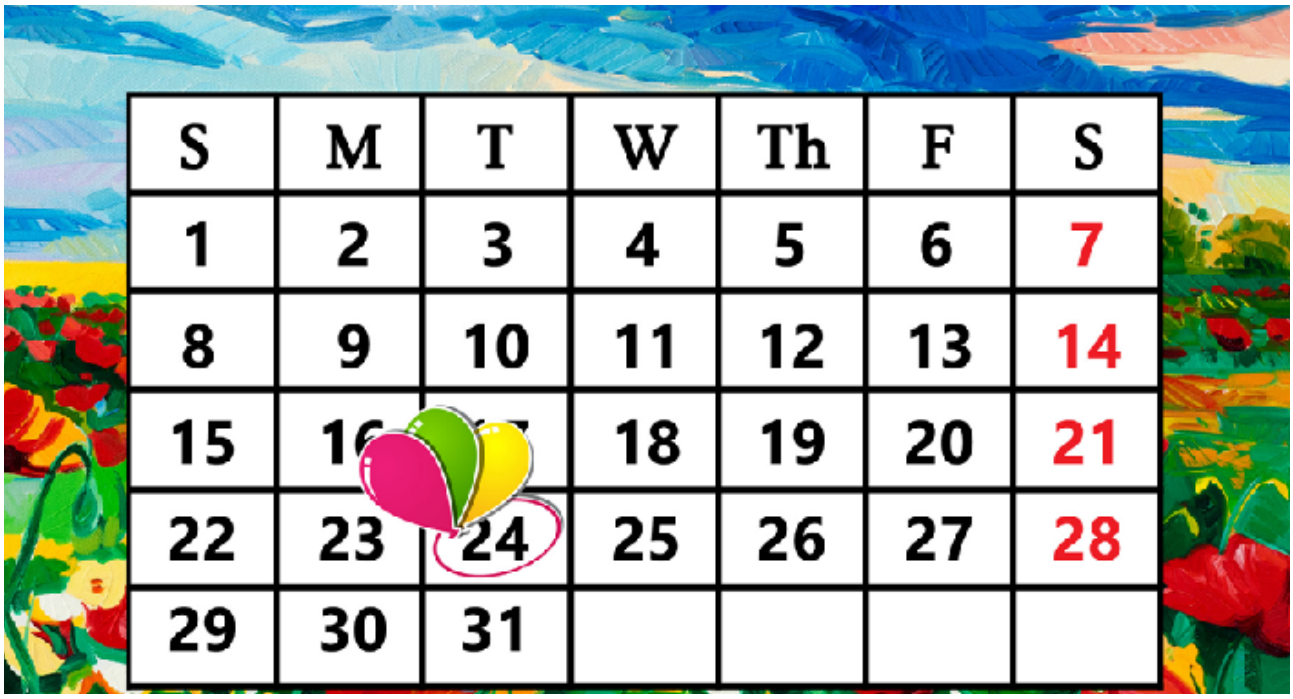
B. Ni watakatifu, au watakatifu, kwa sababu wako upande wa Mungu kikamilifu.

C. Wanazishika amri za Mungu. Watu hawa wa Mungu wanatii kwa furaha Amri zake Kumi na amri nyingine zote alizowapa. Kusudi lao la kwanza ni kumpendeza Yeye, ambaye wanampenda (1 Yohana 3:22).

D. Wana imani ya Yesu. Hii pia inaweza kutafsiriwa “imani katika Yesu.” Kwa vyovyote vile, watu wa Mungu humfuata Yesu kikamilifu na kumwamini kikamilifu.

Wakati wote wamesikia ujumbe wa Yesu wa wakati wa mwisho, atarudi duniani kuchukua watu wake pamoja naye mbinguni.

8. Ni nini kinachotokea mara tu baada ya mafundisho ya ujumbe wa malaika watatu kwa watu wote?

“Kisha nikaona, na tazama, wingu jeupe, na juu ya lile wingu ameketi mmoja kama Mwana wa Adamu, mwenye taji ya dhahabu juu ya kichwa chake.”

Ufunuo 14:14 .

Jibu: Mara tu baada ya mafundisho ya ujumbe wa malaika watatu kwa kila mtu, Yesu atarudi katika mawingu (majio yake ya pili) kuchukua watu wake hadi nyumbani kwao mbinguni. Wakati wa kutokea Kwake, kule kuzimwa kwa giza kwa miaka 1,000 kwa Ufunuo sura ya 20 kutaanza.

9. Katika 2 Petro 1:12, mtume anazungumza juu ya “kweli ya sasa.” Anamaanisha nini?

Jibu: Ukweli wa sasa ni kipengele cha injili ya milele ambacho kina uharaka maalum kwa muda fulani. Mifano ni:

A. Ujumbe wa Nuhu wa Gharika (Mwanzo 6 na 7; 2 Petro 2:5). Nuhu alikuwa mhubiri wa haki. Alifundisha upendo wa Mungu alipoonya kuhusu gharika inayokuja ambayo ingeharibu ulimwengu. Ujumbe wa Gharika ulikuwa “ukweli uliopo” kwa wakati huo. Kilio chake cha haraka kilikuwa “ingia ndani ya mashua.” Na ilikuwa muhimu sana kwamba ingekuwa ukosefu wa maadili kutoihubiri.

B. Ujumbe wa Yona kwa Ninawi (Yona 3:4). “Ukweli wa sasa” wa Yona ulikuwa kwamba Ninawi ingeangamizwa katika muda wa siku 40. Yona pia alimwinua Mwokozi, na mji ukatubu. Hata hivyo, kupuuza onyo hilo la siku 40 lingekuwa la kukosa uaminifu na lisiloweza kusamehewa. Ilikuwa ukweli wa sasa. Ilifaa wakati huo kwa njia ya pekee.

C. Ujumbe wa Yohana Mbatizaji (Mathayo 3:1-3 Luka 1:17). “Ukweli wa sasa” wa Yohana ulikuwa kwamba Yesu, Masihi, alikuwa karibu kutokea. Kazi yake ilikuwa kuwasilisha injili na kuwatayarisha watu kwa ujio wa kwanza wa Yesu. Kuacha kipengele hicho cha kuja kwa mara ya kwanza cha injili kwa siku yake lingekuwa jambo lisilowazika.

D. Ujumbe wa malaika watatu (Ufunuo 14:6-14). “Ukweli wa sasa” wa Mungu wa leo unapatikana katika jumbe za malaika watatu. Bila shaka, wokovu kupitia Yesu Kristo pekee ndio kiini cha jumbe hizi. Hata hivyo, “ukweli uliopo” wa wale malaika watatu pia umetolewa ili kuwatayarisha watu kwa ajili ya ujio wa pili wa Yesu na kufungua macho yao kwa ujio wa Shetani. udanganyifu mkali na wenye kushawishi sana. Watu wasipoelewa jumbe hizi, Shetani atazikamata na kuziangamiza. Yesu alijua tulihitaji jumbe hizi tatu maalum, kwa hiyo kwa fadhili zenye upendo amezitoa. Hazipaswi kuachwa. Tafadhali omba kwa bidii unapoyachunguza hatua kwa hatua katika Miongozo minane ya Masomo ifuatayo.

Baadhi ya uvumbuzi wako unaweza kuwa karibu kushtua. Lakini yote

yatakuwa ya kuridhisha. Moyo wako utasisimka sana. Utahisi Yesu akizungumza nawe! Baada ya yote, wao ni ujumbe wake.

10. Biblia inasema nani atakuja kutoa ujumbe wa "kweli iliyopo" kabla ya siku kuu ya Bwana?

"Angalieni, nitawapelekea Eliya nabii, kabla haijaja siku ile ya Bwana iliyo kuu na kuogofya." Malaki 4:5 .

Jibu: Nabii Eliya. Kuna jambo la maana kuhusu Eliya na ujumbe wake, kama tutakavyoona katika maswali machache yanayofuata.

Jumbe za Mungu za nyakati za mwisho pia huitwa ujumbe wa "Eliya". Wanaomba uamuzi.

11. Eliya alifanya nini ambacho kilimfanya Bwana kumkazia fikira?

Kumbuka: Tafadhali fungua Biblia yako na usome kwa makini 1 Wafalme 18:17-40 kabla ya kujibu swali hili.

Jibu: Eliya aliwahimiza watu waamue ni nani wangemtumikia (mstari wa 21). Taifa lilikuwa karibu kuabudu sanamu. Watu walikuwa wamemwacha Mungu wa kweli na amri zake. Kulikuwa na nabii mmoja wa Mungu, Eliya, na manabii wa kipagani 450 wa Baali (mstari wa 22). Eliya alipendekeza kwamba yeye na waabudu-sanamu wajenge madhabahu na kuweka mbao na fahali juu yake. Kisha akapendekeza wamwombe Mungu wa kweli ajifunue kwa kuwasha moto madhabahu yake. Mungu wa kipagani hakujibu, lakini Mungu wa kweli wa Eliya alituma moto kutoka mbinguni na kuteketeza dhabihu ya Eliya.

Ujumbe Unadai Uamuzi

Ujumbe wa Eliya ulikuja wakati wa shida kubwa ya kiroho na uasi wa kitaifa. Ilikuja na nguvu kutoka mbinguni kwamba ilisimamisha "biashara kama kawaida" na kuvuta hisia za kitaifa. Kisha Eliya akasisitiza kwamba watu waamue ni nani wangemtumikia, Mungu au Baali. Kwa kusukumwa sana na kusadikishwa kabisa, watu walimchagua Mungu (mstari wa 39).

Yohana Mbatizaji aliwasilisha ujumbe wa "Eliya" wa siku zake. Wale wanaohubiri Ufunuo 14:6-14 wana ujumbe wa Eliya wa leo.

12. Ujumbe wa Eliya una matumizi mawili. Inatumika kwa ujumbe wa "ukweli uliopo" ili kuwatayarisha watu kwa ujio wa kwanza wa Yesu na ujumbe wa "ukweli wa sasa" ili kuwatayarisha watu kwa ujio wa pili wa Yesu. Yesu alisema nani alihubiri ujumbe wa Eliya ili kuwatayarisha watu kwa ajili ya ujio wake wa kwanza?

"Hajatokea aliye mkuu kuliko Yohana Mbatizaji." "Na ikiwa mnataka kupokea, huyo ndiye Eliya [Eliya], ambaye alikuwa atakuja." Mathayo

11:11 , 14 .

Jibu: Yesu aliita mahubiri ya Yohana ili kuwatayarisha watu kwa ajili ya ujio wake wa kwanza "Eliya," au ujumbe wa Eliya. Ujumbe wa Yohana, kama katika siku za Eliya, ulionyesha ukweli waziwazi kisha ukasisitiza uamuzi fulani. Biblia inasema juu ya Yohana Mbatizaji, "Yeye atakwenda ... katika roho na nguvu za Eliya [Eliya]." Luka 1:17 .

13. Tunajuaje kwamba unabii huo una matumizi ya pili kwa wakati wetu kabla tu ya ujio wa pili?

"Nitawapelekea Eliya nabii kabla haijaja siku ile iliyo kuu na kuogofya ya Bwana." Malaki 4:5 . "Jua litageuzwa kuwa giza, na mwezi kuwa damu, kabla haijaja ile siku ya Bwana iliyo kuu na itishayo." Yoeli 2:31 .

Jibu: Tafadhali kumbuka kwamba matukio mawili yatatokea kabla ya kuja kwa "siku ya Bwana iliyo kuu na itishayo" inayotajwa katika Yoeli 2:31 . Moja, kuja kwa Eliya. Na mbili, Ishara kubwa mbinguni. Hii hutusaidia kupata matukio yote mawili. Siku ya giza ilitokea Mei 19, 1780. Usiku huohuo, mwezi ulionekana kama damu. Mathayo 24:29 inajumuisha ishara moja zaidi, kuanguka kwa nyota, ambayo ilifanyika Novemba 13, 1833. Kutokana na hili, tunajua wakati wa mwisho. Ujumbe wa Eliya lazima uanze wakati fulani karibu au baada ya 1833, kabla ya kuja kwa siku kuu ya Bwana.

Ujumbe wa Eliya wa Pili Baada ya Ishara za Anga

Ni dhahiri kwamba "ujumbe wa Eliya" wa Yohana hauhusu "ujumbe wa Eliya" wa pili kwa sababu ishara kuu za anga za Mungu zilionekana zaidi ya miaka 1,700 baada ya Yohana kuhubiri ujumbe wake. Ujumbe wa Eliya wa Yoeli 2:31 ulipaswa kuanza baada ya ishara hizo za anga mwaka 1833 na lazima utayarishe watu kwa ajili ya ujio wa pili wa Yesu. Ujumbe wa "kweli ya sasa" wa Ufunuo 14:6-14 unafaa kikamilifu. Ilianza karibu 1844 na inawatayarisha watu ulimwenguni pote kwa ajili ya ujio wa pili wa Yesu (mstari wa 14), ambao utafanyika baada ya ujumbe wenye sehemu tatu kumfikia kila mtu duniani.

Ujumbe Unadai Uamuzi

Eliya alisisitiza maovu yakabiliwe moja kwa moja na kwamba wote waamue ni nani wangemtumikia. Ndivyo ilivyo na ujumbe wa Mungu wenye sehemu tatu kwa ajili yetu leo. Uamuzi lazima ufanywe. Ujumbe wa Mungu wenye sehemu tatu unafichua Shetani na mipango yake. Inafunua waziwazi upendo wa Mungu na matakwa yake. Mungu anawaita watu leo warudi kwenye ibada ya kweli, kumwabudu Mungu pekee. Kumtumikia na kuabudu kwa kujua mtu yeyote au kitu kingine chochote katika siku hii muhimu ni sawa na kutokuwa mwaminifu na kutasababisha kifo cha milele. Mungu

alifikia mioyo kimuujiza katika siku za Eliya (1 Wafalme 18:37 , 39) na katika siku za Yohana Mbatizaji. Atafanya vivyo hivyo katika siku hizi za mwisho watu wanapoitikia ujumbe wa malaika watatu (Ufunuo 18:1).

Ujumbe wa mwisho wa Mungu wa Eliya utaleta familia pamoja katika shangwe, upendo, na furaha.

14. Ni baraka gani nyingine nzuri ambayo kuhubiriwa kwa Eliya (au ujumbe wa malaika watatu) kutaleta?

“Eliya ... ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao.” Malaki 4:5 , 6 .

Jibu: Mungu asifiwe! Ujumbe wa Eliya, au ujumbe wa malaika watatu, utawaleta wanafamilia pamoja katika uhusiano wa upendo, wa karibu, wa furaha na wa mbinguni. Ni ahadi yenye baraka kama nini!

Jumbe za malaika watatu zinamlenga Yesu.

15. Neno “injili” linamaanisha “habari njema.” Je, jumbe za malaika watatu za Ufunuo sura ya 14 hutoa habari njema?

Jibu: Ndiyo kweli! Hebu tupitie habari njema tuliyopata katika muhtasari huu wa jumbe za malaika watatu:

A. Kila mtu atapata fursa ya kusikia na kuelewa injili ya siku za mwisho. Hakuna hata mmoja atakayepitishwa.

B. Mipango mizuri na yenye nguvu ya shetani ya kuwanasa na kuwaangamiza watu itafichuliwa kwetu, kwa hiyo hatuhitaji kunaswa.

C. Nguvu zisizo za kawaida za mbinguni zitaandamana na kueneza ujumbe wa Mungu katika siku hizi za mwisho.

D. Watu wa Mungu watakuwa na subira. Anawaita “watakatifu.”

E. Watu wa Mungu watakuwa na imani ya Yesu.

F. Watu wa Mungu, kwa upendo, watatii amri zake.

G. Mungu anatupenda sana hata ametuma ujumbe wa pekee sana ili kututayarisha kwa ujio wa pili wa Yesu.

H. Ujumbe wa Mungu kwa siku hizi za mwisho utaleta wanafamilia pamoja katika upendo na umoja.

I. Msisitizo mkuu wa jumbe za malaika watatu ni kwamba wokovu umetolewa kwa kila mtu kupitia Yesu Kristo pekee. Anatoa haki yake kufunika maisha yetu yaliyopita na anatupa haki yake kwa miujiza kila siku ili tuweze kukua katika neema na kuwa kama Yeye kweli. Pamoja Naye, hatuwezi kushindwa. Bila Yeye, hatuwezi kufanikiwa.

Neno Ziada

Vidokezo vya jumbe za malaika watatu ambazo zitafafanuliwa katika Viongozo vijavyo ni:

A. Saa ya hukumu ya Mungu imewadia!

B. Toka katika Babeli iliyoanguka.

C. Usiipokee chapa ya mnyama.

Habari njema nyingi zaidi zitafichuliwa unapojifunza kwa maombi masomo haya katika Miongozo minane ya Masomo ijayo. Utashangaa na kufurahishwa na mambo fulani, utashtushwa na kuhuzunishwa na mengine. Baadhi ya pointi zinaweza kuwa ngumu sana kukubali. Lakini kwa kuwa Yesu alituma ujumbe wa pekee kutoka mbinguni ili kusaidia na kuelekeza kila mmoja wetu kibinafsi katika siku hizi za mwisho, kwa hakika hakuna jambo la maana zaidi kuliko kuusikia, kuuelewa kikamilifu, na kuufuata.

16. Nimefarijika na kushukuru kwamba Yesu ana ujumbe wa pekee wa mambo matatu ili kuwaongoza na kuwasaidia watu wake katika siku hizi za mwisho za dunia.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Je, kila mtu duniani atafikiwa na ujumbe wa malaika watatu kabla ya kurudi kwa Yesu? Kwa kuwa mabilioni ya watu wanaishi sasa, hilo laweza-kanaje?

Ndiyo, itatokea kwa sababu Mungu aliahidi (Marko 16:15). Paulo anasema injili ilienda "kwa kila kiumbe kilicho chini ya mbingu" katika siku zake (Wakolosai 1:23). Yona, kwa neema ya Mungu, alifika mji mzima wa Ninawi chini ya siku 40 (Yona 3:4-10). Biblia inasema Mungu atamaliza kazi na kuikata (Warumi 9:28). Hesabu juu yake. Itatokea haraka sana na katika siku zetu.

2. Je, Musa na Eliya walionekana pamoja na Yesu wakati wa kugeuka sura (Mathayo 17:3) au ilikuwa maono tu?

Tukio hilo lilikuwa halisi. Neno la Kiyunani "horama", lililotafsiriwa "maono" katika mstari wa 9, maana yake halisi ni "kile kilichoonekana". Musa alifufuliwa kutoka kwa wafu na kupelekwa mbinguni (Yuda 1:9), na Eliya baadaye alihamishwa bila kuona kifo (2 Wafalme 2:1 , 11 , 12). Watu hawa wawili, waliokuwa duniani na kuteseka sana kutokana na mashambulizi ya shetani na uasi wa watu wa Mungu, walielewa kile ambacho Yesu alikuwa akipitia. Walikuja kumtia moyo na kumkumbusha wale wote ambao wangehamishwa katika ufalme wake bila kuona kifo (kama Eliya) na kufufuliwa kutoka kaburini ili kuingia ufalme wake (kama Musa) kwa sababu ya dhabihu yake kwa ajili ya dhambi zetu.

3. Kwa nini Yohana alisema yeye hakuwa Eliya (Yohana 1:19-21) Yesu aliposema kwamba yeye ndiye (Mathayo 11:10-14)?

Jibu linatokana na Luka 1:3-17 . Malaika aliyetangaza kuzaliwa kwa Yohana kuja alisema, "Elisabeti mkeo atakuzalia mtoto mwanamume, nawe utamwita jina lake Yohana. ... Huyo atakuwa mkuu mbele za Bwana. ... Naye atatangulia mbele zake katika roho na nguvu za Eliya, kuigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na waasi wafuate hekima ya wenye haki, na kumwekea Bwana tayari watu waliotengenezwa." Mstari wa 13-17. Yesu alipomtaja Yohana kuwa Eliya, alikuwa akirejelea maisha yake, roho, nguvu, na kazi yake kuwa kama ile ya Eliya. Ndivyo ilivyo kuhusu ujumbe wa Eliya wa siku hizi za mwisho. Mkazo ni juu ya ujumbe, si mtu. Kwa hiyo Yohana hakuwa Eliya ana kwa ana, bali alikuwa akiwasilisha ujumbe wa Eliya. ("Eliya" ni aina ya Kigiriki ya "Eliya".)

4. Je, inawezekana kwa mtu kuwa anahubiri ukweli kamili wa Yesu wa wakati wa mwisho kwa leo bila kujumuisha jumbe za malaika watatu?

Hapana! Ujumbe wa malaika watatu lazima ujumuishwe. Katika kitabu cha Ufunuo, Yesu Mwenyewe anafunua au kutaja ujumbe Wake wa wakati wa mwisho (Ufunuo 1:1) na kusema waziwazi kwamba watu wake wanapaswa kuendelea kufuata yale ambayo amefunua katika kitabu (Ufunuo 1:3) 22:7). Kwa hiyo makasisi waaminifu wa nyakati za mwisho lazima wawe wanahubiri jumbe za Yesu kutoka katika kitabu cha Ufunuo. Hili, bila shaka, linajumuisha kuhubiri ujumbe Wake maalum wa mambo matatu wa

Ufunuo 14:6-14 . Ona kwamba Yesu anaziita jumbe hizi “injili ya milele” katika mstari wa 6. Pia anasema lazima zipelekwe kwa kila mtu duniani kabla hajarudi kwa ajili ya watu wake. Hapa kuna mawazo matatu mazito:

A. Hakuna anayehubiri “injili ya milele” ya Yesu isipokuwa ikiwa inajumuisha jumbe za malaika watatu.

B. Hakuna mtu aliye na haki ya kuita jumbe zake injili ya milele ikiwa ataacha jumbe za malaika watatu.

C. Ujumbe wa malaika watatu huwatayarisha watu kwa ajili ya ujio wa pili wa Yesu (Ufunuo 14:12-14). Isipokuwa ukisikia, kuelewa, na kukubali jumbe tatu za Yesu za nyakati za mwisho, huenda usiwe tayari kwa ujio Wake wa pili.

Jumbe Maalum kwa Wakati wa Mwisho

Yesu, ambaye anajua tunachohitaji, alitupa jumbe tatu maalum kwa ajili ya wakati wa mwisho. Ni lazima tuzielewe na kuzifuata. Miongozo minane ifuatayo ya Masomo itafanya jumbe hizi kuwa wazi kwako.

5. Luka 1:17 inasema ujumbe wa Eliya ulikuwa wa kuwageuza “wasiotii wapate hekima ya wenye haki”. Hii ina maana gani?

“Mwenye haki ataishi kwa imani.” Warumi 1:17 . Wenye haki wana hekima ya kuweka wokovu wao juu ya imani katika Mwokozi. “Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote, kwa maana hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo.” Matendo 4:12 . Ujumbe wa Yohana ulikuwa wa kufanya fuwele hili wazi kwa wote. Imani ambayo imejikita kwa mtu yeyote au kitu chochote isipokuwa Yesu Kristo haiwezi kamwe kuwaokoa watu kutoka kwa dhambi na kusababisha maisha yaliyobadilika. Watu lazima wasikie na kuelewa jambo hili kuu la ukweli. Ukweli huu pia ndio moyo hasa wa ujumbe wa Mungu wa Eliya wa mambo matatu kwa siku ya leo.

Maswali ya Maswali

1. Malaika watatu wa Ufunuo 14 (1)

_____ ni halisi na wanapaswa kupiga kelele kwa sauti kubwa ili wasikilizwe.

_____ Wakilisha ujumbe wa Mungu wa siku za mwisho unaosonga kwa kasi na nguvu.

_____ Ni taswira ya mawazo ya mtu fulani.

2. Ni mambo gani hapa chini yanaeleza ukweli kuhusu Ufunuo? (3)

_____ Kitabu kimefungwa.

_____ Jina linamaanisha “kufunua” au “kufichua.”

_____ Inaeleza ni ujumbe gani ambao watu wa Mungu watahubiri katika siku za mwisho.

_____ Ina taswira ya maneno ya Yesu.

_____ Mungu alitangaza laana kwa wale wanaoisoma.

3. Ujumbe wa wale malaika watatu lazima uende kwa kila mtu kabla Yesu hajarudi. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

4. Ujumbe wa malaika wa kwanza unasisitiza yafuatayo: (3)

_____ Ni injili ya milele inayowasilishwa.

_____ Haiwezi kueleweka.

_____ Mageuzi ni nadharia nzuri ya Kikristo.

_____ Hukumu sasa iko kwenye kikao.

_____ Tunapaswa kumheshimu na kumwamini Mungu kikweli.

_____ Kila mtu anapaswa kuabudu chochote anachotaka.

5. Ujumbe wa malaika wa pili unasema Babeli umeanguka, na malaika wa Ufunuo 18 anawahimiza watu wa Mungu walioko Babeli watoke nje. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

6. Ujumbe wa malaika wa tatu unawahimiza watu wote wa Mungu kupokea alama ya mnyama. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

7. Andiko la Ufunuo 14:12 linasemaje kuhusu watu wa Mungu? (2)

_____ Wana subira.

_____ Wao ni watakatifu.

_____ Hawaamini katika Amri Kumi.

_____ Wana imani ndogo sana.

8. Nini kinatokea mara baada ya injili kumfikia kila mtu? (1)

_____ Mataifa yote yameongoka.

_____ Mungu anajenga upya New York na London.

_____ Kuja kwa Yesu mara ya pili kunatokea.

9. Je, ni ujumbe upi kati ya zifuatazo ambao ni "ukweli wa sasa" wa leo? (1)

_____ Ujumbe wa Yona kwa Ninawi.

_____ Ujumbe wa Nuhu kabla ya Gharika.

_____ Ujumbe wa malaika watatu wa Ufunuo 14:6-14 .

10. Ni mambo gani ambayo ni ya kweli kuhusu jumbe za malaika watatu? (6)

_____ Jumbe hizi zinahubiriwa sasa.

_____ Jumbe hizi zinasisitiza wokovu kupitia Yesu Kristo pekee.

_____ Wanaweza pia kuitwa "ujumbe wa Eliya."

_____ Eliya atatokea kibinafsi ili kusaidia kuwawasilisha.

_____ Wanasisitiza maadili ya Kikristo ya mageuzi.

_____ Watu wengi hawatawahi kusikia kuwahusu.

_____ Wataleta wanafamilia pamoja katika uhusiano wa karibu, wa upendo.

_____ Nguvu zisizo za kawaida zitafuatana nao.

_____ Wanasaidia kuwatayarisha watu kwa ujio wa pili wa Yesu.

11. Yohana Mbatizaji aliitwa Eliya wa siku zake kwa sababu (1)

_____ Alipenda kuita moto kutoka mbinguni.

_____ Kuhani mkuu alilipendelea jina hilo.

_____ Mahubiri yake, kwa roho na nguvu za Eliya, yaliwatayarisha watu kwa ujio wa kwanza wa Yesu.

12. Neno "injili" linamaanisha "habari njema." (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Mungu Alichora Mipango

Somo la 17

Sote tunajua kwamba miaka 4,000 iliyopita, kwenye kilele kikuu cha Mlima Sinai, Mungu alimpa Musa Amri Kumi. Lakini watu wengi hawajui kwamba wakati huo huo, Bwana alimpa Musa ramani za mojawapo ya miundo ya ajabu iliyowahi kujengwa - patakatifu. Lazima ilikuwa muhimu, kwa sababu Waisraeli hawangeweza kuingia katika Nchi ya Ahadi hadi ikamilike. Hekalu hili la kipekee linalobebeka liliwakilisha makao ya Mungu kati ya watu wake, na huduma zake zilionyesha taifa la watumwa waliowekwa huru mandhari tatu ya mpango wa wokovu. Kuchunguza kwa makini siri za patakatifu kutaangaza uelewa wako wa jinsi Yesu anavyookoa waliopotea na kuliongoza kanisa. Patakatifu pia ni ufunguo wa kuelewa unabii kadhaa. Mwongozo huu wa kupendeza wa Masomo hukuwezesha kuchunguza patakatifu na kugundua maana zake zilizofichika. Matukio ya kusisimua yanakungoja!

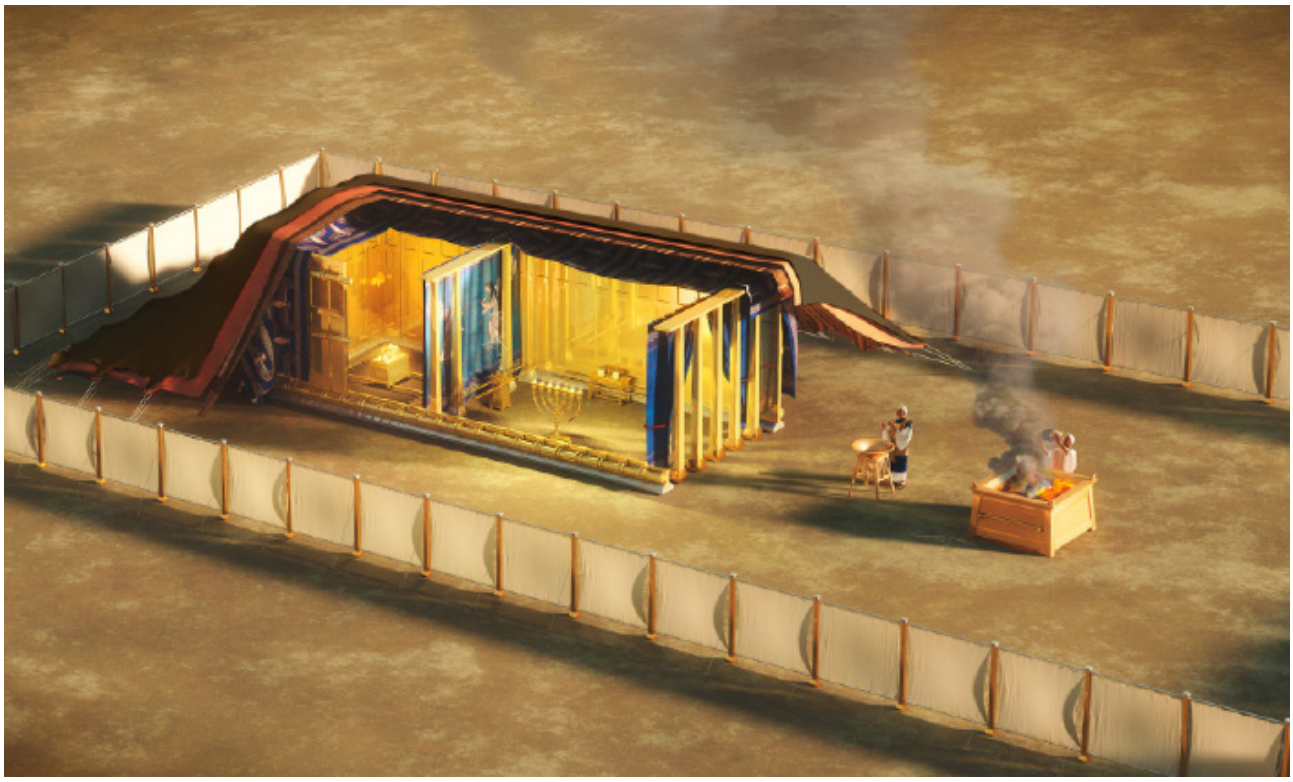
Mungu mwenyewe alimpa Musa mipango ya patakatifu.

1. Mungu alimwomba Musa ajenge nini?

“Nao na wanifanyie patakatifu, ili nipate kukaa kati yao.” Kutoka 25:8 .

Jibu: Bwana alimwomba Musa ajenge patakatifu, jengo maalum ambalo lingetumika kama makao ya Mungu mkuu wa mbinguni.

Maelezo Fupi ya Patakatifu

pa Patakatifu palikuwa ni jengo la kifahari, la aina ya hema (15' x 45' lenye msingi wa dhiraa ya inchi 18) ambapo uwepo wa Mungu usio wa kawaida uliishi na huduma maalum zilifanywa.

Kuta hizo zilitengenezwa kwa mbao za mshita zilizosimama wima (za mbao), zilizowekwa katika vikalio vya fedha na kufunikwa kwa dhahabu (Kutoka 26:15-19 , 29). Paa hiyo ilitengenezwa kwa tabaka nne za vifuniko: kitani, manyoya ya mbuzi, ngozi ya kondoo dume, ngozi ya pomboo (Kutoka 26:1 , 6-14). Ilikuwa na vyumba viwili: Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu. Pazia nene, nzito au pazia ilitenganisha vyumba. Ua, eneo lililozunguka patakatifu, lilikuwa 75' x 150' (Kutoka 27:18). Ilizungushiwa uzio wa nguo ya kitani nzuri iliyotegemezwa na nguzo 60 za shaba (Kutoka 27:9-16).

2. Mungu alitarajia watu wake wajifunze nini kutoka katika patakatifu?

"Ee Mungu, njia yako i katika patakatifu; ni nani aliye Mungu mkuu kama Mungu wetu?" Zaburi 77:13 .

Jibu: Njia ya Mungu, au mpango wa wokovu, unafunuliwa katika patakatifu pa duniani. Biblia inafundisha kwamba kila kitu katika patakatifu au kilichounganishwa na huduma yake kilikuwa ishara ya kitu ambacho Yesu angefanya katika kutuokoa. Hii ina maana kwamba hatuwezi kufahamu kikamilifu mpango wa wokovu hadi tuelewe ishara inayounganishwa na patakatifu. Kwa hivyo, umuhimu wa Mwongozo huu wa Utafiti hauwezi kuzidishwa.

Patakatifu na huduma zake zilipaswa kuonyesha mpango wa wokovu.

3. Musa alipata ramani za patakatifu kutoka chanzo gani? Jengo lilikuwa nakala ya nini?

"Basi neno kuu katika hayo tuliyolinena ndilo hili: Tunaye kuhani mkuu wa namna hii, yeye aliyeketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Ukuu mbinguni, mhudumu wa patakatifu, na wa hema ya kweli; ambayo Bwana aliiweka, wala si mwanadamu." "Wanatumikiao mfano na kivuli cha mambo ya mbinguni, kama Musa alivyoonywa na Mungu, alipokuwa tayari kuifanya hema; " Waebrania 8:1 , 2 , 5 .

Jibu: Michoro ya patakatifu na maelezo kamili ya ujenzi wake yalitolewa kwa Musa na Mungu. Ilikuwa ni nakala ya patakatifu pa asili mbinguni, palikuwa kielelezo cha patakatifu pa Musa.

4. Ni samani gani zilizokuwa kwenye ua?

Jibu: A. Madhabahu ya sadaka za kuteketezwa ambapo wanyama walitolewa dhabihu ilikuwa katika ua, ndani ya mlango wake (Kutoka 27:1-8). Madhabahu hii iliwakilisha msalaba wa Kristo. Mnyama aliwakilisha Yesu,

dhabihu ya mwisho (Yohana 1:29).

B. Birika, lililokuwa kati ya madhabahu na mlango wa patakatifu, lilikuwa ni beseni kubwa la kuogea lililotengenezwa kwa shaba. Hapa makuhani waliosha mikono na miguu kabla ya kutoa dhabihu au kuingia patakatifu (Kutoka 30:17-21) 38:8).

Maji yaliwakilisha utakaso kutoka kwa dhambi, au kuzaliwa upya (Tito 3:5).

5. Ni samani gani zilizokuwa mahali patakatifu?

Jibu: A. Meza ya mikate ya wonyesho (Kutoka 25:23-30) iliwakilisha Yesu, mkate ulio hai (Yohana 6:51).

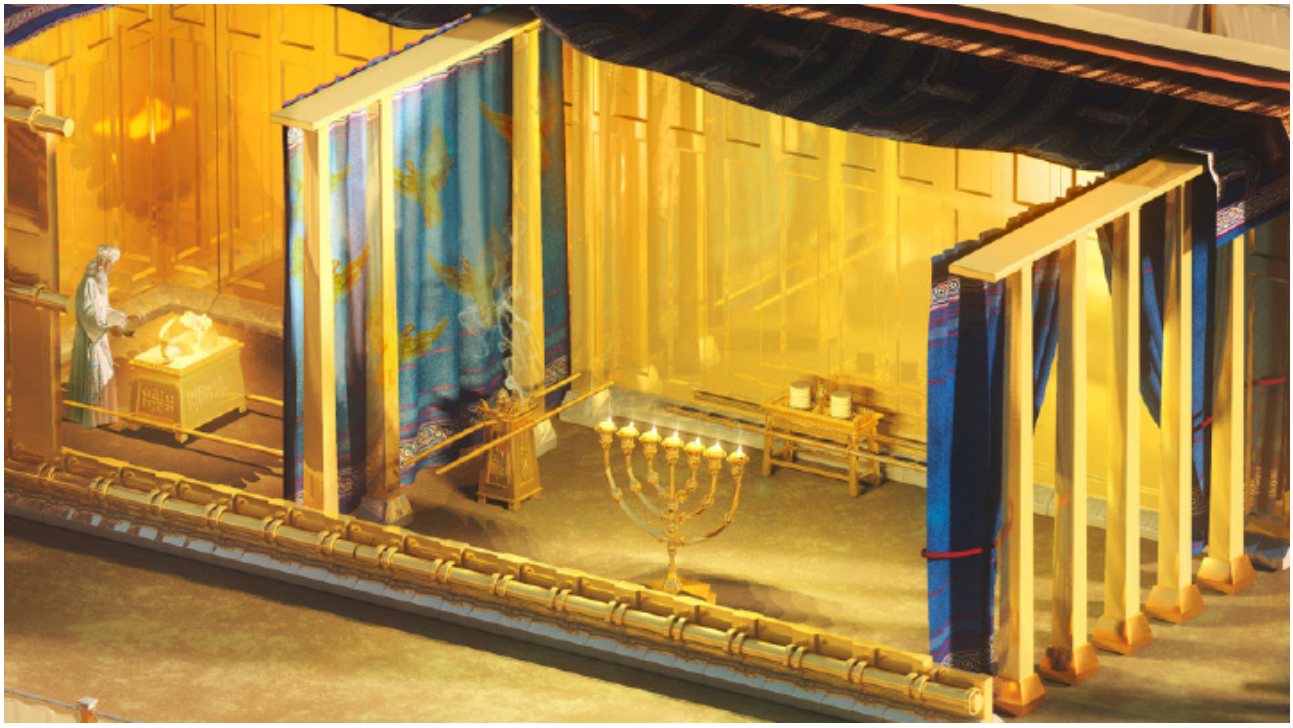
B. Kinara cha matawi saba (Kutoka 25:31-40) kiliwakilisha Yesu, nuru ya ulimwengu (Yohana 9:5). 1:9). Mafuta yaliwakilisha Roho Mtakatifu (Zekaria 4:1-6). Ufunuo 4:5).

C. Madhabahu ya uvumba (Kutoka 30:7 , 8) iliwakilisha maombi ya watu wa Mungu (Ufunuo 5:8).

Kiti cha rehema kinawakilisha kiti cha enzi cha Mungu mbinguni, ambacho pia kiko kati ya malaika wawili.

6. Ni samani gani zilizokuwa mahali patakatifu sana?

Jibu: Sanduku la agano, samani pekee katika patakatifu pa patakatifu (Kutoka 25:10-22), lilikuwa sanduku au sanduku la mti wa mshita lililofunikwa kwa dhahabu. Juu ya kifua walikuwa wamesimama malaika wawili waliotengenezwa kwa dhahabu ngumu. Kati ya malaika hawa kulikuwa na

kiti cha rehema (Kutoka 25:17-22), ambapo uwepo wa Mungu ulikaa.

Hii ilifananisha kiti cha enzi cha Mungu mbinguni, ambacho pia kiko kati ya malaika wawili

(Zaburi 80:1).

Amri Kumi zilikuwa ndani ya safina. Zinawakilisha tabia ya Mungu, ambayo anaiweka ndani ya watu wake.

7. Ni nini kilikuwa ndani ya safina?

Jibu: Amri Kumi, ambazo Mungu aliziandika kwenye mbao za mawe kwa kidole chake, na ambazo watu wake watatii daima (Ufunuo 14:12), zilikuwa ndani ya sanduku (Kumbukumbu la Torati 10: 4 , 5). Lakini kiti cha rehema kilikuwa juu yao, ambayo iliashiria kwamba maadamu watu wa Mungu waliungama na kuacha dhambi (Mithali 28:13), rehema ingetolewa kwao kupitia damu ambayo ilinyunyizwa juu ya kiti cha rehema na kuhani (Mambo ya Walawi 16:16; 15 , 16). Damu ya mnyama inawakilisha damu ya Yesu iliyomwagika kwa ajili yetu ili kutuletea msamaha wa dhambi (Mathayo 26:28 ; Waebrania 9:22).

Wanyama waliotolewa dhabihu waliwakilisha Yesu, ambaye alitoa maisha yake kwa ajili ya watu wote.

8. Kwa nini wanyama walihitaji kutolewa dhabihu katika ibada za patakatifu pa Agano la Kale?

“Na katika torati karibu vitu vyote husafishwa kwa damu; na pasipo kumwaga damu hakuna ondoleo.” Waebrania 9:22 . “Kwa maana hii ndiyo damu yangu ya agano, imwagikayo kwa ajili ya wengi kwa ondoleo la dhambi.” Mathayo 26:28 .

Jibu: Dhabihu ya wanyama ilikuwa muhimu ili kuwasaidia watu kuelewa kwamba bila kumwaga damu ya Yesu, dhambi zao hazingeweza kusamehewa. Ukweli mbaya na wa kushangaza ni kwamba adhabu ya dhambi ni kifo cha milele (Warumi 6:23). Kwa kuwa sisi sote tumefanya dhambi, sote tunapaswa kufa. Adamu na Hawa walipofanya dhambi, wangekufa mara moja isipokuwa Yesu, ambaye alisonga mbele na kujitolea kutoa uhai Wake mkamilifu kuwa dhabihu ili kulipa adhabu ya kifo kwa watu wote (Ufunuo 13:8) . Baada ya dhambi, Mungu alimtaka mwenye dhambi kuleta dhabihu ya mnyama (Mwanzo 4:3-7). Mwenye dhambi alipaswa kuua mnyama kwa mkono wake mwenyewe (Mambo ya Walawi 1:4 , 5). Ilikuwa ya damu na ya kushangaza. Na ilimvutia sana mwenye dhambi kwa uhalisi mzito wa matokeo mabaya ya dhambi (kifo cha milele) na hitaji kubwa la Mwokozi na mbadala wake. Bila Mwokozi, hakuna mtu aliyekuwa na tumaini lolote la wokovu.

Mfumo wa dhabihu ulifundisha, kupitia ishara ya mnyama aliyechinjwa, kwamba Mungu angemtoa Mwanawe afe kwa ajili ya dhambi zao (1 Wakorintho 15:3). Yesu angekuwa sio tu Mwokozi wao, bali pia mbadala wao (Waebrania 9:28). Yohana Mbatizaji alipokutana na Yesu, alisema, Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu. Yohana 1:29 . Katika Agano la Kale, watu walitazamia msalaba kwa ajili ya wokovu. Tunatazama nyuma Kalvari kwa wokovu. Hakuna chanzo kingine cha wokovu (Matendo 4:12).

Dhabihu za wanyama zilifundisha kweli yenye kushtua kwamba dhambi ingegharimu kifo cha Yesu.

9. Wanyama walitolewa dhabihu jinsi gani katika utumishi wa patakatifu, na kukiwa na maana gani?

“Naye ataweka mkono wake juu ya kichwa cha hiyo sadaka ya kuteketezwa; nayo itakubaliwa kwake, ili kufanya upatanisho kwa ajili yake.” “Naye atamchinja upande wa madhabahu upande wa kaskazini.” Mambo ya Walawi 1:4 , 11 .

Jibu: Mtenda dhambi alipoleta mnyama wa dhabihu kwenye mlango wa ua, kuhani alimpa kisu na beseni. Mwenye dhambi aliweka mikono yake juu ya kichwa cha mnyama na kuungama dhambi zake. Hii iliashiria uhamisho wa dhambi kutoka kwa mwenye dhambi hadi kwa mnyama. Wakati huo, mtenda dhambi alichukuliwa kuwa hana hatia na mnyama kuwa na hatia. Kwa kuwa sasa mnyama huyo alikuwa na hatia kwa njia ya mfano, ilimbidi kulipa mshahara wa dhambi—kifo. Kwa kumchinja mnyama huyo kwa mkono wake mwenyewe, mtenda-dhambi huyo alifundishwa waziwazi kwamba dhambi ilisababisha kifo cha mnyama asiye na hatia na kwamba dhambi yake ingesababisha kifo cha Yesu asiye na hatia.

10. Mnyama wa dhabihu alipotolewa kwa ajili ya kutaniko lote, kuhani alifanya nini kwa damu? Je, hii inaashiria nini?

“Na kuhani aliyetiwa mafuta ataleta baadhi ya damu ya ng’ombe na kuileta ndani ya hema ya kukutania; kisha kuhani atatia kidole chake katika hiyo damu, na kuinyunyiza mara saba mbele za Bwana, mbele ya pazia.” Mambo ya Walawi 4:16 , 17 .

Jibu: Wakati dhabihu ilipotolewa kwa ajili ya dhambi za kusanyiko lote, damu ilichukuliwa na kuhani, ambaye alimwakilisha Yesu (Waebrania 3:1), ndani ya patakatifu na kunyunyiziwa mbele ya pazia lililotenganisha vyumba viwili. Uwepo wa Mungu ulikaa upande wa pili wa pazia. Kwa hivyo, dhambi za watu ziliondolewa na kuhamishiwa kwa njia ya mfano kwenye patakatifu. Huduma hii ya damu ya kuhani ilifananisha huduma ya sasa ya damu ya Yesu kwa ajili yetu mbinguni. Baada ya Yesu kufa msalabani kama dhabihu yetu kwa ajili ya dhambi, alifufuka na kwenda mbinguni kama Kuhani wetu kuhudumu damu yake katika patakatifu pa mbinguni (Waebrania 9:11 , 12). Damu inayohudumiwa na kuhani wa kidunia inawakilisha Yesu akitumia damu yake kwenye kumbukumbu zetu za dhambi katika patakatifu pa patakatifu, ikionyesha kwamba zimesamehewa tunapoziungama katika jina Lake (1 Yohana 1:9) .

Kama dhabihu yetu, Yesu hutuletea maisha yaliyobadilishwa kabisa na dhambi zote zimesamehewa.

11. Kulingana na huduma za patakatifu, ni katika nafasi gani kuu mbili ambazo Yesu hutumikia watu Wake? Je! ni faida gani za ajabu tunazopokea kutoka kwa huduma Yake ya upendo?

“Kristo pasaka wetu amekwisha kutolewa kuwa sadaka kwa ajili yetu.” 1 Wakorintho 5:7 . “Basi, kwa kuwa tunaye kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, Yesu, Mwana wa Mungu, na tuyashike sana maungamo yetu. Kwa maana hatuna kuhani mkuu asiyeweza kuchukuana nasi katika mambo yetu ya udhaifu; alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi. Basi na tukikaribie kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema, na kupata neema ya kutusaidia wakati wa mahitaji.” Waebrania 4:14-16 .

Jibu: Yesu anatumika kama dhabihu kwa ajili ya dhambi zetu na kama Kuhani wetu wa mbinguni. Kifo cha Yesu kama mwana-kondoo wa dhabihu na mbadala, na huduma yake yenye nguvu inayoendelea kama Kuhani wetu wa mbinguni, inatimiza miujiza miwili ya ajabu kwetu:

A. Badiliko kamili la maisha linaloitwa kuzaliwa upya, na dhambi zote za zamani zimesamehewa (Yohana 3). 3-6 Warumi 3:25).

B. Uwezo wa kuishi wakati uliopo na ujao (Tito 2:14). Wafilipi 2:13).

Miujiza hii miwili humfanya mtu kuwa mwadilifu- maana yake kuna uhusiano sahihi kati ya mtu na Mungu. Hakuna njia iwezekanayo ya mtu kuwa

mwenye haki kwa matendo (juhudi zake mwenyewe), kwa sababu haki inahitaji miujiza ambayo ni Yesu pekee awezaye kutimiza (Matendo 4:12). Mtu anakuwa mwadilifu kwa kumwamini Yesu kumfanyia yale ambayo hawezi kujifanyia mwenyewe.

Hiki ndicho kinachomaanishwa na neno la kibiblia "haki kwa imani." Ninamwomba Yesu awe mtawala wa maisha yangu na kumwamini Yeye kufanya miujiza inayohitajika ninaposhirikiana naye kikamilifu. Haki hii, ambayo imetimizwa kimiujiza kwangu na ndani yangu na Yesu, ndiyo haki pekee ya kweli iliyopo. Kila aina nyingine ni bandia.

Yesu, kwa miujiza yake, atatufanya kwa furaha tu kufanya mambo yanayompendeza Mungu.

12. Ni ahadi gani sita kuu ambazo Biblia inatupa kuhusu haki inayotolewa kwetu kupitia Yesu?

Jibu:

A. Atazifunika dhambi zetu zilizopita na kutuhesabu kuwa hatuna hatia (Isaya 44:22 Yohana 1:9).

B. Tuliumbwa kwa mfano wa Mungu hapo mwanzo (Mwanzo 1:26 , 27). Yesu anaahidi kuturudisha kwa mfano wa Mungu (Warumi 8:29).

C. Yesu anatupa shauku ya kuishi kwa haki na kisha hutujalia nguvu zake za kuitimiza (Wafilipi 2:13).

D. Yesu, kwa miujiza yake, atatufanya tufanye kwa furaha tu mambo yanayompendeza Mungu (Waebrania 13:20-21 , Yohana 15:11).

E. Anaondoa hukumu ya kifo kutoka kwetu kwa kutuhesabia maisha yake yasiyo na dhambi na kifo cha upatanisho (2 Wakorintho 5:21).

F. Yesu anachukua jukumu la kutuweka waaminifu hadi atakaporudi kutuchukua mbinguni (Wafilipi 1:6). Yuda 1:24).

Yesu yuko tayari kutimiza ahadi hizi zote tukufu maishani mwako. Uko tayari? Piga magoti sasa na umwombe ayatawale maisha yako. Hatakuangusha.

Jukumu letu katika wokovu ni kufuata kwa upendo na kwa hiari pale Yesu anapotuongoza.

13. Je, mtu ana nafasi yoyote ya kufanya katika kuwa mwenye haki kwa imani?

"Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni." Mathayo 7:21 .

Jibu: Ndiyo, Yesu anasema ni lazima tufanye mapenzi ya Baba yake. Katika siku za Agano la Kale, mtu ambaye kweli alikuwa ameongoka aliendelea kuleta wana-kondoo kwa dhabihu, akionyesha huzuni yake kwa ajili ya dhambi na hamu yake ya moyo yote ya kumwacha Bwana aongoze kabisa maishani mwake.

Leo, ingawa hatuwezi kufanya miujiza inayohitajika ili kuwa wenye haki, ni lazima kila siku tujikabidhi kwa Yesu (1 Wakorintho 15:31), tukimualika atawale maisha yetu ili miujiza hiyo itendeke. Ni lazima tuwe tayari kuwa watiifu na kufuata mahali Yesu anapotuongoza (Yohana 12:26). Isaya 1:18-20).

Dhambi hutufanya kutaka kuwa na njia zetu wenyewe (Isaya 53:6) na, hivyo, kuasi dhidi ya Bwana kama Shetani alivyofanya hapo mwanzo (Isaya 14:12-14). Kumruhusu Yesu atawale maisha yetu nyakati fulani ni jambo gumu sana kama vile kung'olewa jicho au mkono uliong'olewa (Mathayo 5:29 , 30), kwa sababu dhambi ni yenye kulevya na inaweza kushindwa tu na nguvu za kimuujiza za Mungu (Marko 10:27) .

Wengi wanaamini kwamba Yesu atawachukua wote wanaodai kuwa wameokoka na kuwapeleka mbinguni, bila kujali mwenendo wao. Lakini hii sivyo. Ni uzushi wa Shetani. Mkristo lazima afuate mtindo wa maisha wa Yesu (1 Petro 2:21). Damu yenye nguvu ya Yesu inaweza kutimiza hili kwa ajili yetu sisi sote (Waebrania 13:12), lakini tu ikiwa tunampa Yesu udhibiti kamili wa maisha yetu na kufuata kwa furaha anakoongoza, ingawa njia inaweza kuwa ya mawe na ngumu wakati mwingine (Mathayo 7 : 13 , 14 , 21).

Mbuzi wa Bwana aliwakilisha Yesu, ambaye angekufa kwa ajili ya dhambi zetu.

14. Unaweza kunisaidia kuelewa siku ya upatanisho?

Jibu: A. Mara moja kila mwaka, siku ya upatanisho, siku kuu ya hukumu ilifanyika katika Israeli (Mambo ya Walawi 23:27). Wote walipaswa kuungama kila dhambi. Wale waliokataa siku hiyohiyo walikatiliwa mbali kabisa na kambi ya Israeli (Mambo ya Walawi 23:29).

B. Mbuzi wawili walichaguliwa: Mmoja, mbuzi wa Bwana na mwingine, mbuzi wa Azazeli, akiwakilisha Shetani (Mambo ya Walawi 16:8). Mbuzi wa Bwana alichinjwa na kutolewa sadaka kwa ajili ya dhambi za watu (Mambo ya Walawi 16:9). Lakini siku hii damu ilichukuliwa hadi patakatifu pa patakatifu na kunyunyiziwa juu na mbele ya kiti cha rehema (Mambo ya Walawi 16:14). Siku hii ya pekee ya hukumu ndipo kuhani mkuu aliingia patakatifu pa patakatifu ili kukutana na Mungu kwenye kiti cha rehema.

Damu ya kunyunyiziwa (iliyowakilisha dhabihu ya Yesu) ilikubaliwa na

Mungu, na dhambi zilizoungamwa za watu zilihamishwa kutoka patakatifu hadi kwa kuhani mkuu. Kisha alihamisha dhambi hizi zilizoungamwa kwa mbuzi wa Azazeli, ambaye aliongozwa hadi jangwani (Mambo ya Walawi 16:16 , 20-22). Kwa namna hii, Patakatifu palitakaswa dhambi za watu, ambazo zilikuwa zimehamishiwa pale kwa damu iliyonyunyiziwa mbele ya pazia na zilikuwa zikikusanyika kwa mwaka mmoja.

Siku ya upatanisho ya Israeli ilikuwa ishara ya hukumu ya mwisho, ambayo itasuluhisha swali la dhambi milele katika ulimwengu wote.

15. Je, siku ya upatanisho inaashiria au kuashiria sehemu ya mpango mkuu wa Mungu wa wokovu, kama zilivyofanya sehemu nyingine za patakatifu pa kidunia na huduma zake?

“Basi ilikuwa sharti mifano ya mambo yaliyo mbinguni yasafishwe kwa hizo; bali mambo ya mbinguni yenyewe yasafishwe kwa dhabihu zilizo bora kuliko hizo. Waebrania 9:23 .

Jibu: Ndiyo. Ibada za siku hiyo zilielekeza kwenye kufutwa kwa dhambi na Kuhani Mkuu halisi katika patakatifu pa mbinguni. Kupitia damu Yake iliyomwagwa iliyotumiwa kwa wale walioandikwa katika kitabu cha uzima, Kristo angethibitisha maamuzi ya watu Wake ya kumtumikia Yeye milele. Siku hii maalum ya hukumu, kama ile ya Yom Kippur ya Israeli, ilionyesha upatanisho wa mwisho utakaofanywa kwa ajili ya sayari ya Dunia. Kutokana na aina ya kila mwaka ya siku ya kale ya upatanisho, wanadamu wote wanahakikishiwa kwamba Kuhani wetu Mkuu mwaminifu, Yesu, angali mpatanishi mbinguni kwa ajili ya watu Wake na yuko tayari kufuta dhambi za wote ambao watakuwa na imani katika damu Yake iliyomwagwa. Upatanisho wa mwisho unaongoza kwenye hukumu ya mwisho, ambayo inasuluhisha swali la dhambi katika maisha ya kila mtu, na kufikia kilele chake katika maisha au kifo.

Matukio Muhimu

Utagundua katika Viongozo viwili vifuatavyo jinsi mfano wa patakatifu pa duniani na hasa siku ya upatanisho ulivyofananisha matukio muhimu ya wakati wa mwisho, ambayo Mungu ataleta kutokea katika patakatifu pa mbinguni.

Tarehe ya Hukumu

Katika Mwongozo unaofuata wa Mafunzo, tutachunguza unabii muhimu wa Biblia ambapo Mungu anaweka tarehe ya kuanza kwa hukumu ya mbinguni. Inasisimua, kwa kweli!

16. Niko tayari kukubali haki ya Kristo, ambayo inajumuisha msamaha, kusafishwa kutoka kwa dhambi, na uwezo wa kuishi katika wakati uliopo na ujao.

Jibu:

Maswali ya Maswali

1. Ni samani gani zilizokuwa kwenye ua wa patakatifu? (2)

_____ Kiti cha rehema.

_____ Birika.

_____ Viti.

_____ Madhabahu ya sadaka za kuteketezwa.

2. Uwepo wa Mungu ulikaa kwenye kiti cha rehema. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

3. Kinara cha matawi saba kiliwakilisha (1)

_____ Yesu, nuru ya ulimwengu.

_____ Ujio wa pili wa Kristo.

_____ Kuta zinazometa za Yerusalemu mpya.

4. Kusudi la patakatifu na huduma zake lilikuwa ni (1)

_____ Kuwasaidia watu kuelewa malaika.

_____ Wape watu chakula cha nyama.

_____ Alama ya mpango wa wokovu.

5. Ni nani aliyechora mipango ya patakatifu? (1)

_____ Nuhu

_____ Malaika.

_____ Haruni.

_____Mungu.

6. Amri Kumi zilikuwa ndani ya sanduku la agano. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

7. Wanyama wa dhabihu waliochinjwa waliwakilisha (1)

_____ Roho Mtakatifu.

_____ Vita.

_____ Yesu.

8. Kulingana na patakatifu, Yesu anatutumikia katika nafasi zipi mbili? (2)

_____ Mfalme.

_____ Sadaka.

_____ Kuhani Mkuu.

_____ Mtawala wa ulimwengu.

9. Ni lipi kati ya haya lililokuwa kweli kuhusu patakatifu pa kidunia? (2)

_____ Ilikuwa na vyumba vitatu.

_____ Ilikuwa muundo wa aina ya hema.

_____ Ukubwa wake ulikuwa 500’ x 1000’.

_____ Ua ulitengenezwa kwa nguzo za shaba na nguo ya kitani.

_____ Paa lilitengenezwa kwa vigae vya Misri.

_____ Birika lilikuwa katika patakatifu pa patakatifu.

10. Haki kwa imani ndiyo haki pekee ya kweli. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

11. Haki kwa imani hutokana na (1)

_____ Matendo ya mwanadamu.

_____Kubatizwa.

_____ Imani katika Yesu Kristo pekee.

12. Ni nani aliyemwua mnyama wa dhabihu aliyeletwa na mwenye dhambi? (1)

_____ Mungu.

_____ Kuhani.

_____ Mwenye dhambi.

13. Ni maneno gani ambayo ni ya kweli kuhusu uadilifu ambao Yesu hutoa? (3)

_____ Itaturudisha kwa mfano wa Mungu.

_____ Sio muujiza.

_____ Matendo yetu mema ni sehemu kubwa yake.

_____ Inafunika dhambi zetu zilizopita.

_____ Inatupa hamu ya kuishi sawa.

14. Ni yapi kati ya yafuatayo ni ya kweli kuhusu siku ya upatanisho? (4)

_____ Ilifanyika kila mwezi.

_____ Ilikuwa siku ya hukumu.

_____ Ilikuwa siku ya michezo na furaha nzuri.

_____ Iliashiria hukumu ya mwisho.

_____ Mbuzi wa Azazeli alifananisha Shetani.

_____ Damu ilichukuliwa hadi mahali patakatifu sana.

15. Haki maana yake ni uhusiano mzuri na Mungu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

16. Kuua mnyama kulisaidia watu kutambua kwamba dhambi ilileta hukumu ya kifo juu ya watu wote. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Kwa Wakati Sahihi! Miadi ya Kinabii Yafichuliwa!

Somo la 18

Funga mkanda wako wa kiti! Sasa utachunguza unabii wa muda mrefu zaidi katika Biblia - unabii uliotabiri kwa ukamilifu ujio wa kwanza wa Yesu na wakati wa kifo chake. Katika Mwongozo wa Kusoma 16, "Ujumbe wa Malaika kutoka Angani," ulijifunza kwamba Mungu ana ujumbe muhimu sana ambao ulimwengu lazima usikie kabla ya kurudi kwa Kristo! Jambo la kwanza linaamuru watu kumwabudu Mungu na kumtukuza, kwa sababu saa ya hukumu yake imefika (Ufunuo 14:7). Katika Danieli 8 na 9, Mungu anafunua tarehe ya hukumu Yake ya mwisho kuanza na vidokezo vya unabii vyenye nguvu vinavyothibitisha Kristo kama Masihi. Hivyo hakuna unabii katika Maandiko yote ulio muhimu zaidi - lakini ni watu wachache wanaoufahamu! Wengine wanautafsiri vibaya kabisa. Tafadhali soma Danieli sura ya 8 na 9 kabla ya kuanza Mwongozo huu wa Somo, na umwombe Roho wa Mungu akuongoze katika kuelewa somo hili la ajabu.

Kondoo mume anawakilisha Umedi na Uajemi.

1. Katika maono, Danieli aliona kondoo mume mwenye pembe mbili akisukuma magharibi, kaskazini, na kusini na kumshinda kila mnyama aliyekutana naye (Danieli 8:3, 4). Kondoo huyo anaashiria nini?

"Yule kondoo mume uliyemwona mwenye pembe mbili ndiye wafalme wa Umedi na Uajemi." Danieli 8:20 .

Jibu: Kondoo dume ni mfano wa ufalme wa ulimwengu wa Umedi na Uajemi, ambao pia uliwakilishwa na dubu wa Danieli 7:5 . Unabii wa vitabu vya Biblia vya Danieli na Ufunuo hufuata kanuni ya "rudia na kupanua," ambayo humaanisha kwamba unarudia unabii uliotajwa katika sura za awali za kitabu hicho na kuupanua. Mbinu hii huleta uwazi na uhakika wa unabii wa Biblia.

Mbuzi anaashiria Ugiriki.

2. Danieli aliona mnyama gani mwenye kuvutia baadaye?

"Na yule beberu ni mfalme wa Ugiriki, na ile pembe kubwa iliyo katikati ya macho yake ndiye mfalme wa kwanza. Sasa ile iliyovunjika, na ambapo nne zilisimama kwa ajili yake, falme nne zitasimama katika taifa hilo." Danieli 8:21 , 22 .

Jibu: Kisha katika maono ya Danieli, mbuzi-dume mwenye pembe moja kubwa akatokea ghafula, akisafiri kwa kasi kubwa. Alimshambulia na kumshinda kondoo dume. Kisha ile pembe kubwa ikakatwa na pembe nne zika

tokea mahali pake. Mbuzi-dume mkali alifananisha ufalme wa ulimwengu wa tatu wa Ugiriki, na ile pembe kubwa ilifananisha Aleksanda Mkuu. Pembe nne zilizochukua nafasi ya ile pembe kubwa zinawakilisha falme nne ambazo milki ya Aleksanda iligawanywa. Katika Danieli 7:6 , falme hizi nne zinawakilishwa na vichwa vinne vya mnyama chui, ambaye pia anafananisha Ugiriki. Ishara hizi zinafaa sana kwamba ni rahisi kuzitambua katika historia.

MKOA JUMLA

I. Makedonia

(Masedonia ilitawala Ugiriki kwa miaka 200.) Cassander

II. Asia

(Inaitwa Asia Ndogo leo. Ni Uturuki ya kisasa.) Lysimachus - Uongo sim cus

(kwa ujumla ilitawala sehemu ya magharibi ya Asia Ndogo pamoja na Thrace huko Uropa.)

III. Syria Seleuchus -

(pamoja na sehemu za Asia.)

IV. Misri Ptolemy

(Kleopatra mwenye sifa mbaya alikuwa Ptolemy wa mwisho kutawala Misri.)

"Pembe ndogo" ya Danieli sura ya 8 inawakilisha Rumi katika hatua zake zote za kipagani na za kipapa. Kwa hiyo pembe ndogo ya siku za mwisho ni upapa.

3. Kulingana na Danieli 8:8, 9 , nguvu ya pembe ndogo baadaye ikatokea. Pembe ndogo inawakilisha nini?

Jibu: Pembe ndogo inawakilisha Rumi . Wengine wamependekeza kwamba pembe ndogo inawakilisha Antiochus Epiphanes , mfalme wa Seleucid ambaye alitawala Palestina katika karne ya pili KK na ambaye alivuruga ibada za Kiyahudi. Wengine, kutia ndani viongozi wengi wa Matengenezo ya Kanisa, wameamini kwamba ile pembe ndogo inawakilisha Roma katika sura zake za kipagani na za kipapa. Hebu tuchunguze ushahidi wa wazi wa Biblia kwa hili:

A. Kwa kupatana na kanuni ya kinabii ya "rudia na kupanua," Rumi lazima iwe mamlaka inayowakilishwa hapa kwa sababu sura zote mbili za 2 na 7 za Danieli zinaelekeza Rumi kama ufalme unaofuata Ugiriki. Danieli 7:24-27 pia inathibitisha ukweli kwamba Rumi katika hali yake ya upapa itafua-

tiwa na ufalme wa Kristo. Pembe ndogo ya Danieli sura ya 8 inalingana na mpangilio huu haswa: Inafuata Ugiriki na hatimaye inaharibiwa kwa njia isiyo ya kawaida au "kuvunjwa bila mkono" katika ujio wa pili wa Yesu. (Linganisha Danieli 8:25 na Danieli 2:34 .)

B. Danieli sura ya 8 inasema Wamedi na Waajemi wangekuwa "wakuu" (mstari wa 4), Wagiriki "wakuu sana" (mstari wa 8), na ile mamlaka ya pembe ndogo " kubwa sana" (mstari 9). Historia iko wazi kwamba hakuna mamlaka iliyofuata Ugiriki ikawa "kuu kupita" zaidi ya Roma.

C. Rumi ilipanua mamlaka yake hadi kusini (Misri), mashariki (Masedonia), na "nchi ya kupendeza" (Palestina) sawasawa na unabii ulivyotabiri (mstari wa 9). Hakuna mamlaka kuu zaidi ya Roma inayolingana na hatua hii.

D. Ni Roma pekee iliyosimama dhidi ya Yesu, "mkuu wa jeshi" (mstari wa 11) na "Mfalme wa wakuu" (Kifungu cha 25). Rumi ya kipagani ilimsulubisha. Pia iliharibu hekalu la Wayahudi. Na Roma ya upapa ilisababisha patakatifu pa mbinguni "kutupwa chini" (mstari wa 11) na "kukanyagwa chini ya miguu" (mstari wa 13) kwa kuchukua nafasi ya huduma muhimu ya Yesu, Kuhani wetu Mkuu mbinguni, na ukuhani wa kidunia unaodai kusamehe dhambi. Hakuna mtu ila Mungu awezaye kusamehe dhambi (Luka 5:21). Na Yesu ndiye Kuhani au Mpatanishi wetu pekee (1 Timotheo 2:5).

Ile mamlaka ndogo ya pembe ilitesa na kuharibu mamilioni ya watu wa Mungu.

4. Danieli 8 inatufahamisha kwamba mamlaka hii ndogo ya pembe ingeangamiza watu wengi wa Mungu (mistari 10, 24, 25) na kutupa ukweli chini (mstari 12). Mtakatifu alipouliza watu wa Mungu na patakatifu pa mbinguni wangekanyagwa kwa muda gani, jibu la mbinguni lilikuwa nini?

"Akaniambia, Hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patakapotakaswa." Danieli 8:14 .

Jibu: Jibu la Mbingu lilikuwa kwamba patakatifu pa mbinguni pangetakaswa baada ya siku 2,300 za kinabii, au miaka 2,300 halisi. (Mwongozo wa Somo la 15 unatoa ufafanuzi kamili wa kanuni ya kinabii ya siku kwa mwaka inayopatikana katika Ezekieli 4:6 na Hesabu 14:34 .) Tayari tumejifunza kwamba utakaso wa patakatifu pa kidunia ulifanyika siku ya upatanisho katika Israeli ya kale.

Siku hiyo watu wa Mungu walitambulishwa waziwazi kuwa Wake, na kumbukumbu ya dhambi zao iliondolewa. Waovu walioshikamana na dhambi walikatiliwa mbali na Israeli milele. Hivyo kambi ilisafishwa na dhambi.

Mbingu zilikuwa hapa zikimhakikishia Danieli kwamba dhambi na ile mam-

laka ndogo ya pembe hazingeendelea kufanikiwa, kutawala ulimwengu, na kuwatesa watu wa Mungu milele. Badala yake, katika miaka 2,300 Mungu angeingilia kati siku ya upatanisho ya kimbingu, au hukumu, ambapo dhambi na watenda-dhambi wangetambuliwa na baadaye kuondolewa katika ulimwengu wote mzima milele. Hivyo ulimwengu utasafishwa na dhambi. Maovu dhidi ya watu wa Mungu yatarekebishwa hatimaye, na amani na upatano wa Edeni utajaa tena ulimwengu wote mzima.

Danieli alisali kwamba Mungu amsaidie kuelewa ule unabii wa miaka 2,300.

5. Malaika Gabrieli alikazia jambo gani la lazima mara kwa mara?

“Fahamu, Ee mwanadamu; maana maono hayo yatakuwa wakati wa mwisho.” “Nitakujulisha yatakayokuwa katika mwisho wa ghadhabu.” “Basi, yafunge maono haya; maana yatakuwa ya siku nyingi.” Danieli 8:17 , 19 , 26 , mkazo umeongezwa.

Jibu: Gabrieli alisisitiza mara kwa mara kwamba maono ya siku 2,300 yalihusisha matukio ya wakati wa mwisho, ambayo yalianza mwaka wa 1798, kama tulivyojifunza katika Mwongozo wa 15. Malaika alitaka tuelewe kwamba unabii wa siku 2,300 ni ujumbe ambao unatumika kimsingi kwa sisi sote tunaoishi katika wakati wa mwisho wa historia ya dunia. Ina maana maalum kwa leo.

Utangulizi wa Danieli Sura ya 9

Baada ya maono ya Danieli ya sura ya 8, malaika Gabrieli alikuja na kuanza kumweleza maono hayo. Gabrieli alipofikia hatua ya siku 2,300, Danieli alianguka na kuwa mgonjwa kwa muda. Alipata nguvu tena na kuanza tena kufanya kazi ya mfalme lakini alihangaikia sana sehemu isiyoelezewa ya maono, zile siku 2,300. Danieli alisali kwa bidii kwa ajili ya watu wake, Wayahudi waliokuwa utumwani katika Umedi na Uajemi. Aliungama dhambi zake na kumsihi Mungu awasamehe watu wake. Danieli sura ya 9 huanza na maombi ya dhati ya nabii ya kuungama na kusihi kwa Mungu.

Tafadhali chukua muda sasa kusoma Danieli 9 kabla ya kuendelea zaidi na Mwongozo huu wa Somo.

Malaika Gabrieli alikuja kwa Danieli ili kumweleza ule unabii wa miaka 2,300.

6. Danieli alipokuwa akiomba, ni nani aliyemgusa ghafula na kwa ujumbe gani (Danieli 9:21-23)?

Jibu: Malaika Gabrieli alimgusa na kusema kwamba amekuja kueleza maono mengine yote yaliyofafanuliwa katika Danieli sura ya 8 (linganisha Danieli 8:26 na Danieli 9:23).

Gabrieli alimweleza Danieli matukio muhimu ambayo yangetukia ndani ya

ile miaka 2,300.

7. Ni kiasi gani kati ya siku 2,300 zingegawiwa (au kukatiliwa mbali kwa ajili ya) watu wa Danieli, Wayahudi, na jiji lao kuu, Yerusalemu (Danieli 9:24)?

Jibu: Majuma sabini yalipaswa "kuamuliwa," au kukatiliwa mbali, kwa Wayahudi. Majuma sabini ya kinabii ni miaka 490 halisi (70 x 7 = 490). Watu wa Mungu wangerudi hivi karibuni kutoka kuwa mateka katika Umedi na Uajemi, na Mungu angekatilia mbali miaka 490 kutoka ile miaka 2,300 na kuwagawia watu Wake waliochaguliwa kuwa fursa nyingine ya kutubu na kumtumikia.

8. Ni tukio gani na tarehe ambayo ingetia alama mahali pa kuanzia kwa unabii wa siku 2,300 na miaka 490 (Danieli 9:25)?

Jibu: Tukio la kuanzia lilikuwa ni amri kutoka kwa Mfalme Artashasta wa Uajemi iliyowaruhusu watu wa Mungu (waliokuwa mateka katika Umedi na Uajemi) kurudi Yerusalemu na kujenga upya mji. Amri hiyo, inayopatikana katika Ezra sura ya 7, ilitolewa mwaka wa 457 KK--mwaka wa saba wa mfalme (mstari wa 7)--na ilitekelezwa katika vuli. Artashasta alianza utawala wake mwaka 464 KK

Ubatizo wa Yesu ulikuwa utimizo sahihi wa unabii wa Biblia.

9. Malaika alisema kwamba majuma 69 ya kinabii, au miaka 483 halisi (69 x 7 = 483), iliyoongezwa hadi 457 KK ingemfikia Masihi (Danieli 9:25). Je!

Jibu: Ndiyo, kwa kweli! Hesabu za hisabati zinaonyesha kwamba kusonga mbele miaka 483 kamili kutoka kuanguka kwa 457 BC kufikia kuanguka kwa AD 27. Neno "Masihi" linamaanisha "mpakwa mafuta" (Yoh. 1:41 , pambizo). Yesu alipakwa mafuta kwa Roho Mtakatifu (Matendo 10:38) wakati wa ubatizo wake (Luka 3:21 , 22). Upako wake ulifanyika katika mwaka wa 15 wa utawala wa Tiberio Kaisari (Luka 3:1), ambayo ilikuwa AD 27. Na kufikiria utabiri huo ulifanywa zaidi ya miaka 500 kabla!

Kisha Yesu akaanza kuhubiri kwamba "wakati umetimia" (akimaanisha miaka 483 ambayo ingemfikia Masihi). Hivyo alithibitisha kwa sauti unabii huo (Marko 1:14 , 15 Wagalatia 4:4). Kwa hiyo Yesu kwa kweli alianza huduma Yake kwa kurejelea waziwazi ule unabii wa siku 2,300, akikazia umuhimu na usahihi wake. Huu ni ushahidi wa kutisha na wa kusisimua kwamba:

A. Biblia imevuviwa.

B. Yesu ndiye Masihi.

C. Tarehe nyingine zote katika unabii wa siku 2,300/490 ni halali. Ni msingi thabiti kama nini wa kujenga juu yake!

10. Sasa tumechunguza miaka 483 ya ule unabii wa miaka 490. Imesalia juma moja la kinabii, au miaka saba halisi (Danieli 9:26, 27). Nini kitatokea baadaye? Inatokea lini?

Jibu: Yesu "anakatiliwa mbali" au kusulubishwa "katikati ya juma," ambayo ni miaka mitatu na nusu baada ya kutiwa mafuta kwake, au masika ya 31 BK. Tafadhali angalia jinsi injili inavyofunuliwa katika mstari wa 26: " Baada ya majuma sitini na mawili Masihi atakatiliwa mbali, lakini si kwa ajili yake mwenyewe."

La, asifiwe Mungu, Yesu alipokatiliwa mbali, haikuwa kwa ajili yake mwenyewe. Yeye "ambaye hakutenda dhambi" (1 Petro 2:22) alisulubishwa kwa ajili ya dhambi zetu (1 Wakorintho 15:3) Isaya 53:5). Uhai wa Yesu wenye thamani ulitolewa kwa upendo na kwa hiari ili kutuokoa kutoka katika dhambi. Haleluya, ni Mwokozi wa namna gani! Dhabihu ya upatanisho ya Yesu ndiyo kiini hasa cha Danieli sura ya 8 na 9 .

Wanafunzi walihubiria umati wa Wayahudi.

11. Kwa kuwa Yesu alikufa baada ya miaka mitatu na nusu, angewezaje "kuthibitisha agano na wengi" kwa miaka saba kamili ya mwisho, kama vile unabii wa Danieli 9:27 unavyoamuru?

Jibu: Agano ni agano lake lenye baraka la kuwaokoa watu kutoka katika dhambi zao (Waebrania 10:16 , 17). Baada ya huduma yake ya miaka mitatu na nusu kuisha, Yesu alithibitisha agano kupitia wanafunzi wake (Waebrania 2:3). Aliwatuma kwanza kwa taifa la Kiyahudi (Mathayo 10:5 , 6), kwa sababu watu Wake waliochaguliwa walikuwa bado na miaka mitatu na nusu iliyosalia ya nafasi yao ya miaka 490 ya kutubu.

Baada ya kupigwa mawe kwa Stefano, wanafunzi walianza kuwahubiria watu wa mataifa.

12. Kipindi cha miaka 490 cha fursa ya mwisho kwa taifa la Kiyahudi kilipoisha katika masika ya 34 BK, wanafunzi walifanya nini?

Jibu: Walianza kuhubiri injili kwa watu wengine na mataifa ya ulimwengu (Matendo 13:46). Stefano, shemasi mwadilifu, alipigwa mawe hadharani mwaka wa 34 BK. Tangu tarehe hiyo na kuendelea Wayahudi, kwa sababu walimkataa Yesu na mpango wa Mungu, hawakuwa tena watu wateule wa Mungu au taifa. Badala yake, sasa Mungu anahesabu watu wa mataifa yote wanaomkubali na kumtumikia kuwa Wayahudi wa kiroho. Wamekuwa wateule wake--"warithi sawasawa na ahadi." Wayahudi wa kiroho, bila shaka, wanajumuisha Wayahudi ambao kila mmoja anamkubali na kumtumikia Yesu (Wagalatia 3:27-29 ; Warumi 2:28 , 29).

Hukumu ya uchunguzi ya Mungu inashuhudiwa na jeshi la mbinguni.

13. Baada ya 34 BK, ni miaka mingapi ya unabii wa miaka 2,300 iliyobaki? Je, ni tarehe gani ya mwisho ya unabii huo? Malaika alisema nini kingetokea katika tarehe hiyo (Danieli 8:14)?

Jibu: Kulikuwa na miaka 1,810 iliyobaki (2,300 minus 490 = 1,810). Tarehe ya mwisho ya unabii ni 1844 (AD 34 + 1810 = 1844). Malaika alisema patakatifu pa mbinguni pangetakaswa, au hukumu ya mbinguni itaanza. (Patakatifu pa duniani paliharibiwa mwaka wa 70 BK.) Tulijifunza katika Mwongozo wa 17 kwamba siku ya upatanisho ya mbinguni, au hukumu, ilipangwa kwa ajili ya wakati wa mwisho. Sasa tunajua kwamba tarehe ya mwanzo ni 1844. Mungu aliweka tarehe hii. Ni hakika kama tarehe 27 BK kwa Yesu kuwa Masihi. Watu wa Mungu wa nyakati za mwisho lazima wawe wanaitangaza (Ufunuo 14:6 , 7).

Utasisimka na kufurahishwa kujifunza habari za hukumu hiyo katika Mwongozo wa 19. Katika siku za Nuhu, Mungu alisema kwamba hukumu ya Gharika ingetukia katika miaka 120 (Mwanzo 6:3) na ikawa hivyo. Katika siku za Danieli, Mungu alisema kwamba hukumu yake ya wakati wa mwisho ingeanza baada ya miaka 2,300 (Danieli 8:14) na ikawa hivyo. Hukumu ya Mungu ya wakati wa mwisho imekuwa ikifanya kazi tangu 1844.

Maana ya Upatanisho

Neno la Kiingereza "atonement" awali lilimaanisha "at-one-ment" yaani, hali ya kuwa "at one" au katika makubaliano. Inaashiria maelewano ya uhusiano. Upatano kamili ulikuwepo awali katika ulimwengu wote mzima. Kisha Lusifa, malaika wa mbinguni mwenye kipaji (kama tulivyojifunza katika Mwongozo wa Somo 2), alimpinga Mungu na kanuni Zake za serikali. Theluthi moja ya malaika wa mbinguni walijiunga na uasi wa Lusifa (Ufun-

uo 12:3 , 4 , 7-9).

Uasi huu dhidi ya Mungu na kanuni zake za upendo unaitwa dhambi katika Biblia (Isaya 53:6 1 Yohana 3:4). Inaleta maumivu ya moyo, kuchanganyikiwa, machafuko, misiba, tamaa, huzuni, usaliti, na uovu wa kila aina. Mbaya zaidi, adhabu yake ni kifo (Warumi 6:23) ambayo hakuna ufufuo katika ziwa la moto (Ufunuo 21:8). Dhambi huenea haraka na ni hatari zaidi kuliko aina hatari zaidi ya saratani. Iliweka ulimwengu wenyewe hatarini.

Kwa hiyo Mungu alimtoa Lusifa na malaika zake kutoka mbinguni (Ufunuo 12:7-9), na Lusifa akapokea jina jipya "Shetani," ambalo linamaanisha "adui." Malaika wake walioanguka sasa wanaitwa mapepo. Shetani aliwashawishi Adamu na Hawa, na hivyo dhambi ikawa juu ya wanadamu wote. Msiba wa kutisha ulioje! Mgogoro mkubwa kati ya wema na uovu ulikuwa umeanza, na uovu ulionekana kushinda. Hali ilionekana kutokuwa na matumaini.

Lakini, hapana! Yesu, Mwana wa Mungu, Mungu Mwenyewe ambaye alikuwa zaidi ya sawa na watu wote ambao wangeishi duniani, alikubali kutoa uhai Wake ili kulipa adhabu ya kifo kwa kila mwenye dhambi (1 Wakorintho 5:7) . Kwa kukubali dhabihu yake, wenye dhambi wangewekwa huru kutokana na hatia ya dhambi (Warumi 3:25). Mpango huu wa utukufu pia ulijumuisha Yesu kuingia katika maisha ya mtu alipoalikwa (Ufunuo 3:20) na kumbadilisha kuwa mtu mpya (2 Wakorintho 5:17). Ilitoa nguvu kutoka kwa Yesu ili kumpinga Shetani na kurejesha kila mtu aliyeongoka kwa mfano wa Mungu, ambamo aliumbwa (Mwanzo 1:26 , 27 ; Warumi 8:29).

Sadaka hii ya upatanisho iliyobarikiwa inajumuisha mpango wa kutenga dhambi na kuiharibu ikiwa ni pamoja na Shetani na malaika zake walioanguka, pamoja na wote wanaojiunga naye katika uasi (Mathayo 25:41 ; Ufunuo 21:8). Zaidi ya hayo, habari kamili kuhusu Yesu na serikali Yake yenye upendo na Shetani na udikteta wake wa kishetani itapelekwa kwa kila mtu duniani ili wote waweze kufanya uamuzi wenye akili na wenye ujuzi wa kujipatanisha na Kristo au Shetani (Mathayo 24:14; Ufunuo 14:14 ; 6 , 7).

Kesi ya kila mtu itachunguzwa katika mahakama ya mbinguni (Warumi 14:10-12), na Mungu ataheshimu uchaguzi wa kila mtu kumtumikia Kristo au Shetani (Ufunuo 22:11 , 12). Hatimaye, baada ya kuondoa dhambi, mpango wa Mungu ni kuumba mbingu mpya na dunia mpya (2 Petro 3:13 ; Isaya 65:17), ambapo dhambi haitatokea tena (Nahumu 1:9), na kuwapa watu wake kama makao yao milele (Ufunuo 21:1-5). Kisha Baba na Mwana watakaa pamoja na watu wao katika furaha kamilifu na upatano milele.

Yote hii imejumuishwa katika "at-one-ment." Mungu ametujulisha hilo katika Neno lake na kulidhihirisha katika ibada za patakatifu pa Agano la Kale, hasa siku ya upatanisho. Yesu ndiye ufunguo wa upatanisho. Dhabihu yake ya upendo kwa ajili yetu pale Kalvari inafanya yote yawezekane. Kuondoa dhambi katika maisha yetu na katika ulimwengu kunawezekana kupitia Yeye tu (Matendo 4:12). Si ajabu kwamba ujumbe wa mwisho wa mambo matatu wa mbinguni kwa ulimwengu unatuita sisi sote kumwabudu Yeye (Ufunuo 14:6 , 7).

Kwa nini mtu yeyote aondoe sehemu muhimu ya unabii huu?

14. Kwa nini baadhi ya wafasiri wa Biblia wanatenga wiki ya mwisho (au miaka saba) ya miaka 490 iliyogawiwa taifa la Kiyahudi na kuitumia kwa kazi ya Mpinga Kristo mwishoni mwa historia ya ulimwengu?

Jibu: Swali hili ni zuri "Kwa nini mtu yeyote aondoe miaka saba ya mwisho ya miaka 490 iliyotengewa taifa la Kiyahudi na kuiweka mwisho wa historia ya ulimwengu?" Hebu tupitie ukweli: A. Hakuna kibali au ushahidi wowote wa kuingiza pengo popote kati ya miaka yoyote ya unabii wa miaka 490. Ni ya kuendelea, kama ilivyokuwa miaka 70 ya uhamisho wa watu wa Mungu iliyotajwa katika Danieli 9: 2 .

B. Kamwe katika Maandiko hakuna idadi maalum ya vitengo vya wakati (siku, wiki, miezi, miaka) inayojumuisha sehemu ya muda haimaanishi chochote isipokuwa vitengo vya wakati mfululizo au mfululizo. Mzigo wa uthibitisho ni juu ya wale wanaodai kwamba sehemu yoyote ya wakati wowote unabii unapaswa kutengwa na kuhesabiwa baadaye.

CAD 27 (mwaka wa ubatizo wa Yesu) ilikuwa tarehe ya kuanza kwa miaka saba ya mwisho ya unabii, ambayo Yesu alisisitiza kwa kuanza mara moja kuhubiri, "Wakati umetimia." Marko 1:15 .

D. Wakati wa kifo chake msalabani katika majira ya kuchipua ya mwaka wa 31 BK, Yesu alipaza sauti, "Imekwisha." Mwokozi hapa anarejelea kwa uwazi utabiri wa kifo chake uliofanywa katika Danieli sura ya 9, kama vile:

1. "Masihi" "atakatiliwa mbali" au kusulubiwa (mstari wa 26).

2. "Angeikomesha dhabihu na dhabihu" kwa kufa kwa ajili ya wote kama Mwana-Kondoo wa kweli wa Mungu (mstari wa 27 1 Wakorintho 5:7). 15:3).

3. "Atafanya upatanisho kwa ajili ya uovu" (mstari 24).

Hakuna mamlaka ya kibiblia au ushahidi wa kutenganisha wiki ya mwisho, au miaka saba, ya miaka 490 iliyotengwa kwa taifa la Kiyahudi na kuitumia kwa kazi ya Mpinga Kristo karibu na mwisho wa historia ya ulimwengu. Kubwa zaidi, kutenganisha miaka saba iliyopita kutoka kwa unabii wa

miaka 490 kwa hivyo kunapotosha maana ya kweli ya unabii mwingi katika vitabu vya Danieli na Ufunuo hivi kwamba watu hawawezi kuuelewa kwa usahihi. Hii ndiyo sababu Mungu analaani tafsiri ya kibinafsi ya unabii, kama vile nadharia hii ya pengo la miaka saba. Tafsiri kama hizo huwa zinawapotosha watu.

15. Nimekubali dhabihu ya upatanisho ya Kristo kwa ajili ya maisha yangu na nimemwalika anitakase kutoka kwa dhambi na kunifanya mtu mpya.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Nguvu ya pembe ndogo inaonekana katika Danieli sura ya 7 na Danieli sura ya 8. Je, zina nguvu sawa?

Nguvu ya pembe ndogo ya Danieli 7 inaashiria upapa. Nguvu ya pembe ndogo ya Danieli 8 inaashiria

Roma ya kipagani na ya kipapa.

2. "Siku elfu mbili na mia tatu" ya Danieli 8:14 iliyotafsiriwa kihalisi kutoka kwa Kiebrania inasomeka "jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu". Je, hii inamaanisha siku 1,150, kama wengine wanavyobishana?

La, Biblia huonyesha waziwazi katika Mwanzo 1:5 , 8 , 13 , 19 , 23 , 31 kwamba jioni na asubuhi ni sawa na siku moja. Hakukuwa na tukio lolote katika historia mwishoni mwa siku 1,150 ambalo lingetimiza unabii huu.

3. Je, "uchaguzi" una sehemu gani katika maisha ya Mkristo?

Ni ufunguo mkubwa wa mafanikio. Njia ya Mungu daima imekuwa uhuru wa kuchagua (Yoshua 24:15). Ingawa anataka kuokoa kila mtu (1 Timotheo 2:3 , 4), bado anaruhusu uchaguzi huru (Kumbukumbu la Torati 30:19). Mungu alimruhusu Shetani kuchagua kumwasi. Pia aliwaruhusu Adamu na Hawa wachague kutotii. Haki kamwe si kitu kilichofungiwa ndani, kilichopangwa na kunipeleka mbinguni bila kujali jinsi ninavyoishi na hata kama sitaki kwenda. Chaguo inamaanisha kuwa siku zote niko huru kubadilisha mawazo yangu. Yesu ananiuliza nimchague Yeye (Mathayo 11:28-30) na kuthibitisha chaguo langu kila siku (Zaburi 86:3). Ikiwa chaguo langu la kila siku ni Kwake, atanibadilisha na kunifanya kama Yeye na hatimaye kunipeleka katika ufalme Wake mpya uliobarikiwa. Lakini tafadhali kumbuka, niko huru kugeuka na kwenda upande mwingine wakati wowote. Mungu hatanilazimisha. Chaguo langu la kila siku la kumtumikia Yeye ni muhimu sana.

4. Wengi wanaamini kwamba mfalme wa Seleuko Antioko Epifane ndiye mamlaka ya pembe ndogo ya Danieli 8. Je, tunawezaje kuwa na hakika kwamba hii si kweli?

Kuna sababu nyingi. Baadhi yao ni kama ifuatavyo:

A. Antiochus Epiphanes hakuwa "mkuu kupita kiasi", kama unabii unavyoamuru (Danieli 8:9).

B. Hakutawala katika "wakati wa mwisho" au karibu na mwisho wa ufalme wa Seleucid kama unabii unavyohitaji (Danieli 8:23) lakini, badala yake, karibu na katikati.

C. Wale wanaofundisha kwamba Antiochus Epiphanes ndiye pembe ndogo huhesabu siku 2,300 kama siku halisi badala ya siku za kinabii sawa na mwaka. Kipindi hiki cha wakati halisi cha zaidi ya miaka sita hakina matumizi yenye maana kwa Danieli sura ya 8. Majaribio yote ya kufanya kipindi hiki halisi cha wakati kilingane na Antioko Epifania yameshindwa kwa namna moja, jambo ambalo ni aibu kwa wafuasi wake.

D. Pembe ndogo ingali ipo kwenye "wakati wa mwisho" (Danieli 8:12 , 17 , 19), huku Antiochus Epiphanes alikufa mwaka wa 164 KK

E. Pembe hiyo ndogo ilipaswa kuwa "kuu kupita kiasi" upande wa kusini, mashariki, na Palestina (Danieli 8:9). Ingawa Antiochus Epiphanes alitawala Palestina kwa muda, hakuwa na mafanikio yoyote huko Misri (kusini) na Makedonia (mashariki).

F. Pembe ndogo inatupa chini mahali pa patakatifu pa Mungu (Danieli 8:11). Antioko Epiphanes hakuharibu hekalu la Yerusalemu. Alilitia unajisi, lakini liliharibiwa na Warumi katika mwaka wa 70 BK. Wala hakuharibu Yerusalemu, kama ilivyoamriwa na unabii (Danieli 9:26).

G. Kristo alitumia machukizo ya uharibifu ya Danieli 9:26 na 27 , si kwa hasira za wakati uliopita za Antioko Epifania mwaka wa 167 KK, bali kwa wakati ujao wa karibu wakati jeshi la Kirumi lingeharibu Yerusalemu na hekalu katika kizazi chake katika mwaka wa 70 BK. (Luka 21:20-24). Katika Mathayo 24:15 , Yesu alimtaja nabii Danieli hususani na kusema kwamba utabiri wake wa Danieli 9:26 , 27 ungetimizwa wakati Wakristo wangeona (wakati ujao) chukizo la uharibifu 'limesimama katika patakatifu' katika Yerusalemu. . Hii ni wazi sana kutoelewa.

H. Yesu alihusisha kwa uwazi uharibifu wa Yerusalemu na kukataa kwa mwisho kwa Israeli kumkubali kama Mfalme na Mwokozi (Mathayo 21:33-43) 23:37 , 38 Luka 19:41-44). Uhusiano huu kati ya kumkataa Masihi na uharibifu wa jiji na hekalu ndio ujumbe muhimu wa Danieli 9:26 , 27 . Ni ujumbe unaotangaza matokeo ya kuendelea kwa Israeli kumkataa Masihi - hata baada ya kupewa miaka 490 ya ziada ya majaribio ya upendo. Kutumia unabii huo kwa Antiochus Epiphanes, aliyekufa mwaka wa 164 KK, muda mrefu kabla ya kuzaliwa kwa Yesu, kunaharibu kabisa maana ya Danieli sura ya 8 na 9 - unabii wa wakati muhimu zaidi wa Biblia.

Maswali ya Maswali

1. Kondoo mume wa Danieli 8 anaashiria (1)

_____ Babeli.

_____ Umedi-Uajemi.

_____ Ugiriki.

_____ Roma.

2. Mbuzi-dume wa Danieli 8 anawakilisha nini? (1)

_____ Misri.

_____ Palestina.

_____ Ugiriki.

_____ Ashuru.

3. Nguvu ya pembe ndogo ya Danieli 8 inawakilisha (1)

_____ Antiochus Epifane.

_____ Roma, katika awamu zake za kipagani na kipapa.

_____ Kutoamini Mungu.

_____ Iraq.

4. Siku ya upatanisho katika Israeli la kale ilikuwa siku ya hukumu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

5. Ni kiasi gani kati ya miaka 2,300 iliyokatiliwa mbali kwa ajili ya Wayahudi? (1)

_____ miaka 490.

_____ miaka 700.

_____ miaka 1810.

_____ miaka 100.

6. Katika unabii wa Biblia, siku moja ya unabii ni sawa na mwaka mmoja halisi. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

7. Unabii wa miaka 2,300 ulitabiri (miaka 500 kabla haijatukia) kwamba

Masihi angetokea mwaka wa 27 BK. Alionekana kwa wakati ufaao. Hii inathibitisha kwamba (3)

_____ Biblia imevuviwa.

_____ Malaika Gabrieli alikisia kwa bahati.

_____ Tarehe zingine zote katika unabii ni sahihi.

_____ Yesu ndiye Masihi.

8. Wakati miaka 490 iliyogawiwa taifa la Wayahudi ilipokwisha mwaka wa 34 BK, wanafunzi walifanya nini? (1)

_____ Walianza kuwahubiria watu wa mataifa mengine.

_____ Walichukua likizo ndefu.

_____ Walisema kwamba hakuna Myahudi ambaye angeokolewa baada ya AD 34.

9. Kulingana na unabii wa miaka 2,300 wa Danieli sura ya 8 na 9 , ni nini kilichotukia mwaka wa 1844? (1)

_____ Hukumu ilianza mbinguni.

_____ Siku ya rehema kwa taifa la Kiyahudi iliisha.

_____ Yesu alipaa mbinguni.

_____ Mungu alifunga rehema kwa watu wote.

10. Siku ya mbinguni ya upatanisho, au upatanisho mmoja, italeta ulimwengu wote katika upatano kamili na Mungu. Ni kauli gani kati ya zifuatazo zinazosema ukweli kuhusu sehemu fulani ya upatanisho? (10)

_____ Yesu alitoa maisha yake ili kulipa adhabu yetu ya kifo.

_____ Yesu alituweka huru kutoka katika hatia ya dhambi.

_____ Yesu anatubadilisha na kutufanya kuwa watu wapya kabisa.

_____ Yesu anaturudisha kwa mfano wa Mungu.

_____ Katika mahakama ya mbinguni, Mungu huheshimu chaguo la kila mtu kumtumikia Kristo au Shetani.

_____ Taarifa kamili huenda kwa kila mtu duniani kuhusiana na mpango wa Shetani wa kuharibu na mpango mtukufu wa Mungu wa kuwaokoa watu.

_____ Dhambi, Shetani, na wenye dhambi watatengwa na kuangamizwa.

_____ Mungu anaumba mbingu mpya na nchi mpya kwa ajili ya watu wake

na atakaa pamoja nao.

_____ Dhambi haitafufuka tena.

_____ Upatanisho uliwezekana kwa dhabihu ya Yesu pale Kalvari.

_____ Shetani na malaika zake wataongoka na kuokolewa.

11. Hakuna mamlaka ya Biblia au ushahidi wa kutenganisha juma la mwisho au miaka saba ya miaka 490 iliyogawiwa taifa la Kiyahudi na kuitumia kwa kazi ya Mpinga Kristo karibu na mwisho wa historia ya ulimwengu. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

12. Mnamo mwaka wa 34 BK, (3)

_____ Rehema iliisha kwa Wayahudi kama taifa teule la Mungu.

_____ Wanafunzi walianza kuwahubiria watu na mataifa mengine.

_____ Stefano, shemasi mwadilifu, alipigwa mawe.

_____ Hukumu ilianza mbinguni.

13. Muda wa siku 2,300 ulianza katika (1)

_____ BK 34

_____ 1944

_____ 1491 KK

_____ 457 KK

14. Unabii wa Danieli na Ufunuo unahusu hasa sisi na wakati wetu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Somo la 19

Mahakama iko ndani, hukumu imesomwa ... kesi imefungwa! Mawazo machache yanaweza kuwa ya kutisha zaidi. Siku inakaribia upesi ambapo kila mtu ambaye amewahi kuishi maisha yake yatapitiwa upya mbele ya macho ya Mungu yanayojua yote (2 Wakorintho 5:10). Lakini usiruhusu hali hii ikuogopeshe- jipe moyo! Mamilioni tayari wamepata ujumbe wa hukumu katika Mwongozo huu wa Mafunzo kuwa habari njema sana! Katika vipindi nne ambapo kitabu cha Ufunuo kinataja hukumu kuu, inatokea sifa na shukrani! Lakini je, unajua kwamba Biblia hutaja hukumu zaidi ya mara elfu moja? Karibu kila mwandikaji wa Biblia anarejelea, kwa hiyo umuhimu wake hauwezi kusisitizwa kupita kiasi. Katika dakika chache zijazo, utapata ufafanuzi halisi katika somo hili lililopuuzwa.

Awamu ya Kwanza ya Hukumu ya Mwisho

1. Malaika Gabrieli alimpa Danieli unabii wa hukumu ya mbinguni ya 1844. Awamu ya kwanza ya hukumu inaitwa hukumu kabla ya kuja kwa Yesu kwa sababu inafanyika kabla ya kuja kwa Yesu mara ya pili. Ni kundi gani la watu litakalozingatiwa katika awamu ya kwanza ya hukumu? Inaisha lini?

“Hukumu lazima ianzie katika nyumba ya Mungu.” 1 Petro 4:17 . “Mwenye dhalimu na azidi kudhulumu, na mwenye uchafu na azidi kuwa mchafu; na mwenye haki na azidi kufanya haki, na mtakatifu na azidi kutakaswa. tazama, naja upesi, na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.” Ufunuo 22:11 , 12 . (Ona pia 1 Timotheo 3:15 .)

Jibu: Inaisha kabla tu ya ujio wa pili wa Yesu. Wale (walio hai na waliokufa) waliodai kuwa Wakristo--”nyumba ya Mungu”--watazingatiwa katika hukumu ya kabla ya kuja. (Tarehe ya 1844 imeanzishwa katika Mwongozo wa 18.)

Yesu anasimama pamoja na watu wake waaminifu katika hukumu na kuwaahidi uamuzi chanya.

2. Ni nani anayesimamia hukumu? Wakili wa utetezi ni nani? Hakimu? Mshitaki? Mashahidi ni akina nani?

“Mzee wa siku aliketi, ... kiti chake cha enzi kilikuwa kama mwali wa moto.” “Hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunguliwa.” Danieli 7:9 , 10 . “Tunaye Mwombezi kwa Baba, Yesu Kristo mwenye haki.” 1 Yohana 2:1 . “Baba ... amekabidhi hukumu yote kwa Mwana.” Yohana 5:22 . “Ibilisi, ... ametupwa chini mshitaki wa ndugu zetu, yeye awashitakiye mbele za Mungu wetu mchana na usiku.” Ufunuo 12:9 , 10 . “Haya ndiyo anenayo yeye aliye Amina, shahidi mwaminifu na wa kweli, mwanzo wa kuumba

THE LAW
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IV
X

kwa Mungu." Ufunuo 3:14 . (Ona pia Wakolosai 1:12-15 .)

Jibu: Mungu Baba, Mzee wa siku, anaongoza katika hukumu. Anakupenda sana (Yohana 16:27). Shetani ndiye mshitaki wako pekee. Katika mahakama ya mbinguni, Yesu, ambaye anakupenda, rafiki yako mkubwa atakuwa wakili wako, hakimu, na shahidi wako. Naye anaahidi kwamba hukumu "itatolewa kwa ajili ya watakatifu." Danieli 7:22 , NEB.*

***The New English Bible, (C) 1961, 1970 na Wajumbe wa Oxford University Press and Syndics of Cambridge University Press. Inatumika kwa ruhusa.**

Ushahidi unaotolewa katika hukumu unatoka katika vitabu vya mbinguni.

3. Ni nini chanzo cha ushahidi uliotumika katika hukumu ya kabla ya majilio? Je, wote watahukumiwa kwa kiwango gani? Kwa kuwa Mungu tayari anajua kila kitu kuhusu kila mtu, kwa nini awe na hukumu?

"Hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunguliwa." Danieli 7:10 . "Wafu wakahukumiwa katika mambo hayo yaliyoandikwa katika vile vitabu, sawasawa na matendo yao." Ufunuo 20:12 . "Wao ... watahukumiwa kwa sheria ya uhuru." Yakobo 2:12 . "Tumefanywa kuwa tamasha kwa ulimwengu, na kwa malaika, na kwa wanadamu." 1 Wakorintho 4:9 .

Jibu: Ushahidi wa mahakama unatokana na vitabu ambavyo maelezo yote ya maisha ya mtu yameandikwa. Kwa waaminifu, kumbukumbu ya sala, toba, na msamaha wa dhambi itakuwa pale kwa wote kuona. Rekodi zitathibitisha kwamba nguvu za Mungu huwawezesha Wakristo kuishi maisha yaliyobadilika. Mungu anapendezwa na watakatifu wake na atafurahia kushiriki ushahidi wa maisha yao. Hukumu itathibitisha kwamba hakuna "hukumu kwa wale walio katika Kristo Yesu, ambao hawaenendi kwa kufuata mwili, bali kwa Roho." Warumi 8:1 .

Sheria ya Amri Kumi ni kiwango cha Mungu katika hukumu (Yakobo 2:10-12). Kuvunja sheria yake ni dhambi (1 Yohana 3:4). Haki ya sheria itatimizwa na Yesu kwa watu wake wote (Warumi 8:3 , 4). Kudai kwamba hili haliwezekani ni kutilia shaka neno la Yesu na nguvu zake.

Hukumu sio kumjulisha Mungu. Tayari ana habari kamili (2 Timotheo 2:19). Hata hivyo, watu waliokombolewa watakuwa wakija mbinguni kutoka katika ulimwengu ambao umeshushwa hadhi na dhambi. Malaika na wakaaji wa malimwengu mengine ambayo hayajaanguka bila shaka wangehisi wasiwasi kuhusu kumkaribisha mtu yeyote kwenye ufalme wa mbinguni wa Mungu ambaye angeweza kuanza dhambi tena. Hivyo, hukumu itawafungulia kila undani na kujibu kila swali. Kusudi la kweli la Shetani sikuzote limekuwa kumdharau Mungu kuwa si mwenye haki, mkatili, asiye na upendo, na asiye wa kweli. Hii inafanya kuwa muhimu zaidi kwa viumbe vyote katika ulimwengu kujionea wenyewe jinsi ambavyo Mungu ameku-

wa na subira sana kwa wenye dhambi. Kuthibitishwa kwa tabia ya Mungu ndilo kusudi kuu la hukumu (Ufunuo 11:16-19). 15:2-4 16:5 , 7 19:1 , 2 Danieli 4:36 , 37). Kumbuka kwamba sifa na utukufu hutolewa kwa Mungu kwa jinsi anavyoshughulikia hukumu.

Kila sehemu ya maisha ya mtu itapitiwa upya katika hukumu.

4. Ni sehemu gani ya maisha ya mtu inazingatiwa katika hukumu ya kabla ya kuja kwake? Nini kitathibitishwa? Zawadi zitaamuliwaje?

“Mungu ataleta hukumuni kila kazi, pamoja na kila neno la siri, likiwa jema au likiwa baya.” Mhubiri 12:14 . “Acheni [ngano na magugu] zikue pamoja mpaka wakati wa mavuno.” “Mwana wa Adamu atawatuma malaika zake, nao watakusanya kutoka katika ufalme wake machukizo yote.

Mathayo 13:30 , 41 . “Tazama, naja upesi na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.” Ufunuo 22:12 .

Jibu: Kila undani wa maisha utapitiwa upya, ikijumuisha mawazo na matendo ya siri. Kwa sababu hii, awamu hii ya kwanza ya hukumu pia inaitwa hukumu ya uchunguzi. Hukumu itathibitisha nani ataokolewa kati ya wale waliodai kuwa Wakristo. Bila shaka pia itathibitisha kama waliopotea wale ambao majina yao hayakuhukumiwa katika hukumu ya kabla ya kuja. Ingawa tumeokolewa kwa neema, thawabu zitatolewa kulingana na kazi, matendo, au mwenendo, ambayo inathibitisha ukweli wa imani ya Mkristo (Yakobo 2:26).

Awamu ya Pili ya Hukumu ya Mwisho

5. Ni kikundi gani kinachohusika katika hukumu ya mbinguni wakati wa miaka 1,000 ya Ufunuo sura ya 20? Je, ni nini madhumuni ya awamu hii ya pili ya hukumu?

“Hamjui ya kuwa watakatifu watauhukumu ulimwengu?... Hamjui ya kuwa tutawahukumu malaika?”

1 Wakorintho 6:2 , 3 . “Kisha nikaona viti vya enzi, wakaketi juu yake, nao wakapewa hukumu.” Ufunuo 20:4 .

Jibu: “Watakatifu,” au watu wenye haki wa nyakati zote ambao Kristo anawachukua kwenda mbinguni katika wingu wakati wa kuja kwake mara ya pili, watashiriki katika awamu hii ya pili ya hukumu.

Tuseme familia fulani imegundua kwamba mwana wao mpendwa sana aliyeuawa hakuwa mbinguni. Lakini muuaji alikuwa. Bila shaka wangehitaji majibu fulani. Awamu hii ya pili ya hukumu itajibu maswali yote ya wenye haki. Uhai wa kila mtu aliyepotea (kutia ndani Shetani na malaika zake) utachunguzwa kwa uangalifu na wenye haki, ambao watakubaliana kabisa na maamuzi ya Yesu kuhusu thawabu kwa kila mmoja. Itakuwa dhahiri kwa wote kwamba hukumu si jambo la kiholela. Badala yake, inathibitisha tu uchaguzi ambao watu wamefanya tayari kumtumikia Yesu au bwana mwingine (Ufunuo 22:11 , 12). (Kwa mapitio ya miaka 1,000, ona Mwongozo wa 12.)

Awamu ya Tatu ya Hukumu ya Mwisho

6. Awamu ya tatu ya hukumu ya mwisho itafanyika lini na wapi? Ni kundi gani jipya litakalokuwepo katika awamu hii ya hukumu?

“Miguu yake itasimama siku hiyo juu ya mlima wa Mizeituni, ulio mbele ya Yerusalemu.” “Na Bwana, Mungu wangu, atakuja, na watakatifu wote pamoja nawe.” “Nchi yote itageuzwa kama nchi tambarare kutoka Geba mpaka Rimoni kusini mwa Yerusalemu. Zekaria 14:4 , 5 , 10 . “Nami mimi Yohana nikauona mji ule mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni.” Ufunuo 21:2 . “Na hiyo miaka elfu itakapotimia, Shetani ... atatoka kwenda kuwadanganya mataifa ... kuwakusanya pamoja kwa vita.” Ufunuo 20:7 , 8 .

Waovu watajaribu kuushambulia mji mtakatifu.

Jibu: Awamu ya tatu ya hukumu itafanyika duniani mwishoni mwa miaka 1,000 ya Ufunuo sura ya 20, baada ya Yesu kurudi duniani pamoja na mji mtakatifu. Waovu wote ambao wamewahi kuishi, kutia ndani Ibilisi na malaika zake, watakuwepo. Mwishoni mwa miaka 1,000, waovu waliokufa wa nyakati zote watafufuliwa (Ufunuo 20:5). Shetani mara moja anaanzisha kampeni yenye nguvu ya propaganda ili kuwahadaa. Kwa kushangaza, yeye afaulu kusadikisha mataifa ya dunia kwamba yanaweza kuliteka jiji

takatifu.

7. Nini kitatokea baadaye?

“Wakapanda juu ya upana wa nchi, wakaizingira kambi ya watakatifu, na mji ule uliopendwa.” Ufunuo 20:9 .

Jibu: Waovu wanauzingira mji na kujiandaa kushambulia.

Awamu ya tatu ya hukumu itakatiza mpango wa kushambulia mji.

8. Ni nini kinachositisha mpango wao wa vita, na matokeo yatakuwa nini?

“Nikawaona wafu, wadogo kwa wakubwa, wamesimama mbele za Mungu; na vitabu vikafunguliwa; na kitabu kingine kikafunguliwa, ambacho ni cha uzima; sawasawa na kazi zao.” Ufunuo 20:12 . “Lazima sisi sote tuonekane mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo.” 2 Wakorintho 5:10 . “Kama mimi niishivyo, asema Bwana, kila goti litapigwa mbele zangu, na kila ulimi utakiri kwa Mungu. Hivyo basi, kila mmoja wetu atatoa hesabu yake mbele za Mungu.” Waroma 14:11 , 12 .

Jibu: Bila kutarajia, bila onyo, Mungu anaonekana na mwangaza karibu wa kupooza juu ya jiji (Ufunuo 19:11-21). Wakati wa ukweli umefika. Kila nafsi iliyopotea tangu ulimwengu ulipoanza, kutia ndani Shetani na malaika zake, sasa inakabiliana na Mungu katika hukumu. Kila jicho limeelekezwa kwa Mfalme wa wafalme (Ufunuo 20:12).

Kila Mtu Huyaona Maisha Yake Mwenyewe Yakipitiwa

Kisha kila nafsi iliyopotea inakumbuka hadithi yake mwenyewe ya maisha: Miito ya Mungu ya mara kwa mara, yenye uchangamfu, ya kusihi ili kutubu ile sauti ya kushawishi, tulivu, ndogo usadikisho wa ajabu ambao mara nyingi ulikuja kukataa mara kwa mara kuitikia. Yote yapo. Usahihi wake hauwezi kupingwa. Ukweli wake haupingiki. Mungu anataka waovu waelewe kikamilifu.

Atatoa maelezo yoyote yanayotakikana ili kuweka mambo yote wazi. Vitabu na rekodi zinapatikana.

Hakuna Kufunika

Mungu hahusiki katika ufichaji fulani wa kimbingu. Hajaharibu ushahidi, hakufuta kanda. Hakuna cha kuficha. Kila kitu kiko wazi, na kila mtu ambaye amewahi kuishi pamoja na malaika wote wema na wabaya atakuwa akitazama drama hii ya drama zote.

Kuanguka Kwa Magoti Waliopotea

Ghafla kunatokea harakati. Nafsi moja iliyopotea inapiga magoti ili kukiri hatia yake na kukiri waziwazi kwamba Mungu alikuwa zaidi ya haki kwake.

Kiburi chake cha ukaidi kilimzuia kujibu. Na kwa pande zote sasa, watu na malaika waovu vile vile wanapiga magoti. Kisha katika hatua moja kubwa, karibu wakati huo huo watu wote waliosalia na malaika waovu, pamoja na Shetani, wanaanguka kifudifudi mbele za Mungu (Warumi 14:11). Wanalisafisha jina la Mungu waziwazi kutokana na mashtaka yote ya uwongo na kutoa ushahidi kwa jinsi Yeye alivyowatendea kwa upendo, haki na rehema.

Wote Wanakiri Kwamba Hukumu Ni Ya Haki

Wote wanakiri kwamba hukumu ya kifo iliyotolewa juu yao ni ya haki njia pekee iliyo salama ya kushughulikia dhambi. Kwa kila mtu aliyepotea inaweza kusemwa, "Umejiangamiza mwenyewe." Hosea 13:9 . Mungu sasa anasimama amethibitishwa mbele ya ulimwengu. Mashtaka na madai ya Shetani yamefichuliwa na kukanushwa bila shaka kuwa ni uongo potovu wa mtenda dhambi mgumu.

Moto kutoka mbinguni utaondoa dhambi na wenye dhambi milele

9. Ni hatua gani za mwisho ambazo zitaondoa dhambi katika ulimwengu wote mzima na kuandaa makao salama na wakati ujao kwa waadilifu?

"Wakaizunguka kambi ya watakatifu, ... na moto ukashuka kutoka kwa Mungu mbinguni, ukawala. Na yule Ibilisi, mwenye kuwadanganya, akatupwa katika lile ziwa la moto." Ufunuo 20:9 , 10 . "Kwa maana hao [waovu] watakuwa majivu chini ya nyayo za miguu yenu." Malaki 4:3 . "Tazama, mimi naumba mbingu mpya na nchi mpya." Isaya 65:17 . "Tazamia mbingu mpya na nchi mpya, ambayo haki yakaa ndani yake." 2 Petro 3:13 . "Tazama, maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, ... nao watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao." Ufunuo 21:3 .

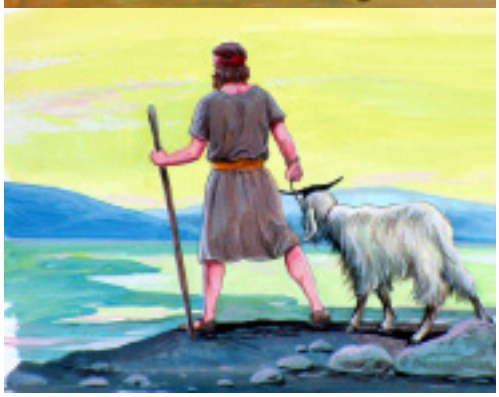
Jibu: Moto kutoka mbinguni utawashukia waovu. Moto huo utaondoa kabisa dhambi na wenye dhambi kutoka kwa ulimwengu milele. (Ona Mwongozo wa 11 wa Masomo kwa habari kamili kuhusu moto wa mateso.) Huu utakuwa wakati wa huzuni na mshtuko mkubwa kwa watu wa Mungu. Karibu kila mtu atakuwa na mpendwa au rafiki kwenye moto. Malaika walinzi labda watatokwa na machozi kwa kupoteza watu waliowalinda na kuwapenda kwa miaka mingi. Hata Kristo bila shaka atawalilia wale aliowapenda na kuwasihi kwa muda mrefu sana. Wakati huo wa kutisha, uchungu wa Mungu, Baba yetu mwenye upendo, juu ya gharama ya kutisha ya dhambi utakosa maelezo.

Mbingu Mpya na Nchi Mpya Kisha Bwana atafuta machozi yote kutoka kwa watu wake waliokombolewa (Ufunuo 21:4) na kuumba mbingu mpya na dunia mpya yenye kupendeza kupita maelezo kwa watakatifu wake. Na bora zaidi, Atakaa hapa pamoja na watu Wake katika umilele wote. Hakuna mtu anayefikiri angetaka kukosa hilo.

Mnyama aliyetolewa dhabihu aliwakilisha dhabihu ya Yesu msalabani.

10. Je, huduma ya "siku ya upatanisho" katika patakatifu pa duniani ya Agano la Kale ilifananishaje hukumu na mpango wa Mungu wa kuondoa dhambi kutoka kwa ulimwengu na kurejesha upatano mkamilifu?

Jibu: Katika Mwongozo wa 2 wa Somo, tulijifunza jinsi Shetani alivyoshtaki na kumpinga Mungu kwa uwongo na kuleta uovu mbaya wa dhambi katika ulimwengu. Siku ya upatanisho katika Israeli ya kale ilifundisha, kwa njia ya mifano, jinsi Mungu atakavyoshughulikia tatizo la dhambi na kurudisha upatanisho kwa ulimwengu kwa upatanisho.

(Upatanisho unamaanisha "mapatano mamoja," au "kuleta vitu vyote katika upatano kamili wa kimungu.")

Katika patakatifu pa duniani, hatua za mfano zilikuwa:

A. Mbuzi wa Bwana aliyechinjwa ili kufunika dhambi za watu.

B. Kuhani alihudumia damu mbele ya kiti cha rehema.

C. Hukumu ilifanyika kwa utaratibu huu:

(1) wenye haki walithibitisha, (2) wasiotubu kukatiliwa mbali, na (3) kumbukumbu ya dhambi kuondolewa katika patakatifu.

D. Rekodi ya dhambi iliyowekwa juu ya mbuzi wa Azazeli.

E. Mbuzi wa Azazeli aliyetumwa nyikani.

F. Watu waliosafishwa na dhambi zao.

G. Wote wanaanza mwaka mpya kwa slate safi.

Hatua hizi tano za mfano zinawakilisha matukio halisi ya upatanisho ambayo yameanzishwa kutoka patakatifu pa mbinguni, makao makuu ya Mungu ya mbinguni kwa ulimwengu. Jambo la kwanza hapo juu ni ishara ya tukio halisi la upatanisho la nukta ya kwanza chini ya nukta ya pili hapo juu ni ishara ya nukta ya pili hapa chini, n.k. Angalia jinsi Mungu anavyoonyesha kwa uwazi matukio haya makuu ya upatanisho: A. Kifo cha dhabihu

cha Yesu kama

dhabihu badala ya mwanadamu (1 Wakorintho 15:3 5:7).

B. Yesu kama Kuhani wetu Mkuu anarudisha watu kwa mfano wa Mungu (Waebrania 4:14-16 Warumi 8:29).

C. Hukumu inatoa kumbukumbu kuthibitisha maisha, mema na mabaya, na kisha kuondoa kumbukumbu za dhambi kutoka patakatifu pa mbinguni (Ufunuo 20:12) Matendo 3:19-21).

D. Wajibu wa kuanzisha dhambi na kuwafanya watu wote watende dhambi umewekwa kwa Shetani (1 Yohana 3:8) Ufunuo 22:12).

E. Shetani alifukuzwa nyikani (miaka 1,000 ya Ufunuo sura ya 20).

F. Shetani, dhambi, na wenye dhambi wameondolewa kabisa (Ufunuo 20:10 21:8, Zaburi 37:10 , 20 Nahumu 1:9).

G. Nchi mpya iliyoundwa kwa ajili ya watu wa Mungu. Kila kitu kilichopotea kwa dhambi kinarejeshwa kwa watakatifu wa Bwana (2 Petro 3:13, Matendo 3:20 , 21).

Upatanisho haujakamilika mpaka ulimwengu na vyote vilivyomo ndani yake virudishwe katika hali ya kabla ya dhambi kwa uhakika kwamba dhambi haitafufuka tena.

Baada ya hukumu, dhambi itatoweka milele. Wenye haki watakuwa salama milele.

11. Ni habari gani njema kuhusu hukumu kama ilivyofunuliwa katika Mwongozo huu wa Somo na kuorodheshwa hapa chini?

Jibu: A. Mungu na namna yake ya kushughulikia tatizo la dhambi itathibitishwa kwa utukufu mbele ya ulimwengu mzima. Hili ndilo lengo kuu la hukumu.

B. Hukumu itaamuliwa kwa kuwapendelea watu wa Mungu.

C. Wenye haki watakuwa salama kutokana na dhambi milele.

D. Dhambi itaondolewa kabisa na haitatokea mara ya pili.

E. Kila kitu ambacho Adamu na Hawa walipoteza kwa dhambi kitarejeshwa kwa waliokombolewa.

F. Waovu watageuka kuwa majivu, si kuteswa milele.

G. Katika hukumu, Yesu ndiye hakimu, wakili, na shahidi wetu.

H. Wote Baba na Mwana wanatupenda. Ibilisi ndiye anayetushtaki.

I. Vitabu vya mbinguni vitasaidia wenye haki kwa sababu vitaonyesha jinsi

neema ya injili ilivyobadilisha maisha yao.

J. Hakuna hukumu ya adhabu juu yao walio katika Kristo Yesu. Hukumu itadhihirisha ukweli huo tu.

K. Hakuna nafsi moja (mtu au malaika) italalamika kwamba Mungu hana haki. Itakuwa kwa pamoja kwamba Mungu amekuwa na upendo, haki, neema, na fadhili katika kushughulika na wote.

12. Mungu anaahidi kukuacha huru katika hukumu ya mbinguni ikiwa utamwalika aingie katika maisha yako na kumruhusu abaki katika udhibiti. Je, utamkaribisha kuingia katika maisha yako leo?

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1.Kuna tofauti gani kati ya kumkubali Yesu kama Mwokozi wangu na kumkubali kuwa Bwana wangu?

Tofauti ni kubwa.

Ninapomkubali kama Mwokozi, ananiokoa kutoka kwa hatia na adhabu ya dhambi na kunipa kuzaliwa upya. Ananibadilisha kutoka mwenye dhambi hadi mtakatifu. Shughuli hii ni muujiza wa utukufu na ni muhimu kwa wokovu. Hakuna anayeweza kuokolewa bila hiyo. Hata hivyo, Yesu hajamalizana nami kwa wakati huu. Nimezaliwa, lakini mpango wake ni kwamba mimi pia niwe kama Yeye (Waefeso 4:13). Ninapomkubali kila siku kama mtawala, au Bwana, wa maisha yangu, Yeye, kwa miujiza yake, hunifanya nikue katika neema na mwenendo wa Kikristo hadi ninapokuwa mkomavu katika Kristo (2 Petro 3:18) .

Shida - Nataka Njia Yangu Mwenyewe

Tatizo ni kwamba nataka kuendesha maisha yangu - kuwa na njia yangu mwenyewe. Biblia inaita hii "uovu", au dhambi (Isaya 53:6). Kumfanya Yesu kuwa Bwana wangu ni muhimu sana hivi kwamba Agano Jipya linamtaja kama "Bwana" mara 766. Katika kitabu cha Matendo pekee, anatajwa kama "Bwana" mara 110 na kama "Mwokozi" mara mbili tu. Hili linaonyesha jinsi ilivyo muhimu kumjua kama Bwana na Mtawala wa maisha yetu.

Sharti Lililopuuzwa - Kumfanya Bwana

Yesu aliweka msisitizo unaoendelea juu ya Ubwana Wake kwa sababu Alijua kwamba kumvika taji ya Bwana kungekuwa jambo la kusahaulika na kupuuzwa (2 Wakorintho 4:5). Nisipomfanya kuwa Bwana wa maisha yangu, hakuna njia ninayoweza kuwa Mkristo mzima aliyevikwa haki ya Kristo. Badala yake, nitaishia kuwa "mnyonge, na mwenye mashaka, na maskini, na kipofu, na uchi" na, mbaya zaidi, kuhisi kwamba "sihitaji cho-

chote". Ufunuo 3:17 .

2. Kwa kuwa kumbukumbu ya dhambi za watu wa Mungu ilihamishwa siku ya upatanisho kwa mbuzi wa Azazeli, je, hilo halimfanyi yeye pia kuwa mchukua-dhambi wetu? Nilifikiri Yesu pekee ndiye aliyebeba dhambi zetu.

Mbuzi wa Azazeli, ambaye anawakilisha Shetani, habebi kwa njia yoyote, au kulipia, dhambi zetu. Mbuzi wa Bwana, ambaye alitolewa dhabihu siku ya upatanisho, anawakilisha Yesu, aliyechukua na kulipia dhambi zetu pale Kalvari. Yesu peke yake "aichukuaye dhambi ya ulimwengu". Yohana 1:29 . Shetani ataadhibiwa (kama watenda dhambi wengine wote— Ufunuo 20:12-15) kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe, ambazo zitajumuisha wajibu wa (1) kuwepo kwa dhambi, (2) matendo yake maovu, na (3) kuathiri kila mtu duniani kufanya dhambi. Mungu atamwajibisha waziwazi kwa uovu. Hivi ndivyo ishara ya uhamisho wa dhambi kwa mbuzi wa Azazeli (Shetani) katika siku ya upatanisho inakusudiwa kuwasilisha.

3. Biblia iko wazi kwamba Mungu husamehe dhambi zote zinazoungamwa (1 Yohana 1:9). Pia ni wazi kwamba, ingawa zimesamehewa, kumbukumbu za dhambi hizi zinabaki kwenye vitabu vya mbinguni hadi mwisho wa nyakati (Matendo 3:19-21). Kwa nini dhambi hazifutwi zikisamehewa?

Kuna sababu nzuri sana. Hukumu ya mbinguni haitakuwa kamili hadi hukumu ya waovu itendeke—mara moja kabla ya kuangamizwa kwao kwenye mwisho wa ulimwengu. Ikiwa Mungu angeharibu kumbukumbu kabla ya awamu hii ya mwisho ya hukumu, Angeweza kushutumiwa kwa ufichaji mkubwa. Rekodi zote za maadili hubaki wazi kwa kutazamwa hadi hukumu itakapokamilika.

4. Wengine wanasema hukumu ilifanyika pale msalabani. Wengine wanasema kwamba hufanyika wakati wa kifo. Je, tunaweza kuwa na uhakika kwamba muda wa hukumu kama inavyoonyeshwa katika Mwongozo huu wa Mafunzo ni sahihi?

Ndiyo. Ili kufanya iwezekane kwetu kuwa na hakika kuhusu wakati wa hukumu, Mungu alitaja waziwazi mara tatu katika Danieli sura ya 7. Ona wakati hususani wa Mungu. Mungu hakuacha nafasi ya kutokuwa na uhakika. Mfuatano wa kiungu umeelezwa mara tatu (mistari 8-14, 20-22, 24-27) katika sura hii moja kama ifuatavyo:

A. Nguvu ya pembe ndogo - ilitawala AD 538-1798. (Ona Mwongozo wa 15.)

B. Hukumu - inaanza baada ya 1798 (mwaka 1844) na inaendelea hadi ujio wa pili wa Yesu.

C. Ufalme mpya wa Mungu - ulioanzishwa mwishoni mwa hukumu.

Kwa hiyo Mungu anaweka wazi kwamba hukumu haifanyiki wakati wa kifo

au msalabani, bali kati ya 1798 na ujio wa pili wa Yesu. Kumbuka kwamba ujumbe wa malaika wa kwanza ni sehemu, "Saa ya hukumu yake imekuja". Ufunuo 14:6 , 7 . Watu wa Mungu wa nyakati za mwisho lazima wawe wanauambia ulimwengu kwamba hukumu ya mwisho iko kwenye kikao sasa!

5. Tunaweza kujifunza mambo gani muhimu kutokana na funzo letu la hukumu?

Zingatia mambo matano yafuatayo:

A. Mungu anaweza kuonekana kuchukua muda mrefu kabla ya kutenda, lakini wakati Wake ni sahihi. Hakuna mtu aliyepotea atakayeweza kusema "sikuelewa" au "sikujua".

B. Shetani na uovu wa kila aina hatimaye watashughulikiwa na Mungu katika hukumu. Kwa kuwa hukumu ni kazi ya Mungu na Ana ukweli wote, tunapaswa kuacha kuwahukumu wengine na kumwacha Mungu aifanye. Ni jambo zito kwetu kuchukua kazi ya Mungu ya kuhukumu. Ni kunyakua mamlaka Yake.

C. Mungu anatuacha sisi sote huru kuamua jinsi tutakavyohusiana Naye na ni nani tutakayemtumikia. Hata hivyo, ni lazima tuwe tayari kwa matokeo mabaya tunapoamua kinyume na Neno Lake.

D. Mungu anatupenda sana hata ametupa vitabu vya Danieli na Ufunuo ili kuyaweka wazi masuala haya ya nyakati za mwisho. Usalama wetu pekee upo katika kumsikiliza na kufuata ushauri wake kutoka katika vitabu hivi vikuu vya unabii.

E. Shetani amedhamiria kumwangamiza kila mmoja wetu. Mikakati yake ya udanganyifu ni yenye matokeo na yenye kusadikisha kwamba wote isipokuwa wachache sana watanaswa. Bila nguvu ya Yesu ya ufufuo katika maisha yetu kila siku ili kutulinda na mitego ya shetani, tutaangamizwa na Shetani.

Maswali ya Maswali

1. Kuna awamu ngapi za hukumu? (1)

_____ Sita.

_____ Moja.

_____ Tatu.

2. Angalia vipengele vya kweli kuhusu awamu ya kwanza ya hukumu. (7)

_____ Ni hukumu ya kabla ya majilio.

_____ Ilianza mwaka wa 1844.

_____ Kinafanyika sasa.

_____Shetani ndiye mshitaki.

_____ Malaika Gabrieli ndiye mwamuzi.

_____ Mungu anasimamia.

_____ Nabii Yona alitabiri.

_____ Sheria ya Mungu ndiyo kipimo.

_____ Atazingatia maisha ya wale waliodai kuwa Wakristo.

3. Ni mambo gani yanayosema ukweli kuhusu awamu ya pili ya hukumu, ambayo itafanyika wakati wa miaka 1,000? (3)

_____ Wenye haki wa nyakati zote watakuwepo.

_____ Shetani ataendelea kukatiza shughuli za mahakama.

_____ Wote watakubali kwamba adhabu ya Shetani ni ya haki.

_____ Malaika wa Shetani watasamehewa.

_____ Waovu watadai haki zao.

_____ Wenye haki watajifunza kwa nini baadhi ya marafiki zao wamepotea.

4. Yesu atahudumu katika nyadhifa tatu. Wao ni kina nani? (3)

_____ Jaji.

_____ Shahidi.

_____ Mdhamini.

_____ Karani wa mahakama.

_____ Wakili wa utetezi.

5. Waovu watakuwepo kwa ajili ya hukumu mwishoni mwa miaka 1,000 baada ya kuuzunguka mji mtakatifu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

6. Mungu ataweka wazi kwa kila mtu aliyepotea na malaika kwa nini amepotea. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

7. Katika awamu moja ya hukumu kila mtu (wema na mbaya) ambaye amewahi kuishi, pamoja na malaika wote waovu na Shetani, atakuwepo ana kwa ana. Awamu gani? (1)

_____ Awamu ya kwanza—hukumu ya sasa ya kabla ya kuja.

_____ Awamu ya pili—katika kipindi cha miaka 1,000.

_____ Awamu ya tatu—mwishoni mwa miaka 1,000.

8. Kwa nini vitabu vya kumbukumbu vinahitajika katika hukumu ya mbinguni? (1)

_____ Kumjulisha Mungu ukweli.

_____ Kumkumbusha Mungu kile ambacho huenda amesahau.

_____ Kuwapa malaika kitu cha kufanya.

_____ Ili kuwasaidia watu, malaika, na wakaaji wa ulimwengu mwingine kuelewa jinsi Mungu anavyoshughulikia hukumu ya haki na ya haki.

9. "Upatanisho" maana yake ni "kuleta vitu vyote katika upatano kamili wa kiungu." Ni vitu gani hapa chini ni sehemu ya upatanisho mkuu wa mbinguni? (5)

_____ Kifo cha Yesu msalabani.

_____ Hukumu.

_____ Huduma ya Yesu kama Kuhani wetu Mkuu.

_____ Gharika ya siku za Nuhu.

_____ Danieli katika tundu la simba.

_____ Uharibifu wa mwisho wa dhambi na wenye dhambi.

_____ Uumbaji wa mbingu mpya na nchi mpya.

10. Ni mambo gani ambayo ni habari njema kutoka kwa hukumu? (5)

_____ Hukumu itaamuliwa kwa ajili ya watakatifu.

_____ Ibilisi huwaka moto milele kuzimu.

_____ Dhambi haitaanza tena.

_____ Dhambi inaweza kuanza tena kwa urahisi katika siku za usoni.

_____ Yesu ndiye mwamuzi, wakili na shahidi wetu.

_____ Njia ya Mungu ya kushughulika na dhambi na wokovu itathibitishwa

kikamilifu.

_____ Kila kitu ambacho Adamu na Hawa walipoteza kwa dhambi kitarejeshwa.

11. Ukweli ni upi kuhusu Shetani kama mbuzi wa Azazeli wa hukumu? (3)

_____ Anaadhibiwa kwa kuanzisha dhambi.

_____ Anaadhibiwa kwa kumwongoza kila mtu katika dhambi.

_____ Hana uhusiano wowote na kulipia dhambi zetu.

_____ Shetani atakataa kuwa mbuzi wa Azazeli na atatoroka.

12. Hukumu si ya kiholela. Badala yake, inathibitisha kimsingi maamuzi ambayo watu tayari wamefanya ama kumtumikia Yesu au kuchagua bwana mwingine. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

13. Kusudi kuu la hukumu ni kuwafahamisha watu, Shetani, malaika wema na wabaya, na wakazi wa ulimwengu mwingine kwamba Mungu ameshughulikia janga la dhambi kwa hekima, kwa usawa, na kwa uadilifu tangu kuanzishwa kwake. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Alama ya Mnyama

Maandiko: Ufunuo 13:1-8 , Ufunuo 14:9-18

Somo la 20

Nambari ya tattoo, chip ya kompyuta chini ya ngozi, au kitu cha hila zaidi? Ni mojawapo ya unabii uliotafsiriwa vibaya sana katika Biblia yote - lakini ni muhimu sana kuelewa somo hili kwa usahihi. Lakini katika kusoma alama ya mnyama, ni lazima kushughulikia masuala nyeti sana, kutaja majina na kuwa mahususi. Hili si jambo linalopendwa na watu wengi leo, lakini ni lazima tuwe imara kwa sababu Mungu anawapenda watu wake na anataka waijue kweli. Ujumbe huu si wetu, bali ni wa Yesu. Na kifo cha milele kikiwakabili wale wanaopokea alama, itakuwa ni hatia kutomsaidia Yeye kutoa ujumbe huu. Somo hili pengine linapaswa kutanguliwa na onyo: "IBILISI HATAKI USOME NA KUKAMILISHA MWONGOZO HUU WA KUJIFUNZA." Tafadhali soma Ufunuo 13:1-8 , 14:9-12 , na 16-18 , na uombe Roho Mtakatifu akupe moyo mwaminifu na wenye kuelewa kabla ya kuanza safari hii ya kujifunza.

Kikumbusho cha Haraka

Tulijifunza kutoka kwa Mwongozo wa 2 kwamba mgogoro wa kutisha unaendelea kati ya Mungu na shetani. Imekuwa ikiendelea kwa karne nyingi tangu Lusifa, malaika mwenye nguvu zaidi mbinguni, kumwasi Mungu. Akiwa na malaika waliojiunga naye, alijaribu kumshinda Mungu na kutwaa udhibiti wa ulimwengu. Mungu na malaika waaminifu hawakuwa na cha-

guo ila kumfukuza Lusifa na malaika zake kutoka mbinguni. Lusifa, ambaye alikuja kujulikana kama Ibilisi na Shetani, alikasirika. Azimio lake la kumwangamiza Mungu na kudhibiti ulimwengu limeongezeka kila mwaka unaopita. Kwa kushangaza, ameungwa mkono na watu wengi zaidi duniani katika uasi wake. Bwana pia anaomba uaminifu na usaidizi wa watu, lakini Yeye huwaacha wote huru kuchagua. Hivi karibuni kila mtu duniani atakuwa amejiunga na Shetani au Mungu. Vita vya mwisho kati ya Shetani na Mungu viko karibu, na vinaelezwa katika kitabu cha Ufunuo. Kitabu hiki kinaonyesha kwamba Mungu ana ishara, au alama, ambayo itawatambulisha watu wake. Shetani pia ana alama, au alama, ambayo itawatambulisha wale wanaomuunga mkono. Kama kawaida, Shetani atafanya kazi kupitia mamlaka ya kidunia iliyofananishwa na Ufunuo na mnyama ili kuweka alama yake. Mwongozo huu wa Somo utafunua alama ya mnyama, ambayo kila mtu aliyepotea wa wakati wa mwisho atapokea. Isipokuwa unajua "alama" yake ni nini, utaepuka vipi kuipokea?

Upapa ni mpinga Kristo.

1. Ili kujua "alama" ni nini, ni lazima kwanza tutambue mnyama. Je, Biblia inamfafanuaje mnyama huyo?

Jibu: Ufunuo 13:1-8 , 16-18 hutoa sifa 11 zinazowatambulisha. Yameorodheshwa hapa chini:

A. Anainuka kutoka baharini (mstari wa 1).

B. Mkusanyiko wa wanyama wanne wa Danieli sura ya 7 (mstari wa 2).

C. Joka akampa nguvu na mamlaka (mstari wa 2).

D. Anapokea jeraha la mauti (mstari 3).

E. Jeraha la mauti kuponywa (mstari 3).

F. Nguvu kubwa ya kisiasa (mistari 3, 7).

G. Nguvu za kidini zenye nguvu (mistari 3, 8).

H. Hatia ya kukufuru (mistari 1, 5, 6).

I. Hupigana na watakatifu na kuwashinda (mstari 7).

J. Hutawala kwa muda wa miezi 42 (mstari wa 5).

K. Ina namba ya ajabu 666 (mstari wa 18).

Je, baadhi ya pointi hizi zina pete inayojulikana? Hakika! Tulikutana na wengi wao hapo awali tulipojifunza kuhusu Mpinga Kristo katika Danieli sura ya 7. "Mnyama" wa Ufunuo 13 ni jina lingine la "Mpinga Kristo," ambalo tulijifunza kutoka kwa Danieli 7 ni upapa.

Unabii wa Danieli na Ufunuo mara nyingi hushughulikia msingi uleule wa unabii uliotangulia, lakini kila mara mambo mapya yanapoongezwa ambayo husaidia kufanya unabii huo kuwa hakika. Kwa hivyo tarajia kujifunza mambo mapya kuhusu Mpinga Kristo kutoka kwa Mwongozo huu wa Mafunzo. Sasa hebu tuzingatie, moja baada ya nyingine, pointi 11 zinazomwelezea mnyama.

A. Angeinuka kutoka baharini (Ufunuo 13:1).

Bahari (au maji) katika unabii inahusu watu, au eneo la watu (Ufunuo 17:15). Kwa hiyo mnyama, au Mpinga Kristo, angetokea kati ya mataifa yaliyoimarishwa ya ulimwengu uliojulikana wakati huo. Upapa, kama tunavyojua sote, ulizuka Ulaya Magharibi, kwa hiyo inafaa jambo hili.

Neno la Ufafanuzi

Kupatana na amri ya Mungu ya kuwaheshimu watu wote (1 Petro 2:17), tunatulia hapa ili kutambua upapa kwa matendo na utendaji wake mwingi mzuri. Hospitali zake, nyumba za watoto yatima, kulea maskini, nyumba za akina mama wasioolewa, na matunzo ya wazee yanathaminiwa ulimwenguni pote. Anaweza kusifiwa kwa uaminifu kwa mambo mengi. Lakini, kama mashirika mengine yote, pia amefanya makosa. Mungu anabainisha baadhi ya makosa yake katika Ufunuo. Bwana, ambaye hubariki na kufarijji, lazima wakati mwingine kuadhibu na kusahihisha. Tafadhali mwombe Roho Wake azungumze nawe unapojifunza mada hii muhimu.

B. Ingekuwa ni mchanganyiko wa hayawani wanne wa Danieli sura ya 7 (Ufunuo 13:2).

Jifunze kulinganisha hapa chini ili kuona jinsi yote yanalingana:

Danieli sura ya 7	Ufunuo sura ya 13
Babeli	Mnyama anayefanana na simba (mst. 4) “Mdomo wa simba” (mst. 2)
Umedi na Uajemi	Mnyama kama dubu (mst. 5) “Miguu ya dubu” (mst. 2)
Ugiriki	Mnyama anayefanana na Chui (mst. 6) “Kama chui” (mst. 2)
Roma	Mnyama mwenye pembe kumi (mst. 7) “Kuwa na ... pembe kumi” (mst. 1)

Wanyama wanne wa Danieli 7 wanaonyeshwa kama sehemu ya Mpinga Kristo, au mnyama, kwa sababu upapa ulijumuisha imani na mazoea ya kipagani kutoka kwa milki zote nne. Aliwavisha mavazi ya kiroho na kuyaeneza ulimwenguni kama mafundisho ya Kikristo. Hii hapa ni mojawapo ya kauli nyingi za kuunga mkono kutoka kwa historia: “Kwa namna

fulani, yeye [upapa] amenakili shirika lake kutoka kwa Milki ya Kirumi, amehifadhi na kuzaa matunda mawazo ya kifalsafa ya Socrates, Plato, na Aristotle, yaliyokopwa kutoka, Wenyeji na Milki ya Kirumi ya Byzantine, lakini daima anabaki kuwa yeye mwenyewe, akichimba kikamilifu vitu vyote vilivyotolewa kutoka kwa vyanzo vya nje." 1 Jambo hili kwa hakika linalingana na upapa.

C. Mnyama lazima apokee uwezo wake, kiti chake (mji mkuu), na mamlaka kutoka kwa joka (Ufunuo 13:2).

Ili kutambua joka, tunaenda kwenye Ufunuo sura ya 12, ambapo kanisa la Mungu la wakati wa mwisho linaonyeshwa kama mwanamke safi. Katika unabii, mwanamke safi anawakilisha watu wa kweli wa Mungu au kanisa (Yeremia 6:2). Isaya 51:16). (Katika Mwongozo wa 23, tutawasilisha somo la kina la kanisa la Mungu la wakati wa mwisho la Ufunuo sura ya 12. Mwongozo wa 22 unafafanua Ufunuo sura ya 17 na 18, ambapo makanisa yaliyoanguka yanafananishwa na mama aliyeanguka na binti zake walioanguka.) mwanamke anaonyeshwa kama mjamzito na karibu kujifungua. Joka hilo hujilaza karibu, likitumaini "kummeza" mtoto wakati wa kuzaliwa. Hata hivyo, mtoto anapozaliwa Yeye hukwepa joka, hutimiza utume Wake, na kisha kupaa mbinguni. Kwa wazi mtoto huyo ni Yesu, ambaye Herode alijaribu kumwangamiza kwa kuwaua watoto wote wachanga katika Bethlehemu (Mathayo 2:16). Kwa hiyo joka hilo linawakilisha Roma ya kipagani, ambayo Herode alikuwa mfalme wake. Nguvu nyuma ya njama ya Herode ilikuwa, bila shaka, shetani (Ufunuo 12:7-9). Shetani hutenda kupitia serikali mbalimbali ili kukamilisha kazi yake mbaya katika kesi hii, Rumi ya kipagani.

Tutanukuu marejeo mawili tu ya kuunga mkono kutoka kwa historia, ingawa yapo mengi: (1) "Kanisa la Kirumi ... lilijisukuma lenyewe hadi mahali pa Milki ya Ulimwengu ya Kirumi, ambayo ni muendelezo wake halisi. ... Papa ... ndiye mrithi wa Kaisari." 2 (2) "Kanisa la Kikatoliki lenye nguvu lilikuwa kidogo zaidi ya Dola ya Kirumi iliyobatizwa. Rumi ilibadilishwa na pia kuongoka. Mji mkuu sana wa Dola ya kale ukawa mji mkuu wa Dola ya Kikristo. Ofisi ya Pontifex Maximus iliendelea katika hilo ya Papa." Kwa hiyo hatua hii pia inafaa upapa. Alipokea mji wake mkuu na mamlaka kutoka kwa Roma ya kipagani.

D. Lingepokea jeraha la mauti (Ufunuo 13:3).

Jeraha la mauti lilitolewa wakati jenerali wa Napoleon, Alexander Berthier, alipoingia Roma na kumchukua Papa Pius VI katika Februari 1798. Napoleon aliamuru kwamba wakati wa kifo cha papa, upapa ungekomeshwa. Papa alikufa huko Ufaransa mnamo Agosti 1799. "Nusu ya Ulaya ilifikiri ... kwamba bila Papa Upapa ulikuwa umekufa." 4 Hivyo hatua hii pia inafaa upapa.

E. Jeraha la mauti lingepona, na ulimwengu mzima ungempa mnyama heshima (Ufunuo 13:3).

Tangu uponyaji wake, nguvu ya upapa imekua na kuongezeka hadi leo yeye ni mojawapo ya mashirika yenye nguvu zaidi ya kidini-kisiasa na vituo vya ushawishi duniani. Malachi Martin, mtaalamu kamili wa mambo ya ndani wa Vatikani na mtaalamu wa akili, anafichua yafuatayo katika kitabu chake kinachouzwa zaidi The Keys of This Blood 5 (nambari za kurasa kwenye mabano):

KUHUSU PAPA:

Ameazimia kuwa mtawala wa ulimwengu kama vile Konstantino katika siku zake (49). Analindwa na serikali nne (120). Yeye ndiye mtu anayejulikana sana wa karne ya 20 (123). Yeye ni marafiki wa kibinafsi na viongozi wa nchi 91 (490). Watu wa ulimwengu wanaonekana kwake kuwa tayari kwa serikali yenye maadili duniani kote yenye udhibiti (160). Waandishi wa habari elfu kumi na sita waliripoti ziara yake ya Amerika (490).

KUHUSU UPAPA:

Balozi wa Marekani anasema Vatikani haiwezi kulinganishwa kama "chapisho la kusikiliza" (120). Vatikani inajua kufikia Jumamosi kitakachotokea Jumatatu popote duniani (439). Muundo wa Papa umetayarishwa kwa utawala wa dunia nzima sasa (143).

Kwa wazi, jeraha limepona na macho ya mataifa yako juu ya Vatikani, kwa hiyo hatua hii pia inafaa upapa.

F. Ingekuwa mamlaka yenye nguvu ya kisiasa (Ufunuo 13:3 , 7).

Tazama kipengele E hapo juu.

G. Lingekuwa shirika la kidini lenye nguvu sana (Ufunuo 13:3 , 8).

Tazama kipengele E hapo juu.

H. Ingekuwa na hatia ya kukufuru (Ufunuo 13:5 , 6).

Upapa una hatia ya kukufuru kwa sababu makasisi wake wanadai kusamehe dhambi na mapapa wake wanadai kuwa Kristo.

I. Ingepigana na kuwatesa watakatifu (Ufunuo 13:7).

Upapa uliwatesa na kuwaangamiza mamilioni ya watakatifu wakati wa Nyakati za Giza.

J. Ungetawala kwa muda wa miezi 42 (Ufunuo 13:5).

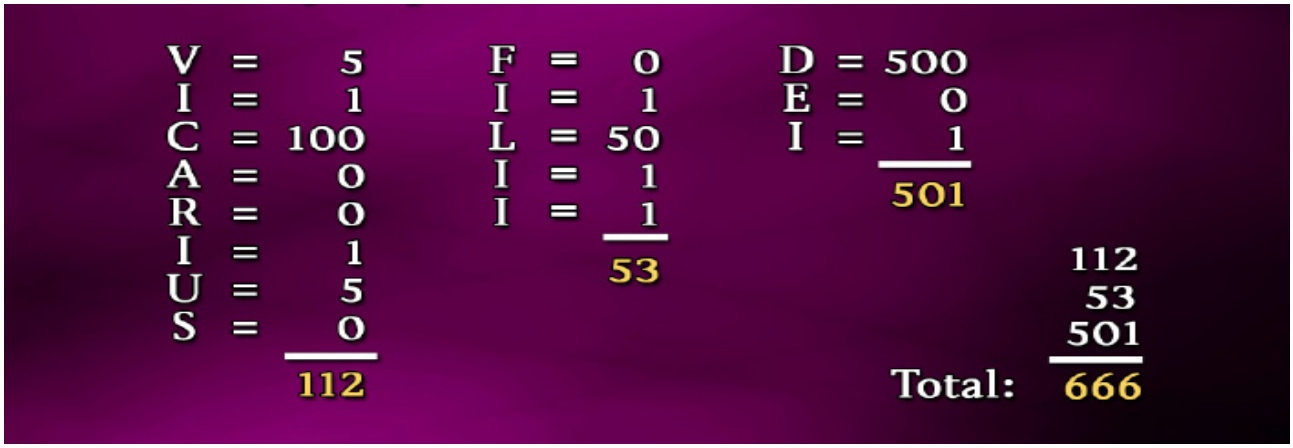
Upapa ulitawala kwa muda wa miezi 42 ya kinabii, ambayo ni sawa na miaka 1,260, kuanzia mwaka 538-1798 BK.

Pointi H hadi J pia zinafaa kwa upapa. Tulizigusia kwa ufupi tu hapa kwa sababu zilishughulikiwa kwa kina katika Mwongozo wa Kusoma 15, swali la 8, vipengele E, G, na H.

K. Ingekuwa na nambari ya ajabu 666 (Ufunuo 13:18).

Mstari huu unasema, "Ni hesabu ya mwanadamu," na Ufunuo 15:2 inasema ni "hesabu ya jina lake." Je, unamfikiria mtu gani unapofikiria upapa? Kwa kawaida, sote tunamfikiria papa. Jina lake rasmi ni nani? Hapa kuna nukuu ya Kikatoliki: "Cheo cha papa wa Roma ni "Vicarius Filii Dei" (Kiingereza: "Vicar of the Son of God").6 Malachi

Martin, katika The Keys of This Blood, anatumia jina lile lile kwa ajili ya papa kwenye ukurasa wa 114, 122. Maelezo ya chini ya Ufunuo 13:18 katika matoleo fulani ya Biblia ya Douay [Katoliki] yanasema, "herufi zenye hesabu za jina lake ndizo zitafanyiza nambari hii."

Tena, upapa unapatana na sehemu ya utambulisho mnyama mwenye "alama" ni upapa.Hakuna mamlaka nyingine katika historia ingeweza kupatana na mambo haya ya maelezo ya kimungu.Sasa kwa kuwa tumemtambulisha mnyama huyo kwa hakika, tunaweza kugundua alama yake, au ishara ya mamlaka.Lakini kwanza, hebu tuangalie neno la Mungu ishara ya mamlaka

1Andre Retif, The Catholic Spirit, trans. by Dom Aldhelm Dean, Vol. 88 of The Twentieth Century Encyclopedia of Catholicism (New York, Hawthorne Books, 1959), p. 85. 2Adolf Harnack, Ukristo ni nini

? . na Thomas Bailey Saunders (New York: Putnam, toleo la 2, rev., 1901), uk. 270.

3Alexander Clarence Flick, The Rise of the Mediaeval Church (kuchapishwa tena: New York, Burt Franklin, 1959), uk. 148 , 149.

4Joseph Rickaby, "The Modern Papacy," Lectures on the History of Religion, Hotuba ya 24, (London: Catholic Truth Society, 1910), p. 1.

5(New York, Simon & Schuster, 1990)

6”Majibu kwa Maswali ya Wasomaji,” Our Sunday Visitor, Nov. 15, 1914.

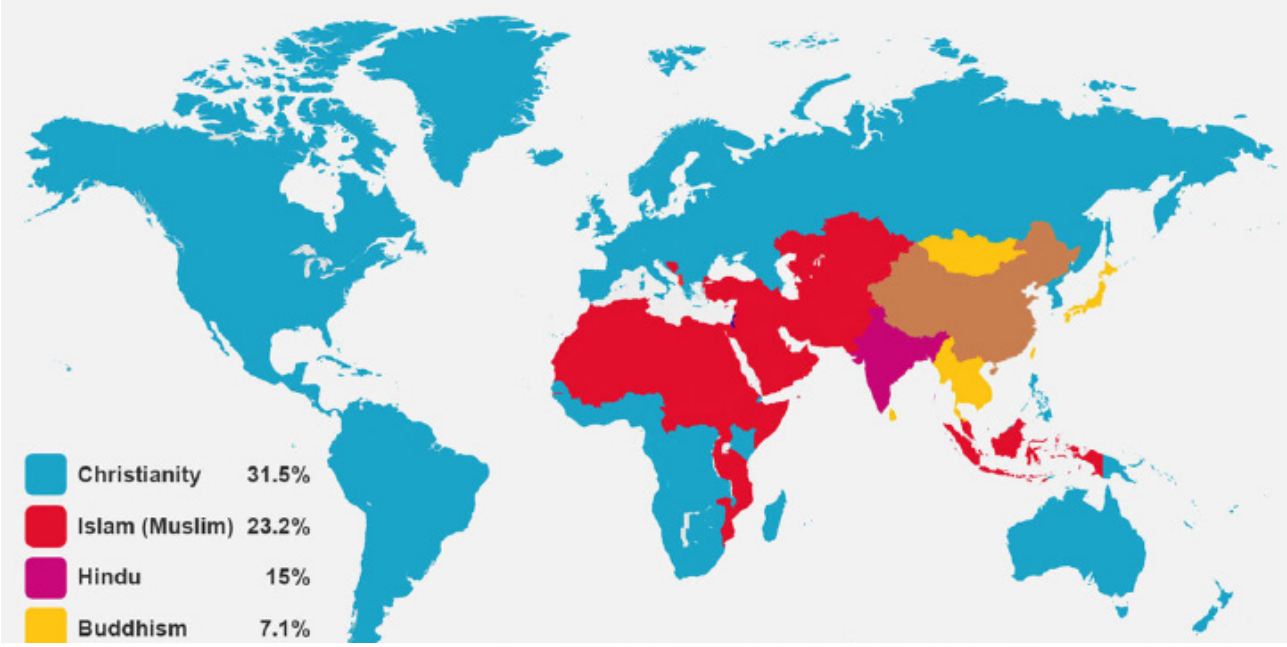
Sabato ni ishara, au alama, ya nguvu za Mungu.

2. Alama ya Mungu au ishara ya mamlaka ni nini?

“Naliwapa sabato zangu ziwe ishara kati ya mimi na wao, wapate kujua ya kuwa mimi, Bwana, ndimi niwatakasaye.” Ezekieli 20:12 . “Ni ishara kati ya mimi na wana wa Israeli milele; maana kwa siku sita Bwana alifanya mbingu na nchi.” Kutoka 31:17 .

Jibu: Mungu anasema katika maandiko hapo juu kwamba alitupa Sabato yake kama ishara tukufu ya uwezo wake wa kuumba na uwezo wake wa kututakasa (kugeuza na kuokoa) sisi. Katika Biblia, maneno muhuri, ishara, alama, na ishara yanatumiwa kwa kubadilishana.7 Ishara ya Mungu, Sabato, inawakilisha nguvu zake takatifu za kutawala akiwa Muumba na Mwokozi. Ufunuo 7:1-3 inasema itaandikwa kwenye vipaji vya nyuso (akili, Waebrania 10:16) za watu wake. Itaashiria kwamba wanamilikiwa Naye na wana tabia yake. Waebrania 4:4-10 inathibitisha hili kwa kusema kwamba tunapoingia katika pumziko Lake (kupokea wokovu), tunapaswa kuitakasa Sabato Yake ya siku ya saba kama ishara, au alama, ya wokovu. Ushikaji Sabato wa kweli humaanisha kwamba mtu amekabidhi maisha yake kwa Yesu Kristo na yuko tayari kufuata popote Yesu anapoongoza.

Kwa kuwa ishara, au alama, ya mamlaka na nguvu za Mungu ni siku yake takatifu ya Sabato, inaonekana yaelekea kwamba ishara, au alama, ya mpinzani wa Mungu, mnyama, inaweza pia kuhusisha siku takatifu. Hebu tuone ikiwa inafanya.

7(Linganisha Mwanzo 17:11 na Warumi 4:11 na Ufunuo 7:3 na Ezekieli 9:4 .)

Jumapili kama siku takatifu ni alama ya mnyama, au ishara ya mamlaka.

3. Upapa unasema nini ishara au alama yake ya mamlaka?

Jibu: Angalia sehemu ifuatayo kutoka kwa katekisimu ya Kikatoliki:

“Swali : Je, una njia nyingine yoyote ya kuthibitisha kwamba Kanisa lina uwezo wa kuanzisha sherehe za kanuni?”

“Jibu: Kama asingekuwa na uwezo huo, hangeweza kufanya yale ambayo wanadini wote wa kisasa wanakubaliana naye - hangeweza kuchukua nafasi ya utunzaji wa Jumapili ya siku ya kwanza ya juma, kwa kuadhimisha Jumamosi siku ya saba. mabadiliko ambayo hakuna mamlaka ya Kimaandiko.” 8

Kwa hiyo upapa hapa unasema kwamba ilibadilisha Sabato kuwa Jumapili na kwamba karibu makanisa yote yalikubali siku mpya takatifu. Hivyo, upapa hudai kwamba Jumapili kuwa siku takatifu ndiyo alama, au ishara, ya uwezo na mamlaka yake.

8Stephen Keenan, A Doctrinal Catechism [FRS No. 7.], (3rd American ed., rev.: New York, Edward Dunigan & Bro., 1876), p. 174.

Kubadilisha Sabato kuwa Jumapili kunahusisha kubadilisha sheria ya Mungu - jambo zito sana.

4. Je, Mungu alitabiri mabadiliko hayo katika Maandiko?

Jibu: Ndiyo! Katika kueleza Mpinga Kristo katika Danieli 7:25 , Mungu alisema itafikiri “kubadili majira na sheria.”

A. Upapa umejaribuje kubadili sheria za Mungu? Kwa njia tatu tofauti: Katika katekisimu zake (1) ameacha amri ya pili dhidi ya kuabudu sanamu, na (2) kufupisha amri ya nne (Sabato) kutoka maneno 94 hadi nane tu. Amri ya Sabato (Kutoka 20:8-11) inabainisha wazi kuwa Sabato ni siku ya saba ya juma. Kama ilivyobadilishwa na upapa, amri inasomeka: "Kumbuka kwamba uitakase siku ya Sabato." Imeandikwa hivyo, inaweza kurejelea siku yoyote. Na, hatimaye, yeye (3) aligawanya amri ya kumi katika amri mbili.

B. Upapa umejaribuje kubadili nyakati za Mungu? Kwa njia mbili: (1) Amebadilisha wakati wa Sabato kutoka siku ya saba hadi siku ya kwanza. (2) Pia amebadilisha "muda" wa Mungu kwa ajili ya kuanza na kufunga saa za Sabato. Badala ya kuhesabu siku ya Sabato kuanzia machweo ya jua ljumaa usiku hadi machweo ya jua Jumamosi usiku kama Mungu aagizavyo (Mambo ya Walawi 23:32), alikubali desturi ya kipagani ya Waroma ya kuhesabu siku kuanzia saa sita usiku Jumamosi usiku hadi saa sita usiku Jumapili usiku. Mungu alitabiri "mabadiliko" haya yangejaribiwa na mnyama, au Mpinga Kristo.

Angalia sehemu ifuatayo kutoka kwa katekisimu ya Kikatoliki:

" Swali: Siku ya Sabato ni ipi?

Jibu: Jumamosi ni siku ya Sabato.

Swali: Kwa nini tunaadhimisha Jumapili badala ya Jumamosi?

Jibu: Tunaadhimisha Jumapili badala ya Jumamosi kwa sababu Kanisa Katoliki lilihamisha sherehe kutoka Jumamosi hadi Jumapili." 9

Hapa kuna usemi mwingine wa Kikatoliki: "Kanisa liko juu ya Biblia na uhamisho huu wa utunzaji wa Sabato kutoka Jumamosi hadi Jumapili ni uthibitisho chanya wa ukweli huo." 10

Upapa unasema katika marejeo haya kwamba mabadiliko yake yenye mafanikio ya utunzaji wa Sabato hadi ibada ya Jumapili ni uthibitisho kwamba mamlaka yake ni kuu zaidi, au "juu," Maandiko.

9Peter Geiermann, The Convert's Catechism of Catholic Doctrine (St. Louis, B. Herder Book Co., 1957 ed.), p. 50.

10Rekodi ya Kikatoliki (London, Ontario, Kanada, Septemba 1, 1923).

Upapa umebadilisha Sabato kuwa Jumapili.

5. Mtu yeyote angewezaje kuthubutu kujaribu kubadili siku takatifu ya Mungu?

Jibu: Tunauliza upapa, "Je, kweli ulibadilisha Sabato kuwa Jumapili?"

Anajibu, “Ndiyo, tulifanya. Ni ishara, au alama yetu, ya mamlaka na nguvu.”

Tunauliza, “Ungewezaje hata kufikiria kufanya hivyo?”

Ni swali muhimu. Lakini swali ambalo upapa huwauliza rasmi Waprotestanti ni muhimu zaidi. Tafadhali isome kwa makini:

“Utaniambia kwamba Jumamosi ilikuwa Sabato ya Kiyahudi, lakini kwamba Sabato ya Kikristo imebadilishwa kuwa Jumapili. Imebadilishwa! lakini na nani? Ni nani aliye na mamlaka ya kubadilisha amri ya wazi ya Mungu Mwenyezi? Wakati Mungu amesema akasema, Mtaiweka takatifu siku ya saba, ni nani atakayethubutu kusema, La, waweza kufanya kazi na kufanya mambo yote ya kilimwengu siku ya saba, lakini utaitakasa siku ya kwanza badala yake? swali ambalo sijui unaweza kulijibuje wewe ni Mprotestanti, na unakiri kuwa unaenda kwa Biblia na Biblia pekee na bado katika jambo muhimu sana kama kutunza siku moja katika saba kama siku takatifu kinyume na herufi iliyo wazi ya Biblia, na kuiweka siku nyingine mahali pa siku hiyo ambayo Biblia imeamuru.Amri ya kuitakasa siku ya saba ni mojawapo ya amri kumi unazoamini kwamba zile nyingine tisa bado zinafunga aliyekupa mamlaka ya kuchezea lile la nne? Ikiwa unapatana na kanuni zako mwenyewe, ikiwa kweli unafuata Biblia na Biblia pekee, unapaswa kuweza kutoa sehemu fulani ya Agano Jipya ambamo amri hii ya nne imebadilishwa waziwazi.” 11

11Maktaba ya Mafundisho ya Kikristo: Kwa nini Huishiki Takatifu Siku ya Sabato? (London: Burns and Oates, Ltd.), uk. 3, 4.

Kwa kusikitisha, Ukatoliki na Uprotestanti wote wanasimama na hatia mbele ya mahakama ya hukumu ya mbinguni kwa kukataa Sabato takatifu ya Mungu, ishara Yake takatifu ya utambulisho.

Viongozi wa kidini wanaopuuza Sabato takatifu ya Mungu watakabiliana na ghadhabu yake.

6. Ni maonyo gani mazito ambayo Mungu ametoa kuhusu sheria Yake na ishara, au alama Yake?

Jibu: A. Mungu anawaonya viongozi wa kidini dhidi ya kuwafanya watu wajikwae kwa kusema kwamba baadhi ya amri hazijalishi (Malaki 2:7-9). Kwa mfano, baadhi ya wahudumu hufundisha, “Haijalishi ni siku gani utaweka utakatifu.”

B. Mungu huwaonya watu wanaotaka wahudumu wao wahubiri hadithi za uongo badala ya ukweli kuhusu sheria yake (Isaya 30:9 , 10).

C. Mungu huwaonya watu kuhusu kuifanya mioyo yao kuwa migumu dhidi ya ukweli wa sheria yake (Zekaria 7:12).

D. Mungu anawaonya watu wanaosema ingeonekana kuwa “ajabu” kushika sheria ya Mungu kama Sabato, kwa mfano (Hosea 8:12).

E. Mungu anasema kwamba msukosuko, misiba, matatizo, na taabu za dunia huja kwa sababu watu wanakataa kufuata sheria yake, na hata wamejaribu kuibadilisha (Isaya 24:4-6).

F. Mungu anawaonya viongozi wa kidini wanaokataa kuhubiri unabii wa nyakati za mwisho (Isaya 29:10 , 11).

G. Mungu anaonya kwa dhati kwamba viongozi wanaofundisha kwa kweli hakuna tofauti kati ya vitu vitakatifu (kama vile Sabato takatifu ya Mungu) na vitu vya kawaida (kama vile Jumapili) watakabiliana na ghadhabu yake (Ezekieli 22:26 , 31) .

Kipaji cha uso ni ishara ya akili. Watu watatiwa alama kwenye vipaji vya nyuso zao kwa kuadhimisha Jumapili kama siku takatifu.

7. Ufunuo 13:16 inasema watu watapokea alama ya mnyama katika paji la uso au katika mkono. Hii ina maana gani?

Jibu: Paji la uso linawakilisha akili (Waebrania 10:16). Mtu atatiwa alama kwenye paji la uso kwa uamuzi wa kutunza Jumapili kama siku takatifu. Mkono ni ishara ya kazi (Mhubiri 9:10). Mtu atatiwa alama mkononi kwa kufanya kazi katika Sabato takatifu ya Mungu au kwa kufuata sheria za Jumapili kwa sababu za kivitendo (kazi, familia, n.k.). Ishara, au alama, kwa Mungu au mnyama haitaonekana kwa watu. Wewe, kimsingi, utajitia alama kwa kukubali ama ishara au alama ya Mungu, Sabato, au alama ya mnyama, Jumapili. Ingawa haionekani kwa wanadamu, Mungu atajua ni nani aliye na alama (2 Timotheo 2:19).

Mungu anataka watu wake waache kukanyaga siku yake takatifu.

8. Kulingana na Isaya 58:1, 13, 14 , ni ujumbe gani muhimu ambao Mungu huwapa watu Wake katika siku za mwisho?

“Piga kwa sauti kubwa, usiache, paza sauti yako kama tarumbeta, uwahubiri watu wangu kosa lao.” “Kama ukigeuza mguu wako usiiache sabato, usifanye anasa yako katika siku yangu takatifu, na kuiita sabato siku ya furaha, ... ndipo utakapojifurahisha katika Bwana.” Isaya 58:1 , 13 , 14 .

Jibu: Anasema, waonyeshe “watu wangu” kwamba wanatenda dhambi (bila hatia labda) kwa sababu wanaikanyaga siku yangu takatifu, na waombe waache kuivunja Sabato yangu ili niwabariki. Sema kwa sauti kubwa ili wakusikie!

Ona kwamba malaika wa tatu wa Ufunuo 14:9-12 , ambaye analeta ujumbe kuhusu alama ya mnyama, anazungumza kwa sauti kuu pia (mstari wa 9). Ujumbe ni muhimu sana kuuchukulia kama kawaida. Ni suala la maisha

au kifo. Yesu anasema kondoo wake, au watu wake, watamfuata atakapowaita. (Yohana 10:16 , 27).

Sheria zinapopitishwa kulazimisha ibada ya Jumapili, wale wanaotii watapokea chapa ya mnyama.

9. Je, watu wanaoabudu Jumapili (kama siku takatifu) wana alama ya mnyama sasa?

Jibu: Hapana! Hakuna mtu atakayekuwa na alama ya mnyama hadi ibada ya Jumapili iwe suala la kulazimishwa na sheria. Wakati huo (mbele tu), wale wanaoamua kufuata mafundisho ya uongo ya mnyama na kuabudu siku ya Jumapili (siku takatifu ya bandia ya mnyama) watapokea alama ya mnyama.

Wale wanaomfuata Yesu na kutii ukweli Wake wataitunza siku ya Sabato kuwa takatifu na kupokea chapa yake. Wale wanaotarajia kukataa alama ya mnyama katika siku zijazo lazima waingie chini ya bendera ya Sabato ya Yesu sasa. Nguvu zake zinapatikana kwa wale wanaomtii (Matendo 5:32). Bila Yeye, hatuwezi kufanya lolote (Yohana 15:5). Kwake yote yanawezekana (Marko 10:27).

Ni wale tu walio na alama, au ishara ya Mungu katika vipaji vya nyuso zao ndio watakaoingia mbinguni.

10. Kulingana na kitabu cha Ufunuo, Yohana aliona nani hasa katika ufalme wa milele wa Mungu?

Jibu: Jibu ni la tatu na la wazi kabisa:

A. Wale walio na alama ya Mungu, au ishara (Sabato yake), katika vipaji vya nyuso zao (Ufunuo 7:3).

B. Wale waliokataa kujitambulisha na yule mnyama au sanamu yake na waliokataa kuwa na alama au jina lake katika vipaji vya nyuso zao (Ufunuo 15:2).

C. Watu ambao leo, na kwa umilele, wanafuata pale Yesu anapoongoza, wakimtumaini kikamilifu katika kila jambo (Ufunuo 14:4). Hakuna njia nyingine.

Kumfuata Yesu lazima kujumuishe kuitakasa Sabato Yake ya siku ya saba.

11. Yesu anawaambia nini watu leo?

“Yeye anifuataye hatakwenda gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima.” Yohana 8:12 .

Jibu: Ni ahadi ya ajabu iliyoje! Tukimfuata, hatutaishia gizani bali tutakuwa na ukweli mtukufu. Hakuna inaweza kuwa ya kusisimua zaidi! Zaidi ya

hayo, kumfuata na kushika Sabato yake kutaweka alama ya Mungu kwenye vipaji vya nyuso zetu na kutulinda kutokana na mapigo ya kutisha (Zaburi 91:10) ambayo yatawaangukia wasiotii (Ufunuo sura ya 16). Pia inatutia alama kuwa tayari kutafsiriwa katika ujio wa pili wa Yesu. Mungu ametupa ulinzi na uhakikisho ulioje baraka!

Tahadhari ya Haraka

Utagundua habari fulani yenye kustaajabisha unapojifunza Miongozo mitatu ya mwisho ya Miongozo ya Masomo ya wale tisa ambayo inashughulikia jumbe za malaika watatu za Ufunuo 14:6-14 . Miongozo hii ya Masomo itaeleza (1) madaraka ya Marekani katika pambano la mwisho la dunia, (2) jinsi makanisa na dini za ulimwengu zitakavyohusika, (3) ni hali gani za ulimwengu zitachochea vita vya mwisho vya dunia, na (4) vita vya Shetani. mkakati wa ajabu wa kuhadaa mabilioni.

Labda unashangaa makanisa ya Kiprotestanti yanasemaje kuhusu madai ya upapa ya kubadilisha Sabato kuwa Jumapili. Nukuu zinazoonekana katika sehemu ya "Maswali Yako ya Mawazo Yajibiwa" ya somo hili zitatoa majibu ya kushtua.

12. Sasa nimeamua kuanza kushika Sabato yake ya siku ya saba (Jumamosi) kama siku yake takatifu na kumfuata popote anapoongoza.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Wahubiri na wachungaji wengine wanasema nini kuhusu Sabato na Ju-

mapili?

Jibu:

Hapa kuna maoni mengi kutoka kwa makanisa na mamlaka zingine kuhusu Sabato:

Mbatizaji: "Kulikuwa na amri ya kuitakasa siku ya Sabato, lakini siku hiyo ya Sabato haikuwa Jumapili. ... Itasemwa, hata hivyo. , na kwa wonyesho fulani wa ushindi, kwamba Sabato ilihamishwa kutoka siku ya saba hadi siku ya kwanza ya juma .... Kumbukumbu ya shughuli hiyo inaweza kupatikana wapi?Si katika Agano Jipya --hapana kabisa. hakuna ushahidi wa kimaandiko wa mabadiliko ya utaratibu wa Sabato kutoka siku ya saba hadi siku ya kwanza ya juma." Dr. Edward T. Hiscox, mwandishi wa The Baptist Manual, katika karatasi iliyosomwa kabla ya mkutano wa wahudumu wa New York uliofanyika Novemba 13, 1893.

Mkatoliki: "Unaweza kusoma Biblia kutoka Mwanzo hadi Ufunuo, na hutapata mstari mmoja unaoidhinisha utakaso wa Jumapili. Maandiko yanalazimisha utunzaji wa kidini wa Jumamosi, siku ambayo sisi [Wakatoliki] hatuitakasi kamwe." James Cardinal Gibbons, The Faith of Our Fathers, toleo la 16, 1880, p. 111.

Kanisa la Kristo: "Mwishowe, tunao ushuhuda wa Kristo juu ya somo hili. Katika Marko 2:27 , anasema: 'Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, na si mwanadamu kwa ajili ya Sabato.' Kutokana na kifungu hiki ni dhahiri kwamba Sabato ilifanywa si kwa ajili ya Waisraeli tu, kama vile Paley na Hengstenberg wangetaka tuamini, bali kwa ajili ya mwanadamu ... yaani kwa ajili ya jamii. , na kwamba ilitolewa kwa Adamu, hata katika Edeni, kama mojawapo ya zile taasisi za kitambo ambazo Mungu aliziweka kwa ajili ya furaha ya watu wote." Robert Milligan, Mpango wa Ukombozi, (St. Louis, The Bethany Press, 1962), p. 165.

Congregationalist: "Sabato ya Kikristo [Jumapili] haimo katika Maandiko, na haikufanywa na kanisa la awali lililoitwa Sabato." Theolojia ya Dwight, Vol. 4, uk. 401.

Episcopal: "Jumapili (Dies Solis, ya kalenda ya Kirumi, 'siku ya jua', kwa sababu wakfu kwa jua), siku ya kwanza ya juma, ilikubaliwa na Wakristo wa mapema kuwa siku ya ibada... . Hakuna kanuni za kuadhimishwa kwake zilizowekwa katika Agano Jipya, wala, kwa hakika, kushika kwake hata kuamrishwa." "Jumapili," A Religious Encyclopedia, Vol. 3, (New York, Funk na Wagnalls, 1883) p. 2259.

Kilutheri: "Uadhimisho wa siku ya Bwana [Jumapili] haukujengwa juu ya amri yoyote ya Mungu, bali kwa mamlaka ya kanisa." Augsburg Confession of Faith, iliyonukuliwa katika Mwongozo wa Sabato ya Kikatoliki, Sehemu

ya 2, Sura ya 1, Sehemu ya 10.

Methodisti: "Chukua suala la Jumapili. Kuna dalili katika Agano Jipya kuhusu jinsi kanisa lilikuja kutunza siku ya kwanza ya juma kama siku yake ya ibada, lakini hakuna kifungu kinachowaambia Wakristo kushika siku hiyo, au kuhamisha Sabato ya Kiyahudi hadi siku hiyo." Harris Franklin Rall, Wakili wa Kikristo, Julai 2, 1942.

Taasisi ya Biblia ya Moody: "Sabato ilikuwa ya lazima katika Edeni, na imekuwa ikitumika tangu wakati huo. Amri hii ya nne huanza na neno 'kumbuka,' likionyesha kwamba Sabato ilikuwepo tayari wakati Mungu alipoandika sheria kwenye mbao za mawe kule Sinai. Je! watu wanawezaje kudai kwamba amri hii moja imebatilishwa wakati watakubali kwamba zile nyingine tisa bado zinafanya?" DL Moody, Kupimwa na Kutaka, uk. 47.

Presbyterian: "Mpaka, kwa hiyo, inaweza kuonyeshwa kwamba sheria yote ya maadili imefutwa, Sabato itasimama .... Mafundisho ya Kristo yanathibitisha kudumu kwa Sabato." TC Blake, DD, Theology Condensed, uk. 474, 475.

Mpentekoste: "'Kwa nini tunaabudu Jumapili? Je, Biblia haitufundishi kwamba Jumamosi inapaswa kuwa Siku ya Bwana?' ... Inaonekana itatubidi kutafuta jibu kutoka kwa chanzo kingine isipokuwa Agano Jipya." David A. Womack, "Je, Jumapili ni Siku ya Bwana?" The Pentecostal Evangel, Agosti 9, 1959, No. 2361, p. 3.

Encyclopedia: " Jumapili lilikuwa jina lililopewa na wapagani kwa siku ya kwanza ya juma, kwa sababu ilikuwa siku ambayo waliabudu jua , ... siku ya saba ilibarikiwa na kutakaswa na Mungu Mwenyewe, na .. . Anahitaji viumbe vyake kukiweka kitakatifu Kwake. Amri hii ni wajibu wa ulimwengu wote na wa kudumu."

Eadie's Biblical Cyclopedia, 1872 ed., p. 561.

Maswali ya Maswali

1. Watu wengi tayari wamepokea alama ya mnyama. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

2. Alama ya mnyama ni (1)

_____ Nambari yako ya Hifadhi ya Jamii.

_____ Jumapili kama siku takatifu.

_____ Misimbo ya pau ya bei ya mboga.

3. Shirika la mnyama ambalo lina alama ni (1)

_____ Umoja wa Mataifa.

_____ Upapa.

_____ Jumuiya ya Mataifa ya Ulaya.

_____ Tume ya Utatu.

4. Alama ni halisi na itaonekana na wote. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

5. Mungu pia ana alama, au ishara, ya uwezo na mamlaka yake. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

6. Alama ya Mungu ya mamlaka ni (1)

_____ Nambari ya siri ambayo hutolewa kwa kila Mkristo mwaminifu.

_____ Kunena kwa lugha.

_____ Utunzaji wa Sabato katika ukumbusho wa Uumbaji na utakaso.

_____ Ubatizo.

7. Je, "mnyama" alijaribuje kubadili sheria ya Mungu? (2)

_____ Kubadilisha Sabato (ya amri ya nne) kuwa Jumapili.

_____ Kufundisha kwamba si dhambi kufanya uzinzi.

_____ Kuondoa amri dhidi ya kuabudu sanamu.

8. Katika unabii wa Biblia, miezi 42 ni ya muda gani? (1)

_____ miaka 420 halisi.

_____ Miaka halisi mitatu na nusu.

_____ Siku 1,260 halisi.

_____ miaka 1,260 halisi.

9. Alama ya mnyama itawekwa wapi? (2)

_____ Mkononi.

_____ Mdomoni.

_____ Kwenye shavu.

_____ Katika paji la uso.

10. Alama ya Mungu itawekwa wapi? (1)

_____ Kwenye mkono.

_____ Katika paji la uso.

_____ Kwenye ulimi wa mtu.

11. Ni ujumbe gani kati ya wale malaika watatu ambao ni onyo dhidi ya alama ya mnyama? (1)

_____ Ujumbe wa malaika wa kwanza.

_____ Ujumbe wa malaika wa pili.

_____ Ujumbe wa malaika wa tatu.

12. Mnyama huyo alijaribu kubadili nyakati za Mungu? (2)

_____ Kusherehekea Mwaka Mpya kama likizo.

_____ Kubadilisha siku takatifu ya Mungu kutoka siku ya saba hadi siku ya kwanza ya juma.

_____ Kuweka saa za siku takatifu ya Mungu kama saa sita usiku hadi saa sita usiku badala ya machweo hadi machweo.

13. Yesu alitupa ujumbe wa onyo kuhusu alama ya mnyama. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

14. Ishara, alama, muhuri, na ishara vinatumika kwa kubadilishana katika Maandiko. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

15. Hakuna idhini ya kimaandiko ya kuadhimisha Jumapili kama siku takatifu. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

Somo la 21

Je, inaweza kuwa kweli? Amerika katika unabii wa Biblia - kabisa! Unapofikiria juu yake, inaeleweka kwamba taifa lenye nguvu na ushawishi mkubwa zaidi duniani litakuwa na jukumu muhimu katika matukio ya mwisho ya kustaajabisha ya historia ya kufunga ya ulimwengu. Lakini mambo mengi zaidi ya kushangaza yanakungoja Biblia inapofunua jinsi taifa kuu la ulimwengu lilivyotokea na kwa nini! Tafadhali soma Ufunuo 13:11-18 kabla ya kuanza mwongozo huu, kwa sababu mistari hii minane inatoa picha ya kinabii ya Marekani katika siku zijazo.

Mnyama wa Ufunuo 13:1-10 anafananisha upapa.

1. Serikali kuu mbili za ulimwengu zinafananishwa katika Ufunuo sura ya 13. Serikali ya kwanza ni ipi?

Jibu: Mnyama mwenye vichwa saba (Ufunuo 13:1-10) si mwingine ila upapa wa Kirumi.

(Ona Mwongozo wa Kusoma 15 kwa somo kamili juu ya mada hii.) Kumbuka kwamba hayawani katika unabii wa Biblia hufananisha mataifa au mamlaka za ulimwengu (Danieli 7:17 , 23).

Mnamo 1798, Jenerali Berthier alitia jeraha mbaya kwa upapa alipomchukua mateka.

2. Ni katika mwaka gani upapa ulitabiriwa kupoteza ushawishi na mamlaka yake ya ulimwengu?

“Akapewa uwezo wa kufanya kazi hiyo miezi arobaini na miwili.” Ufunuo 13:5 .

Jibu: Biblia ilitabiri kwamba upapa ungepoteza ushawishi na mamlaka yake ya ulimwengu mwishoni mwa ile miezi 42. Unabii huu ulitimia mwaka 1798, wakati Jenerali Berthier wa Napoleon alipomchukua papa mateka na mamlaka ya upapa ikapata jeraha lake la mauti. (Kwa maelezo kamili, ona Mwongozo wa 15.)

Mnyama wa Ufunuo 13:11-18 anafananisha Amerika.

3. Ni taifa gani lilitabiriwa kutokea wakati ule ule upapa ulipokuwa ukipokea jeraha la mauti?

“Kisha nikaona mnyama mwingine, akipanda juu kutoka katika nchi; naye

alikuwa na pembe mbili kama mwana-kondoo, akanena kama joka.” Ufunuo 13:11 .

Jibu: Utumwa wa papa uliotajwa katika mstari wa 10 ulifanyika mwaka wa 1798, na nguvu mpya (mstari wa 11) ilionekana ikitokea wakati huo. Marekani ilitangaza uhuru wake mwaka wa 1776, ikapiga kura ya Katiba mwaka wa 1787, ikapitisha Mswada wa Haki za Haki mwaka wa 1791, na ikatambuliwa waziwazi kuwa mamlaka kuu ya ulimwengu kufikia 1798. Muda huo unalingana na Marekani. Hakuna mamlaka nyingine inayoweza kufuzu.

Unabii ulitabiri kwamba Amerika ingetokea kutoka eneo lisilo na makazi.

4. Ni nini maana ya mnyama “kupanda juu kutoka katika nchi”?

Jibu: Taifa hili linainuka “kutoka katika nchi” badala ya kutoka majini kama yalivyofanya mataifa mengine yanayotajwa katika Danieli na Ufunuo. Tunajua kutokana na Ufunuo kwamba maji yanafananisha maeneo ya ulimwengu ambayo yana idadi kubwa ya watu. “Yale maji uliyoyaona, aketipo yule kahaba, ni jamaa na makutano na mataifa na lugha.” Ufunuo 17:15 . Kwa hiyo, dunia inawakilisha kinyume chake. Inamaanisha kwamba taifa hili jipya lingetokea katika eneo la ulimwengu ambalo karibu lilikuwa halina watu kabla ya mwisho wa miaka ya 1700. Haikuweza kutokea kati ya mataifa yaliyosongamana na yanayohangaika ya Ulimwengu wa Kale.

Ilibidi ije katika bara lenye watu wachache.

5. Ni nini kinachofananishwa na pembe zake mbili zinazofanana na za wana-kondoo na kutokuwepo kwa taji?

Jibu: Pembe zinawakilisha wafalme na falme, au serikali (Danieli 7:24). 8:21). Katika kesi hii, wanawakilisha kanuni mbili za utawala za Amerika: uhuru wa kiraia na wa kidini. Kanuni hizi mbili za uongozi pia zimeitwa "republicanism" (serikali isiyo na mfalme) na "Protestanti" (kanisa lisilo na papa). Mataifa mengine tangu nyakati za kale yalitoza watu kodi ili kuunga mkono dini ya serikali. Wengi wao pia walikuwa wamewakandamiza wapinzani wa kidini. Lakini Amerika ilianzisha jambo jipya kabisa: Uhuru wa kuabudu upendavyo bila kuingiliwa na serikali au udhibiti na ulinzi wa serikali. Kutokuwepo kwa taji kunamaanisha aina ya serikali ya jamhuri, badala ya ufalme. Pembe zinazofanana na za mwana-kondoo zinaashiria taifa lisilo na hatia, changa, lisilokandamiza, linalopenda amani na la kiroho. Yesu anatajwa kuwa mwana-kondoo mara 28 katika Ufunuo. Kwa hiyo serikali hii mpya ilikuwa inajaribu kushikilia kanuni zake. Hakuna mamlaka nyingine duniani ambayo ingeweza kutosheleza sifa na mpangilio wa wakati wa mnyama mwenye pembe za kondoo, isipokuwa Amerika.

Ujumbe Maalum: Jinsi tunavyotamani tungeishia hapa katika maelezo ya Yesu kuhusu Amerika lakini hatuwezi, kwa sababu hakufanya hivyo. Kinachofuata ni kutetemeka na kufadhaisha. Marekani kwa hakika ni nchi kubwa na uhuru wake wa dhamiri, vyombo vya habari, hotuba, na biashara ulinzi ambayo inatoa fursa zake za dhahabu hisia yake ya kutoa haki ,huruma yake kwa wanyonge na mwelekeo wake imara wa Kikristo. Sio kamili, lakini hata bado watu wengi kutoka nchi zingine wanaharakisha kuwa raia wa Amerika kila mwaka. Ikiwa milango ya Amerika ingefunguliwa kwa upana, sehemu kubwa ya watu wa ulimwengu wangehamia Marekani mara moja kwenda "mbinguni duniani" kama wanavyoiona. Kwa kusikitisha, nchi hiyo iliyobarikiwa sana itabadilika sana katika siku zijazo, na kusababisha huzuni na ole zisizo na kifani kwa watu wa Mungu. Tunaripoti kwa utulivu na wasiwasi mkubwa.

Marekani katika wakati wa mwisho itawalazimisha watu ama kuabudu au kuadhibiwa.

6. Inamaanisha nini wakati unabii katika Ufunuo 13:11 unaposema Amerika itazungumza "kama joka"?

Jibu: Kama tulivyojifunza katika Mwongozo wa 20, joka ni Shetani, ambaye anafanya kazi kupitia serikali mbalimbali za dunia ili kusimamisha ufalme wake mbovu na kuliponda kanisa la Mungu kwa kuwatesa na kuwaangamiza watu wake. Lengo la Shetani siku zote limekuwa ni kunyakua mamlaka na kiti cha enzi cha Mungu na kuwalazimisha watu kumwabudu

na kumtii. (Ona Mwongozo wa 2 kwa maelezo zaidi.) Kwa hiyo, "kuzungumza kama joka" kunamaanisha kwamba Marekani (chini ya ushawishi wa Shetani) katika siku za mwisho, itawalazimisha watu kuabudu kinyume cha dhamiri au kuadhibiwa.

Dini iliyoasi na serikali za kiraia zitaungana katika wakati wa mwisho kulazimisha dhamiri za watu.

7. Marekani itafanya nini hasa kitakachoifanya izungumze kama joka?

Jibu: Angalia mambo manne muhimu:

A. "Anatumia uwezo wote wa mnyama wa kwanza mbele yake." Ufunuo 13:12 . Marekani itakuwa mamlaka inayowatesa watu ambayo itawalazimisha watu kwenda kinyume na dhamiri zao, kama ilivyofanya Roma ya kipapa ambayo imeonyeshwa katika nusu ya kwanza ya Ufunuo sura ya 13. B. "

Aifanya dunia na wote wakaao ndani yake kumwabudu mnyama wa kwanza, ambaye jeraha la mauti likapona." Ufunuo 13:12 . Marekani itaongoza mataifa ya ulimwengu katika kulazimisha ibada , na utii kwa, Mpinga Kristo wa papa. Swala ni ibada siku zote. Utamwabudu na kumtii nani? Je, atakuwa Kristo Muumba na Mkombozi wako, au Mpinga Kristo? Kila nafsi duniani hatimaye itaabudu moja au nyingine. Mbinu nzima itaonekana kuwa ya kiroho sana. Miujiza ya ajabu itafanyika (Ufunuo 13:14 , 15) ambayo itadanganya mabilioni (Ufunuo 13:3). Wale wanaokataa kujiunga na vuguvugu hili watachukuliwa kuwa watu wenye msimamo mkali wasiomcha Mungu. Yesu anaita Amerika ya Kiprotestanti ya wakati wa mwisho "nabii wa uwongo" (Ufunuo 19:20). 20:10), kwa sababu itaonekana kuwa ya kiroho na yenye kutegemewa lakini badala yake itakuwa ya kishetani katika mwenendo wake.

Haya yote yanaweza kuonekana kuwa hayawezekani, lakini maneno ya Yesu daima ni ya kutegemewa na ya kweli (Tito 1:2). Alitabiri kuinuka na kuanguka kwa falme nne za ulimwengu na Mpinga Kristo (Danieli sura ya 2 na 7) wakati ambapo utabiri kama huo ulionekana kuwa wa ajabu na wa kushangaza. Lakini yote yalitokea kwa usahihi kama ilivyotabiriwa. Onyo lake kwetu leo kuhusu unabii ni, "Nimewaambia kabla haijatokea, ili yatakapotokea mpate kuamini." Yohana 14:29 .

C. "Akiwaambia wakaao juu ya nchi wamfanyie sanamu yule mnyama, aliyekuwa na jeraha la upanga, naye akaishi." Ufunuo 13:14 . Marekani itatengeneza sanamu ya mnyama huyo kwa kutunga sheria za kidini. Itapitisha sheria zinazohitaji ibada na kuwalazimisha watu ama kuzitii au kukabili kifo. Kitendo hiki ni nakala au taswira ya muungano wa kanisa na serikali ambao upapa ulitumia katika kilele cha mamlaka yake wakati wa Enzi za Kati, wakati mamilioni ya watu waliuawa kwa ajili ya imani yao. Amerika itaunganisha serikali ya kiraia na Uprotestanti ulioasi katika "ndoa" ambayo itaunga mkono upapa. Kisha itashawishi mataifa yote ya ulimwengu kufuata mfano wake. Hivyo, upapa utapata uungwaji mkono duniani kote.

D. "Na kuwafanya wote wasioisujudu sanamu ya mnyama wauawe." Ufunuo 13:15 . Marekani, ikiwa mkuu wa harakati hii ya kimataifa, itashawishi baadaye mataifa ya ulimwengu kuweka hukumu ya kifo ya ulimwengu mzima juu ya wote wanaokataa kumwabudu mnyama au sanamu yake. Jina lingine la muungano huu wa dunia nzima ni "Babylon the Great." (Mwongozo wa Somo la 22 utatoa taarifa zaidi.) Muungano huu wa ulimwenguni pote, katika jina la Kristo, utabadilisha nguvu za polisi badala ya ushawishi wa Roho Mtakatifu na utalazimisha ibada.

8. Ni juu ya masuala gani hususani ambayo nguvu itatumiwa na hukumu ya kifo kutolewa?

"Akapewa uwezo wa kuipa uhai ile sanamu ya mnyama, hata ile sanamu ya mnyama inene, na kuwafanya wote wasioisujudu sanamu ya yule mnyama wauawe. na wakubwa, na matajiri kwa maskini, na walio huru kwa watumwa, watiwe chapa katika mkono wao wa kuume, au katika vipaji vya nyuso zao; tena kwamba mtu awaye yote asiweze kununua wala kuuza, isipokuwa ana chapa ile, yaani, jina la mnyama yule, au namba ya jina lake." Ufunuo 13:15-17 .

Jibu: Mambo ya mwisho ya mabishano yatakuwa ni kumwabudu na kumtii mnyama na kupokea chapa yake--Jumapili kama siku takatifu--dhidi ya kumwabudu na kumtii Kristo na kupokea chapa yake--Sabato yake takatifu ya siku ya saba. (Kwa maelezo zaidi, ona Mwongozo wa Kusoma 20.) Masuala yanapobainika na watu kulazimishwa ama kuabudu siku ya Jumapili na kuvunja Sabato au kuuawa, wale ambao kisha kuchagua Jumapili badala

ya Sabato watakuwa, kimsingi, wanaabudu mnyama. Watakuwa wamechagua kutii neno la kiumbe, mwanadamu, badala ya Neno la Muumba wao, Yesu Kristo. Hii hapa kauli ya upapa yenyewe: "Kanisa lilibadilisha Sabato kuwa Jumapili na ulimwengu wote unainama na kuabudu siku hiyo kwa utii wa kimya kwa mamlaka ya Kanisa Katoliki." Simu ya Kila Wiki ya Hartford, Februari 22, 1884.

Wakati wa Vita vya Pili vya Ulimwengu, stempu za mgao zilidhibiti uuzaji wa chakula, mafuta, matairi, na mahitaji mengine. Udhibiti kama huo unaweza kutumika tena kwa urahisi.

9. Je, kweli serikali inaweza kudhibiti ununuzi na uuzaji?

Jibu: Wakati wa Vita vya Pili vya Ulimwengu, ununuzi ulidhibitiwa kwa baadhi ya vitu (kama vile sukari, matairi, na mafuta ya magari) kwa kuhitaji stempu za malipo. Bila stempu, pesa hazikuwa na thamani. Katika enzi hii iliyo na kompyuta nyingi, mfumo unaotegemea nambari yako ya Usalama wa Jamii unaweza kufatiliwa kwa urahisi. Isipokuwa kama umekubali kushirikiana na muungano wa kimataifa, nambari yako, ikipigwa kabla ya ununuzi, inaweza kukuonyesha kuwa hufai. Hatujui kwa hakika jinsi haya yote yatatokea. Lakini tunaweza kuwa na hakika kwamba yatatokea kwa sababu katika Ufunuo 13:16 , 17 , Mungu anasema yatatokea.

Nguvu Mbili Zinazoibuka

Ufunuo sura ya 13 iko wazi. Mataifa makubwa mawili yatatokea wakati wa mwisho: Marekani na Upapa. Marekani itaunga mkono upapa kwa kuongoza msukumo wa kuwalazimisha watu wa dunia kumwabudu mnyama (upapa) na kupokea chapa yake ama sivyo wakabiliane na kifo. Maswali mawili yanayofuata yatatathmini uwezo wa mataifa haya mawili makubwa.

Upapa ni mamlaka yenye nguvu zaidi ya kidini na kisiasa duniani.

10. Upapa una nguvu na ushawishi gani leo?

Jibu: Yeye ndiye mwenye nguvu zaidi za kidini na kisiasa ulimwenguni. Takriban kila nchi inayoongoza duniani ina balozi rasmi au mwakilishi wa serikali huko Vatikani. Zingatia ukweli ufuatao:

A. Upapa una ushawishi na nguvu nyingi sana hivi kwamba karibu kila nchi kuu hushauriana naye kabla ya kuchukua hatua kuu za kisera. "Makundi yake makubwa ya kidiplomasia yanadumisha uhusiano na zaidi ya mataifa 100." US News and World Report, Oktoba 30, 1978, p. 24.

B. Anachukua sifa ya kuangamia kwa ukomunisti, akisema kwamba Mariamu, mama yake Yesu, aliongoza mkakati wa papa ulioangusha ukomunisti. "Handmaid or Feminist," Time, Desemba 30, 1991, ukurasa wa 64, 65.

C. Lengo la papa ni kuunganisha ulimwengu wa Kikristo chini ya uongo-

zi wa upapa kufikia mwisho wa karne hii. Amefanya zaidi ya safari 40 za dunia ili kuweka msingi wa lengo hili. Gene H. Hogberg, The Plain Truth, Novemba/Desemba 1989, ukurasa wa 24, 25.

D. Mwitikio wa ulimwenguni pote umekuwa karibu sana. Wakati wa mzozo wa Iraq, papa na rais wa Marekani wakati mwingine walijadili masuala ya dunia kila wiki kwa njia ya simu. US News and World Report, Agosti 13, 1990, p. 18.

E. Mnamo tarehe 7 Juni 1982, aliyekuwa Rais Ronald Reagan na Papa John Paul II walikutana kwa dakika 50 huko Vatikani na kuunda mpango wa kuondoa ukomunisti. Marekani ilisafirisha tani za vifaa vya kisasa vya mawasiliano hadi Poland (mahali pa kuanzia) ili kusaidia kueneza taarifa muhimu kwa raia. "The Holy Alliance," Time, February 1992, uk. 28, 31, 35.

F. Gorbachev alisema, "Kila kitu kilichotokea Ulaya ya Mashariki katika miaka ya hivi karibuni haingewezekana bila juhudi za Papa na jukumu kubwa, ikiwa ni pamoja na jukumu la kisiasa ambalo alicheza katika uwanja wa ulimwengu." Mikhail Gorbachev, Toronto Star, Machi 9, 1992.

Upapa, ambao hapo awali ulitaja Waprotestanti kuwa "wazushi," sasa unawaita "ndugu waliojitenga" na kupendekeza kwa neema kwamba wote wafanye kazi na kusali pamoja kwa ajili ya amani na uwepo wa Mungu. Mamilioni ya Waprotestanti wanavutiwa sana. Kwa hakika, madhehebu kadhaa ya Kiprotestanti yamekuwa na mazungumzo rasmi na upapa ili kujaribu kusuluhisha tofauti zilizosababisha Matengenezo.

Amerika ndio nguvu kuu ya kijeshi duniani.

11. Marekani ina nguvu na ushawishi kadiri gani leo?

Jibu: Marekani inachukuliwa kuwa nchi yenye nguvu ya kijeshi nambari moja na kitovu cha ushawishi. Zingatia yafuatayo:

A. "[Amerika ndiyo] nguvu kuu pekee iliyobaki kwenye sayari." "The UN Obsession," Time, May 9, 1994, p. 86.

B. "Hakuna matarajio katika siku zijazo za haraka za mamlaka yoyote ya kushindana na Marekani." Charles Krauthammer, "The Lonely Superpower", The New Republic, Julai 29, 1992, p. 23.

C. Yassir Arafat aliipa Amerika jina la "Roma mpya" kwa sababu, kama vile Roma ya zamani ilivyokuwa mamlaka kuu isiyopingika ya zama zake, Marekani sasa ndiyo nambari moja. Newsweek, Agosti 12, 1991, uku. 33.

D. "Nguvu za Amerika sasa zitaamua matukio yote makubwa ya ulimwen-

gu." Jim Hoagland, "Ya Mashujaa ...", The Washington Post, Agosti 21, 1991, p. A-23.

Wakati kundi la Umaksi lilipopindua serikali ya Ethiopia, Amerika iliombwa kujadiliana. Boris Yeltsin alipochukua madaraka kama rais wa Urusi mpya iliyojitegemea, alitembelea Amerika kwanza. Rais wa zamani wa USSR Mikhail Gorbachev aligeukia Amerika katika shida yake. Wakati Kuwait ilipovamiwa, serikali yake iliitaka Amerika. Vita vilivyoongozwa na Marekani dhidi ya Iraq viliungwa mkono na takriban dunia nzima.

Mwandishi wa Redio ya Umma ya Taifa alimwita rais wa Marekani "rais wa dunia." Sasa tuna "muundo usio wa kawaida wa ulimwengu wenye nguvu moja, Marekani, katika kilele cha mfumo wa kimataifa." Krauthammer, Jamhuri Mpya, p. 23.

Mataifa yote ya ulimwengu sasa yanatazamia Marekani kwa ajili ya ulinzi na usaidizi.

12. Ni wazi kwamba ushawishi na mamlaka ya Marekani na upapa yanaongezeka kwa kasi. Ni mambo gani mengine yanayoweza kusaidia kuweka msingi wa sheria ya ulimwenguni pote ya kuwaua wale wanaokataa kukiuka dhamiri?

Jibu: Hatuwezi kuwataja kwa yakini, lakini mambo machache yanayojitokeza ni haya yafuatayo:

A. Shughuli ya magaidi.

B. Machafuko na kuongezeka kwa uhalifu na uovu.

C. Vita vya madawa ya kulevya.

D. Ajali kubwa ya kiuchumi.

E. UKIMWI na magonjwa mengine ya mlipuko.

F. Vitisho vya nyuklia kutoka kwa mataifa yenye msimamo mkali.

G. Ufisadi wa kisiasa.

H. Ukosefu mkubwa wa haki unaofanywa na mahakama.

I. Unyanyasaji wa ustawi.

J. Kuongeza kodi.

K. Ponografia na uasherati mbaya.

L. Maafa ya kutisha ya kimataifa.

M. Radical "maslahi maalum" vikundi.

N. Mgogoro wa utoaji mimba.

Msukosuko dhidi ya ufisadi, uasi-sheria, ukosefu wa adili, uachiliaji, ukosefu wa haki, umaskini, viongozi dhaifu wa kisiasa na wasiofaa, na ole nyingi zinazofanana na hizo zingeweza kuchochea kwa urahisi matakwa ya sheria kali, hususani zitekelezwe kwa uthabiti.

13. Hali ya ulimwengu inapokuwa mbaya zaidi, Shetani atafanya nini ili kuwadanganya watu wengi?

“Naye afanya maajabu makubwa, hata kufanya moto kushuka kutoka mbinguni uje juu ya nchi mbele ya wanadamu, na kuwapoteza wakaao juu ya nchi, kwa ishara zile alizokuwa nazo kuzifanya mbele ya macho ya watu mnyama, akiwaambia wakaao juu ya nchi wamfanyie sanamu yule mnyama, aliyekuwa na jeraha la upanga, naye akaishi.” Ufunuo 13:13 , 14 .

Jibu: Marekani itapata uamsho ghushi, duniani kote na itasisitiza kwamba sheria za kidini zipitishwe ili kulazimisha kila mtu kushiriki. (Hii inawakilishwa na “sanamu ya mnyama” katika Ufunuo 13:14 .) Watu watalazimika kupuuza Sabato takatifu ya siku ya saba ya Mungu na badala yake waabudu katika siku “takatifu” ya mnyama huyo—Jumapili. Baadhi pia watatii kwa sababu za kijamii au kiuchumi. Hali za ulimwengu zitakuwa zisizovumilika hivi kwamba vuguvugu la ulimwenguni pote la “kurudi kwa Mungu na sala”, pamoja na wote wanaojiunga katika ibada na sala Jumapili, litaonekana kuwa suluhisho pekee. Shetani ataudanganya ulimwengu kuamini kwamba ni lazima wakubali ukweli wa Biblia na kuitakasa Jumapili. Lakini kwa kweli, kutii na kumwabudu mnyama huyo kutawafungia watu nje ya ufalme wa Mungu. Si ajabu kwamba Yesu anadokeza suala kama hilo katika Ufunuo juu ya kumwabudu hayawani-mwitu na kupokea alama yake!

Katika siku za mwisho duniani, ujumbe wa Mungu wa tumaini la wakati wa

mwisho utamfikia kila mtu.

14. Ingawa kupendezwa na ufufuo huo bandia kunaongezeka, ni nini kitakachokuwa kikitukia kwa ufufuo wa kweli wa ulimwenguni pote unaofadhiliwa na watu wa Mungu wa nyakati za mwisho?

Jibu: Biblia inasema ulimwengu wote "utaangazwa" na utukufu wake (Ufunuo 18:1). Kila mtu duniani atafikiwa (Marko 16:15) kwa ujumbe wa Mungu wa nyakati za mwisho, wenye mambo matatu wa Ufunuo 14:6-14 . Kanisa la Mungu la siku za mwisho litakua kwa kasi ya ajabu mamilioni ya watu wanapojiunga na watu wa Mungu na kukubali toleo Lake la wokovu kwa neema ya bure na imani katika Yesu, ambayo inawabadilisha kuwa watumishi Wake watiifu. Watu wengi na viongozi kutoka nchi zote za ulimwengu watakataa kumwabudu mnyama huyo na kukumbatia mafundisho yake ya uwongo. Badala yake, watamwabudu na kumtii Yesu pekee. Kisha watapokea ishara Yake takatifu ya Sabato, au alama, katika vipaji vya nyuso zao (Ufunuo 7:2 , 3), hivyo kuwatia muhuri kwa umilele.

Ukuzi Unaoongezeka Unakasirisha Mwendo wa Bandia

Ukuzi huu unaoendelea kati ya watu wa Mungu utawakasirisha harakati hizo ghushi. Viongozi wake watakuwa na hakika kabisa kwamba wale wanaokataa kushirikiana na ufufuo wa uwongo wa ulimwenguni pote ndio sababu ya ole zote za ulimwengu (Danieli 11:44). Watawanyima sifa ya kununua na kuuza (Ufunuo 13:16 , 17), lakini Mungu atawalisha watu wake (Isaya 33:16) na kuwalinda (Zaburi 34:7).

Akiwa muujiza wake mkuu, Shetani atajifanya kuwa Yesu.

15. Kwa kukata tamaa, muungano unaoongozwa na Marekani baadaye utaamua kutoa hukumu ya kifo kwa maadui wake (Ufunuo 13:15). Andiko la Ufunuo 13:13, 14 linasema viongozi wake watafanya nini ili kuwasadikisha watu kwamba Mungu yuko pamoja nao?

Jibu: Watafanya miujiza ya kusadikisha kwamba kila mtu isipokuwa watu waaminifu wa Mungu wa wakati wa mwisho atashawishiwa (Mathayo 24:24). Wakitumia roho (au malaika walioanguka) wa Shetani (Ufunuo 16:13 , 14), watajifanya wapendwa wa watu waliokufa kupitia uchawi (Ufunuo 18:23) na pengine hata kujifanya kuwa manabii na mitume wa Biblia. Hawa wanaosema uwongo (Yohana 8:44), roho waovu, bila shaka watadai kwamba Mungu amewatuma kuwahimiza wote kushirikiana.

Shetani Atokea Kama Kristo Malaika Wake Wanajifanya Kama Wahudumu Wakristo

Malaika wa Shetani watatokea pia kama makasisi wanaomcha Mungu, na Shetani atatokea kama malaika wa nuru (2 Wakorintho 11:13-15). Kama muujiza wake wa taji, Shetani atadai kuwa Yesu (Mathayo 24:23 , 24

). Shetani, huku akijifanya Kristo, angeweza kudai kwa urahisi kwamba aliibadilisha Sabato kuwa Jumapili na kuwahimiza wafuasi wake kuendelea na uamsho wao wa ulimwenguni pote na kushikilia siku yake "takatifu", Jumapili.

Mabilioni Wanadanganywa

Mabilioni, wakiamini kwamba Shetani ni Yesu, watainama miguuni pake na kujiunga na harakati za kughushi. "Ulimwengu wote ulimfuata mnyama kwa kustaajabisha." Ufunuo 13:3 , NEB.* Udanganyifu huo utakuwa na matokeo makubwa sana. Lakini watu wa Mungu wa wakati wa mwisho hawatadanganywa, kwa sababu wanajaribu kila kitu kwa Biblia (Isaya 8:19 , 20) 2 Timotheo 2:15). Biblia inasema sheria ya Mungu haiwezi kubadilishwa (Mathayo 5:18). Pia inasema kwamba wakati Yesu atakaporudi, kila jicho litamwona (Ufunuo 1:7) na hataigusa dunia bali atabaki katika wingu na kuwaita watu wake wakutane naye hewani (1 Wathesalonike 4:16 , 17))

***The New English Bible, (C) 1961, 1970 na Wajumbe wa Oxford University Press na Syndics ya Cambridge University Press. Inatumika kwa ruhusa.**

16. Tunawezaje kuwa salama kutokana na udanganyifu wenye nguvu wa wakati wa mwisho?

Jibu: A. Jaribu kila fundisho la Biblia (2 Timotheo 2:15 Matendo 17:11 Isaya 8:19 , 20).

B. Fuata ukweli jinsi Yesu anavyoufunua. Yesu anaahidi kwamba wale wanaofanya yake hawataishia katika makosa kamwe (Yohana 7:17).

C. Kaa karibu na Yesu kila siku (Yohana 15:5).

Kumbusho: Huu ni Mwongozo wa sita wa Mafunzo katika mfululizo wetu wa tisa kuhusu jumbe za malaika watatu. Mwongozo unaofuata wa Masomo utaonyesha jinsi makanisa ya Kikristo na dini nyingine duniani kote zitakavyohusiana na matukio ya wakati wa mwisho.

17. Je, uko tayari kumwabudu na kumtii Yesu hata ikimaanisha dhihaka, mateso, na hatimaye hukumu ya kifo?

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Haionekani kuwa sawa kwamba, katika mgogoro wa mwisho, watu ambao hawajawahi kusikia ukweli wa Mungu bila hatia watachagua bandia na hivyo kupotea.

Hakuna mtu atakayekabili mgogoro wa mwisho bila kusikia kwanza (Marko 16:15) na kuelewa (Yohana 1:9) Ujumbe muhimu wa Mungu wenye

mambo matatu kwa leo (Ufunuo 14:6). Watu watachagua kupokea alama ya mnyama wakati huo kwa sababu tu hawataki kulipa bei ya kumfuata Kristo.

2. Ni vita gani vya Har-Magedoni vinavyozungumziwa katika Ufunuo 16:12-16 ? Itapigwa vita lini na wapi?

Vita vya Har-Magedoni ni vita vya mwisho kati ya Kristo na Shetani. Itapiganwa duniani na itaanza kabla tu ya mwisho wa nyakati. Vita vitakatizwa na ujio wa pili wa Yesu. Itaanza tena baada ya miaka 1,000, wakati waovu watakapozingira mji mtakatifu kwa matumaini ya kuuteka. Vita vitafungwa Mungu atakaponyesha moto kutoka mbinguni juu ya waovu na kuwaangamiza (Ufunuo 20:9). (Mwongozo wa 12 wa Somo unaelezea miaka 1,000 kwa undani.)

Neno "Har-Magedoni" Linamaanisha Nini?

Har-Magedoni ni jina la ufananisho la "vita vya siku ile kuu ya Mungu Mweza-Yote" kati ya Kristo na Shetani ambamo mataifa yote ya ulimwengu yatahusika (Ufunuo 16:12-16 , 19). "Wafalme wa mashariki" ni Mungu Baba na Mungu Mwana. "Mashariki" katika Biblia hufananisha ufalme wa mbinguni wa Mungu (Ufunuo 7:2 Ezekieli 43:2 Mathayo 24:27).

Katika vita hivi vya mwisho, karibu ulimwengu wote utaungana (Ufunuo 16:14) kupigana na Yesu, Mwana-Kondoo, na watu wake (Ufunuo 17:14) 19:19). Kusudi lao litakuwa kuwaangamiza wote wanaokataa kumwabudu mnyama na kukubali alama yake (Ufunuo 13:15-17).

Udanganyifu Hufuata Kukataliwa

Watu wanaokataa kuukubali ujumbe wa Mungu wenye mambo matatu kwa siku za mwisho (ingawa wanajua ni kweli), watadanganyika sana ili waua-

mini uwongo (2 Wathesalonike 2:10-12). Wataanza kuamini kwa unyofu kwamba wanaunga mkono ufalme mkuu wa Mungu wanapojaribu kuwaangamiza watu wa Mungu. Watawaona watakatifu kuwa ni washupavu waliodanganyika bila tumaini ambao wanaangamiza ulimwengu mzima kwa kukataa kwao kushirikiana katika ufufuo huo ghushi.

Kuja kwa Yesu Mara ya Pili Kutasimamisha Vita

Vita vyenyewe vitakuwa ulimwenguni kote. Serikali zitajaribu wakati uleule kuwaangamiza watu wa Mungu, lakini Mungu ataingilia kati. Mto wa mfano Eufrate utakauka (Ufunuo 16:12). Maji yanawakilisha watu (Ufunuo 17:15). Kukauka kwa mto Frati kunamaanisha kwamba watu ambao wamekuwa wakimuunga mkono mnyama (ufalme wa Shetani) wataondoa utegemezo wao ghafula. Msaada wa mnyama utakauka. Muungano wake wa washirika (Ufunuo 16:13 , 14) utasambaratika (Ufunuo 16:19). Kuja kwa Yesu mara ya pili kutasimamisha vita hivi na kuwaokoa watu wake (Ufunuo 6:14-17 16:18-21 19:11-20).

Vita Vinaanza tena Baada ya Miaka 1,000

Baada ya ile miaka 1,000, Shetani atajitokeza waziwazi akiwa kiongozi wa majeshi dhidi ya Mungu na watu Wake. Ataanza tena vita dhidi ya Mungu anapojaribu kuuteka mji mtakatifu. Kisha Shetani na wafuasi wake wataangamizwa kwa moto kutoka mbinguni (ona Miongozo ya Masomo 11 na 12). Kila mfuasi wa Shetani ataangamizwa. Kila mfuasi wa Yesu ataingia katika ufalme wake wa milele.

3. Biblia inasema, “Wakati unakuja ambapo kila mtu akiwaua atadhani kwamba anamtumikia Mungu.” Yohana 16:2. Je, unafikiri hilo litatimizwa kihalisi katika wakati wetu?

Ndiyo. Muungano wa siku za mwisho wa serikali na dini za ulimwengu hatimaye utapoteza huruma zote kwa watu wa Mungu, wanaokataa kujiunga na ufufuo wa bandia au kuchukua ishara yake (ibada ya Jumapili). Watahisi kwamba miujiza ya ajabu inayoandamana na uamsho wao inathibitisha uhalali wake—miujiza kama vile wagonjwa kuponywa au watu wenye sifa mbaya sana wanaomchukia Mungu, nyota wa sinema wasio na maadili, watawala wa dawa za kulevya, na wahalifu wanaojulikana sana kuongoka. Muungano huo utasisitiza kwamba hakuna mtu yeyote atakayeruhusiwa kuharibu uamsho huu wa dunia nzima ambao unavuta dini zote. Kila mtu atahimizwa kuweka kando hisia za kibinafsi na “mafundisho ya ushupavu” (Sabato, kwa mfano) na kujiunga na ulimwengu wote katika uamsho wake wa dhati kwa amani na udugu. Kila kitu kingine isipokuwa uamsho kitachukuliwa kuwa kidogo. Wale ambao hawatakubali kushirikiana watachukuliwa kuwa wasio waaminifu, wasio na uzalendo, wapinga Kristo na, hatimaye, washupavu hatari ambao hawapaswi kuvumiliwa. Siku hiyo,

wale wanaowaua watu wa Mungu watahisi kwamba wanamfanyia Mungu kibali.

4. Ninapojifunza unabii wa Danieli na Ufunuo, inaonekana dhahiri kwamba adui wa kweli daima ni ibilisi. Unakubali?

Kabisa! Uko sahihi kwa asilimia 100! Shetani ni adui wa kweli siku zote. Shetani hutumia viongozi na mataifa ya dunia kuwaumiza watu wa Mungu na hivyo kuleta huzuni kwa Yesu na Baba. Tunasahau kwa urahisi sana kwamba Shetani ni adui. Yeye ndiye anayehusika na uovu wote. Hebu tumlaumu na tuwe makini jinsi tunavyohukumu na kulaani watu au mashirika yanayoumiza watu wa Mungu na kanisa. Wakati mwingine hawana habari au hata hawajui kabisa kwamba wanadhuru mtu yeyote. Lakini hiyo si kweli kamwe kuhusu Shetani. Yeye daima anafahamu kikamilifu. Anamuumiza Mungu na watu wake kwa makusudi.

5. Je, kifo cha papa au kuchaguliwa kwa rais mpya kungeathirije unabii wa Marekani katika Ufunuo 13:11-18?

Unabii huo utatimizwa bila kujali nani ni papa au rais. Rais mpya au papa mpya anaweza kuharakisha kwa muda au kupunguza kasi ya utimizo, lakini matokeo ya mwisho yanathibitishwa na unabii wa Biblia.

6. Je, hayawani-mwana-kondoo wa Ufunuo 13:11-18 na "nabii wa uwongo" wa Ufunuo 16:13 wana nguvu sawa?

Ndiyo. Katika Ufunuo 19:20 , ambapo Mungu anataja uharibifu wa mnyama Mpinga Kristo, Yeye pia inahusu kuangamizwa kwa nabii wa uongo. Katika kifungu hiki, Mungu anamtambulisha nabii wa uwongo kama mamlaka ambayo "yaliyofanya miujiza" mbele ya mnyama na "kuwapoteza wale waliopokea chapa ya mnyama, na wale walioisujudia sanamu yake." Hili ni rejezo la wazi kabisa la utendaji wa hayawani-mwana-kondoo, ambao unafafanuliwa katika Ufunuo 13:11-18 . Katika Mwongozo huu wa Somo tumemtambua mnyama mwenye pembe za mwana-kondoo kama Marekani. Kwa hiyo mnyama mwenye pembe za kondoo na nabii wa uwongo ni wazi ni nguvu zilezile.

Maswali ya Maswali

1. Amerika inafananishwa katika unabii wa Biblia na (1)

_____ Mtu aliyevaa nguo nyekundu, nyeupe na bluu.

_____ Tai mwenye kompyuta mgongoni.

_____ Mnyama mwenye pembe mbili kama mwana-kondoo.

2. Pembe mbili zinawakilisha nini? (1)

_____ Utajiri na uwezo wa kijeshi.

_____ Benjamin Franklin na George Washington.

_____ Uhuru wa kiraia na wa kidini.

3. “Kupanda juu kutoka katika nchi” kunamaanisha nini? (1)

_____ Kwamba Wamarekani wangependa kuishi nchi.

_____ Kwamba nchi hii mpya ingetokea katika eneo lenye watu wachache.

_____ Kwamba baadhi ya Waamerika wa mapema wangekuwa wakaaji wa mapangoni.

4. Katika unabii huu, pembe kama za mwana-kondoo inamaanisha kwamba Amerika (1)

_____ itakuwa na haya na kuzuiliwa.

_____ Iwe nchi ya kufuga kondoo.

_____ Inuka kama taifa linalopenda amani, la kiroho.

5. Ni saa ngapi unabii wa Ufunuo sura ya 13 unaonyesha Amerika ingetokea? (1)

_____ 1492.

_____ 1798.

_____ 1620.

6. Ufunuo sura ya 13 inaonyesha kwamba Marekani hatimaye ingezungumza “kama joka.” Hii ina maana gani? (1)

_____ Watu wake wangekuwa na hasira na wagumu kuelewa.

_____ Angetumia silaha za kurusha moto za uharibifu.

_____ Atawalazimisha watu kuabudu kinyume na dhamiri au kukabili kifo.

7. Alama ya Mungu, ishara, au ishara ya nguvu ni (1)

_____ Mwana-kondoo.

_____ Mnyama mwenye pembe mbili.

_____ Sabato, siku takatifu ya Mungu.

8. Marekani itafanyaje “sanamu ya mnyama”? (1)

_____ Kwa kutengeneza na kuuza picha nyingi za mnyama.

_____ Kwa kutengeneza sanamu ya mnyama ionyeshwe huko Washington, DC

_____ Kwa kuunda mchanganyiko wa kanisa na serikali (iliyochorwa baada

ya upapa katika kilele cha mamlaka yake) ambayo itahalalisha mazoezi ya kidini.

9. Andiko la Ufunuo 13:15-17 linasema kwamba watapewa adhabu gani wale wanaokataa alama ya mnyama? (2)

_____ Hairuhusiwi kununua au kuuza.

_____ Imefukuzwa kwenye anga za juu.

_____ Kuuawa.

_____ Kulazimishwa kuomba msamaha wa kibinafsi kwa mnyama.

10. Ni serikali gani mbili za kidunia zitakuwa na ushawishi mkubwa zaidi wakati wa mwisho? (2)

_____ Ilihuishwa Ulaya.

_____ Japan.

_____ Uchina.

_____ Marekani.

_____ Upapa.

11. Ni mambo gani yanayosema ukweli kuhusu vita vya Har-Magedoni? (6)

_____ Ni vita vya mwisho duniani.

_____ 'Wafalme wa mashariki' ni Japan na Uchina.

_____ Kusudi la mnyama katika vita ni kuwaangamiza watu wa Mungu.

_____ Itakuwa duniani kote.

_____ Inaanza kabla ya ujio wa pili wa Yesu na kuisha baada ya waovu kuuzunguka mji mtakatifu mwishoni mwa miaka 1,000.

_____ Armageddon ni jina la mfano la vita vya mwisho kati ya Kristo na Mpinga Kristo, au Shetani.

_____ Kukausha Eufrate kunamaanisha kuwa mnyama, au Mpinga Kristo, hatimaye atapoteza uungwaji mkono wa wengi wa wafuasi wake.

_____ Itapiganwa katika Palestina pekee.

12. Je, ufufuo wa kweli wa Mungu wa nyakati za mwisho utafanikiwa kwa kiasi gani? (2)

_____ Ulimwengu wote utaongoka.

_____ Kila mtu duniani atasikia ujumbe.

_____ Mamilioni wataikubali.

_____ Haitafanikiwa. Ibilisi ataizuia.

13. Je, harakati za siku za mwisho za kughushi zitafanikiwa kwa kiasi gani? (1)

_____ Nchi nyingi hazitaiunga mkono.

_____ Itafanikiwa Amerika na Ulaya pekee.

_____ Kila mtu duniani isipokuwa watu wa Mungu wa wakati wa mwisho watajiunga na kuiunga mkono.

14. Miujiza ya ufufuo huo bandia itakuwa na nguvu kiasi gani? (2)

_____ Sio sana; watu wataziona kama hila.

_____ Ina uwezo wa kutosha kudanganya karibu ulimwengu mzima.

_____ Wasio na elimu pekee ndio watakaowaangukia.

_____ Nguvu sana hivi kwamba wateule wa Mungu pekee ndio wataepuka udanganyifu.

Mwanamke Mwingine

Somo la 22

Kila ndoa lazima itegemee uaminifu - na vivyo hivyo katika muungano wetu na Kristo, lazima tubaki waaminifu Kwake na Neno Lake. Ufunuo unazungumza juu ya bibi-arusi wa kweli wa Kristo, lakini kuna mwanamke mwingine ambaye anajaribu kuwapotosha waaminifu mbali na Neno la Mungu. Ufunuo una ujumbe wenye kushtua kuhusu Babeli, yule mwanamke mwingine. Babeli imeanguka, na watu wa Kristo lazima waepuke hirizi zake au waangamie! Hivyo huanza sehemu ya pili ya ujumbe wa malaika watatu. Hapa utajifunza utambulisho halisi wa Babeli wa kiroho na kujifunza jinsi ya kuepuka kudanganywa na uzuri wake mbaya ... ni nini kinachoweza kuwa muhimu zaidi?

Katika kitabu cha Ufunuo, Mungu anamwita mwanamke huyu "Babeli."

1. Yesu anafananishaje Babeli katika kitabu cha Ufunuo?

"Nitakuonyesha hukumu ya yule kahaba mkuu aketiye juu ya maji mengi." "Nikaona mwanamke ameketi juu ya mnyama mwekundu sana, mwenye kujaa majina ya makufuru, mwenye vichwa saba na pembe kumi, kikombe mkononi mwake, kilichojaa machukizo na uchafu wa uasherati wake; Ufunuo 17:1 , 3-5 .

Jibu:

Katika Ufunuo 17:1-6 , Yesu anafananisha Babeli kama kahaba aliyevaa nguo nyekundu na zambarau. Ameketi juu ya hayawani-mwitu mwenye rangi nyekundu, ambaye ana vichwa saba na pembe 10 na kuketi juu ya maji mengi.

2. Mwanamke safi wa ufananisho wa Ufunuo sura ya 12 ni nani?

Jibu: Mwanamke safi, aliyevikwa jua, anaonyeshwa kwenye Ufunuo 12:1-6 . Tulijifunza katika Mwongozo wa 20 kwamba mwanamke huyu safi anafananishwa na kanisa safi la Mungu ambalo ni mwaminifu kwa mpenzi wake, Yesu. Tutajifunza Ufunuo sura ya 12 kwa kina katika Mwongozo wa 23 wa Somo.

3. Kahaba anawakilisha nini katika unabii wa Biblia?

"Uujulishe Yerusalemu machukizo yake." "Uliutumainia uzuri wako, ukafanya uzinzi." Ezekieli 16:2 , 15 .

Jibu: Kama vile mwanamke safi anavyoashiria kanisa safi ambalo ni mwaminifu kwa Yesu, vivyo hivyo mwanamke mchafu anawakilisha kanisa chafu, au lililoanguka, ambalo si mwaminifu kwa Yesu (Yakobo 4:4).

Viongozi wengi wa Matengenezo walifundisha kwamba "Babeli" wa Ufunuo 17 ni upapa.

4. Je, tunaweza kumtambua kahaba (kanisa) anayeitwa "Babeli Mkubwa, Mama wa Makahaba" katika Ufunuo sura ya 17?

Jibu: Ndiyo, inajulikana sana kwamba kuna kanisa moja tu ambalo linadai kuwa kanisa mama, Kanisa kuu la Kikatoliki la Roma. Kasisi Mkatoliki mashuhuri, John A. O'Brien, alisema: "Mwadhimisho huo [Utunzaji-Jumapili] unabaki kuwa ukumbusho wa Mama Kanisa ambamo madhehebu yasiyo ya Kikatoliki yalijitenga nayo. 1

Hoja zilizotumiwa katika Ufunuo 17 kumwelezea mama Babeli na mnyama anayempanda kwa uwazi zinalingana na upapa:

A. Aliwatesa watakatifu (mstari 6). (Ona Miongozo ya Masomo ya 15 na 20.)

B. Alikuwa amevaa nguo za zambarau na nyekundu (mstari wa 4). Mara nyingi mapapa huvaa rangi ya kifalme ya zambarau katika kazi muhimu, na nyekundu ni rangi ya mavazi ya makadinali wa Kikatoliki.

C. Vichwa saba vya mnyama (mstari wa 3) ambaye mwanamke ameketi juu yake ni milima saba (mstari wa 9). Inajulikana sana kwamba Roma, makao makuu ya ulimwengu ya upapa, imejengwa juu ya vilima saba au milima.

D. Mnyama ana hatia ya kukufuru (mstari wa 3), jambo ambalo pia linalingana kwa uwazi na upapa. (Ona Mwongozo wa 15 na 20.)

E. Alitawala "juu ya wafalme wa dunia."

Mstari wa 18. Alexander Flick anasema kwamba kufikia karne ya 13, papa alikuwa "angalau katika nadharia na kudai ... mtawala wa ulimwengu wote katika mambo ya kimwili na ya kiroho." 2 Jambo hilo halingeweza kupatana na ufalme au serikali nyingine ya kidunia. Upapa umeelezewa katika Ufunuo 17 kwa uwazi sana bila mashaka.

Kumbuka: Viongozi wengi wa Matengenezo ya Kanisa (Huss, Wycliffe, Luther, Calvin, Zwingli, Melanchthon, Cranmer, Tyndale, Latimer, Ridley, na wengineo) walifundisha kwamba upapa ndiyo mamlaka inayohusika hapa.

1. John A. O'Brien, The Faith of Millions (Huntington, IN: Our Sunday Visitor, Inc., 1974), p. 401.

2. The Rise of the Mediaeval Church (New York: Burt Franklin, 1959), pp. 575, 576.

3. George Eldon Ladd, The Blessed Hope (Grand Rapids, MI: William B. Eerdman's Publishing Co., 1956), pp. 32-34.

Neno “Babeli” lilianzia Mnara wa Babeli. Ina maana “kuchanganyikiwa”.

5. Ni nini maana halisi ya neno “Babeli,” na asili yake ni nini?

“Na tujenge ... mnara, ambao kilele chake kifike mbinguni.” “Bwana akasema ... na tushuke, tukaivuruge lugha yao huko, wasipate kuelewana usemi wao kwa wao.” “Kwa hiyo jina lake likaitwa Babeli [“mkanganyiko”, pambizo]; kwa kuwa Bwana aliichafua lugha huko.” Mwanzo 11:4 , 6 , 7 , 9 .

Jibu: Maneno “Babeli” na “Babeli” yanamaanisha “kuchanganyikiwa.” Jina la Babeli lilianzia kwenye Mnara wa Babeli, ambao ulisimamishwa baada ya Gharika na wapagani wenye ukaidi ambao walitumaini kuujenga juu sana hivi kwamba maji ya mafuriko yasingeweza kuufunika kamwe (mstari wa 4). Lakini Bwana alichanganya lugha zao, na matokeo yake machafuko yalikuwa makubwa sana wakalazimika kusitisha ujenzi. Kisha wakauita mnara huo “Babeli” (Babeli), au “mkanganyiko.”

Baadaye, katika siku za Agano la Kale, ufalme wa kipagani duniani kote ulioitwa Babeli ulitokea ambao ulikuwa adui wa watu wa Mungu, Israeli. Ilitia ndani uasi, kutotii, kuteswa kwa watu wa Mungu, kiburi, na ibada ya sanamu (Yeremia 39:6 , 7) 50:29 , 31-33 51:24 , 34 , 47 Danieli sura ya 3 na 5). Kwa hakika, katika Isaya sura ya 14 Mungu anatumia Babeli kama ishara ya Shetani mwenyewe kwa sababu Babeli ilikuwa na uadui na uharibifu mkubwa kwa kazi ya Mungu na watu wake.

Katika kitabu cha Agano Jipya cha Ufunuo, neno “Babeli” linatumiwa kuashiria ufalme wa kidini ambao ni adui wa Israeli wa kiroho wa Mungu, kanisa lake (Ufunuo 14:8) 16:19).

Makanisa yanayokubali mafundisho ya uongo ya mama Babeli yanakuwa “Babeli” yenyewe.

6. Mabinti kahaba wa Babeli mama wanaotajwa katika Ufunuo 17:5 ni akina nani?

Jibu: Ni baadhi ya makanisa ambayo awali yalipinga mafundisho ya uongo ya mama Babeli na kumwacha wakati wa Matengenezo makubwa ya Kiprotestanti. Lakini, baadaye, walianza kuiga kanuni na matendo ya mama na hivyo wakaanguka wenyewe. Hakuna mwanamke anayezaliwa akiwa kahaba. Wala makanisa binti za Kiprotestanti wa mfano waliozaliwa hawakuanguka. Kanisa au shirika lolote linalofundisha na kufuata mafundisho na matendo ya uongo ya Babeli linaweza kuwa kanisa au binti aliyeanguka. Kwa hiyo Babeli ni jina la familia ambalo linajumuisha kanisa mama na wale wa binti zake, ambao pia wameanguka.

Mnyama wa Ufunuo 17 anawakilisha serikali ya kiraia. Mwanamke akipanda juu ya mnyama ina maana kwamba kanisa linatawala serikali.

7. Katika Ufunuo 17, kwa nini Babeli mama anafananishwa akiwa amempanda mnyama? Mnyama anawakilisha nini?

Jibu: Katika Ufunuo 13:1-10 , Yesu anaonyesha upapa kama mchanganyiko wa kanisa na serikali. (Kwa habari zaidi, ona Mwongozo wa Kusoma 20.) Katika Ufunuo sura ya 17, Yesu anaonyesha kanisa (kahaba) na hali (mnyama) kama vyombo tofauti, ingawa vinahusiana. Mwanamke anasimama juu ya mnyama, ambayo inaashiria kwamba kanisa linatawala serikali.

Dini zisizo za Kikristo na Uprotestanti ulioasi zitajiunga na upapa kama washirika katika vita vya mwisho dhidi ya Mungu na wafuasi Wake.

8. Ni mamlaka gani nyingine zinazoungana na upapa katika kutimiza matukio ya nyakati za mwisho?

“Kisha nikaona roho tatu za uchafu zilizofanana na vyura, zikitoka katika kinywa cha yule joka, na katika kinywa cha yule mnyama, na katika kinywa cha yule nabii wa uongo kwenda kwa wafalme wa dunia na wa ulimwengu wote, kuwakusanya kwa vita vya siku ile kuu ya Mungu Mwenyezi.” Ufunuo 16:13 , 14 .

Jibu: Joka la Ufunuo 12:3 , 4 na nabii wa uongo wa Ufunuo 13:11-14. 19:20 hufanya muungano na mnyama wa Ufunuo 13:1-10 , au upapa.

A. Joka la Ufunuo sura ya 12 linawakilisha Shetani akifanya kazi kupitia Rumi ya kipagani. (Ona Mwongozo wa Masomo 20 kwa maelezo zaidi.) Katika siku hizi za mwisho unajumuisha dini zisizo za Kikristo kama vile Ubudha, Ushinto, Uhindu, Enzi Mpya, ubinadamu wa kilimwengu, n.k.

B. Nabii wa uongo anawakilisha Uprotestanti ulioasi uliojikita katika Amer-

ika, ambao utaongoza katika kuhimiza na kushawishi ibada ya ulimwenguni pote ya mnyama (ona Mwongozo wa Somo 21).

C. Mnyama ni upapa (tazama Mwongozo wa Somo 20).

D. Mamlaka hizi tatu: Dini na serikali zisizo za Kikristo, Ukatoliki wa Kirumi, na Uprotestanti ulioasi zitakuwa washirika katika Har-Magedoni, vita vya mwisho dhidi ya Mungu, sheria yake, na wafuasi wake waaminifu. Muungano huu unaitwa "Babeli mkuu" na Yesu katika Ufunuo 18:2 .

Miujiza yenye nguvu ya Shetani na malaika zake (wanaojifanya kuwa roho za wafu) itaunganisha ulimwengu katika kutegemeza kwao hayawani-mwitu.

9. Je, mashirika yenye asili tofauti tofauti yatawezaje kuungana kwa ufanisi?

"Hawa wana nia moja, nao watampa yule mnyama uwezo wao na nguvu zao." Ufunuo 17:13 .

Jibu: Ufunuo 16:13 , 14 inasema "roho wachafu kama vyura" ambao ni "roho za mashetani" watawaunganisha kupitia miujiza watakayofanya. Uwasiliani-roho - imani kwamba wafu wako hai na wanaweza kuwasiliana na walio hai - itakuwa kanuni ambayo itaunganisha wote pamoja. Shetani na malaika zake, wakijifanya kuwa roho za wapendwa waliokufa, manabii wa kale, malaika wa mbinguni (2 Wakorintho 11:13 , 14), na hata Kristo Mwenyewe (Mathayo 24:24) watasadikisha ulimwengu kwamba kazi yao inaongozwa kutoka mbinguni kwenyewe (ona Mwongozo wa Somo 10). Kwa bahati mbaya, vyombo vyote vitatu vinaamini kwamba wafu wako hai:

A. Ukatoliki unasali kwa Mariamu na watakatifu wengine waliokufa na unaamini kwamba watakatifu hawa huwabariki wafuasi wao kwa miujiza.

B. Dini zisizo za Kikristo karibu zote zinategemea imani na ibada ya roho za wafu. The New Age inasisitiza "channel" inayodhaniwa kuzungumza na roho za wafu.

C. Uprotestanti ulioasi imani huamini kwamba wafu hawajafa bali, badala yake, wako hai mbinguni au kuzimu. Hivyo wanaweza kudanganywa sana na roho waovu wanaojifanya kuwa roho za wafu.

Babeli anaanguka kwa sababu anaacha kweli ya Biblia.

10. Mungu analaumu Babeli kwa dhambi gani?

A. "Babeli mkuu umeanguka." Ufunuo 18:2 .

Jibu: Kuanguka kunamaanisha kuacha kweli ya Biblia na ibada ya kweli ya Mungu wa kweli (2 Petro 3:17).

B. “Na imekuwa maskani ya mashetani, na ngome ya kila roho mchafu.” “Kwa uchawi wako mataifa yote yalidanganywa.” Ufunuo 18:2 , 23 .

Jibu: Hapa Mungu anaishtaki Babeli kwa (1) kuwasiliana kibinafsi na mashetani kwa kuwaalika pepo wabaya katikati yake kupitia uwasiliani-roho, na (2) kwa kudanganya karibu ulimwengu mzima kupitia roho za uwongo, za kishetani.

C. “Wakaao wa dunia wamelewa” kutokana na mvinyo ya machukizo na uasherati inayopatikana katika kikombe chake (Ufunuo 17:2 , 4) 18:3).

Jibu: Neno “chukizo” katika Biblia linaashiria uwongo (Mithali 12:22). Mvinyo wa Babeli, ambayo ina mafundisho ya uwongo, inawasumbua na kuwatia nguvu wale wanaoinywa na kuwalewesha kiroho.

D. “Wafalme wa dunia wamefanya uasherati naye.” Ufunuo 18:3 .

Jibu: Kanisa ni bibi-arusi wa Kristo (Ufunuo 19: 7 , 8) na lazima kupenda na kuwa waaminifu kwake tu, ambapo Yesu alisema inamaanisha kushika amri zake (Yohana 14:15). Upapa unalaumiwa hapa kwa kugeuka kutoka kwa mume wake, Yesu (Yakobo 4:4), na kuunda mahusiano haramu na serikali za kiraia (muungano wa kanisa na serikali) kwa ajili ya msaada wake.

E. Usafirishaji haramu wa “roho za wanadamu” (Ufunuo 18:13).

Jibu: Mungu hapa analaani Babeli kwa kuwatendea watu kama bidhaa badala ya kuwa wana wa thamani wa Mungu.

Kupokea mafundisho ya uwongo huleta ulevi wa kiroho, ambao hufanya kuelewa ukweli kuwa ngumu sana.

11. Ni baadhi ya mafundisho gani ya uwongo yaliyo katika divai ya Babeli ambayo yanawafanya watu kulewa na kuchanganyikiwa kiroho?

Jibu: Kwa kushangaza, baadhi ya mafundisho maarufu zaidi ya Uprotestanti leo hayapatikani katika Biblia hata kidogo. Yameletwa katika makanisa ya Kiprotestanti na kanisa mama la Rumi, ambao waliyapokea kutoka kwa upagani. Machache ya mafundisho haya ya uongo ni kwamba:

A. Sheria ya Mungu imerekebishwa au kufutwa.

Sheria ya Mungu haiwezi kubadilishwa au kufutwa (Luka 16:17). Mwongozo wa 6 wa Utafiti unataja ushahidi usiopingika.

B. Nafsi haifi.

Biblia inataja “nafsi” na “roho” mara 1,700. Sio mara moja inajulikana kama kutokufa. Watu wanakufa (Ayubu 4:17), na hakuna wanaopokea kutokufa hadi ujio wa pili wa Yesu (1 Wakorintho 15:51-54). (Ona Mwon-

gozo wa 10 kwa habari zaidi.)

C. Wenye dhambi wanaungua milele kuzimu.

Biblia inafundisha kwamba wenye dhambi wataangamizwa kabisa (kutokuwepo), nafsi na mwili, kwa moto (Mathayo 10:28). Moto wa mateso wa milele haufundishwi katika Biblia. (Angalia maelezo katika Mwongozo wa 11.)

D. Ubatizo wa kuzamishwa sio lazima.

Ubatizo wa kuzamishwa ni ubatizo pekee unaotambuliwa na Maandiko. (Ona Mwongozo wa 9 wa Somo kwa habari zaidi.)

E. Jumapili ni siku takatifu ya Mungu.

Biblia inafundisha, bila shaka, kwamba siku takatifu ya Mungu ni Sabato ya siku ya saba, Jumamosi. (Kwa maelezo zaidi, ona Mwongozo wa 7.)

Kumbuka: Mafundisho haya ya uwongo, yakiaminiwa, yanaelekea kuleta "mkanganyiko" (ambayo ndiyo neno "Babeli" linamaanisha) na kufanya kuelewa Maandiko kuwa ngumu zaidi.

Mawazo Yenye Kufikirisha

Inatia akilini kufikiria kwamba huenda wengine wanakunywa divai ya Babeli bila kujua. Labda hii yote ni mpya kwako. Ikiwa ndivyo, tafadhali mwombe Mungu akuongoze (Mathayo 7:7). Kisha chunguza Maandiko kuona kama mambo haya ni kweli (Matendo 17:11). Ahadi kwamba utafuata pale Yesu anapokuongoza, na hatakuruhusu uishie katika makosa (Yohana 7:17).

Malaika wa mbinguni watakuwa upande wa watu wa Mungu katika pigano la mwisho la dunia.

12. Ni nani watakaokuwa upande wa Bwana katika pigano la Har-Magedoni?

Jibu: Katika vita hivi vya mwisho, malaika wa mbinguni (Waebrania 1:13 , 14 Mathayo 13:41 , 42) na watu wa Mungu, mabaki (Ufunuo 12:17) - watashirikiana na Yesu, anayeongoza majeshi ya mbinguni (Ufunuo 19:11-16) dhidi ya Shetani na wafuasi wake.

Mabaki ya Mungu yanaundwa na wale wanaokataa uwongo wa Babeli (Mwongozo wa Somo 23 utatoa maelezo ya ziada). Wanajulikana kwa: (1) upendo wao kwa Yesu (1 Yohana 5:2 , 3), (2) uaminifu wao na imani katika Yeye (Ufunuo 14:12), na (3) utii wao thabiti kwa Neno Lake na amri (Ufunuo 12:17). Yohana 8:31 , 32).

Katika wakati wa mwisho, Shetani atawadanganya wote ambao hawataki

uthibitisho wa Maandiko wazi kwa kila fundisho la Biblia.

13. Shetani atatumia mbinu gani katika pambano hilo la mwisho kati ya kweli ya Mungu na uwongo wa Shetani?

Jibu: Ingawa Shetani anamchukia Mungu na Mwanawe, ni mara chache sana anakiri jambo hilo waziwazi. Kwa kweli, yeye na roho waovu wake watajifanya kuwa malaika watakatifu na makasisi Wakristo waliojitolea (2 Wakorintho 11:13-15). Kile anachowasilisha kama ushahidi kwa upande wake kitaonekana kuwa cha haki, kiroho, na kama Yesu hivi kwamba karibu kila mtu duniani atadanganywa na kumfuata (Mathayo 24:24). Bila shaka atatumia Biblia, kama alivyofanya alipokuwa akimjaribu Yesu nyikani (Mathayo 4:1 , 11). Mantiki ya Shetani ni yenye ushawishi kiasi kwamba iliwadanganya theluthi moja ya malaika wa mbinguni, Adamu na Hawa, na (wakati wa Gharika) kila mtu duniani isipokuwa watu wanane.

Neno la Mungu linafichua mbinu za Shetani.

14. Mkakati wa kupingana wa Mungu ni upi?

“Na waende kwa sheria na ushuhuda; ikiwa hawasemi sawasawa na neno hili, ni kwa sababu hamna nuru ndani yao.” Isaya 8:20 .

Jibu: Siku zote Mungu hupinga uwongo wa Shetani kwa ukweli wa Biblia. Alipojaribiwa na Shetani nyikani, Yesu alinukuu Maandiko mara kwa mara (Mathayo 4:1-11). Kupitia kwa watu wake waliosalia, Mungu atasema ukweli kuhusu asili isiyo ya kibiblia ya Babeli mkuu. Ataweka wazi kwamba Babeli inawasilisha injili ya uwongo (Wagalatia 1:8-12) ambayo imefungua mlango kwa mabilioni ya watu kudanganywa na kupotea. Mwenendo wa Mungu wa kupingana umeainishwa katika jumbe za malaika watatu wakuu za Ufunuo 14:6-14 , ambazo tunachunguza katika Miongozo tisa kati ya 27 ya Masomo katika mfululizo huu. Jumbe hizi tatu za ajabu zinafichua na kuonya dhidi ya uongo na uwongo wa Shetani na kuwaita watu kumwabudu Mungu na kumtii, si katika roho tu bali katika kweli ya Biblia pia.

Ujumbe wa Mungu wa wakati wa mwisho utaleta ukweli na nuru tukufu kwa kila mtu duniani.

15. Je, jumbe za Mungu za wakati wa mwisho za onyo na matumaini zitakuwa na matokeo?

“Baada ya hayo nikaona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, mwenye uwezo mkuu; na nchi ikaangazwa kwa utukufu wake.” Ufunuo 18:1 .

Jibu: Katika Maandiko, malaika huwakilisha wajumbe au ujumbe (Waebrania 1:13 , 14). Ombi la Mungu la nyakati za mwisho linafananishwa na malaika mwenye nguvu ambaye uwezo wake ni mkuu sana hivi kwamba

ulimwengu wote unaangazwa na ukweli na utukufu wa Mungu. Ujumbe huu wa mwisho, uliotolewa na Mungu utaenda kwa wakaaji wa ulimwengu mzima (Ufunuo 14:6 ; Marko 16:15 ; Mathayo 24:14)

Ombi la Yesu la wakati wa mwisho litakapotolewa kwa ulimwengu wote, watu Wake wa kweli watatoka Babeli na kumfuata.

16. Yesu atatoa wito gani wa mwisho na wa uharaka kwa wale walio Babeli?

Jibu: Atasema: "Tokeni kwake [Babeli], enyi watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake. Kwa maana dhambi zake zimefika mbinguni, na Mungu amekumbuka maovu yake. ." Ufunuo 18:4 , 5 .

Tafadhali ona kwamba Yesu anawataja watu wengi katika Babeli kuwa "watu wangu". Kuna mamilioni ya Wakristo wanyoofu katika Babeli ambao bado hawajasikia ujumbe huo wa onyo wa haraka. Watu hawa wanampenda Bwana sana, na Yesu anasema wao ni watoto wake.

17. Watu wa Yesu, walio katika Babeli, wataitikiaje wasikiapo wito Wake wa kutoka?

Jibu: Yesu anatoa jibu. Anasema, "Kondoo wengine ninao, ambao si wa zizi hili; na hao nao imenipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu; "Kondoo wangu waisikia sauti yangu, nami nawajua, nao wanifuata." Yohana 10:16 , 27 .

Yesu anawatambua watoto wake walioko Babeli. Zaidi ya hayo, anaahidi kuwaita kutoka Babeli kabla haijaharibiwa. Na, jambo tukufu kuliko yote, Yesu anaahidi kwamba watu wake ambao bado wako Babeli wataisikia na kuitambua sauti yake na kutoka nje kwenda salama.

Kumbuka: Huu ni Mwongozo wa saba wa Masomo katika mfululizo wetu wa tisa kuhusu jumbe za malaika watatu za Ufunuo 14:6-14 . Mwongozo wetu unaofuata wa Masomo utaelezea kanisa la Mungu la wakati wa mwisho kwa uwazi sana hivi kwamba huwezi kukosa kulitambua.

18. Ikiwa uko Babeli, je, uko tayari kutii ombi la haraka la Yesu la kutoka humo?

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Je, nisibaki Babeli na kujaribu kumrekebisha badala ya kutoka nje?

Hapana. Yesu anasema Babeli itaangamizwa, si kurekebishwa. Atakuwa amelewa bila tumaini na divai yake (inayotambuliwa kama fundisho la uwongo katika Ufunuo 18:5 , 6). Ni kwa sababu hii kwamba anawaita watu wake watoke (Ufunuo 18:4).

2. Wafalme wa mashariki wa Ufunuo 16:12 ni akina nani?

Wafalme wa mashariki ni Wafalme (Baba na Mwana) wa mbinguni. Wanaitwa wafalme wa mashariki kwa sababu huo ndio mwelekeo ambao viumbe wa mbinguni huikaribia dunia. Kumbuka yafuatayo, kwa mfano:

A. Kuja kwa Yesu mara ya pili kutakuwa kutoka mashariki (Mathayo 24:27).

B. Utukufu wa Mungu unatoka mashariki (Ezekieli 43:2).

C. Malaika wa Ufunuo wa kutia muhuri anatoka mashariki (Ufunuo 7:2).

D. Jua, linaloashiria Yesu, linachomoza mashariki (Malaki 4:2).

3. Je, onyo kuhusu kuanguka kwa Babeli ladokeza kwamba Babeli hajaanguka sikuzote?

Ndiyo inafanya. Makanisa mengi yanayojumuisha Babeli yamesimama imara, marefu, na uaminifu kwa Yesu zamani. Waanzilishi walikuwa watu mashuhuri wa Mungu ambao walikuwa wakiichunguza Biblia kwa bidii ili kugundua ukweli wake wote. Sio makanisa yote yameanguka leo. Hata hivyo, kanisa lolote linalofundisha mafundisho ya uongo mama ya Babeli na kufuata mazoea yake linaweza kuwa mmoja wa binti zake walioanguka.

4. Mkristo anapaswa kwenda wapi anapoitwa kutoka Babeli?

Tafuta watu wanaozishika amri za Mungu, kuwa na imani ya Yesu, na wanahubiri ujumbe wa malaika watatu duniani kote, na ujiunge nao (Ufunuo 14:6-12). Mwongozo wa Somo la 23 utaelezea kikamilifu kanisa la Mungu la siku za mwisho.

5. Wafalme 10 wa Ufunuo 17:12-16 wanawakilisha nini?

Wafalme 10 wanafananisha mataifa ya ulimwengu. Vidole 10 vya miguu ya sanamu ya Danieli sura ya 2 na pembe 10 za mnyama mkubwa sana wa Danieli sura ya 7 zilifananisha falme 10 za Ulaya. Hata hivyo, maana hiyo imepanuliwa katika Ufunuo sura ya 11 hadi 18 kumaanisha “wafalme wote wa dunia” au “mataifa yote.” (Ona Ufunuo 16:14 ; 18:3 .)

6. Ufananisho wa “vyura” unamaanisha nini katika Ufunuo 16:13, 14 ?

Chura hukamata mawindo yake kwa ulimi wake, ambayo inaweza kuashiria zawadi ghushi ya ndimi ambayo inaenea ulimwenguni leo. Tafadhali kumbuka kwamba miujiza, ikiwa ni pamoja na karama ya lugha, inathibitisha jambo moja tu - nguvu isiyo ya kawaida. Lakini Biblia inatujulisha kwamba nguvu zisizo za kawaida zinaweza kutoka kwa Mungu au Shetani. Inaeleza zaidi kwamba Shetani, akijifanya kama malaika wa nuru kutoka mbinguni (2 Wakorintho 11:13-15), atatumia miujiza isiyo ya kawaida kwa ufanisi sana hivi kwamba karibu ulimwengu wote utadanganywa na kumfuata (

Ufunuo 13:3). Kwa sasa, anatumia kipawa ghushi cha ndimi kuunganisha makanisa na dini za kila namna – kutia ndani wapagani na waabudu roho. Kila mmoja wa hawa anahisi kwamba karama ya ndimi ni uthibitisho wa uhalisi.

Lazima Tuzijaribu Roho

Biblia inaonya kwamba ni lazima tuzijaribu roho (1 Yohana 4:1). Ikiwa hazikubaliani na Biblia, ni bandia (Isaya 8:19 , 20). Zaidi ya hayo, karama za kweli za Roho Mtakatifu hazipewi kamwe mtu ambaye kwa makusudi na kwa kujua anamtii Ibilisi (Matendo 5:32). Kuna karama ya kweli ya lugha. Ni kuwezesha kimuujiza kuzungumza kwa ufasaha lugha za kigeni ambazo hapo awali hazijafunzwa na hazijulikani na mzungumzaji (Matendo 2:4-12). Mungu hutumia karama hii inapohitajika kuwasilisha ujumbe Wake wa wakati wa mwisho kwa wale wa lugha nyingine. Ilihitajika siku ya Pentekoste kwa sababu vikundi vya lugha 17 vilikuwa kwenye umati na wanafunzi Wake pengine walijua lugha moja tu.

7. Je, vuguvugu la Enzi Mpya litachukua jukumu kubwa katika mzozo wa mwisho wa wakati wa mwisho kati ya wema na uovu?

Bila shaka! Inahusika sana na uchawi, matukio ya kiakili, na kuwasiliana na pepo. Kuwasiliana na pepo kwa hakika kutakuwa sababu kuu katika ulaghai wa mwisho wa dunia. Ikiunganishwa na nguvu isiyo ya kawaida ya karama ya lugha ghushi na ikishirikiana na muungano wa makanisa ulimwenguni pote wa wakati wa mwisho, uwasiliani-roho utaenea ulimwenguni pote. Imani ya Enzi Mpya katika mawasiliano ya roho na kuzaliwa upya katika umbo lingine ni upagani wa zamani katika vazi jipya. Imani yake katika nafsi isiyoweza kufa, isiyokufa ambayo inaweza kuwasiliana na watu wa dunia ni uwongo uleule wa kale ambao Shetani alimwambia Hawa katika Edeni: "Hakika hamtakufa." Mwanzo 3:4 . (Ona Mwongozo wa 10 kwa maelezo zaidi kuhusu kifo.)

8. Ni dhahiri kwamba Mungu anafunua shughuli za Mpinga Kristo au upapa katika Danieli sura ya 7 na Ufunuo sura ya 13, 17, na 18. Je, Mpinga Kristo anatajwa mahali pengine katika Maandiko?

Ndiyo, mnyama au nguvu ya Mpinga Kristo (au shughuli zake) inarejelewa katika angalau unabii tisa wa Agano la Kale na Jipya: Danieli 7; Danieli sura ya 8, 9; Danieli 11; Ufunuo 12; Ufunuo 13; Ufunuo 16; Ufunuo 17; Ufunuo 18; na Ufunuo 19. Hakika, Mungu anapokazia nguvu zile zile mara tisa tofauti, anataka tusikilize.

9. Je, ufalme wa Shetani unaoitwa "Babeli" ulianzia kwenye Mnara wa Babeli?

Hapana, ilianza wakati Shetani alipomwasi Mungu mbinguni. Kwa haki-

ka, nabii Isaya anamfananisha Lusifa wakati wa kuanguka kwake kutoka mbinguni kama mfalme wa Babeli (Isaya 14:4 , 12-15). Mungu ameutazama ufalme wa Shetani kama Babeli tangu mwanzo wa dhambi. Kusudi la Shetani lililo wazi ni kumshinda Mungu, kufuta ufalme wa Mungu, na kuanzisha ufalme wake wa uasi wa Babeli ulimwenguni kote. Yesu alisema kuna pande mbili tu (Mathayo 7:13 , 14). Kila nafsi duniani hatimaye itapanga mstari upande wa Yesu au Babeli. Ni suala la maisha na kifo. Wale wanaomtumikia na kumtegemeza Yesu wataokolewa katika ufalme wake wa mbinguni. Wale wanaounga mkono Babeli wataangamizwa kwa moto. Na kuna wakati mdogo sana wa kufanya maamuzi. Hii ndiyo sababu kutii onyo la Yesu la wakati wa mwisho dhidi ya Babeli ni jambo muhimu sana na la haraka.

10. Katika Ufunuo 16:12 , ni nini kinachomaanishwa na maji ya Mto Efrati kukaushwa ili kuandaa njia kwa ajili ya wafalme wa mashariki?

Kabla ya ufalme wa kale wa Babeli kutekwa na jemadari wa Umedi Dario, maji ya mto Efrati, ambayo yalipita chini ya kuta za jiji, yalielekezwa kwenye ziwa lililotengenezwa na mwanadamu. Ukengeushaji huo uliruhusu jeshi la Dario kuteka jiji hilo usiku kwa kuingia kutoka chini ya kuta kupitia mto usio na kitu. Katika unabii wa Ufunuo, “maji” yanafananisha watu (Ufunuo 17:15). Kwa hiyo, maji ya mto Eufrati yanarejelea wafuasi wa “Babeli mkuu,” ambao utegemezo wao unakauka wanapogeuka dhidi ya Babeli kwa nia ya kumwangamiza (Ufunuo 17:16) . Kukauka huku kwa uungwaji mkono kwa “Babeli mkuu” kunawahakikishia ushindi wafalme wa mashariki, Baba wa mbinguni na Mwana.

Maswali ya Maswali

1. Nini maana ya neno “Babeli”? (1)

_____ Kuchanganyikiwa.

_____ Uasi.

_____ Mdanganyifu.

2. Babeli mama anafananishwa na nani katika unabii wa Biblia? (1)

_____ Umoja wa Mataifa.

_____ Upapa.

_____ Maria, mama yake Yesu.

3. Binti za mama Babeli ni akina nani? (1)

_____ Wanawake wa Agano Jipya-Prisila, Elisabeti, na Dorkasi.

_____ Malkia wa Ulaya.

_____ Makanisa yanayofuata mafundisho na desturi potofu za mama Babeli.

4. Ni nini kinachofananishwa na mama Babeli anayeketi juu ya hayawani mwekundu sana? (1)

_____ Kanisa linalodhibiti serikali, ambalo linaliunga mkono kwa karibu.

_____ Wanawake hutengeneza wakufunzi wazuri wa wanyama.

_____ Wanawake wanapaswa kupanda na sio kutembea.

5. Ni mafundisho gani ya uwongo ya Babeli yatachanganya watu kiroho? (4)

_____ Utakatifu wa ndoa.

_____ Kifo ni usingizi.

_____ Wenye dhambi huwaka motoni milele.

_____ Jumapili kama siku takatifu ya Mungu.

_____ Roho, au nafsi, hazifi.

_____ Ubatizo wa kuzamishwa.

_____ Sheria ya Mungu imefutwa au kurekebishwa.

6. "Babeli umeanguka" inamaanisha kwamba (1)

_____ Malaika alianguka kutoka mbinguni.

_____ Babeli imekumbwa na tetemeko la ardhi.

_____ Kanisa mama na makanisa mengine yanayokubali mafundisho yake ya uwongo yameanguka kutoka kwa kweli ya Biblia na ibada ya kweli ya Mungu wa kweli.

7. Ishara "Wafalme wa mashariki" inawakilisha (1)

_____ Yesu na Baba yake.

_____ Shetani akifanya kazi kupitia upagani.

_____ Mataifa ya ulimwengu.

8. Kukauka kwa maji ya Mto Efrati kunafananisha nini? (1)

_____ Uhaba mkubwa wa maji katika siku za mwisho.

_____ Hakutakuwa na ugavi wa chakula katika wakati wa mwisho.

_____ Babeli itapoteza uungwaji mkono wa wafuasi wake.

9. Babeli ni jina la familia ambalo linajumuisha karibu dini na makanisa

yote. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

10. Ni nani hasa anayewaita watu kutoka Babeli? (1)

_____ Malaika.

_____ Wafalme 10.

_____ Lusifa.

_____ Yesu.

11. Je, haingekuwa bora kujaribu kuligeuza kanisa lililoanguka badala ya kutoka humo? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

12. Inamaanisha nini kulewa kwa divai ya Babiloni? (1)

_____ Kuwa mlevi.

_____ Ili kuungana naye katika karamu.

_____ Kuwa mgonjwa kimwili.

_____ Kuchanganyikiwa na mafundisho yake ya uwongo.

13. Ni mamlaka gani tatu zitaungana kupigana dhidi ya Yesu na watu wake katika wakati wa mwisho? (3)

_____ Dini zisizo za Kikristo.

_____ Umoja wa Mataifa.

_____ Uprotestanti ulioasi.

_____ Wanaume wa nafasi.

_____ Upapa.

14. Yesu atakapowaita watu wake kutoka Babeli, je, watatoka? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

15. Watu wengi wako Babeli lakini hawajui. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Somo la 23

Biblia inasema kuna mwili mmoja tu, au kanisa, ambalo Yesu anawaita watu wake wa nyakati za mwisho - bibi-harusi wa Kristo. Kwa wengine, hii ni ya kuogopesha, kwa vile kuna maelfu ya makanisa mbalimbali leo ambayo yanajiita ya Kikristo. Karibu kila mmoja anadai kuwa kanisa la Mungu, lakini kila moja linatofautiana sana katika tafsiri ya Biblia, imani, na utendaji. Haiwezekani kabisa kwa mtafutaji ukweli mwaminifu kuchunguza madai ya kila mmoja. Hata hivyo, tunaweza kushukuru kwamba Yesu ametatua tatizo hili kwa ajili yetu kwa kueleza kanisa lake kwa kina hivi kwamba unaweza kulitambua kwa urahisi! Maelezo hayo, yaliyo wazi na yenye nguvu, yanapatikana katika Ufunuo 12 na 14, na yatakufurahisha kwa kweli za kushangaza ambazo zitakusaidia katika nyakati za mwisho. Tafadhali soma Ufunuo 12:1-17 kabla ya kuanza safari yako ya ugunduzi katika kweli hizi zinazogeuza.

1. Yesu anawakilisha kanisa lake la kweli kwa ishara gani ya kinabii?

“Nimemfananisha binti Sayuni na mwanamke mzuri na mtamu.” Yeremia 6:2 . “Na kuuambia Sayuni, Ninyi ni watu wangu. Isaya 51:16 .

Jibu: Tulijifunza katika Mwongozo wa 22 wa Somo kwamba Yesu anaashiria kanisa lake la kweli, safi (Sayuni) kama mwanamke safi na kanisa lililoasi kama kahaba. Maandiko mengine machache ambayo pia yanatumia ishara hii ni 2 Wakorintho 11:2 Waefeso 5:22 , 23 na Ufunuo 19:7 , 8 .

2. Katika Ufunuo 12:1, Yesu anafananisha kanisa lake kama mwanamke "aliyevikwa jua," na "mwezi chini ya miguu yake," na amevaa "taji ya nyota kumi na mbili." Alama hizi zinamaanisha nini?

Jibu: A. Jua linawakilisha Yesu, injili yake, na haki yake. "Bwana Mungu ni jua." Zaburi 84:11 . (Ona pia Malaki 4:2 .) Bila Yesu hakuna wokovu

(Matendo 4:12). Zaidi ya kitu kingine chochote, Yesu anataka kanisa lake lifurike na uwepo wake na utukufu.

B. "Mwezi chini ya miguu yake" inawakilisha mfumo wa dhabihu wa Agano la Kale. Kama vile mwezi unavyoakisi nuru ya jua, ndivyo mfumo wa dhabihu ulivyosaidia kiroho tu kwani uliakisi mwanga kutoka kwa Masihi ajaye (Waebrania 10:1).

C. "Taji ya nyota kumi na mbili " inawakilisha kazi ya wanafunzi 12, ambayo ilitawaza miaka ya kwanza ya kanisa la Agano Jipya.

Mtoto anayetajwa katika Ufunuo sura ya 12 ni Yesu.

3. Kisha, unabii unasema kwamba mwanamke yuko katika utungu, karibu kuzaa mtoto ambaye siku moja atayatawala mataifa yote kwa fimbo ya chuma. Kisha akamzaa "mtoto mwanamume," na baadaye akachukuliwa hadi kwenye kiti cha enzi cha Mungu mbinguni (Ufunuo 12:1, 2, 5). Mtoto huyu alikuwa nani?

Jibu: Mtoto alikuwa Yesu. Siku moja atatawala mataifa yote kwa fimbo ya chuma (Ufunuo 19:13-16 ; Zaburi 2:7-9). Yesu, ambaye alisulubiwa kwa ajili ya dhambi zetu, alifufuliwa kutoka kwa wafu na kupaa mbinguni (Matendo 1:9-11). Nguvu zake za ufufuo katika maisha yetu ni mojawapo ya zawadi muhimu za Yesu kwa watu wake (Wafilipi 3:10).

Joka kuu jekundu ni Shetani, ambaye wakati wa kuzaliwa kwa Yesu alikuwa akifanya kazi kupitia Rumi ya kipagani.

4. Andiko la Ufunuo 12:3, 4 latanguliza "joka kubwa jekundu" lililomchukia "mtoto mwanamume" na kujaribu kumuua wakati wa kuzaliwa. Unaweza kukumbuka joka hili kutoka kwa Mwongozo wa 20. Joka alikuwa nani?

Jibu: Joka hilo linawakilisha Shetani, ambaye alitupwa kutoka mbinguni (Ufunuo 12:7-9) na ambaye alikuwa akifanya kazi wakati wa kuzaliwa kwa Yesu kupitia ufalme wa kipagani wa Kirumi. Mtawala aliyejaribu kumuua Yesu alipozaliwa alikuwa Herode, mfalme chini ya Roma ya kipagani. Aliwaua watoto wote wa kiume wa Bethlehemu, akitumaini kwamba mmoja wao angekuwa Yesu (Mathayo 2:16).

Sehemu ya tatu ya nyota" inawakilisha malaika waasi ambao walitupwa kutoka mbinguni pamoja na Lusifa.

5. Ni nini maana ya “vichwa saba” na “pembe kumi” za joka, na “theluthi moja ya nyota za mbinguni” kutupwa duniani?

Jibu: A. “Vichwa saba” vinawakilisha vilima saba au milima ambayo Roma ilijengwa (Ufunuo 17:9 , 10). Sasa tumekutana na mnyama mwenye vichwa saba na pembe 10 mara tatu katika Miongozo yetu ya Masomo (Ufunuo 12:3) 13:1 17:3).

B. “Pembe kumi” zinawakilisha serikali, au mataifa, ambayo yanaunga mkono serikali kuu katika kuwakandamiza watu wa Mungu na kanisa. Wakati wa utawala wa Rumi ya kipagani (Ufunuo 12:3 , 4), waliwakilisha makabila 10 ya washenzi waliounga mkono upapa hatimaye kuangusha ufalme wa Kirumi (Danieli 7:23 , 24). Makabila haya baadaye yakawa Ulaya ya kisasa. Katika siku za mwisho, wanawakilisha mataifa yote ya ulimwengu yaliyoungana katika muungano wa wakati wa mwisho (Ufunuo 16:14 17:12 , 13 , 16) ambayo itaunga mkono “Babeli Mkubwa” katika vita vyake dhidi ya watu wa Mungu.

C. “Theluthi moja ya nyota za mbinguni” ni malaika waliomuunga mkono Lusifa katika maasi yake mbinguni na waliotupwa pamoja naye (Ufunuo 12:9) Luka 10:18 Isaya 14:12).

Mapitio na Muhtasari

Kufikia sasa, unabii umeshughulikia mambo ya hakika ya Biblia yafuatayo:

1. Kanisa la kweli la Mungu linatokea, linalofananishwa na mwanamke safi.

2. Yesu anazaliwa katika kanisa.

3. Shetani, akifanya kazi kupitia kwa Mfalme Herode wa Roma ya kipagani, anajaribu kumuua mtoto Yesu.

4. Mpango wa Shetani haufaulu.

5. Kupaa kwa Yesu kumeonyeshwa kwenye picha.

Mamilioni mengi ya watu walichomwa kwenye mti kwa sababu ya mnyanyaso wa Shetani.

6. Shetani alifanya nini baada ya kushindwa katika mpango wake wa kumwangamiza mtoto Yesu?

“Alimdhulumu mwanamke aliyemzaa mtoto mwanamume.” Ufunuo 12:13

Jibu: Kwa kuwa hakuweza tena kumshambulia Yesu binafsi, alilenga hasira yake na mateso kwa kanisa la Mungu na watu wake.

Mambo Sita Ya Kutambulisha

Katika Ufunuo sura ya 12 na 14, Yesu anatupa mambo sita ya maelezo ya kutumia katika kutambua kanisa lake la nyakati za mwisho. Ziangalie unaposoma sehemu iliyobaki ya Mwongozo huu wa Utafiti.

Watu wa Mungu walikimbilia mahali pasipokuwa na watu duniani ili kuepuka mateso.

7. Mwanamke (kanisa) lilifanya nini ili kujilinda, na "nyika" inayozungumzwa katika Ufunuo 12:6, 14 ni nini?

Jibu: A. Mistari ya 6 na 14 yasema, "Yule mwanamke akakimbilia nyikani," ambako alilindwa kwa "wakati, na nyakati, na nusu wakati" (au miaka 1,260 halisi) kutokana na ghadhabu ya Shetani ambaye wakati huo alikuwa akifanya kazi kupitia Roma ya kipapa. "Mabawa mawili" yanawakilisha ulinzi na usaidizi ambao Mungu alitoa kwa kanisa wakati wa "jangwani" (Kutoka 19:4). Kumbukumbu la Torati 32:11). Muda uliotumika nyikani ni kipindi kile kile cha miaka 1,260 cha umaarufu na mateso ya upapa (AD 538 hadi 1798) ambacho Yesu alitaja mara kwa mara katika unabii. Siku moja ya kinabii ni sawa na mwaka mmoja halisi (Ezekieli 4:6).

B. Neno "jangwani" linarejelea mahali pasipokuwa na watu duniani (milima, mapango, misitu, n.k.) ambapo watu wa Mungu wangeweza kujificha kwa faragha na hivyo kuepuka maangamizi kamili (Waebrania 11:37 , 38). Na walijificha, Wawaldo, Waalbigense, Wahuguenoti, na wengine wengi. Watu wa Mungu (kanisa lake) wangeangamizwa kama wasingekimbia na kujificha nyikani wakati wa mateso haya mabaya ya upapa. (Katika kipindi cha miaka 40, "tangu mwanzo wa utaratibu wa Wajesuiti, katika mwaka wa 1540, hadi 1580, laki tisa waliangamizwa. Laki moja na hamsini elfu waliangamia katika Baraza la Kuhukumu Wazushi katika miaka 30." 1) Angalau Watu milioni 50 walikufa kwa ajili ya imani yao katika kipindi hiki cha miaka 1,260. Kanisa la Mungu halikuwepo kama shirika rasmi katika kipindi hiki cha miaka 1,260. Kuanzia AD 538 hadi 1798 ilikuwa hai lakini haikutambulika kama shirika walipotoka mafichoni baada ya ile miaka 1,260, bado walikuwa na mafundisho na tabia zile zile kama kanisa la mitume, ambalo liliingia "jangwani" mnamo mwaka 538 BK.

Kumbuka: Sasa tumegundua sehemu zetu mbili za kwanza za utambulisho wa mwisho wa Yesu. Kanisa la wakati:

1. Lisingekuwepo rasmi kama shirika kati ya AD 538 na 1798.

2. Lingetokea na kufanya kazi yake ya wakati wa mwisho baada ya 1798.

Kuna Wakristo wengi wenye upendo, wa kweli katika makanisa ambayo yalikuwepo rasmi kabla ya 1798. Lakini hakuna hata mojawapo ya makanisa haya yanayoweza kuwa kanisa la Mungu la wakati wa mwisho ambalo Yesu anawaita watu wake wote, kwa sababu kanisa la Yesu la wakati wa mwisho

lilipaswa kutokea baada ya 1798. Hii ina maana kwamba makanisa mengi maarufu ya Kiprotestanti hayawezi kuwa wakati wa mwisho wa Mungu, kanisa kwa sababu zilikuwepo rasmi kabla ya 1798.

1. Albert Barnes, Notes on Daniel, comment on Daniel 7:25 , p. 328.

Mabaki ya nguo ni sehemu ya mwisho iliyobaki ya bolt. Ni kama kipande cha kwanza kutoka kwa bolt sawa.

8. Katika Ufunuo 12:17, Mungu analiita kanisa Lake la wakati wa mwisho kuwa mabaki. Neno "mabaki" linamaanisha nini?

Jibu: Inamaanisha sehemu ya mwisho iliyobaki. Kwa kurejelea kanisa la Yesu, inamaanisha kanisa lake la siku za mwisho kabisa, ambalo ni sawa kimafundisho na kanisa la mitume.

Kanisa la Mungu la masalio litazishika amri zake na pia litakuwa na karama ya unabii.

9. Katika Ufunuo 12:17, ni maelezo gani ya ziada ya mambo mawili ambayo Yesu alitoa kuhusu kanisa lake la mabaki la wakati wa mwisho?

Jibu: Ingeshika Amri zote Kumi, pamoja na Sabato ya siku ya saba ya amri ya nne (Yohana 14:15). Ufunuo 22:14). Pia ingekuwa na "ushuhuda wa Yesu", ambao Biblia inatuambia kuwa ni roho ya unabii (Ufunuo 19:10). (Mwongozo wa Somo la 24 utatoa maelezo kamili ya karama ya unabii.)

Kwa hiyo hapa kuna mambo mawili yanayofuata ya Yesu ya utambulisho kwa ajili ya Kanisa Lake la masalio la wakati wa mwisho:

3. Litazishika amri za Mungu, pamoja na Sabato yake ya siku ya saba ya Mungu amri ya nne.

4. Itakuwa na karama ya unabii.

Kumbuka kwamba ingawa wenyeji wa Wakristo waaminifu wanapatikana katika makanisa ambayo hayashiki Sabato au kuwa na karama ya unabii, hakuna hata kanisa moja kati ya haya linaweza kuwa kanisa la Mungu la wakati wa mwisho ambalo Yesu anawaita Wakristo wote wa siku za mwisho, kwa sababu kanisa la siku za mwisho litazishika amri za Mungu na kuwa na karama ya unabii.

Ni lazima mabaki ya Mungu wawe wanahubiri jumbe za malaika watatu ulimwenguni pote.

10. Ni mambo gani mawili ya mwisho ya utambulisho kwa mabaki ya Mungu ambayo kitabu cha Ufunuo chatoa?

Jibu: Mambo mawili ya mwisho kati ya sita ni: (5) Litakuwa kanisa la kimishenari la ulimwenguni pote (Ufunuo 14:6), na (6) Litakuwa likihubiri

jumbe za malaika watatu wa Ufunuo 14:6-14 , zimefupishwa kwa ufupi hapa chini.

A. Hukumu ya Mungu iko kwenye kikao. Mwabuduni Yeye! Kanisa la Mungu la nyakati za mwisho lazima liwe linahubiri kwamba hukumu ilianza mwaka wa 1844 (ona Miongozo ya Masomo 18 na 19). Pia inawaita watu "kumwabudu yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji." Ufunuo 14:7 . Je, tunamwabuduje Mungu kama Muumba? Mungu aliandika jibu katika amri ya nne. "Ikumbuke siku ya Sabato uitakase." "Maana, kwa siku sita Bwana alifanya mbingu, na nchi, na bahari, na vyote vilivyomo, akastarehe siku ya saba; kwa hiyo Bwana akaibarikia siku ya sabato akaitakasa." Kutoka 20:8 , 11 . Kwa hiyo ujumbe wa malaika wa kwanza unaamuru wote kumwabudu Mungu kama Muumba kwa kuitakasa Sabato Yake ya siku ya saba, ambayo alitupa kama ukumbusho wa Uumbaji.

B. Tokeni katika makanisa yaliyoanguka ya Babeli.

C. Usimwabudu mnyama au kupokea chapa yake, ambayo ni Jumapili kama siku takatifu. Jihadharini na bidhaa zote bandia.

Kumbuka: Hapa kuna mambo mawili ya mwisho ya utambulisho:

5. Kanisa la Mungu la wakati wa mwisho litakuwa kanisa la kimishenari duniani kote.

6. Itakuwa ikihubiri na kufundisha ujumbe wa mambo matatu wa Ufunuo 14:6-14 .

Sasa hebu tupitie mambo sita ambayo Yesu anatupa kwa ajili ya kulitambulisha kanisa Lake la masalio la wakati wa mwisho:

1. Lisingekuwepo kama shirika rasmi kati ya AD 538 na 1798. 2. Lingetokea na kufanya kazi yake baada ya 1798.

3. Wangeshika Amri Kumi, ikijumuisha Sabato ya siku ya saba ya amri ya nne.

4. Ingekuwa na karama ya unabii.

5. Lingekuwa kanisa la kimishenari duniani kote.

6. Ingekuwa kufundisha na kuhubiri ujumbe wa Yesu wenye mambo matatu wa Ufunuo 14:6-14 .

Yesu anaahidi kwamba wale wote wanaotumia kwa dhati masharti Yake sita watapata kanisa Lake la masalio.

11. Sasa kwa kuwa tumeweka alama sita za utambulisho wa Yesu kwa kanisa Lake la mabaki la wakati wa mwisho, Yesu anatuambia tufanye nini, na

matokeo yatakuwa nini?

Jibu: “Tafuteni, nanyi mtapata.” Mathayo 7:7 . Yesu anakupa maelezo haya sita na kusema, “Nenda ukatafute kanisa langu.” Anaahidi kwamba wale wanaotafuta vitu vya mbinguni watavipata.

Kanisa la Waadventista Wasabato ndilo pekee linaloendana na maelezo yote sita.

12. Je, ni makanisa mangapi yanayolingana na maelezo haya sita?

Jibu: Yesu alitoa maelezo ya kipekee na mahususi ambayo yanalingana na kanisa moja tu. Yesu hakutoa mambo ya jumla yasiyoeleweka kama vile “Kutakuwa na watu wengi wazuri katika kanisa langu” na “Pia kutakuwa na wanafiki.” Je, hizo pointi mbili zingefaa kwa makanisa mangapi? Wote.

Pointi hizo mbili pia zinafaa kwa duka la mboga na vilabu vya kiraia vya katikati mwa jiji. Wangefaa kila kitu, na kwa hivyo haimaanishi chochote. Badala yake, Yesu alitoa mambo yaliyo wazi, mahususi, yenye maelezo ya juu sana kwamba yanalingana na kanisa moja na kanisa moja tu, Kanisa la Waadventista Wasabato. Wacha tuangalie vipimo mara mbili.

Kanisa la Waadventista Wasabato:

1. Halikuwepo kama shirika rasmi kati ya AD 538 na 1798.

2. Liliibuka baada ya 1798. Lilianza kuanzishwa mwanzoni mwa miaka ya 1840.

3. Anazishika Amri Kumi, ikijumuisha ya nne - Sabato takatifu ya Mungu ya siku ya saba.

4. Ana karama ya unabii.

5. Ni kanisa la kimataifa la kimishenari, linalofanya kazi katika nchi 208 kati ya 236 za dunia.

6. Hufundisha na kuhubiri ujumbe mkuu wa Yesu wa malaika watatu wa Ufunuo 14:6-14 .

Yesu anakuuliza uchukue maelezo haya sita na ujiangalie mwenyewe. Ni rahisi. Huwezi kukosa.

Kumbuka: Tafadhali kumbuka kwamba kuna Wakristo wengi wenye upendo katika makanisa ambayo mambo haya hayafai, lakini hakuna kanisa kama hilo linaweza kuwa mabaki ya Mungu wa nyakati za mwisho ambamo anawaita watu wake wote kwa leo.

13. Baada ya mmoja wa watoto wa Yesu kutii wito Wake wa onyo wenye upendo na kutoka Babeli(Ufunuo 18:2, 4), Yesu anamwomba afanye nini baadaye?

“Ninyi mmeitwa katika mwili mmoja.” Wakolosai 3:15 . “Yeye [Yesu] ndiye kichwa cha mwili, cha kanisa.” Wakolosai 1:18 .

Jibu: Biblia inasema kwamba watu wa Mungu wameitwa katika mwili mmoja, au kanisa. Yesu anawauliza wale wanaotoka Babeli wajiunge na kanisa la mabaki—ambalo yeye ndiye kichwa chake. Yesu alisema, “Kondoo wengine ninao, ambao si wa zizi hili.” Yohana 10:16 . Pia anawaita “watu wangu” katika Agano la Kale (Isaya 58:1) na Agano Jipya (Ufunuo 18:4). Kuhusu kondoo Wake nje ya zizi Lake (kanisa), Yeye asema, “Hao nao imenipasa kuwaleta, na sauti yangu wataisikia; kutakuwako kundi moja na mchungaji mmoja. “Kondoo wangu huisikia sauti yangu, ... nao hunifuata.” Yohana 10:16 , 27 .

Mungu anapowaita watu kutoka Babeli, anawauliza wajiunge na kanisa lake la masalio. Watu wanajiunga na kanisa Lake la masalio kwa ubatizo.

14. Mtu huingiaje katika mwili huo, au kanisa?

“Kwa maana katika Roho mmoja sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja, kwamba tu Wayahudi au kwamba tu Wayunani.” 1 Wakorintho 12:13 .

Jibu: Tunaingia katika kanisa la Yesu la wakati wa mwisho la mabaki kwa ubatizo. (Ona Mwongozo wa 9 wa Mafunzo kwa maelezo zaidi juu ya ubatizo.)

15. Je, Biblia inatoa ushahidi mwingine kwamba Yesu ana kanisa moja tu la masalio ambamo anawaita watu wake wote?

Jibu: Ndiyo, inafanya. Hebu tuangalie upya:

A. Biblia inasema kuna mwili mmoja tu wa kweli, au kanisa (Waefeso 4:4) Wakolosai 1:18).

B. Biblia inasema siku zetu ni kama siku za Nuhu (Luka 17:26 , 27). Kulikuwa na njia ngapi za kuokoka katika siku za Nuhu? Moja tu, safina. Kwa mara nyingine tena, leo, Mungu ametoa mashua moja tu, au kanisa, ambalo litawapeleka watu Wake salama hadi ufalme Wake wa mbinguni. Hakikisha kuingia kwenye mashua sahihi! Biblia inasema, “Bwana akalizidisha kanisa kila siku kwa wale waliokuwa wakiokolewa.” Matendo 2:47 . Ilikuwa kweli katika nyakati za mitume bado ni kweli hadi leo.

Mungu anaahidi kwamba kanisa lake la masalio litashinda kwa utukufu.

16. Ni habari gani njema kuhusu kanisa la mabaki la Mungu?

Jibu:

A. Dhamira yake kuu ni “injili ya milele” ya haki kwa imani katika Yesu pekee (Ufunuo 14:6).

B. Imejengwa juu ya Yesu, Mwamba (1 Wakorintho 3:11 ; 10:4), na "milango ya kuzimu haitalishinda." Mathayo 16:18 .

C. Yesu alikufa kwa ajili ya kanisa lake (Waefeso 5:25).

D. Yesu anaeleza kanisa lake la masalio kwa uwazi sana hivi kwamba ni rahisi kulitambua. Pia anaelezea makanisa yaliyoanguka na kuwaita watu wake kutoka kwao. Shetani atawatega wale tu wanaofunga macho na mioyo yao.

E. Mafundisho yake yote ni ya kweli (1 Timotheo 3:15).

17. Ni habari gani njema kuhusu mabaki ya watu wa Mungu?

Jibu : Wata:

A. Kuokolewa katika ufalme Wake wa mbinguni (Ufunuo 15:2).

B. Mshinde shetani kwa "nguvu" na "damu" ya Yesu (Ufunuo 12:10 , 11).

C. Uwe na subira (Ufunuo 14:12).

D. Kuwa na imani ya Yesu (Ufunuo 14:12).

E. Pata uhuru mtukufu (Yohana 8:31 , 32).

18. Saa ya dunia imechelewa sana. Ujio wa pili wa Yesu mara moja unafuatia utoaji wa jumbe za malaika watatu (Ufunuo 14:12-14). Je, ni ombi gani la dharura la Yesu sasa kwa watu wake?

"Ingia wewe na nyumba yako yote ndani ya safina." Mwanzo 7:1 .

Jibu: Katika siku za Nuhu, ni watu wanane tu (pamoja na Nuhu mwenyewe) waliotii mwaliko wa Mungu. Yesu anangoja mlangoni mwa safina Yake ya wakati wa mwisho, au kanisa la mabaki, kwa ajili yako.

Kumbuka: Huu ni Mwongozo wetu wa nane wa Masomo katika mfululizo wa kusisimua wa jumbe za malaika watatu za Ufunuo 14:6-14 . Mwongozo wa mwisho wa Somo la mfululizo utazungumzia karama ya unabii.

19. Niko tayari kutii mwito wa Yesu wa kuja katika usalama wa kanisa lake la mabaki la nyakati za mwisho.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Uchina, yenye robo moja ya watu duniani, haijaguswa kwa shida na injili. Je, haitachukua muda mrefu kufikia kila mtu huko?

"Kwa wanadamu haiwezekani, bali kwa Mungu sivyo; maana kwa Mungu yote yanawezekana." Marko 10:27 . Biblia inasema Bwana "ataimaliza kazi, na kuikata kwa haki; Warumi 9:28 . Bwana yule yule aliyempa Yona

uwezo wa kuongoza mji mzima kwenye toba katika muda usiozidi siku 40 (Yona sura ya 3) atamaliza kazi Yake haraka sana katika siku hizi za mwisho. Anasema kazi Yake itasonga kwa kasi ya kustaajabisha hivi kwamba itakuwa karibu kutowezekana kwa kanisa la Mungu kushughulikia vya kutosha mmiminiko mwingi wa watu (Amosi 9:13). Mungu aliahidi jambo hilo. Itatokea. Hivi karibuni na ghafla yote yatakwisha. Kufikiri na kupanga kwa muda mrefu katika kazi ya Mungu hukosa uhakika leo. Huu ni wakati wa dharura kubwa, na dharura inadai hatua ya haraka. Wanafikra wa muda mrefu wanaweza kunaswa na kuamka wakiwa wamechelewa sana.

2. Je, kweli kuna hatari kubwa kwamba watu wengi wanaojiita Wakristo watashikwa na tahadhari na kupotea wakati Yesu atakaporudi?

Ndiyo, Yesu alionyesha jambo hilo waziwazi. Alionya kuhusu mambo kadhaa yatakayowategea na kuwaangamiza Wakristo: (1) ulafi, (2) ulevi, (3) shughuli za maisha haya, na (4) kulala usingizi (Luka 21:34) Marko 13:34-36).

A. Ulafi ni kupita kiasi katika jambo lolote - kula, kufanya kazi, kusoma, tafrija n.k. Huvuruga usawa na kuharibu fikra wazi. Pia inazuia kutumia muda na Yesu.

B. Ulevi unarejelea vitu vinavyoleta usingizi na kutupa karaha kwa mambo ya mbinguni. Mifano ni pamoja na ponografia, ngono haramu, masahaba waovu, kupuuza kusoma Biblia, kupuuza maombi, na kuepuka ibada za kanisa. Mambo kama hayo husababisha watu kuishi katika ulimwengu wa ndoto usio halisi na hivyo kukosa.

C. Masumbuko ya maisha haya yanaharibu Wakristo wanaojishughulisha sana kufanya mambo mema kabisa hivi kwamba wakati wa Yesu, maombi, kujifunza Neno, kushuhudia, na kuhudhuria ibada za kanisa husongamana. Kwa kufanya hivyo, tunaondoa macho yetu kwenye lengo halisi na kuzama katika mambo ya pembeni.

D. Kulala kunamaanisha kuwa katika usingizi wa kiroho. Inaweza kuwa shida kubwa zaidi leo. Wakati mtu amelala, hajui amelala. Kuchukua uhusiano wetu na Yesu kuwa kirahisi, kuwa na namna ya utauwa usio na nguvu, kutumia mahubiri yote makuu kwa wengine, na kukataa kujihusisha kikamilifu katika kazi ya Yesu mambo haya yote na mengine mengi huwafanya wale ambao, isipokuwa wameamka kimuujiza; italala kupita wakati wa ukweli.

3. Nilijiunga na kanisa la Mungu la masalio na sijawahi kuwa na furaha kiasi hicho maishani mwangu. Lakini pia sijawahi kunyanyaswa sana na shetani. Kwa nini hii?

Kwa sababu shetani huwakasirikia watu wa Mungu waliobaki na hutumia wakati wake kujaribu kuwaumiza na kuwakatisha tamaa (Ufunuo 12:17). Yesu hakuahidi kwamba watu wake hawatapata majaribu, ole, mashambulizi kutoka kwa shetani, nyakati ngumu na hata kuumizwa vibaya na Shetani. Kwa kweli, aliahidi kwamba mambo kama hayo yangewajia watu wake (2 Timotheo 3:12). Hata hivyo, aliahidi kwa utukufu: (1) kuwapa watu wake ushindi (1 Wakorintho 15:57), (2) kuwa pamoja na watu wake siku zote, katika kila jambo linalowakabili (Mathayo 28:20), (3) uwape amani (Yohana 16:33 ; Zaburi 119:165), na (4) kutowaacha kamwe (Waebrania 13:5). Hatimaye, Yesu na Baba Yake waliahidi kushikilia watoto Wao kwa nguvu sana kwamba hakuna mtu angeweza kuwaondoa mikononi Mwao (Yohana 10:28 , 29). Amina!

4. Neno "kanisa" linamaanisha nini?

Neno "kanisa" limetafsiriwa kutoka kwa neno la Kiyunani "ekklesia", ambalo linamaanisha "walioitwa ." Inafaa kabisa! Watu wa Yesu wanaitwa kutoka katika ulimwengu na Babeli kuingia katika zizi Lake la usalama la thamani. Watu wanakuwa sehemu ya mabaki ya kanisa la Yesu la nyakati za mwisho kwa kubatizwa Yesu anapowaita. Yesu anasema, "Kondoo wangu huisikia sauti yangu, ... nao hunifuata." Yohana 10:27 .

Maswali ya Maswali

1. Yesu anaashiriaje kanisa lake la kweli katika unabii? (1)

_____ Kwa mnara mrefu.

_____ Kama mnyama.

_____ Na malaika angavu.

_____ Kama mwanamke safi.

_____ Kwa wingu la ajabu.

2. Je, ni "nyika" gani ambayo kanisa lilikimbilia? (1)

_____ Mahali pa upweke kama mapango, misitu, n.k.

_____ Jangwa la Sahara.

_____ Iraq.

_____ Jangwa la Gobi.

3. Mambo yafuatayo ni sehemu ya jumbe za malaika watatu: (3)

_____ Babeli imeanguka. Toka kwake!

_____ Kuzimu huwaka milele na milele.

_____ Hukumu ya Mungu iko kwenye kikao. Mheshimu, msifu, na kumwabudu Yeye kama Muumba kwa kushika Sabato Yake takatifu—ambayo ni ishara, au alama Yake.

_____ Mapigo yamekwisha.

_____ Kila mtu ataokolewa.

_____Msimwabudu huyo mnyama wala kupokea chapa yake.

4. Yesu anatoa alama sita za utambulisho ili kutuongoza kwa kanisa lake la masalio. Kanisa hili litakuwa (6)

_____ Kuwa na Wakristo wengi wazuri.

_____ Shika Amri Kumi, pamoja na Sabato.

_____ Kuwa na baadhi ya wanafiki.

_____ Furahia kuimba nyimbo kuu za Kikristo.

_____ Omba sana.

_____ Haipo kama shirika rasmi kati ya AD 538 na 1798.

_____ Kuwa na karama ya unabii.

_____ Nena kwa lugha.

_____ Kuwa kanisa la kimishenari duniani kote.

_____ Kuwa na majengo mengi mazuri ya kanisa.

_____ Simama na ufanye kazi yake baada ya 1798.

_____ Hubiri na fundisha jumbe za malaika watatu za Ufunuo 14:6-14 .

5. Kanisa lilipaswa kuwa jangwani kwa muda gani? (1)

_____ Miaka mitano.

_____ miaka 1,000.

_____ miaka 680.

_____ miaka 1,260.

_____ miaka 33.

6. Katika Ufunuo sura ya 12, ishara ya mtoto aliyezaliwa na mwanamke inawakilisha (1)

_____ Kanisa la mitume.

_____ Yesu.

_____ Injili kwenda kwa Mataifa.

7. Je, Yesu anawaita watu wake kutoka katika ulimwengu na Babeli na kuingia katika kanisa lake la masalio? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

8. Mtu anajiungaje na kanisa la masalio? (1)

_____ Kwa kupeana mkono wa mhubiri.

_____ Kwa kusaini kadi ya uanachama.

_____ Kwa ubatizo.

_____ Kwa kutoa mchango mkubwa.

9. Kuna Wakristo wengi wazuri katika makanisa yote, na hata wengine ambao si washiriki wa kanisa lolote. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

10. Ni mambo gani kati ya yafuatayo yanayowafanya Wakristo washikwe na kupotea? (4)

_____ Kuteleza.

_____ Majali ya maisha haya.

_____ Kuchangamkia sana dini yako.

_____ Ulevi wa kiroho.

_____ Kulala kiroho.

_____ Kushuhudia kwa uaminifu.

_____ Kusoma gazeti.

11. Mungu atakatisha kazi yake duniani kwa kupeleka injili haraka kwa kila kiumbe. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

12. Ni lipi kati ya yafuatayo ambalo Mungu huwaahidi watoto wake? (4)

_____ Amani.

_____ Hawatakuwa na matatizo.

_____ Ushindi.

_____ Hawataugua kamwe.

_____ Hakuna awezaye kuwatoa katika mikono Yake na ya Yesu.

_____ Hatawaacha kamwe.

_____ Watakuwa matajiri.

13. Neno “kanisa” lina maana gani kihalisi? (1)

_____ Mahali palipopangwa ipasavyo pa kuabudia.

_____ Kusanyiko la waamini.

_____ ‘Walioitwa.’

_____ Kanisa kuu.

Je, Mungu Huwaongoza Wanajimu na Wanasaikolojia?

Somo la 24

Ikiwa mtu fulani anayejiita nabii angetokea ghafula na kuanza kuvuta umati kwa jumbe zenye kusisimua, kuponya wagonjwa, kufufua wafu, kuleta moto kutoka mbinguni, na kufichua ujuzi wa siri zako za kibinafsi - je, ungemwamini? Je, unapaswa kuamini? Hatima yako ya mwisho inaweza kuunganishwa moja kwa moja na uwezo wako wa kutofautisha kati ya manabii wa kweli na wa uwongo. Kwa hiyo ni muhimu sana kujua Biblia inasema nini hasa kuhusu somo hili la wakati ufaao!

1. Je, Biblia inafundisha kwamba kutakuwa na manabii wa kweli katika siku za mwisho za dunia?

“Siku za mwisho, asema Mungu, nitawamwagia watu wote Roho yangu, na wana wenu na binti zenu watatabiri.” Matendo 2:17 .

Jibu: Ndiyo, wanaume na wanawake watatoa unabii katika siku za mwisho (Yoeli 2:28-32).

Karama ya unabii ni muhimu kwa kulikamilisha kanisa la Mungu.

2. Yesu katika kupaa kwake aliweka karama ya “manabii” katika kanisa lake, pamoja na karama nyingine nne: mitume, wainjilisti, wachungaji na walimu (Waefeso 4:7-11). Kwa nini Mungu aliweka karama hizi kanisani?

“Kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu, hata kazi ya huduma itendeke, hata mwili wa Kristo ujengwe.” Waefeso 4:12 .

Jibu: Yesu alitoa karama zote tano kwa ajili ya kuwakamilisha watakatifu. Kukamilishwa kwa kanisa la Mungu la nyakati za mwisho hakuwezekani ikiwa mojawapo ya karama hizi tano inakosekana.

Biblia inasema kwamba Mungu anatoa zawadi ya unabii kwa wanaume na wanawake.

3. Katika siku za Biblia, je, zawadi ya unabii ilikuwa kwa wanaume tu?

Jibu: Hapana! Mbali na wanaume wengi waliokuwa na karama ya unabii, Mungu pia alitoa zawadi hiyo kwa angalau wanawake wanane: Anna (Luka 2:36-38); Miriamu (Kutoka 15:20); Debora (Waamuzi 4:4); Hulda (2 Wafalme 22:14); na binti wanne wa Filipo, mwinjilisti (Matendo 21:8 , 9).

4. Karama hizi zilidumu kwa muda gani katika kanisa lake?

“Hata na sisi sote tutakapoufikia umoja wa imani na kumfahamu sana Mwana wa Mungu, hata kuwa mtu mkamilifu, hata kufika kwenye cheo cha

kimo cha utimilifu wa Kristo." Waefeso 4:13 .

Jibu: Watabaki hadi watu wa Mungu wote wawe Wakristo waliounganishwa, waliokomaa—ambayo, bila shaka, itakuwa mwisho wa nyakati.

Manabii hunena kama mawazo yao yanaongozwa na Roho Mtakatifu.

5. Manabii wa kweli hupata habari zao kutoka chanzo gani?

"Unabii haukuletwa kwa mapenzi ya mwanadamu, bali wanadamu walinena yaliyotoka kwa Mungu, wakiongozwa na Roho Mtakatifu. 2 Petro 1:21 .

Jibu: Manabii wanazungumza kama "wanaongozwa na Roho Mtakatifu." Neno "ghost" linatokana na "ghast", neno la kale la Kiingereza la "roho," kwa hiyo leo kwa kawaida tunasema "Roho" Mtakatifu. Manabii hawaelezi maoni yao binafsi katika mambo ya kiroho. Mawazo yao yanatoka kwa Yesu, kwa njia ya Roho Mtakatifu.

Kwa kawaida Mungu huzungumza na nabii kupitia maono na ndoto.

6. Mungu anazungumza na manabii kwa njia tatu tofauti. Njia hizi ni zipi?

"Akiwapo nabii kati yenu, mimi, Bwana, nitajijulisha kwake katika maono, nami nitasema naye katika ndoto. "Naye nitasema mdomo kwa mdomo." Hesabu 12:6 , 8 .

Jibu: Maono, ndoto, au uso kwa uso.

7. Ni nini uthibitisho wa kimwili wa nabii wa kweli katika maono?

Jibu: A. Hapo awali atapoteza nguvu za kimwili (Danieli 10:8).

B. Huenda baadaye kupokea nguvu zisizo za kawaida (Danieli 10:18 , 19).

C. Hakuna pumzi mwilini (Danieli 10:17).

D. Aweza kusema (Danieli 10:16).

E. Hatafahamu mazingira ya dunia (Danieli 10:5-8 2 Wakorintho 12:2-4).

F. Macho yatafunguliwa (Hesabu 24:4).

Kumbuka: Ingawa mambo sita yaliyotangulia ya Biblia ni uthibitisho wa kimwili wa nabii wa kweli katika maono, sio zote huonekana pamoja kila mara. Maono ya nabii yanaweza kuwa ya kweli bila kudhihirisha ushahidi wote sita.

Kufanya miujiza sio uthibitisho kwamba nabii ni wa Mungu.

8. Je, matendo ya miujiza mikuu ni uthibitisho kwamba nabii ni wa Mungu?

"Hao ni roho za mashetani, watendao miujiza." Ufunuo 16:14 .

Jibu: Hapana! Ibilisi na wajumbe wake pia wana uwezo wa kufanya miujiza. Miujiza inathibitisha jambo moja tu: nguvu isiyo ya kawaida. Lakini nguvu hizo hutoka kwa Mungu na Shetani (Kumbukumbu la Torati 13:1-5 ; Ufunuo 13:13 , 14).

Katika siku za mwisho, manabii wa uwongo watakuwa wenye kusadikisha sana hivi kwamba watasababisha mabilioni ya watu kudanganywa na kupotea.

9. Yesu anatuonya kuhusu hatari gani ya wakati wa mwisho?

“Watatokea makristo wa uongo, na manabii wa uongo, nao watatoa ishara kubwa na maajabu; wapate kuwapoteza, kama yamkini, hata walio wateule.” Mathayo 24:24 .

Jibu: Mungu anatuonya juu ya Makristo wa uongo na manabii wa uongo ambao watakuwa na ushawishi mkubwa sana kwamba watawadanganya wote isipokuwa wateule wa Mungu. Mabilioni yatadanganywa na kupotea.

Manabii lazima wajaribiwe kwa Maandiko.

10. Ninawezaje kujua kama nabii ni wa kweli au wa uongo?

“Na waende kwa sheria na ushuhuda; ikiwa hawasemi sawasawa na neno hili, ni kwa sababu hamna nuru ndani yao.” Isaya 8:20 .

Jibu: Pima mafundisho na mwenendo wao kwa Neno la Mungu, ambalo ni Biblia. Ikiwa wanafundisha na kutenda kinyume na Maandiko, wao ni manabii wa uongo na “hakuna mwanga ndani yao.”

Wanasaikolojia na waaguzi wanaodai kuongozwa na roho za wafu hawaongozwi na Mungu.

11. Je, aina fulani za manabii wa uwongo hutajwa na kushutumiwa hususani katika Biblia?

Jibu: Ndiyo. Kumbukumbu la Torati 18:10-12 na Ufunuo 21:8 huzungumza dhidi ya aina zifuatazo za manabii wa uongo:

A. Mchawi - mtu anayeroga au kutumia hirizi.

B. Mtazamaji wa nyakati - mnajimu.

C. Mchawi - mtu anayedai kuwasiliana na roho za wafu.

D. Mshauri na mizimu inayojulikana - kati, au chaneli.

E. Mtumiaji wa uaguzi - mtabiri.

F. Mchawi - sawa na mrembo.

G. Necromancer - jina lingine la mchawi.

H. Mchawi - mwanamke psychic.

I. Mchawi - psychic ya kiume.

Kumbuka: Wengi wa manabii hawa wa uwongo wanadai kuwa na mawasiliano na roho za wafu. Biblia inasema waziwazi kwamba walio hai hawawezi kuwasiliana na wafu. (Mwongozo wa Somo la 10 una habari zaidi juu ya kifo.) Wanaofikiriwa kuwa roho za wafu ni malaika waovu, au mashetani (Ufunuo 16:13 , 14). Mipira ya kioo, usomaji wa tende, kufafanua majani, unajimu, na kuzungumza na wanaodhaniwa kuwa ni roho za wafu si njia za Mungu za kuwasiliana na watu. Maandiko yanafundisha wazi kwamba wote wanaojihusisha na mambo hayo ni chukizo (Kumbukumbu la Torati 18:12). Na mbaya zaidi, wale wanaoendelea kuhusika watafungiwa nje ya ufalme wa Mungu (Wagalatia 5:19-21) Ufunuo 21:8 22:14 , 15).

Nabii wa Mungu atalitumikia kanisa badala ya umma kwa ujumla.

12. Je, kazi ya nabii wa kweli kimsingi ni kutumikia kanisa au kuwahudumia wasioamini?

“Kutoa unabii si kwa ajili ya wasioamini, bali kwa ajili yao waaminio. 1 Wakorintho 14:22 .

Jibu: Biblia iko wazi. Ingawa ujumbe wa nabii wakati mwingine unaweza kuadilisha umma, lengo kuu la unabii ni kutumikia kanisa.

13. Je, kanisa la Mungu la nyakati za mwisho lina karama ya unabii?

Jibu: Katika Mwongozo wa Somo 23, tuligundua kwamba Yesu anatoa maelezo sita ya kanisa lake la nyakati za mwisho. Hebu tupitie mambo

haya sita:

A. Lisingekuwepo kama shirika rasmi kati ya AD 538 na 1798.

B. Lingetokea na kufanya kazi yake baada ya 1798.

C. Lingeshika Amri Kumi, pamoja na Sabato ya siku ya saba ya amri ya nne.

D. Ingekuwa na karama ya unabii.

E. Lingekuwa kanisa la kimishenari duniani kote.

F. Ingekuwa ni kufundisha na kuhubiri ujumbe wa Yesu wa mambo matatu wa Ufunuo 14:6-14 .

Ni muhimu kukumbuka kwamba kanisa la Mungu la mabaki ya wakati wa mwisho lazima lilingane na mambo yote sita ya maelezo ya Yesu. Hii ina maana kwamba karama ya unabii lazima ijumuishwe. Itakuwa na nabii.

Kujiunga na kanisa la Mungu, ambalo lina karama zote, kutakutia nanga kiroho.

14. Unapojiunga na kanisa la Mungu la nyakati za mwisho, ambalo lina karama zote, litakuathiri vipi?

“ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwa huku na huku, na kuchukuliwa na kila upepo wa elimu, kwa hila ya watu, kwa ujanja, tukizitumia kudanganya.” Waefeso 4:14 .

Jibu: Itakutia nanga kiroho. Hutakuwa tena na mashaka na kutotulia katika imani yako.

Jicho la kanisa linaashiria unabii.

15. Mtume Paulo, katika 1 Wakorintho 12:1-18, anafananisha karama ambazo Yesu alilipa kanisa na sehemu za mwili. Ni sehemu gani ya mwili inayowakilisha vyema karama ya unabii?

“Hapo zamani katika Israeli, mtu alipokwenda kuuliza swali kwa Mungu, alisema hivi, Njoo, twende kwa mwonaji; 1 Samweli 9:9 .

Jibu: Kwa kuwa nabii wakati mwingine huitwa mwonaji (mtu anayeweza kuona siku zijazo), macho yangewakilisha vyema zawadi ya unabii.

Kanisa lisilo na karama ya unabii ni kipofu.

16. Kwa kuwa unabii ni macho ya kanisa, kanisa lisilo na karama ya unabii lingekuwa katika hali gani?

Jibu: Itakuwa kipofu. Yesu alitaja hatari zilizofuata aliposema, “Kipofu akimwongoza kipofu, watatumbukia shimoni wote wawili. Mathayo 15:14

17. Je, ni lazima kanisa la Mungu la masalio liwe na karama zote ambazo Kristo alitoa?

Jibu: Ndiyo. Maandiko yanafundisha kwa uwazi kwamba kanisa la Mungu la mabaki ya wakati wa mwisho "halitarudi nyuma katika zawadi yoyote", ambayo ina maana kwamba lazima liwe na karama zote, ikiwa ni pamoja na karama ya unabii (1 Wakorintho 1:5-8) .

18. Ufunuo 12:17 inaonyesha kwamba kanisa la Mungu la mabaki ya wakati wa mwisho "litakuwa na ushuhuda wa Yesu Kristo." Ufunuo 19:10 inasema kwamba "ushuhuda wa Yesu ni roho ya unabii." Je, tunaweza kuwa na uhakika kwamba hii ina maana kwamba kanisa litakuwa na nabii?

Jibu: Ndiyo. Malaika alimwambia Yohana katika Ufunuo 19:10 kwamba alikuwa "mtumishi mwenzake" Yohana, mmoja wa "ndugu" zake ambao wana ushuhuda wa Yesu. Malaika huyuhuyu alirudia habari zile zile kwa Yohana katika Ufunuo 22:9 . Alisema, "Mimi ni mtumishi mwenzako, na wa ndugu zako manabii." Angalia wakati huu alijiita nabii badala ya kuwa na ushuhuda wa Yesu. Kwa hiyo, ni wazi, kuwa na "ushuhuda wa Yesu" na kuwa nabii kunamaanisha kitu kimoja.

Maneno ya nabii wa kweli ni ujumbe maalum kutoka kwa Yesu kwa watu wake.

19. Maneno "ushuhuda wa Yesu" yana maana gani kwa mwingine?

Jibu: "Ushuhuda wa Yesu" unamaanisha kwamba maneno ya nabii yanatoka kwa Yesu. Kwa hiyo tunapaswa kuyachukulia maneno ya nabii wa kweli kama ujumbe maalum kutoka kwa Yesu kwetu (Ufunuo 1:1). Amosi

3:7). Kuleta lawama, kwa vyovyote vile, juu ya nabii wa kweli ni jambo la hatari sana. Ni sawa na kuleta suto juu ya Yesu, ambaye anawatuma na kuwaongoza. Si ajabu Mungu anaonya, "Msiwadhuru manabii wangu." Zaburi 105:15 .

20. Biblia ina sifa gani za kuwa nabii wa kweli?

Jibu: Vigezo vya kupima Biblia kwa nabii wa kweli ni kama ifuatavyo:

A. Ishi maisha ya kumcha Mungu (Mathayo 7:15-20).

B. Uitwe kumtumikia Mungu (Isaya 6:1-10 ; Yeremia 1:5-10 ; Amosi 7:14 , 15).

C. Ongea na uandike kwa kupatana na Biblia (Isaya 8:19 , 20).

D. Tabiri matukio yatakayotimia (Kumbukumbu la Torati 18:20-22).

E. Atakuwa na maono (Hesabu 12:6).

21. Je, Mungu alimtuma nabii kwa kanisa Lake la mabaki la nyakati za mwisho?

Jibu: Ndiyo, alifanya! Haya hapa ni maelezo mafupi:

Mungu Anamwita Mwanamke Kijana

Kanisa la Mungu la wakati wa mwisho lilianza kuanzishwa mapema miaka ya 1840 na lilihitaji sana mwongozo. Kwa hiyo, kupatana na ahadi Yake ya Amosi 3:7 , Mungu alimwita mwanamke kijana aitwaye Ellen Harmon kuwa nabii Wake. Ellen alikubali mwito. Alikuwa amejeruhiwa katika ajali akiwa na umri wa miaka tisa na ilimbidi kuacha shule akiwa na elimu rasmi ya miaka mitatu pekee. Afya yake ilizorota hadi, alipoitwa na Mungu akiwa na umri wa miaka 17, alikuwa na uzito wa pauni 70 tu na akaachiliwa afe.

Alitumikia Miaka 70

Ellen alikubali wito wa Mungu kwa kuelewa kwamba angemwezesha kimwili na kumweka mnyenyekevu. Aliishi miaka 70 zaidi na akafa akiwa na umri wa miaka 87. Alisisitiza kwamba lengo na kazi yake ilikuwa kuelekeza kanisa na washiriki wake kwenye Biblia, ambayo ingepaswa kuwa kanuni yake ya imani, na zawadi ya bure ya Yesu ya uadilifu. Ellen alitimiza kila jaribio la nabii lililotajwa katika Mwongozo huu wa Mafunzo.

Jina lake la Kalamu na Vitabu

Ellen aliolewa na James White, kasisi, na akaandika chini ya jina Ellen G. White. Alikua mmoja wa waandishi wanawake waliofanikiwa zaidi ulimwenguni. Vitabu vyake, vinavyosomwa ulimwenguni pote, vinatoa ushauri uliovuviwa juu ya afya, elimu, kiasi, nyumba ya Kikristo, malezi, uchapishaji na uandishi, kusaidia wenye uhitaji, uwakili, uinjilisti, maisha ya

Kikristo, na mengineyo.

Kitabu chake Elimu kinachukuliwa kuwa mamlaka katika uwanja wake. Imetumiwa na chuo kikuu cha kilimwengu kama kitabu cha kiada. Ni ya utambuzi na muhimu kiasi kwamba iliwahi kuibiwa na waziri wa elimu wa taifa fulani, ambaye aliichapisha kwa jina lake mwenyewe. Dk. Florence Stratemeyer, profesa wa zamani wa elimu katika Chuo Kikuu cha Columbia, alisema kitabu hicho kina "dhana za juu za elimu" na "kilikuwa zaidi ya miaka hamsini kabla ya wakati wake." Dk. Clive McCay, profesa wa zamani wa lishe katika Chuo Kikuu cha Cornell, alisema hivi kuhusu maandishi yake kuhusu afya: "Licha ya ukweli kwamba kazi za Bibi White ziliandikwa muda mrefu kabla ya ujio wa lishe ya kisasa ya kisayansi, hakuna mwongozo bora wa jumla unaopatikana leo." Mtangazaji wa habari Paul Harvey alisema "aliandika kwa uelewa wa kina juu ya suala la lishe hivi kwamba kanuni zote isipokuwa mbili kati ya nyingi alizounga mkono zimeanzishwa kisayansi."

Kitabu chake The Desire of Ages, juu ya maisha ya Kristo, kimepewa jina la "kito cha Kiingereza" na Stationers Hall huko London. Inatia moyo na kutia moyo kupita maelezo. Alisema juu ya suala la akili kwamba IQ ya mtu inaweza kuongezeka kwa muda mrefu kabla ya wataalam kukubaliana. Alisema mnamo 1905 kwamba saratani ni kijidudu (au virusi), ambayo sayansi ya matibabu ilianza kuidhinisha tu katika miaka ya 1950. Ellen G. White anasemekana kuwa mwandishi wa nne aliyetafsiriwa zaidi wakati wote. Kitabu chake kuhusu maisha ya Kikristo, Steps to Christ, kimetafsiriwa katika lugha na lahaja zaidi ya 150.

Ellen White alikuwa na maono mengi, ambayo yote yanakidhi kiwango cha Biblia kwa nabii wa kweli katika maono.

22. Je, Ellen White alikuwa na maono?

Jibu: Ndiyo, mengi ya maono yake, Yalidumu kutoka dakika chache hadi saa sita. Na yanakidhi kiwango cha Biblia cha maono kama kilivyoonyeshwa katika jibu la swali la saba la Mwongozo huu wa Kujifunza.

23. Je, maneno ya Ellen White yamekusudiwa kuwa sehemu ya Biblia, au nyongeza ya Biblia?

Jibu: Hapana! Mafundisho yanatoka katika Biblia pekee. Kama nabii wa wakati wa mwisho, lengo lake lilikuwa kusisitiza upendo wa Yesu na kurudi Kwake karibu. Aliwahimiza watu kumtumikia na kukubali haki yake kama zawadi ya bure. Pia alielekeza uangalifu wa watu kwenye unabii wa Biblia wa wakati wa mwisho—hasa ujumbe wa Yesu wa malaika watatu kwa ulimwengu leo (Ufunuo 14:6-14)—na akawahimiza washiriki ujumbe huo wa tumaini upesi na ulimwenguni pote.

24. Je, Ellen White huzungumza kupatana na Maandiko?

Jibu: Ndiyo! Maandishi yake yamejaa Maandiko. Kusudi lake lililotamkwa na lililo wazi lilikuwa kuwaelekeza watu kwenye Biblia. Maneno yake hayapingani kamwe na Neno la Mungu.

25. Ninawezaje kumkubali Ellen White kuwa nabii wa kweli, kwa kuwa sijui alichoandika?

Jibu: Huwezi, mpaka usome alichoandika. Hata hivyo, unaweza kujua kwamba yeye (1) hukutana na majaribio ya nabii, (2) alifanya kazi ya nabii, na kwamba (3) Kanisa la kweli la Mungu la nyakati za mwisho lazima liwe na nabii. Tunakuomba upate moja ya vitabu vyake na ukisome. (Nakala ya karatasi ya The Desire of Ages ya bei nafuu inaweza kununuliwa kutoka kwa Amazing Facts, Inc.) Unapoisoma, jiulize ikiwa inakuvuta kwa Yesu na ikiwa inapatana na Biblia. Iliandikwa kwa ajili yako. Tunadhani utapata kuvutiwa kabisa.

26. Paulo anatupa amri gani yenye mambo matatu kuhusu nabii?

Jibu: "Msidharau unabii. jaribuni mambo yote; lishikeni lililo jema." 1 Wathesalonike 5:20 , 21 . Mtume Paulo anasema kwamba tusimdharau au "kumpigia debe" nabii. Lakini badala yake, tunapaswa kupima kwa uangalifu kile nabii anasema na kufanya kupitia Biblia. Ikiwa maneno na tabia za nabii zinapatana na Biblia, tunapaswa kuzitii. Hivi ndivyo Yesu anauliza kwa watu Wake wa nyakati za mwisho leo.

27. Yesu anaonaje kukataliwa kwa maneno na shauri la nabii wa kweli?

Jibu: Yesu anahesabu kukataliwa kwa nabii wa kweli kama kukataa shau-

ri la Mungu (Luka 7:28-30). Zaidi ya hayo, Anasema kwa uwazi kwamba ufanisi wa kiroho unategemea kuamini manabii Wake (2 Mambo ya Nyakati 20:20).

Maneno ya nabii wa kweli daima huwaongoza watu kwenye funzo la kina la Biblia.

28. Je, manabii wa kweli wa nyakati za mwisho huanzisha fundisho jipya, au je, mafundisho yanatoka katika Biblia tu?

Jibu: Manabii wa kweli wa nyakati za mwisho hawaanzishi mafundisho (Ufunuo 22:18 , 19). Biblia ni chanzo cha mafundisho yote.

Walakini, manabii wa kweli hufanya:

A. Fichua vipengele vipya vya kusisimua vya mafundisho ya Biblia ya zamani ambavyo havikuwa dhahiri hadi ilivyoonyeshwa na nabii (Amosi 3:7).

B. Waongoze watu wa Mungu kwenye matembezi ya karibu na Yesu na kujifunza Neno Lake kwa kina.

C. Wasaidie watu wa Mungu waelewe sehemu ngumu, zisizoeleweka, au zisizotambulika za Biblia ili ziweze kuwa hai kwa ghafula kwa ajili yetu na kuleta furaha kubwa.

D. Saidia kuwalinda watu wa Mungu dhidi ya ushupavu wa kidini, udanganyifu, na kuzimia kiroho.

E. Wasaidie watu wa Mungu kuelewa unabii wa nyakati za mwisho ambao, unaothibitishwa na matukio ya habari ya kila siku, unapata maana mpya ghafla.

F. Wasaidie watu wa Mungu kuhisi uhakika wa kurudi kwa Yesu hivi karibuni na mwisho wa dunia.

Kwa upendo unaozidi kuongezeka kwa Yesu, msisimko mpya wa kusisimua kuhusu Biblia, na ufahamu mpya wa unabii wa Biblia, msikilize nabii wa Mungu wa wakati wa mwisho. Utapata maisha yakichukua vipimo vipya vya utukufu. Kumbuka, Yesu anasema atalibariki kanisa Lake la wakati wa mwisho kwa jumbe za kinabii zenye msaada zaidi. Bwana asifiwe! Anafanya kila kitu ambacho mbingu inaweza kufikiria kwa ajili ya watu Wake wa nyakati za mwisho. Anakusudia kuwaokoa watu wake na kuwapeleka kwenye ufalme Wake wa utukufu wa milele. Wale wanaomfuata wamehakikishiwa kuingia mbinguni (Mathayo 19:27-29).

Kumbuka: Huu ni Mwongozo wa tisa na wa mwisho wa Somo juu ya somo la ujumbe wa malaika watatu wa Ufunuo 14:6-14 . Miongozo mitatu ya kuvutia ya Masomo kuhusu masomo mengine muhimu imesalia.

29. Niko tayari kuyajaribu maandishi ya Ellen White kwa Maandiko na

kuyakubali kama yanapatana na Maandiko.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Nini kinatokea wakati kanisa halina nabii?

“Pasipo maono [unabii] watu huangamia; Mithali 29:18 . Wakati kanisa halina nabii wa kulishauri, kuliongoza, na kulirudisha kwa Yesu na Biblia, watu watapepesuka kwa njia ya kuchanganyikiwa (Zaburi 74:9) na hatimaye kuangamia.

2. Je, unafikiri manabii wa ziada wa kweli wanaweza kutokea kati ya sasa na ujio wa pili wa Yesu?

Kulingana na unabii wa Yoeli (Yoeli 2:28-32), kwa hakika inaonekana inawezekana. Pia kutakuwa na manabii wa uongo (Mathayo 7:15 ; 24:11 , 24). Ni lazima tuwe tayari kuwajaribu manabii kwa kutumia Biblia (Isaya 8:19 , 20 ; 2 Timotheo 2:15), tukitii mashauri yao ikiwa tu ni ya kweli na kuwakataa ikiwa ni bandia. Mungu anajua wakati manabii wanahitajika ili kuwaamsha watu, kuwaonya, na kuwaelekeza kwa Yesu na Neno Lake. Alimtuma nabii (Musa) kuwaongoza watu wake kutoka Misri (Hosea 12:13). Alimtuma nabii (Yohana Mbatizaji) ili kuwatayarisha watu kwa ajili ya kuja kwa Yesu mara ya kwanza (Mk 1:1-8). Pia aliahidi ujumbe wa kinabii kwa siku hizi za nyakati za mwisho. Mungu anawatuma watuelekeze kwenye Biblia na unabii wake muhimu wa wakati wa mwisho; kututia nguvu, kutia moyo, na kutuhakikishia; na kutufanya kama Yesu ili tusiwe “bila lawama” Bwana atakaporudi. Bila msaada wa nabii, wengi watapotea kwa kurudi nyuma, kulala kiroho, na kuwa na shughuli nyingi sana. Basi tupokee jumbe za kinabii na tumsifu Mungu kwa kuzituma kwa manufaa yetu binafsi.

3. Kwa nini makanisa mengi leo hayana karama ya unabii?

Kwa sababu Mungu huwa anatuma manabii kwa kanisa lake tu wakati linashika amri zake. Angalia jinsi Maombolezo 2:9 inavyosema: “Torati haipo tena; manabii wake nao hawapati maono kwa Bwana.” Tafadhali pitia maandiko yafuatayo: Ezekieli 7:26 ; Yeremia 26:4-6 ; Ezekieli 20:12-16 ; na Mithali 29:18 . Aya hizi zinathibitisha kwamba watu wa Mungu wanapopuuza amri Zake, Yeye hamtumi nabii. Wanapoanza kutii amri Zake, Yeye hutuma nabii kusaidia, kuhimiza, na kuongoza. Kwa hiyo wakati kanisa la Mungu la mabaki la wakati wa mwisho lilipoibuka likishika amri zake, ulikuwa ni wakati wa nabii. Na Mungu alimtuma mmoja—pamoja kwa ratiba.

4. Ninaweza kufanya nini ili kufanya karama ya unabii iwe na maana kwangu?

Njia ya kufanya karama ya unabii iwe na maana ni kujisomea mwenyewe na kuifuata kwa maombi ili Yesu akuongoze na kukuhifadhi na kukutayarisha kwa ajili ya kuja kwake. "Namshukuru Mungu wangu siku zote ... kwa kuwa mmetajirishwa katika yeye katika mambo yote ... kama vile ushuhuda wa Kristo [roho ya unabii] ulivyothibitishwa ndani yenu; hata hampungukiwi katika zawadi yo yote; kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo; ambaye atawathibitisha ninyi hata mwisho, mpate kuwa bila lawama katika siku ya Bwana wetu Yesu Kristo." 1 Wakorintho 1:4-8 .

5. Ni yupi kati ya hizi mbili--karama ya unabii au karama ya lugha---itakayochukua nafasi kubwa katika kanisa la Mungu la mabaki ya nyakati za mwisho?

Karama ya unabii itachukua jukumu kuu. Katika 1 Wakorintho 12:28 imeorodheshwa kama ya pili kwa umuhimu wa karama zote, huku karama ya kunena kwa lugha ikiorodheshwa mwisho. Kanisa lisilo na karama ya unabii ni kipofu (tazama swali la 16 katika Mwongozo huu). Yesu analionya kanisa lake la nyakati za mwisho juu ya hatari ya upofu na kuwahimiza watie macho yao dawa ya macho ya mbinguni ili waweze kuona (Ufunuo 3:17 , 18). Dawa ya macho inawakilisha Roho Mtakatifu (1 Yohana 2:20 , 27 ; Yohana 14:26), ambaye hutoa karama zote kwa kanisa (1 Wakorintho 12:4 , 7-11). Kutii maneno ya nabii wa Mungu kutasaidia mabaki yake ya wakati wa mwisho kuelewa Biblia kwa uwazi na kutazuia kutokuwa na uhakika na kuchanganyikiwa.

6. Ninaamini katika "Biblia na Biblia pekee" kama chanzo cha mafundisho na mwongozo kwa maisha ya Kikristo. Kwa hivyo, ninawakataa manabii wote wa siku hizi.

Uko sahihi katika kuamini katika Biblia kama chanzo cha mafundisho ya Kikristo. Hata hivyo, tafadhali kumbuka kwamba Biblia inaonyesha wazi kwamba:

A. Karama ya unabii itakuwepo katika kanisa la Mungu hadi mwisho wa nyakati (Waefeso 4:11 , 13).

B. Kanisa la Yesu la nyakati za mwisho litakuwa na karama ya unabii (Ufunuo 12:17 19:10 22:9).

C. Kukataa ushauri wa nabii ni kukataa ushauri wa Mungu (Luka 7:28-30).

D. Tumeagizwa kuwajaribu manabii na kufuata ushauri wao ikiwa wanazungumza na kuishi kupatana na Biblia (1 Wathesalonike 5:20 , 21).

Watu wanaoegemeza imani yao kwenye "Biblia pekee" lazima wafuate ushauri wake kuhusu manabii. Manabii wa kweli watasema sikuzote kupatana na Biblia. Manabii wanaopinga Neno la Mungu ni waongo na wanapaswa kukataliwa. Nikikosa kuwasikiliza na kuwajaribu manabii, sitegemei

imani yangu juu ya Biblia, ambayo huamuru kufanya hivyo.

Maswali ya Maswali

1. Tafadhali angalia vitu vilivyo hapa chini ambavyo vina maana sawa: (4)

_____ Ushuhuda wa Yesu.

_____ Karama ya kunena kwa lugha.

_____ Roho ya unabii.

_____ Utabiri wa wanasaikolojia.

_____ Karama ya unabii.

_____ Kuzungumza na roho zilizokufa.

_____ Manabii wakizungumza na kanisa.

2. Je, Mungu anatoa zawadi ya unabii kwa wanaume na wanawake? (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

3. Kulingana na Waefeso sura ya 4, ni karama gani tano ambazo Yesu aliacha kanisa wakati wa kupaa kwake? (5)

_____ Manabii.

_____ Walimu.

_____ Kuimba.

_____ Kushiriki na wahitaji.

_____ Wachungaji.

_____ Mitume.

_____ Kushuhudia.

_____ Wainjilisti.

4. Karama hizi tano, pamoja na manabii, zilidumu kwa muda gani kanisani? (1)

_____ Mpaka tu manabii wa Agano Jipya walipokufa.

_____ Mpaka hukumu ianze.

_____ Hadi mwisho wa dunia.

5. Kulingana na Biblia, ni mambo gani yaliyoorodheshwa hapa chini ambayo ni ya kweli kuhusu nabii katika maono? (5)

_____ Huzungumza kwa lugha zisizojulikana.

_____ Hazungumzi kamwe wakati wa maono.

_____ Macho yabaki wazi.

_____ Mara nyingi huwa na vurugu.

_____ Hakuna pumzi mwilini.

_____ Wakati fulani anaweza kusema akiwa katika maono.

_____ Bila fahamu kuhusu mazingira ya dunia.

_____ Inaweza kupokea nguvu zisizo za kawaida.

6. Kufanya miujiza siku zote ni uthibitisho kwamba nabii ni wa Mungu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

7. Ninaweza kujua kwa hakika kwamba nabii ni wa Mungu ikiwa yeye (1)

_____ ni mpole na mwenye neema katika mwenendo.

_____ Hufanya miujiza ya ajabu.

_____ Inang'aa sana.

_____ Inaonekana kuijua Biblia vizuri.

_____ Anafanana na Yesu.

_____ Anazungumza na kutenda kupatana na Biblia.

8. Ni lipi kati ya yafuatayo ambalo halijashutumu na Biblia? (1)

_____ Mtabiri.

_____ Wanasaikolojia wa kiume na wa kike.

_____ Mnajimu.

_____ Mchawi.

_____ Mtu anayeroga au kutumia hirizi.

_____ Mtoa roho au chaneli.

_____ Nabii anayezungumza na kuishi kupatana na Biblia.

9. Kazi kuu ya nabii ni kutumikia kanisa. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

10. Kanisa haliwezi kuwa kanisa la kweli la Mungu la nyakati za mwisho isipokuwa liwe na nabii. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

11. Ni sehemu gani ya mwili inayowakilisha unabii? (1)

_____ Mdomo.

_____ Mikono.

_____ Miguu.

_____ Masikio.

_____ Macho.

12. Manabii wa ziada wa kweli wa nyakati za mwisho wanaweza kutokea kabla ya ujio wa pili wa Yesu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

13. Kufuata "Biblia na Biblia pekee" ina maana kwamba mtu lazima am-kubali nabii wa kweli. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

14. Ni mambo gani matatu kuhusu unabii ambayo Biblia inaamuru katika 1 Wathesalonike 5:20, 21 ? (3)

_____ Msiwadharau manabii au unabii.

_____ Fuata manabii wote.

_____ Thibitisha au jaribu maneno na matendo ya nabii kupitia Biblia.

_____ Waulize manabii kama ni wa kweli au wa uongo.

_____ Amini, au shikilia sana lililo jema.

_____ Wapuuze manabii wote.

15. Tunapokataa ushauri wa nabii wa kweli, tunakataa ushauri wa Mungu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

16. Manabii wa kweli wa nyakati za mwisho hufundisha mafundisho mapya ambayo hayapatikani katika Biblia. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

17. Kwa nini makanisa mengi hayana nabii au manabii wa kweli? (1)

_____ Hawangewaamini kama wangekuja.

_____ Hawashiki amri zote za Mungu.

_____ Wana mwanga wote wanaohitaji bila nabii.

18. Pasipo maono, watu huangamia. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

19. Kanisa lisilo na karama ya unabii ni kipofu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Tunamtumaini Mungu?

Somo la 25

Unamwamini Mungu... kweli? Ukweli ni kwamba, watu wengi wanaweza kusema ndiyo, lakini hawafanyi kama hivyo. Na mbaya zaidi, kwa sababu hawamwamini, wanaweza kumuibia! "Njoo!" unasema, "Hakuna mtu angeweza kuiba au kunyakua pesa kutoka kwa Mungu." Lakini ujumbe wa Mungu wenye kushtua kwa watu wake ni, "Ninyi mmeniibia" (Malaki 3:8). Rekodi za kweli zinathibitisha kwamba mabilioni ya watu humwibia Mungu, na ingawa inaweza kuonekana kuwa ya kushangaza, wanatumia pesa hizo zilizoibwa ili kutoa ruzuku kwa matumizi yao ya kizembe! Hata hivyo wengi hawajui ufujaji wao, na katika Mwongozo huu wa Somo, tutakuonyesha jinsi ya kuepuka kosa lile lile na jinsi ya kufanikiwa kifedha kupitia imani ya kweli kwa Mungu.

Sehemu ya kumi ya mapato ya mtu ni ya Mungu.

1. Kulingana na Biblia, ni sehemu gani ya mapato yetu ni ya Bwana?

"Na zaka yote ya nchi ... ni ya Bwana." Mambo ya Walawi 27:30 .

Jibu: Zaka ni ya Mungu.

Neno "zaka" maana yake halisi ni "kumi."

2. "Zaka" ni nini?

"Nimewapa wana wa Lawi sehemu yote ya kumi katika Israeli kuwa urithi wao. "Zaka ya wana wa Israeli ... nimewapa Walawi kuwa urithi wao." Hesabu 18:21 , 24 .

Jibu: Zaka ni moja ya kumi ya mapato ya mtu. Neno "zaka" maana yake halisi ni "kumi." Zaka ni ya Mungu. Ni Yake. Sina haki ya kuiweka. Ninapotoa zaka, sitoi zawadi; Ninamrudishia Mungu kile ambacho tayari ni chake. Isipokuwa nikimrudishia Mungu sehemu ya kumi ya mapato yangu, sitoi zaka.

Zaka inapaswa kuletwa katika ghala la Mungu, au kanisa.

3. Ni wapi Bwana anawauliza watu wake kuleta zaka?

"Leteni zaka zote ghalani. Malaki 3:10 .

Jibu: Anatutaka tulete zaka kwenye ghala yake.

4. Bwana anarejelea nini anapozungumza kuhusu ghala yake?

"Ndipo Yuda wote wakaleta zaka ya nafaka, na divai mpya, na mafuta, kwenye hazina." Nehemia 13:12 . (Rejea ya pambizoni inaita hazina "ma-

ghala.")

Jibu: Katika Malaki 3:10 , Mungu anaitaja ghala kama "nyumba yangu," ambayo ina maana ya hekalu lake au kanisa. Nehemia 13:12 huonyesha zaidi kwamba zaka yapaswa kuletwa kwenye hazina ya hekalu, ambayo ni ghala la Mungu. Maandiko mengine yanayorejelea ghala kuwa hazina za hekalu, au vyumba, yanatia ndani 1 Mambo ya Nyakati 9:26 (ona pambizo); 2 Mambo ya Nyakati 31:11 , 12 (ona pambizo); na Nehemia 10:37 , 38 . Katika nyakati za Agano la Kale, watu wa Mungu walileta asilimia 10 ya maongeo yao yote—pamoja na mazao na wanyama—kwenye ghala.

5. Wengine wamefikiri kwamba kutoa zaka ilikuwa sehemu ya utaratibu wa Musa wa taratibu na sherehe ambazo ziliishia msalabani. Je, Biblia inatusaidiaje kuelewa kwamba sivyo?

"Naye [Abramu] akampa zaka ya vitu vyote." Mwanzo 14:20 . Na katika Mwanzo 28:22 , Yakobo akasema, "Na katika kila utakalonipa hakika nitakutolea wewe sehemu ya kumi."

Jibu: Vifungu hivi vinafunua kwamba Ibrahimu na Yakobo, walioishi muda mrefu kabla ya siku za Musa, walitoa zaka ya mapato yao. Kwa hiyo tunaweza kuhitimisha kwamba mpango wa Mungu wa kutoa zaka ulitangulia sheria ya Musa.

Yesu aliwaeleza Mafarisayo kwamba ingawa walipaswa kutoa zaka, hawakupaswa kupuuza mambo muhimu zaidi ya haki, rehema, na uaminifu.

6. Lakini je, Yesu hakubatilisha mpango wa kutoa zaka?

"Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! wala yale mengine msiyaache." Mathayo 23:23 .

Jibu: Hapana! Kinyume chake, Aliidhinisha. Yesu alikuwa akiwakemea Wayahudi kwa kuacha mambo muhimu zaidi ya sheria--"hukumu, rehema, na imani"--hata kama walitoa zaka kwa uangalifu sana. Kisha aliwaambia wazi kwamba wanapaswa kuendelea kutoa zaka, lakini pia wanapaswa kuwa waadilifu na wenye huruma na waaminifu.

Katika siku za Agano la Kale, zaka ilitumika kuwalipa makuhani.

7. Zaka ilitumika kwa nini katika siku za Agano la Kale?

"Nimewapa wana wa Lawi sehemu yote ya kumi katika Israeli kuwa urithi wao, kwa ajili ya utumishi wao wautumikiao, maana, ni utumishi wa hema ya kukutania." Hesabu 18:21 .

Jibu: Zaka katika siku za Agano la Kale ilitumika kwa mapato ya makuhani. Kabila la Lawi (makuhani) halikupokea sehemu ya ardhi kwa ajili ya shughuli za kilimo na biashara, huku yale makabila mengine 11 yalipokea. Wala-

wi walifanya kazi ya wakati wote wakitunza hekalu na kuhudumia watu wa Mungu. Kwa hiyo mpango wa Mungu ulikuwa kwamba zaka iwasaidie makuhani na familia zao.

Leo, zaka yapasa kutumika kulipa mishahara ya watumishi wa Mungu.

8. Je, Mungu alibadilisha mpango wake wa matumizi ya zaka katika siku za Agano Jipya?

“Hamjui ya kuwa wale wahudumuo katika vitu vitakatifu huishi katika mambo ya hekalu, na hao waitumikiao madhabahu hushiriki madhabahu? Vivyo hivyo Bwana ameagiza waihubirio Injili wapate kuishi kwa ajili ya Injili; .” 1 Wakorintho 9:13 , 14 .

Jibu: Hapana! Akaendelea. Mpango wake leo ni kwamba zaka itumike kusaidia wale wanaofanya kazi pekee katika huduma ya injili. Ikiwa watu wote walitoa zaka na zaka zingetumika kikamilifu kwa ajili ya msaada wa watenda kazi wa injili, kungekuwa na zaidi ya fedha za kutosha kufikia dunia nzima haraka sana na ujumbe wa injili wa Mungu wa wakati wa mwisho.

Mungu anaahidi kwamba walipaji wa zaka waaminifu watapata baraka kubwa sana kwamba hawatakuwa na nafasi ya kutosha kuzipokea.

9. Ni pendekezo gani la kustaajabisha ambalo Mungu hutoa kwa watu wanaohisi kutokuwa na uhakika kuhusu kutoa zaka?

“Leteni zaka zote ghalani, mkanijaribu kwa hayo, asema Bwana wa majeshi, kama sitawafungulia madirisha ya mbinguni, na kuwamwagia baraka, hata isiwepo nafasi ya kutosha kupokea.” Malaki 3:10 .

Jibu: Anasema, “Nithibitishe sasa” na uone kama “sitakumiminia baraka” kubwa sana kupokea. Huu ndio wakati pekee katika Biblia ambapo Mungu hutoa pendekezo kama hilo. Anasema, “Ijaribu. Itafanya kazi. Ninakuahidi.” Mamia ya maelfu ya zaka ulimwenguni pote watashuhudia kwa furaha ukweli wa ahadi ya zaka ya Mungu. Wote wamejifunza ukweli wa maneno haya: “Huwezi kumtoa Mungu.”

10. Tunapotoa zaka, ni nani hasa anapokea pesa zetu?

“Na hapa watu wanaokufa hupokea sehemu ya kumi; Waebrania 7:8 .

Jibu: Yesu, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni, anapokea zaka zetu.

Ninapochukua zaka ya Mungu na kuitumia kwa ajili yangu mwenyewe, narudia dhambi ya Adamu na Hawa.

11. Ni jaribu gani ambalo Adamu na Hawa walishindwa, ambalo sote lazima tupitie ikiwa tungerithi ufalme Wake wa mbinguni?

Povorska

Jibu: Walichukua vitu ambavyo Mungu alisema si vyao. Mungu aliwapa Adamu na Hawa matunda ya miti yote katika bustani ya Edeni isipokuwa mti mmoja wa ujuzi wa mema na mabaya (Mwanzo 2:16 , 17). Matunda ya mti huo hayakuwa yao kula. Walipaswa kuiacha peke yake. Hawa alisema hawakupaswa hata kuigusa (Mwanzo 3:3). Lakini hawakumwamini Mungu. Walikula tunda na kuanguka - na ugeni mrefu, wa kutisha, wa kuumiza katika dhambi ulianza. Kwa watu leo, Mungu huwapa utajiri, hekima, na mali nyingine zote na baraka za mbinguni.

Kila kitu ni chetu - isipokuwa moja ya kumi ya mapato yetu, ambayo ni Yake (Mambo ya Walawi 27:30). Lakini kama ilivyokuwa kwa Adamu na Hawa, Yeye haichukui kwa nguvu. Anaiacha ndani ya uwezo wetu lakini anaonya, "Usiichukue. Ni takatifu. Ni yangu." Tunapochukua zaka ya Mungu kimakusudi na kuiweka sawa kwa matumizi yetu wenyewe, tunarudia dhambi ya Adamu na Hawa na hivyo kuonyesha ukosefu wa kuhuzunisha wa kumwamini Mkombozi wetu. Mungu hahitaji pesa zetu, lakini anastahili uaminifu na uaminifu wetu.

Mfanye Mungu kuwa Mshirika Wako

Ninapomrudishia Mungu zaka, ninamfanya kuwa mshirika katika kila jambo ninalofanya. Ni fursa nzuri sana, iliyobarikiwa kama nini: Mungu na mimi - washirika! Pamoja naye kama mshirika wangu, nina kila kitu cha kupata na hakuna cha kupoteza. Ni jambo la hatari sana kuchukua pesa za Mungu mwenyewe, ambazo ameziweka kwa ajili ya kuokoa roho za watu, na kuzitumia kwa bajeti zetu binafsi.

Watu wa Mungu hutoa matoleo kwa furaha kama wonyesho wa upendo wao Kwake.

12. Mbali na zaka, ambayo ni ya Mungu, ni nini kingine ambacho Mungu anaomba kwa watu wake?

"Leteni sadaka, mkaingie nyuani mwake." Zaburi 96:8 .

Jibu: Bwana anatuomba tutoe matoleo kwa ajili ya kazi Yake kama onyesho la upendo wetu Kwake na shukrani zetu kwa baraka Zake.

Biblia haitaji kiasi kinachopaswa kutolewa kwa ajili ya matoleo.

13. Nitampa Mungu kiasi gani kama matoleo?

"Kila mtu na atoe kama alivyokusudia moyoni mwake; si kwa huzuni wala si kwa lazima; maana Mungu humpenda yeye atoaye kwa ukunjufu." 2 Wakorintho 9:7 .

Jibu: Biblia haitaji kiasi maalum cha matoleo. Kila mtu anaamua (kama Mungu anavyomvutia) ni kiasi gani cha kutoa na kisha kutoa kwa furaha.

14. Ni kanuni gani za ziada za Biblia ambazo Mungu anashiriki nasi kuhusu kutoa?

Jibu: A. Kipaumbele changu cha kwanza kiwe kujitoa kwa Bwana (2 Wakorintho 8:5).

B. Ninapaswa kumpa Mungu kilicho bora kabisa (Mithali 3:9).

C. Mungu hubariki mtoaji kwa ukarimu (Mithali 11:24 , 25).

D. Ni heri kutoa kuliko kupokea (Matendo 20:35).

E. Ninapokuwa bahili, situmii baraka nilizopewa na Mungu ipasavyo (Luka 12:16-21).

F. Mungu anarudisha zaidi ya nitoavyo mimi (Luka 6:38).

G. Ninapaswa kutoa kulingana na jinsi Mungu amenifanikisha na kunibariki (1 Wakorintho 16:2).

H. Nitoe kadiri niwezavyo (Kumbukumbu la Torati 16:17).

Tunarudisha zaka kwa Mungu, ambaye tayari ni mali yake. Tunatoa sadaka. Sadaka ni ya hiari na inapaswa kutolewa kwa furaha.

Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Mungu.

15. Bwana anamiliki nini?

Jibu:

A. Fedha na dhahabu zote duniani (Hagai 2:8).

B. Dunia na watu wake wote (Zaburi 24:1).

C. Bwana anamiliki dunia na vyote vilivyomo (Zaburi 50:10-12). Lakini anawaruhusu watu kutumia utajiri wake mkuu. Pia huwapa hekima na uwezo wa kufanikiwa na kujikusanyia mali (Kumbukumbu la Torati 8:18). Kwa malipo ya kuandaa kila kitu, Mungu anachoomba tu ni kwamba tumrudie Yeye asilimia 10 kama utambuzi wetu wa uwekezaji Wake mkubwa katika mambo yetu ya biashara, pamoja na matoleo kama onyesho la upendo na shukrani zetu.

Mungu huwaona watu kuwa ni wanyang'anyi ambao hawatoi zaka na kutoa sadaka.

16. Je, Bwana anawatajaje watu ambao hawarudishi asilimia 10 Yake na kutoa sadaka?

"Je! Mtu atamwibia Mungu? Lakini ninyi mmeniibia mimi. Lakini ninyi mwasema, Tumekuibia kwa jinsi gani? Katika zaka na dhabihu." Malaki 3:8 .

Jibu: Anawataja kuwa ni majambazi. Je, unaweza kuwazia watu wakimwibia Mungu?

Wale wanaomwibia Mungu kwa kunyima zaka na matoleo hawataruhusiwa kuingia mbinguni.

17. Mungu anasema nini kitatokea kwa wale ambao kwa kujua wanaendelea kumwibia zaka na matoleo?

“Ninyi mmelaaniwa kwa laana; kwa maana mmeniibia mimi, naam, taifa hili zima.” Malaki 3:9 . “Wala wevi, wala wachoyo, wala walevi, wala watukanaji, wala wanyang’anyi hawataurithi ufalme wa Mungu.” 1 Wakorintho 6:10 .

Jibu: Laana ya Mungu itakuwa juu yao. Hawataurithi ufalme wa mbinguni.

Kujishughulisha na kukusanya pesa kunamfanya mtu ashike na kujivunia.

18. Mungu anatuonya dhidi ya tamaa. Kwa nini ni hatari sana?

“Kwa kuwa hazina yako ilipo, ndipo utakapokuwapo na moyo wako.” Luka 12:34 .

Jibu: Kwa sababu mioyo yetu inafuata uwekezaji wetu. Ikiwa lengo langu ni kukusanya pesa zaidi na zaidi, moyo wangu unakuwa wa kutamani, kukamata, na kiburi. Lakini ikiwa lengo langu ni kushiriki na kuwasaidia wengine na kubariki kazi ya Mungu, basi moyo wangu unakuwa wa kujali, wenye upendo, huria, na mnyenyekevu. Tamaa ni mojawapo ya dhambi 20 za kutisha za siku za mwisho ambazo zitawafunga watu kwenda mbinguni (2 Timotheo 3:1-7).

Kumwibia Yesu humhuzunisha sana.

19. Yesu anahisije tunapomnyang’anya zaka Yake takatifu na matoleo ya upendo?

“Kwa hiyo nalihuzunishwa na kizazi kile, nikasema, Sikuzote wamepotoka mioyoni mwao.” Waebrania 3:10 .

Jibu: Pengine anahisi kama mzazi ambaye mtoto wake anamwibia pesa. Pesa yenyewe sio kitu kikubwa. Ni ukosefu wa uadilifu, upendo, na uaminifu wa mtoto ambao unakatisha tamaa sana.

Upendo uliwafanya watu wa Mungu huko Makedonia watoe kwa ukarimu sana Wakristo waliokumbwa na njaa huko Yerusalemu.

20. Ni mambo gani yenye kusisimua ambayo Paulo anakazia kuhusu usimamizi-nyumba wa waaminio katika Makedonia?

Jibu: Paulo alikuwa ameyaandikia makanisa ya Makedonia kuwaomba tafadhali watenge pesa kwa ajili ya watu wa Mungu huko Yerusalemu, am-

bao walikuwa wakiteseka sana kutokana na njaa iliyoendelea. Aliwaambia angechukua zawadi hizi atakapokuja katika miji yao kwenye ziara yake inayofuata. Jibu la kusisimua kutoka kwa makanisa ya Makedonia, linalofafanuliwa katika 2 Wakorintho sura ya 8, ni la kutia moyo sana:

A. Mstari wa 5A ni hatua ya kwanza, waliweka wakfu upya maisha yao kwa Yesu Kristo.

B. Mistari ya 2, 3 Ingawa walikuwa katika "umaskini mwingi" wenyewe, walitoa "zaidi ya uwezo wao" kutoa.

C. Mst 4 Walimsihi Paulo aje kuchukua zawadi zao.

D. Mstari wa 9 Karama zao zilifuata mfano wa dhabihu wa Yesu.

Kumbuka: Ikiwa tunampenda Yesu kweli, kutoa kwa kujitolea kwa ajili ya kazi Yake hakutakuwa mzigo kamwe, lakini badala yake ni fursa tukufu ambayo tutafanya kwa furaha na kuridhika sana.

Mtu anapotoa fungu la kumi, Mungu hunyoosha sehemu tisa ya kumi iliyobaki ili iwe ya kutosha kila wakati.

21. Mungu anaahidi kufanya nini kwa wale walio waaminifu katika kurudisha zaka na kutoa matoleo?

"Leteni zaka kamili ghalani, ili kiwemo chakula katika nyumba yangu, mkanijaribu kwa hayo, asema Bwana wa majeshi, ikiwa sitawafungulia madirisha ya mbinguni, na kuwamwagieni baraka, hapatakuwa na nafasi ya kutosha ya kuupokea.Nami kwa ajili yenu nitamkemea yeye alaye, wala hataharibu mazao ya ardhi yenu, wala mzabibu wenu hautapukutisha matunda yake kabla ya wakati wake katika shamba, asema Bwana wa majeshi. . Na mataifa yote watawaiteni heri; maana mtakuwa nchi ya kupendeza sana, asema Bwana wa majeshi." Malaki 3:10-12 .

Jibu: Mungu anaahidi kuwafanikisha mawakili wake waaminifu wa kifedha, na watakuwa baraka kwa wale walio karibu nao.

Fikiria Njia Zifuatazo Mungu Anazobariki:

A. Mungu anaahidi kwamba sehemu yako ya kumi ya tisa itaenda mbali zaidi na baraka zake kuliko mapato yako yote bila hiyo. Ikiwa una na shaka hili, uliza mtoa zaka yoyote mwaminifu.

B. Baraka si mara zote za kifedha. Huenda zikatia ndani afya, amani ya akili, sala zilizojibiwa, ulinzi, familia iliyoshikamana na yenye upendo, nguvu za kimwili zilizoongezwa, uwezo wa kufanya maamuzi ya hekima, roho ya shukrani, uhusiano wa karibu zaidi pamoja na Yesu, kufaulu katika kupata nafsi, na gari la zamani liliendelea kukimbia kwa muda mrefu, nk.

C. Anakuwa mshirika wako katika kila kitu. Hakuna mtu isipokuwa Mungu

angeweza kuunda mpango wa ajabu kabisa.

22. Je, uko tayari kuanza kutoa zaka ya mapato yako na kutoa matoleo ili kuonyesha upendo wako na shukrani?

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Sitoi zaka kwa sababu sipendi jinsi kanisa langu linavyotumia pesa za Mungu.

Zaka ni amri ya Mungu. Zaka ni fedha takatifu ambayo ni mali ya Bwana (Mambo ya Walawi 27:30). Unapotoa zaka, unamtolea Yeye zaka. Mungu ni mkubwa wa kutosha kutunza pesa unazotoa kwa ajili ya kanisa lake. Wajibu wako ni kutoa zaka. Mwachie Mungu awashughulikie wale wanaotumia fedha zake vibaya.

2. Nimechanganyikiwa kwa sababu matatizo ya kifedha yamenifanya nishindwe kutoa zaidi ya kiasi kidogo zaidi ya zaka yangu. Nikiwa na mahitaji makubwa ya injili, ninahisi hatia.

Ukubwa wa zawadi yako sio muhimu ikiwa unafanya bora uwezavyo. Yesu alisema kwamba mjane maskini wa Marko 12:41-44 , ambaye alitoa kidogo tu (senti mbili za fedha), alitoa zaidi “kuliko wote waliotia katika sanduku

la hazina" kwa sababu wale wengine walitoa "katika wingi wao; lakini yeye .. alitoa vyote alivyokuwa navyo." Bwana hupima karama zetu kwa kiasi cha dhabihu tunayotoa na kwa mtazamo au roho tunayotoa. Yesu anahesabu karama yako kuwa kubwa sana. Itoe kwa furaha na ujue kwamba Yesu amependezwa. Soma 2 Wakorintho 8:12 ili upate kutiwa moyo.

3. Je, uwakili hauhusishi zaidi ya utunzaji sahihi wa pesa zangu?

Ndiyo, uwakili unahusisha utunzaji unaofaa wa kila talanta na baraka ninazopokea kutoka kwa Mungu, ambaye hunipa kila kitu (Matendo 17:24 , 25). Kwa kweli, inahusisha maisha yangu!

Uwakili mwaminifu wa karama za Mungu kwangu pia unajumuisha muda wangu uliotumika:

A. Kufanya kazi ambayo Mungu amenikabidhi (Marko 13:34).

B. Kumshuhudia Kristo kikamilifu (Matendo 1:8).

C. Kusoma Maandiko (2 Timotheo 2:15).

D. Kuomba (1 Wathesalonike 5:17).

E. Kuwasaidia wenye uhitaji (Mathayo 25:31-46).

F. Kila siku kusalimisha maisha yangu upya kwa Yesu (Warumi 12:1 , 2 ; 1 Wakorintho 15:31).

4. Je, huoni kwamba wahubiri wengine wanalipwa pesa nyingi sana?

Ndiyo, bila shaka. Kujisifu kwa utajiri kwa baadhi ya makasisi leo kunapunguza uvutano wa wahudumu wote. Inaleta aibu kwa jina la Yesu. Inasababisha mamia ya maelfu kugeuka nyuma kwa kuchukizwa na kanisa na huduma yake. Viongozi wa aina hiyo watakabiliwa na siku mbaya ya hesabu katika hukumu.

Wahudumu wa Kanisa la Mungu la Masalio la Wakati wa Mwisho

Hata hivyo, hakuna mhudumu katika wakati wa mwisho wa Mungu, kanisa la masalio linalolipwa kupita kiasi. Baada ya mafunzo kazini, wahudumu wote hupokea takriban mshahara sawa (unaotofautiana dola chache tu kila mwezi) bila kujali cheo chao cha kazi au ukubwa wa kanisa lao. Mara nyingi, wanandoa hufanya kazi katika soko la umma ili kuongeza mapato ya wachungaji.

5. Je, ikiwa sina uwezo wa kulipa zaka?

Mungu anasema tukimtanguliza, atahakikisha kwamba mahitaji yetu yote yanatimizwa (Mathayo 6:33). Hisabati yake mara nyingi hufanya kazi kinyume kabisa na dhana ya mwanadamu. Chini ya mpango Wake, kile ambacho tumebakisha baada ya kutoa zaka kitaenda mbali zaidi kuliko vyote

bila baraka zake. Kweli, hatuwezi kumudu kutotoa zaka!

Maswali ya Maswali

1. Neno “zaka” kwa kweli linamaanisha “kumi.” (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

2. Zaka tayari ni ya Mungu. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

3. Sitoi zaka isipokuwa nirudishe sehemu ya kumi ya mapato yangu kwa Mungu. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

4. Yesu aliidhinisha kurudisha zaka. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

5. Ni ipi kati ya zifuatazo ni miongozo na kanuni za Biblia za kutoa kwa hiari? (5)

_____ Toa ikiwa una chochote kilichosalia.

_____ Toa kwa furaha.

_____ Toa kwa wingi.

_____ Toa ili ujisikie vizuri.

_____ Toa jinsi Mungu alivyokufanikisha.

_____ Kutoa ni heri kuliko kupokea.

_____Mungu atarudi zaidi ya unavyotoa.

_____ Toa kama unapenda.

_____ Toa ili watu wasifikiri kuwa wewe ni bahili.

6. Kulingana na Biblia, chanzo cha mapato kwa watumishi wa injili kinapaswa kuwa (1)

_____ Michezo ya Bingo.

_____ Mauzo ya tembo weupe.

_____ Zaka.

_____ Bake mauzo.

_____ Raffles.

7. Ni mababu gani wa Agano la Kale ambao walirudisha zaka kabla ya siku za Musa waliotajwa katika Mwongozo huu wa Somo? (2)

_____ Adamu.

_____ Yakobo.

_____ Nuhu.

_____ Isaka.

_____ Ibrahimu.

_____ Methusela.

8. Kulingana na Malaki 3:8, watu wasiotoa zaka na kutoa matoleo wana hatia ya dhambi gani? (1)

_____ Ibada ya sanamu.

_____ Kuivunja Sabato.

_____ Mauaji.

_____ Ujambazi.

9. Kulingana na kitabu cha Waebrania, ni nani hasa anapokea pesa zetu tunapotoa zaka? (1)

_____ Mchungaji.

_____ Wahitaji.

_____ Yesu, Kuhani wetu Mkuu wa mbinguni.

10. Kulingana na 2 Timotheo 3:1-7, moja ya dhambi 20 za siku za mwisho ambazo zitawafungia watu nje ya ufalme wa Mungu ni kutamani. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

11. Kuleta zaka katika ghala la Mungu kunamaanisha (1)

_____ Kuitumia kununua vitabu vya kiroho.

_____ Kuitumia kwa sababu yoyote ya kiroho.

_____ Kuitoa kwa hazina ya kanisa la Mungu.

12. Mungu anawaahidi nini waaminifu zaka katika Malaki 3:10? (1)

_____ Hataugua kamwe.

_____ Hatapoteza kazi yake kamwe.

_____ Atapokea baraka nyingi kuliko anavyoweza kushughulikia.

13. Mungu aliwapa Adamu na Hawa mtihani kuhusu kula kipande cha tunda. Kulingana na Mwongozo huu wa Somo, ni mtihani gani sawa na huo Anaowapa watu Wake leo? (1)

_____ Kusoma Biblia kila siku.

_____ Kushuhudia.

_____ Kurudisha zaka.

_____ Kuomba.

14. Zaka ilikuwa ni sehemu ya sheria ya Musa, ambayo iliishia pale msalabani. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

15. Je, Mungu hupimaje karama zangu Kwake? (2)

_____ Kwa kiasi ninachotoa.

_____ Kwa kiasi cha dhabihu.

_____ Kwa mtazamo ninaotoa.

16. Uwakili mwaminifu hauhusishi tu kutumia vizuri pesa zangu, bali pia muda ninaotumia katika shughuli kama vile maombi, kushuhudia, kujifunza Maandiko, na kuwasaidia wengine. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

Upendo Unaobadilika

Somo la 26

Kuwa katika upendo hubadilisha kila kitu. Kwa mfano, mwanamke kijana alikuwa akisoma kitabu kikubwa kwa ajili ya kozi yake ya fasihi ya Kiingereza ya chuo kikuu. Alipata jambo hilo lote kuwa la kuchosha sana na hakuweza kukazia fikira wakati akiisoma. Lakini basi alikutana na profesa mchanga kwenye chuo kikuu, na wakapendana haraka. Muda mfupi baadaye, aligundua mpendwa wake ndiye mwandishi wa kitabu ambacho alikuwa amehangaika nacho. Usiku huo alikesha na kumeza kitabu kizima kwa mshangao, "Hiki ndicho kitabu bora zaidi ambacho nimewahi kusoma!" Ni nini kilibadili mtazamo wake? Upendo ulifanya. Vivyo hivyo, wengi leo huona Maandiko kuwa ya kuchosha, yenye kukandamiza, na yasiyopendeza. Lakini hiyo yote hubadilika unapopendana na mwandishi. Tazama jinsi gani katika Mwongozo huu wa Mafunzo wa kuchangamsha moyo!

Yesu ndiye mwandishi wa Maandiko.

1. Mwandishi wa Maandiko ni nani?

"Manabii wameuliza na kuchunguza kwa bidii, ... wakichunguza ni wakati gani, au ni wakati wa namna gani Roho wa Kristo aliyekuwa ndani yao alimaanisha, alipotangulia kuyashuhudia mateso ya Kristo, na utukufu utakaofuata. 1 Petro 1:10 , 11 .

Jibu: Mungu wa Biblia (hata Agano la Kale) karibu daima ni Yesu Kristo. Yesu aliumba ulimwengu (Yohana 1:1-3 , 14 Wakolosai 1:13-17), aliandika zile Amri Kumi (Nehemia 9:6 , 13), alikuwa Mungu wa Waisraeli (1 Wakorintho 10:1-4), na aliongoza maandishi ya manabii (1 Petro 1:10) , 11).

Kwa hiyo, Yesu Kristo ndiye mwandishi wa Maandiko.

Yesu anawapenda watu wa dunia kwa upendo wa milele.

2. Yesu ana mtazamo gani kuelekea watu wa dunia?

"Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele." Yohana 3:16 .

Jibu: Yesu anatupenda sisi sote kwa upendo usioelezeka, usio na kikomo unaopita ufahamu.

Yesu alikufa kwa ajili yetu sote, ingawa hakuna hata mmoja wetu aliyestahili.

3. Kwa nini tunapaswa kumpenda Yesu?

“Sisi tunampenda kwa sababu yeye alitupenda sisi kwanza.” 1 Yohana 4:19 . “Tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu.” Warumi 5:8 .

Jibu: Tunapaswa kumpenda kwa sababu alitupenda kiasi cha kufa kwa ajili yetu—tulipokuwa bado adui zake.

4. Ndoa yenye mafanikio na maisha ya Kikristo yanafanana katika mambo gani?

“Na lo lote tuombalo, twalipokea kwake, kwa kuwa twazishika amri zake, na kuyatenda yapendezayo machoni pake.” 1 Yohana 3:22 .

Jibu: Katika ndoa nzuri kuna mambo fulani ni ya lazima, kama vile uaminifu kwa mwenzi wa ndoa. Mambo mengine yanaweza yasionekane kuwa makubwa, lakini yakimpendeza mwenzi ni muhimu. Ikiwa hazimpendezi, zinapaswa kukomeshwa. Ndivyo ilivyo na maisha ya Kikristo. Amri za Yesu ni za lazima.

Lakini katika Maandiko Yesu pia ametueleza kanuni za mwenendo zinazompendeza. Kama ilivyo katika ndoa nzuri, Mkristo hupata shangwe nyingi kufanya mambo yanayomfurahisha Yesu, Yule anayempenda. Pia anaepuka mambo yasiyompendeza.

Kufanya mambo yanayompendeza Yesu humletea mtu furaha kubwa na maisha tele.

5. Yesu anasema nini matokeo ya kufanya mambo yanayompendeza?

“Mkizishika amri zangu, mtakaa katika pendo langu; ... Hayo nimewaambia, ili furaha yangu ikae ndani yenu, na furaha yenu iwe kamili.” Yohana 15:10 , 11 .

Jibu: Ibilisi anadai kwamba kufuata kanuni za Kikristo ni upuuzi, kudhalilisha, na kuhalalisha sheria. Lakini Yesu anasema inaleta utimilifu wa furaha (Yohana 15:10 , 11) na uzima tele (Yohana 10:10). Kuamini uongo wa shetani huleta maumivu ya moyo na kuwanyima watu maisha ambayo “yanaishi kweli.”

Kanuni za Biblia za Yesu kuhusu maisha ya Kikristo hutulinda kutokana na maeneo hatari ya Shetani.

6. Kwa nini Yesu anatupa kanuni hususani za maisha ya Kikristo?

Jibu: Kwa sababu wao:

A. Ni kwa faida yetu wenyewe siku zote (Kumbukumbu la Torati 6:24). Kama vile wazazi wazuri wanavyowafundisha watoto wao kanuni nzuri, ndivyo Yesu anavyowafundisha watoto wake kanuni nzuri.

B. Weka kwa ajili yetu ulinzi dhidi ya dhambi (Zaburi 119:11). Kanuni za Yesu hutulinda tusiingie katika maeneo hatari ya Shetani na dhambi.

C. Utuonyesha jinsi ya kufuata nyayo za Kristo (1 Petro 2:21).

D. Utuletea furaha ya kweli (Yohana 13:17).

E. Utupa nafasi ya kuonyesha upendo wetu kwake (Yohana 15:10).

F. Utusaidia kuwa kielelezo sahihi kwa wengine (1 Wakorintho 10:31-33 ; Mathayo 5:16).

Ninapopenda mambo ya ulimwengu, ninakuwa adui wa Mungu.

7. Kulingana na Yesu, Wakristo wanapaswa kujihusishaje na uovu wa ulimwengu na ulimwengu?

Jibu: Amri na ushauri wake ni wazi na mahususi:

A. Usiipende dunia wala mambo ya dunia. Mambo ya dunia ambayo si ya Mungu ni: (1) tamaa ya mwili, (2) tamaa ya macho, na (3) kiburi cha uzima (1 Yohana 2:16) . Dhambi zote zinaangukia katika moja au zaidi ya makundi haya matatu. Shetani anatumia njia hizi tatu ili kutuvuta tuipende dunia. Ninapoanza kuupenda ulimwengu, ninakuwa adui wa Mungu (1 Yohana 2:15 , 16 . Yakobo 4:4).

B. Ni lazima nijiweke bila doa kutoka kwa ulimwengu (Yakobo 1:27).

Mkristo anapaswa kupinga kwa uthabiti mambo ya ulimwengu, au atapotoshwa na Shetani.

8. Mungu anatupa onyo gani la uharaka kuhusu ulimwengu?

Jibu: Yesu anawaonya Wakristo, “Msiifuatishe namna ya dunia hii.” Warumi 12:2 . Tafsiri ya Phillips yasema hivi: “Usiruhusu ulimwengu unaokuzunguka ukufinyange katika umbo lake lenyewe.”* Ibilisi haegemei upande wowote. Anamsukuma kila Mkristo kila mara. Kupitia Yesu (Wafilipi 4:13), ni lazima nipinge kwa uthabiti mapendekezo ya shetani, naye atanikimbia (Yakobo 4:7). Dakika ninaporuhusu “kubana” kwa sababu nyingine yoyote kushawishi mwenendo wangu, ninaanza kuingia katika uasi bila kuonekana. Tabia za Kikristo hazipaswi kuamuliwa kwa hisia na mwenendo wa wengi, bali kwa maneno ya Yesu kutoka katika Maandiko.

***Imechapishwa tena kwa idhini ya Macmillan Publishing Company kutoka The New Testament in Modern English, Toleo Lililorekebishwa na JB Phillips, (C) 1958, 1959, 1960, 1972 na JB Phillips. The New Testament in Modern English na JB Phillips. Imechapishwa tena kwa idhini ya Harper-Collins Publishers Limited.**

Lazima tulinde kwa uangalifu mawazo yetu, kwa sababu mawazo huwa vitendo.

9. Kwa nini tunahitaji kulinda mawazo yetu?

“Aonavyo nafsini mwake, ndivyo alivyo.” Mithali 23:7 .

Jibu: Ni lazima tuchunge mawazo yetu, kwa sababu mawazo yanaamuru tabia. Mungu anataka kutusaidia “kuteka nyara kila fikira ipate kumtii Kristo.” 2 Wakorintho 10:5 . Lakini Shetani anataka sana kuleta “ulimwengu” katika mawazo yetu. Anaweza kufanya hivi kupitia hisi zetu tano tu—hasa kuona na kusikia. Yeye hukazia macho yake na sauti juu yetu sote na, isipokuwa tukikataa mara kwa mara kutazama au kusikiliza kile anachotoa, atatuelekeza kwenye njia pana iongozayo kwenye uharibifu. Biblia iko wazi. Tunakuwa kama vile vitu tunavyoviona na kusikia mara kwa mara (2 Wakorintho 3:18).

Ni lazima Wakristo waepuke muziki wowote unaopunguza tamaa ya kuishi maisha ya kimungu.

10. Ni zipi baadhi ya kanuni za maisha ya Kikristo?

“Mambo yo yote yaliyo ya kweli, yo yote yaliyo ya staha, yo yote yaliyo ya haki, yo yote yaliyo safi, yo yote yenye kupendeza, yo yote yenye sifa njema, ukiwapo wema wo wote, ikiwako sifa nzuri yo yote, yatafakarini hayo. “ Wafilipi 4:8 .

Jibu: Wakristo lazima wajitenge na mambo yote ambayo si ya kweli, ya uaminifu, ya haki, safi, ya kupendeza, na yenye sifa njema. Wataepuka:

A. Ukosefu wa uaminifu wa kila aina - kudanganya, kusema uwongo, kuiba, kutotenda haki, nia ya kudanganya, kashfa, na usaliti.

B. Uchafu wa kila aina. Hii inatia ndani uasherati, uzinzi, ngono ya watu wa ukoo, ugoni-jinsia-moja, upotovu wa kila aina, ponografia, lugha chafu, mazungumzo machafu, vicheshi visivyo na rangi, dansi za kijamii, nyimbo au muziki mbovu, na mambo mengi yanayoonyeshwa kwenye televisheni na katika majumba ya sinema.

C. Mahali ambapo hatutawahi kumwalika Yesu atusindikize, kama vile vilabu vya usiku, mikahawa, kasino za kamari, viwanja vya mbio, n.k.

Hebu tuchukue dakika chache kufafanua hatari za muziki maarufu, dansi, televisheni, video na ukumbi wa michezo.

Muziki na Wimbo

Aina nyingi za muziki wa kilimwengu (rapu, nchi, pop, roki, mdundo mzito, muziki wa kisasa na wa dansi) zimenaswa kwa kiasi kikubwa na Shetani. Maneno hayo mara nyingi hutukuza uovu na kuharibu tamaa ya mambo

ya kiroho. Watafiti wamegundua mambo fulani yenye kupendeza kuhusu nguvu za muziki:

(1) Huingia kwenye ubongo kupitia hisia, na hivyo kupita uwezo wa kufikiri.

(2) Inaathiri kila kazi ya mwili.

(3) Inaweza kubadilisha mapigo ya moyo, kasi ya kupumua, na miitikio bila mtu kutambua.

(4) Midundo ya dansi ya Syncopated hubadilisha hali na kuunda hali ya kustaajabisha kwa msikilizaji.

Hata bila maneno, muziki wenyewe una uwezo wa kushusha hisia, tamaa, na mawazo ya mtu. Wanamuziki wa kilimwengu wa roki hukubali hili waziwazi. Kiongozi wa Rolling Stones Mick Jagger alisema: "Unaweza kuhisi adrenalini ikipitia kwenye mwili wako. Ni aina ya ngono." 1 John Oates wa Hall and Oates alisema kuwa "Rock 'n' Roll ni ngono 99%. "2 Je, muziki kama huo tafadhali Yesu? Wapagani waongofu kutoka ng'ambo wanatuambia kwamba muziki wetu wa kisasa wa bendi za kilimwengu ni aina ile ile waliyotumia katika uchawi na ibada ya shetani!

Jiulize: "Ikiwa Yesu angekuja kunitembelea, ni muziki gani ningejisikia vizuri kumwomba asikilize pamoja nami?" Muziki wowote ambao huna uhakika nao unapaswa kuachwa. (Kwa uchambuzi wa kina wa muziki ulioharibika, wa kilimwengu, tunapendekeza vidokezo kuhusu Muziki wa Carol na Louis Torres, ambao unaweza kununuliwa kutoka kwa Ukweli wa Kushangaza.) Tunapompenda Yesu, Yeye hubadilisha tamaa zetu za muziki. "Amenitia wimbo mpya kinywani mwangu, za sifa kwa Mungu wetu; wengi wataona na kuogopa, na watamtumaini Bwana." Zaburi 40:3 . Mungu amewaandalia watu wake muziki mwingi mzuri unaotia moyo, kuburudisha, kuinua, na kuimarisha uzoefu wa Kikristo. Wale wanaokubali muziki wa shetani unaodhalilisha kama kibadala wanakosa mojawapo ya baraka bora zaidi maishani.

Kucheza

Dansi bila shaka kunaongoza mbali na Yesu na kiroho. Waisraeli walipocheza kuzunguka ndama wa dhahabu, walimsahau Mungu (Kutoka 32:17-25). Binti ya Herodia mwovu alipocheza mbele ya Mfalme Herode, Yohana Mbatizaji alikatwa kichwa (Mathayo 14:2-12). Ona takwimu hizi zenye kushtua: Kasisi Mkatoliki katika New York alisema kwamba robo tatu ya wasichana ambao wamekiri uzinzi kwake waliweka lawama juu ya kucheza dansi. Mapadre wengine wamesema kwamba robo tatu ni chini sana wanakadiria tisa ya kumi. Kumbuka, ikiwa Kristo anaweza kushiriki katika shughuli na wewe, uko salama. Ikiwa sivyo, kaa mbali nayo.

TV, Video, na Ukumbi wa Kuigiza

Je, mambo unayotazama kwenye televisheni na video au katika jumba la maonyesho yanavutia hali yako ya chini au ya juu zaidi? Je, yanakuongoza katika upendo mkuu kwa Yesu, au kwa ulimwengu? Je, wanamtukuza Yesu, au maovu ya kishetani? Katika siku zetu hata watu wasio na dini na wasio Wakristo wanazungumza dhidi ya wengi wa utayarishaji wa TV na filamu. Shetani ameteka macho na masikio ya mabilioni ya watu na, kwa sababu hiyo, anageuza ulimwengu upesi kuwa dimbwi la ukosefu wa adili, uhalifu, ugaidi, na kukosa tumaini. Uchunguzi mmoja ulisema kwamba bila TV "mauaji 10,000 yangepungua kila mwaka katika United States, ubakaji 70,000 ukipungua, na mashambulio machache 700,000." Yesu, ambaye anakupenda, anakuomba uondoe macho yako mbali na vidhibiti-fikira vya Shetani na uwaweke mbali. Anasema, "Niangalieni mimi, nanyi mpate kuokolewa." Isaya 45:22 .

1 . Newsweek, "Mick Jagger na Mustakabali wa Mwamba", Januari 4, 1971, p. 47.

2. Circus magazine, Januari 31, 1976, p. 39.

3. Newsweek, "Vurugu, Reel to Reel", Desemba 11, 1995, p. 47.

Mwongozo salama wa kutazama TV ni kuuliza, "Je, ningejisikia vizuri kumwalika Yesu kutazama kipindi pamoja nami?"

11. Yesu anatupa orodha gani iliyo wazi ambayo tunaweza kutumia ili kutazama televisheni?

"Mtu yeyote anaweza kuona tabia ya chini kabisa: uasherati, uchafu na uchafu, ibada ya sanamu na uchawi, hasira ya ugomvi, husuda, hasira, ubinafsi, mafarakano, fitina, wivu, ulevi, karamu. , na kadhalika. Nawaonya, kama nilivyowaonya hapo awali, kwamba watu wafanyao hivyo hawataurithi ufalme wa Mungu. Wagalatia 5:19-21 , NEB.*

Jibu: Maandiko yako wazi sana kutoelewa. Ikiwa familia itapiga marufuku programu zote za TV zinazoonyesha au kuunga mkono dhambi zozote zilizo hapo juu, kutakuwa na uchache sana wa kutazama. Ikiwa Yesu angekuja kukutembelea, ni vipindi gani vya televisheni ungejisikia huru kumwomba atazame nawe? Maonyesho mengine yote labda hayafai kutazamwa na Kikristo.

***(C) Wajumbe wa Oxford University Press and Syndics of the Cambridge University Press, 1961, 1970. Imetumika kwa ruhusa.**

Chaguo langu la programu za TV na, kwa kweli, mwenendo wangu wote lazima uongozwe na maneno ya Maandiko, na sio hisia zangu mwenyewe.

12. Katika siku hii ya kujiamulia, kufikiri kwa kujitegemea, wengi wanahi-

si kuwa na uwezo kabisa wa kufanya maamuzi ya kiroho bila maoni kutoka kwa mtu yeyote, kutia ndani Yesu. Yesu anasema nini kuhusu watu kama hao?

Jibu: Sikiliza kauli za Yesu zisizo na shaka: "Msifanye sawasawa na mambo yote tuyafanyayo hapa leo, kila mtu anavyoona ni sawa machoni pake mwenyewe." Kumbukumbu la Torati 12:8 . "Iko njia ionekanayo kuwa sawa machoni pa mtu, lakini mwisho wake ni njia za mauti." Mithali 16:25 . "Njia ya mpumbavu ni sawa machoni pake mwenyewe; bali yeye asikilizaye shauri ana hekima." Mithali 12:15 . "Anayetumainia moyo wake [akili] ni mpumbavu." Mithali 28:26 .

13. Yesu anatupa maonyo gani mazito kuhusu kielelezo na uvutano wa maisha yetu?

"Lakini ye yote atakayemkosesha mmojawapo wa wadogo hawa waniaminio, ingekuwa afadhali afungiwe shingoni jiwe kubwa la kusagia, na kutoswa katika kilindi cha bahari." Mathayo 18:6 . Hebu "mtu yeyote asiweke kikwazo au sababu ya kuanguka katika njia ya ndugu yake." Warumi 14:13 . "Hakuna hata mmoja wetu anayeishi kwa nafsi yake." Warumi 14:7 .

Jibu: Sote tunatarajia viongozi, watu wenye ushawishi, wanariadha mashuhuri, na watu wengine wanaojulikana sana wawe mfano mzuri na kutumia ushawishi wao kwa busara--kulipa kile kinachoitwa "deni kwa jamii". Lakini katika ulimwengu wa leo, mara nyingi tunakatishwa tamaa na matendo yenye kuchukiza na ya kutowajibika ya watu mashuhuri. Yesu anasema waziwazi katika Warumi 1:14 kwamba Wakristo, wanaomwakilisha Yeye na ufalme Wake, hakika wana deni fulani kwa wengine. Na anatahadharisha kwa uthabiti kwamba Wakristo wanaopuuza mvuto wao na mfano wao, na hivyo kuwapoteza watu, hawataingia katika ufalme Wake.

Mungu anawauliza watu wake kuweka kando mapambo na vito.

14. Yesu ana kanuni gani za mwenendo kuhusu mavazi na vito?

Jibu: A. Vaa kwa kiasi. Ona 1 Timotheo 2:9 . Kumbuka kwamba ulimwengu unaletwa maishani mwetu kwa tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima (1 Yohana 2:16). Mavazi yasiyo ya kiasi yahusisha yote matatu na ni marufuku kwa Mkristo.

B. Weka mapambo na vito pembeni. "Kiburi cha maisha" ndio shida kubwa hapa. Wafuasi wa Yesu wanapaswa kuonekana tofauti. Kuonekana kwao kunashuhudia na kutuma nuru kwa wengine (Mathayo 5:16). Kujipamba huvutia umakini na kujiinua. Katika Biblia, ni ishara ya kurudi nyuma na uasi. Yakobo na familia yake walipoweka wakfu tena maisha yao kwa Bwana, walizika vito vyao duniani (Mwanzo 35:1 , 2 , 4). Waisraeli walipokuwa karibu kuingia katika nchi ya ahadi, Bwana aliwaamuru wavue

mapambo yao (Kutoka 33:5 , 6). Katika Isaya sura ya 3, Mungu anasema waziwazi kwamba katika kuvaa vito (bangili, pete, pete, n.k. kama ilivyoorodheshwa katika mistari 19-23), watu wake walikuwa wakitenda dhambi (mstari wa 9).

Katika Hosea 2:13 , Bwana anasema kwamba Israeli walipomwacha, walianza kujipamba. Katika 1 Timotheo 2:9 na 1 Petro 3:3 , Paulo na Petro wote wanatufahamisha kwamba watu wa Mungu hawatajipamba kwa dhahabu, lulu, na mavazi ya gharama. Tafadhali ona kwamba Petro na Paulo walizungumza kuhusu mapambo ambayo Mungu anataka watu wake wavae: "Roho ya upole na utulivu" (1 Petro 3:4) na "matendo mema" (1 Timotheo 2:10). Yesu anahitimisha kwa kuashiria kanisa lake la kweli katika Ufunuo 12:1 kama mwanamke safi aliyevikwa jua (mng'ao na haki ya Yesu) na kanisa lililoasi kama kahaba aliyevikwa dhahabu, mawe ya thamani na lulu (Ufunuo 17:3) . , 4). Mungu anawauliza watu wake wajitenge na Babeli (Ufunuo 18:2-4) na yote inachosimamia - ikiwa ni pamoja na vito vinavyovutia watu binafsi - na badala yake kujivika haki ya Yesu. Tunapompenda Yesu, ni furaha na raha kuu kuishi mtindo wake wa maisha.

Kitu chochote kinachopunguza upendo wangu kwa mambo ya kiroho kinakuwa sanamu.

15. Mwenendo na utii vinahusianaje na wokovu?

Jibu: Utii na mwenendo wa Kikristo ni uthibitisho, au ushahidi, kwamba nimeokolewa na Yesu Kristo (Yakobo 2:20-26). Ukweli wa mambo ni kwamba isipokuwa mtindo wa maisha wa mtu ubadilike baada ya uongofu, uwezekano mkubwa haukuwa wa kweli. Mtu aliyeongoka atapata furaha yake kuu katika kugundua mapenzi ya Yesu katika kila jambo na kwa kufuata kwa furaha pale anapoongoza.

Jihadhari na Ibada ya Sanamu

Waraka wa kwanza wa Yohana unazungumza kuhusu mwenendo wa Kikristo. Mwishoni mwake (1 Yohana 5:21), Yesu anatuonya kupitia mtumishi wake Yohana tujiepushe na sanamu. Mwalimu anarejelea kitu chochote kinachoingilia au kupunguza upendo wangu Kwake, kama vile muziki, mitindo, mali, mapambo, aina mbaya za burudani, n.k. Tunda la asili, au matokeo, ya uongofu wa kweli ni kumfuata Yesu kwa furaha na fuata mtindo wake wa maisha.

Watu ambao hawajajitoa kikamilifu kwa Yesu hawataelewa kamwe mtindo wa maisha wa Mkristo, na hatupaswi kuwatarajia.

16. Je, twapaswa kutazamia kila mtu atazame kwa upendeleo mtindo wa maisha wa Kikristo?

Jibu: Hapana. Yesu alisema kwamba mambo ya Mungu ni upuzi kwa mwa-

nadamu wa asili kwa sababu hayatambuliwi kiroho (1 Wakorintho 2:14). Yesu anaporejelea mwenendo, anaweka kanuni kwa wale wanaotafuta kuongozwa na Roho wake. Watu wake watakuwa na shukrani na watafuata ushauri Wake kwa furaha. Wengine wanaweza wasielewe au kuidhinisha.

Mtu anayekataa mtindo wa maisha wa Yesu atakuwa na huzuni mbinguni.

17. Mtu anayekataa viwango vya Yesu vya mwenendo wa Kikristo angeionaje mbinguni?

Jibu: Mtu kama huyo atakuwa mnyonge mbinguni. Angelalamika kwamba hakukuwa na vilabu vya usiku, vileo, ponografia, makahaba, muziki wa uasherati, vitabu vichafu, lugha chafu, na kucheza kamari. Mbingu ingekuwa "kuzimu" kwa wale ambao hawajaunda uhusiano wa kweli wa upendo na Yesu. Hii ndiyo sababu viwango vya Kikristo havina maana kwao (2 Wakorintho 6:14-17).

18. Ninawezaje kufuata miongozo hii ya Biblia bila kuonekana kama mfarisayo, mwenye kuhukumu, au mwenye kufuata sheria?

Jibu: Kila kitu tunachofanya kinapaswa kuwa na wazo moja akilini: kuonyesha upendo na heshima kwa Yesu (1 Yohana 3:22). Yesu atakapoinuliwa na kuonyeshwa kwa watu (Yohana 12:32), watavutwa kwake. Swali letu moja linapaswa kuwa, "Je, huyu atamheshimu Yesu? na mimi?"

Yesu yuko pamoja nawe na mimi (Mathayo 28:20), na anaona kila kitu tunachofanya. Lazima nihisi uwepo wa Yesu katika kila nyanja na shughuli za maisha. Ninapokaa naye kwa uangalifu, ninakuwa kama Yeye (2 Wakorintho 3:18). Kisha watu watakapokuwa pamoja nami, wataitikia kama walivyowajibu wanafunzi wa kale: "Wakastaajabu na wakawatambua ya kwamba walikuwa pamoja na Yesu. Matendo 4:13 . Wakristo wanaoishi hivyo hawatawahi kuwa mafarisayo, kuhukumu, au kufuata sheria.

Katika siku za Agano la Kale, watu wa Mungu walikuwa karibu katika ukengeufu wa kila mara kwa sababu walichagua kuishi kama majirani zao wapagani badala ya kufuata mtindo wa kipekee wa maisha ambao Mungu aliwawekea (Kumbukumbu la Torati 31:16) Waamuzi 2:17 1 Mambo ya Nyakati 5:25 Ezekieli 23:30). Ni kweli hata leo. Hakuna awezaye kutumikia mabwana wawili (Mathayo 6:24). Wale wanaoshikamana na ulimwengu na mtindo wake wa maisha watafinyangwa polepole na Shetani wakubali hisia na tamaa zake, na hivyo kupangwa kupotea. Wale wanaofuata kanuni za Yesu za mwenendo wa Kikristo watabadilishwa kuwa sura Yake na kutayarishwa kwa ajili ya mbinguni. Hakuna msingi wa kati.

19. Ninataka kumpenda Kristo sana hivi kwamba kufuata kanuni zake kwa maisha ya Kikristo itakuwa furaha na furaha.

Jibu:

Maswali ya Mawazo

1. Ninajua kile ambacho Mungu angependa nifanye, lakini sijisikii kuwa niko tayari kuanza kukifanya. Unashauri nini?

Anza kufanya mara moja! Kamwe usitegemee hisia. Mungu huongoza kupitia maneno ya Maandiko (Isaya 8:20). Hisia mara nyingi husababisha upotovu. Viongozi wa Kiyahudi waliona kuwa wanapaswa kumsulubisha Yesu, lakini walikosea. Wengi watahisi kuokolewa katika ujio wa pili wa Yesu, lakini wao, badala yake, watapotea (Mathayo 7:21-23). Ibilisi huathiri hisia. Nikitegemea hisia zangu, ataniongoza kwenye uharibifu.

2. Nina shida. Nataka sana kufanya jambo fulani. Ninatambua, hata hivyo, kwamba kwa sababu ya kuonekana kwake, wengine wanaweza kuhisi ninafanya uovu. Nifanye nini?

Biblia iko wazi. Inasema, “Jiepusheni na uovu wote.” 1 Wathesalonike 5:22 . Na mtume Paulo alisema kwamba ikiwa ulaji wake wa vyakula vya nyama utamchukiza mtu, hatawahi kugusa vyakula hivyo tena (1 Wakorintho 8:13). Pia alisema kwamba ikiwa angepuuza hisia za mtu aliyeudhiwa na kuendelea kula vyakula vya nyama, atakuwa anatenda dhambi.

3. Inaonekana kwangu kwamba makanisa yanaorodhesha mambo mengi sana ambayo lazima nifanye na mambo mengi sana ambayo ni lazima nisiyafanye. Inanipeleka juu ya ukuta. Je, kumfuata Yesu si jambo la maana sana?

Ndiyo, kumfuata Yesu ndilo jambo la maana. Hata hivyo, kumfuata Yesu kunamaanisha kitu kimoja kwa mtu mmoja na kitu tofauti kabisa na mwingine. Njia pekee iliyo salama ya kujua maana ya kumfuata Yesu ni kugundua kile Yesu anachosema katika Biblia kuhusu swali lolote kuhusu kutenda mema. Wale wanaofuata amri za Yesu kwa upendo siku moja wataingia ufalme Wake hivi karibuni (Ufunuo 22:14). Wale wanaofuata sheria zilizotungwa na wanadamu watapotea na wanaweza kuongozwa mbali na ufalme Wake (Mathayo 15:3-9).

4. Mahitaji machache ya Mungu yanaonekana kuwa yasiyo na maana na

yasiyo ya lazima kwangu. Sielewi kwa nini ni muhimu. Unashauri nini?

Watoto mara nyingi huhisi kuwa baadhi ya mahitaji ya wazazi wao (km "Usicheze barabarani") hayana akili. Lakini katika miaka ya baadaye, mtoto atawashukuru wazazi kwa mahitaji hayo. Sisi ni "watoto" katika kushughulika na Mungu, kwa sababu mawazo na matendo yake yako juu sana kuliko yetu kama vile mbingu zilivyo juu ya dunia (Isaya 55:8 , 9). Tunahitaji kumwamini Baba yetu wa mbinguni mwenye upendo katika maeneo machache ambayo huenda hatuelewi na kuacha "kucheza barabarani" ikiwa Yeye anataka hivyo. Yeye hatatunyima kitu chochote kizuri (Zaburi 84:11). Ninapokuwa katika upendo wa kweli na Yesu, nitampa faida ya shaka na kufanya mapenzi yake hata kama sielewi kwa nini kila wakati. Kuzaliwa upya ni ufunguo. Biblia inasema nitakapozaliwa mara ya pili kweli, kuushinda ulimwengu hautakuwa tatizo kwa sababu mtu aliyeongoka atakuwa na imani na matumaini ya kumfuata Yesu kwa furaha katika kila jambo (1 Yohana 5:4) . Kukataa kumfuata kwa sababu sielewi sababu zake kunaonyesha ukosefu wa kumwamini Mwokozi wangu.

5. Je, nitafaidika kutokana na kanuni, sheria, na amri za Yesu zenye upendo?

Kabisa! Kila kanuni, sheria, au amri ya Yesu hutoa baraka za pekee sana. Ushindi mkubwa zaidi wa bahati nasibu katika historia unakuwa duni ukilinganishwa na baraka nyingi za Mungu kwa watoto Wake watiifu. Hapa kuna faida chache tu zinazotokana na kufuata sheria za Yesu:

1. Yesu akiwa rafiki wa kibinafsi.

2. Yesu kama mshirika katika biashara.

3. Uhuru kutoka kwa hatia.

4. Amani ya akili.

5. Uhuru kutoka kwa hofu.

6. Furaha isiyoelezeka.

7. Maisha marefu.

8. Uhakikisho wa makao mbinguni.

9. Afya bora.

10. Hakuna akili kuchoka.

Ongea juu ya utajiri! Mkristo wa kweli hupokea faida kutoka kwa Baba yake wa kimbingu ambazo hata watu matajiri zaidi duniani hawawezi kuzinunua kamwe.

6. Kuhusiana na viwango na mtindo wa maisha, je, nina wajibu wa kuwa-

fundisha watu wengine kuyahusu?

Kanuni bora zaidi kwa sisi kufuata ni kuhangaikia mtindo wetu wa maisha. “Jichunguzeni wenyewe,” Biblia inasema katika 2 Wakorintho 13:5 . Wakati mtindo wetu wa maisha ni kama inavyopaswa kuwa, mfano wetu hutumika kama shahidi wa kimya na hatuhitaji kuhutubia mtu yeyote. Bila shaka, wazazi wana daraja la pekee la kuwasaidia watoto wao waelewe jinsi ya kumfuata Yesu.

7. Ni hatari gani kuu zaidi kwa Wakristo leo?

Miongoni mwa hatari kubwa zaidi ni uaminifu uliogawanyika. Wakristo wengi wana mapendo mawili yanayogawanya moyo: kumpenda Yesu, na kupenda ulimwengu na mazoea yake ya dhambi na anasa. Wengi sana, inaonekana, wanatamani kuona jinsi wanavyoweza kuufuata ulimwengu kwa ukaribu na bado wahesabiwe kuwa Wakristo. Haitafanya kazi. Yesu alionya waziwazi kwamba hakuna mtu “awezaye kutumikia mabwana wawili.” Mathayo 6:24 .

8. Lakini je, si kufuata sheria hizi za maadili ya Kikristo?

Si isipokuwa mtu anafanya hivyo ili kuokolewa. Wokovu huja tu kama zawadi ya kimuujiza, ya bure kutoka kwa Yesu. Wokovu kwa matendo (au mwenendo) sio wokovu hata kidogo. Hata hivyo, kufuata viwango vya Yesu vya mwenendo kwa sababu nimeokoka na kumpenda Yeye kamwe si uhalali.

9. Je, viwango vya Kikristo vinahusika na amri ya Yesu ya kuacha nuru yetu iangaze?

Hakika! Yesu anasema Mkristo wa kweli ni nuru (Mathayo 5:14). Pia alisema, “Vivyo hivyo nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.” Mathayo 5:16 . Husikii nuru; unaona. Watu wataona nuru ya Mkristo ikiangazia kwa mwenendo wake, mavazi, chakula, mazungumzo, mtazamo, huruma, usafi, fadhili, na uaminifu (viwango vya Yesu). Wataulizia kuhusu mtindo wake wa maisha na, hivyo, mara nyingi wataongozwa kwa Kristo.

10. Je, viwango vya Kikristo si vya kitamaduni? Je, hawapaswi kubadilika na wakati?

Desturi zinaweza kubadilika, lakini viwango vya Biblia hudumu. “Neno la Mungu wetu litasimama milele.” Isaya 40:8 . Kanisa lazima liongoze, sio kufuata. Haipaswi kuratibiwa na tamaduni, ubinadamu, au mwelekeo wa siku. Hatupaswi kulishusha kanisa kwenye viwango vya kibinadamu vinavyokosea, lakini badala yake, kufikia viwango vya Yesu. Wakati kanisa linapoishi, kunena, kuonekana, na kutenda kama ulimwengu, ni nani angeweza kuliendea ili kupata msaada? Yesu anatuma wito wa ufafanuzi

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

4. “Msiipende dunia” inamaanisha kwamba hatupaswi kupenda (1)

_____ Nchi yetu.

_____ Dunia kama sayari yetu.

_____ Njia na mambo ya ulimwengu huu yenye dhambi, maovu, na yasiyo ya Mungu.

5. Kwa nini Yesu anatupa amri, sheria, na sheria hususa? (5)

_____ Kwa faida yetu siku zote.

_____ Kwa hiyo tutajua jinsi ya kuweka mfano mzuri kwa wengine.

_____ Kuchukua uhuru wetu.

_____ Ili tuweze kufuata nyayo za Kristo.

_____ Ili kutulinda na dhambi.

_____ Ili kutuweka chini ya kidole gumba chake.

_____ Ili kutuletea furaha ya kweli.

6. Kanuni mbili nzuri za kuamua mwenendo ufaao wa Kikristo ni kama ifuatavyo: (2)

_____ Gundua kile ambacho Biblia inasema.

_____ Tazama ili kuona washiriki wa kanisa wanafanya nini.

_____ Shauriana na bodi ya ouija.

_____ Nenda kwa hisia zako.

_____Jiulize Yesu angefanya nini.

7. Shetani anaweza kutufikia kupitia hisi zetu tano tu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

8. Yesu anatoa shauri na miongozo hususa kwa ajili ya sehemu gani za mwenendo wa Kikristo zilizoorodheshwa hapa chini? (5)

_____ Jinsi tunavyovaa.

_____ Maisha yenye afya.

_____ Kupamba mwili.

kwa watu wake na kanisa lake, akisema, “Tokeni kati yao, na jitengeni ... wala msiguse kitu kilicho kichafu, nami nitawakaribisha.” 2 Wakorintho 6:17 . Kanisa la Yesu halipaswi kuiga ulimwengu, bali kuukataa. “Dunia” imeharibu mabilioni. Kanisa lazima lisijiunge na ghasia zake. Kanisa lazima lisimame na kwa sauti ya neema lakini thabiti liwaite watu kumsikiliza Yesu na kufikia viwango vyake. Wakati msikilizaji anapompenda Yesu na kumwomba adhibiti maisha yake, Mwokozi atafanya miujiza inayohitajika ili kumbadilisha na kumsindikiza kwa usalama hadi ufalme wa milele wa Mungu. Hakuna njia nyingine ya kwenda mbinguni.

11. Hakika si kila dansi ni mbaya. Je! Daudi hakucheza mbele za Bwana?

Kweli, sio dansi zote ni mbaya. Daudi aliruka na kucheza mbele za Bwana kama ishara ya sifa kwa baraka zake (2 Samweli 6:14-16). Pia, alikuwa akicheza peke yake. Ngoma ya Daudi ilifanana na ile ya kilema aliyeruka kwa furaha baada ya kuponywa na Yesu (Matendo 3:8-10). Kucheza, au kurukaruka vile, kunapendekezwa na Yesu kwa wale wanaoteswa (Luka 6:22 , 23). Kucheza dansi pamoja na watu wa jinsia tofauti (kunaongoza kwenye ukosefu wa adili na nyumba zilizovunjika) na dansi chafu (kama vile wavuvi nguo) ndizo aina zinazoshutumiwa na Biblia.

12. Biblia inasema nini kuhusu watu kulaaniana na kuhukumiana?

“Msihukumu msije mkahukumiwa. Mathayo 7:1 , 2 . “Kwa hiyo huna lau kujitetea, ewe mwanadamu, uwe yeyote umhukumuye; Warumi 2:1 . Hii inawezaje kuwa wazi zaidi?

Hakuna udhuru au uhalali wa kumhukumu mtu mwingine isipokuwa mimi mwenyewe. Yesu ndiye Hakimu (Yohana 5:22). Ninapowahukumu wengine, ninanyakua cheo cha Kristo kama hakimu na kuwa Mpinga Kristo mdogo (1 Yohana 2:18)--wazo zito, kweli!

Maswali ya Maswali

1. Kanuni za upendo za Yesu za mwenendo huwa raha kuzifuata ninapompenda. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

2. Kufuata viwango vya Yesu vya mwenendo kwa sababu nimeokoka na kumpenda ni uhalali. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

3. Mwandishi halisi wa Biblia ni Yesu. (1)

_____ Mchezo wa Olimpiki wa kuteleza kwenye theluji.

_____ Kula na kunywa.

_____ Kuendesha ndege.

_____ Kununua nyumba.

_____ Mfano na ushawishi.

9. Mwenendo na utii vinahusianaje na wokovu? (1)

_____ Tunaokolewa kwa mwenendo na utii wetu.

_____ Mtu aliyeokoka anaweza kupuuza mwenendo na utii na bado akawa tayari kwa mbinguni.

_____ Mwenendo na utii ni ushahidi kwamba mtu ameongoka, au amezaliwa mara ya pili.

10. Nikikataa kuacha kitu ambacho Yesu ananiuliza niache—kama vile vito, muziki wa roki, au kutazama vipindi viovu vya televisheni—Mungu huona kitu hicho kisichoachwa kuwa sanamu. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

11. Maisha ya Kikristo ni kama ndoa nzuri kwa kuwa mafanikio huja wakati lengo letu ni kumpendeza yule tumpendaye. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

12. Shetani huwaongoza watu katika dhambi ni njia zipi tatu kati ya zilizoorodheshwa hapa chini? (3)

_____ Kuwaficha Biblia zao.

_____ Kiburi cha maisha.

_____ Kuandika jumbe angani.

_____ Tamaa ya mwili.

_____ Tamaa ya macho.

13. Kulinda mawazo yetu ni muhimu, kwa sababu mawazo huwa matendo. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

14. Baadhi ya manufaa yaliyoahidiwa ya kumfuata Yesu kwa uaminifu ni kama ifuatavyo: (7)

_____ Utajua jinsi ya kutabiri.

_____ Utaishi maisha marefu zaidi.

_____ Utafurahia furaha isiyoelezeka.

_____ Utakuwa na afya bora.

_____ Nywele zako hazitakuwa mvi.

_____ Utakuwa milionea.

_____ Utahakikishiwa kuwa na makao mbinguni.

_____ Utakuwa na uhuru kutoka kwa woga.

_____ Utakuwa na Yesu kama rafiki wa kibinafsi.

_____ Utafurahia amani ya akili.

15. Nifanye nini ikiwa mwenendo wangu unamchukiza ndugu Mkristo? (1)

_____ Ipuuze. Hakuna mtu anayeweza kumpendeza kila mtu.

_____ Pambana, mmoja baada ya mwingine.

_____ Jaribu kumfanya ndugu huyo atengwe na ushirika.

_____ Waambie kila mtu ili washiriki wa kanisa wachague upande.

_____ Acha kufanya jambo la kuudhi.

16. Yesu anamwitaje mtu ambaye ameazimia kufuata njia yake mwenyewe badala ya kusikiliza shauri la Biblia? (1)

_____ Mwanafikra huru.

_____ Mtu mwenye busara.

_____Mjinga.

17. Mtu anayekataa viwango vya Yesu vya maisha ya Kikristo. (1)

_____ Ghafla ataanza kupenda mambo ya kiroho anapofika mbinguni.

_____ Utubu kwa ajili ya ugumu wa moyo wake baada ya siku chache katika mji mtakatifu.

_____ Uwe na huzuni mbinguni.

Hakuna Kurudi Nyuma

Somo la 27

Mrukaji angani anapofika kwenye ukingo wa mlango wa ndege na kuruka mbali na ndege, anajua kwamba hakuna kurudi nyuma. Ameenda mbali sana, na ikiwa atasahau kufunga kamba kwenye parashuti yake, hakuna kitakachoweza kumwokoa na hakika ataporomoka hadi kifo cha kutisha. Msiba ulioje! Lakini kuna jambo baya zaidi linaweza kutokea kwa mtu. Kwa kweli, ni mbaya zaidi kufikia hatua ya kutorudi katika uhusiano wako na Mungu. Bado mamilioni wanakaribia hatua hii na hawana wazo! Je, inawezekana kwamba wewe ni mmoja wao? Ni dhambi gani mbaya ambayo inaweza kusababisha hatima kama hiyo? Kwa nini Mungu hawezi kusamehe? Kwa jibu wazi na la kupenya, lakini pia lililojaa matumaini, chukua dakika chache na Mwongozo huu wa kuvutia wa Mafunzo.

1. Ni dhambi gani ambayo Mungu hawezi kusamehe?

“Kila dhambi na kufuru watasamehewa wanadamu, lakini kufuru dhidi ya Roho Mtakatifu hawatasamehewa.” Mathayo 12:31 .

Jibu: Dhambi ambayo Mungu hawezi kusamehe ni “kumkufuru Roho Mtakatifu.” Lakini “kumkufuru Roho Mtakatifu” ni nini? Watu wana imani nyingi tofauti kuhusu dhambi hii. Wengine wanaamini kuwa ni mauaji; wengine, wakimlaani Roho Mtakatifu; wengine, kujiua; wengine, wakiua mtoto ambaye hajazaliwa; wengine, kumkana Kristo; baadhi, kitendo kiovu, cha kutisha, kiovu kupita kiasi; na wengine wakiabudu mungu wa uongo! Swali linalofuata litatoa mwanga unaofaa kuhusu jambo hili muhimu.

Mauaji, ingawa ni ya kutisha, sio dhambi ambayo Mungu hawezi kusamehe.

2. Biblia inasema nini kuhusu dhambi na kukufuru?

“Kila aina ya dhambi na kufuru watasamehewa wanadamu.” Mathayo 12:31 .

Jibu: Biblia inasema wazi kwamba kila aina ya dhambi na kufuru zitasamehewa. Kwa hiyo hakuna dhambi yoyote kati ya zilizoorodheshwa katika jibu lililotangulia ambayo ni dhambi ambayo Mungu hawezi kusamehe. Hakuna tendo moja la aina yoyote ambalo ni dhambi isiyosameheka.

Sauti Zinazopingana

Ndiyo, inaonekana kupingana, lakini kauli zote mbili zifuatazo ni kweli:

A. Kila aina ya dhambi na kufuru itasamehewa.

B. Kukufuru au dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu haitasamehewa.

Yesu Alitoa Taarifa Zote Mbili

Yesu alitoa kauli zote mbili katika Mathayo 12:31 , kwa hiyo hakuna makosa hapa. Ili kuoanisha kauli ni lazima tugundue kazi ya Roho Mtakatifu. Kwa njia, neno "ghost" linatokana na "ghast", neno la Kiingereza cha Kale kwa "roho".

Roho Mtakatifu huwaongoza watu kwenye kweli ya Biblia.

3. Kazi ya Roho Mtakatifu, au Roho ni nini?

"Naye [Roho Mtakatifu] atauhakikisha ulimwengu kwa habari ya dhambi, na haki, na hukumu." "Yeye atawaongoza awatie kwenye kweli yote." Yohana 16:8 , 13 , NKJV.*

Jibu: Kazi ya Roho Mtakatifu ni kunitia hatiani juu ya dhambi na kuniongoza katika kweli yote. Roho Mtakatifu ni wakala wa Mungu wa uongofu. Bila Roho Mtakatifu, hakuna anayehuzunika kwa ajili ya dhambi, wala hakuna aliyeongoka.

***The Holy Bible, New King James Version, (C) 1979, 1980, 1982 by Thomas Nelson, Inc. Imetumiwa kwa ruhusa.**

Mungu atasamehe dhambi yoyote nitakayoungama kwake.

4. Roho Mtakatifu anaponishawishi kuhusu dhambi, ni lazima nifanye nini ili nisamehewe?

"Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote." 1 Yohana 1:9 .

Jibu: Ninapohukumiwa na Roho Mtakatifu kwa dhambi, lazima niungame dhambi zangu ili nisamehewe. Ninapoziungama, Mungu hanisamehe tu bali pia hunisafisha kimuujiza kutokana na udhalimu wote. Mungu anasubiri na yuko tayari kunisamehe kwa dhambi yoyote na kila dhambi ninayoweza kufanya (Zaburi 86:5), lakini ikiwa tu nitaungama na kuiacha.

Wale wanaoficha dhambi badala ya kuiungama hawatabarikiwa na Mungu.

5. Ni nini kitatokea nisipoungama dhambi zangu ninapohukumiwa na Roho Mtakatifu?

"Afichaye dhambi zake hatafanikiwa; bali yeye aziungamaye na kuziacha atapata rehema." Mithali 28:13 .

Jibu: Nisipoungama dhambi zangu, Yesu hawezi kunisamehe dhambi zangu. Hivyo, dhambi yoyote nisiyoiungama haisameheki mpaka niiungame, kwa sababu msamaha siku zote hufuata kuungama. Haitangulia kamwe.

Hatari ya Kutisha ya Kumpinga Roho Mtakatifu

Kumpinga Roho Mtakatifu ni hatari sana kwa sababu inapelekea kwa urahisi kumkataa Roho Mtakatifu, ambayo ni dhambi ambayo Mungu hawezi kamwe kusamehe. Ni kupita hatua ya hakuna kurudi. Kwa kuwa Roho Mtakatifu ndiye chombo pekee kilichotolewa kunitia hatiani, ikiwa nitamkataa kabisa, kesi yangu itakuwa ya kukata tamaa baadaye. Somo hili ni muhimu sana kwamba Mungu anafafanua na kulifafanua kwa njia nyingi tofauti katika Maandiko. Tazama maelezo haya tofauti unapoendelea kuchunguza Mwongozo huu wa Utafiti.

Ninapohukumiwa kwa dhambi na Roho Mtakatifu, lazima nijibu mara moja.

6. Wakati Roho Mtakatifu ananitia hatiani juu ya dhambi au kuniongoza kwenye ukweli mpya, ni lini ninapaswa kutenda?

Jibu: Biblia inasema:

A. "Mara tu watakaposikia habari zangu, watanitii." Zaburi 18:44 .

B. "Nilifanya haraka, wala sikukawia kuzishika amri zako." Zaburi 119:60.

C. "Tazama, wakati uliokubalika ndio sasa, tazama, siku ya wokovu ndiyo sasa." 2 Wakorintho 6:2 .

D. "Basi sasa unakawilia nini? Simama, ubatizwe, ukaoshwe dhambi zako, ukiliitia jina la Bwana." Matendo 22:16 .

Biblia inasema mara kwa mara kwamba ninapohukumiwa na dhambi, ni lazima niiungame mara moja. Na ninapojifunza ukweli mpya, lazima niukubali bila kukawia.

Mungu aliwaonya watu katika siku za Nuhu kwamba Roho wake Mtakatifu asingeendelea kuwasihi milele; wala si leo.

7. Ni onyo gani zito ambalo Mungu anatoa kuhusu kusihi kwa Roho wake Mtakatifu?

"Roho yangu haitashindana na mwanadamu daima." Mwanzo 6:3 .

Jibu: Mungu anaonya kabisa kwamba Roho Mtakatifu haendelei kwa muda usiojulikana kumsihi mtu aache dhambi na kumtii Mungu.

Kuzima saa ya kengele badala ya kuamka kutanifikisha mahali ambapo siisikii tena. Vivyo hivyo, kumfungia Roho Mtakatifu kutanifanya kuwa kiziwi kwa sauti yake.

8. Ni wakati gani Roho Mtakatifu anaacha kusihi mtu?

"Kwa hiyo nasema nao kwa mifano, kwa sababu ... wakisikia hawasikii." Mathayo 13:13 .

Jibu: Roho Mtakatifu huacha kuzungumza na mtu wakati mtu huyo anaku-

wa kiziwi kwa sauti yake. Biblia inaeleza kuwa ni kusikia, lakini si kusikia. Hakuna maana katika kuweka kengele kwenye saa katika chumba cha viziwi. Hatasikia. Vivyo hivyo, mtu anaweza kujiweka mwenyewe ili asisikie mlio wa saa ya kengele kwa kuifunga mara kwa mara na kutoinuka. Siku inakuja wakati kengele inalia na yeye haisikii.

Usimfunge Roho Mtakatifu

Ndivyo ilivyo kwa Roho Mtakatifu. Nikiendelea kumfungia, siku moja atasema nami na sitamsikia. Siku hiyo inapofika, Roho kwa huzuni huniacha kwa sababu nimekuwa kiziwi kwa maombi yake. Nimepita hatua ya kutorudi. Ni onyo zito na la kufadhaisha jinsi gani dhidi ya kupinga sauti ya Roho!

Ninapopokea nuru mpya kutoka kwa Neno la Mungu, ni lazima niifuate mara moja bila kukawia.

9. Mungu, kwa njia ya Roho wake Mtakatifu, huleta nuru (Yohana 1:9) na kusadikishwa (Yohana 16:8) kwa kila mtu duniani. Je, nifanye nini ninapopokea nuru kutoka kwa Roho Mtakatifu?

“Njia ya wenye haki ni kama nuru ing’aayo, ikizidi kung’aa hata mchana mkamilifu. Njia ya waovu ni kama giza.” Methali 4:18 , 19 . “Enendeni maadamu mnayo nuru, giza lisije likawapata.” Yohana 12:35 .

Jibu: Kanuni ya Biblia ni kwamba wakati Roho Mtakatifu ananiletea nuru mpya au usadikisho wa dhambi, lazima nitende mara moja - kutii bila kuchelewa. Nikitii na kutembea katika nuru ninapoipokea, Mungu ataendelea kunipa nuru. Nikikataa, hata nuru niliyo nayo itazimika, nami nitaachwa gizani. Giza linalotokana na kuendelea na kukataa kwa mwisho kufuata nuru ni matokeo ya kumkataa Roho, na inaniacha bila tumaini.

Dhambi ya Yuda isiyosameheka ilikuwa tamaa kwa sababu alikataa kuungama na kuiacha.

10. Je, dhambi yoyote inaweza kuwa dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu?

Jibu: Ndiyo, nikikataa kwa uthabiti kuungama na kuacha dhambi yoyote, hatimaye nitakuwa kiziwi kwa kusihi kwa Roho Mtakatifu na hivyo kupita hatua ya kutorejea. Ifuatayo ni mifano michache ya Biblia:

A. Dhambi ya Yuda isiyosameheka ilikuwa tamaa (Yohana 12:6). Kwa nini? Je, ni kwa sababu Mungu hangeweza kusamehe? Hapana! Ikawa haiwezi kusamehewa kwa sababu tu Yuda alikataa kumsikiliza Roho Mtakatifu na kuungama dhambi yake ya kutamani. Hatimaye akawa kiziwi kwa sauti ya Roho.

B. Dhambi zisizoweza kusamehewa za Lusifa zilikuwa kiburi na kujiinua (Isaya 14:12-14). Mungu anaweza kusamehe dhambi hizi. Lusifa angeweza kusamehewa na kusafishwa, lakini alikataa kusikiliza hadi hakuweza tena

kusikia sauti ya Roho.

C. Dhambi ya Mafarisayo isiyoweza kusamehewa ilikuwa ni kukataa kumpokea Yesu kama Masihi (Mk 3:22-30). Walisadikishwa tena na tena kwa usadikisho wenye kina, wa kutoka moyoni kwamba Yesu alikuwa Masihi, Mwana wa Mungu aliye hai wa mbinguni. Lakini walifanya mioyo yao kuwa migumu na kwa ukaidi wakakataa kumkubali kama Mwokozi na Bwana. Hatimaye walikua viziwi kwa sauti ya Roho. Kisha siku moja, baada ya muujiza mwingine mkubwa wa Yesu, Mafarisayo waliambia umati kwamba Yesu alipokea nguvu zake kutoka kwa shetani.

Mara moja Kristo aliwaambia kwamba kuhusisha nguvu Zake za kutenda miujiza kwa ibilisi ilionyesha walikuwa wamepita kiwango cha kutorudi tena na walikuwa wamemkufuru Roho Mtakatifu. Mungu angeweza, na kwa furaha angewasamehe. Lakini walikataa mpaka wakawa viziwi kwa mawe kwa Roho Mtakatifu na hawakuweza kufikiwa tena.

Siwezi Kuchagua Matokeo

Wakati Roho anafanya ombi Lake, ninaweza kuchagua kujibu au kukataa, lakini siwezi kuchagua matokeo. Nikijibu mara kwa mara, nitakuwa kama Yesu. Roho Mtakatifu atanitia muhuri, au kunitia alama kwenye paji la uso kama mtoto wa Mungu (Ufunuo 7:2 , 3), na hivyo kunihakikishia mahali katika ufalme wa mbinguni wa Mungu. Nikiendelea kukataa kujibu, nitamhuzunisha Roho Mtakatifu na ataniacha milele, hivyo kutia muhuri adhabu yangu. Ni onyo zito kama nini dhidi ya kumpuuza Roho Mtakatifu!

Mfalme Daudi alijua kwamba ikiwa Roho Mtakatifu angemwacha, atakuwa amepotea. Ndiyo maana alimwomba Mungu asimwondoe Roho wake Mtakatifu.

11. Baada ya Mfalme Daudi kufanya dhambi mbaya maradufu ya uzinzi na kuua, alisali sala gani yenye uchungu?

“Usiondoe roho yako takatifu kwangu.” Zaburi 51:11 .

Jibu: Alimsihi Mungu asimwondoe Roho Mtakatifu. Kwa nini? Kwa sababu Daudi alijua kama Roho Mtakatifu angemwacha, alikuwa amehukumiwa kutoka wakati huo. Alijua kwamba ni Roho Mtakatifu pekee ndiye angeweza kumwongoza kwenye toba na urejesho, na alitetemeka kwa wazo la kuwa kiziwi kwa sauti yake. Biblia inatuambia mahali pengine kwamba hatimaye Mungu alimwacha Efraimu peke yake kwa sababu aliunganishwa na sanamu zake (Hosea 4:17) na hakutaka kumsikiliza Roho. Alikuwa kiziwi kiroho. Jambo la kuhuzunisha zaidi linaloweza kumpata mtu yeyote ni kwamba Mungu anapaswa kugeuka na kumwacha peke yake. Usiruhusu kutokea kwako!

Dhambi ni kama maji. Kuendelea katika dhambi kunazima moto wa Roho

Mtakatifu.

12. Paulo alitoa amri gani nzito kwa kanisa la Thesalonike?

“Msimzimishe Roho.” 1 Wathesalonike 5:19 .

Jibu: Kusihi kwa Roho Mtakatifu ni kama moto unaowaka katika akili na moyo wa mtu. Dhambi ina athari sawa kwa Roho Mtakatifu kama vile maji yanavyowaka moto. Ninapompuuza Roho Mtakatifu na kuendelea katika dhambi, ninamimina maji kwenye moto wa Roho Mtakatifu. Maneno yenye kuśtaajabisha ya Paulo kwa Wathesalonike yanatuhusu sisi leo. Usizime moto wa Roho Mtakatifu kwa kukataa mara kwa mara kutii sauti ya Roho. Ikiwa moto utazima, nimepita hatua ya kutorudi.

Dhambi Yoyote Inaweza Kuzima Moto

Dhambi yoyote ambayo haijaungamwa au ambayo haijaachwa inaweza hatimaye kuzima moto wa Roho Mtakatifu. Inaweza kuwa kukataa kushika Sabato takatifu ya Mungu ya siku ya saba. Inaweza kuwa matumizi ya tumbaku. Inaweza kuwa kushindwa kumsamehe mtu ambaye amekusaliti au kukuumiza kwa njia nyingine. Inaweza kuwa uasherati. Inaweza kuwa ni kuweka fungu la kumi la Mungu. Kukataa kutii sauti ya Roho Mtakatifu katika eneo lolote kunamimina maji kwenye moto wa Roho Mtakatifu. Usizime moto. Hakuna msiba mkubwa zaidi ungeweza kutokea.

13. Ni kauli gani nyingine ya kushtua, isiyoweza kufikirika ambayo Paulo aliwaambia waaminio wa Thesalonike?

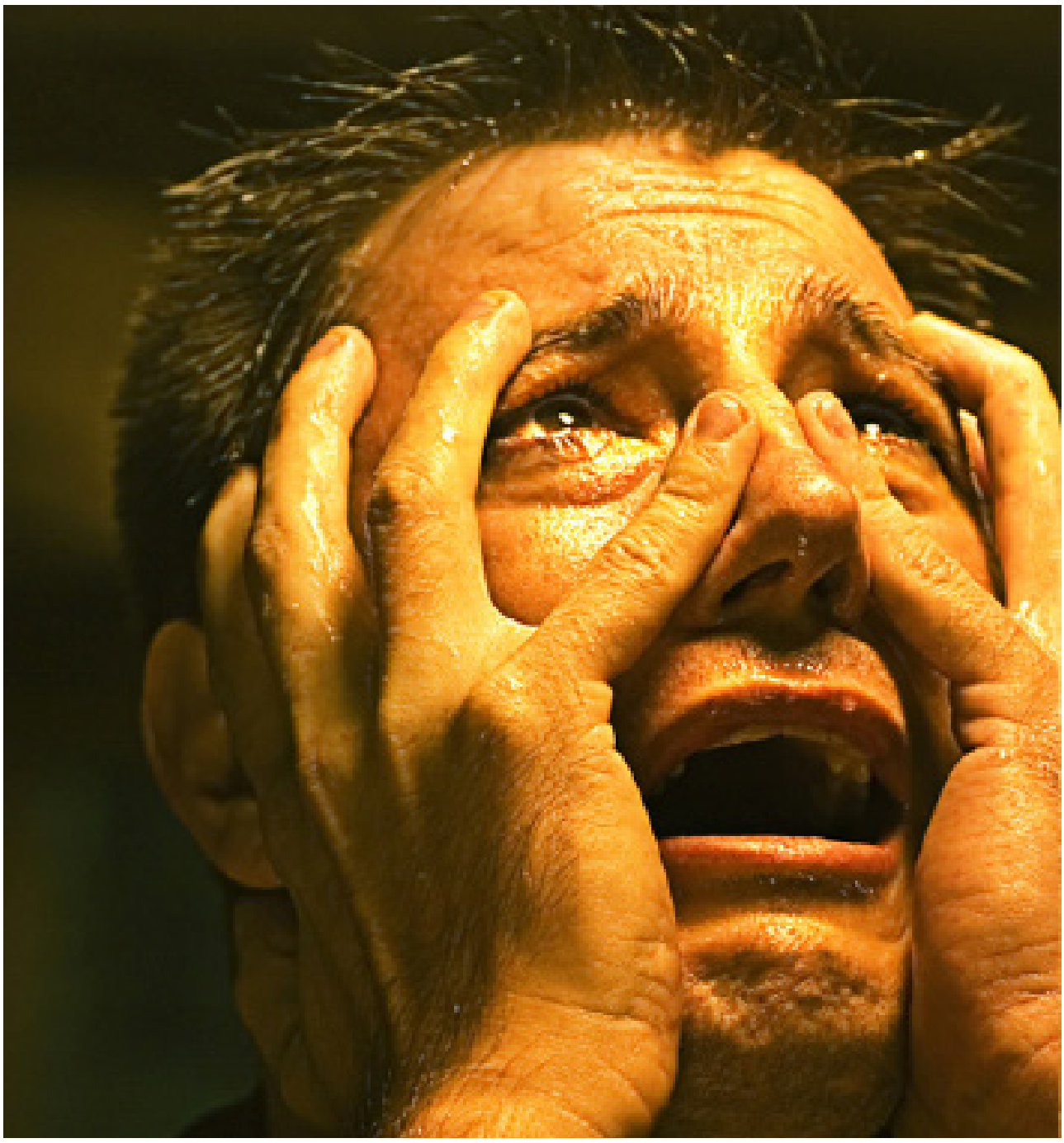
“na katika madanganyo yote ya udhalimu kwa hao wanaopotea, kwa sababu hawakukubali kuipenda ile kweli wapate kuokolewa. Na kwa ajili hiyo Mungu atawaletea nguvu ya upotevu, wauamini uongo; wahukumiwe wasioiamini kweli, bali walikuwa wakijifurahisha katika udhalimu.” 2 Wathesalonike 2:10-12 .

Jibu: Maneno gani yenye nguvu na ya kushtua! Mungu anasema kwamba wale wanaokataa kupokea ukweli na usadikisho unaoletwa na Roho Mtakatifu watapata (baada ya Roho kuwaacha) watapokea upotofu mkubwa wa kuamini kwamba kosa ni kweli. Ongea juu ya wazo la kutisha!

Bwana atawafunga wengi wanaojiita Wakriśto kutoka mbinguni kwa sababu wanakataa kumtii.

14. Ni jambo gani lenye kuhuzunisha sana ambalo baadhi ya watu ambao wametumwa udanganyifu huo wenye nguvu watapata katika siku ya hukumu?

“Wengi wataniambia siku ile, Bwana, Bwana, hatukufanya unabii kwa jina lako, na kwa jina lako kutoa pepo, na kwa jina lako kufanya miujiza mingi? Ndipo nitawaambia, Sijawahi kamwe, siwajui ninyi: ondokeni kwangu,

ninyi mtendao maovu.” Mathayo 7:22 , 23 .

Jibu: Wale wanaolia “Bwana, Bwana” watashtuka na kupigwa na butwaa kwa kuwa wamefungiwa nje. Watakuwa na hakika kabisa kwamba wameokolewa. Yesu basi bila shaka atawakumbusha juu ya wakati huo muhimu katika maisha yao wakati Roho Mtakatifu alileta ukweli mpya na usadikisho. Ilikuwa wazi kabisa na ni kweli. Iliwaweka macho usiku kucha, wakiwa na wasiwasi na kushindana juu ya uamuzi. Jinsi mioyo yao ilivyowaka ndani yao! Hatimaye, walisema, “Hapana!” Na walikataa kumsikiliza zaidi Roho Mtakatifu. Kisha ukaja upotofu mkubwa uliowafanya wajisikie wameokoka walipopotea. Je, mwanadamu anaweza kukabili msiba mkubwa zaidi?

Uhakikisho wa kutomtii Mungu ni uhakikisho wa uwongo ambao utawaangamiza wengi.

15. Ni maneno gani ya pekee ya onyo ambayo Yesu anatoa ili kutusaidia tuepuke kuamini kwamba tumeokolewa wakati kweli tumepotea?

“Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni.” Mathayo 7:21 .

Jibu: Yesu alionya kwa dhati kwamba si wote walio na uhakikisho wataingia katika ufalme Wake, bali ni wale tu wanaofanya mapenzi yake. Sisi sote tunatamani uhakikisho wa wokovu. Ni sharti la kimungu. Hata hivyo, kuna uhakikisho wa uwongo unaoenea sana katika Jumuiya ya Wakristo leo ambao huwaahidi watu wokovu huku wakiendelea kuishi katika dhambi na kutoonyesha mtindo wowote wa maisha uliobadilika.

Wachungaji Wamechanganyikiwa

Viongozi wa kanisa mashuhuri zaidi na zaidi wanaogopa kwamba majengo mengi ya kanisa yamejaa watu ambao wana hisia ya “uhakikisho”, lakini kwa kweli hawajabadilishwa na Yesu Kristo. Wala hawamtii.

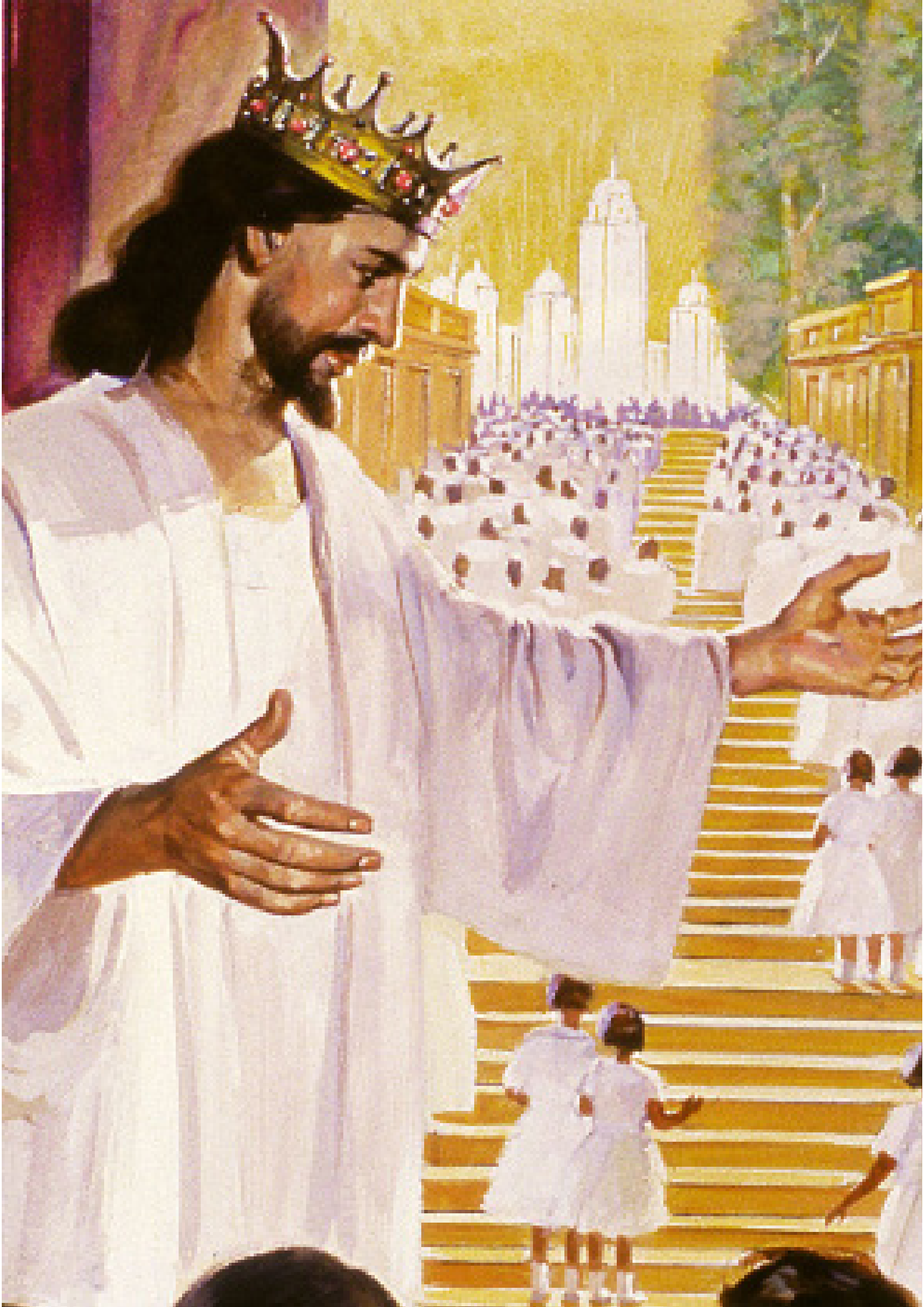
Yesu Asafisha Hewa

Yesu anasema kwamba uhakikisho wa kweli ni kwa wale tu wanaofanya mapenzi ya Baba yake. Ninapomkubali Yesu kuwa Bwana na Mtawala wa maisha yangu, mtindo wangu wa maisha utabadilika sana. Nitakuwa kiumbe kipya kabisa (2 Wakorintho 5:17). Nitazishika amri zake kwa furaha, kufanya mapenzi yake (Yohana 14:15), na kufuata kwa furaha anakoniongoza (1 Petro 2:21). Nguvu zake za ajabu za ufufuo (Wafilipi 3:10) hunibadilisha kuwa mfano wake (2 Wakorintho 3:18). Amani yake tukufu hufurika maishani mwangu (Yohana 14:27). Yesu akikaa ndani yangu kwa njia ya Roho Wake (Waefeso 3:16 , 17), “Nayaweza mambo yote” (Wafilipi 4:13) na “hakuna lisilowezekana” (Mathayo 17:20).

Uhakikisho wa Kweli wa Kustaajabisha dhidi ya Uhakikisho wa Bandia

Ninapofuata Mwokozi anaponiongoza, anaahidi kwamba hakuna mtu awezaye kunitoa mkononi Mwake (Yohana 10:28) na kwamba taji ya uzima inaningoja (Ufunuo 2:10). Ni usalama wa ajabu kiasi gani, wa utukufu, na wa kweli ambao Yesu anawapa wafuasi Wake! Uhakikisho uliohidiwa chini ya masharti mengine yoyote ni bandia. Itawaongoza watu kwenye upande wa hukumu ya mbinguni, wakihisi kuwa wameokolewa wakati wao, kwa kweli, wamepotea (Mithali 16:25).

Nikimfanya Yesu kuwa Bwana wa maisha yangu, anaahidi kuniokoa katika ufalme wake.

16. Ni ahadi gani iliyobarikiwa ya Mungu kwa wafuasi Wake waaminifu wanaomtawaza kuwa Bwana wa maisha yao?

“Yeye aliyeanza kazi njema mioyoni mwenu ataimaliza hata siku ya Kristo Yesu.” “Kwa maana ndiye Mungu atendaye kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu, kwa kulitimiza kusudi lake jema.” Wafilipi 1:6 ; 2:13 .

Jibu: Mungu asifiwe! Wale wanaomfanya Yesu kuwa Bwana na Mtawala wa maisha yao wameahidiwa miujiza ya Yesu ambayo itawafikisha salama hadi kwenye ufalme wake wa milele. Hakuna kinachoweza kuwa bora zaidi kuliko hiyo!

Yesu anaahidi kuingia katika maisha yangu nitakapomfungulia mlango.

17. Ni ahadi gani ya ziada tukufu ambayo Yesu anatutolea sisi sote?

“Tazama, nasimama mlangoni, nabisha; mtu akiisikia sauti yangu, na kuufungua mlango, nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja nami.” Ufunuo 3:20 .

Jibu: Yesu anaahidi kuingia katika maisha yetu tunapomfungulia mlango. Ni Yesu ambaye anabisha mlango wa moyo wako na wangu kwa njia ya Roho wake Mtakatifu. Yeye—Mfalme wa wafalme, Mwokozi wa ulimwengu—huchukua muda kutoka kwa kuusimamia ulimwengu kuja kwako na mimi kwa ziara za mara kwa mara za upendo na mwongozo wa kirafiki, kujali na ushauri. Ni upumbavu ulioje, msiba usioaminika, kwamba tunapaswa kuwa na shughuli nyingi sana au kutopendezwa sana na kuunda urafiki mchangamfu, wenye upendo na wa kudumu pamoja na Yesu. Marafiki wa karibu wa Yesu hawatakuwa katika hatari ya kukataliwa siku ya hukumu. Yesu binafsi atawakaribisha katika ufalme wake (Mathayo 25:34).

Panga kuwa sehemu ya kundi hilo la furaha litakalokutana mawinguni siku ya kutokea kwake.

18. Je, utaamua kufungua mlango kila wakati Yesu anapobisha hodi moyoni mwako na kuwa tayari kufuata anakokuongoza?

Neno la Kuagana

Huu ndio Mwongozo wa mwisho wa Mafunzo katika mfululizo wetu wa 27. Hamu yetu ya upendo ni kwamba umeongozwa katika uwepo wa Yesu na kuwa na uzoefu wa uhusiano mpya wa ajabu Naye. Tunatumai kwamba utatembea karibu na Bwana kila siku na hivi karibuni utajiunga na kundi hilo la furaha ambalo litatafsiriwa katika ufalme Wake uliobarikiwa wakati wa kutokea Kwake. Tusipokutana hapa duniani, tukubaliane kukutana mawinguni siku hiyo kuu.

Maswali ya Mawazo

1. Biblia inasema kwamba Mungu aliufanya moyo wa Farao kuwa mgumu (Kutoka 9:12). Hiyo haionekani kuwa sawa. Ina maana gani?

Roho Mtakatifu huwasihi watu wote (Yohana 1:9), kama vile jua huangaza kila mtu na kila kitu. Jua lile lile linalofanya udongo kuwa mgumu pia huyeyusha nta. Roho Mtakatifu pia ana athari tofauti juu ya mioyo yetu kulingana na jinsi tunavyohusiana na kusihi kwake. Nikiitikia, moyo wangu utalainishwa na nitabadilishwa kabisa

(1 Samweli 10:6). Nikimpinga Roho, moyo wangu utakuwa mgumu (Zekaria 7:12).

Jibu la Farao

Farao aliufanya moyo wake kuwa mgumu kwa kumpinga Roho Mtakatifu (Kutoka 8:15 , 32) 9:34). Lakini Biblia pia inazungumza kuhusu Mungu kuufanya moyo wake kuwa mgumu kwa sababu Roho Mtakatifu wa Mungu aliendelea kumsihi Farao. Kwa kuwa Farao aliendelea kupinga, moyo wake ukawa mgumu kama vile jua linavyofanya udongo kuwa mgumu. Ikiwa Farao angesikiliza, moyo wake ungekuwa laini kama vile jua linavyolainisha nta.

Yuda na Petro

Wanafunzi wa Kristo Yuda na Petro walionyesha kanuni hiyohiyo. Wote wawili walikuwa wametenda dhambi nzito. Mmoja alisalitiwa na mwingine akamkana Yesu. Ambayo ni mbaya zaidi? Nani anaweza kusema? Roho Mtakatifu yule yule mchangamfu aliwasihi wote wawili. Yuda akajitia chuma, na moyo wake ukawa kama jiwe. Petro, kwa upande mwingine, alikuwa msikivu kwa Roho na moyo wake ukayeyuka. Alitubu kweli na baadaye akawa mmoja wa wahubiri wakuu katika kanisa la mitume. Tafadhali soma Zekaria 7:12 , 13 ili upate onyo zuri la Mungu kuhusu kuifanya mioyo yetu kuwa migumu dhidi ya kusikia na kutii maombi ya Roho Wake.

2. Unafikiri nini kuhusu kuomba “ishara” kutoka kwa Bwana?

Katika Agano Jipya, Yesu anazungumza kwa uamuzi dhidi yake. Alisema, “Kizazi kibaya na cha zinaa chatafuta ishara.” Mathayo 12:39 . Alikuwa akifundisha ukweli na kuuunga mkono kutoka katika Agano la Kale, ambalo lilikuwa Maandiko yaliyopatikana wakati huo. Walielewa vizuri sana kile alichokuwa akisema. Pia waliona miujiza yake, lakini bado walimkataa. Baadaye alisema, “Kama hawawasikii Musa na manabii, hawatashawishwa hata kama mmoja atafufuka kutoka kwa wafu. Luka 16:31 . Biblia inatuambia tujaribu kila kitu kwa Maandiko (Isaya 8:19 , 20). Ikiwa tunajitolea kufanya mapenzi ya Yesu na kufuata anakotuongoza, anaahidi kwamba atatusaidia kutambua ukweli kutoka kwenye makosa (Yohana 7:17).

3. Je, kuna wakati ambapo maombi hayasaidii?

Ndiyo. Ikiwa mtu anakosa kumtii Mungu kwa kujua (Zaburi 66:18) na bado anamwomba Mungu ambariki (ingawa hana mpango wa kubadilika), sala ya mtu huyo si tu kwamba haina thamani, bali Mungu husema ni chukizo (Mithali 28:9) . .

4. Nina wasiwasi sana kwamba huenda nimemkataa Roho Mtakatifu na siwezi kusamehewa. Unaweza kunisaidia?

Hujamkataa Roho Mtakatifu. Unaweza kujua hilo kwa sababu unahisi wasiwasi au hatia. Ni Roho Mtakatifu pekee ndiye anayekuletea wasiwasi na usadikisho (Yohana 16:8-13). Ikiwa Roho Mtakatifu angekuacha, kusingekuwa na wasiwasi au usadikisho ndani ya moyo wako. Furahini na kumsifu Mungu! Mpe maisha yako sasa! Na kwa maombi mfuateni na kumtii katika siku zijazo. Atakupa ushindi (1 Wakorintho 15:57), kukutegemeza (Wafilipi 2:13), na kukuweka mpaka ujio wake wa pili (Wafilipi 1:6).

5. Katika mfano wa mpanzi (Luka 8:5-18), ni nini maana ya mbegu iliyoanguka kando ya njia na kuliwa na ndege?

Biblia inasema, "Mbegu ni neno la Mungu. Wale wa kando ya njia ni wale wanaosikia, kisha huja Ibilisi na kuliondoa neno hilo mioyoni mwao, wasije wakaamini na kuokolewa." Luka 8:11 , 12 . Yesu anaashiria kwamba tunapoelewa kile ambacho Roho Mtakatifu anatutaka tufanye kuhusu nuru mpya kutoka kwa Maandiko, lazima tuchukue hatua mara moja. Vinginevyo, shetani ana nafasi ya kuondoa ukweli huo kutoka kwa akili zetu.

6. Je! Bwana anawezaje kusema "sikuwajua ninyi kamwe" kwa watu anaowahutubia katika Mathayo 7:21-23? Nilidhani Mungu alijua kila mtu na kila kitu!

Mungu anarejelea hapa kumjua mtu kama rafiki wa kibinafsi. Tunapata kumjua Yeye kama rafiki tunapowasiliana Naye kila siku, kumfuata kwa furaha, na kushiriki Naye kwa hiari furaha na huzuni zetu kama na rafiki wa duniani. Yesu pia anasema, "Ninyi mmekuwa rafiki zangu, mkitenda niwaamuruyo." Yohana 15:14 . Watu wanaozungumziwa katika Mathayo sura ya 7 wamemkataa Roho wake Mtakatifu. Wameikubali theolojia ya wokovu katika dhambi au wokovu kwa matendo--ambayo yote hayamhitaji Yesu. Ni watu waliojitengeneza wenyewe ambao hawakuchukua muda kumfahamu Yesu. Kwa hiyo, Yeye aeleza kwamba hakuwapata kuwafahamu au kuwajua kuwa marafiki zake wa kibinafsi.

7. Je, unaweza kueleza Waefeso 4:30?

Mstari huo unasema, "Msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu; ambaye kwa yeye mlitiwa muhuri hata siku ya ukombozi." Paulo hapa anadokeza

waziwazi kwamba Roho Mtakatifu ni kiumbe binafsi, kwa sababu ni watu pekee wanaoweza kuhuzunishwa. Hata muhimu zaidi, anathibitisha kwamba Roho Mtakatifu wa Kristo anaweza kuhuzunishwa na kukataa kwangu maombi yake ya upendo. Kama vile uchumba unavyoweza kukomeshwa milele kwa kukataa mara kwa mara kwa upande mmoja kwa kusihi kwa mwingine, vivyo hivyo uhusiano wetu na Roho Mtakatifu unaweza kuisha kabisa kwa kukataa kwetu kuitikia maombi yake ya upendo.

Maswali ya Maswali

1. Dhambi yoyote inaweza kuwa dhambi ambayo Mungu hawezi kusamehe. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

2. Dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu ni (1)

_____ Mauaji.

_____ Kumlaani Mungu.

_____ Kumkataa Roho Mtakatifu.

3. Roho Mtakatifu lazima wakati fulani ajiondoe kwa mwenye dhambi kwa huzuni kwa sababu (1)

_____ Roho Mtakatifu ana mambo mengine ya kufanya.

_____ Roho Mtakatifu ana hasira ya haki juu ya tabia mbaya ya mwenye dhambi.

_____ Mungu anamwambia afanye jambo lingine.

_____ Mwenye dhambi amekuwa kiziwi kwa kusihi kwake.

4. Roho Mtakatifu anaweza “kuzimishwa” kwa kuendelea katika dhambi wakati unajua vizuri zaidi. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

5. Dhambi au kufuru yoyote itasamehewa ikiwa (1)

_____ Nitaomba vya kutosha kuhusu hilo.

_____ Kiri kwa Yesu kwa dhati.

_____ Funga kwa siku kadhaa.

_____ Shahidi kwa uaminifu.

6. Bila Roho Mtakatifu, hakuna mtu anayehuzunika kwa ajili ya dhambi, wala hakuna aliyeongoka. (1)

_____ Kweli.

_____ Uongo.

7. Uhakikisho wa wokovu wakati mwingine unaweza kuwa bandia. Baadhi ya watu ambao wana hakika wameokoka wamepotea. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

8. Angalia vitu ambavyo ni kazi ya Roho Mtakatifu kulingana na Yohana 16:8, 13: (2)

_____ Nifundishe jinsi ya kuimba.

_____ Nipe karama ya unabii.

_____ Nifanye niwe na furaha.

_____ Nitie hatiani juu ya dhambi.

_____ Niongoze kwa ukweli.

9. Roho Mtakatifu anaponitia hatiani kuhusu ukweli mpya au kunionyesha dhambi maishani mwangu, ni lazima (1)

_____ Kuuliza mchungaji kuhusu hilo.

_____ Nenda ukamwone mwanasaikolojia.

_____ Mwombe Mungu ishara.

_____ Fuata mwongozo wa Roho bila kusita.

_____ Geuza sarafu.

10. Kwa nini Daudi alimsihi Mungu asimwondoe Roho Mtakatifu? (1)

_____ Kwa sababu Roho Mtakatifu alimsaidia kupiga kinubi chake.

_____ Kwa sababu aliogopa kwamba Roho Mtakatifu anaweza kuchukua maisha yake.

_____ Kwa sababu alijua angekuwa mtu aliyepotea ikiwa Roho angeondoka kwake.

11. Kulingana na Mathayo 7:21-23, kwa mtu kufanya miujiza, kutoa pepo, kutabiri kwa Jina la Yesu, na kudai Yeye kama Bwana haitatosha siku ya hukumu. Ni nini kingine ambacho Yesu alisema kilikuwa muhimu kabisa? (1)

_____ Kufanya ushuhuda mwingi.

_____ Kuomba mara kwa mara hadharani.

_____ Kufunga mara kwa mara.

_____ Kuhudhuria kanisa mara kwa mara.

_____ Kufanya mapenzi ya Baba wa mbinguni.

12. Kulingana na 2 Wathesalonike 2:10-12 , ni nini kitakachowapata wale wanaokataa kupokea Kweli? (1)

_____ Wataokolewa hata hivyo.

_____ Mungu atawauliza wafikirie upya.

_____ Mungu atawaletea upotovu mkubwa, na wataamini kuwa uwongo ndio ukweli.

13. Bwana anaposema “Sikuwajua ninyi kamwe” katika hukumu, ana-maanisha (1)

_____ Hajui mtu huyo ni nani.

_____ Uso unajulikana, lakini Amesahau jina.

_____ Mtu huyo hakuwahi kuchukua muda wa kufahamiana Naye kama rafiki binafsi.

14. Yesu, katika Agano Jipya, alifundisha dhidi ya kuomba ishara. (1)

_____ Ndiyo.

_____ Hapana.

JINSI YA KUOKOA MUDA!

Shikilia Ahadi za Mungu kama Majani ya Mti wa Uzima! “Bwana anaweza kufanya mengi zaidi katika saa moja kuliko sisi tuna-vyoweza kufanya katika maisha yetu yote. Anapoona kwamba watu Wake wamejiweka wakfu kikamilifu, nawaambia kwamba kazi kubwa itafanyika kwa muda mfupi, na ujumbe wa kweli utapelekwa katika sehemu zenye giza za dunia ambako haujawahi kutangazwa.”Mahubiri na Hotuba (Ser-

mons and Talks), Juzuu la 1, uk. 306.

“Tazama, Mimi ndimi BWANA, Mungu wa wote wenye mwili; je, kuna neno lolote lililo gumu sana kwangu?”Yeremia 32:27.

“Kama kiburi na ubinafsi vingewekwa kando, dakika tano zingesuluhisha matatizo mengi. Malaika wamehuzunika, na Mungu amechukizwa kwa saa nyingi zilizotumika kujitetea. Niliona kwamba Mungu hatainama kusikiliza maelezo marefu ya kujitetea, wala hataki watumishi Wake wafanye hivyo; kwa njia hiyo muda wa thamani hupotezwa.”Maandishi ya Awali (Early Writings), uk. 119.

Mungu anaweza kukufundisha zaidi katika dakika moja kwa njia ya Roho Wake Mtakatifu kuliko unavyoweza kujifunza kutoka kwa watu mashuhuri wa dunia. Ulimwengu mzima unatazama pambano linaloendelea duniani. Kwa gharama isiyo na kifani, Mungu amempa kila mtu fursa ya kujua yale yatakayomfanya awe na hekima kwa ajili ya wokovu. Ni kwa shauku iliyoje...Maranatha, uk. 23.

“Mungu anaweza kufanya mengi zaidi katika dakika moja kuwashawishi watu kuliko sisi tunavyoweza kufanya katika maisha yetu yote. Kwa hiyo, na tushikamane imara na mkono wa Mwenyezi.”Signs of the Times, Novemba 7, 1900.

Walionukuliwa:Dr. Philip W. Comfort is visiting professor of New Testament at Wheaton College and author of The Quest for the Original Text of the New Testament (Baker, 1992).

Andrews Bible Commentary.

NUKUU ZA RYU AFYA-ENGLISH BELOW PLEASE -60 QUOTES

MCHANGANYIKO WA NUKUU ZA IAFYA: IMETOLEWA NA DKT CALVIN DENCE NA GRACE MASAKA

1. Ikiwa tunashinda uchu au hamu ya kula tunaweza kushinda juu ya yote. 145

2. Soma waandishi bora juu ya sheria za maisha na afya. Kisha utii hekima yako. 242

3. Edeni ilipotea kwa hamu ya kula, itarejeshwa kwa kushinda hamu ya kula. 161

4. Wale wanaotenda dhambi dhidi ya maarifa na kutegemea dawa za famakia watapoteza maisha. MM224

5. Dawa za kulevya hata zikiwa za hospitali, *narcotics, zimefanya madhara zaidi na kuua zaidi ya zilivyosaidia. MM 27

6. Dawa za famasia zinapaswa kutupwa. MS 162

7. Ushawishi wa Roho Mtakatifu ni dawa bora kabisa kwa wagonjwa. MM 12

8. Vitu vya asili ni bora kwa afya kuliko dawa yote ulimwenguni. CH 169

9. Dawa za famasia ni dutu ya kigeni yenye asili ya sumu. 134

10. Ugonjwa ni adhabu ya kukiuka sheria za asili. CH 347

11. Zuia magonjwa kwa usafi na kutii sheria za afya. 4 SG 140

12. Magonjwa ni juhudi ya maumbile kuondoa uchafu wa mwili. CH 61

13. Kufanya vizuri na wema ni dawa bora ya magonjwa. HH 447

14. Ugonjwa hauji kamwe bila sababu. 2SM 469

15. Kusoma Biblia na kazi ndiyo tiba rahisi bora kwa mwili na akili yenye magonjwa 2T 325

16. Kufunga siku moja au mbili ni bora kuliko dawa za famakia. CH 477

17. Kuacha kula kabisa kwa muda mfupi, au kuacha pombe kabisa na sigara ni njia ya kuelekea kwenye afya. CDF 310.

18. Pika kidogo tu na kula matunda mengi na mbogamboga katika hali ya asili. 134

19. Imani katika Kristo na utii ni sayansi ya kweli ya uponyaji. CH 346

20. Tutakapochukua mpango wa asili wa kuwa na bustani mapema, afya itarudi mapema. CH 174

21. Kwa kutii sheria za maisha TUNAHAKIKISHA AFYA YETU inakuwa nzuri CH 49

22. Maisha ya nje ya nyumba hurejesha afya. 231

23. Imani ya mtu mgonjwa imekufa isipokuwa akiwa tayari kubadilisha tabia zake. MM 262

24, Ikiwa una afya mbaya, wasaidie wengine. 442

25. Panda juu katika Matengenezo ya Afya tunapokaribia mwisho wa wakati. CH 467

26. Chochote kinachopunguza nguvu ya mwili, hufanya akili iwe dhaifu. KOL 346

27. Bila Matengenezo ya Afya matumaini yote ya kwenda mbinguni ni bure. CH 574-9

28. Tutakutana mbinguni na wale ambao tumewafanyia kazi katika Matengenezo ya afya. KOL 373

29. Hakuna usalama katika bidhaa za wanyama. CD1 411

30. Hakuna hata punje moja ya karanga-inayopaswa kupita kati ya midomo kati ya chakula CH 408

31. Kuvembewa chakula, hutia ganzi ubongo na husababisha njaa ya uongo. 2T 212-3

32. Sukari huziba mifumo na inazuia mitambo ya mashine ya mwili. CH 149

33. Ikiwa wagonjwa wangeelimishwa kutumia mimea, hawatakufa kama vile wanapotumia dawa za famasia. 308

34. Kuelewa utumiaji sahihi wa mimea na mizizi inamaanisha hakuna haja ya daktari. 306

35. Matumizi ya mimea kama tiba hupatana na zoezi la imani.HL 305

36. Njia ya kweli ya kuponya wagonjwa ni kuwaambia juu ya mimea/herbs. 310

38. Chakula cha nyama na samaki huunda magonjwa. KK 1: 1112

38. Wale walioongoka nusu nusu katika kula nyama watatoka nje ya kanisa. Ch 575

39. Dhima ya magonjwa ni mara 10 zaidi kwa wale wanaokula nyama, HL

62

40, kula nyama ni sababu ya moja kwa moja ya kujipatia magonjwa. 2 SM 418-9

41. Wataendakazi wa kimishenari wa tiba wanatoa wito wa mwisho. UT 71

42. Ufahamu wa kutenda haki ni dawa bora kwa mgonjwa. 502

43. Vitu vya asili ni matabibu wa MUNGU; bora kwa afya kuliko dawa za famasia. CH 169-170

44. Kutii sheria asili ni njia ya moja kwa moja ya kuelekea mbinguni CH

45. Kuna sifa za uponyaji katika zeri ya mpaini, mwerezi na miti ya miberoshi. 7T 77

46, Waganga wanashughulikia dawa, na kuziuza na huku mgonjwa anauawa. SM 441

47. Daktari mwenye busara ataweza kutafiti ugonjwa ili kujua sababu au chanzo chake. 269

48. Mishipa ya fahamu mizuri inaweza kupatikana kwa njia ya kuwa na kiasi. KK 3: 1165

49. Matibabu ya maji huleta matokeo mazuri ya asili. KK 7: 938

50. Lazima tuwe na afya kamilifu au hatuwezi kumpendeza MUNGU. KK 1: 1102

51. Huzuni hupunguza nguvu muhimu na mishipa. KK 3: 1146

52. Mazoezi ya asubuhi katika hewa safi ni kinga dhidi ya magonjwa yote. MLT

53. masaa yasiyo ya kawaida ya kula na kunywa hupunguza nguvu za ubongo. YT 5/3/9

54. Wengi hufa kutokana na magonjwa ambayo ni ya kufikirika kabisa. HH 171

55. MUNGU aliondoa nyama na kutoa mana ili kuamsha nguvu za akili. KK 1: 1113

56. Kuhusu matengenezo ya afya, zezeta hawajibiki. MM 289

57. Wokovu hauwezekani bila Matengenezo ya Afya. 137

58. Madaktari wa Kikristo hawawezi kutoza bei kubwa ili kutoa tiba, kama vile waganga wa kidunia. MM 125

59. Dawa za BWANA Mungu Mwenyewe ni hewa, maji na jua. 228

60. Amani ya ndani na upendo kwa MUNGU vitaimarisha akili. 2T 327

Samaritan Laymen Ministries of New Jersey

Uhamishoni Ughaibuni Mtandaoni Majumbani

April 2024

SOP Distillation of health quotations: COMPILED BY DR CALVIN DENCE and Grace Momadi-Masaka

1.If we overcome on appetite we can overcome on all else. CDF 145

2.Read the best authors on the laws of life and health. Then obey your reasoning. Gw 242

3. Eden was lost by appetite, it will be regained by overcoming on appetite. 3T 161

4. Those who sin against knowledge and rely on drugs will lose hold on life. MM224

5. Drugs have done more harm and killed more than they have helped. MM 27

6. Drug medication is to be discarded. MS 162

7. The influence of the Holy Spirit is the very best medicine for the sick. MM 12

8. The things of nature are better for health than all the drug in the world. CH 169

9.A drug is a foreign substance of a poisonous nature. SC 134

10. Disease is the penalty of violating nature's laws. CH 347

11.Prevent diseases by cleanliness and obeying the laws health. 4 SG 140

12. Diseases is an effort of nature to free the body of impurities. CH 61

13. Doing good is an excellent remedy for disease. AH 447

14. Disease never comes without a cause. 2SM 469

15. Reading the Bible and work are the best remedies for diseased bodies and minds. 2T 325

16. Fasting one or two days is better than medicine. CH 477

17. A short period of complete abstinence is he road to health. CDF 310

18. Do less cooking and eat more fruit in the natural state. 7T 134

19. Faith in Christ and obedience is the true science of healing. CH 346

20. The sooner we adopt the original plan of gardening, the sooner health will be recovered. CH 174

21. By obeying the laws of life we INSURE OUR HEALTH. CH 49

22. Outdoor life restores health. MM 231

23. The sick man's faith is dead unless he is willing to change his habits. MM 262

24, If you are in poor health, help others. AH 442

25.Rise higher in Health Reform as we near the end. CH 467

26.Anything that lessens the physical strength, enfeebles the mind. COL 346

27.Without Health Reform all hope of heaven is vain. CH 574-9

28. We will meet in heaven those for whom we have labored in health Reform. COL 373

29.There is no safety in animal products. CDF 411

30.Not one morsel of food should pass between lips between meals CH 408

31.Overeating numbs the brain and causes false hunger. 2T 212-3

32. Sugar clogs the systems and hinders the machinery. CH 149

33. If the sick were educated to use herbs, they would not die as with drugs. HL 308

34. Understanding the right use of herbs and roots means no need of doctor. HL 306

35. The use of herbs is in harmony with the exercise of faith.HL 305

36. The true method of healing the sick is to tell them about herbs. HL 310

37.A flesh diet creates diseases. BC 1:1112

38. Those half converted on meat eating will leave the church. Ch 575

39. The liability of diseases is 10 times greater by meat eaters, HL 62

40,Meat eating is a direct cause of disease. 2 SM 418-9

41. Medical missionary workers are giving the last call. UT 71

42. The consciousness of right doing is the best medicine for the sick. IT 502

43. The things of nature are GOD's physicians; better for health than drugs. CH 169-170

44.Obedience to the laws nature is a direct path to heaven CH

45. There are healing properties in the balsam of pine, cedar and fir trees. 7T 77

46, Physicians deal out drugs and the patient is murdered. SM 441

47.An intelligent physician will be able to track disease and its cause. HL 269

48.Sound nerves can only can secured through temperance. BC 3:1165

49.Water treatment bring super natural results. BC 7:938

50. We must be in perfect soundness of health or we can not please GOD. BC 1:1102

51. Grief saps the vital forces and nerves. BC 3:1146

52. Morning excercise in the fresh air is a safeguard against all disease. MLT

53. irregular hours of eating and drinking sap the brain forces. YT 5/3/9

54. Many die from disease that is wholly imaginary. HH 171

55. GOD took away flesh and gave manna in order o activate the powers of the mind. BC 1:1113

56. As for health reform, idiots are not held responsible. MM 289

57. Salvation impossible without Health Reform. 7T 137

58. Christian Physicians can not charge high prices as do the worldly physicians. MM 125

59.The LORD's own remedies are air, water and sun. MM 228

60. Inner peace and love to GOD will envigorate the intellect. 2T 327

VITABU VILIVYOTAFSIRIWA KUTOKA KWENYE KALAMU ILIYOVUVIWA,KALAMU YENYE MATUMAINI.

SELF HELP BOOKS-VITABU VYA KUJISAIDIA KIROHO NA KIMWILI

JIUNGE NASI KUTAFSIRI MANUSCRIPT RELEASE-TOLEO LA MISWADA 20!

VITABU VIFUATAVYO VIMETAFSIRIWA NA VIPI MTANDAONI KUBORESHA

MATEMBEZI YAKO NA MWENYEZI MUNGU.

1.Testimonies for the church 9 Volumes-Shuhuda kwa Kanisa magombo tisa

10.Misingi ya Elimu-Fundamental of Education

11.Pastoral Ministry-Huduma ya Kichungaji

12.Pambano Kuu-The Great Controversy

13.Ushauri kwa Kanisa-Sounsel for churches

14.Heaven-Mbinguni Pakoje, na Tunaendaje Huko

15.Kuhusu Malaika-Ukweli kuhusu Malaika

16. Ushuhuda juu ya Tabia ya Ashiki, Uzinzi na Talaka-Shuhuda kwa Ngono, Uzinzi, Ushoga, kutoa mimba na Talaka.

17.Welfare Ministry-Huduma ya Ustawi wa Jamii

18. Prayer-Maombi

19. Toleo Fupi la prayer-Maombi

20. Gospel Workers-Watendakazi wa Injili

21. Mikutano ya Kambi-Camp meetings

22. Dress Reform-Mavazi ya Wanamatengenezo

23. Mission to the cities-Utume mijini

24. Steps to Christ-Ngazi ya kuelekea mbinguni

25. Food Ministry-Huduma ya Chakula

26. kisa cha Ukombozi-Kisa cha Ukombozi

27. Early Writings-Maandiko ya Awali

28. Ministry of healing-Huduma ya Uponyaji

29. Last Day events-Matukio ya siku za mwisho

30. Mashauri kwa Walimu, Wazazi na Wanafunzi

31. Shuhuda kwa Watenda kazi na Wachungaji

32.Mashauri kwa Lishe, na Chakula

33.Watu wa Majaliwa ya Mungu-People of providence

34.Remnant Church of God-Kanisa la Mungu la Masalia

35. Counsel on health-Mashauri kwa Afya

36. The retirement years-Miaka ya kustaafu

37. Peters counsel-Mashauri ya Petro

38. Evangelism-Uinjilisti

39. Child Guidance-Malezi ya Watoto

40. Adventist Home-Nyumba ya watu wanaoenda mbinguni

41. Medical ministry-Huduma ya tiba

42. Appeal to the mothers-Wito kwa kina mama

43. Kutolewa kwa Muswada Juzuu 1-Manuscript Release 1

44. Kazi ya Kusini-The southern work

45. Jume zilizoteuliwa 1-Selected messages gombo la 1

46.Jumbe Zilizoteuliwa Juzuu 2-Selected Messages

47. Ufafanuzi wa Biblia Juzuu 7a-Ufafanuzi wa Biblia

48. Broke Blue Print-Mwongozi uliovunjika

49. Mwongozo wa Umishenari wa Tiba-Medical missionary work

50. Ufafanuzi wa Strong concordance Greek-Agano Jipya-Kale linafanywa sasa

51. Desire of Ages-Tumaini la Vizazi vyote

52. Uambie ulimwengu-Tell the World, Jesus is coming soon

53. Path to the throne on pipeline-Njia ya kuelekea Patakatifu au Kiti cha enzi cha Mungu.

54. Tumaini Kuu-Great hope

55. Siku 40 za Maombi-40 days of prayer

56. Ahadi za Mungu-2000 promises of God

Vitabu vilivyoandikwa

2.Biblia ya watoto katika mfumo wa 365 Devotion Kiswahili na Kiingereza

Biblia ya watoto-Visa 407 vya Biblia katika mfumo wa Kesha

4.Layman-Mlei Kiswahili na Kiingereza

Mwanamke mcha Mungu wa karne ya 5.21 Mwanamke wa Karne wa 21

5.Mukhtasari wa Biblia-Muhtasari wa Biblia

7. Afya yako-Unapaswa kufanya nini? Jinsi ya kusaidia afya yako-English and Swahili

9. Malezi-Kuzaa na Kulea, Kiswahili na Kiingereza

10 . Asilimia 42 ya watu hawajafikiwa na injili

11. Kufundisha Watoto, vijana na watu wazima kuhusu masuala yanayohusu ujinsia

12. Ujumbe wa malaika watatu

13. Mambo ya kuombea watoto wako

14. Biblia ya Ahadi na Maandishi mekundu pale Mungu/KRISTO WANAZUNGUMZA

15. BIBLIA YA KRONOLOJIA

16. NGUVU YA UKARIMU- HOSPITALITY

17. NGUVU YA KUOMBEA NA KUBARIKI WATOTO WAKO

18. AFYA ASILI NA JAMES LUKE NA NATASHA WA TAFSIRI YA UTAFSIRI WA UTAFSIRI.

19. FANYA MAMBO MAGUMU-FANYA VITU VIGUMU rufaa kwa vijana tafsiri ya Harris

20. Je, ni lazima nimheshimu katika kila kitu?

86. MAONI KUHUSU VITABU 66 VYA BIBLIA-KILA KURASA 16,000-KILA KITABU KIMETENGWA, KISWAHILI NA KIINGEREZA.

HUDUMA YA VITABU VYA TUMAINI UHAMISHONI UGHAIBUNI MTANDAONI NA MAJUMBANI.

• 53. Path to the throne on pipeline-Njia ya kuelekea Patakatifu au Kiti cha enzi cha Mungu.

• 54. Tumaini Kuu-Tumaini kuu

• Vitabu vilivyoandikwa

• 4.Biblia ya watoto katika mfumo wa 365 Devotion Kiswahili na Kiingereza

• Biblia ya watoto-Visa 407 vya Biblia katika mfumo wa Kesha na picha na bila picha, vinne

• 6.Layman-Mlei Kiswahili na Kiingereza

• 8.Mwanamke mcha Mungu wa karne ya 5.21 Mwanamke wa Karne wa 21

• 9.Mukhtasari wa Biblia-Muhtasari wa Biblia

• 11. Afya Yako-Unapaswa kufanya nini? Jinsi ya kusaidia afya yako-Kiingereza na Kiswahili

• 13. Uzazi-Kuzaa na Kulea, Kiswahili na Kiingereza

• 15. Asilimia 42 ya watu hawajafikiwa na injili-English and Swahili

• 17. Kufundisha Watoto, vijana na watu wazima kuhusu masuala yanayohusiana na ngono.

• 19. Ujumbe wa malaika watatu-Swahili na English

20. Mambo ya kuombea watoto wako

• 21. Biblia yenye Ahadi na Maandishi mekundu pale Mungu/KRISTO WANAZUNGUMZA

• 11. BIBLIA YA KRONOLOJIA

• 24. NGUVU YA UKARIMU- HOSPITALITY-English and Swahili

• 25. NGUVU YA KUOMBEA NA KUBARIKI WATOTO WAKO

• 26. AFYA ASILI NA JAMES LUKE NA NATASHA WA TAFSIRI YA UTAFSIRI WA UTAFSIRI.

• 27. FANYA MAMBO MAGUMU-FANYA VITU VIGUMU rufaa kwa vijana tafsiri ya Harris

• 28.Je, ni lazima nimheshimu katika kila kitu?

• 29. Masihi anarudi

• 30.Je, unyakuo ni jambo la Biblia?

96. MAONI KUHUSU VITABU 66 VYA BIBLIA-KILA KURASA 16,000-KILA KITABU KIMETENGWA, KISWAHILI NA KIINGEREZA.

• HUDUMA YA VITABU VYA TUMAINI UHAMISHONI UGHAIBUNI MTANDAONI NA MAJUMBANI.

Mwito kwa Mpendwa Msomaji

Hitaji letu kuu katika huduma hii ya Machapisho Uhamishoni ni Roho Mtakatifu na kisha Maombi yako msomaji. Kumbuka pia huduma zingine za machapisho kwa kila lugha, taifa na jamaa. Toka mtambo wa kuchapa ubuniwe kule Ujerumani mwaka 1456 na Johannes Gutenberg, Neno la Mungu limefikia mabilioni, ila bado kuna makundi 6000 hayajafikiwa, angalia Joshugaproject.org na habari za '1040 window' Sambaza Biblia popote ndiyo kauli mbiu ya muumini, Sambaza Neno la Mungu kote. Jiunge nasi katika kuandika vitabu vya kuboresha watu, kutafsiri, kuhakiki, na kuhariri. Ombi letu, usibadilishe chochote, tuite kama kuna kisha ubadilishe! Sasa umefika wakati wa kuandika vitabu ambavyo vinaendana na muktadha wa rasilimali, mazingira na utamaduni wetu, kwani ulimwengu wa Kikristo sasa umehamia Afrika na Amerika ya Kusini, ila hapa Kwetu Afrika Mashariki, nasit umekuwa wazito kuandika kuhusiana na Mada mbalimbali ambazo zinaendana na mazingira yetu kwenye mada za afya, lishe, mahusiano kati ya wazazi au ndoa, kilimo na mazao yake, kulea na kukuza watoto, aina za biashara zinazoendelea, hali ya kisiasa na muumini, utendaji wa kufikia watu na kujenga makanisa, nyimbo zetu na noti zake, haya yote tunayasoma na kuyaiga kwenye vitabu vya magharibi na ni mema tu, ila kama ulimwengu wa Kikristo umehamia kwetu, tunabidishwa pia kuwa waandishi kwasababu tunajua hali yetu katika kufikia wengine au kuboresha afya na jamii kuliko mtu mwingine. Kwanini nyimbo zetu nzuri zenye ujumbe mzito zisichaguliwe kwa makini, nyimbo zilizoimbwa miaka 50 hivi na kuwekwa kwenye vitabu na kisha watu waimbe. Tenzi tunazoimba za magharibi ni nzuri, ila nasi hapa tuna nyimbo nzuri na zinaendana na utamaduni wetu, kwanini tusijiongeze nasi, ili tuongeze kwenye maktaba yetu ya nyingine, vizuri vingine, tuna wataalamu wengi wa nyimbo sasa.

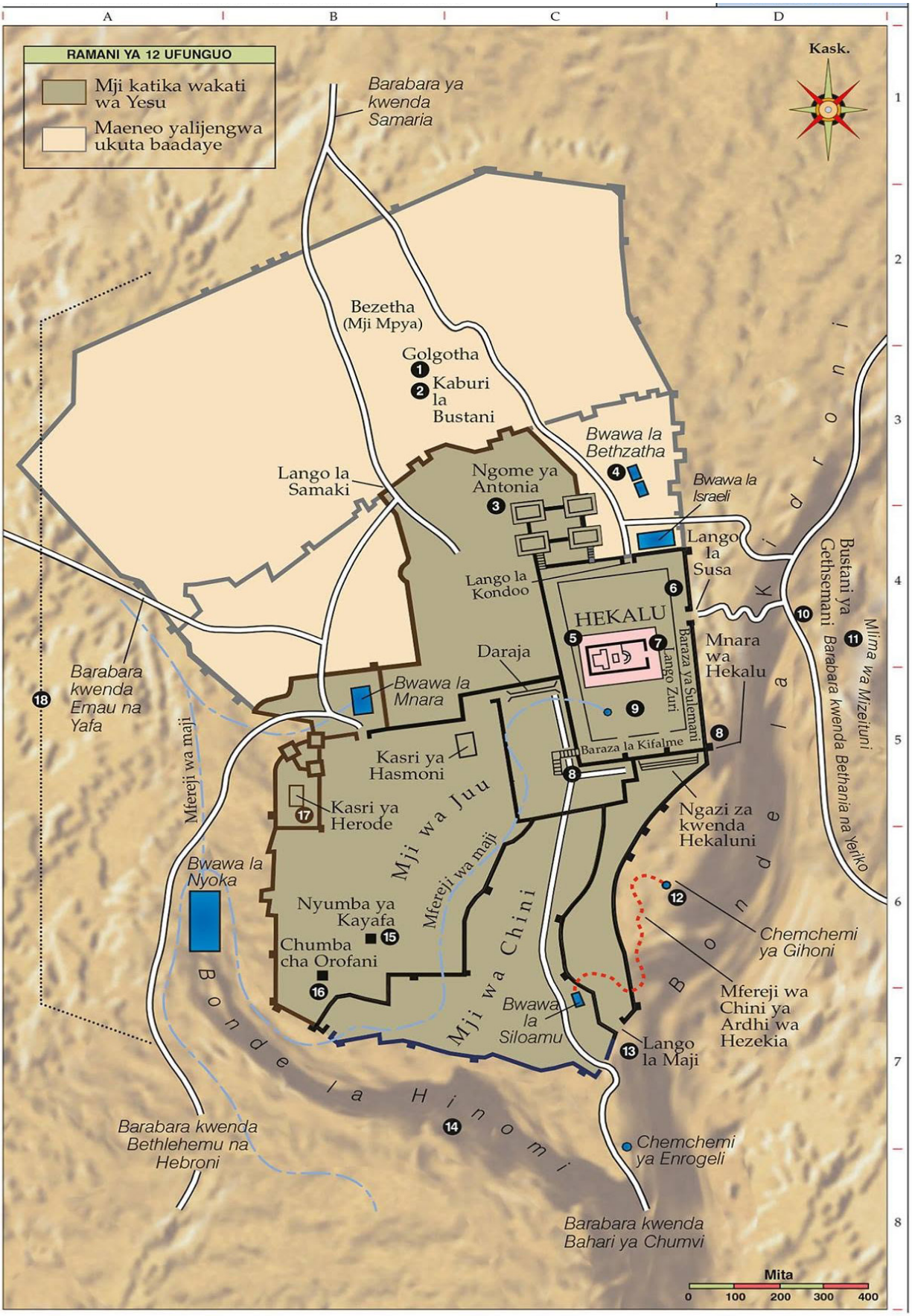
Na hata vitabu vya watoto, tunahitaji watu wanaopenda watoto kufanya kazi hii kwa kushirikiana. Pia umefika wakati wa 'Reverse Mission' Watu wa Amerika ya Kusini sasa ni wainjilisti kila mahali duniani, ikiwemo magharibi kama vile Ulaya, Marekani na hata, Asia, Australia, Mashariki ya kati na Afrika! Sisi Afrika tuna Wauminin wengi kuliko Amerika ya kusini, ila bado tunaona kwamba tupate waandishi kutoka nchi zenye Wakristo wachache kuliko sisi ambao hawaandiki kwa muktadha wa mazingira yetu na watoto wetu wanaona pengine wawe na vile vitu walivyo navyo nchi zile au wawe na mwenendo kama ule mfano mdogo sana utakuwa, wanafikiri sisi ni lazima tule kimchi, taco, panzit, empanada, manicotti, tortellini, sushi, falafel, je viwanda vyetu vinatengeneza vitu hivi? Kila chakula duniani kinacholimwa hufanana tu, ila jinsi ya kukitengeneza hupishana, Mwafrika atatumia ngano kupika ugali, Mhindi chapati, Mchina Noodle,

Mzungu mkate nk. Ni kweli Kiswahili ilikuwa lugha ya kuzungumzwa na siyo ya Maandishi, ila wakati umefika maandishi kuongezwa kwenye mambo mazuri! Naelewa kwamba si utamaduni wetu kuandika, ila si utamaduni wetu kufanya mambo mengi ambayo sasa tunayafanya! Nategemea tunaiga mazuri tu! Na si kila kitabu tunachoandika ni lazima kiuzwe, vingine ni vya kusaidia jamii, wewe hautaweza kuuza kila kitu katika dunia hii kama unataka kufanya uinjilisti au kubariki watu. Watu husema utamaduni wa mtu mweusi ni kusaidia jamaa na ndugu zake wa damu tu na wala sio taasisi. Yawezekana ni kweli ila tuna la kujifunza kutoka kwa kila mwanadamu. Wenzetu wa Nigeria wameanza kuweka vitabu vyao vya kuboresha jamii mtandaoni ili watu wasome na kufaidika katika nyanja mbalimbali kama vile uchumba, maombi ya kuondoa laana kwenye familia nk. Joel Nanauka ni mfano mzuri katika Ulimwengu wa Kiswahili kwenye kuandika na kugawia watu ujuzi wake, tumevisoma vitabu vyake vizuri ambavyo ametubariki kwa mamilioni kwenye ujasiliamali nk. Ukiwa na chochote, hata ni kama senti mbili za Mjane, ujuzi, uwezeshaji wa aina fulani, tafadhali usisite kutufikia na pia kama una ujuzi wa kuandika vitabu au kufundisha wengine kuandika vitabu, tuwasiliane, maana ulimwengu wa Kiswahili una umasikini wa Maandishi yaliyoandikwa kwa muktadha wa utamaduni, nyenzo, na maisha yetu ya kila siku, tunaomba mashauri pia kwa kutumia email UhamishoniUghaibuniMtandaoni@gmail.com au

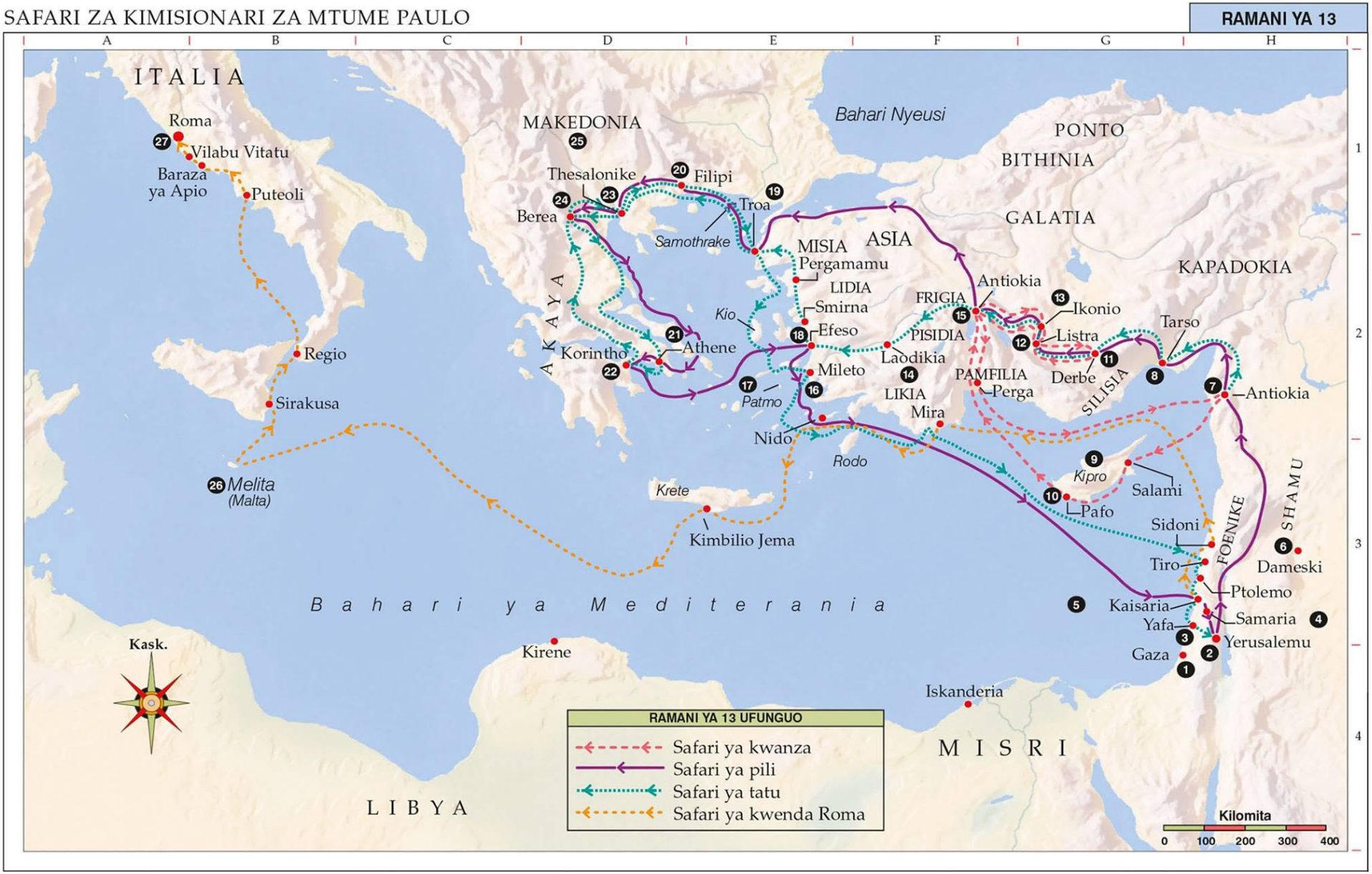
Simu -1 -908-343-3022- Bwana atubariki sote ili tukae Ndani Yake

N
0 (km) 20
Byblos
Beirut
Sidon
Tyre
Miji-dola ya Wafinisia
Acre
Ufalme wa Israeli
Samaria
Shechem
Jaffa
Beit El
Jerash
Jericho
Jerusalem
Lachish
Ashdod
Ashkelon
Gaza
Madola ya Wafilisti
Ufalme wa Yuda
Hebron
Beersheba
Ashuru
Damascus
Aramu
Umomium
Amoni
Rabbath-Ammon
Makbila ya Waaramu
Dibon
Moabu
Makabila ya Wanabatu
Edomu
Petra
Makabila ya Waarabu

A
B
C
D
UFUNGUO
Mipaka ya Kisiasa
ABILENE
Dameski
Mlima ya Lebanoni
Litani
FOENIKE
Sidoni
Sarepta
Tiro
SHAMU
Mlima Hermoni
Farpa
Bahari Kuu
(Bahari ya Mediterania)
Kaisaria Filipi
Bonde la Hule
GALILAYA
Ptolemo
(Ako)
Korazini
Bethsaida
Kapernaumu
Bahari ya Galilaya
(Kinerethi)
Magdala
Kana
Tiberia
Kishoni
Mlima Karmeli
Nazarethi
Yarmuki
Mlima Tabori
Naini
Gadara
DEKAPOLI
Kaisaria
Mlima Gilboa
Salimu?
Uwanda wa Sharoni
SAMARIA
Aenoni?
Samaria
Sikari
Mlima Ebali
Mlima Gerizimu
Yaboki
Yafa
Mto Yordani
PERAYA
Aiyaloni
Arimathaya?
Betheli
Filadelfia
Yeriko
Bethabara
Soreki
Emau
Mlima wa Mizeituni
Nyanda za Moabu
Azoto
Yerusalemu
Mlima Nebo
Ela
Askaloni
Bethfage
Kumrani
Bethlehemu
Bethania
UYAHUDI
Gaza
Makero
Hebroni
Nyika za Uyahudi
IDUMAYA
Bahari ya Chumvi
Arnoni
Gerari
Beer-sheba
Masada
Besori
NABATEYA
Kask.
Zeredi
Kilomita
0
20
40
60

RAMANI YA 12 UFUNGUO
Mji katika wakati wa Yesu
Maeneo yalijengwa ukuta baadaye
Kask.
Barabara ya kwenda Samaria
Bezetha (Mji Mpya)
Golgotha
1
Kaburi la Bustani
2
Bwawa la Bethzatha
4
Lango la Samaki
Ngome ya Antonia
3
Bwawa la Israeli
Lango la Susa
Lango la Kondoo
6
HEKALU
5
7
Baraza ya Sulemani
Lango Zuri
Mnara wa Hekalu
Daraja
Bwawa la Mnara
9
8
Baraza la Kifalme
Barabara kwenda Emau na Yafa
18
Mfereji wa maji
Kasri ya Hasmoni
8
Kasri ya Herode
17
Ngazi za kwenda Hekaluni
Mji wa Juu
Mfereji wa maji
Bwawa la Nyoka
Nyumba ya Kayafa
15
Chumba cha Orofani
16
Mji wa Chini
12
Chemchemi ya Gihoni
Mfereji wa Chini ya Ardhi wa Hezekia
Bwawa la Siloamu
13
Lango la Maji
Bonde la Hinomi
14
Barabara kwenda Bethlehemu na Hebroni
Chemchemi ya Enrogeli
Barabara kwenda Bahari ya Chumvi
Bustani ya Gethsemani
Barabara kwenda Bethania na Yeriko
10
11
Mlima wa Mizeituni
Bonde la Kidroni
Mita
0
100
200
300
400

SAFARI ZA KIMISIONARI ZA MTUME PAULO

JAMBO MUHIMU, NI KUFANYA JAMBO MUHIMU, LIWE JAMBO MUHIMU!-

Grace Momadi-Masaka aliona hitaji la Kitabu kinachota muhtasari wa Kila kitabu cha Biblia. Katika nyakati hizi za maisha ya kidijitali (dotcom), vijana wengi hutumia mtandao. Kitabu hiki kimechukua miaka 14 sasa kufikia watu sokoni! Namshukuru Mwenyezi Mungu sasa kimekufikia. Tumeandika na kutafsiri takribani vitabu 130. Shime tuandike vitabu vingine vya kuongeza Maarifa ya Mungu, pitia mtandaoni Swahili Books kwenye tovuti au website ya MaarifaMtandaoni.com au RohoyaUnabii.Africa. Tufuatilie Kesha mtandaoni kwa audio -sikiliza na Yeye Ajaye Yuaja, Wala Hatanyamaza. Jambo kuu katika maisha haya ni kwa vijana na wazee kuishi maisha yenye kusudi na maana. Historia ya Biblia inaanzia Mesopotamia, Mashariki ya Kati na kitabu hiki cha Biblia kinaenda sambamba na Historia ya Dunia. Kwa kweli, hakuna kitabu cha dini kinachoenda sambamba na historia ya dunia kama hiki! Soma zaidi kuhusu hili katika Danieli sura ya pili, ya saba, na ya nane. Jambo MUHIMU ni nini? Jambo muhimu ni kumcha Mungu na kumpa utukufu, kwa maana saa ya hukumu yake imefika, na tunahitaji kujiandaa kwa ajili ya kurudi Kwake. Bila shaka tunaishi katika mwisho wa nyakati, na maisha yana maana tu ikiwa tutajitayarisha kwa kuja kwa Masihi HIVI KARIBUNI. Yeye Ambaye ametaribiwa toka zamani. Hiki ni kitabu chenye kurasa 110, zinazotoa muhtasari wa Biblia. Tuna Kitabu cha "Kufundisha Watoto Kusoma pia. Ikiwa una mapendekezo yoyote, tafadhali usisite kuyashiriki nasi ili tushirikiane katika kazi hii. Roho wa Mungu atusaidie kujitoa kikamilifu Kwake. Tunapojitoa kabisa, tutaweza kuwafikia watu bilioni tatu ambao bado hawajasikia ujumbe wa Masalio—watu wa Mungu aliye hai mbinguni. Yeye Ndiye Muumba wetu, aliyekufa kwa ajili yetu msalabani, Naye atakuja tena kutuchukua tuishi Naye milele. Maisha ni mafupi sana—Maandiko yanasema kwamba miaka elfu moja ni kama siku moja kwa Mungu. Hii ina maana kwamba Adamu, aliyeishi zaidi ya miaka 900, aliishi takribani saa 20 tu katika wakati wa Mungu! Mtu anayeishi miaka 80 leo angekuwa ameishi takribani masaa mawili tu. Ukweli huu unatuchochea kuutafuta Ufalme wa Mungu na haki Yake. Hebu tuliishi Neno Lake mchana na usiku. Maandiko yanafunua upendo na ahadi za Mungu, hata kutupatia uzima wa milele. Biblia ina vitabu 66 ambavyo 39 vipo katika Agano la Kale na 27 katika Agano Jipya. Iliichukua zaidi ya miaka 1,500 kwa Biblia kuandikwa. Hata hivyo, waandishi takribani 44 waliandika ujumbe mmoja unaolingana bila kupingana, kwa sababu waliongozwa na Mungu Yule Yule. Biblia ina sura 1,189 na aya 32,102. Sura ndefu zaidi ni Zaburi 119, na kitabu kirefu zaidi ni Yeremia, kikifuatiwa na Mwanzo, Zaburi, Ezekieli, na Kutoka. Vitabu vifupi zaidi ni 3 Yohana, 2 Yohana, Filemoni, Obadia, na Yuda. Sura fupi zaidi ni Zaburi 117, na sura ya katikati ya Biblia ni Zaburi 118. Biblia ina Ahadi zaidi ya elfu kumi, na vitabu vya Ezekieli, Isaya na Yeremia vina ahadi zaidi ya 3000! Kabla ya uvumbuzi wa mashine ya uchapishaji, zaidi ya nakala 23,000 za maandishi ya Biblia zilipatikana duniani kote, na zilifanana kwa kiwango kikubwa—tofauti na maandishi mengine ya kale kama ya Plato au Socrates ambayo yalikuwa na nakala chache sana, wakati mwingine chini ya kumi. Hii inaonyesha kwamba Biblia si kitabu kilichobuniwa; kwa kweli Biblia ndiyo fasihi ya kale iliyo ya Kweli na ya kuaminika zaidi. Kina ithibati isiyopingika! Na bado ndiyo 'Best seller' kwa miaka zaidi ya 3500, wakati ikiwa muswada wa kunakiliwa, na hata baada ya kuchapwa. Vitabu vya Matendo na Luka vilichunguzwa kwa kutumia matukio ya kihistoria, miji, na tarehe, na vilionekana kuwa sahihi kwa njia ya kushangaza-Biblia ni Kitabu chenye Ithibati kupita vyote! Tabia na watu tunaowapenda ndio vitu pekee tutakavyochukua pamoja nasi mbinguni! YESU anakuja hivi karibuni! Roho na Bibi-arusi wanasema, “Njoo!” Na kila anayesikia aseme, “Njoo!” Mwenye kiu na aje anywe maji ya uzima bure. Amina. Njoo, Bwana Yesu! Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi nyote. MARANATHA, wapendwa wa Bwana! Amina, Amen.

Waandishi:
Grace Masaka Momadi-New Jersey, USA
Daniel Nyangaresi Masaka-Kisii, Kenya
David Jabez Masaka-Pennsylvania, USA
Paul Momadi Masaka-Dar Es Salaam, Tanzania